MIC. # 9992 (RAB. 1958)

KARO, JOSEPH BEN EPHRAIM,

SHULHAN ‘ARUKH, ORAH HAYIM VE-YOREH DE‘AH.

שולחן ערוך, אורח חיים ויורה דעה.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

YEMEN: [16--]
YEMENITE SCRIPT

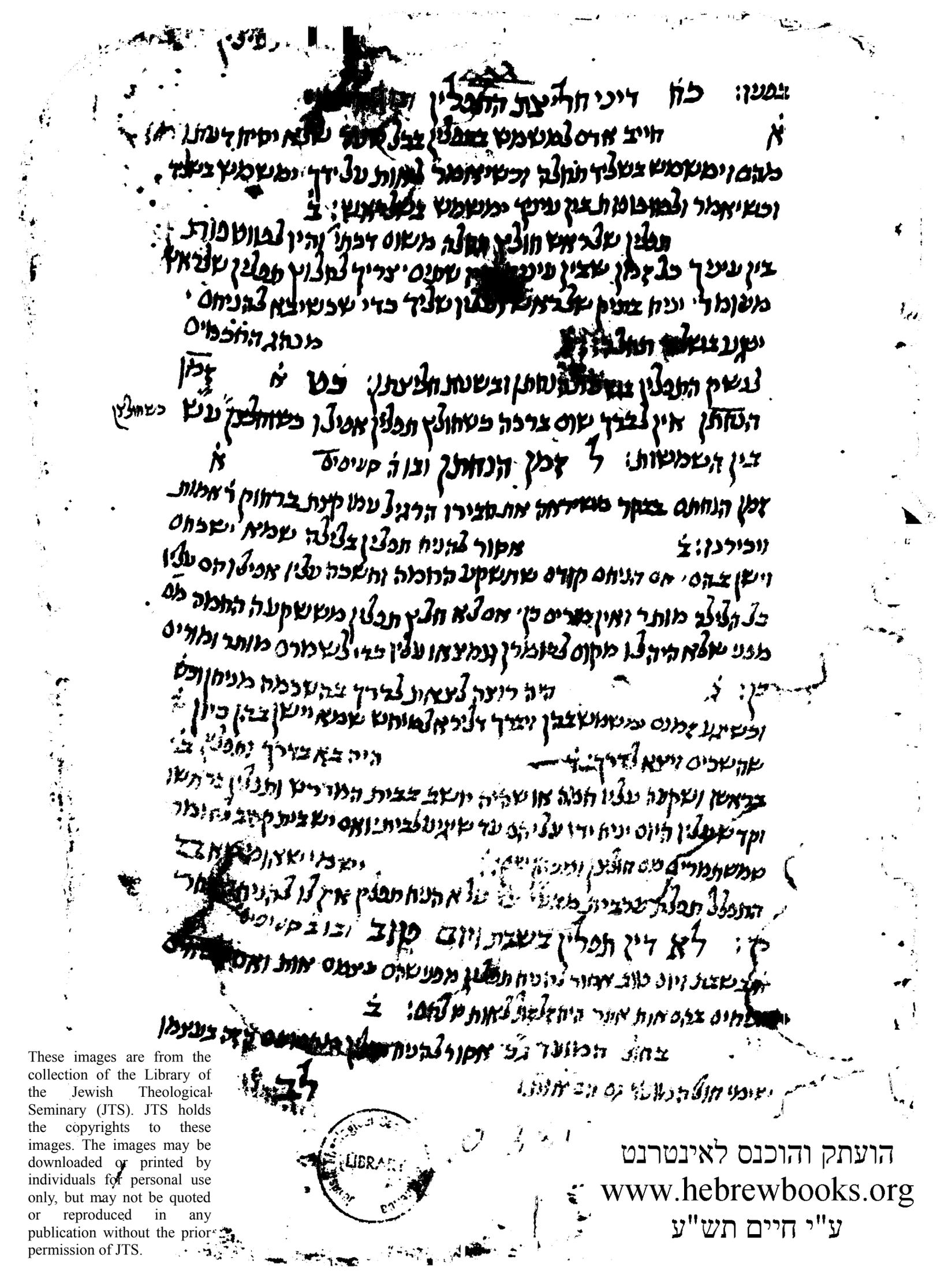

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

[illegible] ובו כל פסוקים

יא מצות [illegible] פרשיות שהן קורא לו מלבדו עד למושרה יהיה
כי יביאך עד לי [illegible] ר' יהושע אומר כ' מעברים. וקרשת שמע עד ובשערך
וקרשת והיה אם שמוע [illegible] האמורים: ב
בשלא
יכתוב כל אחת בקלף לבדה ושליד [illegible] בקלף אחד: ג
יכתבם בדין שאחר בין [illegible] עמודים בין שלא בכמה עמודים
כתב אפילו אות אחת בשאר מיני עבעונים [illegible] הבילן פקולין אם
אין ענרות זהב על האותיות מעביר הזהב [illegible] כתב האותיות ונשאר
אבל אם אין הזהב עבעות מאוכרה אין לותקן הלא שאמור להעביר
הזהב משום דהוי כמותקן אתקשם ד' עריך ש
שלא תרבק שום אות בחברתה לא כל אחת אות תהיה מוקפת גויל: ה
עריך שיכתוב בשמאל אפילו אם הוא שמאלו בשתי ידיו ואם
כתב בשמאל פסול אם אחר המיצא אחרים כתובים בימין יאיטר יד שמאל
ויהיה הוא ימין: ו אין לשרטטן כי אם בשטה מלאכה ואם
אינו יודע לשב השטה בלא שרטוטו ישרטטנה שיטות: לא ישרטטנה בשרטוט
מפני מקומות שמקום השרטוט נשאר יצוע: ז הלכה
בחשה מקומי תפלין שבקלף ולא על הדוכסוסטוס ולא על הגויל וכותבים
על הקלף במקום בשר ואם שינה פסל [illegible] ומהו דוכסוסטוס הטור
בגשמת מיצורן בקרא דוכסוסטוס אותן לשנים והמלך הוצרך שהוא לשון השורר
נקרא קלף והפטמי הצוק לבשר נקרא דוכסוסטוס. ולפי זה שאמרו
שכתבים על הקלף במקום בשר הינו במקום היותר קרוב לבשר דהינו במקום
[illegible] דבוק לדוכסוסטוס. וקלפים שלנו שאין חולקין אותם יש
[illegible] קלף וכותבים עליהם לשם בשר שמה שמגרים קליפתו הגליונה
[illegible] שהבשר אינו לא כדי שלא שיצריך לתקנו ולהחליקו ואם לא [illegible]
[illegible] לשנים [illegible] לגרר מקום כך. וכמו עד הבשר גרים
[illegible] בלשון [illegible]: ח

[illegible]

[illegible] אם ישראל [illegible]

[illegible] נקבים [illegible]

[illegible] כן יהיו ישראל

בטביעות [illegible] שור שעיבדו שלא לשמו אם שאינו מתרצה

[illegible] לשמו יתבאר בטור יורה דעה סימן רנא:

[illegible] הקלף כשור בהמה אחת [illegible] הטהורים אפילו

מושלה ופרסה שלהם אבל מעור בהמה טהורה ועוף הטמאים

[illegible] לבעלן תהיה הצרת לה בעבור שמין המותר לבין. ולא מעור דג

אמצעון הוא מעור כמשום דמשום זוהמיה: כג

הקלף שלא שלמה יהא [illegible] שאין דרין עובר עלון דהיינו שלא

תהא האות [illegible] נראה [illegible]

הסופרים הצדיקים עושים [illegible] קטנים. העבי יותר לחתוב בו ב

פרשת שמע שהיא קטנה יותר מאבן לפרשת והיה כי יביאך

שהיא יותר גדולה. [illegible] ולפרשת והיה אם שמוע שאם

אי אפשר עושים קלף דק מאד. ובשה יתבלאו הפנים בשנה ובזה

כו לתפלין. כו אם לאחר שנכתב [illegible]

בתוך הדא אחר [illegible] אפילו נקב אחד בתוכו שהנקב [illegible]

כל הקלף אבל בדיו שלאו [illegible] שנפ אמנם יעריך שיהא [illegible]

קלף. נקב רבה בעמי שלא [illegible] לא נראה מבחוץ [illegible]

נראה לה הראש. נקב רבה יעמוד אם נראה יותר מבחוץ [illegible]

[illegible] כשר ואם לאו פסול יג

[illegible] אם הנוק שאינו לא [illegible] יותר

ואם לאו פסול [illegible] ה' אותיות כמו שנהגים היום ומשיב
ומכסרין [illegible] ואחר נפקין אל
אם מתחלה [illegible] ונפקין בו. אם אינו רגיל הכף הפשוטה
אוכיריצא בו [illegible] פסול. כי
אם כלה שפת [illegible] ה' אותו
אין תקנה לגרור הדין ועי כך [illegible] חק תוכות ופסול
כמשום דבעי וכתב ולא זחקין. והה [illegible] בתקוס
ר"ש אוביית בתקוס מאף אין תקנה [illegible] חות כי
כמשום דהוי כחק תוכות: יח
שנדבק מתוחתה ונסתמה אין מועיל לגרור הדבק [illegible] משום
דהוי כחק תוכות ומה תקנתה שיגרור [illegible] בצורת
כוך [illegible] יכתוב מה שגרר. ר"ש [illegible] אמין דלית יש
לחומיר ולגמר דלא מקני בשיגרור [illegible] לבד ויחזור
ויכתבנו כמין ר"ש משום דבין הגג [illegible] נמצו בפיסולא ולכך
צריך לגרור שם. אם כבר [illegible] בין קודם שתיגמר בין
אחר שנגמרה פוסל ואם גרר והסיר [illegible] ולא מיקרי חק תוכות
מאחר שה אותיעמוה היתה כתובת [illegible]. אם נגנבו רגלי הדא
נחקוף בגג יגרור הרגל ויחזור [illegible] ואל לגרור כל האות כי
הגג [illegible] אם נגנב רגל [illegible] אופני הלף [illegible]
שאינו [illegible] פסול [illegible] להסיר דהוי כחק תוכות: לא
[illegible] כלמה [illegible] ויחזור ויכתבנו: יט

בתחלת הכתיבה יאמר [illegible] לשם קדושת [illegible]
[illegible] בכל מקום שכותב אזכרה [illegible] שכותבה לשם קדושת ה
המקום: כ צריך לדקדק בתקרות ותרות שאם היקר או
[illegible] נמצאו הסנוחים אותם מגדרים בכל [illegible]
[illegible] בגלל מעות [illegible] ונמצא [illegible]

[illegible] ויחזור
[illegible] לן פרשה ב
[illegible] ותקונם קודם שיחתכו
[illegible] דין יותר מדאי ויפסיד זכן ל
[illegible] שם לקלות [illegible] מדי שלא ובאו לידי
[illegible]
אם מצא שחסר אות
אחת אין לו תקנה שהרי עין בתובין שלא כהדרן ופסולין כשום דבר
והין [illegible] יכן. ואם יותר אות אחת אפשר לו תקנה שיגרוד אותה
אם היא בסוף תיבה [illegible] אם הוא באמצע [illegible] לא משום
דרשיגרור יהיה כריאה מסוד פיתוח תיבותיו כד
מותר לכתוב על המקום הגרוד ושל מקום עמוק אפילו אם אינו מהוק
ומחוק בעורון לה שלא ייבשנו ויהה כיאה יגרר בקל ולא ישאר לו שום רושם:
כה
כל אות שהיא כתובה שלא כתקנה ואין
צורתה עליה כגון נגע רגל [illegible] בגד הלף אופנו הלף בפנים בגד שתחתיה
או שהיה רגל הלא או רגל הקף בגדים אן שהיתה אות אחת [illegible]
לשתי אותיות כגון שכתב [illegible] אן שין שכתבה שין יש אותיות
שוב זיינין ואחר שכתב לבנן [illegible] בדי שלא [illegible]
יגרד להפריד האותיות הדבוקות [illegible] שכתב [illegible]
דכיון שבאות צורתה שלא כשמפרידה מתגירתה לא [illegible]
והה שאם לא הין מקיפתיהן שעל הלפין והשין [illegible]
התגין נוגעים בגוף האות ותינוק דלא [illegible] ולא [illegible]
שאם שכתב לפעמים יכול לחזור ולתקן [illegible] נכרת
לבא משום כתבן שלא כהדרן: ויש מי שאומר דהה [illegible]
דחיות לעשלה אין נוגעים זה לזה אך אין עכר לבדיא [illegible]

אעפ שהשינוי קורה [illegible] מותר להדביקם: כו

אם אותיות שנשמטו [illegible] אותיות

ותיבות שנכתבו [illegible] כל כך שתינוק לאחריהם

ולא יוכל לקרותם [illegible] לקיים [illegible] לדיוטיב ה

הכתב ולחדשו ולאהוי שלא [illegible] הר

שלא יבטל ראשי הלמד באויר [illegible]

אם אין הפרשיות שגורות בפי [illegible] יכתוב מתוך

הכתב: לד אינו רשאי לכתוב [illegible] ודע לקרות:

לא אם אינו כותב מתוך הכתב [illegible] מה שמקיא

אותו אחר אא"כ יחזור וקוא ויקיא בפיו: לב

צריך להיות חלק למעלה כדי שגלגל שלמעלה ולמטה כשישורר כף ונקב

פשוטים ונשמטים וקורין אין צריך להיות כלל [illegible]

ושהה השורות שוות שלא תהא אחת נכנסת ואחת יוצאת: לג

יזהר שלא יכתוב אותיות אחת לאיטה [illegible] לא פסל: לד

שתי אותיות שהם תשב אחת לא יכתוב אחת לשיטה:

לה אותיות השם צריך שיהיה כולם בתוך הדף ולא יצא

מהם כלל חוץ לדף: לו ועשה כל פרשיותיהם

פתוחות חוץ מפרשה אחרונה [illegible] שהיא והיה אם שמוע

שעשאה סתומה ואם שינה [illegible] נהגו שפר שתקרשלי והיה כי

[illegible] ובסוף קרשלי ובסוף והיה כי

[illegible] לכתוב אותיות ובסוף שמע אין מניחים

[illegible] לכתוב אותיות: ופרשתו היה

[illegible] כותבים הוא פתוחות מבדי לכתוב אותיות: ופרשתו היה

[illegible] כותבים שיטה שלונס ומניח חלק כדי לכתוב

[illegible] שלג פרשיות הם פתוחות בין לה רמצם בין שרגא

[illegible] סתומה לדעת הרמצם: לז

שני הצדדים צריך להיות לשורר בהכה וחיה ועוף הטהורים

אפילו מעבילה אופטריפה שלהם רשאי לעשותם מקלף אופטור שלג

שלג צריך

צריך [illegible] שיהא מהודק לשמה [illegible]
ל בתים מעור אחד לשלש [illegible] רלט
תפלין בין של ראש בין [illegible] שיהו מהודקות בתפרים
ובלכסונן ד[illegible] [illegible] לה מאתן
לכמון שיהא [illegible] תרי אמתא ותרי חומשי
בלכסונא ו[illegible] מקום [illegible] ומן הבתים עשאם מרובעות
ואתרי אמין [illegible] שמי שאולא שערין לרצען: מ
עור הבתים מעזה לעשותן שחור. חכמים שבין בית לבית צריך אינו
עד התפר ואם לא הגיע בשר. והוא שלא יהא עבי הרצועה
שיהיו לי ראשים גדולים לבד: מא
אורך ורוחב הבתים ובהן אין לשיעור: מב
שין שלתפלין הלכה למשה מסיני שיעשה בעור הבתים שלראש
כמין שין בולטת מקמטי העור אחת מימינו ואחת משמאלו. שלמין שלשה
המנוחה שלה לראשים ושלשה המנוח שלארבעה ראשים מג
חריץ שלשין דהינו חורה למטה נגיעה מקום התפר: מד
תיתורתא ותבלין הלכה למשה מסיני והיינו שישים עור למטה
לבסות בי הבתים ונראה כמין רף שלגשר הנקי את תיתורתא: מ
מעברתא ותבלין הלכה למשה מסיני והיינו שעור התיתורתא
יהיה ארוך מעל אחד ועשה בו [illegible] כיצד יחברנו משה
אמרין שלא תהא רחבה כמו רחוב התיתורתא [illegible] עבר
ליבנע התיתורתא ומחוטה מעלתא עוברים [illegible] לשסק
בקראת מעברתא. גם את תבלין שלו ועשה תיתורת [illegible]
ונתנו בלא מרשה מקופה לתחלתה וכורכה בקלף [illegible] מקפידים
מלברכן לא בקלף כשר. והלכה למשה מסיני שלא [illegible] שור
[illegible] והיה הטהורים ובהן שיהא שיערה שלמה [illegible]
מצא שלנגל כורך בשלמה אז שלמור ורוחץ [illegible] מיטב

בתחלה עד שיהיה נקי. [illegible] צריך שתהא שיר אה חוץ
לבתים: מה יתן כל [illegible] שלה שתבא אקרה מטומד בשמה
בביתו: כמ [illegible] יהיה הבלין [illegible] תחלה שיהו
שורה עליונה והבלין תחתון [illegible]
אם כתב כל הל' פרשיות [illegible] ריוח בינותם
ובלבד שיהא חוט או מחיצה [illegible] פרשיות
בקלף אחד ונגלל אותם מסוכן [illegible] וכדרך [illegible] בקלף ושאר שגל
ומכניסם [illegible] אם כתבם על ל' קלפים [illegible] בתים יצא:
והוא שיהא עור על [illegible] שיהיו נראים כבית אחד: מה
אם שיפה הבתים [illegible] ובעור [illegible]
מה [illegible] שיהא תפלין [illegible] בהם
וחיצ [illegible] בגדי שקר: ג. אין לתכות
גדים מה [illegible] שמא שלבחמה [illegible] הם. מקום [illegible]
גדים מעין [illegible] בגדי אדוראש [illegible] מן הקלף עד שיעדמנו
להם גדים: כא. יתבור ג' תפירות [illegible] וחוט ה
התפירה יהיה קובע משתי רוחות ויעביר חוט התפירה בין בלבית ובית
ישב מו שאומ שלב תפירות לן יהיו בחוט אחד: כב
ובשרטן הלי עונה תוך המעברתא ושיהא קשר כמין לשת בשל ראש ומין
אד בשלוך [illegible] אותיות [illegible] בשל ראש:

לא [illegible] צורות: נבוה סיוב

א אם [illegible] אחר שלשים [illegible] ראש [illegible] אם התפלין
ש [illegible] ואם הם חדשים עשרים כל זמן שעור מושב הבתים קיים
ו [illegible] כל זמן שאם היו מושבים אותם בר צורות הבית מ
מתבטלים [illegible] נקרא חדש ואם אינם נבחה נקרא ישן ואם מתקלקלו
שנים [illegible] בגון אחד ושלשה בשרים אחרים הם ישנים
אם מתקלקלו אם [illegible] עניין פעולים: ב
אם נבמקו התפירות תפירות התפלין [illegible] אם היו שתי ל
התפירות [illegible] תפירות [illegible] ל' שלשה כנל

[illegible]

[illegible] שער הרצועות

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אם נכתבה הרצועה יש מתקנים לתפור מעי פנים ויא
מה שמקרי [illegible] ובשעה [illegible] לתפור התבלה כדי
עם הארון וכדי שתהיה של [illegible] ממנה על
[illegible] בריכות עקשור אין [illegible]
ולא יתרק העורך שהוא בטבעו לטורך הרצועה כמה בעמוס קביב
הדרוש ובשעה אחר מה שתעלו ממנה אין התפירה והקשירה פוסלים בה:
ובשעת הדחק ושלמוך עם [illegible] כדי שלא יתבטל ממצות ת
תפלין: לא סדר הנחת הפרשיות ובו ד' סעיפים

א סדר הנחתן [illegible] לרש"י והרמב"ם קדש משמאל
המניח בבית החיצון ואחר כך בבית שש ושמע בבית הגדול
אם שמוע בבית הר שהוא בית החיצון לימינו ולראש בבית הגדול והיה
אם שמוע ובבית הר שהוא החיצון שמאל ומניח [illegible] כרש"י
והרמב"ם ב ירא שמים יצא ידי שניהם [illegible]

בתפלין ויטה שניהם ויפלין בהכתם בצאתם שיפ [illegible]
אינו יוצא ידי חובתו והמאחר הם הרצועות בשלמא כי [illegible]
בראש להניח ב' תפלין וכן בזרוע ואם אינו יודע לכון המקום ל
ולהניח שניהם יחד יניח כדרכי האחר שלו ושל [illegible] האחרים
עם [illegible] ברכה ראשונה ואם לא יכון להניחם בפרשת אחרת ישמיטו
שלרש"י ובדרך שלהם ויהין שלין בשעת קש ותפלה ואחר תפלה יניח

אנרביכו תם בלא ברכה ויקרא בהם שמע והיה אם שמוע לא
לא יעשה כן לא מי שמוחזק ומפורסם בחסידותו: ל
יעוח שני הדוגות בסם אחד שהא אחד מהם הוא חוט ומאמר להניחו בביק
הנפלין לא יעשה שטיקין ומרמין לבל שלא יתן [illegible] צאה: לה
א נהגו בעלי השרטוטין לכתוב בשלש [illegible] פרשה ובשלש
ובשלראש: ל שיטין ואם שיטה אחת [illegible] בתיבתן
ובוגמעבוטס א צריך לדקדק [illegible] אותיות שלא ל
תשתנה צורת שום אחת מהן ולא תבלה לאחר [illegible]
כל אות צריכה להיות גוטס אחד לבן צריך לאחר [illegible]
שהיא למין ילד ובנקודה שתחתיה וכי ולדי שין ושין ואחרי יגלי
שיהיו נוגעות באות ובאחת שאינה נוגעת כמנהגן וכן בשאל אז
אותיות חוץ מלו וקוף שאין לנגעה הרגל ברגל ואם נגע פסול ל
צריך לתיג שעטנז גין והסוטרים נבנו לתיג אותיות אחרות ואם
לא תיג אחת לו שעטנז גין לא כשר: לו כמן הכחתבלין
בן גמשיכ א גרול שכר מצות תפלין ולבמי שאינו מניחן הרחמנא
פושעי ישראל בגופן: ב מצותן להיותן שלין
כל היום אבל מטה לשעה יכים גוף נקי שלא יפיח בהם ושלא יסיח
דעתו מהם ואין כל אדם יכול ליזהר בהם בהבן שלא להניחם כל הי
היום: ומה צריך כל אדם ליזהר להיותם עליו בשעת קש
ותפלה: ג קטן המדע לשמור תפילין ב
בטהרה שלא יישן בהם ולא יפיח בהם חייב אבין לקנות לו תפלין ל
לתפלה לה מי אם החייבים בתפלין והנשים ובנים פטו
א חולה שאים פטור מתפלין: ב מי שצריך
לו שאינו יכול להתפלל בלא הסח מוטב שיעבור זמן הכתה ל
מכה שיתפלל בלא גוף נקי ואם יראה לו שיוכל להשמיר עצמו
בגוף נקי בשעת קש ויפיח תפלין בין אהבה לקש ויברך: ג
נשים ועבדים פטורים מתפלין מפני שהיא מצות עשה

שהזמן

שהקטן ראוי לגדלה: ד הפנחת תפילין

צריך לזהר מקרוב ראשו ראשה: ה אבלים

ראשון אסור לקשר תפילין בראשו ואחר כך חויב אפילו באונס הראשון:

ו בשבת בתשעה באב ויום כפורים: ז חתן

ראשון שלישון בלבד חוץ מבשר ים משום ראיה שבראו ותקנת כי רשין

ראשון: ח כותבי תפילין ומלאותם ותגריהם דרשים

והנגרי תגריהם [illegible] ומקלף בראשונה שמים מבורים מהנחת תפילין ושל אחרים

כל היום אלא [illegible] קש ותבלה: יא ט לא יחלוץ

[illegible] מיעבור ומי שאין לו רשות מן שבת שלו ונמנה

פטור מטעם שאסור להסיח דעתו מהם ל: הקורא

אתורה פטור מהנחת תפילין כל היום [illegible] קש ותבלה: יא

לא יחלוץ תפילין בשבת רבן לא יפטר לשר אחר מפני אימתו

ויחלוץ שלא בפטון: יב היה צריך לתפילין ו

ומזוזה ואין ידו מושגת לקנות שניהם תפילין קודמים: יג

מזוזה ומצורע אסורים להניח תפילין: לט

מי הם הפסולים לכתוב ולקנות מהם ובמה פסולים

א תפילין שכתבן עבד או אשה או קטן אינו הגון לתינוק אושבן

אן כותי או ישראל מומר או מקור פסולים משום דכתיב וקשרתם וכתבתם

בל שאינן בקשורה או [illegible] שאינם מאמינים בה אינן בכתבה: ב

כל הפסול לכתבן פסול לתקן עשיתם: ג גל ש חזר לרתן מחמת

ירא פשר לכתוב תפילין: ד תפילין שכתבן מסקירוס ושרטן ויא יוצן:

ה נמצאו בו דגי ואין ידוע כתבן כשרים: ו אין לתקן [illegible] ומ

ומלוזות וספרים מן העכו יותר מכדי דמיהן הרבה כדי שלא [illegible] לגנבן

ולגזלן: ח אין ניקחין לא מן המומחה שבקי בחסירות ויתירות: ט

לקח ממי שאינו מומחה צריך לבדקן: לקח ממנו מהם קציצות בודק

מהם ג קציצות שתים שבראש ואחת שלו שתים שלו ואחת שבראש

אם מצאם כשרים הזחדק לה האיש והרי כולם כשרים ואין השאר צריך

[illegible]

מ

[illegible]

א אסור לתלות תפילין בין [illegible] בין בריעוה [illegible]
ב בית שיש בו [illegible] לשמש בן מטתו עד שיהיה אין עד
שיוטחם בבלי תוך כלי [illegible] השש מיוחד להם שאם הוא [illegible] אטלן
מאה חשובים כאחד [illegible] להניחם בבלי תוך כלי אסור להניחם [illegible]
תחת [illegible] הקרקע להניחם תחת מראשותיו בגגו ראשו אבל לא כ
בתוך כלי ואפילו אין אשתו עמו אבל שלא בגגו ראשו אם אין אשתו עמו
מותר ואם אשתו עמו צריך כלי בתוך כלי: ל אשתו עמו במטה
ואינו רוצה לשמש מקרי אין אשתו עמו: ה להניחם במטה בגגו שלו
רוצה כתחת מרגלותיו: ו שכח ושמש מטתו בתפילין לא יחזור
לא בבתים ולא בריעוה עד שיטול ידיו מפני שהידים שקרובות הן ושמא
נגעו במקום הטנוף: ל ישן בהם ולאה קרי לא יחזור בבתים אא
יחזור בריעוה ומסיר אותם: ח הנכנס לעזרת קבע חולצן
ומניחן על השלחן עד זמן ברכת אחזר ומניחן אצל [illegible] ל
לחלצן:

מא

הנושא משאוי

א הנושא משאוי עד ראשו חולץ תפילין שבראש של שיסיר המשאוי ואא
ואפילו מסופחת אסור להניח על הראש שיש בו תפילין אבל דבר שרגלו
שלו בראשו אינו כובע אלא מעונת מותר:

מב

אם מודדי לשנות תפילין שלו

א׳ [illegible] רגונה מתן
ונותן בשוגר אחור [illegible]
ושלא יש [illegible]
מותר [illegible]
משלראשו לשער [illegible] ונה [illegible] אחד׳
[illegible] אדם יפול לשעות [illegible]
ב׳
משלראשן [illegible] קודר ראשונה למיער ביה מבין [illegible] ו׳
ויר ביק [illegible] אסור למיער ביה [illegible] עד בית הו״ר
מ״ב
ביה ולא [illegible] שרי למיער ביה [illegible]

[illegible] גדירה שמא׳
ט׳ אסור [illegible] הכסא קבוע להשתין [illegible]
ישטב בהם שרכין׳ ואם אוחזן בידו מותר להשתין בהם [illegible]
ובבית הכסא עראי מותר להשתין בהם כשהם בראשו׳ אבל אם אוחזן בידו
אסור להשתין בהם מעומד׳ אבל אם תופס אותם בבגדו׳ מפני שצריך לשפ
שפשף בידו ניצוצות שברגליו׳ לא חולצן ברחוק ד׳ אמות ונותנן לתוך ידו׳
ומדברי הרמב״ם נראה שאסור להשתין בהם בין בבית הכסא קבוע בין בבית הכסא
עראי ויש לחוש לדבריו׳ ב׳ בית הכסא קבוע היינו שיש בו צואה
והוא שלא פנה השדה בלא חפירה: ג׳ בית עראי היינו כגון להשתין
מים שאין אדם הולך בשבילו לבית הכסא ולפעמים [illegible] נעשה המקום
הזה ב״ה תחלה: ד׳ אם היו בחיקו [illegible] או בבגדו בידו מותר
בין להשתין בין לגדולות: ה׳ להרמב״ם כשהם בראשו אסור להשתין אפילו
בכה״ב שאינו קבוע: ו׳ אם רוצה ליכנס לבית הכסא [illegible] גדולות צ
צריכין חולצן ברחוק ד׳ אמות ונותנן בחלונות שלהם ואוחזן [illegible]
כנגד לבו ויזהר שלא תהא רצועה יוצאה מתחת ידו טפח וכשיוצא מרחיק
ד׳ אמות ומניחן: ז׳ היה לבוש בתפילין והוצרך לבית הכסא בלילה או
סמוך לחשיכה שאין שהות להניחם עד אחר שיצא לא יכנס בהם אלא
גוללם בבגדו ואוחזן להשתין מים בבית הכסא קבוע׳ לא מיבעי ונעשה

חלבן ומעוחן בבגדין אם היה בודקן יאו בבגד שאינו בגדין אעפ שאינו
מטהר ואוחלן הכל ביין ובמים: ח בדא בבית הכסא
שבשדה אבל שבבית לא יכנסם [illegible] בתוכם ה
המשנה: ט אם שכח מעלה בראשון ונשאר בהם ערבין מע"ח ידו
עליהם עד שיגמור טמוך ראשון לראשון אחוזין ואחד ונבנק: י
מגר לרוכא ליקח שביט שלמטה לגלגל בידו ראשון ונגע בפשע
יחכיר לנעמן:

מ"ד

א כל זמן שהתפלל בראשון ובזרעון אסור לשון [illegible] ושינת עראי
לא אם הניח עליהם קורה ולא היתה עמו אשה ושן [illegible] ושינת עראי
וכיצד הוא שושה מעשה [illegible] בין בדרכו והוא עשב ושן: ב התפלל ברוכין
בידו מותר לשון [illegible] ושינת קבע. ואם אוחזן בידו ואינם ברוכים
בידו אסור לשון [illegible] ושינת עראי:

מ"ה

א אסור לכנס בבית הקברות עד שיבטל ל' אמות שלמות והתפלל בראשון
משום לועג לרשעים הם מבוטים מתר: ב בבית המרחץ בבית
הזיעין שכל העומדים בו הם לבושים יכולים להיות שם תפילין לבתולה
ובבית האמבטי שמקום שבני אדם עומדים שם לבושים ומקום עתה ערומים
אינו יכול להיות שם לבתולה. ואם יהיו בראשון אינו צריך להלבן: ובבית הטבילה
שכל העומדים שם ערומים אינו הין בראשון צריך להלבן:

מ"ו

דין ברכות [illegible] ושאר ברכות:

א כשמשה מטמא יאמר להי שמה שנתתה בי טהורה. כשנכנס לקנות
הזמרגלת יברך הנותן לשכוי ביה. כשלבש יברך מלביש ערומים. כשיוה
ידיו [illegible] יברך בוקף עודים. כשישב יברך מתיר אסורים כשנתן עין
זוקף כפופים. כשעמד מלכו בארץ יברך רוקע הארץ על המים. כשנשלם
מעשהו יברך שעשה לו כל צרכי. כשיתלבש יברך המכין מצעדי גבר. כש
כשחגר חגורו יברך אוזר ישראל בגבורה. כשמשים כובע או מצנפת
בראשו יברך עוטר ישראל בתפארה. כשיטול ידיו יברך על נטילת ידים

כשיראה כהן יברך את המעביר שאינו משמש וכל עד בשי הגומלים חסדים
טובים לעמו ישראל. ואין לומרות אמן אחר המעביר שנה מנין עד שיחתום
הגומל חסדים טובים לעמו. [illegible] ב שעשין
מפני שאין הויים נקיות וגם מנע [illegible] עריסים אותם. יהנו לקורין בתורה
ובעונין אמן אחריהם [illegible] ג חייבים לברך ברכות כל יום כמאה
ברכות לאותן [illegible] כל יום שעשה יהודי שלא עשה עבד
שלא עשה [illegible] ברכות שעשה רצונו: ה אם קדם
לברך אחר [illegible] קודם שיברך מותר אמורים לא יברכנה: ו
יש נוהגים לברך הנותן לעיף כח ואין דבריהם נראים: ז ושנהגים
לברך ברכות אחרות נכסמות עליהן וטעות הראשונים: ח כל
הברכות הלו אם לא נתחייב באיזה מהם כגון [illegible] תרנגול
ואם לא לבש אם לא חגר אזמי אותה ברכה בלא הזכרת השם ט
לא יקל אם שמוקים קודם ברכת התורה אעפ שהוא אומרים דרך
ותחנונים ויש שאין לחוש כיון שאינו אומרים לא דרך תחנונים ונכון
לחוש לכתבי ראשונה:

פ"ג

[illegible]

א עריך לזהר ברכת התורה עריך לזהר בה מאד: ב עריך
לברך בין המקרא בין למשנה בין לגמרא: ג המוצא מעצמו
שואינו קורא עריך לברך: ד המהרהר בדת אינו עריך לברך: ה
ברכות התורה אקבלו עליהם ודת והערב נא וכו' ואשר בחר בנו: ו
ומי והערב נא עם וכו': ז ברכת אהבת עולם פוטרת ברכת התורה
אם לומד מיד אחר הנטילה: ח ויש להסתפק איסגי בקורא קש מיד בלי
הנטילה. ולכן יש לזהר לברך ברכת התורה קודם אהבת עולם: ט
ואם הנטילה בין ברכת התורה לגמודו אין בכך כלום והנכון שלא
להטמיק בינתיים וכן נהגו לומר פרשת ברכת כהנים סמוך לברכת התורה:

מה הטעם מלמד ונתנסק בעסקין כיון שדעתן לחזור למוד לא
הוי הטעם והה"ל לשיהה וסרחון וציית הכא דלא הוי הטעם: יא
טיעת קצב ביום עב מעתן הוי הטעם ולא דמה הוי הטעם וכן נהגו: יב
אף אם למד בלילה הלכה הולך אחר היום מעבר ואינו צריך לחזור ולברך
כל זמן שלא ישן: יג המשכים קודם אור היום למוד כל
מברך ברכת התורה ואינו צריך לחזור ולברך משיגיע לבית הכנסת
המשכים קודם אור היום מברך כל הדר הברכות חוץ מברכת הנותן לשכוי
בינה ופרשת התמיד שיאמרן מלאמרם עד שיאור היום: יד
משום מברכות ברכת הכוכב

מח

פסוקי דזמרא

א בשבת אומרים עם פרשת התמיד פסוקי מוקף שלא אבל לא
ברא"ן ויש מקום שקוראים בתורה בפסוקי מוקף: מט
א אע"ג דקימא לן דצריך שבכתב אי אתה רשאי לאמרם עם כל
דבר שרגיל ושגור בפי הכל כגון קש"ע וברכת כהנים ופרשת התמיד
וכיוצא בהן מותר: נ

טעם משנת איקלו מקומן

א קבעו ר' לשנות אחר פרשת התמיד פרק איקלו מקומן וברייתא דרבי
ישמעאל כדי שידלה כל אדם בתוך בכליו מקרא משנה וגמרא ובריי
וברייתא דרבי ישמעאל הוי במקום הגמרא שהמדרש בגמרא:

נא דיני תפלה מן ברוך שאמר עד ושתבח

א אומרים ברוך שאמר פסוקי דזמרא וישתבח לאחריהם: קדוש
ב אם סיים ברוך שאמר קודם שיסיים הזן שנה אחרין אמן:
ג אחר ישתבח ישב לשנות אמן אחר ברכת שיעמוד: ד
צריך לזהר מלהפסיק בדבור משיתחיל ברוך שאמר עד קדוש יה:
ה בין המזמורים הלל שבל מפני הכבוד ומשיב שלום לבל אדם וב

ובאמצע המזמור שולל מטבי הירידה ומשיב מטבע הכבוד: ס ל עריך להעמיד
עריך לבון בעקום פותח את ידך ואם לא כוון עריך לחקור ולאמת ולא שמים בין הנס ובין
פעם אחרת: ח אין אומרין הלכות במרוצה כי אם בכ שאה: ל
בטחת: ט מזמור לתודה יש לאומרו בעגינה שבלב השירות
עתידות לבטל בעולם הבא:

נב

מי שמע רבא לבית הכנסת עד
ישתבח

א אם בא לבית ומצא עיבור בפוף טקוקי דלמרא אומר ברוך
שאמר עד מה נלבשתשבחות: ואחר תהלים עד מעתה ועד
עולם הללויה ואחר הללו את יי מן השמים עד הללו ישראל עם קרוביו
קודש הללויה ואחר הללו לבקרשון עד כל הנשמה
תהלל יה הללויה: ואחר ישתבח ואחר יוצר וקדש וברכותיה ויתבל
עם העיבור יראם אין שהות כלבך יתגנס מן מזמור הללו את
ה׳ מן השמים ואם כבר התחילו העבור יוצר ואין שהות לגמר
פיקוקי דלמרא אומרים בדילגו: מקרא קדש וברכותיה ויתבל
עמהם ואחר יקרא כל פיקוקי דלמרא בלא ברכה שלפניהם
ולא שלאחריהם:

נג

מי הראוי לירד לפני התיבה

א אומר שליח ציבור ישתבח מעומד: ב אין לומר ישתבח
אחר אם ברוך שאמר וקצת פיקוקי דלמרא: ג
אוון לברכו שמיות הצינות בין פיקוקי דלמרא לישתבח
לאחר ישתבח לא יוצר ד שלא עריך שיהיה הגון
ואוילהו הגון אם שיהא ריקן מעבירות ושלא יבא שלא ישמש
אפיס ובלבלותו ושיהיה עמו ומרוכה לשם וישלם בעמלה

[illegible] אין
[illegible] שבצבר
בחכמה [illegible]
שנתחלקו [illegible] מפה כיא שתי
שערות [illegible] מפי הצבור
[illegible] המפה [illegible] לתעלון להתפ[illegible] לשתים דועים
ד׳ אם אין שם מי שיודע לריות שלבי אם [illegible] אחר
מוטב שיהא הוא [illegible] לשמוע קריש וקדושה: ה׳
מי שאינו בעל [illegible] בן שהגיע לבל שנים שראוי
[illegible] ביה הילבך בן עשרים שנה [illegible]
לו אין [illegible] ו׳ קריק יא שמותר לבטלה
הוא בן עשרים יש לבטל אבות ובמקומות שנוהגים שהקטנים
יורדים לפני התיבה להתפלל תפלת ערבית בטרם שבתות:
יא שלח לבור שמאריך בתפלתו כדי שישמע קולו ערב
אם הוא מלחלת ששמח בלבו שלשתן הודאה לשלח בעיבה
הבא עלון ברכה הוא שתפלל בבובל ראש ועומד באיסלה
ויראה. אבל אם מכוון להשמיע קולו ושמח בקולו הרי מגונה.
ומכל מקום כל שמאריך בתפלתו לא טוב עשה מפני ט
טורח הצבור: יב אין ממנין לא מי שקורא אלא יינן אפ׳
לכהן שיינן: יג כוחה והוא מי שבגדו קרוע וזרועותיו
מגולים לא ירד לפני התיבה: יד קומה יורד לפני הת
התיבה ובלבד שלא יקרא בתורה מעשה ודברים שבכתבו
אחר ראשו לא מדברים גם: טו שלא קבוע יורד לפני הת
התיבה מעשבו ולא יכתוב שיאמרו: טו מי שאינו

שלא

מי שאינו שלא [illegible]
הקיבה [illegible]
לו פעם שנתן [illegible] נעמר
ונעמר [illegible]
אם שנתן [illegible]
[illegible]
[illegible] האומר מ[illegible] [illegible]
שבנו [illegible] סברגלו קטן [illegible] יד באחותו תבלה
[illegible] מעט [illegible] המניקן להקפיד בכל [illegible] שהוא מניקן
בלרקחתן [illegible] ושמעונים גר מלהיות [illegible] ובדיקן דצריהם:
אמלא [illegible] ובלבד לשבבולמר אינו רוצה שכ[illegible] היה חלון אמצע
ואסבר [illegible] מתחלה: ל אם נחל רוצה [illegible] בשבת
אבל [illegible] אחר מי שירצו הקהל שיאמר ההבדל הוא
יאמר: כא אין להתמנות שלש עם השר אלא שיהיו הצבור חפצים
בו: כב שליח צבור בשכר עדיף מאמצעה: כג שלש שכר שלש
כוכבים מקופת הקהל אעפ שהוא [illegible] הלל בעשיר מלא [illegible] אין
יד העני משגת בעשיר: כד שבור שעליהם לשבור לב ושלש
ואין בידם כדי שכר שניהם: אם [illegible] רב [illegible] [illegible] ובקי
בצורתה הוא קודם ואם לאו שלש קודם: כה אין מקבלין חלון
מאומנות אלא במעמדו פיסול: כו הקהל שנהגו במנות אנשים
על ערבי הצבור לקמן ולהגיעה זמן יצאו לו ויבטלו אחרים תחתיהם
אין לחזן בין לקחה שלטרקה בין לשאר מינים הצריכים לצבור בין
שנטלם שלהם שכר בין שאין נוטלים אפילו אם קבלו להם זמן ק
קתמן כבירושלמי מאחר שנהגו לכ: נלי

דיני השירים לישתבח:

יא ישתבח אינה פותחת בברוך לפי שהיא ממוקה לברוך שאמר
שישתיהן נתקנו על פיסוקי דזימרא לן לבבהם וזן לאחריהם: ב
אין לשנות אמן אחר מלך מהלל בשבחות לא אחר אלו הגלמים ששם
הוא פיוס הברכה: ג המסדר בין ישתבח לטוב שבירה היא בידו ואחר

[illegible]

[illegible]

א אומרים קדוש ואין [illegible] מעשרה דברים בני כהנים
גדולים שהביאן שתי שרפות [illegible] שאין נאמרים
בברכות מעשרה: ב [illegible] ונשאר
ויצאו כהן ולוי ונאמרים אותם לקדוש את אותה [illegible] ולא
שנשתנה לונן: ג [illegible] ויצאו [illegible] גמר אחרון
הקדושה: ד ישראל [illegible] עמי דבר שבקדושה בתשעה [illegible] קטן
יותר מבן שש ויודע [illegible] ונאמרין דבריהם [illegible]
[illegible]: ה אם שתי שרפות אחת שבת אחת
הוא גדולה שנים וינן כהן שר שיצאו רובשנה שתי [illegible]
שהוא קרוב: ואם נראה לו קימוי מלוי קודם לבאן דינו כגרוע: ו
אם התחיל אחד מהעשרה להתפלל לבדו ואינו יכול לגמרה עמהם
אשה הוא ישן אפה מעמדו שלהם: ז כשאחד מתפלל
לבדו נכון שהאחרים יתחילו מלמי קדיש עד שיגמור כדי שיצאה
גם הוא: ח חרש המדבר ואינו שומע או שומע ואינו מדבר
הרי הן כפקחים ומעמדין [illegible] שאינו שומע ואינו מדבר הרי הוא
כשוטה וקטן: ט [illegible] הוא קטן על מניין שתי שערות
אחר שנה יהיה בן יג ויום אחד ושמת הביבור בת יג [illegible]
[illegible] לאחר ראשון משנה מעוברת ומעל אחר מלא
[illegible] אחד בן ושמת יג אחרונה המעוברת שאותו שנולד בלא
לאחר הראשון צריך להמתין עד שלא לאחר עשרת יג לבית בן יג
שנה ואותו שנולד אחרון באחר באחר השני יהיה בן יג שנה כיון
שהמע אחר באחר שלשת יג: יא עבריין שעבר על גזירת
הבעל או שעבר עבירה אם לא עדותן נמנה למנין עשרה: יב
מעזה אין מעמדין אותו לבל דבר שבקדושה אבל מותר שיתפלל

בבה שהו אנשים אחים פירשו לחומיר אשרו אמרו: יג . עיין ש
שיהין כלה עשרה בסמוך אחד ושלש [illegible] ומעשר אחד הטה כן
הוחוק לאחרון הוינו [illegible] [illegible] [illegible] נעמדים שנעבי
הדלת ולחרון אחרון: יד . מי שמעשר אחוריה מעשה מחשן
אפילו אמה [illegible] אינו רחב ד' ומראה להם פנים כ
נושם [illegible] שלה: טון שם מקומות בפטס ומקומות
אחרון ושל [illegible] הטהה הוא מעשרין: טו . מיר קטנה שנכרית
אפילו אמה [illegible] לגדולה דהיינו שנכרית קמנה במקום חשוב לגדולה
וכפל כל אחד [illegible] שהיה מפסיק ביניהם ובגדולה שאירו מעשרין כוחל
זה שעבר [illegible] מוכאן ומוכאן הגדולה כמופלגת [illegible] הקטנה ואין הקטנה
מופלגת [illegible] הגדולה לא הריהיא פקרן אית שלה לגד [illegible] אין [illegible]
ואחד בגדולה מעשרין שהקטנה נגרת אחר הגדולה והריה ואכלו
בתוך הגדולה כיון שהרוב בגדולה אבל אם הין פו בקטנה ואחד בגדולה
אז הבלן הה בלו אין מעשרין: יד . היה שם בקטנה ושבר בגדולה
בגדולה מוציאין יה שהוא נגרל אחריהם אבל אם שם בגדולה ושבר
בקטנה אינו מוציאין יה שאין הדוב נגרל אחר היחיד: יה . אם
קטנת העשרה בבה וקשתם בגדולה אינן מעשרין: יפ . שם שם אחינה
פו בבה מעשרין אפ שהיה גבוה ג' ורחב ד' ושלה מחיצות גבוהות
עשרה מפני שהיא בטלה לגבי בית הכנסת ושמי שכתב דהמ כשאין
המחיצות מגיעות לתקרת הגג: כ . הין פ במקום אחד אוכלים
קדוש וקדושה אפילו מי שאינו עמהם יכולים לטמאת ויה שבריך שלא
יהיה מפסיק ביניהם אז שבו: כא . עיר שאין בה לא ו' ואחד
מהם ריבה לעצמה בימים הנוראים כונן אותן לשאר אז לשבר
עולה במקומו ואם הם יה נרונים לשאת שנים ישבירו שניהן אש
בשוכבות במקומם ושניהם יבשו בשוה ואם אחד עני ואחד עשיר
עורעין מעין לפי מאמן ותעין לפי נפשות ושבר הלאן על הירשאים על

פי מעשר מעל ישר ושוה:

[illegible] ב׳ אין [illegible] לשלוח [illegible] ביום ב׳
[illegible] ובגמ׳ שאין [illegible] כי [illegible]
[illegible] ומפולקים [illegible] אפילו [illegible] ג׳ אנ׳ [illegible]
[illegible] מיקצבי העיר [illegible]

נ״ל

א׳ שלבוש בעת [illegible] הקדיש [illegible] לבוש
[illegible] ב׳ [illegible] [illegible]
[illegible] ג׳ [illegible] [illegible] עד [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ד׳ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ה׳ [illegible] [illegible]
[illegible]

נ״ל

א׳ אומ׳ שש״ב [illegible] המצורע [illegible] [illegible]
[illegible] ב׳ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

נח קש

דין קריאת שמע [illegible]

א׳ [illegible] קש שלאחריה [illegible] [illegible]
[illegible] ב׳ [illegible] [illegible] [illegible] ג׳ [illegible]
[illegible] רבינו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ב׳ [illegible] [illegible]
[illegible] ג׳ [illegible] [illegible]

נ״ל

לריך במקום גדולי היה ולקטנים שלא יוכלו לעמוד ולא לבוון אפילו
פרשה ראשונה ואם לומד לבנך מן שעבר השחרית הלבים כלה
ולא יתחיל לומר לבנך אבל לקרותה עם ברכותיה כמשפטה עמוד השחר
דכיון שעלה עמוד השחר מעתה קריאתן ביה ובקונכיך וגם שפיר ג
מיקרי יום אחר [illegible] במקום גדולי היה ולקטנים וגם אין
בני השיירא [illegible] ויצאת לדרך אחר שעלה עמוד ה
השחר [illegible] שיוצא לכונה: ד אם קדמה תשעה עמוד
השחר אם [illegible] היה אנוס יצא בדי עבדו: ה אם נאנס ולא
קרא קש [illegible] עד שעלה עמוד השחר כגון שנתרפא לא [illegible]
קורא קש [illegible] יוצא בה יוד קש ערבית ואם [illegible] אנוס בתוך השעה
ויצאת לדרך במקום גדולי היה ולקטנים לא יקרא שם קש כמו שביה
לעשות [illegible] יוד קש שלנו שמאחר שעשה לאותה שעה [illegible]
ולשעותיו: ו אם שכחה ומשך עד סוף הרשה שלשית אם
עבר שעה שלשית ולא קרא קריאה קורא אותה בברכותיה בלא עד רביעית
שאותה שלשה היום ואין לו שכר בקריאה בזמנה ואם עברה שעה רביעית
ולא קראה קריאה בלא ברכותיה פליגים: ז אם לא קרא קש תשלומין
ביום יא שישלה תשלומין בערבית ובן אם לא קרא קש ערבית ישלה
ביום ויש חולקים:

נט

דין ברכה ראשונה מעתה

א אמר אמה יוצר אור ובורא חשך הקונן להלכות אמת ולהתבונן
בהנעיה כתב האמיתי שעמדים שמי שבריא אור לאבריא חשך:
ב אם טעה ואמר אשר בדברו מעריב ערבים ונעבר מיד מאיר
יוצר אור וגם פיים יוצר המאורות יצא אבל אם אחר בדברו מעריב
ערבים לא אמר יוצר אור אולם פיים יוצר המאורות לא יצא ואם
אמר יוצר אור ובורא חשך אשר בדברו מעריב ערבים וגם פיים
מעריב ערבים לא יצא אבל אם פיים יוצר המאורות כאן שטעה
יוצר אחר יצא אעפ שהפסיק במעריב ערבים: ג אם [illegible]

[illegible] שבירך יוצר אור ואהבה לבד שאינו [illegible] אומר הברכות ויש אומרים [illegible] ואינו [illegible] ויש [illegible] והר [illegible] [illegible] באמצע [illegible] [illegible] ומעריב ערבית.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] בעצמו ושר את
באמצע משום דהוי הפסק: ה׳ [illegible] יותר בענין [illegible]
שצריך לשמור אחר התפלה [illegible] מקו[illegible] ואחשב ערך
[illegible] ממקום אחר:

[illegible] צריכין [illegible]

א׳ ברכה [illegible] [illegible] ואינה פותחת בברוך מטעם [illegible] קמוכה
[illegible] [illegible] קריאת ק״ש בלא ברכות יצא י״ח ק״ש [illegible] וראה
הברכות [illegible] ונראה לי שטוב לחזור ולקרות ק״ש עם [illegible]: ג׳
קודם הברכות אינו מעכב שאם הקדים שניה לראשונה יצא י״ח [illegible]
י״ח שהקב״ה שאין מצות צריכות כוונה וי״א שצריכות כוונה לצאת בעשייתה
אותה מצוה וכן הלכה: ה׳ הקורא את שמע ולא כיון לבו בפסוק
ראשון שהוא שמע ישראל לא יצא י״ח והשאר אם לא כיון לבו אפילו ה׳
היה קורא בתורה או מגיה הפרשיות בעונת ק״ש יצא י״ח והוא שכיון
לבו בפסוק ראשון:

סא

[illegible] [illegible] לדקדק בק״ש

א׳ יקרא ק״ש [illegible] בכוונה באימה ביראה ברתת וזיע: ב׳ [illegible]
[illegible] [illegible] היינו כמו בכל יום יהיו בעיניך חדשים ולא כמי שכבר
שמע [illegible] פעמים שאינו חביב אצלו: ג׳ בק״ש יש רמ״ח
תיבות וכו׳ [illegible] רמ״ח [illegible] אברין שבאדם מקיים [illegible] ה׳
אלהיכם אמת יחזור ויאמר בקול רם ה׳ אלהיכם אמת: [illegible]
קורא ביחיד יכוין בתוך ויין שבאמת ויעצ שמעו לן [illegible] והם כנגד
ג׳ שמות [illegible] שבו שם [illegible] [illegible] ו׳ אותיות [illegible] הם [illegible]: ד׳
נוהגים לקרות פסוק ראשון בקול רם כדי לעורר הכוונה: ה׳

נוהגים

[illegible]

[illegible] הסמוכה אצלה ומלוה ולא רוחות: ב
ידגיש [illegible] הוא פרישה: ג [illegible] ולא יאחר יד אלף: כי יקיא
ד יחקור [illegible] שתי פעמים בין שלבוש [illegible] שעומד שאינו שלם
בין שלבוש [illegible] מקום הראשון: ה כשקורא [illegible] מותר
לקרות [illegible] הפרשה ולחזור ולקרותה וישנה [illegible] שום בשל יפו
בזרה [illegible] מקום לראשון צ"ל: ו לא הקומה [illegible] בקלות
[illegible] שלה שש פעמים שמע ישראל [illegible] ישראל:
ז ה הוא הלה הים מוכרים אותו ביה [illegible] שלה [illegible] כשר
הוא: ח אחרי מקום ראשון עריך לנכר [illegible] אחשאי: ט
עריך להפסיק בין מעשה בין לעשה ועד לאחרית כדי להפסיק בין קצלת
שמים לשאול מעות: ט עריך להפסיק בין היום לעבד ובין
היום לאהבה שלא יהא בראה היום ולא לאחר: יא עריך להפסיק בין
שמעון לה כדי: להפעים יפה העין שלא תהא בראה מלא: יב
עריך לתתיר איזן שלשבר ולא לשתבש [illegible] תשברן ולהי כ
כשבדים המשמשים עם לקבלם וכן עריך [illegible] שלשבר
יג יהושיה שלשמעון ישראל שלא תבלבל ושלא תריחה לך
וכן יהי דוהיו: ולא לשתמש והאו: יד עריך לתתן [illegible] ו
והרה לאחר ולא לשתמשו חרף: טו עריך לתתן ריוח בין תיבה
שתחלה כסוף תיבה שלפניה כגון בכל לבבך על לבבם בכל לב
לבבם עשבבשדך ואבדתם מהרה הכנף פתיל אבנים מארין:
טז [illegible] בלשון שאחרי מס להפסיק ביניהם כגון ולמדתם
ולבנותם ודברתם אותם ושמרתם אותם לראיתם יחתן שלא

יהא נראה כקורא מגילה: כא אף בפיקוח נפש דאינו רואה ובתבלה עליך
לדקדק בכך: כב צריך לדקדק שלא יראה החשך ולא יחלק הרבה ולא
ינית הטי ולא יניד הגוף: כג לכך צריך לקריאת ק״ש בשעתה כמו שהוא
בתורה: כד כשיאמר לאחת שלא ידך ומשמשו בתבלין שלך וכשיאמר
וכשיאמר ולטוטפות בין עיניך ומשמשו בטלאים וכשיאמר וראיתם
אותו ומשמש בשתי ציציות שלבשו: כה ישנהגים לקרות ק״ש
בקולים ויש נוהגים לקרותו בלחש

סב

א אונס שאינו לדקדק באותיותיה קריאה ולא לדקדקם יצא: ב
יכול לקרותה בכל לשון ויהי כדבר שיבוש שבאותו לשון וידקדק
בו כמו בלשון הקודש: ג צריך להשמיע לאזנו מה שמוציא
בין ומה לא השמיע לאזנו יצא ובלבד שיוציא בשפתיו: ד אם
מתכוונת חולה או אונס אחר קריאת ק״ש בלבו יצא: ה צריך שיהא
להשמיע קולו בשמע ישראל כדי שישמעו הקהל ומניחו שש יחד:

סג לישב בשעת ק״ש ושלא יישן

א קורא אותה מהלך ועומד ומושכב או רוכב על גבי בהמה או
ישב אבל לא פרקדן דהיינו שמטה טוחות בקרקע או מושלך על
גבו ופניו למעלה אבל קורא והוא שוכב על צדו ואם היה בעל בשר
הרבה ואינו יכול להתהפך על צדו או שהיה חולה נוטה לצד אמצע
וקורא: ב מישרוצה להתכסות ולשבוך כשהוא יושב ולקרותה
מטוטלו נקרא עבריין: ג היה מהלך ורצה לקרות ק״ש עליך
לעמוד בסוף לאשון: ד עיקר הכונה הוא בסוף לאשון הל
הילכך אם קרא ולא כוון לבו בסוף לאשון לא יצא יח״ו ואחר קורא
ראשון מפני מצות אינן צריכות כונה מורה הלא: ה אם
היה ישן מעברין אותו ומעירין אותו שלא שיקרא בסוף לאשון
והוא שלא מחוש. מבאן ואילך אין מעברין אותו מפני ש

שיקרא

שיקרא והנשאר מפרש שמשם שהוא קורא מתפלתם יצא: ו
הקורא קש"ע לא ירמוז בעיניו ולא יקרוץ בשפתיו ולא ירמוז בידיו בעצעותיו
בשביל לראות מה יש עיקר הקבלה בלבות שמים בפה שהוא
בקורא שריר ובלא הרגשה ובלי שיכון שהוא עומד קבוע: ז היה
עומד בסלעה ורצה לקרא קש"ע יתבטל ממלאכתו עד שיקרא פרשה
ראשונה פרשה אחת בקורא שריר: ח המהלך וכן כל שהיו
עושין מלאכה היו מן בראש שורות הבנין קורין קש"ע במקומם
ואינן צריכין לירד: ט המוצא שמשאן על מעמד קורא קש"ע
אבל לא יתחיל בשעה שעונין ולא בשעה שמשאן מפני שאין לבו מיוחד
מיושב:

הטועה בקש"ע

א קראה למפרע לא יצא בלא בקרי הפסוקים אבל אם הקדים פרשה
לחבירתה אפילו שאינו רשאי יצא לפי שאינה סמוכה לה בתורה:
ב קרא פרשה ונטה בה אם יודע היכן טעה חוזר אם אינו יודע
כולה לא שולם פסוק ומחזר באמצעו חוזר לראש אותו הפסוק
ונמצא הפרשה ואם אינו יודע היכן טעה חוזר לראש הפרשה: ג
טעה בין פרק לפרק שהן אינו יודע שמניים פרשה ואינו יודע אם
ראשונה אם שניה חוזר לפרק ראשון ויתחיל והיה אם שמוע: ד
היה עומד בפרשה ואינו יודע אם בזו הבאה שבאמצע ראשונה
אם בזו הבאה שבפרשה חוזר לזו הבאה שבראשונה: והמ"ל
התחיל לומר יבנו יפצה אבל אם התחיל לומר ירבן יחיה אין
צריך לחזור ושרפיה נקמ"ן ואתנה: ט מהגולה קה

סיבנם לבה ומצא צבור קורין קש"ע

א קראה סירוגין דהיינו שהתחיל לקרות והפסיק בין בשתיקה
בין בדבור והלל וגמרה אפילו שהה כדי לגמור אותו דבור יצא אפילו
היה ההפסק מחמת אונס: ב קרא קש"ע ונבנס לבית ומצא ע"

עיבור שקורין סד קש עריך לקרות שמהם בסוף ראשון שלא יראה כלו
אינו לוצה לקבל עונש מלכות שמים עם חבירו והה אם היה בלה
ומומר וצרי מחוטנים ונכפוקים במקום שרשאין לבסוף כגון מבלוך
שאכול ומוכל לא יסמיך לא יומר התבות שהיא אומר בשעה ש
שהעבור מגריס בסוף ראשון כגון מבלוך שיהא נראה כלוק
קולש שמהם: ג קרא קש ונבנס לבה ומצא עבור שקריס קש
טוב טיקלה עמהם כל הקש ויקבל שכר בקורא בתורה: סן

באילה מקום יכול להסמיך:

א בין הבריקים שרל בשלום אדם בבל ומעיב שלום לבל אדם
ובאמצע הבריקים חוץ בשלום מי שהוא ירא מומנו כגון אביו או
רבו שהוא גדול ממנו בחכמה וכל שכן מלך אז ומעיב
שלום לאדם בבל ומשלם באמצע הפסוק חוץ מפסוק שמע ישראל
ובשכבלו שלא יפסיק אדם כלל אם לא מכבד מי שירא שמא יהרגנו:
ב אם שמע להניח עניעית ותבלין ויכול להסמיך בין בריקים
להנחם ויצרך עליהם: ג לקדיש ולקדושה ולברכו מפסיק
אבל באמצע הפסוק וכן למודים אבל לא יאמר לא תובת מודים
בלבדו: ד כהן שהיה קורא קש וקראוהו לקריאת התורה
ישמע שאומר שמפסיק ושמע שאומר שאינו מפסיק והלבה מבורך:
ה לוהן בין הבריקים בין בריסה ראשונה לשנה. בין שנה לשמע
בין שמע להיה אם שכנע לו ויאמר אבל בין ויאמר לאמתי יציב בין הריה אם שמע לו ויאמר
לא יסמיך שלא להסמיך בין הנס לאמת לא יאמר אני ה' לה' יכם
אמת ואז יסמיך כדין באמצע הבריך: ו אם בסוף מעני הילאה
אמת הכבוד אחר שאמר אמת אין שמעיים קודם התלן ומלך
ה' לה' יכם שם אמת ובמתבן שיתחת התלן ויאמר שמו אינו עד
עריך לחזור ולומר פעם אחרת אמת: ז אינו אומר אמן
אחר גל ומריל מעונים לחוו הסמך: ח עריך לסמוך גאולה
לתפלה

לתפלה ולא יסמוך לאחר שיאמר גל ישראל רק אם אירעו אנסים שלא מניח
תפלין וכדומה לו בין גאולה לתפלה מניח אך ולא יברך עליהם עד שיגמר אחר
אבל מצוה לאחיזה אך ואם עד שלא אמר גל ישראל נזדמנו מצות
ותפלין מניח ולא יברך עליהם עד אחר תפלה: כו אין לברכות הקדש
קדיש וקדושה בין גאולה לתפלה וכיצד יעשה כמתפלין בשירה חדשה
כדי לברכה: כז מלבד שלא אמר אמת ויציב שחרית ואמת
ואמונה ערבית לא יעשה יוד המצוה כתקנה: סיג

קטן אם קרא קש חוזר וקורא ומברך לפניה ולאחריה אבל אם
יודע שקרא לא שמקפיד אם ביריך לפניה ולאחריה אינו חוזר ומ
ומברך: סיד א ישמקומות שמתפללים בבית הכנסת
לאשכנזים ואין לחוש מלאמרם כמשנה דהוי הפסק: סטו

תרא והיה כנגן הכנור והוה כטוט ציוטי

דין פורס על שמע

א אם ישבו חרש שהתפללו כל אחד בפני עצמו ביחיד ולא
שמעו לא קדוש ולא קדושה עומד אחד כאחד ואומר קדוש וברכו
וברכה לאמונה ויוצר אור ולא יגיד ולא נקרא פורס על שמע
לשון חתיכה פרוסה שאין אומרים אלא קצת ממנה. ולאחר ש
שסיימו ברכת יוצר אומר אבות וגבורות וקדושה ואחר קדוש ואז
מקרא שבר לפני התיבה ואין עושין דברים לא בפחות מעשרה כמ
משנה דהוי דברים שבקדושה. ויש לחזר אחר שאם שמעו
דהיינו לוב העשרה ואם אינם מאשאים אחר שלא
שמע אומרים. ואפילו מי ששמע יכול לברוך על שמע ולעבור
לפני התיבה. בשאבילתיהון שלא שמעו. ומלא אם
אותן שלא שמעו ברכו על שמע ולעבור לפני התיבה כנוסב
שיברכו ויעבור לפני התיבה אחר שכבר שמע: ב כונסא
אלא שלא ראה מאורות כיומין פורס על שמע ומברך יוצר המאורות
שהוא נהנה במאורות שרואים אחריהם שיוריהו הדרך אשר ילכו:

פרק חמישי דשבת פטורים מוקצה

א נשים ועבדים פטורים מלקשר שלהן אבל אינן חייבין ג
בגרמה ובכון הוא לבדו שיקבלו עליהם עול מלכות שמים: ב
מי שהיה קטנה פטורים לרבי כשלא הגיעו לחינוך ולרשבי אפילו הגיעו לחינוך
ולחינוך מפני שאינו מעוי אצלו בזמן קש בערב ושכן הוא בבקר וראוי לבהמה
ועמקו בהמות כרבי: ג הכונס את הבתולה פטור מוקצה ג' יומים אם לא עשה
מעשה מפני שהוא מרוד מרדת מוצה והא בזמן הראשונים אבל
עכשיו שלגם שאר בני אדם אינן מכוונין כראוי גם הכונס את הבתולה
קורין: ד היה עוסק בצרכי רבים והגיע זמן קש לא יסמוך לא יגמור
עסקיהם ויקרא אם שאחר עת לקרות: ה היה עוסק באבילה
או שאחר שוקק במרחץ או שהיה עוסק בתקסורת או שהיה מוקף
בעורות או שהיו עוקפים בדין להרמבם גוכר ואחר קוראקש
ואם היה מתירא שמא ישבור זמן קריאה ופסק וקרא הריגה מש
משובח ולהראב"ד מפאיק וקורא אע"פ שיש שהות לקרות:

עא אבל והעוסקים במת פטורים מוקש

א מי שמת לו מת שהוא חייב להתאבל עליו אפילו אינו מעל
עליו לקברו פטור מוקש ומתנלה. ואפילו אם רוצה להחמיר על
עצמו ולקרות אינו רשאי ואם ישנו מי שישתדל בשבילו בצרכי
קבורה ורצה להחמיר על עצמו ולקרות אין מוחין בידו:
ב בדא בתוך אבל בשמת חייב בלהיות עד הערב אם
כך מחשיך על התחום להתעסק בצרכי קבורה אבל אם אינו
מחשיך על התחום חייב גם לעת ערב ויש שם דינו כתוך. ויש
ראשון אם רוצה לקבר בזביום [illegible] על ידי גויים דינו
כתוך ואם אינו רוצה לקברו בזביום דינו לשבת: ג המשמר
את המת אפילו אינו מתו פטור: ד הין שנים משמרין אה
משמר וזה קורא ואחר משמר [illegible] את וקורא לה:

ה' החוסר קבר לשון פעול: ו' הישרטים אחרי חופרים כפי
הצריכים לשרטי החפירה בבית אחת פטורים ואם שרטו נוספים
שאסורים וקורים לחוזקיין לון ומתמשקין והזהרים נאסרים נקורים:
ז' שמור בקרירות בקש רוק לא שמורת שלמות אין בבית הקברות ואם
קלא לא יעשה:

עב
דיקנאי המטה והמלחמה והלולים

א' נושאי המטה ומלוייהן והילוכי הילוכיהן בין אוהב שהם לבני
הבית בין אותם שהם לאחריה כאחר שלמשה עד שארן בהם פטורי
ושאר המלוין את המת שאין למטה צורך בהם חייבים: ב'
אין שוכרין את המת קמוך קבר לקש כל שאין שוהה לבוציתו ל
ולקברן קודם שיגיע זמן קש ואם התחילו להוציאו אין מפסיקין
כדי לקרות: ג' העם העוסקים בהספד בזמן שהמת מונח לפניהם
לפניהם אם שסטים אחר אחד וקורים ומתפללים אין המת מונח
מונח לפניהם הם קורים ומתפללים והאונן ישב ודומם: ד'
קברו את המת וחזרו האבלים לקבלת נחומים וכל העם הולכים
אחריהם מבית הקבר למקום שעומדים שם האבלים לעשות
שורה לקבל תנחומים אם יכולים העם להתחיל לבור אפילו מסוף
אחד קודם שיגיעו לשורה יתחילו ואם לאו לא יתחילו: ה'
העומדים בשורה לנחמו הפעמיים שרואין פני האבל פעוריים
והתיאוטים שאינם רואים פני האבל חייבים:

עג
הישן עם אשתו ובנו

שנים שהיו ישנים בטלית אחת ובשר שניהם נוגעים זה בזה לא יקרא
קש אחד היתה טלית מסקקת ביניהם ממתניהם ולמטה: ב'
אם היה ישן עם אשתו קורא אחרת עם בעל אחר ואינו בלא הנאת
טלית ואם הם הרבים עליו להשקות טלית מאות ולא יבא אצלו
ונשאר שחוסר ובון לחוש לרבים: ג' אם היה ישן עם בנו

בשורים קטנים מותר לקרות בחזרתם בלא הפסקת מלה: ואם היה
גדולים צריך להפסקת מלה: ד שנאמר הם תשובים ל
קטנים הנמוכים שלו שיהא לו לב. אמר והתינוקות עד שיהיו להם יא
שנים ואחד הביאו שתי שערות מותר יצטרפו ג לתינוק ויב
לתינוקת אם הביאו שתי שערות אסור בלא הפסקה ואם לא הביאו
ב שערות מותר ואשה ג ואחד לתינוק ויב לתינוקת אחד
הביאו ב שערות אסור:

עד שלא הגיע

בשאביריו רואים הערוה:

א היה ישן ערום בתוך ביתו צריך לחזק בטליתו על לבו ואל יקרא.
מישם דלבו רואה את הערוה אסור: ב הרואה ערוה
שלתוך ורואה לשתות ישמה בבגד מגמגמה בלבו כדי שלא יהא לבו
רואה את הערוה בשיבוך ודוקא בבגד אבל בידים לא הוי כיסוי
ואם היו עבורים שאין אבריו נראין בהם מותר לקרות והוא
בתוכן והוא שלא יהא ריחן ערום: ג אם האדם מתבקר גופו
בצרורותיו דיינינן ליה כהפסקה: ד ישמעי שאומר שהנשים
יצאות לבדק ולהתבלבשהן לבושים החלוק אעפ שאינן מכסים
מבחיקות למטה מהלב: ה שאר אבריו רואים את הערוה
מאחר אבל אם יראה מאבריו כוגעבין בערותו בין בערות חבירו
אסור לקרות קש אם לא התבלבל ואיזותן שהערוה שולבת עליהם
צריך להסתיקן בבגד אם לא הריחיקן בענין שלא יגע בהם:
ו היתה טליתו מגולה על כתפו לבקותו מכתפו ולמטה
אעפ שמכתפו. ולמעלה הוא ערום מותר לקרות קש
אבל לא התבלבל אסור עד שיכסה לבו: עה

להקדיר מגלי ושעור וקול האשה בשעת

קש

א מכה מגלה באשה שמקום שדרכה לכסות אמצע

היא אשתו אסור לקרות קש כנגדה: ב שער שלאשה שהי
שדלדלה לאמתו אסור לקרות מבחוץ ומלבחוץ שדלדלן לתוך פ"המגלות
גלוסקאות הראשונות: ג ושל אחר משמיעת קול זמר אשה
ונשעת קש: ד אסור לקרות כנגד שדה אפילו שלבצוס פ"בכלי
וכנגד עלות קטן אסור: ה עדות בעשרה ות ורואה ל זמרות
אותה דרך אסור לקרות כנגדה וכתיב ולא יראה בך
ערות דבר אחר מתחזיא: ו היתה ערה כנגדו והחזיר פניו
מלגנב או שנעצם עיניו או שהוא בלילה או שהיא מכוסה מותר
לקרות דברי אביה תלה ואמנה והאלה חלילה: עון

להדהר מצואה בשעת קש

ז צואה בעשרה מותר לקרות כנגדה אפילו שרואה אותה
דרך דעותיה משום דבכיסוי הלה רחמנא אמרה וכמות יתר צואתך
ראית מתכסיא: ב צואה בגומא מעט פנדלו וקולא עליה
דחשיבא כמכוסה וכיון שאין ריח רע מגיעו מותר והוא שלא
יהא מעטלו נגע בה: ג העבירו צואה לבתו אסור לקרות
בעבלה וכי חזיר בצואה עובדת דמי אפילו עובה מן הטהר דאין
הרחיעה לדהוי כדרך שלרעי: ד היתה צואה עלב מושלה
בשדה ומכוסה בבגדים אם שהכתם יורד בבית הכסא דרך חור
ואינו מריח ריח רע יש מתירים לקרות ויש אומרים ויש
שלא התיר המתיר בצואה עלבשרה לא במקום שהיא ב
בכסית מליה בלא מלבושים כגון אצבע ידיו ורגלו לעשות
בדברי המחמיר: ה צואה בפי שבעת אפילו היא
מכוסה אסור לקרות לדברי הכל אפילו אינה נראית בשהות
עומד ונראית משהות ושב: ו היה לבטו מעט צואה יכול
לבטלה ברוק שיורק בה ויקרא כנגדה והוא שיהא הרוק עבה
ואין הבטן מועיל לאחלבו שעה אבל אם לא יקרא מיד והרוק
נמוח ונבלע בה אבטלה: ז מקום אם צואה בבית

מאחר לקרות וחזקת בית שאין בו עוואה. פסק אם עוואה באמצעה
אשר מושם דחלקת אמצעה שיש בה עוואה יתבל פסק מי רגלים
אמצע באמצעה מאחר מושם דבא אחרה תורה לקרות כנגד מי
רגלים לא כנגד עמוד שלקיבלה ואחר שכבלא מיתבל לא
מורבנן ובמפיקן לאגדרו: ח קרא במקום שראוי להתפנות
בעוזה ומיעוטה אחל עריך לחזור ולקרות. שבל אם המקום
ראוי להתפנות בו אינ לחזור ולקרות: ומי רגלים אמצע מצאן
במקום שראוי להתפנות אינ לחזור ולקרות: **על**

שראה לקרות כנגד מי רגלים

א אסור לקרות כנגד מי רגלים עד שיעבור כדי רביעית מים
ואז מותר לש"ע קרקע לש"ב בבלי ובבבל שלא יהא עציבו הקרקע
להם לש"ב היוהם בבלי תחלה ונותן עליהם מים לש"ב היו המים בבלי
תחלה: ב רביעית מים שאמרו למי רגלים שלפנם אחת ולשלשה
ענמים שתי רביעיות ולשלשלש שלשה: **עח מי**

שנצריך להטיל מים בעת קריאה

א היה חורא והתחילו מי רגלו שותתין על גרבו פוסק עד שיגמר
המים אחר לקרות אמצע אם נפלו על בגדיו ויש בהם טופח על
מנת להטפיח כדי שהם מבוקעים בבגדיו ואם נפלו מי רגלים
באחרין מרחיק מהם ד' אמות ואינו שהה כדי לגמור את כולה אינו
צריך לחזור לאמצע שפסק: **עט מי שנלכלכו**

לו עוואה בשעת קריאה

א היתה עוואה אחרת מאחרין צריך להרחיק ד' אמות ממקום
שנפלה הריח אפילו אם ישנו חוץ שאינו מריח צריך להרחיק ד'
אמות מהמקום שנפלה הריח לבי שמריחי ומלכלכו צריך לה
להרחיק מלא עיניו אפילו בלילה שאינו רואה אותה צריך
להרחיק עד מקום שאינו יכול לראותה ציום ואם היא מגאין דינו כ
כמלאחריו: ב היתה במקום גבוה שאלה טפחים

אין כמוך עשרה אם שהיתה בבית אחד והוא בבית אחר אפילו ה
הכתה פתוח ומשב אשה ורואה אותה אם אין לה ריחוק לקרות
רבין שהוא בר שמע אחרת קריין ביה שפיר נהוה מהשך קדוש
לפי אשי אבל להרשב"א דוקא בשאינן רואה אותה ואם יש לה
ריח לא מקטע הסקה ולא שנא רשות ר"ה דכי היכי דהסקה
[illegible]ת לטובה עשאה הכ מומילה לריח רעשלה: ג תער
קטנה שנפרעה שמיטותה לגדולה אוגדולה עורמת עליה כין
היעודים. קטנה לא חשיבא בבית בטו עצבה כין שנבריעה בל
בטולתה לגדולה אבל הגדולה כין שמטלה שלפין עד שלקטנה
מיבא אל ומעצלה חשיבא בבית בטו עצמה. היכא אם עזאה בל
בגדולה אסור לקרות בקטנה עד שיריחיק כשיעור ואם עזאה
בקטנה מותר לקרות בגדולה בלא הרחקה אם אין מגיעלו ריח רע:
ד עזאת כלב וחזיר אם נתן בהם עורות מלחיקים מהם כ
כגון מעזאת אדם. ואם לאו דינם כדין עזאת שאר בהמה חיה ועוף
שאין עליך להרחיק מהם אם אין בהם ריח רע. ואם יש בהם ריח רע
דינם כעזאת אדם: ה עזאת חמור הרכה לאחר שבא
מהדרך ועזאת חתול ונמייה ונבלה מקרחת דינם כעזאת אדם
והחולק בדרך אחר שרואה עזאת בהמה בנגדו אם אינו ריח
בא לו אינו חוטא במשנתו לתלותה בשלחמור ובמקום לגדי יש
שאינו לחוש לפי שרוב הבהמות המעזיות שם הם חמורים:
ו בירושלמי אוסר לקרות כנגד מי רגלי חמור הבא
מן הדרך וכנגד עזאת חורנגלין אדומה: ז עזאת
חורנגלים הרובים בבית דינם כעזאת בהמה חיה ועוף. אבל
הגבל שלהם יש בו קרחון ודינו כעזאת אדם: ח אסור
לקרות כנגד אשה שריחה רע: ט יצא ממנו רוח מלה
מלמטה אסור בדת עד שיכלה הריח ואם יצא מלחציו מותר

בלא מטמוס דאי אפשר שהתלמידים קיבלו גורלות וקיבלו
ישראל הלשונות בתוך המדינה אבל לקרות אותו על שיבלה
הריה: פ [illegible] יכול

להשלים מלכיות

א מי שבריא לו שאינו יכול לשמוע מלכיות עד שיגמר
קש"ע ותפלה מוסף שיעבור זמן קש"ע ותפלה [illegible] מכוה שיתפלל
מלא [illegible] וגם כבר זמן תפלה אבוכם הוא [illegible] מכוה ש
שתגיס ואם יראה לו שיכול לעמוד על עצמו בשעת קש"ע יפה
מלבן בן מלבן [illegible] פא דין עזרת נ
קטן [illegible] שאחר כניסה לו יכול לאכול מלבד זבח
בבכורות [illegible] ואכל לאכול אכילת פרס מרחיקין מעזרת [illegible]
מעמיקו רבנן: ב היה קורא ורצה עמה בנגרו לך
כלי שיזרקנה מאחריו ל' אמות ואם אינה כגון שיש לבנו
בהר אולא המשכב ולך כלי שיניחנה לבאדין ל' אמות ואינו
צריך לחזור לא למקום שפסק ולהל' יתה אם היה במקום שהיה
בו לתת לו לבנו שיש שם עומד צריך לחזור לראש: פב
א עומד בישיבה ל"ב שאם יזרקנה תתקרב הרי היא כעפר
ומותר לקרות בנגדה והוא שלא יהא ריחה רע: ב
כלי רבנים שנכנסו בקרקע אם הין מרשיבים עמוד לקרות ל
בנגדם: פג דיני בית הכסא בקש"ע
א עמוד לקרות בנגד בית הכסא ישן אפילו פינו מתנו ה
העומדה ויראה לי דהיינו כשאין בו מאיינות אבל אם יש
בו מאיינות אע"פ שיש בו עומדה קולא בנגדו אמוך ואינו
מרשיע אם אין מגיע לריח רע: ב הזמינו לבית
הכסא ונדין לא נשתמש בו מותר לקרות בנגדו אבל לא ב
אחרו: ג עמוד בית לא יהא לבית הכסא ואמר על

בית

בית אחר וגם זה דינם שוה ואם אמר שלא השני ובית זה ולא אמר
אבל הלז השני מקום אם הזמינו לכך אם לאו בסמ"ק אין קורין בו
לבטלה ואם קראו בו יצא: ל בית הכסא שהוא בחפירה ופיו
בחוק אמות מן הגומא והוא עשוי במדרון בעצים שהרעי מתגלגל
ונופל מיד למרחוק וכן המי רגלים יורדין מיד לגומא בחצים ומי
ומותר לקרות בו אם אין בו ריח רע וגם אין משתינין בחוץ לגומא
ה' בית הכסא שלהם מסמ"ק נקוב ונפתן עליו מותר לקרות ק"ש
בגדו כל שאין הצואה עד הנקב וגם אין הגלף תחת הנקב יעבור
שהגלף מבוקה תליך בדף: פ"ד דין מרחץ
א מרחץ חדש שלא רחצו בו מותר לקרות בו ובישן בבית הרחיצה
שבו השמרים שם בגשים מותר. ובאמצעי שקעת הגרמים שם
בגוש וקעתם עגומים יש שם שלת שלגם אבל לא ק"ש ותפלה
ובבשמה שבלם עגמים שם גרומים אפילו שלת שלגם אסור:
פ"ה בא"ן מקומות אסור לקרות ק"ש
א לא ילך אדם במבואות המסוכנות ויניח ידו שלפנין ויקרא ק"ש
ואם היה קורא ובא צריך להסתיק בשביל המבוי המסוכן ונשר
ושויצא כשם אפילו שהה כדי לגמור את כולה אינו צריך לחזור
לא במקום שפסק: ב אפילו להלך בדת אסור בבה
ובבית המרחץ ובמקום הטנופת והוא המקום שיש בו צואה או מי
רגלים וחצרים שלהן מותר לאמרם שם בלשון הקדש וכן הבנים
בגון ראוס כחמן וכוונה בהם מותר לאמרם שם אבל השמות ש
שאינם נמחקים אסור להזכירם שם. ואם נזדמן לשם לתפרוש
מדבר האסור מפרש ואפילו בלשון קדש ובענין קדש:
פ"ו צריך להרחיק מים סרוחים:
א מים סרוחים או מי משרה שטורין בהם פשתן או קנבוס
צריך להרחיק מהם כמו מן הצואה: פ"ז א' גרף שלרעי

פ"מקום שאולא ילדל

ועביט שלבוימי רגלים שלחרס או שלעץ מצריך להרחיק מהן כמו
מהיעודה שהיו הטמאים כמים אבל אם הם שלמתכת אין שלחכמת
שלאבוכרת או שלחרס מצופה מותר אם הם רחוצים יפה: ב
גלף ועביט שלחרס או שלעץ שאכלו בהן ושל מתים ושל אוקרים
והלבה מדברי האוקרים: ג מותר לקרות קש"ע בבית שיושבו עובדי
כוכבים ומותר לקרות בפנאן: פח

דין בשר קרי בקש"ע

א כל הטמאים חורין בתורה וקורין קש"ע ומתפללין חוץ מבשר קרי ש
שהוציאו עליו כל הטמאים ואחרון בין בקש"ע ובין בתפלה על
שיטבול כדי שלא יהיו הן מעוררין אבל נשותיהן כתורנגלים ואחר
בטלו אותו תקנה והעמידו הדברי עלהדין שאף בשר קרי מותר בדת
בקש"ע ותפלה בלא טבילה עד שלא היה רטט קבין וכן פשוט המנהג:

הלכות תפלה ונשואה פט

זמן תפלת השחר

א זמן תפלת השחר מעולה שיתחיל עם הנץ החמה ומתי יראה
עם שמשי ואם התחיל משעלה עמוד השחר והאיר כל המזרח
יכול ונמשך עד סוף ד' שעות עד חצות אבל שאין לו שכר
מתפלה בזמנה שכר תפלה מיהא איכא: ב כיון שהגיע
זמן תפלה אסור לאדם להקדים לבתו הבילו ויתן לו שלום
מישהו ושמו שלהקב"ה שלום אבל מותר לומר לו עברא דמרי
טבי ויחפילו לה אינו מותר לא בשהו ערך לבית לראות איזה
אבל אם אינו הולך לא להקביל פני קדוש תפלה אבל זה
הלשון אסור וכן אסור לברוך לו כשהקדים לבתו ויש
לכרישה אסורה אבל זה הלשון אסור בלא השלום לבתו

ואם

ואם התחיל בדרך הדרכות אין בהשלכה ואם אינו משלים בתחנון
לא שפגע בדרך מותר ליתן בשלום: ויא שאפילו במוצא ה
חבירו בשוק לא יאמר לו לא עסר אדמרי טב כדי שיתן לב שהוא אסור
להתעכב בדברים אחרים בלב על שיתפלל: ג אסור לו
להלשסקן בעדריו או לילך לדרך על שיתפלל תפלת יה ולא לאכול
ולא לשתות אבל מים מותר לשתות קודם תפלה בין בחול בין בשבת
ויום וכן יאכלו ומשקין בסעודה מותר: ל הגמרא והרשב
הרי הם בבלל החולים אם ישבו יכולת לבוין דעתו יתפלל ואם לאו
אם רעה לו יתפלל על שיאכל וישתה: ה ואם התחיל לאכל
לאחרית קודם עלות השחר צריך להפסיק: ו אבל לגמור אסור
משום דאין זמן תפלה. והיינו מי שרגיל להתפלל בבית מדרשו ו
הפולה ואינו רגיל לילך לבה ומיפא לבוחש ולמא מיטריד בגרמה
ויעבר זמן ק"ש ותפלה. אבל מי שרגיל לילך לבה מותר כיון ש
שהשעה עוברת הלכות ערבים וצר גדול הוא ואם לא ילמדו
עכשו יתבטלו ולא יוכלו לגמוד: ז מותר להסתכל
ולבבוא למרחץ סמוך לשחרית שלא גזרו לא סמוך למנחה
שהוא לבר המעוי: ח בשעת הדחק כגון שיצריך להשלים
לדרך יכול להתפלל משעלה עמוד השחר ויתחיל בקריאת
ק"ש עד שיגיע זמנה ואפילו שאינו סומך גאולה לתפלה:

ואם הוא מלמד לאחרים אפילו אם אינו רגיל לבה מותר כיון

עדיף טפי שיתפלל בביתו מעומד משום שיתפלל בזמנה והואמהלך ויסמוך בחלה לתפלה

צ מקום הראוי להתפלל ולהתפלל עם הציבור ודין ההולך בדרך

המתפלל לא יעמוד לא עב מטה ולא עב כמא ולא עב סכל
ולא עב מקום גבוה אלא היה זקן או חולה או שהיה כונתו
להשמיע לאחר: ב שיעור מקום גבוה שאמרו
ג טפחים היה גבוה ג ויש בו ד אמות על ד אמות הרי הוא
כעלה ומותר להתפלל בו: וכן אם היה מוקף מחיצות לעבר

מעלה שאין בו עלה מותר להתפלל בו שאין נראה עליו
יחזקאל ראשון: ג האומנים העושים בבית מלאכה לבה
יכולין להתפלל בראשו הדלת ואם אינו תאנה ואין בבה משום
לא יעמוד על מקום גבוה ויתפלל דאין שולטן לעשות מלאכה
מלאכתן הוי כמי שמלה לעליה ובשאר אומנות עדיפי לדיר
והעניים שעשאונו דירת ותאנה משאר אומנות ניחא טורח גדול
שלגיהם ובדיריהם ויתבטלו ממלאכתם ולבסוף אפשר שיתפלל
אם אבל בשאר אומנות דליכא ביטול דירה: הבה
מראש הדלת ו[illegible] צריך לדור להתפלל דהא אינו מאוהב
למלאכה שהוא אין בדשות עצמו ואם הקילו אעל כותלים
ישנו מלאכה לא הקילו אעל בה: ד עדיף לאדם
בתים שחלונות פתוחים ירושלים כדי להתפלל כנגדן ובמקום
שאין בבה כל הלכה: ה לא יתפלל במקום מרחץ
בסלבודה מפני שבשהות במקום עמעות חלה עליו אומתמלל
לבה בשבר: ו ולא בחרצה מפני חשד ומפני הבלי
המרחץ ומפני המזיקין: ז ובא אחורי בבה אם אינו
מאחיו פנו לבה ואחורי בבה הוא חצר שהפתח פתוח בו והלא
הוא הצד שפונים לו ריקם כשמתפללין ויכל בהם ויהי
לחוץ לדברי שניהם ונם כשמתפלל בשאר עדרים חוץ
לבה ומן לאחריו שיהיה פנו לבה יכול לה כשם בא
שמאחורי אחורי לבה אבל אם הוא מתפלל בבית הסמוך
לבה ובין בבלאי בדרכי ואחוריו לבותל ביתו שהוא ל
כותל בבה מותר ואינו נכר שמחזיר פנו מבה:
ח אסור לעמוד חוץ לבה בצד שהפתח פתוח בו
בבה אל שהיבוא ויתפללין בנכי שנראה כבוטל בין
שיחות בבית הכנסת בשעה שהציבור מתפללין
[illegible] אבל אם הדבר היה ציבור נכנס להתפלל ואם נעשה

משאר אנשי שבטו אנשים, בה אחר בגיר אנשים לבה דר
פתח אחר מותר ; לא ישתדלו אדם להתפלל בלא עם העבור ואם כן
אנוס שאינו [illegible] ובן עם שאנס ולא התפלל בשעה [illegible] התפלל ה עבור [illegible] א התפלל לו
ביחיד אסור לבטל בית הכנסת ; כל המתפלל עם העבור
אסור לו לדבר ולהלן להתפלל העבור אלא הרשאי שבבית ואין
העבור [illegible] לפי שמאריכים בקריאתם ומלבבה אחרים ; יא
מי שבא בית הכנסת אחרון ואינו נכנס בו להתפלל יקרא שבע
ברכות ויתפלל בביתו ; יב מעות לרבים [illegible] ובן [illegible]
[illegible] ויתפלל בשעת שאסור לסעוד פסיר [illegible] אבל
כשיגיע מלבה אסור לדרוש ; יג מותר לדרוש בבה ולרקד ברגלו
[illegible] ; יד ישראל שאם לבה כדי שיאמרו יום עשרה
ראשונים ; טו אם נשאר אדם יחידי [illegible] לבצלה שבשדות
או אם לבה שבעיר אם היא תפלת ערבית חייב חבירו ל
להמתינו עד שיסיים ותפלתו כדי שלא יתבטל מבלבל ואם כ
[illegible] ; טז
והקל בדרך והגיע לעיר [illegible] לבון [illegible] אם [illegible] מלין [illegible]
שמתפללין בעשרה [illegible] ; יז ישראל [illegible]
אדם לבך מעבר שמתפללין בה בגילה אם [illegible] לחתוך
ובכן בגוד היום מיום ושלום יהיה [illegible]
יח ביום המדרש קבוע קדוש [illegible] בית הכנסת [illegible] להתפלל
[illegible] בית הכנסת והוא [illegible] בעשרה ; יט [illegible]
[illegible] שלא [illegible] אם לא [illegible] גדול [illegible]
[illegible] לבה [illegible] [illegible]
[illegible] ; כ [illegible]
[illegible] שבור שם פתחים [illegible]

LIBRARY

הסתת שריתה במושבי ישראל בה ולפי זה אם [illegible] מיוחד אעב
הסתת אין [illegible] ; ויש שאומרים מפני שמבטל [illegible] ומינו ומולבין
[illegible] ; [illegible] ואם ימהר
להתפלל מי [illegible] לא ושהא [illegible] ומכון לחוש לבב
הטרושים : כא עריך שלא יהא דבר חוצץ בינו ובין הקיר ;
ודבר קבוע כגון חלון ותיבה אינם חוצצים וכן בשלחן אינם לו
חוצצים ואפילו אדם אינו חוצץ : כב ויש מי שאומרים שליחור
שלהתפלל אחורי שום אדם וטוב לחוש לדברין ; כג בגדים
המגיעים אפילו שאינן בולטות אין נכון להתפלל כנגדם אם יש
יקלה לו להתפלל שבגד בגד או כותל מעיר ועלים עיניו ; כד
לא יתפלל בעל ריבו ולא אחורי ריבו ולא לפניו ואם הרחיק מפניו ל
אמות מותר ; כה תלמיד חבר מותר להתפלל אחורי רבו ; כו
בב מקום שאין קפדין בדקדוק אין מתפללין בגד וכשם שמותרים
מעגילה ומי רגלים וריח רע ומן המת ומראיית הטרוה לקש
כך מרחיקין להתפלה : כז היה עומד בתפלה והשתין תינוק בבה
ושתוקן עד שיביאו מים לחטוב עב המי רגלים אין יהלך לפניו
ל אמות אלא לאחריו אם יצא מבה ויגמור תפלתו : צא

שמאלו מתנו ויכבה ראשו :

היתה [illegible] תגורה על מתנו לבבות מפתנו ולמטה אסור לה
להתפלל עד שיכבה את לבו ואם לא כבה לבו אלא שנאנק ואין לו בגמה
אבל הושיב וכבה ערותו והמתפלל יצא : ב עריך לחזור
אחר אשה התפלה אחרון ; שלא יראנו שאין לבו רואה את עצמו
הבלה [illegible] הכן אבל שאר ברכות מותר לברך בלא הגורה ;
מיסתר שאינו מכוסים ; ג ושאומרים שאסור להוציא
[illegible] מפיו בדרוש מגולה ; ולא שיש לבחות שלא ליכנס אבה
אבולי הראש : ד כובעים הקלועים מקש השובי פיסו

[illegible] לא תעשה לו [illegible] ראם [illegible]
ראינון [illegible] ה' [illegible]
באמצעיתן [illegible] [illegible]
המקום [illegible] לא אבדתי [illegible] ; ו' ולך
הרחמים [illegible] שלא יתבלו לא כשרים שבהם ;

מ"ב [illegible] ין לבקבין ודין רחיצה ושאר הכנות:
א היה [illegible] בקבין [illegible] ל יתבל ואם התבל תבלתו תעבה ויבא
לחזור [illegible] תבל: ואמו שאינו יכול לה עכיר עיסתו שיעבור ביבלך
מרקה [illegible] אבי יעבד יאבל בתבלה לא יתבלו [illegible] בעיסתו תבל
ופת [illegible] ב' אם באמצעות תבלתו נתערה [illegible] ועכיר בעיסתו
עד שיעבור לא יפסיק ואם בשעת לישה ובבכורה נתערה בין לקל
לקטנים בין לגדולים קורא בדרכו ואם ליבה לה רחיקמים שעה:
ג' . עכיר קודם תבלה להקיר מים ויינו ועל אבר המולדו: ל
עכיר לרחוץ ידיו במים אם ישלם ואם אין לו עכיר לחזר אחריהם
עד פרסה והם בשהוא הולך בדרך והמים נמצאים לפניו אבל
אם עכיר לחזור לאחורין למקום מים שר מיל חוזר יתר מיל
אינו חוזר: ואם מתרחק שיעבור זמן התבלה יבקה ידיו בעפר
או בעפר אחר אבל מודי דמנחו: ה' לחץ ידיו והקיח ידיו
עכיריים נטולה לתבלה אם ישלם מים אפ' שאינו יודע להם
שום לבלוך לא תבלה ואם אין לו מים מלוכלכים אינו עכיר ל
לחזר ולברך ולטבול: ל' העומד בתבלה ונלכר שנגעבמקום
מטונף לי בנקיון עבר שיעבורות אם מחכך ידיו בבגדיו: ל'
במקום מטונף היינו מקומות המלוכלכים באדם לפי שיש אדם כל
מלכלוכי גופה וכן אם חוכך הראש: ח' המשתמש לא ומשל
עד שישהא כדי הילוך ל' אמות משום טיפוחות והמתבלה
ישתמש עד שישהא כדי הילוך ל' אמות שאל ל' אמות תבלתו

ל"ל מלין

ולהטיל
פ' ראשי
ורוקדים

שנגרה [illegible] שמעון ; [illegible] לא יתפלל
על שיש [illegible] לא ;
יתפלל על ישראל אחות ורוקה [illegible] בדרך
מקרר : ל [illegible] לתתן עדקה קודם [illegible]

קורס משיתפרל צריך לשמוע

א שהה מעט אחת קורס שיקום להתפלל מי ש[illegible] במקום
ושהה אחת אחר התפלה שלא תהא כראית שלא כ[illegible] שלה,
מתפאר לעצמת מלמה : ב לא יעמוד להתפלל לא בשמחה והל
והכעסה לא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ודברים [illegible] ולא
מתוך כעס לא מתוך שמחה. כגון דברי תנחומים שלתלמיד [illegible]
אמוך לגשלת מצרים אן אמוך לתהלה לדוד שכתוב בו רפן ידאון
ישעה שומר ה' אמלאוהבין : ג אין עומדים להתפלל מתוך
דין ולא מתוך כעס שלא יהא לבו טרוד בה לא מתוך עצבה עמוקה :
ל העוסק בצרכי עצור בעוסקן בתורה דמי פירוש לעטן לעמוד
מתוכן להתפלל שגם אן שמחה היא לו שעוסקן בצרכי עצור ומ
לה היינו לעטן ראינו צריך לפסוק להתפלל ; צר

לכון נגד אי זדין הרוכב אן ישב בספינה

בקומן להתפלל אם היה עומד בחוצה לארץ יחזיר פנין ל
כנגד א"י ויכוין גם לירושלים ולמקדש ולבית קדשי הקדשים :
היה עומד בארץ יחזיר פנו כנגד ירושלים ויכוין גם למקדש
ולבית קדשי הקדשים היה עומד בירושלים יחזיר פנו למקדש
ויכוין גם לבית קדשי הקדשים. היה עומד אחרי הכפרת מחזיר
פנו לכפרת : ב אם מתפלל לרוח משאר רוחות יסר
פנו לצד א"י אם הוא בחוצה לארץ ובירושלים אם הוא בא"י
ולמקדש אם הוא בירושלים : ג מי שאינו יכול לכוין לרוחות
יכוין לבו לאבין שבשמים : ד היה רוכב על החמור אין

[illegible]

[illegible] ודרך [illegible] אם [illegible] אין [illegible]
ואם לאו [illegible] אם [illegible]
דרך [illegible] אם [illegible] ירושלם [illegible]
מקום [illegible] ויתפלל [illegible] אחור [illegible] ויטלל לבו
ולא [illegible] הבל לבי הדרך ולבי למקום ולבי יראתו [illegible]
[illegible] מירין לעמוד בתחלת [illegible] לחוץ לחבריהם אם ה
הוצ[illegible] במקום מקום ; ה היה יושב בקפיטה [illegible]
אם [illegible] לעמוד במקום הכריעות עומד כמי שיהא מרע כמשמר
[illegible] כמעות ; ו חולה מתפלל [illegible] שוכב על צדו ו
[illegible] שיכול לכוין דעתו ; ל מי שהיו לו עליסוריאן ומכאן ו
ומחוליא שמא יפסיק תפלתו אם יפסידו מרחו ישב במקומו ויתפ
ויתפלל לבי שאין דעתו מיושבת עליו ; ואלף שעריך לשאלת
ג כמעות בתוך תפלה ישב ומתפלל ובורע ; ח יש
לשאול שלא לסמוך עצמו לעמוד אלא בשעת תפלה ;
ט מי שהוכרח להתפלל מעשב משיכל עריך לחזור
להתפלל משמר ואינו עריך להוסיף בה דבר ;

צ׳ כיון איבריו בשעת ברכה

א יכוין רגליו זה אצל זה בשעת כלו אתם לא אחת לגמרות
המלאכים ומתנב בהו ורגליהם מגב ישרה כלומר רגליהם
ברוחן כרגל אחד ; ב עריך שיכוף ראשו מעט שיהיו
עינו למטה לארץ ; ויחשוב כלו עומד בבית המקדש ובלבו
יכוין למעלה לשמים ; ג מעט ידיו על לבו [illegible] ה
הימנית על השמאלית ונומר כעבד לפני רבו באימה ב
בראה ובפחד ; ולא יטה ידיו על הלבין מפני שהוא דרך
יהודים ; ד עובדכוכים רגלו גם בשעת שאומר ן

[illegible] ולא קיין [illegible]
בקסנו מונר לחתנו צוף כיון שהתחילה [illegible]
שנרל בשבילו: ב מוהר לחתוך מחזור [illegible]
שמתחלה הוא ילות ונפסס לעורך תפלה עשמה לא [illegible]
ולעבר מטוס ולקיחתו מיוה לא טריך: **ענ**

שלא יהיה ולא יפסיק ולא ירקיק:

א לא יהיה ולא יפסיק ואם עריך לפסיק מתוך חונק [illegible] עב
שבין שלא תירלה טעותו: ב אמר לו ברוך ואם [illegible] ב
שלא כשלישי בסקותו בשנין שלא ירא ברוחה. ואם הוא מקשנים
ואינו יכול להשלישו בסקותו ערקון לאחרין: ג אם כבר
עוקרתו ומשמש בגרון לאמירה שלא תתבטל כוונתו. אבל לא
נמילה בידו: ד אם נשמט מליתו מהקונכו יכול לשמש
בו להחזירו אבל אם נשבר מקנו אינו יכול להחזיר ולהתעסק בו
לחלי הנסק: ה הנושא משאוי על כתפו והגיע לקמן תפלה
מחות מארבע קבין משאלן לאחרין ומתפלל לקצר מטה עב
קרקע ומתפלל **שלא** **עריך שיהיה לו**

כונה בתפלתו

א המתפלל עריך שיכוון לבו פירוש המלות בשפתיו ויתבונן
שכינה כנגדו ויעיר הכונה ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו
עד שיתקיים מחשבתו וכונתו עמה בתפלתו ויתשוב כילו היה
מדבר לפני מלך בן היה מקדר דברין ומכוון בהם יפה לבל יבטל
קן לפני מלה הלה שבוה מחוקר כל המחשבות וכך היו עושים
חסידים ואנשי מעשה שהיו מתבודדים ומכונים בתפלתם של
שהיו מנו שיש קרוב למעלת הנבואה ואם תבא לו מחשבה

אחרת

לדרשנות הגמרות
לבתי מדרשות כח הקבלו
עד שהיו מעינים
קרוב

[illegible]

[illegible] ראשון ט

צ [illegible] דבר שמבטל [illegible] ולא בשעה

[illegible] ושבשון אין אנו נזהרים בטלה מפני ש

שאין [illegible] כ"כ בתשלה: ג' תשלה ודין התנועה

כי יש [illegible] בקשה בסתם ובנחת ושלא תריחה שלון כבשון מבקש

[illegible] מעמד: ד' התפלה היא במקום הקרבן ולכך עיין

[illegible] שתהא דוגמת הקרבן בכונה ולא יעבר בה מחשבה

שלילת כמו מחשבה שפוקלת בקרשים ומטומאל דומיא ד

ולעבודה וקביעות מקום מכמו הקרבנות שכל אחד קבוע

מקומו לשחיטתו ומתן דמיו. ושלא יהיו דברי בינו לקיר

דומיא דקרבן שחציצה פוסלת בינו לבדי. וראוי שיהיו

לו מלבושים נאים מיוחדים לתפלה כגון בגדי כהונה לא

שאין כל אדם יכול לבדבק כלה ומאל מוצקות שיהיו

מכנסיים מיוחדים לתפלה משום ערות: ה' לא

לחשוב ראוי הוא שיעשה הקב"ה בקשתו כיון שמשמע

בתפלתו כי אדרבה אם מלכיר עונותיו שלאדם שלא יעשה

שיעשה הקב"ה בקשתו בחסדו ויאמר בלבו מי יתן לבבם

[illegible] לבקש מאת מלכה הקב"ה אמלה מרוב חסדיו שהרא מתר

מתנהג בהם שם בריותיו: צפו

דין שתוי ושכור

א שתה יין כדי רביעית לא יתפלל עד שיסיר יינו. ואם שתה תלה

יותר אם יכול לדבר לפני המלך אם התפלל תפלתו

ואם אינו יכול לדבר לפני המלך ואם התפלל תפלתו תועבה:

[illegible] ב

[illegible] שאמרו בדין שוגגין. ב

דרך [illegible] ושיחזרו בשאר מקומות מקומות [illegible]

אבל אם שלח שם שאינה שוכרתו ודרך מחזירתו: ונמצא [illegible]

בדרכן [illegible] ודאי דרך מקומה היין: ג [illegible]

[illegible] לבו מה שמרגיש בנפשו שיכול ואם: ק

[illegible] הכותב צריך לקלל

א תפלות שלמעלה ושלא יאשו חדשים צריך להקדים [illegible]

שיתפלל מדי שתהא שגורה בפיו: קא

לכוין בברכות ויתפלל בכל לשון

המתפלל צריך שיכוין בכל הברכות ואם אינו יכול לכוין

בכולן לפחות יכוין בראשונות ואם לא כיון בראשונות אבל שכיון

בכל השאר יחזור ויתפלל [illegible] ב לא יתפלל

בלבו בדברים אלא מחתך הדברים בשפתיו ומשמיע לאזניו ב

בלחש מותר להגביה קולו. והמ בכולן שיעמוד אבל בעבור

[illegible] מותר [illegible] ג יא שבלה ויה מותר

[illegible] בתפלתם אפילו בעבור: ד יכול להתפלל

בכל לשון שירצה והמ בעבור אבל ביחיד לא יתפלל אלא

בלשון הקדש ויה הגה כשושל ערבין כגון שהתפלל על

תולה. אז שלשום עשר שישלם בעיתו אבל תפלה הקבוע

הקבועה לשבוע אחרת ויחיד יכול לאמרה בכל לשון. ויה

ליחיד כשושל ערבין יכול לשאול בכל לשון שירצה חוץ

מלשון ארמי: קב שלא להסיק מבל

המתפלל:

א אסור לשאל בתוך ל אמות שלמתפלל לאחרים מלפניו

בין

בין מן הדברים אשר לא הדיקו האחרונים ואם שהקדמונים
מהדיקו התפלה ואם כן צריך אחר מקומן אינו עניין לזה אין
ויש מהדברים שקשקן בתורה אשר שהינו מהדיקים התפלה ויש
מי שאומרים שהם מן הדין אבל כנגדו אבינו כולם עינו אמור
ואבינו עוקר הכל: ב ישמעו שאמר שאם הישב ביעל כי
המתפלל מותר: ג אם הישב ישב מתר ונמל לה
איסור אינו צריך לקום שהרי זה בא בגבולו: ד אמור ב
לגבולה כנגד המתפלל בתוך ד אמות ולוקח לבעהים אבל
בסיאים מותר לעבור ולגמור: אם הנשלם תפלתו והיה
אדם אחר מתפלל אחרין אסור לפסוע ג פסיעות על שיב
שיגמור מי שאחרין את תפלתו שאם יעשה זה הרי הוא
כעובר כנגד המתפלל ועריך לרקדק בזה אפי' אם האחרון
התחיל להתפלל אחרין מאחר שכבר התחיל: קא

מי שנכנס לו רוח או עפלש:

היה עומד בתפלה ויצא ממנו רוח מלמעלה מלמטה על שי
שיפלה הריח ומתפלל: ב בקש לפנות ממנו רוח מ
מלמעלה ונעצר הצר ואינו יכול להעמיד שעמו הנך
לתהלין ד אמות ומרגיש הרוח ומלמטה על שיפלה הריח והוא
רבון העולמים ערתנו בקבים בקבים תלולים חלולים גלוי ו
ידוע לפניך הרפתנו ולמותנו חרפה ולמאר אחינו רמה ת
ועלבון בפותנו וחוזר למקומו ותוצא למקום שנפקח: ג
המתעטש בתפלתו מלמעלה מימין רע לו מלמעלה שמאל יפה
לו: קב שאלת הפסיק בתפלה

אם לא הפסיק יפסיק בתפלתו ואמרו מלך ישראל שול בשלומו
לא ישבנו אבל מלך אומות העולם נגה אם אמר לו

אבל מי שאינו יודע לכוון הלב ומפיה קורא שיגע לא יוצא ידי חובתו
ומי שהיה עומד בדרך ובא ופסיק אבל אם הוא לא יפסיק: ב היה עומד בדרך ובא
בבית אין קורין כנגדו יטה כל הדרך ובא ופסיק אבל בשעת
אחר אין לו לבטל מקומו עד שיגמור תפלתו אחר הוא
בתנועה שלאחר התפלה: ג ואם פגע בו פרק
בעקבו לא יפסיק אבל עקרב פוסק לפי שהוא מושך יותר
להזיק ומשה שני אם ריחה שהוא כועס ומוכן להזיק פוסק:
ד אם היה שור בא כנגדו פוסק שמלחיקים משור אם
חטאים אמה ומנוגח מלא עיניו ואם שורים שבמקום ה
הוא מוחזקים שאינן מזיקין אינו פוסק: ה בכל מקום
שפוסק אם שלא כדי לגמור את תפלה חוזר לראש ואם לאו
חוזר לתחלת הברכה שפסק בה ואם פסק בג' ראשונות חוזר
לראש ואם באחרונה חוזר לרצה: ו היא דאמרינן אם
שלא כדי לגמור את התפלה בקולא משערים אם סמוך לתפלה
אינו לעניין חזרה כדין ההפסקות האמורות באימן אה: ז
אינו פוסק לא לקדיש ולא לקדושה לא ישתוק ויכוין כמה
שאמר ... שלא ויבא כעונה: ח אחר שסיים יה
ברכות קודם לכהי ניעור יכוון לענות קדושה וקדיש ובר כו:

קה דין המתפלל שני תפלות

א המתפלל שתי תפלות זו אחר זו עריך להמתין בין זו לזו
כדי הילוך ד' אמות כדי שתהא דעתו מיושבת בתפלה
בשעת תחנה: קו מי הם הפטורים מתפלה
א כל הפטורים מקש"ע פטורים מתפלה וכל שחייב בק"ש חייב
בתפלה חוץ מהמלוין את המת שאין למטה עדיף

ש"ל אם שאינו יודע לכוון הלב ומפיה שגגה לא יפסיק

אמרו שאינם חייבים בקש פטורים מתפלה: צ' ואיש
ונשים עבדים שפטורים מקש חייבים בתפלה מפני שהיא
מצוה שלא מתוך הכרח וקטנים שהגיעו לחינוך חייבים לחנכם:
ק' מי שהגיע יום מותן כגון רשעי וחבירין מפסיק בקש ולא
בתפלה שאינו מפסיקים בין בקש בין בתפלה: קל

והמקשר את התפלה ובין עבדה:
את תפלה מקושר את התפלה תוך ומתפלל ואינו עליו
לחזור שום דבר אבל אם אביו בן שהתפלל אינו חוזר ולא
ומתפלל בלא חידוש. ועי' חידוש חוזר ומתפלל בעבודה כל
הפעמים שיריעה. חוץ מתפלת מוסף שאין מתפללין אותה
בלבד ובשבתות אינו מתפלל תפלת נעילה כלל. ואם לא
הגיעו להתפלל עד דעת שלא לתפלל ואחר שלבר התפלל
כוונתו שאינו באמצע ברכה אינו יכול לחדש בה דבר: ל'
חידוש זה שאמרנו הוא שיחדש דבר בברכה מה האמצע
מה אמצע שיות מאין הברכה ואם חידש אפילו בברכה אחרת
דין כלי לחדוש שהיא נעבד ולא חובה: ל' אין עבור כלל
מתפללים תפלת נעילה כלל: ל' הרוצה להתפלל תפלת
נעילה צריך שיהא מכיר את עצמו צריך וזהיר ומתיל בלב
ברעתו
שיכול לכוון בתפלתו מראש ועד סוף. אבל אינו
יכול לכוון יפה קיים ביה למה לי רב לבת יכם והבוחר שיכול
לכוון בכל תפלות הקבועות ביום: קח מי שרגיל

ההפרל לעבת טעות אמן. אזכר מנהה שהם
את טעה אם נזכר ולא התפלל שחרית מתפלל מנחה שהם
הראשונה מנחה והשניה לתשלומין ואם היכר לתיבא אם
אפילו ידי תפלה שהיא תשלומין. ויצריך לחזור ולהתפלל

ועריך להקורא ולהתפלל אותה. וכן הדין בכל מקום שעריך
להתפלל תפלה בתשלומין: צ טועה ולא התפלל מנחה
מתפלל ערבית שתים הראשונה ערבית ותשעה בתשלומין
טועה ולא התפלל ערבית מתפלל שחרית שתים הראשונה
שחרית והשנה בתשלומין: ק מי שלא יודע אם יש שהו ולא צריכות
יאמר אשרי ואחר יתפלל לה בתשלומי ערבית: ר הרי
דמשלם התפלה שהסמיר דוקא בזמן תפלה: שבת בשעה
שאינה זמן תפלה לא: ש אין תשלומים לתפלה
המסורה בלבד שיש טועה ולא התפלל שחרית ולא מנחה
מתפלל ערבית שתים אחרונה תשלומי מנחה אבל שחרית
אין לה תשלומין וכן [illegible] ת אע"פ שאין לה
תשלומין לא לתפלה המסורה לה אותה תפלה עם תפלות
שהסמיך ואין לה תשלומין אם כיון לה בתפלה אחרונה
ואינו עריך חידוש אם מתפלל ושיחדש בהם שום דבר ה
הרשות בידו וכן בשאות כן: ל עבר כל היום ולא
התפלל מוסף אין לה תשלומין: ל הזיד ולא התפלל
תפלה אחת אין לה תשלומין אבל אם תפלה המסורה לה. ואם
יראה יתפלל אותה נדבה ואינו עריך חידוש אם מתפלל ל
אותה בתפלה המסורה לה: ח מי שלא התפלל בעוד
שיש לו זמן להתפלל מפני שקבור מתיו אין ישאר לו זמן
אחר שיקבור אותו שמא שמא מתעסק בו וכן כן וכן כל
עבירה לו השעה וכן מי שהיה טרוד בצורך מצוה שלא יצא
לדי [illegible] חסד ועי כך הפסיד מלהתפלל וכן מי שהיה
שכור ולא התפלל כגון חשוכים אנוסים ושל להם תש
תשלומין: ט טועה ולא התפלל מנחה בשבת מתפלל

עליות שתים שלשבת הראשונה והשנה לשלשלין: ג
מנה ולא התפלל מנחה בשבת מתפלל במוצאי שבת מבדיל בראשונה
ואינו מבדיל בשנה ואם לא הבדיל בראשונה והבדיל בשנה
שנזכר עליה לו בראשונה לא עלתה לו ואם הבדיל בשתיהן אז
לא הבדיל בשתיהן יצא: יא מזכר במנחה שלשבת והתפלל
ה״ם ולא הזכיר שלשבת מתפלל בלא שתים ואינו
מבדיל בשנה ויתפלל אותה בתורת נדבה ואינו צריך
לחזור אחר דברי הלל אם לא הזכיר עלה ויצא בתפלה שלו:
יב הטועה ומזכיר שאול ומים בתפלה שלא בזמנה לא
הוי הפסקה: קט איך יתנהג יחיד
לכוין בתפלתו עם הציבור:
א הנכנס לבית הכנסת ומצא עבור מתפלל אם יכול להתחיל
ולגמור קודם שיגיע שליח לקדושה או לקדיש יתפלל ואם לאו לא
יתפלל אם אין השעה עוברת ואם נכנס אחר קדושה אם יכול
להתחיל ולגמור קודם שיגיע שליח לחזרת הש״ץ יתפלל ואם לאו לא
יתפלל והא אם יכול להגיע לחזרת הש״ץ אבל לאחר מהברכות
שאותן בהם כשיגיע שליח לחזרת הש״ץ יתפלל ואם צריך להתחיל
כדי לגמוך גאולה לתפלה וכדומה לו שמגיע שליח לחזרת הש״ץ
כשהוא באחת מהברכות ישתה עמו אבל אם הוא באמצעה
או בסופה לא ישתה שאין שותין בתחלת ברכה או בסופה לא
באמצעה אלא בהודאה: ב אם מתחיל להתפלל שליח
כשיגיע עם שליח לקדיש יאמר עמו מלה במלה כל
קדושה כמו שהוא אומר וכן יאמר עמו מלה במלה ברכת
הלל הקדוש וברכת שומע תפלה וגם יכוון שכשיגיע שליח
לחזרת הש״ץ לברכת שומע תפלה ולא שאם בהודאות כל שיאמר

מ״שמטין (נוסחא) נאמן

שם שאלה אמוריים: ג' מתוך השומר בתפלה ובשהגיע למקום קדוש
קדושתו הין העבור אומרים קדושה דסידרא שיכון עמי קדוש
עמהם שיתן הקדושות שותנו רחה דהה שם הין העבור אומרת
כתר שאינו אומר עמהם קדוש לא ישתוק ואמון למה שאומרים
ושומע שונה: קי היוצא לדרך
ופוערים וקדר תפלת הדרך

א' בשעת הדוחק כגון שהוא בדרך ושהוא נמצא במקום שהוא
מרוד ורואה שיפסיקהו או שלא יוכל להתפלל בכונה תפלה
אחרוכה מתפלל יחיד ג' ראשונות הבינו וחוכ' אמצעית ג'
אחרונות ויצריך לאמרם מעומד ובשיגיע לביתו יחזור
ולהתפלל ואינו מתפלל הבינו בימות הגשמים ובא בלש ומ:
ב' הפוטרים שעשאין מלאכה אינם מ' אם אינו נותן להם שכר
חוץ מסעודתן מתפלגן יח' אבל אין יורדין לבור התיבה ואין
נושאין כפיהם ואם נותן להם שכר מתפלגים הבינו והאורחת
אין דרך להקטיר בבוקר ומסתמא אדעתא דהכי משכירין אותן
שיתפלגן יח': ג' ההולך במקום גדולי תורה ולקטים מתפלל
עכדי ישראל מרובים וכו' ואינו צריך לאמר ג' ראשונות ובא לג'
אחרונות ומתפלל בדרך בשהוא מהלך ואם יכול לעמוד ע"
עומדי ובשיגיע לשוב ותתקרר ישתו חוזר ומתפלל תפלת יח'
בכונות: ד' היוצא לדרך יתפלל יהי רצון מלפניך
ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתוליכנו לשלום וכו' ויצריך לאמרה
בלשון רבים ואם אפשר יעמוד מעומד כשיאמרנה ואם
רוכב אין צריך לירד: ה' אין עניין לומר אותה אלא
פעם אחת ביום אפילו אם יכוח בעיר בא משעה היום אבל
אם רוצה לבון בעיר ואחר כך הולך ויצא ממנה לשבוע ח

מועלה אם נשאר בביתו עד שיגמר התפלה אותה שעה
אחרת: ל הרמ"ם מרי וטבולין כשהיא יוצאת לדרך בבקר
היה אומרת אחר יהי רצון כדי להסמיכה לברכת הגומל חסדים וה
ותביה ברכה המקשרה לחבריה: ל אומי אחר אחר שהחליק ל
בדרך ואין לאומרה אאל ישנו לילך ברכה אבל בסוחות מוסיפה
בית יחתום בברוך ואם שכח מלאומרה יאמר אותה בלא זמן
אפילו אחר: ובלבד שלא הגיע לתוך מדה המכוכה לעיר ש
שרוים בה מושם ומולך יאמר שומה בלא ברכה: ה
הנכנס לבית המדרש יתפלל יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שלא אכשל בדבר הלכה וכן וביעתנו יאמר כל
מורה אני לפניך ה' אלהי שאמות חלקי מישבי בית המדרש:

וכך קיצא דין סמיכות גאולה לתפלה

א' שריך לסמוך גאולה לתפלה ולא יפסיק ביניהם אפילו באמן
אחר גל ישראל ולא בשום פסוק חוץ מה' שפתי תפתח וכו'
החזן משמותיו יה' בקול רם חוזר ואומר ה' שפתי תפתח וכו'
ג' אם עד שלא קרא קש' מעצה עבור מתפללין לא יתפלל
עמהם לא קריאת קש' ואחר' יתפלל דמיסמיך גאולה לתפלה
עדיף: קיב שרא להפסיק בג' ראשונות
ולא בג' אחרונות

א' ל' ישראל אחים עדיין לא בג' ראשונות ולא בג' אחרונות
ודוקא עדיי יחיל אבל עדיי עבוד שרי: ל אין לומר
פיוטים ולא קרובין בתפלה: קיג

דיני הכריעות

א' ל' ברכות שאינן בהם בחבות תחלה וסוף ובהודאה תחלה
וסוף ואם בא לשחות בסוף מלברכה אז בתחלה מלמעלה אמצ

פ' קרובות
ניעבר ואחרים
ט' מעריחין קל
נה ומשוב
באמצע שיקים

שלא ישאל אבל באמצעיתן שאל לשאות ; ב הנוהגים לשחות
בלה ולא [illegible] כשאומרים לפרנו ומי כמוך עריך לאיך כשה
כשמגיעים לאיך הצדקה : ג הכורע בשל קשה לפיל תפילה
או בלך לדרך אינו מודים אן בקודאה הברכות אין מעשה :
ד המתפלל עריך שיכרע עד שיתפקקו לב [illegible] ד' שיתפתחו
ולא יכרע בא מעצם מתנו ולאשון ושאר אקוף [illegible] ראשון
יכוף כאגמון : ה ולא ישתחה כל עד שיהיה [illegible] בגד
תגר שלמלכים ואם הוא לקן אוחולה ואינו יכול [illegible]
עד שיתפקקו מין שלרפין לאחורין שאחר שנכר [illegible] ה' הנשמל
חפץ לכרוע לא שמעצר עצמו : ו כשהוא כורע יכוף
בהזירות בגנס אחת וכשהוא זוקף זוקף בגחת ראשון
תחלה ואחר גופו שלא תהא עגין כמשוי ; ז כשכורע
כורע בברוך וכשלזקף זוקף בשם : ח המתפלל ובא עכו
כנגדו וישלו כנסבוו והגיע לבוקום שהוחין בו לא ישתחה
אלא שלבו לשמים : ט אין להוסיף על תאורי הקבה
יותר מכל הגדול הגבור והכורא ודוקא בתפלה אבל שאין לשנות
מנהגם שמלבנו חכמים אבל בתחנונים או בקשות ושבחים
אחרים אמר מעצמו לית לן בה ומה שכון למי שיעבר ל
להאריך בשבחי המקום שיאמר אותו בפסוקים : קיל

דין שאלת טר ומטר

א מתחילין לומר בברכה שנה משיב הרוח ומוריד הגשם ב
בתפלת מוסף שלשם טוב האחרון שלחג. ואין פוסקים על תפלת
תפלת מוסף שלשם הראשון שלסכות : ב אסור להעביר
הגשם בל שיכריע שלא הילבל אף אם הוא תולה אז אבוא
לא יקרים תפלתו לתפלת העבור . לפי שאסור להעביר על שלא

שיאמר שלא. אבל אם יודע שהמציא שלא שהוא בא שלא
שמע מזכיר. ומסתם אם בא לבית הכנסת ובעבור התחילו לתפלה ולא
נתפלל ויצא אולם שלא שמע משלא ג אם אמר משיבורות
או בין אסרן בימות הגשמים אין מחזירין אותו. וכן בטבע אם
אם הזכירו בימות הגשמים או בא הזכירו בימות החמה אין מחזירין
אותו ו ד אם אמר מוריד הגשם בימות החלה מחזירין
אותו ואם [illegible] הברכה ואם סיים הברכה חוזר לראש התפלה
ואם [illegible] שעדיין נשם בימות החמה אם הזכיר גשם בכל
[illegible] מחזירין אותו: ה בימות הגשמים אם בא אמר
מורידן הגשם מחזירין אותו והו שלא הזכיר כל אבל אם כל
הזכיר כל אין מחזירין אותו: ו בלא שמחזירים אותו
כשבא אמר בימות הגשמים מוריד הגשם היינו כשמיים כל ה
בברכה והתחיל ברכה שאחריה ואז חוזר לראש התפלה אבל אם
נזכר קודם שסיים הברכה יאמר במקום שנזכר ואפילו אם סיים
הברכה הברכה ובכל קודם שהתחיל ואתה קדוש אל לחזור
לא יאמר משיב הרוח ומוריד הגשם בלא חתימה: ז בכל
מקום שאנו אומרים חוזר לברכה שטעה בה הו שטעה בשאר
אבל בטעה ומתבלבל חוזר לראש: ח בימות החמה אם נתפקפק
אם הזכיר מוריד הגשם אם לאו עד לבים בחזקת שהזכיר גשם
ואינו צריך לחזור: ט אם בים ראשון שלבקה אומר ברכת אתה
גבור עד מוריד הכל תשעים פעמים כנגד לבים שאומר אותו
ג פעמים בבלבים ומשם ואילך אם עדיין אבור אם הזכיר גשם הרי
הוא בחזקת שלא הזכיר גשם ואינו צריך לחזור: קטן

טעם ברכת אתה חונן

א מפני שמותר האדם מן הבהמה היא הבינה והשכל לבדה אתה חונן לאדם בחכמה שאם אין בינה אין תפלה:

קיז פירוש ברכת רפאנו:

א רפאנו ה׳ ונרפא: אע״ג דהכתוב ליתן ליחיד אין מכניס אותו
לרבים הכא בשלו שמבקין לקרות אבל בשאומר אותו ורק תפלה
ובקשה בעותר: קיח דיני ברכת השנים

א ברכת השנים צריך לומר בה בימות הגשמים ותן טל ומטר
ומתחילין בשאול מטר בחושה בארץ. בתחלת ערבית שלישי ס
אחר תקופת תשרי. ובאי מתחילין בשאול בעבור ל״ב בחשון
ושואלין עד תבלת המתה שלגיטו הראשון שלפסח. ואם נאי
ואחלק מוסקין מבשאול: ב יחידים הצריכים לאומר בימות
החמה אין שואלים אותו בברכת השנים לא בשומע תפלה. ואפילו
שיר גדולה מכונה או ארץ אחת כולה ממן מקרן בכלה או א
אשכנז בבלה כיחידים דמו ובשומע תפלה. ומיהו אם בארץ
אחת כולה הצריכים מטר בימות החמה טעה בה יחיד ושאל מטר
בברכת השנים חוזר ומתפלל בתורת נדבה בלא שאלה בברכת ל
השנים: ג אם שאל מטר בימות החמה מחזירים אותו
ד אם לא שאל מטר בימות הגשמים מחזירים אותו ס אע״פ ששאל
טל: אבל אם שאל מטר ולא טל אין מחזירין אותו: ה אם
לא שאל מטר ובקר קודם שומע תפלה אין מחזירין אותו ושאל
בשומע תפלה ואם לא בקר עד אחר שומע תפלה אם לא עקר
רגלו חוזר לברכת השנים ואם עקר רגלו חוזר לראש התפלה:
ואם השלים תפלתו ואינו רגיל לומר תחנונים אחר תפלתו ז
אע״פ שעדיין לא עקר רגלו כשקר דמי ואם בקר אחר ש
שהתם שומע תפלה קודם שיתחלצה נראה שאומרת טל
ואחל אומרצה: קיח תחנות ברכת השיבה:

א השיבה שופטינו אותם בה מלך אוהב צדקה ומשפט ומלה
ועל יה תותם המלך המשפט:

קיטע הרוצה להוסיף בברכות:

א אם רצה להוסיף בכל ברכה מהאמצעיות מטין הברכה מוסיף
מוסיף כיצד היה לו חולה מבקש שלא יתמיד בברכת רפאנו היה
צריך לרגילה מבקש עליה בברכת השנים. ובשומע תפלה יכול
לשאול כל צרכיו שהיא מלאת כל הבקשות: ולהיל יתה כשמוסיף
בברכות מעין אותה ברכה אם מוסיף אותו בשמע כל ישראל אומר
אותו בלשון רבים ולא בלשון יחיד ולא יוסיף לא בסוף הברכה ולא
באמצע ואם שוכח ערבין ממש כגון שישלו חולה בתוך ביתו אם
שתוך צריך לברכה שכל לשאול אפילו באמצע הברכה והוא
שישאל בלשון יחיד ולא בלשון רבים ובברכת שומע תפלה וכן בסוף
התפלה בין קודם יהיו לרצון בין אחרי יכול לשאול בין בלשון יחיד
בין בלשון רבים בין ערבין ממש בין ערבי רבים: ב יש מי
שכשמוסיף בברכה לצורך יחיד לא יאריך: ג אם דילג
אומר ברכה אחת מהאמצעיות אינו צריך לחזור לא לראש
הברכה שטעה אלא ומשם ואילך יחזור על המדר:
ד שלא שגמר גאל ישראל ושכח ולא אמר עשה לא יחזור אפילו
אם עדין לא גמר רק רפאנו ואם חזר ברכה לבטלה היא:

קכ לומר רצה בכל תפלה

א אומרים ריצה בכל התפלות ולא כאותם שנוהגים שלא
לאמרו בטעה: קכא דיני מודים דרבנן
א שאין אומרים תחלה וסוף: ב האומר מודים מודים אנו
משתחוים אותו: ג יחיד אין לו לומר ברכת כהנים:

קכב דיני שייכים בין יה"ר להיו לרצון:

א אם בא להכניס בברכות קדושה וקדושה בין יה"ר להיו לרצון
אינו פוסק שיהיו לרצון מכל התפלה הוא אבל בין יהי

בריבון העולמים לשאול תחנונים שפיר דמי: ומיהו הרגיל לומר את
תחנונים אחר תפלתו אם התחיל שם בסדר תפלתו והגיע לקדושת
אז לקדושה מקצר ושלא ואם לא קישר אבל בהפסק ברוך
שמעתים ברכות שלקש אחרינו בשמעה: צ אין נכון
לומר התחנונים קודם יהיו בריבון לא אחר סיום זה מיד יאמר יהיו
לרצון ואם בא לחזור ולאמרו בנוסח אחרת אחר הפסוקים הראשונים
בידו: ג הרגיל לומר ד דברים אלו קודם ומיד בל מאיה עשה
למען שמך עשה למען ימינך עשה תורתך עשה קדושתך

קכא דיני הברייתות בסימנים יח:

א כורע וסומך ג פסיעות לאחרין בבריעה אחת. ואחר שסיים
פסיעות בשורו כורעקודם שיזקוף כשיאמר עושה שלום במרומיו
הופך פנו לצד שמאל וכשיאמר הוא יעשה שלום עלינו הופך פנו
לצד ימינו ואחר ישתחוה לפנים כנגד הנפטר מרבו: ב
במקום שסומך ג פסיעות יעמוד. ולא יחזור למקומו עד שיגיע שם
לא יתפלל בקולרס: ג כשסומך עוקר רגל שמאל תחלה ו
ושיעור פסיעותיו בכל הפחות הוא כדי שיתן רגל בצד עקב:
ד מי ש שמעתים עד ג פסיעות הוי יודע: ה נסע
עדיף בסמוך ג פסיעות כשסתפלל בלחש. וכשחוזר התפלה
בקולרס אינו עדיף לחזור לסמוך ג פסיעות: ו כשחוזר
שם התפלה יאמר גם כן ה שמתי תמתה: קכד

הנהגת שם צ ברכות ודין שנית אמן:

לאחר שסיימו העבור תפלתם יחזור שם התפלה מראש ישמו
שאמרו יודע להתפלל יכוין לפה שהוא אומר ויעזבו. ועדיף
אותו שיוצא בתפלת שם בכל מה שאומר שם מראשו ועד
סוף. ואינו מפסיק. ואינו מסיח. וסומך ג פסיעות לאחרין
כאדם שסתפלל לעצמו: צ שם שנכנס לבה

ונשיא

ומצד אחר שהתפלה אחתו הוא צריך לעבור בפני התיבה לשון
יורד לפני התיבה [illegible] בקולות לעבור ואינו צריך לחזור ולהת
ולהתפלל [illegible] : ג קה"ל
שהתפלל ומלם בקולות בתפלה אע"פ ירד שליח לחזור להתפלל
כדי לקיים תקנת חכמים : ד כשהשליח חוזר הקה"ל ושלחים התפלה
נשתבח ונתפאר לברכות שסביבך החזן לענות אמן ואם אין ט
מכוונים [illegible] קרוב להיות ברכותיו בטלה יבין כל אחד
שעשה [illegible] כלו אין ט אזלתו ויכוין לברכות החזן : ה על
ברכה [illegible] שומע בכל מקום אמ' ברוך הוא וברוך שמו : ו
ישנו אמן אחר כל ברכה בין אותם שיענו ויתפלה בין אותם שלא
יענו ובכונה שיכוין בלבו אחת היא הברכה שבירך המברך
ואני מאמין בזה : ז לא ישיח שיחת חולין בשעה שליח חוזר
התפלה ואם שח הוא חוטא וגורם עון כעשה וגוערים בו : ח
לא יענה אמן תחנונה דהיינו כלו הלך נקורה בחטף ובן שלא יחטוף
יחטוף ויתחבר לשנות אותו קודם שיגיעם המברך ואם לא יענה אמן
קדושה דהיינו שמתחבר קריאת הכון שאינו מוציאה בפה שהרא
נכתב ולא יענה אמן יתומה דהיינו כאלו הוא חייב בברכה אחת
ושלא מברך אחרת ועה אינו שומעה אע"פ שיודע איזו ברכה ג
מברך השליח מאחר שלא שמעה לא יענה אחרים אמן דהיינו
אמן יתומה ולא יענה אמן לא [illegible] קינה כדי שיוכל לענות
ד כולל שאמן ולא יאריך בה יותר מדאי. לפי שהן קריאת התיבה
נשמעת כשמע אריך יותר מדאי : ט אם ישלח מעונה
שמתרצין יותר מדאי אע"פ המברך לבמתין לה : י מי ש
ששכח ולא אמר יעלה ויבא ברה"ר או בשמע או בכל דבר שצריך ל
אשר שומרין לחזור בשבילו יכוין לעתו וישמע משנכליה בלבות
מדאי ועד סוף כאדם שמתפלל לעצמו ולא יתפיק ולא יקיים

ושמע ג' תפילות לאמורין וכיון שסבר התפלל לא משכח ולא נ"ל
הקדיר אינו שהוא בקי שיש מניינו: יא אם בעבור הארס מ
מתפלל פיוס שיברכה וקדם שכלתה שניית אמן מפי רוב הע"ב
העבור פיוס זה תפלתו שנה טמהס אמן: יב השנה אמן לא
יעביה קולו יותר מהמברך: קכה דינו קרושה
א אין העבור אומרים עם שיש נקדישך לא שומעין ומכוונים לבה
שיש אומ מד שמגיע לקדוש ומה מוסיס העבור אמן: ב טוב
לכוין רבנן בשנה שאומר קדושה עם שיש שטנה: קכו
דין שיש שטנה
א שיש שטנה וילבג אחת מהבריות ומשמזכירין אותו מדשמעור
לאמרו אין מקבלים אותו: אבל אם ריבג בתפלת הרבים מקבלים
אותו מיד שמא אפיקירוס הוא ואם התפלבה וטנה אין מקבלים
אותו: ב שיש שטנה ואינו יודע לחזור למקומו ומבקש אחר
תחתיו ומתחיל מתחלת הברכה שטנה בה זה אם היה העבור ב
באמצעיות ואם היה בג' ראשונות מתחיל בראש. ואם בג' אחרונות
אחרונות מתחיל בריצה: ג כל מקום שניתיר חוזר ומתפלל
שיש חוזר ומתפלל אם טנה כמותו כשמתפלל בקולם חוץ
מישחרית שלה שאם שכח שיש ולא הקדיר ישבה ויבא עד
שהשלים תפלתו אין מחזירין אותו מפני טורח העבור שהרי
תפלת המוסף בסדר שהוא מקדיר בה לה אבל אם נזכר קו
קודם שהשלים תפלתו חוזר לריצה ואין בזה טרח עיבור: ד
ד אם טנה שיש כשמתפלל בלחש לעולם אינו חוזר
ומתפלל שנה מפני טורח העבור לא קומך שלהתפלה שיש
שיתפלל בקולם והוא שלא טנה בג' ראשונות שאם טנה ב
אם לעולם חוזר כמו שהיתיר חוזר: קכז
א כשיגיע שיש לאמרים אותן עמו העבור ולא ישאו יותר

מדאי

מרעו ומומריס אוריס שנתבטלו אינן להיות בלבד ואין
אותן ברוך לא הזכרת השם ויש מישאומר שצריך לשחות גם ב
אמן ועוד לחוש לדברין: ב אם אין שם כהנים אומר
שיהיו ולהי אבותינו ברכינו בברכה המשולשת וכו' עד
ואבלים ואין הקהל עונין אחריו אמן לא כן יהי רצון:

הלכות נשיאות כפים לב קכח

דיני נשיאות כפים ואילה הצרים הכוסרים בהן
א נשיאות כפים בעמדות מעשרה והכהנים מהמנין: ב
בלבד שאין בו אחד מהרבים המעכבים אם אינו עולה לאיכן
אלא שבטל מצות עשה אחת: ג בעובר בלא עשה אם היה בלא
כשקיאו כהנים אז אם אמרו לעלות אז בטול ידין: ד אם
עלה נשא אחת ביום לא ישוב אינו עובר אפילו אמרו לו עלה: ה
כשהכהנים אינם רוצים לעלות לדוכן אינן צריכין לשהות
חוץ מלא לא בשעה שקורא החזן כהנים אבל כדי שלא יאמר
יאמרו שהם כגומים נהגו שלא ליכנס לבה עד שיגמרו ב
ברכת כהנים: ה בא יעלו הכהנים לדוכן במנעלים אבל בבגדי
שוקים שרי: ו אלא שנטלו הכהנים ידיהם שחרית תחלין
ונטלין ידיהם על הסיר שהוא חיבור היד והזרוע והלוי יעמוד
על ידיהם וקורא לבן יעלה הלוי ידין: ז אם נטלו הכהן
ידין כחרית נצרך עוד לא יחזור לברך כשנטל ידין לנשיאות
כפים: ח כשכתחילו שלא ליעה בלבהן שבלבל נעקר מה
כמקומו בעמדות לדוכן ואחר אם לא יגיע שם עד שיקויים שלא
ליבה שפיר דמי אבל אם לא עקר רגלו בריבה שוב לא יעל

[illegible]

[illegible] ויהי אז בעלה שעניתנו בלקח [illegible] שעל בעלה
שלמה ונגע יהוה בו ויכהו בשמן מועתה ועל [illegible] ונמתריעים בכל
מלחמה אל שיכבה אמון שלהורהה מעט העבודה ; ו עמודים
בדולן שהם כלפי ההיכל ואחוריהם כלפי הקם [illegible] לכ
כמוהם בתוך [illegible] כפיהם על משקעמוניים [illegible] אם
הם שמם תוראלהים כהמם ומחזיריס [illegible] פנים [illegible]
ואל יחסהוא אחד איכן קוראים בן לא הוא מחזיר [illegible] יא
כשמחזיריס [illegible] כלפי הקם מבדלים אשר קר [illegible]
בקדושתן שלהקין ועתה לברך את עמו ישראל [illegible]
יב מגביהים ידיהן כנגד כתפותיהם ומגביהים יד ימינם
קצת בהעלה מהשמאלית ומשמאלם ידיהם וחוכלין אצבע
אמצעותיהן ; ומעוותים בעשותה אחוריים בין אצבעות
לב אמצעות אחור אחר ובין אצבע לגדול ובין גדול לגדול
ומרשים פניהם כנגד הארץ ואחורי ידיהם כדי שיהא תוך
תוך כפיהם כנגד הארץ ואחורי ידיהם כנגד השמים ; יג
מתחילים הכהנים לומר ברכה ואחר מקרא אותם שבמלה
[illegible] ומם שנים אחרים שלכל מלה עד שיסיימו פסוק ראשון
ואחר שנים האבות אמן וכן אחר פסוק שלישי ; יד אין
מפרכין את בשאון מקרא ובשמיעה ובנשיאות כפים ובקול
רם ; טו אחר מתחילים שבע שים שלום . ואל הכהנים מ
מחזירין פניהם להיכל ואומרים יבון הרחמים עשינו מה
שגזרת עלינו שהה אתה מה שהבטחתנו השקיפה ממעון
קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ; יז אין
הכהנים

[illegible] שלום [illegible] אצבעותיהם על שיחלון [illegible]
ושאריים [illegible] ישראים בשקר מעשים על שיבויים שלא היה
שלום וישראל [illegible] שיעבדום לבמותיהן על שיבויהן הי
הינגר [illegible] אחר ברכת שים שלום: יג כשמחזירים
[illegible] בין בקוף לא יחזירן לא דרך ימין: יד אין מה
[illegible] כהנים ישראל בקרות כהנים על שיבלה מפי
[illegible] שעונים אחר ברכת מורים ואין הכהנים ישראים בה.
[illegible] ברכת אשר קדשנו בקדושתו שלאהרן על שיבלה מפי
[illegible] ליאתבהנים מפי הקורא ואחר שבירכו הכהנים אשר קל
קדשנו בקדושתו שלאהרן אונס ישראים להתחיל יברכך על שיבלה
שיבלה מפי בלי הגבור אמן שעונים אחר ברכת אשר קדשנו
בקדושתו שלאהרן וכן אונס ישראים להתחיל תשבה על שתבלה הל
התיבה מפי המקרא אחרון הגבור עונים אמן על שתבלה ברכה מפי
הכהנים: טו אין שום ישראל לשנות אמן אחר ברכה שלכהנים:
ט אם שום כהן אם ישראל כהנים אחרים לא ישא את כפיו ל
ואם עבר אין שם יהן לא הוא לא יחזיר את כפיו אלא מובטח
לו שיחזור לתפלתו בלא מרוף ישנת שאם הוא מובטח ל
אבל כיון שאין שם כהן לא הוא ישא כפיו ד כדי שלא יתבל
ישראל שיאות כפים כיון ישראל ישראל יעקוד לגבין מעשים ל
בגבורה ויאמר ברוך נאה לבורות ויעלה לשוכן ובלין ברכת
כהנים ויקרא לו אחר ומעוים הרבן שים שלום ואם המקרא
כיון לתפלת שלא מתחלה ועל מקף עדיף עפי שיקיים המקרא
שים שלום: כא אין הכהנים ישראים לעלות לנגן ברכת לה

פ' מרחת
ד"ת:

[illegible] ואין
[illegible] אחד מתנבא ושל סוף: כב [illegible] אין אדם מכוסה
ישראל וכשהחזן כהן יעמוד ישראל עליו ויקרא [illegible] ויקרא אותם
החזן שובל ושותק: כג בשעה שהיה עם [illegible] העם לא
יציעון ולא ישיחו ושתם לא היו עושים כלום [illegible] מי שעושה ב
בתפלה ועם יכונו לבבם והיו פעמים כנגד פני [illegible] לא יפתלו
בהם: כד עם שהחזרי הכהנים אינם בכלל ברכה [illegible] אם
ומעשיהם אינם מתיישר שלבריך לאיזה מפסקת ולאחר [illegible] ומלכין
הם אנשים כגון עם שבשדות שהן פרודים במלאכתם [illegible] לא
לבחרם בכלל ברכה: כה בה שמלה כאשם אם אין [illegible]
ישרה שלים לחזן לבי מברכים לאחיהם שבשדות וכי שנה [illegible]
אמן בשאים והשלף ואם ישאם יותר מי היתרים מושרה [illegible]
ומברכן והיו עונים אחרילים אמן: כו בשעה שמברכים אין [illegible]
לנו שום מקום לא ישתקו ויכונו לברכה: כז כהן אינו רשאי
להוסיף מדשתו ברכה יותר על הג מקומים שלברכתם ואם הוסיף
עוד שלבלתוסף: כח כהן שנשא כפין ואחל הלך לבל אחר ו
ומצא עצור שלא הגיעו לברכת כהנים ינכנס שנשא כפין עם אחרת;
כט כהן שלא התגלח עדיין ומצא עצור מתגלחים נשא כפין ואין
התגלח מושבתו: ל מי שיש לו מום בפנים אוביר כגון שהם
בהקלות או שקמלות או שקושות לא ישא את כפין מפני שהם מוקל
מקרבנם בו והה לבי שיש לו מומין ברגלו במקום שעולים לדוכן
בלא בדי שוקים ומן מי שרירין ירד על ידן אחר שעשין אלמות
ומעשה וכן קומה באחת מעשין לא ישא את כפין ואם היה ש
בעירו והיו רגלים למכירים הכל שישבו אותו מום ישא כפין
ואם לא הוא קומה בשתי שנין וכל שאהל בעיר לעם מיקריב
בעירו ודוקא בעירו אבל אם כלך באקראי לעיר אחרת ושהה
שם ל יום לא ותכיל לא בא לעור שם לעיות מעבר העיר לא ל
בא

פ׳ בהקלות מין
עגל לבן עקומות
בכוסות שקושות
לשרין והרן פ׳
עקומות שנשקמה
יד אחורית ואחת
עקומות שאינו
שקלות ל
אשבעות

בא לגור שם [illegible] העיר לא בא לגיור שמלמד אותו
מעט אל מקומו [illegible] אחרון שנה תשיב ריש בעירו בשלאים
יום: לה. [illegible] מנהג המקום בשלאל בהעם מעלה עד 33
בעלה, אשתו ישלחנו ובעין כבה מוכין ישא את בתו: לב
הין ידין [illegible] ותאה לא ישא את בתו מפני שהעם
[illegible] רוב העיר מלאכתם אבן ישא את בתו וכן
אם הו[illegible] ישא את בתו: לג מי שאינו יודע לחלק לא
[illegible] שאומר לחלק עיניו ולבו לחלק ואינו עשה לא
ישא [illegible]: לד קטן שלא הגיע לשתות אינו נשא כלל
[illegible] כל אחד עם בהעם שהם גדולים נשא בתוך
ולהיותך. ומשהגיע לשתות נשא את בתו אפילו בפני עצמו
שעבון וכליה חוק אבאקלאי אבלבא ולא בקבעות עד שתגמלא אקנו
שאל יוכל לשא בתו אפילו יחידי בקבע. וכל שהגיע לשנים שראוי
להתגלחת אקנו אעפ שלא נתגלא קרינן ביה נתגלא אקנו: לה כהן
שהרג את הנפש אסור לו בשונה לא ישא את בתו ואם עשה תשובה יכ
לן ונלמדנוק ולות נשא את בתו אם העם מרגין אחרין שהוא שופך
דמים כיון שלא נתברר הדבר ישא את בתו: לו מומר לא ישא
את בתו ויש שאם עשה תשובה נשא בתו ואם נתחנן לבדרי הכל
נשא בתו: לח שתה רביעית יין בעת אחת לא ישא את בתו
שתאו בשני מעמים או שנתן לתוכו מעט מים מותר ואם שתה
יותר מרביעית אעפ שהוא מאוה ואפילו שתאו בשני מעמים לא
נשא את בתו עד שיסיר יין מעליו: לט לא היו בו מהדברים
המונעים שיאות בתם אעפ שאינו מדקדק במצות ובהעם מלי
מרגין אחרין נשא את בתו: מ כהן שנשא גרושה לא ישא
בתו ואין נוהגין בקדושה אפילו בקרות בתולה לראשון ואפילו גר
גרשה או מותה עד שידור המה על רבים מהנשים שהוא אקור בהם:
מא

[illegible] נשואות שאינן [illegible] מצוה [illegible] ומלב מעלות
הבעולה עד שישוב ויקבל שלא ישמא עוד [illegible] מלב המלבינו
נשמא כמו: כלב אחר שבעת ימי הבעלות נשמא כמו ובתוך ל ימי ד
אבלות יצא מבית המנוח בשעה שקורא כהנים: [illegible] כהן אינם שהוא
כנוי נשא כפין: מה לו תבעות שהכהנים הוסבים.
[illegible] לברכם ולשמרם
ובכך ושמרך ליך ויחנך ליך לך שלום:

באיזה תבלות נושאים כפיהם

א אין נשיאות כפים לא בשחרית ומנחה ונעילה ביום [illegible] שמא
כמנו ביה אבלה במנחה משום דשמחה שכרות באותה [illegible] ימים:
יהא הכהן שכור ונגרו במנחה שלתעות אמו מנחת [illegible]
אבלבתעות שאין בו שלה הוא לבתבלת מנחה ממוך לשקיעת [illegible]
היא דומה לתבלת שלה ואינה מתחלת במנחה שלשאר ימים: ה
הלבן ישאה נשיאות כפים: ב כהן שעבר ועלה לדוכן ביה ב
במנחה כיון שהאבר ידוע שאין שם שכרות הלך נושא את כפיו ואין
מורידין משם התשר שלא יאמרו כמנהגא ובכן הוריד: קל
א מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא ניקום קמי כהנא בשעה שהם
לדוכן ונמרא הכי רשבע אם שלך והמומות שלך ויהיו הלומים
בהדי כהנא דעני עבורא חמן ואי לא לימא הכי אדיר במרום שוכן
בגבורה אתה שלום ושמך שלום יהי רצון שתשים עלינו שלום:

קלא דיני נפילת אפים

א אין לדבר אין תפלה בנפילת אפים שתעמד בלי מעמד נהגו להתות
עלעד שמלן: ב נפילת אפים דיוטבתא מעומד: ג אין נפילת אפים
בנלה ובעלי אשמורות נהגו בלפטרה שהיא קרקעלטים: ד נהגו
שלא לפול בלפטרה לא בבית האבל ולא בבית התן ולא בבית
הבעלת ביום מילה ולא בשיש שם חתן: ה אם תלה מילה בתענית
עבור מתחלפים סליחות ותחנונים וידוי ואין נופלים עד סעדה ואין
אומרים

אומרים ואין [illegible] ז נהגו שלא ליטול עד שנתם בטלו באבל ובאבלו בשנת ואם
ברכו ובא [illegible] ובאבחנוה ויש אומרים גם בסוכה שלבנין
בפורים אין נוטלים שלפנתם: ח ומנהג פשוט שלא לטול עד
בשבחרש שלא באבל ובאבין לקבוחות ט אין אדם חשוב לש
לשאחי [illegible] כשמתגלגל עדה צבור אחר הוא אמות שיטה
[illegible] קלב דונו קדושת ובא לציון:
יא [illegible] קדושת ובא לציון ואריך לזהר בן מאל לאמרו בטוה:
יב [illegible] אדם לצאת מלה קודם קדושה דמירלא: קלג
דין ברכו בשבת:
[illegible] אין אומרים ברכו אחר קדיש בתרא: קלד

סדר והוא רחום והנהגת התורה:

א והוא רחום אומרים אותו בחנכה ואם לא אמרו מערבית עובר
עד התקנה ונקראפרין גדר: ב מרחם פני בתשבת מה לנים
העומדים לטהרה ולשמלן ומחזירין לפנין ולאחרין שמיצוה עבד
אנשים ונשים לראות הכתב ולברוע ולומר ולאת התורה וכן תורת
ה תמימה וכן

הלכות קריאת ספר תורה קלה

סדר קריאת התורה ביום ה וב:

א בשני ובחמישי ובשבת ובמנחה קורין ג אין פוחתין מהם
ואין מוסיפין עליהם ואין מטעירין בגבייה: ב מקום שמנהגיהן
בשבת בשחרית שם קורין במנחה ובשני ובחמישי ובשבת בבוקר: ג
בהן קורא בתורה ראשון ואחרון לכו ואחרון ישראל: ד הנהגה
הטשונו שאנשי כהן עם הארץ קורים לקרות בפני חכם נגון ישראל

והוא שהיה יודע לקרות שאם אינו יודע לקרות אינו צריך עליה תורה:
ה אם כבר תורה פעמים והיה קורא את שמע אינו רשאי להפסיק
וקורא ישראל במקומו: ו אם נכנס הכהן לבית אחר שהתחיל ל
הישראל לברך בלכת התורה אינו פוסק אבל בברכה הוי תחלה ויעמוד
הישראל בתורה עד שישלים הכהן ולוי ואל יקרא אם אין כהן בבית ל
קורא ישראל במקום כהן ולא יעלה אחרים לוי: ז אם אין כהן ולוי
בבית יקרא הכהן ובסבור שאין שם לוי והתחיל לברך בברכת התורה
ישראל אין מפסיקין אותו: ח אם אין לו בבית כהן [illegible] ל
לאשון מברך שנות במקום לוי אבל לא כהן אחר כי שלשת [illegible] מרו
שהראשון כהן: ט ובן לא יעלה ב לוים לא אחר לא כדי ש[illegible]
יאמרו שאחר מהם כהן: י בהגיע לקרות כהן אחר כהן בבית
ישראל בישראל ואומ' החזן כשקורא לשני אעפ שהוא כהן וכיוצא
בזה מהגיע לוי אחר לוי: יא ושמי שאומ' שאם קרא החזן
כהן או לוי ואינו שם לא יקרא לאחר בשם משום סמוך שלראשון
לא אחר נעמוד מעצמו: יב עיר שבולה כהנים אבל יש ישראל
אחר בישראל אותו ישראל קורא ראשון מפני לרבי שלום ובל שאין בהם
ישראל כדי שיקרא אם שאין שם ישראל כבר קורא כהן אחר כהן:
שאין שם משום פנים שהבל ולשם שאין שם לתכנים והלכה
בעיר שבולה לוים: יג אם קטן קורא בתורה בשבר בימים
רבים אם אין כהן לתקומה אם שאינו בן יבמים מן הקטן: יד
בני יחדם החבושים בבית האסורים אין מביאין אצלם ספר אל
אפשר לבלי ויה: טו קרון מיהם הנקראים לספר:
א בשבת ויום טוב קורים אחר לוי חמשה הפסוקים עד העבור ואת

ואתליתם

ואחרי הם הם [illegible] למנוחתם פרשיות עד העבור ואחר בני הם
שאחרי הם מחוברים עד העבור ואחר ראשי פרשיות וכל הפרשה:

קורין כמה פסוקים צריכים לקרא כל אחד:

א. ביום שקורין בו ג' אין קורין פחות מג' פסוקים ודבר עורה מן
הסוכן ומי שלקח עליה בעצירה מי פסוקים כגון פרשת עמלק מאין
בה לא שלש פסוקים אינם קורין בשבת ואחד קורא ד' ואילו מהם מקדים
מקרא ד' הרי מוחזקת: ב. אם ריבה פסוק אחד ולא קראן אם הוא
במקום [illegible] בשני וה' וקרא ו' פסוקים אבל פסוק המדובר אינו
תוכן [illegible] תוכן. אבל בשבת אפילו ריבה פסוק חוזר וקורא הוא
ושאינו [illegible] ואפילו הפסיר בגיא והתחיל מנוסף חוזר וקורא: פרשיות
הכתובים כאן למנוחה בשבת ושני וה' לפי שבבר קראו הפרשיות
בשבתות שלהן: ג. אם קרא ראשון שני פסוקים צריך לחזור
ולקרות. אם לא קראו בין שלשתן לא ו' פסוקים ג' לבד אחד אינם
צריכים לחזור ולקרות וראיה לדבר פרשת עמלק. אבל אם קראו
פחות מג' צריכים לחזור ולקרות: ה. אם קרא פרשת תורה ופסק
בהגיע הגר בתוכם ונגלה קלת חוזר ופותח ומתחיל מראש הפרשה
עד ונשמרת על הערב ומברך לפניה ולאחריה: ו. הקורא בתורה
ראשון
ראשון וקרא השני מה שקרא ראשון. אם הוסיף עד מה שקרא הא
שלשה פסוקים אז אפילו שמם במקום אחר אשר אותן שני עולה
מן המנין ואם לא עולה מן המנין חוץ מפרי הגג משום דלא אפשר:

קרוא שלא לשייר פחות מג' פסוקים:

א. הקורא בתורה לא ישייר בפחות מג' פסוקים מפני הנצאים אל
מקום שיאמרו העולה לא ג' פסוקים. ב. השאריים. וכן לא יה
יתחיל בה פחות מג' פסוקים מפני הבנים כל בבה שיאמרו שלא

קרא אם הראשון לא שנו מקומם:

סדר קריאת התורה

א בסוקות שנהגו שהעולה עומד קורא בקולרס אם לא מידו מתלה
הפרשה פעמים שלש ביום בין עומד לא ישב: ב מי שאינו יודע
לקרות עריך למקות בידו שלא יעלה לתורה ואם שני ידים לזה ל
שאינו יודע לקרות לפי שהוא כהן או לוי ואין שם אחר אלא אם
כשיקרא בן שש מלא אמה יודע לאמרו ולקלרסו אם הכתב
יכול לעמוד ואם לאו לא ישלה: ג אפילו ראש [illegible] אותו אין
לא יקרא עד שיאמרו לו קרא ונהגו שלש פעמים [illegible] וקורא
בלי שמלת משום דהוי כלון מלשון שמיעה לשון [illegible]
על כל קומה אינו קורא לפי שאסור לקרות אפילו אות אחת
שלא מן הכתב: ד בלה הקורא מבלבלין לפניו ולאחריו ופותח
הקפל קודם שיברך ורואה הפסוק שעריך להתחיל בו ואחר עין
ואחר שקרא גולל ומברך: ה נהגו לפקות הכתב בסודר בין
בגדא לבגדא: ו אומר ברכו והברכות בקולרס ומאמרם בלחש
בעה: ויא שעריך לחזור ולברך בקולרס: ז אחר שגמר העם
בלבו אחתיך המבורך חוזר המברך ואומר ברוך יי המבורך ל
לעולם ועד בדי לחבוב המבורך עמו אבל המברכים: ח
אשרי ברך ברכת התורה בעמו ותבוך קריאתן לקרות בתורה
עריך לחזור ולברך אשר בחר בנו כשקורא בתורה דמשום
כבוד תורה נתקנה כשקורא בעבור: ט אם קראו לפ
לקרות בתורה קודם שיברך ברכת התורה בעמו ותבוך ל
קריאתן כבר נמצר מלברך ברכת אשר בחר בנו דלאגנב
מפני שנעשה באהבה רבה: יא ברכה אחרונה אשר נתן
לנו

לגן תורת [illegible] לא [illegible] לא היו עולה בשבת בתמידין ?
היא תורה שבעל פה [illegible] יא הקול אם בתורה צריך לשחוט בבמת
בשעת הדחק? קמ"ל דיני ההפסק בקריאת התורה:
א הקורא [illegible] העומד יחיד מקום שהתחיל הראשון
ושרוי [illegible] והרבים לא יצרך בתחלה: ב העומד
לקרות [illegible] ברכה שלפניה וקרא מקצת פסוקים ונצרך
אבר זה [illegible] חובלא הוי הפסק ואינו צריך לחזור ולברך:
ג [illegible] בתורה והראו לו מקום שצריך לקרות וצרך עליה
בתו[illegible] לקרות אם לא התחיל והעבירוהו שנקרא אחרת
צריך [illegible] הכל המקום שצריך לקרות לא יפסיק שאינו צריך
לברך ויש שצריך: קמ"ל דיני הקורא והמפטיר
א עליך לקרות מעומד ואפילו בתפילה שלמטה אם פסוק אחד
מאה הוא בעבשי: ב לא יקרא אדם שנים לא העולה קורא שם שותק
אם שם קורא הרשות והעולה לא יקרא בקולרס. ומה עליך הוא
לקרות עם שם סדר שלא תהא ברכתו לבטלה לא שצריך לקרות
בטעות שלא ישמיעו לאחרים: ג ישנו לעמיד כדי
שמקרא לעולה מלה במלה ואחר שגמר המקרא המלה אל
הוסרה העולה: ד אם שם רוצה לברך לעשות לקרות
עליך שיעמוד אחר אינו שבשם שעשה התורה עם קדוש
כך אחרונים לברוכה עם קדוש: ה אין הבדל לשאים
לעונות אמן עד שתגלה ברכה מפי הקורא ואין הקורא רשאי
לקרות בתורה עד שיגלה אמן מפי העבר: ו שנים
לקרות ב' אחים זה אחר זה והכן אחר כאב ואין מניחין לא ב'
בשבת [illegible]: ז העולה למעלה עולה בפחות שהוא
לא בדרך קצרה מהקומו וירד מהמעלה בדרך אחר שהיא לו
בדרך הרחוקה שלו מקומו ואם שני הדרכים שוים עולה בפחות

ר"ל [illegible]
[illegible]
[illegible]

שהוא לו בדרך ימין ויורד בפתח שבמזרח: ל כל תיבה שהיא
קלי ומעשה הלכה למשה מסיני שהלא שלשת כמון שהיא ל
בתולה ונקרית בשטן אחר ומעשה באחד שקראמטו שהיא
בתולה בפני גיזי הדור הראשונים הר יצחק אבוהב ורל
אברהם ולמשי ורל שמואל ולמשי בנו ל ומעשה בו שיקרא
בפני המקולת ולא ריצה ונזולו והוריזוהו מן הקהל: קמב
מישקרא ופוערה:
א קראו טעה אחרו בריקוק אות אחת מתוך ירין
ישוב שאין שם מנין ואין מי שיודע לקרות בתורה
בריקוק ובטעמים אפי יקראו אחרה בצורה לא לבתחלה:
קמג אם נמצא קלף מופגם:
א אין קורין בתורה בשבת מי גדולים בני חורין ואם התחילו
בי ויעאו מלקצת גומרין: ב אם שתוב כל חומש שלו
אינו מגלגל בקלף אין קורין בו עד שיהיו כל חומשין
תקונין יחד: ג אפילו בלטרים שאין נמצאים בהן קלף כשר אין
מגלגלין שלן: ד אם נמצאו טעות בקלף בשעת קריאה מוציאין
קלף אחר ומתחילין מהמקום שנמצאה הטעות ומשלימין הקורים
שלאחריהם שקראו בטעות ואם נמצאה טעות באמצע קריאת
הקורא גומר קריאתו בספר הכשר ומגביה לאחריו ואינו חוזר
לברך לבנה: ה בה שאין בהם מי שיודע לקרות לא יחלו
יברך ויקרא קצת פסוקים ויברך לאחריהם ואחר לברך תחלה
ויקרא קצת פסוקים ומברך לאחריהם וכן ושנה פעמים
פעמים מספר הנפשות שלאחריהם: קמד
שלא לדלג בתורה מענין לענין ודיני ההפטרה:
א מגלגלין בתורה ואין מגלגלין בתורה מפרשה לפרשה אחרת
והלא בשני עניינים דחושבין שמא התבלבל דעת השומעים

אבל

[illegible] אחת ונביא מתנבא [illegible]
[illegible] לה בטלות בענין שיעמדו הנבואה בשתיקה
והלא [illegible] נביא נביא אין מתנבאין ובתרי יעקר
מתנבאין [illegible] ובלבד שלא ידבר מלבו הפך לתורה:
ב [illegible] שיש בו חתן נעמ' אחר הקטורה השבועשנים
[illegible] הקטורת שוש אשיש. ובשעה [illegible] בשבת [illegible]
[illegible] מהקטורת ויאמר [illegible] ראשון [illegible] מאחר חדש ואין
[illegible]: ג אין נוהגין את בשבת מפני מצוה הנבואה
ואם אין להם לא אלא אחד והם צריכים לקרות בשני ענינים הרי
[illegible] לדחות מצוה הנבואה: ד אין קורין לאדם אחד בשני
מקרא ותורות משה פנו שלראשון אצל ג ובתרי בב מקרי [illegible]
לה מצות שאין להיות בשבת ביום משה פנה: קמה

א דיני המתרגמין:

בימי חכמי הגמרא היו נוהגים מתרגם מקרא שעינו הנס אין
ה' לא הקורא רשאי לדלג לקרות לתרגמן יותר מפסוק ל
אחד ואין המתרגם רשאי לתרגם עד שיגמר הפסוק מפי
הקורא ואין הקורא רשאי לקרות בפסוק אחר עד שיגמר התרגום מפי
המתרגם ואין הקורא רשאי להגביה קולו יותר מהמתרגם
ולא המתרגם יותר מהקורא ואין הקורא רשאי לפייע למתרגם שלא
יאמרו תרגום פתאומית: ב קטן מתרגם עד שיגדל אצל אביו
כגון לגדול שיתרגם ע' קטן: ג היאחרנא לא נהגו לתרגם
משה ומנה תעלת בתרגום כיון שאין מגיעים אותן;
קכו שלא לדבר בשעת קריאה

ב שהוא מלשון אין מתפללין אחר הפטרת שעונים מלאום בגרמ' מיקום הנבלת אחרים

ג מנהגם שנראה בחוצה מעולם בסוף הראשון

א אחור לבעלות ולהיות קל כשחוא [illegible] ובלא [illegible]
שעיר דמי: ב. עין שהחזיק הקורא [illegible] לספר אחרון
בלבדי ושרה אחרונים ובלא גבלא ואם [illegible] הזאת פרשה:
ויש מתוריים בגלוק בחש ויא שאם יש [illegible] בחלק מות
בספר ויש מתוריים כמי שתורתו אומנותו ויש [illegible] כמי שקרים
שנתרחק מלך מחלי פנים ומראה שעמו שאינו [illegible]
בקלות ומתחיל בקלות ובקלות שאם מקלא ואחר [illegible] בשעתקם
[illegible] התורה שלו ובלבד אינו עין [illegible] לשת סרה
שהם בעשרה מלאכותיה שעליך לבון לעתן ולשמעם [illegible] הקורא
והבון שבבל הפרשיות ראוי לבוקלק בבדרין לבון לעתן [illegible]
מפי הקורא: ג אחור לבעל כשהמפטיר קורא נביא בל
שישבים ממון בעלת: ד אין עליך לשמור מעומל בשבת שקר
שקורים בתורה: קמץ דיני גרירת ספר

א אסור לגרור ספר עבים בבית המטבחת גזוב שבאותם שקראוב
בתורה גזבל ולגבים בקעתו בבגדים יקרים לתבל המעוה: ד ב
יבוב מישראל בקר בקעות בהקשיבו המעיבים בגזבל ואין הגזבל
בזבל בהתבו כי אעפ שקנה הגבבה בא חנה ביקח המעיבים: ג
הגזבל ספר שמוריבו בעל התבל שאם יקרע יקריב התבל: ד מוטב
הגבב המטבחת הגזבל ספר גזבל מבחוץ ושהוא מהדקו מהדקן
מבפנים: ה מוטב הגבב המטבחת מביב הלת בא יגבל הלת
בשלדבו במטבחת: ו הגזבל ספר בתוך הבתים שנעבר: ז
אין המפטיר מתחיל עד שיגמרו לגבל הספר כדי שלא הגזבל
מרוב ויוסב בשמוע ההפטרה: ח ביום ב: שיש בו שני ספרי
תורה בא יפתחו השם ובא ימירו המפה עד שיגבל הראשון:
קמץ א אין שם רשאי בהפשיט התבה בשבוע כבשמן

שאם

[illegible] קנ"ח

[illegible] קמ"ט א אין העבור רשאין לצאת בלא
רשות שר [illegible] ואם מיצועים הלך בבית אחר אסור
לבא לא [illegible] צריכים להתנהג עד שיעשה הלך ויבא אחרין
במקום [illegible] אותו שם ואם ישלבה שני פתחים יכנס לצאת
בזה אחר [illegible] ששעה הלך בפתח הראשון ולבא שיבא אחר הלך
ויבא [illegible] מצעצעין אותו שם:

[illegible]בות בית הכנסת

קל"ב [illegible] ושיהיה גבוה

א [illegible] העיר זה חתלה לבנות בה ולקנות בהם תורה
בלאים וכתובים: ב אין בונים בה לא בגבהה שאביר
ומגביהין אותם על שיהיה הגבוה מכל בתי העיר שמשתמשים
בהם לחסוקי בירניות ומגדלים שאין משתמשים בהם ונגשהוא
משומנוהונו ראוי להשמיש משרשין שר המקום שהוא ראוי
להשמש דהיינו שאם ישב שביה תחתהגג לא תהא גבוהה יותר
מכל: ג מי שהגביה ביתו יותר מבה יא שכופים אותו
להשפילו: ד הבונה בבית חבון בה אין מקפיק בן בהיחקות
ל אמות במי שהוא ערך אור גדול: ה אין סותמין פתח בבה
לאלבבל היכ שמתפללין בו באמותה העיר שאם מתפללין בעיר
ופתחוהו בשעת כדי שישתחוו מן הפתח נגד הארון שהוא ב
ברוח שמתפללין בעיר: קנא

דיני קדושת בית הכנסת

א בתי כנסיות ובתי מדרשות אין עוהבין בהם קלות ראש ל
כגון שחוק והתול ושיחה בטלה ואין אוכלין ושותין בהם ולא
מתקשטים בהם ולא מעמיסים בהם ולא נכנסים בהם בחמה מפני
החמה ובגשמים מפני הגשמים. ורק ותבמיהם מותר לחעבר

פי' בנינים העשויים בגוי עז שכות התחלה בירין ומילן:

ושאלת בתם מדיוחק ואין מחשבין בתם [illegible]
שבמעונה כגון קונה שלצדקה ומדיון שבוים [illegible] בתם אלא
אפילו יהיה ההפסד לאחד מגדולי העיר שבלבד [illegible] מרקבנים
ובאחין לאחר ואם שייך ביבנקבהם לשבתו [illegible] ובנק
ויקלא מעשה אין יאמר לבר שמועה ואחל יקל [illegible] יהא
בראה פלן נבנק לשבתו. ואם אינו יודע לה לאורה [illegible]
יאמר לאחר מהתינוקות קרא לי מסוק שאתה קורא [illegible] ישאה
מעשה ואחל יבא שהישובה בהם מעשה שב אשה [illegible]
ב יא שמעא ששנינו בקדושת בתי מדרשות לא [illegible]
דבה אבל אחיר הקובע מדרש בביתו לשבתו אין בקדושת [illegible]
ג אין ישנים בבה אפילו שינת עראי אבל בבית המדרש אסור
ד בערב בה מותר באכילה ושתיה [illegible] ומטעם זה ישנים [illegible]
ה בבה ואם בערב מעשה אחרת כגון בשנקבעים בגבל השנה
בבה מותר באכילה שם: ה הין בבה שם בתים בא יבנה
בבתחלה בשאותו דרך בעבאת בסתם ה השם בקצר דרכו ואם היה
הדרך עובר קרוב שנבנה בה מותר וכן אם בא נבנה בתחלה
כדי בקצר מותר בשאותו דרך ובשנבנקבו בהתבלבל מותר בשני
שנבנה בסתם בה בעבאת בסתם אחר: ו מותר בינבנ
בבה בבקבו ובתרמיותו ובאפונתו ושאר אוכלים ביבנקבו בשני
ארוך אין בבית מעבה: ז יכול בדוק בו ובבל שאינו
שישמשו בבגדין אחר ויהיה שם בגדי שאם יריק בתוכו בא יהא
בראה: ח עוד שבל בגדין ראוי בקבתו קרוב שיבנק בהם
בהתבלבל וראוי שבא יהא עבו ובא שבבגדין שאם בבטל: ט
נהגים אתם בבוד בבגדים בבגדין ובבגדים ונהגים בהוגים בתם
בדות בבגדין: י אבל בבאחר שהלבו עדיין הן בקדושתן
ואם

בי שם מיון
פיסום תרוד
ובינקוב
ובתרמיותם:

בי כיבוד שקוי
הטות ויבשין
בדיקת הפרים
שבבל בו
הקדקד:

שהלכו [illegible] וכשם שנוהגים אתם בבוז ביישובן כך נוהגין אותם [illegible] ורבוץ ואם עכשיו עשבים תבשים אותם [illegible] מקומות משום שנתות כמשל כדי שיראין השם [illegible] לבנותם ; יא אם בשעת בנין בית המקדש [illegible] בזה בחרבנו אבל ביישובו לא מהני הנאה ואם [illegible] שמשמש מלאכת בנין אריעה והשבונות שלבנים [illegible] בלה אחרי כמה שנות שבאה אבל בארי כמה שנות [illegible] הנאה ; יב ישלהיהר מלהשתמש בעצים ש[illegible] [illegible] הקדש שלבנאי בנין בשבת שם ושאר כל [illegible] להקדש אם מותר בהשתמש שם ; קנב

[illegible] לקחתי שדה בה ;

אם אין מוכרים בה כדי לבנות בה אחר שמה יארע בהם אונס שלא יבנו האחר לא בנים האחר תחבה ואחר מוכרים הישן ואם שהיה הראשון חזק אבל אם חרבו יסודותיו או נטו מתנו בטל מוכרים אותו מיד ומתחילין לבנותו במהרה באם ובשלה שלא תחזק השנה ושנאר חרב ; קנג דיני בנין בה

א מוכר לעשות מבה בית המרחץ אבל בא מבית המרחץ בה ; ב בעיר שמוכרו בה יכולים לקח בדמין הגונה ; ד היינו הבל שמנוחין בו לה או לות שמעמידין עליו את [illegible] [illegible] לוחין בדמיה ספרים ד היינו שכתוב בלחומש בבה וכן נביאים וכתובים מוכרו ספרים לוחין בדמיהם אבל אם יסבה להוריו מוקדשתן אסור ואם עבר אם קנו בקנית הכנות ולבד שקדשתו המוכר אין וכן בשאר הדת

מוכרו היכה יכולין לקח בדמין מעטרות שלמות

מוכרו מעטרות לוחין

המותר לקדושה קלה: ב׳ מלת שנפגעה [illegible] כתומשין; ל׳
אם מותר לקנות בדמי קדושה אחת [illegible] כיוצא בה
ישראלים ושמותיים; ל׳ אם [illegible] לקנות בה אם
בית הבדיש אין לקנות תיבה אם מסוסלת [illegible] ונעשו לשמות
מלאכתן מה שובן אותם אין מושין לא מקו [illegible]
אבל אם בא להתנו כשובן לא כשמוכרו הלא [illegible] להוריד;
ג׳ מודין בה׳ וכן שהר לבריס שבקדושה ואחיבו [illegible] הקשקת כל
תלמודים אם בהשיא יתומים בדמיו: ד׳ והיה [illegible]
הלא שלבריס שאין בהם אנשים מסקומות [illegible]
נעשית לא בבנו הלבריס בבלים ובכן ובונן למבנו ומגל ה
המשות הנשאריס בקו ושתן ואינן רשאין להוריד [illegible]
והיינו כשמוכרן בני העיר שלא במעמד אנשי העיר אבל אם
הסכימו ל׳ מובי העיר באותו מקר והיו במעמד אנשי העיר לא
רשאים בהוציאה מעות בכל מה שיראו ואם קבלו עליהם בני העיר
בבירוש במקר זה כלומר שיעשה אחת יחיד מה שעשה עשוי
אבל שלבריס שבאתם שם מסקומות אחריים אחיבו בנו אותו
משלהם אינו נמכר אחר תבו אותו בעת יחיד שאל ועשה בו
היחיד מה שיראה בהקדמת העבור. והה׳ בבל לבני קדושה ש
שנכרו כאן לכולהו גלילי בתר בה׳: ה׳ בנו ביתקתם ו
והקדישו אחר בבה׳ ליון בבית הבקר אבל אחר שנד
שיתבלו בו אחבו אחרים בבי שעה כיון שלא מיתה
בתבה קדש ואם בבישעה הקדישו בבי מה שמקרו:
ו׳ משמרלים אנשי הכפר בה׳ יבולים במכרו ומכר ש
עובים

עשו בנס הדבר שנבו
אותם בשבילו משנין
המותר לבלמה שירצו
ואם בשנבו המעות
התנו בעשות חפצים
מעותר הדמיים
אבלו קנו ומכרו וחזרו
וקנו קדושה בלחצות
הדמיים מותר להוריד
המותר אבל אם לא
התנו

מרעתשיהם והה אם מכרו ל׳ עובי העיר שלא במעמד

[illegible] תוך מחרחק [illegible]
[illegible] אנשי העיר [illegible]
[illegible] אל הצרים: כ יא ויהי בשבתו אביהם את
[illegible] בשבתם הקדישו לקרות
[illegible] אחל בלמוד תורה או בשרת אשה: יא
[illegible] מבית הלוויתן שקראן יבוקין בית בת
[illegible] להן הנאה מניה לא הון יהבינה הדר הל
[illegible] בהקלין באחריים והם יצאים לחוצין אבל
[illegible] אם לה שלילין אם לה השאילן אבינו עי שעוני העיר
שעדין באחריים בקדושתן שאינן כאן ובבל אחל שתחון בקדר
קדושתן עליהן וב מישיש בו תנאי עם הקהל שלא יבלבלו
בבה מי אם הוא ושרעו אינו יכול במכול לבותו לאחר: מ
ובו מעות לבנין בה ובת לבם ובל מעוה מוציאין בה המעות
קנו אבנים וקורות בא ומכרום בלבד מעות לא בבלין ש
שבוים אלא שהביאו קורות האבנים וברום ואת הקורות
ופסלום והתקינו הכל בבנין מוכרים הכל בבלין שבוים בבל
אבל אם בנו ונמלו בא ומכרו בא יבלבלו לא יבלבלין מן העיר:
יב ראובן שאמר קלקנו אם נתן בבנות עליה בה ובא
ענו הגוים בהיתם בבנות בה והקהל אומרים בבנות עליו ב
בית בתבמלו וראובן אומר אל עתה אל תהי לא שלי. בא מעי כל
ראובן הרבה ואם ראובן בהיה לו שם הין ובוכין בשנותה
ואם הוא מצא אותה העיר אונס רשאים בשנותו אם הוא
עומד ונשמו אמר ישנם חבל עיר דבבמאי ואתי אל עתה מי עושה
דיהיה אחר: סון - אין אדם יכול באמור תבקו מבה ובא מהם
מהבפרים ואם אמר אינו כלום: יג מי שהיה אומר בבנתן

[illegible]

[illegible] אין העבור רשאים בשעתו [illegible]
שהרי שבו הקדש שלבלבף שמוכר [illegible]
בחלק אין יכולין להוציאם בעצין ובמדרס [illegible]
בהקדשם שיראה בחזקת הקדש אחר מ[illegible]
יב ושמו שהרי שאם נמצא אחר [illegible]
שהקדש בלם ואין עליו שרים ובית מקדש [illegible]
הקדשן יג ושמו שהרי שאמר שהחזיק [illegible]
שבאמתו שבראובן אין העבור יכולים להחזיק [illegible]
אין לקנות מנוכם שנשתמש בהם הדיוט [illegible]
קדושה יד אם שהיה רגל בשום מעוה [illegible]
ואיבד לאחרים אחשנו ונתנו לקהל המעות לאחר [illegible]
העשיר ורצה שיחזירו לו המעות אם בשעה שנתנו הקהל
המעות בשני היה סמוך ליד הראשון בתרומה שהיה נותן בעל
שנה ולא חלקו בם ונתרצה שם שאחר הקהל אבל אלו [illegible]
בשנה בשני לא היה ליד הראשון סמוך בתרומה שהיה נותן
ונתנה שנה אחרת. רוצה לעלות במעותו ולחזור ולתן ד
מה שהיה נותן תחלה נותן במעותו: קנ"ל

דין המשתמש בקדושה ונרות בה

א ראיה שלעיר אעפ שמתפללין בה בתענית אין בה ב
מעות קדושה מפני שהוא שלאי וכן בתים וחצרות שב
שמתקבצים בהם בהתקבצותיהם אין בהם שום קדושה:
השופרים בית ומתפללים בו אין לוקחין בה: ג השמושו
קדושה כגון תיק שלסופרים ומעילות ורצועות תפילין וכ

מי שנדרך המקום
והלדמן לה
דרך קבועות

[illegible]

ואחרים שנתרפאו [illegible] אין חומש וכמה שנתנו עליהן מת ווי
ויבנו שתעלם [illegible] ההיכל יש בהן קדושה ושריך לבנין: ד
מטפחות מת [illegible] הרוגים בעצות מהם תביאין לבית מישהו
ואין הייתי [illegible] ה מת שבלה מטחים אותו בבלי חרס
ובונין אותו [illegible] הוא אמיתו אינו לא שונה הלכות ולא שימש
הוא: ו [illegible] מתובה מקא לבית אבל מותר בעשות מת
מתובה [illegible] וכן מותר לעשות מקא גדול מקא קטן אבל
אסור [illegible] שמעמנו שיסרף בתקא וכן מותר לעשות מוילון
גדול [illegible] קטן אן לעשות מעמנו כיס לבית אבל לעשות מעמנו
כיסות אסור: ז הבימות כמן בימה שהיו עשין לעבל
אין בו קדושת ארון לא קדושת בה: ח הארון וכל מה שעשה
לבית מועיל בו תשמי להשתמש בהן כל קפר וסבר שלעשות כן
הוקדש אבל המטחים בביתם ואחר מקדישים כיון שעד אותו
קפר נעשה ונשתמש בו אותו קפר אסור להניחו בבית אחר וישרפו
מעיריו: ט העומדים להניח שמלות מת בראש הקורא בסיום ה
הוה אין מוחין בידם אבל המניחים אותם בבית שני הנים דעבדא
מוחין בידם יא גדות שעדה שנתנום עבודה וכיבס שמשם
ונתנם דומרים בישראל אסור להדליקם בבה: יב עבד עכו
שמיצא בשמן שלבה אם הוא מאוסק אסור להדליקו בבה: יג
בר שלבה מותר לקרות בתורה: יד אין מדליקין ב שלהיוק
בבר בה ויש מי שאומר דהכא בעת שדולקים במעותם אבל כ
כשעריך לבתם מותר: טו בני כרך שקנו מת והתנו שאם
יצא אחד מהכרך שהכשאריס יתנו לו חלקן ומתקבו הסכלים
אם יצא אחד מהם אין כותבין לו לאמה שנתן בבל:

קנה לילך מבה לבית המדרש:

א אחר שיצא מבה יבך לבית המדרש ויקבע עת לתורה ומי

ומדיק שאותו שהיה קצוב שלא [illegible] אם הוא ל
מבור להרוויח הרבה: צ קודם שיל[illegible] יטול
באצבע את שחרית אם הוא רגילבו ו[illegible]:

קנן קדר מעשא ומתן:

א אחר יבא לבמקום דבלתורה שאין עמה מ[illegible] קונה בשלה
ונולדת שן כי העונו יעביראן עבד לעת קונו [illegible] בעון ישה כ
מלאכתו עיקר לא עראי ותלתן קבע וזה ולא [illegible] בחקוס
ויתן באמונה ויהיר מלהקיר שם שמים בבטל[illegible] בעל
שה לדרת השם מעצה מיתה מיעויה ויהיר מלהישב[illegible]
באמות שלף מירות הע בעבי המלך ואם נחרבו [illegible]
נשבעים שבועות אלף שהם מקיימים אותם ויהיר מלבד שתתק
עם עמוס שמא יתחייב [illegible] ועובר משום לא ושמע [illegible]:

הרכות: נטירת ידים

קנ"ל זמן קבעות קעודה:

א כשיבא שעה יקבע קעודתו ואם הוא חוה ושוקק בגמולו
ומתין עד שעה שלישית ולא יאחר יותר דהוי כזורק אבן ל
בחמות אם לא עשה מילי בעבדא: קנח

דיני נטירת ידים לקעודה

א כשיבא באכילת שמצבלין עליו המזונא ומולידיו
אשלו אינו ידע בהם שום טומאה ויברך ענ"ד אבל בפרש
שאין מצבלין עליו המזונא כגון לחמניות דקות אופת
הבאה בטיקנין ואינו קובע קעודתו עליהם אע"פ נטילת ידים:
ישמעי שאומר שאם אינו אוכל לא פחות מכביעה ד
ומולידין ולא יברך: ג אם אוכל פחות מכדית ישמעי
שאומר שאינו צריך נטילה: ד אם אוכל דבר שטיבולו
בא אחר כ"ל מעשקין שקיבלום ד"ל שאינו לם ולא נתנוב ד
אשלו

מ"ד פת שעוה עם עוקר שקדים ואגוזים:

מ"ד יקבע שאין חלב מלבד מים:

[illegible]

[illegible] ואחר כך [illegible] ותבשילו מחשים והם נבלים [illegible]
[illegible] אחר [illegible] בטלות: [illegible] בטל אין [illegible] ובשאלה ואחר כמלא בחבוב: ה
מי שהיה [illegible] אין בחקום אבנה ואין לו מים מעורר מל
מנשלה [illegible] לו ערוך ליהר בנשלה לת ידים שלא המלך
המלכה [illegible] לת ידים חייב נטילה לידי עבות ונשיקה מן הנשמה:
ו [illegible] ישראל [illegible] יומיך לו מרובה שבעל אמרי
ראשונה אבא משאי מלא חפנו מים ויהבו לו מלא חפנו טבעות
א: מאיר קורס נטילה שבל המצות עובר בנשיקה בהבו של
שלא לברך עד אחר נטילה משום דמשום שאין ידיו נקיות
ומלמד כל המברכין עליהם אחר שמשוך ידיו שבבל ידיו נקי
נקיות קודם שיטול עליהם מים שנים: עד ויעמד
ויטול קודם שבעה שהאוכל בלי כיבוד ידים כלו אוכל בהם טמא
טמאין: יב המסבים ידיו יכול לאחלבם כיבוד והה לבטל
ידיו בבת אחת ושופך עליהם רביעית מים בבת אחת ואין שופך
ידיו אחת ושפך שלהם רביעית מים בבת אחת וכן שופך על הל
חבירה: קנסו באילה כלי נטלים
וכיצד יצאתן לידן
א אין נוטלים לידים לא בכלי וכל הכלים כשרים חוץ מ
כלי גלים וכלי אבנים וכלי חרס ומדיק שיהיה מחזיק כדי
רביעית ואם ניקב בצונם מנשקה דהיינו שאם יש מים שאולו

ואחר כוסה לאכול לחם
ישמו שיר אה מוצרין
שאין אוחה נטילה עולמלו
ואעפ אם נטלו ידיו שלא
לאכול ואחר נמלך

מי רביעית
מלוא דהיינו
שיעור ביצה
אחת ותע:

מי כלים מעשים
מרעת בקר

עב משקין יכנסו לתוכו דרך הנקב [illegible] גיעול מהנקב שלו
שהמשקין שבתוך הכלי יוצאין בו אלא מתורת כלי ואין
נוטלין ממנו כלום ואם כן אם הוא מחליק הציעית מן
הנקב ולמעלה: ב והא שנוטל ארץ מן למעלה דמה
שממנו מן הנקב ולמעלה אינו חשוב כלום ומעתה שאין
המים באין עכ"ל מהכלי אבל אם נוטל [illegible] נקב שלו
כיון שמחליק הציעית ממנו ולמעלה: ג כל שמחליק ל
הציעית כשמומחים אותו שם לא יטמאו [illegible] המים
ולא ישאר בו הציעית אינו כלי הוכל מגופה שהציעית ש
שייא חלה ואינה מקבלת הציעית שלא מסומלת אין נוטלים
ממנה ואם הלחוצה מלמטה על שמקבל הציעית כשהיא
ושבת שלא מסומלת נוטלים ממנה: ד חמת ר
וכשישה שהם מיני נחלות שלשה שתקנו ושאה לבן בית
מושב נוטלים מהם אבל שק וקופה שהתקינו לשבת לא
סמיכה ולסתן בשבת על שהן מקבלין משקין אין נוטלים
מהם לגל ים לפי שאינן עשוין לקבל משקין והא לא
לבוצעים שלבלים חטים ושאם קשים כל שמקבלים
מים ואינם יבשים מהם מכל מקום אינם עשוים לקבל
מים ומכל ע"ז הלחוק מותרים שעוגלי ויאים כגולים לשת
לשתות בהם: ה כל שתחלת תיקונו לא שאינו
חוב לעמוד בלא סמיכה ואין משתמשין בו לא ע"י סמיכה
תשוב שפיר לבו לכל לפי שהוא מלא נקבים מתחתיו
וטן על למעלה ולשמנה אלם אבנו עכ"ל אין הכ
המים יוצאין ובשמסירו המים יוצאין מותר ליטול ממנו

אעב

פי' בגל קשה בלעז

[illegible]

[illegible] אם יש לו מים לשתות [illegible]

[illegible] הלכו אם נטל ידו אחת מהכלי [illegible]

[illegible] ראינו בכלים. ואת מלאכל בגו כגון

[illegible] אחרת היה מן הכלי והוא שהיתה ידו

הראשונה [illegible] כגון שנשפך עליה רביעית בבת אחת

[illegible] שיצאו המים מלא נותן לב ענבר שהוא כלים

[illegible] ונמשכים מעצמן המים להשקות השדה אינו

[illegible] לתלו כדי שיקבלו המים שבהם מסב שהוא

[illegible] מלא אדם שבבר בשקן לח השופך ואם מושים ד

ידו לקלוח במקום השביה אינה שאינו מושים אותם הלך

[illegible] מסרש עלהה לן נטילה ובלבד שהם קלוחי

[illegible] במקום השביה עליין מלחן הם באים ואם ה

הטביל ידיו לתוך הענבר הזה אינן טהורות מלא טבילה מ

מסב שהם שאובים. והא [illegible] שנשפך ונתן לתוך ה

הענבר נעמן אבלאם נותן אותם חוץ לענבר ומנשיך

אותם לענבר והטבילבן ידיו טהורות שאובה שהמשיכה

כשרה ואם לא לוקה ונותן לתוך הכלים נעמן אם הכלי נקב

מאחוריו בפרקם משקה ולענבר ששופך ולך כיון לענבר מקטן

מאחוריו [illegible] מטביל בו אתרוגים ומלולבים ותשבי

כלו הטבילם ביחור ונעמוק לא מחבר הכלי ביחור ותשבי מ

מים שבענבר מחובר למימי ביחור אינה אם דנעמוק בזה לא

חשיב חיבור לטהרן טבילה ושל חולקים בזה ומטמאים גם ב

בטבילת ידים לא חשיב חיבור : ה אם הכנים ידיו

בתוך כלי שלמים ושפשף ידיו בהם אם הכלי מחובר לקרקע

עלהה לן נסחבה ואם אינו מחובר לקרקע יא שפלהה לן ב

[illegible]

[illegible] מים [illegible] ומים [illegible] מלאה [illegible]
מסגרה אין שיבמו [illegible] ולעמים [illegible] ולמנוע ידיו
מים צריך שלתנה לתוך נטילה ומים ברשות [illegible] וקיבל
המים בידיו תשובה שפיר כמה בכלים [illegible] ולא
ולמטירה בכל שעשה: [illegible] אם [illegible]
מים והלך ושכבו והחבירו [illegible] בחרס
הטיתו ונפל ידיו ממנה שלתנה לנטילה: [illegible] הכל
כשרים לדסקל ליתן מים אבל תרש שופה וקטן [illegible]
יב אם הקוף נותן לידיים ושל [illegible] ושל מעשרים [illegible]
ולבריהן: יג הנוטל ידיו בדי מעין [illegible] אין [illegible]
לנטילה כל שמתכסים בהם בבית אחת ואם הנוטלים [illegible]
מקוה יש שדיו לטעון ויש שפריך מן מחה ובקטנים [illegible]
הסיקל: טו מי בשמים שהם שותים אם [illegible] אם ידיו:
מחה ובקיסם כדברי הסיקל ושל [illegible] אם [illegible]
יז מחה מים שחובים שנתרקע [illegible] אין [illegible]
מטבולין בהן הוים והרי [illegible] ואחובה שנתלשה
בלת [illegible] בלת [illegible] מטבולין בהם הוים: יח בלת [illegible]
מהנהל מים בידו אחת ויתן עליו השטר [illegible]
בלת נטילה ולא טבילה: יט ידו אחת בנטילה וידו
אחת בטבילה ידו שהורות: כו הטבילה ידיו אינו
שהם נגמים בלת [illegible] ובלת [illegible] ידיו: כא הטבילה ידיו
אינו מצריך [illegible] לנטילת ידים: קמ

כד הולכים ומחצים

כה מה שמותם מתרנקים

לבתחלה עדיף לכוין הנוטל לנטילה המשרת לאכילה יד השמאל

[illegible] כשרים לטהרה

א [illegible] בין מחמרות שבמין בין מחמרות
אבר [illegible] מחמרות שבקומן מקוה ; ב עשה ב
[illegible] אלה אם כתל אבנים נתכוון לשלו ולשבר
לה. ונפל לשם [illegible] ואם עיכן יין במים פסולים ואם תליה
[illegible] הנטלים מולחים אין חל שם כשרים ואם
[illegible] הנבוקמין אלו שחבן מלה בתכנו המים
הנשאר [illegible] נעשה בהם מלאכה ונפל כשרים אם טמא ב
[illegible] ; ג מים שאבנו הנסח אעם שלא נשתנו
מראה [illegible] מעם שנזרעו שנעשה בהם מלאכה ונפל פסל
[illegible] מראיהם דהיינו שאיבה בהם הבגד ושל
[illegible] המטר אם נשתנו מראיהם פסולים ואם לאו כשרים ; ד
אבל שנשתנו מהם תורבנלים אין מקבלים בהם ושמו שמבלבלין
[illegible] לתבין לולבן בין בבל שאל בהלה היא ושוף ש
לתכשיל ; ה אין המלאכה מעכבת לא במים שאובים
בין שהם אבלי בין שהם מקרקע אבל לא במי מקוה אומרים ב
[illegible] מחוברים ; ו חכמי האור מטבלין מהם לבדים אפילו
הן חמין שלא [illegible] בהן ; ז חכמי מזרחיה [illegible]
בהם אחת הידים אבל ביטול מחם בלבד לה ואם המשיך אותם
בארץ הדל חליץ אין בקומן ונהפכין מה מטין אם אם ישב ב
בהן שיעור מקוה ואם חליץ בה מיני הדין מחוצלין במו הכל
המטין הנבנע חם לרשי והלשבא מטבילין בהם אחת הידים ג
ובלל יבה אין מטבילין בשאר הידים ; ח מעשה שקוב חכמי
מזרחיה [illegible] מפני שהם מרים ואינן לשון בשאר הכלב

כ"ד בגדות בהם ;

הדר ג

פ"ד שאינה הלב
יקרא מקוה ;

כ"ד בגד שבמין
שבמינו בבל
הנובע הבלבל
הבלבל

מקוה מטבילין בה אחת ידים
ואם אין בהן שיעור מקוה

אבל אם לא הגיעו מים חמים כולם [illegible] בשעות הל
הכלב נטלין מהם לידיים: כו [illegible] שאין הכלב יכול בשעות מלין מעלים [illegible]
בתי מקוה לטבילה ואם הם עמודים [illegible]
אם הכלב יכול בשעות מהם פשרים בין [illegible] במקוה ואם
אינו יכול בשעות מהם מעלים בשמיהם: נטלים

כו נטלים

בדיים בכלבא שתחלתו מן המים בין [illegible] אין שאין
לנו [illegible] מים שיש בהם אם נעשה בהם [illegible]
אז לאו אז שיש לו הנקיות ושאין בשעור אם לאו [illegible]
אנטהרים אז מסתם אם כלבדיו אז לאו טהור ויש מי שאומר שעל
אם ושל מים אחרים שיטול ידיו ויגיע [illegible] מן המקום: יב

כו הכלים הנקנים מדבר מקוה

הישלב והכבר והכפור הלל הבליל והמלח אם ריסקן על מכנשן
מים נטלים מהם ומעלים בהן אם יש בהן בשעור: יג
גו שאומר שאין נטילת מים ראשונים לאבנים בלבד
ויא שהיין בשר בבמלבר ויים אין מן לעלו מים בין לאחר
לעלו מים לא שאסור בנגעותיהן בהעלה כדי שלא יהא

כו נגעים

כמלבלב בלבד תשוב שנטרבה בגדלו על שקובע בלבדי
בנגעים ושאמר שאומר שבלבדי פירות לאחר בגדלו בשעות
הדחק: יד עדיין שיהא במים רביעית והלא לאחר
אבל בשעה שבאו ביטול מחלל האחרון אינו ואינו בשלה
אחר זה ובלבד שלא יכלה הקיבלה ביעל ה' הרביעית מים
מים אבל ופשטו ידיו ואחר ינגב עליו ובא שם ופשט ידיו
בטהר מעמדו מעלך בידי הראשון וקיבלה ירד בלי שלא
שבראשון ובידו אלעזר אבטבה מעמדו ידי שנה טהורות

אלעזר

אלא שנויות [illegible] בשאם מנוטים לדין שבשעה ידין ל
טהורות [illegible] ישראל ע"ש [illegible]
בשעה [illegible] הראשון לבעול את
מהם היה בהם [illegible] אף בשניה עונים מפני שבאו משויו שהרה
ועכדיך יל [illegible] לב ולי ומלגן בעה בני אדם סב אבן
שמקטרין [illegible] כלאחד ע"ו והה ג טמאים שהבונין להעלה
ל' אלה [illegible] אותה עב אל ונטול כאחד ובכל שיעבו המים ידיהם
בשעה שיונים [illegible] לכל אחד: יל צריך שיהא רבעית
מכונים [illegible] שאם נטל משמונעת ואחר ונטל משמונעת
ידין טהורות בשהיו: כון רבעות שאמרו בין לידין שבעבור
בין לידין שלקחן מעלה שעבר אדם אחד ידו אחת ולא יד אחת
ואחת אחר השני ונטל ידו השנית הרי לן כבבני אדם ונפל אם
היה בכלי חרס בבר ידיו טמא טהורות ואם בא אחר אחר ידו השנית מ
טהורה שאין נוטלין בבחות מחיצ בבר יותר מישראל בני אדם:

לקיבל רוני הצנעה בנטילה:

א צריך לאחר מחצינה שבלבבל שחוצים בבצילה חוצץ
בשעולה כגון עראה שתחת העפרן שבא כנגד הבשר ובצד
שתחת העפרן אבל כנגד הבשר ראויה שנבבשרו ונטמא
הין ומותר היוצרים אבל בשעונתן שאינו מקפיד עליו אין לחוש:
ב בבבבר שאינו מקפיד בלין אינו חוצץ היו לרבו שבבה
בהקטל ובא אין דרכו להקפיד בגי שדרכו בהקפיד חוצץ בגי
שאין דרכו בהקפיד אינו חוצץ כיצד היה אחת עצב והין ידין
עצבות אין חוצצ חוצץ בבל ידיו אבל שיש בבל ידיו בגמשו שב
שבבבבים שבבשעונים בבה היה עצב אם הין ידין עצבות

ומה שמצאו הנצרעים הלך חוצץ [illegible] אינו חוצץ. וכן אמרים שהרבן [illegible] אין אותן נצרעים; ב צריך להסיר [illegible] בשעת טבילה; ג שיעור טבילה כדי על הקנה שלאורך ויא. על מקום חבור האצבעות בכף היד [illegible] הראשון;

קסב הלכות ושפשוף הידים:

א הנטמא צריך להביא ידיו לנעלה שלא יגע [illegible] חוץ לפרק ויחלצו ויטמאו את הידים והלא כשאינו נוגע [illegible] מקום חבור היד עם הקרקע אבל אם נגעו עד שם אינו צריך להביא ידיו. וכן אם שפך עליו ידיו רביעית בפעם אחת כיון דאון שם מים טמאים כבר אינו צריך להביא ידיו וכן המגביה ידיו אינו צריך להביא ידיו; ב הנטמא ידיו שופך עליהם קיסת מלא ביד להסיר מהם הבבל ובבל שחוצץ ואחר שופך עליהם פעם שניה ופעם לא המים הם טמאים ואחר שופך עליהם פעם ג בטהר המים שעל הידים ואם אין בידים בבל ובבל החוצץ שופך עליו שתי ידיו רביעית בבת אחת ואינו מים שנים; ג נטל מקצת ידו ואזל והוסיף ונטל הנשאר מידו הרי ידו טמאה כשהיתה ואין נפילה לתרומה ואם עדיין יש על מקצת היד שנטל ברחבה טופח מבמות לטמאה הרי טהורה; בלא במים ראשונים אבל בשאם נטל מקצת ידיו וה ואזל ונתמלא עד מקומן; ד שפך מים על ידו אחת ושפשפה בחברתה בית עלמה בן נטלה אפילו שפך באחרונה עד שתי ידיו לפי שהמים ש שבידו ידו אחת נטמאו. וכשנשפכה נמאת חברתה מסנה ואין מים שנים מטהרין

[illegible] ואם הצאים מתחלקים ביד ה'
[illegible] עליהן אחת ושפשף בחבירו
[illegible] ובראשי ובטבעם מיחוי בכל הנוטל ידיו
[illegible] אחר עליהן ואם אין לו אחר יאחוז הכלי בראש
[illegible] שתי ידיו באחד ויטפוך עליו בכל אחת
[illegible] ששם שהשופך רבי עיתא באחד אינו שם שהם
[illegible] בעיתא בלת אחת במו טבילה שאינה עד יפה שד
שטופה [illegible] אם נגע בהם אחר שלבת נטל ידיו בשאר מים
[illegible] לחזור לבבם ולחזור ולטול שהרי הם טימאים
עד [illegible] שלהם לבל עליך ליהר בשופך מים שלשום שהם
שנים לבו מהר אשונים שלבת ובביד בחבירה עד שישטול בסך
את שלהשניה או שישפוך מתחלה על שתיהן כאחד ואם נטל כלי
מלבעית אינו לבטלה: ה' מתוך שלתבנו יתבאר לך ל
דהא דיד נטמאת בשמשף חבירתה לוקח בטל ידו אחת ואינו
שפשפה בחבירה אבל אם ריבה ליטול בתחלה שתי ידיו כאחת
נטל לשתיהם מתשבות כיד אחת ואינן מטמאות לו את
לו ונטל לו אחר מהן ויהם הבבל אחר אחרת כיד
אחת תשובי ואינן מטמאות לו אחרו: ו' נטל שתי ידיו
לו בעמה ולו בעמה ונמלך מעמל המים השנים והעביר
ידיו [illegible] ושפך על שתיהן כאחד ידיו טמאות מפני שעשיר
ידיו [illegible] בקבל המים השנים כמומאתו ידו בעבעתלו [illegible]
המים שעל ידיו מטמאים מים שעל חבירה ונם אחר ידיו ונטל
את הראשונים לא טהרו את הראשונים כיון שנטבאחת מחמת הכ

ט' מעשה

[illegible] לא יחליבה גם המים [illegible]
ובמקום שתהן מחליפין ב׳ אם שפיר [illegible]
חוץ מהמקום שעמדו מים מפני שהן מטמאים [illegible]
בטל ידן אחת ושמשה בראשו ואצבעות [illegible]
באותם מים שבאו מידו על הראש ועל הכותל [illegible]
מים טמאים הלכו וטהרום אחת היד שנגע [illegible]
ולא שפשף מטהרי בשטשוף השתא דחזי ונגע [illegible] ועל כל
התבאר שהשופך וצונית באחת אינו [illegible] אם
טום טמאים עכ׳ ; כו׳ בשטופך מים לא שטופים [illegible]
בזהרי שלא ושחיר בידן ערבול אוקיסם אושלם ולבר אחר מאין
טום מטהרים לא מים שעבר היד ולא המים שבתוך הערבול ואם
שופך וצונית מים באחת עם ידו אחרת עריך בזהרי עכ׳ ; כ׳
מישיש בדמעה ורטיה עליה ידן שיטול שאחר היד שלא
במקום הרטיה ושריך בזהרי שלא יגע ברטיה שלא יחזרו
המים שבתוך הרטיה ויטמאו היד אם ישפוך וצונית עליה באחת
שאלמלא שטמאו המים קכב מי שאין לו
מים והמאכיל לאחרים
א׳ אם אין מים מצוים לכבוד ברחוק יותר מן מילין ולאחרים מים
לכבוד ידיו בבוקר ורחצת אחר אבל שמבטלו במשקה ; ב׳
המאכיל לאחרים אינו עריך נטו׳ והאוכל עריך נטו׳ אינם שר
שאחרי נות לתרפין ואינו נוגע במאכל והה לאוכל במלכיפה שעריך
נטו׳ ; קכב שיכול להתנות על הנטילה
א׳ נוטל אדם ידיו שחרית ומתנה עליהם כל היום אחרון שלא בכל

(בדמין כ׳)

בשעת

בשעת הלידה [illegible] שמן ושמנוסמס ואם כנס מעשה
מעשה שיתלל [illegible] אין אבל לא יברך: צ מי שנכנס בה
בשעת [illegible] בשעון וילך ונתקרעות המוסמין באחלס או
שתבלל [illegible] כיוצא בזה עריך לתלות ולטבל ידיו ויברך
עט"ו: קסה העושה צרכיו

א העושה [illegible] ועה באמצע ומוך מטמים עב הראשונה מברך
אשר [illegible] השניה מברך עט"ו ואם אינו רוצה לטבול לא
כנס [illegible] שעמד פעם אחת עבדיו ומשפשף יברך אשר
יצר [illegible] בשעת נגוב יברך עט"ו: צ אם לבנים מסוביים
בשמורה הגדולטב ידי חלה והר אש היה לובב לטבל באחרונה
שבבא להנסיק ושלא לבבב: קסו דין הנסקה
בין בציעה לנטילה

א יש אומרים שאין עריך להנסק ביהר מלהנסיק בין
נטילה להמוציא ולא שעריך ביהר ומוב ביהר: קסל
מלקט וקמן בציעה ומי הבוצע

א בוענבפת במקום שנאפה המוב ויתתוך מוקם הבצע
הבציעה ועריך לחתוך מעמ שאם יחתוך בסרוקה ישלה
שאל מבל עמן שאלב חשוב כסרוק וינתנו, מוחובר לב
לפת ויתחיב לברך ואחר שיטיים הברכה יפרוה מי
שחלה הברכה בגנוד הפת שלם ולא יבצע מלוסה קטנה
מעמ שנראה כמקום כעי עין ולא מרוקה ואחר מבציעה
מעמ שנראה מרעבתן: צ יברך המוציא לחם מן הארץ
ויתן ריוח בין לחם ומין: צ אין לברך תוים ש

[illegible] ; ל [illegible]
בהן ו׳ אמצעות בגבל ו׳ פרשות ה[illegible]
בצלמת המזיא ו׳ תצות בסוק מעמ[illegible]
ו׳ תיבות בסוק עיין כל לך ישבו ו׳ [illegible]
תפוה ושמורה ו׳ תיבות בסוק ויתן לב ; [illegible]
שיציאן לפנין מלה אן לסתן בלסת בלרמ[illegible]
הייא בתנקיה אן שהיא מעובלת בתבלין אן [illegible]
אן שנתבון באמבלסת תליבה אונן עליך להמוכן [illegible]
יאכל מיך ולא ישיר בין ברכה לאכילה ואם שם [illegible]
ולבלך אאל היתה ה שיתה ברבריס מעטן לבריס [illegible]
עלין כגון שבירל עלל הסת מקומס שיאכל אמור הביאה [illegible]
אן לסתן תנולבנו לאכיל תנק מאכל לבהמה וכיוצא [illegible]
אינו עליך לברך ; ל ראובן שהיה נכתב ידיו לאכילה
ונשקב היה מבלך המוציא ונתכון להוציא ה שומעים ואחל
ביבב ראובן ידיו ובירך עכ׳ לא הוי הפסק. ויצא בבלבלת
שנקב ואינו עליך לחזור ולברך המוציא ; ז שלח
ואכל ולא ברך המוציא אם נזכר בתוך הסעודה מבלך ואם
לא נזכר עד שגמר סעודתו אינו מבלך ; כ אם
הוא מסופק אם בירך המוציא אם לאו אינו חוזר ומברך ; כ
אם במקום ברכת המוציא ברך שהכל היה בדברו או
שאמר בריך רחמנא מלכא דעלמא מאריה דהאי פיתא
יצא ; יא אם אם שנים אוכלים אחל מברך לשנים ויוקא
היסבו שהוא דרך קבע אבלהיו ושתים בלאהבוכר. כין

שאינם

[illegible] שאינם [illegible]
[illegible] הוי קבוע ואם
[illegible] שהרגם בקבועים יחל בראחל כבר
[illegible] שאין אנו רגילים בהקבה ושלבה ויד ן בשלמן
אחל אם [illegible] בסבה אחת הוי קבועות ואם כולן בבטחבולה
[illegible] ובדירן אם כולן קבועין מקום לא כולם אם בבלה הבית
עם [illegible] מקום יאכל ישבו בשלמן אחל אם בסבה אחת!
יב [illegible] לוכבים ואמרו נאכל אתם שבלאחל אוכל מוכנו
שלו [illegible] בבבהלות מעטל כין כין שעמדו במקום אחל ל
אבל אם הין אוכלים והלכים לא ואם היו אוכלים בשלה מכל
מפטרים ומפטרים אתם שאוכלים לא כולם בשנה אחת
ונמצא אחל כין שלא קבעו מקום ואוכלים מפטרים אינן מכל
מפטרין ! יג היכא דלא קבעו מקום ואמרינן שבל אה
אחל מצלל בנעמון אם כין המבלל בהוציאם והם נתכונו
בבחת יצאו ! יד אם המקובים לבים הדוב שבבולם בוער
ואם ישב עימהם בבל הבית הוא בוער ואם לא אם האורחגדום
טן אין המסדמן רשאים בבוער על שיטעום הבוער
ואם בבל אחל כת ואם מבם קקוקין בכמי שביל הבוער כל
רשאים בבוער קדם ואם הוא שבת עדיף שיהא בפע ה
המקובין בתם מבשה חוץ מאמה שלבש הבוער ואל והיו רשאים בבוער
קודם הבוער! יז אין הבוער רשאי בבעוב על שיבלה
אמן מש לוב הבוער ! יל הבוער פושט ידו ותבלה בקערה

[illegible]

[illegible] ביל [illegible]

לארץ בארבעת הרוחות המערבית הדרומית [illegible]

יכולים לארץ אבל שאינו חוכל טמאה כלי [illegible]

אינו לא שאינו [illegible] לא נצרך לו [illegible]

אם אינו חוכל [illegible] לארץ באחריות [illegible]

בארבעת המערבית המערבית בלבד ראשון שבמקום [illegible]

בין שלשלה בין [illegible]: קקח נגד איזה

פרק נבלה

א הין בלבד ישראל חתיכות שלפת ופת שלם הכל מפין [illegible]

שבשלם אבל הוא מתקנו ויקמן והחתיכות מתנקה [illegible]

אבל אם השלם שלמים והחתיכות מחוברים אבל הוא מקטנה ב

מניח הצרופה תחת השלמים ובועט בשאריהן יחד ג

אם שתים שלמות מפין אחד אחת גדולה ואחת קטנה ד

מניח שבגדולה אם יש באחים שני חצאי לחם ואין בקטנה

שלם אחד יחלקו אחד בשוה ואם שלא יהא [illegible] מאנו

בין שלם ואחד בשבת בלבד ה שם בחלקות

ולבוקים יחד שנאבדו אחר מן האחת [illegible] ראשונה שאחרת שם

שלמה טוב להפריד מהחלק מהשלמה מי שהלא מראות

שלמה מתוך שיש חנה יבוקה בה אבל שני אחת גדולה ו פת שעורים ופת חטים מניח שם [illegible]

מין

[illegible] [illegible] [illegible] קיבר
[illegible] [illegible] מזון מברך
[illegible] ה' פת שבוס נקיה ופת קיבר וכו'
[illegible] אחר מפת שלו מברך שהמוציא [illegible] [illegible]
ואם [illegible] שלו מתלבן נקיה שלשלו [illegible]
[illegible] [illegible] ואם בא אורח [illegible] מברכת משלו
ואין [illegible] הקעולה [illegible] [illegible] נקיה אבל [illegible]
בית [illegible] [illegible] שאינו נקי [illegible] [illegible] [illegible]
הש[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שלשלו [illegible] [illegible]
[illegible] הקעודה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] שלו [illegible] שאינו [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שלשלו [illegible]
[illegible] [illegible] הסעודה. [illegible] פת הבאה בכיסנין מברך [illegible]
מיני [illegible] [illegible] [illegible] ואם אכל ממנו [illegible]
שאחרים קובעין עליו מברך עליו ברכת המזון [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ואם אכל שיעור שאחרים קובעין עליו [illegible]
קובעין עליו אינו מברך [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אדם:
[illegible] פת הבאה בכיסנין [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] שממלאים אותו [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] הנקראים [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] שנילוש [illegible] או שמן או חלב [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] טעם [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] שהיא פת [illegible] [illegible] [illegible]

יכולין לקבוע עליו
אעפ שהוא לא שבע
ממנו מברך עליו
המוציא וברכת
המזון [illegible]

מתחלה היה בדעתו
לאכול ממנו מעט
ובירך עליו בורא
מיני מזונות ואח"כ
שאחרים קובעין
עליו

[illegible] ים זה
[illegible] ובלבד [illegible]
[illegible] דינן שאמרנו בפת הבאה בכסנין;
לחמניות אוון [illegible] שקורין [illegible] ומברך
[illegible] עליו המוציא וברכת המזון ואם [illegible]
[illegible] מברך עליהם במ"מ וברכה אחת מעין ג' ואם [illegible]
[illegible] עליהם [illegible] המוציא וברכת המזון [illegible] ומין
[illegible] הקמח [illegible] מתוקים [illegible]
[illegible] באחריה [illegible] אותם רקיקים רקים שעושים [illegible]
מטלים [illegible] וברכת [illegible]: [illegible]
[illegible] מברך עליו המוציא [illegible]
מברך עליהם [illegible] שלש ברכות: [illegible]
[illegible] שנעשים יחד [illegible] אם [illegible]
[illegible] מברך המוציא וברכת
המזון ואם אין [illegible] שנראה [illegible]
[illegible] וברכה אחת מעין ג' ואם אינו [illegible]
[illegible] אם יש [illegible]
מברך עליו המוציא [illegible] ואם אין [illegible]
[illegible] שלא [illegible]
[illegible] מברך עליו המוציא וברכת המזון ואם אין [illegible]
[illegible] מברך [illegible] וברכה אחת מעין ג' ואם [illegible]
[illegible] שאין [illegible]
מברך עליו המוציא וברכת המזון; [illegible]
[illegible]

[illegible] מאמצות לטיבורים [illegible] מתלבנים מתמעטים.
הטלוים. [illegible] ואחרון מצרך עליו לא [illegible] כי כלו אמר
ובריבה [illegible] - [illegible] מאריכה [illegible]
מצרך לא [illegible] אחת מעין ג. ונראה שאין לצרך שמכוונים מאחר הלחם
לא צריכים [illegible] שאין בלא אחת מעין ד. אבל
לבל [illegible] אם בשלה או טובה אין מצרך עליו המוציא
אבל שוקן [illegible] תוריתא ל הבאו אכילן מתחוצה בתלה
לבלבלה [illegible] אבל הולך לא אחר שעת אפייה וישחוקין ואומרים
לבל [illegible] השקה עבה ויולבה אחר צמוס ומטחל מפגין
ובשלם [illegible] אין מוכנן בשמן מצרך עליהם המוציא ורא שה
שמים יצא ידי חשהם ולא יאכלם לא עד שיצרך עבלהם אחר
תפלה; ול תלמד מרחק אמאו בתנור מלגמור הוא
ומצרך עליו המוציא; מן מרוקין להיכן שעשין ומא
בציר נוחין בלקח ומים ומעלבים בה ואחר שם מצרך
עבין אמצע ובלבה מעין ג. ואם קבעו אותן עבין מצרך
המוציא ובלבה המלון אבל מרוחא לה ומן שבלקחון מה
קבוח ומים ומעלבים אותו ושופכים עבה הבורה והוא מ
מתחשבו ואחר אין עבין תוריתא לחם אבל ואין מצרכין עבין
לא צמוח ובלבה אחת מעין ב. ואם יבן קבע מעורבו עבין:
ין בהכשר ובלקא והוא לחם שאופים בשמן ומגיחים
אותו בשמן אוטליעים וכן לחם נעשו בכותח שאין אופים
אותו בתנור לא בחמה מצרך עבין אמצע; יש [illegible]

ס"ב ביאור לקבלה בחיבה משקה

ס"ג ביאור שנשאר ונעשה כמין מטוח

ס"ד מין שחוקין אותן ביותר

[illegible] הקטורה

[illegible]

מוכר בקטורה

א אין משיחין בקטורה שמא יקרבו קטן בושטו ואינו מי שנתן
שנתנו שבקטורה אחור בומי אקורא · היו מוכרין בקטורה
ויצא אחד מהם בהם בוים נוטלו אחת ששפשף בה ואינו
נוטלו אבנטיבוס כדי שלא ישלו ולא נטל · והבנשה
[illegible] נוטל אחרון נחרון כמי שעלו לאמצע
ובא אחרון בבא עבודה ואם הבא עם חבירו והקרב נוטל שני
ולין כיון שהקדיח לשתן · בשעה שעם ממתינים לה את לה
בקטורה שכשראה מקבלן ולן הקטורה חבירו מפסיק
מלחיק הנאחרון על שעמוד השתנה אבל אם הסב אין השעם
מוכרקין בשבילו אחד ; כ משיחין פיאה בקטורה
אחד [illegible] ובא מחבלה שמש אבל בשה שמש

בלן

ויאסף לתוך הקרבה [illegible] בהנוח אשם בנים בערבן ; יל אמר
אמן כשתבלין בכבר האמורים באמונתן שלא לעשות ל הקרבנות
בלבד כמה שיאכלו [illegible] בצורת ישראל ; לא יהיה אלא קטלן
בשעותיהם ; לא לא יאכל אלא כדרך בריאה ואם אכל
לא גרגרן שנים [illegible] ; כל לא יאכל
אם שנים אחד [illegible] ואם אכל לא [illegible] ; לא
אשון כדרך ויחתנו [illegible] השלחן ; יא לא ישתה אלא שני כוסות
בשלאחר [illegible] המזון מפני שבראה גרגרן ; יב שיהא
שחוזאים [illegible] שלחן הגדול כוסות יין תחלה והשולחן יהו בפני מי
שגדול ממנו לא גרגרן ; יג הנכנס לבית לא יאמר [illegible]
לאכול עד שיאמרו לו ; יד לא יכרוכו אלא כדרך העגלה
אבל מקנה הקטנה בכריכה ; טו לא יבקשו בירכין [illegible]
בלא השלחן מפני שהוא ממהר [illegible] ; [illegible]
[illegible] בני חבירו אחר לתוך הקערה [illegible]
כל הבריות [illegible] ; יז לא ישתה מהכוס ויתן לחבירו מלא
מפני מלכות נפשות ; יח לא ישתה כוסו ויתנו לשלחן
לא יחזיקו בידו עד שיבא השמש ויתנו לו ; יט הנכנס
לסעודה לא יקח חלקו ויתנו לשמש שמא יחדש לו חלק
חלקו אחרת לא יקחנו ויניחנו ואחר יפנו לו ; כ
אוכלים הנכנסים אחר בעל הבית אינן רשאין לטול מלפניהם
עד שיתן לבנו או לעבדו שלבעל הבית אחר כולן ושתה תחלה
ניקיי הדעת שבירושלים לא היו מקובלין בסעודה אחר יודעים
מי מיחד עמהם מפני שבאו הנה לשם אחר בשל אחר
בסעודה ; כא השמש שהיה משמש עם אנשים הלך
אוכל עמהם אפילו שלא נתנו לו רשות היה מנשמש

ד כמתן ואינו

ה לא ישתה כוס ובבית אחרת ואם אחר [illegible] בגדרן

ו [illegible]

[illegible] ונשמרת: כב אחרי
שמעתי מהקונשמל ון בצוק [illegible] קנתמקום נשאקת
הכה ומשנים מישום נבא תשפוך [illegible] בתשמרת מצבאחרי
שרתות מוס שפוך מהם לרגלשם: קנא

שלא לבהולה בצ[illegible]לין:

א עושין אדם ערבין בפת והם [illegible] ביה מצבמיזי
דמתאים ביהבא היבבל אין מטחין עליו בשמן [illegible] מטביליו עליו
בום מלא ואין מרמלין בו הקטרה אם הינה מ[illegible] מאם ומלבדי
ופוב עלהפת ימאם ואין נוטלין הילוסביין ביו[illegible] אבולן
בטובלה שאינה עורך אמלה ואין לורקין הפת מטמאים אין אוכלין
וכשם שאין לורקין את הפת כך אין לורקין אוכלים הטמאים עו אריקה
אבל מיזי לבא מתאמת כגון שאלים ורמונים והבוצים שלי ו
ב נא ישב אדם על קופה מלאה תאינים וגרוגרות ש
אבל ומשבקוא. על שולב שלאבלה אועלקופה מלאה קטניות
ג מותר באכול ויפלא בפת במקום כך והוא שיהא בלהפת
אחל והבולקלקים אוכלים בכל פעם שמכנסים בתוך פיהם
מעשה בן הפת עם הדיוטא: ד מעשיהן יין בענבות
בחבל חתן וכלה והוא שיקבלנו בבלי בם בני הענבי ולוקים
בעשרה קבלות ואנשים ארבעת החכמים שאינם נמאסין אבל
לא בזמנות הבשמים מפני שנמאסים אבל בה בלוקחות ו
ואבלים בעונם: ה הלוקים קטום בני חתנים עדין
בחתן שנא ולקלקם אל בקטום נקי וגם יבצרו אותם מעשה
כדי שלא ולבמן עליהם
מי שנתבבל אל שתה בלא
ברכה

ד הקטה הנקבת
ונבצ שלבת

א שוכח והלכה [illegible] בתוך פון בלה בלבלה ואינו מ
[illegible] ראשונה: ב מכה והכנים אובדין
בעל פון [illegible] אם הוא הצד שהאונס מחוסר אם מבטונו ה
מבטונו והבדל [illegible] אם הוא הצד שבגיאם מקלקלו בעל אחר:
ומבלל:

דין מיום אמצעי

ג [illegible] ס כשות והמ בין תבשיל לתבשיל אבל
[illegible] חובל: ב בין בשר לבנים חובה בטוב
[illegible] הצד אחר והמוכיא מכה תאמיאורא ג כל
הלבנים [illegible] בחתרונים כוהבים באמצעיים בין בקבל בין
בהתרנים חוץ מהיוקה הלשה שפוקב באמצעים מפני שבעין
לוקב [illegible] בין ערבים שאמור וחוץ מגיבל ליוים שהאמעיים
ערבים נבול מיאשונים:

קבל

דין בלבת היין בסעודה

יין שבתוך הסעודה מברך עליו אבל ואין הפת פוטרו: ב
יין פוטר לבמוע מזון: ג אם יין בו לא כוס אחד מוטחו
עד לאחר המזון ומברך עליו: ד אם קבע לשתות לפני המזון
אעלבברך עליו שבתוך המזון דיין שלפני המזון פוטרו;
וכן יין שלפיוש פוטר יין שבתוך המזון וכן המבריל ושלמן
פוטרין שבתוך המזון ויא שאין בלבת יין הבלה פוטר
אבל נמלבין קודם הבלה ומבלל המבריל קודם מבלה ומן
שלא בהוגיא יין שבתוך הסעודה ובמעבר שלא מין כל פוטר
יין שבתוך הסעודה לקמן מבעוד ומבן בהקבי, ה כבמה
ששותה בתוך הסעודה ויבו אבמעה אחת אחל משבורך לא
היה רעתו לשתות לא אותו הכוס ונמלך לשתות אחר;

[illegible] פטורות וכן
ו אחר כך אחרים [illegible] [illegible] ובמזון:
פטורתיים שאבטנו [illegible] [illegible]
ז אם אין בו מיס [illegible] [illegible]
ותשובו בשאים מתכוה [illegible] [illegible] מפני שהו אחשוב
שתוה, ואחר הזון בא היה עדיל צדקה [illegible] [illegible] בא תשובו
ואינו בעבדה בעמון אבמוס או שאל [illegible] [illegible] כיון
ואינו טעונים צדקה ואם בא היה עמוא קו [illegible]
שבא רעה בשתות אבדו שבא ויקון בו הסוס [illegible]
שאלו ולא מיס בבוצת הבת הא ופתטוטלתה [illegible] בארץ [illegible]
הבוס שאבטוהו ויש מתמוטים בארץ עליהם אבבטוס [illegible]
כמלך הוא אבבטוס והעוזה בהמתבן מן הסמן ישבקוס
בבוכה, אמקוס מעוהתן ויצרך עבדעת בשתות אתוך מעוהתו
ח עבדיין שאבטו המזון בבאחד ואחד מצרין בעמון אפוכן.
ויבטבן יתר בשאים לתושיבן שמא יקויס קנה בשע' [illegible]
יקבה דינו בצדקת הטוב והמטיב בל
הדין

מחודש

א הביאו בהס יין אחר אינו מצרך בהם אבל מצרך עבדו
הטוב והמטיב ובאו ראקא הביאו בהס לא הה אם היה
בהס מתחלה שני מינות מצרפין עבדשני הטוב והמטיב
ב מצרפין הטוב והמטיב עבדבר שיהו יין מן ה
הקתס אבל אינו ידוע שהשני מעולה מהראשון בר
שאינו ידוע שמא גרוע מעונו: ג הביאו בו יין הס
רגב ויין טוב בתחל יצרך מיל בהם עבדהטוב ותפר

[illegible] בארץ אחרין הטוב ו
[illegible] ובשמים [illegible] ובלבד השיקר ובלבד הוציא תחלה: ל
אין בעולם [illegible] אחד יש אחר אבל דבר אחר משמע הטובני וה
והמטוב [illegible] ומשתוקקי וצמוקים אבל אם הוא אחד לא! יחיד
ל [illegible] אבל אם בקעודה בלא אחד הטוב ומטוב ובא בלבד
אחר [illegible] יקרימוקנה לושטו פשיטא אמן! ו ין
שלמה [illegible] הבל מאמין אחד אם בתוך מ יום בעיריתם שמלה
בשמ [illegible] פשט מיכם ומבטלין עדין הטוב והמטוב ואם
באחר מ יום הלקוהו אין מבטלין עדין הוא הבל ומאמין אחד!

קטן שהפת פוטל הפרפלת

א בלוך בלבד פטל אחר מפרפרת דהיינו פירורי הפת דק דק שלי
שמשמש עם מרק אוצש בלוך עד הפרפלת בא פטל את הפת!

קטן דבריכם הבאים בתוך הקעודה ואחר הקעודה

מה דינם:

א דבריים הבאים בתוך הקעודה אם הם דבריים הבאים מחמת ה
הקעודה דהיינו דבריים שאין לך בקבוע קעודה עליהם בלבד
הפת כגון בשר וגבינה וביצים ודרקות ובציכה ודיוקא ומיני מלוחים
אבל אוכלם בלא פת אין מברכין בורא נפשות עליהם דבריכת המזונות
פוטרתן ובא באחריהם דבריכת המזון פוטרתן ואם הם דבריים הב
הבאים שבא מחמת הקעודה דהיינו שאין לך בקבוע קעודה עליהם
בלבד עליהם את הפת כגון תאנים וענבים ומלבינים טרוף אם א
אוכל אותם בלא פת מברכין בורא נפשות עליהם דבריכת המזונות אינו
פוטרן ובאן מעיקר קעודה הם ואינן מברכין בורא נפשות עליהם
אלא שבאו בתוך הקעודה ברכת המזון פוטרתן) ואם בתחלת

אכילתו אוכל הטהרות ובתוך אוכל [illegible] אם בתנים
אוכלים בלא סת איכן מעמדן ארבע [illegible] ; צ' והבריים
הבאים לתחלה קעודה קודם ברכת המזון שהרי [illegible] ביומי חכמי ה
הגמרא שבתוך הסעודה הין מושבים ידי [illegible] הסת ומסירים
אותן וקובעים נעמדים בתחלת פירוש [illegible] שמביאים
אלבעותם בין הבריים הבאים מתחת הקערה [illegible] הבאים
שבא מתחת הקערה מעמדן ברכה בין בפנים [illegible]
להסעודה וברכת המזון אי אין מסתרין בא מה שנאכל תוך שיקלי ה
הסעודה ואין לו האחרון אינו מעלן ביניהן בפי שאין אנו ל
רגלים במשוך ידינו מן הסת עד ברכת המזון ; ג'
ואם קובע בסתן סעודתו עם הטהרות הלב הטהרות והבריים
הבאים מתחת הקערה ואכילו אוכל מהטהרות בתחלת ל
סעודתו בלא סת איכן מברך בא בפנים ובא בתחלתם ;
ויש חולקין ולכן מוב שיאכל בתחלת מהטהרות עם סת אחר
אחרון אם אחל ; ואכל מהם בלא סת איכן משנים ברכה
בכל ; ד' אם אחר שמברך עד הסת שאכלו מציאת אחרים ש
שאינו סומך עליהם ובא היה דעתו עם הראשון אפילו מלא
מהבריים שרגלו בא בסת אחר הסת שריך לברך עליהם ברכה בפני עצמן ;

בכל ד' אעפ שלא היו הטהרות לפנו בשעה שבירך על הסת כיון דלבסת אחר הסת באים מאיסור אין מעמדן ברכה בפני ה אם

קבל איזה דברים קרובים הסמוכים בסעודה
א' הה היה אוכל ביתלה ופסק סעודתו והבל ביתו אחר אם ש
שהיה אוכל וקרחו חבוש לבצל עמו ויצא בו בפתח ביתו ואחר
הואיל ושונה מקומו שריך לברך במברא שבמה שאכל הה
ואחר ומברך בתחלה המוציא ואחר יגמור סעודתו אבל בא
אם לבצל עמו בתוך הבית אעפ שאינה מקומו מעמדה בפנה

אינו יכול [illegible] . חבריו שלו יוצאים לשמוע ושאין
לקרות [illegible] אם הנשאר שם מקצתם חוצים
[illegible] ואינם מריבים בחרש שנה ואם לא
הנחלים [illegible] ונעלמים מריבים בלבד במערב וכשהם
חוזרים [illegible] בהתחלה וכן חסתין המחוברין בשתיה
או באחרונה [illegible] המשנה מקומו הריבתן אחיבתן ונמצא
מתרץ [illegible] מה שאחד ואוזר ומתרץ עבדה שהוא עליו
[illegible] מקומן מפנה לפנה בביה אחד אינו עליו
לחזור ולתרץ אבל בזמן שלתחנה אין ובא לחבור בזמן עליו
לתרץ: ב ישמעי שאומר לעבד מפירות בבית
ואינן [illegible] שבירך על אחדן אחד אינו צריך לברך על כולם אחרים והוא
[illegible] שבירך היה עתה לאכול מאחרים אבל מגן בבן
עליו בלבד [illegible] ואם בשבירך תחלה היה
רשתו על הכל: ג אם אכל את במקום אחד ואחר ואכל
במקום אחר אינו מברך ברכת המזון לא במקום השני כמו
שנאמר הובי דברים שאוכלים דרך הבלבלים ומקבל
ומברכים במקום אחר אחרים: ה [illegible] יא ששבעת ל
המינים [illegible] בתוך לאחריהם במקומם ויא דאוקא מינו
[illegible]: ו מי שנכנס בתוך קטורה שלא התבלבל ונעלו
והתבלבל אחרון אם אין שהות בגמר אכילתו והתבלבל שלא
שהויב בהפסק ואם בין לאכול עד שיתבלבל עכל בא הוי הכל
[illegible]: ז יאם שישן בתוך קטורתו שיכת עדיין בא
הוי הוצאה: קנסא איכה דבריים קרויים
קינות הדעת

א׳ [illegible] ונטל ידיו [illegible] ובו לאחר
ולא ישתה עד שיברך ברכת המ[illegible] הבא ומברך
הוי׳ אומר הרשע ואומר לו [illegible]
ואכלנה, לוכה משחיה בה ראש [illegible] לכל
שאו שאחד שאוכל יין מלאכות [illegible] השלחן
אם רוצה לחזור לאכול אין צריך [illegible] לברך
שלא נטל ידיו לא נתכוון לברך לאכילה; [illegible]
עד שלחן שאחרים אומרים אחר הכל ומברך לאחר [illegible]
עד שיאמר בכל לבו; ג׳ אם לא אמר הכל ומברך וגם
לא נטל ידיו מששכח הכוס לברך לוי לקח רשות; ד׳ משום
שנים לאות חצרן ויש שם חבורות הרבה שאוכלים וכל אחד מהם
בן זומן ויש שם שאומר שמברך על כל אחד בפני כי כבר הוא
ממקום; ה׳ הקרואים בבית בעל הבית לאכול פירות ומביאים
לפניהם בזה אחר זה אותם שרוצים לברך לא על הראשון ו׳
אכל כל מאכל ולא אכל מזה שלא כל משקה ולא שתה מים
כוס יין ויש לו הכוס ואכלה מפני ריח הבה, ומפני אקברה
היא וכל מזה אחר אכילתו לא יאכל בגוף רק שהוא לגמור בנים
ולא בזה רקשה בעטות ולא באצבע רקשה, כל זה לא באמלג
תבל ובקטינה; קם דין פירורי הפת ז׳
א׳ אין להסיר המפה והלחם עד אחר ברכת המזון;
כל מי שאינו משייר פת על שלחנו אינו רואה סימן ברכה
לעולם אבל לא יביא פת שלימה ויתננה על השלחן ואם
[illegible] ב׳
שאה כן להאם שאם שבד של הפורים בגל שלחן;
קודם שיעלו יבצר הבית שלא ישארו שם פירורים
ויתמו

[illegible] שבמדינה [illegible] בארץ שאינה [illegible]
[illegible] בזית שאסור לאכול בכל
[illegible] אינו [illegible] כולם כל [illegible] שאין
[illegible] אינו נוטלים [illegible] בלקוח
שאין [illegible] בזמיתה בזמירו [illegible] אבל שמותר
[illegible] אין [illegible] בזית כמה קשה בטלה
[illegible] הכלים בשעת בדיקת המלון ונהגו שלא בקשו
בשבת ובטל:

קמיא דין מים אחרונים

מים אחרונים חובה: מים אחרונים אין נוטלין עבל
קלאים לא אבל מפני רוח רעה שעולה מן עליהן ואם אין בו
[illegible] עבל עניים דלים וכיוצא בהם: אין נוטלין
אמצעון שהיו נכויות בהם מפני שמעמעמין את הידים ואין מ
מעבירין את הטמאה: אין עריך לנטוך לא את עד
כמה שלא עבשנות: עריך שישפך רחשי אצבעותיו
בנפוה כדי שתרד הטמאה: אם הבקבוקים רבים עד
הכשרה מתחילין מן המברך ואם הם יותר מתחילין מן הקטן
ונוטלין ידיו ושיבקן ואין מפסיקין זה אחר לנטוך עד ש
שמונעים לחכשרה אחרונים ואין שלא נשאר לא ה שבקבלו
נוטלו מתחילין מן המברך: אין מברכין אום גדולה על
מים אחרונים: יש שמים אחרונים אינם גדולים
בגוזל דהרי אינם מנבל ואחר מברך: מים אחרונים
נוטלים בכל מיני משקים: ושל אין נוהגים לנטוך
מים אחרונים ואף נוהגים מן אחרים שאינו אקטנים ונטוך
לנטוך ידיו אחר הקשרה בידיה הוו ידים מלוכלכות וכ

כי כמו מעטנעין מלשון שאין אלבמעל

ועדיין בשעת קודש ברכת המזון: קפב

הדין בדברי ברכת המזון

א' יש שאומרים שברכת המזון מעשה כל אדם ואדם חייב לכוון
ועדיין לחזר אחרין זכה יאכל אם אין [illegible]
אם הוא מעכה ואמצעי שיהיה בו אכילה [illegible]
אכילה אחרת ובכיצד אם שנים אוכלים [illegible]
מבאחר כונתו לברכת המזון ויא שאינה [illegible]
ויא שאינה מעשה כוונתו אכילה בשלשה: ב' כוס ברכת
המזון אינו לא שלשין ולא משאר משקים אבל מקבע קשרתו
עליהם ואם אין יין מצוי באותו מקום ובשדה ושאר משקין
הרי המה מוציאים מברכין עליהם חוץ מן המים: ג' ענין
שלשה יהיה כוס שאם שתה מלאכו מברכו אבל אם שפך מקצת
בתוך ידו אז לא [illegible] אין בכך כלום ואם כן שתה מלאכו אחר
מתבית קטנה כו' כוס אבל אם שתה [illegible] שאינו [illegible]
ולוקה אין להקפיד אם מי שאומר שאפילו מים בלבד פטר
כוס בלבד [illegible] כוס שלבלבן: ד' אם היו אומרים
הבינו בנמים עליך ביתן מאכל מצוה בתוכן ויש מי ש
שאומר שאינו עליך: ה' אם היו אומרים המזון לא
בנמים אם הלדר יין שלבוש מעם בקרקע אין שאין
בשל שנים אם מאי קמאמר: ו' ובנים לתקן כוס
כנגד נו' שיוסיפו מעט יין ואפילו נו' שיוסיפו [illegible]
[illegible] מהתקין [illegible] מים מיתקן: ז' בשעת [illegible]
מברכין עליהם כוס: קפג אין

יתברך בכולם שלברכת המזון

ושותה
א כל שאוכל [illegible] ושותה [illegible] המזון אם
הוא נקי [illegible] [illegible] ב' [illegible] יתן
[illegible] [illegible] [illegible] ואח"כ [illegible]
[illegible] [illegible] ל' [illegible] אחר כוס של [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ואח"כ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ו[illegible] כי [illegible] [illegible] ומשני [illegible] [illegible] — [illegible] משכחו
[illegible] ל' [illegible] שאומר שהם [illegible] אחר אחר
הכוס [illegible] שהוא [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] המברך והמסובין אין להם — [illegible]
[illegible] [illegible] שהוא מברך [illegible] — [illegible]
מה שאומר המברך [illegible] [illegible] [illegible] — אין להם
[illegible] ואם [illegible] וכתן [illegible] [illegible] אין [illegible] [illegible] [illegible]
בשעה שמברך [illegible] שהן בשעה שהוא
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הדבר [illegible] [illegible] מהמסובים
[illegible] [illegible] עם המברך [illegible] [illegible] ואפילו כל החתימות
א [illegible] לשמוע ברכת המזון מפני [illegible] או מפני [illegible]
[illegible] שאינו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — בשמועו אע"פ שאומר
[illegible] בין אם היה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] צריך [illegible] שלא [illegible] [illegible] יותר
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אם
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

דיני ברכת המזון

[illegible]

קפד [illegible]

[illegible]

א מי שהתחיל במקום אחד צריך [illegible] ממקומו ואם

יצא ממקומו ובא צריך [illegible] יחזור למקומו [illegible] ואם צריך ל

במקום אחר [illegible] והרא"ש [illegible] ויצא

ואם היה בשוגג להרמב"ם יברך במקום שנזכר [illegible]

והרא"ש גם הוא יחזור למקומו ויברך ; ב [illegible] בשאין

קובעת עוד אבל אם ישב לאכול עוד יאכל במקום השני [illegible]

ויברך רק שלא יהיה [illegible] ; ג [illegible]

[illegible] המזון [illegible] באחרונים במקומו

ויש [illegible] ; ד אכל [illegible]

יברך ברכת המזון אם [illegible] צריך לברך [illegible]

[illegible] ; ה עד אימתי יכול לברך עד שיתעכל [illegible]

המזון [illegible] שאינו רעב [illegible]

אותה אכילה ומשעה שהתחיל להיות רעב [illegible] שלא נת

נתעכל עדיין [illegible]

אכילת פירות [illegible] אם [illegible]

פירות יברך אם יודע [illegible] אם נתעכלו ; ו — שיעור

אכילה לברך [illegible] ברכת המזון [illegible] ; — קנ"ה

פרטי ברכת המזון ;

א ברכת המזון [illegible] ; ב צריך להשמיע

[illegible]

[illegible] ; ג יש מי שאומר [illegible]

[illegible]

[illegible] אם [illegible] שאינו [illegible] בברכתו: י
אם לא [illegible] כל שהו שאינו יכול לבצע [illegible] יכול לברך בברכת המזון:
יא. אם [illegible] ויפה [illegible] בגדרו אם שהיה שפוך [illegible] [illegible]
והראשון [illegible] ומשום [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
חוזר לברך:

קטן נשים וקטנים בברכת המזון

א נשים חייבות בברכת המזון ופטרן הנא אם היה חייבות שאורייתא
ומדרבנן [illegible] אנשים אין חייבות שלא מדרבנן ואינן מוזן
מזון אחרת אלא מי שאין חיובן לא מדרבנן: ב קטן חייב
מדרבנן מדי לחכמים והרי אדם מברך לאיזן צמצם אבל הוא מדי ש
שאינו שאינו חייבת מדרבנן:

קטן

ויזקינים בנוסח ברכת המזון

א יא ברוך משמיע לשמים ואין לאמרן והמוציא נוסח אם אחר
בהמוקום בלבד ברוך רחמנא מלכא מאריך לה אי פיהא ויצא
ויא שיעבוד שיחתום בריך רחמנא דלן כולא: ב ברכת
הארץ לבד אשר לא חזר אחר שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה וכן ב
בריתו ותורה שאחרי אומר ועל בריתך בריתך שחתמת בבשרנו ועל
תורתך שלמדתנו וחי בעמס חתת. והרמנס חולקן: ג
אבל אם אכל בברכת הארץ בריתו ותורה אפילו אם חיסר לא חיסר לא
אחד מחזירין אותו: ד. אם לא אכל בברכת הארץ בלשון
מלכות בית דוד מחזירין אותו:

קטן נוסח

ברכה שלישית ורביעית ומעין שבע ובנוסח ברכת המזון:

א אחרי שחתם בונה ירושלים יענה אמן אחר ברכות שנעשו מכנו ד
מיום הברכות דאורייתא דרבנן והטוב והמטיב אינה דאורייתא: ב אמן יה
יהא שמיה רבא מברך שלא ומגישו ברכת הטוב והמטיב אינה דאורייתא [illegible] בר:

[illegible]

[illegible] אחר ומיחוסו ומשפחתו ומקום [illegible]

[illegible] ראשונה [illegible]

[illegible] אל מותה שה רחם לא לחיים [illegible]

[illegible] אומה נוקמת אחת. ה בשבת אומר אב רחם [illegible]

ויהי וחשל אומר יעלה [illegible] בשבת אומר [illegible]

ועבה ומצא ואינו מזכיר שבשבת ביום [illegible] ומצא [illegible]

ו טעה ולא הזכיר שבשבת אומר בא"ו מלה שנתן שבתות [illegible]

ישראל באהבה לאות ולברית בא"ו מקדש השבת: ז ואם טעה ולא הזכיר שבשבת

אומר בא"ו מלה אשר נתן ימים טובים לעמו ישראל לששון ולשמחה את יום חג

הסוכות הזה בא"ו מקדש ישראל והזמנים. ואם לא הזכיר בשבת אומר שנתן

שבתות למנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית וימים טובים לשון

ולשמחה את יום חג הסוכות הזה בא"ו מקדש השבת וישראל והזמנים ומלכות

הדין בחדש ומלכות והיה לקבל בהן ברכה ויקח פשבשבת קודם שהתחיל הטוב

והטוב אבל אם לא הזכיר עד שהתחיל הטוב והטוב צריך לחזור לראש

ברכת המזון; ח אם טעה ולא הזכיר אב שלום בין בית דין

בלבד אומר ברוך שנתן ראשי חדשים לעמו ישראל לזכרון ואינו חותם בה

והוא שנזכר קודם שהתחיל השוב והטוב אבל אם לא נזכר עד שהת

שהתחיל הטוב והטוב אינו חוזר מפני שאינו חוזר לחתום [illegible]

שיתחיל לברך ברכת המזון והוא מטעם דינו [illegible] ט. אם הזכיר שבת

והזכיר שבשבת ולא הזכיר שלום ולא נזכר עד שהתחיל הטוב והטוב

אינו חוזר אפילו אם שמע שבשבת נזכר קודם שהתחיל הטוב והטוב [illegible]

[illegible] ראשי חדשים לזכרון. ואם

סתם אבל הטוב והטוב חוזר לראש ברכת המזון ומזכיר שבשבת ושלום

ויש מי שאומר שאם שבשבת ולא נזכר קודם שהתחיל הטוב והטוב

אומר שנתן שבתות למנוחה וראשי חדשים לזכרון אותם בשבשבת אינו

חותם

חותם [illegible] שהוא ... ואחר ; ט [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... ובם ... בחורף
[illegible] ... לאחר ... ; ב
היו [illegible] ... בברך ...
[illegible] ... והנוהג ; קפט ברכת הפירות [illegible]
א ברכת [illegible] המברך ובא יאמר אלהינו כי אם ברכת האורח (ואין
ואומר [illegible] ... המברך הטוב והמטיב ?
[illegible] ... הוא ... הוא ... הוא ...
[illegible] הוא ... ; ב ברכת האורח ...
אמר [illegible] מלכנו בוראנו גואלנו קדושנו קדוש יעקב [illegible] ...
הטוב והמטיב לאמת דיין אמת וכו' ;

קצ

דין שתיית היין אחר הברכה ;

א נהגו שאומרים ברכת המזון מברך בפה"ג וטועם המברך ואח"כ יטעמו
האחרים אם כוסם לקוחים בכוס אחר ונתן המברך מכוסו לכוס ריקן
שבידם בזה וטועמו עד שיטעום הוא אבל אם אינם לקוחים בכוסו וכו'
יכולין לטעום קודם שיטעום הוא אין צריך המברך לאסוף בכוסו לכוס
המזון אלא כמו שאמרנו ; ב אחר ששתה כוס של ברכת
המזון יברך ברכה אחת מעין ג' ; ג שיעור שתיית יין ברכה
אחרונה ברביעית ...
[illegible] ... אחרונה ... או ... רביעית ...
[illegible] ... מן הקטן ו
[illegible] ... שצריך ...
[illegible] ... המברך ... ;
[illegible] ... אחר ... כשיעור ...
[illegible] ... מן ... ; ה
[illegible] ... ועד ...

[illegible]

א בשעה שעושים מלאכה אעל בשבת הבית [illegible]
שבא בשבת מלאכת שבת כיעלבלבל ראשונה [illegible]
בבבלשה היה אסור לכולם: שבת בבה ובשבת [illegible]
בשבת הבית ומטלטל בלבד בלא בשבת שבת [illegible]
הקטולה אבל אם אין נוטלים שבת לא הקטולה שאם [illegible]
ארבעה בלבות בתקנן: וכן אם בעל הבית מוקצה [illegible]
מלבד הקטולה מבטלין כל בלבות! ב ובאחרונה [illegible]
כל בלבות שאין לך בה אם להקפיד בלך. ומלתמה לשנה דהכי
שופרים ונעשים שיבטלו כל בלבות בתקנן: ג אמר
לשנות מלאכה אמרו מבלי! קצב בלבל

בבבלשה או בשבלה

א הין הלבובין הייבין בשבת שאסור אחר מהם בלך שאכלבן מוקצה
מטלבן והם עונין ואומרין בלך שאכלבן מטלבן ובטובבן היינו הוא
חולל ואסור בלבן שאכלבן מטלבן ובטובבן חיובן בשבת אסור הבן את
הבשבלה וכן ואם הם לי שבבלבות בלבן שאכלבן מטלבן אבל יתר
בובלבות בלבן אבלה בעוביה בעמדו מן הבבלי ואם הם בשבלה ב
עדיין בהבלבל אחת לי שאסור בלבן לבינו וכן והם עונים ואומרים ב
בלבן לבינו וכן ואין בובלבות בלבן בלבינו בבמוי ובין שהין בשבלה או
מבלה אובלה או רבוא כל הם מבלבלים ובל המבלבל מבל הבשבלה מבלן
שאסור בלבן שבל הבלבן שאכלבן או שאסור בבמו שאכלבן מטלבן אם
שאסור בבמקום ובטובבן ומבובבן אם בבמקום חיובן אסור בבלבלי
ובשהם בשבלה בין שמבלבל אחת הבם וכל בלבן בלבן לבינו בבלבלבן ב
שאכלבן מטלבן: ב אם טוב הבלבן בבשבלה ובשבלה בבשבלה

[illegible]

[illegible] אחד אחד מבינו [illegible]

[illegible] אם אחד יודע ומשנה אינו [illegible]

[illegible] הקדש לא שאינו יודע בברך בפרק בתרא

[illegible] שיאמר אבל אם אינו מבין אינו יודע בשמועה

[illegible] רשאים ליחלק ושנים שאכלו כמעט שוחקין

[illegible] עמהם בעיטון וכל אלה אסור בהפחתה

[illegible] בעיטון אשה בחלבים כיון שיש אל עמון בכבד

הגדול של עשרה וחד אין בחלבים עד שיהיו עשרים כיון שנתחייב

[illegible] השם ומינה בחשל אחד עשרה. ומנין אם הלוים מקבלין

[illegible] ונתנם לשמעון עבדת עמון מה בברך ואם יש רשאים ליחלק

[illegible] אלעזר לא [illegible] שיעלו בברך בקובץ רם ושמעון

אבל לבית מקדש שניהם יחדים ליחלק בחצרות שם שלשה. ג' בעין

אבות כל שלא ישמעו בה ואל מוצ בהם מכל שלא יצאו ויחזיר

בברך עמון שהרי אחים ויכולים לשמעון מה בברך: ב

אמרו לאחר הקצוה מחלקה כולם ליחלקו לא שהשמש קצוה ואחד

בא [illegible] וקבוצ עמהם אם שאחרי הקצוה מחלקה ואחד הקצוה והשמש עמו לא

אינם רשאים ליחלק כיון שאחר הקצוה יחד אבל לאחר מחלקה. ומנין אם

יאכל עמהם אבל הקצוה רשאים ליחלק אחר הוא שמעון: ג

אם היו רוכבים ואמרו נאכל אולם שבבית אחד אוכל מרבעין ובאחרון

מהבית מרבעין כיון שנמצאו בחדר אחד אבל אם היו נוסעים

ואכלום בא נתם היו אוכלים בשלה מעולים ומפורסים אבל שם

שאוכלים כולם בשעה אחת בחדר אחד כיון שלא הקצוה מקום

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] אם לא יכולין לעמוד [illegible]

ואם לא יכולין לעמוד [illegible]

ואם לא [illegible] אחד [illegible]

[illegible] אחת ה' [illegible] אחד מכל הצורה [illegible]

[illegible] הלך ונטל אחד מכל הצורה [illegible]

[illegible] ונטלו [illegible] עשה [illegible]

[illegible] אחד מכל הצורה

[illegible]

קצצל שלשה כאחד ונאבדו ונפרדו

א שלשה שאבדו כאחד ושתן וכלה אחד בעינו [illegible]

ה' [illegible] ואין יכולין לחזור בעמדן [illegible]

אם שלח אחד מהם וצוה השנים [illegible]

[illegible] יכולין לומר [illegible] שאבדו ומשלנו והם יודעים [illegible]

[illegible] אינו יודע מי [illegible] שאין [illegible]

ב ג שאבדו

ויצא אחד מהם [illegible] קולאים [illegible]

[illegible] ויעמדו [illegible]

[illegible] ונשבע [illegible] ויודעים [illegible]

[illegible] ונשבע [illegible] אבדו [illegible]

[illegible] מעמדים [illegible]

ג שאבדו [illegible] אחד [illegible]

[illegible] אחד [illegible] אחד [illegible]

[illegible] אחד [illegible] אחד [illegible]

[illegible] אבל [illegible] אם [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] בלים בשבת מוקצות:

א [illegible] בשבת אחד או בשנים שנים מוקצין ו
רואים [illegible] בגדים ואם באו אין מעשרות ואם
ו[illegible] מעלין ובגדים שנכנסו מתחלה על
להעמיד [illegible] אומר שאם לא מפקקה בין הבתים אינם מע
מעמדים [illegible] ב אבל מקצתם בשבת ומקצתם חוץ
לשבת [illegible] ונשבעה מפתן הבית הוא מעכבין. ג כבר הוא
שמעמדים [illegible] הבגדות עליך שנשמרו מהיה לבני המצרך בלבד
ימנון [illegible]: קצו מי שיאכל לבד אקור לבד

אם מעמדים

א [illegible] לבד אקור אעפ שאינו אקור לא מודבנן אין מעמדין אלא
ואין מודבנן עמו בשבת ובאבקוק: ב אם אוכל לבד אקור
באוקים כדרכה מבדלין עמו: ג ג שאכלו באחד אחד נהל
מפת עמם ואחד אינו נהל או אחד מהם כהן ואוכל חלות אעפ
שאותו שנהל אינו יכול לאכול עם אותו שאינו נהל ובשר
השלל שאוכלהן עם הכהן כיון שאותו שאינו נהל יכול לאכול
עם הנאה וכהן עם ישראל מעמדים אבל אם היו כהנים ולוים
באחד והכהנים אוכלים חלה ונהלים מפת שאכלו הלוי אוכל
פת שאכלו אינן מעמדים והלוי לבד מעמדים זה מלבד שאינם ר
מעמדים בימנון: ד אין מזמנים עד שיאכל
פרות מבשלות: קצר דין צירוף לימנון באו ו
א שנים שאכלו פת באחד ובמלון ובאחד כל ביכא דאמיתן בה
מילו מעו למיכל מכה מעמדים בהדייהו ומיבעין שתן בן באכול
כלו שיעמדים עמהם והוא שבא על שבא אמרו הבא בן ובארן

ר' שנדרו שלא ליהנות
זה לזה"

ואחר באחרונה אינו משברך מקודם: [illegible] שאכלו תחילה
אבל כלות לבן מעמדין לחלוקי [illegible]
לא בעמל שלא שהה מקומם לאחרים [illegible]
משקה תחת מזונה מים מקום מעמדו [illegible] המברך
אחר מאוכלי הפת ואחר [illegible] שבעה מאכלות [illegible] מעמדין אבל
לבא לרוצה ומיכבר בעינן: המעמדים [illegible]
עבר מה שאכל ואינו נזכר אלא המלון [illegible]
אבל מאכל המעמדים בעינה אבל לב אינו מעמדים עד שיאכל
כזית פת ויא הצליחלן מלין אחרונה פת ויש לצרוף
ואבל מאכל מלין הוא בכל שאינם מאכלו ובאה אם וכולם מהם
לחלקיכן שיאכל כזית מוחלט ואם אינו רוצה לא חזרו לאחר
לשתות ולא מאכל אחר ואם אי אינו שהגיעו לבאות אומאכל
אחר ואמרו עמו אעפ שאינו רוצה לאכלו: ד מצרים
שאכלו מאחר קצתם אכלו כל שבעה וקצתם לא נקצתם לא
אכלו לא כלום אם עכם ושתים לברך מעוה שיברך אותו שאכל
כל שבעה וינעמא אחר לאחרים: ואם אינו אלא כולם לברך מי
שאכל כלות יכול להוציא אף אותם שאכלו כל שבעה:

קבלת אחד נכנס אצל שלשה שאכלו:

א ג שאכלו ואם מברכים ונכנס אחר שלא אכל אם נכנס בשלשה
בשאמר המברך נברך שאכלנו משלו עונה אחרים אבוך ו
ומבורך שמותמיד לעולם ועד ואם נכנס בשלשה אחרים עונים
אבוך שאכלנו משלו עונה אחרים אמן ואם כן אחר
אבוך לחינו ומבורך שמו תמיד לעולם ועד ולא אם היה שם

כשאכלו

[illegible]

[illegible] ב. עם הארץ אמור מקבלין עליו בעל [illegible]
[illegible] מקבלין עליו ואחרונים שמקבל עליו בעל [illegible]
[illegible] ונשים וקטנים אין מקבלין עליהם אבל
[illegible] את הבית הכנסת שלבשיה ונעליה ומקנים בלבן
[illegible] ונשים לבעל [illegible] לבעל
[illegible] ג. נשים מקבלות לבעל
[illegible] ד. אלה אמרו בנוסח מקבלין לבעל ואינו מקבלין לה
[illegible] ה. אלמנה אינו מקבלין לבעל. ו. קטן
שהגיע לעונת הפעוטות ואינו לבדו מקבלין מקבלין עליו
ומעמידין אין לו בין לי. יא. כו שנולדה על שמרה אין מקבלין
עליו: לא אדון הפר המקבלים מי לבדך:
א. שלשה שהלכו בדרך אחד מקבלים עליהם ונשים ועונה
שהיה אבלה ימים ואחרונה בדרך מקבלים מקבלין עליהם
עונה אין אינו עונה כל שהיה עונה עונה שם. אבל אשה אינה
מעמדת לקבלים בדרך והילכך אין לו לבדך אין מקבלים אחר הוא אינו אשה לבדך
ומעמדת בשוק שהיו שנים הנשים ונאמן עליהם שהלו בדר
מתחיל הוא בדרכו ומתחיל עבדך בבית דינו: ב. אינו
עדיף בהמקבלים לאחר שאחר ברוך שהכבוד כמשלו וכו' ואומר
ומאחר קונעתו בבית בבית הלכה: כא

אבל נו נמור מקבלין
עליו ועל בבל
בבית המלון ו
ובגמ' שהמלכת
את אבותינו: ה
אוכן בתוך שהוא
בטל מלבדך אין
מקבלין עליו: ו
רש"ש

מ' הנכנסות שיוצאים
נקנות ומאחר

א גדול מברך [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ראשון ולבסוף ראשון : [illegible]
[illegible] ואינו מברך [illegible] : [illegible]
[illegible] לברך :

ל"ב דיני ברכת
פירות האילן :

א' על כל פירות האילן מברך בתחלה בורא פרי העץ חוץ מן
היין שמברך עליו בפה"ג בין חי בין מבושל בין שהוא עשוי
קונדיטון דהיינו שנותנין בו דבש ופלפלין : ב' [illegible]
כל זמן שלא הגיעו לכפול הלבן מברך עליהן בורא פרי האדמה
ומשהגיעו כפול הלבן ואילך מברך עליו בורא פרי העץ [illegible]
ומתוך שלא נודע לנו שיעור כפול הלבן לענין ברכה מברך בורא
האדמה עד שיהיה גדול ביותר ושאר כל האילנות משיוציאו
פרי מברכין עליו בפ"ה ו[illegible] שאינו [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ואם שתאחז מושרש עם מי מלקה

[illegible] הוא מושב לגרון אם הוא חושש בגרונו

[illegible] מצרפתו בגד הצמר ואם אינו מתבון

[illegible] אחיגרון עיקר ואינו עכ"ל החשבון:

שקלוס [illegible] כשהם קטנים בגד הצמר גדולים ולא כבדים ראזוקי מ

מזקי [illegible] המלאה דכשהם קטנים עיקר אחיזתם היא הקליפה

ואינו [illegible] דכשהם גדולים עיקר אחיזתם בהם שאבנים ועוד אם

[illegible] לאור ואצל אחר מצרף בגד הצמר: ו צבע

[illegible] ועכ"ל התמרות ועכ"ל הקפל ישין בגד אפרי האומלה ועכ"ל אצונות

שהם עיקר הגדי בגד הצמר: ל תמרים שמרי שכן ביולבשלה ו

מהם שיקה והזניא מהם גרעיניהם מתיבשים בגד נשתנים בלבנים ו

ומבדל עליהם בגד הצמר ובמקום בגדי מעבון: לא בגד

הצמר מהתמרים מבדל עליו שהבגד וכן עכ"ל מושקין הינו שאין מכל

מינים פירות חוץ מתאנים ועבים מבדל שהבגד: לב מפני עבים

שאין מתבשלין לגמרם וכן עכ"ל הנובלות שהם תמרות שבשלם

ושרפם מהם ובשלו מבדל שהבגד: לג מפני שאין מת

מתבשלין לגמרם וכן ל גירות שבשריהן אין בשלם בבים

אבל שבבשר מונם הפרי בבים אינן מונין עכ"ל אחרים הבים בגד

שהבגד והרשב"ם בגד ראבשר שאם נבשל מהם הפרי בבים הבגד

מבדל בגד הצמר: לד מו שבריות בבשרים ואינם אוכלי בגד

מי מין עשב בגד

מי מין עשבים

מי שלג מין אחד שעשה ויהיו לאחיזה ו ושבשלו כולן תמרים אחיזת הוא לפרי הגדל תפריסין הן הקליפה שקבוצות הגדלים קבוצות אחד לים

בישראל מצוה שלא יוציא [illegible] אבל בארץ שם
שבאמריקה ושאר המקומות אי מצוה בזה [illegible] אם מצוה גם
בכל אחת מעין ג' מהאיש ובכן [illegible] ליקח בכל
אחד הקטנה אם יחכה כדי מלא פיהו [illegible] בישראל
שיעמדו בארץ בארבע אחת מעין ג' ובזה [illegible] אם מעשר
הטוב והבלבלה מה עמוקים ג' מין ומבדיל [illegible] בארבע אחת
אחת מעין ג' והם שיהיו עמוקים שיש [illegible] שאם יל
ילדוך אותך ויצא מהם ובשן אבל אם בעלעזרו [illegible] ויצא
מהם שום לחלוחית ובשלת: [illegible] כל הבירות [illegible] חיים
ומבושלים כגון תבואות ואנשים אין חיים אין מבושלים מצוה בכל
העין ואם אין לך לאכל חיים [illegible] מבושלים אבל בשאם חיים
מצוה שהבל נשאם מבושלים בהעין: [illegible] אחד נמור [illegible]
בלבנה ונקיאכו ואנו מבדיל עליו בהעין: [illegible] אחד [illegible]
בלבנה ונקוים לו מאים [illegible] מבדיל עליו שהבל: [illegible]
מבדיל שהבל וכן המוצקים מעמוקים שהבל: [illegible] בבכבלולל
ובנבלים יבשים ובלבלחו מלבנרתם ובלבן ויעא שאין אדם לאכל
לא עוד השלחת אין מבדיל עליהם כלום: [illegible] אחד מושקאה
בב בשר בבל קטנה בב האמצעה: [illegible] בבכבלולל ובנבלים בשאם
רטובים בב האמצעה: [illegible] ברכת פירות הארץ
א עבר פירות הארץ מברך בב האמצעה: ב עבר [illegible] בב.
בבנה בב האמצעה: ג עבר המוקיות בב האמצעה: ד עבר פירות
שמוציאין אותם קרקע שהבל: ה בני אדם [illegible] והוא פירות
אינם מברך לא שהבל: ו עבר [illegible] שמוציאים אותם בשדות

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] מדתל מאבלים:

א על [illegible] מן האלץ כמו בשו בבמה מה ומוף מנים
שמים תלמ[illegible] מדת אדרשה ומבשמ שבמאתנה צורתו נמתל
ומתקל[illegible] מדת שהם תמורתן שבישלם ושלמם בתוך ובשלו
ועל [illegible] ועל המלה ועל מי מלח ועל המלוח ועל מהין ומ
ומטרינת ועל קורא שהרא סלמוהו ומטלטלי נפשם ועל
שקלים מתוקים שאוכלים אותם בשלום הנים בקטפיהם ועל
הקיים שהוא שחרת ומלקרת הוא ומלקומרת מדשערי ומלאלמ
משרים ועל כסל שעורים שמשאלים בתוכו ועל מוכאו אבנים
שאתונה נגרעים ועל שבמת שקרין אעלו ועל כמוך וכשלו ועל
הקומין שעורבו בנים עד שראוי בשתונו מדרך שהכל: ב
ועל הקומין אינו מדרך כלום שם שהוא מגיקו: ג ראיה
הלא ומעשיה קומלה חמרת הוא ומדרך מטון בהלב: ד
מדברי יין מדרך עליהם בהלב נתן בהם מים אם נתן נמזרת
מים נמבלבל. הכל ביין מלוב ומדרך בהלב ואם מצא מחות
אנשם שעבר בטבעם יין קיוהא בעלמא הוא ואינו מדרך לא שהכל
והיום בעבות שבהם שבין הלקים ומבדינות שלמו שאתינן הכ
הלקים כל אעבו רמיה תבלבא ומהלא אינו מדרך בהלב:
ונראה שמשערים בשעל שמוהגין מן שבאותו מקום: ו

תבן

א

בלשבנו אחים
נמנשנין בשאותו
מפנו מלינעותו
אין מדרכין בהלב:

[illegible]

[illegible]

[illegible] כמו [illegible]

[illegible] ובמה [illegible]

השותה כמו [illegible] מברך שהכל [illegible]

אבל אם [illegible] ושותה כמו [illegible]

מברך לא לפניו ולא לאחריו; יא׳ כל [illegible]

[illegible] ושותה [illegible] אם [illegible]

מברך עליהם תחלה וסוף; [illegible]

[illegible] מברך עליו תחלה וסוף;

[illegible] ואינו מברך לא שהכל;

[illegible] או ורדים [illegible] מים פירות [illegible]

[illegible] ואינו מברך לא שהכל הפירות [illegible]

עיקר [illegible] והם [illegible] יותר. לכך מברך על

[illegible] העץ [illegible]

[illegible] כל האדמה; יב׳ כל שהוא עיקר ועמו טפלה

מברך על העיקר ופוטר את הטפלה וכל דבר שמערבין אותו

אותו לדבק או ליתן ריח או [illegible] הרי זה טפלה [illegible]

[illegible] ליתן טעם [illegible] הרי הוא עיקר [illegible]

[illegible]

[illegible] מברך בורא מיני מזונות [illegible]

שהכל [illegible] עיקר; יג׳ כל דבר [illegible]

יברך שהכל; לה ברכת ירקות:

א׳ [illegible] הירקות מברך על האדמה [illegible]

וקטניות

[illegible]

[illegible] ישראל [illegible]

[illegible] ירקות [illegible]

[illegible] אם [illegible]

[illegible]

[illegible] אין [illegible]

[illegible]

אין ענין לשמיטה בארץ

[illegible]

[illegible] ירק לינו הבסר [illegible] הגדולות

[illegible] ירק [illegible]

[illegible] ירק [illegible]

[illegible] ירק [illegible]

[illegible] ירק [illegible]

דין ברכת פירות הארץ

[illegible]

הלכות ברכת הפירות

פרק [illegible]

[illegible]

[illegible] משהם

א על [illegible] שאוכלין ושותין [illegible] ואחר כך מברך

לאחריהם [illegible] מעין שלש [illegible] ב [illegible]

[illegible]

[illegible] ג

[illegible]

[illegible]

[illegible] : ו בשאוכלים [illegible] שתיים [illegible]

[illegible]

[illegible] ברכת המוציא [illegible] : ד

אבל דגן או עושין קלות או שלוק [illegible] שלמים אינו מברך

[illegible] ולאחריו בורא נפשות רבות [illegible] ואם [illegible]

לאחריו ברכת מעין ג [illegible]

[illegible] : ה קמח [illegible] מברך

עליו שהכל ולאחריו בורא נפשות [illegible]

כ' בראשו [illegible] : [illegible] : ו קמח [illegible]

[illegible]

כד [illegible] : [illegible]

[illegible] מברך עליו שהכל [illegible]

ולאחריו בורא נפשות : ז הכוסס את האורז מברך עליו

פרק
ה' ברכות הארץ

[illegible] ובורא נפשות [illegible]
[illegible] מברך עליו [illegible] [illegible]
[illegible] אחר לא אורו [illegible] [illegible]
אחר [illegible] האחר הוא הרוב מברך [illegible]
[illegible]: ח' [illegible] ועל [illegible]
[illegible] בורא [illegible] [illegible]
קטנית [illegible] שלא [illegible] מברך במ"ה ועל
[illegible] מברך [illegible] וברכת [illegible] וירקא
[illegible] כגון [illegible] שיאכל [illegible]
[illegible] השאור [illegible]
מברך [illegible] מברך [illegible]
[illegible] שאין [illegible]
[illegible] מברך תחלה במ"ה ואח"כ בורא נפשות
ז' [illegible] על הארץ
ועל [illegible] ובארץ ישראל [illegible] על הארץ ועל פירותיה: יא
[illegible] ועל [illegible] על
[illegible] על הארץ ועל [illegible] על הארץ ועל הפירות:
יב [illegible] בשעת [illegible]
[illegible] ועל
[illegible] ברכה אחת [illegible]
[illegible] ויאמר על [illegible] ועל הכלכלה.

ועל

ועל הנכרי ועל פרי [illegible] ועל פרי בעלי בעלים אותם מן המעשר
ועל [illegible] ועל [illegible] הפרות: [illegible]
הכרמים [illegible] ויש לך לברך על התבואה בלא עשרות
שנה לה, [illegible] העץ שנה מספרי העץ הם אבל אם אכל
מאותם ושתה יין [illegible] לברך ברכה נפשות על האוכלים ועל שבין
אם אכל אצל [illegible] לאחרה ושתה יין אז אכל מלא הכרמים שעדיין
לברך שלא [illegible] חתל והה אם אכל בשר ודגים ואכל מהם שהם
מינים חיים [illegible] המחיה פוטרת את הבשר ואת הדגים: ולא
שתה יין ויש לך ברכה אחרת שצריך עליהם בפה העץ
וכן ברכה אחרונה עליך להקדים על העץ ועל פרי העץ: אם
אם בא [illegible] מעשה [illegible] אחרונה שהם מינים יצא: יין
שאין [illegible] אין לברך על היין ברכה נפשות שבכל תהיה
[illegible] עשה שברכה ראשונה יין פוטרת בכל מיני משקים: אם
[illegible] ברכת [illegible] ברכה פוטרת מינים ברכה פוטרתו שאם בירך על
ברכת המזון פוטרתו אבל אין ברכה פוטרתו שאם בירך על
בין על הפירות יצא, והה אם בירך על הפירות ברכת המזון
בשקים על השן יצא [illegible] אחר לא ברכת המזון אין בין
על הפירות יצא ומסבלבל כגון שלא התנה ברכת המזון ותחל
ועל שהתחלת לחבותנו מרין תמורה מובה ולחלה ומעוים ברכה
מעין ג: יח לא יברך על הפרח שום תפלת ברכת מעין
אלא שהוא מרומין שם ומלכות: [illegible]

דין מעות ומפרן בברכת המזון:

א לקח כום שלשה מן שלמים [illegible] ואמרו בא [illegible] עד שעות

[illegible] אין [illegible] מברכין
שהאבל שם [illegible] שאין אוכל [illegible]
הראויה לאותו המין ויש שאם ליקח כוס [illegible]
שהוא שליין ופתח ואכל אחד מהם בלי [illegible] ובכל
שהוא שכל אדמות וקנים שהכל יצא ; [illegible] שלשכל אחר
מינו וציריך אחר אכלה בפה"ג אחוז כי ודעדעור [illegible] ואכל
ז שהכל בהנה בשבלו וכל הוא אמירת בא"י [illegible] שהבל
נהיה בדברו יצא ; כ מברכות הם אם [illegible] אם ציריך
אם באו אינו מברך לא אחרונה ולא באמצע חוץ מפת הבלון
מפני שהיא שלתורה ; כא האוכל פחות מכשעורה ;
א האוכל פחות מכזית בין כוסות בין משאר אוכלים [illegible]
פחות מכזיתים בין מיין בין משאר משקים מברך [illegible]
הראויה לאותו המין ולאחריו אינו מברך כלל ונם מפרשבר
לפי שעלמצר שהוא בצריתו כגון גרגיר מלשבצו שלרמון
שמברכין לאחריו אלא שאין בו כזית לבדו אבל ביחד שהם כאחד
ביה פחות מכזית ; ויש מחמקים עוד בברכה אחרונה שלין אם
מברכין אותה מלכזית לבדו עוד לפיה בשלמת לשאות לא פחות
מכזית אם לבישית ; כב המוציא את הלבשים אינו עליך
לברך של רבישית אם הוא בולעו ; ויש שיהם הוא אכלו אינו
בלבד אלא ם בטלו את המוציא לא בשאולי ובלעו אז אינו
נב הלבד אינו מברך ; ריש דין קדימה

בברכת הפירות ;

א מין לפנינו מינו פירות הבא אם אכלו אינו מברך ויש בישה מין

שבלי מינים [illegible] כמו המין האחד ואם
אין [illegible] אין בכלותם שות
[illegible] ואם חטה מהם שירצה יק.
יקדים [illegible] שגם בזה צריך להקדים החביב
ונקרא חביב [illegible] להם חביב עליו [illegible]
לשון [illegible] אם היה מין אחד חביב עליו בין
שברכותיהן [illegible] בין שאינם שוות בין שאינו [illegible] מין
מקדים החביב [illegible] בברכה שלה. ואם אינו חביב בזה
[illegible] אם [illegible] מלך המינים [illegible]
היינו [illegible] שברכתו [illegible] שהם בכ
[illegible] שאין תשובה שאינה מתורת לא לדבר אחד [illegible]
[illegible] ואם [illegible] בכ
[illegible] [illegible] שהוא [illegible] יקדים [illegible]
הען קודם : כל הקודם בפסוק ארץ חטה ושעורה קודם
לברכה ואין בכלל זה פסוק הענין [illegible] תשובה [illegible]
[illegible] [illegible] קודמים [illegible]
לארץ [illegible] בארץ קמא [illegible]
חטה ושעורה. קודמים [illegible]
[illegible] קודמות לברכה
כל הענין : [illegible]
[illegible]
[illegible] ממין [illegible]

[illegible]

[illegible] מנהו את ומבק [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

א׳ [illegible] וניקר [illegible] [illegible]

בין [illegible] שלפניה בין [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] כגון [illegible] [illegible] ב׳

[illegible] מבק [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] שאין [illegible] ; ג׳

כל שיצא מעינא אחרים ; ד׳

א׳ [illegible] ושאר דברים [illegible] [illegible]

[illegible] או [illegible] אחד [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] אחד [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] אחרים. ב׳

[illegible] ואין [illegible] ג׳ אין [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ; ד׳ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ; ה׳

[illegible]

[illegible]

א כגון שהיה [illegible] ומלבוש [illegible] ואם יכולים אם לא
מלבוש יחוד ויברך [illegible] ואם לא יכול לא יענה אמן אלא יענה אמן
עדיין לחודו ויברך [illegible] אינו מלבוש: כתב

דין עניית אמן:

א אין עונה אמן אחר ברכותיו לא אחר שתי ברכות אלו ולא
שהיה סוף [illegible] ומצוה לענות אמן אחר יהללוך ואחר ישתבח:
ב השומע אחר מישראל מברך אחת מהם לא יברכו אלא
שבא שמע קולה מתחלתו ועד סופה אע"פ שאינו חייב
באותו ברכה חייב לענות אחריו אמן. אבל אם היה המברך
אכילה מלכות או תשמישן אע"פ שהיה גדול ושינה מלבוש
[illegible] אין עונים אחריו אמן: ג והא דאין עונין אמן
אחר ברכות אין עונים אחריו אמן: ד אם אין עונין אמן
אחר ברכות אלא בשעה שנגמר הברכה לפנינו הרי שמוחל
בלבו לתיקון הברכות מתקן ואע"פ שהם מברכים בעצמה
בשעת גמרו אבל בשאר שהם מברכים לפטור את עצמם
אין לענות אמן אם עונים אחריהם אמן וכן בשעה שאין מוציאים
הם עצמם ברכות הנאה: ה כל המברך בלבו הרי זה נוטל את ש
שם שמים לשוא ובדין הוא שישנו לשוא ואסור לענות אחריו
אמן: דין בדקת התורה: הלכה: א אסור לאדם לבטל
מתורה אין עריך לברך כלום: ב אם שמע שיוצא מפיהו לא
[illegible] אמן עין מברך בולאחר שיגיע לשמים ואם הוא
עשה מברך בולא עשה בשמים ואם אינו בא מיד אינו
מין ומשל כמו המוסק מברך בולא מיון בשמים ואם היה מרי

ריחו נאה ומלא מגרף הנותן ריח טוב בפיות [illegible]
בין הנאכלים והריחנים אבל אם שולחן [illegible] בתוכן [illegible]
אעפ"ש שהיא מעלה ריח טוב אי נמי מגרף [illegible] אבל בארץ אינו
בשמים ויש הבדל בין בבל לבבל שהוא [illegible] מגרף בארץ אינו
בשמים; ובלחבוץ מושלאחקיו ובלקטנה [illegible] ובלבשמים שאם
נאחזה מגרף שנתן ריח טוב בגילות: ל' ובגדול ובכ
הקטנים ובלמי הורד ובלה הבצרה והמוצמלי וכיו [illegible] בהם בארץ
ונעו בשמים; ל' ובלשמן [illegible] מגרף בארץ שמן ובלבד; ה'
שמן ריח שבתשלח ומחנן ר' שאול ריחן נולף מגרף ובלבד בארץ ונעו
בשמים; ו' שמן שבשמלו כמו שמן המשחה אם שעבשמים כ'
מגרף בארץ ונעו בשמים ואם בשאבים בשמים מגרף בארץ ונשבו
בשמים ואם היו בו נעים ונשבים מגרף בארץ מים בשמים ואם
קונם והוציא מהנו הבשמים יא' שמגרף בארץ שמן ובלבד ויאמר
שאינו מגרף ובלבד דהויריח שאין בו מיקל ומון שמקלקל
מון לזהר מלהריחו; ל' קמלבן ומיבמי ראלת מגרף בארץ
ונעו בשמים קימלבקו ריקמאחרין יא' יתמרין ונגד שהוא ונשב
שישבו בשורות מלבשבן ולבמעלה מלן ולבלשורה ל' ובלן ומל
ומיבמי ראלת הוא שבולת נרד שקורים אישבי"ל: ח' מינבי
ואם ויאמר בארץ ונעו בשמים; ט' כרגס והוא תבשבלת ויא
לגרייו אם נמלבבה מגרף בארץ ונעו בשמים ואם נמלבשלו כ'
מגרף בארץ ונשבו בשמים; י' ר' יונתן ונעו בשמים ונשבו
בשמים ומים בשמים מגרף בל כל אחת בלבה מיאוה לו: יא'
ביאו לבטלה לקן ושמן לריחבים אם בכבותיהם שאת מגרף בל
הבלם ומטלו אחת ר' שמ ואם אינם מלאת מגרף בלהרים תלה ה'
יב' מגדלין בל המוגמר מגשבלה קיבור בשלו קולס

ר' בשמים אמשוחין
שלו בשמים לריח
כרס:

שיבל

שיבטלו הקרוים אבל לא יברך קודם שיעשה קיבוץ השמן:
יב: הבושם אם הוא שלשתן מברך בורא עצי בשמים ואם
שלשתן בורא עשבי בשמים ואם שלשתן מינים בורא מיני
בשמים: יג הקליות באתרוג שלבינזה מברך שבינזה ויש
שאינו מברך לשם שבון שלא הקליות בו: יד

ברכת הבשמים והמוגמר

א הבשמים כולן שלבשם שישבו מינים בשמים מברך בו
בורא מיני בשמים ושבשם מבהיים אינו מברך לא אחת ובכל
ויניחם בתוכם ויוציא מברך על מבחוץ ומקום שלא היה לו עתה לחזור
אבל היה עתה לחזור בא ומברך: ב אין מברך על הריח אם
שהיה הריח ניכר אין מברכין על בשמים שבמתים ונתנם
בתוכם מה מטה שאינן לא להשביל קחנו שלמות אבל נתנם
בתוכה מברכין שהם שמור לבגד החיים הם שנים וכן אין
מברכין שבשמים שבית הבא ונח על שמן השני להשביל
את הקור בא: ג מנהגו שמברכין בו אתבבלים אין
מברכין עליו לפי שלא נעשה להריח בשעתו שבמוגמר לא
מי לתן ריח בבגדים וכן המריחבבגדים מהם מוגמרים אינו
מברך לפי שאין עיקר לא ריחבבא עיקר: ד בשמים
שבגמרה כגון קפה שבבשמים תמרוק בעוראה אם נאות אתביה
אם בטה אין מברכין עליהם לפי שאסור להריחבהם שמא
יצא בידי הרגל בשיקה אם קירוב בשר: ה בשמים שבעה
אין מברכין עליהם לפי שאסור להריח בהם: ו מקום שבה
שבעובדי עכו אין מברכים בשמים שבהם ואפם מעובדים בם

[illegible]

[illegible] עבדי עה"א אחר [illegible] ואם [illegible]
נתערב ריח שמוכרים עמו ברית שאין מוכרים אלו [illegible]
אחרי הלוב: ריח בלבות [illegible]
א הלואה מקום שנעשו בו נסים [illegible]
ים ומעברות הירדן ומעברות נחלי ארנון [illegible]
שלבית חורון וחבן שבקש עוד לעלות על ישראל [illegible]
עליה משה רבינו בעת מלחמת עמלק ותומות יריחו מבלי שעשה
נסים לחבותנו במקום הלה ובין ארבה אן בין שאול בבבות הלאה
הרי הם כשאול ברבות ובוכם בהבבות שם ומלבות: ב
עבדם שנעשה לקעת ישראל בלבדן שבא נעשה לבבי ישראל [illegible]
רובן ותפלו נעשה לקעת שבטים אין מתרבין עבדן: [illegible]
הברבות אינן לא כשרוחה אותם מלך מואבשים עם [illegible] ואל הם
חוצה כמו בסנס לאשונה: ג מי שנעשלו נסים הבבה
בבנינו בחוץ מבלי המקומות שנעשה לו נס עליך להבדיל בלחם
המקומות שנעשה לו נס ובלבד בולם בבבה אחת: ד עבדם
שבבו עליך לברך משם שהוא מברך עבדם שבאבין: ה
עבדם שבאדם כנסים ביוחבן יהוה ותבירו וכן עבדם שבת
שבאדם שבתקרא בו שם שבים כגון דניחב ותבירו מברך: [illegible]
הלואה, בוד אחרת שבבינחב ובבשן ואם שבת עשה כמו בבבה
ובעבור מברך שנעשה נסים בבבה מקום בבבה: ח
הלואה אחתו שבבבו מברך [illegible] שמם בא"י מה' דינן האמת ו
ועבדם אומ' בא"י מה' עובר הדינים: ט מה מרחינו מברך
עבדם לא בבבו שהוא מרבה מבבה: [illegible] בבבם שהוא מבבה

[illegible] לארץ ויש [illegible] לארץ בלא הזכרה

[illegible] בלילה הראשונה היא יד:

א אם [illegible] ירדו היום כשישבו מכונה ונולבו ומצא
מדבר [illegible] לישוב ומי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה
חבוש [illegible] ויצא וסימנים וכל החיים ירוץ קלה חולה
מקורין [illegible] ב וכה מצרך באו אמה הנמלטים
מובאות [illegible] לטוב והשומעים אומרים מי שגמלך לטוב הוא
יגמלך לטובה: ג צריך לברך ברכה זו בפני עשרה ואם
משיקון [illegible] ומחוהו בקולם עם ובמושב אנשים יהי [illegible]
[illegible] שמחו ואבן לא יניח מלברך ונהגו לברך אחר קריאת התורה
[illegible] שם שישרה ואם צריך בפחות מזו יאמר שיעבר ויאמר
ושוב לחזור ולברך בפני ד בלא הזכרת שם ומלכות: ד אם ב
אם צריך אחר ואמר אם באו אמה אי אי גמלך לטוב ואנה אמן
יעבר: ה אם צריך אחד הנמל לעיר אחר ונתבטל להוציא את
תינוקו ושמע תינוקו וכבר לצאת יצא אבל בלא שמיעת אמן: ו
אם איתר ישנו תשלומין לברך כל זמן שיוכל וכבר שלא לאחר ג
ימים: ז בא שכנך ומרעת אין מברכין מעיר לעיר
שלא מוצא לא בחולני מדברות דשכיחי ביה חיות רעות ולסטים
ובמקום שהנס לברך מפני שלא הרגיש בחלקת מקום ומוצא בחות
מסכנה אינו מברך ואם הוא מקום מוחזק בסכנה ביותר חשבון
בחות מסכנה: ח בחולני עריך לברך אמרו אינו חולי
שלמטה ולא מדה שלחלל לא כל שעה לטרה ולא מפני
שעוכרה כמי שה עלה לגורלים לדון ואין הבדל בין ישראל

ובן אם אמר
בריך רחמנא
מלבא דעלמא דיבן
לן ושנה אמן יצא:
ד"א מ"ס

פי' מעלות שמעשה
לנוסים לשבת
בהם:

מיתתם קטנו וצא מלמן לעמן וצין שמשקקמה: ס' ראה כי
לחו ולוקח הלך שאנשה לנם כבון שנבלו ולחלאתו ויכל ה
מהליסת שור וגיסתו אן מעמל עליו בעיל עליה לבדיסן אחרה
נגיס לגיתם שוחיו לבלה וניעבמתה ולבשלוכחבלה עד
צריכים לבלך הגומל ויא שאין מבלין הגומל לבלך דוקא
ומוב לבלך בלבה הלבלת שם ומלבות: רכב

הטבת חלום ותענית:

מ' שאמבים אחת: א הרואה חלום ונפשו מגומה מטצנו באמר הלמא דלחלמי לי ה
ולבמא באמפיהן חלמיה מבא חלאי ולבמלו אינהו מבאחלה ומבא
להוי וכו': ב יפה תענית לבטל חלום רע כאשר לבעורה:

רכא הודאת הנשמים:

א אם הם בעבר מחמת מעמלת נשמים וירדו נשמים מבלפין עליהם
אעפ"ם מלבא ירדו מרלבינה מעיבדו כמ"ש שיבבו עבהאלין שיעבו אל
מבשבועות מן המעמל ונבנו אל לבקלחת לה: ב ומה מבלך
אם אחרין לבנשמה אומר מודים אנחנו לך ל' לבינו עבבל מעה ומפה
שבורדת לנו ולו פינו מלא שיריבים וכו' עד הן הם יודו ויבלכו
את שמך מלבינו ומופם בא"י לרוב הבולאות ואם ישבו שלה
בשומבות עם אחל מבבלך הטוב והמטיב ואם אין בו שוחק ב
בשבהו מבבלך שהאינו: רכב

ברכת הודאת הטוב והרע:

עב שמעות שהן מובות בו בבדו מבבלך שהאינו ואם בן מעבות
בו ובאחלים מבבלך הטוב והמטיב: ב עב שמעות ישות
אומר בא"י אמה דין בבמת: ב מיבב בלאחלבבלך עבהלשה
בשעת שבינה ובנפש מעינה כמוך שמבבלך בשמחה שבבעובה:

הרבה בשנה לא [illegible] שמחתו ונולדתו כיון שמקבל מהקב"ה הוא
שנקרא [illegible] שמקבלת רעה זו הוא עובר את הרשע שלא
שבעת שמחלה: ד' מברך על הטובה הטוב והמטיב אבל
שריפת שמחה [illegible] נצחת לו רעה מבטנה כגון שמעיא מציאה ו"
ורית שמחה [illegible] לבלך ונקח כל אשר לו וכן מברך על הרעה
על שלא [illegible] אבל אין [illegible] אבל שיבא לטובה מכבר כגון שבא לו שלוף
על שלא [illegible] שבשעה שבור השמש ביא טובה לו שלא שקלה שלהו:

כבר מי שקנה כלים חדשים: א' מלדה אחשתו לכבר מברך הטוב והמטיב ואם היה עניה
לברכה: ב' [illegible] אחיו מברך איין האמתליה לזרמון שלו
[illegible] לו אחרים מברך נסכן שהחיינו ואם ישלו אחרים אבוקים
[illegible] מברך הטוב והמטיב: ג' אבל בחתלש אוקנה כלים
חדשים אפילו היו לו כיוצא בלו אבל אוקנה [illegible] ותגל וקנה מברך
שלבלבם שהחיינו ולחזיוקא חדשים [illegible] לבשנם אם הם
חדשים לו שלא היו לו שלו מעולם ולא אחרו חדשים [illegible]
בת מוקי אם מכרן ותגל וקנאן: ד' בשעת הקנין ישלו
לו מברך אבל שעדיין לא נשתמש בהם שאין הברכה לא [illegible]
שמחת הלב שמוות שכות אבקנן וכשלבשן מברך מלבוש
שרוכים: ה' קנה בגדים שמשתמשין בהם הוא ובנו
ביתו מברך הטוב והמטיב ואם נתנו לבתולה מברך הטוב
והמטיב שהיא טובה לו ולבותן: ו' שלבל שאינו חשוב
כבר כגון חלוק אוכל מנשלים ואכסלאות אין לברך על
מלבישם ואם הוא עם ושמחה בהם יברך: רבל

פ' מנשלים [illegible]
שחוטי [illegible]

בברכות פרק ראשון:

א הרואה מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא אומר בא"ו אמלא שמחתן אתכם ג
בעוצלי לבונן ואם ראה אותה בתוך לבם אבוא אליו ומצאך: ב
הרואה מקום שנעקרה מהרנו שם הוא בא"ו אומר בא"ו אמלא
את שנקר שם בארצנו ואם הוא בחלם אומר שסקרתי מהמקום
הזה ואומר בשם שעקרת אותה מהמקום הזה כך [illegible] אותה
מעל המקומות ונשב לב עובדיהם לעבדך: ג הרואה
בשלהי השנה אומר ברוך שהחיה בשלהי השנה הרואה בתו
שלבבוכל בעי אומר ברוך שהחיה בתו שלבבוכל בעי הרשע
ראה גוב אריות שעשה אבשלום האש אומר ברוך שעשה
נסים לאבותינו במקום הזה: ד ראה מקום שיש
בשבל שהבהמה שתשבר עליו אומר ובולה לעובדשם
ותנו לך עליה משבר המקום הזה והוא ימין קבלה לה דבתי
ד' מבאות הבית ותאמרתיה במטאטא השמד אומר ברוך אומר ושה בלוך גאל
ומקים: ה הרואה ת"ר מבוא מישראל ביחד אומר בא"ו אמלא חפץ
הלבם ואם הם עובדי אלילים אומר בשה אמנם מאז בשה ובלתם
הבה אתה ריחות נאים מדבר עיר ושבבה: ו הרואה חכמי ישראל ד
אומר בא"ו אמלא שחלק מחכמתו לגויים: ז הרואה חכמי ד
אומות העולם שחלקם בחכמות העולם אומר בא"ו אמלא שנתן
מחכמתו לבשרו ודם: ח על מלכי ישראל אומר בא"ו אמלא
שחלק מכבודו לבשר ודם לגויים ועל מלכי אומות העולם ברוך
שנתן מכבודו לבשר ודם: ט ביעוה לשאול לריאות
מלכים אבל מלכי אומות העולם: י הרואה בתי ישראל
ישראל בשולבן בגן בישוב בית שני אומר בא"ו אמלא מעיב נבון
לרוב

לאמה בחרטנן אמר ברוך דיין האמת: יג הרואה בני עכו
בישראל שמכו לגויים יאמר בחרטנן אומר לאמותיו: יד
הרואה קברי ישראל אומר בחי אמה אשר יצא ארבעה בנין ובעל
קבריו עכו מתחדשים אמנם וכו' יה כבבעות הראיה אם חזר
אותו הדר [illegible] אינו חוזר ומברך: רבה

ברכת שהחיינו:

א הרואה את חבירו בחדש שלשים יום אחר שהחיינו ואחר יב חדש
אם מברך כחיה המתים והוא שחביב עליו הרבה ושמחת בראיתו: ב
ב מי שלא ראה את חבירו מעולם ושלח לו מתנים אע"פ שהוא
נהנה בבריאותו אינו מברך עליהם: ג הרואה פרי חדש
בחדש משנה לשנה מברך שהחיינו אפילו ראהו ביום אחרון של
[illegible] ונהנו שלא לברך מי שעת אכילה: ד אם מברך שהחיינו
עליו שוריי"ש בשיאמר בטרם חוזר ומברך שהחיינו: ה אם
ברך שהחיינו על מנגים בשישתה יין חדש אינו חוזר ומברך: ו
מי שראה יין מרתחש משנה לשנה אפילו אם יש ימים לצים שלא
אכלו אינו מברך שהחיינו: ז אינו מברך שהחיינו על הבוקר
לא בשבשלו האשכולות עגבים וכן בפרי אחר בגרו: ח
הרואה כושי וגיחור דקיימו שהוא אחוס הרבה והבטן שהוא לב
הרבה לק והקסח דהיינו שבטנו גדול ומתוך עינו כראית קומתו
מקומתו והנגר והדרקונש דהיינו מושהרת כלה שבת ופתיי
הראש דהיינו שכל שערותיו דבוקות זה בזה ואת הסיגרת
הקוף מברך אלו משנה הבריות: ט הרואה את החגב ואת
הקיטע ואת הקופא ומרבה שחון והבהקנין ובודאי שמנו
בגרורות דקות אם הם מעטי אמנם מברך בחדש הבאה משנה ה

ט מי שישן
תוך בגדו

הברכות ואם כשתבא אחר מברך אין [illegible] שאתה בלי דלקן
דיוקא בלבדו שמקושרי עלו אבל בל עשו אינו מברך ואינו
מברך לא פשט ראשונה שהשנוי עלו נראל מאחל: ב׳ הל
הרואה אילנות טובות וצריות נאות אפילו [illegible] אומר
באו אמלה שכבה לו בשולמו ואינו מברך עלו [illegible] ראשונה
ולא עתל לא עליהם ולא עלאחריהם אחל הין [illegible]:

לכו הרואה ברחי האילן:

א הרואה בימי ניסן ורואה אילנות שמוציאין פרח אומר באו אמלה
שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות לה
ליהנות בהם בני אדם ואינו מברך לא פשט אחת בכל שנה ושנה ואם
איחר לברך עד אחר שנגלו הפירות לא יברך עוד:

לכך ברכת הזיקים

א על הזיקים והוא כמין כוכב הוורהבאדץ באורך השמים ממקום
למקום ומשך אורו כשבטו ועל רעדת הארץ ועל הברקים ועל הרעמים
ועל רוחות שנשבו בשנה שלכל אחד מהן אומר באו אמלה עושה מ
מעשה בראשית ואם ירעה יברך באו אמלה שכחו וגבורתו מלא
עולם: ב כל שלא נתמלאו העניים נמטולבאדה אחת נתבאר
בין ברק לברק ובין רעם לרעם עריך להזור ולברך: ג היה
ושכב בבית ושמע קול רעם אוריחה בתן אם יכל לצאת ולברך
תוך כדי ריבור יצא ואם לאו לתוכו לא יצא:

לכה בלבלות ימים ולילות:

א על ימים ולילות הרים וגבעות מלבדות אומר באו אמלה עושה
מעשה בראשית ועל הים הגדול והוא הים הגדול שעוברים בו
בארץ ישראל ובמערבים אומר באו אמלה עושה הים הגדול ב

בא [illegible] אל מקום אחר לא על פי הבריות שאינו כמו חלק
הדבר אחר ומראה שראה אותם [illegible] שלא נשתנו, מה לבם ע"
אדם: ג' ולא שלבלבלים ובצנות מצרף לא על עבדים ובעמות
הבשר שלא יהיה [illegible] הבורא בהם:

[illegible] הקשת וחכמה בתקופתה:

א' הלוחם [illegible] חומר בא' חכמה אומר הבריות כאדם בבריתו וקיים
בבריאתו והקור להסתכל בזמנו: ב' הלוחה חכמה בתקופתה
והוא מוכן לבא שנה והתקופה בתחלת גדל כשרואה אותה ביום
ל' בבקר אומר ברוך עושה בראשית וכן מברך נסכן כשרואה ג'
לבנה בתחלתה ובבוקרים במשמרותיהם ומזלות בשעה להיות ל'
כמו [illegible] בתחלת מזלטלה בתחלת החדש ולא תהיה
מלאה לא בעפון ולא בדרום וכן בכל שאר כשיחזרו לבוקר מתמשה
הכוכבים בתחלת מזלטלה ולא יהיה נוטה לא בעפון ולא בדרום וכן
בכל שנה שיריחה מזלטלה שלה מקבה המזלות:

[illegible] קצת ברכות פרטיות:

א' המתפלל על הגר שעבר מגן שנכנס לעיר ושכנו קול עוותה
בעיר ואמרו הרי ריצון שלא יהיה קולה בתוך ביתו אומר שהיתה
אשתו מעוברת אחר מ' יום לעיבורה ואמרו הרי ריצון שתלד ל'
תשרוש אבל הלך תבלת שהדם שדא: לא יתפלל אדם שלא הנתיל
לצאת ויתן הודאה על שעבר מגן הנכנס לבית אומר ירמיה ש
שתבשלו לברך הלל הלל הלל לשלום. נכנס לשלום אומר מודה אני
לפניך ל' להי שהכנסתני לברך הלל לשלום: ביקש לצאת אומר
ירמיה שתוציאני מברך הלל לשלום. יצא בשלום אומר מודה
אני לפניך ל' להי שהוצאתני מברך הלל לשלום וכשם שהוצאתני
בשלום כן תוליכני בשלום ומן שבא אמר שומע תפלה וזו היא ל

תפלת הדרך שבתבו הים ובלעוניה בימים: צ הנכנס
לתוך את גרנו אומר ירמיה שתשלח ברכה בכרי הזה: התחיל
לגדול אומר בלוך השולח בלכה בכרי הזה מוד ומחל בירך בן תפלת
שות שאין הברכה מעצה לאחדבר הקמוי כן הטין: ג הנכנס
בגרתן אומר ירמיה שתכנסם לשלום ותעמיתם בשלום ותעשם
מהאור הזה וכיוצאבו לתתך לבא ויצא בשלום אומר לפנך
ל לפי שהעלתנו מהאור הזה: ד הנכנס לקיקלס אומר
ירמיה שיה את עסק זה לי לרפואה ברופא חנם אתה ולאחר שהקיז
יאמר בירוך רופא חולים: ה לשלם עבד אדם רגיל לגדל בלבה
ובעביר ותמונה לטוב: ולא שכל כונותיו והיולשם שמים:
א אם הא לן לגדול בלת שונת העבדים ואין ובלבד שלא יקיל
בה שאסור לישן בגוים יותר משונת הסוס שהוא שיתין ושמיתף
בזה הטעם לאתה אכונתו להנאת נפש לא לחזיק גופו לעבודת
השות וכן בבלבד שיהנה בעה"ב בה ובגוף בהנאתו לא לעבודת הבורא
יתברך כדמתבבל ולדיק ושהו ואכלו חכמים כלבעשיק יהיו
לשם שמים שאפילו לבריאת שלשות כגון הפילה והשתיה
והלבישה והישיבה והקימה והתשמיש והשיחה וכלערבי גופך ל
יהיו בלם לעבודת בוראך ולבבי הגוים עבודתו שאמרנו לא היה
צמיא ורעב אם אכל ושתה להנאת גופו אומר משובח לא יתבוין
שיאכל כדי חיותו אלא לעבוד אתבוראו וכן אפילו לישב באוהל
ישרים ולעבוד בחקים שיקים ולבלך בדרכת תמימים אם עשה
להנחת מעמו להשלים חבירו ותחותו אומר משובח אם עשה לשם
וכן בשאבירה אם שאצמן שיכול לעסוק בתורה ובמצות לא
יתבלה בשאבה לא אמרנו בזמן שהוא עני ועריך לימן מזונות

בזמנו

[illegible] נופו [illegible] כמשמעו לא ולכאורה [illegible]
שמשמעותן [illegible] מנוחה לבורא [illegible] כלומר תמלוך עליהם
בתורה ומצות בלא שום הפרעה. וכן [illegible] אפילו בשנה הראשונה
הראוי לה. [illegible] להשלים תשובתו בלי נופו מלבנה ואחר כך
אסור כדי [illegible] לבנים שישמעו אותו ומלאכו מקובלין אינו
מעשה [illegible] לבנים לעבודת בוראו אי שנתבטל
לקיים [illegible] כאדם הסורר ומורה וכו'. וכן בשאלה אפילו
לפני [illegible] חמורה צריך שתהיה כונתו לעבודת בוראו או לזכר
המדינה [illegible] כלומר שלבדו חובה אדם בשום עניני הבל שב
דרכו [illegible] כל מעשיו אמתיים שבלבו ומשל וזה הדבר שעניין
לעבודת הבורא יתברך ויתעלה ומעשיו ומחשבותיו ומי שכן
[illegible] עוצר את בוראו תמיד:

הלכות הבדלת מנחה

א חכם הישנה ומחוקה ותבדל בלחמו ואחר יאסר שיש מנין ה
ומתרוה ויאמרו קדושה [illegible] הקדמון אמתיין שלמה [illegible]
[illegible] ובאחרונה [illegible] ובאחרים [illegible]
[illegible] לא [illegible] לבלעין
[illegible] ובמשנה [illegible]
[illegible] בלבד [illegible]
[illegible] ברכיו [illegible] מלאך [illegible]
[illegible] הנעלין [illegible] בדרך [illegible] ה

בי מקום שפ-
בה שאלות

והתחלתן אם היה עמוקים בו כמו שיתחלו אין לבושן מהם
לא היה עמוקים בו מאד שישתו הלוחות ולא יוכלו בעמדם
אלעתה לאין והתחלת אכילה משיתחלו ידיו: ג והיה
האסור לאכול מעורה קטנה היו כו' כשקובע [illegible] אבל לבעלים.
והיו אכילת מירות מותר והלא לאכול [illegible] ביום
שאינם אוכלים אלא אקבע מותר: [illegible]

אמן תפלת מנחה

אמר מי שהתחיל תפלת מנחה בחול בשבת ובחגים ובראש חודש
ושוכח ואמר מי שעשה נסים ונחמה ונזכר בתוך תפלת
עד גמר הברכה שלה ואם לא הזכיר שבת חגים ראש חודש ומה שאמר
בתוך עבד ונזכר בתוך עבד יחזור לראש ברכת עבודה אחר שגמר
שאם [illegible] ומתחיל מנחה [illegible] מדי יום
מעל [illegible] מפני הכנה [illegible] מדי יום
ומתפלל [illegible] אין [illegible]
[illegible] מנחה [illegible] על
[illegible] ומה בלי
[illegible] תפלת [illegible] ומנחה [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

קטנה

ומנוחה קטנה אין ראוי להתפלל רשות לא הגדולה ואם יתפלל
הנשלח תובה לא יתפלל הקטנה כי אם רשות אבל אין ראוי לו
להתפלל תפלת רשות אלא כדי בשביל מי אם רשות אבל
אין ראוי להתפלל שהוא זהיר וזריז בשעתו לבון תפלה בלא ואם
בתפלתו מרגיש ועד סוף בלא היסח הדעת אבל אם אינו כ
מכון בזה ישב קליון בזה לבוא לי רב אחיכם: ב אם
שכח ולא התפלל מנחה כשמתפלל ערבית שתים אומר אשרי
והקדיש קודם תפלה שהיא תשלומין לתפלת המנחה:

הלכות קש"ע ותפלה שלערבית:

רלה: זמן קריאת שמע של ערבית:

א זמן קש"ע בתפלה משעת הוצאת כוכבים קטנים ואם הוא עם
המעונן ומתחן עד שיצא הרקיע מלבן ואם קראה קודם לכן
חוזר וקורא אותה בלא ברכות ואם הצבור מקדימין לקרות
קש"ע מעט יקרא עמהם קש"ע וברכותיה ויתפלל שמונה עשרה
ואם קורא קש"ע בלא ברכות: ב אמור להתחיל באמצע
הענין שהגיע אמוך לזמן קש"ע של ערבית הם ואם התחיל באמצע
אחר שהגיע אמצע מסוים וקורא קש"ע בלא ברכותיה ונזכר קודם
ואחר קורא אותה בברכותיה ומתפלל: ג לתחלה עריך לקרות
בקרות קש"ע מיד בצאת הכוכבים ושמונה עד חצי הלילה ואם שכ
ואחר וקרא עד שלא עלה עמוד השחר יצא: ד הקורא
קש"ע שלערבית אחר שעלה עמוד הקודם הרי החלה לא יצא יה"ר
אשר היה חושב שכבר אין חלה ומי יצא בהם וחנוכ שקרא אל
לא יאמר השכבנו דאין שעלה עמוד השחר אינו זמן שכבה:
רלו א בערב מברך שתים לפני קש"ע ושתים לאחריה

ג יעוראת ליקרא
מעמן הנכון
הרמונים:

צ אין לפסר בין באמצע לאמצעית [illegible] ואף לשהנים נהה
[illegible] יש סמוכים ויראו שיעבו אין [illegible] בין יראן
שיעבו לתפלה ומיהו סוף שמעריל שיש ולא בין קדיש לתפלת
שלצת לא הוי הפסק מון שהוא עורך תפלה וכן אבל לפסר
ברכו לאוצ"ת מישלח שמעון ולא הוי הפסק: ג מצה
שבול סקראו קש"ש ורוצים לשמוך בתפלה [illegible] ומה
יקרא קש"ש עם ברכותיה: ד אחר שגמר [illegible] ושל
אומר אמן אחר ברכת עצמו ולא יענה אמן אחר [illegible] המולך
בכבודו: רלב א אין שליח ציבור חוזר בתפלה
בתפלת עלבות: רלג א צריך לילך בגמול הל
הלבה יותר מבשלוים ומבטולו שנשנו הלכה: ב אם ישלם
חוץ קבועה ועל לוים והיה טרוד ביום ולא השלימו ושלימו בלילה
מיד: רלד דין קש"ש על מטתו:
א קורא על מטתו פרשה ראשונה שבשמע ומברך המפיל
חבלי שינה עליו וכו' ואומר יושב בסתר עליון ואומר
ה' מי רבו צרי עד לה' בישועה ואומר ברוך ה' ביום ברוך
בלילה ברוך ה' בשכבינו ברוך ה' בקומנו והגר ל' לא השמן
יגער ה' בך השמן וכו' ל' שומריך וכו' משתה ועד שלום ביום
אסקיד רוחי וכו' יברכך ה' וכו' עד ושם לך שלום ואומר ושמרנו
עד לעולם לחיים: ב כשיעשו חלוקן לא והסבנו מר
מטתו לפתחה [illegible] שאם כן מלאכים [illegible] ופשטנו
ידיך ראשון [illegible] עצמו בקולו [illegible] מטתו:
רמ איך יתנהג לאדם בהשכמתו מטתו:
א אם היה נשוי לא יהא לבו עם אשתו ביותר לאבינה הי

הראשונה בתורה [illegible] שעדיין מצוה עליהם ואין עדיין מלך
מונה בנו ויהושפט שעושים מלחמה בעיר אחרת ולעם בכל
לבבו בארצם [illegible] אחת בשנה ואם עשיה מלחמה בעירם עם
פעמים בשנה המלכים אחת בשנה הנמצא אחת בשנה עם
הכהנים [illegible] חדשים ומונה תמ"ו מלכי שבט לבד שבתולי
אדם [illegible] אחת אשתו בלבד מצוה ובן אם אשתו מעקרה הוא מצוה
שהיא [illegible] ומרבה אותו ומקשטת עצמה בפנו כדי שיתן
דעתו עליה חייב לבקרה ואף משהוא מצוי אצלה לא יבוין לבעלתו
לא לאדם שמורש חובו שהלא חייב בעונתה ובקיים מצות בוראו
שהיו לבו בעם עומקים בתורה ומקיימי מצות בישראל ובן אם כ
[illegible] לתיקון הנפש שבשעה חדשים אחרונים יהיה לבו שמחלק
בין יפה מלבן ומלבן שבין אמו ואם הוא מכוון לבדוק עצמו
בה מי שלא [illegible] יתאוה לעבירה כי רואה [illegible] גובר ה
לאדם הוא יותר טוב היה לו לדאות את יצרו ולכבוש אותו
כי אבל הקלן ושל אחרים מרעים שבנו מעשיהו רעים אבל כי שלא
שאינו עריץ לבבו לא שמעולם תאותו כדי למלאת תאותו
אז הוא עשה יצה"ר ומן הראוי שיאמרו לו האיקור ונבלה אחרי
המקולה שעמו לרעת הוא בשרו: צ לא ישחה אדם
בכוחו לו תן עינו בכוס אחר ואחר לשתות נשין: ק
ובאותו מקום המורים והשנים בי לובנו תשוב מלות בנו
אנוסה בנו שנואה לבנו שנוי בנו תמורה בנו מורדת בנו שכרות
בנו גלושה לבנו בנו עבדוביה בנו חשנה: ר אמר
בהסתכל באותו מקום שבלב המסתכל שם אינו בושת פנים

[illegible]

אינו חוטא דמתני' דמסכת תמיד ילמדנו רבינו [illegible] בשלה ל
בשבת תחטאו ועוד דקא מתרי יצהל בנפשיה ופלא הרשאן שם
שעובר עבירה ועוד שעובר בשבת [illegible]

ה הוא בטלה והיא בטלה [illegible]
באחד דהדרך עקש: ו אמור בשמש [illegible]
אם הוא שור ואפילו עני הכתוב מדבר עשלה [illegible]
שאינו עדיין בגדר מוחר ביה שיעשה בו אמר תורה אחר אומשין ה
הנשיין בגדלה אמור בשמשאמו עד שיהיה בגדלו מחשב ואם
בגדלו אחר אמור עד שיגיעו אנו ואם ישבו תבנין אם מפרים אמרו
שבמדרש אמור עד שיהיה בגדלו בתוך כדי והוא שבה יבא ה
השע מיוחד בהם הבאם הוא מיוחד בהם ואפילו מאה אחד השני
ואם מיד עד עתה שבה אחר תשוב בגדלו בתוך כדי: ל ולא
ישבו שבתה בגדלה ולא בקופה כדי שבה ושמעו קובבו אם
ויצא בת שבע בשה אחרת לא באמצע הלילה: ה
ושמש בחומה וצריחה כמו שאמר שלבי לעבר שהיה מובלה
מפת ומלבה טפח ומומה כדי שבפאו של פירוש בחומה וצריחה
מלבן מאה אמה ומלבה טפח ומלבה טפח שלא היה מפורק לחבר
בשעת השמיש דה כדי לעמדו בראתו ואמנה כמו שבפאו של
שמשה הדבר באונס ומ"מ מובלה טפח שבחשה כמו מלבן
מובלה אותה לעורך השמיש ועכשו מלבה אותה כמומו שלא
היה מתחיל בחומה משהה ומומה לו כמו שבעתו הדר ובעת
הנית במנשה כב היה מקצר בשמיש ומ"מ מובלה טפח על
המנר שהיתה תוברתבו שאף בשעת השמיש היה מעלה

[illegible]

[illegible] טמא מקומו ומסמא מי חטאת ובשמן ובנאתו וכן
[illegible] אחיהו ואחותו וצריך [illegible] ליהלך בהם: טו לא
יקרחו קרחה בראשם ושאינם מגדלים השערות בראשם ויגיש
ולא קורם [illegible] ולא יתן לעתו בשעה אחרת ואם מתר שמה ש
ושמש [illegible] מגיד לחדש שיהו אמיתו שיהה קבה שאין אדם
[illegible] בו בשעת הדין: ז אם היה בו בעל עמה אקור
בשמש [illegible] שיפוקנה ויכולבלפר עמה קורם השמש ולא עמה:
יא אקור בשמש באור הנר אבל שמאחר בטלותו וכן אקר
אקור בשמש באם הוא בית אב: יב אקור בשמש מטתו
אשה לעבון לא לתאוה בנים: יג אם מטמאי אקור בשמש ואם
ומחרון בו ובאשתו בית מותר ובלבד שלא ויהן בטלית שלבה: יד
שבבת הדרע הוא מקום הנוף ומאור העינים ובלעמן שמעמא בעבר
הנוף כלה וחוץ אוזנים ומל השטוף בשמלה אקנה קום בת עבין
ומחון תשש ועיון מהות ורית רגל בולף מטון ושבל לאשון ובות
עינין ויפו עינין בושרות ושבל אקנן ושחון ושמר מבלן רונה
ושנין בושרות והלבה ביאבים חוץ מלו באין עבין אמרו חכמים
הלונים אחר מלף בת משחר לחבים והלף מרוב התשמש לבב
צריך אדם לזהר: טו לא יגשלב והוא שבעה ולעב לא
הבלון שבמצין ולא יגבוב מנומל ולא מושב ולא בבית מלון
ולא ביום שבבנה לגדל תן ולא ביום הקלה ולא ביום יציאה לדרך
או ביום ביאה מן הדרך ולא לבתה ולא לחתליה: יז
המשמש מטתו על מטה שתונים ישן שלה אחותו תינוקת בת
שנה: ולא אמרן לא לבלה הדבר שהה אבל הוא אבל שהאלמה לן
בה ולא אמרן לא לחדנו לחדי ובריה אבל בנו לבדי ריש
[illegible]

פי' בעבון בנים שמיים בנים:

פי' שישן בתבן

לית לן בה ולא אמרן לא ראשון ידיה עליה הכא [illegible]
עליה לית לן בה: ולא מטמא ישן בה עם אשתו עדיף
שתהא ראשה ומרגלותיה אילצעון וזה לדרום:

רמ"א שרא להשתמש עליו בעוד מטמא:
א אחל מהאבריס שאינם הקצה, והמשתין בפני [illegible] עדים
המשתין בפני מטמאו עדים נצא לדי שנ"ל ולא אכפת [illegible]
אינה לטוליא אבל בבראי לית לן בה ואמרלי אפיה לטולא [illegible]
לא אמרן לא באדינא אבל במשה לית לן בה:

הלכות שבת:

רמ"ב להאיר בבגדה שבת:
א אינו מי שעדיף לאחרים אם ישלו מטמו משלו עדיף לאדם
שעשו לבגד אחר שבת ולא אמר נעשה שבתך חול ולא תעשה
לבריות לא לבני שהשנה דחוקה לו ביותר עבדון עדיף לעמלם
בשאחר עדים כדי לבגד השבת מלאכות שלא שיהיו מלבשים
בגדיהם בחפושי בשבת מוטב לבוד לשבת:

רמ"ב דין המשכיר שדה ומרחץ לגוי:
לא ישכיר אדם מרחץ שלו לגוי כופני שנה ראה עב שמו ונו' לה
עושה מלאכה בו בשבת הקפם מרחץ לאו לאחר יסודתה עדיף
ואמרי שבלה הריוח לזה שלישל ל נשמר את הגוי אבן ונן לגוים
ומעצה הגוי עושה מלאכה בשליחותו שלישל ל אבל שדה מל
מותר שאין דרך לקבל שדה בארישות ואמר שיודעים שהגוי
שלישל ל חופרים הגוי לנטיעה בארישות ונטעמו הוא עובד את
ותבור ויבוא מלחמה ורחוים דוש בשדה: ב אמרו

מלחמה

מרחקין [illegible] המים, אפילו אחד שבה, והשבקים ויאמר
ע"כ שמקילין במקום מלחמה [illegible] אין לחנם באחד
באחד ידות [illegible] אין [illegible] :

[illegible] מלאכות יכול הנוי לעשות בעמי ישראל:
א מלקין [illegible] עבד המלחמה וקוצץ דמים והנוי עושה בעד
בעמו [illegible] שמות עושה בשבת מותר! אלא בענינה שאין [illegible]
הכל שו[illegible] אלה השעה בשבת שלישראל היא אבלהם ביתה
ידועה ומפורסמת אסור שהרוחה את עבדו עומק אינו יודע שקצין
ומר עבדו שכר עבדים לעשות בו מלאכה בשבת בכל הנוסק מה
עבדים לבנות בו חצירין ומקצור בשדהו אם היתה המלאכה בכל
בטיבה ובתוך השדה אסור לן בהנאתו לעשות בו מלאכה, בשבת
מעבר הלוחים שאין יודעין שנסמך ואם היתה המלאכה חוץ לשדה
ונמאין עיר אחרת בתוך תחומו שלמקום שעושים בו מלאכה
מותר: ב בסוף האבנים ולתקן הקורות אפילו בביתו
שלעבדים אסור כיון דצורך מתבר הוא ואם עשוכן בא ישלם
ישלמו עבדים: ג אם עבדו לישראל ונכו בית בשבת באחד
באיסור כיון דהחמיר שלא יכסוכו: ד מלאכת
מרגלית אשבו במוקדמין כגון מפונה הידועה לישראל ויכה
כמון מלאכת מתוכר: ה אם שכר עבדו לעשה אין לעשים
שיתלוב בו אין שיאלונבו הלי כותב ומוכר בשבת כלו קצין
עבדו שיתלוב לוקטר אין שיאלונבו בגבל שמות עשה בלעת
עת שירצה הוא שלא יחשוב עבדו יום יום ובא ישראל המלאכה
בבית ישראל ונשמו שאוסל בשוכר עבדו לעמן: ו יהודי

הקונה משם ומשביר לו משם לקבל מהם בשבת אותו אם הוא
בקבלת היינו שאומר לו לשמעון קשיר יש אתן לך כך
וכך: רמז ישראל בני שיתפון איך ותבהב:
א ישראל ובני שהיה להם שדה או תבואה או מלחין או חמרים שלהם
בשותפות או שהם שותפין בתבואה בחלוקה אם היתה בחלקה כ"ש
כשבאו לחשתף שהיה שכר השבת לבני לבדו אם [illegible] ואם לא
הלכה ושכר יום אחד כנגד יום השבת לישראל לבדו [illegible] ואם לא
לא היתה בחלקה כשיבא לחלוק נוטל הבני שכר השבתות כולם
והשאר חולקים אותן ואם לא היה שכר השבת ידוע יטול הבני ג'
לבדו שביעית השכר והחלקים השאר: ב היכא שלא היתה
בחלקה אם אחד בשעת חלוקה ונתרצה הבני לחלוק בשוה מותר
ג היכא שלא היתה בחלקה יש מיקון ע"י שיחזיר המוכר להם
דמי הקרקע או יתבר להן לא יש אחר ואחר ויקנוהו בשותפות
ויהיו בשעת הקנייה ואם כשחתמו ולא היתה יחזור כל אחד
ויטול חלקו ובטלו השותפות ואחד יחזרו להשתתף ויהיו ב'
בחלקה ואם קבלו הקרקע לשנותיהם מלאכה בשותפות עצמם
לשיתוף ומחלקו אה לגלה ואחד יחזרו להשתתף ויהיו בחלקה:
ד יכול ישראל ליתן לבני מעות להשתמש בהם ואינו שהבני
נושא ונותן בהם בשבת חולק עמו כל השכר בשוה כפי שאין מ
מלאכה אין מוטלת על ישראל לעשותה שנאמר שהבני עושה
שליחותו ונם אין העסק נכר מפני הוא: ה מותר לישראל
ליתן סחורה לבני במכור אם קצבו לשכר ובלבד שלא יאמר לו
מכור בשבת תבור שלקחו ישראל משבתון מבני וקבל עליו הבני

שלקח

שמא שיושלם אחר הנכרי. מתן לישראל בהכנסת מגנותן מותר
לישראל. שכר שבת לבני כאן אבל אבשות הגוי ואין לישראל חלק בן
הם אין לישראל מותר לו לשמוק בשבת עגל כי מלאן בכשיה עדה
לקיים הבהן; ו אם אינו גויים בתנורו שלישראל בשבת
עם ונתנו לו מתבשל התבול אסור להנות ממנו;

[illegible] אם אינו לה זהשכרה לגוי בשבת;

א מנו[illegible] ולהשכיר כלי לגוי ואם שהוא עושה בהם
מלאכה בשבת מגנב שאין אנו מצוים עד שבבתבלים ויא ל
דכלים שעושים בהם מלאכה כגון מחרישה וכיוצא בה אסור
להשכיר לגוי בעש וביום חמישי מותר להשכיר לו ובלבד שלא
יטול שכר שבת לא בהבלטה; כגון שישכיר לו לחרוש ולשבוע
ולבשאול לו מותר אפילו בעש; ב אסור להשאיל
לישראל בהמתו לגוי כדי שישאר בה מלאכה בשבת שאם
מצוה עד שבבתת בהמתו ואם השאילה אז השכירה לגוי ו
והתנה עמו להחזירה לו קודם השבת ונמצאה בשבת ינקינה
בינו לבין עמו קודם אז ואסור בהמתו קנויה לגוי כדי שו
שיעבד מאיסורא דאורייתא; ג ישראל שהשכיר ש
שוורים לגוי לחרוש בהם וחרש בהם יש מתירים אם קיבל
עליו הגוי אחריות מיתה וגלות ונעבה ויוקרא ואולם יש ל
אוסרים דכיון שאין הגוי יכול למכרה אם ירצה נקל אתה ב
בהמת ישראל; ה אם ישראל וגוי שותפים בבהמה
אבל מותר לבשותבה גוי מלאכה בשבת ישראל ביום חול

אסור לה שאולה
אם כל לגוי
בשבת ואם
אם הוא מ
לתשובה
לו שאות
מתת ביו
שלהשא
תשובה
שהרוחת
שישראל
לחוציאו ג

עי שיתה
בשלה בשאינו
ישראל וגוי
ישראל

ואם לא [illegible] אמור אל [illegible]
אותה לגוי בתנאי נאמנה שיהא רשות בידו להוציאה אם ירצה
שלא בדשות ישראל ויצקוף הדמים שלהגר והתליתה שוה יו
עבה הגוי ותר ויש מתנים אם לא היה רשות ביד הגוי לה
בהוציאם עד שיצקוף הדמים של הגוי בשלמה ושאול הגוי לה
ונעשה שהשתקו בישראל אז יהיה אם עבדו ובשלמה ואמלך
בן מעבדשו ויש מי שהמר מתנים עד שיקח [illegible] ו שלא
ישאל בה מלחמה בשבת ואם ישאר ויעשה תליה שהליות עבדו
אעבדו מהאומות ויתנבדן בשלמותיהם דהשתא אסבא לעשות
בה מלחמה בשבת אינו בחמת ישראל שהרי מכאה הגוי בהתחיב
באונסיה: רמלך דין גוים הכבנאים מתבים בשבת:
א שולחת אים הגבות ביד גוי ואינו בעיר עם חשיבה והוא שקצין
בדמים ובבבל שלא יאמר שיבל בשבת אם לא קצין אובא ל
קבוע בידו אבתא אסור לשלוח אבל מיום ראשון ואי קבוע
בידו אבתא מישלחין אבל בעיר והוא שיולא מהות ביום
כדי שיוכל הגוי לבית המרוץ לחומה: ב אם הגיה עמו שיתן
בן שכר אבל אם שלא טרש כמה יתן בן ביום בקוצין דמבה
דשתיה דגוי ובעיה קחטרה אבל בקתם אבל שיבשתא
שיתן בן שכר אסור דלא כמבה דשתל ובשישראל קא טרח:
ג אם שכרו ביום לבל קצוב בשלים אבל יתן ונתנו
לא שאינו שמו מתי ילך אם הוא בעיר אסור לעשות מלאכה
בשבת בראה מלו הגנת שמו לך: ד אם הגוי מוכיל
אתם הלתב אפילו נותנם בעיר מותר שהרי הגוי מלוכות
ישראל

ר אם הגיה אם קאי [illegible]
ויה לגוי ישראל ישראל
לא מלה כי מישכן
ישראל ישראל לגוי

כי אנשי ידוע שכב
[illegible] לגוי ישראל והוא
[illegible] לגוי

[illegible] לא להיות [illegible] בשבת [illegible]
ולבשלו קדר: ה אם בגדי הולך [illegible] אחר ז
ישראל נתן לו אבדת מותר בטבלונה: ו מי שישלח שליח
גוי לשבות אז יותר אמור לשלחו ערב שבת באבדות: ■

רמות [illegible] בסכינה והולך בשיורה בשבת:
א מותר לחתוך בסכינה אינו נעשה אם הולך בארץ מצוה
[illegible] מישבות ואם אחר לא ישבות אין צריך כדום אבל
הלשות אין מפקינין בסכינה בחות מג ומים קורם השבת
ואם הוה דרך מונעו כמו מצור בעידן שאין ביניהם פיאם מ
מהלך יום אחד מותר להשלם בעשה בבקר מפני שאפשר שיגיע
שם קודם השבת ומקום שהגו שלא להפליג בעשה כל אינו
דרך מונעו אין מפקינין: ב הראין מפקינין בסכינה
בחות מג ומים קודם השבת הטעם משום שרגה שבת שבלא
ומים הא הראשונים ישלהם שנר ובבגד וקיא למפקיים ב
ביתים המלוחים אבל בגדולות אין שום עצר בשבלים ובכל מחת
מותר להפליג ברם אינו בעשה והוא שלא דלא יעיר בדו שאין ב
אנשיקם שלא פוחים אבל במקום שיודע בדו שמקלקל הקל
הסכינה בקרקעה הל בחות מג פוחים אבל מישום איקור
תחומין: ג היכא דבבגד [illegible] בפלגי מעשה אם נבנס
אבטנה מעשה אם נשמר בסכינה מעשה ונקנה בה שביתה אעפ
שמבלבת בשבת מותר והוא שלא יצא מהסכינה מעת שקנה
שביתה: ד הוצאים בשיולה במלבר והבגדים
ויעיים שהם עריפים בחבל שבת פי מפני הסכנה לא יוכל
לעמוד במלבר בשבת בגדים ג ומים קודם לשבת אבל אים ב
לעמוד ומים ראשון ושני ושלישי מקדם לבאתה ואם אחר מותר

[illegible] ויצטרך לבלו [illegible]
מותר ואין כאן תולדה ונעלה לאו אם כמאמרה לו שיילה ל
אעפ"ו בעינן דין ולבל משום הוא יכול לסרוק ונוקק עמהם ש
עלבות לשבות נאם אחר שיהיו בגלגל לא יצא לשבות עמו:
ויכול לבבת עמהם לתחום מעמיקות נמצ ואם נתבל שנו אחת
בשבת מהלך אחבולה ואם טלו הטהורו מהר [illegible] ויצא ל
ביבנה לעבר מותר דין ולבל מעוה נבק ישב [illegible]
לוה: רמ"ל דינו הנשיאים לעשה
א אין הלכין בעינן יותר מג' פרסאות בלי שיעור בשבת אבל
היום גדול ויצא להכין ערבי הטעורה לשבת בין שהולך בבית אחת
אחרים בין שהולך לביתו והא בשהות ביטול במקום שיולך ל
להכין ערבי שבת אבל אם במקום שהוא שם אינו להכין ערבי
שבת אז שאינו מקום ויטול בגדות מותר ביבל אעפ"ו כמה פ
בלמהות ואם שלח לחוריעם שבוא הולך שם לשבת מותר ביבל
כמה כלמהות בכל נוגע: ב אמור לקבוע בעינן ק
מעולה ומשתה שאינו נגל בימי החול ואפילו היא קשולת אינה
אוכלין מעט בכול השבת שיכנס לשבת בשהוא מתב לאכול
ובל היום בכבל האיסור ולאכול ולשתות בלי קבעשות מעולה
אפילו מעולה שרגיל בה בחול בלבד היום מותר להתחיל מן ל
הדין אבל מצוה להמנע מלקבוע מעולה שנהגו בה בחול מלו
שעות ומשלה: ג דרך אנשי מעשה להתענות בבל עשו
ל אם קבלנו להתענות בעינן עדיף להתענות על שאת
הכבדים אם לא שבי ל קבלת התענית של שיעלנו העבר
תבלתם ואם הוא הנעשת תלוס עדיף להתענות על עבירת
הכובדים: רג הבנת המעולות לשבת:
א ישנים בבקר ביום שאי להכין ערבי שבת ואפילו ישבו ל

כלה

[illegible] לתקן בשבת שום דבר בעבדי שבת
כדי לבשל בו בשבת הקרוב הוא מותר הילד לקרוב ולבד ולבד ונקף
הין מכבשים הקטנים וצבי דירה היה מלאכתן לחוץ ולבד נחמן היה כלה
מלאכן הבית ומכבדים כלים בעבדים לשבת ומטה כדי החול ומלים
ובגדול מלאכים [illegible] אמרו מ״ מעבדים בגדולי בילה הוא בגדולן
שמבשל [illegible] ; צ ירבה בבשר ויין ומגדנות כמי ובלבד:

רבי [illegible] לעשות מלאכה בעש׳:

א כיצד מלאכה בעש׳ מן המנחה ולמעלה אינו רואה מימן
בלילה ומ׳ מנחה גדולה ומ׳ מנחה קטנה ; צ לתקן בגדין
וכלין לצורך שבת מותר בלילים והיה לבני שבחוב כפרים
בעבדים דלך לימולן ; רנב

מלאכות המותרים והאסורים להתחיל בעש׳
כדי שיהיה נגמרים בשבת:

א מותר להתחיל במלאכה בעש׳ סמוך לחשיכה אעפ״ שלא
שאינו יכול לגמרה מבעו׳ והיא נגמרת מליה בשבת כגון
לשלות דיו וקמטנין בבגים ונם נשים בלה שבת ולתת אותן
שלבשתן לחבור כדי שיתלבנו ולתת עמו לורה שאינה שב״ל
והיא דחוקה טוחה בטיט שאם היא מלאכה אסור שמא תקע
מתלה ואם אינה מלאכה אם אינה מוחלי בטיט אסור
שמא יפסק בה בכף והמנסק בקלילה אם אינה מלאכה חי
מצשה
ויצא משום אסור ומותר לגרום מצוות תפילין ומזוזות ול
ולנים והן נצרולין בשבת ומותר לבכור לגדרי ולבטעינו
סמוך לחשיכה ובלבד שיגיע מפתח ציון מעש׳ ; צ

פי׳ אגדות

פי׳ ובלבד
הנלים

ומותר ליתן בגדיו לכובס נכרי ומלאכתו לשבת [illegible]
אם קצץ לו דמים או שעשה אומנם בשבת אשה ובא שלא יקר
יאמר לו לעשות בשבת ואם שעשה הבגד המלאכה בביתו ואם
לא הן עושה מלאכתן בשבת אם היה עשה בלא הנאה עדין
לומר לו שלא יעשה בשבת: ג ואם היתה מלאכה מעל
מפורסמת ויראו שגיא שלשל ושלה אותה בשבת [illegible] טוב
להחמיר ולאסור: ד כל שקצץ אבל שעשה [illegible] מלאכה
בשבת מותר לישראל לבוש הכלי בשבת עצמה דכל שקצץ
אדעתא דנכרי קא עביד: ה מותר לפתוח פיס לבנה והם
כמשכים ומולכים בכל השבת ולהניח קונלור עבה על העין אפ"ל
שאסור להניחו בשבת ולתת מונמר תחת הכלים והם מתגמרים
מאליהם כל השבת ואינו מונמר מונח בכלי דאין אדם מצווה על
שביתת כלים ולתת שעורים בגינת לשריתן ומושטן לתוך הבל
הבל הנת מצעי עלייתם ושבים וה שמן והיין היוצאים מהם
מותר וכן בוקר ומלגות שליקחן מצעי מותרין המשקין היוצ
היוצאין מהם ומותר לתת חיטים לתוך רחים שבמים כמוך ל
לתשובה: ו לא יצא אדם ביום כמוך לתשובה בחשבון
בידו ולא אבן בתוכן שמגיא ישלח ויוציא אבל מותר לצאת בטלית
כמוך לתשובה שמא לפי שאינו שוכחן: ז מצוה לרשע
לרשעים אדם בעצמו בעשה כמוך לתשובה שלא יהיה בהם דבר
שאסור לצאת בו בשבת: רנב

דין כירה והבור בעשה

כירה שהיא עשויה מקדרה ושופתין עליה קדרה לחבלא ושב

בה

בה [illegible] שטותת כלו קדלוה אם הנוקה בגבורת שהיא מעלת ש
שלהיהם אז אבטיס אסור לרתן עליה הבשל [illegible] כשאני לתבשלו
עליה אחלי כתבשל כל ערבו והוא [illegible] ורעבו הבשל לאיש
לאיתיא שמא יאחה אז שהיה חי שלא נתבשל כל. ואין שהוא
חי מיקיה דעתו מסונן עד לאחר ולאכלה יכול להתבשל בלא
חתוי שאבטיס מבשל קצתו לא כתבשל כל ערבו ואם נתבשל
כל ערבו [illegible] מצטמקו הוה לו חושין שמא יאחה ואסור לה שלי
לה שלהו עליה אחלי גרף דהיינו הוציא מעוה כל הנחלים אז
קטנים דהיינו שכקה כל הנחלים באפר למעטו תוכם ואם נתן בה
חתיכה חיה מותר כלו היתה כולה חיה דעי כל מקום דעתו
מסנה ואם נמצא גרוה וקטומה מותר לבמוך לה קדיר ה
בבמוך חעלה ואם הנוקה בקש או בגבאה מותר לשאות עליה
אבל אינה לא גרוה ולא קטומה ותנור אבל אם הנמק בקש
או בגבאה אסור אבל לבמוך לו אפילו אם הוא גרוף וקטום וכל
שכן שאסור לשאות בגבו או עלגבו ובוכה שלפיקה בקש
שה ואם מקום שוטתת קדיה אחת אם הנמק בקש או בגבאה
אינו כבירה בגבת ובעיניים ליבו כתנור ואם שבת ושיהיה
אם הוא תבשיל שבשל כל ערבו מותר אפילו הוא מצטמק
ונוטה לו ואם הוא תבשיל שהתחיל להתבשל ולא בשל כל ערבו
ערבו ומצטמק אסור עד מוצאי שבת ואם עבר ושיהיה אסור
בשבת והא שכל שנתבשל כמאכל בן אדם אז שנתבשל
כל ערבו ומצטמק ונטה לו מותר להשהות עד שירה אבל הם
הנוקה בגבת ונעשה אבל אם אינה גרוה וקטומה ולא הם

גרוה שמשון הנחלים מהתנור וקטומה שאפה הנחלים באפר.

מי אם שהיה מוכן מאתמול כשנתבשל שלו ערבו.

לשכרה וביטה הקדרה [illegible] בקש ונעבה לא [illegible]
להתבטל עבדה הנעבדת אל [illegible] ירושלמי וכן לגבי [illegible]
ירושלמי אם נטל הקדרה שלא צא להחזיר עליה בשבת נאם
שבת ושיהא תבשיל שהתחיל להתבשל בלא הגעלה אבל בן
ירושלמי אסור ואצל אם שבר ושיהה ובלא [illegible]
שהתירה ושבת עבדא שבראל אן שלא [illegible]
בחטים אבל הטמנה שב בחטים לבדי הכל אסור: [illegible]
כירה שהיא גדולה וקטנה ונטל הקדרה מעליה אינו [illegible]
מותר להחזירה כל זמן שהיא שב קרקע ודוקא שבבא אבל
בתנה אסור ובתנור אסור להחזיר אפילו הוא גדוף וקר [illegible]
והיל בשעת אם הסוקן בבית ועינים: ג המשרים
בבקר ויאה שהקדירה תבשיל ויראה כן יקדיח תחל יכול להסיר
ולהניח קדירה ושנה ויקטה שב הכירה ואל ישים הקדרה שלא
ב התבשיל אחרה שב הקדירה ויקנית ואחר שלא ישים קדירתו
שב בקרקע ושתהיה רותחת: ד ושנמחות בו הנותנים
לבעמין ב מבני קומקם שבמים חמין ונתנו אותם בתוך הק
הקדירה בשביל כשהתבשיל מעטמן: ה מותר
לתת שב קדירת חמין בשבת תבשיל שנתבשל מעט כל
עיקר כגון בגאלש וכיוצא בזה לתת ממנו לתוך שאין דרך בישול
בכך אבל לתת חמין תחת הבגדים הנתונים שב הכיור אסור
אחור: רבל
דיני תבשילין המוכנים מעט:
א מעט שבשל ת מותר להשהות הכל בקדרה חבל בשבת

[illegible] לה נתחייבת [illegible]
ודלו לתחילה אם יהיה בגלגל [illegible] הבשר שאינו [illegible]
[illegible] ואם הוא [illegible] ונטה [illegible] בין גלי
[illegible] שור או עד מותר דבר הוי שיבן לחיבי
שאם [illegible] ולחתות תבנת קדוח ויעמדו הנור
ויתקשר [illegible] ויפקר ג׳ אין צולין בעצים ויבשה
ובשר [illegible] אם לא כדי שיעבדו מצני משנה שיעבדו כמאכל
בן [illegible] שהוא חצי צלוי אפילו הוא בשר גדי דגין
[illegible] אבל בחלב אינו לא שיצלה מלוה ואם שיתמלך
הלבן הוי שיבן שמא יהיה חבלבשנעלה כמאכל בן [illegible]
לא הוי שיבן ולמה אתי לחתוי אטלן אם הוא בשר שור
[illegible] שהוא ראוי לחיבה בנה יהיה לתמידו:

ג אם שמן ושלקה ונתבשל בשבת איסור אמור:
ד פירות שנחבטו הוים מותר לחתוך קבב לחמה
אבל שאי אפשר שיצלו קורס לשמה ומיהו עדיף בזהר
שלא יחזיר הפקר אם נתבשל משקשיכה ושלא לחומין עד
עד שיעבדו מפני שמסתמר בגמר בישולם בשבת: ה
אין נותנין קמוך לחשיכה בתלתור לא כדי שיקרמו שם ג
הפנו ליקים מה נעל ולא חדרה שבחלב לא בדשיקרמו
בנה שבגל האש: אבל אם נתן אותם קמוך לחשיכה
ולא קרמו פניהם אם צריך אחור עד מנעלו שנתבבדו
שישנו ואם בשוגג אם אין לו מה יאכל מותר לו לעלות מלבו
מיון לסעודות ואוכל לאחרים שאין להם מה יאכלו בזמן

[illegible] ולא יכולים [illegible]
וכיוצא בו שלא יעשה כלום שאינו אחוב ואם אמר לבדו [illegible]
בשבתו ובלילה בקרבה ואם עשה בדבר שיקרבו בשה בין אדם
עצב איקורא וצורך שבת הוא ולא ולא ושלא בשמחה בין סתמי
אפילו בשבתו: ז ואם כתבו בשבת אסור [illegible]
בו בדברות קודם שיאמר כדי שלא יבא לידי [illegible]:
ח בתנורים שלנו שאין בהם לדיה מותר [illegible] יציא יתר
מעב מעורות בבגדים או בשום דבר שיתחבר בו ומלבנה יציא
ברכת משום דמחזי כעובדין חולין: ט לא ימלא אשקה
קדירה שמפיות ותור מעמין ויתן בתוך התנור עש מבוך בתאיבה
מפני שרבים אין אינם בישולים ודעתו עליהם בתבלם
בלתי ומפעבל חשש שלא נתבשלו בל עוקל הדיקם בשאר
תבשילים שהתאים בהתבשל ולא נתבשלו ערבו שאסור
לה שלותו עד לבירה ובופח ואם עשה כן אפילו בשובב
אסורים במשעל בדי שיעשן: יא ביוצא לא ימלא
תבנית שלמיטות בתוך התנור עש עם חשיבה ואם עשה
כן אסורים במש בדי שיעשו: לנה

הכנתה אנשי קודם הכנסת השבת:

א אין עושין מדורה מבינים מבוך בתאיבה עד שיעיר
בהן האור בענין שתהא רשלהבת עולה מלאה אבל מוב
עצים אחרים ואם הוא עץ יחידי צריך שיאחזו האור בלוב
שבו ובריבה קיבו ואם לא הוכלקה כל אסור להנות בה בשבת
גדלה שמא יתהא ויעל העצים בדי שתעלה השלהבת

ובשאר

ובשהוא לקח בשביל ישראל יכול לא תהא כאן גזלה בשבת ובמשנה
אבל שהמשנה לחולה בין אם היה שם קרקע אחר שהבעלים, וגם
ואפילו היה מדברים שאין עושין אותם מתנה בשבת: צ
יא שאפילו אפילו בא אחד אבל האור לא לבד שהוא שרי
מפני שהוא [illegible] והולכים: ג מדורה שלפני שלבית
ושלקש [illegible] אחיטלא אחד אבל האור לא לבד שהוא שרי: ו
ובן מדורה שלקנים ושלגרעיני תבואה לשתן מבולעים אבל אם
הקנים חגדות והגרעינים עדיין שיעור אבל האור עד
שתהא שלהבת שלה מליה ויה בהבל: רבן
יא בשהין ישראל בישובן הין תוקשרים בעבש שש תקעות בדי
להבטיל חתה עם מן המלחמה: רבן

דיני הטמנת חכמים:

א אין טומנים בשבת אפילו בדבר שאינו מוסיף הבל אבל
אבסק חשבה טומנין בו ואין טומנין בדבר המוסיף הבל ל
ותבשילין אבל אחר אפילו בדי שבל חוקא בצרן שנתחמם אן
שבעמוק ויבה לו אבל בגומל אחמי מותן בשעה ראשונה
מותר: ב אפילו תבשילין שנתבשלו כל עצמן אבל
להטמין בשבת אפילו בדבר שאינו מוסיף הבל ומלבשים
כדי שבה תבשילין בדי לשמור מן העכבר אן בדי שלא
ותמונה בעפרורית שרי שאין זה כמטמין לגמרי אלא
בשומר ונותן מקום שלהקדה: ג לו מן דברים המוסיף
הבל מקומות שליתנים אן שלשומרשמין ובבל ומלח ומד

שהרי אין לחיים אין עשיה ותבן וקש וכעולין ונשבעים בעצמן שלא
ששבשאין לחיים ולא לבריאה שאין מוסיפין הבל כמות ומידות ה
וכנטיעה ונשורת שלבן שאין נטולות שבתרשים: ו
אע"פ שאין מוסיפים בשבת אסור בדבר שאין מוסיף הבל אם
מותר בו משעי ונתבה משהשיבה מותר לחזור ולבשלו וכן אם
ריבה להוסיף שלא בשבת מוסיף וכן אם ריבה לשלם בדבר ולחת
אחר עמקומו אין שלישי אם יותר כראשון אין שלישי אם יותר
מראשון אסור לא אין מעשין לא בזמן יבוב ביטול ולאמתו
בבלוטקרין והוא שנתבשלה הקדרה בלעיבה אבל אם אינה
מבשלת בלעיבה אסור להוסיף עבה הבאי אמר שמוסרת
לה גורם לה להתבשל: ז אם כיבה התבשיל בשבת
מקדירה שנתבשלה בקדרה אחרת מותר בהטמנה אבל שאי
אינו מוסיף הבל: ח מותר בהטמנה אבל עצים
בדבר שאינו מוסיף הבל כדי שלא יעמוד ביותר אחרי שלא
שתמוך עצמו אבל בדבר המוסיף הבל אסור בהטמנה עצים
גמור ואפילו מבעוד יום אסור: ט אע"פ שמותר בה
כבר היכה ראסריגן הטמנה אסור בקדרה מבשלת כבר
אבל אסריגן ואסור מעצמן ושלו: י
אע"פ שמותר בהשהיה קדרה שבכירה שיש בה בלים
שבלים שנתבשלו אפילו אם היא מכוסה בלים
אע"פ שהבלים אינם מוסיפים הבל מחמת עצמם אבל מחמת
אש שתחתיה מוסיף הבל ומיהו בשהות בעינן שאין הבל
הבלים

הוי הבגדים נוגעין בקדירה אעפ"י שיש אש תחתיה כיון שאינו
עושה דרך הטמנה שרי. היכא דליכא שמעמיד קדירה עכ"ל
כירה אם כופה שיש בה בלים ואין שולי הקדירה נוגעים ב
בבלים שיהיו סמוכין ומותר עפ"י הדלתים שנתבארו בסימן
רנ"ב ואם נתן על הקדירה כלי רחב שאינו נוגע בשולי הקדירה ונתן
בגדים שלחותו כלי רחב מותר דכיון שאין הבגדים בתוכם עכ"ל
ליה עליהותו כלי רחב שאינו נוגע בשולי קדירה אין כאן הטמנה
ואין מותר להניח קדירה בתנורים שלנו ע"י שיתן בתוכה חתיכה
חתיכה שלא תהא הקדירה נוגעת בבלים ואעפ"י שמכסה כ"
הנגוד בבגדים שלבו כיון שאין הבגדים נוגעים בקדירה בחו
מן הטמנה היא ושרי.

רנ"ח

לשון רבי יקר על קדירה חמה:

א מותר להניח מצני כלי שישבו דבריקו עכ"ל קדירה חמה שאין
לה מטומן בארבה המוסיף הבב:

רנ"ט

דיני הטמנה וטלטולה:

ב מופין שטמנן בהם דרך מקרה אסור לטלטלן לא מעצמו
הכמות ואם נתפכות ובגדים שמקצתן מונחה שאין לה טלטול
לא מצאן נאם ייחדן לבך מותר לטלטלן אבל אם טמנן ב
בגדי עבדו אפילו לא ייחדן לבך מותר לטלטלן והמוקפים
בגדין שאין עומדין לחתולה אבל אם נתנם לאוצר לחתולה
אינם ייחדו ואם טמנן בהם אבל לא ייחדו מונעו הכמוי ואם
כפכות אפילו נמצר שנטלו הכמוי הקדירה שיש תורת כלי
עליה ואעפ"ש אם עליה לא אי אפשר לא נעשית בכלים לגמרי

ב כלומר
מוכנין כגון
ותשמש עמה
אבל בכלים
אבל אם

צ הנותנים אבנים ועצים כבית הקדש צריכין שיחזרו לבן
בעובדא שהרי כל זמן שלא יחזרו אינם תשובה (ומשלים)
היכבד אחור בטלטול אם לא שיעשה ויחזר לבן ; ג
הטומן בקופה מלאה גלי עמר שאסור בטלטול ולצאת ה
הקדרה כל זמן שלא נתקלקלה לגומא יכול להחזיר ואם
נתקלקלה לא יחזירנה ואם טלטלו אחרת יכול להוציאה על מחזיר
אם לא נתקלקל ולא חיישינן שמא יחזירנה אף אם נתקלקל ולא
שאסור טמון בצבר שמותר בטלטול אם נתקלקל הגומא לא
יחזיר מפני שתעמוד הקדרה בגשות לעצמה מקום כשמחזירה
ונמצא עמי שטומן בשבת ; ד טמון בצבר שאינו מטלטלו
מן בצבר הנטל מעלה חכמי ואחזו בקדרה ומוציאה ; ה
טמון ובקה בצבר שאינו מטלטל אם קצת הקדרה מגולה מטלטל ו
כמחזיר ואם לא אינו מטלטל ; ו מי שהלכו ביום בעיר ש
מי שאסור בהטמון באבנים משום הוי כמובנין ויש מ
מתירים ; ז תנור שמשתין בו החמין ומותמין בין בדף
ושולקין אותו בתוכו מותר לבתור אותה מתימה כדי להוציא
החמין ולחזור ולסתמו ואם יש בו חלבים לזה שות מותר עי
מכוס ; רכ דיני הכנסת שבת ;
א מעות לחוץ ימין ומבלין בחמין בשש ומצוה לתוך הראש
ובבלת העצים בעש ; ב בשיהיה קרוב לתשיסו ישתל
בחנשיאיתו בלשון רבה נשאותם הפרשתם חלב ואמר
לבם הדליקו אות הר ; רמת
בטמן הדלקת הנרות לשבת

א׳ מפני הסיבה והואיל אין השמשות אין מעשרים את הלוחות ו׳
ואין מקבלין את הכלים ואין מהלכין את הכרות ואין מסמיכין
עיר ובי תחומין אבל מעשרין את הדמאי ומרומרין את הקטן
ומוכרין עירובי חצירות ומותר לומר לגוי בין השמשות
להדליק נר לצורך שבת ואין לומר לו לעשות כל מלאכה שהיא
צורך שבת אם שהוא מרוד ונחפץ עליה׳ ב׳ יא׳ שעיל
לגוי מותר עלה הקדש וזמן תוספתא הוא מתחלת השקיעה
שאין השמש נראית על האדם עד שמן בין השמשות והלמן
הלילה שהוא ג׳ מילין ורבינו רצה לעשותן כולן תוספת שבת
רצה לעשות מהמנו מקצת שעה ובבבל שיוסף אילה לומן ש
שיהיה ודאי יום מחול עלה הקדש ושיעור זמן בין השמשות
הוא תחלת ליבנו מול שהם מהלך לף ותקן אמות קודם הבבל׳

ג׳ מי שאינו בקי בשיעור זה ידליק בעוד השמש ב
בריתשהלבנות ואם הוא יום המעונן ידליק בשהתורבנלין
חשבין עד הקולה מצוי ואם הוא בשעה שאין שם תורבנלין
ידליק בשהשולצים ושבים מצוי׳ ד׳ אחר עניתבלו
אנשי שבלין יום הוא אין מעשרין ואין מוכרין בשום דהא
קבלה בשאת עליה ובדיקן הוי אמירת שור הסמוך ביום
בשאת בעניתבלו בלילה׳

לקב

לקדש השבת בשלחן ערוך ובקות נקיה׳
א׳ יקדל שלחנו וינעיר הפתות ויתקן כל עמה לבית כדי שלא
שיעצאנו ערוך ומקורל בעוהו מצות הבשלת׳ ב׳
ישתדל שיהיו לו בגדים נאים בשבת ואם אא לו בפחות ו׳

[illegible] לבאר דלקמן: ג׳ נלבש בגדיהם ונשב
ונשמח בציאת השבת ויצא לבקראתה בטבל ובמלבוש
חתן וכלה דלצי הנינא מעטף וקא בעינא דמעלב שבתא ואמר
באו ונצא לקראת שבת מלכתא ׳ ונאי אמר בוא ג׳ כלה בואי
כלה: כיצד מי המדליקין אין נוים המנרות
א׳ יצא לבוא לעשות נר יפה ויטמפרנטס לעשות [illegible]
אחת לנגד פניו ואחת לנגד שמאל: ב׳ אחד האנשים ואחד
הנשים חייבים לחיות בבתיהם מדליק בשבת אפילו אין לו מה
יאכל שולל מבית בתיהם ובוקח שמן ומדליק אותה נר שלה בשבת
ענגה שבת הוא: ג׳ הנשים מוקלות בנר אחד כפני ש
שמשמרות בבית ומנקות בערבי הבית ואם אין יודעות בקנות
נר בשבת ומחזיק היום נר שבת קודם משום שלום הבית אין
שלום בבית בלא נר: ד׳ לא יקנים במאי מדליקין בשמן
הנוסגרנ שאין אינו טהר שמשלמין בבצל שבת עם לא יאחר
ואם רוצה להדליק נר בשמן היום נר ולא ולקבל עליו שבת מיד
רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין לו הקפדה ובלבד
שיצא מבית המשתה ומעלה שהוא שעת ויבוא קודם לילה:
ה׳ כשיולדים יצרך באו אמה שקבלו להדליק נר שלשבת אחד
האיש ואחד האשה בא ביתו עריך לבדוק להדליק נר שלו
ובוה בלא שבת ישב מי שאומר שלא יצרך: ו׳
באורים שה ובמס בלמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר
שבת בחדרים ולבדוק עליו שבבמי שהוא אצל אשתו אינו
להדליק בחדרו ולבדוק עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

ד׳ יש שכם לשון שלא ישאו קרטים אם הוא מלו יכבה אם יוקר מלקטיו ולקטיו:

ד׳ בעש מלון קמוך לבשיה:

ל' חולה שיש לו חולי מיוחד גם אין מחללין עליו אבל יבדקו
עריך [illegible] אמריהו; ח' ב' וג' בעבודתם עובדים ב'
בבקר [illegible] יש שבת אחד מעבר עבודתו שלו ויש מגמגם
בדבר [illegible] בלילה בלבד ולא יעבר לא אחד; ט'
הנמדלים [illegible] הבית ואוכלים אחריהם אין הערות אחרות
[illegible] שלהלה הוי ברכה לבטלה; י' בשלב כיון שלא
[illegible] אלא כי שלשבת חבעבון שבת ואמקר שבלאחרה ונגע
זה בטלות קיבתנשים שאחר שבולכו והלבקרות מושלך
מושלכות לארץ הבתולה שבידן שהלבקרה ואין מבבות אותה;
ונא שאם מתנה קודם שתלדין שאינה מקבלת שבת על שיאמר
הרון אבינו מוגבל ונא שאינו מושלב בה ושחובקים עבודה
ואומרים שאין קבלת שבת תבוי בהלבקתה לאבתבלה
עבודת שמין שאמר הרון אבינו בבב פורשין מבלבה ובין
כיון שהתחבו מלמוד שירליים בשבת הוי אבינו לדידה; יא
. אבל שבא הבבלב. הקהב עדיין אם קדם ליחיד והבבב שב
שלשבת מבני חבעבון קבלת שבת ואמקר בעשיות מלאכה ;
ואשלו אם אומר שאינו רוצה לקבל שבת; יב אם רוב
ובב הקהבקבלו עליהם שבת בסעודתו בשבים אחריהם עב
פרתם; יג אם שבת בעיר בעשר וכבר קבלו אנשי הע
העיר עליהם שבת אבל שאינן הנם בבוב אם הין שלין מ
מעבר אן שום תפן מוחבטבב; יד אם בנם המעונן
מעבר ואשבו שחשבו והלבקן ברות והבבלו תבלת
ערבית שבשבת ואחר נתבלדו בנים ולדה תבלה אינם
צריכים לחזור ולהבבב ערבית אם כשהבבלו היה מחבב

רופא. הטהרה בלבד ואם יחיל הוא שטעה בבל עניק [illegible] בחלוד ובה
ובהתבלב תבלת ערבית (בגנון) עשרת [illegible] בין שבול בין יקיר
מהיל מוחלין דקבלת שבת היתה בבושת ו"ל שאמרתם שהבלבלו
ברות אסורים בעשרות בלבלה ושהל אבכשרי הבית מותרים ו"ל
שאותו בר שהולכן בשם שבת אסור בינעבו ובהמוקמו שמן ו
ואינו אם כבה אסור לטלטלו ; מן מי שהיה בהמה [illegible]
בעש עד שקיבלו הקהל שבת ותבלבלה באותו [illegible] ולך
חוץ לאותו בה ויתבלבלה שלחול והוא שבת קבל שבת עמוה
אבל אם בה וקבל שבת עמהם אינו יכול להתבלבל תבלת חול לא
ותבלבל ערבית שתים ; ין אם בא בלה כמוך בן בלת הבור ש
שבת מתחלל להתבלבל מותר ואם שבעוהו מתבלבל וקבלו ה
הבור אין בבלבלים הוחל עתחול בהתר ; יל יא דמי
דמי שקבלבלו קודם שת שיבה מותר בגמל בישראל בבירו ב
בשמות בן מלאכה ; לסל

דיני התפילה והשמן:

א אין עושין תפילה בגר שלשבת בין בשל השלחן בין בגר
שמדליק בבית מדבר שהחור אינו בחזבו לאשרך בבינו
ושלבתבת קופסת בגון עמוד ושער ומוצאבן לא מדבר
שהחור נתבה, בו בגון בשתה נמוכה ובבי שש נעמוד בשן ;
ובגבים ומוצאבן ; ב כיון דבר שמדליקין בו על הבר
שאין מדליקין בו אם נתבון בהשבת התפילה כדי להוסיף
אורה אסור ואם נתבון בהקשות התפילה כדי שתהא שמחת
ולא תשתבל שבבמוה מותר ומשמע דמותר לבירוך דבר
שמדליקין בו על הבר שאין מדליקין בו בבי גמי אין קשבי

בית

מדלמשאתו, שבת:

ליתן הפתילה בשבשות: ג אין מדליקין בנפט ולא בשמן ל
הטבשל אחר הפתילה ובל אין מדליקין בשעוה ובלא בשמרה ובלא בשאין
העשוי מעצמו לגמרן ובלא בליה ובלא בחלב וכן אין מדליקין בשמרן מעצי
שריפתן לעולם ונתנו ויצא ובלא בעצי מעצ שלוחן רק נגלך שמצא הפס
יפתקם ממנו ומיצא מתחיב משום מכבה: ל אפילו נתן
מעט שמן קודם בשמנים לו שאינם נמשכים ואל נמשכים אין מדליקין
בהם [illegible] חלב מהחוק וקרבנים אין מדליקין בהם ואם נתן בהם מ
מעט מהחל מהשמנים שמדליקים בהם מותר להדליק בהם: נ
שאחר לב השמנים חוץ מאלו מדליקין בהם ומלא שמן ל"ת מעוה
מן הטובחר: ל כלך אפתחו שעוה אוחלב סביב הפתילה
מדליקים בהם: ה המדליק צריך שידליק רובמה שיצא
מן הפתילה מהנל: ט אין צריך להבליב הפתילה:
אין מדליקין בקמטוטין אפילו מחולבים:

רמה דין כלים הנתנים תחת הנר:

א אין נותנין כלי מעוקב מבחוץ שמן עבי הנר כדי שיהא נוטף
בתוכו בדרך שמא יפסק ממנו ויתחיב משום מכבה ואם
חובירו בו בקיר אחו בחלפית מותר דאין שהוא כלי אחד בדיר
מעל משום איסור שבת: ב בא ימצא קערה שמן ו
ויתנה בצד הנר ויתן לתוך הפתילה בתוכה בשבוע שתהא של
שוחנת בדרך שמא יפסק ממנו: ג אין נותנים כלי
בשבת תחת הנר לקבל שמן הנוטף מפני שהוא מאוסלכי
מהיכנו ומותר להזיז מצבו ה שמן הנוטף אסור להקפיד
מפנו בשבת: ד נותנין כלי תחת הנר לקבל נצוצות
מפני שאין בהם מכשיר ואין כאן בטול כלי מהיכנו אבל לא יתן

פי' ענין הבוב ופלב
עבדבר שאינו נשר
בגמרו ונם לא
בגמרו ל"ת אבל
מפנו את הנבים
מנגד שלהבה:

פי' עוד שקדם
מן הקרקע

בתובה [illegible] מצוה מפני שמקלל אמו [illegible] [illegible]
ומכל מקום ביתן מלא בשמשות שמקלקלים את בעל אמן ש אינו
מתכוין לכבוד לא להגביה השמן:

רקן דין מי שהחשיך בדרך:

א מי שהיה בא בדרך וקרש עליו היום והיו עמו מעמל ושלו חמורו
ונס ושר עמו נכרי בא ויעה ביקן עב חמורו מפני שאינה מעוה
עב שבתו לא נותן ביקון לנכרי בהולכתו ובמו [illegible] ביקון
ממנו ואינו לא יתן שכר עב לה ואם שהנו בו [illegible]
אבל אם מצא מעמה אינו יכול ביתנה לנכרי אלא [illegible]
מצוה לקשתה הויא כביקון: ב אם אין עמו נכרי מניחו
עב חמורו וכרי שלא יהא חוטא מחמר אי אי יכא שקילה ה
וקנקה מניחו לאחר שעקרה יד ורגל בבית הלאן שקילה הויא כשליא
עומדת נוטלו הימנה ולאחר שתחזור ותעקר רגל ינחנו ויש ש
שעדין לזהר מלהטלה בקולרים כבאמן שהכים עבה: ג
היה עמו חמורו וחשו ינחנו עב החמור ובא ותבנו באחר מלאו:
ד היה עמו חלשלשוטה יתנו בשוטה בפי שאין בודעת כ
כבב: ה שוטה וקטן יתנו בשוטה שהקטן יבא בבב
דעת חרש וקטן יתנו בפי שיריה: ו יש שבשנותנו
באחר כלו מניחו עבין בשהוא מהלך ונוטלו ממנו כשהוא
שנמצא: ז אין עמו שום אחר מבלעדו יטבאלנו מחות
מחות מני אכלות ודוקא בקונאו מטאל שבאה בדר אבל
אם בא באה בדרכא: ח יש דיוקא מי שהחשיך בדר ב
בדרך שהיה מבור שבדרך יש שהוא ביום אבל מי שיבא
מעיר מקום בחשיכה ושכח והשאו בדרכות הרשות בא הנה
בו שום אחר מהדברים האלו: ט הנגע לחצי החיבונה
ומשאנגלות

89

החיטה [illegible]ת נוטל מעל החמור כלים קטנים ואותן פ׳
מטלטלים מחמת החבלים והשקים נופלים ואם היתה טעונה כלי
זכוכית שאסור לטלטלם כגון שהם כוסות של מקיזי דם שאין
ראוין לטלטלם לפי שהם מאוסים ואם נפלו לארץ ישברו מ׳
מביא [illegible]ים כרים וכסתות ודוקא במשאות קטנות שיכול
לשומטן מתחתיהן אבל אם הם גדולות שאינו יכול לשומטן ה׳
[illegible]תן אסור להניח תחתיהן מפני שמבטלו כלי מהיכנו
לאו מידי [illegible] בנות שבא ושברו ולא ינחם על הבהמה משום צער
בע״ח : י׳ חשכה לו בדרך ונתן בראשו את שיוצא בדירת
המדרש בשדה וחשכה לו מטה ידו עליהם עד שמגיע לביתו
ואם יש בית סמוך לחומה שמשמרין בתוכו מניחן שם : י״א
היתה חביתו מונחת על כתיפו וקדש עליו היום רץ תחתיה עד
ביתו ודוקא רץ אבל לאט לא דנין דליתא לבוררא אתי
למיעבד עקירה והנחה דזימנין קאי ולאו אדעתיה אבל רץ אית
ליה לבורא וכי מטי לביתיה כי היכי דלא קאי סולתא ואשתכח
דקא משוי מלה בלא זריקה כלאחר יד דהיינו שלא כדרך
זריקה כגון מכתפו ולאחורין : י״ב י״א דדוקא בחבולה
הטריף לעשותכן אבל לא בכיסו וי״א הה״ל בכיסו : י״ג

פי׳ מבטלו מהיכנו
שעושהו כמשמש
כמכנו שאין עוד
עליו היכנו
מאחר שנעשה
לשמשו:

פי׳ כים:

מיעת ארנקי בשבת אסור לטלטלו בשבת אע״ג שיוציאנו וק
יקדשנו אחר ; סליק דיני התפלה בע״ש ;
א׳ בתפלת המנחה דערב שבת אין נושאים עלפעים ; ב׳
מקדימים לקבלת שבת וביציאות החול יותר ומוסיף המנחה ;
יכול להדליק ולקבל שבת בתפלת ערבית ולאכול מיד ; ג׳
בברכת השכיבנו אינו חותם בה שומר את עמו ישראל [illegible]

ה׳ שבת של ערוך

שהעשה בשבת תשתיר אומר ופרוס סוכת שלום עליך ועל
ועל ירושלים עורך בא׳ ה׳ טולם סוכת שלום עליך ועל עמו ישראל
ועל ירושלים: רסח דין הטוענה בתפלת שבת!
א׳ אומר ויכלו בתפלת ערבית: ב׳ אם טעה והתחיל תפלת המוסף
ונזכר אותה בתפלה שנזכר בה שטעה ומתחיל שלשת בש נזכר
בתפלת אתה חונן בש׳ נזכר בתפלה אחת משאל הבקשות בין בערבית
בין בשחרית מוסף ומנחה ויא׳ דבמוסף פוקק אפילו בתפלה!
ג׳ אם היה סבור שהוא חול והתחיל מלאכת מלאכה ומלך כאיר
בשאינו כל תפלת אתה נאמן [illegible] חונן הל׳ התחיל בשלחן
ונזכר אותה בתפלה אבל אם היה יודע שהוא שבת ושלא בכ
בכוונה התחיל תפלת אתה אעפ״ו אם הוא בתפלת שחרית ש
שאינה פותחת באתה אינו נזכר בתפלת אתה חונן ומשביעין
לה בטוענה בתפלת שבת בין ז׳ ובין: ד׳ מי שהי
שהתפלל תפלה שלחון בשבת ולא הזכיר שלשבת לא יצא
ואם הזכיר שלשבת באמצע יה׳ אעפ״כ שלא קבע תפלה לשבת
יצא: ה׳ טעה והתפלל שלחון בשבת ולא הזכיר
שלשבת אם עקר רגלו חוזר לראש ואם לא עקר רגלו
אעפ״כ שפיוס הפלתו אינו חוזר לא לשלשבת: ו׳
הטוענה בתפלת שבת והחזיר שלחנו אינו חוזר ויא׳
שאם הקדים שלמוסף אחרת אחרת בשלמוסף חוזר
ז׳ חוזרים לומר ויכלו כשהם יש שחל להיות בש
בשבת שאין אומרים אותו בתפלה ובם להו עוא מי ש
שאינו יודע ואומרים אותו בקולרים ומעומד: ח׳
אומר שיש בתפלה מעין ז׳ ואין היחיד אומר אותה: ט

יכו שאינם בהיות בשבת אינו מלאכה שבשבת צריכה מעין שבעה:
אין אומרים ברכה מעין ז' בבית הכנסת ואבלים ולבעלי טומאה
המצוחרים לבא שיהיו נקיים: יא אף בשבת שאחר יכו א
אומרים ברכה מעין ז': יב אין לבבל בשעה שאומרים ו
ויהי ובא בשעה שאומר שב ברכה מעין ז': יג אם התבל
שבוחל בהזכיר שבשבת או שלא התבלבל ושמע משב
ברכה מעין ז' מראש ועד סוף יצא:

דינו דין המקדש בבה

א טהרים לקדש בבה ואין למקדש בטהרים מיין הקידוש אלא
מטהרי מקדשין ואין קידוש אלא במקום טהרה וכי נקרא בא
ביתקן אלא בשביל אורחים דאתלי ושתו אבי בשתא ובא ב
אבלה התקנה אהו עשה המקומות שהיו מקדשים בבה אבל עתה
טוב להיות שלא לקדש בבה וכן מנהג אז:

עוד לומר משבת בבה מדליקין:
א טהרים לומר ברק בבה מדליקין והאפרים אומרים אותו קל
קודם תפלת ערבית והוא הנכון: ב יש שאין אומרים אותו
ביום שחל להיות בעש"ש ויש שאין אומרים אותו בשבת שלאחריה:

לעצא דיני קידוש על היין:
א בשובא בבית יהיה לאכול מיד: ב בשים חיובות בק
בקידוש אעפ שהיא מצ שהצמן ברוה משום דאותקשאבור
אבל לשמור והנ שאי הואיל ואותנהי בשמורה אינהנהי
ומוציאות אתה אנשים לוחיב וחיובות מן התורה

בעותם: ג. אם אין ידו משגת לקנות אין לקדש ולהשקות עליו
קנודה לבדו הבלה ולבדו היום מוטב שיקנה יין לקדוש בלבד
מפני שיכין עליו השעורה אז מפני שיקנה יין לבדו היום הא
ותשא כבודיום קודם לבדו לבדו הינו דוקא בשאל עליו קנודה
אבל אם אין לו לא כום אחד לקדוש בבדו לבדו קודם לבדו ליום
ד' אמור לבשנים בבנים קודם שיקדש אם בנו ואם בנו
התחיל מצוי עליו להסמיך שפורק מפה ומקדש ואם
שותים יין הבלה אינו חוסר לא קידוש בבדו בלא ברכה יין
ואחל מברך ברכת המוציא ו"א שאף כשמקדש עבה יין אינו
מברך המוציא: ה' שמים שהיו שותים ומכרו בזה ו
ונקדש קידוש היום שאסר עליהם לשתות על שיקדשו ואם
ריבו לחזור ולשתות קודם שיקדשו אע"פ שאינם רשאים עד
עריבים לחזור ולברך תחלה בבלה ואחל ישתו:
אם נכר סעודתו וקדש היום קודם שברך ברכת המזון מברך
ברכת המזון עכבוק ראשון ואחל אומר קידוש היום עכבוק
שם ועריך להעביר שלשבת. ברכת המזון אע"פ שמברך
קודם קידוש. ו"א דאף בנמר סעודתו אינו מברך ברכת ל
המזון תחלה לא פורק מפה, ומקדש ומברך המוציא ואוכל
מעט ואחל מברך ברכת המזון: ו' אע"פ שאמר
בן בנים קודם קידוש אם פרס מקדש: ח' אם לא
קדשו בבנים בן בשנה בין בעיד ישבו ושלומין בלחר
עבה היום: ט' עריך שתה ח מפר שבה שלחן תחת

הגת ושמה אחרת מה ולה שבבתיו: ג' מקו' - על כוס ה

מלא ושלא ישתכרו ם וטעון לב מה שמעון כוס שלבעלת הר

הכהן ואומר ויבן מעומד ואחר אומר אמר ואחר קידוש:

יא אם אין בן אלא כוס אחד מקדש בו בלילה ואינו עושה

ממנו שלשה ברכות אלא שופך ממנו לכוס אחר ועושה ג"ן

שלקדוש היום השני ולמחר מקדש בבוקר שמשאר בכוס

ל[illegible] לא היה בו אלא רביעית בעמינום ונחסר בלילה

מוזג ומוסיף להשלימו לרביעית והיינו דוקא בשיש בכוס

אחר בהבדלה שאם לא כן מוקצה שיש בו בהבדלה אשר אינו

בטל משיקדש עדין ולא יהא בן יין להבדלה ואם ישנו שני

כוסות מעומעמין אחד מעיבה יקדש בלילה באחד ובבוקר

על השני ולא יקדש ביום דקדוש בלילה עליך: יב

אחר שקדש על הכוס נוטל ידיו ומברך עני ואם נטל ידיו

קודם קדוש אני דעתיה דמטא הבוצא ולא יקדש עליין לא

עכ"ה: יג עריך לשתות משום שלקידוש כמלא

לוגמין דהיינו כל שיקבלנו בפי אחד בפה ויראה מלא לוגמין

והוא רובו שלהבועיתי: יד אם לא עשה המקדש ו

ועשה אחר מהמקומות כמלא לוגמין יצא ואין שתות שעשה

מעכבת בכלא לוגמין ומ"מ מצוה לקיים המובחר

שיעשה בכולם ויש דברים שבין כלם כעשה כמלא לוג

לוגמין יצאו דשתות כלם מעכבת בשישור והאחרונים

קבלו מובריס שאם לא עשה המקדש לא יצא ואוי לעשה

לדבריהם ואוקא בקדוש אבל בשאר דבריס המעכבים

כמלא לוגמין

מדיים הנאונים דקנו אשעינת כוס אחד: מון קידושקודם
שיטעמון הסלק באצור חודר ומברך בפה"ג ואינו צריך לאזור
ולקדש והיה אם נשפך הכוס קודם שיטעמון מעמון שאחוק
כוס אחר ומברך עליו בפה"ג ואינו צריך לאזור ולקדש:
יז לא יטעמון המקובלין קודם שיטעמון הקדושה אם יש
לקוקים בכוסן ושמע מעמון בכוסות שבידם [illegible]
גדולים אבל אם הין בהם כוסות יין שאינם [illegible]
לשמים בשתות קודם שישתה: יח אין צריך לשלוח
מכוס הקידוש לכוסות יין שלפני המקובלין אלא הינם מנים
שאין צריך לשפוך לבלבוק וכוס כדי שישתו בלם מכוס ש
שאינו פגום: ערב על איזה יין מקדשין
יט אין מקדשין עליין שלוחו רב אלא דריחה ומשמרה
חמרא לבא עליין מובהר אמנו האידנא דלא קפדינן הבלו:
כ יין נותן מקדשין עליו וסוחטו אדם אשכול שלו
שלנוכם ואומר עליו קדוש היום: כא מקדשין על
יין שבפי החבית אלא שישבו קמחין ועליין שבשולי החבית
אלא שישבו שמרים ועליין שחור ועליין מתוק ועליין ל
דריחה חלה וטעמיה חמרא ומלא מעמה לבחוד יין מוצא לקדש
עליו: לא מקדשין עליין לבן והרמוב פוסלו לקדוש ל
אפילו בדי עבר אבל מדיבין עליו והמנהג בקצרא לאשוה:
לב יין חי אפילו אם הוא חזק דדלי עבחל הברשת מיא
מקדשין עליו ומלא יותר טוב במקום ובלבד שיהא מזוג ביאה:
לג יין עמוקים מקדשין עליו: לד שמרי יין אם חיצונים
שבתן עליהם פגים אם ריחו לבדיל עליו בפה"ג מקדשין עליו:

לד שמרי

לב שבולי

ה מקדשין עבדים ועבדים שיעבדו ובשויא שאין מ
מקדשין עליהם: ט במקום שאין מצוי יא שמקדשים עב
שבר ושאר משקין חוץ מן הכלים ויא שאין מקדשין ובהיא ש
בטלה לא יקדש שבה השבר לא עבדת ובאקר יהיר טוב לקדש
שבה השבר שובר שהכל קורס ברכת המזונא שאם יברך על
הפרי [illegible] אין כאן שנוי ודברי מנעמים: י בברכת
יין [illegible] מוטלת יין שבתוך הסעודה ואינו טוען ברכה לאחרי
ובברכת המזון מוטלת יין שהיא שבהכנס יין שאינה עלהכוס:

רבב שיהיה הקדוש במקום קשורה:

א אין קדושין אם במקום קשורה ובבית אחד מפני לפנה תשוב
מקום אחד שאם קדש באחוב בפנה אן ומבולך לאחוב בפנה
אחרת מפני הוא מריקבן גרוב אינו עריך לחזור ולקדשו ויא
שבב שרוחה מקומו אסרבן מבית לבית אינו עריך לחזור
ולקדש ויא שאם קדש במקום אחד עד לאחוב במקום אחר
שטיל ימי והרא שיהין שוב הכלן ומות בבית אחד מבן מחד
אן מאחוב לאחרינא: ב אם קדש בבית אחד עמ
לאחוב שם ואחר מבולך לאחוב במקום אחר עריך לחזור
ולקדש במקום שרוחה לאחוב שם: ג אם קדש
ובא קשר אחר ודי קדוש לאחרת: ד יבולאחים לקדש
לאחריים אעפ שאינו אוחב עמהם ולדידהן הוי מקום
קשורה ואעפ שבלבת המזון היין אינו יכול לקרוא אחר
אחריים אם אינו נהנה עמהם כיון דהדדי בסלב הוא לא
חובה לקדש היום מקדוש היום ומי ושוב לקרוא אעפ ש

פי מהגר

שאינו נהנה והוא שאינו עושה מלאכה ואם עליו בלא מקום שנעשה
יהא שלא יכנסם שמקום שאסור לו בטבעם על שיקרא
במקום קבועתו ; ה' כתבו האחרונים הא דאין קדוש אלא
במקום קבועה אפילו אם כבר מונחו אושתה פוסין ש
שתיבת עליו ברכה יצא ידי קדוש במקום קבועה ולא
קבועתו במקום אחר ודוקא אם כבר לקח אז שתה [illegible]
פירות בא ; ו' ואם קדש בביתו ואמר שבת [illegible]
עדיף לבתו יוצאים דשפיל הוי מקום קבועה וכגון שנתבטלו ה'
השולחן בשבת ומשמעו להוציא ; ז' ואם שאין מקדשים
לא באור הנר ואם שאין הקדוש תלוי בנר ואם הוא נהנה בחצר
יותר כגון החיר אם הדבורים מקדשבחיר ואוכל שם אבל
שאינו רואה הנר שהנר בעוב מעטוה ולא בעבר והלי כ
מסתבר ; רבך דיני בציעת הפת בשבת ;
א' בוצע על שתי כברות שאוחז שתיהן בידו ובוצעם אחתונה ;
ב' מצוה לבצוע בסוכה גדולה שתסיקלו לבל הסעודה ;
ג' אין המבוצין רשאין לבצוע על שיבוטים הבצע ואם
שלבני כל אחד לחם מאה יכולים לבצעם אבל שעדיין לא עשם
הוא ; ד' מצוה לן שלשהרית אם לבשותה בלאפת ;
רבה דברים האסורים לעשות באור הנר ;
א' אין כולבן ואין קורין בבית באור הנר ואם בא אינו מוציא
בדין שמלא יטה ואם בלו הרחבה עשר קומות שאינו יכול
ליתן עליו שלא יחבקו חבמים בדבר ומטעם לה ושלאחר
אם בלו הוא בעשרים אמה אם קבוע אחוז שבאהל ואם בבר שבשעה ;
ב' ודוקא אחד אבל ב' קורין ביחד אפילו בא האחד לבם
לבטור

מטעם

לבאר הכנים מן
תרגום ביעורתי
מלבי ;
מעבדא מאודא אם בעונה ;

[illegible] חצירו והוא שקורין בעטן אחד שאין ישנו אבל
שישאל חצרו אבל בשבת עשנים לא: ב אם יש שמו אחד ואינו
אינו קורא ואומרלו תן דעתך עני שלא אעה מותר והא אם אומר
בן לחשתו: ד אדם חשוב שאין דרכו בחולו להטות מותר
בשלנוטא: ה במדורה אחיו ובאחד אין קורין משום
דקורא ל ומשבחים רחוקים זה מזה ועוד שדגבות האודים סמוכים
לים [illegible] מכיר כשבא חבירו להבשיל ולחתות: ו
תינוקות שלבית רבן קורין לאור הנר מפני שאימת רבן עליהם:
ז מותר לקרות במקל מדליקים לאור הנר שהרי הוא מזכיר
איסור שבת ואיך ישכח: ח נוהגים לקרות בגילוים ה
הכגרים במחאורים מפני שאימת יה עליהם: ט עב
כמה שחלבהיות בשבת מותר לקרות הגדה בפסח משום דהוי
כעין ראשי פרקים דאין עה שלא תהא שגורה בפיו קצת: י
יי הלב יכולבראות לאור נר מהיכן יקראו התינוקות ובמדר
ראשי הפרשיות בפיו בסדר וקורא בל שאר הפרשה עלפה ראשי
הפרשיות לאו דוקא לא בלשיוויע הפרשה עלפה ובקעת צריך
לראות בספר שרי שמאחר שאינו משין בפסוקי תמיך אותם לה
הכירה קצת אחר לאחוי: יא כלים הדומים לה לא ה
וצריך עיון להבחין ביניהם אסור לבדקן לאור הנר ואסור להבחין
בין בגדי לבגדי אשתו אם הם דומים אסור לבדוק: יב
שמש שאינו קבוע אסור לו לבדוק כוסות וקערות לאור הנר
מפני שאינו מכירן בין בגד שמן לית שלבפסח שאינו רב ד
אבל שמש קבוע מותר לו לבדוק לאור הנר כוסות מפני שאינו

ט בתשעה בשבת
עלהנטלה:

פי' שמן ונא
בבן ויחורע:

צריך עיון הרבה ואם היה נר שבשמן זית אין מורין לו לבדוק ולעשות שהוא מותר גזירה שמא יפתיל אמנו:

רבן דינו נר שהדליק עכו"ם בשבת

א נכרי שהדליק את הנר בשבת ישראל אסור לכל אדם לאור שלו אבל אם בשבילו אבל אם הדליקו לעצמו ולצורך חולה ישראל אין בו סכנה מותר לכל ישראל לא שתמש באורו והא לעשות מלאכה אבל לצורך חולה ושאוקרים במלאכה משום הגזרה שמא יבא בשבילו: ב ישראל וגוי שהיו שם יחד והדליק עכו"ם אם רוב עכו"ם מותר להשתמש באורו ואם רוב ישראל אין אפילו מחיצה עבה מחיצה אסור ואם ישראל הוכחה שלצורך עכו"ם מדליקה כגון שאנו רואים שהוא משתמש באורה אעפ"ש רוב ישראל מותר: ג אם אומר אדם לעבדו או לשפחתו לך עמו והדליקו הנר אעפ"ש שגם הם צריכים בו אין זה לצורך העכו"ם כיון שעקר לצורך ישראל: ד אם ישנו בבית ישראל ובא עכו"ם והדליק נר אחר מותר להשתמש באורו בעוד נר הראשון דולק אבל לאחר שיכבה הראשון אסור להשתמש באור השני וכן אם נתן שמן בנר הדולק מותר להשתמש עדי שיכבה השמן שהיה בו בכל ואחר אסור: ה בחרישות קרות מותר לעכו"ם בשחות מדורה בשביל הקטנים ומותרים הגדולים לה תחמם בה ואם בשביל הגדולים מותר אם הקור גדול שאבל חולים אעפ"ל הקור ובא כאותם שנוהגים הנר אעפ"ש שאין הקור גדול בזמן ההוא: רבן שלא לכבות כבוי הנר:

א נר שמונח אחורי הדלת אסור בשבת הדלת בגלו שמא יכבו הרוח ואם הוא קבוע בכותל שאחורי הדלת אסור בשבת הדלת בגלו ובגלו בדרכו שמא תבא הדלת ותשבר אבל אם בא לאחר ונועל

בשבת. ואם נתקבצו בבית אינם שפחותיו ונטלתו מקרבה שמן לבד.
אין מדחיקין משנו אסור לפתחו ולנעלו; ב אסור לפתוח הדלת
כנגד הסורה. שהיא קלובה קצת לדלת ואמרו אין שם לא רוח מצויה
אבל יש ליה פתוח כנגדה מותר לסגרו ואינו מ"ש מלבנה; ג
שבת ב על הטבלה מעשר את הטבלה והוא נופל אמרו הם הוא דולק רק הטבלה
שלא יכוון אותו ובלבד שיהא בו שמעון ופונצאבו שלא יהא בו שמן
[illegible] בו שמן אז שלא יקרבנו לפתילה ונכנעה מבעיר ואם
הביאו נעבה מותר אסור לבערה שהרי הטבלה היא בטל לגבי האסור.

פ' אבר הנושא דבר אחר תלוי ואתינו ויתבטיה

ד מותר להניח בר שלשבת מבעי עב אוכן וידלוק עם בשבת ליטה
לבוקרא דבשובבה לשיקליה כלעה ומבעיא משתרש במחבר אבל אין
בר שלבו עב אוכן דשקיל ומרחיק ליה ונמצא משתרש באוכן; ה
מותר לכבות קטרה עב הבר בשבת מי שלא יתחזק אור בקרל:
רבנן א מותר לכבות הבר בשבת שוישן החולה שיש בו סכנה;
רבנן דיני מלאכל הבר בשבת;
א בר שהדליקו בו באותו שבת אבל שבבה אסור לטלטלו ובמותר
השבת שבבר שהדליקו בו באותו שבת אסור לטלטלו ולא סתם אלו
באותו שבת; ב בר זה שאמרנו שאסור לטלטלו אבל לטלטלו אבל לבערך
נטו ולבערך מקומו אסור ושמו שמתיר ולאגראו דברין; ג
אם הכתבה מונח עליבר לא שטלטלו משחשיכה מותר לטלטלו
אחר שבבה: ה בר שהדליקו בשבת לחיה ולטולה ובלה
החיה ונתרפא החולה מותר לטלטלו אם בבה והה לטלטלו ד
בשבת בשונג ובבה שמותר לטלטלו; ו בר שלא הדליקו בו
באותו שבת אסור הוא שלהרם דמחים ואמרו הוא שלנטו ומקרה
מותר לטלטלו דמוקצה מחמת מיאוס מותר; ז

פה מגורה בין גדולה בין קטנה אם היא שלבריקים אין מטלטלין ב
אותה דתנשמון שמא תבל ותתברק ויחזירנה ונמצא עושה כלי
ואמרו אם אינה שלבריקים לא נשבר חרשים מצד חומרה שב
בשלבריקים אסור לטלטלה :

רפ תשמישי המטה בשבת

א תשמישי המטה מתעלמו שבת יא נפל עונת תה המטה מלבב ש
שבת נפל שבת : ב מותר לבשל בתחלה בתולה בשבת ואין בו
בשום חובל ולא משום עשר לה : רפא

א אין נשחות בולן אחינו מודים שאין נשחות לא בקרולות
שאמרו חכמים : רפב קרי את התורה והמטטיר בשבת
א מודים אין מפר שבת ואם רצה להוסיף מוסיף : ב
מותר לקרות שנים הרבה אע"פ שקרא לה פה שקרא אה וחזר ולקב
ומברך אין בכך כלום : ג הכל שוגין בטעין לה אשה
חשה וקטן שיודע לשמיע לרבין חבל אמרו חכמים אשה לא תקרא
בעבור מפני כבוד הצבור : ד אם לא שמעה מי שיודע לה פטר
לא אחר מאות שעלו לקרות בתורה ובבר אמר ש"ל קדיש אחר
קריאת פרשה זה שרוצה לה פטיר צריך לחזור ולקרות ובריך
עבר קריאתו תחלה וסוף : ו אם טעה ש"ל וסיים הפרשה
עד הששי ואמר קדיש אין צריך לקרות שוב אחר לא יקרא עם
עם המטטיר מה שקרא עם הששי דקב מטטיר לבסוף עולה
לבשן לא : ז קריאת הפרשה בתפלה שחרית בשבת ויום טוב
אחר חודש וקורא הוא ושנים שמו ואחיכו הטטיר ולתפלה מוסף
חדש וקורא : רפב א מה שאין מודעין בשבת

[illegible] בברכות הראשונות המלוקטין מפני שאין בה לא שם ומלכות:

רסד. דיני ההפטרה וברכותיה

א מפטירין בנביא מענינה שבפרשה ואין מוחתכים מלא מלוקים
אאל מקום ענינה בצער מהכי פנון עצותיכם מסו עבדיכם:
ב אסתב רא בשבת אין המפטיר מדבר שברא כבב ויא ש
שאעב שמפטיר מדבר בחרבלה שבא מדברין בתוך הברכה שאומר
אתנון [illegible] ואתיום רא הזה והמלוכ כבבראר אשונה: ג
צריך לסיים בברכות לקוראים בתורה ובברכות המפטיר ויעבר
אחריהם אמן ויעבר בבה שלם מנין מאה ברכות שחקר מעם ב
בשבת: ד קטן ובבעור: ה אם שתתם המפטיר
באמצע הקטורה הבא בסוימה באותחוב ממקום שסתם הראשון:
לא צריך לחזור ובהתחוב ממקום שהתחוב הראשון כמובסר ת
תורה: ו אין המפטיר מפטיר עד שיבמור הבובב בבבבת:
ז בשבת שהבשוות מחובבות מפטירין בבסורת פרשה
שעה: רסה. לקרות הפרשה:
א אעב שאדם שומעב התורה כולה בבב שבת בעבור חיובבקיות
בעמוד בבב שבוב פרשת אותו שבוע שנים מקרא ואחד תרגום אחת
אבבב עשרות ושבן: ב אם בבגד הפרשה בבאבש רשי
תשובב כמו תרגום ויראו שמים יקרא תרגום ונפר רשי: ג
מיום ראשון ואובב תשובב עם העבור: ד מנוה מן המובחר
שובבים אותה קודם שיאבב בשבת ואם בא השלים קודם אבבבה
ושלים אחר אבבבה עד המנחה ויה עד חצי ויא עד שמיני ה
עשרה: ה שובב בקראת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום:

מד הטב פסוק עשרות ויבן שהתרגום מאו המקרא

בשעת קריאת התורה: ג מלבד תענוגות אין עריכים בהקרבת
והקרבות הפרשה בשבת! ד אין עריך בקרבות פרשת יום טוב!

רפז דינו תפלת מוסף בשבת:

א זמן תפלת מוסף אחר תפלת השחר ואין בהחרף יותר משעה שלש
שעות ואם התפלל אותה אחר ד שעות נקרא נושע ואם לא הפסיד יצא ידי
חובו שאמרה בהיום ואם שכח ולא התפלל עד שעבר זמנה אין
לה תשלומין ושל בה נשיאות כפים; ב כל יחיד
בהתפלל תפלת המוספין צריך שיעבור בעיר אובה;
מותר לטעון קדם תפלת המוספין צריך שיהיו אבותם מ
טרות אוחבות את מעמדו אחרון מעין מלה שישבה כדי לעמוד
הלב אצל עמודה אמורה; ד הין לפנין שתי תפלות ד
אחת שלמעלה ואחת שלמוספין כגון שאחר מלה התפלל תפלת
מוסף עד שש שעות שהוא זמן תפלת מנחה עריך להתפלל
שלמנחה תחלה ואחר שלמוסף ואם היינו דוקא שעריך ש
עתה להתפלל שתיהן כגון שדעתו לאכול עד שיתפלל מנחה
אבל אם הוא עתה להתפלל מנחה ופנוי להקדים שלמוסף
ושל מי שהורה שאין עושים כן צריך להקדים תפלת מנחה
לתפלת מוסף כדי שלא יטעו; ב בשבת יום אין אומ
אומרים בדבר אחר קדוש בתרא; רפל

נחום אבלים ובקור חולים בשבת

א יכולין לנחם אבלים בשבת אם יכולים לבקר את החולה ובא
יאמר לו כדרך שאומר לו בחול לא אומרים שבת היא מבעוד
רבואה קדושה לבא והאבלים מרובים ושבתו בשלום;

אין תענית חלום בשבת

א אמר רב אין תענית בשבת עד שש שעות: ב איתמר אם ש
שמעון בן לקיש דאמר שנה הוא שבן שלא לאכול לא יאכל:
ב יודע בקשעה בבן יום ואכלה בשבת עד הוא בן מפני ש
שנו וקרא יה שריאו כמה חסידים ואנשי מעשה שהתענו בשבת מ"ר אורה ואנר קבלנו
מעשה אם אמרו שכן היה עושה הל' יכורת החסיד: ג
מותר [illegible] בן תענית חלום כדי שיקרעבגל דינו ועריך להתש
להתענות בום ראשון כדי שיתבטל מה שבטל שונב שבת ואם תשב
כחו ואינו יכול להתענות ב ומום ליעוטים לא יתענה ביום ראשון
ויתענה אחר: ד יא שאין להתענות תענית חלום ב
בשבת לא על חלום שראהו בעמוד ויא שבאמת אין להתענות תע
תענית חלום בשבת שאין אנו מקיימין בטלין חלומות לדעת אלה
טוב ואיזה רע והעולם אומרים שנמצא בספרים קדמונים שעל ג
חלומות מתענים בשבת ולו הן הרואה מה שנשרף או יה בשבת
שעלה מן קורות בתו מן שמן שבבן ויא הרואה יה שלא בשבת מ"ר שאמרו
שעלה ויא הרואה שקורא בתורה ויא הרואה שנשא אשה והא דרואה
שמן שנבן דוקא שש אבל הרואה בחוץ שאינו חלום טוב הוא ומתו
היוצעים בלו רעה ונב שהחלומות בדרך הרואה שהם רשם
גם עבדים מתענים בשבת: ו המתענה בשבת אומר
מעבר אחר מעם תבלתו בלא חתימה ובובלו בלא נעור: ז
אם הקרימה בחבוב הוא עונב בן בנים שבתעבה מעוהה הלבה
ויקרים ואם האחר עונב בן בנים שעדיין בהתעבה יאחר:

ח אין מתעטפין בו עד שיהא ערב מה ערות בגד: כב אין מדשקין ולא
מגרדין בעד שיהא ערב חוץ משעת הסכנות שעושקין בסכינשת
ולא בשופר וכן עור שהקיפוה עכבר או נחש וסכינה המטורפת בים
ואבנים שבוחיו הנרדף מפני שבוש או בקפוש מרוח רעה אלא
מונחין ומתחבין) בתבלות בשבת אבל אין תוקעין אחר תוקעין ל
לקבץ העם לשאול אחיהם ולהצילם: כג נרדף מפני רוח
רעה שאסרו בחרוקא דהא לבלהות שישבו כבנת [illegible] ומשקים
ומתחבין וכן נהגו לומר מעלאין בשבת על חולים המקוטלים
כ"ד תבלתא לפ שמתחלת מעלאין:
קבנתהיום: רפט סדר קעורת שחרית:
א יהיה שלחנו ערוך ומטה מוענשת יפה ומנה כרוסה כמובא עוד
הלכה ויברך עליהיין בהבדל והוא מקדש את הקדושה רצה ואחר יטול ידיו
ויבעע עליהם משנה כמו בלילה ומעמד ונסיבה הקדוש צריך שיהיה
במקום קעורה ושלא ישמוש קודם לו כלום כמו בקדוש בלילה ומיהו
לשתות מים בבקר קודם תפלה מותר מפני שעיין לא חל עליו חד
חובת קדוש: ב במקום שאין יין מצוי הוא שכר ושאר
משקין חוץ מן מים חמרי מאכל ומיקר שיין עליו ואם אין לו אפילו
שכר ושאר משקין אוכל בלא קדוש:
רצ בשבת ושלש תאה ברכות בעירות:
א יברך בעירות ומעבים ומעט ליה כרילה שלים מגן מהה ברכותו
ב אחר קעורת שחרית קובעים מרדש לקרות בעשרים ואחד
ולדרוש בארבעה ואבור לקעבשעדה באותה שעה:
רצא דין שלש סעודות:

לא יניח אחד מהם לקיים מעמדה שלישית. ואף אם הוא שבע יכול
לקיים אותה בשביעי ואם אמר לו לכבוד לבחכול אינו חוטא לעבר את
עצמו והחכם עיניו בראשו שלא הלכו בטו ובמעמדות הבקר ומנחה
כדי לתן מקום לבמעמדה ג׳: ב׳ אמרה משנה זמן המנחה
דהיינו מששה שעות ומחצה ולמעלה. ואם נשאר קודם לכן לא קיים מ׳
מעמדות שלישית ג׳: ג׳ אם בא משלה מעמדות הבקר עד ש
שלא זמן הכנסת ופסיק הסעודה. ובלילה בלילה המלון ומחוץ לעיר
ובלילה בלילה מחוץ לעיר ומקנוך ובכן הדבר שאם לא היה נעשה כן מ׳
משחר שמשלה קנוחת הבקר עד אחרי שעה לא היה יכול לאכול
אחד לא אכלה נפה: ד׳ אין צריך לקיים במעמדה שלישית אלא עניין
לבעלו ענבשו בברות: ה׳ צריך לעשותה בבית ולא שיכול לע
לעשותה בבית מאכל העשוי באחד מהמשות מיום הדין ולא שיכול ל
בצרים שמלפתין את הבית בבשר ודגים אבל לא בגילה ולא דאפילו מ׳ מלבים
בבי׳ הטרות יכול לעשותה וקבלה לאשונה עיקר שצריך לעשותה
בבית אחד הוא שבע ביותר: ו׳ עשים חומות במעמדה שלישית:

פרק ב׳ דמן תבלין מנחה בשבת:

א׳ בנוחה כל מוניאין מבר תורה וקורין בו ג׳ אנשים עשרה בפוקים
מפרשה הבאה ואחרונה לנוחו לאות בשבת קורין בפרשה הבאה
ולא בשלישי: ב׳ אומרים שלקחל בנוחה ואם חבבו יום מ
שלו היה חוב לא לו אומרים בנבמנה נבינבת אבים אין אומרים
שלקחל: ג׳ ערבית בבוקר

א׳ מחחרין הבבת ערבית כדי לבוקח מחוב לבהקדש: ב׳
צריך לבלה מבלבשות מלאכה עד שיראו ג׳ כוכבים קטנים ולא
ולין מלאכים לא לרבות ואם יום המעונן ומתין עד שישא הקטן

מנהג: ג מי שהוא אנוס כגון שעריך להתעסק על התינוק לרבר מלאכה מעיר ונולד בתענית שמוצאי שבת מוצאי המלה ומלאכה והבדלה אצלנו ובלילה שלהבר ובן אקור בעשיית מלאכה עד עמאת הכוכבים!

רצה דיני הבדלה בתפלה

א אומר הבדלה בתוך הרעת אם טעה ולא הבדיל משלים תפלתו ואינו חוזר מפני שעריך להבדיל על הכוס עריך לחזור ולהבדיל בתפלה!

ב טעה ולא הבדיל בתפלה ואין לו כוס בביתו וקבור שלא יחזור לא יהיה לו עריך לחזור ולהתפלל: ג מי שאינו שחלבהיות באחד בשבת מעה ולא הבדיל בתפלה אין עריך לחזור ולהתפלל אין שמבדיל על הכוס במוצאי שבת!

ד במקום שאמרו שאינו חוזר ומתפלל אם רשה להתמיר על עצמו לחזור אם מיים תפלתו רשאי אבל אם עדיין לא מיים תפלתו אינו רשאי לחזור:

רצה מבדיל שלא מדינה מי שאין לו יין:

רצו דיני הבדלה על היין:

ומימנו ובנה

א סדר הבדלה יין בשמים בר הבדלה ושריך לאחר שלא יהא הכוס פגום: ב אין מבדילין על הנר אבל בבית שאין מבדילין אם הוא חבר מדינה והיה בשאר משקין חוץ מן המים וביש שאל בהיות במוצאי שבת שיש בוקדוש שהוא נאמר בהפת יא שאנו הקדוש מבדילים בסדר עצו ויא שיותר טוב לומר הקדוש והבדלה שנהם על השכר! ג אם אין לו יין ולא שכר ושאר משקין יא שכותר לו לאחרון ויא שאם מעמה שהיה לו במתר לא ואבל על במתר שיבדיל ואם אין לו אלא כוס אחד ואינו מעמה שיהיה לו במתר מוטב שיאכל קודם שיבדיל ויברך עליו בלחם

המזון

המזון ואחר יצא ובו חמה שיברך ברכת המזון בלא כוס לא
לדברי האומרים לברכת המזון טעונה כוס ולדברי האומרים דאינה
טעונה כוס לא יתבלבל עד שיבדיל ופיירי שכוס זה לא היה בו לא ל
רביעית בשעמים וכבר היה מצוה כדינו שאם היה משיסבו מים
יותר באותה רביעי שתיה שאלב לדברי הכל מצי לבתחלה ושותה
מפמנו מעשה יקמוסיך שבו לה שלימן לבינית ומברך עליו בר
ברכת המזון: ל מי שאין לו ידו משגת לקנות שמן לכל הנושה ויין להבדלה ל
ולהבדלה יקנה להבדלה משום דקדוש אפשר בבר
אם אין ידו משגת לקנות שמן לכל הנושה ויין להבדלה ברחבה קודם:
ל אומר הבדלה מיושב וחוזר הין בימין והדר בשמן ומברך
על הדלק ומחזיר הין לימינו: ל אפילו שמעו כל בני הבית
הבדלה נצה אם נתכוונו שלא לצאת מבדיל בכוס בצורה ה
בשים חובות בהבדלה בשם שחובות בקדוש ויש מי שחולק:

רבו דיני בשמים להבדלה

א מברך על הבשמים שישלבו ואם אין בן אינו מברך לחזר אחריהם:
ב אין מברכין על בשמים שבבית הכסא ולא על שבמרחצים ל
הנתונים במשלה מפמטתו שבמת ולא על בשמים שבמקבת עשה
דקתנו מסובתן בעה: ג שקנים מלאים בשמים שמש
שמש ומין העלים תוך קנקנו הין אינם ש מותר להריח בהם אין
מבדיל עליהם: ל נהגו לברך על ההדס כל היום ל
ואפשר: ה מי שאינו מריח אינו מברך על הבשמים
אלא כתבון להוציא בני ביתו הקטנים שהגיעו לחנוך אולהוציא

מי שאינו יודע: לעצמו דיו [illegible]

א מבבל עב הכל בורח מאחורי האש אם ישנו [illegible] אחרון והכל במשך אבל במוצאו ה"א שמחלל אחרון: ב מעוה מן המוכחר לבלי עבאבוקה ושמו שאומר שאם אין לו אבוקה צריך להדליק אחד לעורך הבדלה חוץ [illegible] להאיר בביתו: ג טהנים להסבב בבתות הודו [illegible]:

ד אין מבדלין עבהר עד שיאמרו באורו דהיינו [illegible] לו בבדי שיכוב להביל בין מטבע מדינה לבין במטבע מדינה אחרת: ה אין מבדלין עבהר שלא שבת מבלאכת שורה באבוקי אור שלא הודלק לבלה, ובלילה שבין שלא הודלק בעצילה מבדלין עבין אבלאם הדלקו, שכן בשבתכון שאם היה מדליקו ישראל היה עובר בלא שבת מבלאכת עבודה מיקרי: ו עכו שהדליק במש מישראל אין ישראל מעכו מבדלין עבין אבל עכו שהדליק מעכו אין מבדלין עבין ובמוצאי ה"ה אין מבדלים עבהר שהדליק ישראל מעכו: ז היה הולך חוץ לבלך ואור אם רובן גוים אין מבדלין עבין ואם מבן ישראל אין אפילו מחצה עב מחצה מבדלין עבין: ח אור הנעשה מהעצים ומהאבנים מבדלין עבין אבל במוצאי ה"ה אין מבדלין עבין: ט נחלים שבערות כל שלו מכשיר קישים בשעם הוא שלהן מבדלין עב עליהם והוא שעשוים להאיר: י אור שלבשן בתחלת שריפת הבשם אין מבדלין עבין שאין אומן עשוי להאיר ואחר שנשרפו אז עשוי להאיר מבדלין עבין

יא בר

יב

פי שיקנו

על בין הבדלות אם יש חרס חסום מברכין עליו ואם לאו אין מברכין
עליו ויש אומרים בחלב ואם יש שמש סחוב שם מברכין עליו והוא
לבדה ודוחה אם: יב אין מברכין על כל שלחנות שאינו ש
ששוין להאור הלבן מה שהיו מולכין בפנים כי הוי אוהו
ביום והנשמרין בלילה בגד אין מבדלין עליו: יג קומה
אינו מבדלים: יד היו יושבים בבית המדרש והביאו להם
חול ותה דמבדל בבם: טו כי בתוך היין חוכתוך עכ
או בתוך סקטליות רואה אתה שלהבת ואינו משתמש לאורה
משתמש לאורה ואינו רואה אתה שלהבת אין מברכין עליה
עד שיהא רואה אתה שלהבת ומשתמש לאורה:

כגון שנותנים בו הבר שלאובה:

דיני הבדלה

א חזקו לאבדל שם ובל אומרים בשתיין אן שאר משקין ה
תוך פמים משתמש עד שעדיין אבל אם היה יושב ואוכל מלוה
ותשבה לו אין צריך להפסוק ואם היה יושב ושותה ותשבה לו
צריך להפסוק ויש דהמ בפקחשבה אבל בודאי תשובה אבל
היה יושב ואוכל כורם מלה ומעדיל ונכנס לעולתו: ב
הין שותים ואמרו בזאו ונעדיל אם רצו לחזור ולשתות קודם הב
הבדלה אונם עליהם לחזור ולברך ושם שתוכלו בלבד: ג
כשמפסיק להבדלה אונו צריך לברך בהבדלה עבדים שלהבדלה ויש
שצריך: ד כשהיה שופך והבדה שאמרנו שאינו צריך
לברך אם בגד משלתו ומברך בשם המלון עבדים ואחר מב
מבדיל עליו ואם ושלו שניכרות מברך בשם המלון עבדאחד
ומבדיל עבדאחד: ה מעה ואחר קודם שהבדיל יכול

להבדיל אחד: | אבל אם המיון בלא מבדיל עדיפא יום ב
שלישי ויום שאינו מבדיל לאחר יום ראשון ואם יודע ודוקא עדות
והמבדיל בין קדש לחול חבל על בר ובשבתות אינו מברך לא במוצ
ושל מי שאומרי דהא דקול טונס מבדיל הכל היפה דמבדיל בבב
מש אבל אם לא הבדיל בלילה כיון שבטעם שהב אינו מבדיל:
ג המבדיל על היין בשבתו אינו הבדיל קודם שיטול ידיו
טהר היין שבתוך הכוס שאין צריך לברך עליו ואם לא טהר אחר
עוב ידיו קודם שה בדיל: ד בשנטל יין שבתוך הכוס שאין
צריך לברך עליו גם אין צריך לברך בורא פרי הגפן על כוס של
שלהבדלה ואם אין לו אלא כוס אחד וקבוע שיטאון בן יין יותר ובלי
ברכת המזון בלא כוס ושמי שאומר שצריך לברך ברכה ב
אחרונה, בלבוס שלהבדלה: ט אסרוהו לבעוף תבל
תבל להבדלה צריך לזכור שלא יבוא לחם בשלחן קודם הבדלה
ואם הביא כולם עליו מפה ומכסין לבו מוקדם בסוכה ויצריך לזכירו
אם לא יבאנו: י אסור לעשות מלאכה קודם שיבדיל ואם
הבדיל בתפלה מותר אבל שעדין לא הבדיל על הכוס ואם צריך
לעשות מלאכה קודם שבדיל שהבדיל בתפלה אחר המבדיל בין
לחול בלא ברכה ועשה מלאכה:

שיסדר שלחנו במוצ:

א בעונם יסדר אדם שלחנו במוצ כדי לבזות את השבת אבל
אינו צריך לאכלו: שלא

באילה כלים מותר לצאת בשבת ואילה

הם אסורים:

א אין לחוץ בשבת אחד הוא לבד מצוה אבל לבית הכנסת אם

על כתפו ונכנס מתקומו במקל בידו ועל שוקו ונשתה
בתנו ועשה מלאכות שבעור או עץ בראשו שוקן או תבלין ה
והתבלים וכשהוא נשען בידו ונוקל עצמו נשענים עב ו
ינבון קרנות הין יוצאין בהן בשבת דאי לדבר ולא מעלו אל
תאחרנא [illegible] ומשתבר אבל בבסא ומטלים שבידו הקשים
מותר [illegible] ותקוע בשתו ינבון ומהלך על שוקו ועב אלכבותו
ונעשה מלאכות שבעור בשוקו יוצאים בהם בשבת: יב
דוגי שאינו יכול בלא מקל מותר לילך בו אבל אינו קשור
גו אבל אם אפשר לו לילך בלעדו ואינו נוטל לא לבהלוק עצמו
אסור; יג כומא אסור לו לצאת במקלו: יד מי
שהוא אסור וכלים ברגלו מותר לצאת בהם: טו אין
יוצאין בחקמטין והוא כמין חמור שעושים לנעים ומאה ט
כרוכב עליו והוא נשאר והולך ברגלו ולא בקשרי והסנים ט
נבהים שיש בהם מושב לכף הרגל והולכים בהם בתוכו ולא בב
ברמיו והם כמין עורות מיעוך שנותנים על הכנים להחיל
הנוקות: טז אין יוצאין בתשבי אקונה ומחוגלת
אבל יוצאים בשוק וקמוליה: יח יוצאים במוך וקטנים שבל
ומבה לשם כרפתין הלבן הוי כמו תכשיט וכן בקלוטת שיש
וצעב אן בחקטלונת ומלוגמא ורטיב שעליה ואם כבלו מ
מעליה לא יחזירם ובשעת שלא יתנם בתחלה אבל אסור ב
בגרוך חוטו אן מושיחה על המטה לצאתבו דכיון שאינן מרפאין

ד כעין מצעות אחלות שלבריאל שקוריים בגם הרגלים.

ד' חדרת שיערו

הוי כלשון אבל בתנך שבורך על הרעוה שלא [illegible] ובלבלן
בוקשרן ומתולן; כ״ב הבנים יוצאין בזקנין האדונים לפס בלא
בכפותם אבל אם אדם אדונים לא; כ״ג יוצאים בטיט ובמ
עשבים שקושרים אותם בקשרים ותולין אותן לרפואה; כ״ד
אין יוצאין בקמיע שאינו מועילה ואם הוא מועילה יוצאין בש
אתמחי גבא ולא קמיעא כגון שכתב לתש אחד בא אבא ויצאו
שלשתן בשם אחד דאתמחי גבא לאותן לתש בבשם שיכתבנו
אבל לא לשאר לתשים ובשאין קמיע מועיל אם יכתבנו אחר
לש אתמחי קמיעא ולא גבא כגון שכתב לתש אחד באיגרת
אחרת וכיפת בו גב שאותה אגרת מועילה לכל אדם וכ״ש אי יש
אתמחי גבא וקמיעא כגון כגון שכתב לתש אחד בא אגרות;
וכל אחת הועילה לב אנשים או לאדם אחד גב אתמחי גבא
לתשלה אבל אגרת אינו כיכתבנו ואתמחו אגרות הכלו לכל אדם;
אבל אם כתב קמיעין לא דם אחד ואיתאו גב לא אתמחי לא ס
ולא קמיעא, ומותר לרפאות בקמיע מועיל לש הוא שלכתב
אם שלטוקרים בין בחולה שאין בו סכנה ולא שנכתבו ותלבו
לרפואה לא אבלו לא אחלו החולי לא שהוא מלשכחת נכתבן
עלבהן שלא יאחזנו שדי ה׳ וקושרן ומתולן בראשות הבנים וב
ובלבד שלא יקשרנו בשיר או בשערות ויעמד בו לרה שיאל יד
ויתמלו שיועמד בולשם תבשיט וזה אסור ולא תבשיטו הרא;
כ״ה נתמלן לנמר הרוחא על עינבו שהוא כרפואה;

כא יינתן בגבעת החלב ובשן שלשונל ושבועמל העלוב
בין בחול בין בשבת ואין בו משום דרכי האמורי וכן בכל דבר
שהוא משום רפואה אבל אם עושה מעשה והן עכו"ם שהוא
משום רפואה אסור משום דרכי האמורי אבל כל לחש מותר
ולא יתקרו לא בשמותם שבאיקן ואומם מעוברים וישמו שתשש
בכל [illegible] אינו משום דרכי האמורי: כח מי שיש
לו מכה [illegible] תבלו וקושר עליה מטבע להנין שלא יעבר בגלו ונם
הוא מרגיש מותר לרחוץ בו: כט הוצאת בטולות מקופלות על
כתפו דהיינו שלאחר שנתנה על ראשו מגביה שוליה על כתפיו
חיוב חטאת אבל אם אינה מקופלת על כתפו לא משולשלת ב
בלחבה למטה מכתפו שרי שמאחר שהוא מתעטף בשוליה וה
ומתכסה בה כתפו והוא אינו שמתקיר קצת מלמטה מותר
ועכ"פ זה מותר להתעטף בשוליה תחת הבלימה ולהניחו לבית
הטבילה: ל מותר לרחוץ בלי בטולית בבית הטבילה:
לא הוצאה מעטף בשוליה ומקופלה מכאן ומכאן בידו אושל
כתפו אם כתבון לקבץ בכתפו כדי שלא יקרעו אם כדי שלא יתלכלו
אסור ואם קצעם להתנאות בהם בגבהה אבל המקום בגלגל שקן
מותר והם בטליותיה שלהם שהן ירעה אחת מרובעת אבל כ
מ מלבושים דיין בשהוא לבוש בהם ומגויה דין מתוכם מותר ל
להתנשק קצתם בדו ולהנגיון כדי שלא יתלכלו שוליו בטיט אבל
כדי שלא ישבבוהו ללכת: לב הוצאה בגשרת הערוגה
לן אפרו לויב: לג אסור לרחוץ בשבת במעות

[illegible] ; לא יוציא אדם [illegible] השקוע
[illegible] אע"פ שאין שמה כדוכה לא [illegible] ואם אין הדוכה
ראשון ורוצה אסור לצאתו אחר קשר שני ראשין לאמה [illegible]
זה עסקה ; לא לצרים הקשים אסור להביאם אבל אובדים [illegible]
כשהוא מעורב בהם ואם אינן קשים בהם הרבה מותר ; לא
מותר לצאת בשבת בשני מגבושים זה עב"ז בין [illegible]
חבילין בין שהם שני חלקים בין שהם שני [illegible] בין שהם [illegible]
חגורות זו עב"ז ואינו אין מלבוש מפסיק ביניהם ; לא
מותר לצאת בשבת בתר ידים הנקראים גוואנטשוי"ש ושל מי ש
שמחפיל להעריך שיתברר בעש"ז בתרי ידים שבמגבושין אושיק
שיקשרם בהם קשר של קיימא יפה ואמו לחוש לחבריו ; לא
היוצא בשבת בטלית שאינה מצויצת כהלכתה חייב מפני שלא
שאותם החוטים תשובים הם אמלן ודעתו עליהם עד שישלם ו
ויעשו עיטרות ואם היא מצויצת כהלכתה אע"פ שאין בה תכלת
מותר לצאת בה בשבת ; לא טלה שיש בה ציצות שלו
שלו תלין אותה בהם מותר להתעטף בה ולצאת בלא ואין ל
הציצות תשובות כמשוי שמבוטלות אצלה . ולכך מותר לצאת
בציצות הטבעיות באצבעו אע"פ שאין המעבלים קשורים בהם
והא לכלבא שנפסק מן הבגד וראשו אחד מחובר בגון לולאות
ואינו תשוב מותר לצאת בו ואם תשובה הוא אסור לצאת בו
כ' בוצע שהוא מתפשט להבין מראשו עפת אסור [illegible]
להניחו בראשו אסור בצאת משום אהל ; מא לא לצאת
בשבת

ט הרבל הבאות
העלין ;

ובעיר בעין אהל ;

[illegible] שאל אשה העשרי [illegible] [illegible]
שאמרו [illegible] [illegible] הרוח [illegible]
ואחר [illegible] אמות [illegible] אבל הוא מחודש בראשו אן שהוא ע"
עפרון שראשו נכנס לשם ואין הרוח יכול להבדילו מראשו אן
שהוא קשור בעצבה תחת גרונו ונהגו ליטא במיחש בידי:
[illegible] תפלין בשבת בלילה במקום שאין משתמרין ע"
אם ישכח [illegible] שגאנו שלא להניח תפלין מכאן והלך בו ואם אין סכנה
אם ישנאם רעועות שבבל ניכר שהן תפלין ולא קמיעין והן קשורות
שהמל בבשר מכניסן לתוך זוג דרך בשרה עד שיכנסם ואם היו
רצים שלא יפסקו בבשר ולהכניסם בתוך זוג יחשיך עליהם עד
הלילה ויצאם ואם ירא להחשיך מפני הטיט מעליהם בחות בחורה
מלא אבנות אן נותנם לחבירו וחבירו לחבירו עד שמגיע לחצר החיצונה:
מלב הכונסא מפל תורה בשרה אם אינו שעת סכנה ישב ומשמרן
ומחשיך עליו ואפילו נשמים יורדים מתעסק בעור וחוזר ומכבה
אותו ונכנס בו: מלל הבא לה ציל בבין מפני הדליקה בבשבת
מלל שיוכל בבגדו ועוטף בבמה שיכול בעטוף ופושט וחוזר ובגד
ומוציא: מלה מי שנשרו בבין בבמים הולך בהם ואינו חושש
שמא יבא לידי היתר ולא ישה ישמאם בבגדו מפני מראית העין
שלא יחשדוהו שבבאן בשבת ואם בן בחדרו חוטים שאין שם יומם
אסור ולא אסרו אלא בשטחן בשבת אבל אם שמן מעשה בשם ל
ובמלוכלים אינו חייב בתלמן בשבת: מן בבדים הנשרים

בגדים יהוא לבנים קצרו לבאש ; מל' בא ונשא חוט טלו א

בגבעת אבל עורקיוה ; מ"ה מעשה חדש בגלגלו מבזאק

כיון ולא חוששין שמא יצא לחוץ ולא יתור לבגדים שהם חשרים

על הקיטור; מנו מותר לחוץ ויון בנהר בשבת עלבד שלא

יוציאם עם המים עליהם חוץ לנהר ד' אמות [illegible] ושנים

בפשתן קרוק וצמר מנופץ שבראשו בעלי חטטין [illegible]

שעבען ופרק או שיצא בהן שנה אחת מבגדי ; כ"א [illegible] מותר

נוחת בו במעכבת שתולין בצוה לבני שיש [illegible] בידו או ב

בקרונו וכן במרטוטין הכרוכין על היד או על האצבעות [illegible] ש'

מכה ; שב' דיני קשור ונקוי הבגדים בשבת:

א המנער טלית חדשה שחורה מן הטל שעליה חייב שהניעור זה

לה כמו כיבוס והוא שמקפיד עליה שלא ללבשה בלא ניעור ; ב

המקטיפלת שעל בגדים כגון אלו היצלות שבגלי היטלות שבבגדי

הצמר השחורים לבן מן האריגה חייב משום מכה בפטיש והוא

שיקפיד עליהם אבל אם הסירם דרך שחוק פטור ; ג

מקפלים כלים בשבת לצורך שבת ללבשן בו ביום ורוקחאים אחד

ובחדשים שעדין לא נתכבסו ולבנים ואין לו להחליף ואם חסר אחד מאלו

התנאים אסור ויש מי שאומר דמקפלו שלא כסדר קיפולו הר

הראשון מותר בכל ענין ונראין הדברין ; ד מצעו שמצעו

הבית מצעין אותו לישנו ממנו בגדים לצורך השבת ושלאחר

אסור מפני שהוא טורח בחול והתורה דומה לחמיר ; ה

חלין

כלו

בגד שמקפד בו אור אחרון:

ם שטונים:

ומיותנה בלי:

הלוקח לאחר עשיה הוא מתקשר ומשעשעים אותו בדברים [illegible]
בשעותו בשבת שאינו מתבטלין לא לגבן אבל קורא אמור מפנו ל
שמתבטלין לגמרי עתה והוי כמלבן: ו' עוד שעל הגן מקרח
בחול דאבל לא בקרקע דמה אחר לחשוב גמור ושמי שאומר
[illegible] ז' עוד שעל בגדו משעשעין מבחוץ דלא ל
מוכחא מלתא לאתחזויי כמלבן אבל אם בחוץ דמי למלבן ו
ומתרעין בעפר) ומ"מ דהכא לא אבל יצא אסור דהוי טוחן: ח'
אין מגרדין מעל בגדי תלמידים ושן מפני שקולף השער והוי מפרק:
ט' מותר לית מים עב מעל בשר אבל בבגדו דהיינו
דאיכא שמשעשע עדיין עליו זה אסור אבל אם שישעשע בשל
אסור אפילו בשר בגדו דלא הוי בגופו לא מקנחו בסמרטוטו בקל
ולא בגדולה כן יפחות: י' הרוחץ ידיו מוב לגבם בלח
דן בגן ולהטיל מים המים כמו הבגד קודם שיקנחם אמה:

יא' מי שנתלכלכה ידו בטיט מקנחה בשר הכוס ובשר
הכלה ובמפה הקשה השאיר לאחוזה קונים אבל לא בטבה
שמקנחים בה ודים שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול ו
ויצא לבבם הטבה: יב' אסור לגבב כוס שהיה בו המים
אויין במפה משום דאתי לידי סחיטה: יג' אין מתבלין
בשבת אמריאה שלמרבבת שהיא אחריסה כאילמלא דאמשינן שמא ל' מגנן מכין יקלן מד
ושור הבה טמין והמלוכלכין ואפילו היא קבועה [illegible] אבל מותר נדיק:

[illegible] שהיא הרוגה שאין בה תשש אעפ"ן אינה
קטועה: שב דינו תשמוטו האשה:
א נאתנת אשה בחוטו עמו ולא בחוטו משתן ולא בציצעות ש
שבראשה מפני שעריכה להסירם בשעת טבילה: [illegible] שמא
הוסרם ל' אמות בלה ואם הם קטנות בשערה מותר [illegible]
ואם הם מגושה אלינה מותר שאינה עריכה להסירם בשעת טבילה:
ב מותר לצאת בחוטין שבעזאלה שהם רגיים ואינה עריכה
להסירם בשעת טבילה אבל בקטלה שבעזאלה אסור מפני שעריכה
להסירה בשעת הטבילה לפי שהיא מהדקת אותה כדי שתיראה כ
בעלת בשר וחיי שיון דלגאה אתיא לאיתויי ל' אמות בלה: ולא
תצא בטוטפת והוא מסוגן עיר ומגיע מאלן לחלן ומחבשרבוטין
הוא גל עיר ואינו מגיע לא נד לחוס שבורכתן עלי אשה ותלבל
לה, עד לחוה מלבא ומלה ומלבא והוא שאינם תלוין בשבבה חוטשין
ולמה שלבא לאחלויי ואתוא לאיתויי ל' אמות בלה אבל אם מגיעים
ביצא למרחק להכי ומותר: ג ולא תצא בביפה שלעפר
דהיינו חוטו ד' אמות לגלגין (עבידו כי הוצא ולחבים בשתן ל'
אמות בשיגור עיר ולא בא ויעמוד אחרון ומותר מטלית שעלגן
בו חוטין שלאבנון ותלבין אותן לבלה להפריח מאבה האבנים:
ד לא תצא בעיל שלאקב ופרשי שקורא תבשיטן עגול
ומעגיל לבלמין [illegible] ויש אמרים בשון שמתגבים אותן בב

לאלמנה ולגר וליתום ולעני שלא לגרשם: ה כלומר ואת
הנשים שבמדינה שלא מאמין באמונה ומשליכם בלי צוותא והבלים
מורדות לאמרם בזמן שהוא עשוי מהתורות שלהם הרחקות בהם ושל אין
שאותם התורות בצוותא אמתית: ו המוקים היום חתמת
מעל הארץ אם ושבה ציעות קערות הבויות בה לקשרה בהם ובחזקן
בקשרים המחדקים שרי ואם אין ציעות אקור: ז לא תעשה בקר
בקטנה דהיינו בבל שיש לו שנעים כעין מבנים ומבנים בו ציעות
הרבה והשרת סבוב עוראה והבגד תלוי עליה והוא תשוב ומעוור
בזקנה: ח לא תעמד בנקמיהאך אפלו יעמדת בשמלי האמן: ט
לא תזרע כמלחמה נקובה ואם יצאת חובת הזרע שאינה נקובה אם מעבלת
בה קושרים אקור מותר לעשות בה ואם אינה מעבלת בה קושרים
אקור: י לא תעבד בבקר ובחמר יחד אם יעבד חובה ואם יעבד חובה
ובשאין עליה חובה לא תעבד ואם יעבד כמותה: יא לא תלבש
בגד שעטנז צמר והבגד תבשיט שקשרת בו מפתחו תלוקה ולא בבגד
והוא קשר שקשור בו בשם שריתן מוב: יב אם תקל אחד
מושבה ומשיכה אחר בתוכו אם הוא שלאבלא הנחתו ובין ש
שמשיכה בתרא מושאל שנם דבמא מנגן בה ושקלא ליה ומפשיא
אבל שבבקף שדומה לשאר שונים מותר ובלשון שן דאחים: יג
לא תעבד בטנגל הקרון בטנגל דמלכו לה ואתיא לאיתנוי ובאבנגל
חלש שמא לא עבד בטנגל אחר נמצה בבתרבו מאתת חוב שקרא

לבלתי אחל כלתה אבל אוסר מותר שאינו מקיל בלבד: יל
ויעמה אחותו שיעמד בין מקשה בין משלמתה ואפילו משעה בה מה
ובלבד שלא תעמד אקפה בשלמתה ולא ובלה בשלקה: טו
ועמה בקשר שעושין בפנאת חיטוך שין הרע שלא ישלטו ובמוך
הקשור ומהודק באזנה ובמוך שבקבלה ובמבל ומעבר הקטנים מבל
על אפילו אינו קשור מותר ובמוך שהתקינה בגתה אפילו אינו קשר
דבין שהוא מחוק בה חיוטין ולמה שקלה בה אפילו ושלבו בית יד:
ובמבל ובגיר מלח ובמבל בשם שתתן לתוך פיה ובלבד שלא תעמד
בבתולה בשבת ואם נפל לא תחזיר ובבתי שוקים שקולין במשיחה
קטנה שוקה אבל המשיחה קשורה בה ולא חוטין שמא ישתלשלו ל
במשה: ויעמה באצעה שמטחין בזרוע או בשוק והוא שהיא דבוקה
בבשר ולא תשמט ושמו שאוקל בשלגרון: יל בבלמה
שובלת בעת ילדה להתרפא בה ולא חוטין ולמה מגיעה בה:
יל ושאוקרים בהבית מפתח אפילו בחיצו ובתרבו אם בידן אבל
לא בתנורתו שמא ישבח ויעמדה בה: יה בשאפרו בעת
בו בה אבל בעת בו בתעל שאינה מתרבת מן מבבל ופיאה ב
בריה דהינו קטנת שיער שקבעת בתוך שערה ויה דבשאפרו
בעת בו אפילו בהתקשטו בו בבית חבור ובש בעת בו בחיצו הא
המתרבת חוץ מבבל ופיאה בריה ויה שהבל מותר בעת בו
בעל אפילו אינה מתרבת והאידנא כשי דין הבו בעת בבל
הבשיטין

בתכשיטין ויש שאמרו דמדינא אסור לה שכיון שלבה ושמחה
מרוצה שיהיו שוגגות ולא יהיו מזידות ויש שלמדו עליהם זכות
לפי שהן נוהגות בכן עכ"פ בבית אחרונה שמתבטלו שלבה אסורין לשמחת
בתכשיטין בחצר שאינה מעורבת ושתיה לגיתן הי' נמול הוא
ביום כל הי' שלבו כרמלית ודינן כחצר שאינה מעורבת ומותר ומיהו
טבעת שעליה חותם לחוש תקנו בהן חז"ל תשמישתה אף בכרמלית אסור
אפילו לדין הי' לכל מאי דאתמר ביה חיוב חטאת ויש מי שאומרי שבשין
הלכה שנהגו הנשים לשאת טבעת שמן עליה חותם הרי הוא לבה
בתכשיטין ושרי דכל עליך הוא ולפי"ז אפשר דכיון שנהגו הנשים
עכשיו הנשים לשאת טבעת שיש עליה חותם הרי הוא לבן בתכשיטין ויש
ושרי ומכל עליך בהלכיר לנשים שלא תצאנה לא בחותם שהן עדיין
בתולות
בהעלם קשורים ולא יותר כובלה שמן לבם תעשה בו ושמעתי לבו;
וכל עליך בהלכיר לנשים שלא יטלבו מתוך שטבלתולה אם
עוקרה לנשים בעונותיהם לא אל ניטל מעשה חודה ועוקרה לנשים כך;
כ' הבנות קטנות שנוקבים אזניהן כדי לתת בהן עגילים
כשיגדלו וכדי שלא יסתמו הנקבים נותנין בהן קסמים מותר לה
לשאול בהם והל' אם נותנין חוטין באותן נקבים שסגורה לשאת
בהם אם אינם עבותים אצלם הם צבועים אסור: כא
ושאה אשה לעולה והוא שמעטפת כל ראשה חוץ מהפנים:
כב פורפת בשבת על האגן ועל האבן שיהדתו
לבל ויעשה בו אבל על המטבע אסור לפרוף בשבת דלאו בר
מלאכה הוא ולא מהני ביה יתוד ואם פרפה שלא מעשה מותר לה

מותר לטאות בו בשבת: כב. אם היתה עגלה נהרסת אגל
לבנה ופרטה, עגלון כדי להוציאו אם לבלי אסור ואם לברר מלות
מותר; כל יוצאה באבן הקומה ובמשקל ששקלו בנגד
כדי שלא תטול ואם טלו לא תעבירה עליון; כה אסור לאשה
שתעביר בשבת קרקע על פנה משנס עוצב ומטעם [illegible]
בשבת ומטעם לא אסור לטות על פנה בעמק וכשנות [illegible]
הנשר; כו אסור לחרוק במקרקע בשבת ואם טלו אותו [illegible]
משער תקיר שאם שלא נעקרו שנאות:

שלל על איזה נעבד מצוה על שביתתו:

א אדם מצוה על שביתתו שמל ומוצל לעשה עבדות וקבלעגון מ
מצות הכנה הנות בעבד אבל אם לא מלומצל לא קבל עגון מ מצות ה
הכנה בעבד הרי הוא כגר תושב ומותר לעשות מלאכה בשבת
בעולם ישראל אבל אם שאינו רבו ואם לא קבל עגון שום מצוה לא
שאין הוא עבוד בעור דינו שהם שוה לקבל עגון מ מצות לפי ערכו
תולה שאין בו קבלה דקול אומר לעבד ועשה וכן מת ציום מוצל אשון
דקול יתעשקון בו עממים אסור לומר לעבד ישראל אכלו הוא עובד
לגוים לפי דכיון המלאכת העבד אסורה מן התורה לא הותרה ב
בעבד שאין בו טיקוח נפש ושחוקים ומתורים בזה ומכל מה
הוה עושה מלאכת רבו שלא מדעתו ונכרי שאינו עושה בעבדתו
מותר ואונו נריך לרבו ולישראל שאונו רבו אבל עושה בעבדת
ישראל מותר כל שאין שם אמורת ישראל והלאה ובעבד שלא
הגיע ישראל בשבת מחותה מלאכה ונא. ובלא שלא קבל עגון מ

מצות

[illegible] לעשותם: צ והיכא דמותר השמן לעשות [illegible]
[illegible] ישראל לעצמו ואין עצמו ביום השבת כיון שהתנה עמו מבעוד
יום [illegible] מעותיו ולבני בעיר שלא יהא הדבר תשש ראויים:
[illegible] במור שהוא שכיר אין רבן מצוה עליהם שביתתו:

שה בהמה יצאה:

א בהמה יוצאה בפה שמשתמרתן אבל אם אינה משתמרת
אז לוי נטירותא מיירתא ביומא והוי מעשוי וכן בדבר שהוא לבוי ולא
לאמר לא תצאנה הלכך מחקה יוצאה בשמלה דפי אלא שהוא
מצוה שלבריאה ונוקב חוטמה ומכניסו אמכלא לבא בבא. ד
דבר אלא דהיינו ברזא והנמל באמצע קיסטרן ופרד וחמור
וקוף ויונאין באמצע אוכלין שהוא כריכן אבל לא בשניהם ותור
לגדול אבל האפר בבוב אחרה ותיבאנו. ומותר לטלטל
האפר ולתנו בהבמה עבבי שלא ישנן עליה: צ
אם קסל אבל הקוף הרי הוי מעשוי לפי שאינו משתמר בו:
ג לעשות חמור אגרומיא אסור: ד בהמה שעקרה
אעפ שאין בשתמרה צריכות לאותה שמגיחה והיא עדיפה מותר
לשחטה: ה בעלי השור כגון בלבוס שלעיזים וחיות קטנות
שושלה כמין אעגלה בגיב שחרס ומוכנות קטנות בה ומבינים

מ"ר

[illegible] מותר שיעמוד ויכוף [illegible]
ויכבה [illegible] ו אילנות ויסמים בצדיה והוא שלא שקולשרים
לה תחת אצלותם שלא יעלו עליהם הקלות ויסמות שחולות ו
והוא שקולשרין אותן מבני מעלה כדרך ועלו עליהן האלים ויסמות
בצורות והוא שקולשרין בגל מביב לשמור בעבור שיהיה נקי
והעצים שבורות והוא שקולשרין כדרך שיוריהן ונלקח [illegible]
אותם כדי שיעמדו עליהן ולא יתלבו ראוי מהלך שמר אבנים
קשה כדי לשמור הגבן שלא יכנס לתוכן אבקר ולא מהלך שמר
ותושבן הבא נגל ואתי לאיתויי: ד תמוך ויבא בגדיאת
והוא שהיה קשור לו מעיקר ושאר כל הבגד מותר אבקר ולא יבא ב
בגדיאת אבל אם שקשור לו מעיקר: ה מותר ליתן מדרעת
עלה המור מעל הצבר עלבי שלא יקשלו בו מפני שכל שקולשר
עליך לקולטלין ובמיגא מקשרבשר בגדה אבל על הסוף כדון לגיתן
לגיתן לו ענבר ענבר אבור ליתן עבדן מדרעת בכל ולהמיר מדרעת
בשבת בקמן [illegible] אבקר כדון לגיתן לו ענבר אם לא ימירנה
ואוכל אבור בין ביטול בין לבינה בין לאבור בין לקוף: ו
אוכל שעלה המור שבא מן הדרך ועליך להמור לענבו לא יעלו
בידו לא מהגיל [illegible] מהבתנן ומולכין ומביאן בחיר והוא ב
נופלתן: ז אין תולין לחמור מוסקל בצואה ליתן ב
מאבכו בתוכו שיאכל מאם אבל שבלים ומיוחים שעמדים קשר
ומשבלים

בגדי [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

יא לא יצא הסוף מעוב שלבל שאלין בין עיכון שלא
תשלטו עין הרע ולא בלקורות שעושים לו לבני ולא עניים בעין
שבדרכים שקושרים אותן שלא יפרטו דאיתן בקנעים ולא תבא בתרום
שבביה שחוקמין פיה שלא תרעה בשדות אחרים ולא לבהמה ב
בטול שאלים ביתיה שלא תנוף אבל יעמוד באחד שעה מכה
ובקשקשין שעה השבל והם לחות שקושרים לתם סביב העינים ג
הנשבר בהם ומשליך שיעשאת מקרעה ותלויה בה ומוקק אל ד
שבעולרת ומפחיד בזהיר אבל לא תעבר בולה אחר שהוא מפ
פקוק בין אם הוא בעולרה בין אם הוא בבקתה: יב לא תעבר
אחרים בין שהוא בעולרה בין שהוא בבקתה: יג אין הגמל
ומכר במטולטלת והוא בלי כר מקבן שנתבטן תחת אבו אחרת
הוא קשור לו בזנבו אחר תהיה קשורה בשנו ובחטוטרתו או ב
בשליה: יד לא תעבר שום בהמה לא שור ולא גמלה ט
שקוק שקושר יד אחת עם רגלה ורגלה הינו שקושר אחת ל
מרגליה כלבי מעלה שלא תלך לא עבר מבלים: טו
לא יקשור בגמם לה אחר לה והוא מוסבא מפסל המשקון ומלמם נ
נמשכים עליו אבל אם תוכל כמלה אחרי גמלים בידו מותר:
ושמוש חוקל גם בזה ולא הוא לא להוציא בהמה אחר לבית הפ
והוא מוכרח בתבל: טו המוציא בהמה והוא מוכרח

[illegible] שלא יעבור [illegible]
[illegible] ולא פיותקין מלחמלו הבעלים ונם לאחרים
הרבה מן הבעל בין ידו לבהמה כדי שלא יכבוש על שלה בעינבטרת
הקמוך לארץ ואם הוא ארוך יכרוך אותו סביב עוראה ; יג
אין חמור ירעה בסרעית בקמן שאינה קשורה לו מעש ולא בזנב
אעפ שהוא כקוק ולא בשלם שבצוארו והן בוחמר שקושרים קבוב
צוארו שלא יוכל מסתו ולא בריצועה שברגלו והוא [illegible]
עבה שעושין מקש וקושרין ברגלו בהמה שפסיעותיה קצרות
ומבה לגליה זו בזו ועושין לה זה להבין שלא תבה זו בזו ואין הגדל
הטרנגולים ישאין בחוטים שקושרים ברגליהם לקמן ולא בריצועה
שקושרים ברגליהם כדי שלא ישברו הכלים ואין האילים ישאין
בשבלה שתחת לחייהם שעושים להם כדי שלא תהיה הליה
נכרת בארץ ואין הגמלים ישאין אבן ידוע שנותנים בחוטמיהם
כדי שיתעטשו ויפלו הולעים שבראשיהן ולא יעבר בשלקנין
שנותנין על עיניהן ולא בצמר שמעמידין בחוטמיהן שלעבר כדי שלא
יעבר ולא פרה בעור שנותנים על דדיה כדי שלא ויכלוך
השרצים ולא בריצועה שבין קרניה בין אם לשמור בין אם ביאלגוי
ולא תאמר שור אם פרה בחבל שבאוזנה לפי שאינה לפי ועה שמיה
אבל עגלים מותרים לפי שהם מהלכים בקל ; יד אין
רוכבים על בהמה ולא נהנין עליה ואכלו בדרך אחר להשתמש
אבל יש שעושין מגן שאחר אחר תוכה על ערה והוא משתמש
בו מותר ואם עלה עליה אכלו בדרך ירד משום עצר בה ומעמס

ומעמס זה ז

ח

[illegible] משום שעליה כיצד עושה מכניס ראשו בתוך הרשת
ומסתכל לכל אחר והוא נופל מלין: יכו בהמה שנפלה אל
המים אם היה שמוקם ומפנה כך אינו יכול לנגיסה בקרקע מצא
כרים וכסתות ונתן תחתיה משום ערב בה אעפ"ש שמתבטל כלי מהיכנו:
כ מותר לגזז לעז להלבש בהמתו בשבת משום ערב בה שהיה
שהחלב מעורה והחלב הקורבו בשבת ויא שעריך לקנות ומן העכו
בזמנו מעמד שלא ואא נראה כחלב לעורך ישראל: כא נבלות
שעושות שפחות מעמדן מחלב שלישראל מותר כיון שאינו אומר
להן שעשו: כב מי שישב לשנר נגו ורוכב על הבהמה
בשבת כשמוליכה לרשקותה אין עריך למנעו שהיו נושא את עצמו
אבל עריך למנעו שלא יתן עליה בגדין ולא שום דבר: כג
מותר לטלטל סוס או פרד אוחמור לרוחה עבו ואעפ"ש שהעבו משתמש
בהם בשבת אין בכך כלום כיון דשלא מדעת ישראל הוא עושה
ואינו מתרין שכירות מכמתו ואם רואהו משתמש בה בשבת מוחה ב
בידו: שן באיזו חפצים מותר לרבל בשבת:
א מגמינא חניק ולבד חפציך אסורים אפילו בגד שאינו עשוי
שום מלאכה כגון שמעיין נכפין לראות מה עריך למתר אם ליכך לאחר
המדינה כדי שיטהר לראות בלבה לגדיאן וכן אין מחשיבין עב:
והחנם לשבור פעמים אצב מחשיב עב היתום להביא בהמתו ויא
שיתם אין הבהמה יכולה ליכך אבר גביה כגון שהוא מלא קמן אינו
ויש אי להתשיב דאינו רשאי להביא דאסור לטלטל בה שהם מוקצים
ב. היתה בהמתו בנמדתחוץ לתחום יכול לקרוא לה
מי שתבא: ג מחשיבין עב היתום לעשות שביתו שלה כבר אז

פ' הבנים
ר' הנם

[illegible]

[illegible] אמר לו שלא ואמר לו אשך ידוע שלא [illegible] עליו וכן אם בקש

מאמנו [illegible] לו ואמר לו תן בשמים והוה חייב לך עשרה:

השוכר את הפועל לשמור שדותיו או דבר אחר איני נותן לו שכר שבת

בכל אין אחריות שבת עליו היה שכיר שבת שכיר חדש [illegible]

שכיר שבוע נותן לו שכר שבת בכל אין אחריות שבת עליו [illegible]

לו תן לו שלשבת לא אומר לו תן לו שכר השבוע או החדש אם יאמר לו תן

לו שכר שלשה ימים: ה אסור לה שכיר חנם להתבטל בשבת

ויש מי שמתיר: ו חנם שמים מותר לבטל בהם כגון השבונות

שלבעיה ולמקום צדקה ולבקר על עסקיו לבית ולשדה ולשדך הנשים לבית ארוס

ולבגדו אבל אם אומנות ורוקא לרבי אם רואה לה שהבל אבל לשמן

להשכיר לו בכסף מעות אסור: ז מותר לטלטל בשבת כל

המצטרך שלמצוה כגון לטלטל אם במקום מי שיחה ולטלטל חזר

מי שהוא חולה ולבחוץ עצים כמו שנוהגות הנשים מותר אבל מי

בעיר שלמעלה: ח הרבור בשבילן מותר ולא מנשים עוד

שבת מצוה שלא יתעבר בהם בלב והיא בעיניו כאלו מלאכתו

מצוה: ט אסור לומר לעכו"ם שילך חוץ לתחום בשבת אבל

קרובו המת שיצאו לה בביתו אבל חולה ראשון ליה על מת ואמר

שיעשו בעד קרובו ואם שרי: י להלך משכון לעכו"ם בשבת

מותר אם הוא מלבושו ומאיתנו העכו"ם דין מלבושו: יא

מותר לקנות בהם בשו מקרעכו"ם בשבת חוצה ומעלה בערבתו:

יב

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] דיני שבת התלויים בדבור:

[illegible] שלא יהא דבורך שבשבת כדבורך שבחול הבל אסור
ג' לומר דבר פלוני אבל אם נכנסה למקום אי שחורה פלונית אקנה למחר הרי
ואמרתי בשיחת דברים בטלים אסור להרבות: ב' אסור
בשבת פרנסים ולא לומר לעכו"ם בשבת לו פועלים בשבת אעפ"
שאין הישראל צריך לאותה מלאכה לא בתחלת השבת שבמקום
שקנוא אסור בעשותן אסור לומר לעכו"ם בעשותן ואמרתי לו לומר לו הרי
יודעים השבת בעשות בשבת אסור אבל אותה לומר לו אחר
השבת למה לא עשית הבל פלוני בשבת שעבר אעפ"ש שמשון
מתוך דברין שאינן שייכין בשבת הבאה: ג' אסור לומר
בעכו"ם מלאכות פרעש בקנות בשבת אבל יכול לומר לו קנה בזמנך
ואם אעכשיו אקנה מחר בתחלת השבת: ד' מותר לומר לעכו"ם
פרעש בקנות לו ובלבד שלא יאמר לו קנה בשבת:
ובלבד שאינו מלאכה ואינו אסור בעשותן בשבת לא מעשה שבת
מותר ושמא לומר לעכו"ם בעשותן בשבת והוא שיהיה שם מקום
אחר אין ויהיה שייך לדבר עולם הבא אין מפנו מצוה כיצד אומר

[illegible] אמר לו [illegible] מותר לומר לחבירו בבית [illegible]
[illegible] אבל אם [illegible] מותר ; ל מותר לומר לחבירו בבית שעומד לשמור
[illegible] אם שבתך כך מצוין שעריך לו לעבד לשדרן אם לא
יאמר לו היה כמו עמי לערב : ח יכול לומר לחבירו לברך בעני
אני הולך לאחר וכן מותר לומר לו לך עמי לברך פלוני למחר
שהיום יכול לילך ע"ז בוראנין וכן בכיוצא בזה שישבועל לחבר
לעשותו היום יכול לומר לחבירו שיעשנו למחר ובלבד שלא יצוה
לו שבירות אבל שאין בו עבודה לעשותו היום אבל אסור בו
לא איסור דאצטן כמו שיש לו חוץ לתחום בירות מוקצין כיון שאינו
להבאים היום אסור לומר לחבירו שיבאם לו למחר וכן אסור לו לה
להחשיך בתוך התחום כדי למהר לילך שם לשמרים שאבלו היה
היום היה יכול לשמרם אם היו בתוך התחום ואם לא מצוין להחשיך
לא לשמרם יכולאף להביאם ; ט מותר להחשיך לתלוש
פירות ונעשבים מגבתו וחלבתן שבתוך התחום ולא אסרו ל
להחשיך לא בתוך התחום מפני שמונחים מלהא : י
מותר לומר לחבירו שמור לי פירות שבתחומך ואם אמור
לקבל פירות שבתחומי ; יא הסוכל ובני מחבירו לא יחמר
לו הלוני ומשמע לעצמן מלובה ואיכא למיחש שמא יכתב
לא ואסר לו השאולה ובלשון לעשה שאין מלוה בין הלויני לה ש

[illegible]

בטעמא אעפ"ו הוא כתב"ש לומר בגוה חלבא משום גזילה ש[illegible]
בשאלי הדינות והשבועות לא יוכן שאלי הלכות והשבועות
אם תקון בהם תקיקה שוקשת מותר [illegible]
יהם הוא מקום חקור לקרותן ; יב שאלי הדינות [illegible]
[illegible]בות והשבועות והברות שלשאולת שלנו חקור בקרותם
[illegible] בעיין בהם בלא קריאה חקור ; יג בקרות [illegible]
בשבות לו אם אינו יודע מה כתוב בה מותר בלא קריאה [illegible]
לא ועיין בה תהלה ואם הוכחה בשבילו מחוץ [illegible]
ליהרל שלא יטעה ; טו כתבי הוון שישבו עדות
חיות משונות אז דיוקנאות שלבני אדם שלא עשים כמון מ.
מלאכות דוד ובנות וכותבים אז צורת כלום ולא דיוקן [illegible]
חקור לקרות בו בשבת ; יז מלכיות ומשלים שלשאולה.
ואלין ר' ואבי חסק מגון קבר עמנוא וכן קסרי מלכות חקור
לקרות בהם בשבת ואף בחול אסור משום מושב לעים ונובל
משום לא תבע לא הבלים לא תבע לא מדעתכם ובדבלי השקאות
תן משום מוריק יבל הרע ומו שחבדן ומו שהשתיקן ומשל
הרמדיקן מהטיאו אתהלבים ; יל חקור לגמול בשבת
ומו קבלת שאבלי הרה ואעפ"ו בקבלי הכלות אסור ויש מי
שמתיר ועל סבתו מותר להביטו באקפנורל בשבת
ה' לשאול מן השד מה שמותר בחול מותר בשבת

[illegible] שנוהגין [illegible] לו
[illegible] מנהגיך שהנו בדלתיה שהתירו לאחר שלא הפלגה אינו
[illegible] שלא התירו לא בדלתיה דוקא ישראל שאסר
[illegible] בשבת מותר לטלטל בה לצורך בני ישראל:
כא אסור לעמד לבוי בשבת הא לך בשדה ובשל אחרים [illegible]
[illegible] מן מזונותיו עליו: כב בשבות דרבנן מותר [illegible]
בשביל לצורך מצוה מצוה מן לומר לבוי להדליק לו נר בין השמשות
אחר שהם היה טורח והוצרך לעשות בין השמשות:

שרח דברים המותרים והאסורים לטלטל בשבת:

א כל הכלים נטלים בשבת חוץ מפוקעה מהכות חלון כיס בטלאין
שלשהו טה או שלבינה וחיזבל שלקבריים וכפין שלמוטרים שמתרפין
בה הקרקעות כון שמקשרים שלא לעשות בהם תשמיש אחר אסור
לטלטלו בשבת ואם לצורך מקומו או לצורך גופו והה לקורנס ש
שלבשמים שמקטרים עליו שלא יתלכלך: ב כל כלי אכילה הוא
גדול ובבד הוצר לא יטלטל שם כלי מתנה לא כלי גדול ולא מלא פרי:

ג כלי שמלאכתו לאיסור מותר לטלטלו בין לצורך גופו כגון
קורנס שלזהבים אם נכחים לבעונבו אגוזים קורדום לחתוך בו דגים
בין לצורך מקומו דהיינו שעריך להשתמש במקום שהכלי מונח שם
שמותר לטלטלו מעט והנחה במקום שיעה אבל מותר לטל
דהינו שהוצריך לטלטלו לא מפני שאיא שיבל אם נגב שם אסור:

[illegible] אינו [illegible] אבל שלא לעורר אסור לטלטל ומותר
ראובן מותר לטלטלן אינו [illegible] שלא לעורר כלב: יא
שמעון [illegible] לטלטל כלב שמלאכתן לחיות ואינו מחיה לעבד
מ"ד כמי אין עוברין: ו כלי חפצים שנשברו אינו בשבת
מותר לטלטל שבריהם וכלבד שיהיו ראויים לעשות מלאכה מגון שבר
[illegible] בה החבית ושברי זכוכית לכסות בה [illegible] ושברי
חבית [illegible] יהיו ראויים לעשות מלאכה בה: יב חבית חדשה
שנשברה בתוך מוכלי וראויה לכסות בה כלי מותר לטלטלה אינו בכ
במקום שאין כלים מצוים שם לכסותם מותר בה ואם יריקו לאשפה
מצוי אסור לטלטלה כיון שבטלה ויהא מגיעתשוך כלי ודוקא חבית
חדש משום דאחרת משברי כלים הוא. דבר שאין בו שייכות כלי מגון
צרורות אבנים אע"פ שראויים לכסות בהם כלי אסור לטלטלם:
יג כלי חרס הנמצאים בשבת לבנותיהם שנתבקעו מהם עם
נמצאים בין נתבקעו בחול בין נתבקעו בשבת: יד דבר שנשברה
חבית ומגיע מכולם לטלטלה מהם ואסור להחליר גזירה שמא יתקע
ושלטל שלא ברגלין אסור בין לטלטל בין להחליר דבין ומחובר ב
בקרקע אמרתיה בין ותרוה: ו כסוי בור ורות אין עם
נמצאים אחד ושלהם בית אחיזה ואחד מומו שהוא כלי ושלכלים אינו
הם מחוברים בשיש יכולים לטלטם אינו אין להם בית אחיזה והוא
שבקרקע ושאר בהן מעשה והכינם לבך אין שנשתבשו מצוי וכסוי ה
הבית הקבורות בקרקע לגבורי עריסים בית אחיזה: יא
מותר שלחיה מותר לטלטלה לטול בה את הקרן ניטל חודה אין חור שלה

[illegible]

[illegible] מינות ואפילו לא שפך מבלי אמר

[illegible] שאינו מתכוון שבלו ואם יש בהם שלש אפשרות של שלש

[illegible] לטלטלן ואם לאו אסור ויש מהגדולים אוסרין בהם ג

עבלא והרא שלא היו מלוכלכות שלא יטמאו: יב מנעל חדש מותר

בשבת אבל הרגיל אצל שמלאכתו באיסור דכיון דשם מלאכה

מותר לטלטלו בשרך מקומו: טו מנעל שנפקקה [illegible]

עדיין תורתבלי שבין ומותר לטלטלו בפקקה הקיצונה בעל [illegible]

ואסור לטלטלו ואם הוא בדרכנות מותר לצרוך עצים גדולה מאוד

מהכלבהמה לתקנו שלא יטול מרגלו ובתנאי שהוא נשמר שם אסור:

יז חלוק שכבסו אותו והתכו בוקנה לתלותו בגשן יטול בשמטו

מעבה קנק אבל לקח הקנה מתוכו אסור לפי שאינו כלי ואם אין השבוכו

כלי מותר לטלטלו מתוכו אעפ"ו מלאכתו באיסור: כורה שנשבר מטה אפילו

אחת מרגלותיו אסור לטלטלה: יח לבנים שנשארו מהבנין

מותר לטלטלם דמעתה לא קיימי לבנין לא למזגא עליהן ואם סדרם

לא עלדא מלא אדשרה שהקעם לבנין ואסור לטלטלם: יט

קש עלדא מלא מותר לטלטלו מחוץ מלא אמות ובבלי מלגא מותר

לטלטלו לדליא מעשה דאמוראין שמא עקרן בו רבים ובמקום דליקה

דרבים לא גזור רבנן שבות: יט מקום שלגויה שמותר לטלטל

ונשאר להגוי כבר גזר אסור לטלטל אבל שבשובך מותר לטלטלו

מבמקום למקום אבל לא יוציאנו מרשותו לשובך בדי שלא מעשה

כדרך שהוא עושה בו בחול ויבא לידי: כ חרוות שלקל

שקנעם לשריפה הוקשן הם ואסור לטלטלם ושב שלמה

מעשה

[illegible]

שצריך שלא יהא [illegible] אחר לשבר אחר לשלם;

כב אחר לבקות כי [illegible] או לשמור בהן אל

הדלת — או לחשוב בהן [illegible] שהשב עליו [illegible] אחר אחר

יחדו [illegible] אבל יחדו לשבת [illegible] לא [illegible] שאינו

[illegible] לכך כאן הוא דאמרן אבל בבל מדי דחזר [illegible]

כאן [illegible] בה חגורים ביחוד לשבת אחת פעם ושם מי שאומר דלא

ויש שעדיין שיעשה את שנים מעשה שלא יתקן מעשה;

מודע לחתוך ענף כדי הדקל מצבי ומותר לרחוץ בועל השלחן בשבת

לבבוית הקבוצין כדי לעורר תהבו עשה [illegible] גדול;

כל

בשמן קלוח ועמד מעומד שנתנם על המטה אם תשב עליהם מטה

לחמם שלהלכה [illegible] עליהם שנה אחת מצבי אז שעצמן בשמן

דבלי דעתה [illegible] קיומי אז שבדבן [illegible] מותר לרחוץ [illegible]

בשבת [illegible] בהן [illegible] מוקצה ומשום [illegible] גדול ביום שאחר

לא כתו מלבוש שלא יקרעו בגדיו ויש דלא קני בגלות שבה לחוד;

כה עורות עבשים בין שלחנות בין שלבלה מותר לשלמלן;

כו נפלים שלבלה מותר לשלמלן ושלמלן אחר אחר [illegible]

מבלי [illegible] לתוכם [illegible] אז [illegible] אחר;

כז עצמות

שרוים לשלמם וקלים שרוים לאכל [illegible] שאין [illegible]

מותר לה עבדים [illegible] השלחן [illegible] אם אין [illegible] לאכל כ

בגדלה אחר לשלמם לא מודי [illegible] אז [illegible] ואם [illegible]

כי מדקה;

כי הקבר שמשמש לחביות [illegible] מותר;

[illegible] הטבלא [illegible] המקום שהיה
[illegible] ואם היו עריך למקום השלחן מטלה אין
שום לא הדברים שאינן ראוין למאכל אדם אסור להניחה הטבלא:
כגון חתכי עצים וקש שהתקינן למאכל בהמה אשלוקים גדולים ל
הרבה מותר לטלטלן: כגון כל שאינו ראוי למאכל חיה ועוף ל
הטעים מטלטלין אותו ואם אינו ראוי לא למאכל חיה ועוף שאינן מ
מעין אם ישלם ראוי אין חיה ועוף מותר לטלטל מאכל [illegible] ל
לאותו המין ואם לאו אסור: לד גרגרי תבלה בכוקים שאר
שרוה טבלים אותם לצרכה אסור מותר לטלטלן ואדם חסוב עריך להתמיר
גם נשמרו שלא לטלטלן לא דרך שנוי: לה בשל חו חטלו ס
תבל שאינו מלוח כלל מותר לטלטלו משום דאין לחומצה וכן אם
הוא תבלה מותר לטלטל משום דאתי לבלבים: לו דג מלוח
מותר לטלטלו ושאינו מלוח אסור מפני שאינו ראוי: לז
קמיע שאינו מוחזק אעפ שאין מעמיס בו מטלטלים אותו:
לח כל דבר מטונף כגון רעי וקיא וצואה בין שלחרס בין
שלתרנגלים וכוומאבה אם הין בחצר שיושבים בה מותר להוציאם
לאשפה חוץ לבית הסמוך ואפילו בלא כלי ואם היו בחצר שאינו דר
אסור להוציאם ואם יש מקום הצנוע שלא יתגנה בלכלך בה מותר ל
לטהרת בניהכלי: לט חטים שמותר לחוצאה דרך שלרעי [illegible]
ונצטנו שלגיומי רגלים אסור להחזירם אחר נתן לתוכם מים:
מ אין עושים דרך שלרעי לאתחלה להיותן להביאה לפעו דבר

שאינו

שיש [illegible] כדי להוציאן לבשר ודם ואם כבר נעשאן מותר
להוציאן; לא במקום דאיכא פקיחת נפש מותר לבכנף מטתו
אעל דרך שלרשי ולקבוע ישובתן שם כדי להוציאן: לא
מבבים חרס מלאי מלח קוסטן שבר ומיחדלן קרן זויות ועושה בדלת
בלעדין בשבת מגן לעולם מבשו לבשות עוראה חן רוק וכיוצא בזה;
אבל אם לא מיחדלן קרן זויות מבלי הבאי עבר הבית ואסור לבטלן;
אסור לבטלן בהאלה חוה ענוף מ ואשפה מותר לבפות אחר
הכל לבטל האורחים כדי שיעלו ויזדזבו ובעורים שלבן אסור לבטלן:
מ כבבהלה חוה ענוף מדרים אותם בחיל דהאנשי אחוז בעוזאן וב
ובעדרין ומולכין אם עד יכיס הבה לבך ובלבד שלא יגביהם בעינן שלא
שיעקרו ומלהם מן הארץ דמוקצים הם ואסור לבטלן חוץ מן
תלמוד שאין מדרים אותה מבבי שמבבהת כמיה מן הארץ ומרעה
זה מבטל אבל דוחים אותה מחליה בידים כדי שתבבק:
מא האשה מדרה אתבנה בדה ובלבד שלא לבדרה לא אבלו
והא בשבה רגלו אחת ורגלה השנה על הארץ ושנין עליה עד
שיחזור ויעה רגלו שהגביה שנמצא לבולם הוא נשען בלבדו
האחרת; מב דבל שהוא מוקצה מותר לגעו בו ובלבד שלא
מבטלו מקצתו; מג מותר לבטלו מוקצה ע"י נכרי:
מד כלי שנתרושש לא יתלוש מבבו חרס לבקותבו אבל
לתולבו; מה אסור לשתוק בו בשבת ויש בדור:
אסור לשתות תחת אילן ערבי הבלבים שנשבין המשי מבבי ש
שאסור בטלטול ושוד שהוא מוליד בחומו: מו

[illegible] מלך [illegible]
מוטב בשבת להבריח הנכרים: מלו מכבודו שמשמרים
בלא הקרקע מותר לטלטלם: ג הרשב"א מביא לטלטל
האבן בשבת וכן קטני הקפלות ולדעת הרמב"ם משבת
לה סתמא בדבר: נא מי שמוליה על הישות שקרקע מלוכן
בין שהוא שלחן בין שהוא שלמן אחר ומטלטלו
נב מוקצה לשם הוי מוקצה ואסור לטלטלן:

שם פרק ג' דבר אחר:

א נוטל אדם את בנו והאבן בידו ולא חשיב מטלטל לאבן והוא אינו
לו נענועין עליו שאם לא יטלנו יחלה אבל אם אין לו נענועין עליו
לא ואם לא בשישלו נענועין עליו לא התירו לא באבן אבל אם דומר
בידו אפילו לאחוז התינוק בידו והוא מהלך בלבלין אסור דחיישינן
לגמא עול ואתי אבנה לאיתויי ויא שלא אסרו לא בשהוא נושא
התינוק עם דומר בידו אבל לאחוז התינוק בידו אע"פ שדומר בידו
התינוק אין בכך כלום: ב כלבלה שהיתה נקובה ומתמרה
באבן מותר לטלטלה שהרי נשיות האבן כדופנה וכן הלכות שתולין
בה אבן כדי להבדיל למלאת בה אם היא קשורה יפה שאינה כ
נוטלת מותר למלאת בה אם היא קשורה יפה שאינה שהוא כמו
הדלת עצמה שהוא בטלה ואם לאו אסור: ג כלבלה
מלאה פירות ואבן בתוכה אם הם טרוטרי טוביים כגון תאנים ועבבים
ושל אותה כמו שהיא שאם יעבר הפירות מתוכה יטאח אבל אם
הם עורות שאינם נכסדים ונערים ויעבר גם האבן עמהם ולא יטלנה
עמהם והא כשאינו עליך לא לפירות אז לכלבלה אבל אם עליך

[illegible] בן שושלו
שאינו משאינו
עם אבן:

[illegible] . . [illegible] טלה כמו שבאר: ד [illegible]
מעורה אבר פטרה חכמים על צרה והאבן נופלת ומעמד הכל
והמעורה נעבדים ואם היתה החבית בין החביות בענין שאינו יכול
להטות אותה במקומה יכול להטות כמו שהיא עם האבן כדי
למקום אחר כדי להטותה שם כדי שיטול אבנה ואם היתה עליה
מרחפת על רשות שישארו שם בבוקר השבת אסור להטות
ולעשר [illegible] שם על רשות שישארו שם בבין השמשות כדי
שיטלם בשבת מותר להטות ולעשר בשבת ולא אסרו אלא במעות
על רשות שישארו שם כל השבת: ה האלמנות שרי להטות
ולעשר דוקא בעריך לגוף החבית והבר אבלאם ערוך למקום ה
החביות והבר ולא תמניך לו ההטויה והעיבור יכול לטולם עם האבן
ועם המעות שעליהם לפנות מהמקומם:

שבת דיני מוקצה בשבת:

א עין שתלין בן דגים אעפ שהוא מאוק מותר לטלטלו דקל במוקצה
מחמת מיאוס כדש ושרי: ב אין שום חולב תלוש הלאחוי
לאכולה מוקצה בשבת דתמרים ושקדים ושאר פירות הנמצאים
בחוריה מותר לאכול מהם בשבת ואנלו חטים שלרעם בקרקע
ועדיין לא השלישו וביצים שתחת התרנגולת מותר לאכול
לשלמולן וכן תמריה הלוקטים קודם בישולם וכונסין אותם
בסלים והם מתבשלים מאליהן מותר לאכ ולמהן קודם בישולן אבל
גרוגיות ומוקים שמטחין אותם במוקצה לבשלן אסורים בשבת
משום מוקצה שהן מפרי הלוקט קודם שיתבשלו דכיון שיודע שיפריחו
הסוח דעתן מהן וכיון דאתא תרתי דאינהו בידים ולאתזויי מוקצה
ג בין באיסור אכילה בין באיסור טלטול בלבד שהיה

[illegible] חזקה לבטלו אבל דבר שהוקשה בין השמשות אסור בביטול:

ל גרובלות ועמוקים שהין מוקצין וכשהגיעו בין השמשות בטל
מציאתן והם לאחרים לא אסורה אשה ישלו העבדים באותה שעה שנת
שנתבטלו ואחר כדי לעם שבין השמשות בטל היו נעשים מותר:

ל גרובלות ועמוקים דתנן אבל חזן ואחבא אינשי דיהבי ליה
אי אזמשי נטוקלה מתרתא מוקצה והיו לא לא אסורים אונם
ראוים והזמנים הזמנה לאו מלאכה היא: ן כל דבר שאסור
לבטלו אסור ליתן מתנות כדי שיפול עליך לבדו מצוה
שאוסר הכלי בטלטול ונמצא מבטלכלי מהיכנו אבל מותר
לבצות עליו כלי ובלבד שלא יגע בו: ל מצוה שיש
עליה מצות או חטאו אין עליה עתה והיו עליה בין השמשות
אסור לבטלה דמאי דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי
עלמא והה לכל דבר הדר שמצות עליו אסור אבל אם אין עליה
עתה מצות ונם לא היה עליה בין השמשות מותר לבטלה
אפילו יחדם למצות והניחם עליה מבעי בין שמלקם קודם
בין השמשות: ח כל שיש עליו דבר האסור ודבר
המותר מותר לבטלו כגון מחתה שיש עליה מבעי אבל
שמותר לבטלו לבסות בדרוק או עוזה ויש עליה גם שני
עניים שהם אסורים בטלטול מותר לבטלה מחתה כמות
שהיא וכגון שדבר המותר חשוב מדבר האסור אבל אם דבר
האסור חשוב יותר מדבר המותר בטל אינו ואסור לבטלו:
ובעם הדר טלטול אי משום דלא אפשר למלקט קיטמא ל
לחוריה אטו אי שרי ליה מהמחתה ואם אינו צריך לאחר
המחתה לא יטלטלנה כמו שהיא לא יגע בחפר ושבלי העצים

[illegible] ומעות אם המעות הנם עיקר מותר להלוות כמו שהיה
מקודם מלבד התנאים שנתבארו בסמוך:

שאין דין מת בישראל

א מת שמלוה במקום שאין עדין מנהג המלוקה אם ישבר הדבר
מלוה על ידיהם ואם אין לו כסף או תינוק אם יש לו שני מעות
מלוה על ידי שהכסף מלוה למלוה דהוי מלוה
מלוה לא אז לא מלוה מלוה גמור ובלבד באותו רשות
מת המלוה באמרה מלוה מקומה לעל באותו רשות עו כסף
או תינוק ואם אין לו לא כסף ולא תינוק לא יתלוה אפילו להנכרי
מלוה למלוה דמלוה מן הצד שמיה מלוה: ב מת שלה
שהגליות בצרות ומעיא מתבזה בין החיים והמתים מתבקים מלוה
מותר להוציאו לבית מלוה ואם היה להם מקום בשאר בני אין מוציאין
אותו לא מעתה אותו במקומו ויוציאוהו ויש שלא הגדולה
לפרקה שלא התירו להוציאו לבית מלוה מותר להוציאו לבית
לבית מלוה לא עו כסף או תינוק ויש מי שאומר דבר שמוציאו
לבית מלוה מותר להוציא שלא בכסף או בתינוק כדי למעטו
בהוצאה ויש מי שמתיר להוציאו אף לרשות הרבים עו תינוק
אבל לא עו כסף והה אם הוא בקיום בצלין אחר כדון שהיה
בטעון והיה העכום מתאפקין שם וכן כל מוציא בזה:
ג יש מי שאומר שאם נתן עב המות אחר מבלים ש
שהוא לבוש ומשוה בגדתן כסף או תינוק: ד יש מי
שאומר שלא הוציאו כסף או תינוק לא למות עדיף אבל

[illegible] אם יש לך [illegible]
אין לדבר שהמת מותר בהספד מן הטעם דמיירינן שהוציאו
מהמטה לטמוה מון ולעמקן דמי המותר הוא ונמה הטורו לטלטל
עד מכר אין הינוקן לא במת בלבד אבלנא בשאר דברים האסורים
לטלטל: ן מת המוטל במטה ואין להם מקום לטלטלו
אן שלא רצו להלוקן מהקומן באים שני בני אדם ונושאים אותו
עדדין הם להם מלמטה אך מניח מטתו ונושב עליהם מביא
מטתו ונושב עליה הם להם מלמעלה אך מניח מתעלם ופורק
עם גבין שהזקף מטתו ונשמטו והולך לו וזה זוקף מטתו
ונשמטו והולך לו ובמעשה מתוינה עשויה מלמה שהרי מ
מחיצות אה ומתעלת אה גביהן ממודות אולמן ושני קנותיהן
על הקרקע משעשי המת: ל מותר לטמון את
המת ולהדיחן ולשמוטהכר מתחתיו כדי שלא יפיח ולבד
שלא יזוזבו שם אבר ואם היה פין נפתח והולך קושר אה
הלחי בענין שלא יפיח להפתח אבלנא כדי שיקבל מה
שנפתח אז קינתו שאם כן היה מזיק אבר ומטונפת אין
מעיעמין עינין שלמתבשלת: ל טלטולם מן
העץ לערך וכל המותר מותר הלבד ענין שטמון באדמה
ומקשת עלין מגולין ונמה השרישי ונם לא נתבון לגדיעה
שהלו אעפ שבטילתו מזיק נבר מהקומו ואעפ שהוסיף
מחמת לתות הקרקע מותר וטלטול בגופו אסור לערך
דבר האסור מותר הלבד קש שעל המטה דמתמו מוקעה
להקקה מושנתו בגופו ואם הניח עלין מבעוד יום אז הוא מת

משונה

[illegible] שהרי הכיסוי [illegible] [illegible]
הטמונים בהשדה וחו בקש המוקצה שלא לחזור ברם מחטאו ובשל
ונטלם והקש נשאר מלמן:

שיב

הנצרך לנקבין בבלה מקנה בשבת:

א מעשה בבור הביאתה הנידו לנוטלו אבנים לקנה וחטאו לא
להשלוחים לבנ נמצא דקינו טירחא ועירא מותר ומי שאין לומקום
מיוחד לה יכול להכנים עמו אבנים לקנה מלאה היד ואם אין
לו מקום קבוע מכנים אמו בשעור בוכנה קטנה ואם עכר באבן
שקנהו בו מותר להכנסו אטלו הוא גדול הרבה אן אינלוהם
הרבה ממלאה היד מותר ליטולו כולן דכיון שקנאו בהן הוכנו
לבן: ב אם ירדו גשמים עלה אבנים וכטבנו אם רישולן
ניכר מותר ליטלן כדי לקנה ואין בזה משום מוקצה ולא משום
טורח: ג עדור שעלו בו עשבים מותר לקנה בו ולא חושין
שמא יתלשו ואף אם יתלשו ליכא איסורא דדבר שאין מתכון
הוא: ד לא יטלנו רוב חדמה לקנה בו מפני שאינה
ראויה לקנות לפי שהיא נמרכת אחור לקנה בחרס אטלו ב
בחוק משום מכנה שלא יתקן שיש הכרש כשהא: ה
הין לפשר עבור ואצל חרס חלקים דכיון חלקים הם ליכא
משום מכנה מקנה באלן חרס שהוא ראוי לכלותבו פ' הכלי
עבור ועשבים יקנה בעשבים אם הם לחים אבל ביבשים אין
מקנהום מפני שהם חרים ומחרבים את הבשר: ו
מקנהים בשבת בעשבים לחים אם אטלו הם מחוברים ובלבד

פ' המטי [illegible]
[illegible] הטמ[illegible]

[illegible]

[illegible] הגדרים: [illegible] הוא עריך לנקבין ואינו יכול לבטל
שליחותן למשמש בני השבטים שמשמש שם בעבור הן ונקב
נבלה לא ומשמש בשבת כדרך שמשמש בחול דהיינו שהן
שחוקין ויעור בגל היד משום [illegible] עמין לא למשמש כבאחרים
דהיינו שיאחוז היעור בשתי אצבעותיו ומשמש: ח
למשמש בגדא בני השבטים היה כעור שלא יתחזק בשתי
אצבעותיו ואסור לעשות בגדא אטלו ותובל כולה בגוף: ט
הם אסור לטנות בשדה ניר בשבת שמא יצא לתשיי גומות
ואם היה שדה חבורו אטלו בחול אסור מפני שדש ערו ומקלקל:
י אבנים גדולות שמניחין אותם כמין מושב חבול ויושבין
עליהם בשבת בשדות במקום המיוחד לבית הכסא מותר לעמוד
ואעפ"כ לבשן עדיפי הוא לאגזור ביה רצון משום כבוד הבריות:

שיב פרטול דרת והרון ומשנות:

א כסא הקטן כגון לוח או שאר כל דבר שמותרין בהקטן
יכולין לטלטלו אפילו אם אינו קשור ולא אמריינן דהוי כמוקף
שלהבשן והוא שיהשוב עליו מעש לטלטלו בו וקטן שהתקינו
להיות נועל בו אע"פ שיקשרנו בדלת ומע"ל דמי לבשן יותר
מפתקי הקטן ולאסרו במה שנה שיהשוב עליו מהתמול ועדיין
שיתקנו לכך: לבשו היינו שיתקנו לשם כלי שיהא ראוי
לשום משמש שיהא ראוי להפך בו דהיינו אם לפעמים ד
אוזנים ולדת אין עדיף שיהא ראוי לאבר אחר לאחיון שלא
שהתקנו ושמה בו מעשה והבינו לבך פני ונגד שהוא יחד

שהתקנו

שנעלין

[illegible] בו והתכין אותו [illegible]
לא קנו בתחו ואין נועלין בו אבל יהא קשור וכיצד יהא
קשור אם יש בראשו גלוסקין דאינו שהות עד [illegible]
מהדוחים וריחו [illegible] בו שדומה לבלי פני אטלוחים קשור
בחבלים שאינו יחוי להיות נטל בו ואפילו אם היה חבל אחד
ואינו [illegible] שחוריה כולו מונח בארץ ואם אין בראשו
גלוסקה ואם הוא קשור בדלת עצמה פני אטלוחים בחבלים
שאינו ראוי לנטלם בו ואפילו כלי מונח בארץ ואם אינו
קשור בדלת לא בצבית צריך שיהא הקשר אמיץ שיהא
ראוי לנטלם ואם אין צריך שיהיה תלוי לא אפילו כלי
מונח בארץ מותר שאין אסור לא בשמטו ומניחו
בקרקעית: ב כל מה שהמרנו מותר שהיא
שהאסקופה גבוהה וכשנועץ אותו במקום אינו נוקב בארץ
אבל אם נתנה האסקופה בעצים שכשהכעל הנגר בתור
נוקב ותוחבן בארץ הוי בנין ואסור לנעול בו: ג
ויתבאר שאחורי הבתים שאין עמודים ומחיצות ברור
אם עושה דלת בפתחה אין שתולה בה מחיצת שלקים
וכן פרעה שנדרה אקונים בעין דלת אם יש בהם עיר
אין אפילו אין בהם עיר לא שהיה בהם עיר נועלים בה
אפילו הם נבדלים בארץ לקן שקשרם ותלאם לנעול

פי' עיר נוקבים הדלת
ותקונם בו עיין חז
כלי להכניס [illegible]
[illegible] (נדרים)

[illegible]

[illegible] שר לא היה לבם עוד אין נעלם מהם
[illegible] מן הארץ [illegible] בשמה ויעמיד
[illegible] בו [illegible] לא הקלו עליו מעלתו והוא נגדל:

ד דלתות אשרי מלות אחד מן שמונה [illegible]
[illegible] שנמצאתן שנמצאין אותה ונבוקרין [illegible]
בה אמיתן שלא יעד [illegible]: ה שורה תובה ומלבל [illegible]
מן הצד [illegible] שמשמשים אחד למעלה ואחד למטה אם יצא מתחתון
כולן [illegible] אסור להחזיר שמא יתקע אבל אם יצא מקצתן ד
דאמרן עד שמחזירו למקומו כגון שבעלין שאחר במקומו בקל יכול
להחזיר התחתון אבל כשיצא הבלין אסור אפילו לשתקן ולהחזירו
למקומו: ו מטה שלמלכים אסור להחזירה ולהדליקה ואם
תקע חוב אחרת ואם היא רגוזה מותר לבתחלה וכוס שלמלכים
מותר לפרקו ולהחזירו בשבת ויש מי שאומר שאפילו הכוסות
המטה: ז קורה שנשברה מותר לתמכה באבן ובות
המטה שהן כלי לא כמי שתעלה דאל הלבונה לאחרי שלא
תבל יותר והוא שיהיו רגליים שיכול לטלם כשירצה אבל
אם מהדקים שם אסור: ח פסל שנשמט אחד
מרגליו אסור להחזירו למקומו ולהניח אותו עד השמוט
על פסל אחר ישמו שמוחמיל לאסור: ט
התוקע עץ בעץ אבן שתקע בקמל בין שתקע בעץ עצמו על
שאחד

[illegible]

יכול לחזור [illegible] ולהחזיר [illegible]
שלא יהא לו בכל [illegible] הקונה שיהא [illegible]
ובזה הדבר [illegible]

שליל [illegible]

א אין [illegible] שאינו בנין [illegible] בנין חביות
שנשברו [illegible] יכול לשברה ליקח מה שצריכה
ולשברה [illegible] יכון לשקה מקצ יפה שיהיה לו לפתח דאיכ הל מ
מותרין מכה אבל אם היה שלמה אסור לשברה אפילו בעטן
שאינו נושה כלי ואפילו נקב בעלמא אסור לנקובה מחדש
ואפילו ישבה נקב חדש אם להרחיבו אסור ואם היה מכין
הנקוב מעשה בחביות מותר להכשיר ולבעיאן שהיו אינו מ
מתכוין להוסיף: צ היה בה נקב ונתתם אם לוה לנטלה
מזה שמריס אסור לנתחו דמין שהוא למטה וכל כובד היין עכ
עדיין קתימא מעליא ותשיב כפותה מחדש למעלה מזה
השמרים מותר לנתחו: ק בגקוס מקבשן נוקבין אפילו

ט"ל [illegible]

בגקלה בנין שנשברה הבדאי ויא דלא שרי לנקוב נקב
יכון לא בחביות שלחלק שאין הקת ימה מהודקתינה אבל בחביות
שלעץ שמהדקים מאד קעץ שמתמלא בו הנקב ומתבים
ראשן שלדעת שלא להוציאן ודאי כראה שלה נקב מזש
ואסור: ר בדאי שמחבות ואין אדם יכול לבוציאה
מותר ליקח בדאי אחרת ולהכות בה ובה בדאי [illegible] ק

[illegible]

[illegible] ראובן לשמעון שיטול כסף לבנו ונתן לשמעון [illegible] ראובן לשמעון
ומקבלו כמו מרגא בראה כמוסקו מרגא [illegible]
קנה שאינו עושה בו שום מעשה ; ז [illegible]
הלכות אסור דלאו למתה מכוין ולקיבל [illegible] מותר
דלאו למתה מכוין שאין דרך לעשות פתח [illegible]
הלבוסה ; ל חותמות שבלוס לגון שידה תיבה ומגדל ס
שהכסוי שלהם קשור בהם אבל יכול להתירן או לחתכו באין יאו
להעבר קלי עתן ודוקא כעין קשירת חבל וכיוצא בו אבל פותחת
שלנו ושל מחבת אסור להפקיע ולשבר וצבלוס כמו שיוצ בגון
גסור וקתורה גמורה ומטעם זה אסור להסיר העגלים שקורין
גונגיש שמחברי השבה אם שאבד המפתח ויש מתרים בזו וש
ושטורת פותחת שלתיבות וש מגדל ויש חוסר ויש להתיר ע"י
עכו"ם ; מ חותמות שלתמרים ובגדים אם הכסוי קש
קשור בחבל מתיר וקותר של שרות החבל וחותך אחלו בסכין ו
ואחלו גופן שלחותמות שבלו זה כמו ששבר אגוזים וחשקדים
כדי לגלות החבל שבהן : מ מותר להפקיע ולחתוך ק
קשרו השבור שקושרין בטבלה אם בעוף העלוס ; ל
חותמות שבקרקע כגון דלת שלבור שקשור בו חבל יכול להיות
אלמו קשור שלקחה הוא שהרי עומד להתיר חבל לא מפקיע ו
וחותך מאמים מתורה ודוקא כשעשוי לקיום עד שלא להסירו ב

בשבת

[illegible]

[illegible] שאינו עשוי לקיים: יא אסור ליתן שעוה חושמן על גבי הפתילות לסתמן בו ומפני שהוא מטריח אצבעותיו דבריס ל ולא יבהר משום מירוח מותר ואם היה היין יוצא דרך הנקב אסור ליתן בו שום דרך הערמה לומר שאינו מכוון לא לה צריכו שם:

יב שכן שהוא חוב בחתל שלבן מצוי אסור להושיחו בשבת כיון שהוא דבר מקובר אבל אם סלוא חוב בפפל וכן בבל דבר חל ושמותר להושיחו:

שבת דברים האסורים משום אהל:

א אסור לעשות אהל בשבת ויש אשלן הוא עראי ודוקא אבל מחיצות מותר ואין מחיצה אסורה אלא עשות לרבות כוכה או להתיר מלטול: ב עצים שתוקעין ראשם האחד בחוכן הסכיכה וכופפין לאשן השני שלהסכיכה ופורקים מחיצות עליהם נגד אם ישב בחבן טפח או אפילו אין בלחבן טפח אם אין בין זה לזה ג טפחים חשיבי לאהל ומותר לפרוס עליהם בשבת מחצלת דהל תוספת אהל עראי ושרי: ומטעם זה מחצלת פרוסה כדי טפח מותר לפרוס שאר המחצלת בשבת וטפח שאמרו חוץ מן הכרוכה: ג מטה כשמעמידין אותה אסור להטה הרגלים תחלה ולהניח עליהם הקרשים לא ישים הקרשים תחלה באחור ואחר הרגלים תחתיהם והמ משהרגלים הם חמש מחוברים עתה דעו התיבה אבל ת"ל שבל

[illegible] אם יש בין הבל לחבל בשמחים יהפוך ל
לברוך עליה קרין משום דשבור אהלא וכן החור לבלן בגד ה
הקרחון שעליה משום דקא קרע אהלא ואם היה עליה כל אוכלה או
[illegible] פרוס מעשה כשעור טופח מותר לפרוס בשבת [illegible] הטהר:
ה כמה השאו כרעים וכשרעים לשב עליו כמשקיותו ל
והעור נמתח וכשמשיריס אותו מוציאין אותו והשאר [illegible] לפתוח
[illegible] ו כשמסירים הכיחלן שלגבן אהלא [illegible]
אוחז בידו העליונה ויסיר התחתונות תחתיה אבל לא יסיר התחתונות
תחלה ויניח העליונה שליהן: ז מותר להניח ספר אחד מטהן
ואחד מבחוץ ואחד עליהן: ח כל אהל משופע שאין בגבו
טופח ולא בפחות מג' טפחים לגבו רוחב טופח הלל אהל עראי והעושה
אותו לד לבתחלה בשבת פטור: ט משמרת שתולין אותה
לתת בה שמרים לסנן ומותחין פיה לכל עבר חשוב עשוית אהלים
ואסור לטהרה: י טלית גדולה שהיו עליה חוטין שוה ה
הליה בכן מעשה מותר לטהרה ומותר לפרקה וכן הסדוכה:
יא כילת חתנים שאין בגבה טופח ולא בפחות משלשה סמוך
לגבה רוחב טופח הואיל שהיא מתוקנת לבן מותר לטהרה ומותר
לפרקה והוא שלא תהא משולשלת מעל הטהר טופח: יב
הנוטה פרוכת וכיוצא בה עריך ליזהר שלא יעשה אהל בשעה שנוטה
לפל אם היה פרוכת גדולה תולין אותה שנים אבל אחד אסור ואם
היתה טלה שיש לה גב אין מותחין אותה ואם תלו עשרה שאין שלא
תגבה

[illegible] לא יעשו בנו עלינו מעשה אחר לאיסור
קינוח מעלינו מגולה והלא כשהכשרה הקדה עמה אבלאם אינה הקדה
טפו מותר דאין כאן אחר:

שין צדה האקדה והמותרת:

א הש[illegible] לדר לאגל שהוא טעון בו ושחר עצי ס ועצי לבות
אולבשר שהם טעונים בו חוב ואם אינו טעון בו פטור אבל אסור:
ב צד עצי ישן אוקומה חוב חבר אוקומה אזקן פטור:
ג כל שבמינו טעון חוב נעלם אין בסינו טעון פטור אבל אסור
הלכך צבוין אעפ שאין במינן טעון אסור לטעון: ד מורסן
מחיצת עה הכורה ובלבד שלא יכוין לטעון ופם הוא בעינן שיהא מוקפה
שיהיו טעונין כי היכי דלא לחוי מקום לישה: ה צד שבנה
לתוך הבית ונפל אחד בפנים חוב נפלו שניהם פטורים אינם אחד
יכול לעשות ושנים שנים חוב: ו שבר אדם שלבתה ונפלאו
אבל השני לשבבתו ואם פיטעבל הראשון ולבל לו הראשון חוב ו
והשני פטור ומותר: ז הענוש בשבת אן שאר מלאכים הם
המאיקים אם לבמוחק חוב ואם בשבילם שלא ישבנו מותר: ח
שמונה שרצים האמורים בתורה הנדן חוב והחובל בהן אעפ ש
שלא יצא מהם דם לא נגרר תחת השור חוב ושאר שרצים אינו
חוב החובל בהם אבל יצא מהם דם והנדן לעורך חוב שלא ל
לעולך אוסרתם פטור אבל אסור ולברמלם חוב: ט
פרשוש הנקרא בלגות בלשון ערב אסור לעונו אבל קוח של ב
בשרו ושוקנו ואסור להרגן! אבל כנה מותר להלנה והשאל ח
בגדיו מכנים לא יהתם לא מולבן בידו ואחרון אבל הרשאה

מקום הנעלמות לעשות דגשו

[illegible] אפילו אחין ראשון יחידי ויחיד שיקיים
לגמרי אחיו ושקרב בשקים שאינן מגלגלין אם ראשון אחרון מותר
להלנם ואם לאו אסור אבל מותר לרוצים לפי תומו ואחשבו
בהתכוין את שמלאה שעמו כאו אינו מסוין: יא לית ו
ישמעאל בראבו רק שעל קרקע משום מעשר ומותר
לדלקו לפי תומו שאינו מתכוין לבהמה ולה שוות גמורות
ובגיולא מסורה הזאת כילה מכוין שלי משום מאיסורא
חיה ועוף שבישולו מותר לצורן והוא שלא מרדו אבל אם
מולדים חמור לתבסם אפילו בחצר אם התעבר גדול שאם לא
גדלם אינו חדם הע עליכם מעולה:

שיעור דין קשירה ושניבה בשבת:

א הקושר קשר שלקיימה והוא מעשה אומן חייב כגון קשר
הנמלים וקשר המפרש וקשרי רצועות מנעל ומנעל שקושרים
ורצועות בשעת עשייתם וכן כל כיוצא בזה אבל הקושר קשר
שלקיימה ואינו מעשה אומן פטור וקשר שאינו שלקיימה דף
ואינו מעשה אומן מותר לקשרו לבתחלה כיצד נפסקה לו ל
רצועה וקשרה נפסק החבל וקשרו או שקשר חבל בגדי או
שקשר לסן בהמה הרי פטור וכן כל כיוצא באלו הקשרים שהן
מעשה הדיוט וכל הדס קושר אותם לקיימה וכל קשר של
שאינו שלקיימה אם קשר וקשר אומן הרי חמור ולעולם
מצוה כגון שקשר לגדור חתך מעשיעורי התורה מותר לקשור
קשר שאינו שלקיימה: ב נשמטה לו רצועת
מנעל ומנעל אז שנשתמר רוב הרגל מותר להחזיר מיד

[redacted] מותר להקדיר [redacted]
[redacted] מתירין ביום הצוחר מקשר שקשרו לבית
שאינו קשר שלקיימה אבל אין פותחין אותו מחדש דמתקן
מנא הוא: ד' קושרין לו בשיחה ובחבלו וביונה
בזה בלא חבל והם בלילה הקדושים בצור אבל לא שלנו
שהם קדושים בצור אינו קשר שלקיימה: ה' עגלה
[redacted] לאו קשר הוא: ו' קושרים חבל בפני הבהמה
שלא תנגח אבל לא בשני ראשי הבהמה ולא חוטין שמלה ואבל ל
ראש החבל ויוציאנה לדרך שם ויכה לאש השני קשור: ז'
מעבלים חבל שלגלו לקשרו בחבוש ובפרה ולא חוטין [redacted] עד אחרי
שמלה ואבל ראשה אחד ויכה השני קשור אבל חבל לעבודה
לא והם לקשרו בחבוש ובפרה אבל אם היה קשור בחבוש ו
ורוצה לקשרו בפרה אותם היה קשור בפרה ורוצה לקשרו ב
בחבוש מותר בחבל: שביעי דין המבשל בשבת:
א' המבשל בשבת בזיד אסור לו לעולם ולאחרים מותר לאותו
שבת ביד: ב' השוחט בשבת לחולה בין שחלה מאתמול
ביום בין שחלה היום מותר הבריא לאכול ממנו אבל
המבשל לחולה אסור לבריא ולחולה שאין בסכנה לחיישין
שמא יבא בשבילו: ג' כשם שאסור לבשל באור כך אסור
לבשל בחלבה האור כגון לתן ביצה בתוך קדירה או לשבר של
קדרה שלוחם באור כדי שתהא שלמה ואחרו בחלבה כגון

[illegible] שיהו חמין מבח הבא [illegible]
ביום: ומותר להטמין [illegible] בחמה כדי שיוחמו קצת;
תבשיל שנתבשל כל צרכו יש בו משום בשול אם נצטנן ומסתפקנא
כל צרכו אפילו נתבשל כמאכל בן דרוסאי שייך בו בשול קצת
בשוה [illegible] רותח והכ"ש שיש בו בשול אחר בשול בתבשיל שיש
בו מרק אבל דבר שנתבשל כבר והוא יבש מותר לשום בחמין
בשבת ואם הוא דבר [illegible] שלא נתבשל מלפני השבת [illegible]
אותו בחמין בשבת אבל מדיחין אותו בחמין בשבת חוץ מן מליח
ישן ומן הדג שנקרא קוליס האספנין שאינם עומדים בישולא א'
מעתה והדחתן היא גמר מלאכתן; ה' יש מי שאומר דדבר
שנאפה ואפילו אם בשלו אחר כך במשקה יש בו משום בשול;
ואסור ליתן מבעוד יום [illegible] שהיד סולדת בו ויש מתירים; ו'
כל שיש בו דבר חם שהיד סולדת בו מותר להניחו בשבת ע"ג ק'
קדרה הטמונה כדי שישמור חומו ולא יצטנן ויכול ליתן מים
בקערה אם ישלוק [illegible] מאחמול אבל אין מניחין כלי
שיש בו דבר שאינו חם ע"ג קדרה שהיא חמה כ"כ שאין
יכול להתחמם מחומה עד שתהא היד סולדת בו; ז' יש
מפרשים דהא דשרו להניח כלי שיש בו דבר חם ע"ג קדרה הטמונה
הטמונה אפילו כלי התחתון על האש שרי ויש מפרשים ש
שאם כלי התחתון על האש לכולי עלמא אסור; ח' להניח
דבר קר שנתבשל כל צרכו ע"ג מוחם שעל האש י"א ש
אין מניחו כנגד המדורה וכל דבר שמותר להניח כנגד
המדורה במקום שהיד סולדת בו כגון יבש מותר להניחו

ש"

[illegible] ראשון ויש דברים [illegible] לשאלה [illegible]
ואפילו אם נותנו שם לשאול חכמים ורחמנים [illegible] ואמר שם
[illegible] ומעמדן ויפה לו אסור לבצרו הכל: מ

כלי ראשון אבלו לאחר השבת שהעבודה ומעשה הקש מעשה כל אמן שעודו מונח בו נמצא אסור לתתן לתוכו הבגדים [illegible] מ"ה כל שאינו [illegible] בשבת:

מותר לתתן לתוכו מין שהעבודה מעבדתה ויציאתו מלאה ב בשבת [illegible] לתורה ושל שאסור לתתן לתוך כלי זה בשר מלח [illegible] הוא שלשור: ג אסור לתתן הבגדים בקערה

ולשרות עליהם מכלי ראשון: יא אמצעו שלמרחץ מ"ה שאינו מים

שהיתה מלאה מים חמין אין נותנין לה מים עונן שהרי [illegible]
הלבנה אבל נותן הוא מים חמין שבא האמצעו לתוך [illegible]
אחר שלעונן: יב מיחם שבנה מעשנו מים חמין מותר לתתן לתוכו מים עונן כדי להטשירן ומותר לעזוק מים חמין לתוך מים עונן אז עונן לתוך חמין הוא שלא יהיו בכלי ראשון שמחמין הרבה: יג מותר לתתן קיתון שלמים אז שאר משקין בכלי שט שיש בו מים חמין אבל בכלי ראשון אסור:

יד מותר לתתן קיתון שלמים אז שאר משקין כנגד האש להטב עונן שבבד שיתנם לחוץ מהאש בעונן שאינו יכול ל להתחמם באותו מקום עד שתהא היד סולדת בו והיו מקום ד מהמקומות שביתו שבריקן שלתינוק נבוהבו אבל אסור לקרבו להאש למקום ש שיכול להתחמם שתהא היד סולדת בו ואפילו לבטח בו ששה ן קטנה שהבגד עונתו אסור כיון שיכול להתבשל שם: בגו אבר מן שרצו והוא ובשר שאין בו מרק מותר להניח כנגד האורה

אינו במקום שהיו מלחמות: יז מותר לתן אוכלין לבעלי חיים
במקום שהיו מלחמות אע"פ שלא נתן שם שעה שעקר ונמלח:
יח אסור לתן עצים אצלו לעשות מפשפיהם כל שאין
מנחתם הרבה ליה בא לגדיל שלדעתו שהיה יד מלחמה שלין
מעמד עמה מתם. כדין מנהג בנגד המדורה ואם אינו תם כל מותר:
יט הלבנה והקדרה שהעבירן מדותיהן מעבר האור אם לא הגיע
רתיחה לכל עדיו אין מניחין אבל מה שנמלא מעבר ובא ב
מקום מבשל ואם רתיחה לכל עדיו מותר אבל [illegible]
אע"פ שקלטו הצין אסור להניחו: כ מותר לנמות שמן
ושמן על הרשת בעודן בנגד המדורה אבל לא לעלות מעבר
דמבל מקום יתבשל השמן והשמן:

שיטה דיני הבורר בשבת:

א הבורר אוכל מתוך סלת או שהיו לפניו שני מיני אוכלים
ובורר מין ממין אחר בפה ובידו חייב בקנון ובתמחוי
פטור אבל אסור ואם בורר בידו לאכול לאחר מותר:
ב הבורר אוכל מתוך סלת בידו לאחיתן אינו לבוא
ביום בגשה בבורר לאורר וחוץ: ג היו לפניו שני מיני
אוכלים מעורבים בורר אחד מאחד ומניחו לאכול מיד ואם
בורר להניח לאחר זמן אסור לבוא ביום בגון שבורר שקל
שאריות לאכולבין הטלבים חייב: ד הבורר פסולת
מתוך אוכל אינו בורר ואינו חייב: ה הבורר תורמוסין
מתוך פסולת שלהן הם חייב מפני שה פסולת ממתקת אותן
כשושלקן אותם עמהם ונמצאת מבחר בבורר פסולת מתוך
אוכל

אוכל חולין: ו אין [illegible] מלאכות לא מולכ[illegible]
בראיות לשבעותן: ז הן לענין מלאכות מעשר לא ונפל ב
בקטן והמחוי ולא בשתו וירו לא מנפח בידו אחת בכל כולו:
ח אין שורין את הכר שיונין והיינו שמיטה מים עליהם
בכלי כדי להסיר הטבולת ולא שיון אותן בוד כדי להסיר הטבולת
דהא כגורל אבל נותנן בסברה אעפ שאוכלן הטבולת דלא ל
נקבי הכבדה: ט משמרת אפילו הכנה מעשר אבל
ליתן בו שמרים אבל אם נתן בה שמרים מעשר כותר ליתן ע
עליהם אפילו כדי שיחזרו עליהן לגוד: ו יין אומים שהם
עלולים מותר לסננן במשמרת אבל בקודר מים אבור משום
ליבון יין ושאר משקין מותר ואם הם שבורים בין מים בין יין אסור
לעשה והרמבם במשמרת אבור אפילו מים ויין עלולין ואפילו
בקודרים לא התירו לא בעלולים אבל לא בשבורים ויין מותר לב
אמן שהו תולק טורף הבחת בשמריה וכותן לתוך הקודרים
יא כשמסננין היין בקודר עדיף לזהר שלא ועשה נמצא
לבבל היין משום שנו: יב כל מקום שמותר לסנן יין ב
בקודר מותר לסנן בכפיפה מעליות ואפילו שלא יבטל מלאכה
משולנו הכלי טוב משום שינוי: יג אלו שמעלין [illegible]
לא ותן בפיו קשין וקמין בחלקה שאין לך מקנת גדולה אלא
יד מותר לשרות בבחת מכלי לחבירו ובלבד שיהיה של
שבשיפוק הקולות ומתחלין ליד מעוות קטנות הנשמות
באחרונה מתוך הטבולת יפסיק ויטמס עם השמרים שאם
לא ועשה כן הרי מעוות מוכחי שהוא בורר: טו

[illegible] לאכול [illegible]

ג לבן ביצה: ולדעת הרמב"ם והמגיד מותר לאכלה: יז פנים

שאינם מלשון מותר לשתותן על מנת שישבר אותה שיוכל ב

בולע ומשבר לא מאתקן קשין קודם אכילה אין מתעסק אל לאם

בשעת שתיה מעכב אותה מחמת שלא יכנס לתוך פיו אין זה

משון מלאכה מותר: יא המחבר הגדרת בולע הוא לבלע

אע"פ שנותנן שומשמין ואגוזים לבצע לא ותבשם בידו:

שלא דיני מחיטה בשבת:

א זרעים וענבים אסור לאכלן ואם יצאו מן הגפן

אבל לא היו שנמרחים לא לאכילה והגפן ומנוגים אסור

לאכלן ואם יצאו מן הגפן אם שנמרחים לאכילה מותר

ואם שנמרחים לאכילה מותר ואם שנמרחים למשקים

אסור ושאר כל הפירות מותר לאכלן: ב זרעים

וענבים שנתרסקו מעשה משקים היוצאים מהם מותרים

ואם לא נתרסקו מעשה אם יש יין בגינה שהענבים

בתוכה אע"פ שהענבים מתבקעים בשבת מותר לשתות

כמו לשתות בשבת שלא יין היוצא מהענבים מתבטל מגינה

בגינה שבגינה: ג חרצנים וזגים שנתן עליהם מים

לשמרם המים מותר לנשוך מהם ולשתות ואם לא נתן

ד

מים והיין מות מיד אז מותר לשתות:

מותר לחתוך אשכול ענבים לתוך קדרה שיש בה תבשיל

כדי לבצן האוכל דהל משקה הבא לאוכל ואוכל דמי:

אבל אם אין בה תבשיל אסור: ה ומה שאמרו דהל

לשאר

[illegible] ; [illegible] ושלקות אם לבדם
שאינן [illegible] ואת והמחמם [illegible] לאכילה [illegible]
לתוך קדרה [illegible] אסור
כל שהוא [illegible] [illegible]
בה אוכל ; [illegible] [illegible]
לבישולים ; [illegible] [illegible] אינו [illegible]
[illegible] כדי שיקבלו מימיו. אבל כותן הוא [illegible]
אומר והוא טמוא מלין ואינו מושב וכן אם השלם [illegible]
אין כנגד המזרה וכשרו מותרים ; [illegible] מותר לשבר [illegible]

כדי לטעול מים מתחתיו ; יא צריך ליזהר [illegible]
שלא יטולו ידיו במים שישבו שלב אונבדר ואם יטול [illegible]
שלא [illegible] ידחקם בין ידיו שלא יד[illegible] ; יב מרקק ;
ושלאיגר שלא ושפשף ידיו במלח ; יג דורס שלא [illegible]
ואינו חושש ; יד הרס מדו [illegible] מתיר להעביר מידו [illegible] בשבת
והלא היה נזהר ; טו אסור לברוק עלבני [illegible] ונתן עליה
הבלי שדולין בו שמא יבא לידי [illegible] אבל [illegible]
שלו מותר שאינו חושש עליו לקחתו ; יז אסור להדק
מוכין בפיכך שישבו מעשקין מעשים [illegible] ;
מעשה אין מקנחין בו אלא ישבו בות [illegible] יקחנו ;
יח [illegible] שפקקו [illegible] שלבשתן [illegible] שבעמבה

שלא יהא [illegible] דכיון שאינו [illegible] [illegible] [illegible] ורוק וליה
דלא עבדא [illegible] ומותר ועכו [illegible] ואמרי דחשוב [illegible] לו ה
[illegible] אין [illegible] [illegible] אחר [illegible] [illegible] אבל בדבר
[illegible] [illegible] דכיון [illegible] [illegible] [illegible] ואין
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שיש לו בית אחיזה
לפי שאין [illegible] ויש [illegible] טוב [illegible] שלא יהא
[illegible] [illegible] שנוקקים הנקב: [illegible]
[illegible] מותר ואין לחוש משום [illegible] ואין [illegible] [illegible]
ב יש מי שאומר שהחוכל תותים או שאר פירות
[illegible] צריך ליזהר שלא יגע בידין צבועות בבגדיו או במפה
[illegible] אבל אם [illegible] [illegible] במשקה הפירות לבן ואין
[illegible] באוכלים:

שכא · דיני תולש בשבת:

א חתיכת [illegible] [illegible] הכניס [illegible] אין [illegible] מהם
[illegible] בהמה קשה [illegible] אבל לא [illegible] ומולל
בראשי [illegible]: ב אין עושין מי מלח הרבה ביחד
לתת לתוך הכבשים משום דדמי [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] הכבשים ואם נותן לתוכן שני שלישי
מלח אסור לעשות מהם אפילו מעט: ג אסור
למלוח חתיכת [illegible] או [illegible] [illegible] שנראה [illegible]
והכובש [illegible] מפני שהוא [illegible] לא [illegible] [illegible]
והוכלה אבל [illegible] מותר למלחם: ד יש מי שכתב

שמותר

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] מין עצמו

[illegible] אין [illegible] אך
שלבין אבל מלקין לו אבל שלקטן ובעץ הנמר ואינו חושש:
יט מותר לחתוך בשר מבושל ועוף דק דק בסכין: כ
אסור לגרור הגמיה בשבת במורג חדוש חדש בשביל שקורין
ראגין: יא מותר להשקות את התבלש בלושלא ובמלוש:
יב המחתך הירק דק דק חוב משום טוחן: יג אסור
לגרוד מלח הבשר מלכלוכית מפני שדומה לתולש: יד אין
מחבלין קטן קלי הרבה שמא יבא לחבש רבוה שאינו קלי ומלא
ומותר לחבל את קלי מעטו מעט אבל חבואה שלא הביאה
שלישי שקלה אותה ואחר משום טחנו אותה טחינה גמורה
שהרי היא כחול והיא הנקראת שהיה מותר לחבל מרשה
בחומץ וטועמו בו הרבה בבת אחת והוא שיהיה רך אבל
קשה אסור מפני שנראה כבש ושייך לשנות פיעל נתן
את השתיה ואח"כ נותן את החומץ: טו חלדלי שלשו
מעט למחר יכול לגרבו הן ביד הן בכלי ונותן לתוכו הבשר
ולא יולם ולגרבו בכך לא מגרבו מעטו מעטו: טו
שחטום שדרכן מעט למחר נותן יין וחומץ ולא יטרוף את
מגרבו וכן שום שדרכו מעט למחר נותן בתוך גרגרין ולא יפך
ושרוף לא מגרבו ויש רשאי לגרב מטקה בחרלל
חקה שנתנו מבעוד אבל בשבת אסור לתת מטקה בלך

ד"ה הקן מקבורים
מושיבו המעט:
ד"ה נשנת בפוס בקמה
שמא המבחל

ד"ה בגרגרי הבאמחר:

לנשמת שפוראים ושן ומיים שלגלגן נמצאין אסורין שהרואה לא טרחה:
יח אין שורין את החלתות לא בפרשרין ולא בעוגין שדרך
שדרך לשתותן בשתה אבל נותנו לתוך הקומץ ומקבלבו מעל האש.
שרוי מאתמול מותר לשרותן בשבת ואם השתה מבעוד יום ה
ויום ששי ועריך לשתותם בשבת מותר שכן הוא דרך רפואתו
לשתותן ל נמנם זה אחר זה הלבך מותר לשרותן בשבת לימנו
בתחלה מעט שהואמצעה אם לא השתה מבעוד יום:
שום וצוסר וכלכלת שרפקן מעשר אם מחוסרים ריבה אסור
לגמור ריפוס בשבת ואם אין מחוסרים לא שחיקה מותר לגמ
לגמור שחיקת הריפות בעץ לטיר בקדרה בשבת אחר ש
שמורידין אותה מעל האש:
שכב דין כלי בשבת:
א ביצה שנולדה בשבת אסור לטלטלה ואפילו באצבע כולן
אסורות ויכול לכוף עליה כלי שלא תשבר ובלבד שלא יכ
יגע בה: ב שבת שלאחר יו"ט אם לבטן נולדה בדר
אסורה בלה: ג טרחת שנשרמן לאיכן בשבת
אסורים בגבים ולעצם מותרים מיד: ד אוכלי
בהמה אין בהם משום תקון כלי לפי מותר לקטום
אפילו באדין קש אם הכן לחיצה שאינו אבל קיסם שאינו
אוכל בהמה אבל לטלטלו כדי לחיצות בו שיהיו אסור:
ה מותר

[illegible] מותר לעשות [illegible] גדל לומר לבני שיעשו לו
בגדי יפה לכן בגדי שלו והוא שיהיו החלקים שהם נתינו
עושה לא כדי להשוותם שלא להטעות הדבר קטנה בשהם אבל
גם חמרים אחר כיון שמקפידים זה, שלא יצאו לידי מראה
ומשקל אבל לתן מנה גדולה בגד מנה קטנה מעט שאין מקפידים
שם: שאלה דיני השאלה והלוואה כלים:

א מותר לומר לחברו מלא לי כלי זה אפילו הוא מיוחד למלאכה
והוא בשבת הלוקח מדה שלמודר ומוליכה לביתו ואעפ"כ אם לא
מוציא הלוקח מתוך ביתו ואומר לו מלא לי כלי זה אבל למדודי
בכלי המיוחד למדה ונשפוך לתוך כלי שבלוקח אסור:

ב מותר לומר לחבירו מלאלי כלי זה ולמחר למדוד לי
אותו: ג מותר לומר לחבירו תן לי ביצים ואגוזים במתנה:
ד מותר לומר לחנוני תן לי ביצים וה' רמונים ובלבד שלא
יזכיר לו שם רמונים ולא סכום מדה ולא סכום מתנה לומר הרי
שנשלך בידי חמשים אגוזים תן לי חמשים אחרים והרי
נשלך בידי כ"ה: ד הבטיח כדי יין ממקום למקום
לבנקום לא ביאם בכלי ובקופה כדיך תוך לא ביאם בפנים אלא
על כתפו וביועאבלי שישנה מדרך תוך אשכו אין בשבוי
קלות במשא ואם אמר לו בשבת כגון שזימן אורחים הרבה

[illegible] מדיחין [illegible] [illegible] ליום ב׳

[illegible] ישראל [illegible] לאכול [illegible]

[illegible] ולא שאינה מדיחין בהיום שבא [illegible]

ב׳ המוחר לבן מעבל בלי חדש [illegible] מבלה [illegible] [illegible] ולא

[illegible] יצא [illegible] [illegible] [illegible] מעט

ואינו צריך מבולה: ת׳ כוס ששתה בן כוס [illegible]

הכלי: מתי המוחר לשפשף הכלים בבלבר חוץ מלבן לקף ב׳

בבית הן שהוא שמרי יין כשנתיישן ונתקשו מעט שהוא מתחק

בכלי [illegible] שהוא לך: ג׳ אין חופפים כלים במלח לפי שהמלח

נלחלש שחופף בחזקה:

שבת דינו הכנת מאכל לבן מה:

א׳ אין כובשין הזיתים בבצרה שמולבה מוץ לארץ ולא יניחנו

במקום גבוה כדי שירד הטל אבל נוטל בצרה ונותן לתוך הארבוק

ואגב שהטל נופל מלין מותר כיון שאינו מכוין: ב׳

לא ימלוח אדם שעורים לתת לפני בהמתו לא תשעה באומד

דעתו: ג׳ אין נובלין מורקן לבהמה אלא ירבע ולא אבל נותן

בן מים ומעביר בתרור או מקל שתי ומלב כיון שאינו מולק

בידו ולא מסלבהתרור או המקל מותר ומנערו מלי לבלי

בדי שיתנלב ומותר לערב המוחן בדיל לן בבלי אחד ומחבר

אותן בכלים הרבה ונותן לפני כל בהמה ובהמה ומעלב בכל אחד

אבילו כור וחצי כורים ויש אומרים ליתן מים עד מ׳ ורקן בשבת

[illegible]

[illegible] ל

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ג אין מחתכין עצה לבני הכלבים אפילו כתובה [illegible] בין
מהותה מחותכת בין שלימה בריאה והם בעצה לקלף שמחת
הים לאכלה בלא הכשרה לא דמסלקו בלא שנוי ראוי לא טריפין:

ד אין מחתכין שחל וחרובין לבני הכלבים בין דיקלבין [illegible]
משום דבלא חתך נמי חזי לאכילה: ה אין אומרים את הגמל
דהיינו שמאכילה בקיץ מ״ד ענל שמלילנין בני מעיל דאמרים עצה
דולמין דהיינו שרוצים לו מאכל אבותו במקום שאינו יכול ל
להחזירו אבל מגמיטין אין מאמרים את הענים אבל מלמיטין
אילו היא המראה במקום שאינה יכולה להחזיר הבשר ל
במקום שהיא יכולה להחזיר: ו מותר ליתן מאכל בגילה
שהרבה לחות: יא אין נותנין מים ולא מלוחה לבני ל
הכלבים ולא לבני עני שונאך ומנו עליה ולא לבני אחיר אבל ל

[illegible]
בהמה [illegible] חשוכין [illegible]
מ״ג [illegible] לו וחוששין [illegible]
דוקא לסחורה שלצורך מותר: אבל [illegible]
לבהמות לא דרך שם מותר: וכ״י [illegible]
ושמן לפני שור. אבל אין נותנין מלפני שור לפני [illegible]
לפני שמאכל בדרי השור [illegible] לחמור:
[illegible] לגרוף האבוס לפני שור שלפטום אפילו אבוס שלו גדולה
[illegible] לאשוויי גומות [illegible]
[illegible] שבת [illegible] בעד ישראל:
א׳ מותר לזמן גוי בשבת ומותר ליתן לפניו מזונות לפניו בחצר
נחבל ואם יצא נוטל ויצא אין נזקקין לו: ודוקא שהגוי בחצר
אבל אם עומד בחוץ ומשים לפניו שידוע הוא שיוציאנו או
ליתן שאר חפצים שדרך להוציאן אסור אפילו אם עומד בפנים
אבל אם עומד בפנים אפילו אם החפצים שלגוי שהלואה
אינו יודע שהחפצים שלגוי: ב׳ הוצאה לאוצא משום
דרכי שלום או בגוי לא מותר להתלוות לשלוח עם גוי אחר:
ג׳ מותר להחליף משכון בשבת אסקוה מלבוש ויוציאו
דרך מלבוש כי אין זה משא ומתן וגם בישראל מותר בענין זה אם
המשכון צריך ללבשו: ד׳ פת שאפה גוי לעצמו בשבת

[illegible] שיש רגלים אולקטן לרגלי [illegible]
ואחר כך אם לקטן אין בהם חמורים בגאים אבל [illegible]
מותרים מיד אחר אם לקטן ומכן היום: ו אם לקטן [illegible]
בשבת ישראל ונו' עריך להמתין לגר בבני שישה:
כגון אם לקטן [illegible] ישראל ארשרנו שלקטן בשבת ישראל ואין
ידוע אם [illegible] אחרים בו ביום לגר בבני שישה
ו[illegible] מותר מיד; ח הבל שאין בו חשש גזירה
ומותר לא שהובא מחוץ לתחום אם הביאו הגוי לגעמו מותר
אבל מישהובא בשבת אבל לאכול אסור בו ביום לגוי שהל
שהובא בשבת לגר בבני שישה ולאחרים מותר [illegible]
ויש לגוי שהובא בשבת מותר לגר מיד והאדשרו לש
לישראל לבטלו אבל כשהביאו הגוי לגעמו רוקא בטל ל
אבל אסור אם בתוך העיר אם היא מוקפת חומה והוא שהיא
מוקפת לגירה ולהיות שישבה ובתוך הוקפה וסתם עיירות ה
מוקפות לגירה וסתם מדבריים אינן מוקפין לגירה: ט
אם הוא סמוך אם בא מחוץ לתחום אסור ורוקא בגוי שאינו ש
שרוי עמו בעיר אבל גוי השרוי עמו בעיר ועורות ה
המעווים בעיר אין לחוש מקפק וחבולו אם ישלגוי שם בגוים
ואחר כמה בתוך התחום הנתון להקל ומותר לאכול אבל לגוי שהובא
בשבת; ל גוי שנכנס כמה לבהמתו מבור שהוא הגל ל"ה

[illegible]

[illegible] כא ניקבו [illegible]

[illegible] מחבל אחדין ישראל [illegible]

[illegible] לבעות לא [illegible] שם [illegible]

[illegible] ויהונתן [illegible]

[illegible] ישראל [illegible]

[illegible] בשעלו [illegible]

[illegible] בשעלו [illegible] אד[illegible]

בן שבבר אחד ובקבץ אחד ויפרוץ לבל אחיהם מבורנסוחר: כב

[illegible] אם אומר בורוש שלעורך ישראל הוא מעשה או

[illegible] אם כן אם בנשים מעוברות שלעורך ישראל בין

שהרגיל בעבות שישבו מלך בן הרעו אחור: כג אם לקחו

והחזיקו בהמות ישראל אין צריך למחות בידו לפי שעה אבל אם

רגיל אתך צריך למחות: כד עשה עמו בשבת אדון אחד קבר

בעמו מותר ישראל לקבר בו ואם עשאו בשבת ישראל לא יקבר

בעמו בהמות ואחקה שלו קברו בהקיה והאדון שלבעין שהכל כ

ודשם שעשה לעמו ישראל אבל אם הוא בעשה מותר

לקבר בו לערב בדי שיעשו ואפילו בשהוא בהקיה אינו

אסור לא לאותו ישראל שעשה בשבת אבל לשראל אחר

מותר ומה שמותרין בדי שיעשו: כו עמו בשבת הגוים

שבבא

לקבר בהם ישראל לא ישמור בהן לא לוח ולא אחרים עד שיהגין

לעשה בדי שיעבדו כמקום קבר ואם ידע בודאי שבמקום פלו

פלוני

29

[illegible]

[illegible]

צ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

צריך [illegible] [illegible] לא מותרים לערב [illegible];

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

סימן דין רחיצה בשבת;

א [illegible] בגופו אפילו כל אבר ואבר לבד אפילו במים

ש[illegible] בין אם הם בכלי בין אם הם בקרקע ואפילו [illegible]

[illegible] [illegible] אסור אבל [illegible] לרחוץ [illegible]

פניו ידיו ורגליו. והני בחמי האור אבל בחמי טבריא [illegible]

אפילו כל גופו יחד [illegible] [illegible] בחמי טבריה דוקא

בקרקע אבל בכלי לא דחשיב כחמי האור; ב

י"א דהא דשרי בחמי טבריא דוקא כשאין המקום מקורה אבל

משום דאתו לידי זיעה ואסור וי"א דמותר [illegible] בחמי טבריא;

ג חמת המים [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ד

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אפילו ה

המים [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] בשבת

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] לרחוץ כל

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אחר [illegible]

[illegible] [illegible]; ו. י"א [illegible]

שלא [illegible] אחר כתולה הם לא ונעשה תולה ופה:

מ״ז אמרו לו אם בהמה בטנו כלו מן השבת מים חמין ו״ל

ואינו בחול מפני הסכנה שמצויים שהם שתויים:

הרוחץ בנהר צריך שיבדוק ויפה בשעה מהלך מקום שלא

ישארו המים עליו ויטלטלו אמות בבר מלוה לפי שהשלמה

מהרחיצה ושל רגלו מים עליו אבל המולך בלה ומטר מותר

על ראשו ועל כתפו לאחר הקטרתו: ח״ אדם מותר לטבול

מטומאתו בשבת: ט״ מותר לרחוץ פניו וידיו ורגליו [illegible]

[illegible] מלשיריים שיעל מעורבים עם דברים המשיריים ועל

שלא יביא הדוב מלבל המאיר: י״ מותר לרחוץ יין במורסן:

יא״ מרחץ שמרבין בו מים לפורעה שבת רוחצין מיד

אבל אם לא מתנו נקבין אלא שאין הולם בשבת צריך להמתין

לערב בכדי שיעשו לפי שהחול לעשותן בלילה שמא יחתך

בנתלים: יב״ אסור ליכנס למרחץ אחינו להיות: ע״ב

עיר ישראל ועכו דומים בה ושבת מרחצת בשבת אם

רוב עכו מותר לרחוץ בה במקום מיד ואם רוב ישראל אז אם

אחינו מחיצה על מחיצה אסור למקום שרבו שהעשן שיתמו:

שבת דיני מוכה בשבת:

א״ ה״ התרשש בטהרתו לא ומוך שמן ומחמין אבל אינו הוא ש״

שמן לבדו אבל אם משקין ומים ומחמין ומחמין מלמטה קח

עצוך ואם הוא מקום שמעון בן שמון ורד ורגל

לבולו בש״ אם אחינו אבל רפואה מותר: ל״

מכין ומטמשמשין להטאתו על שבוי הדיוטן שקל ומשמש

ביחד

[illegible] מוש [illegible] לא בדינון ידוע: ג' אין מגדלין ב
[illegible] לעשות לבך ואלמנה ויש אומרים ויגלו מצוות ועוזה:
[illegible] ובזה נתנו בשמן ובדבש ובלבונה ובמנחה אם הקטיר מעט שהעור
מרובה ולא נעשה. אבל בזה [illegible] אבל כל נתנו
ומתנה נגד העור ולא שלא [illegible] מצוה שיעור
כי נגדו אמנו ישבו כדי [illegible] ויכון
אמנו לאמתתן: שכח דין חורה בשבת:
[illegible] בגמרא בשלמא [illegible] ירושלים והלך כבריא אסור
לעשות [illegible] ואמנו עד שבת בשבת [illegible] שהיקל
[illegible] ב' מישראל חולי שלאכנה מעוה לחלל עליו את השבת
ולא [illegible] ארבע מלאכות [illegible]
וכיון [illegible] אבל מחוסרין אין [illegible]: ד' מלאכה שלחלל ב
אונה עריכה אומר אינה אין שם בקיאים וחולה אונו אומר ב
בלוס מרשמלה בלי שיגלוס בשבת בלי [illegible] אבל בשם יודעים ובקיים
בזה [illegible] שמתרפאין ואין חולה אסור לחלל עליו אינגב שהיה מצוה
שלחלל: ה' מצוה שאונה שלחלל ושאינה אבלו ואחולה
ואין מחללין עליו שבת עד שיהא לו אחר מהם שהוא עליך
[illegible] שיעשה אחר מהם [illegible]: ו' מצוה
שנגב היה עבד הקדש [illegible] שבלבו [illegible] עבוקה ואין עמו שרשבו [illegible]
שעמה אם מחר מזוחלי עבר המורתם: אמנו [illegible] מגמות אם לאו
הרי הם כמקום שלחלל: ז' מחללין שבת שלבל [illegible] שנעשית
[illegible] ועל שאין [illegible] ולזאת הנקבים

מלאכה ושלמו שוגג בן קדחת חס ביומו או חס ומודה
ח כם שהחזרם מקילין אותו אפילו הולך על הגבין ואפילו
ביום הראשון: ט המושש בעיסה או בגיגו ושבו שוגג
אן שהין ש והשתהא מגנו ד מתנה מחמת הלאב אן שהיה
שהתיש את שקיה בדיריו והחלה אבלה מלאכה אפילו אבלו אבלו את ה"
הישבת ואם הפה אחד אומר עליך ואפה אחר אומר אל אמו עליך
מחלבן והשמו שאומר שאין עליך מומחה ואבלבו אחם תשו
השובים מומחים קינת וקפן עשות לחלב: יא
בן מכנה שאמורה: ביום שבת שעליך לעשות לרפואה ואינה
שיש בה מלאכת חולה שבת שמונה ימים אין אומר אפילו
הלילה ובמקום שלא מקבל עליו את שבת אחר אל תשאל אחר
אבל שמחללין עליו שתו שמתות: יב כשמחללין שבת על
חולה שיש בו סכנה מחללין עליו לעשות ע"ג ימים וכותבים
וקטנים ונשים אם עו' ישראל שישבו לעשות גדולים ובני דעת:
יג כל הצריך לחלל שבת בגדל שיש בו סכנה לא מעכבת
אפילו אם מתקשמו בגדי אחד כגון שפירש מעזרה לה שלא
הרעונות שנפלו לשדה ועד עמו לנים וכן כל כיוצא בזה: יד
היה חולה שיש בו סכנה ש עליך בשר שוחטין לו ואין אומרים
מחכינו עד שיבא אבל אם היה החולה צריך לאכילה לאחר לא
והשבר מומחה היה והשחוטה מתחחת לו מחמלין אותו הנבלה:
אלו המחלוקן הרופאים שעליך גלוגלת אחת ועוד עשרה
והביאו לגבל אחת מהם מומחים ושלבם שכר מעבר מאת
יה

לו אשלא בביאה בראשונה: יט אפשר הן לשתי גרונות ולא מלאו
לא שתי גרוגרות בשני עוקצין וגם בעוקץ אחד כולתן העוקץ שיש
בו ג׳ ואם היו ב׳ בעוקץ אחד וג׳ בעוקץ אחר לא יטרחו לא העוקץ שיש
בו שתים: יא חולה שעכו מחמת חלין למשכב ואין בו סכנה אוכלים
לו לעשות לו רפואה אבל אין מחללין עליו את השבת באיסורי
דאורייתא אפילו יש בו סכנת אבר ולחלל עליו ישראל באיסורי דרבנן
בודאי יש מחלוקת אפילו אין בו סכנת אבר ויש שאם אין בו סכנת
אבר עושין ואם אין בו סכנת אבר אין עושין ויש שאם אין בו סכנת
אבר עושין בשנו ואם יש בו סכנת אבר עושין בלא שנוי ויש שאפילו
יש בו סכנת אבר אין עושין לו דבר שקוף בתמוך לבאבת ויחוליה
ובדברים שאין בהן קרוב מבאבל עושין אפילו אין בו סכנת אבר ואפילו
הסבלא השלם שיש בו אין: יב הקיז דם ונעקר עושין לו מדרגל
אפילו בדבר תמוך: יג חולה שאין בו סכנה מותר בתשמיש
עיום: יד אין נותנין יין להולך לשחוט ולבנו אם סומא וחולה
העין אסור: ואם אינו סומא ומונה רמוחר ולילה הבלאטלו בלבנו
אסור דמוכחא מלתא דלרפואה עביד: טו שורה אדם קלורין
מעיש ונותן עב העין שאינו כואב לא בריחוק והוא דלא שמיר
ולא חוישין משום שחיקת סממנים דכיון שלא הניח שלא
לא מעיש אינא הכיא: טז מעבירין בגדי המכה ומכין
אותה בשמן אבל לא בחלב מפני שהוא עמוק ואפילו בשמן
מיהא הנכא לא ערבא שרו אבל אין נותנין עליו שמן וחמין
מעורבים יחד לא מבמוך ניתן עליה אבל כותן הוא חוץ לבשר
ושותל ווורד לעליה: יז נותנים מטוב ומחיצות בגדיים
ובשום ומרשיים שחיין לרפואה לא כדי שלא יקרבו

אין הכל המלה אבלא ושנים שלא מרפאים והכל ושנים שלא נעלו
משלנו עלהמלה אבל אם היין בבל על השלבה אבלו ושנים שרי
לשוב אינן מרפאין: כל נתנין שלא עם מלה בשבת שאינו
לא בשבת חוץ מעט נגנס שהם לרפואה: כל רשיה ב
שבלה מעבר מלה עם קרקעת יתאירנה מלה שבלה ואירה
ונשרו נו מותר להניחה אצלו בשבת: כן מנקעת
בשיה ומקבה ב המלה ותולא ומנבה קטלה השנ ומקבה ומטייה
נעמה לא יקנה מעט שהוא ממרה: כל מבה שמרשה ב
נתנין עליה רטיה שאינה לא כמשמרה: כח המשמש שלין ב
בשבת בי לבקבי המלה כדרך שהרופאים עושין שהם מבקר
מעבנים ברפואה לבדה יבש המלה הל חוב מקום מבה בשבת
שאין לא מלאכת הרופא ואם הכיסה בדי להוציא מהנה שלא יהה
שבלה הל מותר: כט מי שנגמה ידו או רגלו עומדת ביין בדי
להשבלה הוא אבלא בחומץ מעט שהוא חזק ושבו מעשה רפואה
ואם הוא מעוב אין היין לבדו החומץ נאסור: ל מי
שנשמטה לו ידו או רגלו מחוקקתן ממקומן לא ישמשמה ה
הלבה בשבת לא רוחץ בידו ואם נתרפא נתרפא: לא
שמרין שמנילה נצנין שהם כמין לצעות חקות הטרשים מעור
בחשבון מבב
הצפרן אסטרשון רובן כלבי מעלה ומעלות
אחרון לשלוקן ביד מעלה בבלי מעור אבל אסור לא טרשון ל
רוקן ביד מעור אבל אסור בבלי חיב חטאת ומי נרשי כלבי
מעלה כלבי ראשי אצבעותיו ולא יי לחיות כלבי הגוף ועליך
לחוש לשמר הטרשים: לב החושש בשנו לא יעמיד בהם חומץ
חמץ ומלוח מדך אבל מעמיד ובולע הוא מטמל בו כדרכו ל
לחוש בגרונו לא יערה בשמן אבל בולע הוא שמן ואם
נתרפא

[illegible] לד צמר שנרטבה ונתנה שהם כמין רעועות
בלוף שאינו מסמן הלב מהמלוך דבמקום שנראה לא נמדן רבנן ויה
עשאם אין לו לא צער שלגיעב אסור ליונק מהבהמה בשבת:
לה לא תיקן לאשה קלב מדיה לתוך הכוס אל תוך הקדירה
ותוק אתה בגה: לה מותר לאשה לקלח מרחלב כדי שיחזק
הוא עוד הדר ויונק: לו אין לעשמין מעשמי ולא שנין בו קשיונים
לרפואה ואם מעשנים ריח הסם מותר: לז כל אוכלים ומשקים
שקרבו לבריאים מותר לאכלם ולשתותם לרפואה אעפ"ש שהם
[illegible] לבריאים ומותרים מלתא לרפואה שבוד ואפ"ל שרי ולא
שאר [illegible] ומשקה בריאים אסור לאכלן ולשתותן לרפואה ה
ולוקח מי שיש לו מיחוש בגלמה והוא מתחזק והולך בבריאה ו
ואם אין לו שום מיחוש מותר: לח מותר לאכול שרשים מרוקים
ולבלוע ביצה חיה כדי להשיב הקול: לט אין עושין אל
אטקטולין דהיינו גלמתא אטלא [illegible] מגשמים ואם
ואם מצטער מרוב מאכל בחול מותר אטלולטלס ובשבת
אכול בפה ומותר בגד: מ' החושש בעינו מותר לגרן
עליהם כמה ששרן ממנו חמין אעפ"ש שעדיין ישבו הבל:
מא מי שבשתבר שרפואתו לתוך [illegible] בשמן
מותר לקרבם בשבת: מב אין [illegible] מרגנמלין
דהיינו שדרך עליהן בסם כדי שיבש ויזיב ואסור לרחוק
כדי שלא יגיע מהם הריח: מג אין
מותר לבטרבוק שלהשוך לבעלתו ולהשלות אדם
בין ביד בין בכלי ולהשלות אונקלי והיינו הבוך שבגר

ולרפואה

כי הערוך אונקטוריון הוא כלומר הקשה מוך המזון:

הגב שבבית לעשות שלא יחזרו אותו בקמוטים כדי
שיהיה לו שמחה ושלא צער מקום: כל דרחמנן בבמי
גדר ובמי חלתן ובמי עצים ביום הים מבים הגדול
ע"ג שיש מלחים שכן דרך לרחוץ בהם ולרבות
הוכחה הלבוחה קרן עביר אבל לא בבמים הרשות שבים
הגדול ובמי משרה שהן מחומין ואין דרך לרחוץ בהן
לא לשמחה ודוקא ששורה בהם אבל אם אינו שוקה
בהן מותר שאינו נראה לא כמי יקר: מלא לבשים
עלמתיים ונקרעים בשבת שלא ידיקו ואין
צורה: מן נותנקלו עד הענין להקל והוא שיהיה
כלי הנטל בשבת: מלא נעים שיעשה מקומלו
מחזירין אותו: מה אסור להעתבד עלמה שיעשה
מלאכה עד מלוס שהדם יעבר אותן ואסור להוציא דם
מלאכה עד שבת ושלבחוץ הסכר ביום אוביין תלה לעצור
דם שבמלה ויש שמרין קורי עכביש על המכה ומכסה
בסם כלהלס וכל החבורה ואחל כורך עליו קמר מלמטה:
מלו אסור לשים פתלה בפי הטבעת כדרך שנוהגין
בעשות לבו שהוא עצור אבל ישים אותה בשבוי ש
שיחזנה בשתי אצבעותיו ויטחנה בנחת:
שכמו ערך מי מרחלין שבת:
א. כל פוקות נפש דוחה שבת והקריב הלא משבת ד
אפילו נפלה לביקה בחצר אחרת ויראה שהעצור לחצר

[illegible] מעשין מדרשות תנבול ; ב״ אין הולכים
[illegible] שבת הדרך אשלו הוא גוים וישראל אחד בחוצה
ויש אחד מהם לחוצה אחרת נפל עליו שם מלאכת מלאכה
[illegible] אחד מהם לחוצה [illegible] משבתן לו לא במלאכה
על מלאכה אחרת [illegible] בלא בעינא עיקר אחד פיש אחד
מהם לחוצה אחרת ונפל עליו אין [illegible] שבין שעקר
[illegible] מלאכתו אמרינן כל דפיש מלאכה פרישה
[illegible] אנשים עלון מלאכת פסח חו בפסח מת פסח לוח
שם [illegible] ואפילו [illegible] לדרך שבאו שם פסח [illegible]
ישראל [illegible] שיש בה [illegible] ...
[illegible] מדרש שאינו [illegible] לחיות לאחלם שעה מפקחין עליו
ואם [illegible] אמרו [illegible] חיות [illegible]
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...

[illegible] מפני [illegible]
מפני [illegible] ישראל [illegible] ולכן כל שלא יכון [illegible] מפני שמא
מעשה [illegible] אחד לחלל עליהם את השבת כדי לבא עליה; ואם
כל היושבים להיות [illegible] עדיפים [illegible]

שלא [illegible]

א יולדת ביום [illegible] ומחללין עליה [illegible]
שעדיפה קודמין לה הכמה ממקום למקום ומילדי [illegible] יקין לה
כל אפילו היא קומה; [illegible] שמחללים לשמרה [illegible]
[illegible] עדיפים לקבלה לה כלי מביאה לה [illegible] בשעה
וכן כל כיוצא בזה; ב עכו"ם אין מילין אותה בשבת
אפילו מלה שאין בו חבלה שבת; ג בקרחת יולדת לחלל עליה שבת
משום שמא תשב על המשבר ואין משגיח שהרי שותת ויורד אין משגיח
אבל [illegible] אותה בשרוגיה שאין בה כל כך כדי
שנראה אחר מלין מחללין עליה את השבת; ד כל ג
ישראל [illegible] אמרה חיה, עדיפה מחללין עליה
[illegible] אמרה חיה עדיפה אין מחללין
מכאן ואילך אבל אמרה עדיפה אינו אין מחללין עליה
לא הדי [illegible] שאין בו סכנה; ה
הוא שבת [illegible] מאמין סכנה בשבת אבל

אין

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ואם הוא [illegible]

ל אבל כשהם [illegible] דרשין [illegible]
דרשן ובדרשת שיעורין ואמרו לתנוריה ומנו מרשלו שהנו מרלגה
אין מוליכין לדרך שבת: ו מכשירו כמולה שאמשר ל
לעשותם מעשה אין דורשין את השבת לפל אם לא הביא אימל
לגולה מעשה לא יצאנו בשבת אבל לא במקום שאין בו לא
אין דרשין שהעמידו הכמים דברים במקום מצוה ולא לגזרה
לעשותם: ואם הוא דבר שאם עשהו ישראל אין בו לא
דרשין שהעמידו הכמים דברים במקום מצוה ולא לגזרה
לעשותם: אין יכול לא מדלבן אומר לבנו ועשהו ואם הוא
דבר שאסור לישראל לעשותו מן התורה לא יאמר לבנו ולעכו
לעשותו: ל לא היה לו מקום שחוק מעשה לא ישחקנו
לא לעבדו לא שרב מחתמולין ושמן ליתן עליו לא ישרבם
היום לא יתן כל אחד לבדו: ח אין נגשין לה חלון
לא כולך עליה ממלאנה ואם אין לו כוחו מלא אעבנה
דלך מלבוש לשנות מדלך הוצאה בחול ומביאה דרך
אחרת אם לו לא עשה תבן יחד ט באלו חכמי
הגמרא אם לא היו לוחצים אחר הגדר לפני המילה
ולאחר המילה ביום שלישי נמולה בגים חכמים היה
מקום [illegible] בשבת ואם אינו לא מלו בריעה

כלל: ואינו לאסור בשבת אם אינו מוציאו מרשות לרשות אחרת;
אחת מותר לטלטל בשבת [illegible] אבל אם מלבד מקום
שלא [illegible] אבני הבן:

שלא לרחוץ [illegible]

א יחין [illegible] בשבת: ב אין מפרכין לבאמה ולבני
אבה ולא קטין אמה בש מגוהל בגמל מכה דליכא לא משום
תעבוד אבל בתחלת מכה דאיכא צערא שרי: ג
אם אחמה. כרשוטן הלבה ומצטערת יכול להריעה בחצר כדי
שתנוח [illegible]: ד אם אחאר רס יכול להעמידה בפלגס
כדי שתנעמד) ואם הוא מסוכן שאם לא יקיא לה רס תמות מותר
לומר לעכו"ם להקיאה: שלא

שלא לפנות אוצר בשבת:

א אוצר שלתבואה או שלכרי יין אוצר שמותר לחשמש
מפני שהן להכנסת אורחים אולקבוע בו בית המרחץ:
וכיצד מפנהו אם היה האוצר גדול מפה ממנו א קופות
לא היה בו לא ב קופות מפנה מפה מהם ל אצל כולן
לא יפנה שמא יבא להשוות גומות: ב כשמפנה
לו ל או ה קופות לא מלקט בקופות קטנות להוליכם
בהלכה, נעמדים כדי להקל המשוא שמלבה בהולך
ואוסף מלאה טוט: ג לוי אוה קופות שקבל

[illegible]

[illegible]

[illegible] אחר ונמה בשדה:

[illegible] בשבת:

א' אם שבה [illegible] בשבת אם [illegible] שבלים [illegible]
לקיבל [illegible] מלון [illegible] לרחוץ [illegible] ולרחוץ [illegible]
לבהמה ובשחרית מלון [illegible] ובמנחה מלון [illegible] אחת
ולחקא בפ' אמות שהרליקה לא יצלו ויהי משום [illegible]
לבשר שבלולה שמרוחים בהעלה ושבה [illegible]
אבל [illegible] אקרובים ויראים שתבינלהם הדליקה יבלים
להעלם בלמה שילען: ב' ושמתרים לבלבל
מעות ודברים המוקצים כדי לבעלם מפני הדליקה אן מה
מוסתרים אלהה ובאים לבלם דבמקום פחד אין לחוש
לא יסרה מלקה ושם אוכלים ונחנלו לומר לבני לבלבל ס
מחולה הגבלות מחמלה נשמים ושמו שאנסרי: ג'
הקם: הלעלם בתנקיה לא יעלם בתהדלקה אבל אוכלים שרי:
ד' מעלין מלה לשבת אבל לא משבת לל' הם ווטו ולא
לשבת אבל מלה לבלעם: ה' מעלין מזון סעודה
אחת: ה' מעלין לחולה ולדקן ולעבדן מבינוני:
ו' האדמין מעלין לא מזון ג' סעודות היינו דוקא בשע
בנים אבל בבלי: מחמת מעלין אנלו ושנו מחמ סעודות ו
ואפילו פירשו [illegible] וקיבל והביא לבנכן מוחר כיון שבר

שלוש

ד' בתשעה הדליקה דהיינו בתקונין:

שמוציא הכל בפעם אחת: ג' [illegible] הרבה כלי השמש
הערבים לולאותיהן כגון כוסות וקיתונות: ד' הלבש כל מה
שיכול לבוש ומוציא כל מה שיכול ותשקע ותוציא ונ
ותשקע ושמא ישאנו שאינו לובש ומוציא הכל [illegible]:
ט' ואם לא היו בו והצילו לבם כל אחד מלון ג' סעודות
ויכולים לבוש כל מה שיכלו לבוש ואם לא יש בו אוכלין בוטן
ההוא כגון שהמר הצילו לבם ואם אינם רוצים לשלות את
רוצים לחזירו לקבל שכר על העלתם הראשונה ביום ולא הוי
[illegible] ג' כל העלה שהמרנו אינה לא לחבר אחרת
ומטלטלת אסלה לשאונה משורבת: יא' יא' זכל ה
העלה שהמרנו היא לחבר ומבוי המסתמן לה ונם אינן מקורין
דומו לה ומה אין מעשרים להציל את מלון ג' סעודות וכלים
הערבים אבל לבית אחר שערוב עמו יכול להוציא כל מה
שיריצה ואם לחבר אחר אמרו לא לחבר הבורן אבל לחבר.
שאונה עליה עירוב יכולה להוציא כל מה שיריצה ויא שאין
חילוק: יב' כל מבוי הקרוש מעילין האודנא מפני הלילה
וקורין בו אפילו בתובים לה אבל לשון ואפילו בתובים בסם ג' מיני עבשים
ובמיקלא ובכל דבר וכן משבע ברכות שטבעו חכמים מע
מעילין אותם כן הלילה ומלא התורמא וכן תלגוס שכתבו
עבדי כנן על שהדוהא וכרוא תיסגרן להום ועבדי שכתבו
תרבוס אובלשון אחר שאותו העם בקיאים בו ובקת שישבו ל
לקרוא מה אותיות התורה מתוך תיבות שלימות אותו שיש בו אמצעה
מעילין אחרון יב' ועבדי שאומר אבל אחר הוא לילה ואין בה

[illegible] אם אינה [illegible] אחר [illegible] כל השור ובדין אין
[illegible] יש הקרבנין
[illegible] אין מעלין אותן מפני הדליקה ואא"כ שמעבלין:
[illegible] הנקרבין שם רבתר ומנין המבלין שם הבלין אשר
שרשו מלוכלין מעות והה לבדאי בבתי הקדש: יד אם קנה תבלין
בחרנקי בלא מעות ובלבד שיעלו מפני הדליקה אז מותר לבנים
והבלנים למקום שיכול להעלם המבלין ושל מי שהוא דיינו
דוקא בשלמה שם מעשר: טו ושמהרים להעלם ומקיא
מלאה מעות עי' בכרי אותנות מן הדליקה אז מן [illegible]
והבלנים ורוקא מרה' אבל לאחר שהיה [illegible] שלא
נשתתבו ובלבד שיהיו בן ג' מהיעות ולתי: יז כתבו
תשס"ו מן שמותר לומר לעכו"ם להעלם קפרים מן הדליקה אפילו
לילך לה': יח כלה שמותר להעלם מפני הדליקה אז
מותר להעלם מטים ומשאר דברים המחבדים: יט הבלינים
שלמעלה ושלמטה ושבין פרשה לפרשה ושבין דף לדף ושבתחלת
הספר ושבסוף הספר אין מעלים שמש: כא האפיקורוסים
דהיינו האדוקים בעו"ה וכן מומרים שבתבו להם בתבי הקדש
אין מעלים אותם: כב הנה שהחזיק בה האור יכול
לפרוס עור שלבהמה מעדה האחר שלא תשרף ושרשים מהיעה
בבל הכלים להסיק בין הדליקה אבל כלי חרס חדשים מליאים
מים שבודאי יתבקעו כשתגיעם הדליקה דגורם כבוי
מותר: כג מליאת שהחזיק בה האור כושטה ומתבשל בה ו"
ואינו חושש אם הבבה ושל מעשה אומר שעדיין שלא יתבין לבל:

[illegible]

[illegible] ושל מלכים אסורין ושל מעשרין אסורין בפיס [illegible] נראין: כה. יכול לנגלו בפני הרבים כל [illegible] מוסר [illegible] אינו מזומן בא) יכול לקרותו [illegible] [illegible] כשיבא וכן כל מי שבא בדרך בהילוך ובא [illegible] כגון [illegible] חבית שלמין יכול לקרות עכשיו אעפ"י שנדחו והקנה כשיבא: כו. אחת המונחת במקום [illegible] יכול לבדוקה בין אם היא שלמה בין [illegible] שלמין והרמב"ם אומר בשלמין:

[illegible]

ערלה. אין חבית שנשברה:

א חבית שנשברה מיד מעלה מעלה ג' קנדות מעלו בכלים הרבה הלו בכלי אחר מעלה מעלה קנדות בעצל ואומר לאחרים בואו וטלו לכם ואמר מלא יקנו דיהיו כולן שלא ישים המקום במקום היין לאחור ולהטותו בזירה שמא ישתה ואמר לאחרים שלא מדבית אחרונה הלא אמר חשש כוחשה אמרו שלא. ועשה כדרך שאדם עושה בחול ולא יעפר בשמן להכשיר ידו ולקנחה בשפתי הכלי: ב

אם [illegible] [illegible] ובלבד שלא [illegible] [illegible] לאחר שורדין הגב [illegible] ויערה מעט לראשונה. ואם מעיל בכלי אחר [illegible] אסלו קודם [illegible] ג. נדרמנו לו אחר

נבר, שבאה בשבת אסר אין עדיך לבדוקה ביום [illegible] אבל

אורחות מטה כלי אחד וקבלו כלי אחר ו״ל ואם יקבלו ישרף
ואחר [illegible] ואם יערים לעשות אורחות מחין עליהם
לאכול: אם ידוע חשיש מנינות שלנטמים שעדיין לא
נדרכו שנמצא אותו אחרלך אינו ראוי שהרי המשקין שקבל ר״
אשר יבדקו ראשון לשום כלי תחתון מפני שכשמלא המקבל ביעד
ישתה מנוח שם מטותו או מלאנו ואז יהיה אותו הדלף לאבן גדול
שלמעני ושמלא הנוח שם מלאי לקבל הדלף כמו שלא ומצאה שם עיון:
וכשותמלא הכלי לא יזרקנו בכלי אחר שלא ומטלנו מהיותו לא
מלקין בשלוק הנגיות כלבו המשקים ממנה שהיא מבטלת
מהיותה ש״ מלשקים שבה מקום משקים שקבו:
נתמלאו לו טרות בה על אחת הנה ואחת הנה מלקין מעטו
ואוכל ולא יתן לאדם אחר ולא לתוך הקופה ואם נפלו במקום
אחר נותן אמצעו לתוך הסל ואם נפלו לתוך עצורות ועפרות
שבה עד שאם מלקטו אחר אחר ולא אם לתוך הקופה ולא אם לתוך הקופה:
שרץ אם מותר לילך עם עשבים
וכ״ אילן:
א אין עוקרין באילן בין לה בין בשבת ואין מעלין בו ואם משרת
משתמשין בחוטר לקיים מלכ נגירה שמא יעלה ו
ויתלוש עלה באילן בשבת בשונה מותר לירד במקום
אסור לרד. ואם מצאנו בשבת נמצא מותר לרד בשחשיכה
ואם דהם כשהיה דשרט לרד מצאנו אבל אם לא ידע דעתו
לרד מצאנו לא ירד משחשיכה כיון שהיה דעתו לשבת שם
בא יסור: ב שנים אילן הנבלות מראשו

[illegible]

[illegible] מותרים לכל עם עשבים
[illegible] מותרים לכל עם עשבים
[illegible] פסיק הישיר הוא אבל מותר
[illegible] ד
[illegible]
[illegible] ה עשבים שנעלו על הגן הכלי מלאותה הכלי
[illegible] ו עשבים שהתב
[illegible]
[illegible] ז עשבים אסור
[illegible] ח עשבים אסור אבל מעשים שהיו נקוב
ולהניחו עד שיגדל אם אפשר בין שהמים שבעים בין שהן שלחים
[illegible] ט חצי מד שחורין
[illegible] ט עשבים
[illegible]

כל [illegible] ה בגדלו זכו; ל׳ בקרקע מותר לגרור
מ [illegible] גדולה בגרוה [illegible] עלמא
יקח אותו לאחר; לא׳ הקומץ [illegible] ובו ואחלום
בטלה לה׳ [illegible] ורבו וקוב בכלי [illegible] לב׳ מקום שיבשה
בחוב׳ם וכן אותן שיבשו [illegible] ויצ׳ ויצא עד מקומות גדולה:
שהן כעמודים לענין טומאה; יג׳ [illegible] מבחוץ כמי
האילן [illegible] עדיין מותר [illegible] כאילן
דבו קלוק ביה משתמש בעדין [illegible] יש אב [illegible]
האילן מותר לסמוך קנים על גבו אם עדיין [illegible]
ואם שרש [illegible] מותר [illegible] עדיין [illegible] עד
צדדין; של״ד דין כבוד הבית ודבר שאינו מתכוין;
א׳ דבר שאינו מתכוין מותר והוא שלא יהא פסיק רישיה
הילכך גורר אדם מטה כסא וספסל בין גדולים בין קטנים
ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ ומותר לכבד הבית ב׳
שאינו מתכוין להשוות גומות אלא שלא יעלה האבק;
אסור לכבד הבית אלא׳ קרקע מרוצף ויש מתירים אפילו
אינו מרוצף; ג׳ אין סכין את הקרקע ולא מדיחין אותו
אפילו הוא מרוצף; ד׳ אסור לסוך חבית על גבי
רצון שהיא כבדה ובא להשוות גומות וראי [illegible] מיקרי שיה;
של״ה דברים האסורים משום השמעת קול;
א׳ השמעת קול בכלי שיר אסור אבל בקישוש הדלת
וכיוצא בה בדרך שאינו דרך שיר מותר; ב׳ יש
מתירים לומר לעכו״ם לנגן בכלי שיר בחופות; ג׳ זוג
המקשקש לעשות שעות ע״י משקלות מותר לערכו ולהכינו

מבע״י

מבוי כדי שהלך ויקשקש כל השבת: ד' המשתמש בדולשין
והלעין מטה חיה ועוף לא יסוך בה לחם ולא יטחבטן על ירכו ולא
ינקר לבבליחס גזירה שמא יטלטלו ויאמרו לחם: ה' אין
מוחקים [illegible] ולא בתבוחים וביועה בגן משום אשווי גומות
ו' אסור לשאוב מים בגלגל גזירה שמא ימלא לגבתו
ותרוצתו אין למשרה שלשת): לפי אם לא היה שם לא נגה ולא
ולא חודה ולא קריכה לשרות בהמשתה) מותר ויש שלא אמרו אם
אמרו לא בגלגל גדול שמוציא מים רבים ביחד בלא טורח
[illegible] הקבשים בהם הלוים הלבה סביב אבל בגלגלים שלנו
שאין מסלאין בהם לא מעטר מותר לכבות לאיש במדי: ז'
מי שיש בו טרות בראש הגג ורוחה מטרי שבא אסור לשלשלם בשבת דרך ארובה שבגג אבל מותר לכסותם ואפילו
בגגים שהן מוקפין מותר לכסותם מפני הדלף: ח'
מותר ליתן כלי תחת הדלף בשבת ואם נתמלא שופכו ומחזירו
לתוכו והוא שיהא הדלף דומה לרחיצה אבל אם אינו דומה לרחיצה
אסור משום שאין עושין גרף שלרעי לתחלה ואם נתן כלי תחת
דלף שאינו דומה לרחיצה מותר לטלטלו צמים המאוסים שבו:
שלמה [illegible] דרך [illegible] בשבת:
א' אין רוחצין עד בהמה [illegible] ב' אין שטין על פני המים אפילו
בכלי [illegible] מפני שמשקשקים נעקרים ויצאים חוץ לגדיה
דמי לנהר ואם יש לה שפה סביב מותר [illegible] נעקרו
המים [illegible]
ג' אין מטפחים לרבות

כך אסור [illegible] לחבות בין לילך גזירה שמא יתקן כלי שיר
ואם לא לחבות [illegible] לקבל את עצמו ולשבור אחת מעצמו
כגון אחת מדלתי [illegible] אלא שהקשר [illegible]
לשחק בו בעוד שהשתמש כלי זה [illegible]
שמא יתקן כלי שיר [illegible] אין [illegible]
ולא מוקשין ולא חולצין ולא מובלין [illegible]
מעדיין ולא מחרגין ולא מפלרשין [illegible]
הבן ואין מגרשין אלא הוא אם שיבא [illegible]
או מגידין אומנותיו מה שעשה שלא [illegible]
לא יבא עליה ביאה ראשונה לא בשבת ולא בחול [illegible]
לארס לרשות [illegible] לחלצו מחבלו [illegible]
קטנים שעד הסוס אסור להטעינן בבגד ולבהמה [illegible]
שהין יפה: [illegible] קטנה אם הגיעה ושבת [illegible]
ואינה שהה כלל מותר ליכנס בה ואם היא קשורה [illegible]
הקטנות הגונמדות בנמל אעפ שהיא שהה עד [illegible]
לבנגנה: שמ דינין בעין תולדות מלאכות:
א אסור לטולם שעדן אם עפרנין בין ביד בין בכלי אין לבעמו
בין לאחרים ואיבעל שתי שעדות ומלקטו לבנות מתוך
שחורות אטלו באחת תחב ודבר לה אטלו בחול אסור
מפני לא ולבשבר שמלת אשה: ב אסור לחתוך
בלת מפני בין ביד בין בכלי בין לו בין לאחר: ג המוחק
דין שעל הקלף אם שעדה שעל הקלף אם ישבתקנמו
כדי לכתוב שתי אותיות חייב: ד ישלחה שלא לכתוב

[illegible] בשמשקין על השלחן אובאר [illegible] לשון [illegible]
על הקטר כמו שמרשמין [illegible] שאין [illegible] [illegible] ; ו מעמו
שלתגדל שנתפח אסור לאוכלן משום תלמד ; ז אותם שמלהדקים
הבגדים סביב צוארותיהם עד החוט שמותחין אותו ומהדקים אסור
לבתולות אבל יהיו הנקבים יחבשם קטנה ותתקנם בתכשיטי הבגדים
ח מלמדין שנכנסו מן הכפת מלותי להתקין אבל אסור ליתנם
לבתולה בשמחתו ט. אסור לתבע מלאכה מאשרפות המלאכה
שעומדת לאחר מן אסור לתבע כל דבר ממקום לחבירו . י.
המקבל [illegible] ושאל מעמה עיגול או שנקב האנס והכנס א
[illegible] מן אחד הלל תלמד מעמד וחייב וכן
[illegible] [illegible] מעמד שנותנין שמש שומשמין ואגוז
ואגוזים לדבש לא יתבטל בידו ; יב הנותן קרע פשתן או ש
שומשמין ויוצא בזה בטיל חייב משום לש מנע שמתערבין
ונתלין זה בזה ; יג אין שוברין הקרם ואין קורעין העור
מפני שהוא ממתקן כלי ; יד המדבק עורות או עורות בקר
בקולן שלבוטרים ויוצא בו הלל תלמד תופר וחייב וכן המפרק
עורות לבוקים ולא נתבון לקלקל בעבד הלל תלמד קורע וחייב
שמא [illegible] התר נדרים בשבת ;
א מתירים נדרים בשבת אם הם לצורך השבת כגון שאדם
שלא לאכול או שלא לשתות אעפ שהיה לו פשוי להתירם
קודם השבת אבל הבעל יכול להפר נדרי אשתו אפילו שהם
לצורך השבת מפני שאם לא יפר בהיום לא יוכל עוד להפרם ;

[illegible] לדברים [illegible] שאינן [illegible] אינו אסור בשבת ויש
[illegible] אסורים [illegible] אינו בשבת: ג' נהגו להתיר חרשי
הקהל בשבת אעפ"ש שאינם לצורך השבת:

שמוב דין בין השמשות:

א' כלי דברים שהם אסורים מדברי סופרים לא נגזרו עליהם בין
השמשות והוא שיהא שם דבר מצוה או דוחק גדול מותר לו בין
השמשות לטלות באילן או לשוט על השלג [illegible] לבא אל [illegible] שופר
וכן מורין מן האילן אומנין מהבר מלאת עירב שעשה וקראסיה
עירוב ונחשב לדבר שהו אמשוה שבות מותר בין השמשות [illegible]
זה מותר לומר בין השמשות לעבדו להדליק לו נר בשבת:

שמוב דיני יקנון בשבת:

א' יקנון אוכל נבילות אין בד' מצוין להתיאשו אבל אבין מצוה
לגעור בן ולהתרעשו עלה אשלו בדרים אסור אפילו דברים שאסורים מ
מדברי סופרים וכן אסור להרגילו בחולין שבת ומועד ואפילו בדברים שהם
מעשים שבות: שמד דין ההולך במדבר בשבת:

א' ההולך במדבר בשבת ואינו יודע מתי הוא שבת מונה שבעה
ימים מיום שנתן אל לבו שכחתו ומקדש השביעי בקידוש והבדלה
ואם ישלו ממה להתברך אסור לו לעשות מלאכה כל עד שיבא
מי שיגיד לו ואז יעשה מלאכה בכל יום אחר יום שמקדש בודאי
מרגתו מצוה ומותר לילך בו מבלעדי אחר יום שמקדש
בו: ב' היה יודע מתן יום שיבא בו כגון שיודע שהיום יום ד
חן יום ה' לשיאתו אבל אינו יודע באיזה יום יבא מותר לעשות

מלאכה

מלאכה כל מה שעשוה ביום שמונה עשר ביום טו׳ ביום טז׳ יצא מן היתר
עד אי לא יצא בשבת וכן ביום טו׳ וביום כל [illegible]

שמה דין ארבע רשויות בשבת

א ארבע רשויות בשבת הן הן כרמלית ומקום פטור: ב
איזה הוא רשות היחיד מקום [illegible] שלה טפחים
ויש בו׳ טפחים על ד׳ טפחים או [illegible] גבוה עשרה ורחב
ד׳ על ד׳ אמות. וכן תל גבוה ד׳ ורחב ארבעה על ד׳ ג כתלים
המקיפין רה׳ שלבתיהם רה׳ אמה אם אינם רחבים ד׳:
חורים שבתחלתן רה׳ שבסופן רה׳ אם רה׳: ה אור רה׳ הוא רה׳
עד לסמוך: ו אמה וכלי בגון תיבה או מגדל אם הוא
גבוה ד׳ על ד׳ והוא גבוה עשרה הוי רה׳: ז איזהו רה׳
רחובות ושוקים הרחבים ו׳ אמה ואינן מקורין ואין להם חומה ואמה
ישלהם חומה אם הם מגולשים שמשערה לשער הוי רה׳ וזה שכל
שאין ל׳ לבוא עוברים בו בלילה אינו רה׳: ח מבואות הרחבים
ו׳ אמה ומתקצרין בקצתן ואין בהם ו׳ אמה זה שאם אדם נאורך
רה׳ הרי הם רה׳: ט מבואות הרחבים י׳ אמות ושלש ושש
ראשיהם מגולשים הרי הם שהוא רחב ו׳ אמה זה שהוא רה׳:
כל דבר שהוא בלה אם אינו גבוה ג׳ טפחים אבלו הם קושים או
אם עוזה שאין רבים רודפין עליהם השוכין בקרקע והוי הם ואם
הוא גבוה ג׳ אמה ועד ט׳ ולא ט׳ בלבד אם הוא רחב ד׳ על ד׳ הוי
כרמלית ואם אינו רחב ד׳ על ד׳ הוי מקום פטור: ואם היה גבוה
עשרה טפחים מצומצמים ורבים מרחפים עליו הוי רה׳ אבלו
אינו רחב ד׳ ושם אחר אומר דה׳ גבוה מעוזה ו׳ ורבים מ׳.

פירן מלא לאלהולא ונש
לאחינונו הנעמי לא
רה׳ לפי שאין לו מ׳
מחיצות ולא רה׳ שאינו
דומה לרבים מרבר:
אם מ׳ ארבעה אמות לא
בתבלה ולא אשת איש
לאחר לאמה והוא מקום
שושבין ל׳ טפחים אין
יותר ונגהל טפחים
בין אם אמ׳ באלץ
אם עמוד עומד על
שטח האלץ:

[illegible] אם
הוא [illegible] הוי מקום פטור [illegible] ושבו כדי לאוקי
לקשטמן [illegible]
מגשר ו אם [illegible] הויא כרמלית ואם לאו הויא מקום פטור
ואם הוא שמוקה ו הוא רה"ו והוא שהה א אחבה ל
אינה תוסרת לא מי טר ו אבל למעלה מו הוי מקום פטור
חורים שבתלים כלי רה"ו אם הם גבוהים למעלה מג אינם כלה
לא מדונים לגבי מדותיהם ; יל איזו היא כרמלית מקום שאין
הילוך לרבים כגון ים ובקעה והעזרות ואעפלה שלפני המזרח
כלה והיא רחבה ל ובגוהה מג ועד ו וקרן זוית [illegible] רה"ו
שהוא מקורה ותלשוש בול עלל ל ואינו גבוה עשרה וכן חדרים שהוא
ל עלל ואינו עמוק עשרה ; טו בית שאין תקרה ו וקורויו מ
משלמין לו ושבו עלל אפילו בא מעבר לחוץ מן הכתלים שהיה
כולו רה"ו יז . גג הבולט על מחצית הבית בשעה שאין מחיצות
הבית נשברות לעומק שלשה הוי כרמלית אפילו הוא גבוה ;
ורחב הרבה גאם חלון פת וחלו מן הבית הוי רה"ו וכן ליזין הבולטים
מן הכותל ושבהם ל עלל הוי כרמלית אבל חלון הבית פתוח
להם ; יל חורי כרמלית אינם כרמלית אם הם עדונים לבו
נבקע ורחבם ; יח גדר כרמלית שלא יהא פחות מל עלל
ואינה תוסרת לא עד ו ולמעלה מו הוי מקום פטור ומים
ומים ונחלים מפריח משחיין הילכך הנוטל מהם מעלפני המים
עד ו בחוץ הוי כרמלית למעלה מו בחוץ הוי מקום פטור ;
יט מקום פטור הוא מקום שאין בו עלל וגבוה מג ולמעלה
עד לרקיע או חדרים שאין בו ל עלל ועמוק יותר מג ואין מחיצות
הגבוהות למעלה מג ולמעלה ואין בינהם ל עלל ;

שם ו

פ"ז אעפ"ו הוא מקום שלפני הבית והשוו שלפיה שם הפחתים ואעפ"כ הוא מקום שמפרחין עליו בתחלתו ;

הרבעה

[illegible]

[illegible] מרשות היחיד לרה"ר אין מדה לדבר; [illegible]
לרבים אין לרה"ר אין מקום לבד מטור אבל מקום פטור [illegible]
להוציא [illegible] לרה"ר [illegible] ומחדם לחבירו אבל העומד
בחוץ ומוציאה אין מקום פטור ואורקן לרה"ר. דרך מקום פטור אין
איסור לבד דאין מקום פטור בר"ה דרבנן ושאר מקומות יש ושם
מקומות; ב. אין התורה אין חיוב לא בהוצאה אלא באמות
בלה ואמות אחרון להוציא ל' אמות בכרמלית ויש ובקרקע תרי
[illegible] ביניהו ומותר לטלטל מאחרון תוך ל' אמות;
ג. [illegible] יתר מצות מחמת שלא הוקף לדירה אמרו חכמים
לטלטל בו לא תוך ל' אמות ומותר להוציא ממנו לכרמלית
אחר כמן בקעה השבורה לפנים;

[illegible] על איזו הוצאה חייב:

א. אין התורה חייב אלא בשנוקל חפץ מרה"ר ומניחו בר"ה
או איפכא אבל משטירו לפנים וחפץ בידו [illegible] העומד
בפנים או שכשטו ידו לחוץ וחפץ בידו ונטלו [illegible] העומד בחוץ
שלא נקל ולא דנה שניהם פטורים אבל אסור לעשות כן
מדרבנן ואם משטירו לפנים וחפץ בידו והשחו לתוך יד חבירו העומד
בפנים והוציאו לחוץ שנמצא שהעומד בחוץ לבדו נקל והשת
הוא חייב והבירו פטור אבל אסור ואם נטלו אם העומד בחוץ גם
אסור מגזר שהוא כנותנו לו בגלל [illegible] ולא להוציא
ולחוץ והשה ביד חבירו העומד בחוץ או שנטלו מיד חבירו
העומד בחוץ והכנס בפנים שהעומד בפנים חייב שהשליכו
והשה והעומד בחוץ פטור אבל [illegible]
שמלחו

דין המושיט [illegible]

חייב ולא העומד
אחר עם מקום פטור
ויקח חפץ מיד מי
שעומד בלה ויתנו
למי שעומד בלה
או אנכנא ולהחלך

א היה שומר בהן והניחן לו [illegible] אבל אם עשה [illegible] אחר ואם [illegible] אחר אסור לו להחזיר לאותו אדם ואין רבינו כשהוציאה מכלי אבל אם הוציאה משחשיכה [illegible] שמא ישלם מידו ובאלו הוב חוצה בלא כשהוציאה אבל מבני אבל אם הוציאה משחשיכה מותר [illegible] שמא ישלם מידו ובאלו הוב חוצה בלא כשהוציאה אבל אם הוציאה לבד מלית בבלגוונא מותר להחזילה:

שמעון לין תרבע אמות בשדות הרבים:

א כל אדם ישלוך אמות בלא שיכולם לטלטל [illegible] מן בחמה שלו ואם אמתו קטנה נותנים לו אמות בחצרות שבכל עיר שבכל אחת מהן ו טפחים: ב תרבע אמות שאמרו הן ואבמון שמצאה שהן שם אמות חומשין ושם שאומר שאמר אמות על ה ו חומשין פטור אבל אמר מותר לאדם לנקור חתן מלך לתתו לבירו שאעלו בתוך אמותיו ובבירו לבבירו שיש עלוקנים שהחתן הולך במה מילין בלא הבבר שלא יוציאנו חוץ לתחום שלו ושמי שאמר: ג היו שנים מקצת אמותיו שלה בתוך אמותיו שלה מנין שיש ביניהם אמות מביאים ואוכלים באמצע ובבבר שלה יוציא כל אחד מתוך שלו לתוך שלבירו אונ' האמצעי מובלע ביניהם מנין שאין שנים החיצונים אמות האמצעי מותר שם כל אחד מהחיצונים בפה שלו אמותיו מובלעים בתוך שלו. ושנים החיצונים אסורים זה עם זה: ד אסור להוליך חתן פרות פחות מלא אמות ואם הוליכן השמשות ואם טלו בבבר בבבר מלית: שב המוצא ראשי רובו מרשות לרשות א נומר אדם ברהו ומוציא ידו לחוץ ומטלטל שם חפצים שאין

שאינן [illegible] [illegible] [illegible]
ובלבד [illegible] לאמות לא חוששין שמא [illegible] אין [illegible]
שאינם עליונים כן במקום שהוא [illegible] מותר
לטמוד בלה ליטול מתניה בלהי ולהטות שם וכן מלהי לדלי:
אבל לא יטמוד בלהי ויעביר ראשו לדלי וישתה שם או איטמא
אחד יטמא ראשו ורובו במקום שהוא שותה דכיון שהוא
צריך לגלו המים חוששין שמא יגיעם לין אבל מותר לטמוד
בלהי אין בלה ולשתות בכרמלית או איבבא ומ"ל דחטים
העליונים לא היינו כלים כאים שהוא צריך להם אבל אם הם כ
כלים שאינם באים מותר לשתות בהם אפ"ל שלא הוציא ר
ראשו ורובו לא שהוציא עוד רובו ושאר שלמולין חוץ מלמתיה
אבל כלים באים מותר לבולבל שלא [illegible] לא בכלים באים
ומשותה בהם שהוא מקרבן לטיו: ב לא ישבור אדם
בלה וישתין אם ירוק בדלי או בכרמלית אין איבבא [illegible]
אם הוציא מן ואחתה לחוץ: ג רוקן שנתלש מאיו ומעכן
לבקבוש מו שאומר שלא יקלך בן ד אמות עד שירוק:
שנשא [illegible] דין המושיט ידו לחבור:
א לא יטמוד אדם בלה ויחבר ידו למדחיקה שהוא עגול חוץ
מוכה לאחרך הגג בתוך ג טפחים אמוך לגג לקבל המים אמה
שבין שהוא בתוך ג סמוך לגג חשוב גג ואסור בין אם ה
הוא למעלה בין אם הוא למטה מו אבל מותר לקלוט מן האויר
אבל אם ידו תוך ג למדחיקה היתה המדחיקה בולטת ג מן הגג

[illegible]

[illegible] מה אבלאם ושבים לשבל ארן ל

[illegible] מפשרה. והאור:

שנב. הקורא בספר ונתגלגל: כה

א הקורא בספר שהתקוטה ונתגלגל ראש האחד [illegible] בידו ו

ונשאר ראש השני בידו גולגו אעלו אינו נתגלגל חוץ לג אמות

ואשנו בלה והתקוטה בה משוס בגיון כתבי הקדש הטהרו: ב

היהקורא בו על הגב ונתגלגל ראשו האחד מידו על שלא הניעלו

טמאים הטהרנים הקרבים לארץ גולגו אעלו הניעלו עשרים

הטהרנים אם הכותב משוטבשנן שנת נגיו אמנו [illegible]

אעלו וכדי שלא יטמוך בגיון הוכבו על הכתב ואם אינו משוטל

כלקמן שלא הניעלארץ [illegible] גולגו אעלו:

שנג. דיני קילין ברשות הרבים:

א שני בתים בשני עודי לה והם שנאחדים אחד אם שנשנים ועירבו

אם שנהם שוין מותר לערוק מזה לזה ואם אחד גבוה מאחד ידו

אסור לערוק מזה לזה אחל הם כלי חרס וכיוצא בהם שאם

ולבו ישבלו בלא בשרה עוברת ביניהם אבל אם היתה ברזלית

עוברת ביניהם מותר בבלגונא: ב איך דהינו דף הבולטו

מן הכותל לזה למעלה מו' ויש בו ד' על ד' ואלין הבית כתוחלו

משתמשים עליו ואם הין שני בתים זה למטה מזה והם שנשי

אנשים אעל שנהם למעלה מו' אם יש בגיל הענין שלמי

האלין רוחב ד' על ד' אסור להשתמש עליו מלבד שהוא רשות ב

בתים עצמו והדיק שתהיו רשות אחרת ואוסרים זה על זה:

ואם

[illegible] ולא לתחתונה כדי שתהא אמורתן שיערבו
וכשם שאם שתה לתחתונה ששתה אמורתו של שיערבו
אבל [illegible] ששתה לגדר בשלה אין אחרת אוסרים
עליה ומיבעי ליה שתה לאחרת בשלה כן אם שתה בשותפות
בשותפות [illegible] אין אחרת אוסרת עליה חברתה:

שנינו דין אמת המים הנכנסת בחצר

א אמת המים הנכנסת בחצר עמוקה ורחבה אין מהלכין
מטה באשה אחת שנולד מחיצה גבוה ובנסרה ובציחתה
ויש [illegible] מגמה מושקע במים ואם היתה המחיצה עולה
ירדה בתוך המים צריך שיהא טפח ממנה יוצא למעלה
מן המים ואם התחיל לעשות המחיצה אעפ"ה שפה מכל צד
לא חיצר אותה בחמעה כדי שיהיו המים עכשיו ועתידים
חדשים הם אין בו כדי לטפחים שרי דאמרינן לבוך יש בו
בשהם לטפחים אסור: ב חצר שנפרצה ונאנס ונשבר
עליה הגדר אם אינו במלואו ואין בפרצה יותר מדאות לבמלאה
מעמדו ולהכנס לבית הפרצה בעלוה אוש ישבמדינה יותר מי
אם שאחר במקום שעשין גידרין גבוהין ו והמים מכבין אותן
מותר לבונאת מעמדו אבל אסור להכנס לבית אחר נשו מחיצה
ו עכ"ל המים שאחר גידרין אסור אחרון לבמלאת בחצר:

שנינו דיר חצר שחותמת אמות ובית

א חצר שפחותה מד' אמות ו' אמות שהי' אם אמות
לילה אין שופכין לתוכה מים שאבריבות החמה שכון שאין
שבה ד' אמות אין מחרתם מיפשאדם עשוי להשתמש בכל
יום ראוי לבלעבה והרי כאן שתף לילה לבך צריך לעשות

מ"ד חתו כותנו

גופא [illegible] מחזקת באהלים בין אם יעשה בפנים
בחוץ חוץ לא אמר ויעשה בחוץ צריך לשמוה בשתים
כדי שיהא מקום ויבא המים מי דלא מקום טהורות שיעשה
גופא ולא נשתוך על מה שירצה ואם אינה מחזקת באהלים
לא ישתוך בה כלום ואם ישב בחוץ ל עלי אשנבו מה אדיך וקשין
אז בימות הגשמים מותר כל שהוא מותר נשתוך בה לכל מה
שירצה תנד ואכולה שאין בחוך מהן לבד לי אמות מל
מעטרין לך אמות להתו ל נשתוך בהם ובלא בחוץ המלכה
לה אבל אם היא ממוכה לכרמליה אפילו היא מחזקת ה
הלבה אינה צריכה גופא אפילו בימות החמה ; ג אביב
שמבוסה ל אמות בשתך בלה ושבו ל עבל מותר נשתוך
אפילו עבי הביב אפילו בימות החמה אינה שהמים יוצאין
מיד מידו לחוץ ובבר שלא יהא מיכון שבעבר שאין המים ל
ראוין ל יבבר אבל אם ישוו כשן לעבה שלא אבנים מלבני ושרי
ולה לעבה אפילו היה אורך הבב או הצנור אמה לא ישתוך עב
ט בימות החמה לא שוכן חוץ לביב והם יורדים לביב ; ג
בלא כשהמים יוצאים לה אבל אם הין יוצאים לכרמליה
מותר נשתוך עבר הבב אפילו בימות החמה ;

שלשה תיבות מקומות מוקפין לדירה ;
אם הקף שלא הוקף לדירה כגון גנות ופרדיסים ובוגנים
שאינן עשויין לא לשמור בתוכן אמרו חכמים לבטלם בתוכו
יותר מל אמות אם הוא יותר מקאתים אבל אם הוא מאתים שהוא
שיעור שבעים אמה ול פתח עגל אמה ול פתחים מותר לבטלם
בכלו בן שהוא מרובע בין שהוא עגול הן אחד יד וקטן שבבר שהו
יהא אחד ויתב משתם ברחבו אמה אחת ואם הוקף לדירה אל
אפילו

ד גזות שישלו לגבנות
חוץ ל שמעמידין בו
דלתות בריחנו שלבי הבתים
ועמודים שעושין לה
אמה אמצעים אמצעים ואחה
אמצעים מבחוץ כך מ
ד עגול ומעים הוא משמע
כותב ישר ושוה ;

אמצ"ל ישראל בגמר מינין מותר לטלטל [illegible] ב ומה סברא מ
מוקף לדירה זה שכבר בן בית דירה או שמטלטלו מתוך בתיהן ומתוך
הקיפן ואסור מוקף שם לשם דירה ודומה להקיפ (לדירה) אצל בתרין
כולן אם יש רוב בטרינה ביותר מעשר ומעמד ביתמתות בו בחקיקה
ויחלוד ויגדל הערבה כולה אז חמר היתרה עכ"ל אמות ומשל
אמות והעשר אמות פרטיה ה) והלי הלאמתה ובפוף לוקח ומסר
אמה ה ומדלה ומשר ומרץ אמה אבל מה שגדל ומשר ומשרה לגל שמלמטו
לעשר מותר: ג תב גבוה עשרה דינו כקרפף: ד קרפף
יותר מחמתים שנתנו בו איבנות לבעלו אוכלן לא הוי מינוטו והלה
לאחר ובנבר: ה בנה בו עמוד ותבעינטו בבל אם הוא רחב
ג טפחים הוי מינוטו: ו בנה מחיצה בחורן עשרה לתוך
מחיצה הראשונה לבטלה שהיה כמו שאינה ויהיה מוקף לדירה
עד השוטה אם הרחיקה מהלראשונה ג טפחים מותר: ז
טח טיט על מחיצות הראשונות לבעלו אדיו ונתבעשו אם
הטיט עבה שאם תבטל מחיצה הראשונה ראוי שמוד בבנין
שעמדו הוי מינוטו ואם לאו לא הוי מינוטו: ח חצר מחיצות
עלה ראשלהקיפו עליהם לדירה אינן מושלמין אם עבשו הם
והתחתונות נשארו העליונות מליהם מותר עליהם אבל
הבי יהיו סמוכות שהוקמו לדירה ונפלו רובן אינן מותר אפילו הם
עמודים שורות שורות אינן מבטלין הדיקה אבל אם נפלו רובן
הראשונות מבטלים הדירה אפילו אין בהם שמחתים כגון מינוטו
אם אין בו אמתים מותר אחר מקום אחרים אסור: ט
מושלמין ונפלה בחצירו אם קיחרו בהחצר אפילו אין בה ג
אמות לאיבטל בה ובחצר אין בה אמות ואם הי מינוטו בהחצר
החצר מה שיש בה יותר מאמתים אוסר כל החצר ואם יש ב

בה מחתם אין [illegible] לחוציא מחמתה לבית: יח קיסם יבש
[illegible] לדרך ובכמן בגמ יש אם רחקים שאינה
אין [illegible] אפילו אם המגרפה שבשמשמן שם ואם מ
מקחתם ואם אם שמגרפים הלבן ואם אינם רחוקים שאינה
דינם פזרנים והנא שיחבשמקם ו עצים: יט קרטן ביה
בשחין וקילה ממנו ביתא אחר מותר אבל אם הקדו משוטה: יט
קרטף בית מחתם מעומשים ואע שנפרצו בשבתם אם לבה הקרטף
חקור מטו שמקום הפחיצה מיותרין ונטשה יתר שלם מאמצם: יל
הקטן ואר מבורר מחתם שלא הקף לדירה ומתן בו שבת ושבה מחיצה לבנו
כ ואתר מושל והאתר עי מחיצה לן שעב ידה נטלה מחיצה בשבת
שבא הותה לשם דירה ואחר עשה מחיצה אחרונה חזר לאסורו:

שנים דין לחבה אחורי בתים:

א לחבה שאחורי הבתים יהיה עבוטה מחתם ובאה הוקטנו לדירה
אין מטלטלין בה אלא חמות ואם פרצה לה פתח מבית ו
ואחר הקיפה אטבו אם ישגור ביה לבית הוי הקף לדירה:

שם דין הקף מחיצות לשבת:

א יחיל ששבת בבקעה והקיף מחיצות גרוסות כמין שתי עגלות
ערב או ערב בלא שתי עד מחתם מותר לטלטל בתוכו
מפחתם ואילך אין מטלטלין בו שאבל יב הדין אם הם ששם ואם
הם ג ישרשים השובים בשירה ומותר לטלטל בתוכו אבל אם הוא גדול
הרבה ובבל שמא יקיפו יותר בחבלי ענבים שבא ושחר בתוך
מחתם אינו אין מטלטלין בתוכו הקוקף שאין בו חמות בגדר
כשהקיפו ונכל שבל ומאין אבל אם אין מחתם שיש מחתם מגופין שהם
מותרין יב הינו והקיפו מב שבתם ומתחדר בשבת מ
מותרים בתוך השבתין שבתוך השבת בתוך הינו ו והקיפו

יותר

יותר [illegible] וכתבו עליהם [illegible] שבנים שבת
באיסור: ג היו ג' והקיפו כל אחד לשמור בסדר, ועירבו
יחד אם החיצונים ופנים והאמצעי קצר שמצאה אמצעי
בלבד והחיצונים והחיצונים שיש להם גגות עודף עליו מ
מכל על נתנו להם כל ערכם דהיינו שמשון שיורה באמצעי
אמצעי ואגדתא הדבר שאנו רואים כל אדם בתוכו והרי יש
ג' ביחד ואף החיצונים נתנו להם כל שמכסיון שמשון שיורה
באמצעי הוי ליה איך כחצר לאמצעי ואין שהחיצונים אינם
מותרים שאם מאתים ואם אחד מהם יותר מפאתים גם האמצעי
אסור שהרי הוא עדיין במבואן ואם החיצונים פרוצים במבואם
לאמצעי והאמצעי מגופף ויחיד אבל אחד אין נותנים לכל אחד
אחד שאם ב' מאתים ואם אחד מהחיצונים יותר מבית מאתים
הוא בכל אסור שאם האמצעי יותר מבית מאתים גם החיצונים אסורים
שהרי הם פרוצים במקום שאסור להם אבל אם אחד מהחיצונים ושנים
באמצעי אין שנים בכל אחד מהם יצנעם ואחד באמצעי נתנו לכל
החיצונים כל ערכם ותשיב כל מה שבאמצעי שלהו הוא בחיצונים
בלא כשאינם מתוחים שהלבה ביותר מן דאם כן הוי מהם מרשה
גם המבואות אסורים ובלבד שמתנו קטנה נגשין לגדולה
דאבל הוי להו נראה מבחוץ ושווה מבפנים ונדון משום לחי אבל
השובן מגופן וכשאין אחד מהם נגרע לבטל ואין נותנים להם
באחד מהם לא בלבד מאתים:

שקאלין בן הסמוך לדהר:

א נמצא מוך בלה בגוף ובטחים ומעשה מי בחצר הגאים ורבים
משתמשים בו הרי זה בדהר ואסור בגלל הנבלה שתבקש בו מ
מהרגירן עד שיעשה בו קולם קבוע מחצרו ה' אלפים אמה קבוע

בנ שקנון שם [illegible] בשבת: ב חצר שנפרצה [illegible]
או ביתר מן לה׳ מקום המחיצה מדון כעין לה שהוא כרמלית ש
שהוא החצר ואם נפרץ בקלן זויות אחתן בטחות מן אחור וכן
שנפרץ בקלן זויות אחתן בטחות מן׳ נפרץ גם הקלן עד שנשאר
בלבקן אמור אבל מצינה שהיה בקלן זויות אמרינן בת מחקיה
יוד ז ומקום אחתן בוחר מן׳ והוא שלא יהא מקום משוטטת
מה: נשקב איזן מחיצה קרויה מחיצה לטלטל
א כל מחיצה שאינה נשמרת לדור בתוכה אין נעשית או לשמור
מה שיהא בתוכה או לשבבה כדי לשמור השדות יש מחיצה
לטלטל מה שבתוכה מוקף לדירה אם היא יותר מ׳ אמות
הכל אם שנתנו ידיים למטה אם אינם גבוהים כמו הארץ
ושרים במקום שמקומבים נאמן הוא גבוה ל׳ תשוב מחיצה
ומותר למטלטל בתוכו וקוים שימלא האויר שבין הנסים בנעים
או בקש ויקשור הנסים שלא ינדם הרוח שכל מחיצה שאינה
גבוה למעלה ברוח מעייה אינה מחיצה ודוקא עד בית מאתים
אבל יותר מבית מאתים אם אפילו נתנו כדי כעין שאינו עשוי
לדור בתוכו אין להקשות בעלן לשמור השדות: ג תנ
שבוה ה׳ והשלמו לו׳ שעשה עלין מחיצה גבוה ה׳ תשובה מחיצה
לטלטל ובבלבד: ג מחיצה הנמתחת איה דהיינו שנעשית
לשם מחיצה כשרה מחיצה שנעשית בשבת כשרה והלא שנעשה
שנעשה בשבת בשונה אבל במזיד הויא מחיצה להחמיר
לחייב הקורה מדה לתוכה אבל לא להתיר לטלטל בתוכה
והלא שלא היה שם מחיצה תחלה אבל אם היה שם והוקרה
ותלה ונעשית אחתן במזיד תלה להתירה הרי חשוב
כגון שהם אם ג שהקן יפו במה צלאות סביבותיהם צריך

והבדיל

והבדילו נס ביניהם במחצלאות ושרבו יחד מותרין לטלטל
אין מלה ובלבו המחצלאות נחלקין חזרו וכפרסן אינן במקום
חולין לרהיון הראשון: ד׳ קטנה מותר לטלטל בכולה
אינו יותר מבית תחתיס ד׳ תשובה מוקפת לטירה כמה הלדור
תחתיה הוי רה״י אף שהיה כמה לזקתה אין מטלטלין בה אלא
בארבע אמות אם היא יותר מאחתיס: ה׳ בלבנון מחיצה
בטלים ובחוכמתבון שלשרב לבד כגון שלחבלים אין שלשתה
לבד כגון קנים נעלים בחדיד ומותר עד מאתים אינו ליחיד ב׳
תשוב ולבד שלא יה״ת חבל לחבירו (ובן) קנה לחבירו ב׳ ס׳ קשורים
מאתים ואחד בחוץ ובלבד שיהין כמותם ואחד בחנשים
שעומדים זה אצל זה בס בפחות מ״ב ואחד כשהם מלבנים
חשובים מחיצה ביניהם רה״י והוא שלא היו שהוא מדולשים
מחיצה ואחד מהם יודע אחור ואחד חסלא הודיעם
שעשה מחיצה שהה אם קלוב הדבר שידעו כגון ששה מהם
מחיצה נעם אחת לא יעשה מהם מחיצה עוד: ו׳ אם בחו
מהולה שלא לד עד חנ״ל שאחר הדנשו אין לחוש:
יש גוים שאומר שלא יעמיד אותם אדם שהוא רוצה לה שתמש
במחיצה זו לא יעמיד אותם אחד שלא לעתו: ח׳ פרוץ
מלובה על העומד אחור אחר לב מלבה מהם מחותה מלב
מחיים: ט׳ פרוץ בעומד מותר בין בשתי בין בשבב ובלבד
בלבד שלא יה״ת במקום אחד פרוץ יותר מי אבבות ב׳ ל׳
אמות מותר מעט שהוא כפתח: י׳ אם עשה עגלה בפתח
חטלו לבלבה יהיה מי מותר ואחד לא נעשה לא ל׳ קונדיקין ס׳ קיות שלשה
בד׳ רוחות ושה עגלה בפתח בלבנון מותר ולא בחוץ ומבוי כעין עמוד
עשה בהן דיורין אבל בבקעה לא מהני בשבב הלוחות

[illegible]

[illegible] מלובה שבעיר: יא מהו עורבא שבדקה [illegible] וקנה [illegible]
וקנה שבגבוה חטאו אינו נוגעתן אין יש בישה כמו אמרתם
עכבל שיהיה לעבה הקנים שמטאן [illegible] ר' טרפון ר' עקיבא ויה"ר אבוהו
בנגד קנה הנמוך ואם חיבר הקנה העליון בשני הקנים שאין מחבר מה
מהעיר לא מקנה ויעיר שיהיו הקנים שבעליון חזקים לקבל
הלה בלשהן חטאו שלא שלקנים [illegible]
בעל שלשה חטאו נמי מהני: [illegible]

יב כיצד אם יש בגליל לחיים וקרום שהתחיל [illegible]
נשרה טרפה מחבר מעשה עורבא: שקר דיני מהני ורבי
א מקום שוש לו שבש מחיצות אבל חכמים מטלטלין על
שישה שוש תחת בבינוניות: ב חצר שנתן במלוה ועל
אמות שהר בסמ"ל לקבל טרפה שיעמידנו מעל אחד במקום
הפרוץ ואם יש לה לתקן בשני שני הגליה לי בשני פסין שבשני
משקוין והה לשתיל מה"ם תנ בנוי כשעול ר' טרפה במקום
אחד אלא שתיל מה"ש עדין טרפה מכאן וטרפה מכאן וכל
זה בגובה ר' טרפה וחטאו אין בגריעה ר' טרפה כיון שהאבלוה
עדיין תקון עד שיהיה בן, טרפה מבנאם יש בגריעה יותר מעשר
אמות חטאו אינה בבלוה עדיין לתקנה בגובה בתקון. ג
מגבי שיש לו ג' מחיצות ופרוץ בצד רביעי התיל בגדי שעדין
[illegible] וכחבו כל שהוא שיעמידנו [illegible] בפתח המבוי ויהיה גבוה
ר' טרפה ומבל דבר שיעשנו כשר אבל מבח ובבל שיקשרנו
שם בחבלים לבתים המבוי בשבוה היינו אמות מן הבתים
בעמוד שאינו יכול לבבוך כדי שלא יתמעט גבהו מי' טפחים:
ד אם יש קרעים בלוח רביעי עובה משום לחי ובבל

שיהא

מ' מקום כתוב
מל' רוחות
ומסורתם נופה
במקום שתעשה
עלבנים:

[illegible] טמון: ה' לחי [illegible]
לא [illegible]: ו' צריך שלא יהא הלחי [illegible]
עסרים: ז' לחי אטל שבלים ושבלו שבלים כשרים בו:
ח' לחי שנשמטו מעצי אשרה כשר: ט' בין שהיו הלחות
הלבן לעומדים בתוך המבוי ואינה ראויה לעומדים בתוך בין
שהיו ראויה לעומדים בתוך ואינה ראויה לעומדים בעים כשר:
י' הרחיקן מהכותל ג' אמות שהבביהן מה הארץ לכתל עם
לבניהן מחוץ מה אינם שאין בו לאחר ומשהוא כשר: יא'
אבל לא נשאר לשם לחי אלא שנקבעו בו שם מלין כשר ו'
שבבר שיקבעו עלין מעשה אבל אם מבבו עלין משבבן
שהיה שם לחי אחד ונפל בשבת ובאים שבשן לתמוך עלין
זה: יב' לחי הענמד מלין אינם מבבו עלין מעשה אם
המבוי רחב יותר מאה אמות אם הלחי בולטו לתבוך אמות
ואינו טרון משום לחי וצריך לחי אחר להתירו ועמידנו
בבית שבנגדו ואם יש בה לתעמידן אינם ו' ועשנו מעשה
אין דק יותר מהבליטה כדי שיהא ניכר שהוא לשם לחי:
יג' לחי המושך עם דשנו של המבוי שהעמיד חוזן כעד
עוני הכותל בדשוה הבבעם נראה מבחוץ שאין חוזן
ואם לחי מבבה כל עובי הכתל מחוץ מד' אמות עידן משום
לחי ומשתמש עם חוזן הפעמי ד' אמות עידן משום מבוי
ואסור לה שתמש בבל המבוי שהרי אין כאן לחי:
יד' עוד יש הכשר אחר למבוי הכרוך בזה לביעית
בקולה שיוחנה על ראש המבוי וצריך שיהיה בתחלת
המבוי אבל אם נעץ ב' יתדות אחת המבוי מחוץ חבל ב'
בסמוך לו והניחה שם יהן כסוס: טו' וצריך שיוחנה

כדי [illegible] אם לא שנשיא לשם כך [illegible]
[illegible] סוכה: יון קרבן [illegible]
עליה ששור ולבל אם שנאה תעני אשרה [illegible]
דשריפה קיימא [illegible] מכתת שיטורה: יל שיטור
הקרבה חבר טמאה ושניה בלשהוא רק שתהא חזקה כדי ל
לקבל אריח שהאחרי לטהר שלב טמאי ואם היא חבר ל
טמאי אינה עליה להיות חזקה לקבל אריח: יח משמידין
דהיינו אם הדא מכת עלי תרומה הוצאות מלא [illegible] שאין בחב
טמאי ולא בחלבן ג יא שעריך שיהיו חקים לקבל [illegible]
חני לבנה ויא שאין צריך שיהיו חקים לא כדי לקבל [illegible]
יט אם ביתר הקולה שגזלה צריך שיהיה בהקיטה ג
טמאים שאין ישבר חבר טמא: כ היה עקלה ולבן
שקבלי מגבה בוטה חוץ לטבלו אן לבטלה חשרים אן לה
לבטלה מגי דאין כל שלן כולל הקמיחות ואין בין זה לזה
שלשה מדרה ואם לאן פסולה: כא היה יוצאה
מכתלה ואינה נעצרת מכותל זה כגון שמטה על עמודים
וכן שתי קורות אחת יוצאה מכתלה ונעצרת בזו ב
בחמישה המבלי אם אין ביניהם ג כשרה יש ביניהם ג פסולה:
כב הנת שתי קורות זו בצד זו לא בזו לקבל אריח ולא
בזו לקבל אריח אם יש בשתיה (בשתיה) כדי לקבל אריח חבר ל
דהיינו טמא ואין בין זו לזו ג טמאים אינן צריך להביא קורה
אחרת ויא שצריך שהיו קרובות זו לזו בתוך טמא: כב
היה אחת לטמאה ואחת לטהרה רואים את העליונה כאן
היא לטמאה ואת התחתונה כאן היא לטהרה ובבל שלא

[illegible] לאמה מעשרים [illegible] לטמא מי לא
הין ביטלם בטפחים לאבנבר ולא במשך כשרות
אמה שירדה זו ועלתה זו בכוונה על שיעור זו בעל זו
ויטמאם: כל טרם שלקרקע מחוברת ואינה מנוטלת
ואינה נוגעת עד הקרקע אם גבה מהארץ בטפחים טמאה שאלו
כיון הקורה שאינה נראית ובטלה מהיות קורה ומחיצה גב
אינה כיון שגבה מהארץ בטפחים אם הנח קורה כחבה ומשכת
קצת למטה מי כשרה: כה. ענין שהיו אלות עקומות
עלמעלה בתחלי הסבכי ונקמי מותם נטה לתוך המבוי ונע
[illegible] עלהם ואין ביתשמת טמא שהוא שיעור קורה לה יות
נחשבים כקורה אם אינם גבוהים מכתלי הסבכים ואין בעוביים
שלשה כשרה שאנו רואים אותם כאלו הם עלכתלי המבוי וכשנם
הקורה נוגעת במבוי אם ישבגבה אם בעוביתם ג' פעמים:
כן הא דסבכי עתר בלחי אן קורה דאבשאינו ג
עגוק טחות מי' טפחים מרוחים ולא יהא רחבן יותר מי'
אמות מעומעמותו שהא ארכן' אמות מרוחות
אן יותר אבל אם חבר אחד מבלאו אין לו תקנה לא בל
בעורת פתח ואם היה בגובה חלנו יותר מכ' אמה מעומעמות
אינו עתר בקורה אבל עתר הוא בלחי ואם רוצה לקבל שלו
בקורה שיך שיעשה בהסיוד פיוד שעל ידיעך הכל
מסתבלן בה ואם היה גבוה יותר מעשרים ובה בעוביתו תחת
הקורה למעלה מעשרים די בעוביתו ורחבטפח כרחב הקורה
אבל אם אינו גבוה י' ותקן בה להשלים לעשרה עדי לתוך

ד אמות לתוך הכותל עכו"ם לרחבו אין מבוי ניתר בלחי אחת ס
קורה עגל שיהין פתוחים לתוכן שתי חצרות ולבלחיר שני
בתים ושבא יה אבכל פתח מלן פחות מד' לטפחים ושיהין ל
דיורים אוכלים בבית שמקום הפתח הוא גדול ואמצעו היה
הבית הראשון לאב והשני לבן אעפ"ש שהבן מקבל בקפטלן
אבין ואוכל בביתו הרי הם עדונים כשנים ואפילו צד אחת
גלי ואחד ושל מהני עוד יעיל שיהא אלכן יתר עליהבו
אם חכל אחד מלן אינו נתר לא בסקל אן שנים כמין שני
משהויין אוינדתבתן ; בא חצר שהלכו יותר עליהבו
דינו כמבוי ניתר בלחי אחת קורה ; כח בבו שאין בחבו ב ס
פתחים אינו יעיל שום תיקון שהו אחת בתחום ויא דכל שאין בו
ל פתחים אין יעיל שום תיקון ; כיצד מבוי שעלו אחד ל
כותבים ועלו אחד כותב לאשה שגרבים אינו יעיל בכום
שאשה שגרבים אינה עשויה להתבנות אין חוששין ש
שמא ישגר הים שלטון ; ל מבוי שעדו אחד אלוך
ואחר קצר אעפ"ו אין עד אחלוך עודך שהקצר ל' אמות
אינו מניח הקורה לא כנגד הקצר אבל אם יעבר ישה שם
לל בשבתן ותוך המבוי יכול להניח הקורה בשבתן ומשת
ומשתמש בקצר כנגד הקצר ובאחוך כנגד האחוך ; לא
העמיד לחי באמצעה מבוי אם יש חצר מהלחי ולחוץ ושל
גם החיצון לחי לראש המבוי אוכלים שן עבלן עד שיערבו
יחד ואם אין שם חצר או שיש חצר ולא עשו החיצונים לחי לראש
המבוי שמן הלחי ולפנים מותרים ממנו ולחוץ ועשו גם החיצון
לחי לראש המבוי שמן הלחי ולפנים מותרים ממנו ולחוץ

אסורים

אמונים אבל אם שמן באמצע משמשין אז וטל אם
אינו ריחב יותר מד' אמות אם יש חוץ מהתיקון ותקון ומשו
גם הוא מינים תקון מלא ש הטבוי כל אחד יכול לערב בעצמו
ויהיה מותר בתקון: לב זה שהכשרנו בה טמ"ו ולאחר מן
באמצעה מבוי וכל זה בש בחוצה רצי מקום המוכשל תורה
מבוי שלא יהיה אחרון פחות מגל' אמות ושיהא אחרון יתר על
רחבן ושיהיו בתים והיצרה פתוחים לתוכו הא לאחר הכי ע
עריך פס משהן מבאן ופס משהן מבאן אונפס ל' בעל אחד:
לג. מבוי שה' ואר' רחב כ' אמות עושה פס לרחב ד'
אמות ומעמידן באמצע ותשוב כל עד מיצי הפס כמבוי
בפס ונעמוד כמין שאורך הפס ל' אמות (ויתן) קורה באמצע ל
ועריך לו לגל שתהא הקורה מונחת עליהם אותן לפחים
ועריך שיהא אבל מבוי משני ש שהפס מפסיק ביניהם בתים
ותעורה פתוחים לתוכו וכל תוא ותצר ומה שמן הפס עד כותל
האחרון שלמבוי יכלו רין מבוי עקום שהל יאן שם הטבוחות
ל' תוא לפים ובאמצע פתוחים בשני לאשיהם לה: לד עוד
אפשר לעשות תקון אחר למבוי שקו ואר' רחב כ' אמות שיוחיל
שהל אמות מהכותל ויעשה פס לרחב שלש אמות ויעשה
גם בצד השני ונשאר פתח לרחב ד' אמות אן ירחיק אמה ויעשה
פס אמה ומחצה וכן יעשה בצד השני אן ירחיק באמות ושני
פתחים ויעשה פס שתי אמות ול' פסחים וכן יעשה בצד
השני וכן כל כיוצא בזה ובלבד שהפס יהא יתר עליהם אויר שבינו
לכותל ד' אמות אחת קורה ד' אמי ביסא ודהאי ביסא ומבטל
ביה ועריך לגלה לגלה לשבות מקום לבא ושיגבנו שהם
עשה כן ביטל כל תיקון המבוי לא אם כן עשה עם לגופא:

לה׳ [illegible] שעשה במשמרתה מבני אב שהיה
בא אחר שנים לא בקנה קנה מחות מה שבי דמחות משלשה בשלם
בשלם: לן מבני ששה מעבו ומגדלון לה׳ אן ששה לה׳
ומלין לתנוכו אם הולך ומתבקש מעט מעט על שמביה
עשרה מתנך ל׳ אמות הרי הוא כאלו קנוף כלו ואינו צריך
שום תיקון: שסד מבני מסולש ונשאר בטל:
א מבני המבטש בשני ראשין לה׳ אן צד אחד לה׳ ועדן השני
לברמגות צריך עדות מתן מבאן ולחי אן קורה מבאן
אבל אם עדן אחד מתנות לה׳ ועדן אחד לחיר אינה מעולם
אין צריך לא לחי אן קורה בשני ראשין: ב לה׳ שעבה
אינה מקרת לא בדלתות והוא שנגלות בלילה ויא אפשר
שאין נגלות אבל צריך שיהו ראויות לינעל מאם היו משוקעות
בנגר מעבו אותן ומתלקן שיהו ראויות לינעל ואחר שעשה
לה׳ תקון דלתות חשובות כולה כחיר אחד ואין מבן אותיה
עדיפים תקון: ג מבני עשוי כמין דלת דינבלוריה
מטלש בנקמיגות וצריך עדות מתן בנקמיגותן ובשני
ראשין לבל אחד לחי אן קורה אן עם בבל אחד משני ראשין
ולחי אן קורה בנקמיגותן ואם עשוי כמין דלת צריך עם
בשני נקמי מגותן ולחי אן קורה בשני ראשין: ד מבנאות
הסבלאים אן כלו ואין העקום שבאחד מהם נושה לה׳ כין
שמתיחת המבני החיצון לה׳ הרי אותן מבני שמתוח ליון
בנקמיגותן חש ובמתוח לה׳ [illegible] מבני המתוח לאותן
מבני וכן כלם: ה מבני העשוי בטל דהיינו מבני
גדול שהלבה מבן אות הקטנים מתוחים ולא שם השנים
מתוחים לה׳ אשר אין פתחי הקטנים שמבאן ומבאן מבוונים

דה כגון אחד שעשה לבל אחד בחזקות בתחילה לבתי ישראל
ובראשון השנה הסמוך לבה"כ לבתי אזקורה ובמבוי הסמוך
אם הוא מחולש עושה עב מצד אחד ומצדו השני לבתי אזו
קורה בראשון: שאלה דין מבוי שנפרץ
א מבוי שנפרץ בו פרצה בבתי ראשון אם נשאל עומק
בראשון סמ לחב ל' טפחים מותר והוא שלא תהא הפרצה
יתר על עשרה ואם לא נשאר סמ"ל אסור אחר היתה הפ
הפרצה פחות מב' טפחים: ב נפרץ מצדו שלא בבתי
ראשון שמורו בנשר אמילו לא נשתייר מלבנה בייקוד
כמשהוא דלא בקיבה: ג מבוי שנפרץ שלא
לחצר ונפרץ החצר מצד השני לבה"כ אם לא עירבו בחצר
עם בני מבוי חצר מותר אמילו נפרץ גם מלעת המבוי ואמילו
בקיבה רבים עבל שלא יהא יתר מעשר ומבוי אסור אמילו
הינו כגון פרצת החצר דכיון שלא עירבו עם המבוי אוסרים
עליו וכגון שבנאו בתבי המבוי בחצר בעמון שאין הנתיבים
שנשארו בחצר נראים לפי שעומד בבתי אבל אם נראים
שלמים ונשאר לתוך ואם עירבו בתחצר עם בני המבוי
והפרצה שבמבוי לחצר איכו מצד החצר ופרצת החצר
מצד השני אינו מכוונת כנגד פרצת המבוי והחצר שלבים
עם המבוי מותר אבל אם לא שרבו אתו אמילו עירבו ופרצת
החצר למבוי מצדו אין אסור באמצע ופרצת החצר מצד
השני כנגדה אין אסור איכה כנגדה והחצר הוא שלחיד
אסור ואם נפרץ לרחבה פתוחה מסאתים או יותר עם אתים
והוקן לחרה כלו נפרץ לחצר אבל אם יתרה עם אתים נכה
הוקשה לדירה הוי כאו נפרץ לכל מקום ועל ידי הקיון

מותר להשתמש תחת הקורה וכנגד הכתי והלא בסמוך לרש חבל
בתוך לבר מלמטה חקור מן תחת הקורה ובין מבבל לכתי מכני
שמעמדה לבר מלמטה שאעפ"ן שמעמד מן הארץ ומעלה ה
אעפ"ס שמותר לשתמש תחת הקורה לא חשב אדם בלא ש
המבוי וחסר בידן שמא יתבלבל החסר מידן לה ויבאו לידי
ביון שהין הכר ביכן לה אבל עכ"פ תוך הלבר מותר בין פתוח
לה בין פתוח לבר מלמטה שיש בו הכרא: ד שמים שונות
עכ"פ תוך המבוי נכדיהן בידן אין ממחין בידן דכין דמודי לבר
הוא מנסב שיהין שונות ולא מלידות: ה מבוי שנטלו
קורותיו אן לחיין בשבת אעפ"ס שמותר לקנות שבת אמנם
ואיסר בין פתוח לה בין פתוח לבר מלמטה ויש מי שחומר
בשיר שאינה חוק תחומה אבל בשיר חוקת חומה מותר:
ו מבוי שנשתתבן בן ונשברה הקורה אותו אחר שהגיעו
מוכחבן ואחרות הסתחות לו מותרות אבל אחר ערות שאינן פתוחות
לאותן חצר אסורות:

פרק ו

דין עירוב לחצר שהרבה בני אדם דרים בה:
א חצר שהרבה בתים פתוחים לתוכן אפילו חכמים לטלטל
מבתיהם לחצר עד שיערבו דהיינו שנבים פת מכל בית ובית
ונתנם אותן באחד מבתי החצרות שמי כך אנו רואים
כאלו כלם דרים באותו הבית ושלו כל החצר מיוחד לאותו בית
ב עשבי אוהלים אן סוכות אן מחנה שהקים והן מחיצה אין
מטלטלין מאהל לאהל עד שיערבו כלם אבל לשירה שהקים
מחיצה אין עריבים לטלב לפי שכולם מעולבים ואין אותם
אוהלים קבועים להם: ג הבית שמפתחים לתוך השרוב אין
צריכים פת אחת שיהיה בעיר וב שוה פרוטה ואין מפתחין
אותן

הנ״ד בפ״ת

[illegible] ת שרשי [illegible] שמהם הפכו [illegible]
[illegible] ומה [illegible] וזה [illegible]
[illegible] [illegible] ת שלשה [illegible]
[illegible] ת [illegible] וקטן [illegible] נבות [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] כלים [illegible] אחד [illegible]
[illegible] אחד : ה [illegible] יקנה
[illegible] חבורתם [illegible]
[illegible] אחד [illegible]
[illegible] השבת . [illegible] מעלבין [illegible]
[illegible] גחלה הבבה [illegible] אחד
[illegible] שיהא [illegible]
[illegible] שיקוה אחד [illegible]
[illegible] [illegible] החבבה בקיום [illegible]
[illegible] בפת [illegible] בשעה [illegible]
[illegible] אחד [illegible]
[illegible] [illegible] דריש [illegible]
[illegible] לו [illegible] כת [illegible]
[illegible] וכה בו [illegible]
[illegible] [illegible] הכתוב [illegible]
[illegible] מיום [illegible] בבה [illegible]
[illegible] מיום [illegible] שנה [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] אחד [illegible]
[illegible] אחד [illegible]
[illegible]

הכ [illegible] עירבו ובין [illegible]
[illegible] עבדו [illegible]
[illegible]
אחינו [illegible]
[illegible]
[illegible] לבא ע"ו [illegible]
[illegible] מעשה ידיך [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] בית [illegible]
[illegible]
קדש [illegible]
עירוב [illegible] בבית [illegible]
[illegible]
אשוו [illegible]
[illegible]
[illegible]
בהדין עירובה [illegible]
[illegible]
[illegible]

שלם אם [illegible]

אשתו שלא [illegible]
שלא לערב [illegible]
[illegible]
[illegible]
ואחת [illegible]

לעת

שלא בדעתן אבל אם אינו אוסר וגם אינו רגיל לערב ע
עמהם אינה מערבת שלא בדעתו וכל זמן שלא היה
בהבמרוש חפצו אם אינו רגיל לערב עמהם ואינו אוסר
מערבת שלא בידיעתן דמסתמא עד אתיא אבל אם אינו
יכולה לאכלת משלו לאחרים שלא בידיעתן ואם אין הבעל
והאשה בעיר ופתחם בתי הבית לערב שלא בידיעתן אם
אין הבית מפתחו אחתן על אחד ואחתן אם היה פתוח בשתי ה
חצרות אם הוא רגיל לערב בחלקת מקום מערבין עמו אבל
אם אינו רגיל לא אבל בבית החצר אין יכולין ליקח מתן מ
מבית לשדה שלא מדעת אחד מבני הבית אבל יכולין ע
עמהם ואוסר עליהם ויש דאין אשתו מערבת אלא שלא ב
בידיעתו אבל אם אומר שאינו רוצה לערב עמהם ואם
הוא רגיל לערב עמהם ועכשיו אינו רוצה בטחצר נכנסים ל
לתוך ביתו ונטלין מאצלו בשבת ואם אינו רגיל אינם יכולים
לטול מאצלו אבל אבל מבחוץ אותו בבית דין לערב עמהם
אין בני ירדין לנכסיו:

משנה. אם אחד שעירבו בתקרקע העירובי
מ עירבו אחד מערבקע העירוב ובא אחד מבני החצר
לחזור ולטלן אם בא לערב מפני הראשון אפילו כלה אינו
צריך להודיע ואפילו מערב עליהם משלהם ואם בא לערב
מפני אחר אם שלהראשון צריך להודיע להם אם מערב
משלהם ואם משלו אין צריך להודיע לבם ואם לאחר הראשון
זה נתמעט אעפ שמערב משלהם אינו צריך להודיע
ניתוסף ודנים בחצר אם הבית פתוח לשתי חצרות
צריך להודיעם מפני שחוטי אינם רוצים לערב עמהם:

ע

ב

ג

כמה הוא שיעור העירוב בתחומין שהן יא אמות ותחומי
שיעורין מגרומרת לכל אחד ואם הם יותר מיא אמות אין
יותר שיעורין מזון שתי סעודותיהם יא גרומרות מהם כשש
ביצים ויא שהם כשמונה ביצים: ד׳ נתפסט מקום שיעורין
אחד שבבית שבת לאשתה ונשתייר בו אמה לכשהוא
כשל אף לשאר שבתות: ה׳ אם נתעשן את העירוב ונפסל
מלא כוכרי הוא כמו שאכלה לגמרי ועריך לשבת מחדש:

שאקטן באילה אופן מקנים העירוב:

א׳ הנותן חצות לחתום ואמר לו אם יבאו בני אדם מן
המדבר לעמוד זכה לי בעירוב עיה אחשבת עמהם ל
בשביל מעה דן אינו עדיב אחטן עירב המכוני ולא הם
לה עמהם אבל אם אל עדיב לו קנה עירוב ואחטן אם אמר
זכה לי אם נתנו בתרלת שיקנה לו בן קנה עירוב לו
אם לילה לו הנחתום: אחר אם שקע במעה שנתנו לאם מן
השוק קנה עירוב ואם נתן מעה לבעל הבית אל זכה לי בעירוב
קנה שלו: שני דיני שתוף בעירוב:

א׳ הדל בבית שער חכסדרה ומרפסת שבחצר אינו אוסר
שבבית העל שאינן חשובין דירה אבל הדל בבית הבן בבית ה
הנעים בבית הנעים בבית הבקר ובבית הזעירות אוסר:

ב׳ בעל הבית ש ישנו בתים בחצר והשאינו אוה השכיר
לאחרים וישנו בכל אחד מה דברים שאינן ניטלין בשבת כ
מחמת כבד אן מחמת איקור שהם לבדים שאסור לטלם
בטלטול אבל בערב מקומם אין הדריסתם אנקרים עדין כי
שעשאן כמו בחוסאנו ובעל הבית מותרים בדעת הבתים
לחצר אשר שלא נתנו עירוב ואם אין הבתים שלו לאקנות ולא

שלו

שכורות אע"פ שאינם לא בדברים שאסור לטלטלם מוקצין
לה' עד זה המשך הבורות ששבתו מורקין והקרקע ובמדי עוות
אם עוברים כלם אה עלקה שהין מהן פתוח לחצר אחרת
כולם עוברים דרך עצמן אין צריכים לית עירוב אשנים
הנשמיים וכלה החדרים השונים בבית שער לה' ואם היה
לכל אחד פתח פתוח לחצר אם הכחיצות כדי שיקח בשלה
בתוך הטפחי דהוא כל אחד חדר בפני עצמו אפילו שאריכה
אם לא חצר כותלי העירוב באחד משאר בתי החצר ער יד
כל אחת ואחת מחבלות שבטלקין לית עירוב אבל אם יהיו
העיקר בלה הטלקין אין צריכים לית עירוב כל שכנים
דין בבית זה ובבית שמעון בלה עירוב אלא לתן עירוב:
ד' ולקוחין בכחיצות שאין נוכנות לקרה אם בטל לחצר
נותנין עירובם באחד משאר בתי החצר דיי בעירוב אחד לכל
החמשן חבורות אם היו דירין בעליות במקום אפילו נתנו
לחצר העירוב מורקין צריכה כל חבורה וחבורה לתת עירוב
אבל מי שלא מבמיל חוסר בבית (ב) התלמידים הלומדים
בפני הרבנים בביתו כל אחד בחדרו אפילו שכל אחד נתח פתוח
לחצר ואוכלו שם בחדרו אינם חוקרים ה' אנשי חצר שהיו כלם
אוכלים על שלחן אחד אע"פ שכל אחד ישנו בית בפני עצמו אין
צריכים עירוב מפני שהם כאחת בית אחד ואם הן עלכולם
לשנות עירוב עם אנשי חצר אחר עירוב אחד ופת אחד
בבל מוטבין לאותו מקום שמערבין עמו ואם היה עירובם
מעבר אינם צריכים לתת עירוב לדין בית שמנחין בעירוב
שבלו הבתי בבית אחד הם חשובים אלו שאוכלים במקום אחד
ושן במקום אחר מקום אכילתו הוא העיקר ושם הוא עוקר

הילכך הרחוים שחוכלים בבית אחד ושנים בחצר אינם
אוסרים אותם כלום לבתי סלים ואוכלים בבתיהם אחרים אם כשהם
כשנתנם בו שהרי העיר עירובם במקום אחר אבל אם היו בני
שאר חוצר נתנם הערוב בחוץ מבחוץ אין מחי שאם דוד
בחצר אחים עריבים לעולם ; ד מי שיש לו כשים ולעבדים
מקבלים מדמתם ערב וכל אחד אוכל בביתו ובתבשיל המוקצה
ערם מלבן ואוכל בביתו אינו אוסרין זה עבור אם אין מהם
דיורין בחצר אחרת עריבים לבדם אז אם הערוב בא מעצם ;
ה עשרה בתים זה לבנים מזה ובם נמבדים מזה לשם ויש
ויצאו דרך החיצון לחצר שלם הסמוכים לבד ערי ישראל
לבדו והשאר נכרים שחשובין כולם כבתי שער ; ו
המתארח בחצר אשתו נתארח בביתו בפני שעמו אם בא
דרך קבוע לא בשנשים יום או פחות אינו אוסר עבור עירובו
והוא והם מותרים בין בביתו בין בביתם ;

שנא כשם אחד מבני חצר נפרד אז מת

א אחד מבני חצר שהערו ביתו והלך ושבת בחוץ אחרת
אמרו היתה ממוכה לה צידון אם רחוב מבני ואין דעתו לחזור
לביתו בשבת. הלך אינו אוסר עליהם בלא בישראל אבל בני
אמתם הלך לשבות בעיר אחרת אוסר עליהם עד שישכר מה
מעתה מקומו אם הוא מקום מהלך יום אחד שהרי אפשר שיבא
בשבת אבל אם רחוק יותר אינו אוסר ואת שבא בני אם הלך
לשבות בחצר אחרת אינו אוסר ; ב ישראל בין חצר זה
שהלך לשבות בחצר אחרת ואין לסמוך לחזור בשבת ואחר
מבלך בשבת ואחר אינו אוסר ; ג אחד מן השוכן שהיה לו
בית בחצר אחת והיה לשותו לאחד מבני החצר אם מתה
מתו אין הזכה אותו שהעירוב שעשה בעל ביתו מתיר

[illegible] שמעיר [illegible] אוכל בשבת!

ל. [illegible] שאוכל בשבת [illegible] אחד

בבית השוק [illegible] ואם לא שיר [illegible] אחד מן השוק [illegible]

שאינן [illegible] בשבת [illegible] אינו אוכל [illegible] בשבת [illegible]

[illegible] ואם יש אחד מהם [illegible] אם שיר [illegible]

ואם [illegible] אם המוכרים [illegible] אחר שבא [illegible]

[illegible] אם [illegible] אחד מן השוק [illegible] אוכל [illegible] שבא [illegible] בבית

[illegible] בשבת! ל. [illegible] [illegible] בחצר [illegible]

[illegible] אוכל [illegible] שבא [illegible] אוכל [illegible]

[illegible] אוכל שבתנדון [illegible] אחד [illegible]

שהיה [illegible] שאינו [illegible] בן יום אוכל [illegible]

[illegible] קטן [illegible] שאינו [illegible]

[illegible] אבל

[illegible]

[illegible]

[illegible]
בחצר לחצר אחרת [illegible] חיצון [illegible]
לחצר אחרת או לגג וקרקע ; [illegible]
הוקף [illegible] קורה [illegible] לקרקע אחר [illegible]
להוציא [illegible] כי אם שתי אמות [illegible] ושתי [illegible] ; ב
שתי חצרות של [illegible] יחד [illegible] ב
[illegible] אין [illegible] אחד את העולה [illegible]
אחד [illegible] באחד [illegible]
[illegible] ולהחזיר [illegible]
בני חצר [illegible] בעצמן [illegible] ערוב [illegible]
את העולה [illegible] ; ד׳ אין [illegible]
[illegible] ואחד [illegible]
[illegible] ואז אם [illegible]
אם [illegible] ; ה׳ חלון שבין שני בתים
[illegible] למעלה [illegible] מעלין יחד [illegible] שבין
בית [illegible] למעלה מי׳ אם רצו מערבין יחד ו
ואסור אין [illegible] ; ו׳ בית שבין שתי חצרות
[illegible] כשהם [illegible] שתיהם אבל החצרות [illegible]
זה עם זה [illegible] מחצר לחצר
[illegible] בית זה [illegible] בין שתי חצרות [illegible]
גבוה [illegible] שהיה [illegible] החצר [illegible]
מחבירו [illegible] מחיצה [illegible]
[illegible] יחד ואם [illegible] גבוה [illegible]
בני שתי החצרות [illegible]
[illegible] שבתו [illegible] החצר [illegible]
[illegible]
[illegible] ואם [illegible]

[illegible]

[illegible]

ובלבד שי[illegible] בתוכו: יא׳ [illegible]
[illegible]
[illegible] צבא עבל ד׳
[illegible] ואין בו [illegible]
[illegible]
הכותל ויש בו ד׳ על ד׳ [illegible] ד׳
תשמיש הכותל [illegible] וכולה כל שהוא מושלכת הכותל
מן הארץ ב׳ [illegible] שלם [illegible] שלבה [illegible]
על הקיר [illegible]) שלבה לבעל ב׳ [illegible]
[illegible] לא ולכ׳ מן שאין [illegible]
טפחים ד׳ [illegible] אחר [illegible] ולא מצע שהוא [illegible]
ויזיז ולא גבוה ד׳ [illegible] ראש הכותל והוא [illegible]
צריך [illegible] אחד [illegible] אחד [illegible]
שאין [illegible] אם היה הזיז [illegible]
כל שהוא והוא [illegible] אלא כגון זה שאינו [illegible]
מזה [illegible]: יב [illegible] היה בשלם
משך ד׳ והרחיקם [illegible] כשיהא בשנים ד׳ [illegible]
בקש אינו [illegible] לא להתיר לו שתמש [illegible]
[illegible] הוא [illegible] ואם ה
העמיד הקולט באמצע [illegible] להתיר [illegible]
[illegible] בין [illegible] יחד:
יד אין הקולט רחב ד׳ וחקק ארבעה
בכותל [illegible] ד׳ [illegible] שיחוק בגובה ד׳ ואם לא [illegible]
לא חקק בכותל [illegible] להתיר [illegible]
[illegible] שיחוק בכל גובה הכותל [illegible]
להתיר [illegible] בין [illegible] יחד: טו ליה אלא צד הכותל
ושאר [illegible] אחד אבל אם עשה אשיה
[illegible] בכותל [illegible] אחד [illegible] עליה מן התורה
[illegible] אסורה [illegible] לא כתב בהכך [illegible]
[illegible] ואסורה [illegible] שהוא יבשה: [illegible]

[illegible] שתי חצרות שמוקפות לחוד ל' אין יכולים לערב
יחד אפילו מבוי אחד וקשה כל דמן שלא בטלו ואם היה הלא
שני ערובות אם בטלו אותם שלא בטלו ואם היה מלא שער ל'
ועירובות אם בטלו אותם שלא בטלו צריכין לערב יחד: יש
נתין שכן נמי בסמוך נמשל משמת הדרין לשמתן אם הוא אחד
ל' שאינו בפתח ומערבין אחד ואם רצו מערבין שנים ואם
נתן השאר באורך הדרין במשך ל' ומבטלו אין לא כל שהוא
חשוב בפתח שהרי מיעטן מל': אין אם הדרין עמוקין לאחד
ל' [illegible] שאם אינו שהא שוה לשני הדרין כדתנא:
בשלשה שלשתן שבין שתי חצרות אם [illegible] כל אחד ואחד
לעצמו בתחלתו בחלקו מה צריכין לערב ביחד ועוד שלא
נתבטלו אפילו לאחד אחד בלחם לית מן הבין לתוך קונתן
בשבת לחקיבה בהאחו ואמרו להעמידה שם כדי שיראה
אבור אבל יכול לעמוד בבית כדי שלא יאר לה דרך לבשות
לאמשם ולהראש אבל בחוץ אסור לתן מאמנן לקונתו ומן להעמיד
הבהיגה בידים בלא בגדיש אבל שבין שתי חצרות אבל שבין
שבין שם בתים מותר להאכיל בהמתן ומוקנו בידים:

בשעה דין שלתי בדרך סרא זאת:
אם שלו בדרך סרא הבלעות מעשרות מעשרות לא ויות זן לבד זן ונתן בי
בשעה נמל בחבל אחרת הלי הנתן בפתח ומערבין יחד ואם יש כל
אחד מעשרות לבד אינה הלי הנתן בפתח ומערבין יחד ואם יש כל
אחד מעשרות לבד אינם יכולים לערב יחד ומן אם היתה ל'
אחת מעשרות אחרת לבד אינם יכולים לערב יחד ומן אם היתה ל'
מפחי אבל אם הם מזרע זולתו בין בריחוק בעמבוכה חשב שטר פתח:

שנבל נמתם פתח אז חדון בשבת:

א עירבו דרך חצר אחת לשנים ונכנסו בשבת מרחוב
לה שתים דרך גובה הכותל וחוזרין ואשכחו אם עירב בשתיהן
חמתה בחול ונכנסה בשבת חזר העיר לה תירץ ולהר לשם אין חוזר
לשלמה לא מצי אמרה אמר מקום לדון: ב היה בין שתי
חצרות ושרבה על אחת בשנים ובארץ הכותל בשבת שתיהם
נמלכו בהשבת כל אחד בחצרו אמרו כל הבית אמר שם
שבגלה בשבת אל אחרמלת אמרו: ג חצר קטנה
קודם שבת בטלה לגדולה ואין בטלה יותר מל׳ אמה
שיהיה בהושיח כלים ששבתו בבית לחצר אם עירבה לגדולה
בהוצאה כלים ששבתו בבית לחצר אמר עירבו יחדו ואינן בטלים
כותלי קטנה לגדולה וכשמותן קטנה מושבין ד טמאי מותבי אוכל
הגדולה דאמר היתה קטנה ניטרת שי מדחה לבחוץ ושוה חצרים
ל נב קטן שנפרץ קודם שבת בטל לגדול אחר לתשלומין
עצין כלים ששבתו בבית ובדול מגדר והוא שיהו מחיצות הבית
טבלות לפני שעומד על הגב אבל אם אינם טבלות בין שהגב
בולטו עליהם הוי מרמלת אמר פתוחין מהבית חצרן ל עבל:

שנינה דברים שאינן אוסרים:

א מלכתה שהיא דרך לבנות המתוחים לה ועומדת בחצר
ושולים לה בקולם ובני העליות יורדים מעמה לחצר ושובלים
לה אינם אוסרים על בני החצר דקולם תורת טמא עליו והוי כשתי
חצרות ונתן ציורים שאם רבו מערבין יחד ואם נתן לכל אחד
מערב לעצמו ובלבד שיורבו כל בני מרמלת לעצמן כדי ש
שתהא רגל המלוכלכת במקומה: ב אם לא עירבו החלוים
בחצר תבאו עמוד שהוא משותף בין שנים אם אינם בבוהים
ל טמאי הלי לא נחשבו בין החצר ובין המרכסת ושנה ב
אסורים

אסורה

אמורים להוציא שם בלוס שמשמשים [illegible] מלקדקשיות
ההוצאה ל"טפחי" והם מתוך ל"טפחי" [illegible] בגו מלרסמלמטים
בגו שמשמשי שולחנות בגחת מלבנו החוצר ונמסה יד לחוצר
מלרסמלמ ל"טפחי" אין יותר אמה שנבוהים ל"הרי"ן בגבוה
החוצר ומלרסמלמ לגבו ששנים ומפשר לה שתבוש בהם ע"י דרך:
לבנו שמשמשים אמורים להוציא שם בלוס ששבתו בלבנים על שולחנו
ג' הרחבה מעבר ל"טפחי" לגבוה מלרסמלמ אין מלמעלה מחוצר
עבו בגו החוצר שהרי נתלקה מהם: ד' דיבוס הוי שהים מלבנים
[illegible] מלרסמלמ ל"ל כל שבו מהחוצר ובגו החוצר מלמשתמשין
בלקבל שהוא בתוך ל"טפחי" הבנ יונים לבמוים לעליה. אנשי עליה
מלשתמשין בגו והשאר בין ל"הטפחות" עד תשלום ל"הבנים אין
הגידים הוי שהים שהם אמורים בגו נאין מלשתמשים שהם בבנים
משבתו אמה ישראל:

שנן בזר ובאר שבין שתי חצרות:
א' בזר שבין שתי חצרות אין ביניהם כתל אחד אלא שנים ושבר
בגבר באן שיש ביניהם ובאר שלבו אין מגבהה אם מתוך נשנה
אמה עשן מרוחבה ל"מעלה כדי מים ועליך שהיה טפח
מן המרוחבה ירד בתוך המים ואם היתה המרוחבה בתוך
המים עליך שיהיה טפח מגבה יוצא לבעלה מן כדי שהיה
מכרת רשות לה כדי שזרק לה וכן אם עשן עמוד הבור ל"
קורה רחבה ל"טפחי" לה מבעלה משלהקורה ולה מבעלה מ"
מעבר המחוה: ב' באר שבחצר השבים לבין שם לבני
חצרות אמה שהיא מלבנית מכותב לה ל"טפחי" מכותב לה
ל"טפחי" שניהם מוכנים מגמנה והנם עליכן דיבין עלבנה
שאין חוס חוסל שהבירו לך אחיר: ג' שתי חצרות
הפוכה) ג' חרבות כל אחד מותר באחותה שחצן לה שתמש

בה דלך הכונן לי' דליקה והאמצעית מותרת בשתיהם ואם
היו שלשתן מבושלות בתנור שה ואחד האחרונה שבנו השנים
כגון ראשון קטן בלחד מות בחור בה שחצבו והשלישית הקרובה
לשתי החיצונות אסורות בשתיהן: ל' בית הכמאשבן שנ
בתנור ולא עירבו חוץ לשות שתיהם שונות בן ואחרים
שנבלע שתי עבודות לן כנגד דהתחות לחצר:
א' שתי עבודות הפתחות לחצר דכנגד דן ואחד עשתה לא
בחצר כדי לשפוך בחצר שאין בה ד' אמות מיסה ומשנה
לא עשתה אם עירבו יחד שניהן מותרות לשפוך מיסה
לא עירבו יחד והאחת עירבה בעצמה והשניה לא עירבה
בעצמה כגון שלא עירבה אסורה ושעירבה מותרת ונשאר
שלא תשפוך לדי אבומה לא תשפוך בעצמה והם יחדים בבומא:
שנבן דין חצרות הפתחות דורלן:
א' שלש חצרות פתחות לזו לזו ופתחות לבה ועירבו בחצר
מהחיצונות עם האמצעית והחיצונות לא עירבו יחד החיצונות
הסוריות לן עם זו והאמצעית מותרת עם כל אחת ואחת) הן מותרות
עלה בלא בשתנה אמצעית שרובה בלן ושירובה בלן אין
שתהנו החיצונות עירבו באמצעית שם בתנה אבל אם נתנו שתי
החיצונות עירבו באמצעית בבית אחד שבשת) מותרות לן
עם זן: ב' שתי חצרות לן ולסמס מזו ומטמית פתחה לה
לחיצונה וחיצונה לחבוי ויש לפטמית דליתבלבל עלה חיצונה
אם עירבה הפטמית בעצמה ולא החיצונה אן שעירבה כל
אחת בעצמה ושכח אחד מן החיצונה ולא עירב פטמית מותר
וחיצונה הסורה עירבה חיצונה ולא פטמית אן שעירבה כל
אחת בעצמה ושכח אחד מהפטמית ולא עירב שתיהן הסורות
עירבה כל אחת בעצמה כל אחת מותרת בחצירה: ג' עירבו

ביחל

[illegible]

משנה דיני חצרות ובתים ביניהם:

א' שתי חצרות [illegible] בתים ביניהם בתחתון זה לבדו ולעליון
לעליון [illegible] אחד [illegible] ובית שאינו [illegible]
[illegible] בית [illegible] ב' [illegible]
[illegible] בית [illegible] ג' [illegible]
[illegible] בית [illegible] ד' [illegible]
[illegible] בית [illegible]

שם דיני ביטול רשות:

א' [illegible] בעל חצר שמכר ולא עירב נכסי החצרות אומר
[illegible] מה תקנתם כי יבטל להם רשות שיהיה [illegible]
[illegible] לכם אם קנויה לכם [illegible] [illegible]
[illegible] אף משהמושך [illegible] [illegible]

לבטל לבל אחד ואחד שיאמר רשותו [illegible]
שיאמר רשותו מבטלת לבם אם לך ולך ואם שדי שיאמר
רשותו מבטלת לבם אם ביטל רשותו אחת לבם [illegible]
שיש לו בחצר היינו כל המחצרים להעלות מבניהם לחצר
ובמה הוא שהרי בשלמא אבל אחרי להרבה מבניהם לחצר
ובם הוא: ויש שמריך לעשות ביתו כדי שלא יבא להפסד [illegible]
[illegible] לא כשרבה שלמה ובבא [illegible] אחד שמחו
ובוחן: ב אם בשלמה בם רשותו שלחצר [illegible]
הוא שהבא לחצר בין מבניהם מבתיהם: ג [illegible]
רוצה לבטל לבם מחצרם לא לה שבירן יא שמעיל [illegible]
ביטל ויא שאינו מועיל: ד אם בני החצר ששרבו
מבטלים רשותם לאחד שלא עירב הוא מותר בהוצאה מ
מבתיו לחצר ובא מבתיהם והם אסורים אף מבטלה
לחצר ובא אמרו כן שיהיה כאורחים שאין דבים נשים אל
אורחים אבל אבל הבים ואם יחיד אבל היחיד שבתו שם
ובא מירבו שנים לבטל רשותם שיבטל כל אחד מהם רשותו
לבל בני החצר בין אם מבטלים לבלים שמירבו ובלבד
שבל אחד מהם מבטל לבל יחיד בין אם מבטלים לאחד שלא
עירב אבל אין מבטלין בשנים שלא מירבו בין [illegible]
לבים ושרבו [illegible] אם הוא יחיד שלא עירב שהרי אף באחד
שבטלו לבם שנים ואחד [illegible] ואינו אמר ל
לאחד אינו מבטל לבל עד מבטל שלאחר ובטל לאבירן
אינו מועיל: משנה דיני המבטל רשותו:
א המבטל רשותו והוציא אחרת מבתיו לחצר בשבת אינו
חייב בחטאת אם שהרי בשבת חוקר מבטלו שבטל
ואם שהחזיקו בו בבר שהוציאו מבתיהם לחצר אין ש

שיבטלו

שהכניסו מחצר לבית הס אינן יכולין לחזור מביתן ולרשותן
ידקה מוכנת אחת החזיקו כשהן שניהם: ב ישבטולין
רשות מחצר לחצר לש שתי חצרות ומתח בינהם ועילבה
כבחתם לעצמה ולש שירבו יחד שבלה כל אחת לבטל
רשותה לחבירתה לביתה מותרת לה שתמש בה ואחה"כ לש
מתי חצרות זו לבנים כלן ולא שירבו לא החיצונה לבדה
שנטשאה אוסרת על החיצונה שלה לבטל לה רשותה אלא
הפנימית ולא תעבור עליה לאבשטה ש"ע יכה לעצמה והיה
הפנימית מותרת אן אם שירבו יחד ונתנו שדובן בחיצונה ושבת
אחד מהפנימיות ולא שרצ יכול לבטל רשותו דהיינו שביטל
רשותו לבל אחד מבני הפנימיים וגם לבל אחד מבני החיצונה
ויהיה הוא לבדו אסור וכולם מותרים: ג ישבטולין רשות בחר
בחורבה שאם הין שני בתים וחלבל ביניהם שלשתם ושבתו
ולא שירבו יכול אחד לבטל רשותו לחבירו ולהיותו מותר בה:
ד ישבטולין רשות מבית לבית שאם הין שני בתים אחד
ביתם לבל אחד ביתם ולא שרבו אחד מבטל רשות לחבירו
ואחר כך מבטל מותר להוציא מביתו לבית חבירו אבל אינו יכול
להוציא מבית חבירו לביתו שאם היה חודר ומחזיק ברשות
שביטל וכן אם יש לו חדר פתוח לביתו ובטל רשות ביתו ואחר
להוציא מביתו מהחדר לביתו: ה שני בתים בשני ילה
והיו פתוחים זה לזה בשבת בשעת שבת ביניהם כמו חצר
ששני בתים פתוחים לו והרי הם אוסרים זה על זה אינם אוסרים
יכולים לבטל אחד לחבירו: ו יקרם מבטל רשות שאם
לא שרצ מורשו וכות בשבת והעל שבא לחבירו ואחר יכול
לבטל רשותו: ז מבטלים חולדים ומבטלים כלום שמבטלים

רשותם בית הלל אין לבני העיר אחרת אלא לאחר מכנו העיר
עד שיגיעו אומה שיבנו והוא שיהיו מבטלים לבעלים שביטלו
להם עד שיגיעו אומה הם מעשר עני:

שפב אם דירת הנכרים מעכבת בגיל ב:

א הדל עמדו בתוך אינו אוכל עמו עד שיחזיר שדות
דרים בעמו בתים ואוכלים אלא עמה אז הרי אוכל עמהם ו
ואינו מוטל שיבטל הגוי ל שותו לא עליך שישבו לאמונו:
ב אם ביטלו הישראלים רשותם לאחד מהם כדי שיהיו [illegible]
אעלהוי אינו מועיל: ג אם אין לגוי דיירתא [illegible]
אינו אוכל כהן שתי תרומות הכנסות זולתן ואין להם דיקתא
זה עלה ובתוך אחד דר גוי ומתוך אחד דרים שני ישראלים אז ד
יתר מכנסין ומוציאין הוצר זולתו זו בשבת דרך חלון שצ"ל
שבטלם ואין עליך לשכור מהגוי: ה השוכר מן הגוי בתוך
מושב ואינו עליך לפרשו שהוא בתור הטלטול ואינו עליך לבטל
שום כתובה עמה שכירות: ה שוכרין מן הגוי אמתו בשדות
משנה פרוטה: ו כל זמן שאין הגוי חזר בו מוטלה שכירות
אמתו לזמן פרוטה: ז אם שכרו מהגוי לזמן ידוע כשעבר
הזמן עליך לחזר ולשכור שוב ועליך לחזק ולעבד ואין עיתה
ראשון חוזר ושמור: ח אם שכרו מהגוי לזמן ידוע ובתוך
הזמן השכיר הבית דירתו לאחר די בשכירות ראשון: ט
ה הדליים בחצר אחד שכר מהגוי בשבילם: י אם שכרו
מעמו בטל אינו מועיל אעפ"ש שהיה הגוי לה שכיר מקודם:
יא אבל מאשתו או משכירן ומקיטון שכרים אפ"ש שהוא
מותה: יב אם אינו רוצה להשכיר ותלבש לאחר מבני ה
הבית של שישאל לו רשותו שיהא רשות להיות בו שום דבר

[illegible] שכירין ולקיטין [illegible] מדינה הגוי ויש שהיו
[illegible] יד שריך לה שכיר לא כותים מיהו
דין: יב אם יחד לו מקום בבית שהשאיל לו כיון שאינו מעלה
בשכר בית לא מהני: יד שכירי שכירין ולקיטין לקיטין אמרינן אינם
שמלקין תוך הדמן מהיות שכירין ולקיטין מותרי שדנים הזרע
[illegible] שכרן ממנו סתם כיון שמלקין [illegible] השכירות:
טו אם ישראל וגוי דרים בבית אחד [illegible] הגוי ולעולם
[illegible]: יז אם ישלח ה' שכירים אצל קיטים ישראל דרים בביתו
[illegible] דירתם חשובה דירה שיאסרו זה לזה: יח שתי חצרות
זו לפנים מזו וישראל וגוי בפנימית וישראל בחיצונה אושיאל
וגוי בחיצונה וישראל בפנימית ואשלו בגוי בפנימית ושני ישראלים
בחיצונה אחר ושאר שאשלו בגוי בפנימית וישראל
אחר בחיצונה אסרו: יט גוי שה שכיר ביתו לחבירו בגוים
שאחר לו שום תשמיש בבית שיש לו רשות להכניס שם שום
בגוים שבאים לשכור ממנו ואם לא נשאר לו שום תפיסה אם
שכרה משכיר לבלבן השוכר תוך זמנו יכולים לשכור ממנו
ואם לא אינו מוסיף אלא ישכרו מאתו: כ חצר שישראל
שישראל וגוים דרים בו בית אחד שלישראל חצר בתוך שלזה
ואינו פתוח לחצר והלונות ביניהם איכן יכול לעבור שמו דרך
הלבן שבינתיים כדי להוציא כליו דרך בית שבנו הפתוח לחצר
אבל אם פתוח פתוח ביניהם מותר ושל מישראל מרדחק אם
פתח פתוח ביניהם אסור: כא חצר שישראל וגוים דרים בה
שלו בה והן הלונות פתוחות מבית ישראל זה לבית ישראל
זה ושל שלו דרך הלונות אעפ שאם מותרי להוציא מבית
לבית דרך פתחים מכל הגוי עד שישכירו:

שלשה [illegible] הגוי בביתן אינן מטלטלין

א' גוי הדליק נר שבת לישראל ואין הגוי בביתו אינו אסור
וישראל ויהין מותרים בא הגוי בשבת אסור והישראל בטל ויהיו
יכולים לשבור מגלגו בשבת ואחר כך ובטל האחד לבבירו ויה יה
היחיד מותר וכל שכן אם מתהגוי בשבת שיבטל אחד לבבירו
ויהיה היחיד מותר: שמע דין מלום אכסנאי:
א' גוי הבבכם בחצר לשם הכנאות אם נכנס שלח בלשונו
אינו אסור לטלטל ואם נכנס בר שות אם הוא לבטל אינו אסור
עד לאחר שנשים יום: ב' אנשי חילה המלך שבבבל לבתר
היהודים בין בחזקה בין בדרכן אם יש לבעלי בתים באותם מקומות
שבבבל [illegible] שאסור לטלטל בשבת אונס אוסרים
עליהם: שלשה דיני צדוקי ומומר בעיר:
א' צדוקי הלי הוא כישראל ומבטל רשות אבל שרוב אינו מודיע
כיון שאינו מודה בעיר: ב' כותי הלי הוא כשאר
עכו"ם ואין לו תקנה לא בשלילות: ג' ישראל מומר לעבוד ת
מומר לאם אוכלבל שבבות צפרהסיא אעלו אינו מחללו לא
באיסור דרבנן הלי הוא כשבוים ואם אינו מחללו לא בענינה ל
אעלו מחללו באיסורי דאורייתא הלי הוא כישראל ומבטל רשות
ד' ישראל שהמיר ונהיו לבתים בשבות ישראל שעידבו לבבי
השנה אם אין לו פתח אחר כלל הוא חוקר בכל שבת שחל
באחל שהמיר אבל אם ישלו פתח אחר בשבות עכו"ם
אעלו הוא פתח קטן שלא היה רגיל בו מתחלה דוחין אותו אעל
פתח הפנוי בשבות עכו"ם: שמע דינו שתוף בעירוב:
א' חכמי חכמים לטלטל מן החצרות לבתי והעלוהו עי ש
שתוף שנובין פת אחד בכל אחר ממיט מאבלו מלבה צר והצר
ובהצר

ונתנום אותן באחד מן החצרות שבו דרים קבצן ומנוח כל
הכבוד לאותו חצר ומעכו שאינו לאחר שאתה החצרות שנים
לרשות באויר החצר אין בבית שאין בו ד' על ד' ואין לו תבן
בבית כדי שיהיה במקום המשתמר הישבן אין נותנין אותו
באויר המבוי: ב' ישראל שדרים בב' מקומות המבוקים
ולבאות בב' אחד מהם מקומות עבודים בביסה והשמש גבוה
קצת שאינם אינו מועיל להם לבם שאתם ששיתוף המבוי עדיף
שיהיה מונח באמצע שבמבוי ולא שבבתים אם מדה ורחוקים אין
שיתוף אחד ואין מבואה אחד: ג' בבל משפטי עירובין
חצרות ושיעורן (שאם שתן מגלגלת בשבילן ושמגלגלין שלא
לרשות אם אין הבית מהם פתוח לא לחצר אחד ושקטן שבו
לבאות ושיבוא אחד לאכות לבם כך דיני שתוף: ד'
משלמתין בבל מיני מאכל וחשלו ד' מיני מאכל מעמדות לאין
ב' מעמדות: ה' בבל מיני מאכל משתתפין חוץ מעמדות
שהוא שם לאדם ובהמה ושלין בשמן ולא בשמן בעצים שבדלת שלא
גדל ואורן ארז ולא בבגדים ומטריות ולא בכנות ולא בעדשים
ולא בחיטים ושעורים ולא בירק שהוא בשיל ולא בשיל ולא
במים לבדם ולא בחלה לבדן אבל אם עירבם יחד משתתפין
בהם ויש דרוקן כשמן לתוכם שמן ויש שמערבין בתבלים:
ו' כל לבל שלבטים לשתבו את הפת שיעורן לפת בן
בן פת האוכל בשתי סעודות וכל שאין מספקין בן הפת ששוה
כדי לאכול מהם שתי סעודות ובשל הי לאהוי לפתן ושעורן
לפת בן ב' סעודות חומן הוי לפת ומן יין מבושל אבליין הי
לאהוי לפתן ושיעורן שתי רביעיות ולן שעור ב' רביעיות:

וכן שיעור מחלוקתם: ד' משתתפים שנתנו חלקן
חיים בשני רחובות בחצר אחת אפילו בריבוע ורק בין חיבו
מבוטל בטלין לחוס לבד היד בתחתי יבר מלא הקבו
ה' משתתפין אינו בחובה שאינו רחוי לו אם רחוי לשום
אדם כגון לגיר ביין ושמרים בתרומה וקיה נודר מחוכל לה
אן נשבע שלא יהכנו משתתף בן וא דהיינו דוקא בשאר
אן שבעמטה יהכנו אין משתתפין לובן: ט' הם אחר
עכבר היום חוכל ולמחר קדש חוקונם משתתפין לובה שאין
השמשות שיין לא נתקדשה ודאי ודאוי היתה מבעי אמר
אם אמר היום קונם ולמחר חוכל אין משתתפין לובה שאינה
ראויה עד שתחשך חצר המתחלשני מבואות ושיתף עם
כל אחד מהם מותר עם כל אחד מהם לטלטל מבית לחצר ו
ולהחזיר לתוכו ואסור לטלטל כלים שבתוך בית זה לבתי
האחר דרך החצר ואם לא שיתף עם שום אחד מהם הוא
רגיל עם שניהם לצאת ולבא אחוב דרך שניהם אחם ל עם שניהם
ואם הוא רגיל עם האחד ועם השני אינו רגיל אותו שיבא אחר
ושאינו רגיל מאינו אומר ואם שיתף עם אותו שאינו רגיל אחר
הרגיל לשבתו אם שיתפו ביניהם וכן אם היה רגיל עם שניהם
ושיתף עם אחד מהם מותר השני מהרי פיבן ע עצמו ומחוצו ואם
הבטו שרגילבו שיתפו בניהם אותו שאינו רגיל לבא שאותו הבא
לא שיתף לא עם זה ולא עם זה דוחין אותו אצל שאינו רגיל
ויסתלק מאותו שרגיל בדי שיהא מותר כיון שהוא אינו משתמש בבתי
שהרי לא שתף עמהם ושל יוחן לאחרים אבל דה יהין מותרים
מכין אותו על מדת מדומו

שאינו

כלומר שהתפיס במבוי עירובין לערב בחצירות
א' הרשתות במבוי עירובי לערב בחצירות שלא יהיו
הפסולת תורת עירוב שהרי אין הענוקות מכירין מה עשה
במבוי לפי אם נשתתפו במבוי בבית קומות עליון ואין עירובין
לערב בחצירות שהרי הענוקות מכירים בבית וא"ל שאם לא
עירבו בלחיצר לעצמה אין פוסלים עכ"ל השתוף אבל כשלב
חצר שלבה לעצמה ואחר כשהתפו במבוי ולא שלבו דרך כל
פתחים שבתיהם מותרין להשתמש בחצרות שבמבוי שהתפו
שיתוף במקום עירוב דרך פתחים שביתיהם ואם עירבו דרך שאר
פתחים שביתיהם ולא שהתפו במבוי מותרין להשתמש בחצרות
במבוי שפוסלים עכ"ל עירוב שעירבו החצרות דרך פתחים במקום
שיתוף; שאפשר דין אם לא עירבו חצרות:
א' זה אם לא שלבו החצרות יחד וגם לא שהתפו במבוי מותר גם
לשלבם בבית הבאי כגון ששתו בתוכם בין עירבו חצרות
עם הבתים בין לא עירבו ולהרמב"ם דוקא בשלא עירבו ל
חצרות עם הבתים אבל אם עירבו חצרות עם הבתים אין משלבין
במבוי לא בל אמותו שפט עכ"ו שרשלו חלון פתוח למבוי:
א' פרוס הדר במבוי ושלו חלון אחורי ציתו פתוח לבקעה או לקר
לקרקע אפילו אין בו ל"ל טפחים עכ"ל אינו חוסל עכ"ל מבי
אשלו מכנים ומוציא המלים וקרונות דרך הבאר כלומר
שהפרץ יותר בחוצה שפתוח לו מאחורין לאו ישיש לו חור
והוי פתוח למבוי שפט שאינו רבל שאינו חוסר והוא שיש
בחלונו או בקרקע יותר מאמה ובל אמה אין לו אמות
קטן הוא ולא נתנה ליה בה וישלב שיש לו פתח למבוי ופתח מאחריו
לקרקע ושבחוצה שרב אם הקרקע יתר מאמה אינו חוסל לבי

הבתים

שאינו רחוק לו ואינו [illegible] מן המבוי ואם הוקף לדירה אחת לו ז
ותהי מבואה אינו אוסר כיון שראוי לו ויש מי שאומר דאדרבה
אם הוקף לדירה אחת ביתא מתנים אוסר שכיון שהוקף לדירה
אין בו אויר ואינו חשוב בן להתהלך בשבילו מן המבוי:

שעב מבוי שעברו אחד גוי ואחד ישראל:

א מבוי שעברו אחד גוי ואחד ישראל ובית שלישראל אחד אינו
פתוח לו ולא לגוי ואחד גוי ובית שלגוי ישראל הדר במבוי אינו
יכול לגרב דרך החלון שביניהם להוציא מבוי דרך בית
ישראל שכנגד הפתח למבוי אבל אם פתח ביניהם פתוח ויש מי שאומר
אף בפתח פתוח ביניהם: ב מבוי שעדו אחד עכו"ם ועדו אחד ע"ם
ישראלים והיו חלונות פתוחות מחצר לחצר מישראל ומירבו לעם
דרך חלונות אע"פ ששנו מחנשי בית אחד ומותרין להוציא
ולהכניס דרך חלונות הרי אלו אסורים להשתמש במבוי דרך
פתחים עד שישברו מן העכו"ם:

שעא דין בטול רשות:

א כל מי שמבטל בטול לבני משפחה ולא שיבר בחצירו כך
הוא מבטל שאם שמחה חצר אחת ולא נתתה מבטלת
רשות לשאר בני המבוי אם הסלה אע"פ שהם רבים שבני
חצר בני מבוי חשובים אחד כיחיד לחצר וכבר מבטלו ישראל
בחצר עם העכו"ם כן מותר במבוי אם בעיר שאין אסור
לטלטל במבוי אבל בעיר המוקפת חומה עד שיהיו שתי חצרות
שלבתי ישראל בעיר אבל חצר אחת לא אפילו אם הרבה
בתים שלישראל פתוחים לתוכן ואם שתהא העיר מוקפת
חומה לדירה ופתח עגולות הם מוקפות חומה לדירה ופתח
מבעלים אינם מוקפים לדירה וכעוש שתי חצרות שלבתי

ושל בעל עירובין לא מפני שמלחמה חוץ שלשה ואין
מקפין בזה שישתר משל העיר ברא בעל שאין נצרים
שלו גם אין לו רשות להשתמש בהם בני העיר כלם חפשו
בשעת מלחמה אבל מקום שבני עירו העיר אינם עשים
לאיבה ע"ה השר אין המלחמה שלו ואין ששתרה מהשרה
אין מגשרין ומקיפין מהם שהרי שלו רשות להחזיר אחשין
וכל מלחמתו מהם שהרי ושלו רשות להחזיר אחשין וכל
מלחמתו בשני בני העיר בשעת מלחמה שלא מדעתם:

ב ישראל קדישים בחצר יחידי בשל שלעלו שה"א ר'
מוקפת חומה ושבו יהודים אחרים דרך שם בשבת ואת אלו
בחצר אחרת אינם חוסרים עליהם לאחר היום אוסר ומותר
לטלטל בכל העיר: שיצב דיני עירובין לעיר:

א עיר שהיתה קטן יחיד אחד ונשית שלבים משתתפים
בכם שיתוף אחד. ומטלטלו בכל המלוכה וכן אם היתה שלבים
ושלבה פתח אחד משתתפים בכם שיתוף אחד אבל אם היתה
שלבים ושלבה שני פתחים שהם נכנסין בלה דרכים בלה
אחד ונשית שלחיר אין מטלבין אתכולה לחמנים
במנה מקום אחד אחד אשר אחת נכית לתוכה ומשתתפין השאר
ויהיו לו המשתתפים כולם מוזרים בכל העיר חוץ מאותן המקום
ששיורו ויהיו אותם נשאריים מותרים בפתוחים בשיתוף שנעשים
לבעבם אם היו השאריים רבים ואחרים מטלטל בשאר כל
העיר ידבל המשתמש הכל הוא כדי שיהיו שהשרוב הוא ר
לבם לטלטל בשביל דן שלבים בקצין בה שהרי המקום שנשאר
לא נשתתף עמהם אין מטלטלין בו לא לנעמן ולא לנעמן ואם
רעו לנערב מבני מבוי בנו נעמן כל שהן רבים ראין שיור
גדול מלה: ב עיר שלבים שישנו פתח אחד ומלם

בבקום אחד מערבין את כולה ואינה עליה שיור שאין א
הקופה שבחוצה השוב כמתו ואמרנו הטמיר הדבה מקומות
זה בצד זה עד רוקב שאי לה לא חשיב כמלמטה אם ישבה שני
פתחים ושם את שמה לשב אחד מהם כילו אין שם לא מתו אחר
ל הבתים שמשתמשין אותם שיור אצל שאינם פתוחים לשיר
לאחרים לשל ומטה לחוץ ואמרנו בזה הנקר אובית הבל
שאינם עליה לשיר עושים אותם שיור ומערבין את השאר:
ל עיר שנשתנו כל ישביה חוץ מעני אחד הל אומר
עכמנם ואם בכן מצבה עלמה המבוי אינו אוסר עליהם
לכל עיר שהיתה קטן אחר אשנו ועשיתה שלרבים אין מערבין
אותה לחצאין לא אם כולה אם מבוי מבוי עזרה כל מבוי ומבוי ס
מעבה עלמתו אם לעה לחלוק לשותפים כדי שלא יאסור
עלשאר הפשחות: ה בדא שאין מערבין אותה לחצאין
בעיר מוקפת חומה גבוה ל טפחי ושלה דלתות אבל אם לא היתה
העיר כולה מוכשרת בפחיות ובאו להכשיר הניחשו לעלבה
הלשות בידים: ו זה שאמרנו אין מערבין אותה לחצאין היינו
לגמר שאין לחי וקורה מונחים לשנים אבל אם אבנים אלבנה
אם בשנה מקום שם משהוין מתבקש אלמלן ומעלין אם לחמרין
ואם לחצי מעשר אמות עושה עיר מתן: ז עיר שלרבים
ונתבטלה ונמדה עם המשים דשרים אינה עליה שיור:
ח הפרה בשיתוף לבל בני העיר אם עירבו כולם שיור אחד
אינו עליו להודיעם שלבתה הוא להם דין מי שבטל ואנשי
שהתף עם בעה העיר אם מי שהלך לשבות בעיר אחרת אם עכו
שהיה עמהם בעיר דין הכלכדים בחצר ומבוי:

שעמ דיב עירוב ביט שחל בעשרדיו בין
בין השמשות לערב:

אדין

א אין מערבין עירובי חצרות ושיתופי מבואות ביום שחל להיות
בערב שבת ואם שכחו ולא ערבו משבת ואנו שם ביום טוב יום
ביום ה' ויום שני ושלישי שלהם אי יאמר אסור יהא
זה שרוב ואם היום קדש אין בדבר לשנות ולאחר יאמר אסור
קדש הרי עין לבתי מחתמת נאם היום חולה ליום עירוב והלא
בשוגג יש שבעות אבל בשני ימים טובים שלראשון הסמוך לא
דמיומא אל יומא דמי: ב אחד שרובו חצרות ואחד שמעט מי
מבואות מעלבין אותם בין השמשות ואם עבר קבל
עליו תוקעתשבת ושאחרים אם קבלו עליהם תקפה אבהם:
ג. שרב לשנים לאחר שרב מבשי ונתבלבל שרוב בין השמשות
ולאחר דשרב בין השמשות שנים קבועים עירוב שאותו שנכנס ל
שרובו בין השמשות אינו חשבים אותו ליום ולאותו שהשנה
שרובו בין השמשות חושבים אותו יום אבל אם שרב עליו בין ה
השמשות ונתבלבל שרובו בין השמשות אסור:
שובך א מקום שרוב מבן מבקאים היה קיים בין השמשות
אם באו מותר והלא שיהיה לו חזקה בשרות מבן שהניחו שם
ואיך נבטל אבל אם היה לו חזקה בשרות מבן אם
הוניחו שם לאו לא: ב עליך שיהא העירוב בין השמשות
בשקוע של אור לילה יכבה אם כמה שנו כבר אינו לובן ליטלו
בלא מלאה וחצינא אסור: ג מקום במדבר ונתן בפנו ואבד
המקום קודם שחשיכה אם אמר לו להעביר העירוב אחר שהה
מלאכה בחזרה בין השמשות הלך ממי שאבד ואינו שרוב
שהלי אמר לאחרים: שבת א מצוה לחזר אחר
איסורים מבואות ומבדיל עליו שלמצות עירוב ואומר בדה
השנה יהיה מותר לכל בני המבוי לבוא ולהכנים מחצרות
למבוי בשבת איכותי מבדיל עליו בשעה שמקבץ אותם

מצינו תמצא את בסיעה שמוזכר להם:

הלכות תחומין

שצו דין ארבע אמות שיש לכל אדם בשבת:
א שבו איש תחתיו מיטתו כל אדם ושלו ד' אמות בכל מקום
אפילו יעמד חוץ לתחום ומקום ומודדים לכל אדם באמה שלו ואם
היה עם באי בלין נתחשבו ד' אמות ביניהם שלכל אדם שבת
אחד מקום ד' אמות: ב בכל מקום שקדש עליו היום אם הוא
מוקף לדירה אפילו אין בו עתה דיורין חשוב כולו כד' אמות
ואם אינו מוקף לדירה עד מחתום חשוב כולו כד' אמות ואפילו
ואפילו שבת בתוכו ובקרקע הקצורה ושבלים מקיפות אותה
חשיבי כד' אמות ערמאתם:

שצו דין שביתת היחיד וכלים: אמתו
א כל אדם ושלו אמה לכל רוח חוץ מד' אמות אמה המקום
שישבת בו: ב קדש עליו היום בקשה ואינו יודע תחום
שבת מהלך אם כסיעות שהם תקום שבת: ג כשם שאין
אדם רשאי להלך בשבת ויוצא לאלם אמה לכל רוח כך כל
אין יכול שום אדם להוציאם לרוח האחרת אפילו כסיעה
אחת במקום שאין הבעלים יוצאים ונכנס: ד המוסר בעלתו
לבנו הרי היא כרגלי האב: ה מסר לרועה אפילו מתנה ציו
הרי היא כרגלי הרועה ואם מסרה לשני רועים הרי היא כרגלי
בעלה ואם שלחה אחד מהם: ו שור שלפנים כרגלי
מי שלקחו לשחטו ונכנס אם שחטו בעלו צא ומכר בשדה
לא אחר מהלוקחים מוציא מונח במקום שהוא הולך: ז
שור שלרועה כרגלי אנשי חצרה העיר: ח כלים המיוחדים
לאחד מהאחים שבבית הרי הם כרגלין ושאינן מיוחדים אין
יוצאין להוציאם לא במקום שבולם יוצאין ביחד: ט שעשה

שטרא הלוקחה לילך בין שחרית ובין לילך בין ערבית אינו
לא לוקחים שאינם יכולים לילך והמסירה זה לבוף לסיסלטיה
וזה לבוף לאם לאמרבלה יד יתר מדיומן: ט מסס שלקחו
בהוה בשוקטות ובשמטות בוטל אבל שלקחו בלחץ ומתון הרי כל
הבשר כרגלי שנהרגבל אם לקחו קבורת שלין ומסקרה בשר חסקו
שלבל אחד מסכרבלין: יא השוכר שלי מחבירו מנייט אחלי
אשלבלקחו עד הלילה הרי הוא כרגלי השוכר ומסשאו מגלבל
ביום אבל שרוכין לבשר מומן בלבוט הרי הוא כרגלי המשאיל:
יב האשה השאלה מים נמלח לבן שמה ומבלים לקדרה בוט
הרי האשה שמבשיל כרגלי שתיין: יג לקחו מחבירו ביום
לא יוכל לבה כרגלי הנוה אבל אם הדליק בו אין עין משלהבת
חבירו הרי הוא כרגלי זה שהדליק: יד בור שניחוד הרי הוא
כרגלי בשמן ושמרה העיר בחמט אחשי אותה העיר ושמרה
כרגלי המלכה ה יוצאים מחוץ לתחום מתוך המחנה ומלאין מהם
חמלבוט: טו מים שבור שהסקר לעורך חבירו הרי
הם כרגלי המלכה: טז מישקין בו פירות מופקדים בעיר אחרת
ראוין המונו ונילנו בו אותה העיר לבא אצלנו יביאונו
מעיר שמפירותיה כמוהן שהם בשר אחד לכם קרן זוית אבל אם
אם לאו ייחוד מהם הרי הם כרגלי זה שקן מוסקרין אצלן: יח
מי שלקמן אצלן אחרים בוטל לא יוכל לבה מקום אחרים שאין בטל
הסעודה יכולים לבו אחד ישראל הם מסלקים אחד מאות לו:

שלשה הימים מודדין ארפים אמה:

א הבא למדוד אמים חמוה שלמקום העיר אם היתה העיר מרובה
וקטנה אין שהיתה מרובעת ולא מרובע העולם ומי שיש
לה ד' דיות שוות מטחים אותה כמות שחיא ומודדים אמים
אמה לבלרוח מאלבע לוחותיה: ב היתה מגולה עושין

לה זויות ורואים אותה ישר היא בתוך המרובע [ומודדין]
אותו מרובע לפיס אמה לכל רוח שבמדינה משתבר הדורות ;
וכן אם היתה יתר משלשה אין שישלה שלשות לשלשה מרובעין
אחרים ונחלק מרובעין המרובעים לפיס אמה לכל רוח ; ג' מלוה
מרובעה מלבנה בביבה רשלם מי שהבא כלוח מכונה משוחרת
רוח מלוחות השלם ומעוות בנגדה ; ד' היתה רחבה מצד
אחד ומקצר מצד אחר רואין אותה כאלו כלה רחבה היתה שמונה אמות
גם אחת מקשרת אחר ישבין שש לראשיה פחות מאלבע לפיס אמה
לה מן הייחר ורואין אותה הרוחב שבין היתר והקטנה אין הוא מלא
ואם היה בין שש לראשיה ד' לפיס אין מודדין לה לאחרון הקטנה ; ה'
כבית דירה שהוא קצת מתעגל אם היה בונה ובין העיגול אמה
ושש שלשים שהוא עגל בית קאפים המרובעים אמות אלה הלל מעטרף
שדר ונחשב מכונה וכשמודדין לה לפיס אמה לכל רוח מחדין חוץ
מבית דירה זה ; ו' הבא בית קרון ומעגיר בעל אמה ובית שש
יקר קרון לבית ראשון בעל אמה ובית שלשים יקר בעל אמה
וכן עד מה לך כמה אמות הרי הכל בעיר אחת וכשמודדין מודדין
מחוץ לבית האחרון והוא שהיו אמצעים לה ד' אמות על אמות
או יותר וכן בית הכנסת שושן בית דירה והנשל והקבר
שיש בהם בית דירה וב' מחיצות שאין שם תקרה ושבים
ד' אמות על אמות והבית הבנוי בים ושתי מחיצות שיש
עליהם תקרה ומעזיבה ומעורה שלש בעין שלשיה ושבה
בית דירה כלו מעטלטלין עמה אם לין בתוך ד' אמה ושיים
ושתן הבית הוא רואין כאן חוט מתוח עבכל מעהעיר
המודדין חוץ מאותו החוט שמים אמה חבל שתי מחיצות שאין
עליהם תקרה אמת מדרש מנקים והנשר והקבר ובית הכנסת
ובית עם והאחוזות שאין בהם בית דירה והבור והשיחים

והמערה

והמעמידה והשוכן [illegible] בהן אין מעמידין
עמה: ל' הין שתי שורות זו מאמה לזו קמה אמה ושליש
כדי שיהא ב' על אמה ושיריים לכן ועל אמה ושיריים לכן ושתיין
שהיין כעין אחת ונמצאת כל עיר כ"ה מה לבית אחד לעיר
השניה והוצה לה לפיס אחה: ל' הין ג' כפיים מעוקשים אחד
ישר בין האמעש ובין בהחיצונים לפיס אמה אן שחות אמה ובין
שעים החיצונים רבע אמות פחות ששה כדי שיהיה כל אחד מהן
ושל כל האמעעי כשתרחה אותן שלה ואן ציותם קמה ושליש
הרי שלשתן כמדינה אחת ומודדין לה לפיס אמה לכל רוח מאחד
לשלשתן: ט' עיר שיושבת על שפת הנהר שיוצא מעיר
הוא יושב ומשתמשין בו שאינן מלא בשביל הנשים אם ישלפניה
מעבה ל' אמות על שפת הנהר כדי שיעמוד עליה ושתמשו בנהר
מעבר הנהר לבלבל העיר ומודדין לה לפיס אמה משפת הנהר
השניה ונעשה הנהר לבלבל העיר מפני המעבה הבנויה
בעדה ואם לא היה שם מעבה אין מודדין להם אלא מנהרך
בתוכם ונמצאה נהר כולו [illegible] מן הלפיס אמה:
י' יושבי עליים דהיינו שיושבין באוהלים שעושין מהוצין
ועלבה אין להם רחוב ונכב אין מודדין להם לפיס אמה אלא מ'
מתחת בתיהם ואם יש שם שתי תעלות שלשני שני בתים קבועים
שלחבן אן שלנסרים אן שעשין אתרונים קבע ושלהם רחוב
ומרבעים אותה ונותנין לה לפיס אמה לכל רוח כשאר השדות
יא' עיר שהוקפה וחלק יושבה מודדין לה ממקום שיבתה
ושבה ואחר הוקפה מודדין לה מחומתה:
שנינו במה מודדין התחום ומקום המדידה ומי הוא המודד:
א' אין מודדין תחום העיר לא בחבל שלפשתן שלחמשים אמה

לא נחות שיהא מותר ביותר ולא ארוך יותר מכפי שהא ינו מותר
בראוי: ב' אם ישבו לנטו לנוף עה"ר אמה לאחר שמגיע
תמשיים אמה, חוזר לאחורין הר' אמה. כדי שיהא החבל שבגי אמה
שנים עד הנהר; ג' ישוסף החבל מגיע לבן ויתחנו בבלבוחו;
ל' לא יעבור לא כנגד העיר אעפ"ו אם ישר הרישו באויר כנגד הנהר
ילך מכנגדה ביתר שהוא ישר ומדרך שם ויחזור כנגד העיר שיהא
לבו מדה שמדד שם לא יעבור כנגד העיר וכשיגיע לראשם
הוא כמ"ש עקוף שאם ירידו חוטי המשקולת מראשו לא יתרחק
מכנגדו למטה בשיעור ד' אמות אז אין צריך למדוד כמה הילדה
והעטיה, לא אם ישר מושור בראשו ואם אין מושור בראשו אינו
מודד בלבד אם חוטו מתרחק מכנגדו ד' אמות ומתבקע לשתי
אז רואים אם אין משמתלה שפתו לא המשיים אמה מצטינו בחבל
שלהמשיים אמה שעוקף עץ גבוה בשפתו מדה ומותר חבל מדה שה'
ואם אינו יכול להבליע בחבל שלהמשיים אמה מודדו בחבל שלד' אמות
וכך יעשה אחד עומד ברגלי הילד למטה ואחד למעלה, מגיע ד' אמות
וכות ההתחתון החבל מגיע לבן העטיון כנגד רגליו ושלה התחתון
לגיקום שעומד העטיון והעליון שאחד עולה ד' אמות ומודדים כ"
כבתחלה וכן יעשה על שימדוד כולו ואם הוא משופע יותר ש
שבהיכוך ד' אמות עולה ד' אמות אז היקינון ולא העליון
להבליעו בחבל שלב' אמה עי' קורות אחד אחד לא אם אין בו אלא
ב' אמה יסער אותו כמה ישבו לבו אומד הדעת ואם ישבו יותר
מב' אמה מודדו בחבל שלארבע אמות; ה' הנעלנא אם אין
חוטו המשקולת מתרחק מכנגדו למטה ד' אמות אז רואים אם
יכול להבליעו בחבל שלב' אמה מבליעו ואם לא מודדו בחבל ש
שלד' אמות והוא שלא יהא עמוק יותר מלמים אבל אם הוא עמ

עמוק

עמוק ואחר מלחמה גדולה הוצרכו לעמוד ולהלחם עם אויביהם ואם אין
החומה מתרחקת מבית הדור לא אמרו אלא אם יכול להבליעו בחבל שלא
אמה מבלעו ואם לאו אינו מודד שלא שיהא שלו רידה ועליה
לא הפנ' שור שלמטה ואכילו אם עמוק יאבד מלמטה: ז הנה
נהר וכל מה שהוא מהנהר מבפנים השור הוא רחב מחצי אמה
שאינו יכול להבליעו כגון שהוא בתוך העיר וכל אורך מזרח
אינו יכול להבליעו אם יכול להבליעו בתוך אמה שלא יגע
אז דרום יכל שם ובלעו כיון שהוא עדיין בתוך התחום שלא העיר
אבלאם אינו יכול להבליעו בתוך אמה שלא העיר לא יתרחק
יותר לצד השור כדי להבליעו: ח אין מקבלין לחשבון מדות
אדם מומחה שהוא יודע מדות הקרקע: ט היו לו תחומי שבת
מוחזקין ובא מומחה ומדד ריבה בתחום מה ומיעט בתחום שמעון
לא אף בתחום שריבה: י אם בחו שנים מומחים אחד ומדדן
את התחום אחד ריבה ואחד מיעט שנמצאין למרובה ובטל שלא
ידעה יותר ממדת אמה שלעיר כיצד בעת שיבא זה ואחר
שמא הראשון מקל אמה שלעיר מדד המלמטה ובא מיעט מדתו
ונמצא עצב התחום בין מבין העיר תחות מלמטה וזה האחרון מדד
אמה מעבר העיר ואין מחזיקין שלהראשון שטעה ביותר מעבה:
יא נשאלין התחומין בטבלא מרובעת דקאמרן שמודד עמוד עמוד
מרחק העיר למזרח אמה אחת ומן מערב ומן צפון ומן דרום רואים מה
היתה מבלעה מרובעת בקרקע מבלעה ונמצא התחום בקרקע
אמה ומבלעה שהם אמה ותר אבלעה ומדוד מחמעה הקרקע
אמה בלבנה ומן בקרקע שבבבל ויתן החוט מזה לזה שהם
מבוד הרת שבקרקע ונמצא לא יהיה התחום בעבר העיר לא אך
והלאה: יב אמה עבר אמה שהוא נחמשנה עד כאן

תחום שבת אבל אם בגדו קשן הבגדים מקרעו ונמצא דשור אינו
שעד כאן היינו באופן שבגדיו קשן ומוכרחים עליו עדותו:

ת כי שישב לו בדרך:

א כי שהיה בא בדרך ונעשה בעיר וישב בדרך נגוח וחשבתו ואם
ידע שהוא בתחום ואחר מעא עצמו בתחומה קבל שבותה בעיר
ונכנס לתוכה בשבת ומהלך אתבולה וחוצה לה אלפים אמה לכל רוח
אבל אם לא היה דעתו לכנס למדינה אין קבל שביתה במקומו ומהלך
שלש אלפים אמה לכל רוח ואם כלם לטמאמה מסקום שבותו בחוצה
אינו מהלך בעיר יותר מקציה: תא כי שישב בדרך וחשך לו:

א כי שישב בדרך וחשכה לו קבל שביתה במקומו ושלש אלפים אמה
לכל רוח ודוקא בארם משום דרואים לו אם היה נעור היה קוה ישן נמי
קונה אבל חפצי המקר אינן קונין שביתה והסכרנלי בהם תחלה
שיכולים לילכין למקום שילך הוא אבל חפצי העכום קונים שביתה
במקומם אעפ שבטלתן לאובדן שביתה טרם נגירה חפצי
עכום אבן חפצי ישראל ואם הוציאן עכום חוץ לתחומן והביאם
לשיר יכולים לטולטל בכולה שכולה כל אמות ובלבד שתהא
מוקפת לדירה שבונים בתים תחלה ואחר מקיפים אותם אבל
אותם מבעלים אינם מוקפין לדירה:

תב דין חריץ מים בין שני תחומין:

א חריץ מלא מים מכוכסין שהוא בין שני תחומי שבת מקצתו
בתחום עיר זה ומקצתו בתחום עיר אחרת שתי העירות ז
אמות לבלחת ממנו אחתו בתוך תחומן שהמים שבתוך
התחום קונים שביתה שר ומתגלגלין עם עפר ועד יקבעשות
מחיצה בקוף התחומין להמשיכן ואחתו היא הבויה שאינה מגעת
לקרקע החריץ ושלקנים בעלמא הוי ואם המים מושכין אין

דעביד שופתיקין שאינם קונים שביתה והרי הם כרגלי הבהמה:

תל. בקבה שה קיבוה שבת:

א שבת בבקעה והקיבוה שבת בשבת מחיצות לדירה אינו הולך
אלפים אמה שאינה כולה כל אחת ואחת כדי שלא שבתבאויר
המחיצות ומטלטל בתוכם עד דליקה שיכול לעלות אטלטולין
לשם שיהי לה במור הואטון שהוקף לדירה:

תלי. אם ישנו תחומין למערה מעשרה:

א הבא מחלך חוץ לתחום למעלה מי טפחי בגין שקפץ מעמודים
שבאויר ואין בכל אחד מהן ד טפחי שבל טפחים הל ספק
אם ישנו תחומים למעלה מי הו לאחו ומה שיהיה בדרבן יהיה
ספיקו להקל והאילן ואין בימים ובנה לות איסור תחומין דאוריתא
לדברי הכל לפי שאינם דומים לרגל מדבר מו שבא בספינה
בשבת והנשב לגמל אם משבבנה השבת עד שהגיעה לגמל לעמוד
היתה למעלה מי מקרקעה אם הנהר יורד ואינו נהכנו ש
לו אלפים אמה מהקום שעמדו לבמה מעשרה:

תלא. אדיק היוצא חוץ לתחום:

א מי שיצא חוץ לתחום אטלו אמה אחת לא יכנס לעיות בבני
העיר ואין לו אלא אמות מעמידת רגלו ולחוץ: ב היתה
רגלו אחת תוך התחום ורגלו אחת חוץ לתחום יכנס: ג מי
שקדש שלטהקים והוא חוץ לתחום העיר אפילו אמה אחת
לא יכנס לעיות בבני העיר ואינו מהלך לא אלפים אמה לבלות
רוח מהקום שקדש עליו היום: ד מי שיצא חוץ לתחום
שלאחר מותר לעשות הלן מחיצה שלבנו אדם שטיר בולאותו
רוח ויבולין לילך שם ויעשו מציון כמו מחיצה ויקנם בוטה

והוא שלא יתן אותם שבשביל אותם הפחיתו אלא כך שקרא
אבל אם יצא לדעת אחר; ה מי שהוציא חוץ לתחום שבת
או רחב ד׳ או שאר כלאים או שבת ויצא אין לו אלא אמות
החדש והוא לתוך התחום אבל לא יצא והרי כל השיר כל אמות בתחלה
ותוצה להלטם אמה לכל רוח אבל אם חזר לשם חזר לו אלא ד׳
אמות; ו נתנו לו עכו״ם חוץ לתחום בדיר או בשדה ומשדה
או בגיר אחרת מוקפת חומה לדירה או שנאנס בשאר אונס
או ששגג ויצא חוץ לתחום ונכנס לאחד מאלו ונזכר והוא בתוכו
מהלך את מקום אבל אם יצא חוץ לתחומו לדעת אע״פ שהוא בתוך
אחד מאלו אין לו אלא ד׳ אמות; ז מי שהכניסה מקום מהלך
את מלה הוא יכול שלא באויר מה יעות ואם נסחבו דפנ
מקום בשבת אם היא מהלכת מהלך את מלה ואם היא עומדת
אינו מהלך בה אלא ד׳ אמות; ח יצא לדעת והחזירוהו
גוים אין לו אלא ד׳ אמות ומיהו אם החזירוהו לשדה בולה כל אמות
ואפילו יצא לדעת והחזיר לדעתו; ט מדות שהוציאם חוץ ל
לתחום והחזירם אפילו במזיד לא הסדרו מקומם מכל הטילטם
כל אמות תוצה להם לטם אמה לכל רוח בתחלה אם הוא ובאם
הוא שלא מותרים באכילה במקומם ואפילו לאחרו ישראל שהחזירם
לערבו במזיד מט אנוסים הם וכל זמן שלא הוחזרו והם חוץ
למקומם אם הוצאן בשוגג מותרי לאכלם ואסור לטלטלם חוץ
לד׳ אמות ואם הוציאם במזיד אסור לאכלם אפילו מי שלא הוציאם
ושל מותרים לכל מי שלא הוציאם;

תנן מי שיצא חוץ יחי לתחום;
א מי שיצא חוץ לתחום שלא לדעת שאין לו אלא ד׳ אמות והושיט

לנקבץ שבלבצאת מהם שיצא מקום ענוש לבטל תשעה,
אבל לא שיתקיב בעד תחומו שאם לא ומכה מקום ענוש עד
תחומו שבלבטם ולאחר שבטק הני בלבאיצא כיון שבבנק
בדשות הבלאם מעצה מקום ענוש קודם לא יכבסלא ומה שם
ויתרחק מהמקום שבטה עד שובלה הריח ושם ושלו לאמות
ואם נתרחק מן הריח ובבנק בתחומו שבלא לא יצא ואם יצא
לדשות אין לו תקנה זה שאמרנו בהוצרך לנקבין אא אם לקטנים
ואא דוקא לגדולים: הלך א מי שיצא חוץ לתחום
בדשות בגון חכמה הבאה לילך וכיוצא בזה ושלו אלפים אמה
לבלרוח באחוזו מקום שהגיעו ואם הגיע לעיר הרי הוא כאנשי
העיר ושלו אלפים אמה לבלרוח חוץ לעיר: ב היה יוצא ל
בדשות הרבים והולך בדרך ואמרו לו כבר נעשית המצוה שיצאת
לנשות ושלו מהמקומות אלפים אמה לבלרוח ואם היה מקצת התחום
שיצא מהם בדשות מובלע בתוך אלפים אמה שיש לו מהמקומות
הלך חוזר למקומו ואל לא יצא: ג כל היוצאים לבר עיבור
נשנית ושל אמיד שבוס אומר הנהר אומן המחולת ושל אלפים
אמה לבלרוח מהמקום שהגיעו בו ואם היתה יד הנפוס תקיעה הין
מפתחים לשדות במקום שהגיעו הרי לו חוזרים למקומם ובבלי
ד יומים:

הלכות עירובי תחומין

ונח דיני הכחת העירוב וקניית השביתה:
א מי שיצא מהעיר בשבת והגיע מדון שתי סעודות ורחוק
מהעיר בתוך התחום וקבע שביתתו שם אעפ שחזר
לעיר ולן בביתו נחשוב אותו מקום שבת במקום שהגיע בו
השתי סעודות וזהו הנקרא עירובי תחומין ושלו לילך

ממקום עירובו לאחר לאמה אמה מכל עבר אינו מהלך בעיר
לא עד סוף מדתו ואם היתה העיר מרובעת הרי מדתו תחשב
העיר מלה כל אחת ושלשים מדתו חוצה לה כיצד הרי שהיה
את עירובו ברחוק לף אמה מצותו שבעיר לרוח מזרח נמצא
מהלך לאחר ממקום עירובו לשים אמה למערב לף שמן קשרוב
עד ביתו ולף אמה מביתו אל תוך העיר ואינו מהלך בעיר אלא עד
סוף ואם היה מביתו עד סוף העיר פחות מלף אמה אינו אמה אחת שמה
שבמצאת מדתו כלה חוץ לעיר תחשב למדינה כולה כל אמות
ויהלך חוצה לה ומקצתו אמה תשלום הלשים לכל אם הנח עירוב
בריחוק לשים אמה מביתו מבעיר הנמוך אחר כל העיר ונמצא מ״
מהלך מביתו עד עירובו לשים אמה ומעירובו עד ביתו לשם
אמה ואינו מהלך מביתו בעיר לרוח מערב אינו אמה אחת ה׳
ב המניח עירובו בראש אמונה היתה מדינה גדולה כמנוה
ואמונה עיר חדשה חן מעשה הראוה לדיורין מהלך את כולה
וחוצה לה לשים אמה לכל רוח ; ג המניח עירוב בתוך העיר
ששבתבה לא עשה כלום אין מודדין לו ממקום עירובו לאחרי
הוא כבר העיר כולם שישבהם לשים אמה לכל רוח חוץ לעיר
וכן אם נתן עירובו במקומות המעוטרים לעיר שמודדין הנחים
חוץ מהם הלל כגון בתוך העיר ; ד נתן עירובו חוץ
לתחום אינו כלום ; תמן דין מקום נתינת העירוב ;
א הנותן עירובו בבית הקברות אינו עירוב כמי שבית הקברות
אסור בהנאה וכיון שרוצה בקיום העירוב שם אחר קנייה הרי
נהנה בו ואם נתנו בבית הפרס הלל עירוב נאבדו היה כן ר׳
שמעון הכנס שם במגדל הסולת אין שיעמוד והולך ; ב
עדיין שיהא הוא ועירובו במקום אחד כדי שיהיה אפשר

לו

לנשאר בין השמשות לפי אם נתבון לשבות בלה והעיר ע
עיר ובין בלה' אין בלה' והעיר עירובו בלה אינו עירוב שאם
להעיר מלה' לה' בין השמשות אין בעבירה אבל אם נתבון
לשבות בלה' חובלה והעיר שעירובו בלה' אובלה הוי עירוב:
שבשעת קנית העיר שהוא בין השמשות אותו לעיר ו
ולהכי שמלאחת משתי הרשויות לבד מלות לדבר מצוה
שכל דבר שהוא מדברי מוסרים לא נדרו עליו בין השמשות
במקום מצוה אבל בשעת הדוחק: ג נתבון בהשקעה
אל הקודם הצופים מן הארץ איכן עירוב מפני שאחר
שהם יבים ונוחים לקטום ויתחייב חטאת גדולה בהם אבל
בין השמשות אינו במקום מצוה ואם היו הגושים ונטועים
הלא עירוב: ד נתבון בגדל ונטע בגנו ואבד המפתח
מבעלי אינשבע עליו הלא אם יכול להוציאו בלא טשיית מלאכה
דאוריתא הוי עירוב: ה כל המטה עירובו במקום ש
ישנו במקום עירובו ד' אמות לפי המטה עירובי תחומין
שלו בתוך התחום ונתבטל בתוך ד' אמות הוי עירוב חוץ
לד' אמות אינו עירוב: ו אבל עירובו אונשיף אותם
היה בתוך התחום ונתבטל חוץ לד' אמות אין שהיתה תרומה
ונטרמות מבטלו אינו עירוב משהשיכה הוי עירוב שקנית
העירוב בין השמשות אם פקקם ר' שפקק השרוב בשר
והוא שיהיה בו חזקת כשרות כגון שהניחו שם ואירע בו
סכנה אבל אם לא היה חזקת כשרות כגון שפקק אם הונח שמאם
לאוכלה: ז ביצד עשיית עירוב אם רוצה לילך
בתוך התחום אין בתוכו ונהחשיך שם אין עיקר מצותו ואם לא

לא אמר שבתחומו לא החשיך שם ושתקן לא שבתמו שיעור
מבתו להחשיך עלה ותחום בש״ש מי שבבר בדרך והשבה לו קונה
לטסאמה בלא אמירה ואם היכורוצה לעורר להחשיך שם ולך
מבעוד יום ויחשיך שם מדון שתי מעורות כל אחד ואחד כפי מדתן ואם
הוא חולה או רעבתן שיעורן שתי מעורות בינונות שהם ש״ש
בגנים מפתח חומה לבל דבל שמשתתפין בן שיתנו מבוחה ואם
הוא לבדו כדי לאכול לבו בסעורות שבו ואומר בזה השדה ובחוץ
מותר לילך למחר לטסאמה ותודה ולן בביתו ואם״ה מודדין
לו תחומו מוקום עירובו שאתו רואין אותו כלו דרשם אבל
התלמידים האוכלים אצלבטלו בתים שבתיהם בשדה וחוצים
ובתים בבית מודדים להם תחומם מבית לבם שהוא מקום לנתם שהוא
גרם שקר שם היו חפצים בם לאחבו לאוהיה שם מזונם:

ח׳ אם ירצה ישלח העירוב עי שליח ויאמר בזה העירוב
יהא מותר לילך בבבד שלח יהא חרש שוטה וקטן או שאינו מודה
בעירוב ואם שלחו עי חשו או עכו״ם או אחר שאינו מודה
בעירוב אינו עירוב ואם אמר לאחר לקבלו ממנו ושלחו ש״ל
אחד מאו ואחבלו שלחו מלהבל או מלהקיף ולאה מרחוק שהבל
שם ונתבלו הוי עירוב אבל שלא ראה שהבחר באחד דחזקה
שלח בנשה שלחוהו וכן רבים שנשתתפו בעירובי תחומין
ורצו לשלוח עירובן ביד אחד הרי לו משלחן: ט׳ אחד או
רבים שאמרו לאחד עמו ועלבעלינו ובירב עלהם באיזה
לוח שרצה הלך עירוב ויוצאים בו שהרי לא ויחדו לו לוח:

י׳ האומר לחבירו ערב עלי בתמרים בבאבות בבל ובגרות
ועילב עלו בתמרים אלא הניח עירובי במגדל והלחן בשובך

בשובן

בשולחן והעלו בשליה בסולם בבית והעלו בעליה ומעלו
בבית אינו עירוב אבל אם עלה אדם ערב עמו שם ועיל ב
עליון בין בגדולות בין בתמרים בין בבית הבן בעליה הא עירוב
יא מי שבא בדרך ומכיל אוכל אוגדל בתוך שלשים אמה ויש
שיא תחשך קודם שיגיע שם ונפל שבתו תחתיו בעיקרו
קנה שביתה בעיקרו ו שלו משם לפים אמה אע"פ שאינו
יכול להגיע שם מבעי' במהלך בעמד אחד ידוע מותר לילך
לשם בבחת אע"פ שאינו מגיע שם מבעי' אבל אם לא היה
יכול להגיע שם כלל מבעי' לא ידוע מהקומו שהרי שקרב עתה
מכאן ונם לא שם קנה ודוקא שייחד ארבע אמות והם בתוך
לפים אמה כגון שאבד שביתתו בעיקרו ומשכן עד עיקרו
יותר מלפים אבל אם סמוך בלהאון בתוך לפים ולא ייחד מקום
תחתיו לא קנה שביתה דשמא היה בדעתו על אמות שהם
חוץ לפים ונמצאו לא קנה שהרי עכר דעתו מכאן ולא
ידוע מהקומו ואם כולו עומד בתוך לפים ולא ייחד מקום
שמיבעי כגון שאמר שבותי תחתון ושלם ל לפים מהקומו
בעדי האילן חוץ מישיעור משך תחתון שלאילן כגון אם שיעור
האילן ושלו לפים תחות ל אמה ולהר מלם הקונה שביתה ביחוק
מקום ולא פיים מקום שביתתו לא קנה שביתה שם לא במקום
שהיה עומד בנשחשיכה וכן אם אמר שביתתי במקום פלוני
והוא רחוק ממנו יותר מלפים קנה שביתה במקומו ה אומר
שביתתי תחת אילן פלוני אם שתחתון ח אמות או יותר לא קנה
שבותה שהרי לא כוון מקום שביתתו לא עדיף להתבון בשבות
בעיקרו אובל אמות שבעגולו או בדרומו ואם היה תחתיו פחות
מח אמות ונתכון בשבות תחתון קנה שהרי מקום מקומו מקויים

וכ"ז שהלוקח בזה: יצ היו שנים אחרי מביל ואחד אינו מ
מכיר שאינו מכיר מוכר שביתתן למכיר ואומר שביתתינו
במקום פלוני; יב ודוקא בא בדרך התורה כהב אבל
למי שהוא בביתו ואסאמר בא עלהו וחיין לא שביתתיה;

תי המחזיק בדרך לקנות שביתה:

א מי שנתבון לקבוע שביתתו במקום ידוע ונתבו והחזיק בדרך
והלך כדי שיגיע לשחתו מקום ויקנה בו שביתה אע"פ שלא הגיע
ולא עמד שם לא החזיק לבדו בכן אבל אם חזר מעמדו
אם שנתעכב ושלא הלך למחר עד מקום שנתבון לו ומאותו
המקום שמים אמה לכל לוח שבין שנמל אבן לקבוע שם שם
שביתתו והחזיק בדרך ששה פמו שעמד שם אם הניח עירובו
שם בדא"ב בעת שאין מעלין אותו להניח עירוב אם בלחוק כגון
שהיה באמצדרך אבל אם לא היה עת ולא רחקנא; יצ אה
שאמרנו שהקונה שביתה בלחוק מקום שחזיק בדרך לאשיעה
ויצא בשדה לא אמטבוירד מן העליה בכן לאחרו מקום וקורס שיעה
מסתה החצר החדירו חבירו הל"ד החזיק וקנה שביתה וכל הקונה
שביתה בלחוק מקום אינו נל יד לומר שביתתי במקום פלוני
לא כיון שנמל בלבו והחזיק בדרך כל שהו קנה שם שביתה ואע"פ
מי שיצא בבנין ונעמד במקום שקונה בו שביתה שאינו צריך
לומר כלום לא כיון שנמל בלבו קנה; א אנשי העיר ששלחו
אחד מהם להגיד עירובם למקום ידוע והחזיק בדרך והחזירו חבירו
הוגד עירובם הם לא קנו שביתה באותו מקום שהרי לא הגיע שם
עירובם ואין נהם הלך במדינתם לא לשם אמה לכל רוח והוחקנו שם
עירובם שהרי הוא בא בדרך ונתבון לשבות שם והחזיק בדרך עכ"
ושלא הלך לא הגיע מקום למחר ונילך מהנו לפנים אמה לכל רוח;

תניא: אם מי שהיה בתוך אמה ובשדה ואמר לשנים בני
עירב לנו בחצר אם נתן השירוב מהבית, בתוך בעטן שהוא
רחוק מהן עד מאתים ובית וקרוב לו בתוך לטס העירוב אינו כלום
כשאר לו שביתתו נתן העירוב בעטן שהוא לו בתוך
לטס אע"פ שכל ביתו לו בתוך לטס קנה שביתה בתוך עירובו ולא
בביתו:

תיב' דין החולק עירובו:

עירב חצי היום הראשון לבית עמון והשני לבית דרום שבעה היה
קבוד שחפשל לעשות מן שאמר לשנים שבבוסלי ואחד עירב
עליו לעמון ואחד לדרום אם הניחם אחד עירובו בסוף לטס לא
יקנו מהקומן שאין ידוע איזה עירוב קנה לו. ואם לא נתנו
העירובים בסוף לטס הולך מה שאפשר לו לילך מכח שניהם:
כיצד נתן כל אחד עירובו בסוף לך מביתו ושלו אחר מה מביתו
לבל אחד מהעירובים נתן האחד למזרח לסוף לך והשני למערב
בסוף תכן הולך למערב לך מכח מה ששייר לו העירוב שבמזרח
ולמזרח לך ותכן מכח מה ששייר לו העירוב שבמערב:

תיב' דין המערב למערב ולבים:

א' המערב לבית לא משלו אומר הרי שירוב זה בשבילכם בני ה
הישיר ובלבד שיהא בו מדון שתי מעודות לכל אחד וכל מי ש
שיריעה יסמוך עליו ועליך לקבות לה עי' אחר הראוי כמו ש
בעירובי חצרות ועליך להוריעם וכל מי שהודעתו מבני אפ
אשתו לא גלו בסמוך עליו מבני לא לאחר שאשתה הוי
עירוב אבל אם לא היה הודעתו מבני אותו יכול לסמוך עליו
לאחר שתחשך וכמו שהעה עירוב לבל שבתותה שנה ואמר
חיקה מהם שאריעה לך ואסמוך עליו אע"פ שלא נמרבלבו
על המחר יכול לסמוך עליו וכמו מי ששם עם שוש לחם לבאר

ואינו יודע לאיזה רוח נהגו. אבל שדיינין ראוי לאותו עניין
החכם יקנה לו עירוב כדרך שבארנו והכסקנה לו אם אמר
אם לא יבא כלל אהיה בבני עירי או אם יבאו שנים במקום
שאדעה לך הכל לפי תנאו וקשה אחיך לשנים אובד הריעתם
מעורב עם איזה מהם שאדעה אעפ"ש שלא בירר אתה מי לצדיל
שאתה שך אחי עירובי: תיב שדלת לערב לא לדעתו:
א אין מערבין עירובי תחומין לאדם לא לדעת שמא אינו יודע
לערב באותו רוח שדעה חוץ מבני ובתו הקטנים אפילו אינם
קומדין עם שלחנו ועבדו ושפחתו הכנעניים ואפ"ל מיחובו שלא
לערב עליו ואעפ"ש ערבו הם עירוב אחר אינו כלום אבל אם מיחו
הגדולים אפילו קומדים עם שלחנו ועבדו ושפחתו העבריים ואשתו
אינו מערב עליהם לא לדעתם ואם שדעם עליהם ושמעו ושתקו
ולא מיחו יועילים בעירובו אבל אם מיחו בו אין עירובם עירוב
אחר לגמרם אין עירובו עירוב להם: ב קטן בן ששנים
או פחות עשה בעירוב אמו ואע"פ שהעלו מזון שתי סעודות
לבעלו: תנו שדלת לערב לא לדבר מצוה:
א אין מערבין עירובי תחומין לאדם לדבר מצוה כגון שהיה רועה
בשדה לבית האבלות לבית המשתה שבנשואין אבל הקבצ פע
רבו אחו חבורו שבאין לדרך ויוצאה בלו מפני הידאה כגון שהיה
רועה לבדוק מן הטלים או מן הכפרים ויוצאה בלו אן מפני
הידאה כגון שהיה רועה לבדוק מן הטלים או מן הכפרים ויוצאה
בזה ואם עירב שלא פחות מכלו לאדם הרשות הלך עירובו:
ב אין מערבין עירובי תחומין בין השמשות אם עדיף
עירובו עירובו: ג אמרינן שאם עשה וערב עליהו אחד עירב
עליו מבעי ואחד עירב עליו בין השמשות ולא שעירב עליו

מבעי

מעלו נחסר עירובו בין השמשות. וזה שעירב עלינו בין השמשות
נאבד עירובו משחשיכה שנתחסר עירוב ויש חולקין: ד
בשלמה עירובי תחומין מברך על מצות עירוב ואומר בזה
העירוב יהא מותר לנו לילך מהקום עד אמה לכל רוח
ואם מערב לרבים יאמר מותר לנו ולבנו ולבנות אוצר מקום ס
עד: תנן דין עירובי תחומין כמו הסמוך לשבת:
א יש שחל להיות סמוך לשבת בין מלפנה בין מלאחריה מן
שני ימים טובים שלגליות ישלו לערב שני עירובין לשתי רוחות
וקוראין על אידך מהם שיר אמה ליום הראשון ומלהעירב שלו ה
השניה ליום השני ומערב עירוב אחד לרוח אחת וסומך עליו
לאחר משני הימים וביום השני יהיה כבר העיר וכלו לאשה עירוב
וישלו אמה לכל רוח בדא בשני ימים טובים שלגליות
אבל בשני ימים טובים שלראש השנה הרי הן כיום אחד ואינו
מערב לשני ימים אלא לרוח אחת ב) מתנה אדם עם עירוב וחומר
עירובי שבת זו אבל לאחר שבת אחרת לשבת אחרת אבל לאחר שבת
זו לשבתות ולא לימים טובים לימים טובים ולא לשבתות:
ג. הרגיל בשני יום שלמעלה ומן שמשמש לשבת ויום אחד
שהוא עירוב אחד לרוח אחת לשני הימים עליך שיהיה העירוב
בלילה ומעוי בטל הראשון ובטל שני כבין השמשות פועל
הוא עשה מולבנו בעיטו אל בעיטו ומחשיך עליו ונופלו בידו ואם
לא אם היה לבנו ולמחר מולבנו לאחותו מקום ומניחו שם עד
שתחשך ואוכלו אם הוה ליל שבת אומביאו אם היה ליל שבת
אומביאו אם היה לבנו שני מפני שהן שתי קדושות ואינן
כיום אחד עדי שנאמר מלבד ראשון הוה העירוב בשני ימים
שאבד העירוב בראשון הוה העירוב בראשון ואינו עירוב בשני

עירב בראשון צריך לשרב בראשון בשבת והואשיל
ועמוד בחוץ במקום ויחשוב אבן שיקנה שם שביתה ולא
יאמר בלוס מקום שאסור לשבות שום הבנה מלמלשבת
אן משבתלוי אפילו בדבור אבל שם שאינו ומלגרב בתר
שלא שרבבן בבר בוס הראשון מפני שהיה צריך לקרות
עליו שם עירוב ונמצא מבין עירב בראשון במחבלאם
רשה שרבבלבלי בשבת הלי שרוב ואם לא לעירב בתר צריך
לערב באותה הפת עצמה שעירב בה בראשון שאין צריך
לומר בלוס שבבר קרא שם עירוב ואם כן אינו מבין בלום;
נ זה שאמרנו שישלמשרב שני שרובין בשתי לוחות בשני
הימים הוא שיהיה אפשר לנהגם בבל אחד משני העירובים ב
ביום הראשון אין עירוב השני שלוב שהעירוב מעות שיהיה
בסעודה הראויה מבעי זה הואיל ואינו יכול להגיע לזה העירוב
ביום הראשון הלי מיהב אינה ראויה מבעי כיצד הלי שהעה עירובו
בלחוק אמים אמה מביתו לרוח מזרח וסמך שני לימים ראשון והעה
עירוב שני בלחוק אמה אחת אומאחה אלף בלוח מערב וסמך
שלי לימים שני אין זה השני שרוב שהרי ביום הראשון אין עירוב
השני ראויל ומבעי בפ שאינו יכול להגיע לאן שהרי בא שאר לו
בלוח מערב בלום אבבאם העה עירובו בלחוק אלף ותלן מביתו
בלוח מזרח וסמך עבי לימים ראשון והעה עירוב שני לחוק מבי
מביתו בלוח מערב בתוך תלן אמה וסמך עבי לימים השני הלי
עירוב שהרי אפשרלו שיגיע ביום הראשון: ל יה הרי
הוא כשבת בין לעבר עירובי חצרות בין לעבר עירובי ס
תחומין: ה יש נוהגי עירובי תחומין אבל לא עירובי חצרות
הלכות

הלכות ראש חדש

תיד א ראש חדש מותר בעשיית מלאכה והנשים שלא
שנוהגות שלא לעשות בו מלאכה הוא מנהג טוב:

תיח דין תענית בר"ח

א ר"ח אסור בתענית: ב אין גוזרים תשעה ועבור בראשי
חדשים חנוכה ופורים ואם התחילו שגזרו להתענות כך וכך
ימים והתחילו בהם קודם ר"ח אינו ואם אחד אין מפסיקים ומתענים
ומשלימים: ג יחיד שקבל עליו תענית כך וכך ימים ונפגע
ר"ח א: שקבל עליו להתענות בר"ח אם קבלו בלשון קבלת תענית
בעבור אינו עריך התרה ואם קבלו בלשון ר"ל שלי שהוא לשון
גדר עריך התרת חכם: ד אם נשבע להתענות בכך וכך ימים
ואירע בהם ר"ח השבועה חלה עליו מטעם איסור כולל ואם
נשבע בפירוש להתענות בר"ח כל שחלה עליו השבועה עין
שאינו אם מדברי הרמב"ם נראה בבאורה שהוא
מראה ויתר: ה המתענה בר"ח או בחנוכה ופורים מפני
חלוש עריך לאוכל תענית לתענותיה: תי ט
א מצוה להרבות בסעודת ר"ח: תכ

אם הנשים מקונטת בר"ח

א עלה המה שנים מנות שכולן אומרות כאחד ומשאת
דהייבו להבות לכף אבל אם מקונטת שתהא האחת
אומרת והאחרות עונות אחריה ואחר שנקבר הרוח לא
מענות ולא מטפחות: ב אומרים עיזוק הדין וקדוש:
תכא א נוהגים בחשבון שאומרים שת ולא שי

הקדשים שחרית אחר פרשת התמיד ובסדר אין נוהגין לאמרה
לפי שעתידין לקרות אותה בפ"ת:

סדר התפלה והקרבן ברוח:

א שבת שחרית ומנחה מתחיל ה' ברכות ואומר ועלה ויבא ברעה
ואם לא היה אומרן בעבודה אין מחזירין אותן בין שלא יום
אחד בין שהם שני ימים מפני שאין מקדשין את החדש שבלילה
אבל אם לא בשחרית ומנחה מחזירין אותן ואם נזכר קודם
שהתחיל אומרן במקום שנזכר ואם לא נזכר עד אחר שהתחיל מודים
מודים אם נזכר קודם שישלים תפלתו חוזר לראש ואם לא נזכר
עד שהשלים תפלתו חוזר לראש ואם הוא רגיל לומר התנעה
ונזכר אחר שהשלים תפלתו קודם שיעקור רגליו חוזר ל
לראש: ב וקוריס ההלל בר"ח ובן יחיד בין עבור ר"ח
שהעבור מברכים עליו וקוריס ההלל בתחלה לקרות אחר ההלל
ובסוף יהללוך והיחיד אין מברך עליו ר"ח שאף העבור אין
מברכים עליו לא בתחלה ולא בסוף וזה דעת הרמב"ם וכן
נוהגים בכל מלכות א"י ומבבל: ג בשני הפסוקים ש
שבסליסנו וכן בפסוקים ששע"ז אומר והקהל עונים אחרין
בכל מקום כפי מנהגו: ד בעת הפסקה אפילו באמצע
שואל בשלום לאדם שהוא עריך לנהוג בו כבוד ומשיב ל
שלום לבן אדם אבל בעת אחר לא יפסיק: ה אם
הפסיקו ושהה אפילו שהה כדי לגמור את כולו אינו ש
עריך לחזור לראש: ו הקורא את הלל לעמוד לא יצא
ידי מצות קריאת הלל מעומד:

תכג סדר קריאת התורה ברוח:

א אומר

וקורים

[illegible] אין קבל תורה [illegible]
בוד אין [illegible] אין עליהם ואין מפטירין
בנביא: ב וקרא [illegible] ויזכר עון אחת
אמרה לו חזר וקרא [illegible] וקרא את הכבש
אחד ונשירות החיפה וישראל חוזר עולת תמיד עד ובראשי
חדשיכם וכביני קורא עד ובראשי [illegible] עד הסוף:
ג אמר קדיש וחצי ובא לעין ואין [illegible] יעקב הנים
עדה ומחזיר סת למקומו ושומדים לה תפלת מוסף ומחזיר
שע"ה ואומר כתר וכשמגיע למלא כל הארץ כבודו אומר
לעומתם משבחים כמו בקדוש שחרית ואחר שסיים חצי קדיש
אומר קדוש ואומ מזמור ברכי נפשי אתה: ד נוהגין לחזר
תפלין כשרוצים לה תפלת מוסף: הכל

דין הזכרת יעלה וברכת המזון:

א מזכירין יעלה ויבא בברכת המזון ואם טעה אמרו אין
מחזירין אותו ואם נזכר קודם שהתחיל הטוב והמטיב אומר
ברוך שנתן לראשי חדשים לישראל לזכרון:

תכה דיני רח"ל שחל להיות בשבת:

א רח שחל להיות בשבת ערבית שחרית ומנחה מתפלל
שבע ואומר יעלה ויבא בעבודה ואין חוזר שלשבת
בישלה ויבא ומוציאים שני ספרים וקורים בראשון שבעה
בסדר הוס ובשני קורא מפטיר וביום לשבת ובראשי
חדשים עד סוף הפרשה ומפטיר השמים כסאי חוץ מרח
אלא שחל להיות בשבת שמפטיר עניה קטרה: ב רח שחל
אין מזכירין שלרח בברכות והטרה כלל: ג רח שחל
להיות בשבת מפטירים בשבת שלפנינו ואמר לו יהונתן

מחר חדש וחס רח"ל שנ [illegible] שבת הלחודים [illegible]
מעטירים השמים כמאי ונותנים [illegible] ראשון ושלש
אחרון מה סטרוהו יאחור לו והוסיף לדבר שמחל גם כן רח"ל:
ד רח"ל שחלבנה בשמה מלבנה מוקף מברכה ראשית שבת
ולח"ל וחותם מקדש השבת וישראל וראשי חדשים:

תבון ברכת חדשנה אמונה:

א הרואה לבנה בחידושה מעלין אשר בשמים ולא שיחמה וכו'
ב אין מברכין על הריח לא אמש כשהוא מבושם ומגדין שיש
ותלבה עוטן ומיישר ארבעה ומבדיל וחומ' גם בשמים עב תבה לבבה
ישמל בלון ומגדיל וכו': ג שלא יהי מברכין עליה עד יום
המעבר ונא יום בבבל: ד אין מברכין עליה עד שיעברו ז' ימים עליה:

תבך כשרה ב' ימים האלה כותבים בשטרות:

א כשרה שני ימים כותבין בשטרות ביום הראשון ביום לח"ל שהוא
יום שלשים לחדש שעבר:

תבכח סדר קביעת המועדים:

א לו הימים שאין קובעין בהם המועדים לא חלו לה לא נאו יה
ולא זמנו פורים ולא בלו בסח ולא נהגו עצרת והושענא רבא לא
לחנוכה לא אבן עזם אחרי ולא בלו עזם תמוז ואב לעולם ביום
שיהיה טרים יהיה ב' בעומר וסיון בבה וביום שיהיה חנוכה
יהיה עצרת כשיהין כסדרן חוחרים: ב לו הימים שהוקבעו
בהם לח"ל ולא בדוחתם ניקן אהל אייר בהל סיון אזלו תמוז
אהל אב בדוד לוכבדו תשרי בהל מרחשון בהל כסלו
אבלהוד עבת ושבט בבל הוד אדר זבלו ובשבר אדר ראשון
בהל שבדוד: ג סיפ לקביעות המועדים אות כש
גלדקלש וף כל ביום ראשון שבסח יהיה לעולם ט' באב וסיפ
על

[illegible] ומרודים יהבלהון בעוס ל בן שבועות בעוס ל בן ל"ה
ביום ל"ו בן קרחת שהוא שמחת תורה בעוס ל בן עמר כמור
ביום ל בן פורים שעבר: ד לעולם קודין ע"ו (אחר) קודם
פסח בשבועה ומעוברת במעוברת אין מבחה מעוברת שקודם
אחר ימות קודם פסח ולעולם קודין ר"ש בגדבר קודם
עיבור עב קודם (אחרון) אחם בשבועות ל"ה ולכן בשרה
בעוס ל"ה שוש שתי שבתות בין ל"ה לסוכות שיהיים לחלק ע"ל
מעבים וויסך בדי שיקראו ויסך בן ל"ה לעמס כנור והאזינו בין
ל עוס כסור לסוכות וסימ' בב המלך תתהלך אבל בשלה בעוס
ל"ד אז אין בין ל"ה לסוכות אלא שבת אחת שקורין בה האזינו אזינך
עם נשיים קודם ל"ה וסימ' בשאנה מקדן ומפחו ובמעוברת תשובו
ומפחן מגו ועגלו עומו ועבן קומו ותקעו: ה פרשת האזינו
מחלקין ר"ש ותיה כדרך שהין מחלקין אותה במקדש שהין קורין
השירה כעס אחת בשבת מיהשנוע וסימ' הדעלך האזינו ל
אכול ירכיבהו וילא לוחמו כי אשא אל שמים עד סוף השירה
והשאיני קודם מסוף השירה עד סוף הפרשה: ו קבלת
שבת אין מפסיקין בהם אלא אחד קולא כולם והתחילו בפסוק
שלפניהם ומסיים בפסוקים שלאחריהם אבל קבלת שבת משנה
תורה יכולים להפסיק בהם ואעפ"ב נהגו שלא להפסיק בהם:
ז ה פסוקים אחרונים שבתורה אין מפסיקין בהם אלא אחד קורא
ומתרגם: ח מי"ל בתמוז מפטירין תנחמו דבר ענותא שבע ואיכה
דנחמתא תריתי דתיובתא ג' דנרענתא דבלי ירמיהו שמעו ה
חזון ישעיהו ל דנחמתא נחמו ותאמר ציון עטה סוערה קומי
אורי שוש אשיש ציום עוס ל גדליה במנחה מפטירין ורשו ה
ונשבת שבן לה ל"ה מפטירין לעולם שובה ושלה בבב שיש

שבת בין יה לבבות וקוריס בוה אחדינן מפטירין בן ויחלל דוד
ויה שכלה בבב שוילך בן לה לה מפטירין דרשו ובשבת
שבין יה לבבות שקוריס ה אחדינן מפטירין שובה: עכ

הלכות פסח:

תבט אין נסרים על גבם כל יום:

א שאסור בהלכות פסח קודם לפסח ג יום ב אין נוטלים מלפניהם
בבל חדש ניסן ואין חומרים עד קתך בשבת במנחה ואין מקפידין
בן ואין מתענין בו להזכיר בעבור והבכורות מתענין בן בערב פסח:

תל: א שבת שלפני הפסח קוריס אותו שבת הגדול מפני הנס
שנעשה בן:

תלא זמן בדיקת החמץ:

א בתחלת ג ג יד בניסן בודקים את החמץ לאור נר בחורין
ובקרקין בכל המקומות שדרך להכניס שם חמץ: ב יזהר
כל אדם שלא יתחיל בשום מלאכה ולא יאכל עד שיבדוק ואם יש
לו עת קבוע ללמוד לא ילמוד ועד שיבדוק ואם התחיל
ללמוד מבעי אין צריך להפסיק:

תלב ברכת בדיקת החמץ:

א קודם שיתחיל לבדוק יברך אקב"ו על ביעור חמץ ויזהר
שלא ידבר בין הברכה לתחלת הבדיקה וטוב שלא לדבר ב
בדברים אחרים עד שיגמור כל הבדיקה כדי שישים לבו
לבדוק בכל המקומות שמכניסין בו חמץ ג בברכה אחת
יכוון לבדוק כמה בתים ואם בטל התרוצה ושמיד מבע
מיתו אינו בשעה שמברך ויתכוין לבדוק איש במקומו ושל

חמץ

[illegible] מקום מבערין בעל הבית:

ובלבד דיני בדיקת חמץ:

א׳ הבדיקה צריך שתהיה לאור הנר ולאור הלבנה ואם עבר
בלילי כשנודע ביום יד׳ לא יבדוק לאור החמה לא לאור הנר
ואם סדר ה שאורה רב אם בדקו לאור החמה דין והוא הדין
כנגד חרובה מבחוץ: ב׳ אין מדקין לאור הנר לא
לאורי הנר ולא בנר שלהב ולא שלשמן ולא מלשמן לאבנר
שלזעזוע: ג׳ בודקין כל המקומות שיש לחוש שמא יבעלו
בהם חמץ אבל בחדרי הבית והעליות צריכי בדיקה שנעמדים
אדם בתוכם בהסותו בידו אבל אוצרות שאין מסתתרים להם
וכן כותבן וכיוצא בזה אינם צריכי בדיקה: ד׳ חורי הבית
ושידין הבולטים מהכתלים שאינן גבוהין הרצה לא נמוכים
הרבה צריכים בדיקה אבל הגבוהים שאין יד האדם מגעת
שם והנמוכים פחות מג׳ טפחים אינן צריכי בדיקה: ה׳ גב
היציע והמעזל שבהם משופנים ומפני כך אין נוהגין לראות בשום
משמש אינם צריכים בדיקה אפילו הם בתוך הבית:

רפת שלבקר אינו צריך בדיקה שאם היה שם חמץ הבהמה
יאכלוהו וכן אמעצה שלצאן אינו צריך בדיקה מפני שאם
היה שם חמץ העורבים ושאר עופות יאכלוהו והם מסתר
חמץ אבל דאילנא: ו׳ חצר שבין יהודי לחבירו צריכה
בודקין שם מקום שידו מגעת והשאר מבטלין בלבו ושבין
יהודי לגבו [illegible] בדיקה אבל שמא יחמר [illegible]

[illegible] יאכלוהו
[illegible]

לו ונמצא באלו ידי סכנה: ח כותב שנשתמש בחמץ בחלין
ובכל ועשה בלא חטא אינו גמור ג' טפחים כדי חפושת הכלב אע"פ
בבדוק תחתון כיון שיש בו סכנת שקרב שמעון בנבים חיוטין שנמצא
שיש בים בריקתו שאינו עקוק במיטה יחפש אחר מחט שנאבד לו
ובא לידי סכנה והכא בשתים אבל לשון שיש תחתון חמץ אם אין
עליון גובה ג' טפחי צריך לבוציאן משם בהלא ואינה בעיא שאין
בו חמצה ואם יש עליון גובה ג' טפחי מבטלו בלבו ורין
מלתא שמצורין בו שורות שחביות ד' אצבעות עד שנתמלא כולו
וחזקיה וחמדרים שורות שחביות עד הקורה
אע"פ בבדוק אם שורה השלישית ולא עלבל שנתן המלתא אעליונה
הרואה את הקורה ואת הכתלו ואחרת לבטלה ממנה: ט בתב
בגמיות ובתי מדרשות עריכים בדיקה מסע ש התינוקות מ
מכנסים בהם חמץ: יא המכבד חדרו ביום בבטל ומכון
בדוק החמץ ובטלו ונקהר שלא בחדר שם עוד חמץ אעפ"כ
צריך לבדוק בטל יל: תלד

דיני הנוהגים אחר הבדיקה:

א אחר הבדיקה יהא נזהר בחמץ שמשייר לבעבוכדו שלא
יעטרך בדיקה אחרת כגון אם יצא עכבר בפנו אומם יחסר לחמו
כגון שהיה עשר כברות ומצא תשע אבל בשתים שאינו יודע אם
חסר ממנו אם לאו לא ואם כנה עליו כלו ולא מצאו אינו צריך
לבדוק שודאי אדם נטלו לכך יכנה עלין כלי או יתלנו באויר
או יטחנו בתיבה מקום שאין עכבר יכול לבא: ב אמר
הקדוש ברוך הוא בליבה יבטלנו ויאמר כל חמירא דאיתא בארעא
דלא חזיתיה ודלא בערתיה לבטיל להוי כעפרא וטוב לחזור
ולבטלו

ולבטלו פעם אחרת ביום י"ד סוף שעה חמישית קודם שתגיע
שעה ששית שמשהגיע שעה ששית אסור ואין בידו לבטלו:
ב. ביום ליום יאמר דחזיתיה ולא חזיתיה דבערתיה ולא בע
בערתיה: ד שלחו יבלבטל אם אין האיש ביתו יבטל בא
במקום שהוא ואם אינו עושה כן מוב שיבטל אחשוב:
תלה דין מי שבדק שלא בדק:
א לא בדק בליל י"ד ובדק ביום י"ד באופן שעה שיאמר מהיום לא
בדק בליום י"ד ובדק בתוך הפסח לא בדק בתוך הפסח ובדק
לאחר הפסח כדי שלא יבשל בחמץ שעבר עליו הפסח שהוא ד
אסור בהנאה ועכשיו בדיקה שלאחר הפסח לא יברך:
תלו דין המגרש בים והיוצא בשירה:
א המגרש את מיבשה לים או יוצא בשירה ואינו מעיח בב
ביתו מי שיבדוק תוך שלשים יום דקוק לבדוק קודם ליום אינו
עריך לבדוק ואם דעתו לחזור קודם הפסח עריך לבדוק ואחר ישא
דתיישינן שמא יחזור שלב פסח בין השמשות ולא יהיה לו מ
פנאי לבער וכן העושה ביתו אוצר תוך ל' יום דקוק לבדוק ואחר
כונס אוצרו לתוכו קודם ל' יום אם דעתו לבטלו קודם הפסח עריך
לבדוק ואחר עושהו אוצר ואם אין דעתו לפנותו קודם הפסח אינו
עריך לבדוק: ב ויש דקודם ל' יום שאינו עריך לבדוק ה
הייני כשאין דעתו לחזור קודם הפסח או אחרין אינו עריך לבדוק
כיון שהוא קודם ל' אבל אם דעתו לחזור בתוך הפסח עריך לבדוק
אפי' בראשונה ואם שכח ולא בדק יבטל בשעה הפסח ולא יברך
אלא המבטל: ג ישראל היוצא מבית שלום תוך ל' יום ונכנס בבית
אחר בעיר זו או הולך לעיר אחרת אינו עריך לבער ביתו

שהרי יקיים מצות ביעור חמץ אם הוא מפרש אם יצא בשיורי
ולא יכנס בפסח בבית יש מי שאומר שחל עליו חובת הביעור
כיון שהוא אתך ליום ועריך לבער ביה"ש שהוא יוצא
ממנו כדי לקיים מצות ביעור:

תלך דין המשכיר בית לחבירו:

א המשכיר בית לחבירו לצורך יד ומתנו זה אצלך וקטנו באחד
מחדרים שבתירות קדרה כקנה בו אם עד שלא מסר המפתח
חל יד על המשכיר לבדוק ואם משמסר המפתח לו המפתח חל
יד עליהשוכר לבדוק; ב השוכר בית מחברו ט"ד ואינו
יודע אם הוא בדוק אם הוא בעיר שולן אם בדקו ואם אינו בעיר
חזקתו בדוק ומבטל בלבו ודיו; ג המשכיר בית לחבירו
בחזקת בדוק ונמצא שאינו בדוק עליהשוכר לבדוק ואינו מקח
טעות ואפילו במקום שבודקים בשכר שהרי מצוה הוא עושה;
ד בית שהחזיק שלא בדקו המשכיר ואמרו אשה או עבדו
קטן אנו בדקנוהו הרי לו נחמעס והוא שיהא קטן שיש בו דעת
לבדוק; תלח עכבר שנכנס לבית בדוק:

א עכבר שנכנס לבית בדוק וכל בנו ונכנס אחרין טרורין אבל
כל הכבר צריך לחזור לבדוק כל הבית אחר הכבר שהכנים
בני שאין דרכן שנעבר לגרר והני טרורין מעלמא אתו ולא מאותו
כבר אבל אם תישק נכנס לבית בדוק וכל בית ונכנס אחרין
ומצאו טרורין אינו צריך לחזור ולבדוק שחזקתו שאבר, ואם
הטרורין שנפלו ממנו בסעדה אחרת שלרך התינוק לשלל
שאם אין בטרורין כדי כל הכבר צריך לחזור ולבדוק
מקום חמץ למעלה ענרקודה מה ייבין אותו מהם מונלעדיו

מפני

שנשבעים יכול להקורה אבל אם היה חמץ בבור אין מחייבים
אותו להעלותו [illegible] הלבן ודין:

תלט [illegible]

א ט עבדין שלהם [illegible] ונאן עבדי [illegible] ואידנון
אם נטלום אן אם נטל מנה ושמרום בית בדוק ערוך לחזור
ולברוקן שכל [illegible] מחצה על מחצה ואם עדיש הכבר
מתקנים קניעותו ונטלו העכבר מנשים אינו לחזור לברוקן ודבר
דגרים מרובה עדיש: ב שני עבדין שלהם אחד [illegible]
ואחד שלמנה ושני בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק ובאו
שני עכברים זה נטל חמץ ואת נטל מצה אין ידועים היה בית
זה שנטל החמץ וכן שני בתים בדוקים ועבד אחד שלחמץ ובא
עכבר ונטל ואין ידוע לאיזה בית נכנס אן שידע שנכנס לזה
מהם ונכנס אחריו וברק ולא מצא שום אן שברק קצת לזה בית
ומצא כבר אינו עריך לחזור ולבדוק: ג הניח ט כברות
ומצא י עריך לברוק אחד מהם הט (כן) אם הניח י ומצא ט ש
עריך לבדוק אחר כל הי שאנו אומרים מה שהניח נטל ואלו ז
אחרים הם ויא דהל בקשורים יחד אבל אם אינם קשורים
יחד אבל אם אינם קשורים יחד אינו לברוק אלא אחר האחד:
ד הניח חמץ בזוית זו ומצא בזוית אחרת עריך לחזור
ולבדוק: תנ דין חמצו שלנכרים:
א נכרים שהנאיר אצל חמצו אינו ישראל אם הוא חייב ב
באחריותו כשעבה ואבידה בין שהוא שמיתו בין שהוא בכל
מקום ברשותו חייב לבערו ויש שאמרו אינו נעלם לאמשה

שחייב בשביעה חייב לבערו ואפילו אם [illegible] אחריותו [illegible]
לא שיודע שהעכו"ם [illegible] ויבטל בשלו [illegible] לבערו ויש
חולקים: ב ואם היה חייב [illegible] אחריותו לבערו אפילו
אם כבוש תחת ידו [illegible] ושלוי שלו [illegible] ועין
בשולחן לבנו מחייבו גבוה [illegible] שלא ישתכר ויחפלל:
ג עכו"ם שנכנס לבית [illegible] אינו [illegible] להוציאו [illegible]
[illegible] בתך כלום אבל אסור להכלותו עמו
[illegible] ד ישראל שהפקיד חמצו אצל
ישראל אבירו או אצל הכלום אעפ"ש שקבל עליו הנפקד אחריותו עובר
עליו המפקיד: [illegible] דיני מי שהלוה על חמץ:
א מי שהלוה לישראל עם חמצו ומשכנו בידו ואמר לו מעכשו
יהא שלך אם לא אפרע לך לזמן פלוני והגיע הזמן ולא פרעו מ
מותר אפילו לא הגיע הזמן שקבע עד אחר הפסח דכשהגיע הזמן
ולא פרעו נקנה לו למפרע והוי ליה חמצו שלו כלום: ב ישראל
שהלוה לעכו"ם ונתן חמצו אם מסרו בידו ואמר לו מעכשו והגיע
זמן אפילו אחר הפסח ולא פרעו אפילו אין אחריות עליו אסור
משום דקנה ליה למפרע אבל אם לא אמר מעכשו ואין אחריותו עליו
מותר / [illegible] דיני תערובות חמץ:
א תערובות חמץ עוברים משום בל יראה ובל ימצא כגון הדורים
וכותח הבבלי ושכר המדי ובל כיוצא בזה דברים המכלים
אבל דבר שיש בו תערובת חמץ ואינו ראוי לאכילה מותר לקיימו
[illegible] כיצד עד שתהא עליו שעה לעבור קמח ועורות אפילו
[illegible] אחת קודם הביעור הרי מותר לקיימו ואם עבר הזמן

הלכות פסח

וכן הקילור... שיש בהן תערובת החמץ מותר לקיימן שהרי כבר
נפסד והבאיש [redacted] וכן הקילור והרטייה והא
והאספלנית והתריאק שנתערב [redacted] מותר לקיימם בפסח
שהרי נפסדה צורת החמץ ; ב' [redacted] שעיפשה ו
ונפסלה מלאכול הכלב [redacted] אינו חייב לבער ;
ג' בגדים שכבסו אותם ב[redacted] ונייר שדיבקו אותם
בחמץ וכל כיוצא בזה מותר לקיימן [redacted] החמץ
עומדת ; ד' דבר שנתערב בו חמץ ואינו מאכל אדם כלל
או שאינו מאכל כל אדם כגון התריאק וכיוצא בו אע"פ שמותר
לקיימו אסור לאכלו עד אחר הפסח אע"פ שאין בו מן החמץ אלא
כל שהוא הו' אסור לאכלו ; ה' שכר שעושין מחטים ושעורים
חייבים לבערו וכן אם העמיד בגיעות ... בשכר שעורים או חטים
חייבים לבערם ; ו' נהגו לגרד הכלים והספלות שנשתמשו בהם
חמץ ויש להם שבח שיסמכו ואם יש חמץ בסדק שאינו יכול ל
לחטט אחריו יטיחנו מעט טיט ; ז' בצק שבסדקי עריבה
אם יש כזית במקום אחד חייב לבער ואם לאו אם היה עשוי לחזק
בו שברי העריבה או לסתום בו נקב בטל במיעוטו ואם לאו חייב
לבער ; לא היו בו שני חצאי זתים בשני מקומות וחוט של בצק
רואין כל שאילו
ביניהם ~~...~~ ינטל החוט שנטלין עמו חייב לבער מפני שמצ
בעליה
שבעלים מקבץ אותם היה חצי זית בבית וחצי זית ~~בבית~~
חצי זית ... בא כסדרא
~~...~~
חצי זית בבית זה וחצי זית בבית שלפנים ממנו הואיל ולא הח...
זיתים דבוקים בכתלים או בקורות או בקרקעות אינו חייב לבער
לא מבטל בלבו ודיו ; ט' חמץ שנתעפש קודם זמן [redacted]

ואם לאו אי...
לבער בו
...
...
...
ונטל החוט אין
...
...

ונטל מאכילה כלב או שמרמה [illegible]
או שיחזו לישיבה ושם אותו [illegible]
דין שהוא מושל בשכר שעשה [illegible] לבעלבו; יא עריבת
שלשין בהן חמץ אין לסמוך [illegible] אותן בחמין ומעמידין
החמץ אחוס כי אא לגרון שלא [illegible] בהם בין הכלכלות והכלי
מערים [illegible] לאחר הפסח או לטוחן [illegible]
[illegible] שאינו יכול להועיל:

הגה דין חמץ בעוס לאחר ששי:

[illegible] חמץ משש שעות ולמעלה ביום יד אסור בהנאה ואסורהו
חכמים שתי שעות קודם דהייכו מתחלת שעה חמישית ומיהו כל ש
שעה חמישית מותר בהנאה ורשאי [illegible] לעכום אפילו הלבה
ביחד שדאי לא יאכלנו קודם פסח ויכול לבאכילנו לבהמה חיה ועוף
ובלבד שיעמוד עליהם לראות שלא יגעו מהנו ובעל מה ששיר
מהנו ומתחלת שעה ששית עד סוף ומעלה אסורהו גם בהנאה:
צ ישראל [illegible] שהיה בידו חמץ שלישראל אחר בטקדון עבנו
עד שעה שישית חמישית ואם לא בא בעלין ומכרנו לעכו ואם
לא מכרו חוב לבערו בזמן אזהרו אפילו אם איכו חוב באחריותו:
ג אם קנאוס לבד בחמץ אחר שש שעות אותו מנע שחמץ
אינו תופס דמיו: תמיד דין עוס שחל בשבת:
יל שחל להיות בשבת בדקין לעוס יד ומבערין הכל לפי השבת
ומשיירין מהן בשורות לעתיד השבת דסעודה שלישית אינה
אחר המנחה ואז אינו יכולים לשרפה לא במעה ולא בחמין אלא
[illegible] שיורה ועליך לשרפתו קודם שעה שביעית: צ טוב
[illegible] בעוס קודם חצות בדי שלא יבא לטעות בשאר שעות
לבער

לבער ולחר אשרו [illegible] לשבתן ליום הא ביום צא
בה, ואין עושין בו [illegible] ד אחר שאכל בל
בשבתין סנהדרת שהיה [illegible] שאכלו בה [illegible]
בא צבעו וטמאם מקהעין עם שיהי [illegible] ואם שאר שם
יהא לו לבעלו לשבו עלמות שלא לו עצמו [illegible]
מושטו: ה אם שאר חמץ אחר שאכלו [illegible]
עד מוצאי יו"ט ומבערו: ו אשר שלא ישאר [illegible] בבית אשר
קעודת שחרית עדיך לבטלה חמץ כדרך שהוא מבטל בשאר שעות:
ז הילכך ביום יד לדבר מצוה כגון לומר לאחד בנו אן לאחר מעות
אירוסין בבית חמין ונזכר שיש לו חמץ בביתו אם יכול לחזור לביתו
ולבער ולחזור למצותו יחזור ויבער ואם לאו יבטלנו בלבו ואם היה
הולך לחוץ לתחום הכרם ולא הדליקה ומהמלוכה ומיד העכו"ם יבטלנו בלבו
ולא יחזור אם יש לו שהות ואם יצטרך עצמו יחזור מיד עד כמה
הוא חוזר עד כמה פחות מכן מבטלו בלבו ודין: ח היה
לו עיסה בביתו והוא טרוד במקום אחר ורואה שמא תחמיץ מבטלה
בלבו קודם שתחמיץ אבל אם החמיצה אין הביטול מועיל אם הוא אחר
זמן איסורו: תמה דין ביעור חמץ:
א ביעור חמץ שלפנים פורלין וזורה לרוח או זורקו לים ואם
היה החמץ קשה ואין היס מחתכו במקרה הלל מפרר בשולחן
זורקו לים: ב ואם נתנו לעבדי קודם שעת שביעית הלל
מותר להנות בפחמין שלו בתוך הפסח אבל אם שרפו משעה
שלו בתוך הפסח אבל אם שרפו משעה שביעית ולמעלה הוא
והוא אסור בהנאה הלל לא יסיקבו תנור וכירים ולא יבשל בהם

אינו צריך לבער
ואם ביערו קודם
זמן ביעורו

כן הפחמין ואם בשלאן אפה אותה [illegible] נטמאה: ג
אלו הקודרי כהנא קודם זמן איסורן ואם [illegible] מקבלים טמאה שם
הואיל ושרפן אחר זמן איסורן שלא מקבלו הטומאה אעפ"י שמטמאים
ג' קיום העקר לא יטרחנו שם לא [illegible]:

הבאן מי שמיבא חמץ בפסח:

א' המוציא [illegible] אם הוא בתוך הלוש יוציאנו ויבערנו מיד ואם
הוא יש [illegible] עד הלילה אז יבערנו: ב' ישמו שאסור
דיש שטדיו אחול המוטד לעטן זה: ג' בגון שלעטס שהיה אמוך
לבגון שלשרל ונתבלבל החמץ מהבגן שלעטס לבגון שלשרל הל' דוחנו
בקנה ואם היה בשבתאו ביטל כופה עליו כלי: ד' מצאת בס
בפסח בביתו ואינו יודע אם הוא חמץ אומעה מולר אצלו באמילה
דאז לין בתר בתרא ואם הוא מעופש הרבה שאא לחשבו להתעפש
כב' משנכנס הפסח אז ודאי חמץ ואם עברו מימי הפסח שנוכל
להאות שנתעפש משנכנס הפסח עד עתה אם נוהגים לאכול בנשה
את חמה בבליום תלין להקל אבל הוא מעופש הרבה שאנו תלין
לומר בליום אפה את הם ונתנושטן ונפל הרבה להתעפש:

תמיד דינו תערובת חמץ:

א' חמץ בפסח אוסר תערובתו בין בטיבו בין שלא בטיבו בשהוא
אחוז בהנאה ודין תערובתו כדין שאר התערובות לא שלה
שאוסר בשאר תערובות פחות משישים אוסר בחמץ בשאינו
[illegible] אם בשאר תערובות לא היה עריך כ' לא קליטה או שובב
[illegible] אף בחמץ כן שאם בחסיבלא רובע דו בקלטה בשאר

איסור

איסורין [illegible] ושניהם חמין וחין שם אבר
הכתובים [illegible] שאינו מתבשל יותר:
ב חבור [illegible] שר הבשר איכן חוקר
בבושלן לא דינו כבשר איסורין: ג חבור שנתערבת בבשר
בתר בטלות מבושלת מותר דבטלה [illegible]
בטעם מאוד שהחבור בתוכה חוזרת ל[illegible]
והוי בטלהן: ד אם נתערב החמץ קודם [illegible]
אינו חוזר ונעור בפסח לאסור במשהן ויש חולקים: ה
בשר יבש וגביעה ודבש שמולחן קודם הפסח נצא נזקדן בהם
מותר לאכלם בפסח מיהו דגים מלוחים השרויים במים בפסח
בכלי חמץ ישב ליזהר להחמיר מהם מפני שהם בולעים בפסח
שבעת הימים וחמץ בטעם במשהן: ו מצה ששמן בחדוה
מותר לאכלה בתר בפסח: ז בבל שרוים קודם פסח בי
בטדוכות מוחמעות מותר לאכלן בפסח: ח זיתים ששהו
לחתכן בסכין חדשה אפילו לא נזקדו בעשש בקדרה חדשה אם
אינה בת יומה מותרים לבשל: ט יבש בבשל אשר דבבשר
איסורין חד בתרי בטיל חמץ במינה אפילו בשלף לא בטיל ויש
דחמץ שוה לבשר איסורין בזה: י כותן טעם לפגם
מותר גם בפסח: יא בין חמץ שנתערב קודם פסח ושל
טבלו מפסח בין שנתערב בפסח ועבר עליו בלא תעשה בין שנתערב
החמץ בלא הכלה ונתערב לאחר הפסח בטל בס: יב
חמץ נוקשה אפילו בשעה אינו אסור בהנאה אחר הפסח והם
והפרדיאוש חמץ גמור הן ואסורין בהנאה אחר הפסח
תמה דין החמץ שנתבר שלין הפסח:

א חמץ שנמצא שעבר עליו הפסח פטור אם אכלו: ב אם
עבר מבית ישראל דורון חכמים אסרו אחרון שלשה לא יקבלו
הישראל ואם לא יהיה עבר מתוך מעשיו שחפץ בו ומוב שיאמר
שאינו רוצה שיקנה לו רשותו: ג חמץ שלישראל שעבר
עליו הפסח אסור בהנאה אפי׳ הניחו שונג או אנוס ואם אבדו
או נתבטל שמחמץ לבית קדש הפסח אע״פ שהישראל מיחו
לעכו״ם וידעו שלא יגע בו כלל לא ישמרנו עד לאחר הפסח
ויחקור ויתבטל מותר ובלבד שיתנו לו מתנה גמורה בלי שום
תנאי או שימכרנו לו מכירה גמורה בדבר מועט אבל במתנה
בלתי עכ״ל להחזיר לו מתנה: ד רשאים ישראל לומר
בשעה חמישית לאוקודם עד שאתה לוקח חמץ במתנה קח בראחים
שמא אעבור ואקחנו ממך אחר הפסח אבל לא ימכור לו ולא
יתן לו עליתנאי ואם עשה כן הרי עובר בבל יראה ובל ימצא:
ס ה חמץ שנמצא בבית ישראל אחר הפסח אסור אע״פ שביטל
ואסור להאכילו חמץ בפסח אפי׳ לבהמה אחרים אין שלהם:
ו אסור ליתן בהמתו לעכו״ם להאכילה בימי הפסח אם
הוא יודע שמאכיל אותה פחות שעורים שהן חמץ:
תבלין חמץ שנמצא בחנות ישראל:
א חנות שלישראל ומלאו שלישראל. והעובדים הנמכרים לשם
עכו״ם חמץ שנמצא שם אחר הפסח אסור בהנאה חנות שלעכו״ם
ומלאי שלעכו״ם ועובדים הנמכרים לשם ישראל חמץ שנמצא
שם אחר הפסח אסור בהנאה מותר אפי׳ באכילה כדהיא ג
גלות רשו ורבינו האי׳ אבל ר׳ יונתן גורס בהפך:
תב ישראל וגוי שישאלהם שותפות:

א ישראל

א ישראל [illegible] עליך לברר אחר כל
הפסוקים [illegible] ב ישראל [illegible]
בשבועות [illegible] אמר לו קדוש פסח שיתנו
[illegible] שהתנו עמו כל אסף שלאחר
[illegible] ג
[illegible] ונשלו:
[illegible] ד
[illegible] ומכל מקום [illegible] ואם
בו עכו"ם [illegible] שאבר בא
[illegible] ה
[illegible] לבשל תנור בעצים של מלת שיאבדו מעה ואם
יאפה את חמץ אין [illegible]: ו מותר לומר לעבד [illegible]
[illegible] ואכול מעט שיודע שיקרה לו חמץ אבל לא יאמר [illegible]
ואכל [illegible] ונגרע ושל מתירין גם נאה אבל הקדוש [illegible]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[illegible] ז [illegible] שלא יחמץ שנשתמש בהם חמץ [illegible]
[illegible] ומיני קטניות [illegible] היינו בענין [illegible]
[illegible] יהא בהם ומותר לשהותם לאחר [illegible] להשתמש בהם
[illegible] בשאר [illegible] ומעשה) בשבת [illegible] ענינו שאין
[illegible] שם כדי שלא יבא להשתמש בהם בשבת וט'
בחדר [illegible] המיסתה אבל הסך שיקוקים באש ר
בהם ולא לגרום כלי חרס שנשתמש בהם חמץ
[illegible] לא שנירה לתוכו לותחון [illegible]

[illegible] דבר שאינו [illegible] ואינו [illegible] עליהם
[illegible] אבל בגדים שלבנה: ב כיצד [illegible]
[illegible] ועמר ואתים [illegible] [illegible]
[illegible] הלוקן מבחוץ אבל פחות בו בשעה [illegible]
בכל ואם מלבנו [illegible] שלו: ג [illegible]
ראשון ומוחלפים וכלי ראשון [illegible] [illegible]
אינה [illegible] [illegible] [illegible]
יפה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אם יש בו גומות ואינו יכול לנקותן יפה אין [illegible]
[illegible] ועליך ליבון במקום הגשות: ד כלים שמשתמשים [illegible]
[illegible] כגון שפודין ואכסנאות ויועא בהם עדיפי ליבון והליבון עד
[illegible] שוכרין מהם: ה כלים שנשתמש בהן בחמין [illegible]
[illegible] אם תשמישן בכלי ראשון כגון שמגיסים בו הקדרה
[illegible] בכלי ראשון ואם תשמישן בכלי שני [illegible]
[illegible] בו בעלוי שלעליה מכלי ראשון
[illegible] אלא עדיף טעות עלין מכלי ראשון:
[illegible] אחר [illegible] הלבן קעלות אשה שלבנמות מעשה
בכלי ראשון עלה [illegible] כיון שרוב תשמישן הוא בעלו ושמ
[illegible] מכלי ראשון יד הוא הדין: ו יש מי שאמר
[illegible] עשויות מקרן אין לן תקנה בהבעלה דכיון שמתקלקלים [illegible]
[illegible] חיישינן דלמא חיוש עליהן: ז [illegible] אחד כלי עץ [illegible]
[illegible] דכלי מתכת דינן להכשירם בהבעלה: ח [illegible]
[illegible] שיש ויכול להגעיל בכלי ראשון וכלי שני וכלים שנבלע
[illegible] ט כלים שמלוכלכים בהם הבשר ושמעריבים
[illegible] דברים: יא מלבת שמטבלים בה

[illegible] ; יב כל הכלים
[illegible] ; יג
[illegible] ; יד
[illegible] ; טו
[illegible] ; יז
[illegible] ; יח הנפה
[illegible] ; יט
[illegible] ; כ
[illegible] ; כא
[illegible] ; כב
[illegible] ; כג
[illegible] ; כד
[illegible] ; כה
[illegible] ; כו
[illegible] ; כז
[illegible] ; כח
[illegible] ; כט
[illegible] ; ל
[illegible] ; לא
[illegible] ; לב
[illegible] ; לג
[illegible] ; לד
[illegible] ; לה
[illegible] ; לו
[illegible] ; לז
[illegible] ; לח
[illegible] ; לט
[illegible] ; מ
[illegible] ; מא
[illegible] ; מב
[illegible] ; מג
[illegible] ; מד
[illegible] ; מה
[illegible] ; מו
[illegible] ; מז
[illegible] ; מח
[illegible] ; מט
[illegible] ; נ
[illegible] ; נא
[illegible] ; נב
[illegible] ; נג
[illegible] ; נד
[illegible] ; נה
[illegible] ; נו
[illegible] ; נז
[illegible] ; נח
[illegible] ; נט
[illegible] ; ס
[illegible] ; סא
[illegible] ; סב
[illegible] ; סג
[illegible] ; סד
[illegible] ; סה
[illegible] ; סו
[illegible] ; סז
[illegible] ; סח
[illegible] ; סט
[illegible] ; ע
[illegible] ; עא
[illegible] ; עב
[illegible] ; עג
[illegible] ; עד
[illegible] ; עה
[illegible] ; עו
[illegible] ; עז
[illegible] ; עח
[illegible] ; עט
[illegible] ; פ
[illegible] ; פא
[illegible] ; פב
[illegible] ; פג
[illegible] ; פד
[illegible] ; פה
[illegible] ; פו
[illegible] ; פז
[illegible] ; פח
[illegible] ; פט
[illegible] ; צ
[illegible] ; צא
[illegible] ; צב
[illegible] ; צג
[illegible] ; צד
[illegible] ; צה
[illegible] ; צו
[illegible] ; צז
[illegible] ; צח
[illegible] ; צט
[illegible] ; ק
[illegible] ; קא
[illegible] ; קב
[illegible] ; קג
[illegible] ; קד
[illegible] ; קה
[illegible] ; קו
[illegible] ; קז
[illegible] ; קח
[illegible] ; קט
[illegible] ; קי
[illegible] ; קיא
[illegible] ; קיב
[illegible] ; קיג
[illegible] ; קיד
[illegible] ; קטו
[illegible] ; קטז
[illegible] ; קטח
[illegible] ; קטט
[illegible] ; קכ
[illegible] ; קכא
[illegible] ; קכב
[illegible] ; קכג
[illegible] ; קכד
[illegible] ; קכה
[illegible] ; קכו
[illegible] ; קכז
[illegible] ; קכח
[illegible] ; קכט
[illegible] ; קל
[illegible] ; קלא
[illegible] ; קלב
[illegible] ; קלג
[illegible] ; קלד
[illegible] ; קלה
[illegible] ; קלו
[illegible] ; קלז
[illegible] ; קלח
[illegible] ; קלט
[illegible] ; קמ
[illegible] ; קמא
[illegible] ; קמב
[illegible] ; קמג
[illegible] ; קמד
[illegible] ; קמה
[illegible] ; קמו
[illegible] ; קמז
[illegible] ; קמח
[illegible] ; קמט
[illegible] ; קנ
[illegible] ; קנא
[illegible] ; קנב
[illegible] ; קנג
[illegible] ; קנד
[illegible] ; קנה
[illegible] ; קנו
[illegible] ; קנז
[illegible] ; קנח
[illegible] ; קנט
[illegible] ; קס
[illegible] ; קסא
[illegible] ; קסב
[illegible] ; קסג
[illegible] ; קסד
[illegible] ; קסה
[illegible] ; קסו
[illegible] ; קסז
[illegible] ; קסח
[illegible] ; קסט
[illegible] ; קע
[illegible] ; קעא
[illegible] ; קעב
[illegible] ; קעג
[illegible] ; קעד
[illegible] ; קעה
[illegible] ; קעו
[illegible] ; קעז
[illegible] ; קעח
[illegible] ; קעט
[illegible] ; קפ
[illegible] ; קפא
[illegible] ; קפב
[illegible] ; קפג
[illegible] ; קפד
[illegible] ; קפה
[illegible] ; קפו
[illegible] ; קפז
[illegible] ; קפח
[illegible] ; קפט
[illegible] ; קצ
[illegible] ; קצא
[illegible] ; קצב
[illegible] ; קצג
[illegible] ; קצד
[illegible] ; קצה
[illegible] ; קצו
[illegible] ; קצז
[illegible] ; קצח
[illegible] ; קצט
[illegible] ; קצ
[illegible] ; קצא
[illegible] ; קצב
[illegible] ; קצג
[illegible] ; קצד
[illegible] ; קצה
[illegible] ; קצו
[illegible] ; קצז
[illegible] ; קצח
[illegible] ; קצט
[illegible] ; קצ
[illegible] ; קצא
[illegible] ; קצב
[illegible] ; קצג
[illegible] ; קצד
[illegible] ; קצה
[illegible] ; קצו
[illegible] ; קצז
[illegible] ; קצח
[illegible] ; קצט

[illegible]

[illegible] מותרים אם אינן שבורים [illegible] לא כמהין [illegible]
לא נשתנש בהם חמץ [illegible]
לא שתנושי בפסח א [illegible] שתיקן [illegible]
חמצנוסין [illegible] בלי חלקו: כי בלי [illegible]
[illegible] מקורין [illegible] יחדן: יד כל כלי השתייה בין
עבודה מותרים בשטיפה בין שהן אשלמות בין שהן שלמים בין
שהם שלמות בין שהן שבורים ואפילו שלמים מותרים בהגעלה
הם שיש בהם כיון שלובן השמישן אינו לא בעונשין בשטיפה שלא
הלכו בבלעי לא אחר רובן השלישו: טו כלי זכוכית אפילו מכניסן
לתנור ואפילו נשתמש בהם בחמין אין עליהן שום הכשר שאינם
בולעים השטיפה בשלמה מני להו: כד שפוך ישן [illegible] בו
עדיפה בפסח מותרים אפילו שמקורם עמו בו בשר מלוח [illegible]
[illegible]

[illegible]: תנב זמן הגעלת כלים:
[illegible] ישלו יזהר להגעיל קודם שעה חמישית כדי שלא יצטרך לדקדק
[illegible] הכלים עד יום אחר ובין אם מגעילם כלים שלא יגעו מלובה
[illegible] ששהה הכלים [illegible] יותר מדאי ואינן משהה אותם
[illegible] הכדי שלא יצטרך ליזהר שלא יגיעו המים מרתיחין ושלא
[illegible] הכלים עד שיגיעו המים הכדי שלא יצטרך להגעיל תחלה
שמגעילן בה [illegible] וקוף: ב יש ליזהר מלהגעיל כלי
[illegible] וכלי חלב ביחד [illegible] מחד מלאם אינו בין יבש: ג לא יגעו כלים
[illegible] ד אם מגעילם בשבת יבגעל הכלי
[illegible] דוקונא דמיא: ה אם מגעילם
[illegible]

אין [illegible] לפיס שאינן [illegible] מעשי שאינן
[illegible] עליו תולדות האור אין [illegible]
מי תולדות האור: ד [illegible] שאינו יכול להכניס [illegible]
אחר כאחרת גדלו מדשה שמלאכה מתיר כדי שיתבלה ויעבור [illegible]
בשבתו ומתלאו מוס ומהתיחד אז יקה אבן [illegible] אחר אש [illegible]
רותה ומתוך כך ירתיחו המים [illegible]: ה נהגיו [illegible]
קליס אחל הנעלה מיד: תנא. [illegible]
א אן דגרים שיוצאין בין ה מצה [illegible]
ובשיבון [illegible] אבל לא באחרין ושאל מיני קטניות עם אינן [illegible]
בשעותה הם [illegible]: ב [illegible]
[illegible]: ג אפלה בירדו החטים מאחר [illegible]
החטים שנטשין מהם מצות מצה טוב לשמרן שלא ישנו [illegible]
משנת [illegible] ובשמת הדוחק מותר לאחר [illegible]: ד [illegible]
בין חטים בין שעורים: ה שקים שנותנין בהן [illegible]
[illegible] אותם הרבה ועליו לחתיר [illegible] כל [illegible]
הם [illegible]: ו כשמוציא השקים שיש בהם קמח מהריחים [illegible]
[illegible] שאין חוטף אז עור תחת השק: ז נהגין [illegible] הריחים [illegible]
קטן [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] משנס [illegible]
לסלת ונהגים שקמח הראשון שנטחן אחר הניקור [illegible]
[illegible]: ח [illegible] לבטחון [illegible] יום אן יומים לפני הקשקים [illegible]
שאסור לנגש מצה בו ביום לפי שהקמח בשעת טחינה רותח ומחמיצה [illegible]
והעיסה נוחה להחמיץ: תכל באלו מצה אינו יוצא ידי:
א אין יוצאין לא בפת סובין ולא בפת מולס אבל לשה [illegible]
ובמולס שבא ויוצאה ויוצא בפת מסולתן [illegible] ביותר ואין [illegible]
אין [illegible] כלום: ב עיסת הכלבים בזמן שהלועס [illegible] מצה יוצאין
בה [illegible] אין [illegible] ויוצאין בה שאין [illegible] ומשומרת [illegible]: ג [illegible]

בדין הזה [illegible] [illegible]
שולה בה׳ בשוגל [illegible] [illegible]
[illegible] הוא חייבין: תנה [illegible]

א [illegible] במים שלנו בין [illegible] בין [illegible]
[illegible] והשמשות ואין [illegible] שיעבור שליהם [illegible] [illegible]
[illegible] יום [illegible] יש [illegible] [illegible] [illegible] קריוש
[illegible] [illegible] קודם שיזרח השמש [illegible] במים
[illegible] ב [illegible] במקומה מותר [illegible] מתוך [illegible] ואין
[illegible] בשעת הדחק: ג אין [illegible] במים חמין [illegible] לא
[illegible] גדול [illegible] [illegible] באש ומים
[illegible] [illegible] האש [illegible] ואם [illegible] בין [illegible] במים שלא לנו
[illegible] [illegible] במים [illegible] ויא דבשוגג מותר ובשעת
[illegible] [illegible] [illegible] שנשתמשו [illegible] במים שלנו [illegible]
[illegible] ה [illegible] במים [illegible] הדבר: ו [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] כשרה כיון שיש [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] בעיסה:

תנו שיעור כמו לישת המצות:

א אין [illegible] שעה גדולה [illegible] שיעור חלה שהוא [illegible] ביצים וחומש ביצה
[illegible] [illegible] ושיעור [illegible] [illegible] [illegible] המים [illegible] אחר
[illegible] [illegible] ויחזיר בו המים שעה [illegible] והמים שיותרו [illegible]
אחר [illegible] [illegible] אותם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: ב [illegible] יותר
[illegible] [illegible]: ג [illegible] שאין [illegible] קמח [illegible] [illegible] שלפסח [illegible]
[illegible] עיסה גדולה מותר [illegible] [illegible] לא יקח [illegible] [illegible] [illegible]

תנז דין הפרשת חלה:

א [illegible] שצריך לדקדק בשיעור העיסה שלא [illegible] בה [illegible] [illegible]

ומוטב

ומשב שומעבה לבן [illegible] יחד בשעת הפרשת חלב שיש
זובזן דשמאל שבן שלא היה בה השוער ואם אמ' להפריש חלב בעודה שיש
מפט הגהארות יפרישנה אחר אחר מיד שיתן כל המעות בפל והפל מצרם לתלה
ההו הדרך ויתר נכון" ב' הלש עוסה ביום ש לפתח לאיקרא שפ לתלה
בר שתאפה שאם יקרא לה שם איטרשאי לאפותה ואם ועחנה כך תחמיץ ואינו
רשאי לשויסה ביום ואם שכח וקרא לה שם יטולנה לעון וימשנה מלהחמיץ

ונח מצוה לרוש [illegible] בעיפ"

א כוהנים שלחלש מעת מעות מעוה בערב [illegible] אחר ששעות שהוא
זמן הקרבת קרב) פסח וכו' שחל להיות בשבת לשון בעיש אחר שש שעות"

ונגט מקום וסדר לישת המצוה

א אין לשון במקום השמש ובום המעון אסור תרות בלאחר הרקוע משום [illegible]
דעיבא ונלה שמשה ולא יתקרב לפוש אעלהתבור מסע תוס התבור" ב' [illegible]
ישחון העיסה בלא עסק אפלו רגע אחר ובלזמן שמתעסקין בו אפלו כלהיום אינו מחמיץ ואם
השחון בלא עסק שישר מיל הוי חמץ" [illegible] ושישר מיל הוי רביעית שעה נחלק
[illegible] מן השעה ואחר שנתעסק בבצק [illegible] בידיה אם ישחון בלא עסק
מיד יחמיץ ואם התחילו בשתי עיסות באחד והחמיצה האחת בידוע שהחמיצה
גם השנית אפלו אין רואין בה פומע חימוץ ואם הקמיצה עד שוש בה פרקים הכ
לא הגיעו הפרקים בזה לא אחד הולך הנה ואחד הולך הנה הוי חמוץ גמור והאוכלן
חייב כרת ואם אין בו סלק לא הכסופנו כאדם שעמדו שעותיו האוכלן מ' ששתר מראיתו"
פטור" ג' אם האשה שהיא לשה היא מקמצת במוס לא תתקן באותמים
שמצנתבהם ויהי מפע שהן מתחמצין ומחמיצין אתהעיסה לא יהאכלה כלי אחר
מלאמים שהקטן בו" ד' אם לשאחר זמן איסור חמץ לו המים
גם שאר המים שרוחצין בהם הכלי לאושמכם לא במקום מדרון

[redacted]

[redacted] ; ו אם [redacted]

קשה [redacted] הרבה ; [redacted] דיני מצות המצוה :

א אין לשון מצות מצוה ולא [redacted] ולא עי"ז חש"ו : ב הלא היה

משתדל בחצותשה ושומר על [redacted] ומסויע בתפילין

בעריבתם וכן לאו ולכל אדם לעשות [redacted] במצוה : ג הלשון

אחרינא) איסור חמץ [redacted] בשעת בשה (ובחבה וכן) מצוה הנעשה בכלים אינו

מבטל אותם כדי שנמצא שבטל קדוש חימוץ : ד אין עושין מניקין המצויין

דה ינו למיר בנת כמין חייה ועוף אבל בלה שעושים אותו במקרה בעשאיתה

(ב) כה שמעבין המצות מותר ומה עוד נהרל לעשותם שלא לשם אותו בחשב : ה

אין עונין בבסח מתענה טבח : ו אין להקל בזה שהחמירו הקדמונים שלא לבל

לעשות סגדיש אוטלש : ז אין לחבר בעים שלמים במצה שהאפה עמהן

חמא דיני אפיית המצה :

תנור שאינו בן חמץ עדיף ליזהר בשיסוקהן כדי לאפות במצה שלבה בחלים

בלבד כלו ואין אלבבה דבמו שבטל עי"ז בחטים כך בלבד בחלים ושיבין

טעמות שתחזק מאחר מחמו הולבן אם הסיקהו כמה פעמים קודם הכסה אינו

מספיק אמר אין להזהרו לעורך כמה כושמחלא הלבו הבחלים עם טבל ולא יסמן

שלא יטולכך ויש נוהגים להטיל בוקרקע חדש כדי שלא יעטרכו הסק ומעבר

נפה הוא : ב טבלה שלחרס חדשה בש הסיקה מטשנים אומבשן מאחר

כיון שהאור שולטו תחתה אמר שאין שלחבת שלב שלגבה מרתחרתא והפת נא

מאפיה מיד ואינו באלבדי חימוץ אבל ערך להסיק תחלה בין תגורבין כוביא בין

בשם בלאמיים בין בקרקע אבל הרבינו תחלה ואחר להסיק יש אומרים ומובלא

ליזהר ויש מי שאומר שראוי לאחרי שלאושו חדרות ברשמן : מצה שאפה

[redacted] שאם הרשין אין חוטין [redacted] נשבין [redacted] בה : ד [redacted]

עם מה נאמר [illegible] חמץ שנופל במקום שנבשל בו נאמרת
מקום והשאר מותר [illegible]

א מי פירות בלא מים אין מקבלין טומאה ומותר להשתמש [illegible] שנגעו
במי פירות אבל שתה בלהיות אצל אין ונגעה בה זה מטמא עשרה
[illegible] ב מי פירות עם מים מקבלים טומאה להחמיר ואת
משאר שיסה הילכך אין [illegible] מהם [illegible] אבן יאבה מים: ג [illegible]
ביין אבל שראה בו בלא טומאה מים שנופלת בשעת הבציר ואם לא בתחלה
[illegible] בשעת הבציר בין להתיר טעם ואם לא אין לחוש לדם הוא [illegible]
[illegible] ביין קודם שנשרה הטיפה: ד מי בישול ושאר משקים בכל
הן [illegible] מי פירות: ה הנשרה במי פירות עד שלא נשרה פחות מכשיעור [illegible]
מי שלא [illegible] בחמה: ו חטה שנלעאה בזבש הן ביין והומץ מותר
ובלבד שלא [illegible] בהם מים: ז ושל בצור המלח קודם [illegible] שלא [illegible]
בתוכן מי [illegible] מלח [illegible] הוא נדבק [illegible] בחטים ומתאחין:

תסא אם מותר להרוך ב שבלים יחד:

א מותר להרוך שתי שבלים ביחד ולאחרונה שמא יצאו מים מאחת לאחת
שאין מי פירות [illegible] ב [illegible] שהוא [illegible] ולא עם [illegible] מותר [illegible] שלא יהא בו מים: ג [illegible] שהמבהבין [illegible]
בחר ועלין אותו אין מבשלין הקדח שלו במים שמא לא נקלה בראשו יפה
ונמצא [illegible] בשמנים אותו וכן כשמולגלין [illegible] החדשות אין [illegible]
[illegible] אותו:

תסד

א [illegible] מים [illegible] בהם מים אין נותנין בהם [illegible]
[illegible] ולא ושרנו [illegible] אבל [illegible] כדי שמרים
[illegible] החמץ [illegible] אסור [illegible]
[illegible] אין [illegible] נותנין בשום פשה ולא [illegible] ב
[illegible]

יוצר מפני אכילת פרס: ג אין חייב אכילת מצה אם בלילה הראשון לבד
ואף אכילה הראשון יוצא בברית: [illegible] תנן
א מקום שנהגו באכילת בני פסחים אוכלים מקום שנהגו שלא לאכול
אין אוכלים בגדה שמא יאמרו בשר פסח הוא ובבל מקום אשר לאכול
שה עצמו כלו כאחד צלה זה מנע שיראה כאוכלו קדשים בחוץ ואם היה
מחוברים או שהחבר מסתו אבר אע שלקח בן אבר והוא מחובר הרי מותר בכל
בנוקום שנהגו: ב אפי בשר עגל ושוף כל דבר שנהגו שיהיה אמור
לאוכלו שלו במקום שנהגו שלא לאכול עמו:

תנא ג דיני אכילת אפיקומן

א לאחר גמר כל הסעודה אוכלים מצה השמורה תחתה מצה שיתבצע אחר
חצות הלילה לשבע ויאכלו בהסיבה ולא ימלך עצמו ויהא זהיר לאכול קודם
חצות: ב אם שכח ולא אכל אפיקומן ולא נזכר עד שנגמרו אז שאכל
הגבן ונרדם אוכל אפיקומן בלא ברכת המוציא ואם לא נזכר עד שאחר שגירך
ברכת המזון אם נזכר קודם שגירך בבקר ישנו ידו ויברך המוציא ויאכל
האפיקומן ואם לא נזכר עד אחר שגירך בבקר לא יאכל אפיקומן ויסמוך על
הסעודה שאכל בתוך הסעודה שאכל שמורות הן משעת לישה אבל במקום
שנהגו לעשות שומר לאחר מצה משעת קצירה אפי לא נזכר עד אחר
הבקר ישנו ידו ויברך המוציא ויאכל אפיקומן: תנן
א אחר אפיקומן אין לאכול שום דבר: ב בו מי שישן בתוך הסעודה והקיץ
אינו חייב לאכול בני חבורה שישנו מקצת בתוך הסעודה חוזרים ואוכלים
כדי מזונו כולם ועדיין לא יאכלו [illegible] כולם יאכלו:
חגיגה אחת מוזגין כוס שלישי ומברך עליו ברכת המזון ובהגיע ושותה
בהסיבה ולא יברך אחריו ולא ישתה יין בינתיים רביעי מצוה לאחר אחר
זימון: תמשדר כוס לבעני:

א כולם רבותי מתחילין לברך ומסיימין ברכת המזון ואינו אומר והלבנון לא אומר אחר
גמר ההלל הגדול שהוא מהודו לה' עד עולם חסדו בגמר שגם כן כי לעולם ואח"כ
אומר שמתבל חו ושתבח שמו ומלכנו ועד עולם אתה אל ואם יחסר יהלבנון עד
מלך מחולל אתו שבחות ושותה ומסובב בלא ברכה תחלה ומברך אחרון עלמה
ואם שתה ולא הסיבה צריך לשתות פעם אחרת בהסבה ומברך לשון בורא פרי
שהיה דשתו [illegible]

א אחר כוסות אינו רשאי לשתות יין אפילו לא פיס: ב חייב אדם לשתות
בה לכות הכוס ויצאו את מיסים ולספר בנסים ונפלאות שעשה הבה לאבותינו עד
שתה כוס שני:

תנב

א מי שאין לו מצה משומרת לא יצא מצרך שלא מצה מרור וכשנאמר סעודתו
מצה שאינה משומרת מברך על אכילת מצה ואוכל אותו כשיעור ואינו שתה אחרין
כלום:

תנג

א מי שאין לו יין בשביל פסח מקדש עליה פת שמנין
המועיל וכוצעינעה ורק עלין עד שבאו הקידוש ומברך על אכילת מצה ואוכל
ואחר אוכל שאר ירקות ומסלק השלחן ואומר מה נשתנה ובלהגדה עד גאל
ישראל ומברך על המרור ואוכל ואחר כורך מצה ומרור ואוכל:

תנד מי שרוצה לעשות הסדר בהרבה בתים:

א ראוי לבני ברוקי בתרין או בתלתא מן מוצאי שבת ראשון בבתיה ואחר ואכיל
כל מאי דעדיף ומברך ברכת המזון והדר מברך לבלאר מדר בביתיה ושתו
איהו כמה דקידושא ד אגרתא ואכל ירקי ומצה ומרור ואיבלא אכל ושתי
בהדייהו ושביק לאו לגמר סעודתייהו ומצלי איהו ברכת המזון ואי לא ידעי
יקרים מלה בעלה והדר אזלי לבתא אחריתא ושתי דיה והדר אזל לבתיה ומיר
הלילא ושתי כסא דהלילא ואי מש לאקדומי לאנך בתי ברישא מברך לאו ולא
אכיל ולא טעים והדר אזל לבתיה ומקדש ואם ירצה ומור אכל בביתו
ואחר עלקדש בבתי האחרים ולא יאכל ושתה עמהם:

תנה

א אמר שבועה שלא אוכל מצה לאחם אסור לאכול מצה
בלילא

בבא פסח ב אמר שבועה שלא אוכל [illegible] בבא נפסח בוקר ואוכל [illegible] בבא פסח

הנפן א שיעור כזית יא דתנו כזית ביצה:

הנפן סדר תפלת ערבית של פסח:

א סדר היום ערבית שחרית ומנחה אומר ראשונות וג' אחרונות וקדושתא

באמצע אתה בחרתנו וג' ותתן לנו ה' אלהינו את יום חג המצות הזה את יום טוב

מקרא קדש הזה זמן חירותינו וג' יעלה ויבא והשיאנו וחותם מקדש ישראל והזמנים

והכהן אומר מקדש השבת והזמנים תוך כדי דיבור יצא אחרי שהוא יחיד שהוא

ב ואם חל בשבת אומר את יום המנוחה הזה את יום חג המצות הזה וחותם

מקדש השבת וישראל והזמנים ואין אומרין ברכה מעין שבע: ג אין

שליח צבור מקדש בבית הכנסת: ד שפת לומר אתה בחרתנו [illegible]

יצאו: ד בליל ראשון שלפסח גומרין ההלל בעבור בעומה [illegible]

הנפן סדר תפלת שחרית:

א שחרית בשאין נקרין הזמירות שבשבת ומתענים ונומרים ההלל ואין

מפגעין בלא כורך שאמרו בקש באמצע הטלק שלא בשלום אבין או ליבן

ומשיב בשלום לבל אדם בבל שבת לשלום (ג) הקרקוס שלא בשלום אדם

בבבר ומשיב שלום לבל אדם ואם נתן באמצע ושהה אם כדי לבמור את כולו

איינו צריך לחזור לאחר מקום שנתן: ב בבל אם עשה קרים באמצע

ג מעיחין שני ספרים וקורין בראשון הגבוי בבל שת בא מן משנו עד

משוך מעריב עבודתם ומפטיר קורא בשני בבל שת בחק ומחר שהראשון

ומפטיר בי הקשוב בעבדמה ומתפלל תפלת מוסף ואין משכילין בשם בבא

ואומר (ד) בוסקוס משם ומשלך מלשחוט בבל שת השעם:

תנפן תפלת ליל שני וקטרת העומר:

א בליל שני אחר תפלת ערבית מתחילין לספור העומר ואם שכח ולא לספור

בבל שת הלילה הולך וסופר כל הלילה ומברך עליו אחד לספור לשעמו עליך

לקונו מעומד ובשרך תהלה וסופר הימים והשבועות ביום הראשון אומר

היום יום אחד עד שמגיע לשבעה ימים ואז יאמר היום שבעה ימים שהם

שבת [illegible] יום ה׳ ומים שהם שם שבועות
[illegible] יום: ב אם נעשו בו המלאכה ושלמו מלאכתה
הרי זו מלאכה חדשה לגמרי ולא מלאכה ראשונה והמדקדקין אינם מקדישים עד שיגמרו המלאכה וכן יאמרו
בעשרת: ג המתפללים בעצרת מוסיפים מעין המאורע ואם יזכור
בלילה יברך לישמר: ד מי ששכח ולא הזכיר בין השמשות כמה ימי
הספירה בלילה יאמר בלא ברכה ויכוון שהם אמר בלא היום כך וכך
אינו יכול לחזור ולספור מהלכה אבל מקודם בין השמשות כיון שאינו שמן מפורש
הוא בסדר [illegible]: ה אם אינו יודע החשבון (פתח אד ערבא דליסיים כמו ששנו
מהלכה [illegible] עד ש ישמש מחשיך וסיים כולהו יצא): ו אם פתח ואמר
בשם אלהי אדעתא דטמא היום ל שהות קבל שהם ל ונזכר וסיים בל והס ל
אז אסרא הס ל ופתח אדעתא דלטמא ל וטעה וסיים בל אינו חוזר ומברך:
ז שכח ולא טרף בבוקר יקדיר ביום בלא ברכה: ח אם שכחו לברך
בראש מהימים בין יום ראשון בין משאר ימים קונה בשאר ימים בלא ברכה אבל
אם קנאם מקודם אם ריבה יום אחד ולא מפר וסמוך בשאר ימים בברכה: ט
בלבשת שבת ויו״ט מברכין וקונין אחר קידוש בבה ובמש ויו״ט קודם הבדלה
אחר קידוש הקהל וכשחל יו״ט האחרון שבשבת במש דאין אומר קידוש והבדלה
בשום אחת שלאחר קודם שמברכין עליהם בבה: י אסור לדקבוק חדש
אף באש הזה בין לחם בין קלי בין כדמל עד הבדלה ה בשם ובאו עד הבדלה
יז בשם:

פרק יום שני ושלישי

א יום שני קורין בבראשית אמור שר הן כשב עד שוף העם ומעשיר קורה כמו ביום
ראשון ומעבור במלכים בבקר דיאשיהו מן שלח המלך ושל אחזיהו לא קם בעמה
ב יום שלישי שהוא חשמ ערבית שחרית ומנחה מתבלבל בדרכו ואומר יעלה
ויבא בעבודה ואם לא אמרו מחזירין אותו וכן מזכירין בברכת המזון ואם לא
אמרו אין מחזירין אותו ובמוסף מתבלבל בדרך שמתבלבל במוסף שביו״ט: ג
בהגיס שביו״ט אומר את יום טוב מקרא קודש הזה ובחשמ אומר אתיום מקרא קודש
הזה: ד כל הימים שבחשמ ושני ימים אחרונים שבו״ט קורים ההלל
בדילוג כמו בר״ח: ה סיום הפרשיות שלה ומי הנפח מ שלך תורא

קדש [illegible] במדבר [illegible] ט חסר שתי נפ"ח ב
ביום ה' שביום שני שה"ח שבת קורין לאחר אתה אמרת [illegible]
קורין קדש בבשמא במדבר א' ז' בכל ימי חול המועד ושני וט' אחרונים קורין
בסדר שני בקרבנות המוספין שבתורה ומתחיל והקרבתם עד סוף פרשה:
בשני וט' האחרון מקדשין עליהן ואין אומרין זמן: ח' מעבירים ביום שבת ויבר
דוי ובוים שלינו עוד היום בנוב לעתור: ט' שבת שחל בחול המועד ערבית שחרית ומוסף
מתפלל כדרכו בשבת ואומר יעלה ויבא בעבודה ובמוסף אומר סדר מוסף יום חול המועד
לא שמשכיר שבשבת ואומר ותן לנו אתיום המנוחה הזה ויום חג המצות הזה אחיתם
ויקדש השבת וישראל והזמנים ומעבירין היתה עב:

תענית סדר הבדלה במעשי יט:

א' במועדו יט' בין במועדו יט' לחול ב' במוצאי יט' לחשמ מבדיל בתפלה במו"ש
ומבדיל על הכוס כמו במ"ש לא שמעינו מבדיל על הנר ולא על הבשמים לא שמעינו
מברך לא על הנר ולא על הבשמים: ב' יט' שחל להיות בשבת אומר באתה
בחרתנו ותודישנו: תענית בה"ב אחר המועד יסו:

א' יש נוהגים להתענות שני וחמישי אחר הפסח ושם אחר חג הסוכות ומתענים
עד שיעבור כל חדשי הקיץ ותשרי וחצי מחשון:

תענית דינים הנוהגים בימי העומר:

א' נוהגים שלא לישא אשה ב' פסח לעשרת עד לל"ג לעומר מפני שבאותו זמן מתו
תלמידי ר' עקיבא אבל לארס ולקדש שפיר דמי ונישואין עמי מישקנץ ותשמישין
אותן: ב' נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג לעומר שאומרים שאז [illegible]
להסתפר עד יום ל"ד בבקר אבל חל יום ל"ג עש שאז מסתפרין [illegible]
ג' יש נוהגים להסתפר בלח ועשרת הימים: ד' נוהגו הנשים שלא לעשות
מלאכה עד מוסח ועד עשרת משקי שרת הקמה וחיטין:

תענית סדר תפלת חג השבועות:

א' ביום חמישים לספירת העומר הוא חג שבועות וסדר תפלה כמו ביום שלשה
לאחר הרים את יום חג האשמורת דין מתן תורתינו שמדים ומתפללים

ונמצא יום הכל ומוצאי [illegible] מתחדש השנשי עד
סוף חדש המשרה קורין בשני וביום הבכורים ומשמרין במרכבה דיחזקאל
ומלויים בסדור השאני רוח: ב ביום השני קורין בפרשת הבכור עד סוף סי
ומפטיר קרא בפרשת חול ומפטיר בחזקוק מן ולה׳ בה׳ וכל קדשו ועד לנגינותי:
ג אסור להתענות במועדי חג השבועות:

הלכות יום טוב:

תצה איזה מלאכה אסורה ביו״ט:

א כל מלאכה אסורה בשבת אסורה ביו״ט חוץ ממלאכת אוכל נפש וחוץ מהוצאת
והבערה וכן מכשירי אוכל נפש שלא היה אפשר לעשותה מאתמול: ב
קשירה וטחינה וצידה וסחיטה ועידה אע״פ שהם מלאכת אוכל נפש אסרום
חכמים: ג אין מוציאין משא מלהבהמה ביו״ט: ד מוקצה אע״פ שמותר
בשבת החמירו בו ביו״ט ואסרוהו

דין יו״ט של גלויות

תצו

א בגלויות שעושין שני ימים טובים לספק כל מה שאסור בראשון אסור בשני ומשין
כמו שמלאכל בו ואם עברה מרבנן אין מחמירין לגרותו לא מלקין אותו: ב
אין חילוק בין ראשון לשני לענין מת וכן לבחולאת הנגע אע״פ שאסור בראשון
לא״ש שבראשון מסכנה בשני מות אע״פ ש״ ישראל חוץ מיו״ט שני אלה דשני ימים
קדושה אחת הרי מתה ג בני ארץ שבאו לגלות אסור לעשות מלאכה
[illegible] אבל לעולם לחזור וכל זמן שלא הגיעו לישוב אע״פ אין רשות לחזור
שותרבו שעדיין לא הוקבעו לדיות כמותן אבל אם הגיעו לישוב אע״פ אין רשות
לחזור מותר [illegible] שעדיין לא הוקבעו ואין רשות לחזור נעשו כמותן ואסורים ב״ן
במדבר בין בישוב ובלחוץ לשתות אין נתנים עליהן מרי מקום שהכל בשם:

תצז דין הבנה ביו״ט

א אין עדין הגיסמן [illegible]: ב הגיסוטות והיה שהן מוקצה אין משקים אותם
ביו״ט ואין נוטלין לפניהם מחטות שמא יבאו לשקותם: וכל שאסור [illegible] כלו

אן לה שהתמשש [illegible] ג אפי׳ סתם עדות אסור כגון
מעיות חיה ועופות שהעופות מעלה זו ולבחר מועצא בדם אפרים אחר ירושלים [illegible]
אם מצא המיצר [illegible] בידו עשמעיט מעדו: ד סתם מוכן מותר ביום
מעוז דהוי סתם פיקחו: ה אם סבר אמת המים בבטסה ובעיאה מעיט מותר ליקח
מעיתה דגים ביום הלכ מעדין ועומדין: ו אוזים ותרנגולים ויונים שבבית חשבתר
הלעמוד ים לאכילה מותר לעולם ולית בטהם מזונות וכשאין מחוסרין עידה מותר לעמוד
ואין עריכים זימון: ז שאר בהמה ועוף שמחוסרין עידה שעדיך לומר הבא מזונה
ונעודנו אסור לעולם ולית בטעה מזונות וכשאין מחוסרין עידה מותר לעולם ולית
בטעה מזונות: ח אלו עבדי שקנו בסידס ולבו ובשעבדים ועדיין הם קטנים שאין
עריכין עידה מותרים בבא זימון ודוקא בסידס הסמוך לעיר בתוך ע אמה דשבתי ה
עיולה והאסחט זימון אין מושבין לה כיון שמחוסרת עדה: ט יוצ שובך ויוצ עליה
ובעיים שקנו בטעיחים אסור לעולם בסד אין זימון מושבלהם והלא בנוגים אבל בק
בקטנים שאינן מעיחים מותר לעולם אבל זימון עריכין: י כיצד הוא הזמון
אומר זה וזה אני טעם לאחר ואין לנשמעם אבל באומר מבאן אני טעם לאחר לא
מני: יא אם זמן לה שובך ואינו עריך להלכה אינו מושבל: יב זימן שנים
ונמצא אחד זימן שחרים ולבנים בקנים המוגרלים בחיצה ומצא שחורים במקום
לבנים ולבנים במקום שחורים אסורים אחר מטלין: יג זימן שנים ומצאו מאתים
יד זימן בתוך הקן ומצא בבר הקן אסורים ואם אין סביבותיהם [illegible] אחר
הרי אן מותרים והלא במדדין אבלהם הם מעריחין אסורים ואם ישקן אחר בתוך
ג אמה הם הוא בקן זוית שאינו יכול לראותו מקן זה כיון שאינם מעריחין לא מודין
משום דבלהיטא למדדה ולא הדר ואי לקוניה לא מדדה: טז גוי שהביא אחרון לישראל
ביום בני יונה קטנים משובחת שיש לו בשר כיון שאין עריכים עידה מותרים
יז השוחט בהמה ביום טוב לשלמה יבדוק עד שיעשיט שאם תמצא טרפה לא
יהא רשאי לבשלה: יח אם נמצאה טרפה אסור לטלטלה אבל מותר לטרוף
לגוי כדרך שהתרו מבירה לשר לשלח ישקול ולא יזכיר סכום דמים ואם אינו
מה מינו יקח מהמנו מישראל: תצא דיני שחיטה ביום:
א אין מוחאין כפין לחכם ביום לרוחת אם הוא ראוי לשמוע בו שמא תהיה טרחה

ב [illegible] הבנים
[illegible] בהם [illegible]

[illegible] ויחדרנה בגשחקת וחכם שרואה
[illegible] ב יכולים לתלות סכין והבהמה אצל מבחן
בשחוט ואפילו גדיקטן שצריך להוליכו עלכתנו ואעפ שהיא אשר בהוליכו מחתמוכ
ג יכולים לתלות סכין והבהמה בהמות שיוצאות ורצות חוץ לתחום ובאחוזות
בתוך התחום הרי אלו מוכנות ונוקחין מהן ושוחטין אותם בגוי כמו שהן מוקצין ואין
רעות אנשי העיר עליהם וה"ל בבהמות ישראל בשוק אסור ובלא שבים שהיא בהמות
במקומן אם ידוע שבאות חוץ לתחום חוץ אשורות ואם אינן מותרות אפילו בא ובעוד שיל
שבמקומה הולכין בעמקן לתקל: ואם הביאום לעיר ישראל השכר או אפילו אתם בעיר
שרובה עכו"ם מותר שלא [illegible] הרוב מביא: ד בהמות שידועות שבעת
חוץ לתחום ומצאו בגוי שעה אומר שבאה מבערב הכנסן וחוץ לתחומה ומותרות
ויש השחטה בספק שחזקה מבערב הכנסן לתוך התחום: ה עבד שנולד בגוי
מותר לשחטו אם האם עומדת לאכילה והאדקים ליד בגויה שבלו חדשין ואם הי
שבתוך סמוכין זה להעלם בזה מותר בזה: ו בהמה מוכנת שראה שמת
תמות והא אפילו ואל לה אסור לשחטה אאפ"ש שהות ביום כדי לאכול ממנה
כזית עצם מבשר וכשיש שהות ביום ושחטה אינו מטלטלה אאפ"ש שיוכל מלטה
אבר א ומביאו אחר: ז אם שחט בהמה בשדה לא יביאנו במטה ובמטה
בדרך שעושה בחול לא יביאנה חוברים אוברים: ח עוף שעדיין בגלים ושלחו
שעתרפקן אברין ולבן צריך שיהיה מעט לבנות ובדיקה אחר שחיטה מותר לשחטו בגוי ולא
חוששין שמא ומעמא טרפה אעפ"ד אתלטד בה רעותא: ט בור בזמן הזה שאינו יכול
לשחטו בלא אין חכם יכול לראותו בגוי אם ישנו מום ואפ"ל חסעבר ואחזו ומצאו שישנו
מום אינו יכול לשחטו אבל אם נולד במוטו ונבר ואחר שהוא מום שראוי לשחטו אלין
יכולים לחקור עמו בגוי אם נמצא המום מאז ומתיה: י חותן ואת בנו שעמדו בור
מעלה שלא את הראשון עמלו שחטו ואינו שוחטו וחזר ומצאו שם ומעלה שלא את
השני רעה זה שוחטו רעה זה שוחטו: יא בהמה חצה שלבו וחציה שלישראל
יכולים לשחוט בגוי ואפ"ל שלהם שתים ישלבשחטה שתיה: יב השוחט בגוי
בגוי אינו לשחוט אינו רשאי לתלש הצמר לעשות מקום לסכין לא תפנו ומושטו אינו
ואלך ואם נתלש נתלש: יג השוחט את העוף לא יסלוט את הנעה כדי לשות

מקום

נפסין: יד לא ישתמש אדם היום לאור אחד ישנו אבר מובדל ואם שבר ושחט
אם ישנו ודקדוקו מבש בשבר ונחות מלכתה בו אבל אם הוא [illegible]
אם נוראות לעצות בו בשעה ואם שחט מותר לבשות בו אבל שאינו [illegible]
יו הכנים עבר הרגה לבית לעמיד גבוה והוא כבוש במקום אחד מותר לבשות בו שכל
זמן שהוא שבור דעתו עליו לבלמה שיעמוד אבל אם הכסם מלא קוסתו לעמוד נגתו
לא נזרחתי שהוא מוטעבל: יז מלכים אדם מלא קוסתו ועבר לבית בשמש נעשה
בור בעדו ולא חמרין שהוא בטל חבר קרקע הבית והוא שיחד לוקין זאת דבין שלא
שטחו מלחה מלחה דלעבר ביום ליה ואם הוא עבר תחתיו מותר לבשות בו: יח כני
אין שוחטין אות ובוט ואם שחטו אין מכסין את דמו אפי ישנו עבר מוך מפני שהרוחה
אמר ז' איתיה הוא שאלו לא הין מטרחים לבשות דמובוט ובא לוקיל חלבן ולעבר
אם דישומן ערל יכסנו: יט שחט בגמלחיה ונתערב דמם ויש לעבר מוך
אז אבר כירה אם יכנסו בדקירה אחת שאינו ערך להרבות בשבעים הבהמה
יכסנו ואם לא יכסנו: כ שחט עגור מעיט ולא כיסה דמו לא יכסנו ביום

תעט דין מליגה ומליחה ביום:

א אין מרגלים ביום כיצד הוא מרגל זה המוציא כסבשר מרגל אחת מבני מדינה
כל העור שכם ולא יקרע מפני שעורה בהפשטו זה אוחזו שאין בו עבין לקצר:
ב אסור לטלוה ע' יאחד מולגו לאכול עורו: ג אבל אם נשחטה בם מותר
מותר להניח עורה ולתנו במקום דריסת רגלי הבנים אבל שאין עבר כלב ומל
מותר להעביר ולמלוח כאן מעמעמקן מסט עד שיפלה התבלו אבל אם נשרטה אם
אסור: ד אין מולחים חתיכות ולא מרבין מלח אם אינו מלוח עד שיתן עליו
שנשחטה ביום וכן אסור לטלטל בשבת אבל אם: ה שלו שלחתיך שבבר ולא
הוא לא שמלחתו לא יפור לבתו ש מ אחרי יום ועוד שהוא לטלטל לקצב עליו ובשר
ולאחר שקצב עליו אסור לטלטל מחמת לעבר:

תק הנערך לבשל בשבת היום יתבשל

א אין קנים בשר בטומן ומשם לאור לטבח ת"ל נמלט אוכל שתל לבלות הרבה
הרבה שותק שמרק בשלו לא מחלק לה משלו יותר מדבר שות כפי הצרכו

[illegible] ב אסור לשקול בשר אפילו בביתו לידע
כמה, ובשל ואפילו לתינוק בתוך המחצה לשמור מן הטבלים אסור אפילו היא תלויה
במקום שרגלים לשקולבה ואפילו לשקול מה בגד מה אסור ושותל לשקולבו
בידו שלקח החתיכה בידו ומשער כמה ישבה ושבח אומן אפילו זה אסור אבל אם
הראה לבנו דרך חתיכתו לחתוך ליטרא או חצי ליטרא חותך כדרכו ואינו
חושש: ג אין מקבלין מבשר בסכין לתלותו אבל ביום אחר מותר
ואם לשתתבו מקום מותר אפילו בסכין: ד מוכרים הלחם והגבינה ו
ומחלקין אותם אחר אבל אין מוכרים אותם בשוק ולא בחנויות ולא באדמה
משום דמיחזי כיבוד ואין נוטלין אותם במסגרים שנראה כעשה לערוך השולחן
ה מותר לאפות כמה חתיכות בבת אחת אע"פ שאינו צריך לא אחת:
ו מותר לטגן בשר ביום אפילו נשחט מעלה ומטוב:

תקא שביעי האסורים ביו"ט:

א אין מוציאין עצים מן הקורות שעמדו לבנין ולא מקורה שנשברה ביום
אבל אם היתה רעועה משיו וקרובה להשבר אבל אם נשברה מעיטאם
אפילו בשבת אינו מתקנין ממנה חתיכות גדולות ולא יבקע לא
בקורדום ולא במגל ולא בגרזן לא בקשיש ובעד הקעל שלו אבל לא בעד
הרחב ושמי שהוסר מעל בקופץ לבו שאין אנו בקיאין מהן ולא הזיר לחבקין
ב עצים גדולים קצת ורחוים להסקה בלא בקוע לא יבקעם בכלי ואפילו בשבת
בד ושמי שהוסר: ג אין מביאין עצים מן הקשה אפילו היו מכוסים שם מ
מבעוד יום אבל מביא הוא בשדה מלעיו ומדליק שם ומביאין מהמכוסים שבלילה ו
ואפילו היתה מוקפת שלא בשם דירה ובלבד שיהיה לה מסגרת ותהיה בתוך תחום
שבת ואם חסר מכלום הרי הן מוקצה: ד עלי קנים ועלי גפנים אע"פ שהן
מכונסין בקלבוף כיון שהלחה מבחוץ הרי הן כמפוזרים (חסר) ואם הוא עליהם
כל צרכו מותר הרי הן מכונסים: ה עצים שנשרו מן האילן בוטלין מפיקין בשו
ו כגון שנשברו ביו"ט אין מפיקים בהם מעט שהם בגבר אבל מפיקים ב

בגדים ומלבושים בגדים שנשתנו מעין: ד שקרעם [illegible]
מסוקין בקלטרין ביום ואם אכלם ביום אין מסוקים בקלטרין:

תקב דיני האש ביום:

א אין מוציאין האש לחצר בשבת ולא מן החצר ולא מן הבית לחבירו ואין
נותנין בחצר ואין נותנין [illegible] לא בשפופרת ונהגו בכל בתי ערים שלבנים בהם
עד שלא להכנס לחצר המשמשת מדורה ביום כשהוא [illegible] [illegible]
אינו מועיל אלא עד שיקדים המדורה מפני שעראה בבוה לא מן [illegible]
הנעים בגרבוב מוערך בשעוי כיצד מטח עץ [illegible] ומכסה [illegible] תחתון
ואחר התחתון עד שהוא מגיע לארץ וכן הקדירה חוזר אותה ומכסה [illegible]
תחתיה אבל לא יטחנה עם האבנים וכן המטה חוזר הקרשים לא [illegible]
הרגלים תחתיהם אבל בגדים לא יעביר אותם אבל עם שורה עד שיבא [illegible]
כאן מהבל לא ישנה ויתחיל מלגעלה לבמה וכן כל כיוצא בזה ערוך שלחן:
אבודה שלדרך שלגעים שהודלקה במדורה [illegible] שלא אחאר בו האש מותר
לשנותא ואינו דומה לבסיר שמן מהרה ג אין מוציאין את הקולר ולא את
הדלת בבקעה ד לדרך מותר לנשלבקדרה חדשה ביום:

תקג - שלא להכין מיום לחבירו:

א אסור לאפות לא לנשלא ולשחוט ביום לצורך מחר אפילו הוא שבת אז ולא
ואפילו בערב ימים שלרה אבל ממלאה אשה קדרה בשר אם שאינה עיפה
לא לתיבה אחת ודוקא קודם אכילה אבל אחר אכילה אינה נבלה
לבשל לבלמר חובל מטה כיון דהוי הערמה מיהו אם עבר ובישל מותר
לאכלו: ב ממלא כוסות חבית שלאים אע"פ שאינו ערוך לא לא
לקיבל אחר: תקד דין תבלין ביום:
א ויכין את התבלין כדרך שאם ידון אותן מבשל יום טוב טעמן אבל מלאה ונדון
כדרך ביום ואם הם הם הם הבשלת אז שרוך בקדרה ונירנא בה כדי שישנה
שאם שחק המלח מעט לא יפגם טעמו ואין שוחקין את הבלבלן ולא את ל

[illegible] מדרגות [illegible] משום דמוי כעובדין דחול לאדם [illegible]
[illegible] מותר להתוך תבלין ומדוך אבל מדוכה ואת
אבלים אסור לדרך לא אבל שהיה אשר לבולטם מטיבו: ג אין כותבין
הרבות במחשבת גדולה אבל כותבין במחשבת קטנה שאם השנוי שלה
ובאי אבלין בקטנה אסור וכיון שאין יודעין [illegible] מה עקרת גדולה אין
קשורין ושל לחשוד חמל: ד מותר חרש לחרוד אבלין ליתן בקדירה
כדי שלא יקדיח תבשילו:

תקנת דין [illegible] בהמה ביום:

א [illegible] שהיא עומדת לאכילה ומעה לחלוב אותה לאכול החלב אם נקדוה
שחרלה בה אוכלים אסור ואם ישנה אוכלים מותר וכגון שבא החלב
לסתום אם שיש טרורין [illegible] אבל החלב בלעמנו לא הותר
עד פחות שנותן בלבו:

תקנת דיש לישה ביום:

א אין מחדדין קמחו ביום לאיתה באומד הדעת ב אין מרקדין
את המלח בתחלה אבל עד שנוי אבל אם ריקדו מתמול ונבלע עדיין אוקים
ורועה לריקדו פעם שעתמו אך בלא שמן ואם לא נבלע [illegible] שרוצה
לריקדו שעת כדי שיהא הטבשה עדיף שכבר קצת כגון מה שלחן: ג
הלש ונישה ביום רוצה להפריש ממנה חלה ולהוציא לבן אבל מישה שלבשה
מעיט אסור לפרוש ממנה חלה ביום: ד המפרישה חלה ביום והיה
לאיאה אותה ולא ישרפנה שאין שורפין קדשים ביום לא מניחה עד הערב
ושורפה: ה מותר לעשות ביום פתן גרוטס ולא חיישינן שמתוך כן
לאפות יותר ממה שעדיף: ו היה לוקחת אושפה בשותפות עם
העכו אסור לאפותה ביום לא יחלקה ויאפה את שלו: ז אם יש
לאדם הלבה פת בקייה אינו אופה פת אחרת ראוי יש לו בני בית
שרגילים להאכילם פת הדרחה אבל אם ישלחו פת הדראה הרבה ויכול לו
לאפות

לאפות שם עקיה: ח אסור לעשות שאור ביום לא שיהא מעשה שאור. אפילו
לעשות מעשה: ט אפילו נשתטה הבהמה מערב יום [illegible]
ביום: תקלד דיני אפיה ביום: לא
א אופין בתורני דהיינו תנורים שלנו הגדולים ופיהם בצד ובלבד שלא אתחמם
דהיינו שמאתמחת ויסלל הלחם ומעבר משמאתה ליה ומחיצין חמין באמצעי:
ב אע"פ שעצים שנשרו מן הדקל ביום אובשבת שלפניו אסור להסיקן אם
נשרו ביום לתוך התנור מלבה עליהם עצים מוכנים ומבטלם ובלבד שלא יבא
בהם עד שיהבטלו הרוב: אבל אם נפלו מעצמן בשבת אסור להסיקן ביום שלאחרין
אפי' לא ביטלם ברוב: ג אסור ליקח עצים מבין העצים להתחבה אשר בתנור
הוה ליה מתקן מנא: ד תנור שנפל לתוכו מטיח הטיט אם אפשר לאפות בלעצלת
בו בלא גריפה ולא יתחרך הפת אוהצלי אסור לגרפו מפני שהוא מבטלו שלא
לצורך אבל מותר להשגיח האש והאפר שבו כדי שיהיה חם ולא יבא בתוכו
אע"פ שאם היה נגעבו לא היה כדאי לחרכו אבל אם יש בטיח אחר שנפל לתוכו
כדי לחרך הפת או הצלי אם היה נוגע בהם אע"פ שבלא גריפה היה אפשר לאפות
ולצלות בטיט שהיה מתחרך מותר לגרפו דחשיב מבטל לצורך ודוקא בתנורין
שלהם שהיו מדבקין הפת מביבם אם ואין עיסה לבתם לא מהטיח שנפל לתוכו:
אבל בתנורים שלנו כיון שאם לאפות מצה בהן בלא גריפה מותר לגרפו מה אפר
והגחלים ואינם שהוא מרבה אם בלא כן וכשם שמותר להבעיר לצורך אוכל נפש
כך מותר לבנות לצורך אוכל נפש והם במטה בשר על הגחלים וכן נהגו: ה
תנור וכירים חדשים אין מטיחים אותם בשמן ולא משין אותם במטלית אבל מותר להסיקם
אפ' הפעם ראשון ובלבד שלא יעשם בעוכי דלחמן ואם הוסקו יותר מדאי והוצרכו
להיות כדי לאפות בהן מותר לגרף מותר לשרות במים המרבדות שמרבדין בה התנור
אע"פ שמרבה: ו מותר לאפות תנור מלא מת אע"פ שנשרפו לאפות אחד
ודוקא בתנורים שהיו קטנים והיו מדבקים הפת בדפנותיהם ומתוך שהוא מלא אין
מקום לחומן להתפשט והפת נאפה יפה אבל בתנורים שלנו אין לאפות יותר ממה
שעייך: ז מותר לחתום פי התנור בטיט ורטש שעל שפת הנהר והוא

שרשאי [illegible] אין עשה [illegible] ליטול בידו אחד [illegible] ביום אסור:

[illegible] פו פיהתבורו תקח

א אין מבטלים את האבנים בעבודת אלילים אסורות עליהם מפני שמחקמן ואין שובריס
את החלק ואין חותכין את הציר בעבודת עליהם ואין מועלין את הקנה ואחיב
בשעתו כמו שפוך בעבודת עליה ב מועשים הנעשים בשבילם לא חייבין שמא
תקלו: תקט דינין פרטיים להלכות יום:
א שפוך שגרף אע"פ שחתא וטל בשבת בידו אין מתקין אותו: ב שפוך
שרוצים בעבודתו והיה ארוך יותר מדאי אסור להתבונן ולא נשרנו: אין משחיזין
הסכין במשחזת שלה אבל מחדדה על העץ אחד אחד ואין מורין לבל
[illegible] עדי שלא יבא לחדדם במשחזת: בלא בשיכולה להתלך בדוחק אין שם
שבמגרה אבנאים אינה יכולה להתוך כלל אין משחיזין אותה אפילו על העץ שמא
ובא להשחיזה במשחזת: ג עוטות שמעלאין אותם בשר וביצים מותר [illegible]
ביום והוא שיתקן משם החוט ושימט במחט ויזהר שלא יתלך החוט ביום:
ד מותר להתלך ביום אגד גדיים ושעות מקולמין וחוטין תפורים וכן יכולין לשיוך
כתיבה אין ממלטוט שקשרים בו חשוך: ה מותר לבנין ביום כל בדבר
שאינו בונאדון שלגזיה ואחר הלבנים ואפילו בשדיטה פשדיטה שלבשר והוא
שכשיתבנו יתנו אותו על המאכל מיד אבנאים הוא בטוח מטבלה ומוצאה אסור
לבנות אע"פ לאחות בודבר התר: ו אין נוקבין נקב הרש בחבית ביום
ז לטבילה חדש ביום דינו כמו בשבת כדאיתא בסימן שכ:
תקי דברים האסורים לעשותם ביום ואיזה מהם מותרים ע"ר שנים:
א מובלין מלחות ומפרכין קטניות כדרכן ביום ומנפח מעט מעט ואוכל ואפילו
בקטן ותמחוי אבל לא בטבלא ולא בנפה ולא בכברה: ב הבורר קטניות
ביום בורר כדרכו בחיקו ובתמחוי אבל לא בטבלא ולא בכברה בא כל
כשהאוכל מרובה על הפסולת אבל אם היתה הפסולת מרובה על האוכל
בורר את האוכל ומניח את הפסולת ואם היה טורח בברירת האוכל אבל
אם היתה הפסולת מרובה על האוכל בורר אתה אוכל ומניח את הפסולת ואם
היה טורח בברירת הפסולת מן האוכל יותר מטורח בבירת האוכל מן הפס

הפסולת

פי' מעזיעים:

פי' קערה שלה

הסמוכה אל [illegible] מלוכה בורר [illegible]

ג אין נוקשין [illegible] בשבת שלו ואין מחתכין [illegible]
בשל מתכות מותר: ד אין תולין המשמרת ביום לתנן בה שמרים אבל
אם היתה תלויה ועומדת מותר ליתן בה שמרים משיום לתנן ומעריס והלבה
אותה ליתן בה רמונים ותות) בה רמונים ואחר נותן בה שמרים: ה אין בל
נוזלין את הירק בתפרים שדרך לחתך בהם מן המחובר: ו מתקנין את
הקורדס והעבריות: ז אע"פ שהותרה הרשאה ביום אפ"ש שלא לעורן באישה
מישראלית ובולטת כדרך שהוא עושה בחול לא [illegible] פיעדהמטיא כדי
ין מפקוס לתקוס לא יביאם בסל ובקופה לתת לתוכה לאוה כדי שיוה
לא יביאם עליבתנו אן לבעו אחד אוב דמופת מלעורך יום מביאם:
המוליך את [illegible] לא ישיב אתהקופה לאחריו לא עטלה בידו: ח וכן מ
משאות שדרכן לשא אותן בתוכו ישא אותן עלגבו מאחריו ושדרכו לשא
להשא עטלה בתוך ישא אותן בידו לבעו אן יכרוש עליהם בגד וכן בלבתעה
משעניה משא ואם אמר כגון שזמן הרבה אורחים ויצריך לתהר ולהביא לבעיהם
עושה כדרכו בדא בעשה שהאדם אבל עב בה מה לא יביא בכלי: יא
אין מביאים עצים לאבתבל ולא בקופה ולא בתחעלת אבל מביא במטפחת בחיקו

תקיא הבערה והחם המים:

א מותר להחם בעשות מדורה להתחמם כמזה: ב מותר להחם ביום מים
לרחוץ ידיו אבל לא כל גופו ואפ"ו יוה צו בבת אחת אבל במים שהומן
מעיום מותר לרחוץ כל גופו אפ"ו כאחד מיהו דוקא אחוץ למרחץ אבל בבית
אסור: ג אדם מותר לטבול ביום מטומאתו: ד אין עושין מעבר דהיינו בגל
מוע בשמים שבהחשים בין להריחבין לעבר הבית או הכלים אבל אם עשוין כדי ליתן
ריח טוב בפירות למותק לאכילה מותר אעפ"ו אם מבקרן עבה בחלת שבעה:

תקיב שלא לבשל לעכו"ם ביום:

א אין מובשלין לעורך עכו"ם ביום אסור לקחתו שמא ירבה בשבילו ודוקא
לקחמיון אבל עבדו ושפחתו וכן שליח שנשתלח וכן עכו"ם שנשתלח מותר לה אכילה

[illegible] ושלמה [illegible] לאפות לה חם [illegible] מקדיש בשה ושלמה
נותן מותר לטמון מותר לחבות לה: ג. אסור לטשל ולאפות לשמן כלים
אבל מותר לטלטל מאוגרת לית לטשה:

תקיב ביצה שנולדה ביום:

א ביצה שנולדה ביום [illegible] לאכלה ואם מטלטלה אפילו בשלם טלן
אסורות: ב. מנין אם נולדה ביום אובחול אסורה: ג. ביצה שנולדה ביום
שנתבשלה [illegible] בשר [illegible] ובשיל אם ישלם כשלה הבלמוהר חוץ מן הביצה אבל אם
לשנבו [illegible] וביצה בדה מידי דלחזו [illegible] ונתבלא עבידלה [illegible]
ד מותר לכמות עליהכלי כדי שלא תשבר ובלבד שלא יגע בה הכלי: ה
אפילו ביום ראשון מותרים ביום שני בשני ביום שלישי שלישית אבל בשני ביום שלישי ובן
בשבת ויום הכפורים לה לזה נולדה בזה אסורה בזה: ו ביצה שיצאה רובה
מגוף ותחזרה ואחר מלדה ביום מותרת לפי אין אפילו ברגל אם ונה שלמה ונולדת
עיקר מוך לחטיכה ולא מצא בה ביצה מותרת שהתורעלת אינה יולדת תבלה
ואנו תולין שמתבלל יצאו ואחר והזר והוא שיש תורנגל זכר תוך ל' יום
ואין מסתפק הר שאין נוטר שאבד אנשר שתלד בלילה ואסור אבל אם לחטין מעיט אפילו
לטא אבר בהדה שריא שאנו תולין ש מה תמול נולדה דבלא זכר ונקבה ולדות ביום לפי מותר
לטחה ביצים מן הגוים בלילה ראשון שלו הגוים שמעיפו נולדו וכן בלילה שני שלשי ימים
טובים שלנוה אבל לו בלילה שני סלרה ולא בלילו שלאחר השבת: ז. השוחט
תרנגלת ומצא בה ביצים גמורות מותרות ואפילו ביום שלאחר השבת: ח. אסור
שלוה ביום אסור ואם נולד בשבת אסור ביום שלאחר:

תקיד שלא לכבות ביום:

א אסור לכבות הנר ואפילו אם רואה ביתו שנשרף אם אין שם סכנת נפשות אין
מכבין הנקעת אפילו כדי שלא יתעשן הבית אם מקדלה אוכלי לשמש מטתו: ב
להשות הנר כדי להרחיק השמן מן הפתילה תשוב בכלי ואסור ובן אסור לנקות פתילה מנר
הדולק אפילו ליתנה בנר אחר שהרי כשמוציאה מדליק מכבה אחרת: ג. נר
שנשרף שחצה להדליקו ביום ואם עשיו סלאה ושרף כולו ונפלה מביבה דבר
בתוכו

[illegible]

[illegible] ר' [illegible]

[illegible] אין [illegible] אבל שלמה מכנסת לא תשיב שלמה ומותר לה לשקן ואפ"ל

ב"ש שני אחר מעשה אין [illegible] כשהם מסכן לחוב שהרי בה הלקתן יש מעשה לאותה שעה

ולתקן להטיבלות [illegible] ב"ש אחר שעה אם רוצה להדליק ביום מותר ואם לאו אסור:

ו [illegible] ר' שב אומרים משם דהיינו [illegible] ובא לה שתמש באילן:

אין פוחתין ר' שלחרם דהיינו בשדו לך כמו [illegible] לשמן ביד לשמן [illegible]

קומלן מפני שהוא עושה כלי: ז אין חותכין הסולם לשמש בשבת ש"ש ר"א

ראשון בשו עם [illegible] ומדליקין בחמצע ובוא שיהא עליך לשתיה: ט אין [illegible]

את הסולם ולא מדבר שמן חותה אלא אם אינה קשה כל ערכה ופולבשבה בידו

כדי להקישות ומותר לשרותה בשמן: י מותר להסיר הכתם שבראש הנר

בשה ראדולן אבל אינו חותך ראש הפתילה: יא המדליק ר' שלמה עדיין

בברך אם בא להדליק ר' שלמה:

ואלו דברים הבאים ביום חוץ לתחום:

א עכו"ם שהבא לדרך לשרל ביום אפילו ממיון במחוגר אם שמחוקר עדיה אסור

אף לבני שהובאו בסבלנו לאכלו ובויום אחר לבטלנו אסור לעבר מותרים בכדי ש

שיעשו ונשבו יום שלבויות אם הובא ביום ראשון מותר מיד בלילה שעבדו

שיעשו (ב) אם הובא ביום שני עדיין להמתין בעבורו יום בכדי שיעשו אבל בשני

יום שלישי אם בא הסמוך לשבתו מלבד בין מאחרין אם הובא ביום ראשון

עדיין להמתין עד מוצאי יום ושבת בכדי שיעשו ושעשו כדי שיעשו היינו

כדי שלא יבא לבקש שיקנו ויגמור המלאכה ויחזר לבאן ואם נמתנו מהיום

הבא שיעורים כדי שיבא לחוץ לתחום: ב אבל אם תלשו עכו"ם אין עדין לבל

לעצמו אין עדין לעצמו אין [illegible] מעצמו אין ניצוד מעצמו אסור לאכלו בו

ביום ולמלאכה אם לא [illegible] בשבתו [illegible] אבל לבב מותרים מיד

בשעה יום אף לבני שהבאו בשבתו: ג אבטיחים הוא מתוק אם נקטו

אין עדין ביום אסורין אבל אם עבר בהם שנה נקטו ושלא נעדו היום

[illegible]

ויש אחרים: ה דבר שאין בטיל [illegible] שרץ אם בא
מתוך התרוס מותר לבל ואם בא מחוץ לבתוס חקור לחלקו שהובאו ב
בטבילו ולבל בם ביתו אבל מותר [illegible] בתוך ל אמות או בתוך הערי מוקפת
חומה ומגיר שידוע שהוקפו [illegible] ואחריו מותרים אף לאכלם ושרב עריך
לבהכנ [illegible] ישיעשו: ו בעיר שרובה עכו"ם מן הקרבה
[illegible] ל אם הוא מקום אם בא מחוץ לבתוס אם קוא עכו"ם
[illegible] ונירות המעוים בעיר מותר ואם לאו אסור: ח דבר שאין
בטיל בטבול בחוברו שהוא [illegible] ראשון שליה מותר בשת והה לשמתו ולהקמוסם
דהלזה: ט ישראל [illegible] דולן לחבירו ט עכו"ם משט ונתבב העכ"ם והבא ביתו
מחוץ לתחום מותר אף לפי שהוציא בטבילו לאכלם אבל אסור לבל ישראל לטלטלם
חוץ לל אמות או חוץ לשדר המוקפת חומה או חוץ לבוצר שידוע שהוקף חומה
לדורה: תקין א מותר לשלוח לחבירו בכ"ט בהמה חיה ושרץ [illegible]
ולגוות ושמנעם עקלתות וקטנות אבל לא הבואה לפי שמחוסרת טחינה שהיא מלאכה
האסורה ביו"ט: ב בדבר שמותר לשלחו ביו"ט לא ישלחנו בשורץ דקיבוב
בם אדם אין יותר זה אחר זה ששחים כולם מן אחד מותר: ג מטלטלים כלים
שאינם הגורין שאין ראוין לשבת עליהם ואינו יש בהם מלאכה אם הסקשים ומשלחין ה
הנבלין ביעבל אדם לחנותם בחול:

תקיז באילה אפילו מזרתי ליקח ביו"ט:

א לומר לחנוני לתת לו ביצים או חבוזיתו שאר מיני מאכל ומשתה ליום ט"ב
כגון בשבת ואם הוא עכו"ם אסור ליקח מגנו דבר שבמינו במחובר או שבמינו
מחוסר צידה אחר עפר בהם שלא נלקטו ושלא עודו היום ופ"ל אין מוכרו
ביום שלא נלקטו היום אבל דבר שאינו מעשים מקובל ולא מעשים צידה
ולא מגמום עלי מותר ליקח מגנו אפילו הוצא היום מחוץ לתחום ופ"ל קפה
שעמדו היום בגדר מלובה עכו"ם מותר ליקח מגנו אחר שבא רעכו"ם עתה עדה

והה

[illegible]

[illegible]

תקיח דין הוצאה מרשות [illegible] ביום

א מתוך שמרשים לצורך אכילה הותר הבלה [illegible] ומרשים לאכילה אבל
וכיוצא בו) אסרו: ב אבל לישראל להוציא שום [illegible]
לקרא עץ שאינו מוחזק לשמש ישלח מ בשר אבל אסור לטלטלו אלא שאינו [illegible]
בקל) זו יתבדי שלא יעקרו מן אכילה אין שלבשרטלו: ג מותר לטלטל פלס שלשמוך [illegible]
בלה אבל פלס שלשמיה אסור בטלטול: ד לבוא אנרך שלבו ולהחזיר ופיונו ב
בשבת ויום טוב: ה בבמה שמתה ביום אם היתה מקומה מעשר ה"ל מהרבה לבשר
אם לא היתה מקומה אעפ שהיתה מוכה הלכה לא יגיענה מקומה: ו מתמילין ב
בגדי ימשל הכבל) אם הוא הבנה מליה מיתרקין שעומד להקה: ז נשמלין [illegible]
הכמוכים שעל פוכה ומפיקין) בהם: ט ביה שהמלכה [illegible]

תקיט דין צורכי דלתות

א מקמין תרקו חנות ומחזיר מוחם ביום שבת שיעשה בבית שהמעיקלין ולא ומנע
מעשה חוץ בלא בשישלהם עול באמצעו אבל אם ישלהם עול מן הצד אסור גזירה שמא
יתקע ויוחין להם עול מעיקר אם בבית מותר לחזיר: ב מלם שהם מעיקרבן
שמלין תבם אם ושלמן ושם הנחות חזיסה מגמידין אותם ביום הוא שלא יתקע:
ג להיות להם עקיעה אותם שבבלים ומסלקים לשבר פותחות לדינם
בשבת כך דינם ביום: ד לקטוסקש אוחב) אוקיפס או שני בשמים ויין ביום מיין ב
בשבת: ה קטנים שנשים שמין בתוך ארון מתיקן ובבתי שאקרן אסור לטשוקן ביום
משום תיקון מנא: **תקכב** אבבדי הבית כדינו נשנב מלדינו ביום:

תקכא דין שאל שאלה ביום

א מישלים פרחת ביום דרך ארובה ביום ולמנ שלשלם בחלון ולא אדם ולטלטל לארץ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ביטו

[illegible]

[illegible] יתם הוא אצל שאינו נמצא אחר [illegible] לקנותו ולבשלו: ד יצר אדם דומה
בלמה שיכול לגעת ומותר בכל [illegible] שלדי אבר שיאכל מהם [illegible] אם יעלה
אותם [illegible] לבוא עד שיתרסקו: [illegible] שהם לעורך המזבח [illegible]
אחרים אומרים עושין בצינורות כיצד היו [illegible] ומדרסים לאוכל בטהרה הרי אלו
נעשים בצינורה לעורך המזבח:

תחלת דיני כלים בחה:

א אין מכבסין במים ולא שמבבקין הבא מטמאותם היום והוציא מביתה שביה ומביה
האלוריום ומריחה שהתירו לו חכמים [illegible] ומי שנגל שלא לשבש ושלא לבלה והעילו
בך ומעבירים [illegible] הקטנים ובגדי קטנים ובעלת הכתם שמצא במוכר ומי שאולו לא ומגבשתו
חלוק אחת [illegible] מכבסים מרחיצים אחד בטהר ואחד ובבלאיות מגהצים: ב כלי מתכות
פשוטים כיותר [illegible] לא [illegible] ומהליה הבריאה [illegible] ואחרים [illegible] בהם אימור
אי אחרה, רשאי להתירם [illegible]: ג מביאין מביתה האוכלים [illegible] לעורך
המזבח [illegible] בכרים וכלתות ועלוזות אבל לכלים שאינן לעורך המזבח מגן מדרשה
אין ומל מטה הנגנאין מביאין ואם אין לאוכלן מה יאכלו [illegible] לעבדיו ומלכין
אבל ואם אינו מאמינו מטחם מביתה הסמוך לבוא חושש [illegible] מבחוץ אחרים
אבל לא יביאם לביתו אבל בצנעה:

שלא לטבול מחוץ לאוצר:

א אין מטבין מחוץ לאוצר אבל [illegible] לטבול לא לטבול דירתו ולא [illegible]
שאינם לעורך המזבח אבל מפני הוא מביתה לביתו באותו חצר ואם אין הבתים
מתוחין לחצר אחר ולמבוי יא שמביתה לביתו הסמוך לו מותר: ב ושל [illegible]
לטבול מחוץ לחצר שלאחר לחצר שלו [illegible] לבשרה: ג [illegible]

[illegible]

דין מלאכת האבד:

[illegible] ה דאבד אסור לעשותו בשבת השוכר בלא שינוי לפי צורתו שלחין להשקותה
קודם השבת מותר להשקותה שכיון שהתחיל להשקותה קודם לכן אם לא
ישקנה עכשו תמות אבל שדה הבעל שאין משקין אותה אלא להשביחה יותר אסור
להשקותו: ב אע"פ ברית ה שלחין לאחר הגדלה ויבא מלחמה ויגרע
מגן כן הגנים בין חרשבין ישן שהו ארמות רשעים ומשקה מן אבלבא ידלה
ומשקה מן הבריכה או ממי נשמים מקוצים ממנו שהוא טורח גדול אבל עדונה
מותרי תינת אבוך זחיה נאון אין דולין ממקום למקום להשקות מקום נבוה
ג נהרות המושכים מן הגנים מותר להשקות אותן ביה השלחין בשבת
נהרות שלאמצעם ומן בריכות שמקות המים שנבלת בינהם מותר להשקות מן
המים ומן בריכה שעשה מביה השלחין ושריין הם נוטפת מותר להשקות מהם
מגנה ביה השלחין אחרת והוא שלא [illegible] השלחין המשקה בתה השלחין
משליונה: ד ירקות שרוצה לאכלם [illegible] יכול לדלות מים להשקותם
ה להשקותם כדי שיגדלו ויהיו ראוים למושב אבל אם אינו רוצה לאכלן בשבת
בשבת ונוטה כדי לנשבירן מקרי: ה אין ששין הדליצין שבמים יקרי
להגעם כדי שיתבולחו מים ואם הין ששרות ומתקלקלו מתקנן בשבת
אין ששרין הדליצין אמנם המים שנתקלקלה מתקנין אותה בהיתה שמקין

מכיל

[illegible]

[illegible] מקום שיצחק אוסר: ט

ואם מנהג שמכרין כדי לרוש לעולם [illegible] מותר:

[illegible] לעניו [illegible] לחרישה [illegible] שדרין לעניים

שבת שנטלו הגדולים ומנה הקטנים מותר:

[illegible] לתקנו ואם נכר שיקנין בשביל הענוים להאכיל לבהמתו [illegible]

כולם נוטלים אותו מותר: יב אין מתבעין האבנות לצאת מאבלן העני עולה

אבלו והאבנות והכלים [illegible] ט משנה ראשונה

יג אישות ונכסים שאמרו

בשדה אילן מותר לנוטר כדרכו שתולי גומא ותלבבת המצורה אפ בשדה

הלבן המוכה לשדה האילן מותר לנוטר כדרכו שאינו נשנה ונעקרין

האילן ואם אינה מוכה לשדה האילן אין נוטרין אותו [illegible]

לא עד שנע שנעקר שעד בארץ ומגבנע לבאן ולבאן עד שנעשית

גומא ותלה בה המצורה ויא שבשדה הלבן המוכה לשדה האילן

אינו נוטר עד שני ואם אינה מוכה לשדה האילן אמר אע"פ שני:

יד אין מכנסין עצים לתיר בחולה המוכן לבצל השדה ואם הכנסם

הנכרים מעצמן מותר אף בשבת אבל אם מחזיקין לנוכרי עד שהכנים

ובלבד שלא יתן לו שכר ואם לא אינו נותן לו לא שכר מראש אחר: ואם

נותן יטלטלו לו שכר מתנה ובלבד שלא יתן לו שכר אחר ובלה אבל

אם נתן לו שכר אחר מותר ובלבד שלא ישטרנו ולא ישוכרנו

ולא ימשכר לו שמשך לעני הצמן ואם היה נכסים שכר שבת שכיל

חדש [illegible] מפני שאין אותן בלה ומותרין לו שמר לעני הצמן:

טו אסור לקנות השדה בלה אם אינו נמכר אם יעמוד בגד לאחר

המועד ואם אין לו מה יאכל אפ מועט בשוק לקנות אין מעדיפין אותן

[illegible]

[illegible] ואם לא נעבוד הושל לך
נשאת שלנו ונאמר דבר לנערים ולראון [illegible] ויין ולשנאותם הנביאות וכל
היין בלא שנוי ובלבד שלא [illegible] בעמודו:

תקלה [illegible] דבר האבד:

א [illegible] שהיה יינן עבור ואילנו אונס או משמת
אחו שמעלה שהיה עבור שהיה יכול לשהות לאחרי הרגל ולא עשה ד
קודם הרגל מאחר שהוא דבר האבד אסור ובו אבר ומקצת החביות
מקצתם בין גדולות ומן החביות הבדילו בלא שנוי ה' שלא פשטום
המשרה בלבד ואחר אשר אמרו האנשי ובלבד שלא ופן מלאשתן בעמודו.

ב יש שבר להלנים מרה מעט הנגים אם אינם מקרקס המשרתם מרה
ושהה בעמוד מבון שיבטלם בלילה ואם הוא דבר שיש בו מקום בלילה
ורבר מבוים מבון שיריך להבטלם באבוקות ובקלות יבטלם ביום:

ג אסור לשתות מהונה מעיר לעיר אם לא בטל לאבד האבד:

ד הילדו ראשונים שנולדים בשדה לבשן ולילה מהמבר מותר לתפוסם
בקש אם חפץ עבר: ה מי שישלח מחורה ש אחלא יפסה מאבה
לעגלה ושקלקל מותר לפטה אם בזה: ו הפגנים בלאבות והמוה
לעגלה ושמאה בעגלה בלי כסדרן אותה פגנו ומפקיעים אותה לבל נאם
מבלאי קשון בכן אחרין ומותר מלשנאתה אם הוא דבר האבד:

תקלה דיני מחורה מלה:

א כל מי מחורה אחורה אפילו מלשנות בין [illegible]
עמלו אם הלוה מעות על מנת שיתנו אגל יין אם מחו [illegible]
בשנים הנבו כמי להשבר אינו יכול לילך לעבוד אחר אינם מ
מעות אחר העמוד דהל דבר האבד אם לא ילך מה לקוסם ו

ורעבים:

אר שאלתות
ובנלה
ושאם בגם

[illegible]

יחא [illegible] מעזר [illegible] לבעל [illegible] לו [illegible]
[illegible] מהבל [illegible] לו [illegible] [illegible]
[illegible] לו [illegible] [illegible]

ה' אם [illegible] שאם לא [illegible]
אם לא יתפיד מהקרקע ומכל מקום אם [illegible]
לו מעות בריות ויוציא יותר לשמחת יו"ט מותר לבשר ולא שלא מאמרו דברים
הללו אמר שיש לו מעות מושמרים והם עלהם מלהוציא כ"כ לשמחת יו"ט ולדעת
היו לו מעות בריות להוציא לשמחת יו"ט היה מוציא יותר אבל מי שיש לו
מעות בריות להוציא לשמחת יו"ט כבר אשר יתחזק ואין בו עמלה להוציא
כל לא מעל לו למכור בדי שיוציא יותר: ה' אם הוא הבל שאינו
מגיע תמיד לאחר המועד שהן [illegible] [illegible] שיורות שאינן אותם
מלאכות לסמוך ומסרן באמת אם לאחר ביום [illegible] מגיב לקנות [illegible]
שלא לעורר השמחה לא לעשות [illegible] ולא שתבר [illegible] לירידים הקבועים
מאז [illegible] אבל [illegible] שיש לו [illegible] יום אחר בשבוע אינו מותר
למכור ולקנות ביום שלא השוק שבתוך המועד שאין זה דבר האבד שאם
אינו נמכר ביום השוק שבתוך המועד יומכר ביום השוק שלאחר
המועד: ו' מניחתא אסור לטרוח ולחפש עליה כגון נהר שהגיע
דגים אבל שנתן אסור לחפשם בדי לבבשם אלא יהיו ריחוים לאכול
מהן במועד: ז' קמלוה את הבירן על תפיחתו שלא תחוור על
הגשר שאדם לא יעבר לתוך שמונה רגלים מהקרקע לו ומלאים
עם אחרים: ח' מכוס שעבר לשרל יין [illegible] מותר לבבלו
מגבו דמגבל [illegible]: ט' מי שעבר לקרות יין בערב הבעיר
בעורך שתיתבל השנה ואם ישבר הפועל לא יגיע כמו [illegible]

ט' שנקרא [illegible]
שהוא [illegible] צורה
והעלה [illegible] בא
[illegible] מגיחרים
[illegible]

[illegible]

[illegible] ומוכרים כולכם בסיחון [illegible]
הלוך: [illegible] מוכרי [illegible] מוכרים בענוה [illegible]
המוכר ברגר [illegible] לקוחות [illegible]
כדרכו [illegible] אחת ונעבר אחת [illegible]
האחרון [illegible] ומעבר את השוק בגירוש בשביל
בגדול יש; [illegible] אין לוקחים [illegible] בתים ואבנים עבדים ושפחות [illegible]
לא לעורר המוכר ולעורר [illegible] [illegible]
המוכר - שאין לו מה יאכל ולעורר השכיר שמשכר העבדים
הקנים שאין לו מה יאכל; .. יב לבלות העבדים בבית לאותם
שרגילים לבלות מגיגו [illegible] מנוחה [illegible] האבד ולאותם שאינם
רגילים לבלות מגיגו [illegible] [illegible] שיקחו; בבית שלשנות לא שנו)
ויעמדו בשמחת יש; יג בלוה דשולחנות מקבעות ותלוי
אסור: תקמ דינבנן וקדילה בדהי:
ה שלבנו) בלשהוא אסור שאם נמצאין גדר נתן בתוך מעשר ל
הדיוטל היינו שעשה אבנים ולבנים בתוך [illegible] גודר אותו [illegible]
(ג מא ופירוש ביה וכן אם עשה מקלה לגבוה אותו) משנה והיינו שבל
בודבלתיר הסמוך לגיה שנפלבשה ונפלו ואם היה נוטה לנפל [illegible]
מותרו [illegible] הקבנה ובונה בדהו: ב מותר לינון בשנשירת ש
שביעית; ג מדקים שבנה מעבר לתחום בין [illegible] בגד [illegible]
אומרים; ד עיר הרלה ומעשה [illegible] [illegible] בין שהם שלעם בין
שהם שלבגיל שנשבר אבלו משם ונבלבלבם בלא שבו מעבר שהיה
הסמל גדול הוא שאם יבא הבעבר [illegible] [illegible] שבורות [illegible]
בלבנה שבבית; ה מותר לבנות מעשה הדיוט אבנים שיתה כל

בן

[illegible]

ל נתרים אותו [illegible] ומעמידים אותם ובונין
[illegible] אליהם ומקיצים [illegible] אחר מאליהם:

[illegible] דין אליה בחג: צט

א מעבר [illegible] דברים מעברה [illegible] הדיוט אבבלא והחיות
מחוטים שהוא משהה אומן: ב מקלטן [illegible] אין מעמידין הבלים
בחגלה: ג מותר לתקן בגדי פשתן בידים אחר [illegible]
אבל אין שוטין קשרי בגדי ידים מפני שהוא מעשה אומן: ד אמר [illegible]
מלבושין ומנעלין [illegible] וכן אסור לתר לעכוס לתקם: ה משעמיך לו בגד בגוף
אם היה הדיוט ואינו מהיר באותה מלאכה הלא עושה אותה דרכו ואם היה אומן
מהיר הלא עושה אותה מעשה הדיוט דהיינו שיעשה תפירה רחבות ותפירה אחת
לעבלה ואחת לתחתה כשיעור הדלת:

הקמיב שלא לעשות מלאכה אלא בחנם:

א אפילו מלאכות המותרות אינן מותרות לעשותן לאחרים אמורות לאחרים
בחנם אבל בשכר אסור ואיהו אם נתן לו שכר קונבאלא שאוכל עמו שכרו
מותר: ב כל מלאכה מותר לעשותה עי נוסל שאין לו
מה יאכל לבדי שישתבל ויתחזק:

תקמג דין מלאכה לרבי עכיבא

א כל דבר שאסור לעשותו אסור לומר לעכו"ם לעשותו: ב עכו"ם
שקבל משה לבנות ביתו שלישראל מקבלת לעשותה בתוך ביתו
שלעכו"ם מותר: ג מותר לומר לעכו"ם מלאכה שקבלת אבשלום
יום שיעשה אחר המות ובלבד שלא יאמרו ושקולו ויעבר כדרך
שעושה בחול: תקמד דין צרכי רבים בחגה:

פ' שבו הקרבנות ר"ל
כמו שהיינה אז
שבשריפה [illegible]
מלבין [illegible]

[illegible]

[illegible] ומתקנלו מעתה [illegible] אם כיון [illegible] בעיר הסמוכה [illegible]
יתפרנסו [illegible] ומעברות שלו חוץ [illegible] אותם מדרש [illegible] עליך להם עתה
אם היו שאינן [illegible] אם עליך להם עתה מותר לתקנם ואם
אין [illegible] אסור לתקנם אבל מותר להמשיך מים לשדה
האלו עליך להם עתה:

אין מעבירין [illegible]

הלכה דיני כתיבה בתורה:

א אסור לכתוב בתורה ואפ׳ להגיה אות אחת בספר תורה אסור: ב
נראה לי שאם אין להם מה כשר לקרות בו בעצור מותר להגיה ובתורה
מי לקרות בו בעצור וכן בספרי מקרא ומגילה שעליך לקרות במועד
מותר להגיהם במועד משום דהוי דבר האבד ואם אין להם מה כשר
אם אפשר לכתבן כולו בתורה עי׳ מוסרים הרבה יכתבנה דגורל
המועד הוא לקריאת בתורה בעצור במועד: ג כותב אחד תבלי
ניקודות לעצמו וטוה עב ויכון הבלת לבנו ואם אין לו מה יחבל
כותב ומוכר לאחרים כדי פרנסתו: ד מותר לכתוב תשובותיו
ולתשב יציאותיו: ה מותר לכתוב שטר קדושין ושטרי
[illegible] פסי תקנא ביטי ושובדין דיתקיר מתנות פרוקבולי חיגרותשום [illegible]
[illegible] ופ׳ דיוריוקי ואגרות שטרי חלוצה ומיאון ושטרי טרורין ופתקי דיינין ואגרות
[illegible] שהלת שלום שאדם שולח לחבירו ואם לא עבד דבר פרקמטיא
[illegible] שאינה אבודה: ו אין כותבין שטרי חוב במועד ואם אינו
מחמאינו מלוה בלוה אז שאין לפוסר מה יאכל הלא יכתוב
[illegible] ותקנה בלוה שיפרע מי שיגיע לו אחר תשום ששמו [illegible]
ותשום לשלוה ואגרות מזון שמכרו אחר חתימת המזון האשה והבנות לכתבו מעשה

[redacted]

ואין השליח [redacted] מותר לבשלה ואין מותר
להשתיקה ומכל שתי [redacted] דבר חידוש מותר
לבתו כדי שלא ישמע [redacted] מותר לבעלה אם
לא ימנע [redacted] מאורות בין דיני
נפשות [redacted] מותר לקבל
בשביל חולותיו בלה: תקנו דינ [redacted]
א אין כושי אין נשים בלה לא אכולות ולא לאנות ולא [redacted]
לארם ובלבד שלא ישמה מעודה איר וסין הארדק בבית אלוסרה
בשעת יחידושין ומותר לעשות ריקודין ומחולות ובעשות מעמדה ה
הארוס עם מדינין שלח בבית אירוסתו (כן) בעזוד [redacted] בבית
אירוסתו שלא בשעת [redacted] מותר: ב מותר לחזיל בגרשתו
מן הנשואין: ג הכל מותרים לעשה בגרב הרגל ובעשות
מעשה צבע בין בתולות בין לאנות: ד מותר לעשות בדגל
מעודת בית חולה [redacted]
כל ונפשיטה [redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]

א [redacted] בהיתר [redacted] מנוחין את המעמדה
בלחוד שלא בהרגל [redacted] ומלבין את המגרת
בבית [redacted] ב נשים
[redacted] מקונות [redacted]

[illegible]

[illegible] לחפוך [illegible] שמתבלבל [illegible] ואפילו אם יש
לו הפסד בלא זה [illegible] לו ויקרום [illegible] שמותר
למכרו אעפ"ש [illegible] הוי, כי שאין [illegible] בשלום
השנה לתענוג [illegible] אינו בלבד [illegible] בתוך
לו לרגלו [illegible] בהה לאקרבן [illegible]
[illegible] אדם כשר אז אם עמד שם בשעת יציאת שמחה
ושל[illegible] שחייב להתאבל עליו ועל חכם קורש אע"פ אינו בנעולא שבאה
בסמוך לו שמועה במועד אם היה בתוך ל' ועל אדם כשר אינו קורע
אאפ"י ידע בין מיתה לקבורה: ד' אין חולצין כתף שלא על קרובין שלהם
החייבים להתאבל עליו אז על חכם: ה' מבאין בהה והוא שלא יבוא
בריחבה לאקרבן שלמות ולא יבין האבל בתוך ביתו לא על מטות שקונות
לו שאין מיית הכאב ברגל בבל: ט' על החכם מבין בהה לעתן
הריחבה כדרך שמבין את האבלים שקבל חיבין אמנים שלא:
שמין מ"ע מות [illegible] ומקשין [illegible] ומבאין בקהל ושמין
לו. אחרון [illegible] בחיר שבו המות כדי שיהא ליבו שהוא ל
לעולם הבאת אם לאחיו [illegible] מנהגים. מנהגי אין קורות ונוקרים
מהם [illegible] בעשרה [illegible] הבית ואם היה אחד מבוקש עד
שישים אינו בשות אבל אין כורתין עץ מן השדה לבקור
מתנו לוחות לאחרון ואין חוזרין אבנים לבנות בהם קבר ומקום
שהיהודים מעבר דרוש במקום אחד והבלי יחיעם כשיש מרה
בעני הכל השוב [illegible]: יא' אין חוטרין כרוכין
וקברות במועד להיות מוכנים למות שיעות אבל מהלכין
אותם שאם היה ארוך מקערו אז מאחיהו אז מאחיהו

[redacted]

דיני אבילות

א הקובר את מתו [redacted] שבת אבילות בבית [redacted] אחר הקבר כי
מתחילה לאבילותו ונקרא אותן בשאר השבתות שלאחריו: ב מקומות
שנוהגים שני ימים מצוה לעשות שני אחרון אבל שאינו נוהגים אבל
אבילות הראשון ומחבריהם הוא עולה מן המנין ומנוה מאחרון ששה ומיסבלים:
ג הקובר אחותו מת שני שלבלות [redacted] האחרון אינו שני שלבלות
בעיירות נוהגים אבילות אם היה אותו היום יום מלאכה והקבורה ראיבוטו שני
מדבריהם ואבילות יום ראשון שלתורה ידחה עשה שלדבריהם מפני עשה שלתורה:
אבל אם קברו בי"ט שני שלה אינו נוהגים אבילות שנהם יום אחד: ד דרך
שאמרנו שהקובר מתו בבית לא חלה עליו אבילות המ דברים שלתורה אבל
דברים שבעונה נוהג: ה אבל שאין אבילות נוהג במועד אינות נוהגים שאם
מ[redacted] בלה אסור בדברים שאינן אסור בהם ואם מת בי"ט ואינו רוצה לקברו
ב[redacted]תן עליו דין אנינות אחר. עליך להמשיך על התחום שלהם לערבי ק
[redacted] חל עליו דין אנינות בשעה שמתו אבל אם מת בי"ט שני והתא
רוצה לקברו אם שמש חל עליו אנינות: ו אבל שאין אבילות בבית אם מתה
מתבטל מתשמקים בו בבית לעתמן ולאחר המלך כשיבוא שבעה לגיות המת
אבל שונדיין לא בלה אבל האבילות מלאכתו ע"י אחרים בבתיהם עבדין עושין
לו בעונה בתוך בתו ואין עריכים לעמדו אחר המלך מנין הימים שהמתו בבית:
ז שת לו מת קודם הלוך והבא אבילות חל שעה אחת לפני המלך בטלה מנין
הימים ומי המלך עליו לפנים לא היה לפני המלך והמלך ומשלים עליהם עד ל
וחקא שבע אבילות באותה שעה אבל אם שבע אז הדין ולא נהג אבילות אם שהיה
מעוך לו ושיכה ולהה יכולים לבטל אין המלך מבטל האבילות ודיו. כדין קובר מתו בבית:
ח זמן הלך ונגבו המלך מעמדו מרמתו הדרך לאחר חלוים ל בעבר המלך מותר
לשבל ולבבם בעבר המלך מותר לספר ולבבם בעבר המלך חוקל אם חל יום ה לבירה
בשבת עבר המלך שמותר לספר בעבר שבת אם לא נלה בעבר המלך מותר לבבל

לנהוג

אחר [illegible] ל [illegible] ה ז

אשר לא [illegible] קודם חבל [illegible] ל [illegible]

כיון שלא היה אפשר לעבור קודם: ח הא דיבל [illegible] ל [illegible]

אבל באבון ואפון שאסור לאפר עד שיגעלו בו חריך אל פגע בו הלל לאחר

שבעים יום אינו מבטל: ט אם חל אחר מרפי האבילות תוך הפסוקים בערב

הרגל מערבין ומבשל ואי אפשר עד הלילה ועוב לילה מלבשת אחר חערל

מדי שיהא עמר שמיעה ברגל הוא [illegible] אבלותו אסור עד הלילה ויש מתירין

לבשון אסור עד הלילה ויש מתירין לימון אחר תפלת המנחה סמוך לחשיכה:

יא לאחר השנה ויה חשיבי קודם הרגל מלבש לבטל האבילות: יב נהגשנה

אחת לפני הפסח אמה שנה חשובה כשנה ושמונה ימי הפסח חמשה עשר ומשלים

עליהם חמשה עשר: יג שנה אחת לפני שנת חשובה כל ועברת בין שאם

לא הקדים קלבנות עברת בעברת יש לו רשלמין כל חשוב כל הרי יד ומשלים

עליהם יד [illegible] שנה שבעברת עולה למנין הין: יד שנה אחת לפני ראש השנה

בטלה מפני גזירת ל רומי לה גזירת ל מבטל מפני יום הכפורים ומנבחבעל ביה:

והה לקובר מתו בלי לתשרי שמבטל בערב יה: טו שנה אחת לפני [illegible]

בטלה מפני גזירת ל מפני יה גזירת ל מבטל מפני החג ומנבחבערב החג:

יז עשר אחת לפני החג והחג הרי יד ושמונה עברת הרי כא ויום שני

שבשמיני עברת הרי כב ומשלים עליהם כג: יח שנה שמוניה קלובה ב

בשבת אובבגל ומגש ורגל בעשות לחוקה דינו כדין שמבעשמונה לחוקה

אחר בשבת והרגל לא שבשבת ובגל עולה מ עברים שבעבר: יט

שמע שמועה קלובה בשבת או ברגל אינו נוהג אפי דברים שבעבר לא למגש

אוהלגל נוהג שנה אחת ודין: כ שמע שמועה קלובה בשבת שבת עולה

ליום אחד ולמחרי קורין הלל יום ששי שבעי לאבילות: כא אם שרה ומרש אחר

הלל אבל שאם נמנה שנה אחת לפני החג ז ושבעת ומי החג ויום ה עברת כא ושרה

ומרש אחרים הרי כא אין לקה דין שמועה חוקה לא דין שמועה קלובה שאין הרגל

עולה לפי שלא נהג אבלות קודם לרגל וכש לפי שלא היה יודע שמת לפני מותו:

לבבר

[illegible] לתענית [illegible]

ובמשלה הן [illegible] דבריהם הרעים שחוזרין בהם: ב אלא דמעתה בקיאין בדברי
הרבים מכל לחדש הבקעה הסיר אין מתשמשין בטלה לא בזו מפני שאינם שבלא שהה
הקלעה בעל בו כיון שבשעה הבקעה בזו בו [illegible] ביד משום דחולין בית
שני תמיד לון: דשק הבדל [illegible] לשאר תענית:
א הכלחיבין להתענות ל עומות הבלו ואפ לאריך [illegible] ב עומות הבלוון מבב
מוחרים בראיה וסיבה שנילות הקטל תשמיש המטה ואין צריך להמשיך בדם
מעבר: ג בלהל עומות הבלו אם חבל ולהיות בשבת נדחין לאחר השבת: ד בשבת
קודש לעולם מסריך שב הצום חוץ מעבר ועוסקלר ועוסקלר מוחר מרים ואי מן חלק עלין ביהו:

תקנא שבעה שחל עליו מבב להיות בתוכה:

א מנשבעים אב כגון עמוין בשבתה [illegible] דאיתא ליה דינא בהדי גוי לשמאיה
מניה דיריע מלבה: ב מלח עד התנינים מנגשטין [illegible] בשבתה שבעה שלשמחה
מבון ביתה חתנות לבנו אבנן שלעדר וכיר ובבתרינה שלשמחה כמן אבור נקי ידלה
שלב מלכים שבוטטים ליעל להמתוכבעלו אן מוע הדם ומיע אהלים ואם היה
נוכל ליסול אעפ שהא שלשמחה מותר לבבתו ואין נושאין נשים ואין שושין
מעורת, אירוסין אבלטארים בלא מעורה מחיר ואפ בבב עצמו מתר לארם שלא
יקדשנו אחר: ג שבעה שחל בו טב שמרין לכפר ולבבם אפ אינו רעה לבבשו
שמבלהעתחו לאחרי טב ואינו אין לבולא חלמן אחד אחר וכן המוכבים מקודם
בין לבבוש בין לבעבר בהם המשה ואשלו מבוחות הימים והשלתן אמור: וכבוש
שלנו מותר אבל ניחן שלנו אסור ובלי נשתן דין בהם משום גיזוז והרי רב
בכיבום שלנו ומותר והיו לבהין ולהעתן עד אחר טב אבל אסור לבבשן זה ונתנו ל
לאסור אפ בלי נשתן ואבל בכיבום שלנו בין לבבש בין לבבם ולהעה ואין להקל בדבר כיון
שהבו כש דאמשר דמדיסא נמי אסור שהרי ושמי שכתב דכבום שלנו מרי לשבבו
בבל שואין מתבבן יטה לבי שמיהם הבעבורים שאינה ארץ הים ונבעות בארי

ע ניחן שמעבירין מלבבו
נתר או בוריה לנקותו יפה:

ובכולן שלשתן אין עמה אפשר שהוא כבוכל [illegible] שאפשר שם דגיהן
הייתן מים אפר או [illegible] ובכולם [illegible] שאינן הלה אין [illegible]
לבד ונשאר שלשתן שלמות זה הוי ביהוך ואסור מדינא אמנם [illegible]
לשמש מותר: ד לאחר התענית מותר לאכל ולשתות מיד ואם חל טב ביום הראשון
אובשבת ושחה לאחר השבת מותר בשתי השבתות בין שקודם התענית בין שאחריו
ויש מי שאומר שהנ"ל אסור כל שבוע שלפניו חוץ מיום ה' ויום ו': ה אסור לעבירות
לבבק בהרי הסכיות בשבוע זה: ו כלים חדשים בין לבנות בין בנשים שלצמר
בין שלשתן אסור לקנות בשבת זה: ז יא שאסור לתקן בגדים חדשים ומנעלים
חדשים בשבת זה ויש להתיר בזה מדרש: ח נשי דעיר דלא למשתי עמלא מדעיל
אב מגנא הוא והוא מלשון אז בשתי אז בערב: ט ישנו נוהגים שלא לאכול בשר ושלא
לשתות יין בשבת זו ויש שמוסיפין מליח עד התענית ויש מי שמוסיפין מיץ בתמוז: י
ויש מי שאומר שהנוהגים שלא לאכול ביומים הנאבדים מותרים בדגים ושמנים
בו בשר ואסורים בבשר עוף ובבשר מליח ויין הנסך ומותר לשתותין הבלה ונטיעת
מזון: יא כל מי שאוכל בשר בתרקוס שנוהגים בו איסור טרקבדר הוא ושמנו מתש
ב תמוז שבוע זה אחר ראשו ואחר כל שיער שבו אסור: יב ובדין כל שמעבר
את האכילה מותר: יג אסור לגדולים לספר לקטנים ולסבר כמותם בשבת זו
טו מי שמבטלו אבלות שלמרתו שלשבת זו והבנוד שערו מי קל בתער אבל לא בד
בבי מספריים ומסבת מקומו בגיים אבל לא בגתר ובחלה: טו ישנו נוהגים שלא לרחוץ
מזרח ויש שאין נמנעין לא בשבת זו ויש מתענים מיץ בתמוז אבל טב: יז מובטחים
מלמר שהחייבו בין המצרים על פני אועל מלבוש אבל על פיון הבן ולא יחמיץ המצוה:
יח עבירלטיהר מיץ בתמוז עד טב שלא לעלך יחידי מאבעה שעות עד ט' שעות
ולא יבו התלמידים בימים ההם:

תקנב דיני ערב טב:

א ערב טב לא יאכל אדם בסעודה המפסקת שחובלה אחר הנוה בשר ולא ישתה יין
ולא יאכלשו הבשלים. ב אבל בשר מליח ששברו עליו יותר מ' שבע ימים ולא לה
אחרת ובשר שנפוח ודגים ויין פגתו דהיינו שאין לו יותר מג' ימים נהגו לאסור:

ג

כ' לחסך הצבר דהיינו לקדר ולעבוך
האוטיים שהקבין לארכו
אבל

אכלו בשר כזית אחד בשתי [illegible] וכן ושלא [illegible]
[illegible] בקדרה [illegible] בכך סלה שנה בתון אונס שנתנו עליהם
ביצים עליונים ותבשיל [illegible] מצר האכל כמות שהן חי מיקרי תבשיל לשון זה:
ד' מותר לאכול פירות כשהם חיים אפילו מיושב: ה' טהגים לאכול עשיר
עם עניים מבושלים בתוכם שהם כאכל אחים: ו' מי שאפשר לו לא יאכל בעודה
המשקה אפילו חרבה מלא וקיתון שלמים: ז' נהגו לישב של הקרקע בעודה
המשקה: ח' ישלי זהל שלא ישבו על הקרקע לאכל בעודה המשקה בדי
שלא יתאוינו בקמטון את כל אחד ישב לבדו ויהא נכון לעצמו: ט' מי שאפשר
לו לא יאכל בעודה המשקה [illegible]
יא בעודה המשקה שאין נשתו לאכל עוד אחריה סעודת קבע ונשהיא אחר
תענית אבל אסיה קודם תענית אוחר תענית ונשתו לאכל אחריה סעודת קבע אינו לזהל
בצרים הללו: יב אם חל יום בשבת או שלא בשבת ונחה לאחר השבת
אוכל בשר ושותה יין בעודה המשקה ומשלה על שלחנו אפ בעודת שלמה בעת
מלכותו: יג מי שקבל עליו תענית אחר כל ימות השנה ואירע עליו יום
להיות בשבת ישלם מיין אוכלה תענית ויתענה: יד אין אומרים תחנון עד יום
בנוחה משום דאוקלי מונע:

וקנה דין סעודה המפסקת:

א אע"פ שאכל סעודה המפסקת מותר לאכול אח"כ קבל עליו בצילוק שלא לאכל לחזור
עוד היום: ב יום לבד ואין אוכלים לא מנגי ובין הסמטות שלו
אסור ביום הצורים:

תקנון דברים האסורים בטבת:

א תשעה באב אסור בריחיצה וסיכה ונעילת הסנדל ותשמיש המטה ואסור
לקרות בתורה נביאים וכתובים ולשנות במשנה ובגמרא ובמדרש ובאגדות
ובאגדות משום שמחי ה' ישרים משמחי לב ותענוקות שלבותיכם בטבת סגי
אבל קריא הוא באיוב ובמצרים הרעים שבירמיה ואם ישבו בינהם ניסוקין נהלה
עביל בדלגם: ב ומותר ללמוד מדרש איכה ומי אם מלחיך וכן לבד מוד פי
איכה ופי תמבו ג ישנם שאסור ללמוד עם הדור: ד מותר לקרות בקדר

היום [illegible] ה עוברות
ומעיקות בשבת ובטלטולות כדרך [illegible] אבל
צורות אחרים פטורות מלה השבת ואעפ"כ יש [illegible] להתענה בשאפל
ומשהה לאחרי קיום הולד: ו היה כל ליום וכן חולה שהוא עדיין לאחוז אל
אומר לא מאכילין אותו מיד דבמקום חולי מגדול רבנן: ז מחיצה אסורה
בטוב בין בחמין בין בצונן אבל לחשיב אצבעו במים אסור: ח טבילה
שלמצוה בזמנה מותרת אבל [illegible] אין טבילה בשנה הלבן לא ת
הטבולו וכן נמנן: ט אשה יין ידין מלוכלכות בטיט ובצואה מותר
לרחוץ [illegible] הלכלוך ולא יטולכל ידיו לאלפי הצורך להעביר הלכלוך:
י נטל אדם ידיו שחוריות ועדיין ליזהר שלא יטול כל ידיו הידלא עד סוף קשרי
אצבעותיו: יא ולאחר שנטל ידיו ועדיין לחות קצת מעבילים על עינו ואם
היה כפלוף עב עינו ודרכו לרחוץ במים רותח ומעבירו ואינו חושש דהוה
ליה כטיט וצואה שרותח מדרכו ואינו חושש: יב ההולך להקביל פני
רבו או אביו אומי שגדול מגנו בחכמה אבל לגלגי מצוה עובר במים על
עולו ואינו חושש וכן בחזרה מותר: יג ההולך לשמוע מדותיו
עובר במים על עוראין ואינו חושש אבל בחזרה אסור: יד הבא
מן הדרך ומגליו הוות מותר לרחוץ במים: טו מיסה אינה אסורה
לא שלשנגב אבל מי שיש לו חטטין בראשו אך כדרכו ואינו חושש:
טו שמתהטל דוקא שלא אבל שלבנד או שלעץ או שלשמש ומני
ומני מותר ושלעץ מחוסה עדי אסור: יז אבל מונדה שרוה לים
בדרך מותרים בעילות הסנדל וכשיגיעו לעיר יחלוצו וכן בטוב:
יח ישמעו שאומר שלא ישן בלילה עם אשתו במטה ויובן הכתב
משום לך לך אמרין נגילא: יט אם חלה בשבת מותר בטולן אבל
בתשמיש המטה: כ אין שואל שלום לחבריו בטוב ובדיוטות שאינם
ידעים ונותנים שלום משיבים להם בשפה רפה ובנוגע ראש: כא
ישמעו שאומר שלא ילך ויטיל בשוק כדי שלא יבא לידי שחוק והתל:
כב מקום שנהגו לעשות מלאכה בטוב עושין מקום שנהגו

שלא

שלא לעשות אין עשין [illegible] שלהרשות לעשות מלאכתו
הוא לענין שבת ושם [illegible] שמותר שלא לעשות מלאכתו
אסור בחול שי"ט ומכלל בחול ומיקמיא לחדרוה ולא שרינן
בחולו שמותר שלא לעשות מלאכה אסור ובמקום שמותר לעשות
מלאכה מותר לא שנמשך שאסור כשנכנסו אבל מותר כל שא
ליתן: כב ומלאכתו לבד הא אפי' מותר בדרך שאם מלו הלכה:
כג. כל המשה מלאכה בטל אינו [illegible] מאחרו מלאכת: כה
כל האוכל ושותה בטל אינו רואה בשמחת [illegible] וכל המתאבל
ירושלים אינו רואה בשמחתה וכל האוכל בשר אין שותה יין בשעות
המשמרות שלא הכתוב אומר מתי שנתם של עבדותם:

ונקבה ריני הפלין ציצית בגד:

א נוהגים שלא להלך בגד ערבות ולא סליות לאבוצ שיש
עליה קטן תחת בגדיהם בלא גלה ובמנחה מוציא ציצית ותכלת
ומברכין עליהם: ב ישראל שנהגו לשבת בליל מה מוסה עלהרין
ומישרים אבן תחת ראשו: תיקון:
א כל מה שחל באחד בשבת כשרוחה הנר אומר ברא מאורי
האש ואינו מברך שם בשמים ובבל מקום מצוה שלהם
ואינו מברך לא שלהנר ולא על הבשמים: תיקון
בטל ומנהל בבונה ירושלים שם ה' אלהינו את אבלי ציון ומ' ונעמנו
בישועתו תפלה ותפלה אמר לא אל ולא זה אין מזיקין אורכו:
תיקון: [illegible] לעת שעבר הניחו אשה בהיכל ושרף שם
[illegible] הרבה ביום עשירי ומכנו כל מלאכה בשר שלא לאכול
בשר ושלא לשתות יין בליל עשירי ויום עשירי:

[illegible]

[illegible] קדוש והם הלבנים אין אומרין [illegible] ב [illegible] ומן אשה
בבית הכנסת בארץ עד תפלת המנחה ואין מתפללים כראוי בלי הכי
אם כי אחד לבד ואין לאדון [illegible] ד אין אומרים תחנות
בטוב ואין מתפללין [illegible] ואיקי מודה: ה בשבת אין [illegible]
[illegible] כדי שלא יפסיק בין מן האבל ובין שבת שלא לשוח
עם העם: ו אפילו אבל עניו הולך בלבד בבית הכנסת ועם בוא
עד שיגמרו הקינות: ז אפילו הנוהג לעמוד מלין אותו אחר שהגמרים
הקינות ויש מפסיקים לימולו עד אחר תחנות ומברכים בברכת גאולה
בלא בשמים ואם היולדת מגיעה במקום המולה יברך על הבשם ותשתה
מגינו היולדת והוא שתשמע הברכה ולא תפסיק בדברים בין שמיעת
הברכה לשתיית הכוס ואם איננה שם עדיין שלחכוס ויטעם מגינוקי
ח בשל בריתבוצש בגדים אחרים אף לא לבשם מעש: ט ביום שאחר
בשבת ושיחה ליום לאשון בשל בריתבלל מחה בעודה יום גדול:
ורוחץ ואינו משאלים תענתו לפי שיש שלו תוא: י נהגים שלא
לשחוט ושלא להפין ערבי קטנה עד אחר חצות:

תקק לעשות צדקה לחרבן:

א משחרב בית המקדש תקנו חכמים שיהיו באותן הדור שאין
בונין לעולם בנין מקויד ומעמיד כבנין המלכים לא סח אותו בסיד
וקד בקוד ומשייר מקום אמה על אמה כנגד הפתח בלא סיד: ו
והלוקח חיר מסודה ומכוורת הרי זקתה ואין מחייבין אותו לפנות
הבתים:

[illegible]

[illegible] בלא קטרה כן

[illegible] שנשאו תכשיטי כסף והזהב

[illegible] חסדי שלא יהיה תכשיט

[illegible] ונותן בראשו במקום

[illegible] כדי [illegible] שלא אראנה

ולא אשלח אעלה אתי ואשל [illegible] ג' וכן

נאלו שלא לבוא בסלי שיר ולא חוץ אחר ולא [illegible]

אסור לשאבוה בהם ואסור לשמעם מפני החלבן ואם שיר הבה שלא

אסור סלי בשיר לא ישתנו כן ובבר נהגו בלי שרל לאמר דברי השבחות

אושיל שלבוד אות ואלו חסדי [illegible] בלהיין: ד' וכן נאלו

בל שמרות המנים שלא לבלחם בלבד ושלא ישתו [illegible] בר אחר שאם

בליל שבת אחר הרעבה והריש השנה וכן נאלו בל שמרות הבלה

אם היה שובקף אבל שבריל מאד בבלה ומוקא לאחר ובלה אבל ב

בשאר בל אחשים ושאם לא נאלו: ה' אסור לאדם שאבלה מקשאחרן

מאחר:

תקצא דין הדלקת נר יאהרצייט

וירושלים והמקדש בחשמונאים:

א' הלואה שרי יהודה הי בחלבן אומרי שרי קדשך הין מאבר וקדיש

ב' יאה ירושלים בחרבנה אומר ציון מדבר היתה וירושלים

שמלה ומיולוחה ביה המקדש אומר ביה קדשינו ותפארתינו אשר

הללוך אבותינו היה לשרפת אש וכל מחמדינו היה לשרפת אש וכל

מחמדינו היה לחרבה וקדיש ומה יכאן חייב לקרוע מן הצופים והחלה

בשורה המקדש קודם קדיש אחר וכל קריעה טמאים ואם בא ליך

[illegible] המדבר שאתך ויאה המקדש ותהלה קדיש על המקדש טבח

[illegible]

[illegible]

תקסב - דין קבלת תענית

א שלשת תעניות שלא שקעה עליהן חמה והייתה שלא הפליגו שליחי עם הכוהנים
אינן תענית ואם דעתו לאכול קודם לכן אינו מתענה שם: ב
[illegible] שני שלא נכנסה התענית בין עשרת ימי תשובה בין שאין התענית
מקבלים בשבת אלא מתענה עם הכוהנים לא עד שתרד שמש עד שיבא
הלילה: ג והיה שקבל עליו תענית סתם בערב שבת צריך להתענות
עד שיבאו הכוהנים ואם יבא בשעה ד' לא שייך בשעת קבלת התענית
עד שיבא הלילה: ד התענית חלום צריך להתענות
עד שיבאו הכוהנים ואם לא בא: ה כל התענית שלא קבלו עליו היחיד
בשעה אלא התענית: ו יש אומרים מקבלו בתפלת המנחה אומר בשומע
תפלה אומר שמעון הכלו קדש שיעשוך לנו הריני בתענית יחיד
עליהם ומי רצון שתהא תפלה בלא תענית מקבלת ואם לא הוציא בפיו
אם הרהר בלבו שהוא מקבל התענית לאחר קבלה והוא שיהא הר
לך בשעה עד הלילה: ז קבל עליו התענית בתפלת המנחה
אעפ שהוא אוכל ושותה בתפלה לא הפליגו חכמים וכן אם קבל עליו
לא להתענות בימים ואכל בלילות אעפ שהוא אוכל ומתענה

בשבת

[illegible] כגון דהוי קבלה לבטלה
[illegible] קבל כאחד [illegible] שלנו: ח אם קבל עליו [illegible]
[illegible] לאחר התענית ולא רצה לא אחר כגון שקבל עליו להתענות
שתי וחמישי ושני וחמישי יש מי שאומרים אי סגי בקבלה אחת לשלש
או אם צריך קבלה לכל אחד ואחד: ט קבל עליו להתענות למחר
והתענה [illegible] שלאחר התענית [illegible] התענה אם שלא בתענית
שלא אכל מלילה והתענה כל היום השני [illegible] שלא קבל
עליו מעצמו: י מתענה ארבע שעות והוא שלא אכל כל היום כיצד
הרי שהיה טורח בחפציו ומתעסק בצרכיו ולא אכל עד חצות או
ט שעות וגמר לב להתענות בשעות שנשארו מן היום הרי מתענה אותם
שעות ומתענה בהן עונו שהרי קבל עליו התענית קודם שעות התענית
ויש שבועה זה השעה תשעה צריך שיקבלנו עליו מאתמול והיכי משכחת
לה ויש שבעה זה הענית שעות צריך שיקבלנו עליו מאתמולה יכי משכחת
לה כגון שקבל עליו התענית קודם שעות התענית ויש שבעה זה תענית
שעות צריך שיקבלנו עליו מאתמול והיכי משכחת לה ויש שבעה זה תענית
שעות צריך שיקבלנו עליו מאתמול והיכי משכחת לה כגון שקבל עליו
מאתמול להתענות עד חצי היום וכשהגיע לחצי היום נתלבט ונמנע מן שקבל
עליו להתענות מחצי היום ואילך ולבסוף נתלבט ולא אכלם בחצי היום ה
הראשון הרי תענית שעות: יא אם קבל עליו תענית עד חצי היום ואכל
אחר שאכל עד חצי היום וקבל עליו תענית מעשה ואילך אינו נקרא
תענית להתבטל עצמו אבל נקרא תענית לענין שצריך להשלים עדיו:
יב תענית שגזרים על הצבור אין כל יחיד צריך לקבלו בתחלת
המעות לא שייך בהיר התענית והיי הוא מקובל ויש דהיה בארץ
ישראל שהיה להם עשיר לטו שבאירעו קיומות על כל ישראל:

[illegible]

[illegible] אם יעבור אם ישלם לו [illegible]

תקסב א מי שהיה [illegible] שלא בטעות [illegible]

[illegible] להמוציא מפיו להתענות [illegible] דלא הוי

[illegible] בתפלת המנחה:

תקסד דין מפני לילה שלפני התענית:

א כל תענית שאוכלים בו בלילה בין עבור בין יחיד הלז אוכל ושותה עד שיעלה עמוד השחר והוא שלא ישן אבל אם ישן אינו חוזר ואוכל ומשותה אלא התגה - לאכול אין לשתות: תקסה דין תפלת ענו:

א יחיד אומר ענו בשומע תפלה בין יחיד שקבל עליו תענית בין יחיד המתענה עם הצבור בתענית עבור וקשה שמקדיל תפלתו בלחש כיחיד דמי ובשומע תפלה: ב אם שכח ולא אמר ענו אין מחזירין אותו ואם נזכר קודם שיעקר רגלין אומרו בלא חתימה: ג אם שהה היחיד אומר ענו כי אם במנחה שמא יחזיר ומצא שחקן בתפלתו אבל שלש אומרו גם בתפלת שחרית משום מתבלבל בקולם שאם שלא יתענו קצת מרקקהם ומארבעה עומות גם היחיד אומרו אבל תפלתו דאמלן יחזרו ואבל שיין שטר למימר ענו ביום עם

בלמוס

התענית הלה כיון שתיקנו חכמים להתענותבו: ד עוב לומר בתחנונים שאחר תפלת המנחה לאחר לחי כעור וכו' רבון כל העולמים גלוי וידוע לפניך שבזמן שבית המקדש קיים אדם חטא מקריב קרבן ואין מקטירין מחלבו אלא דמו וכו': ה אין היחיד רשאי לומר שלש עשרה מדות בתפלה ובקשת רחמים דדבר שבקדושה הם אבל אם באמצעם דרך קריאה בעלמא אומרים: ו המתענה ומתרפס שמלאכים להשתבח שלהם מתענה הוא נעשה מלך: תקסו דיני תענית צבור:

א תענית

[illegible]

[illegible] בן שמעון בתור מתרגם בקשה

[illegible] עד שלא [illegible]

[illegible] אחר [illegible] באשכנז

לתענית הציבור נהגו [illegible] בין גולה לגולה ולקחת ויתל ויש

שמתענים [illegible] והראש [illegible] לבבל לתשעה ראשונים

שומעים ומיהו היכא שנוהגין תענית שלא לשום [illegible] יש

נוהגים לדון תענית עבור לענין ענו בין גולה לגולה וקראת [illegible]

בתענית יחיד שאף שע"ז אינו אומר ענו לא בשומע תפלה ואין מוציא יש בו

ספק ברכות: ג' אין ש"ץ אומר ענו ברכה בפני עצמה אלא יש בברית

הכנסת עשרה שמתענים ואפי' אם יש בעיר עשרה שמתענים שאין ב'

בבית הכנסת עשרה שמתענים לא: ד' נוהגים להרבות סליחות עד

אחר סוכות יה"ר בקשות וכל הנהגו הקדמונים בארץ ישראל והוא המנהג הכתוב:

ה' ישראל שאומר שאין עומד לקלות בתורה בתענית עבור מי שאינו

ואם הכהן אינו מתענה יצא הכהן מגבית הכנסת ועומד לקלות בתורה ישראל

המתענה: ו' בתענית עבור ישמדו שטים אעפ"ש מי"א אחד ומלה אחד

שיאמרו עמו סליחות: ז' בתענית עבור ישמדו שטים אמנה חוץ

מעיום הכנורים: תקסל"ד תענית גדולה הפרק:

א' השיר בתענית יכול לטעות עד כדי לבישת ובלבד שיגלוח ויה"ר ובע"ב

אסור: ב' י"א שלא התיר לביעית בשנה אחת ישמעאלים לא משנו מנהג

וי"א שאסר בשנה אחת ישמעאלים עד כדי לביעית אם יורע בעצמו שיכול

להעמיד עצמו שלא יבלבלם: ג' מי שדרכו לרחוץ טו בשחרית ב'

בתענית עבור לא משל לגעבר הטי אבל בתענית יחיד שרי מיון שטלטל

ואפי' יש בגים שרחוץ יותר מלביעית:

תקסח ד' דיני גדרי תענית:

א' שדי לתענית יום אה ושמו ואכל משלים תענתו והה אם היה תענית

[illegible]

[illegible] ובשאר [illegible] ושמה [illegible] לאחר:

ב הנודר לעמוד על עמדו [illegible] ויהיה מתענה [illegible]
אחד מהם והוסיף לבני מלכו [illegible] ומודים הם אחר
שהרי לא קבע הימים [illegible] אבל אם לא [illegible]
[illegible] קבל עליו להתענות לאחר מיקרי תענית זה
[illegible] וכן אם היה תענית חלום אינו יכול לבטלו: ג מי
שנדר להתענות כל תענית יכול לדחותם עד ומות החולף: ד יש מי
שאומר ששני ימים וב לילות רצופים ישלם השוחטים לארבעים תעניות
שאינן רצופים: ה המתענה תענית חלום ביום או בחשמל או ברוח או
בחנוכה ופורים או אם עריך לגיהב תענית לתשעה כדין המתענה
תענית חלום בשבת: ו אין תענית עבור גבל לאחר במלאכה ד
ולהשמיק מבעי לא עב בלבד הילכך יחיד שקבל עליו תענית לא חישינן
שמא תשמש עבור קבל עליו ומותר בפולן ומגיד לכתחלה מוב לומר בשעת
קבלת תענית הריני בתענית יחיד לפעל מחר: ז כשאירעו ם
שמת אבין אומו באדר והשנה מעוברת תתענה באדר שני: ח
אין להתענות לא ביום מיתת אבין ולא ביום קבורה: ט אם אירעו ם
בשבת או ברוח יחוה למחר: י הנודר לצאת עם קבלי עריקים מבמקום
פלוני ותעכב יומים רבים ואחר אירע שכשהשכירום לבלות שם
בהלכה א: יא הנודר לעמוד מקום ימים רצופים ואירע בהם תענית
תענית חובה מקיים לו: יב כל השרוי בתענית בין שהיה מתענה
עם העבור על עצמו או עם חלומו בין שהיה מתענה עם העבור על
עצמם הרי לא הפסיד מידו בטעמו ואם יקבלו אמנו ולא יהיה שמח ומובלב
לא דואג וחוזר פעם שלמה יתאחר אחר חו:

תקסט דין נדר בעת צרה

[illegible]

[illegible]

[illegible] ב יהודי שמתענה על עצמו ויודע

[illegible] יכול להשלים:

[illegible]

א יח"ל שקבל עליו [illegible] ולך ימים ולילות [illegible]

ויפיס עובים אז לה' ותעלה ובוריס אז עבריה אם קבלו בלשון קבלת

תענית שלמה אינו צריך הגדה ואם קבלו בלשון הרי עלי שהוא

בשון נדר צריך הגדת חלם ויתלמן בחלמה שיאמר לו אל שמתאחל

לבך שאורשו בהם אל הימים לא הייתי נדר ומותר לו להתבלם בשקבל

עליו בלשון נדר ופגעו בו שבתות וימים טובים אל עיה אולה חייב

ביום ובהם אם לא יתלוש לו אבל אם פגע בו תענית ופוריס כולו

בטל ולא יעשם בלם כמו שהם מלבריהם ונלוים חיאל; ב

להתענות בשבת ויש ועיה תענית ופוריס דינו שוה לגדול להתענות

כל ולך ימים לו ואורעו בהם ימים הבלו אם הוציא בלשון נדר דינו

כמקבל עליו בלשון נדר אם הוציאו בלשון קבלת תענית בלבד דינו

כמקבל בלשון קבלת תענית; ג אם שבת בשבת להתענות כל ולך ימים

ואורעו בהם ומשהבלו השמעה תלה עליהם מעם איסור מוכן אבל

אם נזדמן להתענות בשבת אז אינו בפירוש לא חלה עליו שבועה ב

דאין שבועה חלה על דבר מצוה לא לתקן על שעשהו לטובה ואם בא אם

בשבוע להתענות בתענית ופוריס חלה שבועה מלון מין שאינו לאר

מדרבנן ולא דהה לרה ועיה שאינם אם מדרבנן לא שמדברי

הרמב"ם ראה שהם שלטרה;

א היו [illegible]

שאינו בריא וחזק [illegible]

כופין שיתענו במלאכת שאינם [illegible] מתענים שלא יעשו

מעשי מהם ומלאכי הנרקות [illegible]

ב [illegible]

וכן יחיד הנדרים מנין גזרה [illegible] לפטרם או [illegible]

לשאר [illegible] אחים לא יקבלו עליהם להתענות לבד

ולכך יהיה בשביל [illegible] וכן אם בא אחד ואמר שלא להתענות עליו

יקבלו עליהם להתענות לבד ואין [illegible] משתנה הדין

תקנה [illegible] אנשים אין גוזרין תענית

א אין גוזרין תענית על הציבור [illegible] ביום ה' שלא להקביע שעריה

ומשלו בפרקים שאין לחוש לכך: ב אין גוזרין תענית על הציבור

חדשים או בחנוכה ופוריים בחולו של מועד: ואם התחילו להתענות

על הגזרה אפי' יום אחד ובא בהם יום טוב מתענים ומשלימין היום

בתענית: ג עבור שביקשו לגזור תענית שני וחמישי ושני

ובא בתענית ש"ק בשבת התענית נדחה לשבת הבאה כדי שלא

יגזרו תענית בשבת שהוא [illegible] לאילנות:

תקנה שבשלה מולדת תענית

א הלכתא בשלה מולדת תענית על חמים [illegible] בה מותר

להתענות בהם בעצמם אבל לבעלם ולאחריהם מותר וכן שבתות

ויו"ט ולא מותרים לבעלם ולאחריהם: תקנה

א ההולך מפקום שמתענים לפקום שאין מתענים ורצה לחזור

אריך להתענות כל תענית שקבלו עליהם: ב ההולך

מפקום שאין מתענים לפקום שאין שמתענים ונענה עמהם

אפי' רגע אחד ולא היה כדי שלא קבל עליו תענית אינו יוצא מן הכלל

חוץ

בב להתפלל המוסף [illegible]

בג מודיעין מוב

אוכלים:

[redacted] לירושלים: ג' שבחו אל
[redacted] שהיו שרדונין בנעליהן לתל הואיל
[redacted] ד' מעלה לה רשב"אוש עצמן בעמל
[redacted] חוץ כשבל מגילה ונחשוני בנים מאוחר:
[redacted] כל המרשים מן המבול אלא מחוה בתחיתם ועל המרגלים ב'
[redacted]
[redacted]

כי מנעי בנים מלשון לא תשיגו את בנך

א' מדלי תענית שמתענין צאי על הגשמים עד היום הביע יי
בכל הקהל אבל ילדו נשמים מתחילין תלמידי חכמים בלבד להתענות
ג' תעניות ב' וה' וג' ועל הטס בעמים לבתי כנסיות ומתפללים ומשקים
ומתחננים כדרך שעושים בעל התעניות: ב' עברו לן ולא כעבו
בל' בחליים שהן בתעניות על הצבור ובאו מפסיקים מלאכתם מעמי
ואסורים בהם בתשיירת מלאכה ביום אבל לא בלילה ואסורים בלי
בליחיצת סל הגוף בחמין ובסל מעטם את המר הצאות אבל מעין
ידין והצבור בחמין ומל גופו בעונן מותר ואסורים באיכה אחר הא
להצבור אחת הזוהמה ואסורין בהם בתשמיש המטה וב' אסורין
בגילוח [illegible] בגדי מגיות [illegible] בשאר
תעניות: ד' עברו לן בי' בחליפנוך ד' תעניות על הצבור
ב' וה' וג' וה' וג' וה' וג' ומכל מה שאמר בשלש שבעו לן אסור אחר לן
ויתנים [illegible] בהם בשופר על הבלטות שמוסיפים בהם ומתפללין
בלוחב העיר ומרידים ירדן להוליחם ומוסיפין שש בלכות בתענית
שחרית ובתפלת המנחה ונעלים את החנות ובשני לשר ערב
פותחין מעט כדי שיגיעו לחנות לסעודת הלילה ובחמישי ופחדין
כל היום חנות המוכרות מאכל מפני כבוד השבת ואם יש לחנות
שני פתחים פותח אחד ונועל אחד ואם ישלחנות מעבר לעיר

טוחן כריחיים בושרי ורחים [illegible] מתענות
בב׳ וחמשיות אבל לא בג׳ תשובות ולא בד׳ וחולנות ורחיה [illegible]
לא כדי קיום הגוף: ז׳ אחר שעברו התעניות אלו ולא נענו [illegible]
עוד והב׳
בית דין מתענין על הגשמים לא שעשו אלו כבר עבר [illegible]
הגשמים ואין בהם תועלת אבל אחר סורענות מתענין והולכין עד
שיענו: ז׳ כשמתענין על הגשמים ועברו י״ג תעניות אלו ולא נענו
ממעטין [illegible] ובנטיעה וממעטין באירוסין ונשואין
לא אם לא קיים מצות פריה ורביה וממעטים בשאילת שלום בין
אדם לחבירו ות״ח לא ישאלו שלום לא כבזויים וכמנודים למקום ועם
הארץ שנתן להם שלום משיבין לו בשפה רפה ובכובד ראש ות״ח
לבדם חוזרים ומתענים לבדם ב׳ וה׳ וב׳ עד שיצא ניסן שלתקופה
ומותרים לאכול בלילה ומלאכה ובשאר הדברים ומפסיקין בר״ח
חנוכה ופורים יצא ניסן שלתקופה והוא כשהגיע השמש לתחלת
מזל אשר אין מתענין עוד שאין הגשמים בזמן הזה אלא סימן
קללה הואיל ולא ירדו כל עיקר בתחלת השנה: ח׳ כל זה והוא
בשלא ירדו גשמים כלל אבל ירדו ברביעה ויבשו העשבים ונתקלקלו ט׳
לייבש הרי אלו מתענים וזועקים עד שירדו גשמים או עד שייבשו
הצמחים וכן אם הגיע זמן הפסח או קרוב לו שהוא זמן פריחת האילנות
בארץ ישראל ולא ירדו גשמים הרי אלו מתענים וזועקים עד שירדו גשמים
או עד שיעברו הראוים לאילנות או עד שיעבור זמנם וכן אם הגיע
זמן הסוכות ולא ירדו גשמים הראויה כדי למלאות מהם הבורות
והשיחין והמערות הרי אלו מתענים עד שירד הגשם הראוי לבורות
ואם אין להם מים לשתות מתענין על הגשמים בכל עת שלא יהיה
להם מים לשתות ואפי׳ בימות החמה פסקו הגשמים בין גשם לגשם
ארבעים יום בימות הגשמים הרי מכת בצורת ומתענים וזועקים

עד

הורד להצמיח כל צמח
באדמה נקרא רביעה
[illegible] ומעברות
[illegible] כשר
ירד הגשם וכן והולך
הצמיח:

[illegible] ט כ"א גאו' [illegible]
אבל [illegible] שלהם קודם יז במרחשון או [illegible]
זה [illegible] יחידים מתענים ג' הה' וב' ומפסיקין ב
בר"ח חנוכה ופורים ושוהין אחר ימים אם לא ירדו גשמים ב"ד גוזרין תענית כמושטר יהודה
על הצבור שאמרנו : [illegible] כל התעניות שגוזרין הצבור בחו"ל אבל [illegible]
בלילה וכו' כדין שאר תעניות שאין [illegible] על הצבור תענית כגון זה
כמו לא באו' בלבד ובכל המוטר ובאותה [illegible] שאר תעניות שהם לא
[illegible] וז' אחרונות : יא היו מת[illegible]
עד כמה יהיו ויהיו פוסקים מן התענית משיכנסו בעומק הארץ החריבה
טפח ובבינונית שני טפחים ובעבודה ג' טפחים ואם התחילו לירד
אחר חצות ישלימו אותו היום ואם התחילו לירד קודם חצות לא יש'
ישלימו לא יאכלו וישתו ויעשו יו"ט ולערב יתקבצו ויאמרו הלל
הגדול : יב אין אומרים הלל הגדול אלא כשנענו ביום תעניתם
דוקא אבל אם לא נענו עד יום שלאחר תעניתם לא : יג אם ירדו
ירדו להם גשמים בליל התענית קודם שעלה עמוד השחר אין אומרין
הלל הגדול : תקנו על איזה דברים מתענים :
א כשם שמתענים ומתריעים על הגשמים כך מתענים על שאר הצרות
כגון עכו"ם שבאו לערוך מלחמה עם ישראל או ליטול מהם ממון או ליקח
מידם ארץ או לגזור עליהם גזרה אפי' במצוה קלה הרי אלו מתענים ומ
ומתריעים עד שירוחמו וכל הערים שסביבותיהם מתענים אבל אין מ
מתריעים אא"כ בקשו להקבץ לעזרתם וכן עכו"ם שבאו לעבור דרך אר
ארצם שאין להם מלחמה עמהם אלא על שלום אחרים ועוברים על
מקום ישראל מתענים ומתריעים : ב וכן הדבר איזהו דבר עיר
שיש בה ה"ק רגלי ויצאו ממנה ג' מתים בג' ימים זה אחר זה ה"ז דבר
יצאו ביום אחד או בד' ימים אין זה דבר היה בה אלף ויצאו ממנה
ו' מתים בג' ימים זה אחר זה ה"ז דבר יצאו ביום אחד או בד' ימים אין

[redacted]

[redacted] ואין [redacted]

בבלבלין [redacted] המדינה לעשות זה [redacted]

עלתה היה לבל במדינה וסוחרל [redacted]

אחרת שלהן מתשובות אגב שהן [redacted] מה: ג ואם היה אבל

בגזירות מתשובות מנה שמשהה חמון לשלמני אדם ולבשבן אשה

לבל בעבר ולהבישל לשמחשון: ד וכן מתנות על המוטלת

כיצד הרי שהלהה [redacted] בתלבלבליאים שמאיר שמחויב בעד

[redacted] ומתריעים עלה וכן על הרעש ועל הרוחות

שהם מטלים הגשם והרגים מתענים ומתריעים עליהם: ה וכן

מתענים על החלאים כיצד הרי שירד חולי מחדלאתיים הלבד

באותה העיר כגון אמצלה או חלחוני ומיוחד בהם ואין מהים מאחרו

ראל הלך מרל עצמו ונודרים עליהם תענית ומתריעים וכן היבולה

הרי הוא משחון כולה ואם פשט בכולה העבור מתענים ומתריעים עליהם

אבל חוטל יבש צומחים עדין בלבד: ו וכל זמן היה רעת שמתלחה

אפי' לא הזיקה לא מתריעים בלבד מתענים ומתריעים [redacted]

[redacted] אבל [redacted] משולחת

הרוחות [redacted] אינה לא מקרה איזו היא משולחת כל אותה עיר

ביום הלך משולחת ראתה בשדה ביום אם ראתה שני בני אדם ולא

בלילה מעלה הלך משולחת ואם היתה שדה הסמוכה לחנם וראתה

שני בני אדם ודרכה אחריהם הלך משולחת ואם היתה באגם אפילו

אחריהם אינה משולחת אבל טרפה שטהם ואכלה אשר מהם אבל

אם אכלה שטהם באגם [redacted] אינה משולחת [redacted] הבל [redacted]

ובאולמות ולא מפני שהיא משולחת: ז בתים הבנויים

במדבריות ובארעות השמות [redacted] מקום [redacted] [redacted]

ונטלה הנטה מאריכה הלך משולחת ואם לא [redacted] היה

משולחת שלו בני אדם שמלבעמים ובאו למקום החזרת אבל

שאל מים ופשט הארץ ולבשו הארץ ששולחו והזיקו מגן

שלום

אבנים

ט' חלו הסוגרי את חגדין
מעגן ויקטרו מעיגות
יהוה:

שלא נהשיב [illegible] מגבוהה [illegible]
והיפה לכן אין [illegible] ח׳ וכן עלהיריקן [illegible]
נשחוטה לצבוחה אם לא הוציא אם בלקוט אחד כמלאכת הנגר
מתנגן ומותרין עליהם ומן הנוצה בלבד שהאם חבל מן הצמר אין מ׳ מין אובה:
מתנגן עמו ולא מותרין לאחרונים בלבד. ובשבת שאין אנו מוציאים
משליון מיסב הכלו על כלים מותרים: ט׳ וכן שלהמאכלות כיצד הרי
שהיה [illegible] שלחורה שלובחי [illegible] הערל מהם מן פסח
(יין) (יומא) בה׳ ונתבטל המשא והמות) עד שיגמרו [illegible]
עשרה בשבת הלא אבנת עבור ומותרין עליה ובשבת אומרין שלה אבלאין
תוקעים עליה בשבת: יא וכן עלהמבול שיעד הרי שרבו עליהם המים
עד שיירדו לחם הרי לו מתפללים שלהם שאין לך עבר יתרה מזו שהבמים
נעבים ומטמאו בתחיהם קבריהם ובאו אין מתפללין עם רבה המים מכנו
שהיא אורך הרים ובתיהם בנויים באבנים ורוב המים מונחת לבם ואין
[illegible] ונעשו בעבות מגנה מגמלת בתים מכנו המים ומתפללין
עליהם: יב כל עיר שיש בה שני המבלאן אותה תשרי מתענה ומוענקים
בתפלה ומתחננין ומריעין בשופר עד שתשמע הצרה וכל מצוותיה מתענה
אבל לא מריעות אבל מבקשים עליהם לחיים ובעל מקום אין מתענים
ולא מוענקים ולא מריעים בשבתות בלשון ערה חוץ מצרת המלאכות
שמוענקים עליהם בשבת: יג עיר שהקיפה עליו אויב ופסיעה
המטורטרבים וחפץ [illegible] יד הדרך אמר עליו אם לסמוך אוריה רעה
או תולה שאל חולי שישבו מקצת היום מוענקים ומתחננים בתפלות בשבת
אבל אין תוקעין אחר תוקעים לקבץ העם לעבור אחריהם ולהציל:
יד תענות אלו שמתענין על הערות אין מתענין בהם לא שובחת
ולא מעינות ולא חקמעם ומותרין באכולבלילה אע׳ שמתענים למחר חוץ מ׳
מתענות הגשמים: טו צבור שהיו להם שתי צרות אין מבקשים
רחמים לא על אחת מהם דכתיב ונעמה ונבקשה מלפניו על זאת וכ׳

[illegible] עצות לבם [illegible] וחס
ושלום לבקש מדת דבר מהקב"ה [illegible] מעשים רעים יהיו
רחוקים שנאמר לבוי וחיה: יג: [illegible] מלעבור מפני
העבירות בל' והזקנים ישבים בבל [illegible] אשי ישראל באחר
תפלת שחרית עמודים היום ומתחילים [illegible] ומזהירין וכל
עדרשים [illegible] עבל בעבי [illegible] ומסדרים אותם ושבעה
[illegible] ומתרעי היום [illegible]
[illegible] ורבנים האחרון [illegible]
ומתודים ואומרים כמו כתם:

תקלא אם תרבו הגשמים:

א בכל מקום אם רוב גשמים מטשמשים הקרקע ומושבים החרישה מ
מתריעים ומבקשים רחמים ואם הגשם נחפץ ואין מאי להתריע בקול שאל
תשובות אין נחלין בן תענית עד העצור שאין הצבור יכולים להתענות בכל
יום לא מתרעין בכלים ובלבלה ובהתרעה בתרי ואם יחידים
רוצים להתענות רשאים הם בכך ובהתרעתה דחיינן בענינו אבינו ענינו
אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שיבשו רחמיך את כעסך
ויגלו רחמיך על מדותיך ותתנהגם בנך במדת הרחמים ותכנס להם מלפנים
משורת הדין ובטובך הגדול ירחם עליהם שאין פורענות בא לעולם אלא ב
בשביל ישראל והם עמך ונחלתך אשר הוצאת מארץ מצרים ואינם יכולים לקבל
מארור רעה ולא רוב טובה השפעת עליהם רוב טוב אינן יכולין לקבל
יהי רצון שיהא ריוח בשלום ושמרם ויכול רחמיך:

הקנעה א כשם שהצבור מתענים ומתפללים על עצמם כל אחד ואחד
מישראל ומתפלל על עצמו כמה היה לו חולה או תינוק במדבר מוחבש
בבית האסורים ישלו להשגות ובקש רחמים בשעתו ולא יתענה
בשבת ומועד וחנוכה ופורים וראש חודש:

תקעט סדר תפלות באלו התענות:

[redacted]

זה [redacted] ולא הכבד מהקצות ומהשקים
בשקים ונתנום אצל שלמה [redacted] מכל הגדה כדי להמריל הבנייה
ולהשמרם [redacted] ואחר כן השם [redacted] האכל ונוח) בראש השנה ובראש
אב [redacted] במקום הנחת הבנין כדי [redacted] וישבו ושלאחר נוח) [redacted] ונוח)
בראשו ואחר מעמידים אותם זכן [redacted] לאחיה [redacted]
מעמידין) אחים שלמה ואומר לגיהם ובני [redacted]
גרמין) לא תשובה ומעשים טובים שכן מינו שלא [redacted]
אלהים [redacted] ואת תעמיתם לא ירא אלהים את מעשיהם ובקבלה הוא אומר
וקרעו לבבכם ולא בגדיכם ומוסיף בעונים לו כני פחו עד שיכנע לבם וישובו
תשובה [redacted] ואחר שגומר זה [redacted] ומעמידים [redacted]
להתבלבל בהנעותן ואם היה אחת שאומר דברי [redacted] ראוי להתבלבל
ואם לאחו מורידין אחר וכי הוא הראוי להתבלבל בהנעותן אישה הוא
רגיל בתפלה ורגיל לקרות בתורה נביאים וכתובים ומטופל ואינו ושלו
יגיעה בשדה ולא יהיל בבנו ובני בתו ומלקרבו והגויים שין בעלבירה
לא יהיה [redacted] כן העבירות ולא יתאעלין שם רע בילדותו שלבך
ובגדולה לבם וישם עיניהו אקובו ערב ואם היה [redacted] עם כל המדות הללו
מסתר ואם אינו [redacted] הוא ויש בו כל המדות הללו יתבלבל: ב מדר
התפלה ושם בגדולות שהוא מוסיף ותקישות שהוא תוקע מבואר יפה
בטור בסימן [redacted]: ג שבע הנעות הללו אחר שמתבלבל) ויתאיר כל העם
לבית הקברות ובוכין) ומתחנין שם כלומר חדי אתם מהכם שלא מסלא
ישובו מדרכיכם: תקף ימים שמתענים בהם:
אז לו הימים שאירעו בהם עדות לאבותינו ולאויבי להתענות בהם ואעפ"
שמקצתם בלילה ישנם שאומר שיתענו בו: א באחד בעין [redacted]
אדר) בעשרה בו מתה מרים ושתבלין הבאר בפו בו מת יהושע בן

ס אפי שיבי שנדרך לאכוף עבר בעצמו שאם הוא נקרא אחר:

ס דברים שבוצשים ומשרדים הלב בשתבה

[illegible]

[illegible] ולא ישמעו ולא [illegible] [illegible]

בין הגדרים וקלת שבין באחד [illegible] [illegible] [illegible]

מעבר בי אי אחד בוה בגל [illegible] [illegible] [illegible]

ל אישראל ומעבר [illegible] בו [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] בכסלו שלקוויקים המגלה שמתב בדוך

מוי ירמיהו בה בטבת בשבה הגולה יוצת בימי תמי המלך [illegible]

[illegible] בטו בו לאמדע איזוחערה שאירעה בו בה בשבעו מתו האנים

שהין בימי יהושע בכה בו נתבצו על ישראל עלשבעו בנומין עלפילגש

בגבעה בך באדר מת מר עה בטו בו נחלקו בית שמאי ובית הלל:

ישמו שמואל שנולו שיהיו מתענים בבשני וחמישי על חלב

[illegible] התורה בנשרפה ועל חומלהשם ולעתיד לבא יהפכם ה' ל

לשון ולשמחה:

הלכות ראש השנה:

דקמא דיני ימי התכונים וערב לה':

[illegible] [illegible] באשמורת בקלחות והתנים מלה אולו ומלך עד יה:

ב מהנש ג' תעבות ערב לה' ג' אין נופלין עלפניהם בערב

לה': ד' אין נופלין על פניהם בערב לה בתעלה אינה שנופלין על

פניהם באשמורת בקלחות: ד' מתפללין ומקובלין בערב לה':

תקצב סדר תפלה ד' יפי תשובה ולה':

א' בשעה ד' יפי תשובה אומר המלך הקדוש המגלה ה' משפט ואם

עבה

[illegible]

[illegible] ב אם אמרה

[illegible]

[illegible]

ג המלך הקדושים: ד ושנהגים להתפלל ויה"ר מלכיות וזכרונות ושופרות ויהי רצון
בראש הכתוב והזכרות: ה אם לא אמר זכרונות [illegible] אין מוציא ידי
חובתו: ו אומר בתפלה (ותן) לנו את יום הזכרון הזה ואותו מזכיר לה:
ז אם תלבחות אומר את יום תרועה מקרא קדש ואם תלבשבת אומר זכרון
תרועה: ח אינו אומר מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון וכן אינו
אומר והשיאנו ובתפלת מוסף אינו אומר (אין) אתנו ישלין לברכות ולרעות
[illegible] לא (אין) אתנו ישלין לעשות חובתנו לעתיד: ט אעפ"ש כל ימות
[illegible] בחדש ארה"ה נוהגים לומר בקול רם ולהטעות חיישין
[illegible] שמרגיש אדם מחזור יום:

תקכב דברים שנוהגים לאכול בליל ראש השנה

[illegible] ארים ידו לאכול בליל ר"ה ובא דמיינו תלמיד בריתי מיתא מתרי קרא
[illegible] לובא יאמר יהי רצון שלי רבו אמיתנו פרתי ירעו שונאינו פלקא
[illegible] מיבנו תמדי יהון שונאינו קלא יקלינגדי דיסבו ויקלאו לפניך:
ובוהנו: ב אוכלים לאש שום לוף טיח לאש ולאלאב וזכר לאילו שיבוזק:

תקכד סדר קריאת התורה בראש השנה

[illegible] אין אומרים הלל בלה"ר ויה"ר: ב מוציאין שני ספרים באחד קורין ה' מ"ה
פקדתי לשקה עד ויה"ר אחר הדברים הללו ואם היו שבת קורין בו ז' ומפטיר
[illegible] בשבת בפרשת פנחס ובחדש השביעי ומפטיר ויהי איש אחד מן הרמתים
[illegible] ג בעיר"ה הבאושים בבית האוריה אין מביא
[illegible] תורה אלא בלה"ר ויה"ר: ד מתחילין קריאת התורה בתקיעת שופר:

תקכה ברכת השופר:

א עבירה לתקוע מעומד: צ קודש שיתקע יברך לשמוע קול שופר ויברך
שהחיינו ויתקע תשרית שלשה מנעים ותשרת ג מנעים ותשלב ג מנעים:
ג אם התחיל לתקוע ולא יכול להשלים ישלים אחר האל"ף או ל' והי
ברכה שברך הראשון והוא שיתקון שם התוקעים האחרונים שעת גדולה
ואפ' אם בירך ולא חזר לתקוע כלל אשרי תוקע בלא ברכה ולא הויא
ברכה לבטלה: ד אחר תוקע ולא שמע כדי שלא יתבלבל ואם הוא
מובטח שחוזר לתפלתו רשאי לתקוע: ה העומד לתקוע בשופר
בלה אז כדי להתפלל או לתרגם בשבתות וימים טובים אינו רואה מאות
שכר טוכן ברכה: תקון דיני שופר שלרה:
א שופר שלרה מעתו בשלאיל וכפוף ובלו עבר כל השופרות כשרים ב"ן
משוטים צ"ן בגופים ומצוה בכפופים יתר מפשוטים ושלרה פסולבל
גוכא וכ"ן קרני רוב החיות שדם שעם אחד ואין להם מבפנים זכרות
ב הגאל שופר תקעבו ישראל אפ' לא מראשן הבינתם מעמו: ג
תקון בשופר שלעא שלישרל לא יצא שאינה מצוה עולמית וכתוב
מיכתב שיסוריה אבל בשלעא שלעכו' וכ"ן בשמשמי' עא שלעכוס
לא יתקע ואם תקע בו יצא והואשלא מבנו לזכות בו אבל אם מבנו
בזכותבו לא יצא דהכל עא מלשדל: ד שופר שלתקלובת עא אפ'
היא שלעכר שתקע בו יצא מעשים לאינה בטלה עולמית: ה המוז
הסאה מעשכל אדם אחר תוקע בו וזה יצא ידי חובתו אבל אם אמר אינו
שופר לתקיעתו עכי אסור לתקעבו אפ' תקיעה שלמצוה: ו היה
קולו עב מאד חודק מאד כשר שבלהקלות כשרים בעומדו ו
מקב אפלא מתמו אמ' שאתנה קולו כשר ואם מתמו שלא בכוונה אמ
שאינו שאחר מעבב את התקיעה לאחר מתיסה שחזר קולו לכמות שהיה ב
בתשלה כסול אפ' שתיל בו רובו ואם מתמו בכוונו אם נשתנה רובו
שלם ולא עכבו הנקבים שמתמו אתמתקיעה לא חזר קולו לכמות
שהיה קודם שיקב כשר' ואם חסר אחר משלש לה פסול ואם הוא

שעת הדחק שאין שופר אחר מצוי יש להפשיר בסתמו במים אם נשתה
כשהפשיר יוצא אם לא חזר קולו לכמות שהיה וכן יש להפשיר בסתמו
שלא במים אם נשתייר יוצא אחר קולו לכמות שהיה בתחלה קודם
שיתקנו: ח נשרק לאחריו פסול אפי' בכל שהוא פסול אמ' הדקן
הרבה בחוטן אן בפס במשיחה ויא דיקא בחוטן ואם דבקו כשר אסדבקו
בזבק ויש מי שאומר שאינו כשר אא כשדבקו בעצמו שהמים באור עד
שנמשל וחבר קצותיו זה עם זה: ט נסדק לרחבו במיעוטו כשר ברוחבו
פסו אמ' נשאר מהסדק לצד פן שיעור תקיעה דקיינא לגוחלים וכשנשתייר
בו כך כשר אפ' אם מעכב את התקיעה ויש מכשיריים בנשתייר אפילו
שלא לצד פיו: י דבק שבלי שופרות זה עם זה ונעשה מהם שופר פסול
אפי' היה בו בתחלה שיעור שופר: יא הכפו ותקעו לא יצא בין הכפו
בדבק שהופכים החלוק שהחזיר פעמי לחיצון בין שהניחו כמו שהיה
לא שהלחיב את הקצר וקצר את הארוך: יב היה ארוך וקצרו אם
נשאר בו שיעור תקיעה כשר: יג גדרו מגפנים אוטבחוץ עד שעשאן
דק מאד כמו גלד כשר: טו לא הוציא זכרותו לא נקב בו כשר אבל
אם הוציא הזכרות ועשה מגופו שופר אחר שנקב בו כשר פסול: טו
ציפה זהב במוקום הנחת פסול שלא במקום הנחתה כשר ציפה זהב
בבפנים פסול מבחוץ אם נשתנה קולו מכמות שהיה פסול ואם לא כשר
בתרשיש מקום הנחת פה הייתי אומר השופר לצד פנימי שמנוקשים פין
והשי הח"ן פן הנוגע עצמו קרי שלא במקום הנחת פה וי"ל דמתנו במקום
הקצר הוא מקום הנחת פה ושלא במקום הנחתה היינו כל ארך השופר
מצד הקצר עד צד הרחב: יז המטיריים בשופר צורות בחוט עבה ונס
כדי לחזקו לא יפה הם עשיה: יח אם נתן זהב בלבדו השופר
בעד הרחב היינו הוסיף עליו כבשהוא ופסול: יט הלחיק את ה
השופר ונפח בו ותקנבו פסול: כ נתן שופר לתוך פיו אם הפנימי עודף
שלא החיצון מפסו שדיו (נתן) הפנימי בפיו ותקעבו כשר והוא שלא יגיע

קולו בשעה שהוא מתן בתוך החיצון ואם לא יוצא: כא שופר שלרה אין
מחלקין עליו יפה אפי בדבר שהוא משום שבות כיצד היה השופר בראש
האילן או משבר הסלע ואין לו שופר אלא הוא אינו עולה באילן ואינו שם עצ
בעל הגיס מי להביאו ועל ידי גוי מותר דהוי שבות דשבות ונמקום מצוה
לאגדו: כב אם גוי הביא שופר מחוץ לתחום תוקעים בו והה אם עשה
גוי שופר ביום מותר לתקוע בו: כג יכולים לתתן מים אוין לעתרו
אבל מי יגיס אף בחול אסור משום הכבוד:

תקנה דין התוקע לתוך הבור

א התוקע בתוך הבור ובתוך המערה אותם העומדים בתוך הבור והמערה
יצאו והעומדים בחוץ אם קול שופר שמעו יצאו ואם קול הבורן שמעו לא יצאו
וכן התוקע לתוך חבית גדולה ויצאה בה אם קול שופר שמע יצא ואם קול
הבורן שמע לא יצא: ב אם היתה לתוקע בבור ועלה חוץ לבור
ונמרה שלבמה ששמע בין בפנים בין בחוץ היה קול שופר: ג השומע
מקעת תקיעה שלא בחיוב ומקצתה בחיוב אע"פ שאמר להתוקע כמתעסק
כוין להוציאנו ידי חובתנו ותקע ומשך בה שיעור תקיעה לא יצא ואם שיעה
אי איפשר שיעור תקיעה בחיוב:

תקנה זמן תקיעת שופר

א זמן תקיעת שופר ביום ולא בלילה ומצותה משעת הקרחמה ואילך ואם
תקע משעלה עמוד השחר יצא ואם שמע מקצת תקיעה קודם שעלה עמוד
השחר ומקצתה אחר שעלה עמוד השחר לא יצא: ב שמע ט תקיעות
בבוקר שעות ביום יצא ואפי' הם מט בני אדם תקיעה מזה ותרועה מזה ותקיעה
מזה ואם דדוקא בשלא הפסיק ביניהם בקול שופר שאינו ראוי בתרועה בלא
ג שמעט תקיעות מט בני אדם שתקעו כולם כאחד לא יצא שאין
שאין כאן בשוטה לבנה ופשוטה לאחריה: ד היה זה עריך פשוטה
ראשונה וזה עריך פשוטה אחרונה תקיעה אחת מוצאה אתשעתם:
ה יש שלרה שחל להיות בשבת אין תוקעין בשופר:

תקנה

משום שבות דשבות
אפי' חכמים דבריהם הרבה
אשר אשרם ומשום שבות
שהם אסורים ומשום שבות
לומר מפני הרעש שבא
בתורה תשבות ושעמיו
שבותם הא הוא דבריהם
האסורים מפני שהם דומים
לתלאכות והשני דבריהם
האסורים גזרה שמא יבא
ליד איסור תקיעה:

תקעו מי הם הראוים לתקוע:

א כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא אחרים ידי חובתן: ב חרש שוטה וקטן פטורים. וחרש אע"פ מחמר ואינו שומע אינו מוציא דאין זאינו שומע לאו בר חיובא הוא: ג אשה פטורה מפני שהיא בכלל עשה שהזמן גרמה: ד אכדרבינא מוציא את מינו מומרים אע"פ שאינו מוציא:

ה מי שחציו עבד וחציו בן חורין אינו מוציא אע"פ עצמו וצריך שיתקע לבן חורין להוציאו: ו אעפ"ש שנשים פטורות יכולות לתקוע ומן אחר שיצא כבר יכול לתקוע להוציאן אבל אין מברכות ולא יברכו להן: ז המודר הנאה מחבירו מותר לתקוע לו תקיעה שלמצוה ודוקא כשהוא תוקע מלאן להוציאו אבל אם אמר לו המודר תקע והוציאני אסור: ח המתעסק בתקיעות שופר להתלמד לא יצא ידי חובתו וכן השומע מן המתעסק לא יצא יד"ח וכן השומע מן המתעסק לא יצא וכן התוקע לשורר ולא נתכוון לתקיעת שופר לא יצא נתכוון שומע לצאת ידי חובתו ולא נתכוון המשמיע לצאת לא יצא יד"ח עד שיתכוין שומע ומשמיע:

ט מי שתקע ונתכוון להוציא כל השומע תקיעתו ושמענוך השומע ונתכוון לצאת יד"ח אעפ"ש שאין התוקע מתכוין לתקוע לה ששמע תקיעתו ואינו יודעו יצא שהרי נתכוון להוציא לכל מי שישמענו לפי מי שהיה מהלך בדרך אין ישב בתוך ביתו ושמע תקיעות משע"ר יצא אם נתכוון לצאת שהרי שע"ר מתכוין להוציא את הרבים יד"ח:

תקע בס"ד מספר התקיעות:

א כמה תקיעות חייב אדם לשמוע בר"ה ט' לפי שג' תרועה ציונג ובר"ה ב' פעמים וכל תרועה פשוטה לעצמה ופשוטה לאחריה ומפני השמועה למה שנכתבו תרועות שלחדש השביעי אחדה) בין בר"ה בין בר"ה שלזונג ט' תקיעות הקשין בכל אחד משעה תקיעה ותרועה ותקיעה תקיעה ותרועה ותקיעה תקיעה ותרועה ותקיעה: ב תרועה א' האמורה בתורה נתפרשה לנו אם היא תרועה אחת קורין תרועה, או אם הם שתי קורין שברים ואם אינם אחד יחד לכל כדי לצאת ידי ספק צריך לתקוע תשרת"ג ותשת"ג ותרת

נג: ג יא ששיעור תקיעה כתרועה ושיעור תרועה כ' יבבות דה יש ב' בחות
בעלמא אבל שהוא והם עקראים טרימוטין) ולשון ערוך ליתר שלא יאריך בשבר
כ' טרימוטין שאסור יצא מבלבל שבר ועשה תקיעה וצריך שיהא מאריך ב'
בתקיעה שלתשלת יותר מבשלתשלת בשלתשלת יותר מבשלתרועה ומיהו אם
מאריך הרבה בכל תקיעה אין לחוש ויא ששיעור יבבא ג' טרימוטין ושיעור תרועה
ט' יבבות שהם ט' טרימוטין ושיעור תקיעה נמי ט' טרימוטין כתרועה ולפי
זה אין לחוש אם האריך קצת בשבריס וצריך להאריך בתקיעה שלתשלת כשיעור
יב' טרימוטין ומי שלא האריך בתקיעה כשיעור הזה והאריך בשבריס לא יקיים
מצוה לא כמר ולא כמר: ד ג' שבריס צריך לעשותן בנשימה אחת אבל ג'
שברים ותרועה דתשלת יא שאינו צריך לעשותם בנשימה אחת והוא שלא יהא
בהפסקה יותר מכדי נשימה ויא שצריך לעשותם בנשימה אחת ויראת שמים
יצא ידי כולם ובתקיעות דמיושב ועשה בנשימה אחת ובתקיעות דמעומד
יעשה בשתי נשימות: ה אם תקע תקיעה ותרועה ותקיעה בנשימה א'
אחת יצא ונשמע שאומר שלא יצא: ו אם האריך בתקיעה אחרונה ש
שלתשלת כשיעור שתי תקיעות כדי שתעלה לשם תקיעה אחרונה שלתשלת
ובשביל הראשונה שלתשלת לא עלתה לו אם בשביל תקיעה אחת ויא שחטלו
בשביל אחת לא עלתה לו: ז אם טעה בתשלת ואחר שתקע שני שבריס
תרועה והתחיל להריע אם נזכר מיד יתקע שבר אחד ואפילו נזכר עד
שגמר התרועה שהתחיל בה בטעות לא הפסיד התקיעה הראשונה ש
שתקע לא אחוזר ותקע ג' שבריס ותריע ותקע אבל אם אירעו בתשלת
אז תבלה הפסיד גם תרועה ראשונה: ח אם הפסיק בתרועה בין
תקיעה לשברים אז שהפסיק בשברים בין תרועה לתקיעה וכן אם הריע
שתי תרועות זו אחר זו אז שתקע אחר התרועה תקיעה כמו שנזכר
שלא לשם תקיעה והפסיק בה בין תרועה לתקיעה אז לאחר שתקע
ג' שברים שתקן והפסיק ואחר תקע שברים אחרים ואמרו שבר אחר
בבבל הוי הפסק והפסיד גם תקיעה ראשונה: ט אם תקע

שע

שני תשלומין אושע תשלומין אושע תרלה כהנן ושעה בשלישי אינו לאור לא לאחרון
שעשהנו: ל אם מקנו בעד הרחב שבאופר לא יצא:

תקצא סדר תפלת מוסף:

א יתפלל העבור בלחש תפלת מוסף ט ברכות ושל יתפלל גסכ עמה נלחש:
ב הוצרה נשוטבלעדי קפדר שאין מאחרין קרבן מוסף כבל: ג עדיך
לומר את מוקדם יום האחרון כדי שלא נפ מוקדי לה ונם ביום שע יאמר את מוקדי:
ד אומרים עשרה פסוקים שבמלכיות ועשרה שבזכרונות ו' שבשופרות שבשה
מהם שבתורה ג מהם שבנביאים ג שבכתובים ואחד שבתורה שאם להוסיף שבעשרה
לו רשאי: ה אין אומרין פסוק במלכות ולא בזכרונות ולא בשופרות שבמודעות
שבשרל ואין אומרין פסוק זכרונות שבחוד: ו יש קורין תיבר מלמה שנוהגים
בהשלים פסוקי שופרות בפסוק ובוים שמחתכם שאין מאבדין שופר לאחצוצרות
והלאש והרן כתבו לקיים המנהג: ז ושקידת יצחק ויוסף לגרשו תשבור כך
היא הנוסחא השפורסמת והמדקדקין לומר לגרש יעקב תלמוד משנה מוצעשטבנו
חכמים בברכות ואינו לא טועה: ח לא יתפלל בחוד תפלת מוסף בלה
עד אחר שלש שעות היום:

התקינעות:

תקצב תפלת מוסף וסדר ~~הרקלעות~~

א מחדיר שלא התפלה ותוקעין שבסדר הברכות למלכיות תשלת העם
אחות ולזכרונות תשרת ולשופרות תרת. ועכשו נוהגים לתקוע למלכיות כ
תשרת. שלשה פעמים ולזכרונות תשת נל ולשופרות תרת נב: ב
וחוד אינו מוסיף לתקוע בברכות ואם ישלו מי שיתקע לו: ג לא ישיח
לא חוקע ולא הצבור בין תקיעות שמושבב לתקיעות שמעמד ואלב
שלא ישיחו צריכה לתקיעות אפלא בינתיים התקיעות: ד אם שתקע
כשהן יושבין תקע בסדר הברכות:

תקצג אם הברכות והתקיעות מעכבות זו את זו:

א ברכות שלה ווה מעכבות זו את זו שאם אינו יוד עכובם לא יי
יאמר מה שיוד ע מהם אולא יאמר כלל: ב וכן התקיעות מ

מעבות לו אלא והא שאינו יודע לא מקצת הסומן שלא יעשה אותן מקצת
שיודע אבל תשלום תשלומי אין מעבירין זה את זה ואם ידע לעשות
אחד מהם אז שנים עושה: תקצד א יחיד שלא תקע בתחילה
יעבור לתקוע בו להוציאו יח אבל יחיד שלא התפלל ט בתחילה אין חייבין לבוא
להוציאו: תקצה. מעשה בקיאות ולא בסדר תפלת
מוסף ולפנינו שתי שיירות כאחת בקיאים בתקיעות ולא בתפלת מוסף וכ
ואחת בקיאים בתפלת מוסף ולא בתקיעות הולך למקום שבקיאים בתפ
בתקיעות אפי שבמוסף ודאי ושלתקיעות ספק: תקצו
א אוכלים ושותים ושמחים ואין מתענים אלא ולא בשבת שובה אמנם
לא יאכלו כל שנגנס במעי לא יקבלו ראשם ותהיה ראתה על פניהם: ב
יש מקומות שקבלה בידם שבל מי שיבוא להתענות ברה ומשנה דגלותו
ואינו מתענה אינו משלים שנתו: ג המתענה פעם אחת ברה תענית
חלום אם היה ביום ראשון צריך להתענות שני הימים כל ימיו ואם היה
ביום שני ושנה בל ימיו יום שני בלבד תקצח
רה שחל להיות בשבת אומרים צדקתך במנחה: תקצט
ביום רה שחל להיות במוצש אומרים ותודיענו: תר א ביצה ש
שעל הבית הראשון וכן מקשינן בו אם מה שנתבשל בו אסור בשני:
ב בקידוש לבשני מעין שי חדש ואומר שהחיינו ואם אין מעין שי חדש
עם בבא יאמר שהחיינו: ג אם חל יום ראשון בשבת אומר שהחיינו בשופר
ביום שני: תרא סדר יום שני שלרה:
א ביום שני קורין מלכים נקה את אברהם עד סוף פרשה ומפטיר קול אחד
אחמול ומפטיר צרפיה כה אמר ה מצאה במדבר עד חנן יקיר ליאשיה
ראש השנה מתחילין כמו במוצש לא שאי מערבין עם ובשמים ובלהאשו:
תרב סדר ז ימי תשובה:
א בבל הימים שבין רה ליום מודים בעמידות ותחנונים: ב אף
מי שאינו מהר מעת שלמדים בעשרת ימי תשובה צריך ליזהר:

הלכות

הלכות יום הכפורים:

תרד סדר ערב יו"כ:

א מצוה לאכול בערב יה"כ ולהרבות בסעודה: ב אין נופלים מלפניהם בערב יה"כ: משום דאיקרי מועד שנ' לה מועדי ה'

תרה מנהג כפרות בעו"כ:

א מי שנוהגים לאחוז לעשות כפרה בערב יו"כ לשחוט תרנגול על כל זכר ולומר עליו פסוק א ושל נקבה הפוכה:

תרו שייפיס אדם את חבירו בעו"כ:

א עבירות שבין אדם לחבירו אין יה"כ מכפר עד שיפייסנו ואפ"ל לא הקניטו לא בדברים עריך לפייסו ואם אינו מתפייס בראשונה יחזור וילך פעם בפעם שניה וג' ובכל פעם יקח עמו ג' אנשים ואם אינו מתפייס בג' פעמים אינו זקוקין ואם הוא רבו עריך לילך כמה פעמים עד שיתפייס:

ב אם מת אשר חטא לו מביא עשרה בני אדם ומעמידם על קברו ואומר חטאתי לה' ישראל ולפלוני זה שחטאתי לו: ג ותענית דמיום הכפורים שלא להוציא לשטר על המתים: ד ויום הכפורים ובקרבן מוסף שיריה רק שיהיה קודם תפילה ואינו מצטרף על העצלה:

תרז סדר הודוי בערב יה"כ:

א עריך להתודות במנחה קודם סעודה המפסקת: ב אין עריך לפרט החטא ואם רצה לפרט הרשות בידו ואם מתודה בלחש נכון לפרט החטא:

ג עריך להתודות מעומד ואפ"ל שמעמידה משל"ל והוא התודה כבר עריך לעמוד: ד עונות שהתודה עליהם ביה"כ שעבר ולא שבה עליהם אפ"ל הכי יכול לחזור להתודות עליהם: ה מנהגי מנהה ערב יה"כ אינו תורם בודוי שחריה: ו מלהתחיל לוקים מלקות ארבעים אחר תפלת המנחה שמשעה כך יתקבלנו לשוב מעבירות שבידו:

תרח סדר סעודה המפסקת:

ומתפיקים קדש השמשות [illegible] על הקדש
והסכנה אין לו שיעור לא קודשבין השמשות שאינו אלא חומרא ס
קודש אלא עדיף להוסיף ויחול עליהקדש אין מתחין בידן כדי שלא יבאו
לעשות בהון: ב אם הכמרים מתשמשין שמד היסגרו ובלהאזר
ולאכול על שון שלא קבלשלו הטעמת: ד בגרב יה אין לו לאכול
לא מאכלשקלים להתעבל כדי שלא יהא שגיר ומתגאה כשיתעבל:

תלט הטמאה יקטין בגיר:

א מותר להשלמין חמין מגרבי יום הכפורים לגשגאים יה:

תרי הדלקת הנרות ביה:

א מקום שנהגו להדלקין בבלי יה מדליקין מקום שנהגו שלא להדליק
אין מדליקין ואם חל להיות בשבת חייבו הכלהדלקין: ב ישמעו
שאומר שמברך על הדלקת נר של יה: ג בכל מקום מדליקין בבתי
כנשיות ובבתי מדרשות ובמשאות האכלים ועל גבי החולים: ד
נוהגים בכל מקום להרבות בנרות בנסיות ולהציע בגדים נאים בעבור
הכבוד: ה תריא ליל יה ויום כיומו:

א יום הכפורים לילו כיומו לכל דבר ומה הם הדברים האסורים בו מלאכה
אכילה שתייה רחיצה סיכה נעלת הסנדל תשמיש המטה ואין חייב
כרת אלא בכל מלאכה אכילה ושתייה: ב כל מלאכה שחייבים
עליהם בשבת חייבים עליהם ביום הכפורים ולא שבשבת בלבד אבל
אסור גם ביה כי לא ששבת אחרון אסור בסקילה יה ידונו בדיני
וכל שאסור לבטלו בשבת אסור לבטלו ביה והתירו ביה לקנב
ולמינוע אנוסים מן המנוחה ולמעלה בשקל בחול והאי דנא נהגו לא
לאסור: תריג איסור אכילה ביה ושיעור כמותה:
א האוכל ביום הכפורים כל הכבת הנפש חייב והוא פקות מכביצה
משקל ושיעור זה שוה לכל אחד בין לגס בין לטוב מלך הבשר
כל

ב. כל מאכלים [illegible] לאחר זה אם אינו שייך בשר ודג שיש
ירק אינו אכילה ושתייה אינן מצטרפות: ג. אכילה וחזל ואכילה אסיר
מצטרפת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה כדי אכילת פרס מצטרפים
ואם לאו אין מצטרפין: ד. שתיית פרס א' לביצים וא' לביצים:
ה. [illegible] שיעור: הייבין לחייב כרת באכילת חמץ ואכילת מצה
בכל שהוא: ו. ואכילה שאינן ראויין לאכילה אלא אם אכלה כמה מין
מזון על האכילה שאכל ערב יה"ט עד שיקיץ במדינה פטור: ז. אכילה בעינן
פטור ולולבינעים שלבלבו קודם לה"ט פסול דעוד בעלמא הוא אם לבלבו
באי גולה ועד יה"ט חייב: ח. [illegible] אם לבלבו אם הם ראוים פטור
דלאחיזן לאכילה ואם הם רעובים חייב: ט. השותה כ"ה מלא לוגמין חייב
ומשערים בבלאדם לפי מה שהוא הגדולים לפי גדלן ובקטנים קטנו: ולא מלא
לוגמין מצטרף לא שיטלקנו לצד אחד בפיו וילאה מלא לוגמין והוא לחוד מלבד יעוד
לאדם ביתו וכל המשקים מצטרפים לכשיעור: י. שתה מעט וחזר ושתה
וחזר ושתה [illegible] יש מחלוקת שתייה ראשונה עד סוף שתייה אחרונה כדי שתיית
רביעית מצטרפין לכשיעור ואם לא נאכל [illegible] ויא"ל ששיעור צירוף השתיות
כדי אכילת פרס כמו צירוף אכילות:

נ"ב — איסור רחיצה ביה"כ

א. אסור לרחוץ ביה"כ בין בחמין בין בצונן ואפי' לחושיט אצבעו במים אחר
אם היו ידיו או רגליו או שאר גופו מלוכלכין בטיט או בצואה או שיוצא
רק מחוממים מחוטמו מותר לרחצם שלא אסרו אלא רחיצה שלתענוג: ב.
נוטל אדם ידיו שחרית ומברך על נטילת ידים ויזהר שלא יטול אלא עד סוף
קשרי אצבעותיו: ג. אם חטר מים ושטף בידו או עשה צד ידו וקינח
מותר לרחוץ דהוה ליה ידיו מלוכלכות ואם חצה לה השלב אט לא קינחה
נפשי מותר לרחוץ עד סוף קשרי אצבעותיו: ד. מי שהוא אסטניס
ואין דעתו מיושבת עד שיקנח פניו במים מותר: ה. ההולך לבית
הולכי סעודין או רבו ומי שגדול ממנו בחכמה או בגיל

פ' שמקשה ופיעה
שאפשר בפנים
ס' מלאתו:

מצוה ידוע לעבור במים של מואר בין בחלטה בין בחדרה ובלבד שלא
יוצא ידי מחטאת שסרת הלכן לחבריה שלא תלוקן לחבריה שלי חלוקן מלא
דרוש והוא שלא יהיו המים חדשים ראה אף בחוב אסור מצוה לקבוע אשה
איכה מנגעים לא עד מתנים: ו חוץ מלעבור במים לבדל מצוה ראוקא
לעבור במים עצמן אבל לעבור בסוכה קטנה ז ויש מי שמחמר: ז
הלב אסור לעבור במים כדי לבל אבל תלמיד: ח הרוצה לשמור מחבר
לעבור במים בחלטה אבל לא בחדרה: ט אסור להעבר בגיט לה אם
הוא טומה עד להטמה ואסור להעבר בכלים שיש בהם מים אפילו הם חמים
בין שלחרם בין שלמתנת אבל אם הם ריקים מותר (כ) בטרות והבינגיר
י בלה בלב יום מותר לרחוץ פעה: יא מי שראה קרי בזמן הזה ביה
אם לא הוא מקטן במטה ודין ואם יבש הוא אז שמתבטל רוחץ מקום מחת ה
המלוכלכין בולבי ומתפלל אין ואסור לרחוץ גופו אולמבול אעפ שבשאל יחות
ושבה הוא רגל לעבוד בתעבה: יב בזמן הזה אסור לאשה לעבוד ביה אמצע
הגיב זמן טבילתה בן ביום:

תריך

דיני סוכה ונטילת הסנדל:

א אסור לקוץ אפילו מקצתבו ואפילו אינו לא לסעביל הקזהמא אבל אם
הוא חולה ואפילו אין בו סכנה אן שיש בו חטטין בראשו מותר ב
אסור לנטול את הסנדל אן מנעל שלעור אפילו קב הקטנה ויוצא בו ואפ
שלגיר ומחופה עור אסור אבל שלגמי אן שלקש אן שלבגד אן שלשאל מינים
מעור אפילו לעטות בהם לבה: ג המיהבלל יום מותרת לנטול את
הסנדל והחולה ויוצא בה אבל שאר בוקבה (ס) מנשיש לו מעה בלבדו
ד מותר בלחרים לנטול את הסנדל מחמת שקרב ויוצא בו כדי שלא
ישכנו חם מעוים שם עקרבים ותולעים הנושכים:

נגלה יה אסור בתשמיש המטה:

יה אסור בתשמיש המטה ואסור לבעל בחשתו כלו היח טה (ס) אסור לבעל
עם אשתו במטה: ב הרואה קרי בעל יה יזהר כל השנה כולה
שלא

[illegible] מוצטוח לו שהמצן השלם הנא:

[illegible] ל"ה [illegible]

א' [illegible] אם לא
יש ישנן: ב' [illegible] ב) ט שנה [illegible] שלמות מאתנו) אותו לשנות כינו
היה רגל בשתי שעות בסוס מאתמלין אותו בשלש ביה רגל בשלש מאכילין ל
אותו ברביעית לשי כח הב) מוסיפים לשנות אותו [illegible] יא
ב) זכרי בין עקבה מתשנה, ומשלים כמדברי קונריס כדי לחכון במעלת בת
ב' גיוס אחד ב) [illegible] אחד שהביאו שתי שעות הרי הם כמלוכים לפי המצות
(ושמלי מיום מן) [illegible] אותו ב"ה כדי [illegible]
[illegible] תרי"ל. [illegible]
[illegible] ומלוקות [illegible] ושלמות [illegible]
[illegible] שיה הוא אם [illegible]
מאכילין אותה עד שתתישב דעתה: ב' כל אדם שה ריח מאכל ונשתנו
טעם (הפוכ) הוא אם לא יתנו לו [illegible] (ומאכילין) אותו פעמים ד' יולדת
תוך ל' ימים לא תתעבר בלא עדן אם אמרה צריכה מעמנו ומאכילין
אותה מעמנו מכחן ואילך הרי יתבכל מדש וימים לא אין מוציאין אותם
מתה לגמרי אם ילדה בלי בתשרי בשבת אין מאכילין אותה ב"ה אם
לא אמרה צריכה אני אשה שלמו לה ל' ימים עד יה בצלב משוס ל כ"ן
שבטן יום ל' בלידתה מיקרי לאחול ה':

[illegible] דין [illegible] בשבת

א' חולה שצריך לאכול אם ישנם רופאים אינו הוא עכ"ל שאומר אם לא
יאכלו אותו אפשר שיבבד עליו המלי ויסתרפ מאכילין אותו עליו ואע"ל שלא
ימות. אמרו אם החולה צריך אומר אני צריך שומעים לרופא ואם החולה
אומר אי צריך אני אינו אמרו לרופאים אומרים אינו צריך מאכילין

אותו: צ רשא אחי אחד אומר עליך והשא אחר אומר אינו עליך מי
מרשלים [illegible] ג אם [illegible]
עליך ורשא אחר אומר עליך אין [illegible] אינו אומר שלום ורשא אחר
אומר עליך ושנים אומרים [illegible] אותו: ד אם
שנים אומרים עליך אל תהא [illegible] אינו עליך ואפילו אמר המלה ד
אומר [illegible] אותו [illegible] אומרים עליך:
ה [illegible] אומר [illegible] ואשה החונה אומר [illegible]
[illegible] אותו והרי רבא מלוקין מאחרים אותו אבל אם הרבה אומר
אינו עליך [illegible] מאחרים אותו:
אם הרבה אומר שאינו מלוקין [illegible] אותו: ו
אם הרבה אומר שאינו מלוקין [illegible] ואין
[illegible]: ז כשמאחרים
[illegible] אותם [illegible] שלשה [illegible]
[illegible] אותם עשה שלשה ציצה [illegible] ושלש כדי
אפילת סמך ד' ציצים ובשתיה יבדקו בחולה שעשה כמהלא כמשיקטו
בנו אחר ויראה במלא [illegible]: ח וישקוהו טהרת מחותו שיעור וישתו
בין שתייה לשתייה כדי אפילת ד' ציצים ולשתות ישתו בין שתיה לשתיה
כדי שיעור שתיית רביעית ואם אחרוהו שאין השעריים הבלו ה
מעטין לו אם שהחולה אומרים אם שנעשין בדבר מרחיבים ומשקים
אותו בלא זיון: ט מי שאחזו בלמוס והוא אחוז שבא מחמת
רעבון ומיתגו שעינין יבהות ואינו יכול לאוחזו מאחיזין אותו עד
שיאוזן עוינו אם יש שם מאכל שלהתל ואם אין מאכילין
אותו כמאכל חיטים ואם ישבאן שם מיני חיטין אחד חמור
מחבירו מאחיזין אותו הקל תחלה: י חולה שאכל ביום
ביה ונתישבה דעתו בענין שיכול לצאת עליך לה אדר שלה בגלות
המיון שאומר יעלה ויבא אבותה ירושלים:

[illegible] עד המקום
בה ובלדעתם [illegible] כמו [illegible]: ונהגים שאומר
בלבדי" והה אומר שהחיינו [illegible] ה' ומברכו אומרים [illegible]
בשבת [illegible]: ג' אם [illegible] אחת מעין ז' ואומר
מקדש השבת [illegible]: ד' [illegible] אחר שב
לשמע: ה' יש שמדיס עבדגיהם בהיות [illegible]. ו' [illegible]
בבית הכנסת ואומר שירות ותשבחות כבכל לה:

תרכ

א' טוב לקבל בטוטים ובקליחות שחרית כדי לבקר בבוקר שיתבלבל מאוד
קודם שעות: **תרכא** **סדר** קדיאת [illegible] ומילה ביום:
א' מוציאין שני ספרים בראשון קורים ששה [illegible] אחרי מות עד ושש
מאשר עוה"ל ואם חל בשבת קורים ז' ומפטיר קורא בשני בנגוח ובעשור
לחודש ומפטיר בישעיה ואמר קטן קטן עד כי פי ה' דבר: ב' מילה
ביום מלמין בין זמן לאוסף אחר קריאת התורה ולאחר המילה אומר אשרי
ואם הוא במקום שעליך לצאת מבה"כ אין מלין עד אחר חצות [illegible]
ואומרים אשרי קדוש: ג' מברכין עליהם בלא כוס: ד' בסוף
אומר שב"ש שדל עבדה: ה' סדר הודיו חשאתי עויתי פשעתי: ו'
שהגו לידור עיקות ביום בעד המלאכים: **תרכב**
א' לבוטה אומרי אשרי ובא לציון ואין אומרים ואם מלבני אם חל ב'
לחיות בשבת: ב' ומוציאים ס"ת וקורין בבקשת עריות עדיקוף הפרשה
והשלשי מפטיר [illegible] מיל כמוך ומברך לפני ואחריה ואם
חל בשבת מוציאה ששה ומחם בשלשה: ג' אם חל בשבת אין
אומרים עדיקתל ואומרים אבינו מלכנו: ד' אין נשאן פנים
בסוכה ביום ובן שעבר ושלה לסוכה הוי נשאן פנים ואין מוריד אותנו:
תרכג א' לעגילה אחר אשרי [illegible] ואינו אומר ובא לציון:
ב' אין מקבלת הסנדק עגילה עשה חסדה מראש האילנות כדי

שישלים אותה סמוך לשקיעת החמה וצריך שיצא בתליות וסמוכים
שבחוץ עד התפלה ובאין לו לאדם אחר אחרת עד לתשמה ותיבה כדרך
שמושך בשאר תפלות כדי שיגמור קודם שקיעת החמה: ג
אם חל בשבת מזכירין שלשת הבדלות שלאחר התפלה אין
מזכירים בו שלשת והלא יחיד אבל שבין שאומרו בתוך תפלתו מזכיר
בו שלשת והלא יחיד אבל שבין שאומרו בתוך תפלתו מזכיר בו
שלשת ואם לא הזכיר בזה אין מחזירין אותו: ד אומר בתר
כגון בריוסף: ה יושבין כנים בעלה: ו בסוף הסליחות אומרים
אל ה הוא האלהים ותוקעים תשלת: **תרכד**
א מתעלין תשלת ערבית ואומר הבדלה בחוץ הרעת: ב צריך לדקדק
מהאל על הקדשנו בשאר שיתקיים מעט אחר יציאת הכוכבים: ג
מברכים עלהכוס ואין מברכים עלהבשמים אפ"ל לא היה בשבת: ד
מברכים עלהאור ואין מברכים במוצאי יה עלהאור שהרי אור עתה כי
האבנים ויא שמברכים עלין מעמד ראשון ואינך: ה ישר לשהדלים
מעכו אין מברכים עלין במוצאי יה אעפ שנמשך מברכים עלין שאין מברכים
במוצאי יה לא עלהאור ששבת מצני מאש אן עלהאור שהודלק מאמנו
ובין שהדלים מעשה שות שלביה הכנסת ומיהו אם הודלק ביה אם הוחלק
בהתר כגון לחולה יכולים לברך עלין:

הלכות סוכה

תרפה א בשולות תשבו שבעת ימים וכל כי בסוכות הושבתי
את בני ישראל הם עצם כבוד שהקיפם בהם לבלי יכם שרב ושמש:

תרכו העושה סוכה תחת האילן אותה הלבן

א העושה סוכתו תחת האילן [illegible] שאם האילן בלתו מדובר
מלחמתו

מחמתו פסולה בכל עניין אף אם הקורה שלמה מרובה מחמתה אבל אם רוב
חמתו מרובה מצלתו [illegible] בלא חיבור כשרה:
אמצעו אם לא השמש העמדים למטה [illegible] הסוכה אבל אם אין הסוכה
נלתה מרובה מחמתה לא עבידי האילן עריך שישפיל העמדים ויערבם עם
סכך הסוכה אבל אם אין הסוכה [illegible] מחמתה לא עבידי האילן
עריך שישפיל העמדים ויערבם עם הסכך בכדי [illegible] ואם סכך
רובה ובלתה ומבטל ואם שאמצעו אם הסוכה נלתה מרובה מחמתה בלא
האילן והאילן חמתו מרובה מצלתו אם מצי האילן מכוונים כנגד סכך הכשר
פסולה בין שהאילן קדם בין שהסוכה קדמה כיון שעמדו האילן מכוון נסמנגד
סכך הכשר אבל אם העמדים כנגד האויר שבין הסכך כשרה הואיל ועל הכשרה
הוא מרובה מחמתה שאפילו אם יבטל האילן ישאר בכשר לכשר ובלבד
לא שאמצעו בין קדם האילן לקדם הסכך דין אחד להם: ב אם קצץ
האילן להכשירו ולהיותה לא עצמו מהסיכוך כשר והואשישנמנו שיהיה
כל אחד לבדו ומעמו וחוזר ומגביה חבירו ומעמו ואם לאו פסול משום תעשה
ולא מן העשוי: ג העשוה קולה למטה בבית תחת הגג שהיסירו הרעמים
אמצע שנשאריים עדיין העמדים הדקים שעל עמדים נעמדים עליהם כשרה:

הלכה ד' דיני הישן בסוכה:

א הישן תחת המטה בסוכה אם היא גבוה עשרה טפחים לא יצא: ב
הישן תחת הליטה בסוכה אם איה גבוה ז' טפחים אין שאין לה גג רחב ד' טפחים הגהה
טפחים יצא: ג העצים היוצאים מן ראשי המטה אסור לגרום עליהם
עדין ולשן תחתיו אפילו אם אינם גבוהים עשרה: אבל אם אחד יוצא
באמצע המטה בראשה והשני במרגלותיה כנגדו ונותנים עליהם שלחנות ד' עמודים כנגד
מיון לזה מותר לגרום עדין עליו ולשן תחתיו משום דאין לה גג רחב טפחים
לעצמה והוא שלא יהיו גבוהות עשרה טפחים ויש מכשירים אם
גבוהים ז' טפחים: ד פירש עדין בתחת הסכך לבני אם הוא במקום
ז' טפחים לגג כשרה ואם הוא רחוק ז' טפחים מן גג פסולה ואמרו

קטשלהומה:

[illegible]

[illegible]

א סוכה שהחל עליה [illegible] והמ שיכולה השתנות
לקבל טרוף ואותות שלעליונה ואם [illegible] ויש ביניהם עשרה טפחים
אבלמה אין ביניהם עשרה [illegible] ר"ל טפחים אבלא יכולה
יכולה לקבל טרוף ואותות שלעליונה ואם [illegible] ויש [illegible]
נפסלים והתחתונה כשרה אם היא מסוככת בהלכה אפילו אם העליונה
למעלה מעשרים ואם אינה מסוככת בהלכה ומתבטלת ע"י סכך ה
העליונה גבוה מן הארץ לעולה מעשרים אמה: ב העושה סוכתו
הענלה אובראש הקינה אם אינה יכולה לעמוד בלוח מצויה ויבשה
פסולה" אבל אם יכולה לעמוד בלוח מצויה ויבשה אע"פ אם אינה
יכולה לעמוד בלוח מצויה דיה כשרה: ג ר עשאה בראש הגמל
או בראש האילן כשרה [illegible] עולין לה ביט מקצתה עלה האילן ושקצתה
בחבל אחר אם היא בענין שאם ישלה האילן תשאר היא עומדת ולא תמלא
עולין לה ביט [illegible] אין עולין לה ביט:

תרכט

מקום צריך להיות הסכך:

א דבר שמקבל טומאה צריך שיהיה צומח מן הארץ ומשנש ואינו מ
מקבל טומאה אבל דבר שאינו צומח מן הארץ אעפ שנדולו מן ה
הארץ ואינו מקבל טומאה כגון עורות שלבהמה שלא נעבדו שאינו
מקבלים טומאה אם אינו מתבות אין מסככין בהם: ב וכן דבר
שמקבל טומאה כגון שפודין וארובות המטה וכלי הכלים אין מסככין
בהם ואעפ אם נשבר ונפסל שאחר בדש שישור קבלת טומאה:
ג סוכה בחיציה שאין להם בית קיבול מקלה כמדה שיש
בהם בית קיבול פסולה: ד סוכה [illegible] בפשתן שלא
נדלק ולא נינע כשל חדעץ בעלמה הוא אבל אם נדלק ונינע כשרה:

ה מחבלים

[illegible] ושלבב עליהן; ו בחוצלת
שלהם וקש ושיבה, [illegible] אלה ואת ראויה לשם יבש
אם היא קשה [illegible] ואין מקבלין
בה לא מאב) טומאה לטמאות [illegible] מחשבה [illegible] לאוכל ו
ומקבלין) בה אוכל עשויה [illegible] שמן) לה מסה אבל אם ישלה
שפה [illegible] שראוי לה [illegible] אבל אם ישלה
ז ישב להקשן [illegible] להיות מלא עלבון [illegible] בין:

אבל אם ישלה שלבב בעין

ח לחבור כלונסות הסוכה במסמרות שלבשל אין לקרשים צבלאות
שהם מקבלים טומאה אין קרדום: ט כלמרי אוכלים מקבלים
טומאה (אין מקבלין בהם: י נכנסי תאנה ובהם תאנים וקמורות
ובהם ענבים אם כשלת מרובה על האוכל מקבלין בהם ואם לאו
מקבלין בהם ואם קצרם לאוכל ושלדים תגרת אוכל לחבל טומאה ה
ועריך שיהא בנשלת כדי לבטל האוכל ונהיר ואם קצרם לסיכוך אך אין
לדיים תורת אוכל ואדרבה הם מעכבים עם הנשלת לבטל האוכל ואם
קצרם לאוכל ונמלך עליהם לסיכוך אין המחשבה מוציאה הדות
מתורת אוכל עד שיעשה בהם. [illegible] שעבר שרוצה אותם לסיכוך
כגון שידוש אותם אין המחשבה מוציאה הדות מתורת אוכל עד ש
שיעלה בדעתו שמסתרי שקצה אותם לסיכוך כגון שידום אותם:

סי' התנאות שלבשל שלבשים בלוים:

יא מקבלין בטהרה הקלאבעדבי שומר: יב מיסך בירקות ש מעורים
ביבשו אבל שמקבלים לסיכך מפני שמקבלים טומאה אין דומה סיכך פרוס
לסמוך בל שתים לא [illegible] כאורך משיבו לסמוך בב ואם אין דרכם ליבש
דומה סיכך וסמוך בל שתים: יג כלבר המחובר אין מקבלין
בו ודינו כדלין האילן: יד. יש דברים שחסרון חכמים לסמך בהם
לכתחלה והם מינו עשבים שאינן ראויין לאכילה (אינן) מקבלין טומאה
ודיוקם רבי [illegible] דאינשיל (אינן) שמא מתוך שיין לא אן ששלין

נשרין יצא מן) [illegible] ו טו (ומ) אפרו [illegible] שלשה מנין שמנה
שאחרים מנוה [illegible] ולבנה [illegible] ואחרים נטלו כולן לשם מצוה
ואותה מצוה [illegible] יכול [illegible] (לשמה) [illegible] בנישול [illegible] סכ
כל אחד [illegible] אלו אלה הן שמצוה זה אחרהן לא הוצרכו לאמר לא
ברשלה שהרי לעשה (ומי) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
אחד קשרו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
אבל [illegible] אחד (ויש בין) שעהם כה הויא חבילה ; יז חבילה מאין
קושרים [illegible] לא לגורה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
אינה חבילה : יח אם סיכך בחבלה והתירה כשלה כיון שאין איסורה
לא משום גזירה אבל חבילה שאין שהשלה לעצם ומלך שלה לא יכוך
שכמולה מן התורה: אינה נחלת [illegible] בתורה לא צריך נענוע: יח
(ב) אסרו לסכך בנסרים שרחבן ד' אצ' הטבים על צדן שאין בה ארבעה
מהם מן ברחבן ארבעה כשרים אמלו הם מנשוכעים שדומים לכלים
ונהגו שלא לסכך בהם כלל: יט פרק שלה עדין שפני החבלה או
תחתיה מונע הכשר כלומר שלא יהיו עלין וקמין עשרים על שלחנו
כמולה ובלא אפלה פירש לא לגאורה כשרה נגוא שיהא במקום ל לסכך
ויא ששמה שהיא מסוכרת כבלבתה ויראה שמאיבש הסכך מן ישרן
העלין כיון שהקדין גורם שעלידו עלתה מרובה מחמתה נפלה ופירש
עלה עדין שלא תתיבש מן תחתיה שלא ישרו העלין כיון שהקדין גורם שעל
ידו עלתה מרובה מחמתה כפלה אבל אפלה מין בסריסת הקדין
להגן מפני הגמה והעלין מן לגאותה כשרה ונלבד שיהא במקום ל לסכך
ורבה ולבחבלה לא יעשה אחד הוא עמי לבל מה שמעין כדי הגן מן שהוא
שרוי בבית שאין עמד לבלשאינו שמחוש לאנליצה:

תלל דיני דעות הסוכה

א בלהרצונם כשליש לדשגות שפלו ומאותה מרחבה ליצלתה מחמת הדמעות
כשרה: ב רשות הרבים והרשות שאינה כמין הם עושה דופן שיש בתוכו
יותר על טפח ומגיעין לו לאחת כשהרשות ישמיד קנה ככבר אותו
טפח ונעשה לה לצורת טפח שהשמיד קנה עליו ושל הטפח וכשרה אע"פ שהקנה
שעל גביהן אינו מגיעה: ג הרבים רשות זו כנגד זו וביניהן מפולש
עשרה דופן שיש ברחבן ד' טפחים ומשהן ומעלה ומגיעה מגג המוך לאחת
מעשרה הרי הרשות כשרה ואם בזה צריך לעשות עמוד אחד שיתקנה מהפסק
עליהן הרוחב ואחר ויא שאין זה צריך עמוד אחד: ד בלא בעשה מזוזות
במקום שאין דופן אמצעי כגון אבל העשה מזוזות באמצע החצר יחוץ
מדפנות החצר אע"פ שאין לה לא ד' דפנות ואפילו אין דופן המותר
בשתי דפנות הרבשוות כמין גם: ה בשהפעירן בשתי דפנות הרבשוות
כמין גם בעמוד וצורת מתן אמלו אם יש בשתי הדפנות פתחים הרבה שאין
בהם עמוד אחד שכשתערף בהפרוץ יהיה מחובר בהם עמוד כשרה ו
ובלבד שלא יהא בהם פרצה יתירה עכ"ל אמנות ואם יש בהם צורת פתח
אפילו בגדר מעשר ולהרחב אפי' ישלה צורת פתח ואפילו אינו
אם יש בה פרצה יותר מי' פסולה אע"פ שעמד מחובר בהפרוץ: ו
בגדר לקונטרסין בין באמצע הגג בין בשפת הגג ומיכך עליהן
פסולה ויש מהשרי בגדר בשפת הגג משום דאמרינן גוד אסיר
מיחיצתא: ז מיכך עב מטי שישלה לחי אע"ג בחל שיש לה פסי
הלחי [illegible] שבת נחשבה אותם כמחוצה לעשין פסולה:
ח מיכך עב אבסדרה שישלה סצילין בין שהין נאין מבפנים
אין נאין מבחוץ בין שהן נראין מבחוץ ואין מראים מבפנים כשרה:
באהין לה פעמים פסולה מפני שהיא סוכה ומשוך כמבוי שהרי
אין לה אלא צדי האבסדרה ואמצע האכסדרה אין בו כותל ו
שכבר אין לו פעמים: ט [illegible]

ד מיקם מהתן:

ה קרות שלעץ כגון שמודים:

ו עץ כעין קורה:

ז ועשה לחי ומאה בד מהרינגין ויהי בן הא אמר שלשה תלתות תלתבעים:

ומשהן והעמודים בתוך מג קמוך לארץ כשרה אפי' הגג גבוה הרבה
ובלבד שיהא מוכנין בגג ואפי' אינו מכוין מותר רק שיהא בתוך שלשה
כנגדו כשרה ואם אינו גבוה לה' טפחים ואינו אין באים לאר' ושב
משהוין כשרה שמעמידה באמצע והמרים לגבה במעלה ולמטה ל'
ותשוב לקרקע היו הדיעות בגבוה האחרון ג' טפחים פשוטה:
הבנשה סוכתו בין האילנות והאילנות רבות לה אם היו חזקים אין
שקשר אותם וחזק אותם עד שלא תהא הרוח מנדנדה מנידה אותם
תמיד ומילחה בין האמורים אם בקשר ובקש מי שלא הכשר אותם הרוח
וקשר אותם הרי כשרה עכשו אין נכון לעשות כל המחיצות מיריעות
שלמשרת בלא קנים אעפ' שקשורים בגוב זמנין דמטרפי ונאו אל
אדעתיה והל מחיצה שהיה יפה לעמוד בפני רוח מצויה והרוצה
לעשות בסדינים מובש יאחוז במחיצות קנים בסחות מה: יא עושין
מחיצה מעל שקשורים בהמה לרוחן: יב יסלבעשות מחבירו דומן
לסוכה לכשרה ואפי' ביט ובלבד שלא ידע אותו שהועמדים
שבשביל מחיצה הועמדים אבל בחוך אפילו אם הוא יודע שעיר דמי:
יג הקומץ סוכתו עלמרבי המטה והכרעים הם מחיצות אם
שגבה ל' טפחים מן המטה למעלה כשרה ואם לאו פסולה ואם קמץ
הסכך על העמודים והכרעים הם דפנות אפילו אין גובה ל' מהמטה
עד הסכך כשרה כיון שיש עשרה טפחים מהארץ עד הסכך:

תרלא סוכה שחמתה מרובה מצלתה ויתר ריני הסכך

א קולה שחמתה וצלתה שוים מלמעלה פסולה, כמי שהחלה
מתפשטת בריחוקה ויהיה למטה חמתה מרובה מצלתה אבל אם
חמתה וצלתה שוים בלמטה כשרה: ב אם בגוב מהנה
חמתה מרובה שני משהוין ובמי שעה מהמה חמתה מרובה משהו
בעין שכשתערה יחל החמה ורעם שבגב הסוכה יהיה עליה
מרובה

[illegible] ב דרך הסיכוך להיותו כדי שיהיו
עורות המכוסים הכוכבים הגדולים היותר מוסבה כמין בית אמה שאין הכל
הכוכבים נראין ממנה בשרה אמה שאין הכוכבים נראין מכוונת כשרה
ג היה כסויה דק מעט שישבה אור הדלה לא שאין ב טפחים במקום
אחד ובין סכך עצמה מרובה [illegible] כשרה: ה היה הסיכוך [illegible] פי מעטלב
והוא הסיכוך שיהיה מקצתו [illegible] ומקצתו [illegible] כשר ובלבד שלא יהיה
בין הגבוה לגבוה [illegible] ואם היה ברוחב אמה הגבוה אמה או יותר
אמה שהוא גבוה יותר מג' טפחים לוקחים אותו כלו ירד למטה שפיר
ושוב בשפת זה הירד והוא שיהיה מכוון כנגד שפת הירד: ו
קנים הינצאים לאחורי הסוכה כמין שאחורי דופן האמצעי בולטים
קנים מן הסכך ויש בהם הכשר סוכה וצלתן מרובה מרחמתן וב
דמוגת כשרה אמה שהדופן האמצעי לא נעשה [illegible] בשבילם לא
בשבילם שקל הסוכה שהיא לפנים ממנו: ז וכן קנים הבולטים
מן הסכך לצד הפרוץ ודופן אחד נמשך עמהם כשר אמה שעשה
דופן עבה צדדים יתר על ז והוא לא לגמרה הרי מלה דעתו לעשות
כל הסוכה בדפנות ארוכות ודופן אחד שנמשך עם הקנים שבסכך
אינו מן הסוכה לא בפל ע צמו עמוד ונמצא מאין לו אחדים
אחד שהוא הדופן [illegible] אמה כשרה: ח מיכלה בשמונה
שהן פסולים לפסול בהם ואין [illegible] במקום אחד [illegible] שמונה
לשמונה ומן שם סכך כשר פסול [illegible] שאם לא נמצא כל האויר
מסכך כשר ונמצא הסמוך מרובה הכל אם רבו סכך הכשר
מסמוך הסמוך או אם היה הפסול נגד שתי [illegible] הכשר מלב
או איפכא כשר שאין מתבטל כל האויר מסכך כשר: ט
בורה מקורה בסמרים שאין ביניהם מרובה וצא להכשירו לשם
סוכה דבר שיסיר כל הסמרים לשם ששה תפוסה אז שיסוך מבין
כל שני סמרים אחד ויהא סכך כשר במקומו ומלא כשרה אחרת

פי' קנים וקלעים ומרדים
ושקלות שמשמשים כל
הקלעות אם לחוזק שמשמשים
בלבד בין במקום שמשמשים

הסדרים לחבירו? ויש פעמים שיאמר שעדיף [illegible]
סוכה שאין לה גב כלל שהיו ראשי הדפנות [illegible]
שסמוך לראש הדופן שלסוכה [illegible]
שלגבי החם) הסמוך לבית [illegible]

[illegible] הבית [illegible] בסכך:

א סכך פחות מלג טפחים [illegible] כשרה ומחלל עליו
[illegible] אמות כשרה [illegible] אבל מד אמות כשרה דאמרינן
דמן שלשה דהיינו לפחות שאמצעיות כלו הכותל ענקים ויקשב זה הסכך ה
הסמוך מגוף הכותל ודבר זה הלכה למשה מסיני: הילכך בתשעה באמצע
וסיכך במקום הפחות ונשאר מן התקרה קביב בין סכך לבית כשל לבתים פחות
מד אמות כשרה ומיהו אין ישנים תחתיו כל זמן שישב לו טפחים בריא
בסוכה גדולה שישב בה יותר על הסכך פחות לו טפחים עדיין טפחים אבל בסוכה
קטנה שאין בה לא לו עדיין טפחים בין באמצעים בין מן הצד בלא טפחים פסולה
בפחות מלג כשרה וישנים תחתיו ומעתה להשלים הסוכה לבשיעור: ב
אויר בין בגדולה בין בקטנה שיים דבין באמצע בין מן הצד בלא טפחים
בסוכה בפחות מלג כשרה ומעתה להשלים הסוכה לבשיעור ואין ישנים
תחתיו: ג סכך פחות מלג ואויר אעפ פחות מלג אין מעמידים בסמוך
היינבך אם אויר ג במקום אחד אעפ מונעו בסכך פחות כשר והם בסוכה גדולה
אבל בקטנה שאין בה לא לו עדיין אם יש בין שתקים לו טפחים מעמידים
בסמוך: ד אם יש סכך פחות שני טפחים ונגר סכך פחות שני טפחים
ואויר פחות מלג מסמוך ביניהם ישלים הסכך אם הפסולים מעמידים בסוכה
הסוכה:

[illegible] בין גובה הסוכה:

א סוכה שהיא גבוה למעלה מעשרים אמה פסולה בין שהיא גדולה בין
שהיא קטנה בין שהמחיצות מגיעות לסכך בין שאינן מגיעות אבל עשרים
כשרה אמצעו כל הכלי לעשה מלא בין שאין בתחלה לא עשרים: ב
היתה גבוהה יותר מעשרים ונעשה ירדו לחוטה אם עדיין הרוחב מחצה

מעמידים קטנים עם הגדלים שבה:

כשרה

[illegible] יותר מעשרים אמה [illegible]
[illegible] לבהמות [illegible] ; ד מי שעשה [illegible] אמצע ח"ן מישור ואינו
עסר [illegible] אמצע לעפר עד שיתמלא מהו ; ה
היתה גבוהה מעשרים [illegible] כגון דמן המחיצות ועד סוף הגבה
יותר שישר סוכה כשרה [illegible] אמה מן האצטבא והלאה ; ו אם
בתוך [illegible] מן הצד אם יש מן האצטבא [illegible] הבלטות מד' אמות
כשרה [illegible] דקה ואם לאו פסולה ; ז אצטבה האצטבא באמצע
ואפשר סמוכה ולבותלו בכל עד מחות מד' אמות כשרה ע"ל האצטבה
אמצעית אם גבוה משרה ואם יש ביניה לבותלו ד' אמות פסולה אפי' האצטבה
גבוה עשרה ; ח סוכה שאינה גבוה י' טפחים פסולה ; ט היתה גבוה
מעשרה והיו ירדין לתוך עשרה אמצעית אם חסר מרובה מצלת
פסולה אבל אם הנוטין ירדים לתוך עשרה אינם פוסלים ; י היתה
גבוהה מעשרה וחקק בה להשלימה לעשרה ויש בחקק שיעור הכשר
סוכה אם אין בין חקק לבותלו ג' טפחים כשרה יש ביניהם ג' טפחים פסולה ;

פרק ד א סוכה שאין בה לא עמוד ולא פסולת ולא מחיצה אין לה שיעור
למעלה ; ב אם היא עגולה צריך שיהא בה כדי לרבוע עמוד ; ג ישב
עמוד ונתן בה בגדים לצלותה ומעמידים אותה מן עמוד פסולה ; ד מי שהיה
ראשו ורגליו בסוכה ושלחו חוץ לסוכה ואכלו לחם אכל בסוכה אפילו אם היו
סוכה גדולה [illegible]

פרק ה [illegible]
א סוכה [illegible] כשרה והוא שיהיה תשויה לצל פגון
סוכת גנבים ורועים ; אבל סוכה שנעשית מליה פסולה לפי שלא נעשית לצל
לצל בכל [illegible] ונשתנו סוכה [illegible] שהרי לא עשוה לשם
לשם עשאן בתחלה כשנתן שם הגדיש חבל טמה מגשך שנעה לשם
סוכה ותעשה אחר זה שלימה לעשרה כשרה שהרי נעשית סבל שלא

פ' בגים שעשה [illegible] פותים ורוסים [illegible] בוחנין שהרי [illegible]

בגל [illegible] ולא המחלא [illegible]
ועשה [illegible] אומסדר [illegible]
משני צדדין. ד חמות [illegible]
כופל מן חצר בל חמה [illegible]

א סוכה ישנה דהיינו שעשאה [illegible] החג כשר
ובלבד שיחדש בה דבר [illegible] בטפח על טפח [illegible]
הוא במקום [illegible] על פני כולה [illegible] ואם עשאה
לשם החג אפילו [illegible] כשרה בלא חידוש: [illegible] חרק
אישלו ב סוכות [illegible] ועושה קדרותין בגנות [illegible] בחנות
הכנעמית אינו יוצא בה ידי סוכה כיון שהוא דר בה כל השנה אינו ניכר
שדר בה לשם מצוה והיוצא [illegible] שהרי אינו דר בה כל השנה:

תרלז סוכה שאולה וגזולה:

א מי שלא עשה סוכה בין בשוגג בין במזיד עושה סוכה בחולו של מועד
אפילו בסוף יום שביעי וכן יכול לצאת מסוכה א ולישב באחרת: ב
יוצאין בסוכה שאולה וכן יוצאין בשל שותפות: ג סוכה גזולה כשרה
כיצד אם תקף על חבירו והוציאו מסוכתו וגזלה וישב בה יצא שאין קרקע
נגזלת ואם גזל עצים ועשה מהם סוכה אע"פ שלא חיבבן ולא שינה בהם
כלום יצא שתקנו חכמים שאין לבעל העצים אלא דמי עצים בלבד אבל
אם [illegible] בראש הספינה או בראש העגלה וישב בה לא יצא:

תרלח [illegible] ונויה:

א [illegible] ימי החג [illegible]
אין נאותין מהם לדבר אחר כל שמונת הימים מפני שיום השמיני בכלל
הסוכה מוקצה עד בין השמשות ואחר [illegible] לבין השמשות של שביעי
הוקצה לכל היום ואם אחר שעשה השיעור הצריך [illegible] ונשלם
הכשר סוכה הוסיף דופן לא מיתסרא אבל אם עשה ארבעתן [illegible] כלן
אסורות ומוקצות: ב וכן [illegible]

אסור

[illegible]

[illegible] בשעה שאלמן [illegible]
אינו בודק מה [illegible] [illegible] עד שיגיע שחרי לא ה
תקינה אותם ולא חלה [illegible] בסוכה ולא נתישבו כמותה וזוקא ש
שתעה בזה הלשון אבל אם [illegible] מתוך עלהים לאכלם בשתשבו [illegible]
[illegible] בין [illegible]

[illegible]

א כיצד מצות ישיבת סוכה שיהיה אוכל ושותה דרך סוכה כל הימים
בין ביום בין בלילה שנאמר שבעת ימים תשבו וכל ימים ש
נאמר אדם את ביתו עראי ואת סוכה תוקבע כיצד כלים הבאים ומצעות
הבאות בסוכה וכלי שתיה כגון אשישות וכוסות בסוכה אבל כלי אכילה כגון
קדירות וכן עצות חוץ לסוכה המונחה בסוכה ואם היתה סוכה קטנה מניחה
חוץ לסוכה: ב אוכלים ושותים וישנים בסוכה כל בין ביום בין בלילה ואין
ישנים חוץ לסוכה אפילו שינת עראי אבל מותר לאכול ואכילת עראי מותרת
חוץ לסוכה ומי שיחמיר על עצמו ולא ישתה חוץ לסוכה אפילו מים הרי
משובח ותבשיל העשוי מחמשת מינין אם קובע עליו חשיבקבע וצריך
ברכה: ג אכילה בסוכה בליל יט הראשון חובה אפי אכל כזיתמ"ש
יה כמלא ומלך רשות רבה לאכול בעורה מועד בסוכה רבה אינו אוכל
כלום לא עראי אוקליות חוץ לסוכה כדין אכילת מצה בפסח: ד כל
היום קורא בתוך הסוכה וכשמובן ומדקדק במה שיקרא יבין חוץ לסוכה
כדי שתהא דעתו מיושבת עליו המתבלבלת מתבלבל בסוכה או חוץ לסוכה:
ה ירדו גשמים הרי כמים לתוך מצה מאחרי מותר לסכות משירדו ל
לתוך הסוכה מצות שאם יפלו לתוך התבשיל יפסלו אבל מבשיל שלבול: ו
היה אוכל בסוכה וירדו גשמים וכבר לביתו ופסקו הגשמים אין מחייבים
אותו לחזור לסוכה עד שיגמור סעודתו: ז היה ישן וירדו גשמים בלילה
ובנגע לסוך ובא ופסקו הגשמים אין מודיעים אותו לחזור לסוכה מלחתו

וכמה אכילת עראי
כביצה מים ואחר
לשתות מים ולאכול
פירות חוץ לסוכה

הבלבל לא ישן בביתו עד שיטלנו מתוך השחר: א כהנו שחרית [illegible]
בלא הסוכה לא משמע אמלה: **תרמא**

[illegible]

א נשים ועבדים הקטנים פטורים מן הסוכה [illegible] ואם רגילים חייבים מדברי
(ב) סופרים עבד ואשה חייבים [illegible] עליך לאמו שהוא בבית אמו
כב) שם חייב [illegible] לבטל בתמיד: ג חולים ומשמשיהן פטורים
מן הסוכה ולא חולה שיש בו סכנה לא אבל חש בראשו [illegible] בעינו ויש מי
שאומר שאין המשמשין פטורים לא בשעה שהחולה עליך לבטל: ד מצטער
פטור מן הסוכה הוא ולא משמשין איזה הוא מצטער זה שאינו יכול לישב
בסוכה מפני הרוח או מפני הצרצרים והסרעושים וכיוצא בהם או מפני הזיעה
ויוקא שבאלו העני במקרא אחר שעשה שם הסוכה אבל אין לו לעשות
סוכתו לכתחלה במקום הריח או הרוח ולומר מצטער אני: ה אבל [illegible]
בסוכה: ו חולין ושוטים וכל בני הקומה פטורים מן הסוכה כל שבע מתי
ימי המשתה: ז שלוחי מצוה פטורים מן הסוכה בין ביום בין בלילה:

מי ריעי דהתם משמשים ושקהים ביום בלבד:

ח עובדי דרכים ביום פטורים מן הסוכה ביום וחייבים בלילה העובדי דרכים
בלילה פטורים מן הסוכה בלילה וחייבים ביום: ט שומרי [illegible] עגלת ובריכות
פטורים בין ביום בין בלילה שאם יעשה השומר סוכה ירע הגנב [illegible] לשומר
מקום רבוע ויבא ויגנוב ממקום אחר: כ"ב אם היה שומר שדה שהבית [illegible]
שיכול לשמור מן מקום אחד הוא לעשות סוכה במקום שהוא מר:
תרמא א הנושה [illegible] בן בעצמו בן בחור אינו מצרך עם עשיית
אבל שהחיינו היה ראוי לצרך כשעושה אותה לעשות לא שאינו שומרי [illegible] עם
אמן שאינן חוזרים עם הכוס שלקידוש: **תרמב**: אם חל יום
טוב ראשון שלסוכות בחוץ בשבת אומר בברכת ברכה אחת מעין ז' ותקנת
בה בסוכת בלבד: **תרמג** א אדר הקידוש יין קידוש וסוכה ואחר
מצרך זמן שהיה תחלה הקידוש היום ואלמוצות סוכה: ב אל הלבם
מקדש השמש ומצרך לשב בסוכה ויושב ואחר מצרך יחזור: ג

בשחר

בשאל שאינו מהבדל אל השולחן קודש בדרכם המוצא: ומקום לשבתן אל הכל
הסובה אחל בדרכת המוצאן קודש שיעשום:

א שוריות אחר חגרת [illegible] ומגדרים כל מעלת לולב
ושמוייתו וגומרים ההלל [illegible] אלי הקב ומוכרים לגמור ההלל בעי
צמחיבי) יחיד (אי) מפסיקין [illegible] שאמרו בקש באמצעות
מכני הסמוך ומשיבשלום לבלחים ואם [illegible] אל מדי לגמור
אח כולו אינו [illegible] לאחר לאלמוקים שמקן: ב מבלאתי עשרה אדרים
כאחד:

[illegible] [illegible] כשר אפילו

א לולב שנגזר שלו זה מעלה ולא שלדלן בעלי החריות פסול
לא אגדו: ב כפרנסלן והוא שלדלו משדרו שבלולב בעלי החריות פסול
ג. בריתשלן שלחריות שבלולב כל היא בשתים גדלים שכים ששם ובנוקים
מגבב) ובגבלשלו עלן הוא הכיקרא הנומות מלקה הנומות כפולב הוא שלו
אותה מהשלבה בריתו ולא היה לתים הנוסתה אן שכל שלו מטלים מצדו ה
היאחד וצד אשני עברים בלא עלן) כפולב: ד לא הישלו זה מלגבב זה
בדרך כל הלולבין לא אל המחבר זה אם ראשונה מגיע לעיקר שלמעלה
מוגנו עד שנגיע [illegible] מכוסה בעלין כשר ואם אין ראשו
שלזה מגיע לצד עיקרו שלזה אן שאין לו הרצה עלין זה שלזה שלא
מכלעל יוצא אחד למטה מסוך לעיקרו ושולה עד ראשו כפולב:
לולב שבבשו רוב עלין כפולב ושיעור הבשות משיבלה מדאה ירקות
שבו ולבנו פטו: ו כקטם ראשו חוייבו שנקטם רוב העלין הכליות
כפולב: ז בדרך אם מגרהקן שם דדקין זה מזה שישיר אשכים פסול:

ה' ישלמו [illegible] קונים בשדרתו או שנשברה הכוך או שהוא שקוע לפנים
שהרי שדה [illegible] בעלי חטולת כקרקע אבן אסשבקים לאחד מצד דין
כקרקע אבל אם נבקע לאחדין כשר שהרי הוא אליתו: כו אם כנוף כיאשו
כקרקע ודוקא משדרתו כמוה [illegible] ביאתו כמו שדרך שדיות
הרבה לולבים כשר: [redacted] דרכי הדרשה

א' הדרשה [illegible] כשר [illegible] אם נשתיירו ג' [illegible] בגין אחד
כשר: ב' הין ענבין מלאות מעשיו אם ירוקות [illegible] אדומות או
שחורות כקרקע ואם מיעטן כשרה ואין מעשרין אותן מיום לכי שהוא
כמותן עבריליקטן ונשלקטן אחד אחד לאכילה הלך כשר: ג' עוד
עץ עבות האסור [illegible] הוא הדס שעליו חונין אתרוגין לגין שיהיו
ג' עלין או יותר [illegible] אצאם הין שם העלין בשוה [illegible] והשלה
השלשה לאמצע מיהם אין זה עבות אבל נקרא הדס שוטה: ד'
יאו הרבה בגין אחד ונשרו מקם עד שלא נשארו שאגבין אחד
כשר אפשר נשרו רובם כגון שהיה ונשרו מהם ונשארו שלשה:
ה' למצוה בעינן כל שיעור אורך הדס שיהא שתי נעיבאא ברבוע:
ו' יבשו שלין קרקע כמשן כשר: ז' שיעור הישות אפלו
אם נמרך בעצר אם עדין ירוקים כשר ואינם נקראים יבשים אלא עשבינו
נעים: ח' יבשו רוב עלין ונשתיירו ביאש שבבו מהג בריס ין אחד
ובוג עלין לחים כשר ויש מפרשים שאפלו מה שלשה שבחד קיאן יבשו
שנים ולא נשאר מיאם אחד לח כשר והמשנה הנלב שה ואמורבב
בלשניהם: ט' אם אחתן עלין שלא יבשו הם כמוזעין שם פוסלים ויש
מפשרים: י' נקטם לאחר כשר אפילו לא עלתה בו תשרה ולה
ביום ראשון ושלשה בקטם ראשון: יא' אם הין לולב הדס שעליו
מרובים מעלו ביום אוב נטלו ואינו מברך עליו:

תרמ"ן **דיני ערבה:**

[illegible] בסרה [illegible] יצוב הקראכן עלה שלו משוך
בסמוך ופון [illegible] נקבה שלו [illegible] זה גדל שם הסוגים בכך נקרא
ערבי נחל ואפי' היה גדל [illegible] כשר ויש מין אחר דומה ל
[illegible] לא שעלה שלו עגול ופון [illegible] נקבה שלו ואינו אדום פי' מערה:
ויהו הקרבות צמיחה והיא פסולה ויש [illegible] אחרים פי' הבלה שלו
חלק ואינו [illegible] אין יש בו [illegible] [illegible]
וזה כשר: ב [illegible] אם שמשרו רוב עלים [illegible] ראשה
פסולה אבל מאושה הו שמשרו מקצת עליה כשר ה' הרמבם מכשיר
בנקטם ראשה תרגום [illegible]
א אתרוג היבש פסול ושיעור היבשות באתרוג מציה שאם לחץ הבדק
עד שיעבור בו מחטו ובו חוט ואם יש בו ליחה ירחה בחוטו: ב
אתרוג שנקב נקב מפולש כל שהוא פסול ושאינו מפולש אם היה כ
באיסר ופסול ואם חסר כל שהן כסול ואם דגם בנקב מפולש בעינן
חסרון כשהן ושאינן מפולש בחסרון כאיסר: ג מפולש יש לו
מתרשים כפישוטן דהיינו שנקב מצד זה לצד זה ואם שכין שנקב
עד חדרי הדרע שהגרעינים בתוכו מיקרי מפולש: ד אתרוג של
שמחה כל בשדרן בפעם וקצוצתו הרי זה קיימת והדרי הדרע קיימים
בפעם כשר ויש פוסלים: ה מדקן כולו מר אשר בקוטן אפילו אינו
חסר כלום פסול אבל נשאר בו איזור לגעלה ולחוטר אפילו כל שהוא
כשר ויש מי שאומר דאיזוקא [illegible] אבל בחוטמו אפי' כל שהוא פסול
ו נקלף הקליפה החיצונה שלו שאינו שלם מחסרון לא נשאר הוקרה
כמות שהיה בדייתו אם נקלף כולו פסול ואם נשאר מעט כל שהוא כשר
ואם שעייך שישתייר כקליפו: ז מטלטלין והמחקר אשהקטן שנכתבו
פסול: ח מטלטלין שהו תלויים באילן מיקרי אתרוג ונשאר
מקומו גומא פסול: ט עלה הדבוק עליו אם נשעם חובב מקומה
פסול ואם בסרקום אחד עלה שלו פסול ואם על מעטמו חטטו עלשהו

בפולת וחוטמו היוצא ממקום שמותרים להתקנר ולהתרחק כלפי לאחר:
ל יא דקא דבשנים ובשלשה מקומות בפולת היינו דוקא כשנתפשט
הנטור ברובן אבל שנשטות התבאורה הוא מיעוט אבל במיעוטן
כגון שבולט מעל אחד שלא תרוב בשר וישפולים אפי' בשיעורן שלא
אחד: יא אם הוא מלא מחוצה במקום אחד יש מבארים ושמלים
יב מחוטמו מחלק דהיינו ממקום שמתחיל לשפע עד הפטמה פרסם
ותגזיה וכל שעוי תראה בכל שהוא ויש מי שאומר דהה' צ'ייבע פוקלסמבל
שהוא: יג תגזיה הוא כמו אבעבועות ויש בומחוץ שמקומן ניכר במיעוט
שהוא גבוה מה אתרוב: יד אם שלבבה בתגזיה בעין שבפל אז שהוא
בשמיר אם כשקולבן חוזר למדאה האחרון כשר: טון נפל עלומים בשלוש
ותפח אז סרח אז שהוא עבוש בחומץ אז מבשל אומעמד כשר: טן אם הוא
שחור אולבן בשקום אחד פסולבגרובן בשנים אז בב מקומות דינו בתגזיה
ליפסל אעלו במיעוטן: יז מקום שהאתרונים שלהם מיעוטן כשרים
ואם הין שחורים ביתר כאדשכשר הן כפולת בבלמקום: יח
העגל בבדור פסולה: יט גדלו בדפוס ועשאו פמין בליה אחרת
פסולה עשהו כמו בריתו אפילו שעשאו דמין דמין כשר: כ
הנוים דהיינו שגדלו שעם דבוקים זה בזה כשר: כא הירוק
שדומה לעשבי השדה פסולה אם חוזר למרחה אחרונה כשר
כשמשרי אותן: כב שיעור המלבן בחות מטבעה פסולה
אבל אם הוא כמעט אמלו אם מה שנוסף שעיי לא נגמר פרין כשר
אם היה גדול כל שהוא פטר:

תרמוט

דברים הנוסרים בל מינים:

א כל המינים פסולין בגלל ונגמר בין לפני יאוש ב) לאחר יאוש אבל
אם נגמל וקמאו אבל מיון המומה כגון גמל לגבל ושיפהו כשר דקניה בשני
מעשה ומיהולא ונרך עליו ושמש שאומר דלא שמלבמגזל ונגנב

לא לגמרי לגזלן) שנתנו אבל לאחרים פשוט בשאר הימים חוץ מאיסורא ראשון:
ב וכן שאולם ביום ראשון משום דבעינן לבם: ג וכן שלטר הדחוק
ושלאשרו של ישראל פסול אבל שלעשות לבתולה בא ושול ואם נטל ינא מיום ראשון
ואולך דלא בעינן לבם: ד גנות הנעריות ויוצא בהם מכתב שמשלם
מוהמלינים מהם לוקב אן שאר מיום לשנה: ה כגון שאמרו שהם
כסולים כוטנ מומין שביארנו או מסע הגל וגעבה ביום הראשון אבל אבל
בשאר ימים הכל כשר והעיסול שהוא משום שא או מסע שהאבן אחריו באחר
באכילה או מסע שאינו מין או שהם חסרי השער בין ביום ראשון בין בשאר
ימים פסול והעונשים שני ימים הנוכים עמולה ראשון נוטלים בשני אבל ברוכי
לא מצטרפים: ו בשעת הדוחק שאין נמצא [illegible] נוטלים ואין מצטרפים:

תנאים

א שישאר הדם וערבה ג מוטחים ושאר שלטב ד עמחים. כי שיהא שדרו
שלטב ירמת מן הדם כמה באמה אבל מעמחים עשה אותה שהה צא
מהם ג הדם מוצא שיעור הדם וערבה מוטחים ומלחמה שהם עשרה גודלים
ושישאר שדרו שלטב ה גודלים שלש ושש שאומר ששיעור שדרו
שלטב ד גודלים ויא ששישאר לדם וערבה ג גודלים ושדרו שלטב ין
גודלים: ב אין לבם שישאר לבעלה ושמי שאוסרים שאמרו הנוף
באורך ההדם והערבה כמה צריך שיהם שדרן שלטב שלטב לבעלה
מהם מוטחים

[illegible] הדם וערבה:

א שנתן ד מיום שיטלבל אחד לבעל [illegible] ושתי מרבות וג הדמים ומצוה
לאגדם בקשר גמור דהיינו שב קשרים [illegible] משום עי ויטל לאגדם
בעין אחר ואם נשרו מהבעלי [illegible] בשעת שמקבל לבעל חוש ואם
לא אגדו [illegible] או שהחר אגדו אא לאגדן ביום בקשר גמור לא אגדו בעינה:
ב ישאל [illegible] הדם הקמוניות ראשיהם לבעלה. ובתקיהם לבעלה והאחרון
בשמאלו: ג אחר נוטלבל בימין כל אחד ואחרון בשמאל כל אחד
ואחר ימין ושמאל דשלמא חזקין לא בחר ימין ושמאל דידיה: ד

גזירה שמא יבא לידי נטילת גזלה [illegible] ד' שארך [illegible] לגזלן
ושהחיינו קודם שיטול לידי שיארך [illegible] או יקשה האחרון [illegible]
הגזלן עד שיארך: ולאיארך שהחיינו בטעות עשית לעבר לא כשעת
מצוה: ה' אם עשה בית יד הגזלן [illegible] שניר רמי הקיחה מי דבר
אחר שמה לקיחה וכלבד שיהא [illegible] אבל אם אינו דלך כגון שבר [illegible]
[illegible] קודר ונטלו אן אחר [illegible] ונטלו יא
דלא יצא: ה' [illegible] שמארך וכן יעשנו בהולן [illegible] אחת ובקולו לה
שבכן שמוכיס אותו שע והעבול מעשנ מעמיס וכן בחנא יה הושיעה נא
מעשנ בנ וכן לבנ עד מארבעה עדרין ומשה ומטה: ו' יקיף דלך ימין
בעוכנו מקדון ומשלב דרוס עמון: יא עליך לחבר החמרוב לגבי בשמאל
שעונו [illegible] ו' מיינס הגלו מעבבים [illegible] שאם
הסר לו אחד מהם לא יברך כלה שאחר אבל נטלם לקבל בעלמו ואם הו
אובעת מיטין אעלו ונטלם אחד אחד יצא: יב אם הסר לו אחד מהם
מהמיטס לקיקמין אחר בסקומון: יג לא יוסיף מין אחר על ארבעה
המינים משום בלהטקון: פן לא יטול זרוע מלולב אחד ואתרוג אחר
אבל בשרבה והדס מוסיף כלמה שירצה ויש מי שפוסל לה ניח הדס
שונה בלולב נוסף מלקבלין עצות ויש אחרין הה מחקדיקים אינם
מוקיטין [illegible]

הלכות לולב

א' מצות נטילת לולב ביום ושם [illegible] בשר בשעת [illegible] שהם לא
נטל שחר ותיטלנו אחר"כ ומצוה שריקים מחקד ומים לגמעות ונטלים אותו
בבקר ושמרנו הוא משחנין החטה ומיחד מעותו בשעת הנטל ואם עיר
להשכים לעשות בדרך נטלנו מבעלה מעוד השחר: ב' אסור לאכל
קודם שיטלנו ואם שכח ואכל ונזכר והוא עדשלהט ביום הראשון
שה וא מן המרה ומחרך ומחלו יש שעות ביום לנטלנו אחר שיהא
ומיום ראשון ואחר אפיש שהות ביום לא מעכב ואם שהו לא ומעיק:

הל לולב

[redacted] א [redacted] לחריתא מן הדין לא שנו שהלקח אשתבריסין שלון ואם לאחו ישר לאוטנו הלשון
מחוור: ב עבד לרשתנא ולא אבהלמנם לה שליאבהטאה: [redacted]
[redacted] ראה שהלולב מיד ביד אותה [redacted] והחזירהו לבית והעוף שלו [redacted] אבל
עדיין [redacted] [redacted] אל לה והלאר:
תרגום: א [redacted] לישראל לאחוז לולב [redacted]
תרגום: א [redacted] שלאחו לאתבן [redacted] דשמעאת
ואחד מצא שלא מאתנו מישה להוסף עד שלש מלגין בד מי הלאשון בדילהחלאן
ביומי טאה ויש מי שאומר שאם מצא שנו [redacted] להקנות [redacted] מהאחד הדור מאבילו
יקח [redacted] אם אין מי יקריסאחרון יותר מישלש מלגין בדמו חברו:
[redacted] קמן [redacted] [redacted]
תרגום [redacted]
אמר הטרה אין מצות לולב חוץ לאחד ש לא יפ ראשון והכמים תקנו שיהא
כיטל בטלמיקום כל שבעה: ב ביום שבת אינו נטל אבל הוא יום ראשון:
ג אין אדם עשאה ביום ראשון בלולבו שלחצרו שהשאלנו דבעי שבת
משלבם ואבטלו אל והא שלך עד שיעאבו ואחד והאשלו בבתחלה לא
ישאדשו מן שחול ואבטלו לו במתנה מותר: ד נתנו לו עלמת להחזירו
הל יעאבו יה ומחזירו שמתנה על מנת להחזיר שמתנה ואם לא
החזירו לא יצא אבטלו מלאכו אחד מין ואשלו נשמעידו ובאם החזירו
לאחר שכבר מתנו לה יצא: ה [redacted] הוי כאן אל עלמות
שתזדרהו לי דמתנה על מנת בשבילו לו כמן שיריך לעאת בו
שאין לו אחד ואם לא החזירו לו לא יצא ומיהו אשלו להחזירו לידו
לאלאחד ואחר לאחר והאחרון החזירו לבעלים יצא: ו
לא יעבר ביום ראשון לקמן אדם שיעאבו מצוה שהקטן קופץ ואינו
מיקיה. לאחרים מן הטלבה [redacted] שאם הדאירו אלו הדאר

ויש מי שאומר שנוהגים לגלות הספר [illegible] יבוק

כיון שלא יצא ממנו שום דבר: ז [illegible] שקטן [illegible] או אחרים [illegible]

אין [illegible] מהם עמא בו יה ביום הראשון [illegible] חלק במשנה: ח [illegible]

שקטן אחרונים מתושבת הבית [illegible] אחרים [illegible] אם [illegible]

אין האחרים מקפידים [illegible] מקפידים לא יבא עד [illegible]

[illegible] וזה פירוש או שקטן [illegible] ויש מי שאומר

דבית אינו יוצא [illegible] כי שלהם חלקם במשנה [illegible] אבל אין

מקפידים עליו מפני שכל ש[illegible] אותו המין אין מחלתם בהם [illegible]

אבל כשיש שם מאותו המין ~~[illegible]~~ כשיש אפילו

היה משנה מהאחרים מחלתם בהם מועלת לפי שאין מקפידים: ט

מה שנוהגים במקום שאין [illegible] מצוי שכל הקהל קונים [illegible]

הטעם [illegible] שקונים [illegible] [illegible] כל [illegible]

[illegible] לכל מי שיכול [illegible] [illegible] להם:

[illegible] א מוציאין שני ספרים במקום אחד קורין שור או כשב בפרשת

אמור ובשני קורא המפטיר קרבנות המוספין ובחודש השביעי ומפטיר

בזכריה רנה עם בת וכו׳: [illegible] א נוהגים [illegible]

[illegible] אחת [illegible]

במקדש שהיו מקימין את המזבח וההיכל [illegible]: ב נוהגים

להקיף [illegible] [illegible]: ג יש מי שאומר שאין אומרים [illegible]

בשבת ולא [illegible] כן [illegible] שני אומר קדיש ואין אחריו

מיד ואחר [illegible] ביום שני מברך על [illegible]

וכן בכל שאר ימים: ב [illegible] זמן ביום [illegible] אחר

חל יום בשבת: ג מוציאים שני ספרים וקורין בהן פרשיות שקראו

[illegible] עד [illegible] [illegible] מצרים:

[illegible] סדר תפלת חול המועד:

א בחול

בחוה"מ מוציאים ס"ת קורין בו בקרבנות החג שבפרשת פנחס ביום הראשון של חולו של מועד קורא בו וביום השני וכו' וביום השלישי וישראל חוזר וקורא ביום הג' ולרביעי קורא מספקא דיומא שהוא וביום ... ושני הג' ועד' זה קורין מאחר וכהן ולוי וישראל שאין שם מספקא דיומא אין קורין בכל יום אלא קרבן היום ... ביום ... שקורא ראשון בחולו של מועד קורא כך וביום השני והג' השלישי ... וקורין אותה ורביעי ... עצמה ועד' זה בכל יום משאר הימים; ב שבת שבחולו של מועד ערבית שחרית ומנחה מתפלל של שבת ואומר יעלה ויבא בעבודה ובמוסף אומר אתה בחרתנו ומפני חטאינו את יום המנוח הזה את יום חג הסוכות הזה וחותם מקדש השבת וישראל והזמנים; ג מוציאין שני ספרים באחד קורין ראה אתה אומר אלי ובמפטיר קורא קרבנות שכמספקא דיומא ומפטיר ביחזקאל והיה ביום בא גוג;

סדר יום הושענא רבה;

א ביום ז' שהוא הושענא רבה מוסיף להרבות במזמורים ... ומרבים קצת בנרות כמו ביום הכפורים לפי שבחג נדונין על המים ונוהגים להתיר אגודו של לולב ... ומקיפים ז' ומרבים בתחנונים בכל הפסוקים; ב ערבה ביום זה מלבד ערבה שבלולב ואין מברכין עליה; ג יש מי שאומר שאף ביום זה מקיפין בלולב ולא בערבה ולא נהגו כן לא להקיף בו בערבה; ד שיעור ערבה אפילו עלה אחד בבד אחד ושיעור ארכה כשיעור אורך ערבה שבלולב וחובט בה על הקרקע או על הכלי פעמים או שלש; ה ואין נוטלת אלא בפני עצמה ... ואגוד ... אם ... בידו ... אין לחוש; ו אין אדם יוצא י"ח בערבה שבלולב אפי' הגביה אותה ב' פעמים אחת לשם לולב ואחת לשם ערבה וי"א שיוצא בה; ז יש מי שאומר שאינו יכול ליטלה עם הלולב בשעה שהוא יוצא י"ח עד אחר שיברך ויטול וינענע בתחלה אם נטלה עובר משום בל תוסיף ואחר הנענוע הראשון יכול הוא ליטלה עם הלולב וכ"ש בשעת

הקרבה ואמנם שמה שנתבאר שאם עלה [illegible] בלא מעקה [illegible]
אין הכשר לחתש לדברין וכתב עוד דמה שאחר אמר ונעמוד עריך לבטל הערבה
לגדה לאביר שהיא חובה ונשארה המצוה יעלבה בלא נענוה ויסתבה יש: ח
ושמי שאומר שהנשענא שבלולב [illegible] לחתש לתמוך עליה: ט
ושמי שאומר אמר שאשר לדעתו [illegible] לאחרשלתה הם לא התנה עליה מי
מישאר הלבנו [illegible] לתענותה: י ושמי שאומר שיש לזיהך
שלא יהיה יקרא ושלל עדה לתנוה משדה עכו אמצו מישות העכו: יא אסחב
הושענא רבה ביום אחד וקצנו עכו ערבה בשבת והיאו משרה:
תרסה א מהרוג בשביעי מותר אסור שהרי הוקצה לבל ואמנם נפסל
אחר שנעשה בו מצוה אסור כל שבעת ימים ובשמיני נעשה מותר ובחל שנוטין
שנ יש שלגיות אסור אף בשמיני ומותר בשביעי ואעלו מלבויות באחד בשבת
ושאוקרים בחל לבקות באחד בשבת: ב הערישל מהרוגים לשבעה ומיכל
אחרי [illegible] לבלוה [illegible] אסור שהוקצה לבל אחרו היום:
תרסו א אעפ שנמר מלאכה ביום הא שחרית לא יקחול מוכתו מבלחוענא
הוא את הכלים מרמנה מן המשרה ומעלה ומשקן את הבית לבבוד יש האחרון
ואסחין לו לבנות בלון ורוחק לאכול בה בשמחה צריך לשמוח בה מקום ע עבל
לשמוח בכל שהוא עשב שלא לבשם מעות מוכה שלא הלא נראה כמתסף ואם
הגיע לבשר בשאר היום צריך לאכול בבוקר שבשמחה בלי ובלל שצריך לישב
בשמיני נמר מלאכה ביום הו מגיד בלון ומפנה אותם מעבה ואסאין לומקום
לבוריד אתבלון ורוחה לאכולבה בלי אינו יכול לטהור בה מפני שהוא יש ומה
ישלהיכלא אם היה יש קטנה שאסור לבטח בה הכל בשאר הימים יהיו
בה ואם היא גדולה שמותר לבניח בה הנר מכנים בה קדוש וקשרות ובוחנה
בהם כדי להביר שהיא מבולה ושכבר נגמרל מעשה:
תרסז א מבה ונויה אסורין בשמיני ובחל שבעשין יש אסורים
ובשבעשיני שהוא אסרים ואסבל שבת במוסא יש האחרון שלא נהגו שלא לבשמן
מנוי מוכה עד מש ויש מהרים:

תלקח

[redacted]

א [redacted] ומנס מפני שלוקחים שביעי (ואין מברכין) על ישובה (מקדשין אחרון) ראשון:
ב שחרית מוסיפין ג פעמים [redacted] בהלל ובברכה עד סוף ההלל
ובשוב בראשונה עד אשר ברא אחת [redacted] ובמנס האחרון עד ערת ומעביר
ויה אחרי מותמשה: ובמקום שנעשין שע יש אין [redacted] שמ שנ
פעמים וקורין [redacted] בשת ראה מפני הבכרי ומס הראשונה קורין ל מוסיפ
מעבי תעמל והמעמל קורא בשנ בים לח עריה ומעביר במלבים ויהי בלבות שלמה
ומרגיל הפעמים ואומר קדיש ומכריע מעמ הרוח ומוריד הגשם:

תריסט א במקום שנעשין שע יש לבע מקדשין ואחרין אין
ב פעמים וקורין ביחד ואחת הברכה עד סוף ההלל ונשוב בראשית עד אשר
בל [redacted] בעשרת ובשלישי מעבר כמו אחרון ומעביר ויגיאהי מותמשה

הלכות חנוכה

תריע דברים המסורים והמוחדים בחנוכה:

א בחמשה ועשרים בכסלו ח ימי חנוכה ואסורים בהספד ותענית אבל מותרים
בעניית תלמוד בגזר שלגבותיהם ויש מי שאומר שאין לחוש עליהם:
ב לבני הקטרות שמקריבים בקרבן פעורות הרשות שלא יקריבום
למשונה ושמחה: ג אין מתענין בהם לא [redacted]

[redacted]

א עריך לזהר מאד בהדלקת הנר ואשתו עם האור נמצא בעיר
שלא יהא מוכל מעוהו ולוקח שמן להדלק: ב כמה עיות מדלקים הראשון
מדליק אחד מהן ואולך מוסיף והולך אחד בכל לילה עד שבלילה אחרון יהיו
שמנה ואשתו אם רבים בנ הבית לא ידליקו יותר: ג כל ששלו שרי
טוחה עלה לו בשביל שמש: ד מצוה קטנה שמן והקיטה מעלות אם
טוה עליה כל אשתו לבד אחד אינו עולה לבי שביה כמדורה: ה כל חנוכה

כל מעלה עולה בשביל
בר אחד לאשתו עליה
כל

מעמד: על פתח הקשר לרה"ר מבקרין אם הפתח [illegible] לרה"ר [illegible]
חצר לבני הבית מוטחן על שם חצר ואם היה דר בעלייה שאין לו פתח פתוח לחצר
מניחו בחלון העמוק לרה"ר בשעת הסכנה שאינו רשאי לקיים המצוה מוטחן על
שלחן חין ועריך בר אחד להשתמש בתוך [illegible] אע"ג בר אחד להשתמש
ואם הוא ארוס חשוב שאין דרכו [illegible] המדורה עריך בר אחד:
רושחן לבושלן מג מטחים ומרחיקן לשתה מעה מ' שמחים ואם מניחן לפעמים פנו שמחים
יצא אבל אם הניחן לבושלה אפ' אמרה לא יצא: ל מדורה לקניחן בשבת הסמוך
לפתח משמש כדי שהרא מראה מימין ובר חנוכה משמאל ואם אין מזוזה בפתח מניחו
מוכנין ואם הניחו בזלזל עצמו יניחנו לתחתון שלכניסה ליד שמאל ובבית הכנסת
מונחו בכותל דרום ומדליקים ומבדילים משום פרסומי נסא: ל חצר שיש
לה שני פתחים משני רוחות עריך להדליק בשתיהן מצד החשך ואם שני הפתחים
ברוח אחת דיו באחד מהם: **חדש שקדלקת בר חנוכה:**
א אין מדליקים בר חנוכה קודם שתשקע החמה לא שסכוך שקיעתה לא מאחרין
ולא מקדימין וישמי שאומר שאם הוא שרוי יכול להחזיק משלחה מנחה ומשלה
ומבבר שיתקבה שמן עד שתכלה רגל מן השוק: ב שבת אז הזר ולאחר לין
מס שקיעת החמה מדליק ההולך עד שתכלה רגל מן השוק שבות כמו חצי שעה
שאם הגיע עובדים ושביל ואיטא פלסומי נסא הלבנה עריך ליתן בה שמן כזה
הישמר ואם טלן בה יחד יטל לכבותה לאחר שעבר קצת זמן ומיהו הא
לבתחלה אבל אם עבר זה ראין ולא הדליק מדליק והולך כל הלילה ואם עבר
כל הלילה ולא הדליק אין לו תשלומין:
[illegible]
א כל השמשים בעת תלות בשרים לבר חסלה ואע"ג שאין השמשים מרשים אחר
הטבילה אין ראוי מלה יטה באותם מרילות ומניחן בלילה שבת שבתוך מיה נובה
מוכר להדליקם בבר חנוכה השמנים והפתילות שאסור להדליקבהם בר חנוכה
לבי שאסור להשתמש בבר חנוכה בין בשבת בין בחול ומילו לבבוקר מי שבת
אם לא מנוכן לאחרי אסור ואפילו תשמיש שלקדושה בבן לאחר לאחרה אסור
ושרי שהתיר בתשמיש שלקדושה ונוהגים להדליק בר נוסף כדי שאם ישתכח

לאורה

[illegible] שהוא אחד מן [illegible] ומכתם מרוחק קצת משאר
[illegible] מצוה: ב הדלקה עושה מצוה בפני עצמה קודשה שבת אינה
דוחה לה ואם כבה בשבת אחרת [illegible] שעליון הוא מבני אינו אוקמינה
ולא לאחר שהדליקה בתחלה [illegible] אותה בשבת אינו אוקמינה: ג נר שלחן
שהדליק בלילה אחרת לאלוקן [illegible] ואם אין בו לא יש מקיים בבלילה
באור ונר שלמעלה [illegible] ד אין
חוששין [illegible]: א מדליקים בחנוכה
[illegible] עד שלא יוכל
[illegible] ב ישמעאל שאומר אור שלבית הכנסת ושל שבת ושל חנוכה כולם
שלמעלה ומחזר להדליק מאה לאה: [illegible] א הדלקה עושה מצוה
ולא הנחה ואם היתה מונחת במקומה שלא לשם מצות חנוכה מדליקה שם ואינה צריכה
ולהגיחה לשם שבת חנוכה לפי עשרית שהיתה דולקת כלהיום שהדליקה משעת
חנוכה לעולם מכבה ומדליקה לשם מצוה ומה עניין שידליקה במקום הנחה שאם הדליקה
משם והניחה לתוך לא ישא שהרואה אומר לעולם הוא מדליקה וכן אם מדליקה [illegible]
בידו במקומה לא ישא שהרואה אומר לעולם הוא מדליקה: ב ושמאי שאומר דכין
יהדלקה עושה מצוה. עריך שהוא שמן בגדר [illegible] הדלקה [illegible]
והדלקין ואם לא הקיפו שמן עד כדי שיגפה לא יצא ח"ו: ג אשה מדליקה מן החנוכה
שמן היא חייבת בה אבל אם הדליקה חשו לה עשה לשם [illegible]
ושמעון שאומר [illegible] מאיר:

[illegible]

א. בפרק בן [illegible] ראשון מברך שלש ברכות להדליק נר חנוכה שנעשה
נסים ושהחיינו ואם לא בירך אחת בלילה ראשון מבלי בלילה אחר כשיזכור
ב מלילה ראשון ואילך מברך שתים להדליק ושעשה נסים: ג
מי שלא הדליק ואינו עתיד להדליק באותו הלילה (גם אין מדליקים שלא בתוך
ביתו כשקוראה נר חנוכה מברך שנעשה נס לבלילה לא שון ומברך
גם שהחיינו ואם אחר בלילה שני אין שני שי בא להדליק אינו חוזר ומברך

שהתיינו: ד' אחר שהדליק אותם התפילות אינו מדליק את
הראשונות ועכשיו ועכשיו ועכשיו וכו': ה' נמצא להדליק בכל ראשון
בגר היותר יפיע ובגיל עגל כשיכבה אחר שיורד לו יתחיל ויגיע על
הנקף שהוא יותר שמל בדיה [illegible] ג' כשיוקיף עוד אחר
קטנה לשמע גדות הר אשר שהכוחל [illegible] הבו יתחיל הברכה ואחר יגיע
בצד ימין וכן בכל מלה [illegible] שהוא מזרח של הנר
שהרי [illegible] א' אבקעי
שאין מדליקין [illegible] ב' [illegible] שלנר חנוכה [illegible]
ישלו נתת פלוגה [illegible] ערוך להדליק בפתחו אינו שאותו בית אינו מיוחד [illegible]
והוא אוכל על שלחן בעלה בית והוא [illegible] אינו: ב' יקיר שהם [illegible]
לחנוך עריך להדליק: ג' [illegible] מדליקים עליו בתוך ביתו אם הוא במקום שאין
בני ישראל מדליקין בברכות: ד' חנותו ביום השמיני מן השמן הישן לשיעור
הדלקה עושה לו מדורה ושורפו בגנו עצמו שהרי הוקצה למצוה ואסתתרב
בשמן אחר (אין) שיש לבטלו ושמו שאומר שאין להוסיף עליו כדי לבטלו:
תרעח א' מי שאין ידו משגת להקנות נר חנוכה ונר שבת יקנה נר שבת ומשום
שלום ביתו ואם יש לו לשלם שבת ואין לו נר חנוכה אינו לקיים הדלקה היום יקנה נר חנוכה
ומשום [illegible] ניסא: **תרעט** בעל מדליק נר חנוכה תחלה ואחר נר שבת:
תרפ [illegible] שבת ערוך לנר שמדליק לחוץ בין הנרות להתחה בשביל לדוח שלא
[illegible] כשמחזיר [illegible] ב' מעשה אסור להבנות הנרות בדרך נעמלה
[illegible] ומי שאחרי: [illegible] אבל אין מדליקין בנר
חנוכה שאין [illegible] לאורן (אין)
מברכים [illegible] עד שיהיו לאורן: ב' מדליקין נר חנוכה בבית הכנסת קודם
הבדלה: **תרפב** א' כל מי שיש חנוכה אומר על הניסים בברכת המזון
בברכת הארץ ובתנוכה בברכות מודים ואם לא אמר אין מחזירים אותו ומי שיהו
אם נזכר באותה ברכה כל אחר שלא הזכיר אותה שם אינו נזכר בין אחר
לרשם חוזר: ב' ובמוקף שבשבת ושלרה עריך לה לזכיר שלחנוכה אינם
שאין מוקף בחנוכה: ג' אין אומרין כשם שעשית וכו' לא מקיים ובשית

[illegible]

מועיאין שני פרים
באחד קורא פרשת
השבוע ובשני קוראשת

תרכה סדר אחרון פרשיות

ח רח אדר המקוק לנים שחל להיות [illegible] קורין פרשת שקלים שהיא כ"ת שבת
עדות שית כיוך נחשת ומלבוש ויכבוה יהודיב ומוציאים ג' ספרים באחד קוראים
פרשת השבוע ובשני קוראים אבוך מחת אשר עשה עמלק ומטביל לקדוש
את אשר עשה [illegible] ג' שהיא [illegible] ובשבת רבי שי
שהיא כ"ב לאדר מוציאים ג' ספרים באחד קורין פרשת השבוע ובשני קוראים פרשת
זכור. ומטביל וזרקתי עליכם מים טהורים: ל' [illegible] שחוה כ"ר באחד מן
מוציאים שני ספרים באחד קורים פרשת השבוע ובשני הזה לנים ומטביל
בר אשון באחד לחדש: ה' חל רח מחר המקוק לנים בתוך ימי השבוע ואמרו
בעש מקדימין לקרות פרשת שקלים בשבת שלפנין ומוסיפים בשני הבדי שתהא
פרשת זכור בשבת [illegible] לבורים מלפנה ואם הבנורים בעש מקדמין
לקרות פרשת זכור בשבת שלפנין: ו' הימים שראוי בחבוגבים רח
אדר אבון ויתן בשבעות ההסמק עשו בן דד ובין בלומר בשחל ריח

[illegible]

הלכות מגילה

תרסו דין תענית אסתר

א בחמישה ומרים מותר בהתענות [illegible] ב מתענין בג' באדר
וחס חל פורים באחד בשבת מקדימים להתענות ביום ה: ג ישתענים
ג' ימים זכר לתענית אסתר: **תרסז** חייב אדם לקרות מגילה בלילה ובשחרית ביום ושלא מקיימה בלילה
ושל יום אחרונה כל [illegible] ד [illegible] ואם קראה משעלה עמוד
השחר יצא: ב מבטלין תת לשמוע מגילה קל וחומר לשאר מצות שמצוה
שבוטלים [illegible] מקלה מגילה ואין לך דבר שמרחה מקרא מגילה מפני חוץ
מתר מצוה שאין לן קונים שהמבטלן אפרו [illegible] קורא:

תרסח דין כרכים הסמוכים לעיר

א כרכים הסמוכים [illegible] ב [illegible] עד שקורין
בשני אחינו אם הם בתוך הארץ ואפילו אינה [illegible] עד שיהיה בתלוי [illegible]
[illegible] אם אינו שבת [illegible] ג וכן הכפרים הרי אם עמדם אפילו אחד מ
מחוברים כגון שהם בהר אם שמוכרים להם אינן אינם [illegible] עמהם
שהם בעבודה [illegible] יקרין [illegible] ד [illegible] אמצע שהיה מוקפת
חומה מימות יהושע [illegible] קורין בשני הואיל ונשאר בו הנס: ג כפרים שאינם
גדולים [illegible] חומה מימות יהושע [illegible] קורין בי"ד

כך

ידך שיצא מתוך בית ויחשבו אם לאחר קורין ביום עשר ובלילה ולא יברך כי
ומשמע שהוא יוצא קריאה [illegible]: ה בן עיר שהלך לדרך או בן כפר שהלך
לעיר אם היה דעתו לחזור [illegible] קריאה ולהשמיענו ולא חזר קורא במקומו
ואם לא היה בדעתו לחזור [illegible] קריאה קורא עם אנשי המקום שבא שם:
ו יום שהוא לפני ראש חודש בשבת [illegible] בשבת לא מקדימים לקריאה בערב
(ובו) שבת מתנות עניים ומחלקים אותם בבית ובבית שהתרחיקים שני פרסים
ובשני קהלים ובא עמלק ואין [illegible] על הרשעים אין עושין מלחמה עדיים עד יום אחר בשבת
ז המגיע שלא הגיעה בשדה ואינו מועד מוגבה להוציא שם יקראה ביום אחר
או ביום בלא ברכה ואם חל להיות עד ימים הבאים יא שקורא אם מתחלת החדש:
ח בן עיר שהיה בסביבה ובדרך ולא היה בדרך ובאה לו בטו קורא אחרת בטו:

תרפט

א הכל חייבים בקריאה אנשים ונשים ועבדים משוחררים ומחתכין את
הקטנים לקרותה: ב אחד הקורא ואחד השומע הקורא יח והוא שישמיענו
מי שהוא חייב בקריאה לפי אם היה הקורא חרש או קטן שאינו שומעה
לא יצא ויש שהנשים אינן מוציאות את האנשים: ג אנדרגינוס מוציא אנדרגינוס
שהרי מחדר הוא מוציאו יצא: ד מקום שאין מנין אם אחד יקרא והאחרים אומרים
יחדים אחד לבטל את כולם ואם כלם יחדים כל אחד קורא לעצמו: ו מעלה טוב
להביא קטנים וקטנות לשמוע מקרא מגלה:

תרצ

דיני קריאת המגלה

א קורין אותה את המגלה בין עומד בין יושב אבל לא וקורא בצבור יושב לכתחלה
מפני [illegible] הצבור: ב אבל שנים ואבל עשרה יכולין לקרותה ביחיד ויוצאים
אם הקשיבו אם: ג צריך לקרותה בלה ומתוך הכתב ואם קראה עלפה לא
יצא ויש שהרא מתוכה כתובה לפניו לכתחלה אבל בדו עבר אם השמיט הסופר
באמצע תיבות אינו עד העיר וקראם הקורא עד יצא אבל ביותר מתציה אינו
ה) [illegible] [illegible] ואין רישומן ניכר פסולה: ד מושגוסבירו
מגלה שחיסר כשרה לתיקר [illegible] שלא שמע [illegible]: ה קלחה חיוכין לה

דהיינו שנפקע בב ושהב ואחה"כ הא למקום שנפקע [illegible]
ז הקורא את המגילה למופרע לא יצא קרא [illegible] ולילנ השני [illegible]
ואחה"כ חזר וקרא השני לא יצא מפני שקרא [illegible] אחד לא כיצד ישבה מתחיל
מעכוק שני ששבה וקורא עבהמדרו ז [illegible] המגילה שלפה לא יצא יח:
ח הלועג ששמע את המגילה [illegible] שבעבי הקדש אעפ שאינו
יודע מה הוא אומרים יצא יח: ט [illegible] אבל אם היה [illegible]
הגוים לא יצא [illegible] אותה לשון [illegible] אבל אם היה [illegible]
בכתב עברי וקראה ארמית שלדה לא יצא שמעה [illegible] שלא יצא
יח הקורא לא יצא השומע ממנו: י מי שיודע לעלם וחדש אשרי אינו יוצא בלעז
ויא שיצא: יא יש לחוות ביד הקוראים לנשים המגלה בלשון לעז אעפ שהתובה
בלשון לעז: יב קראה מתרגמים הרחיב ולא נדרש בשיה יצא אבל אם שמעה
מתרגמים לא יצא: יג היה כותבה שקורא פסוק במגלה שהוא מעתיק ממנה
וכותבו אם כיון לבו לצאת יח יצא והוא שיתלא כלה לנגן במגלה שהוא מעתיק
ממנה וכ"ש אם היה מגיהה וכ"ש אם היה דורשה שקורא פסוק במגלה שלימה ודרשו
אם כיון לבו לצאת יח יצא ולא יסמיכנה בענינים אחרים כשדרשה שאסור
להסמיך בה בענינים אחרים: יד הקורא את המגלה עליך שיכון להוציא
השומע ועליך שיכון השומע לצאת ואם שמע הקורא שלא מסתמא אינתו לכל
השומעים אפילו הם אחרים בה אין מדקדקין בטעיותיה ויא דוקא בטעות
שבלשון והענין אחד כהוא שמלא ליתי מלמדי דהון ותבי קמיה דלבאחד
קרי יהודים וחד קרי יהודיים ולא אחדד יד מעהו אבטעות אחר שלא
טון צריך לומר עשרה בני הכפר ועשרת הכל בנשימה אחת לפחות
נהרגו ונתלו כאחד: יו צריך שיאמר ארור המן ברוך מרדכי ארור
דרש ברוכה אסתר ארורים כל עכו"ם ברוכים כל ישראל ועליך שיאמר חלבונה
ארור לעוב: יז מהגבל ישראל אין שהקורא קורא ופושטו כאגרת לחדאות
הנס וכיוצא בזה חוזר וכורכה כלה ומברך: יח מגלה ביד ונטו עליך לקרא
אחר עשרה ואם אא בעשרה קרין אותה ביחיד:

תרצא דיני כתיבת המגלה:

מ אין

[illegible] לא בדין [illegible] ועל הקלף [illegible] ואם כתבה
בדמי [illegible] [illegible] פסולה ועדיכה
שדטוס כתורה [illegible] ואין [illegible] צריך לכתב לשמה וא"ה שריך עשוד
לשמה: צ היתה כתובה [illegible] אן על עור שאינו מעובד אן שכתבה
עכו"ם אן זופיקירוס פסולה דיכה [illegible] הקף גויל וחטוטרת מיתין ותכיית
ההין וקמטין [illegible] [illegible] ויתרות ומריבה
מעמוד נכתבה [illegible] יהו בדיקה [illegible] ואם שאינה צריכה:
ב עשויה בעי הכשרה [illegible] כשרה ובא קשהל שולות שהלכן עב כדב
לא מטה חכלן בין לתבלהב ואם לא עשה כן פסולה: ד צריך להאריך ון דף
דויאה וצריך לכתב איש בלאש: דטאו אה בקונה: ה אם תבלה בחוטי נשה:
פסולה: ו אם הטשלב חוטי גידים בשה ובלבד שיהין מסולשין ומעבר שיטבעשהטוס
שוגים צריך לצאתה ידי כולם ויעשה ג תפילות בראשה וג בקופה וג באמצעיתה
ותטרה זוחה בחלק הרביעי מעל זה ותפילה אחת בחלק הל שמעל האחר: ז
צריך להכיה שיור בלאש הירעה ובקופה כשהגרם יחד ובמשהו פג: ח
אין קורים בעבור במגלה הכתובה בין הכתובים ואם קראלא יצא אאב היתה
יתרה עב שאר הירעות אן חסירה כלה שיהא לה הכר אבב ביחיד קוראבה
ואפילו אינה חסירה אן יתירה ויוצא בה יה"ד ודוקא כשה"א מכובה בנלין כסוכ
ט מגלה שהיא עקודה וכ' אם כתבה בדף הראשון ברכותיו אינה נפסלת
בכך: י אם אין מגלה טהרה קונים [illegible] בחוגשבלא בהכו: יא אם
קרא במגלה בלוגה יצא: **תרגום דיקי ברכות המצוה:**
א הקורא את המגלה מברך לפניה ג ברכות ע מקרא מגלה ושעשה
שיש [illegible] וביום אינו חוזר ומברך שהחיינו ולאחריה כוהגים לברך
הלב אחר ריבו וכו' ואם לאחריה לפניה ולא לאחריה יצא: ב אין לשיר
בענד שקרין אותה: ג אשה שכבר יצא מברך להוציא את אחר יה"ד:
ד כל שהוא אנוס קטן ואינו יכול לילך לבה ותרי [illegible]

אחר שקראו הקהל וקשרום לשם בתנמת כל שנלמדו קרי אתה מבשי
מכלה המנחה ולמעלה: **תרנ**

א אחר קריאת המגלה בגמרא אומר ואתה קדוש ואתה נמש אומר ויהי נעם
קודש ואתה קדוש: ב אומר עלהנסים [illegible]: ג אין קורין בהלל ואין
כופלים עלתנחם: ד מוציאים [illegible] ויצא עמלקי ואם שאין בה
לא ט פסוקים כופלים [illegible] אחרון [illegible] פסוקים וקורים המגלה
ואחר כך קדושה: [illegible]

א חייב כל אדם ליתן לשנים עשר מתנות לשם [illegible] משני) מעות פורים
לצדקה אחרת: ב אין מקדקדים במצות פורים לא כדמי שנושטירן ליטול לנותנים
לו ובמקום שהגו ליתן אף לגויים נותנין: ד במקום שאין עניים יכול לעבר מעות
פורים שלו לעצמו ונותנם במקום שירצה: **תרנה**

דין סעודת פורים:

א סעודת פורים שעשאה בלילה לא יצא ידי: ב חייב איש לבשמו מי בפורים עד דלא
ידע בין ארור המן לברוך מרדכי: ג אומר עלהנסים בברכת המזון בברכת הארץ
ואם התחיל סעודתו ביום ומשכה עד הלילה אומר עלהנסים לבתר תחלת סעודה
אבל אם שכח מי שאומר שאינו אומרן: ד חייב אדם לשלוח לחבירו שתי מנות
בשר אם שלמינו אוכלים בשר ומשלוח מנות איש לרעהו שתי מתנות לאיש
אחד: וכל המרבה לשלוח לריעים משובח ואם אין לו מחליף ומם חבירו זה שולח
לו סעודתו מי לקיים ומשלוח מנות איש לרעהו: **תרנו**

דין הספד ותענית ועשיית מלאכה בפורים:

א פורים אותה בעשיית מלאכה ובמקום שהגו שלא לעשות אין עושין וקעושה
אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה לעולם אם אם האבלין שלא שמחה בנין בית
חתנות לבנו או אבוריה שלמלכים דשדי: ב אמרו בפורים שהגו לא נהגו
לאבילות מקל אמלה בלבד אבל לאסור את שלאה בזה אינו מועה: ג
יום ב ויום ד אסורים בהקש ותענית בכל אדם בכל מקום בין לבני ברכים שהם
עושים פו בלבד בין לבני עידות שהם עושין ה' בלבד. והשאר מעמת בהם
שבלם

שפלה כולם כאחד ומפוחות שמשתבחים לכם אבלא מקונות שהיא אחת
מדברנו וכולם שהקביהו כקבר הכל לאשמות הלא מקונות: ל כלדצרי
אבילות עהגים בהונכה הגורים: ה אם חלפוריס במש מאבל ושאר בהמשבת
בגנתה לא יצא מלשם עד שיהפכל הקבת ערביה ו שמע קבל קרי אתי מבלה הלהרגו
לא יצא מעתה ביתו: ל יש מי שהפיל שחונן מותר בבשל ויין דלא אתי עשה ישמעי לא אמר
דיחיד דאבילות ודח יעשה דרבים דאחרינא לאשמות מגורים דמי קבלה עבהושרים שהאבל חייב בשלוח
כדת: ה מותר לישא אשה בגורים: מנות: ל ישמ

[redacted]

ל ט"ל ומו שבחדר ראשון אין לבלים בלמיהם ואין חומרים מלמור ינוק ה
ביום ינלה ואסור בהסטרה אבל שאר דברים אין מהגיסבהם ו[illegible]
בהקבל הנעמת מותרים:
הם ונבלם ביום שמנה ועשרים לחדש אדר אבראית השם בה:

קרח ה׳ה

ה דבריה מפרשין את השחיטה שהייה
עד בח׳ דרסה משום הדג חלבה משום שחיטה
הגיעה משום חנק עיקור משום מתה
שהייה דת שאם הגביה ידו השוקע דרקה דת
דרס ויצא מימיו הבהמה חלבה דת חישב שאוכל
דרך המיתה הגרמה השחיטה גבוהה רחוקה מעגלם
הראוי

עיקור דת עקר קנה ושם ויצא

[illegible] דבר גדול
לא הוא חריף · חרב שנון [illegible]

א מי [illegible]

[illegible] שרואה מומחה ויודע [illegible]
שחיטה [illegible] לשחוט [illegible] שיודעים
לשחוט הם בחזקת מומחין ומוחזקין [illegible] אין מתיר לאכול
משחיטתו ומוסמכין על החזקה אבל אם הוא לפנינו צריך לבדקו אם הוא
מומחה ויודע הלכות שחיטה אבל אין צריך לשאלו אם נתעלף:
אין צריך שידע מחלוקי הדינין אלא אם אומר על דבר זה הייתי מסתפק
ושואל [illegible] שפיר יודע עד שיאמר על האסור אסור: ג מי שיודעים
[illegible] הלכות [illegible] שחיטה הגונה
וזהירה ושחט אח"כ בינו לבין עצמו שאיתה נבלה [illegible] בו עשית כך
וכן נמלך תשובתו נראה ששחט כראוי אין לסמוך עליו ואפי' אמר בריא
לי ששחטתי יפה. מי שיודעים שאינו יודע הלכות, שמא יכול ליתן בו
לשחוט אם אחר עומד על גבו ומכיר שיראה אותו מתחלת השחיטה ועד סופה:
ד אם אבדו גדיים ותרנגולים [illegible] ונמצאו שחוטים כראוי במקום שרוב
ישראל מצוים מותרים בין שמצאם בשוק בין שמצאם באשפה שבבית אבל אם
מצאום באשפה שבשוק אסורין: ה חרש שאינו שומע ואינו מדבר ושוטה ומי שאינו
[illegible] כשוטה [illegible] בבית הקברות או [illegible]
מה שנותנים לו אפילו באחד מהן [illegible] עושה אותו דרך שטות. וקטן שאינו יודע
[illegible] לשחוט אין מוסרין להם לשחוט לכתחלה אפילו אחרים עומדים על ג'
ביהם ואין מוסרין להם לכתחלה לשחוט בשאין אחרים עומדים על גביהם אפילו
דיעבד להאכיל לאחרים ואם קטן יודע לכוין ואם אחרים עומדים על גבן שוחטן
לכתחלה ומותר לאכול משחיטתו: ו [illegible]

[illegible]

ב השומע (אינו מדבר) אם [illegible]

ה שכול שלא [illegible]

[illegible]

[illegible]

ו אם [illegible] שלא [illegible]

[illegible]

אינו שמן (ומיהו [illegible] אנשיה [illegible] דאיסורא): ב מצה שנשרפה

בלא שהבשר שלתוכה שיהא ראוי שהוא טרפה ונם היה אומר שהוא שריפה ואחר אמרו שכשל

היה ולא אמרו) לאכדי שלא יקח אותו ויאכל ליל אמרו בשר כיון שנפל אחר לאה ב

לדברין טמאין: ד שוחט שהשך עליו עד אחד ושחטו שלא בהנאה הוא מבטלו עד

אחר בהכרעה [illegible]

שקרא אחר: ב [illegible]

א שחיטת עבדי שלה ואם אינו עבד אלא אפילו אחרים רואין אותו: ב מומר

אוכל נבלות לתיאבון ישראל באחר אכין ונתנלו ומותר לאכול משחיטתו אפילו ושחטבינו

לבין עצמו והוא שיחיעין בו שלא הגבות שחיטתו אם לאחרים לו אפילו תחלה אסור

לאכול משחיטתו עד שיבדקו בסוף אין לתן לו למשלה לשחוט אפילו בשר עומד על

נבוכנצר שעתיד לכשר את הכבר תחלה עד שמן שיבדקו בסוף ג מומר לתיאבון

ששחטו ביום לבין עצמו ויש עמו אכילה ושתיה ואומר שבעה שחטתי ואפילו

אם לאסר בשר בידו ושמוחים בריר שאמן לומר מוכחה שחטתי: ד מומר להכעיס

אפילו לדבר אחד אם שהוא מומר לאכל אותה בלא שבת בהתרה אם שהוא מוסר לב

הערל אפילו חוץ מעשה לה דינו כבהמה: ו מומר לאחת משאר עבירות אין צריך

לבדוק לו אבל עדיף מכם עדיף לבדוקה במומר לעבירה אבל מי שהוא מומר לעדות

בעבירה מעבירות שלתורה אין צריך לבדוק לו אבל לא מומר ז מומר

לעבודה זרה דינו כמומר לעבירה אחת ואם אינו עבד לאמרי שבתו אחרי מחמת מלה

הרי הוא כשאר ישראל משל: ח כמה הוא דינו כמומר לישראל: ט צדוקי ובייתוסי

[illegible]

[illegible]

[redacted]

בדבר שעשוה אותה עבלה [redacted] אבל אם הכל [redacted]
ונגמר הכשר כשרה: יא [redacted]
אחד שכיון בידו: [redacted]

א שחיטתן [redacted] אינה צריכה [redacted] שלא תהלך הכלי בין שיניהן או
תורה עור [redacted] או השיער [redacted] ראוי לא [redacted] הכל הסכין
בידו ואם בדקו שלא נכנסה כלל ושחט שחיטתו כשרה אבל אם נפלה מעצמה
פסולה דבעינן כל גדלא וכ) אם היה הסכין מונחת בחוץ) ואם בידו ונפלה מידו או
מחוקן שלא בנוסף כפלה מעצמה פי' הפלה:

יב השחיטה [redacted] דינין:

א השוחט [redacted] בשרוף דמה לא [redacted] חלבו [redacted] אבחי כתיב: ב שחיטתם
ואחר חשב בשרוף דמה אולהקטיר חלבו [redacted] אבחי כתיב: ג ישראל
ששחט בהמתו שנטרפה אפילו חשב השכר בלילה כשרה ואם ישראל חשב בשרפה
שיגיעו העכו"ם בלילה כשרה ואם ישראל חשב שיגיעו העכו"ם בלילה פסולה:
ד ישראל ששחט בהמת חבירו בלילה לא אסרה שוה אי לאכין לא לצערו
ואם יש לו שתתבטל יא שחוטה [redacted] חבירו ויא דנסבה אינו מכין לא לעכו
שיתנו שמשון ולא לאמור: ה השוחט לשם הרים [redacted] ולבנה כוכבים ו
ומשמרת ימים ונהרות אין לדין תקלובת [redacted] אבל שחיטתו
פסולה אשם שלא נתכון לנבלה לא לרעה ביקצאבה מדברי הבחי שאם
שאופרים השם: ו שחט לשם שור שלהר חולשם שלאחר כשאר דברים
בין ששחט לשם מיכל השר הגדול בין ששחט לשם שור שלשלשל קטן שבים פי' דגקטן מאד
הלל אבחומתים ואמר בהתאה: ז ישראל שאינם מטהרים ישראל לשחוט אחר [redacted]
[redacted] כמנהג חוק ותורה אינו דומה לשחט לשם הרים [redacted]
ומכל מקום ראוי לבטל המנהג ההוא:

פי' בין נעשה [redacted] בכסדרים

[illegible] שחיטתו פסולה
ש"ז [illegible] ואלה שחיטתו כשרה: כיצד
השוחט [illegible] ואלה הואיל והנסח מוציא
[illegible] שחט לשם חטאת
לשם אשם [illegible] לשם תמורה שחיטתו
כשרה [illegible] אשם ואומר קדשי אחרי
או לאשמי פסולה: [illegible] ואוזיל [illegible] מינים שאינם
ראוין להקרבה כשרים והם לחדים ובני יומה מולין: ג' שנים ששוחטין בין אוחזין
בסכין אחד בין שלאחר שכימצידו ונתכון אחד מהם לשם דבר הפוסלה פסולה וכן אם
שחטוה אחרים ונתכון אחד מהם לשם דבר הפסל. פוסל בדיא בשהיה לובה שוחטת
אבל אם יש לו [illegible] אוסר דבר שאינו שלו שאין
כיונתן לא לשמו:

א' בכל דבר הנעשה שוחטין בין בסכין בין בעגל בין בארבעת שבקנה האמצעי
אשמאי ט"א וביצאה מדברים החותכים והוא שיהיה טו חד ולא יהיה בסנס
ופטין שעיה אחד מעבר ויצאה [illegible] יפה, לא ישחוט בתחלה גזירה שמא ישחוט בצד
האחר כאם שחטה ובצד היה שחט שחיטתו כשרה: ב' השוחט בדבר
[illegible] המחובר לקרקע אובנוף כגון צמוד (ש"ן) המחוברים בבהמה שחיטתו פסולה:
(בתלושין) הקרקע ובנוף תבל ובקרקע לא ישחוט ואם שחט שחיטתו כשרה
ואינו אם נטלו והוא שלא כשל שבאלץ אחר שנטלו: ג' חתלה מבהמה
לחוישיב בין שנים חדים ושחט בהם שחיטתו פסולה מפני שהחוטם אבל בין
אחד הקבוע בבלחי שוחט בו לכתחלה: ד' נגע סכין בטופל והעביר הצואר
של שנשחט שחיטתו כשרה והוא שיהיה צואר הבהמה למטה ובין לגלגל
שאם היה צואר בהמה למעלה מהסכין שמא חרל הבהמה בבגדו ותחתך
בלא הולכה והובאה (ר"ל) לו שחיטה [illegible] אבל אם דרסתו שחיטתו
פסולה לפי [illegible] עוף בין שריר [illegible] מהסכין [illegible]
מפנה שחיטתו כשרה: ה' [illegible]

[illegible] בבמים ושמון
[illegible] ואלאנאא וקרים שלו חד
[illegible] (ואין) קמטין נבדלים מנו
[illegible] בעל היפה
[illegible]
[illegible]

א יש לו לאדם [illegible] סכין [illegible] [illegible] [illegible] ושלא [illegible] בידו או בנגד ו
ובשעים שם שער הבהמה או לנעץ עד שישחט בקרקע [illegible] מים
[illegible] אתהבהמה ואם [illegible] [illegible] שמא לא ישחט [illegible]:
ואם בגר אדם את [illegible] [illegible] את הבהמה [illegible] [illegible]
ובשרה בדי עבד [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] מלה
האדם אבל מצוה ש[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ;

בהילום ח

א כמה הוא [illegible] סכין שוחט בה [illegible] [illegible] דבר דק שקב
ואינו שוחט כמו ראשה א[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] קצת
כאותו של [illegible] שחותכין בו החוט אין שוחטין בו וכיון דלא ידעינן שיעורא
השוחט בסכין קטנה צריך ליזהר ולשער [illegible] אומר דשתי [illegible] ויצא בה שלא

ט אם שחט בסכין
ידים אבל בקטנה יותר מדאי לא ישחוט:

ח [illegible] [illegible]

[illegible] שחט [illegible] ושוחט שירים:
אסכין [illegible] [illegible] חדש [illegible] שאין בו משום [illegible] גוים מותר לשחוט
בו בהמה בריאה מפני שהוא מקלקל ואסור לשחוט בו מקולקלת מפני שהוא
מתקן סכין [illegible] שהשחיטה בריחים שלה או אם היתה יפה שאין בה פגימות
ונעינה בקרקע קשה עשרה פעמים ואחר כך שחט בה מותר ואם שחט בה
בלא שום הכשר ואם קלף הוא משובח: ב סכין ששחט בה טרפה אף שהוא מלוכלך
בדם מותר לשחוט בו פעם אחרת אבל אסור לחתוך בו רותח ומותר לחתוך בו צונן
עד הדחה שידיחנו תחלה: ג סכין ששחט בו טרפה אסור לשחוט בו עד שידיחנו
בצונן [illegible] [illegible] ונוהגים עתה לקנחו יפה בשער הבהמה בין
[illegible] שחיטה ושחיטה [illegible] ואם שחט בו [illegible] בית השחיטה ואם רגיל
לשחוט בפריסה [illegible] צריך [illegible] [illegible] [illegible]

יא [illegible] [illegible] [illegible]

א [illegible] [illegible] ביום [illegible] בה בשפוך הדם [illegible]

אבל הכנגדו אובקשה אפל לא ישחוט ואם שחטו כשר: ב השוחט
בשבת ביה חשש [illegible] ליה מיד בשבת [illegible] ולקח בידו הסכין ושחט
כשרה: ג [illegible] לתוך ימים [illegible] שלום הוא שחטו ולא
לתוך הכלים שלא אמרו מקבל [illegible] כלי טיט שאינן הדס
[illegible] הראויה בימים שחט
ואין לריקה אם יש שלים לה [illegible] בתוכו: ד היה
ואם הם שמרים [illegible] כלי שפר [illegible] בתוכו:
בקטיטה ואין לו בה מקום [illegible] הדס שחטו ויורד לתוך
הכלים אומרים אין [illegible] ויורד לתוך המים
ואינו חוששים:

ב שהא לשחוט בתוך חצר:

א אין שוחטין לתוך הגומא אפילו בבית ואם לא היה רוצה לסלקה ביתו בדלת
שישה לו מקום מדרון חוץ לגומא ושוחט שם והדם שותת ויורד לגומא ע"ש שוקל לא
יעשה כן: ב יא שחטו לגומא בשוק אסור לאכול משחיטתו עד שיכלה
אחרון שאם [illegible] ר"ש שמעון בר' יוחאי ואין צריך צריכה:

ג בכמה עניינים שחיטה:

א בהמה חיה ועוף שעונים שחיטה דגים וחגבים אין שעונים שחיטה: ב
השוחט את הבהמה ונמצאת כשרה ומתה בה עובר בן ח' בין חי בין מת
אבל מותר באכילה חיוב שחיטה ואם יצא בה בן פ' רגלי אסור עד
קרקע שחיטה אבל אחר טרפות אינו אוסר אותו ואם לא הגיע עד
קרקע אינו שחיטה ואם פרסותיו קלוטות אפילו שהגיע עד קרקע
אינו שחיטה ושמגומים בדבר: ג אם לא שחטה אם לא קרעה
ונמצאה בה ט' חי וכן אם שחטה ונתקלה בידו ונמצאת טרפה אם הגיע בן ט'
שחיטה לעצמו ושלבה ואם הוא בן ט' מת אבל אם חי הרי אסור:
בן ט' שנמצא במשחטה כשרה ונגל נגע עד בהמה דשמא והולך אחרון
הולך אין לו רשות בשחיטה ואם נאחז בית פסקו כיוצא בו הרי בנו בן
עד סוף כל הדחיות ובמה ועכשיו עריכים שחיטה מדבריהם שאין [illegible] פוסל
בהם: ה השוחט [illegible] ומעמד [illegible] עוף אפילו שהוא עוף טהור

הגה

ס הגבים במורך
בגמא ראשון
במדלין:

ושחלק בסרטנו
בלהאדין:

[illegible]
[illegible]

הג' אסור [redacted]
ואת הבהמה [redacted] שישלומיהם: ו' השוחט
[redacted]
ד
א המקשה לילד והו[redacted]
טרף בשחיטת אמו [redacted]
בן ט' ... בשחיטתו [redacted] בן ח' חי או [redacted] אסור ואם הוא
לחוץ אסור [redacted] הוציא ידו והחזירה מה שיצא מהאבר
קודם שחוט גם מקום החתך אסור אבל מה שבפנים מותר אפילו אמיעטו:
ג' אם יצא רוב העובר הרי הוא כילוד ואם יצא חציו ברוב אבר או שיצא רובו
במיעוט אבר הרי הוא כילוד: ד' הוציא אבר אחד והחזירו וחזר והוציא
אבר אחד והחזירו עד שהשלים לרוב המיעוט שלא יצא מותר ואם חתך כל
אבר ואבר בשעה שהוציאו גם המיעוט שנשאר בפנים אסור: ה
נקבי החלב שלא חסר לשוחט הואיל והוא כחלב האיברים ויש בה אבר
אחד אסור הרי זה חלב טרפה שנתערב בחלב כשרה: ו' המושיט ידו ל
מעיה ואח"כ שחטה הרי אותן החתיכות אסורות משום אבר מן החי ואע"פ שהן
בתוך מעיה אבל אם חתך מן העובר שבמעיה ולא הוציאו ואח"כ שחטה הרי
העובר מותר ... ולא יצא:
שלא לשחוט בהמה עד ז' ימים ולהלן:
א' ... מותר מיד: ב' בהמה שילדה אם ידוע שכלו לו חדשיו דהיינו ט' חדשים
לגסה וה' לדקה מותר מיד ביום שנולד ולא חיישינן שמא נתפלה ... פי' מגשו וכתבתו:
מחבליה ואם אין ידוע שכלו לו חדשיו אסור משום ספק נפל עד שיהא
לו שמונה: ג' אין קושרין עגל ... הניקחים ממנו ואחד

[illegible]

[illegible] אסור [illegible] הבן [illegible] אם לא מכר לשחיטה
אותה [illegible] שאינה ראויה
ואם כבר [illegible] ואם שחטו אינו לוקה
שהרי [illegible] אם אינו [illegible] ושחטו אותו [illegible]
אחד מותר לאכלם ויש מי שאומר: ל יהיה [illegible] אותו [illegible] היום
הוסיף אחר הלילה כיון דאחר שחטו לראשון בטהרה [illegible] שחטו השני עד
הקמת הלילה ואם שחטו הראשון בין השמשות של לילה ואי שחטו השני עד
הקמת ששי ואם שחטו ביום אינו לוקה: ה אם הוא כרוך אחריה חזקה
שהיא אמו: ל הלוקח בהמה אינו חוששין שמא שחטה אמה או בנה היום אבל
מלהמכר לה זהיר הלוקח ולהודיעו אם שחטו האם או הבן היום אן אם מכרה
לאחר לשחטה היום ואם הוא באחד מן הקשים שדרך מלמי ישקונה בהמה ש
ששוחטה מיד והם ערב הפסח וערב עצרת וערב ר״ה וערב יו״ט האחרון
שלחג צריך להודיעו שמכר האם היום תחלה או הבן ואם לא הודיעו שחטו ואינו
חושש בין קנה מישראל בין קנה מעכו ואם יודע לו אחר שנשחטה אמה או בנה
היום הוי מקח טעות ודוקא שמכר שניהם ביום אחד אבל אם מכר האם אן
הבת ביום שלפנו אין צריך להודיעו ואם מכר הראשון לחתן והב לכלה
אפילו אם מוכר בשני ימים צריך להודיעו שודאי שניהם שחטום ביום אחד שסשלקחו
אותו ואת בנו ביום אחד הלוקח תחלה ל יסחוטו ולא ח שעבדה בשלקחום
שהם כמאה אחד שמיד כשמוכר לראשון לא היה יכול לשחוט אתשנשחט בדין
שהלוקח לקח על מנת לשחטו מיד אבל אם לקחום משנים שניהם שון לכל
מי ש ושחוטה חלה צריך ונשכר: ל אין איסור אותו ואת בנו לא בבהמה
שהודיע בלבד שלא ושור אושר אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד ונהג
בבלאים הבא מסוף עבש ומומין עץ: ח צבי שבא שלהעץ ונלחה ושחטו
העץ ובנה לוקה אבל העץ שבא על הצביה אסור לשחוטו אותה ואת בנה ואם

שחטו

[illegible] ולהבין ושחט [illegible]

[illegible] אם מרגיש בידו [illegible] לשחוט שני אחריו

לעשות מעשיהם מקולקלים [illegible] אחר

היא לאם יש העובר חי אחר שנשחטו והרי [illegible] ואם

אם אחר ואם שחט אינו [illegible] יא עכו"ם שמכר לו בהמות ואחר אמר מ

מיגיה [illegible] היינו כהן) בהמה שאמר לאחר שמכרם ויצאו

מלחת ידו ומיקן אם מהימן) ליה אסור: יב בהמה ששחטה אמה ובמה

היום ונתעברה באחרות [illegible] תריך לשחוט מהם היום כיצד תקנתו

מכבשיה ודיניה מקום סכינתה ויקח אחד מהם ושחוט דלגו פרי שלובא

ארוכה ושנים הנותרים אסור לשחוט [illegible] היום:

יג [illegible]

א השוחט את הבריאה ולא טרפה הרי מותרת אבל המסוכנת והיא לו שהרי

שאינה מידים אחרת ואינה עומדת אעפ"ש שהיא אוכלת מאכל בריאות שחטה

ולא טרפה בלילה הרי נבלה ולוקים עליה ואם טרפה הרי מותרת ועריך שיהיה

הטרפות בגופן שחשוב אבל בחלב אינו מושיל כיצד הוא הטרפות בבהמה דקה

ובחיה נבלה ושל הבן שחטה ידה והחזירה אין ששחטה לגבה וכעבה החזירה

אין שבכשרה נבלה הרי פרכוס ומותר לאכלו אבל אם פשטה ידה ולא החזירה הרי

אסורה שאין זרקה מושאת פשט בלבד ובבהמה גסה אחד יד ואחד רגל

מ"ל שנשחטה בין כעבה ולא פשטה הרי פרכוס ומותר ואם לא פשטה

לא ידולא רגלה כנגד כלל הרי נבלה ובטוף אפילו לא רפלף לא בעי בדיקה

כשכלה שאבשבו הרי פרכוס: ב השוחט את המסוכנת ולא

ידע אם פרכסה הרי סתם נבלה ואסורה: ג בדקי [illegible] לא הוי

אוכלין מבהמה שמטריפים ושוחטים אותה כדי שלא תמות ואעפ"ש

כי שבא הנחירה

היא שתוחב את

הסכין בנגיעים ואחר

כי מעטן כהרף עין:

כי נענה

[illegible]

[illegible]

בהולכה ולא הרגיש שיש בהם כשהחזיר אותה [illegible] שיש בהם וכו'
היא הקרחת מקום כסלת אם שחטה דרך הולכה ולא הביא שחיטתו כשרה ואם הביא
שחיטתו פסולה הרי מלי כשהרגיש שבה קודם שחיטה אבל אם משה מכינו ופלקו ודם שחיטו
ואחר שחיטה מצא בה פגם מה מעכבת אמר רבי אלי שלא עשיתי לא שחיטה
בבר שחיטתו פסולה: ה מכין שיש בה טעמות הלבן אפילו כולן מתוכקות
אפילו שחטה בדישבר [illegible] מרובות הוישון עלמא
השיב ידו מעט ולא הרגיש: ו מכין חדה שהשחה והרי איכה הלכה לא
[illegible] אש השבלת שהוא מסתבך בארבע הוא יל ואין בהם פלוגתא: ז
ז מכין שניה חלק ואיכה חדה הואילואין בה פגם שחטו בה וחנם שהולך
והבא כל היום עד ששחטה שחיטתה כשרה: ח מכין שקיאשלה ויורדת
נטחש ואין בה פגם שחיטתו בטלה: ט בדיקת [illegible] אבישרא
ואטומרא ואתבלת רוחתא דהיינו שעליה ומביאה עלבשר אעצמו ואחר
מעליה ומביאה על צפרנן משלש רוחותיה שהם טוב ושע אדדין עדי שלא יהיה
בה פגם כלל ויבדוק לחוץ ובפוחת הלב שלא יהיה לבו לוצרים אחרי סוגרין לעשות בטחת
העפר אחר קשר בדיקות שמא יפגם הסוגרין בחוזק שלקטן מאלו ושעמיה
בעדדין שלא ירגיש בה לפי שעברת בסגוף מגיפות הצטרן: ו מכין שיש לו
מנוכה אחר לשחוטו אפי' אם מחכין לשחוטו שלא כנגד הפגישה ובשם נוהגים
היתר לבדיק מחלת עלה הפגיסה מין שהיינו יכול לה שחיזה ואם הוא שעתה
שאין לו הכנה לה שחיזה אפילו בחול מותר לשחוטו עי' כריסת מעלה הפגיסה

הפגישה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] קודש של הצואר ביונים במקומות הסימנים
[illegible] וצריך אימון ידים והיותה גדולה שאם לא ימשמש בהם ושמיטה לפנו קודש
[illegible] הטבר מאד לעשות ולחתוך במקום קודש הסימנים:

[illegible] הזמנים [illegible]

[illegible] סגלה הוא שיעור השחוט הקטן והוטב השחוט המעולה [illegible] שיחתכו שתי הסימנים בבהמה
[illegible] בעוף יבשה יתכוין השוחט ואם שחט רוב אחד מקום בעוף ורוב שתים בבהמה
[illegible] שיחיטתו כשר ובלבד שיכוונו אותו [illegible] הוא רוב ואין שמעון
[illegible] שחוט יותר מחצי הפי כחוט השערה דיו [illegible] אם שחט בבהמה האחד כולו וחצי
[illegible] ובעוף שני חצאי פיותיו כפולים [illegible] לא ישחוט רוב הסימן במקום אחד כדי שיתחיל
[illegible] ונתמשך הסימן ונמצא שם בין שתים רוב כשר בין בקטנים בין בגדולים
[illegible] אם שני החתכים שוים בהקף אחד לא אמר האחד לצד הראש והשני לצד
[illegible] בין אם חדש אחד שחטו בשתים או בא מקו ומות בין ששחטן שתים
[illegible] אבל אם הכל בצד אחד כגון שלאחר שהתחיל לשחוט מעט הניח
[illegible] ושחט לאחור אחר מעמון באותו צד צריך שיהא רוב במקום
[illegible] ואם בשתי מקומות חשב כשר אבל אם שאין השחיטה מופלגת:
[illegible] שחיטה השוה בקנה ומוך אז כשיש המעבר כשר: [illegible] היה חצי הקנה
[illegible] ושחטו והשלמו לרוב [illegible] לשחוט במקום השלם ומעכבתו
[illegible] ישלימו לרוב כשר:

[illegible]

[illegible] צריך לשחוט חודדים [illegible] בעוף שהוא מסרשם שעדיין חדש
[illegible] ולא יהא [illegible] ואם לא שחט כן לא יעלה [illegible] ואסעלא שלם:

ואם [illegible] הורידים ויהיה [illegible] כדי גמילה שהוא כשבוי אשבע ואם
באלו [illegible] ומנקר החוטים [illegible] שבקדילה כדי לבטלה דם ל
[illegible] בם מותר: ב [illegible] לנקוב הורידין בשעת שחיטה
מנהג שאין דרך לעבותן שלא [illegible] שלימה צריך לנקוב הורידיה
בשעת שחיטה ואם לא [illegible] שלימה:

[illegible]

א כל עבודה שאינן [illegible] אם [illegible] שחיטתן ואם שהייה דלמה חכמה
הגדמה עיקר: ב שהייה כיצד הרי שחתך [illegible] ומצאו [illegible] קודם שיגמור ה
השחיטה ושהה בין בשוגג בין במזיד בין באונסין בדרכן ובא הוא או אחר [illegible]
אם שהה כדי שיגיע הבהמה וילביענה וישחוטו לוב הסימנים שהוא חדשה ש
שחיטתו נטולה היתה בהמה דקה שיעור שהייתה כדי שיגיע בהמה דקה [illegible]
וישחוטו ואם היתה גסה כדי שיגיע בהמה גסה וילבענה וישחוטו ובעוף כדי שיגיע
בהמה דקה וילבענה וישחוטו וא"ל דשיעור שהייתעוף כדי שחיטת רוב סימן אחד
בעוף בלי הנבחה והרבעה ולגי דבריהם ישלהל כשהתחיל לשחוטו בעוף [illegible]
עד שהגיע יועא והגביה סכינו מהצוואר שלא יגמור השחי לגמי שישלחוש שמה [illegible]
משהו מחושש ואפילו לא הגביה סכינו לא מנטיש לחוש מפני ששהיית העוף מ
מועטת מאד דכדי שחיטת רוב סימן אחד בעוף הוא עשרה מהר [illegible]
השוחטבריא לו שלא התבריכו אם הערב אין פוטרים עליו כיון שעדיין הדם [illegible]
לאחיל אחר שהגביה סכינו כי לא יעשה אונסים לו שישחוטהקנה לבד ובמקום
אחר ואחר יהפוך השוט ויבדוק אותו (לענין) מעשה ישלהמיר כבבהמה [illegible]
שעת הדחק או הפסד מרובה שחזיש לשמוך שלבקבלא [illegible] ג שו
כיצד ושהה מעט וחזר ושחט מעט ושהה מעט אם כשהעוף כל חשיבות
ישישעור שהייה שחיטתו פסולה: ד השוחט בקלה בסכין שאינו
ונתנכב כשיעור שהייה בשחיטות מישוט אחרון שלבים ראשון [illegible]
ה אחר ששחטו רוב אחד בעוף או רוב שנים בבהמה [illegible] שהייה [illegible]
זה אין שהייה בעוף כלל ושמו שאומר שהבשלא [illegible] שהיה
כלשון הסימן נוסלת שהייה ולהתחלה ישלזהר לדבריו: ו שעוף
ושהה

[illegible] ואינו יודע אם עקב הושט [illegible] ואינו
יודע שיפול. והגר חושש ובודקן [illegible] מטמאבו טמא [illegible]:

כד

[illegible]

א דרסה ע"ד כגון שחתה [illegible] כחותך עצם אוקי שוה [illegible]
טרפה. ואעפ"כ אם הכה בסכין של הצואר [illegible]
ב שמעבהולבה אן בחוכאה לבד אם שבסכין [illegible]
צואר כשאינם [illegible] שלבשאין [illegible] אלא [illegible] דרסה ע"י הולכה
או הכאה [illegible] באמצע כבשאה כשר: ג שחט שני אשים
כאחד בהולכה [illegible] אם ושבסכין כמלא שלשה עוראין כשר ואם לאיש
לחש ולאשה שחוטה: ד שנים אחרונים בתכין אע"ז לא לבעלה לעדה ראשון ז"ה
בגמרה לגוד הלכה שאחרון [illegible] כשר ולאחר שיגן שמא ידרסן אה בלבה:
ה היה שוחט וחתך כל הסנאקת כשר: ו כשאדם שחט טוף ואחר בסימנים
בשתי אצבעותיו עריך שיחתוך אחת מה שאפשר אחת אחרת במקום פסיס שיהיו
שפטיו) לשתן ולבאן ולא יכול לשחטן עי"ז הוא [illegible] ויבא לידי דריסה ואע"ל לא עשה
דריסה אלא במשהו) הוא שחט כמלא: ז הלדה כשיר [illegible] הסכין בין סימן
לחיצון) בין שחט תחתון בהלכתו מגבמלה לגשמלה ושחט העליון בין שחט
שחט התחתון מוכשר לגשמלה שלא בהלכתו כמלא: ח. החלד את הסכין שם
תחלה ע"ר ואחר תעמוד כמסובב בצואר הבהמה [illegible] מעלית הקשור
בצואר ה' אן שהמטלית מלובן בבשרה ושחט שחיטתו כמולה אבל אם
ה' מעלה סרוק על צוארה ושחט שחיטתו כשר ויש מי שפוסל גם בזה ולכתחלה
יש לחוש לדבריו: ט עריך לזהר כשאדם שוחט וחק על העור שלא יעשה
בוקרע גדול ושוחט בל אש הסכין) ומתכסה מהעור אבל אם שוחט ב
באמצע הסכין) אין לחוש שאם ראשו מתבלה בעור כיון שהסכין במקום ששחט
בו מכה הסימנים אינו מכוסה ויש מי שמחמיר גם בזה ושלחו שלהבדין
[illegible]: י אם לאחר שגמרו רוב הסימנים יחלד את הסכין התחתון
[illegible] ומעשיהם אומאחד מחם ומסקן מתחר ויש מי שאוסר גם בזה ולראוי
מחזיק [illegible] לכתחלה: יא אם לאחר שגמרו רוב הסימנים [illegible] את התחתון

[redacted]

וכן אם שחט לובן אחד [redacted] תחת מיעוט הנשאר ושחט סימן
השני [redacted] שנמצא השני שלא בחלקו הרי אסור: יב
[redacted] במעלה [redacted] ולשחי אושחט
במקום שחי ושחט מעט תחת הסכין חוץ [redacted] שחי במעלה ונמצא [redacted] אבל אם
שחט רוב חלק הקנה במקום שחי [redacted] במעלה ונמרשם
תיכף כל הקנה כשר והה אם שחט רוב שנים בהמה במקום שחיט והשלים השחיטה
בהגרמה אובדרסה כשר ויש מי שסופק בדרסה ויש לחוש לדבריו לכתחלה: יג הגריס
יקנה בתחלה שלש ושחט שלושים כשר שחט שלש והגריס שלש וחזר ושחט שלש
האחרון כשר הגריס שלש ושחט שלש וחזר והגריס שלש האחרון הרי פסול: יד
כל זמן החילוקים כשהוא ודאי שלא נגע בושט לא בקנה לצד מעלה אבל בושט אם לא
שחט בכל שהו חוץ למקום שחיט [redacted] מעלה [redacted] בקנה לעד מטה [redacted] קודם גמר
השחיט אע"פ שנגמרה השחיט במקום שחי הרי פסול מפני שנקב ובתר מקום הנקב
נמשכו: טו עיקור כיצד שנעקר הקנה או הושט מהלחי ומהבשר ונשמט א
אחד מהם או שניהם קודם גמר שחיט אבל אם שחט אחד בעוף אורבן ואחר שחט השני
שחיטה כשר נשמט אחד מהם ואחר שחט את השני שחיטתו פסולה: יז הא
דפסול בעקר היינו כשנעקר כולו אבל אם נשתייר בו אפילו משהו כשר והוא שאותו
שנשאר הוא במקום אחד אבל אם מיעוטו הנשאר הוא מדולדל שהוא מעט כאן ומעט
כאן כפסול שעכר הדבר שנעקר בכחו מחשנשאר מחוץ חיבור מדולדלהוא והוא לא נעקר
כולו ופסול והמ כשנעקר רובו אבל אם נעקר לא מי שיטו ורובן אע"פ שרובו הנשאר
הוא מדולדל מעט כאן ומעט כאן כשר: יח שתי שחיטות מהפיטום ומשהשע שמוע (אין
ידוע אם קודם שחיטת שמע או אחר שחיטה הרי פסולה: יט נמצא הפיטום השחוט שחוט
אם כשהשחט תקע הסכין בידו אין עור ביתר השחיטה מהחדרין ונדחק הסכין [redacted] הרי פסול
ואם לאחר מותרת עד שיבא בהמה ושחוט הפיטום [redacted] ונקרע [redacted]
השחיטות זולתן כשר ואם הסכין מחדרת [redacted] הראשונה ונפגע [redacted]

[redacted]

כה [illegible]

א השוחט עליך שיצרוך [illegible]

[illegible] שחוטים רובו [illegible]

שיהיו לראות שהם שחוטים [illegible]

לראות [illegible] ונעלבו [illegible]

[illegible]

כו דקדקו חשבו ובני מינים קודם השחיטה:

א נקב יושבו [illegible] המקום ששחטו בעבד עדה: ב שהטהקר ויקבה

הריאה קודם ששחטו הושב קשטו או ששחטו הושבו ויקבו בני מינים קודם ששחטו הקנה

עדיו: **כז שלא לחתוך אבר בשעה מעלכות:**

א חתך [illegible] ונוד [illegible] אסור לאכול ממנו עד שתמות

[illegible]

כח דיני [illegible] הדם:

א השוחט חיה או עוף צריך לכסות דמו בין עדן עפר בין שהין מדומע בידו: ב

ר"ל בלבד קודם שיכסה אקבו על כסוי הדם בעפר: ג כל שהוא עפר חייב

וכל [illegible] הבא מצחלה וחייב צריך לכסות דמו (אינו נוגע ואין שוחטים אותו)

ביט (הוא שחטן) אינו מכסה דמן הבלילה אם רישומו ניכר יאמנו: ד הבוטלנהו

[illegible]: ה צריך שהיה לאחר עפר תיחוח וצריך להזמינו בסה ויא

שאינו צריך: ו מכסה ביחו או בחלין אובכל אחר אבל לא בדגלו כדי שלא יהיו

[illegible] ז שהכנו לאהיה עפר לכסות [illegible] צריך לגדול הדם

ולתנו בגוב מחוח ולכסות עפר תיחוח עליו: ח מי ששחטו הוא יכסה ואם לא

ביקה ולוחה אחר חייב לכסות: ט שחטו מחה חיות או מאה עופות או ששחטו

חיה ועוף בבקר אחד כסוי אחד לכולם: י השוחט וכבר הדם בקרקע אם רישומו

עדיין חייב לכסות: יא כשהה הרוח מגר מלכסות ואם חזר ונתגלה חייב לכסות אבל

אם [illegible] ונתגלה אינו חייב לכסותו [illegible]: יב דם שנמצא לתוך

[illegible] בעבדים בדרך [illegible]

[illegible] הרי אם השבור אדם חייב לכסות לאם לא [illegible]
[illegible] ובכל המקום [illegible] כל האומות ואין נהגים ב
[illegible] יד פחת עוף אם חייב ושחט
עליו [illegible] אם [illegible] חייב אונס חייב לכסות
[illegible] אם חייב לכסות ומרר אותו ומכסיהו
כדרך [illegible] ושל דשחל אין צריך לכסות שאין צריך לכסות
כל הדם [illegible] אין צריך להמתין לכסות עד שיסרחו: יד השוחט [illegible] בשבת
יסור אם ושל דקר נשך ונבילה אם רישמו טבר [illegible] שחייה טאר מוכן
לכסות ובאה ישל [illegible] אם בשבת: יד השוחט ומתנשבו אם ששחט ומאיות
טרפה כטור מלכסות הכ חשו ואין אחרים רואים אותם [illegible] מקולקלת ונטורה
מכסוי: יה השוחט אנס שאינו צריך לכסות חייב לכסות טל ועשה עחר אומעקל כדי
שיעטר מכסוי: יו צריך לבדוק המעמס והסכין קודם הכסוי כדי שלא יבאלדי ברכה
לבטלה: כ השוחט לא יעקר עד שיבדוק הלקה ואם נמצאת [illegible] טריפה יכסה בלא
ברכה והה לכל מיסן לשחוט [illegible] כגון הרא דחיישינן שמא בגור נגמה וכבלבוטה
בה: כא מי שאין לו עפר לכסות לא ישחט: כב השוחט חייב [illegible] לא יצרו הסדם מותרים:
כג כל הדברים שהזכרנו הנשרטים בהם מצמיחים הם בחול עפר ומוכנים בהם ואם יש
מצמיחים אם נקראו עפר מוכנים בהם: לכב משקין נבלע ובחוטה מאד שאין היינר
צריך לבדוק כלל ובפיד ובחרס ובגבינה ומקום שלחרס שבתשן ובשחיקת [illegible]
ובשחיק תחרסים ובעפרות שלשתן דקה ובגרגרת חרשים ובחכלים ובגד ים שרוים
עד שנעשו עפר ובשיחור ובכחול ובקרת הטבלים אבל אין מכסין בגבל גם ולא בחול
שהיינו צריך לכסות ולא בבן מלח וקובין וטורקן ולא בשחיקת טחבות אם אינם שרוים
חוץ מבזהב שיקח דבר ועפרות שבגן ואפר נקראו עפר דבר ולקחן לעשות מעפר שרפת החטאת
אין מכסין בעפר המדבר מפני שהיא חרץ מליחה ואינה מצמחת:

[illegible] צריך קבורה כך חייה ועוף כיון שנשחטו [illegible]
[illegible] וכמוי דלקן בו הי קבורה

הלכות טריפות:

ולכן [illegible]
הבהמה חייה כמו שנאמר
ויהי האדם לנפש חיה
כמו הא

[illegible]

[illegible]

נקוב טבורה:

א בהמה או חיה [illegible]

אעפ שהקרום קיים: ב [illegible]

חסרין אם אין בו בלסמלא שהוא [illegible]

מקום הטעם לא כשרו טריפה ועוד [illegible] שנמצא

בעצמו באמצע מעת אעבען בעד [illegible] אעבען שמצאו [illegible] מכוך פיה [illegible] שנאמר

בעצמן המוח [illegible] ומשרה ואם יצא טרינה: ס"ל ענין הטעם:

לא דין מקבלת הטרפה ולקרומין:

א המוח ושלן ב קרומים [illegible] בהמה [illegible] העליון לבדו

כשר: ב המוח עצמו שנקב מעט מעט ונתמלא הקרום קיים כשר ואם נשפך כמו סאן

בדונג טריפה ואם נמצאו מים בתוך הקרום ונחסר מהמוח כשיעור המים אם המוח מקיף

המים סביב שלא היו מעכבים בגלגל אשלו בקרום כשר ואם לאו טריפה והר אסרין המים ע"ל מנין כ"ב

מונחים בתוך שלמחת קשה שאם היה המוח מקיפה שלא היתה מגעת אל הקרום כשר

ואם לאו טריפה: ג אם נמצאה הנפיחה בקרום המוח והמוח קיים (אין בקרום העליון

ולא קרום שלם) כשר: ויש מי שאומר שאין אנו בקי יאים בבדיקה ושריה אבל אם נמצא חוץ

לקדרה כגון בחוט הסגור לרבים שלא הנעלמות מעולם: ד עצם שהמוח מונח

בתוכו ישבו חלבי גדול שם מדרה ויש עליו טח כמין הצואר ס"מ שעולה וכלה ישוב

מהמוח בתוך הקדרה עד העליון שלו בבגל עדין סמוך ומקיבתו בשתה מעשה ואילך נחלן

כחוט השדרה: רלב דין מכה בחוט השדרה:

א חוט השדרה שנסתלדב הקרום הקרוב אל הבשר טריפה אבל הסמוך קיים

ואם לא נסתר לובהשרי אבל שנסתר כל המוח שבמנים כשר: ב שדרן הש"ר לחוט

כשר (ה) אם נשבר השדרה ולא נסתר החוט אז שנתרעד המוח שבתוך החוט ונתבטל הוא"ל

ונורקים הן טורפה: ג הומלל המוח ונשפך כמו אופדונג שנמס עד שנמצא החוט ס"ל נתרבך

כשמלעפודו בידו היה המעשה שחוקלין שחה ולא היה יכול לעמוד טריפה וכן אבל שלא

נתרבך [illegible] אשתון עב ובבי (אם מעמידין אותן אינו יכול לעמוד) [illegible] טריפה:

ד בחסר קרום מהמוח ונתרוקן כשר: ה [illegible] שלחוט השדרה הוא [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] אבל אם יש [illegible]
[illegible] בסוף זוס עקבה [illegible]
רוב הקנה והורה: [illegible]
[illegible]
בן [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ממקום שחוט

במהוגטיה: ט׳ מצא גרגרת [illegible] ספקה אוחסלה ואינו יודע אם שחיטה מחייבו וקה
במקום זהר ורואה אם [illegible] כשר ואם לאו אסורה ואין דומין אלא מחוליא לחוליא
או מבדרו ולא לצד חוליא אבל בלא מחוליא לצד חוטא ולא מצד חוליא לחוליא: י׳ הקנה
שמא מתכבכת [illegible] ומשם יפרד והיה כג׳ ראשים האחד נוטה לצד לב ואחד לכבד וא
ואחד לריאה [illegible] ען יבא משהו:

שאין מקב לא
כדי שיכנס בו
איסר לרחבו והיינו
כעובי איסר [illegible]
ג׳ נקודה לחוליא
אף שלא׳

פי׳ מחוץ

לה

טרפות הריאה [illegible]

א׳ היקתוהו ריאה שנקבה טריפה: ב׳ חמשה אונות [illegible] ריאה [illegible] מומנא ותרי
משמאלא כשהבהמה תלויה ברגליה ובני מעיה כלפי העבח שאין ימין הבהמה ימין העבח
ויש עוד
אחד [illegible] בצד ימין אונה אחת קטנה ונקראת ע״י בעלתא דורדא ואינה עומדת ב
בסדר האונות לא מרוחקות מהם [illegible] ואם חסרה אחת מהימין או מה שמאל או שהיו
שנים מימין ושלשה משמאל טרפה והורדא אם חסרה או אם יש לה שתים או שנמצאת
בצד שמאל כשר: ג׳ כתוקכו האונות במניינם אם היתה לאונה גיתרא בצד האונות או
מלפני הריאה שהיא עומדת לצד מותרת ואם היתה על גבה שהוא לצמות הצלעות הו״ז טרפ׳
והוא שתהיה כעלה של הדס אחר שמכחוה אבל אם היא פחות מזה כשר: ד׳ [illegible]
אונה יתרה בסוף שיפולי האומא כשר: ה׳ אונא שלימין הסמוכה לגרגרת במגד
החזה [illegible] ממש מהחוטם שהיא עטונה הסמוכה למאור אם ימצא על גבה
[illegible] כשר משום שאין דרכה לינק ודוקא ימנית אבל לא שמאלית ויש מי ש
שאומר ודוקא למטה מרפה אבל למטה מקודיה טרפ: ו׳ אחת מהאונות [illegible]
מהוה [illegible] הדק אחר שנפחוה הל׳ חסרה וטרפ: ז׳ חסרה אחת מהאונות בימין
גורדא [illegible]: ח׳ ריאה שאין [illegible] דאוני טרפ׳ ואם סדק כמלא החש׳

פי׳ בעין אחנים:

פי׳ ירכתי האומא:

פי׳
כעלה של הדס:

[illegible] בין בפנים כשר; ט אם בכד
[illegible] שבאותו הצד ניתח כל שהוא [illegible]
[illegible] אחת [illegible] מבחוץ [illegible]
[illegible] הושט [illegible]
כשר; י אין [illegible] בריאה;
[illegible]
א הריאה [illegible]
זהכנגדה; ב אם נעשה קרום [illegible] כשר [illegible] ג [illegible]
קרום ונמצא טריפה; ג' ריאה שהושמע בה [illegible] אותן אם [illegible] המקום
שמעמנו השמיע ההברה מושיבין עליו רוק או תבן וכיוצא בו אם מפרפר בידוע שהיא
מושיבין אותה במים
נקובה וטריפה ואם לא נכרה מקום ~~[illegible]~~ מושרין ונופחין אותה ומבעבע
המים טריפה ואם לאו בידוע שאינו שקרום העליון בלבד ניקב והרוח שנכנס בין שני הקרומות
ומשם יצא ושמעו בה קול הברה בשעת ניפוח וכשר; ה נמצאת נקובה במקום שיש ב
חללות שנעשה אחד [illegible] יד הטבח או [illegible] או שלקחה
זאב והחזירה נקובה תולין להקל וכשר ואפילו יש נקבים הרבה שלא במקום שיכנו
תולין כולה בזאב וכן אם כמו כן נעשה הטלפים שנקבוה ואין ידוע אם נקבה קודם שחיטה
או אחר שחיטה כשר ואם מקום שלבות והדבר שמן אם ניקבה מחיים עושים נקב אחר
אחר ומקרבין אצלו אם הם דומים כשר שכמו שזה נעשה אחר שחיטה כך נעשה הראשון
ואם אינם דומים טריפה ואין מדמין מריאה שלבהמה דקה לריאה שלבהמה גסה לא
מדקה לגסה ומגסה לגסה; ו ניקב אחד מהסמפונות שבפנים לחבירו כגון במקום
שמתפצלין זה מזה ואין בשר ביניהם טריפה שחבירו קשה ואינו מגין עליו אבל נוקב
לבשר הריאה הבשר מגין עליו וכשר; ז ריאה שנשפכה כקיתון וקרום העליון שלה
קיים שלא נקבה אם הסמפונות עומדים במקומם ולא נמוחו כשר ואם נמוחו קרוב
אחד טריפה כיצד עושין נוקבין אותה ושופכין אותה בכלי שבוא [illegible] אם
נראה בחוטין לבנים בידוע שנימוחו הסמפונות וטריפה ואם לאו בשר הריאה בלבד
הוא שנמוח וכשר והוא שיהא מחוי המים זך אבל אם הם עכורים או סרוחים טריפה;
ח חסר מגוף הריאה ולא ניקבה כשר ויש אוסר; ט הריאה שנימוקה [illegible]
מקום

מקום אמות כל שהן שהרי הדיות [illegible]
מעשה לרקום האמות אם [illegible]
נמצאת לאחר עתים שלא [illegible]
אם לאו לאוסרן: י ריאה שקרעה [illegible] יא ריאה שנקרעה דגיש
שנמצאת שלמה וכשתלה [illegible] ולא ריאה
שנמצאת נמוכה כגון עיקר הריאה [illegible] יב ריאה שנבשלה אם
מקצתה טריפה והוא שהיה אגרסה [illegible] יג [illegible] אדם שהסיר דוד
כגון שנטלו אחר הלבעה [illegible] טריפה ואם בידי שמים כגון שפחדה מקול רעם או ריאה
דקיה וכיוצא בזה [illegible] בריאה כגון מקול שאגת הדיה וכיוצא בזה פשר: טו
כיצד בודקין אותה מושיבין אותה הריאה במים מסולת אם היה זמן הקור מושיבין אותה
במים חמים ובמקום שאין המים מתמעטין ומגבהין ואם היה זמן החום
מושיבין אותה במים שלג במקום שהמים מתמעטין מעבר דרך שישאר רוקיים אם חזרה לבריאה הרי
בידי שמים חוץ מידי הבריאה ומותרת ואם לא חזרה בידי אדם היא ואסורה: יז ריאה שהגישו
בהבמשמוש היד שמחוט בחוטר אם שלימה היא נטמאת אותה אם נגעה בעמיקה כשר בין אם
הוא דק או עבה בין אם נכסה דרך חודה או דרך קופה ואם היא חמוכה טרם שישליכו ודע
דם כנגד המקום בחוץ טריפה אפילו שלמה: יח מקום שנמצא בטמונה הבא דריאה כשר:

לו דיני אבעבועות וקרחת הראש:

א ריאה שנמצאו בה אבעבועות אם הם מרובות רבה אם אין מלחים רוח אומים אם
אותה מנגשת בהבט וכיוצא בו אם לחה ירושה וקשה אינו כשר הרי מותרת ואם נמצאת
בהם לחה אדומים אדומים אין עכבים הרי טריפה: ב אם אין בריאה אלא יוצאה מן הגמנא
מפני: ג אם ישבה שתי בועות סמוכות זולתן אחרת אם מלחות הם אם אחת ואחת
בשתים עדין אחת באחד מצדיה אם שנמצאת מקום אחד אחת היא ובשרה ואם לאו שתים
הם ואם עלו בשו שבהם מנגלו אם מים אבל אם הם עמוקים קשים אשר דומים
אחרים כשר: ד אבעבועות שנמצאו בשיגלי הריאה נוהגים בהם אם אין בשר כלשהו מ
מקום הבלעד ושיפולי היינו תחתיתה אחוסה או החוכה אבל לא החיצונים שבין אונה
לאונה הבועה בריאה מרובה בסובבי אחד מהם אלא שיבא אחד מי כשר: ו
אבעבועות שנמצאו בקבריה אלא מהשמש ירא דעבחון ואינו ידוע אם סניקב מחיים
אחר מיתה טריפה: ז [illegible] שנמצאו בקטה הכב אם בכל מקום חוץ

[illegible]

[illegible] בשל אם שהוא יריק [illegible]
א [illegible] ליפוש בין שהוא עמל אחר שהוא
בלבד [illegible] ויש מי שאומר
[illegible] אחרת ויש מי שאומר
[illegible] טמלת עד שעמדו) אחרת
[illegible] ומה שמדה בעיה אחרת: ג
ויש מי שאומר שהוא [illegible] שעמד מהלכתו [illegible]
שבתוכו: ד אם איבר שחורה כדין לא כמראה [illegible] אם שהיא כמראה
הבד אשר אדומה אם בתחלתו אורם כשל אם היא כלה [illegible] שנה הלבה נותנים מלא
המראה הכשרה והכשרה: ה יש בה קליפות [illegible] אם שלמה כשר:

לט דיני בדיקת הריאה:

א אין צריך לבדוק אחר שום טריפות [illegible] הריאה שצריך לבדוק בהמה וחיה
אם יש בה סרטא וכל הנוגע בדבר לאמלא בדיקה ישבנו כשר: ב מי שחקרה בהמה
יקרעם שתבדק הריאה באחבטא אוכחתי ונטלה והלך לו הלך מותר ואין אומרים שמא נקובה אם
סרוכה היתה: ג בא עכו"ם ושרצ והוציא הריאה קודם שתבדק הרי היא קיימת נטרפה
אותה: ד אוכל הסרוכה לאחר מן לחומרא בין מרוכה מעט בין סרוכה כולה שלא
נחתך מדרך כשר אם בלא בדיקה ואין נקרא נחתך שחבאתם זוחתנאן מחיתך
שלגן לגו ושלגו לאלכסון מעלן ושבהפלוש אבל מעבר שלגו לגבה שלגו או אם מחיתוך
לגבו ומשטלי לשטלי או משמולי לחיתוך או אם מחיתוך שלגו שאחרה נקרא שלא כ
כדרך: ה אם שתתקן אם היא אבר או בחיתוך וכשנלחים אותו הרבה שאם שהיא
בחיתוך ופשאין נמחה אותה כב בראיתקלטא שהיא בחוק כשר: ו עינינתא
דורדאלבלמקום שתשרך טל אם לפיק שלה ואם כלה נדבקתו והוא הדין בכל יתלא
דבלה יכדרדי פאטר: ז אם נסרטה האוכל אוהאמא לבגרתא לחלה או לשמנונת
הלב אם כבישר אם לטרפש הכבד אם לטרפש הטינתא שלו אשר טרפה הכבד
אם לריאה אם לבלמעדא שקרין מולנא או לסמפון היורד בין שתי הריאות [illegible]
אם לשמנונת הסמוכה אם לכבד טלי ואם היא דבוקה לאחרת [illegible]
טשוש: ח סרטא הינתר מהריאה והיא [illegible] שאינה דבוקה לשום מקום כשרה
וחייב עליה בדיקה: ט סרטא שהיא מהקשה לקום באוכל אם באומה ע"מ

ר"ל בשר דק מעין
רוטש בשר רן שאינו
אבקלש כלה נעלה
רק

דינא כדין קדלא הלוקה: [illegible]

הקדלא דקני סופה עצמה [illegible]

כד והוושט נקבה הכין להקל [illegible]

שמלכים את עצמות הקרומא [illegible]

את הגויס ה"א וכשר אין להקל [illegible]

[illegible] לא

[illegible] ואם אחד מרבים: [illegible] לשחיטתה:

יג [illegible] שהבודק יכניס ידו בבהמה בצד ימין שלא לפגום ידיו ואם נתליקה

שוסק [illegible] שמוצא הריאה לבדה ובודקה. אם האוסרים ומצא

לאחר בריאה אנדרון ואסתו ריאה חיה וכשר ואין להקל בקיאה בבהמות ישראל ואין

סומכין על קולות שבודק כשר ויהא את ה' מרבים: יד בודק שהכניס ידו ואמר

טריפה ואחר הכניס אחר ידו ולא מצא טריפות הראשון נאמן: טו טבח שהכניס ידו

ואמר כשרה ואחר כך נמצא שלא פתח הטרפש ומרצה שבשר לא נמצא ריאה ומלחו

הטרפש ובדקה ולא נמצא בטרפות מכשירין אותה: טז אמר הבודק שלא בקודם

היתה ואחר מכחיש ואומר בקודם [illegible] המה בחזקתה: יז

לקותה ריאה ואמר שמצאה קרום במקום שאין טריפה והמוכר [illegible] עדות ה

במקום שהוא כשר כמו [illegible] שנכנס בבת אחת לבית דין אין כאן עדות והריזה כ

כבהמה שנאבדה ריאה קודם שבדקה: יח ריאה שנקבה במקום חיתוך האונות

נגבלאות כנגד הדופן ודופן מחזיקה בכולה כשר שאין נקבות אלו בשר ונקבס

כשר אבל אסורא קרוב לגלגם לבדוק ולכן דין בכל הסלע שכנגד האונות למעלה

עד העור וגם כשר מפני שבמקום צר ובריך ונדחק הלב ולא נראה אותו. ולכן לא דופן עד

שמתוך הדם כאן סרכה בחוט ושרף: יט ודוקא כנגד החוטות והאחד מכשירין אבל

שלא נגעו האונות טרפה: כ הא דמכשירין דוקא כשה נקב כנגד הדופן אבל

[illegible] כה מבפנים או אפי' בשפולי ריאה ומרא יראה משם לדופן

[illegible] ומתפשטת על גב האונה ונסרכת לדופן אסורה

[illegible] היא כגב האונה כשר ואם טרפה: כא אם סרכא עולה מן

[illegible] ואם קרבה [illegible] לרוקשבעה שכנגד האומה
[illegible] אבר רוצה: כב אם הלכו מה קרובה לרוקן אפשר מהבינה
[illegible] לה צריקה ורוקן בקרבה
לרוקן מכשלים [illegible] מחלוקת כנגד חזה והרגלים ושמנונית
הלב [illegible] לה צריקה: כג מכה
שאמרת שיש צרוקים [illegible] בהדות [illegible] מעבר אותו סיפון [illegible]
מעבר הפלא אשר שחרר ונשרקין ביה שעיר המשתלח כי אם כלה יהיה [illegible] לרוקן
אסאין מכה ברוקן טרף ולא מהני לה צריקה אם מזבוקה [illegible] ושמו שכתב
המתירה בר מדוי הוא והלבים אסורין: כה אם הומה והאוכל נפרכו בשר אחת לרוקן
אסרוב הקרבן מהאוכל בשר ואם רוב מהאומה טרף אם אין מכה בדוקן אונא
הקרוכה בקרבה אחת לרגלה ולדופן אצלינו בתר רוצא וכן אומה הקרוב בקרבא אחת
לדוקן שיש בו מכה והקרבה [illegible] וחוצה לה אם רוצה במכה בשר ואם לאו טרף" וכן אם
בקרבא האומה בקרבא אחת [illegible] ונכלה שבדוקן אם רוצה במכה בשר ואם לאו טרף

סי' דינו [illegible] טרפות חלב

א הלב [illegible] מקבלה מהטרף ואם אם הלב טרפה הלב סותמו אבל אם שומן הלב
עצמו סותמו בשר: ב עקבלה הביעלה אם מחמת חולי בשר ואם בקוץ או בסחט
טרף: ג נמצא מחט בלב אבל שאינו עבר בחוץ טרף והה אם נמצא בטרפה אלבדה
ד קנה שהוא קה שומן שיורד בין שתי עלונות הריאה וכן המדרך הצוה שיוצאלריאה מאמו
שנקבלה בשהיו טרף: ה טבלה הלב בין ביד בין מחטה חולי טרף: ו ושמו שאומר
שאם שומן הלב דבוק בלב וחוזק מאד מסרדין אותו בלב ואם [illegible] אותו הלב
קורטדים אלו מעל אם נמצא בהלב: סא דינו [illegible] הכבד:
א נטל הכבד טרי מאם [illegible] מעיר מעל במקום טרף ושזיף במקום [illegible] טרף
הלבבו והרי שני זתים הלבו כל אחד שלם במקומו אבל אם היה מפ[illegible]
אומר צונה אם מדודה טרף: ב שיעור זה דשני זתים [illegible] ובשוך
הבלבי גדלו וקטנו: ג יבש הכבד עד שאתה בצמוק טרף והאשה [illegible]
נשחטה כבד הבמקום מרה וכזית במקום חיות: ד הנטל [illegible] אם במקום
מלא

[illegible]

[illegible] הטרפה:

[illegible]

דיני טריפות הטחול:

[illegible]

[illegible] אבל אם עקב הקנה בשר: ב ישמעאל שחטה [illegible]
[illegible] הר: ג עובר ויכה לא יאכלו [illegible] ומוסב מקום נראה
שהוא [illegible] ד נמצאו שני [illegible] אם [illegible] לה בצד העב:
ו [illegible] (לעיל א') [illegible]

כא

א [illegible] הכוליא אחת [illegible] ב לקח [illegible] שיש שם בשר
העתר שהבא אחר ימים שאם תאחוך במקצתו יתבקע [illegible] בשר שמתוך
הכוליא הוא טרף וכן אם נמצאת בכוליה לחה אשר שאינה פרוחה אן שנמצאה מים שהם
או סרוחים הוא טרף והוא שיגיעו עד הלוב אבל אם נמצאו בה מים אינם כשרי אפי הגיעו עד הלוב
ואם נמצאה בה דם ויהי כמים ואם נמצאה תולעת מים שמראיהם רע אבל לא היו עבים ועכורים
ומראיהם כדמעי כמראה הדבש כשרי ושמי שאומר: ג אם לא היתה הכליה נאבלת
אשר שבו שאר הכוליא צריכה טרף: ד נמצאו בכוליא אבנים כשרי: ה פוגם שהקטינה
טרף וכמה הקטין ותעקר בבהמה דקה עד כפול וכול בבקר טרף: ובגדולה עד כעשרה
בינונית ועשרה בכלל טרי ודוקא שהקטינה מחמת חולי אבל אם השלא היתה קטנה במעלתה
כשרי והיכא דשייך אי הוי מחמת חולי אן לא אי חיישי שהקרום שלה כורך בידוע שמחמת
חולי הוא ואם אינו כורך אשר עשוי כמדת כוליא מוכחא מלתא שמתחלת בריתה היתה
כך וכשרי: ו ושמי שכתב שכשאמרו נטלו הכליות כשרי היינו כשנטלו ביד אבל בריאת
כך אבל אם שטלה עי חולי כיון שהקטינה לתחת מכשיעור כבר נאסרה ואיך תחזור
להכשירה כשאמרו לכלות ולהמק ולפיזה צריך לבדוק אם הגיע שלהם מלאה לגמר
שהתחלת בריתה וכשרי ואם נמצא שם הלב ומקום ריק ניכר שהיו הכליות לא שם
שנטחנו וטרף: ז אם הוגבלה אי יותר והקטינה היתרה ושארשתים כהלכתן שלא
הקטינו כשרי: ח ושמי שכתב הלוב בכוליא לקחתו הוא וכלשון מרדכי מוסבר:
ט כוליא שר אדיר הולה אומק שהה כשרי: י אין מדינות בכוליא שלטוף:

מה אם נטלה הכשרה:

א בהמה אן שוף שטלה אם שהולי פוסח בה כשרי: ב נטלה שלמה [illegible]
נקבים כתולה כשרי ויש אוסרים: מן דינו טרפות בני מינים:

[redacted]

בדא שנקבה המקום שבוה דבוק מן הירכים כשר ... אם נקבה שהוא שלא כמו שאר מעיים:

הדבוק בין הירכים כשר והמשאר ממנו כמלא ד' אצבעות בשור הגדול וברקה לפי שיעור זה הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו ואם באותם ד' אצבעות נקב יש אוסרים במשהו ויש מכשירים עד שינקב רובו:

ו' אם פרכה יוצאה מן הדקין או אחד משאר מעיים ש... שנק... במשהו ... לצדדין או למקום אחר כשר דלא אשכחן ... בריאה:

מז אם נמצאו בני מעים יתרים

א' בהמה שנמצאו ... שנים ... כשר ... עד שיהיו ... עד ...

ערן עד ... שני מעיים זה בצד זה ... ועדשים כמעי העוף או שהיה המעי יוצא כשר מן הצד והרי הוא ... בין ... אלא אם חזר ונתערב עם המעי ונעשה ד' אחד משני ראשיו והרי שניהם ... באמצע ... ואין כאן יתר ויש שכש יוצא מהדקין ... לשנן ... הצד אם ברוש הקיבה מקום שהדקין יוצאין משם יש שלם ... עד ... לא היה ... לצד וגם ... לאחר ... עם שאר הדקין יש כרוחב אצבע כשר ... שאין כאצבע שלם למעלה ולמטה טרף: ב' בדא ...

... יוצא בה כשר: ג' מעי היוצא מבית הכוסות למסוק כשר והיוצא מבית הכוסות ... טרף: ד' אי איתא ... טרפה ואי ... להדדי כשר: הדר אדרבתא ... יותר ... בדקין ... כשר:

מח דיני טריפות בקיבה ובכרס:

א' קיבה ... ואם החלב ... אבל ... מקצתו

ב' המעי הדבוק בב' הטבעות.

ט' המעיים הדקים שטובים יבולשון שלהם:

ס' סוף הכרס ... וקרוי בית הכוסות ... מחוברים והמחובר ... מבית הכוסות מקום הוא האצטומכא ולפי ... המחובר ... המסוק או המשך ... במקום ...

מהמט: ב [illegible] ואינו [illegible] אותו שהרי החסר שנעלם
אסור: [illegible] ג' החוטה אחת רובה כשר והוא המקום שבין הבשר
הכשר [illegible] אסור לשנות דה טריפה אשר שלא הניע קרע אה לבדם עד שנראה
לאחרון שאינו רובשר הבשר הזה אין עיסל מרס ובסה שיעור הקרע הזה בחלק
אורך שמה ואם היתה בהשוה ראשונה ובקרע רוב אורך הבשר ההוטה אחת הכרס אחת
שהין [illegible] ד' אם נקרע הבשר הזה [illegible]
אובאורך אם היה יתר מהמצע והוא כדי שיכסה בו גנגרעת המרה [illegible]
אם יש בה אותה הנשאר מביבותיה כשאר כלי אותה אם בריה כשאינה [illegible]
בכל ה' טריפה שאם יחתך קרע אחד עמוד שבשה: ה' אם [illegible] בשל זה של
שהרוב אבוד ותשוב כנגד: ו' מחט שנמצא בחלל הקיבה אם הכרס דינו כמחט שנמצא
בגוף הכוסות: ז' המסוקבת הכוסות דבוקים זה בזה ואם נקבו במקום חיבור
אם הנקב מפולש מזה לזה כשר אם הנקב בשאר עדרין שאינם דבוקים יחד אם הנקב
מפולש מעבר אל עבר טרפה ואם לא כשר אין בסוקבין בתוך הבשרות: ח' אם
נמצא באחד מלבם המוכר מחט אין חוץ ולא נקב מפולש אל עבר: חוץ אותו ובדקו
אותו מבחוץ אם מפולש מלבן קרשלם בידוע שנקב מלבן ומטריפה ואם כשר הוא
ומה שהיה מלחוץ לא היה ואם יש הנבשלו לצד חוץ ואם עבר המחט מפולש אל
עבר ועודנו החוצבו בחוץ אותו אם נמצא קרשלם מביב המחט בידוע שקרעם הנחט
נקב כולו ונחר ואם לאו אחר שהיה דחק ושבר וכשר ואם לא אם לאו לא הדיחו דכון שהמחט
עדיין שם אז שבר מחיים היה הדם מביבו אבל כשאין המחט שם אסור כשנקבו לו
חלי חיבו קרעים: ט' אם נמצא עלה חלולה דומה כמצא מלא קרעולם
זה שאם נוכל אחד כשר הינו מבמיים מבי הרעי דאי עד שבחוץ מבי חלב הגוף שהיה
אז לא נקבבלב לא שמצא מחט בחלב הגוף טרפה: יא' מחט שנמצא בקליבה ובמלא
מבלעת בעבי בשרו ושאר מחט אבנה מה שהשקם מצד החוץ שלא היה המחט
ולא הי' נכרשום נקב לא לעדפנים ולא לצד חוץ אלא לחוץ: ב' קטן שנמצא מחט מחוב
בבלבם ושלהומיו ולאסור עבדין אמרו אי מליף לדע ובנין בדברים אלו:

כמה דיני טרפות בקרקבן:

כ' בערבי מסמרן

[illegible]

בנקיבת החיים

[illegible]

בקוץ שנמצא בבהמה

[illegible]

[illegible]

[illegible] אם נקב טרף [illegible]

דבר
וכן הוא שיטת
בעל ה"ש:

[illegible] צאיצרים:

א שיך [illegible] לאור והאורה [illegible] הלבוקרקבאבצו שדרך [illegible]
אדומין לוריקו בכדתי אן המים שדרך להיות ירוקין האדומין טרף [illegible]
בשמן [illegible] שבמים [illegible] שבין שעשתה [illegible]
לינקב [illegible] אין השני [illegible] בו אלא [illegible] [illegible]
שלו וכלמים אם אם הוריק כמו הטרה [illegible] [illegible]
השמים לה [illegible] שלא [illegible] [illegible]
ב דוקא כשיעבדו בשני אחד שאלקן אבל אם שלקן [illegible] [illegible]
ואירע שנקבן
אבל נשתנו איבריהן [illegible] ונשתנו טרף מין שנבלאור: ד אין ירקות
נוקב בכבד שלנוף ביתי שיש בהם [illegible] מדברי שבלה מאבריהם שבין ירק בכדתי: ה
נבלה לאור ואין ידוע אם מחמרו בע מעוה צריך בדיקה אי ליתה קמן לבדיקה אסורה:
ו נמצא שני באחד מאיבריהן מעשאין ידועלנו שנבלאור טרף: ז אין עדמת
שני איבריהן נוקב אם בנוף אבל הבלה אין שני איבריהן נוקב אם ידענו שנבלה
לאור: **נג דין שבריאו מלה בבהמה ובעוף:**

א נשמטו ידי הבהמה [illegible] ונשתברו אן נחכפו לגמרי אן שלה ג' ידיסה
אבל הנעם נעמה אסור משבר אם אין עבר [illegible] אחריהן: ב (כ) בעוף אם
נחפבו אן נשברו אנטן פשר אם נשברו סמוך לאיבורן לגוף והוא שנשבר הנעם [illegible]
לאיהא בעוקץ שאם היה בעוקץ הבדק הריאה: ג נשמטו אנטן אחד מהם [illegible]
קושטין שמא ניקבה הריאה וצריך לבדקה אם היא שלימה פשר ואם לאו טרף: ד
נמצא הגוף שבר ואין ידוע אם קדם שחיטה נשברה אן אחר שחיטה: ה עוף שחי הלו מכה
עמוקה תחת הכנף כנגד הריאה ושמו נעה עליה טבה (נתחו דרך הגרגרת בקש [illegible] יעד
הרוח ונמצא מקום המכה מים ויעמד בקש דרך הגרגרת אם בצבצו המים עריפה:

נד דין טרפות בצלעות:

א הבהמה יש לה כב' ועשרים צלעות שיש בהם מהן אחד עשר מצדן ואחד עשר מצדן ואל

אחרת

[redacted] ונר בחולין שלא [redacted]
בשחיטת ... יט חליות שאין [redacted]
ולמטה ובפני השדרה ... [redacted]
ומשוקין שמחוצה והחוץ קיימת ... [redacted] : ב ... שנקרא
... : ג נעקר ... [redacted] ד נעקר החוצה
... [redacted]
[redacted]
א. [redacted]
עקרא והכו בה [redacted] ולמטה ממנו פרק שם ונקרא שוק ועומת הגידים
בגרתכתו שמך ... הנקרא עם הראש ולמטה ממנו פרק שלישי והוא ...
לגוף ונקרא קולית. בפרק התחתון ... במקום שמתקן בו ... עם המחובר כגון הקיא
קולית בכל מקום שיתחך ... עם האמצעי אם ... במקום צומת הגידים
... ואם נחתך במקום צומת הגידים טרפ' ... מפני שרוב ... מקום זה
לא מפני שנחתכו הגידים ... אם נשבר העצם במקום צומת הגידים ויצא לחוץ ואין
עור ובשר חופים את רובו ... בצומת הגידים ונמצאו קיימים ... שאוכלים
... עצם האמצעי ... מקום אפי' שלא במקום צומת הגידים ... אם נשבר ה'
העצם במקום צומת הגידים ויצא לחוץ ואין עור ובשר חופים את רובו ... ב
בצומת הגידים ונמצאו קיימים טרפ' וכן אם נחתך בסוף הפרק ...
עם הראש ... בסוף ... הערקום ... טרפ' ... ואם נחתך ...
הפרק במקום שמחובר עם הקולית עם העוף טרפ' : ב עצם הקולית ...
במקום ... ורינו ... דאמא דשף ... טרפ' בין בבהמה בין בעוף והוא
... היתרות ... הכף שיוצאות ... הזכר ...
אבל ... שלא ... : ג ראש עצם הקולית המחובר ...
כשר אפי' ... : ד אם ... טרפ' ...
אמר ... והוא ... : ...
מקום ... טרפ' ... נשבר ... אם אין עור ...

פי' ... (margin note)

[illegible] אם יש בשר ובשר בחלב
[illegible] לעשות עגל אבל אם אין בידו לחלקם לא לאכל אשר שיעבו
[illegible] ואם נשבר במקום שאינו עמוק אם אין עוד בשר לחלק
אחרתו הבחלה מלמעלה מאבר אחר מלמטה) ועדיין לחתוך גם פנימו מלמעלה
כשחתך האבר אחר; ו נשבר שלם [illegible] ונשבר מלמטה מלמעלה שלין השאר
בשדה [illegible] אם רוצה בשר; ז לא [illegible]
בעור ובשר [illegible] הבשר ואז [illegible]
מעשרים שמן אבל אם מחצי מן העור והחצי מן הבשר לא [illegible] בבקרן
שעורין מעשרים עם הבשר [illegible] בשר [illegible]; ח ישנם שכתב
שיש מקום שעור לבדו מעיל אפי בבהמה והוא במקום הקבוץ מעט לאחר שבה
לפי שאין שם לבדו בשר לא שור לבד דבקן שם העצם בשאר מקומות שחיק להיות
שם בשר אם לא היה שם בשר לא עור בלבד והיו רוחים בין העור והעצם יא שמעיל:
ט בידים שקוטם להקטות אי נם מעילים: י לא היה הבשר החוטה את לוצבמקום
אחד לא מתלקט מעטרכאן ומעטכאן סביב העצם או שהוא במקום אחד לא שקוא אריחד
אן נקלף מעל העצם אן שנטל שלי שיהו החתחון אן ניקב אן נשרף אינם מעלים
וכן אם שמלם מקום בשר החוטה ושאה כשיין בשר שהלונא גורדו אינו מעל: יא מקוד
הבשר בחלין מעלה שבר מעין טבעת בעינגל ורוב הקיימן מכוסה שלי הוא ועיקרא ה
הבשר דבקן בעצם סביב הקדידה; יב נשבר העצם במקום שעושה חוטה טרפ
וחזר ונקשר ואין ידוע אם יצאו ובן אם לאו כשלי והוא שחזר למקומו הראשון וכ
ומשבר שבר עם שבר יחדו יחבקן אבל אם לא חזר למקומו הראשון לא שעשבו
העצם שוכבים זה על שלזה זה נמשך למעלה וזה נמשך למטה טרפה: יג נמצא
עצמו שאינו יודע אם נעשה מחיים אן לאחר מיתה אם מקום [illegible] שקורבידוע שעשה
מחיים ואם אין יכולין לעמוד עליו אם ישבמה לעלות כיון שדיעה הוא רצוי ויוצא
בו תולים להקל אחו אקורה מסכן:

כן דיני שרטות בעומת הנידים:

א נטלו עומת הנידים אן שנפלקן טרפה אשר שלהעצם קיים: ב עומת הנידים

פי יבש הנדים ס במקום

ר"ל אם יבשים אחנים כפי התחקם משסר) יתבשלו ויקלבו לעבב הבשר בלחוחו: ה"ס

[illegible]

[illegible] הקטן לחרכובה הנכרת שטחו ראש [illegible] הוא שמשחקים [illegible]
קשה ונשלה ממנו מתחברים וצומחים גידים [illegible] ועלין [illegible]
שמתרבים וחוזרים שעיבשר: ד נמצאו אותן כמו הישרים שעל [illegible]
מהטריפות והוא המקום שהשחיטה [illegible] בתורה: ה שיעור אורך המקום שיהא [illegible]
להיות עומדים עד שמתפשטים בארשר [illegible] ד [illegible] ישמעאל ישהומר
שורת [illegible] ל אצבעות ובהמה דקה לא נתנו חכמים שיעור [illegible] אמר איתן ובמשוש
שלא [illegible] קשים ומצאם [illegible] דין צומת הגידים אבל פשוט כמתחלה ילהתנלך
אן שהם [illegible] דין צומת הגידים ובמקום שאין לבעל לב להבטיחות
ומזהיר יסבעין זכוכית לא הון צומת הגידים: ז ישגידים אחרים שנבלעים באלו
בזכרות ובנקבות ואותם אינם בכלל צומת הגידים: ח צומת הגידים בבהמה הגדולה
בצוארם לקין מתחלת הטבלבל מאחרית שהרי נשארו שעם כחותבו השעם חדקים מן ותחת
שהרי הטב גדול משניהם והרי לא נטלה כלה צומה לא מיעוטה מתחלת רוצן שלכל
אחד מהם ערפה: ט בעוף הסבעצם הראשון בבהמה הם יו והם כסקלובן
שלא יוד מהם ערפה: י סימן מקום שסלים צומת הגידים בעוף כסימנם בבהמה דקה:
יא נשבר העצם במקום צומת הגידים ונשר ונתרפא יפה ישמתירים אפלא שאינה מ
מראית בשר שבלה שבר ויש אוסרים עד שיצרוף צומת הגידים:

כז דין בהמה דרוסה מחיה הדורסת

א דרוסה ערפה ונאבלה ועוף שחוט בארשבן לא מטלות מטלות יש: כיצד האריה ישלם
דריסה אחלו בשור הגדול ונפסה עבחיות הדאבאין לו דריסה בבהמה גסה ואם בקטנה
שבהן כגון [illegible] אבל ישלו דריסה בדקה ואם בגדולה שבדקה וחכגן כבשים גדולים
חתול ומחיה ושועל אין להם דריסה בכבשים גדולים אבל ישלהם דריסה בגדיים ו
ובטאים ובכשבן בכל הטופות הוולדה אין לה דריסה בבהמה הכל אם בגדיים ובטאים
אבל ישלה דריסה בכל העופות אחלו בקן שבהם כבבאין לו דריסה בכל אם בעופות בהם
ואם בעד החלב דימו כמקום שמקבלה בכל שאר חיות בראות בכל שאינה נבה מה דאב
אין לו דריסה בבהמה שבדקה בכבשים ושדים אם היא גבה כדאב אבל ישלה דריסה

פ' הדרוסה היא
הבאה שמסה החיה
או העוף בצבעים:

[illegible]

ריה נסה יותר מדאי
דריה כארי וישלה

[illegible] ואם הוא גדול כארי וישלה דריסה בכל:
[illegible] אם דריסה בהוה אינו בגדים וטלאים חוץ מהנץ שישלו
דריסה [illegible] והחשיבוב בשמרטבית החכלב שאין מטולאים: ג הנשיך
לו דריסה אפי' בגוף גדול ממנו ובלבד שיהא מין הדק כגורים וצביעה אבלמה
בתורתה ושלישלו ממנה ושאר מנהגי הדורשים ישלהם דריסה בגוף שפגו אבל
לא בגוף שהגדלו [illegible] ד' שלהם שישלהם דריסה בין אם [illegible]
הגדלים ממנו בין אם [illegible]: ה' א' שעבשו נהגים היתר בחתולים [illegible]
שלמדינתנו ומעם שהם ראוי לחוש בדבר סומטים [illegible] שלהם [illegible]
וכל שלא הם אין חוששין: ו' אין דריסה לאציד [illegible] דריסה בתלה ושבה
בשינה לא הוי לא כקוץ בעלמא: ז' אין דריסה לא מדעת הדורס אבל שלא מדעתו
שנכלעו דרך מקרה ונתחב בו צפרנו לא הוי דריסה: ח' אין דריסה לא מחיים שלדורס
וכל דם פיסה הרי שעדין צפרנו בגדרס ועד שלא הוציא צפרנו הומת הדורס אוחתכו אז
נשחטו הדורס הרי זה כשרי: בדא בשר אינו מוחלה ועד סוף אבל אם בא לפנינו יצפורן
תחיבה בו חוששין יסמא דרס וחדי ודרס לפי' לו הצפרנים בטהות הדורסים אם שחטו
הנדרס קודם שהסיר צפרנו אסור שכן דרך שחיטה בו כמה פעמים עד שיצודנו ואפי' אם
ראינו שלא דרס אותו קודם לכן חוששין ליה לפי שפעמים כשהגיע לוודאי אחר הענף הוא
מהרו בצפרנו דרך פריחתו: ט' חוששין לפסק דרוסה כגון אם ראו אריה שנכנס בין
השורים לתוך עד שאינן יכולין לבריח ומפני כבוד שנכנס לדרשלה וכן עוף הדורס
מעבנם לכלוב מלא שוף חוששים שמא דרס בדא כשהוא שותק והם מקרקרין אין חוששים
ואם חתך ראשו שלאחר מהם או הוא והם מקרקרין דאמרינן כבר נח רוגזה [illegible]
אבל אם פגע אחר מהן חוששין לכלם דכש שהיו בעורה בו בשה צילה בעפה ולא אחרה:
י' בדא שאם חתך ראשו שלאחר מהן אין חוששים לאחרים דוקא כשנכנס לתוך
ועמד עמהם אבל כגון לו הארבים שעולין על כלוב כולא עקר ומכניסים ידיהם
מבפנים ודורסים אשה דקטעיה לרישיה דחד מפיהו לא מרוגזה מה דמתוך שהם
בורחים אף הוא טעמא דליהם: יא' בדא מאיהו שותק והם שותקים אותו הם
דלא חזין דמגעבהו אבל הי' כח דחזין דקס [illegible] בדרך הדורסים אשה שהאבן

עליה

תרצות

[illegible]

[illegible] ב: יב והא דחושש דקרום [illegible]
אסור אם שהוא סמוך אדי אם כבר [illegible] אין חוש [illegible]
בבשר. ואדי אם אדי וקמה אבל בשאר [illegible] ולא ידעינן [illegible]
להקל בין לחומרא: יד אדי שנכנסו בין השדרים ונתנחת [illegible] אדי [illegible] ומעבר
בבשר שלאחריו) שאם הנמרץ לחה אין [illegible] חוששין לה אבל אם שוחקין והם שוחקים
וכל שאין אם מקום עצמו אם חמר שבו [illegible] אינו [illegible] אם בשר השוחקים
שאינו: טו האדם שיש לו דרשון היינו שלא להעלות בלא בדיקה אבל אם בדקה ואינו מוצא
בה [illegible] שאל נאמן ואמר [illegible] יפלה הלל בבדיקה: יז כיצד היא הבדיקה שוחטין את
את הטרפה ובודקין [illegible] מכף הירך עד הקדקד אם נמצאת בלה שלימה מבפנים
טריפות. ולא נמצאה בה רושם הדריסה הרי מותרת ואם נמצא בה רושם הדריסה הרי אסורה
[illegible] איזהו רושם הדריסה שיהא הבשר כנגדו מעוש ואם עמוק הבשר כנגד
הגומעים עד שנעשה כבשר שהרופאים מגורדין מן החבורה רואים אותו בשר [illegible] חסר וטרף ואם
[illegible] בלשון הגומעים עד [illegible] ערטה ואין אם הדרים הקנה בבלשון: יח
איזהו רושם הדריסה שיהא הבשר [illegible] בהכה שנדרסה אין להתקשה בבדיקה
כיצד המשם אין לבדיקה עמוק: יט ישנו שאומר בבלמקום שהוזכר שם בדיקה כגון
[illegible] ושבורה בדודות [illegible] הבדיקה שפיר ולתלה הקנה לחלבהמי
ב יחיד אובנקבה שהתעבר ולבו וכבעוף אם [illegible] בבשר שלבעיה [illegible] שתה
ושהתה כ"א יום ואחה"ב חזרה להעיל בבבעל [illegible] בבשר וכן אם לבהמה [illegible] ביצים מעלים אם שהתה
אחר שעלה בהם [illegible] כ"א יום והתחילה להעיל בביצים [illegible] ויא שגם בזמן הזה בודקים אם
[illegible] אחר להבא אם הבקיאין בדבר: יט יא שעמריסקעיס אין אדמו מחבר כרת בהם
[illegible] אין להם בדיקה וכן יא שאדם חזק אינו אחוז בלבן ואינו יכול לכל אין לו בדיקה: כ אם
הם יציאות הדרסים אסור להשהות ב' חדש כדי שלא יבא לידי תקלה: כא אסור לאכול
דרומה אוזנקן דלוסקה לעולם שלא יחזור ויאכלנה בשרה:

עח דין בהכה נטלה:

א נמלה אשרה כיצד בהמה שנטלה אם היה [illegible] בשנטלה ואם [illegible] מדריסה
עד המקום שנלקחה [illegible] מנהגם חושבין [illegible] אעריה ואם היתה שוכבת ונטלה

ונפלה צריך שיקח [illegible] ושתים ויקח
[illegible] אחרים ושתה שרצים [illegible] אבל אם הפלה אחרים שלא
כדרכה [illegible] אפי' בשבת מי שתים חוששין לה:
ב השקה [illegible] אחרון אותו ואשה צאתו בדעה אין שתיבה שלשבר
קשה חוששין לו: ג מלבד שאמרנו חוטשים אם לא עמדה אמר לשמאל אחרה עד
שתשהה שעה אחת ואם שהתה אחרון אמר אפי' בריקה ומצאו אחרה שלמה יש לה
איבריה שרץ ואם שהתה אחרון ואחר כך שהה צריך לבדיקה כמדבר הלכה אלו
כיקדיק הלאש שהיה אם ימצאו בה טרפות מהמרפות שמנו חכמים אין חוטשין
אפ' מעדה איבר מן האיברים [illegible]
אבר מן האיברים שבגעם ונפסדה צורתו הרי טרף חוץ מלבד הראש שאם נתרסק הרי כמי שמו
מ ותרת והסימנין אינן צריכין בדיקה שאין הבילה מעכבת אותם: ד אם עמדו
הרבה מעכבת לה בבדיקה: ה ישמעאל אומר שבע שעמדה והלכה אפי' מעבר שני
מחברים אין חוששין לה: ו הלבה כשל וחיה צריכה בדיקה אבל שלא שהתה
מעבר בדיקה בשעת בדיקה ינה כדרכה אבל הלכה והיא צולעת צריכה בדיקה: ז עוף
שעבר עליו המים אם שטמלא קמחון מעמה למעלה לעומת המים אין חוששין אבל אם
שם מעמה לגרמה שם הילך המים חוששים לו וצריך בדיקה ואם קדם לתבן אולקש
שם המלה לגרמה שם הילך המים חוששים לו וצריך בדיקה ואם קדם לתבן אולקש
שמלה המים עד המים בשהה לו הלך שם מעמה עצמו ואין חוששים לו: ח נדבקו כנפין ב
בדבק בשעת צידה ונחצו אם כנפיו נדבקו בדבק שצרין אין חוששים וצריך בדיקה
ואם לא נדבק בו לא המים אין חוששים שהוא טרף מעצמו אף הנשר
אי אתה אוכלו ונבלו לארץ חוששין להם: ט שור שהרגיזוהו בשחיטה אבל שמלבלה שולה
שישלה קול בעת שמנילין אותו אין חוששים לו מפני שכנעה צפרנו ומתחזק עד שמגיע
לארץ: יא קפצה מדעת אפי' מקום גבוה הלבה אבל שאנו רואים שאינה יכולה
לעלך אין חוששים לה לא שהא קפצה מהלון שבבתה לעשה מארובה שבאמצע הבית לבית
אם הניחה למעלה וצאת ומצאה למטה אין חוששים לה: יב גבעים שאבנו בהמה מהיר
אחרון השליכה מעבר לבית שהוא גבוה ראחד אין חוששים מפני שהם מכוונים
להפילה עלמתעה כדי שתפול לארץ לפנים ומן בשעה שמחזירים אותם אם מתחמת
תשובה מחזירים אותם מותרים מעט שמכוונים להפילם בבית שלא ובמקום אבל
אם לא החזירום אמתחמתיראה חוששים להם:

נון [illegible]

א הגלודה אסורה וה״ה שנפשט [illegible] ואם נשתייר
מן העור רוחב אצבע על כל השדרה ורוחב אצבע על כל [illegible] על ראשי
איבריו הוי גלודה ואם שייר כרוחב אצבע [illegible] השדרה או מכל העור [illegible]
ראשי איבריו [illegible] קיים [illegible] שנשארו להם [illegible] כשר:

ס - [illegible]

א. [illegible] והמעשה [illegible] שאכלה סם המות טרפה [illegible]
[illegible] ב אכלה סם שאינו המות שלאדם או הכישר [illegible]
[illegible] ג בבהמה או חיה [illegible]
[illegible] בדיקה [illegible] בדיקה אלא [illegible]
[illegible]:

סא: מתנות זרוע ולחיים וקיבה לכהן;

א [illegible] לכהן הזרוע והלחיים והקיבה שלשור ושה: ב הזרוע [illegible]
[illegible] כרקים: ג
הלחיים [illegible]
[illegible] הכבשים והשיער [illegible]
[illegible] קודם [illegible]: ה הקיבה [illegible] עם
כל החלב [illegible] הכהנים [illegible]: ה [illegible]
[illegible] קודם [illegible] מיד: ו [illegible]
[illegible]:
ז [illegible] אחר [illegible] הארץ: ח [illegible]
[illegible] ישראל [illegible] ישראל פטור
מן המתנות: ט [illegible] להרבה כהנים שצריך לתת לכל אחד [illegible]
[illegible] לאחר [illegible] לאחד [illegible] ובשור [illegible]
[illegible] אחד: י אם אין עם [illegible] הדמים [illegible]
הדמים [illegible]: יא [illegible] לכהן [illegible] המתנות [illegible]

נה׳ דהיינו [illegible] השיער

לדיך כמו יטלו [illegible] מושבים ידיהם והגר
והגרגרים [illegible] שבתוקם שהיו משרים שהוא מה יטול כדי שידעו כ׳
שהוא [illegible] ישלו לאכלם [illegible] שהרב עליו יתר ואם כלה מעטרים שהיה
אשלו שלא אכלם עלי ובחדרלו: יב ישלו לאכלם לכלבים ולמכרים ולתת לעממים:
יד כהן שישלו מכירים שהגיעו [illegible] מתנותיהם ישלו לזכותם לישראל שיקבלם מיד
מכירים ויוקא מהאשה [illegible] הוא מן המחכה מלרת בביתה ב
שמזכה לו המתנות שהיא יזכה לו בעלמה ולה אם הכהן מלרת בביתה ומשלחו מיד
שמת אחר בביתו במתנות שיהיו לו ליתן לו ובו אמור: כו לאחת המתנות לכהן לא
אכלן אם הפסידן עטור מדיעאם לאחר לעאת ידי שמים צריך לגמרו דמיהן: יז
ישראל שאכלו בשר והמתנות בו מותר לאכלן: יח מתנות הוא נוהגות לאבשור
ישה ולא בחייהעון ונוהגות בכלאים הבא מעץ ורחל וכן בכוי: יט בני הבאעל
העלו לה חייב לתן המתנות אבלתי שהבא עלהצביה הולד כטו מן המתנות: יט
אין נוהגות בכן דשים ולא בבכור: כ בכור אדם שבא לידי כהן שעתעבר בהמורכ
אחרות חייב לתן מהם המתנות שיאמר הכהן עלכל אחתן לי מתנותיה ואם אחה
אומר שהוא בכורתן לי כולה אבל בשר שנתן לכהן מחומן ומכרן לישראל ונתערב בבהמות
אחרות אם רבים שוחטים אותם כולם כטורים שכלאחד ד שיאמר שלי הוא הבכור ואם
אחד שוחט אותם כולם אין טרין לו לא אחד מהם: כא מתנות נוהגות בכל מקום בין בתוך
בין בבני הבית בין שלא בבני הבית ויש מי שאומר שאין נוהגות בחו"ל וכן נהגו: כב כהנים
כטורים מתנות: כג לוים סכן אם הם חייבים במתנות הילכך כטורים ואם נטלם הכהן
מידו אין צריך להחזירם לו: כד בדא שכהן כטור כשהוא שוחט לעצמו אבל אם שוחט למכור
אם הוא קונה למכור אם הוא קונה למכור בבית המטבחים חייב ליתן מיד ואם אינו קונה
למכור בבית המטבחים שתים ושלש שבתות כטור מכאן ואילך חייב ומטיין אותו אם
לא יתן: כה השוחט לכהן ולגרי כטור מן המתנות והמשתתף עמהם ערי שיראם
ובעלכן אם יושב עמו במטבחים אין צריך לרשם: כו בדא ששותפות הכהן והגוי
כטור בשותף בכולה אבל בכלשהו אבל אם אין הכהן והגוי שותף עמו לא בראש אינו
כטור לא מהלחים ואם הוא שותף עמו ביד אינו כטור לא מהדרוע ואם הוא שותף

עמו

ר׳ בא׳ שביה המקדש
קיים:

עמו בגבולים אינו [illegible] לאשה
לישראל ושאר כל אדם לעמו [illegible]
[illegible] על השחיטה לבדן [illegible]
שאחר הרה לישראל ואל אחר מוכיחין דרך [illegible] ובריך לאדם
לאחר אובל הם אסרלו עד שיבטלו [illegible] לישראל כל
מקום שיראה: ד ישראל שבא [illegible] לאדם
[illegible] לאחר כמה [illegible] שבעת שבעה [illegible] לא השתנות עצמם
[illegible] עבר [illegible] אומרים אינו חייב
לשלם מפני שאין [illegible] ולקוח אותם אעפ שאמרו לשאול מוכן לאבדן כ
מכר שהוא כהונה שלמה: לב אסלטבה מכרו מקדה שלבדה א כ
שהם לבדן ואינו מוכר מן הדמים לקחן אומרו במשקל נתנלבדן ומוכרלם ה כ מחשבו
הדמים: לג גר שעשוי [illegible] כדה נשחטה [illegible] מעשיו
חייב ומסתמק פטו שהמעה:

דיני אבר מן החי:

א אבר מן החי אסור בבהמה חיה ועוף: ב אבר הפורש מן החי אסור מן הבשר ומן הבשר ובשר בשדה אדם ואפי הפורש מבלמה ועדין הוא בחוכה מן
שהתך מותרות מן ההלכות ושאר החיבה אסור: ג אבל אובשר
דרוסלים אם אינו יכולבקשר ומדות אבל אבלהפיכש ממנו גדלאחר שחוט אסור
ד אינו אבר שנתלש ועדיין הם מפרכים בבריאה אינו אסור מן אמרה שהדי יש בו
מקרנחיים ובלה אינו משרחו ואפלו אסור לאכלו מאמה נשמתו ישראל שלא לאבלו מנו
שרוה לאבדי מאי: סג דין בשר הנמצא ולא נודע מהו:
א בשר הנמצא מושלך בשוק בלוך אחר הרוב דבלשרשאר בא פרש אם גיורב
המוכרים מכו אסור ואם הן רובה מוכרים ישראל כמותר ובשר הנמצא ביד מכולא
עדיין אמו ליקח אם הן מוכרי הבשל ישראל מותר אין תורה ובבר אמרו חכמים כל
הבשר הנמצא בשוק בין ביד מכו מעם שכל המוכרים וכל השוחטים ישראל ואמר
לא הלוקח בשר והניחו בביתו ונמצא מן המן אסור אחר היה לו בו סימן חוטא
לו בו מנוגה מן ולוא מכירו ורחו שהחזה חו שהיה ערוך אחרים: ב

[illegible] בארץ ובא ומצאו [illegible]
[illegible] אין חקר שיבדוק [illegible] בשר שהיה בכלי [illegible] חיה או
שחיטה [illegible] הוא ואם [illegible] ובמקום שהארץ [illegible] ולהעלות מותר
[illegible] מצאו במקום שהעלו:

[illegible]

א חלב טור [illegible] מי חלבו אסור: ב [illegible]
הבהמה ולעולם בן [illegible] בין [illegible] מות והוא [illegible]
[illegible] בשלא חפרים [illegible] אסור וחייבים [illegible]
[illegible] ומן [illegible] כשאר הבהמות: ג [illegible] הבהמה [illegible]
[illegible] ובין [illegible] ובין [illegible] בהמה גמורה: ד
[illegible] חלב [illegible] ושלא יהא בשר חוטה אחת: ה [illegible]
[illegible] מותרת
הלכות [illegible] ו חלב [illegible] אסור: ז חלב
שתחת [illegible] אסור [illegible] המקום [illegible] אסור ונעשה [illegible] וזה וחלב
שבלי [illegible]: ח חלב [illegible] לבדק [illegible] אסור: ט [illegible] שבדר [illegible]
הבד [illegible] ישראל [illegible] אחרים [illegible] אסורין [illegible] עליהן [illegible]
יא [illegible] הבד [illegible] ומושך אותו [illegible] עמו ב חוטין שמתוכו [illegible]
שלא [illegible] חוט [illegible] נפסק [illegible] לשני אחרים: יב [illegible] שם [illegible]
[illegible] חייבים [illegible] ואחרון שבה אסורין [illegible] חייבים [illegible]
חלב שבגלגל [illegible] ולא שבתוך הכליות [illegible] כשל [illegible] שבתוך הכליה [illegible]
[illegible] אחרים [illegible] מחמירין [illegible] אחרים: יג חומרין שמנוקין אסורין [illegible]
[illegible] שמימין [illegible] אחד [illegible] נשמט [illegible] והשמט שבשמאל [illegible] אחד [illegible] שלשה
[illegible] ראשון [illegible] לשורה וראשי [illegible] נדבקים [illegible] בראשי [illegible]
[illegible] דרך [illegible] מצוים בחצי הבהמה שלפנים [illegible] שלבי [illegible]
[illegible] לאשי בתריהן: יד חלב הקבה שעליהן [illegible] אסור [illegible] ושעליהן
[illegible] שהן אסור: טו חלב שבלי [illegible] אסור בארץ [illegible]
[illegible] הקיבה [illegible] ואלך שומן [illegible] ויא [illegible] שצריך [illegible] חלב
שבלי

שמלו הוא המנהג [illegible]

ואורך אמה [illegible] [illegible]

בו [illegible] אין [illegible] בו בשר [illegible] בשר [illegible] אין [illegible]

[illegible] מקרי הבשר [illegible] אחד [illegible] [illegible] ש

[illegible] [illegible] הבשר [illegible]

[illegible] אין [illegible] הבשר [illegible] שלא [illegible]

[illegible] ב. אין [illegible] הבשר קודם שיורד [illegible] האסורים גיד הנשה

[illegible] הבשר [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] אחריו [illegible] מכן אותו [illegible]

חוטין [illegible] דם [illegible] ודין גיד הנשה

א. יש חוטין [illegible]

[illegible] [illegible] שהם בתוך [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] בקדרה [illegible]

[illegible] משום דנורא [illegible] [illegible]

[illegible] אבל [illegible] הבשר אין [illegible]

[illegible] הבשר [illegible]

[illegible] ב. גף העוף [illegible] צריך [illegible]

[illegible] ד. ביצי זכר [illegible] שלשים יום [illegible]

[illegible] אם יש בהם [illegible] אם היה בן ל' יום [illegible]

[illegible] אם היה בן ל' יום [illegible] לקדרה

[illegible] ב. גיד הנשה נוהג בבהמה וחיה [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ואין צריך [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] אתה כעין שאינו מעשה ומעלה אסרתו תורה לבד [illegible]
תשרובתו בטלטולו והקטנות עשיתן ושבה מעשה לבד אוסרין תער לבד [illegible]
ל גיד הנשה מותר בהנאה: יא [illegible] עבדי זרע שעד השנה בתורה בין שלשה
ביחסבה [illegible] שהיא בשל בא יבנה לו [illegible]
מלבה מאם טמא עדה: יב [illegible] מי ששקל הכלי לו [illegible]
מותר מעקרי בשר הוא בחזקת שטמא גידה: יג מי ששקל הכלי לו [illegible]
הם הנא בקי בטקורותיו כאן מי שהוא בקי בטקורותיו [illegible]
ממנים שלבו דהשה ומיהן אין לוקחין בשר מכל עבר שמוטל בעמו ומוכר בעמו
מאם הוא מוחזק בטרוטה: **סן דברים האסורים משום דם:**

א דם בהמה חיה ועוף בין טמאים בין טהורים אסור לאכול שלא אבלדם דגים וחגבים
מותרים: ב דם ביצים אם ידוע שהוא מרוקם האסור חייבים עליו אבל אוכל שלא
שהוא מרוקם האסור אין חייבים עליו אבל חכמים אסרוהו: ג נמצא עליו קורדום
ורק אתרדם ואוכל אתה שהר והוא שנמצא בחלבון אבל אם נמצא בחלמון כל הביצה
אסורה: ד ביצים הטחונות בקערה ונמצא דם על החלמון שלאחד הדם אעפ שזרקו
החלמון שניטל הדם אסורות מפני שמאחל שלן טרופות בקערה החלבון שהוא דק
ומעשלב ביחד והם אסורות אבל ביצים שנטרפות יחד בקערה ולא טרופות ונמצא דם
בחלמון שלאחר טרפם יחד החלמונים שלהם נשרים כל אחד ואחד בעצמו והם מותרים
ושאיל אותה אשר בה הדם בקערה עם חלבונה השאר ויזרקם: ה נמצא ה
הדם בביצה בחלקים שאינו חוט לא אתכולה ולא זרק הדם ושבח וטרף הביצה עם הדם
שהוא מותר: ו נמצא דם בביצה ששמוה על החמים להצטמק כיון שאינו מצטמק ונהפך
רובב מות כל החמין: ז ביצים המוצלות אם ישבה עליהם [illegible] נטלת ומים הרבה
מותר לאכלם ובלבד שיזרוק הדם: ח מותר לאכל ביצים [illegible] אעפ שאינם
רטוטות ביצה: ט דם דגים אעפ שהוא מותר אם קבצו בכלי אחד משום מראית
כמה דם ניכר שהוא מדגים כגון שישבו קשקשים מותר: י דם אדם אסור אפילו
אסור משום מראית עין לגל אם שאך הסכר משיכו ואם דם משיכו אם הכבד יכין
לגרון

[illegible]

דיני מילות: ברא והעומת:

[illegible]

[illegible]

דיני מלחמה והרחבה

[illegible]

הלכות טריפות

[illegible]

[illegible] בשר שנטרפה בלא מליחה [illegible] צריכים [illegible]
אותו בשר ואין מותר הכל: יב [illegible] ימים [illegible]
רשות [illegible] ולא יצא עדיין מליחה [illegible] אחד שבתוך
[illegible] בשר מותר: [illegible]
[illegible] יג [illegible] מליחה
[illegible] אחרות בעוד בחיב ומותר בשר בתוך
ואעפ"כ [illegible] טו בשר המבובלך בדמים ששרה [illegible]
מעות בשוק יש אופרים לאכלו [illegible] אחר יש בדמים [illegible]
אין מוכרים [illegible] לא בבלי מנוקב אחר [illegible] וקדמין או במקום מדרון [illegible]
שאפשר שבמים יצאו מיד ואם מלח בבלי שאינו מנוקב אסור להשתמש
באותו כלי בדבר רותח ויש שאמרו בצונן אסור להשתמש בו בלא הדחה
ואם השתמשו בלא הדחה יהיה מה שנשתמש בו: יד אבל אם הוא
מנוקב מותר לאכלבו אפילו רותח ויש אופרים ברותח: יח בשר שנמלח
בבלי שאינו מנוקב ושהה בו כשיעור שיתנו מים עליה אש ויתחיל להרתיח בכל
[illegible] אסור לאכלו אפילו צונן והלב החיצה שחוץ לבשר אין אסור ממנו אם
כדי קליפה ואפי' יש בה שומן: יט אחר שנמלח הבשר והודח מותר לתנו אפילו ב
מים שאינם רותחים ויש מי שמצריך לתנו במים רותחים: כ בשר שנמלח
[illegible] כדי מליחה [illegible] ומצאוהו אחר בבלי בלא הדחה ומצאו מעיר מותר: וכבי
זה בשר שונטל לתוך ציר היוצא מהבשר אחר ששהה כדי מליחה מותר ויש מי
שאוסר בשר ובשר ויש לחוש לכתחלה ולפי דברי אנשי ששהה הבשר במלח
כשיעור אסור לאכול ממנו עד שידיחנו יפה יפה ואסור לחתוך ממנו אפילו
קודם שידיחנו ואם חתך צריך להגעילו וכשרוצים לעשות בשר לחמין
לאחר ששהה במלחו בבלי מנוקב כשיעור הראוי מדיחים אותו יפה יפה ואחר

[illegible]

ע מריחת בשר הדבקה [illegible]

א מותרין הדבר התיבות שנשבר אם אשר [illegible] העצונר לא אמרינן שחוברת ובולעת מדם העצם [illegible] שהיא שוהה הדבר בגבולו ציר ובזמן שבלעות צירה אינו בולעת ואינו מתחבר [illegible] ציר ועמד בגומא שבין החתיכות מותר: ב״א במולח בשר עם בשר ואם בשר שור שם בשר גדיים וטלאים ואמלו עם עוגות שאח להם לבאור בלבלות גידין עם שיטור בשר שור בגלוטאתא דמו אבל בשר עסדנים אמלו בשר עופות עם דגים אסור לבלוח לבני שהדגים פולטים בלצירם זרם שיבלע השף אתדמו ואם עבר ומלחן יחד העופות מותרים אבל הדגים צריך לשלמן [illegible] ואם לא נמלחו קשקשיהם כשנמלחו מותרים: ב בא״א מצמלח שבהמה יחד אם אם שהעלה ודג ועבל אבלאת דגמלח ועוף עבל ונתנם זה אצלה אוזה שבאה אף דגים מותרים בלא קלפה: ג בשר שחוטר שנמלח עם בשר טרפה אם של שהטרפה מלוחה והבשרה טמאה והם נוגעים זה בזה אסור בין קלפה שאעם שאינו בולע מדם הטרפה בעצם מצירה אבל אם בבשר מלוחה והטרפה עמלה מותרת בהחזה [illegible] בא״ר ב״ל מלח בשרה מעלה [illegible] שאינם [illegible] נתנה למטה וישמו שחוטר בגוגעים זה בזה ומותר שלא הגיעו לא בעומדים בסמוך בלבד שבלעה שלזה נוגעת בזה: ד

[illegible]

[illegible]

שא מליחת הראש והטלפים והמוח:

א הראש והוסכו לשנים ומולחו כל לבד טעם אחד ומעלה שלא השער
השער מעכב שלי חסלו להעלות אלו: ב המלבים מחתך אותם משלמים
ומולח ומטח מקום הדוחק במטה ומעלה בשלם השער: ג הקרום שעל המוח
ישבו חוטים והמוח עצמו ישבו דם ואינו יוצא מידו ומן מעלת הראש
לבו שעשעם מקומו ועמד לבש ואין מקום לדם לבוא לבהמה לבמלחקרים
ומוציא המוח וקורע הקרום ומולחו ואם רצה לבעלה הראש והמוח בבלבו יקח
העשם כנגד הקרום ויקוב גם הקרום ויטלח ויעקה שלמטה ומותר אפילו
לקדרה: עב דין מליחת הלב והריאה
א הלב ותרבין הדם שבתוכו בשל שהחמלבשר יל לקרעו קודם המליחה
ולהוציא מן ומעלחו אחר: ב מעלחו ואם קרעו קודם מליחתו ו
ומותר אוכל שמלחעם הדם שבתוכו הכולנו כן פולטו והה אם עלו
ואם קרעו שקורעו אחר עליתו ומותר אבל אם בעלו בלא קרעו אסור
עד שיהיה מ כנגד הלב דלא ידעינן כמה עלו: ג הישנף שלהיה
בלא כנגד לבו ומותר אחלו הו אחבוק בעוף: ד הריאה אינה צריכה חיתוך
אבל נהגו לחרשה ולמלוח הקנוקלות הגדולים שלה ומנהג יפה הוא:

[illegible]

עה דין מליחת המעיים

[illegible] א אין מולחין דם בעצמו מעיים פגום בטרפה ובקיבה ובדקין ובחלולה בלא
שומן שעליהם בשר אבל אם נקדרה בלא מליחה מותר [illegible]
אבל שומן שעליהם דינן כשאר בשר לב לגבי הממולחין [illegible] שאר
מעיים אין מולחים אותם בצד מעבר המאכל שלא בצד היציאה
[illegible] שומן דבוק: ב [illegible] מעיים בלא שומן שעליהם אעפ"י שאין
בהם דם מותר למלחם עם בשר: ג שומן הכתף שעל הדקים מלח חוטים
דקים מלאים דם ולכן יש אוסרים אותו לקדרה אבל בי חתיכה ומלחה
[illegible] נוהגים היתר ואותו שמי דם [illegible] ונעשין היום עד שלא
יש אחר אחד מהם:

עו דין בשר לבלי

א הבלי חין צריך מליחה לפי שהרש שאב הדם שבו מעצמו אבל אם דם
עוף שלם הבלי חתיכו אותו דם מה צורך לא אמרינן שה הש שאבו ואוסר
אמנו כדי עטילה: ב רעה מלוח שבלי ולאחר בלא הדחה יורה [illegible]

[illegible]

[illegible] ל יש מי שאומר לחתן שמין עליו שאינו אשה נמסר
[illegible] שנבלע באלין ויש מי שאומרים שפר
שעלו בשר בלא מים חזקו ישמעו שאומרים שאסור להשהות [illegible]
לאחר שהוסר עין הרע לאחר שנסתם הבשר מלאב עמה יחזור הבשר
ויבערו הנו ויש מתירים אבל אם יכן המנהג להתיר: ל בלי שם [illegible]
יחתכו טוב כשר אעפ שיש בכבד מרירה אודסלותר אם נעקר עד [illegible]
ראוי לאכילה מרירה אבנו אדם: ואפשר שעלין בלא מליחה אין נותן
אחרון לאבל שמנוטת המטלן מומן עד שיעלה עד שיבאר אין לאכילה עי
עליה זון: עלב ת ענבות אן גליים שמתמלאים אחם
בשר שלא נמלח אם לעלי מותר אבל אם מעבבים ואינן אם נמלחים
ונמצאו שמלבדם המלוחים מקטלטלן ולקח רה אסור שמשי מלח ישנן לבד
ונמי לבדו אבל אם לאחר מילאו מלח המישנן אינו מבלבלים שבטלמי
עבוד ה השמש בעין בטוף שלח מלח אבל אבמלים מפליג בין
מוידא בשאר קמחו ובין אסמרין לבא אסמרין אבן השתן לאבן אבן במוכתה
ובמלבמוכתא ישלאחסור אבל אם נמלח ושהה כדי מליחה ואחר הוה מותר
בטלבמוכתא: עט סימני בהמה וחיה טהורה
א סימני בהמה וחיה נתבארו בתורה והם שני סימנים מבלעדי בריה ופרסה
מדגקות ומה בהמה וחיה שאוכלים אבחי העלין ואת עבין שהן תבלעדי
בשני שניים בולטים מחוצים ו״ה שמבין הם שני שיניים לאשלה [illegible]

[illegible]

[illegible] ישלה קרנים יצחק חציל [illegible] וטהורה. (אין בהמה [illegible]
שתחתיהעוקץ שלה הולך שתי וערב לאיזה צד שיחתכו [illegible]
לב"ב המוצא בהמה שניה (פרשותיה) חתוכים [illegible] אינו [illegible] בדים
עדיין בבשר שלחת כיוהעוקץ אחר שישחטנו אם הולך שתי וערב
טהורה והוא שיפרד עדיין: ב טומאה שיצדה בפרק טהורה אינה שיש
לה עם סימני טהורה אסורה וטהורה שיצדה בפרק טמאה מותרת אינה
שיש לה בלא סימני טומאה ודוקא שיצדתו בטנו אבל אם העיקר מעוברת
והחב מצא מין עמה הולך אחריה אע"פ שמרוק אחריה ויוצא אותה אסור
שמא מין העמאה נולד ונברך אחר הטהרה: ג המוצא מן הטרפה מותר
פ א חיה טהורה חלבה מותר ודמה טמון בפי וחכמים נתנו סימנים
מני השמועה בקרנותיה אם הם מחוצלות ואויריה טהורה היא ואם אינם
מחוצלות ואויריה טהורה היא ואם אינם מחוצלות צריך שיהיו בה
ג סימנים פרסות והדרות והדוקות והוא דמיבטנו חוד דיהו ואם חסר
אחד מאלו הג סימנים חלבה אסור: ב בדא במין שאינו מכיר
אבל מין חיה המוכרים בתורה אם היה מכיר אחדמה) אפילו בדא
מצאנו קרנים חלבו מותר ודמו טמון בפיו: ג שור הבר מין
חיה בהמה הוא: ד הקרש אפל שאין לו שחקן אחד בריה
חיה: ה בשיסתבק לך אם הוא מין חיה אומרים בהמה חלבו אסור
ואין לוקים עליו ומכסים את דמו: ו כאחוס הצא מבהמה מה
טהורה עם חיה טהורה הוא הסדר אם חלבו אסור ואין לוקים עליו
(מכסי)

[redacted]

[redacted] ויש
[redacted] ת
[redacted] אחרים
[redacted] הוא
[redacted] אם יהיה שקורים [redacted] ש נטרפת
[redacted] ט המכה שבדוקה [redacted] טבעיות
[redacted] אם היתה בעדר שם [redacted] אחרות ותעברה חבורה
[redacted] אחר שיעור ששים ואם נטרפה ע"י סרטאן
[redacted] מחבורה משום דהוי פנק מרשה סנקה [redacted]
ויחמור ונא מותרין: ד שלא שהחמר כוצר בה מותר דכל שהנעמר
הוא: ה מי רגלי בהמה וחיה הטהורים וחבורי שלהן מותר [redacted]
למי מי חבורי שלהן ויש מי שאסר בזה: ו כשרה שיש המן הטרפה חבורה [redacted]
בן שבתה מותר לכל שבן טרפה שיקה רק הכשרה משום דחבורה המכוונת בן [redacted]
בשלמא הוא ויש חולין בחבורה הנמצא בן שבת כשרה שיקה [redacted]
ז חבורה אשה מותר והוא שטרש כמן שחבורתו לתוך כל אבר [redacted]
משדי אשה כיונק שדי ומכים אותה מכת מרדות ותינוק יונק עד [redacted] ד שנים
לבדיה [redacted] אם לא נגע אבל הטרפה שנמלוהו ג' מים [redacted]
לא יחזיקהו הוא ושטרש מתוך בריו. וחבורה אם לחטרש לא מתנקה [redacted]
שחי בו יהיו לשרטרש [redacted] אינו מרש שתוך בורין חז - אם יחבר בו חבר
לחזור ולוקה עד שלא כל חדש: ח דבש דבורים מותר ואפ"ל שגופי [redacted]
דבוריו מטורבים וכשמתרישין הדבש מהם מחממין ומרתיחין אותן
עמהם מותר משום דהוי כלי לבלם: ט דבש צרעה [redacted] מותר [redacted]
מי שאנסר: [redacted] א מעמד טוף טהור לאטרש [redacted]
קתנה לא מנה מינים טמאים בלבד ושאר מיני העוף מטריפים והמינים
האחרים כמו החמורים בתולה: [redacted] כמי שהוא נקי באותם

[illegible]

סימן תיט

א סימן דבש מנורשים בחור הכשרים שלו סנפיר וקשקשת טהור וקפיר
הוא ששטבו וקשקשתה הן הקליפות הקבועות בו ואינו אין לאחר סנפיר אחד
וקשקשת אחת מותר: ואפילו אין לו קשה ושתיד לגדלם לאחר שלן אז
שהיה לו בטנו ובמים והשיר מיד בטנותו לצטה מותר: ב ישמעאל
דגים שקשקשיהם דקים מאד ואינן נראים כראוי בעבד אותנן אותו
בבלי מלח מים ומשקאו בין קשקשים מותר: ג כל שישלו קשקשיו ישלו סנפיר
ושל שישלו סנפיר ואין לו קשקשת [illegible]

[illegible]

[illegible] ד׳ מצא חתיכה [illegible]
[illegible] אם [illegible]
[illegible] אין [illegible]
[illegible] אין [illegible]
[illegible] ה׳ עיר [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] חשוב [illegible]
[illegible] שטות או מותר שאה סימן עהו [illegible]
[illegible] דקר בסולמית אחת בחבורת סתומה אבל אם
היה פיתוחה אינה מתרת בכחות משאים אבל בחות חיישין [illegible]
מעלה אחת ויש מי שאומר שאם היו חבוחת רמותו כלם כתוחות [illegible]
דהיינו דג טהור משוטטבחתבגה) וכולן מותרות הין שמומות בתה [illegible]
מהן ומצאה בה [illegible] אבל היא מותרת שטה ומצאה בה כולם מותרות
ויש מי שאומר דהא דשריא ע׳ כולבית הא כשאין בה דג אחת [illegible]
קטקשים אבל אם ישבה הכל אסור: ז׳ קלבידגים אין [illegible]
מהמוכרה אאם אומר לו הישראל המוכרם אם מלחתים [illegible]
מהור ואבאם אל טהורים הם אינו נאמן אאם היה אדם מהחזק בשרות
ח׳ ביצי דגים אם הין שני לוטשים כדים חדש טמאים אחד חד וחד
כד שלא ישראל המוכר אם אמר לו אני מלחתים והוצאתים מדג טהור אופל
עלביזאם אמר לו מהורים הם אינו נאמן אאם היה אדם שהחזק בשרות
ועכשו כשם המסה לקמתביי דגים בתוכם בין שלמים בין מחוסרי
מן הגוי הבבר שיהיו אדומים אבל השחורים אין חוששים אותם [illegible]
דג טהור שנמצא במנו דג טמא בין שנמצא ודבר אחר הרשיבין נמצא
דבר בי הבלישה בין שיהא לחוק שהבדי דג טמא שנמצא בתוך דג טהור

דין שרצים הנמצאים בגדולות בקמח

ענביה

א [redacted]
מות [redacted] ומשרותאו [illegible]
חושש [redacted] שוהה ושוהה [illegible]ונו
כגון [redacted] ים פירש ממקום [illegible]
אין [redacted] שחזרו [illegible] וממנה
צ [redacted] לדוכן הכלי [illegible] אומרים:
[redacted] שהוא עפרים [illegible]
מים או
יש אוסרים [redacted]
בו תולעים או יבחושים או תולעים אוכ׳ [redacted] פירמו:
ד׳ התולעים הגדלים בפירות בתלוש מותרים [redacted] א שרץ הש
השורץ על הארץ בד״א שלא פירש מן הפרי אבל אם פירש מן הפרי אפילו
לא הגיע לארץ אלא שמת באויר קודם שהגיע לארץ והכלו לא פירש כולו
מהפרי אלא מקצתו או שלא פירש אלא ע״ג הפרי או ע״ג הגרעין שבתוכו או
שפירש מפרי לפרי אסור ויש מתירים אפילו מת בתוך הפרי ופירש אחר
כך זמן שנמצא בתוך הפרי אפילו חורו נקוב לחוץ לא חיישינן שמא פירש
וחזר: ה׳ תולעים המצויים בקמח וביצא בו אסורים שמא פירשו ושרצו
על הארץ וחזרו: ו׳ תולעים הגדלים במחובר חשוב כשורץ על הארץ
ואסור אע״פ שלא פירש והוא שריחש אבל תולעים הנמצאים בדגים ואינם
תחת הקשקשת והקליפה משחרת עליהם מבחוץ ובמעבירים הקשקשת ואין
משחרת עליהם מבחוץ ובשמעבירים הקשקשת מוצאים היבחושים תחתיהם מ
אותם [illegible] מותרין במקום שלא [illegible] בה השורץ על הארץ כל זמן שלא
ריחש אבל הנמצאים בשרביטים אסורים שיש להם מקום [illegible]; ז׳
פירשו [illegible] ידוע [illegible] במחובר [illegible] אסור; ח׳ כל מיני פירות
שדרכן להתליע כשהם מחוברים לא יאכל עד שיבדוק הפרי מתוכו שמא יש
בו תולעת ואם שהה הפרי [illegible] י״ב חודש אוכלו בלא בדיקה
שכל בריה [illegible] אינו מתקיים י״ב חודש [illegible] צריך לבדקו כל
להשליך

[illegible] לו שלוש [illegible]
ש שלוש המצחים ושלחוש [illegible]
וירחשו מים אובדגי [illegible]
חדש פירות שהתלו יתנם [illegible]
לאבלה וחחר יתנם [illegible]
מוד: יט עבר ובשל אך יב חדש [illegible]
לאו [illegible] ואם מצאו [illegible] ויש מי שאומר
דהל [illegible] אבל אבי אבל אוד הכ לחסור: יא ירקות מצוטלין
שמרעאו [illegible] מותר עיסיון אבל הירקות עצמם אם לבא
בהם בעמים ושלחוש שמאיש ואינן ניכרות: יב אשר שמרעא חחר ב
בדיקתה שרץ מרחה לעינים כגון חומט אסור לאכול מבדיקתה
ירקחת שתלו לתתכו מלחים ועברו עליהם יב חדש יש להסתפק בהם
מהדבש דרכו להשמיד הדברים הטמונים בתוכו: יג דגים שבלעו מלחים
המומנן עד שהחזיקו ניתן ויסנו: יד חיים מחלבים מותר לבחון והוא שיקר
יקמחלבאור חיים: טו מיני עופות המלחים בחיבלן והלוים בא ילן בתרבומיה
אסורים משום שרץ השורץ על הארץ: יו כל הלבבים המעלה [illegible]
שלים בין שור לבשר בין שחם במביה אשורים" והנמצאים בדבים בעיים אח
אסורים בין שור לבשר בין בתוך הבשר מותרים והא דאמרינן לוקא דמחיים
אבל המלחים בבשר אחר שחיטה ובדבים ובביה מותרים בדמן שלאחר ש
הילבל הולבנים המצאים בקערה שנפלו מן הבשר מותרים לדעת המתירים
והוא שבירשמת ולא חיישינן שמא בירשו מחיים חוץ לחתיכה דמסתבא
אותם שבירשו מחיים נפלו בשהדיחו הבשר וישמי שחסר תלבים המסתים
לאחר שחיטה מבלדבר הטמן שחיטה: יח שרץ שרוף מותר לחבלו המעים
רפואה דעפרא בעלמא הוא: פ"ו סימנ חגבים:
א סימנ חגבים כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים והמוחזקים את

רוב או[illegible]ם לכתת בהסותו לידין
לו עם [illegible]וש צוי לבהסימנים הכשר חזקו
מוכ[illegible]וש [illegible]הוב׳ ב׳ חובים ו[illegible]
טע[illegible] ב׳ [illegible] מותר׳
פז
א׳ [illegible]טהור אם עד לאשיה כדי[illegible]
[illegible]שהיה ה[illegible]בהיא ביצת עוף ע[illegible]
שהוא ביצת עוף טהור בכ״כ טוב [illegible]
קוא ואינו מבירים שהוא עוף טהור הוא [illegible]
על המדרשתו אינו סומך עליו לכ״כ אין לוקחים ביצים מן העכו״ם אא״כ
היו מכירים אותם ויש לו ברם טביעות עין שהן ביצי עוף כגון טהור
ואין חוששים שמא הם ביצי טרפה או נבלה׳ ב׳ עכשיו נוהגים
לקח ביצים בשווקים לפי שאין ביצי עוף טמא מצוי בינינו׳ ג׳
ביצת נבילה וטרפה אסורה שמא שהיתה נמכרת בשוק אסורה
ואפילו נשחטה אחר כך כולן אסורות אבל אם אחר כך נמצא ביצה טרפה או נבלה
שחוטה אסורה׳ ד׳ הבי התרנגולת עם האבר והטלה ביצה קודם שחיטה
מותרת ואין בה משום אבר מן החי והוא שהוא מעורה במקום צדדים׳ ה׳
ביצת עוף טמא שנתבשלה עם אחרות אם ריא בקליפתה אינה אוסרת
ודוקא אוסרת ורוב ד״א בעינה מותר אין צריך לאם מן התבשיל
ביצה שיש בה אפרוח אוסרת המתבשל עמה אפילו אם אינה קליפה׳
ביצת טרפה ונבלה דינה דין ביצת עוף טמא הכל שאינה קליפה ומתבשלה עם אחרות אוסרת
ואין דמיא רבוי בשלמא הוא׳ ז׳ אברות שנולד מביצת טהורה וטרפה מותר׳ ח׳
ביצת עוף טמא שהתחיל העוף להתרקם בה לוקין עליה משום שרץ העוף וביצי עוף טהור
שהתחיל העוף להתרקם בה לוקין עליה ואלה מכין אותו מכת מרדות׳ ט׳ טרפה
אינה והתחיל עוף שהוא אסור טרפה [illegible] ביצים משהין אותו עד שיטיל כל ביציו
וכל ואח״כ שוחטו עם אחרות כשר וכשהוא היתה בין סופו לזה לתחלת לידה

[illegible]

[illegible] בשר בחלב

[illegible] נוקא דין בשר בחלב

[illegible] בתורה לא תבשל גדי בחלב אמו [illegible] אחד לאיסור בישול [illegible]
אכילה ואחד לאיסור הסחה והנאה אכילה בישול נמי שאינו אסור [illegible]
בישול אבל מדרבנן אסור בבשר [illegible] ב גדי לאו דוקא דהה שנו [illegible]
אמו בשר בחלב אחרת אשר דבר בהוה [illegible]
בחלב בהמה טהורה אבל בשר טהורה בחלב טמאה או בשר טמאה [illegible]
[illegible] בבשר חיה ועוף אבל בחלב טהורה [illegible]
[illegible] אינו אסור אבל מדרבנן אבל דגים וחגבים אין [illegible]
[illegible] בחלב אשה [illegible] אם נפל ממנו לתוך [illegible]
[illegible] ג ביצים המטמאים בטומאת אם הם [illegible]
[illegible] אם שהיא מטורה בגידים הם [illegible] בחלב [illegible]
[illegible] אסור לבשלם בחלב אבל אם אכלם בפני עצמן מותר לאכול [illegible]
ביצה או חלב: ד המבושל והמצבושל בחלב טבריה אין לוקין שלא (וכ) המבושל בשר
[illegible] בחלב יין בחלב מתה או בחלב זכר או שבשלם בחלב [illegible] (ואין) לוקין [illegible]
[illegible] מבושל בשר בחלב: ה המבושל שלא חייב (וכ) האוכל אבל המבושל [illegible]
[illegible] ודגים ועצמות ושיקרצים וחגבים הרכים [illegible] (ואין) האוכלם [illegible]
[illegible] ו שאינו אמר דגים וגבי חלבא חיישי בבלל מי חלב (אפור מן) התורה [illegible]

ה' בשר בחלב

[illegible] ים הגבינה מעמידים בקיבה ואוכלין מגבינה [illegible]
[illegible] הנמצא בקיבה חוץ [illegible]
[illegible] בשר אפילו בעוף [illegible] מאוכל. [illegible] חלב הנמצא [illegible]
[illegible] או [illegible] ביום אחד אסור להעמיד בו. יא אם [illegible]
גבינה [illegible] אם יש בה טעם בשר אסורה ואם לאו מותרת [illegible]
[illegible] ובהמה טמאה או קרבנו שחט.
[illegible] יב אפילו בשר חיה ועוף אסור להעלותו על שלחן שאוכל עליו גבינה
[illegible] יחד אבל בשלחן שסודר עליו התבשיל [illegible] מותר זה בצד זה
[illegible] דאסור להעלותו על השלחן [illegible]
[illegible] אבל אכסנאים שאין מכירין זה את זה
[illegible] ואפילו המכירין אם עשו שום היכר כגון שאכל אחד [illegible]
[illegible] על מפה אחת ונותנים ביניהם [illegible] להכירא מותר:
[illegible] אחר שאכל בשר אפילו של חיה ועוף לא יאכל גבינה אחריו [illegible]
שיעור [illegible] אם יש בשר בין השינים [illegible]
[illegible] צריך להסירו. ב אכל גבינה מותר לאכול
בשר [illegible] שלא יהא שום דבר מהגבינה נדבק [illegible]
[illegible] ואם [illegible] צריך לרחוץ וצריך לקנח [illegible]
[illegible] ולקנח בו [illegible] וכן בכל דבר [illegible] חוץ [illegible]
[illegible] שהם נדבקים בחניכים ואין מתקנחין יפה ואחר ידיחנו במים
[illegible] בשר בהמה וחיה. אבל אם בא לאכול בשר עוף אחר גבינה
[illegible] לא קינוח ולא הדחה ולא נטילה. ג אסור תבשיל שבשר מותר [illegible]
[illegible] תבשיל של גבינה [illegible] ביניהם אינה לא רשות אבל אם [illegible]
[illegible] אחר תבשיל של בשר או בשר עצמו אחר תבשיל של [illegible]
[illegible] מי שאכל גבינה ורוצה לאכול בשר [illegible]
[illegible] גם הגבינה ואסור לאכול גבינה על מפה שאכל [illegible]
[illegible] גבינה [illegible] שמצוין [illegible]

[illegible]

א הכל אסור מדברי [illegible] שהיה

[illegible] אסקרינו ומורין [illegible]

קדירות שהן [illegible] ונתן בתוכן [illegible]

[illegible] הבשר [illegible] בין [illegible] בין שלבן ולא אסור לבשל

[illegible] בשר [illegible] אחר משערין

אותן בס ובחלמון העגול כיצד אם היה הכל שם הכחל [illegible]

אם לא נשאר מותר אם היה בתוכו מס [illegible] מותר ואם היה [illegible]

הכל אסור וכן כך וכן כך אם נפל לקדירה אחרת אוסר אותה [illegible]

בשעה כראשונה שהכחל נעמוד שנתבשל נעשה כחמיצה האסורה [illegible]

משערין צולא כמו שהוא בשעה שנתבשל בתחלה שהיה בשעה [illegible]

ב נתנו שלא לבשלם בשר בלבד ולבשלו בלא בשר [illegible]

[illegible] קדירה שלו ונתבו ונוחה בתוכו ולבלו קדירה שלו ונתבו

מותר לחתוך כל דותה בסכין שהתבו בו בשר וכן מותר לחתוך בשר

בסכין שהתבו בו חלב וכן יש לחטב בה בשר שחכבו בו בה: ד נעלמה

[illegible] שדינו כדין [illegible] ונשמר ושמו שמותר לבלוע

[illegible] בשר:

מאן דאין בשר וחלב שנתן רבי

[illegible] ובצר שנמנו [illegible] מותרים [illegible] ומותר

לבער אותם [illegible] שמא ינגעו בה: ב [illegible]

מיחר הגון לנוח בשר ההר צונן בקדרה שלא יסור עון אסור לבשלו [illegible]

[illegible] אסור לבשל הדתה חוקא מבושל [illegible] אורחיה בהדתה [illegible]

[illegible] בהדתה מגון בשרחו וכיון שא בו שרי לבתחלה: ג [illegible]

[illegible] בשר בלחם שאם ונגבו בשר אסור לאכלו עם גביה וכן [illegible]

[illegible] גביה שאם ינגבו אסור לאכלו עם בשר: ד בשר [illegible]

[illegible] יחד [illegible] בשר צונן לתוך [illegible]

[illegible] הכל אסור [illegible] בבר אבל [illegible]

[illegible] בשר [illegible]
[illegible] ומותר: ה' מלח שאינו [illegible]
[illegible] לקדרה כל [illegible]
[illegible] מלח [illegible]
[illegible] ולצאת [illegible]
[illegible] בין מלח [illegible]
[illegible] כשר [illegible] בשר [illegible]
המצוחים שעשו זה בזה צריך [illegible] מקום [illegible] ואם אחד מהם מלח
[illegible] בקדרה [illegible] ואם [illegible]
[illegible] היכא דאמרינן דאינו אוסר
אוסר אלא כדי קליפה [illegible] אחת מהחתיכות [illegible] שהיתה
[illegible] אסורה [illegible] אסורה [illegible] שהשומן מפעפע: ז' הא [illegible]
בין [illegible] בשר [illegible] רותח
[illegible] כדי קליפה ואם יש בו [illegible] או שהוא
[illegible] רותח [illegible] אסור: ח' אין בשר [illegible]
[illegible]

צב
[illegible] חלב [illegible] לקדרה של בשר:

[illegible] בשר [illegible] לתוך [illegible] רותח [illegible] הקדרה
אם [illegible] יש בה טעם בשר אסורה ואם [illegible] בכחות [illegible]
[illegible] אסורה [illegible] במקום [illegible] קודם [illegible] חלב
[illegible] קודם [illegible] הקדרה [illegible]
[illegible] חלב [illegible]
ב' [illegible] חלב [illegible] קדרה [illegible] אסור [illegible]
אם אין בה טעם חלב [illegible] מותר ואם יש [illegible] חלב
[illegible] טעם חלב [illegible]
[illegible] מהחתיכות
[illegible] שתהא החתיכה [illegible] אחד מהם [illegible]

אסורה

[illegible]

[illegible] נעבד נושרי חת הקדירה לבלה עד שיהא [illegible] שעם הלב

אסורה ואם לאו מותרת ואם [illegible]

ב בזעטאסרה הלחתיכה מלחמתבה [illegible] ואסבשבה

[illegible] אחרות צריך ס לבטל בולה ואם מכירה [illegible] מותרות ואם

אינו מכירה [illegible] אחר וכלה החתיכות אסורות אם הטבלת ראויה

להתבטל: ל. לא אסרו חתיכה עגמה נעשית נבילה לא בבשר בחלב אבל

לא בשאר איסורים כגון פגירה חלב שנפלה בחתיכה ואין בה ס לבטלו ואחר

ואחר בישלה עם חתיכות אין צריך לא ס כדי כאית חלב ואז אבטל אותה

חתיכה עמה חוזרת לה יות מותרת בחלבה ה טומת חלב שנפלה עם

הקדירה שהעלה אש מבחוץ אם נפלה פגר התבשיל אין צריך לא ס כנגד עינה

שמעמטת לבעס והוי כלו נפלה בתבשיל ואם נפלה במקום הריקן והיא מנוגבת

מיפין הקדירה שר קמון לרוטב כס שאין ס כנגד הטיפה הראשון אותה מקום

הקדירה ואם ישרה ה תבשיל דרך מקום הקדירה שנאסר הראשון

זה הקנתו שיטחנה כך ולא שנבר עד ש תשמן: ו. והגו השלם לאסור בעמה

עבה לוקן שלא כנגד החטב ודוקא כשנפל באחר עד שהיו כנגד האש אבל אם

נפל כנגד האש מגבר שהאש שורפן ומיבשו ודוקא בדבר מגונגן כגון טיפה

אבל אם נפל הרבה אין להתיר אבל אם נפלו כנגד האש אם כנגד הלוטב ועי

שעשו: ז. ישפשף ויתיר בשעת החתך כגון בשר שבת אבל שלא כנגד הדר

הרוטב אבל שלא כנגד האש מי שעשו: ח מחבת שלא שתנו בכירה ולא

קדרה שלבשר: הזישה עולה ובלבד בקדרה ואסרתה: ט גר שלחלב עשוי

כגר שלשה חלב שנפל מגמוטה שלו הכלי אין צריך פיאם גדרה אבל חלב

מהחלב אם שנפל מגמוטה על כלי צריך בגעבדה

א קדרה שבשלבה בשר לא יבשלבה חלב ואם בשלבה מתוך השתנות

[illegible]

[illegible] מותרים אבל הקפ אסור בין עם בשר בין עם חלב לפי שהיא בבשר בחלב
ואינו בלי שבר אוסרת אם חזרו ותחבוה בין בבשר בין בחלב כל זמן שהיא
בתיומה ואם אין לה הכל אסור בהנאה אעפ"ו הקדרה אך מותר להתלות בה
ביריות אבל כיון שאינו ראוי מקוף האיסור: ל אם אין הכף בן יומו הקדרה
הקדרה והבשר מותרים והכף אסור לשחלה בין עם בשר בין עם חלב" ולא
בדי שבדאינה אוסרת בין שלא יתהבת ומלה: ה אם בישלו מים בקדרה
חדשה ותחבו בה כף חולבת וחלב חזרו ובשלו בה מים עמ אחרת ותחבו בה
כף שלבשר ושתי הבגות היו בני יומן ובשום אחד מהמים לא היו בני יומן
אסור לה שתמש בקדרה בלא בשר ולא חלב אבל בשר דברים מותר לבשל
מאחר שהיתה חדשה שלא בישלו בה משולם: ו בעלים ובירקות שבלועים
בבשר ובישלם בקדרה חולבת אם ידוע כמה בשר בלוע בבעלים ובירקות
אין צריך לא כנגד הבשר: ז בשר רותח שחתכו בסכין חולבת כל החתיכה
אסורה אם אין בה כנגד מקום הסכין שחתך הבשר אבל אם היו בני יומו אותה
אינו חדש שהוא בן יומו אינו אוסר לא כדי קליפה: ח אם נפלה תבשיל על
פת אש גבינה אינו לוה וכן גבינה חמה בקערת בשר בתיומה אינו אל
אוסר לא כדי קליפה: ט בשר דבש במחבת שבשר בתיומה והריקהו
אם בקשרה שלחלב בתיומה מותר להוי נותן טעם בר נט דהתרא:

צה חגים וציצה שתבשלו בקדרה שלבשר

א חגים שתבשלו חונעלו בקדרה שלבשר רחוצה הה שאין שם שומן דבוק

[illegible]

ג' בזה שמבשלה [illegible]

אפילו לסחטה אבלחם [illegible]

לאכלו בכותח: ג' קשרות שיש [illegible] דפונות

בהן חוטין שיהם בו ומן מותר [illegible] והוא שיאמר

צריך לי שלחריה שום שומן דבוק בהן ואם [illegible] צריך שיראה ב

מלים [illegible] ומן שעל הקורה: ד' [illegible] אחר נגיד

חמין [illegible] בתוכו [illegible] שומן דבוק בהן מותר דגם

ויחזור רוח נט לנגס: ה' אין מניחין כלי שיש בו כותח אצל כלי שיש בו חלב

אבל מותר להסתירו אצל כלי שיש בו מלח וחומץ: ו' מותר ליתן בתוך [illegible]

של בשר אצל כד של חלב: ז' מליח הנתון בקערה של בשר מותר ליתנו בחלב

צא ור' עוון אוסלקח שחתכה בסכין של בשר בין יומו או שאינו בן יומו אסור

לאכלה בחלב עד שיטול ממקום החתך כדי נטילת מקום שהוא כשיעור

שיעלנו ולא יאבו שם בשר שאז מותר בהדחה ויא דהה לחנובן [illegible]

מקוות אם לא נעץ מהם כדי נטילת מקום וגם לא טעמים ובשלם בחלב צריך ס'

כנגדימה שנגע מהסכין בהם והה לחתכם בסכין שלנו: ב' אם חתך בו שומים

ובצלים ועדשים וכיוצא בהם מדברים החריפים וגירות חמוצים ודגים מלוחים

דיים שוה לחתוך בו כמון: ג' תבלין שנדוכו במדוכה של בשר בן יומו אסור

לאכלם בחלב: ד' מלוחים שמביאים הגוים וכן חתיכות דגים מליח שמביאים

הגוים בחביות מותרים: ה' חתך ישוחים בסכין של בשר מותר לאכלם בחלב

בגרידה ולעבד שיגריד מקום החתך ואם חתך בו לפת אינו גרירה אינו צריך

לא הדחה בעלמא ולא עוד לא אפילו זמן שחתך אחר הלכת שרי בהדחה כמו הלפת

לפי שמעם הלפת חשוה ומבטל טעם הפלגו מהסכין:

צב

א' אין לשין עסה בחלב שמא יבא לאכלם לאכלה עם הבשר ואם לש כל הפת

אסור לאכלו אפילו לבדו ואם היה דבר מועט כדי אכילה בבת אחת או שינה

[illegible]

[illegible]

[illegible] איסור שנתערב בהתר [illegible]

א איסור שנתערב בהתרמין בשאינו מינו כגון חלב שנתערב בבשר [illegible]
אומר שאין בו טעם חלב אז שאומר שאינו מעם לא שהוא נגוס מותר והוא שלא
יהא סוט לרשביה ודיך שלא יהא שמומכין עליו ואם אין שם מיבטלו ומשערין
[illegible] ואם אומרים בטל מינו מיד לעולם לגיקום אחרמא משערין בששים: ב
אל תערב עין במינו ושפך בעין שאין ישלים לעמוד שלו לשערו אסרו
שריך רובו היתר מותר ואם לא שהיה רובו היתר אסור אבל אם נתערב בשאינו
מינו ושפך בעין שאין ישלים לעמוד בלבן לשערו אינו נודע שהיה רובו היתר אסור
ונתערב במינו ובשאינו מינו ושפך בעין שאין ישלים לעמוד עליו לשערו
ונודע שהיה רובו היתר מינו רואין את שאינו מינו כאלו אינו והשאר מינו
[illegible] רבה עליו [illegible] ב בדא בשמשך אבל אם נתערב בהתר והוא לבנינו
ואם לעמוד עליו שיעורו אעפ שהוא מאיסורים שלדבריהם אסור: ד איסור
איסור שנתבשל עם התר אינו מפרש והוא שלם ואין קוראין ס מבר כלהא שור
ותמר שאין אינו יודעים כמה היה ממנו לפי המבשל בקדרת איסור שהיא בת ומה
אם תרב כף שלא בהתר צריך ס מבר כל הקדרה וכנגד כלמה שתרב [illegible]
שאין אינו יודעים כמה בשל בין שהן שלחרס אין עץ אומרים ויש מי שהחליר
בכף שלמוקבת לבעליך ס מבר כולו אבל לא הכניס לא מקום משום דאם
מקשה אם כולו: ד אם ידוע כמה הוא האיסור מכון כף חדשה אושאינה

בת

[illegible]

[illegible] מותר שנמצא בו אין צריך לאן [illegible] שאיסור

שמתערב בהתר צריך ס' [illegible] אבל [illegible]

[illegible] שמתבטלה שם אחרות צריך [illegible]

בתשעה ומעיס: ט' חדרה שיש [illegible] בה שני זיתים [illegible]

שבדס ואחד שלחלב [illegible] אחד מעמלה שם היתר [illegible]

זיתים שלהתר שמן בהם כזית חלב ובקדרה אחרת יש לשלהתר ונבלעו

כזית שלדס ותתבטל בשתב מותר:

אין העמות מתערבים לבטל איסור ושלא תבטל איסור לרתחלה:

א' יותר נבילה שיש בה בשר ועמות שנבלה לקדרה היתר עמות [illegible]

מתערבים שם ההתר לבטל האיסור ואעפ"ש שעמות ההתר מתערבים שם ההתר

אבל הלוח שבעמות האיסור מצטרף שם האיסור ואין הקדרה [illegible]

לא עם האיסור ולא שם ההתר: ב' בלא שעמות האיסור ואין מתערבים

הלוח כשנבלה חתיכת הנבלה לקדרת התר כשה"א חיה אבל אם נתבשלה

תחלה ואחר נבלה לקדרת התר עמות שבה מצטרפין עם האיסור לבטל שבלוח

מבשר הנבלה כשנתבשלה לבדה: ג' בשאר איסורין חוץ מבשר נבלה חתיכת

הנבלה משאיסור מצטרפת לבטל האיסור: ד' משערים ברוטב ובקיפה

וביותרות ומשערים ההתר והאיסור כמו שבא לפנינו אשם שהיה בהתר יותר

מרובה ונעמשנו בבישולו ונבלע בקדרה והיא במין בשאינו מינו אבל אם היה מין

במינו משערים גם במה שנבלע הקדרה ושמד בדמי הקדרה ומשערים [illegible]

בין וסדיה ולאחר אותו בשר אבל מה שנבלע ואבד מחמת חור אינו מצטרף

שזה סלה לגמרי: ה' אין מבטלין איסור לכתחלה ואינו נבלע בתוך ההתר שאין

בו שישר לבטלו אין מוסיפין עליו ההתר כי יבטל שאר ויבטלו אז שריבה עליו

חלו בשובג מותר ואם בנזיר אשר לבטל נעמו אם הוא שלו ואין לנו שיבטל

בשובגו ולשאר בלא דם מותר: ו' איסור שלבריה [illegible]

[redacted]

[redacted] אם דבר שבמה [redacted]
לא שתעשה [redacted] ותשלם בטל יהיו לפי שאלה לבא
לידי נט"ל [redacted] אם דבר מועט סקרה וכיוצא
בה אסור להשתמש [redacted] בה בדבר מועט ובאשר
נט"ל:

[redacted] לא [redacted]

א בריה [redacted] מעמה ובדרשה [illegible] הי"ה שישבו אחרות
וכיוצא בהם אחרו בשל לא בטלה ואין לדון בריה אחר הנאבר שישבו חיות לאחרי
[redacted] אחרת שלא יאסר וכן צריך שיהא אל דבר שאסור מתקלת בריתו לאחרון ועוף
טהור שתבשל ושאר השקל וכן צריך שהיה לבר שלם שאם יחלק אין שמו עליו
לאחרון חלב וכן צריך שהיה שלם: ב דבר שהוא בריה שתבשל עם ההתר אם
איט מכירו הכל אסור והרוטב בטל ואם מכירו זרקוהו אחרים והרוטב צריך
שיהא בהם ששה כנגדו אחר נגיד הנשר שאין טעמו אוסר דאין בגידים בטל אבל
שמנו אוסר וצריך ס כנגדו להתיר הרוטב לפי ירק שתבשל עם גידו אם מכירו
זורקין וכל הישאר מותר אם ישבו ס כנגד שמנו ואם אינו מכירו כל ההטלות הם
אסורות ואם יש בקדרה ס כנגד השומן מותר הרוטב ומסלאו אסור ואם מתוחד
יאיטמר צריך נב ס כנגדו: ג קדרה שנמלח שם בה בריה ונחבטה אסור הכל
מקום ל ירקות עם שלות שמונחו בהם ג הלבנים הירקות אסורים אבל מ ירשלקות
ומותרים וכן הבשר יחצנו ויבדקנו ומותר:

קא

א חלבה הראוי להתכבד יבה בבריה דאחרת בשל לא בטלה ואפילו אם היא אסורה
בהנאה כגון שאם תתבטל היתה מותרת ראויה להתכבד: ב אין לה דין חתיכה
הראויה להתכבד [redacted] אסורה מחמת טעמה כגון עגלה ובשר בחלב
אם נאסרה מחמת שקבלה טעם מאיסור ולא היו בה בטל אפילו למי שסובר ה
חתיכה אחד בעמה נעשית כבולה אין לה דין חתיכה הראויה להתכבד: ג תיר הנעלם
בנועה שנתערבה באחרות בטלה שהרי היא ראויה להתכבד לפני האורחים כמות
ואע"פ שאחר שנתערבה הסירו הנוטה" וכן לא חשיבא ראויה להתכבד אחר ה"ר

מבשלת

[illegible]
[illegible] שאין דרך בני [illegible] ויש ה
חולקים בזה: ד שומר הכפרה [illegible] שאר מעשים
אינם ראוין להתכבד: ו לא הצריך [illegible]
[illegible] אבל אם נתחבו או נתרשקו [illegible]
ואותם אם נתרשקו לא פר שמעשה [illegible] שלא במותרין
בזמן האיסור אבל אם מתכוון לכך אסור לגמרן אם קנא שלו וכן למי שלא נתרשקו
בזמן: ז אם נתחבה חתיכה אחת אין תולין לומר שלא איסור עתיק ומתבטל
ויהיו כולן מותרות לא אותה שנתחבה בלבד מותרת ממה נפשך אם היא שלא
שלא איסור אף כולן מותרות ואם היא שלא איסור הרי היא מותרת ואינו נתבטל
רובן אין תולין לומר שהאיסור מהרוב שנתחבו לא כל הנזרקות מותרות [illegible]
אסורות: ח קליפין שנמצא קוב ונתערבה אותה תורנגולת אחרות מדמין
שנפל לקבן לשומן התור נטלת שלמקום חיבור הקרקבן ואם דומין לבגדי מבש
היו אחרות: ט ראש כבש שנמצא טרפה ולא נודע מאי זה בבש הוא והקיטה
נמצאו שלא חל מהכבשים ונמצאו החתיכות דומות ומכוונות יפה יש לחוש
אם להתיר האחרות: קב א כל דבר שיש לו מתירין אין ביטולו
ביטל שראויה למתר אם מתערבה באחרת בין שנמצא בין נתרוקן איני, בטלה אפילו
בא ואפילו ספק אם נולדה בטל ונתערבה באחרות אסורות ואם נתערבה בשאינו
מינה בטלה: ב ישנמי שאומר שלא אמרו דבר שיש לו מתירים לא כשהמתיר
שהיד לבא עכשו אן אם המתיר בידו לעשותו בלא הפסד אבל דבר שאינו בידו
ואינו ודאי שיבא המתיר אינו בטל דבר שיש לו מתירין לפי שאין המתיר בידו
ואינו בידו: ג כגון שמאסר בבטטת איסור שנתערב באחרים ואינו נמכר
בגוף ברוב ואין לנו אותו כדבר שיש לו מתירין: ד ישנמי שאומר דלא שייך
דבר שיש לו מתירין היכא שכבר מותר לנו:

קג

א הדבר שטעמו נגוס חיטו אחר תערובתו ואפילו אין טעמו נגוס מותרת בעמו
שנגנז טעמו הוא מוטעם ומשובח לא שנגנס תערובתו מותר: ב נגס זה

[illegible]

אוסרין [illegible] דהא דאמר כשמערב איסור מן כמן עם חד
מרובה [illegible] איסורי [illegible] לפרך הכי מנשמן ואפילו מחצה על מחצה אין
אומרים [illegible] שאינו ראוי למאכל אדם [illegible]
שם מבטלו [illegible] אבל אם טבלו איסור מרובה והמ[illegible]
מותר אם [illegible] איסור מדאורייתא [illegible] שאם [illegible] איסור מדרבנן שלהתר
על שהוא משביח יותר כשאוכלו בגדל מדתו ומה שהוא פחות בהפסד מעשה אסור
עד שיפסל מלאכל אדם" בא"א שמונים מתחלתו ועד סופו אבל אם השביח
ולבסוף פגם אותם ולבסוף השביח אסור: ג אמרו חכמים כל באיסור לבדו
לפגום בא שי דבר אחר שמעיינו כגון שנפל איסור לקדרה שיש בה מלח
או תבלין מדאורייתא ומלח המלח והתבלים שבה לבד היה כל באיסור לפגום
אבל מותר: ד שמן וחמץ שנגוע שהם מבושלים מותרים מפני
שהבשר נוגע את השמן ומסריחו וכן לדבש: ה כל קדרה שאינה בת יומה
תשיבה מעמה לבנים ואין חוסרת ונקראת בת יומה כל זמן שלא שהתה
כדי שת עגת אחר שמבשלו בה האיש וכמו שעבר עליה מעת לעת אחר
שנתבשל בה האיסור וכמו שעבר עליה מעת לעת אחר שנתבשל בה האיסור
אינה נקראת בת יומה ואם בישל בה כשאינה בת יומה התבשיל מותר להיות
נמלבנים והוא שתהיה מודחת שלא היה שומן על פניה שאם לא הדיחה אסור
והרי"א כתב כל איסור שלא נתגמר" ויש מתירים אפילו בשלבה אחר
שהדיחה: ו יש מי שאומר שאם שמנו מלבנים בחדיה שלאיסור מאינה בת סו
יומה הכל אסור דחוריה מעשה ליה לשבח: ז קדרה שהיא גבוהה מעשר
יחלב שנתבשל בה מיחד או בזה אחר זה וקודם שעבר לילה אחת הל
מוחקין בהמים תשיבה בת יומה עד שתשהה מעת לעת משהה שאחר שהוחמו
בהמים: **יד עבר שנעשה ביין או בשכר**
א עבר ד דבר נמ בשבח אד הוא שהרי שלה של שלחן מפשים אבל
עבר ד דמתה מפקחלן הם משביח בשכר אובחומץ אם הם הואטם" אם

[illegible]

פרק דין איסור שנפל לתוך היתר

א איסור שנשרה עם ההיתר מעת לעת בצונן מיקרי כבוש והרי הוא כמבושל
ונאסור כולו אבל פחות מכן בהדחה ואם הוא כבוש בתוך עור או בתוך חומץ אם
שהה כדי שיתנו עליהם אור וירתיח ויתחיל להתבשל הרי הוא כמבושל ובפחות מעט
זה הוא אסור לאחר קליפה: ב חום שלבלב ראשון שהיד סן לדחתו מבשלת ואסור
כולו אבל חום שלבלב שני אינו מבשל ואם כן חזרו מבלבו ולא מבלבל ואם מבלבל ואם
רמלו הוא מפלטם ומבשל ואסור כדי קליפה ראוי לחזר שלא יהיה בדבר לבתחלה
אבל בדי עבר מותר בלא קליפה ובדיחה בעלמא סגי: ג כל איסור חס
לתוך היתר חס דסלי ראשון או אפילו איסור צונן לתוך היתר חס הכל אסור
ואתרמה נבר שלא העלון ומתרמון עד שמפליטו בלחתון ואעלו דהתר צונן לתוך
איסור חס שהכל אסור: אבל אם הבלון חס והתחתון צונן אינו אוסר אלא
כדי קליפה אפילו אם העלון החם אסור: ד בדאי בשבלתון התבשל
מעט שהחשב: מלוך מלשת האיסור ומשרבו בלה התבשל אבל איסור בין
חם בין קר שנפל עבה עבה שאעלה אש אינו אוסר לאפדי שלה שהוא כעובי
רוחב אצבע לפי ירך שעלאו נגיח אוחתיכת איסור שעלאה עם אתו כתרהר

[illegible] בחלב שהיא חוץ לרחוב
[illegible] אבל אם יש [illegible]
[illegible] ותוך חמשה הקדלה הרשות
[illegible] אחר לא כדי שיהא בדיקה
[illegible] אם אין בשלהבי ע כנגד כל החלב שבו אסור לאכלו אפילו מדאורייתא
אפילו שהוא שוה בטל אבל אם הוא אחוז אחד שם שאין בו כנגד כל
החלב שבו אינו אסור לא כדי נטילה שהחלב שלבה מה כחושה כחוש הוא בטבעו
ואינו מתמעט מלבו ותוכה איסור כחושה וחלבה הרי שעלה שמה שליה
האיסור מתבטל ולבדר שישלו מעטים שמבטלים דוב מה חתיכה
בעלי אבל שיש בחושה לבטל איסור עדיף נטילת מקום: ו' דבר שיש
בו מעטים בעלי אם הוא אחד אם ואחד אינו התחתון גובר לבד אם עלה אם עלה
אינו אוסר לא כדי קליפה ואם נפלעו) על אם אם אין בהתר ע כנגד האיסור
המבטל: ז' הא דתנינא איסור אומרת חברתה בנושאה דוקא שהאיסור
מוטל עמה כגון שלה אן בשר בחלב אבל אם אין בה איסור לא מה שבלבה
נטילת מקום אחר אינה אומרת אחרת הנבלעת אבל אם נעלו יחד" בדא
כשבשלה איסור שאינו מפשט אבל אם בלשה מן הדברים המשמנים אבל
בגון שומן אומרת אחרת בין בבלע בין בבוגה אובן אם בחוט ואם חמה
ושליונה נוכנת שהאיסור הבלע בעצמה מסתבר ויצא מתחיבה לחתיכה:
ח' כולה שעלה בחלבו אינו אוסר לא כדי קליפה שהקרום מפסיק: ט'
כולה שאינו שחבל מה מתמלחו דינו כרותה מסלקין לאחר כדי קליפה אם
הוא שומן דגיד וקטנות שבו ובקרומות יש לחמיר ולהצריכם נטילת מקום אם
הוא חלב מומש עדיף ס לבטלו ואם הבשר שמולם שמו הוא שמבטלו בשומן
דגיד וקטנות שבו עדיף ס לבטלו. ולפיכך מפקום שבבו כדי שיהא מקום ונטחת
קלטה וכלה לבטל חתיכה שעמה שהיה החלב דבוק בה ונשכן שהרי [illegible]
שעלה

[illegible]

[illegible] ואין ידוע איזו היא טובה מחברותיה [illegible]

[illegible] ו׳ בלא בשהיא איסור [illegible] איסור מליה

[illegible] אבל אם [illegible] אם הדיוטה: יא

זה שקדמו באיסור מליה ועוד הוסיף שאם [illegible] אומרים שיבא [illegible]

דוקא בשהיה האיסור הכתוב למעלה והיה יכול לבעלה משום דמעלה

נאר: אבל אם היה ההתר קודם למעלה והאיסור המוטל למעלה אינו אוסר לא

כלי קטנה: יב גמיעות שמגיעות בר פוסי הגוים אינם שמלאן מותרין:

יג מלח חון הנכרים שהם בקשרה שלבשר מותר לתתם בתוכו: יד מלח

הצלע עמודים כגון המלח [illegible] אם ישים מעט המלח מותר:

קיז איסור מבשלים בשמן:

א הדיסה שבשלה איסור והיו בה ס׳ בשבילו שבשלה בקדירה אינה אוסרת לא

לבו תשבון איסור שבה שאם יש במה שבקדירה מצורף עם הדיסה עמה ס׳

כנגד איסור הבשר מותר מה שבקדירה אבל הדיסה עצמה אסורה

לפי שאיסור שבה אינו נבטל ומותר לגמרי מה שאין כן בדבר הנבלע ונימוח

שאם נבטלים ומצאה בולבוך רוטב שלהם ואסרו מחמת איסורו והחל מן

הקדרה הראשונה שלהם עד שיש בין כולו ס׳ לבטל הדם כולו מותר שהכל נבטל

ומתמעט: ב הדיסה שיש בה חלב שנתבשלה בקדירה שיש בה ס׳ לבטל החלב

צריך ליזהר שלא יסיל שום דבר מהקדירה בעוד הדיסה איסור בתוכה

דהוי שונין שמתחשלה באחרונה בשעה שאין בקדירה ס׳ לבטל החלב ומסלה עמה

הרבה שחלב שבה איסור אסור ואם [illegible] יכולה עד שיעמוד הקדירה:

קיז דין הסלבאל מעיין ודבר אחרים הנמצא בתבשיל

א הנמצא בדיסים הנמצא בקליפתם לא יאכלם מהדיסים שנתבשלו בהם

עד שיעמוד אחר יתן בלהם מים צוננים לעמם ואחר יעמדם משום דחיישין

[illegible] אחרוה ואם היה מרשאמה [illegible]
[illegible] אם [illegible] אסרתן לפי שלחה יד
[illegible] ב צבע ופירצאבו מהמרים המחוסים שמשמן ש
[illegible] אחרים קצה בהם [illegible] ואחרים והתבשילו מותר שאין פליטת ד
[illegible] א אין מולין בשר כשרה בסשר
[illegible] אם שלחה [illegible] שאין אלו עוגים זה אצה ואם
עלאן הם מותר ואפלו היסה האסורה שמיה הרשה והמותרת ראה: ג ואם ה
התנור גדול שמחזיק יב עשרונים וכין פתוח מותר לאפות בו ובלבד שיפנוה
בדר ואם אחד מהם מכוסה בקשרה אז בצעק וכיוצאבו מותר לאפותם אפילו
בתנור קטן וכין סתום: ד בדא בעל הבלחם בה לבשלם בקדרה זה לעצמו
ובה לבשל אפילו בתנור קטן וכין סתום מותר מפני שפי הקדרות מגולה ב
ואם יש שמוטות שלאיסור עלהקדרה שקורין פלה אקורליתן עליה הרי כל
[illegible] ויהו [illegible] את יומה מותר להשתמש בה משום דחא בעינן אחרי: ד
[illegible] חביתה נתוחה שלין שן אסור אבלחם הפת צונעת אפ
[illegible] חביתה פתוחה אז פת חמה וחביתמלוה מותר ואם היה פת שעורים
אסור אם הפת חמה אפילו חביתה מגופה: ה מותר לשאוף בפיו ריחין
כסף דרך שקבשחביתה לריח אם הוא טוב: ו שן טבלין ומבילן שמשימין
בקנקנין יין כסף מותר להריח בהם אבל לבשמים דהבדלה אסור: ז
בשמים שלפני ובלאחי הפרס ומרלה אסור להריח בהם: קט
א חתיכה שאינה ראויה להתבצר שנתערבה באחרות מין במינה יבטל ביבש
חד בתרי בטול ומותר לאכלם אדם אחד כל אחת בפני עצמה אבל לא יאכלם
שלשתן יחד ויש מי שאוסר לאכלם אדם אחד אפילו זה אחר זה: ב
ובשר ביבש שנתבטל חד בתרי אם בשלן כולן כאחד אפילו לאכלם אחד
בפני עצמן אסור אם אין שם מבשלהחלב בצונת טעם ובלע בחלב כות
ואם רצה לבשלן יחדו אין שם מותר להרבות עליהן כדי שיעור פולבשלן ואין בומשום
מבטל חיסורו: קי א דבר חשוב אוסר במינו אבל שהנה והם שבעה דברים
ואלו הן

[illegible] ארץ ישראל [illegible]
[illegible] הבית [illegible] חייס [illegible] שאר
דברים אשר שחטו לימות הרי לא עונין [illegible] כל דבר שהוא [illegible]
מקום מהמקומות כגון אבוץ פרך ומעוף מן בארץ ישראל באותם הימים הוא
אוסר [illegible] שהוא לפי חשיבותו [illegible] ולא הוא אכלו אלא
לפי שיין אוסרין בכל שהן בבל מקום והחמר [illegible] בשאר מקומות
ב בזה שמשתרבו באחרים ויש ונשחטו בטול חשיבות ונטלין הוא שנשחטו
בשונגה ג חנויות מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבילה לקח
מאחת מהן [illegible] לקח יש אשור שהלקבוע כמחצה של מחצה
דמוי חצי בשר העמכר בשוק את ביזנו מותר כיון שרוב החנויות [illegible]
בשר שחוטה דכל דבר ישמר רוב אחריו זהו דין תורה [illegible]
העם שבלא השוחטים ובלא מוכרים ישראל ד רוב חנויות [illegible]
שחוטה ומיעוט מוכרות בשר נבילה לקח מאחת מהן [illegible]
לקח ונשתרבה באחרות ואינה מכרת בטלה ברוב משום [illegible]
ויש לקח בשר מהמקולין ואפילו חתיכה הראויה להתכבד ונמלא [illegible]
במקולין ולא עד עד חתיכות הטרפה ואינו יודע ממאיזו לקחו [illegible]
והמקולין קודם שנמצאת הטרפה מותר שלא נבלסנק בקבוע אחד לאחר
[illegible] וכיון שהרוב בשר מותר אבל לקח מבחוץ אסור ואפילו חתיכה
שאינה ראויה להתכבד שאין הכלבים [illegible] ויטעו בין ראויה להתכבד
ראויה ו בה ושאר דברים החשובים שנתשרבו בה תל שאינם בטלים אבל
בשף הנלו אסטר שאחד מן הרוב אחר שנודעה התערובת אסור ואם [illegible]
[illegible] אבל אם פירש ממלאשרי ז דבר שאינו בטל כגון מות חשיבות כגון
בזה ובריה וחתיכה הראויה להתכבד ודבר שיש לו מהיין שנתערב באחרים
תחת לאחד מהם בשר ובאו ונלמשעמו ולס בשנן שכאבד מן העולם הוא רוב
האחרים שאינו תוכן לעמרה איסור הנך לו ודקא כשאוכלה שארות [illegible]
ביתו דממה נמשך איכא הוא דהתיר ח אבל [illegible] אחת אסור [illegible]

[illegible] אחרים מותרים שהרי הוחזק שלהתר
[illegible] הראשונה בלא שלם אסורים ולא
[illegible] אחר
[illegible] עד שיהא בהתר כי בטל
[illegible] הראשון היה שנתן אין
[illegible] ראשון שנפל [illegible] ראשון
[illegible] ר"ל אחת כשרות ואחרי הנודן שהיו
[illegible] ר"ל אחת טרפה שנמצאת בין ר"ל אחת כשרות ואחרי הנודן שהיו
[illegible] ר"ל אחת טרפה ואינה ידועה איזה טרפה אין הכשרות נאסרות
[illegible] הכשרות מותרות

קיא כלים אסורים שנשתמשו בתותרים

א שתי קדירות אחת שלהתר ואחת שלאיסור ונתנו שתי חתיכות אחת שלהתר ואחת
שלאיסור אם החתיכה היא מן איסור דרבנן כגון שמנו שלנו ונפלו לתוך אלו מותרים
שתי תולים לומר האיסור נפל לתוך האיסור והתר נפל לתוך ההתר ואינו אם
ההתר שבקדרה אינו רובא נגד שלנמה וכן הדין אם לא היה כאן אלא קדרה שלבשר
אחת ונפל אחת מהם שתי החתיכות אין ידוע איזו היא מונחת ולא שלהתר
נפלה תולין אין ההתר רובה נגד האיסור אם לא היה כאן אלא חתיכה אחת מן
מן איסור דרבנן ויש שתי קדירות אחת שלהתר ואחת שלאיסור ואין ידוע לאיזו נפלה
נפלה גם בזו תולין להקל ב בדאי שתולין בבטלו להקל אפילו אין ההתר
רובה נגד האיסור כדי שתבטל מהתם מזה: ד היה ההתר רובה נגד האיסור
כדי שיתבטל בחלבו מזה תולין להקל כיצד ב קדירות אחת שלבשר שחוטה
ואחת שלנבלה ונפלה חתיכת נבלה לתוך אחת מהן אם ההתר שבקדירה ההתר
רובה קצת נגד שלאחת יש בנבלה תולין להקל לומר שאחת מין במינו בטל ברוב אלא
שאם היה הריכוך הין ב קדירות כמין אחד והאיסור מכין אחר אין תולין
להקל עד שיהא ההתר ס נגד האיסור: ה היו כאן שתי קדירות שלהתר
ונפלה שתי חתיכות אחת שלהתר ואחת שלאיסור ונפלה אחת בלסך
אלו ואחת בלהן אלו שהן אסורות הטלו באיסור דרבנן אם אין בשום אחת
כדי לבטל האסור אבל אם יש באחת טהר לבטל האיסור שהיה [illegible]

אין האיסור
רובה נגד ההתר
אבל אם האיסור
רובה נגד ההתר אין
תולין להקל: ב
[illegible] האיסור שלהתר
[illegible] תולין להקל לומר
[illegible] האיסור נגד
[illegible] ההתר
[illegible] האיסור

[illegible]

דיני המלחמות וחלק הגבייה שלגוים

קיצור דיני המלחמות:

א אסרו חכמים בהכרח בית שלגוים משום חתנות ומה אסרו בחסרת שלחן שלגוים

מפני שמקילים בדבר ונוקחים את הבנות המקום שאין שם נתינה

ישראל ואנו שעת הדוחק אבל בתנאים: בתים אין שם מי שמורה בלבד להקל שעיקר

הגזרה משום חתנות ואם יחבל בתנאים יבא למעבר אצלם: ב ישראל

שהוכרח שיקח בנות בזמן שישראל [illegible] בבית בלבד: ד מקום שאין מלחמה

הרבה לדעת המתירים ליקח בת מלחמה גוי אם לא יעשה מלחמה ישראל בתו

ולאחר [illegible] שבלה בת ישראל חוזר בתו שלגוי להכשרן: ה א שמי שיש ב

בידו מה שיש מלחמה ישראל יש בלחמה גוי עושה בת יפה עמו הוי אמרינן שאין

בידו שלמלחמה ישראל מותר לקנות מלחמה גוי במקום שהגוי הרבה בת שלמלחמה

דטון דעשתו שהה יותר בבית מלחמה אי מפני חשינות בשינוי הוא בבית דוקא לו: ו

במקום שנגנו הרבה בבית שלמלחמה אסור הואיל בגיים אין שביים עומדים שם

ונגנו מאור אבל אינו אמור שחטאה גוי אסור לאכול מהמתשלה: ז א בתנאי

אמורה לשלום אפילו קטנה מלחמה מאוד ואפילו שלחה לישראל לביתו ואכלו

שלהם [illegible] ושלבלבו מוחרמים [illegible] אפילו קטנה
בעל הבית [illegible] ישראל זה אחר המשכנת בידו עבדו לא אחר מיפה
לו [illegible] ח ושמא יאמר דבמקום שאין בפלטר מצוי כבל מותר אפילו
את שלבלבו [illegible] ט הגלילים בני הגבולות בני ישראל אין שהגלילים ישראל והפה גוי אין
שהגלילים גוי והפה ישראל [illegible] ישראל [illegible] הגלילים
עד אחד לתוך הגבול [illegible] שאין הדבר לא להיות הבר שהפה [illegible]
י אם אפה תנור עם גוים בם ביום אחד והבשירו התנור עם ן יפס בשני הנעבדים [illegible]
שלשה לחם בשר ומותר: יא את שלישראל שאפה גוי בלא התנו ישראל ובלא קיפס
אסור לאכלו לגוי דלמא אתי לאכלו לישראל ואם פיתת הלחם בשנים מותר לאכלו
לגוי: יב אם אפה גוי הרי בלא התנו ישראל ובלא קיפס אפילו קרמו בני הפתבתר
מותר לחתו ישראל בלא זמן שהפת עדיין לתנור [illegible] בחפיתו עדיין ויש מי שאמר
שאפילו הוציא הפת ישראל הקשה להחזיר לתנור עם ישראל אם הוא משבח: יג מי שאינו
נזהר מפת שלגוים שהיסב אצלבה השיר מפת שלגוים ושלבה שלחן מפת ישראל ומפת
שלגוים היה משלישראל יבצע בה מן היפה ומותר בכל אותה סעודה בפת שלגוים
יד כותח שלגוים מותר ואין חוששין לפת גוים שבו: טו מי שאינו נזהר מפת
גוים מותר לאכול בקערה עם מי שאינו נזהר ממנו והגם שעשה פת עבור מי הנערב
בפת ישראל אינו חושש: יז ישמעי שאומר שהשרמסת גוים והוא בדרך אם ישמת שלישראל
עדיל מילין ומתין:

פרק דיני בישולי גוים

א דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי ואם עולה על שלחן מלכים מלך בלא התנו
אולברכות שבישלו גוים אינו אסור ישראל ובני ישראל אסור מעשה בישולי גוים
ב שיורבי יצר הנאכל כמו שהוא חי עם דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי ומשלם
הגוי אם הוציאו מדבר שיש בו משהו מישם בשולי גוים אסור ואם לא ומותר
ג בשלהי שאפה גוי אסורה אפילו כמו שנו הגי אחר בפת שלגוים מפני שהשומן
נאסר כשהוא בעין מישם בישולי גוי ובלבד בפת: וכן ירקות הנאסלים חיים שבשלם
עם בשר חזיר מפני שעומן שבשר נבלע בהם: ד ישמעי שמותר בשנחוא שלגו
שמלו שאופרוחטלו בדי עבדי: ה גוי שבשל ולא נתבטל בבישולו מותר כיצד גוי

שרעית

[illegible]

[illegible] ראשי חדשים שנעלו ששת החריפה [illegible] כון [illegible]
התנור לבשלבו והיה בבשר [illegible] שהרי לא
ידעו ואחרשר: ז [illegible] בין [illegible] מותר לבד
אם הבשר בשר הנקדרה שם האש והכל. ישראל בשר והגיס בקדרה או שהיה
ישראל ובשר הגוי הוא מותר: ח אין שגירת התנור מועלת לא בסתם אבל בשאר
לאשונין אין שגירת התנור ולא הדלקת האש מועלת ומורדת לא ההשה חקא לבד
חזעה לבשל מחבת בתנור שלגוי עריך שיתן ישראל המחבת לתוך התנור [illegible]
הראוי להתבשל שם: ט [illegible] ישראל קדרה עלהאשים ולקה ובאגוי והחזיר
אסור אחר הגוי לראחכלבן דרוסאי שהוא שליש בישולו כשיולקה: ט אבל
גוי כמחכלבן דרוסאי וגמרו ישראל ישלאסור אחר הוא עשה אוערבי [illegible]
בשר הנסד מרובה בדבר: י הנח ישראל עגגחלים עומעות שלא היה [illegible]
לתבשל עלהם מחכלבן דרוסאי ובאגוו והסך בו ואין יזוב אם יש לתן הגוי
עד שלא הגיע לחכלבן דרוסאי מותר: יא חיים קטנים שמלחן ישראל אוגוי
הריהן כמו שתבשלו מקצתבישולו אם עלאן גוי אחר מותרים אבל חיים מלו
מלוחים מחוסר חיין שחטן לא מיהדוחק לבד אם עלאן גוי אסורין [illegible]
יב [illegible] ופיחתשעישן עד שהכשירם לאחטלה מלוחאינו כרותה
בגזרה זוהה מעושן אינו כמבשל: יד ביצה אשר שרחה לבמעה היה אם בשל
גוים אסורים: יו כלים שמבשל בהם גוי לפנו דברים ששים בהם משום בשולינו
גריטם הבשר ו"ח שאים עריכים ואף לדברי המתירים הבשר [illegible]
[illegible] אם הוא חדש מבשלם ויומפע שאין לאיסור זה שיקר בשאריתה

קיד דיני שכר ושאר משקין:

כל שכר שלגוים אחד שכר תמרים אשלתאם אוש לשעורים אושלתבואה
אושלדבש אסור משום חתנות [illegible] מכירתו אבל אם הבא
הש יכר [illegible] [illegible] פעוד אעלנו לא אסרו

לא [illegible] בשמה. אבל אם נכנס [illegible]
ושתה [illegible] מים שלו בשבת חמי חשוב ומותר לשלח בשר
לקנות [illegible]: ב [illegible] שישראל [illegible] שבגוי אף השפר אסור: ג
יין הנסכים ויין [illegible] בשמנקוס דבר שאינו עני
לאנשי עכו: ד [illegible] ומן החמץ שלאשר אסור לקנות מהם אם [illegible]
יקרים מדמי היין שאנו חוששים שמא שירב בהם יין בדא בשמוכרי [illegible]
אם ראה שמוציאין אותו מהחבית מותר [illegible] ולאחר שיין שמא שרב בו
יין שאם היה משרב יין בחבית היה מותר לקנות: ה יין ראוסס שאוסרים לרפואה
מותר לקחו מהגר אפילו שלא מהחבית אע"פ שדמיו יקרים פה יין משום דמין
דאית בה קנידא לאחרים עשיה: ו עיר לבי זהר ובדוק ולחקור בשכר ובמשקה
שלדבש ששין הגוים שבאו אם עתנים בהם עמרים שליין: ז שמן חבש
שלגוים שותרים וחונם מותרים משום בשולי גוים ולא מעשום עשוי גם הגלגל
חמין שלהם: ח הקטרין והקפלטות והחבטים שלהם הבאים מותרים והוא
שיוחה שמוציאים אותם אחר מהאוצר אבל הנמכרים בחנות [illegible] ש
שמא אילף שלהם [illegible] וכן זיתים שלהם הבאים מותרים אע"פ רבים הרבה
עד שגרעיהם נשמטה ולא חשיב שמא אילף עליהם יין" ואבל שלא יהיו חבוקה
בחבין שלהם: ט השבים שלהם אפילו לחות הרבה עד שמנטפות מותרות
וכן כל הבשלים שאין דרכם לתבלן יין וחומץ וכן פלות שאינה טרופה וכן
ציר שלגים שישבו מובית וכן עלה שלחלתית מותר: י אסור לחמין
קודם שלחלתה ומרית טרומה וחולין דהיינו מיני דגים קטנים מעורבים
עם דגים טמאים מתערבים שהם שהם ואינו ישל להטרים ובשאים שדרן
לטהרים שנתבלבלן יין והמ"מ לאסור באסילה אבל בהנאה מותר ואם ידוע
שהבלבלו יין אסורים אפילו בהנאה: יא המוריים בבלקוס שלא [illegible]
לתוכן יין מותר לקנות מהם ומן להסקדו אבלם ושלחו עבדים: יב הרשב"א
היה כתוב מהשמש [illegible] הייחרון [illegible] שלו יין הרבה [illegible]
בשר [illegible]

[illegible] היה
יין יקר שהאוריים
[illegible]
[illegible]

קשו דין חלב תבינה חמאה:

[illegible]

קיץ דברים האסורים

א משקים שנתבלו אסורים חכמים וחיישין שמא ישתה ונתשכר והעובר
ארם ונכשל שאין נתשרם מצמן ביטול מותר: ב צריך לזהר שלא לתלות
ולבצ יחד חפץ שקשה לנרעת: ג צריך לזהר מזיע הראדם שלא ישתה אחר
חזק שזיעת הנשם: ד צריך לזהר מלטף משת בפין עמה ושל עליהם ויין יבש
שלמו שהין ולחיתן כפ יח תחת שהין שמחעגב ידו במעורם או בסס רשות
יתן יבר לחם תחת שהיו הישה חפט הזישה ולא יתן תבשילו ולא משקים תחת הי
המטה חפט שרוח רעה שורה עליהם ולא יעשון סכין בתוך אחלא או בתוך עצ
שמיח יטל אדם עלחחזה ויחת: ו אסור לאכול מרבלים ומשקים שעשו ע
שאדם קצה בהם כגון משקים ואוכלים שנשרבו בהן ריח רע ונחרי
סרוחה וכיוצא בהם וכן אסור לאכול לאחר אכילת הדבר הנוחים שנפשו שלאחר
קצה בהם כגון שלים שלבית הכסא וכלי זכוכית שמוקיצים בהן וכיוצא
בהן ובלא יאכל בדרכם אחרות ועכבלים מלוכלכים שלא בנגב לתשקצו ח
נשמוניכם: ז מסוכנת אעפ שעתרת בשחיטה המדקדקים מחמירים לעצמם שלא
לאכלה:

קיץ שלא לעשות סחורה מדבר אסור

א כל דבר שאסור מן התורה אעפ שמותר בהנאה אם הוא דבר המיוחד
למאכל אסור לעשות בו סחורה חוץ מן החלב [illegible]

[redacted] א׳ יין [redacted] מקום שהפקיד אצל נכרי צריך
שני חותמות אבל [redacted] ודברים אחרים כגון בשר
וכן החותם והצורות [redacted] שאין מוחזקים כשרים שהפקיד ידו בזה
הכי מותר בחותם אחד ר״א שאף בדברים שצריכים שני חותמות לא אמרו לא
בשולח ע״י גוי שאינו יודע צורת החותם אבל מפקיד שעשה צורות חותמו די
בחותם אחד כיון ור״א ואף השולח אם הודיע לחבירו צורת החותם וגם אחר
כגון שהודיעו לחבירו די בחותם אחד; ב׳ כיון שהחותם כרחוי שני חותמות ב׳
בדברים שצריך שנים ואחד בדברים שדי באחד אין צריך לחזר אחריו לראותו
אבל אם חזר על חותמו אסור אפילו עשה שני חותמות; ג׳ חותם אחת
חשוב בחותם אחד שתים הוי כשני חותמות ודבוקים אע״פ שיש בהם כמה
אותיות לא חשיבי אלא כחותם אחד כיון שקובעין חותם בפעם אחת; ויש שמקום
שגוים מומרים וגוים שיודעין לכתוב אין מצויין אלא בתו שמכיר א׳
הכתב; ד׳ מפתח וחותם הוי ב׳ חותמות אבל בדברים שדי בחותם אחד אם
לא היה בו אלא מפתח חשיב חותם; ה׳ אם שלח ע״י גוי סירך בלא חותם אם
חתיכה אחד מהן שנטל הגיד כשרה וכן כל חתיכה שעבר
הוא ~~[illegible]~~ כדרך שישראל חותכה ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ עקור הישראל כגון בכטולת חוט אחד זה
וחוט שהלב החזה וכיוצא בו; ו׳ שלח ע״י גוים בהמה או עוף שחוטים בלא חו׳
אותם אסורים שאין סימן שחיטה סימן לסמוך עליו; ז׳ אם שלח ע״י גוים
בלא חותם אם אותו מקום מעבר רבים מותר שהוא ירא אחד מהעוברים
ויתגלגלו [illegible] בלא שלח ע״י גוים בלא חותם; ח׳ הלוקח בשר
[illegible] אחד מבני הדרכות נאמן עליו אע״פ שאינו מוחזק בכשרות ואין
חוששין שמא יחליף [illegible] ישראל [illegible] נאמנים בדבר [illegible]
מי שאומר שאם הוא חשוד לאכול דברים שאין דרך הרבים [illegible]

חשוד

[illegible]

קיצו החשוך לדבר איסור

א הרשוך לחכות דברים האסורין בין אם הוא חשוך באיסור תורה בין אם הוא חשוך באיסור
דרבנן אין לחשוך עליו אם ואם מתחרט שמו לא שבעשה מדברים שהוא חשוך עליהם
ב אם היתה חשוך לחכות דברים אסורים אבל אם הוא חשוך לאכרם מרשלה אינו ואם
עמו [illegible] שילה לחיות מותר דאמרו שמאה שהוא אם משבעלו: ג מותר לחשוך משלו
לחשוך לחכות דברים האסורים כדי שיתקן או יבשל לו (לאחר שיש) שמנה חלפנו כון שה
שהיו חשוך של הגדל ואם שתן לבני שלשה אמקתן הוא חשוך לחכות דברים האסורים
כדי שיתקן או יבשל לו (לאחר שיש) שמה יחלפנו כון שאינו חשוך לבגדו ואם לבני
לבני שבחשוך בשקטו והוא חשוך לאכול דברים אסורים אסור שמא יתקלקל מה שלקח
לו ויחלפנו בשלו כשהרי שתן לאכלתו החשודה שבהאסור אסור שמשה מחתנה ורוצה
מתקנת אתה ומפר מחלקת לו רע בטובו הוא לפוסקית החשודה כשמים שבו ש
מהאפשר ומחלקת לו רע בטובו: ד החשוד לדבר אחד אינו חשוך לדברים אחרים
פעמה שעריך לאותן דבר חשוד אם שלו כגון מי שהיה חשוד לאסור חלב בתקום שמתקן שתן

[illegible]

[illegible] ר"ה חשוב [illegible] ארבעים [illegible]
[illegible] חמש שין שמ [illegible]
בשנה ה' וחשוב על שתי [illegible] מעבר לכל שבטיה [illegible]
[illegible] שחינו [illegible] נאמן בשחר [illegible]
[illegible] דבר [illegible] ר"ל ה' חשוב [illegible] שלו [illegible]
ל' [illegible] ישראל [illegible] שלא יהרגו ישראל [illegible]
[illegible] מסוכן שלא יטלו בשרה ונאמן [illegible]
[illegible] אינו עושה יין נסך: יב האנוסים שנשארו בארץ שהם מסרם מתהגים [illegible]
[illegible] נעמים ואין בו רשם להשקות [illegible] יין סומכים [illegible]
אוסרין יין במומן: יג המוכר לחבירו דבר שאסור באכילה אם עד שלא אכלו נדלו
יחזיר לו מאה אלף ולא יחזיר לו הדמים ואם משאכלו נודע לו מה שאכל
ממנו יחזיר לו הדמים ואם משאכלו עדיין מה שאכל אכל והוא יחזיר לו הדמים
ואם [illegible] הלוקח לגוי או השליכו לכלבים ישלם לו דמי כל חטה ואם הלך לבית שאין
אמון [illegible] מדברי סופרים אם אם היו הטרות קודשים מחזיר הטרות ומשלם דמי
ואם אכלם אכל ואין [illegible] מחזיר לו כלום: יד [illegible] אינו מודה מחזיר הכל
לעכו"ם ואין בו דין מכירה כלל: טו [illegible] בהמה [illegible]
[illegible] כהונן לזכן כמוכר [illegible] שאסורים מוכר [illegible] המוכר דברים האסורים מעבירים
אותן [illegible] אותן ואין לו דין תקנה עד שלא יגלה למקום שאין מכירים אותו ויחזיר [illegible]
בדבר חשוב אם שחוטה [illegible] ויעמוד [illegible] בדבר חשוב שודאי עשה [illegible]
[illegible] אינו אם [illegible]: יז [illegible] שמשלחו מחייבים שהיה רועה [illegible]
[illegible] אכילה [illegible] שחוקר [illegible] אותו [illegible] בטור [illegible]
[illegible]: יח [illegible] מתרחת ידו אין לו [illegible] לומר שוגגה [illegible]
[illegible] שאינו [illegible] מתרחת ידו [illegible] תקנה שילמד [illegible]

[illegible]

יקב דיני טבילת הכלים

א הקונה מהגוי כלי מעודה שמתבשלין שלשלתות או כלים המלוכלים באבר המינים
חייב. שהם חדשים צריך להטבילם במקוה אומרים שלא הטבילום שהרי: ב צריך שיהא
הכלי רטוי בידו בשעת טבילה שאם מהדקן בידו הוי חציצה ואם לחלוח הוא בטל
אין לחוש: ג שרף על טבילתו ואם הם שנים אין יותר מדבר שלא הטבילה כלי
ד טירפדיש ששוטפין שהם קדרה אינם טעונים טבילה הבלטאדלנ"ש טעונים
טבילה מפני שעתיקין עליהם המאכל עדמו: ה מבין שלשתיטה ישראל שהמר [illegible]
צריך טבילה: ו כלשון שושלו הישוקים שבריאלמחוק שבעמידין [illegible]
טעון טבילה: ז כוס שלבקה מחוזר בכלשון צריך טבילה: ח השולחן שוכר
כלי והגוי אינו טבילה הבלטאס ישראל קטמה הגוי והשאילו לחבירו [illegible]
שבור מתחילה ביד הראשון ושמו שאומר שאם לקחו הראשון לעצמו מעודה [illegible]
לחבירו קטנים וגדולים אין צריך לטבילה: ט משכן גוי כלי של אסכרה [illegible]
הגוי שרוצה לשקשן בידו טעון טבילה שרבה נתנלאו ישבילו בלא ברכה אם יקבל
כלי חדש ויטבילנו עמו: י ישראל שהיה כפף לחומן גוי לעשות לו ממנה פלו אינו צריך
טבילה: יא ישראל שהבר כלי לגוי והגיר ולקחו ממנו צריך טבילה הבלאס משכנו
בידו וחזר ונתנו ממנו צריך טבילה: יב צריך להטבילו דהכלי: יג צריך להטבילו
הקדרה קודם טבילה: ואם לא הטבילו אם מקיד עליו חרס ואם שפשף ונתן [illegible]
עדיין מעשה שלקדרה שלא יכול לעשות עי כך הוי מושלמו שאינו מקבל עליהם
חרס: יד אין מחבירים קמן עלבטלטלים: טו אם השבילבלים שגוי עלהם
לאם טבילה: יז אם שכח ולא הטבילבלים מבע אומרים יש יכולים לגוי [illegible]
ישראל ממנו ומותר להשתמש בו: **קלא סימן הכשר הכלים**

[illegible]

קשב דין נותן טעם לפגם בכלים:

א נותן טעם לפגם מותר: ב קדרה שחיטה בתיומר דהייכן ששהתה מעת לעת
ונתבשל בה האיסור הוא נותן טעם לפגם ואסור אמרו חכמים בגמרא
אשה אחת בת יומה בין שבעה מאיסור ובא לבשל בה היתר בין שבעה מהבוצר
לבשל בה בשר או איבר: ג יש דהא דאם שחיטה בת יומה דוקא
שהקדרה יפה ומרי מעמה כל שמעמת איסור הדבוק בה אבל אם לא הדיחה יפה
שהאיסור הוא בצין אינו נפלט בשהיית מעת לעת: ד קדרה הבלועה מעשר וחלב
אם קודם שעבר לילה אחד חיממו בה מים חשיב כבלוחד ונתבשל בה איסור
ומונים מעת לעת מעשה שהיחמו המים מה שאין כן בשאר איסורים: ה איסור
מעשה שנבלע בכלי שדרכו שלא שתמש בו בהתר מונעו בכדי שלא יעשה
בה תר שישתמש בו כמו קדרה גדולה וחבית ואיר אחרים הלא מותר לה שתמש בו
לבתר לה אם שהוא בן מלא לבו שאי אפשר לבוא לידי ניתוסף פגם אבל אם הוא מרבי

שמשתמש

[illegible]

הלכות יין נסך

קובץ א׳ סתם יינם שלנו אסור א״א אסור בהנאה וזה״ל [illegible] ב׳ אסור
לשתות מרחץ מקום יין לתוכה שחין בו סכנה: ג׳ יין מגולל שלנו שנעבו הגוי
מותר ומאמתו נקרא מגולל משה רבינו ע״ה ראש: ד׳ יין שמשבין בו דבש
ובלבלין אם נשתה טעמו מתחלתם אינו נאסר בשבעה: ה׳ הבשיל שישבו
ונגע בו הגוי אפילו קודם שהגיעו חין במשום יין נסך: ו׳ חומץ שמצא שמנשלו
בשמשלטין אותו על הארץ אינו נאסר בשבעה: ז׳ אם מעה הבורה יין
שנתחמץ עד שמנשלו בשמשלטין אותו על הארץ ואמר ג׳ ימים לתפרש נעבד
גוי אין לאוסר לשתות: ח׳ טיה בבוסר נאסרים בשבעה גוי: ט׳ פירות שנותנים על הגפן
הרעעים שלנו שלדרכו אינם ולא נעבדו בשבע נקורה פסח ראשון ושל אסור

[illegible]

[illegible] אם יש בהם טומאה [illegible] בלא הוי המשכה: יח אם מיבלא מן הבית שם יין וכיון בשבילו הרי עניים
[illegible] בלא הוי המשכה: וכן אם נתן סל לתוך הבית חובותיו דרוכה מקרא המשכה כיון
שהיין עלול עכשיו לתוך הסל ונבדל מהרי עניים וחזרם אבל אם לקח הרי עניים שם
היין בלא הוי המשכה ואכילו אם לקח בו ביחד מוחר להחזיר המוחר: יט בנות הטהר
עניים דרוכים שומרת בבית הגוי ישלח אסור שמא המשיך הרמה: כ בת שהיא
סת ומה ומלחה ולא שיך בה המשכה וירד מהמה יין והרי עניים ביחד לתוך סל שני
הבית שהיין מסתבן בו אין שבמה שמבת תורת מן בלא בלמ מ ה שבמל מבבר: ואם
עבים

[illegible]

קונד מי הקדש עושה יין נסך ודינו מעתה גוים בחביות

א תניא נמי שאינו מקבל עבודה גלילים ומשמשיה אינו אוסר יין במגעו לאחר שתייה
ב ובתוספתא דהיינו שקבלו מתנות ולן בר שמעון ולא קבלו מנסכים אוסר בשתייה
ג הלקח עבדים מהנו ומלו וטבלו מיד אין מסתכלין ביין שנגע בו אותו בשתייה
ד אשה שעדין לא נתגרשה ישראל ולא סמכן שמתה גלילים מעתה: ה בנו הקטן שנולד ברשות שראל ומלו ועדין לא טבלו הרי גלים אסורים היין בשתיה במגעו
מגע הקטנים מותר אחר בשתייה כיון שמלו אע"פ שעדין לא טבלו [illegible]
טבלה לשם עבודה יש מי שאומר אבל עשה יג אפילו עבר רבו ולא מלו [illegible]
בן קטן: ו מלמדו שאינו עובד גלילים ויש אסור בשתייה ומותר בהנאה ומגע
ביין שלהן שווה לדיין שאוסר בשתייה: ז ושמי שאומר שכל מקום שאמרו בין
שלהן שהוא מותר בהנאה ואסור בשתייה מגע עד שנגע בו הכותי כשהיה הכותי עובד
גלילים אבל אם לא היה אוסר ובגמרא נמי שאינו עובד גלילים שנגע בו [illegible]
אין שומסה שבהתחלה הוא מותר בשתייה וכן כל סיתא בזה: ח משוך בערלתו אינו
אינו עושה יין נסך ומומר שעבר שהוא מה לעשות יג במגעו ושאין לומר ששב ב
ברשאובה: ט האנשים אשר הטעים ב שבהם אינם יודעים זה מגע אותו יין
שהם חשודים עליו אינם נאמנים עד שהם אומרים בשעה אבל ממנים שלשאחרים

י מגע כותי לאסור בהנאה צריך שלשה תנאים אחד שעבדן לבן לאחרים תיכף
דלאחר ברבור הוא יי"ן לאסורי נסכים ועבר מתר שנ ש ידע שהוא יין שלשי
שלישי שלאחר עוסק בדבר אחר: יא כיצד הנעה שאוסרת הגוים ב

[illegible] אסור בהנאה [illegible]
[illegible] ישראל [illegible]
וגו' מלחוטס [illegible] יא אתנ[illegible]
חו לחנות [illegible] ויין [illegible] ואכשרו [illegible]
[illegible] דמי יין המשתכר [illegible]
ידו לחבית [illegible] שה יא שלשתן [illegible] מותר בהנאה: יב [illegible] שמשמו ידו לחבית
שלין ותפסו ידו קודם שלקטה ולא [illegible] לתחו החבית [illegible] ליד
[illegible] מידו מותר בהנאה: יג חבית שניטלה ממנה הבלזא והכניס בה גוי אבטן
עד שנעשה יין טלו ותפור וכן אם הוציא הבלזא והחזיר בה בקבה היתה טגנתעד
היין שהא שלא שכשך אבל אם אינה עוברת כל גופו השופים בעין שהאלו נשכשך
כשמוציאה הוי כמו כוחו ומה שנשאר בחבית מותר אפילו בשתיה ומה שיצא אסור
בשתיה: טו אין שוטה שבתה בחבית שישבו אצל חבית שלין וכבתה ישראל אחרין
ואינה היין יצא זרק מקב שהבלזא מחבל בו מותר אפילו בשתיה: יז אם נכנס
גוי הבלזא ולא יצאתה היין לתוך הבלזא ארוכה ועברה הדופן ונכנסה בתוך היין אם
הבלזא רוחה מהודקת בחזקה שאקר היין אבל אם היתה מוחזקת בחזקי
מותר: יח ישראל שאומר שאם אחזגוי בכלי מתן שלין ושרשו אצל שלא הצהו
ולא נגע בו נאסר שהרי היין מלחזו הבלי ה ולא שכשך ולא נגע מותר: יט מדרך
גוי הבור שישבו בקר אן שהיה מטמה עכ פי החבית הרוחתכ ישתנוח הלתיחה
אן שטלה חבית וזרקה בחמתו לבור מותר בהנאה ואסור בשתיה: כ כותי
שנפל לבור שלין והעלהו ונשם מת מותר בהנאה ואסור בשתיה אבל אם עלה חי אסור
בהנאה: כא ישראל שנפל לבור שלין ושלחגוי ידו ואחז בו והוציאו ושלא אחר
היה שם ששמר שלא נגע בין מותר אפילו בשתיה: כב חבית שנדקה לארכה
ויקיסגוי ואבנה כדי שלא יתפרדו החרסים הרי מותר בהנאה אבל אם נדקה
לרחבה ונתן ידו עליה והכביד עליה עד שהדקה ומנגי יציאת היין מותר בשתיה
מפני שאם לאחרון נגע ודוחק יין החבית לא מעשה לביה אבל אם קא עבד שהרי הא

לביה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

יקבה יין חבא שכר וכח כחו

[illegible]

[illegible]

[illegible] מותר [illegible] בשרי יקנו לבני

מותר [illegible] ג' [illegible] מותר אעפ"ו בשתיה והוא שאינו

מבין [illegible] שזרק מים [illegible] אם [illegible] ודעשאיין אצבעות מבין

במקום אסור בשתיה ואם אינו יודע אם כיון למקום אם לאו מותר: חבית שמלאה

מכלי שבידו לכלי שבידו ושל היינא אסור בשתיה ושל שמלאה מכלי שבידו

לכלי שבידו מותר אפילו בשתיה ואם נדבר הכלי נאסר היין: ט השביר גוי יין

שלו ממקום למקום והוא אוחז ב' הטמר בידו בין שהיה הטמר מלא אוחסר מותר ואעפ"

שהיין מתנדנד שמין ויין טסוק בכן: י היה נושא כלי מתוך בית יין ושל הולך אחרין

אם הוא חסר ולא שמשכו מותר בשתיה ואם הוא מלא אסור בהנאה שמתנענע ואם

הישראל הולך בצדו ונטל לה אינו מלא מותר שאי אפשר לו שלא ילאכו ואם היה

שם הכלי במקום צנום אפילו מלא והישראל הולך אחרין מותר: יא גוי הנושא

חבית אפילו על כתיפו ובלבנו יצא מהיין לחוץ שלא בכוונה מותר בשתייה אפילו מה

שיצא לחוץ דמחוי שלא בכוונה לא נגרר:

קטן דין יין שנתערב ביין נסך ודין ניצוק חיבור:

א המערה יין לתוך כלי שישבו יין נסך ואסור אלא שאסר בהנאה שבכלי מעלין

אדרי העמוד הניצוק מחבר ביניהן שבכלי העליון וביניהן שבכלי התחתון ומוחק כחלו

יין שלהאיסור מעורב בשלהתר ואם עירה יין יטף שקרוס שנגע בשלהאיסור הטפיק

ניטל ליורד מהיין שלהתר מותר: ב הא דניצוק חיבור הנ"מלי בהסר מועט

אבל בהסר מרובה כגון שהעלה מהחבית כלי שיש בו ג' מותר: ג ניצוק בר ניצוק

חיבור: ד אם הגיו מערה יין מכלי לכלי או לתוך שפה או למקום אחר אין

דרך נ"ס יוד בכך והכל מותר בין מה שיצא לחוץ בין מה שבפנים אבל אם ירד

ישראל או גוי מערה לכלי אחר לתשמה ובאגוי ונעבקילוח הכל אסור: ה המערה

יין נסך לתוך כלי שלגוי שלא הודח ואין בו משקה עושה אתשעירה בו אסר בשתיה

ואת שעירה מעלו מותר אפילו בשתיה: ו קטן שישבוקיהן שלהיים ואין שם

נגיר השק

[illegible]

[illegible] הקילוח לא נאסר רק עצמו: **[illegible]**

א"ה אומר לחברו מעשר יין אם הוא בודאי אם אינו מה שדו שבבר
הוחזר לבעליו אבל אם ראשון שמעשר אל מעשר יין אחר אם הבעל מה
אבל אם חזר ביה ולא אמר כן לבעל אחר בעוד ראשון שרוחקו ואל אחר אינו עשר
אם הבעל מוחזק או אומר אינו ידוע אבל אם שהן שקוקה בהוד אל דמיא אוא שיאמר
לו מעשר יין בעמך אושאל ידעת רבוטס לחבר ואם שהן ואם אם הכחיש ואמר שמעקה
תחלה לחבשבל שהוד יתי לא לתת יישב ולחשבבו לזכור אם הוא חמרי נאמן: ב
בדא בשעשה עמו בחנם או אמר בשכר והוא בעבר שלא יעבוד שבידו כגון שאומר
שמעשר באומן שבשרו דבר מועט אבל אם שבו הדבר והוא בעבר שמעבוד בל
שכרו כגון שאומר שמעשר בשבשתו נאמן אבל אינו עתה בידו ונם לא אמר לו בבבר
ראשון שמעשר: ג עד אחד נאמן בחיסורים להתר אבל לא לחיב מיד: ד דבר שאין בבר
הקשת חיסור לא חשש שמא אינו גוי או יבא שמו ישמעאל ואמר שעומד עלי הקטן
מכין שבא לשאל דשת שמירה: **הכנה**

מקום שיש בו יין ותיחד גוי שמה:

א גוי שמטלו דשם היין אבל בשתיו אשלו שבה מושמת אסור בהנאה אבל מי שהדר
בבו שאינו גוי מותר ליתר אעבו יין בר שותין לאמן מעמטבון שבו ושלא בדי מלא
יותר אפילו בשר שבטלה גוים ואבלו הודישו שהוא מלא אבל אין מבקידין אבל יין בבבר
יחסל. ובבו תיבו אסור אם הוא לזמן מחזבה ואם עבר הבקר אסור בשתיה ב גוי
שנמצא בבית שבו יין אם יש לו מלאה עלאותו יין כגון שעשאו אבותיקי אסור
ואפילו היה יין חתום בחותם אחד אבל אם אין לו מלאה שלהיין אפשר שלו מלאה
עלי שיל בשלהיין והבו שמן המלאה עוד אם לו היה שמר בבר היין סמוך לו מעשר
בבדי קיש ושידים ואבלו אין בו שום חותם מפני שמאחר שהוא והיו שיפוד ישראל
יינו ירא לגנב ואבלו נמצאבדין קנף שבבל בשלות עלי כי היין מאחר שאינו תלוי
לומר מחשבי החבורה לקחו ושמפין: ב בית שיש לישראל וגוי יין בתוכו ונכנס הגוי

[illegible] שאסבא ומדיל לבכנס אינו יכול
לכנס [illegible] הגרי היין אסור ואם היו מקבלים [illegible]
[illegible] בשעטיה אעפ"ו הן מתוחות והמלה
[illegible] אפילו הבית מתוך
[illegible] בית ש יהיה ולבן [illegible] היה ש"ל דל בחותו מקום: ד' בית שאין
[illegible] ונמצא גוי [illegible] אם אין [illegible] ואם הוא נשבע
[illegible] אם אינו נתפס כגנב אסור בהסה ואם הוא [illegible] כגנב ש"ל הנעשה
מתוך בשתיה: ה' היה בשוק חביות יין ונמצאו בתוכם אם הוא חבוי חבש שאינו מת
שנפל הטר עליו ואם מעאה ונטל הוא נתפס כגנב מתוך בשתיה ואם לאו אסור

בעזה: **קכט דין המניח יין ביד גוי:**

א' המניח גוי בחנותו ויצא הוא שמה לבית בקפיטה הוא מקבקרון והמתין עם הגוי
והלך לו לבה הו לבית הסרחן אן שה יה גוי מעביר לו חביות יין מסוקס למקום והמתין
לבדו עם היין ויצא מגוחר אעפ"ו שהה זמן רב מפני שהוא יחיד בבל ששה עתה יבא
ירחב" והוא שלא נודע שסגר הגוי החנות א' ש הרחיק הקתן והפיסה בעצמו
ופוקס לרחותו בדא ש יש דרך שקלתון שיכל לבא עליו פתחוס שלא ירחנו וכן
בשלבית המרחץ הלך דרך שקלתון בעצמו שלא ידע הגוי שהלך לבית המרחץ
אפילו אם ראה שהלך ליכנס לבית המרחץ יודע שלא ימיד לבא וכן אם אמר לגוי
שהיה בחנות שמור לי יודע שנפתלה משמירתו וכן אם אמר לגוי המעביר החביות
לך ואש אבא אחריך אן שהודעו שהוא מוביל אם הוא חבויות בתוחות כיון שנפלו מעינו
אסורות ואם הם סתומות אם יש בהפלגתו שיעור כדי שיכל לספיר מגומת החביות
כולה בין שהיה שלבו יעבר שהיה שמיד ולהתיר ידה והיעבר אסור: ב' האדשרי ומשיב
דרך עקלתון דוקא כשהגוי לבדו אבל אם הם שנים אז יותר אסור שאפשר לאחד מהם
לשמור הדרך העקלתון והאחר יגנב: ג' האדשרי בחביות פתוחות לגמרי ובאם סקם
הלל בפיה אז בחנות שאין לו רשות לבנו בחביות עמוקה אבל בגעבר חביות המקום
למקום לא ואפילו ה' אם אסרה אסורה אחר שיכל לבא עמו ולא ירא כבל שיטלנה שמא
ונמר להחזיק את טומת שלא תבול: ד' אפילו הוא שהוא מסלב אם החבית
בקיקר והוא בשמן שיש הלבה עוברי דרכים לגנב בין הנתות מוחלר שהוא יתירא

חכתש תגחה ורק מן מה
מעובר
תגד מעובר דרכים

משנרי דרכים אפילו אם היה הגוי: א המוסר [illegible]
אפילו בלא שחוק שום יהודי בשר אפילו הדיוט [illegible]
המפרש והוא ירא לוסרבו ב ויש מי שהחמיר [illegible]
ואז שחוב אפילו מעט כשנכסי אבל [illegible]
אסור: ג ישראל וגוי שהיו [illegible] ישראל קובלתם ישראל [illegible]
[illegible] ואינה היין שבסיה שם הגוי אם ישראל [illegible]
שליו שעמוס והיין [illegible] אחד מותר היין אפילו אם שניהם [illegible]
שהיין אינו בעיניהם בחזקת שומרי שבת מראי: ד היין ושביס ישראל וגוי [illegible]
[illegible] ושמעה ישראל שקורין לבה והלך שם להתבלבל ותר היין אם [illegible]
עקלתון שיהבל לבא עליו מתחום אבל אם היין שותים ביחד כגון אחד ויין [illegible]
השלחן ויין אחד חוץ לשלחן והשתה הגוי לבדו שלא השלחן אסור ואת שחוץ לשלחן
את שונה פושטו ידיו אסור ושחוץ לפושטו ידיו מותר ואם אל הוי מותר ואתה כל
החביות הפתוחות שבבית אסורות והסתומות מותרות אבל שהה כדי שיסור
המגונה ויחילה ותגבו: ה ישראל ששכר בית בחצר הגוי והעמיד [illegible]
הדלת והכניס הסריח בטבעות ושבר ולא סגרו בסתמה והגיע ולבוף יסים הגוי
הגוי שלא היה סגור בסתמה והוציא הדבר שהוא מותר: ו בית שישראל וגוי
וגוי דר לבדו וישראל דר בעליה ואריבה מהעליה לבית ויצאו שהם בחלה לחצר
חתן ו והכפד והזר הגוי וסגר המפתח ואחר בא ישראל אעפ שאין לישראל [illegible]
לא דרך הבית ואם לעבור שלא יראו הרי המתות שבבית הישראל בהתירו שלא
סגר הגוי לא בלדעת שהבר נכנס הישראל לביתו ולא משחר בחוץ וכמדומה שהוא
קדמון: ז גוי ששמר בקולב שמגת אריה ומחדו נחבא בין חביתין ושבר הדלת אל
אחרין מותר אפילו הן פתוחות מפני שהוא אומר שמא ישראל אחר מבא כאן ויראה
כשאנו: ח גנבים שנכנסו לגרמקי ופתחו חביתין אם ריבנו העיר גויים אם
ואם ר ובן ישראל מותר ואם רוב ישראלים אסור בשתייה ומותר בהנאה ואם יש [illegible]
ביהודים שבור לבדם שאין לך גויים מפסיקים אותם אחר רוב בני השבור אשר
שרובם הם ערלים ובמקום שהגויים לא נגיע ממון בחבית (מגיחין) אחר [illegible]

[illegible]

[illegible] לא צשצילה מטון ז'

וכשרה [illegible] חיב שמלבשין [illegible] ישראל בשעה שעשאום

[illegible] מנעמה שלבשו מחמדות

[illegible] לא ולא [illegible] אבל מחמדות שעשאו ח

חוישיה לבן: אגוי שנמצא [illegible] מסתלהשלה מדיך

[illegible] אבל גוה [illegible]

מכחיס אחרה לבסך אבלזונה ישראלית במסיבתגוים יונה שלהזונה נב אסור:

הכיח יין בבית בחלון פתוח ובאגוד והכמס שם זונה ומגר הדלת אחריו ואת בבה

הישראל ומסח יינו כמו שהוא שה שהמותרו: יז חיב שהלקה ברא שי ותלותבו) ישראל

בגוים אעפ שחבות כתות ת עומדות סמוך לחלון שלבו ותוך פישוט ודין מותרים וכ) אסיה

בגו שלישראל למעלה מגגו שלבו ותלוקים בוהרתה בוטה שם ייבו אעפ שידו מונחת שם: יח

חבית שלין סעור בהר ומרחת בעבר עיר שרובה ישראל אם יש בהר מחשולות נס כרי

חבמי מים שהין מעמידים אחרה לו בחה ממקום אחר מותרת שחין לתלות לא בעיר

שעיר אחת בעבר אם אין בהר מסר חגמי מים אסורה שאם תלון אחרה בחבקבוצות

שאם גוים ואם מלאת בעבר עיר שרובה גוים אם חבהקבוצות ישראל ויש לו לבאשם דרך

ישראלית שלא תלבע מותרת אבל קרוב הרבה לעיר שלבוים עד שמוכיח קרבתה שה'א

מעיר לעיר שלבוים מיחין הקרוב הלבים אחר הלוב ואם לבחן הין אסור בהטאה ומקנה

שלמלאה יום בא ישראל ולא בא ס"ל אף הין מותר והיה הוא עלמו שלא דלון דמבאגוים

עמידשו הבעלים: יט חבית שלין שמעמדת בבמה שלישראל ויש פרמים אחרים שלישראל

סמוכים ופרמים רבים מהם לשבוים סבבותיהם אעפ שרחוקים מישלישראל החבת אסורה

דאשלבו בתר ליבא אעפ דאיכא קרבא דטוכה דשלישראל היה ואעפ כשאין שם שלישראל

[illegible] אם אתבבם: הה להקל בגון שנמצא בפרמו שלבוי אעפ שיש פרמים אחרים

שלבוים איתיכא פרמים רבים שלישראל רבים מהם אם מלבו רחוקים מהם הולבין להקל והוא

ש יוצא בתר בין ההרים שאינו מעבר לשבי דרכים האלו הכי אסורה שרבעוברי

דרכים גוים הם ושמא מהם נפל והמ בבקבוק אבל חבית שאין דרך עוברי דרכים לתוכה

כוצאתו אין תלים בהם: יט עדות שנמצאו מושלבים בדרך אם רבשופטי יין ישראל

מותרים

אם תא ויקלו

מן יקרה תבל מותרים אם הם

מותרים אם הם [illegible]
אסורים שאנו [illegible]
מוכרחים שבחקם שהם [illegible]
ישראל שישנו אין בחוץ שנו "ונתן החדר [illegible] אחד" [illegible]
[illegible]

[illegible]
ר מאיר [illegible] אין בידנו אם הוא חלום בחוכם בתוך חוכם או מחוץ וחוכם
בחביות שלחם חבב לא בחביות שבעץ מפני שיכולין להוציאין מבין הכלים ולא יגע
[illegible] בעדות שבקב יטלנים להוציא אין מכין החמורות אין מהם הקטר את שיכם בהתחיל
שבעין אוכל העאד בשלם שהם [illegible] מגבהון ויתעם כיהשלם: אם הקיר בין
בחוכם אחד אסור בטהרה ומותר בטהרה והוא שיחד לוקין ארזיה: אין מבדלים
וכן אין שלנו שנירבנים מבדים אחרים מבין רבש ושמן וכן אומרים שלנו מותר להקיר בין
בין בחוכם אחד: ל כיצד הוא חוכם בתוך חוכם פתח הבית בבית שאינו מהודק כדרך
אקוקמין כבחדס וטח בטיט הלא חוכם אחד היה לו מהודק וטח עב ומלמעלה רא חוכם
בתוך חוכם וכן אם יר כי חטאך הלא חוכם אחד הנקפי הנוך לתוכו ויר שלנו הלא חוכם
בתוך חוכם וכן כל שנו שמשמה מבדים שאין דרך לבאים הרי הם כחוכם אחד והטיחה
או הקשירה חוכם שנ: ה שטקשדים משוטים הוי כשנ חותמות: ו שתי חותמות
הוי כשנ חותמות ורמוסים שהם שיש בהם סגלה אחת חותמת לא חשבו לא כחוכם אחד כין
שקוגעין חוכם בבית אחד במקום שמחזיקים מוכרים ונוי שיודעים לבתבים סבבים
לא לבי שמכיר הכתב ל מפתח וחוכם אחד הוי כשנ חותמות: ח חותמו בשנ חות
חוטמות ואחד עליו ולא הכירו או שמצאו סתור אבל חוט שיש לבאר עליו
לא הם הודיע לישראל שנשתלח לו שה וח חוכם בשנ חותמות אבל שלא הודיעו עין
הנסתרו כין שמצאו הישראל השנ חוכם בשנ חותמות מותר ומה כבון הדבר להחמר
צורה [illegible] החוכם בדי שיחזור אחריו: ט ישראל ששכר או קנה בית בחצירו
שלנכרי ומילאו יין [illegible] ישראל דרך שהעגל שהשה היין בחצר ואין עליו לא חוכם
ולא מפתח מלחתר וחפי היה הנכרי דר באותו חצר אבל אם לא היה ישראל דר באותו
חצר אם היה בית ישראל מכתח וחוכם מותר ואבל שני חותמות ואם לאו העגל שהיין

[illegible] אלא [illegible]
נכרית [illegible]
שלישראל [illegible] על
מותר [illegible] ישראל דר
[illegible] שיכול [illegible] נומר
היין [illegible] עלין [illegible]

קלא [illegible] כדי

א ישראל שעושה יינו שלנכרי בטהרה כדי שיהא מותר לישראל בין שמכרו לגוי לישראל ולא פרע לו מעות בין שלא מכרו לו אלא שהוא מטהרו כדי למכרו על ידו לישראלים אם נתנו ישראל בחצירו שלאותו נכרי עצמו והישראל דר בחצר מותר אפי' בלא חותם אפי' אם גם העכו"ם דר שם' ואם אין הישראל דר באותו הער' אם דר ישראל באותה העיר והבית שהיין בו פתוח לרה' מותר אם יש לישראל מפתח וחותם' ואם אין הבית פתוח לרה' אעפ' שישראל דר בעיר או בעיר שכולה כותים אפי' הבית פתוח לרה' אסור אפי' בחותם תוך חותם עד שיהא ישראל יושב ומשמר ויוצא ונכנס הרי הוא כיושב ומשמר' בדא כשהיין בבית העכו"ם בעלין' אבל אם נתנו בבית כותי אחר מותר במפתח וחותם' והוא שלא יהא עכו"ם האחר כפוף תחת יד העכו"ם בעל היין' שאם הוא כפוף תחתיו מפני שאם יבא ליגע ביין אינו רשאי למחות בו הוי כאלו הוא ברשות בעל היין' ואם רובלי ישראל רגילים לבא לעיר ואין לה חומה דלתים ובריח בענין שיכולין לבא שם בכל שעה [illegible] חשוב כישראל דריס שם ואם הבית פתוח לאשפה או שיש בחצר כנגד פתח הבית חלון פתוח לרה' או שיש לישראל דרך כנגד פתח הבית חשוב כפתוח לרה' ואם כתב העכו"ם לישראל התקבלתי אם כשיבא ישראל להוציאו אינו מעכב עלין הרי הוא כיינו ומותר במפתח וחותם אפי' בעיר שכולה עכו"ם ואם כשבא ישראל להוציאו אינו מניחו עד שיתן לו מעותיו דינו כאלו לא כתב לו התקבלתי" ב עכו"ם שקונה יין מישראל ומחתמין אותו חותם בתוך חותם ומוליכין אותו כמה ימים בספינה לבדם מותר

קלב שלא ליהנות מיין נסך

א כותי עובד אלילים שנגע ביין שלכן [illegible] שאסור [illegible] מותר ליקח דמין מאותו הכותי שאסרו את אותו הכותי ימכרנו ויתן דמין לישראל' ואם מכרו הישראל לכותי אחר

[illegible]

[illegible] שאינו [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] עדיין בחיי מעשה דעתו ב"ד ונא סר [illegible] ומה כמוהו: פתח
יינם" בא כשמדד השדה בכלי חבל אם מדד לפי הכוהנים שיש בו שבלת יין אין לחוש ומדה שבדה
הכוהן והיה הכוהן מנדד הכלי אם היה מונח בחרס באו שהיה [illegible]
מנה נדרים ליקח חמרים וחקר ימדוד: ג' פושטים ישראל שנמשו מלאכה [illegible]
לה הבית שלהן בשכרם מותר של [illegible] אם על [illegible] נשכרים מותר
ואם מזקן בלוה בשכרם אסור: ד' מי ששכר פושטים שנתי שלם ומסר להם מזונות [illegible]
יין סתם ואם אמר להם אחו ושתו מתנו עמו ואם נתנם לה הקלים לו אם [illegible]
מותר אעפ"ש שיחד לו דינר [illegible] ביד [illegible] אם הקלים לו דיו [illegible]
לו יהא דיר זה בדרך עד שישאלה לפושטים ואם חשב עמך בתחלה אבל אם נתנו לפחות כדאי
עבדו אם ישכרן לו מותר: ה' ישראל שיש לו יין ונתרין ליכל ממנו חלק דיו [illegible]
לבו ביום למלך בשעת אעפ"ש שהכוהנים נותנין נסך והוא חוזר ונותן לו דמים אבל אם לא
היה ובמקומי לא נתן למלך: ו' מלך שהיה מחלק יינו בעם ונתקה מהם דמיו לא יאמר ישראל לבתו הא
לך קלף זוז והכנס ותתני באויר המלך כדי שיקח הנוכרי שהתבו בשם ישראל לא יתן הכוהן לו מים למלך
אבל אומר לו הא לך מתנים זוז ומלטונים האוסר: ז' ישראל שהיה נושה לבני מגה והלך ומכר לבני
יין נסך והביאו לו דמיהן הם מותר: ואם חלקו שיסכר למותן לו עד שיאמרו אלם אין יין נסך
שיש לו והביאו לך אעפ"ש שהוא אמתם יינם ומכר והביאו לו הם אסור מפני שהישראל [illegible]
כדי שיסרע מעמו חובו: **כלל שלא להשכר ביין נסך**: שנשתנה [illegible]
א' כשם שאסור למכור אמתם יינם [illegible] כן אסור להשכר לו [illegible]
מלאכה. אבל אמתם יינם אם ישכר לו אמורין אם [illegible] לו [illegible]
אינו בה נאה" ואם נתן מבנו מ עתה בשכרו שאם [illegible] אם מתן [illegible]
ולא: אם לא [illegible] אם ישראל [illegible] אבות [illegible] אבל אם [illegible] אם [illegible]

[illegible]

פרק יד שנתנסך ונתערב:

א יין שנתנסך לגויים שנתערב ביין שלהתר אוסר בהנאה עכ"ל שהוא בדא בשהו רק יין המותר
עכ"ל טוה שלין נסך אבל אם עירה יין נסך מערער קטן לתוך הצור שלין אפילו עירה כל היום כולו
ראשון בטל עירה מהחביות שהעירה מה מותר לאסור או מהאסור למותר הכל אסור מפני
שהעמוד הוירד מהחבית בטל: ב יין שחוט אסור לא בשתיה אינו חוקר לא בששים נתערב
אתם יינם ביין מותר הא חוקר בשהוה בשתיה ומבר טוב לגויים ונוקה דמי היין האסור
ומשלמים המלח ויהיה בשאר המלח המעות וכן אם נתערבה חביות שלין נסך בין החביות
הכל אסורים בשתיה ומותרים בהנאה ויעלך דמי אותה חביות המלח כשיעמוד הכל לגויים וכן
בדבר שלאתם יינם: ג מים שנתערבו ביין אם מים בין אבל מבטל שאם אינו מינו
בדא שנפל המשקה המותר לתוך המשקה האסור אם המשקה האסור לתוך המשקה
המותר ראשון בטל והאשורך מערער קטן שהוה מריח ויורד מעט מעט ואם נת
ערבה המשקה האסור עד שיש בו כדי לבטל אוסר ויחד יהיו המים אסורים עכ"ל שהיין
נמצאים אותקרובבלבלים: ד בור שלין שנפל לתוכו קיתון שלמים ותלה, ואחר כך
נתבר יין נסך לוחין אחרין ההתר בחלמיו והמים שבלו משערים אם ישנה פדי לבטל אחרי

[illegible]

הלכות כלי המת

קלון באיזה כלים יש לחוש משום נסרך

א כלים שהן מכוסין לקיים בין שהם שלגין ולבזבוכית ושלהבן ושלאבנים
אם אינם מחוברים מבחוץ הוסב בטס ומותרים בין שהיה תחת השמים בין בדבר בין
שלא הין מחופין והחדשים אם דרכם לשים בהם יין בשעת שתיה וכל שכן אם הם ישנים שלא
שתו שנו בדגו בתשמישין קולף חוץ והחוטר ומשכשך מותרים לאחר שה לקלף מתחלה
ומנין ג ימים והוא הדין לכלים שלגו שמנבהם הכותי בשוד בנוד הין בלוקה שלהם ; ב
כלי שנקב ונסתם בשעת אוכל נדון כבלי מחופת ; ובביאה בשכר שהוא מאחת משמ סבוב
הבר ול הן לודין כלי מחופה ; ג כלי שהוא שווה בשעה אין דינו כמחופה דשעה לאחר ;

[redacted]

[redacted] והחמירה שצריך בנקיים הדבר [redacted] נקיים כל זה

[redacted] יותר ואפילו באין מכשך לנקיים והמתלבה מחלה במשקין ביד

[redacted] ורק והלוקים אחר א' שבעתה' זבולות את כל ירוקים ויבש כתר מאני

[redacted] מחודרת צריך אבל שבעם או שחורים אם הם חלקים שאין בהם סדקים

ויש כלי [illegible] בקערם דינם כשאר כלי חרס שאינם שוועים: ז' כלים שאין

[illegible] צריכין נקיים צריכים עוד בין שלקחם וישנם מהגויים שהם שלגוים ונשתמשו בהם

הגויים [illegible] ומ"מ ובצרי' מי להו אתלוהם אתים: ח' יש מי שאומר שלא החמירו

[illegible] נקיים אלא בכלי חרס בלבד ויש מי שמתיר שאבן ושל עור ויש מי שאומר אבן

ושל מתכות ובן ראוי לנהוג: אבל שאר כלים [illegible] כלין מחמירין בו במקום שמכשרו לו

נקיים: ט' עדות אין חשובים מכשך לנקיים שהרי אינם עשוים לא להנאת [illegible] מרובת

לתכות אבל חמת שלגוים כיון שהיין כתוך בו תמיד [illegible] זה חוזרים וממלאים אותו דין

מכשך לנקיים: אבל [illegible] שעומד בין [illegible] אין כיין שהוא בהם [illegible] לא מהלך לבי

שעה ושוה ומעדה [illegible] אין לה דין מכשך לנקיים: י' כל יעור [illegible] צריך שיוסף

עוד [illegible] בתוך כלי מלא מים שלשה ימים אחרים: י"א [illegible] שאמרנו

צריך שכשך ברוך להדיחו במים: י"ב [illegible] שצריך [illegible] שצריך למלאותו מים עד

גדותיו וינוח בו כ"ד שעות [illegible] כ"ד שעות ישפכם והמים מותרים ויתן בו

מים שנים וינוחו בו כ"ד שעות וכן יעשה [illegible] וחמ"ש שלא [illegible] או [illegible]

אין בכך כלום ואם עמדו בו המים כמה ימים ולא שפכם לא עלו לו לא ליום אחד ואם שפך

המים קודם שעמדו בו כ"ד שעות לא עלו לו אותם המים: י"ג [illegible] לקיום אינו

בולע יותר [illegible] אם [illegible] וחדושו [illegible]

י"ד כלי חרס שנשתמש בהם יין נסך [illegible] הפיק [illegible]

[illegible] בתוכו עד [illegible] אבל [illegible]

[illegible]

כ"ל

[illegible]

[illegible]

[illegible] שוק וכלי חרס
[illegible] עתידים בהקנאה [illegible] שיטין חוץ מ
חדש שגרו שרוחו כלה כל לטהרות ין שבדים (חשלו מן) [illegible] חוץ ל חדש אין בכל כלים:

קלון א המשלה ביד גוי כלים המחוברים ביין אחר לטהרתם בחזקת אחר כדישיה אעפר אם
הנמצא [illegible] הצנעה ין ו שמו שמעריך [illegible] אם יש הצורה גדולה [illegible] לשמה וכם נבדל
הצורה [illegible] הרשלו גדולה אין [illegible] לטהרתם שבו לטהרתם.

קלון יין כאשר שהושם לכלי שלא נכשר:

א כל הכלים האסורים מחמת יין אלגוו שהכנס בהם ישראל יין קודם שהבשלו (ולהר
בהשאו) אטלו הוא ונשבר בזמן שלא עבר עליו ל חדש ואם הוא כלי שאין מכנסן לתוכם לחנות ר
אחר נמד בעינו שלשה כל שעות ואם היה בין מעורבקתן שלמים אם בדים ששה מלאים
כמדקלמה הקנקן מותר אטלו בשתיה: ב אם דרך עבים בבית שלגוים שלא אבש ירדלתר
שהרי הדר עבים והזגים ש בהם כ כנגד קלימת הבית אבל אסור להשתמש ין דרך נקב שאין
אלגוי ירדבו שהנקב אסור והיין יוצא משם עבוט מבלי תערובת הדר עבים: ג יין ש ע"ה
לקנקנ גוי שלא הוכשרו (אחר הליק אוכו ין) ונירבועים יין אחר מרובה שהיה לו בקנים
אחרים כשרים אם יש בין השנים כדי הראשון הכל מותר אטלו בשתיה (אם יש בין
מים כדי שיעור ששה חלקים כנגד קלימת האסורים גם כן מותר הכל בשתיה ואפ שלא היה
מים בין הראשון): ד כלים האסורים מחמת יין שלגוי מותר לתת לטוסבן מיסבן שבר
בין שעור משקים ואבר שוויה בתחלה לבלוכו היין שנבלע הכלים וכן מותר למלוה בהם ל אסור
יין בכלי אסור לא שבר לתתבו ין פעם אחרת עד שיכשיתו: ה אין גוי מלא נאמן בהכשר כלים ל
האסורים:

קלון הכשר כלי היין:

א שבתשלאבן שזפתה כותי ופת בה יין בשעת עשיתה אז שזפתה ישראל ופת בה יין ונעבה הגוי בעד
משקה טופח עליה עד יבה עגב ואם דרך הגוי בעיתה אין לה בעגב לא קלקל הזפת ואחר כ יעב
אז עדיו בלא קלטה אז ישנה ל חדש ושלעק אם שזפתה הגוי ופת יין בשעת עשיתה אטלו לא
דרך בה אז שזפה ודרך בה אחר אז שזפתה ישראל ופת בה יין ונעבה כותי בעד משקה הטופח
עליה דין אחד לכם שעדיק קלטה ונגבב אז עדיו בלא קלטה ואם יש נעורת שלשתן בין שר
לפתי אז בלאו בגדים אין דולה בעגב לא עדיכה מלגו (ערוך הגע לה) ושלחת שזפתה הגוי (ופת)
בה יין בשעת עשיתה אטלו לא דרך בה אז שזפתה ישראל ופת בה יין ונעבה הגוי בעד משקה טופח

[illegible]

קלט דיני חלילים וניטולה ודין כליה

א ליטס אסורה בהנאה היא ותשמישה ונויה ותקרובתה בין שלגדולי בין שלשרץ
אסורה מיד ושלשי אינה אסורה עד שתשבר והשלישי ונטהה בין שלגדולים בין שלשרץ
תוכס אסורים עד שישתמשו בהם ותקרובתה משהניחו לפניה ונשה מעכו תקרובת נאסר
ב חלילים שלשרץ אין לה ביטול אבל שלגדולי ותשמישה ונויה ושלהם ביטול ותקרובתה אין להם
בטול: ג איזהו ותקרובת נוי כגון שמדליק לפניה נרות אושטה לפניה בגדים ואוכס לפני
ותקרובת בלשון אחרון הלב עבר הזבח כולו כל מינו משחט כגון בשר שמנים ופטרת
מים ומלח אם הניחו לפניה לשם תקרובת אסר מיד אבל אם שאין מקריבים מפנו בפנים אינו
אסור אלא עשה מעכו כשן ובזה אוכלין אריקה המשתברת והיא דרך לעבדה באותו יום
אעפ שאין לעבדה בזה הענין כיצד ליטס שעובדים אותה שמוקשקשים לפניה במקלות שיצר
מוקל

אמתש ותקרן מן
יקריה תבד מוקל לפניה

[illegible]

[illegible] אחינו [illegible] אחרי [illegible] צבן שהקב[illegible] [illegible] אינו חייב ולא שאל [illegible]
והם עבדו בקשקושיהם [illegible] זה יא דרך עבודה חייב ולא שאל [illegible] שעבדה כ
דרך עבודה בין הם הוא דרך עבוד אן דרך בדרך אחינו [illegible] [illegible]
[illegible] עבודה להשלם ולעשה אינו חייב ולא שאל. [illegible]
אפשר אין [illegible]
אין שמוע [illegible] הפרוסה לעבה אמור לשאל ועשה שהם [illegible]
ואפשר גוים ומלה שאינו דרך עבוד וכל שאינו אחרון מהמרגיל הם [illegible]
והם לאו מוהר" ושר המרגלים כל מה שמועה שבהם אפשר דרך בעיון [illegible]
מה שרואים שמהפשין אותו בגלים (ערין) לא נכנס מוהר שעין לא נעשה הקלובה. [illegible]
ומשרבעות ואלו אם מישמן דרך עבוד אקורים ואם הם דרך בעיון [illegible] [illegible]
על כתבו ובני כמו עבר אשון מוהרים: ח הכברה שעתה לאהבים עות הים שאין מקלים [illegible]
לעשים לא יהיה לאהבים: ט ברות שלשה שמחלקים לבטה ביה הם אורים והם משבחן מכר [illegible]
מוהרים דעין שהם בעורן עמו זרו ביטול: י תמיכות שעה שנהם לבטה [illegible]
הקלובה: יא מלבושים שלעשים הכהנים כשעבשים לביתבי עי שלה ן ולא נו שלבי והבלבי ביטול
אינם עריכים ושמי שמעריך ביטול: יב כלים שאחזן בידו והמחתה שמקטיר בה משמשיהם
ועריכים בטול והם מכרים הנו אומשרן לשרל זהו ביטולם ואם שאין זהו ביטולם: יג [illegible]
שלבו אקורים לבר מעוה דשבת והנוכה ודבה וכן תבשיטי הכהנים לא יהיה מהם טליתה ולא שום דבר
מעוה פנשים דמאוסי: יד לא ישתנו בשרל שלקרים אחד מיהן שלא יהיה משומן עבר ושמי שמומר
אסור להנות בעורך בגין גוי אם בהבשיטיה אם בהשמשיה ובשר למטר לה תשמישים בגין מה תות
והמוש מעשות ואין בקשור מעי גוי חוץ מיסר הדיינים ברמתרים והם תשמשים אבה כמה שיטל
להשמט ישמנו: קכא גוים ומשמשיה הקלובה אסרים בבשר ואם שהם נתערב אחד מהם
אפילו בשל כוכן אסורות והם אחד מה שנעבל הראשון נתערב בשנים אחרים ונשאר שלשה
אחד בשנים אחרים הרי לו האחרים מוהרים" וכן אם אחד מהתערובה ראשון כבלים אם נשאר
בשנים שנאבד מהשלם כלהנשארים מוהרים לה נתן בראשם שהם ביחד אבל לא מאחד בגין
ובלבי שלא ייהנה אדם אחד מהם השמי שאחר אחר שבן שנים לים הבדל אם נשאר

קכא דין הצרכים אסורות עכ:

בברים מוהרים

א כל הכלים הנמצאים בבתים אסורים לפתח ח בשם גוים מנשו המנאים בבתים

[illegible]

קמב שהתלידים ותשמישיהם אסורים בהנאה:

כסם שלגוים אסורים בהנאה כך בהנאות הבאות ממנה אסורות אפילו אם אדם אסור ליהנות [illegible]

[illegible]

[illegible] ליהנות מטלטלותיה: צ מכאן [illegible] מותר מפני ש
[illegible] אסור [illegible]
[illegible] אלמנה [illegible]
[illegible] אסור [illegible]
[illegible] מותרי: ג נשא אלמנה [illegible] אסורים
[illegible] אסורים
[illegible] אסור [illegible]
[illegible] מותרים" גרף את בהמה אש [illegible]
[illegible] הז מותר שהרי עדי האיסור הכרו להם" ה קשרות וכופות אחדיות ונטלטולות
שבישבן היינו בעני גילוים הרי אם אסורים בהנאה שהרי דבר האסור בהנאה עשה אותם
ו מת שבי שלה שם עלבני נחלים עלעני גילוים מותרת כיון שמשמשו בחלים הלא חיסור אסור
בשרות" ז קדירה שנשלה בעני גילוים ובעני הדרי הבשיל האסור ואם עבר [illegible]
שבשלה שמבשלה מחמת עני האיסור שיין לאבאן שני ההתר ומעמא מוק את הבשל
ההתר ומוקמתו באיסור: ח אבריחים שקיעבאשולה ואינם עריכים לאמן מותרים אבל
שעלה ובן אבריחים שעריכים לאמן אסורים והקן עצמן שבל אשה מותר מפני שהשוף מבי
עני ומיקום אחר" ט האשרה בין שקיותה [illegible] עבדתה בין שהיתה גילוים מותרת
תחתיה אסור לישב בצלה ואם יש בדרך אמרת קצרה כמוה אסור לעבור תחתיה ואם בהן
עבר [illegible] כשהוא רץ: י מי שבביתו תוכו ונגד מטתו תוך ד אמות אסור שלא יהיה
מותר" אם טלו תוכו אם גובה הבתים שקרים לו הדרך ואחר בנה שם" ביתו גילוים מותר
דרך שם ואבן אם קדם הבית לדרך אסור" ויש אוסרים בבל בוטה: יא מותר [illegible]
[illegible] אשה רק ירקותיו ביסודה החתר שהם עריכים לעבדו ביסודה בשמרים מפני שאם ה
האשרה שהוא אסור שם הקרקע שהיה מעמדת בורמי ביתקות אם לעמוד אם שהבב אסור
מותר גורמים לה מותר בבטלים" בסב שזה שנבנה בבבל שבלבל מותר בזרע אחרת
ומרה שני טומה בבר ש יני גילוים [illegible] יב מיבן שמר יסודותיו בעשות
[illegible] בבר לשתתן ביום תבנס אסור בידוע שיש אשה: יג מיבן מדלק שרגילים ביטוב
[illegible] גילוים [illegible] מותר [illegible] מדרתן שיש בה גילוים מותר לרחוץ בה

[illegible]

א מ[illegible]

וחותו הע[illegible] אליל ואיעוה ברשות ירה[illegible]

מחצת [illegible] בהמה ושל אליל הכל אסור בהנאה [illegible]: ב

[illegible] שמעמידים בה אליל ואם עבר ועשה שכרו מותר אבל בונה [illegible]

[illegible] מותר שיש בה חותה הכסה: ג היה לאליל כיסנגה חומרחן והעובד

[illegible] היא לכהניו מותר ליהנות מהם שלא במוצה ואסור ליהנות מהם במוצה אם

[illegible] במוצה שם הבהנים ואם אין הטובה היוצאת מהם לכהנים מותר לרחוץ בהם

[illegible] במוצה אולן הגנה והמרחן לאלילים לבדה: ד חלילין של אליל אסור לספוד בהם:

ה חנויות של אלילים אסור לאסור מהם: ו נבחים שנטעו מכם לאלילים אסור לאכלה:

קמד דיני ע"ז מה דינם:

א דמי [illegible] נידי ישראל שמכרה אסורים אבל אם מכרה גוי אסילו מכרה מי שעבדה הדמים מותרים ודוקא שהדבר ידוע שמכרה לעשות רצונו בדמים אבל אם אינו ידוע שלמום שמא מכרה לקנות בדמים אליל אחרת והרי המעות מוקצין לאלילים ואסורים:

ב אם יש בידי ישראל אלילים ומכרם לגוים בהקדה ומכרם הגוי לאחר קודם שיפרש לזה בשדל הדמים מותרין בדי עבד"י:

קמה

איזו אלילים מותרים בהנאה:

א [illegible] שאין בו תפיסת ידי אדם ולא עשהו אדם אע"פ שנעבד הן מותר בהנאה לכך ר [illegible] לגבי לא נאסר וחטא [illegible] שנדלדלו ונדיין הם במקומם ועבדום שם חיים מחוברים וכן העדות והמעיינות שנעבדים שלא נעקרו [illegible] במשמעו ולכן הרועין וחצלים והשחות [illegible] שהוא ענב' אסורים בהנאה: ב דבר שאין בו תפיסת ידי אדם שעבד עצמו מותר בהנאה כשרו אסור בנגעה: ג בית שבנאו מתחלה איזה תיבת עצמו נעבד וכן המשתחוה לבית בנוי הן אסור בהנאה היה בנוי וסיידו וכיירו [illegible] עד שיוחזר נוטל [illegible] והחידוש החידוש אסור בהנאה מפני שעשהו [illegible] ואחר

הבית

[illegible]

קמון אין עד יש לה ביטול ואיך אין לה ביטול

[illegible]

[redacted]

שלא להשבע בשם אלילים

א המודה [redacted] בשם אלים הרי לוקה ואסור להאכילה בשלחן (בין לאוכל בין) שלא לאוכל:
ב שם חיים שלכותיים אין חייב להאבידם: ג אסור לגרום לגוי שיזור אם ישבע בשם אלילים:
מותר להזכיר שם אלילים השבעה [redacted] מותר [redacted] ואף
מותר להתלוץ בשלום:

קמח אין חני האלילים

א שלשה ימים לפני חגם שלכותיים עובדי אלילים אסור ליקח מהם ולמכור להם דברים
המתקיים ומותר למכור להם דבר שאינו מתקיים כגון ירקות והבשר עד יום חגם ובן אסור
להשאיל ולשאול ולהלוות להם ולהלוות מהם לפרעם ולברוח מהם מלוה בשטר אע"פ שהמשכון
חבל מלוה על פה עדיין מהם מפני שהוא כמתיל מידם ובשעת מידם הקיבה אבל אם
בשעת [redacted] תשיב כמעמל מידם ואם היה מלוה ברבית אבל במשכון [redacted]
ב שבר ושאר ושל ביום חגם אסור בהנאה אם כשאר ובשלשה ימים שלפני החג
מותר בהנאה: ג אם היה חגם עם אחרים הכותיים ימים הרבה גאה ד' אין פלאחים
ביום אחד [redacted] אלא אחרים אסורים עם שלפניהם: ד בזמן בחרן ישראל
תבל בשחר אחרת אינו אסור יום חגם בלבד: ה אסור לשלח דורון לגוי ביום
[redacted] אלא [redacted] בלילים [redacted] ובגוי שלא [redacted]
דורון לשרל לא יקבלנו מהם [redacted] לקבלו [redacted] אין
לקבלם [redacted]

מבלי

[illegible] ראש: ג אסור [illegible]
להקדים לו [illegible] שלא יתחלתנו ויעמדו [illegible]
[illegible] אסור [illegible] ומסת עכו"ם והבחים מתרים [illegible]
יהיו קשורים זה בזה עד שהם היו קשורים שמא ד' מתב [illegible] אבל [illegible] ישראל [illegible]
בהלכה מותר לשאת ולתת עמו ומחזיר אסור והם ישראל [illegible] בני [illegible]
אסורי: יב יה שהין [illegible] אלו אמורים [illegible] אבל [illegible]
[illegible] מותר לשאת ולתת עמהם ביום חגם ולהלוותם ולשאול [illegible]

קונטרס

דיני ירק:

א עיר שעושים בה ירק לציום הגם מתקנאים מקומות והובים שבר
לשבר לוקחים מותר לילך אחרתה לחתוך לה ואסור לרכשם בתוכה ויש לה
מותר לרכשם אתוכה: ב בדא באסמאי אבל בעיר מותר ואם הלך בעיר
מותר: ג הובים לירק שלבותים ובוקחים מהם בהמה עצים ושטחות שבעיר
ושדות וסרטים והמסר ושבלה בערטחות שלהם: בדא בלקח מבעלה בית שאין [illegible]
מסם אבל לקח שם מן התור אסור מפני שהוא נתן מסם ובמסם לשלם שבר ולקח
בהמה עשר פרסותיה טה אחרמבה ולמטה ואם סמות וכלים לקח ורקבו לקח מעות וכלי
מתכות יוכם לים המלח לקח שבר לא מעלין ולא מורידין: ד אם המסם הוא [illegible]
ואוכלים ושותים אותו ואין קונים ממנו לא הקרבת אלילים ולא עייר מותר: [illegible]
ליד שמוסרים שם אלילים ומקבה אסור לישא ולתן עמו שאנו אומרים אלים מסר [illegible]
לילים בוד ישראל אסור:

קנ להתרחק מדרך ארוליים:

[illegible] להתרחק מדרך לילים ד אמות: ב ישבלוקן [illegible] לילים אין [illegible]
[illegible] לקח ישוח להסיר הקש ועשבים המעות מפני שנראה [illegible]

[illegible]

[illegible] אין מוכרים לגוים בארץ ישראל בדבר
המיחוד בו [illegible] אבל מוכרין עבדיהם שיקון וקוצץ: ה אין מוכרים להם בתים ושדות
בארץ ישראל אבל משכירים להם בתים ולא שדות ובמורייא מוכרים בתים ומשכירין שדות ובמה
מוכרין אלו ואלו: ט לא ילבוש ולא ישכיר לגוי כותיים ביחד בשכונת היהודים אבל לאחר חג
בשעה מרובה למכור אולם בשר בלמה שירה ולא חיישינן שמא ימכור ראו ישכיר הוא לאחרים:
י אין במקום שהתיר לה שכיר לא תתירו לא לאחר ויתאבו אבלה לדידה מפני שמטעם
לתרבו אלהים אחרים: יא אסורלתן מתנותם לכותי שאינו מכולן: יב מותר לפרוס עניהם
ולהאכיל רעבהם ולקבור מתיהם ולהפרנס [illegible] ולגרום אבלהם משום דרכי שלום: יג אין מונעין
גויים מלטול לקט שכחה ופיאה: יד חסור לחתר בשבת חטלו לומר בפה טחחמתי זה בעורתו וקל

וחומר

[illegible]

קנב

[illegible]

א אין מושבעין בהמה בפני שקורות שלשותיה וחד אמרי בגמלא לחיבה שלהם אבל אם
משודים בה אדרבה מפני [illegible] נשיים שלה מותר: ב לא יגיחד ישראל [illegible]
שהם משודים על שפיות דגים: ג אם נזדמן לו בדרך כותי חגור סיף עוקלו [illegible] היו
עולים בעמייה או ירדים בירידה לא יהא ושרחם למטה ובתו למעלה לא ישתה לפניו
לעולם שחק לו לדיין אותה הולך אם היה צריך לילך לפרסה ואמר שתי פרסאות אני
הולך: ד לא יתיחד ישראל אלית עם כותי אפילו הם רבים ונשות הם עמהם

קנד

דיני מלדת

א נברית לא תיכוד בישראל אלא בבה לביה ואפילו אם היא מומחית לא תיכוד לא תיכוד בן ישראל
בביתה ואפילו אחרים עומדים עליה אבל בבית ישראל מותר לילך ולהיות אם אחרים
עומדים עליה או ירחים ובמים והוא שלא יסתכל ממנה לשם ובלילה: ב ישראלית
לא תיכוד בן כותי אפילו בשכר ולא תיכוד בתו אחר היא אחרת לגויה שאין מ[illegible]
בשכר ומחול:

קנה - אם מותר להתרפאות מגוי

א כל מקום שיש בהם סכנה שמחללין עליהם שבת אין מתרפאין משום שאין מומחה
מומחה לרבים דאי ישנין לשמיכות רמיס ואפילו אם הוא עמהם אין מתרפאים
מגוי עליהם ששה לא חישינן בהא ואם אמר אם פלוני יפה אורני יכול לסמוך עליו הוא
שלא יקח ממנו אותו אם אבל אם בא לרפואתו בחינם מותר והוא שלא ידע שמשביר שם
גויים אבל אם ידע שרואה ומותר ומסכנה אפילו אם אין קרוב אפילו סתם לחש אבל אם
שמאי משביר שם אלילים: ב סתם שבת לרפאות את ישראל ואם קח ממים אותו
מגוי שהם שאלילים אסור: תבל אם אל קח מגויים אלו אם מאיבן זה ומה הזכירו שם אלילים
אעפ"י שאי נאחותם מיס אחותו אינן מעוות אבל שאלילים מותר כיון שלא תלה הרמא בגויים

[redacted]

קכז: אין מעבירות יהלך ואל יעבור:

א כל העבירות שבתורה חוץ מג' עבודה זרה ושד"ר אם אומרים לאדם שיעבור על אחת
מהם מתחייב שיעבור ואל יהרג ואם יראה להחמיר על עצמו ולהרג רשאי אם הכוחות
מסייעים לו לדת אבל אם אינו מסייע לו להשתתף ויעבור ואל ייהרג: ואם הגיע שעת הגזירה
אפילו חשד קלת דמשאמת יהרג ואל יעבור ושלא בשעת הגזרה ואנוסין אין הכוחות מסייעים לו להשתתף יהרג ואל יעבור: ב אסור לאדם
לומר שהוא כותי כדי שלא יהרגוהו אבל אם אי שלא ישרוהו שהוא יהודי משעה מלגזור
בשעת הגזרה מותר כיון שאינו אומר שמאמינו: ג מי שנתחייב מיתה מותר לברוח
לבית אחר כדי להציל את נפשו: **קכח - מא אסור להגיל:**

א הגיע שאין בינינו ובינם אלא דרך אחת בהמה דקה מישראל בא"י באמצע שהדרך עוברת
שלא ישראל וכיוצא בזה אין מקבלים להם המיתה ואסור לתת להם [redacted] למות שבין
חצי מהם שמקבלים אינו מעלה ואל ואם יבין לו שכל אין לרפאותן אפילו בשכר
אם לא הגיע מי יבא מעשים אינה "בדא בישראל בשל מצוות ושומר בישראל ושומר
מהשמיד כמו) חשיבה דקה מסקינן בגמ' והם הקבים בחומתם אבל ישראל בעבל שבי
מצוות אינו שומר בישראל תמיד אלא שעשה מצוות להשתת נפשו) אובל שאלות
לבי אבון) מצוה להעולן ואסור להשמיד עבדמו: ב האמיקוסים והם עובדי גלילים
אין הנשמה מצוות להשתים אפילו אבל אם לא נשמשנו להבנים לא כאמיקוס
והם שמסרים בתורה ובמצוה מישראל מצוה להרגם בסוף בגרהקה הומשמה יצא
בשלות שד שיקבב הרמב) כיצד לאחר אחדמהם שמל לבאל והקולם בבחל קודם
ומקלקו

[illegible]

[illegible] לפני אוכל בית

[illegible] בו ויש

[illegible]

[illegible] איסור הרבית [illegible]

א ערך גדול באיסור רבית וכמה לאוין [illegible] בגוף

ועברו: ב כל הנושא ברבית נכסיו מתמוטטין וכאלו כבר בידיהם [illegible] ג

הנוהג בתורתו [illegible] שאין שלכותי ומלוה הוא ברבית הקב״ה יפרעמו: ד אפילו אם מלוה

נותן לו יותר מדעתו בשעת פרעון שלא התנה עמו ואינו אומר שנותנו לו יותר [illegible] רבית

אסור: ה [illegible] בשעת לקיחת הרבית אינו מתנין בה ונמצא [illegible]

אבל הלוקח ממנו רבית צריך להחזירו לו מוכלת מחילה לפטור: כמו בגזל [illegible] ו אסור

להקדים הרבית ולהחזירו שום עד שיינו לו את ממנו והיה משגר לו דורון בשביל שלוה

זו יהא רבית מוקדמת לוה ממנו והחזיר לו מעותיו והיה משגר לו דורון בשביל שהחזיר לו

בטובתו אצלו זו היא רבית מאוחרת ואם עבר ועשה כן הוי אבק רבית: ז צריך המלוה ליזהר

מליהנות מהלוה שלא מדעתו כל זמן שמעותיו בידו אפילו בדבר שהיה עושה לו אין אם לא הלוהו

אבל אם הנאה ממנו מדעתו מותר בדבר שהיה עושה לו אף אם לא הלוהו ובלבד שלא יהא דבר

כבון לדור בחצירו וכה שתמש בעבדין: ח אפילו לשנו וכנ ביתו אסור להלות ברבית אם

יאמרו תקפיד עליהם שהרי נתגנב במתנה: ט לא יעשה מלאכה לחבירו על מנת

שחבירו יעשה עמו אחר כן מלאכה שיש יותר כבדה ואפילו מאותו אופנה מלאכה

אסור אם הוא בזמן שהיא יותר כבדה כגון שהם [illegible] עמו בגריד וזה מבקש שיעזור

ימיו לו ללמדו את בשעה אחת בגו מקרא או גמרא כל זמן שמעותיו בידו ואם לא היה

בא מקודם: יא אם לא היה רגיל להקדים לו שלום אסור להקדים לו: יב מותר

להסריר: לא יאמר לו הודיעני אם בא איש פלוני ממקום פלוני: יג מותר לאדם להלוות לחבירו

[illegible] דגן ובלבד שעדה דורים לכבוש והוא שלא יחזור ויקחנו מהלוה ובלבד יאמר

הלוה למלוה [illegible] ירן בשביל ויא שערי דגן שלא ימחנו הלוה לתת

[illegible]

קסת אבן רצית ואינו רצית דחוריתא

א כל הבר אסור לגזול בשבת אפילו בסחות משוה פרוטה ישראל ורבע אבל אין מוציאין אותו ביום: ב אבן רצית חונה ועומד ביום ואם בא לשחת ידי שמים חייב להחזיר: ג אבן רצית אינה עומדת ביום לא כל המלוה מדעת הלוה אבל אם קודם שהכל שעון עליו שלא יחבל והוא הוציא מתנו עם בדיני האומה ואז בדיין ישראל שמשמו והכריחו לעשות ומחה ביום: ד רבית דאורייתא שהוא בדרך הלואה בדבר קצוב ומחה ביום שבוע אותו ומכין אותם עד שתעמוד ממשו אבל אין ביתדין יורדין לבמסין וכן בהלוהו עלה ערו ואם שלמו שעדיין בוחנים שבירו לו בחוזק וכיוצא בו: ה לקח רבית קצוצה ומת אין הבנים צריכים להחזיר אחר היה הבר מסויים מן פרה וטליה ונשה אביהם תשובה ולא הספיק להחזירו עד שמת: ו אם באלעשות תשובה מעצמו להחזיר הרבית אם הוא דבר מסויים מיקבלין ואם אינו דבר מסויים אם רובם מסקן ומחייתו ברביתא מקבלין מהנו כדי שלא יחלו דרך לתשובה ולהמקבל מהנו אין לוח חכמים נוחה הימנו: ז מי שהיה נושה בחבירו דבר שלרבית ונתן לו בשביל ל מדות שלא טים והון ומכרים אחר בדיר מיד להחזיר לו לה גזרת מחסר לצה להחזיר לו דמיו דיר ורבינו רשאי שהמקח קיים אעפ שעשה באיסור: ט היה חייב לו דיר שלרבית ונתן לו גלימה חוכלים מדי להחזירלו: י אם הלוה שמר מהמלוה מכן בחזקת שלרבית ולא היה רחוי לשכרו לא בחנו דיר מוציאין מהמלוה בלהדיר: יא משמר

רבית

[illegible]

[illegible]

[illegible] בחרמה ראבמה ויקרו ומעלה [illegible] אם [illegible]
[illegible] אם [illegible] לת עשהו דמים ותניקרו ומרק [illegible]
הלוחה ואם הסלו נות לו הסחה שהלוהו: ב אם ישלו [illegible]
בידו לה עשו כמה מחי לבדיב סחה בחה ואם חי לו בלוס מחתו [illegible]
מחותו המי אם ילוהו לו ואחר ילוה לו כמה מחי לבדיב סחה בחה ואם מחי לו [illegible]
המי אם שלהו לו ואחר עלה לו כמה מחי: ג היה בחתומי שבר בשוק קבוע ויד [illegible]
מותר לבות סחה בחה: ד מלוה אדם את חבירו סחה בחה לזרע בי קוס שיר [illegible]
לשרה ב"ן אחר שירדו בדא במקום שמנו שיתן החרים מדרב אבל במקום שודרן [illegible]
הדלים וזה כבר ירד החרים לשדה אחר: ה הלוה לחבירו חטים ושבה לו שער [illegible]
לת יביא המלוה שיצא השער בשעת הלוחה אם שהיה לעה מעמד מחותו המי ולא יבא [illegible]
דמים ובלין שוים בשעת הלוחה ואם יתחייב לו חטים וההלוחה היתה במקום אחר והחבוטה ב[illegible]
במקום אחר וההטים יקרים יותר במקום התבעה לחוצה לו לא כשוין במקום הלוחה:

קסון הטסק חבטי כשער על שבשין:

א מי שהיה נשה בסבו רו משחו ואבדת) ליפשעתי אחר רמה לקחו בחם מעים אבל צאו ובשה אחם
עבדי כשער לשבשו ויהיה לך אצליח טים בהלוחה אם ישלו חיטים כשיעור מעשה יותר אם
לא ישו השער ואם לאו אחר אמלו יצא השער: ב הרי שהיה לו חטים ומבה הלוה לו אחם
וצא אחר דמן [illegible] חטים שאינו רוצה לשבר ולקח בדמיה יין אבל עמו ועשה
עבד יין כשער שבשוק עתה אם ישלו יין הרי מותר ואם לאו אסור ג אבל הלוה לו יין כמה
מעה אין לי חיטים במעה ישלו (נוח) לו חיטים במעה כמו שהוא השער ואז ולקחם מעמנו ב
בתשעים אם פרעלו בשוק המעה בעדות מותר אבל אסור לפרעו בעדות מכני השרמה לבית
[illegible] אם עבר ומשה הרי הוחמוציא ממנו מחה בין שאני אנק [illegible]

[illegible] שדה:

[illegible] ישכיר אחרה לבעל השדה ויש לו

[illegible]

[illegible]

קסו [illegible]

[illegible]

קסז לא ס יעשה מלאכה בעצמו

[illegible]

קסח ובאי שיתנסך בו לריוח

[illegible]

קסט רבית הנשיית באמצעות גויים

[illegible]

[illegible]

[illegible] בבית [illegible]

שלוה מן שרחל בבית ובקש [illegible] ונתן אשה לו [illegible]

כיון שהחזה מעלה מותר שבשבת [illegible] ומשם [illegible] שבת

הקטרת המשכן [illegible] ומדשת ישראל [illegible] אמור; ל ישראל [illegible] בבית

[illegible] והמלוה לא ידע שבשבת ישראל הם [illegible]

ה ישראל שאלו לנכרי ישראל [illegible] בבית והלך הנכרי [illegible]

נכרי שלוה מישראל מעות בבית על משכן (בשעת פדייה המשכן [illegible]

המשכן) לא יאמרו המלוה. ושרים לא יוכל לתבע כי לא יכלו לבשר שלא המעות [illegible]

המלוה לנכרי חזר ומת) לשרל כי יוכל לומר עכבם לעשות מעותיו לו והם [illegible]

שה המשכן) שבישראל אסור להלוות לנכרי (אף אם אינו יודע בודאי אם ידעו שהוא שלו ישראל כי

שהוא מלוה [illegible]) השרים רבי לוים בן מכושר הדבר ליקח לבני. נכרי. שמשכן לישראל [illegible]

ומשכן הנכרי [illegible] ומשכן) לישראל בבית אם הישראל עדיין אסור ליקח [illegible] בבית אם [illegible]

הזב והבית אינו על המשכן לבד לאם שלא הנכרי מותר ומן אם הישראל המשכן) לא יוכל

שהנכרי המשכן) הוה המשכן בידו ישראל מותר לקנות לקנות (הבית [illegible] אם

השאלו מן שכון לנכרי לבית שלו לעשות בבית ומשכנו הנכרי [illegible]

בבית. ואמרו הלך הנכרי ומת ישראל בעל המשכן קלן (ובבית [illegible]

לנכרי בבית על המשכן) ואחר אמר לו לא המשכן לראובן) והוא יתן לך מן המשכן (ו) עשה [illegible]

לראובן) (ראובן) שהב המעות בידו אחר מכירת המשכן (המלוה [illegible]

בידו) הנכרי אינו רשאי לתת) יותר הנד שהמכירה בטבע) שראובן בדין לית המוחר [illegible]

המלוה ליטול לבית הנכרי (אם הנכרי (אם הגוי יכול אחר ראובן) לפרוע הבית בשבת לשעבד מותר

בטקא ליה מעה: יב כנכרי שחסר לישראל לה מעות מישראל בבית על משכון מותר לתלות

ליקח הבית מיד ישראל השליח והוא שיאמר המלוה לשליח אחרת תהיה שלוחי לבית [illegible]

המשכן יוד הנכרי בא חריותי ולהולך לו מעות סלאחריתי (ב) בשעת פדיה הבא שלוחי לבית

לעשות מן הנכרי ויהין באחריותי מיד כשיבאו מן מיד המי (ב) תהיה שלוחו להחזיר לי

המשכן (אם אינו מחויב יחמר כן בבנו וחיבו עדיין להדישו אויתנה שלח יהא נחמן אמר

אנס אונחבר לא בשרים ואם שהם (בשעת פדיה אומר השליח לא אמרתי לך אמרתי

[illegible]

[illegible] ישראל [illegible] ואם כך [illegible]
[illegible] שהיה [illegible] מדברי [illegible] עם הגוי [illegible]
[illegible] ויקצב עם הגוי [illegible]
[illegible] עם [illegible] עם הגוי [illegible]
[illegible] ישראל [illegible] עם [illegible] ר'
[illegible] ישראל [illegible] שלמשעונו שלגברי [illegible] זמן [illegible]
[illegible] המלוה צריך לחוש לגבריו כי אין לו המלוה עם הגוי כלום
[illegible] ישראל בעמו ובמה המשכון אין יוסף משכון [illegible] ישראל ומפרנס
[illegible]: ז' ישראל שאמר לחבירו לך המשכון מהגוי ברבית אם אחריותה מעות
[illegible] אחריותה [illegible] אסור למלוה ליקח הרבית מיד השליח אומיד שלוחו שלשליח
[illegible] אם אין אחריותה עליו אלא כשאחר שלוחו אם שומר חנם ואם ש
[illegible] שומר שכר מותר: ח' ישראל שאמר לחבירו לך ומכור מהגוי ברבית אם אתן לך
[illegible] אם אחריות הגוי שלהמשכון בלבד ולא על השלוח [illegible] מותר לשליח ליקח
הרבית [illegible] ולא יתנו לנכרי ואם לא אתן לו המשכון אסור אחר אל לוה לי מעות ברבית מהגוי שלשמי
ואחריות הדרי והוא שומר על הלוה: ולא שלה השליח: ט' משכון שלגברי ביד ישראל והביאו
לישראל חבירו שלוה עליו וכשיבא הגוי לפדותו שיקח הוא הרבית שעלה עליו עד אחר הוא
ונתשלם יקח הרבית שעלה עליו מאותו הוא ולא מוחר ובלבד שיאמר לו הגוי מוכר לך כל
זכות ושעבוד שיש לו על המשכון זה וחזי לי שקר עמך ולא לך שמי ואם לאחר זמן רבה שיש
לו לחזור וליטול מהראשון קרן ורבית ולהחזיר לו משעונו מוחר ובחנות שלאשראי צריך
לו אחרי הבטול הגוי בכל וכן מכל ובכן וכך אינו קנה ממנו כל מה שאם יכול להועיל מיד הגוי:
יא' ישראל הבא לחבירו ואל המוכר מעות עלמשעונות לו שהם שלגוי והלוה לו ומעות הם
לעולם הישראל והוא מעלה לו רבית משלו אם ישאר לחבירו הלוה מעות ברבית ואם אשלחם
בשכון עד שגוי והם הבא המשכון למלוה והוא המעות בלוה התבולות רשעים יחזו ולא יטול רבית
כלל: כ' משעונו שלישראל מדבר מוחר להלוות עליו ישראל ברבית ויש אומרים אחר אמר
אסור ישראל בעלה משכון קנה משכון המשכון אם לא אתן לך עד יום פלוני: כא' מעות ישראל
מוסקות ביד גוי והלוה אותם לישראל ברבית אם היו בחזקת הגוי מותר ליקח הרבית [illegible]
באחריות ישראל אסור כב' מעות שלישראל מוסקות ביד גוי ישראל אם הם בחזקת ישראל
אסור

[illegible]

קעב דין ישראל שאב

א ישראל שלוה משהו מנכרי ברבית וחסר ישראל אחר לחותנו שב שכין שניהם סלעים ערב
תחלה נמצא הערב חייב את ישראל ברבית שהשב חייב לנכרי לפרעם קבל עליו הנכרי
אחריות לבתחלה הרי מותר וא"ש שאינו חסר לא בערב שלקח דין דהייט שאין דין מלוה עם מלוה
כלל שהוא יכול לחותנו אחר הערב: ב וכן מי שלוה מישראל ברבית אחר ישראל להיות לו ערב:

קעג מי שהלוה ברבית ונתגייר

א ישראל שלוה מעות מנכרי ברבית ואלו עליו במלוה ומתגייר חסר שלא מבר זקן עליו
במלוה נוכר קרן וריבית וחסר משתגייר זקן עליו במלוה נוכר קרן ולא הרבית אבל
מישראל ברבית ולוקח עליו אחר הרבית במלוה אבל שזקן שלו חוץ שמתגייר נוכר אחר יקן את
הרבית שלא יחזרו בשביל מעותו מתגייר אם ונוכר הישראל מותו אחר שתגייר בלמלוה הרבית
ש שתוויב מה שהיה נוי: קעד המחשכן בית אן שרה

א הרשלוה אחר חבירו ומשכן לו בית אן שדה שם ש שחלפיו ריוחין כל ומי המעבוכה חס הרי חס
כמשכנתא דסורא דהייכו שמומשכנו לו לשעם ידועות וכותב במשלם שנים אין תעוק אחרינו
רא בלא כסף חשלוה רחוב הזמן הדבר שאין הנוע לכל שנה לא דבר כמו שהלוה מכה והתנה
עמו שאחרי שעם הזמן יקרקע זו לבעליו חנם: והיה שכר אותה קרקע שוה חלק דינרים
אבל שנה מותר שהרי לא כמי ששכר בחנות וכן אם הנה בעל הקרקע עמו שבלשון
שיראה שלוה לבעל נכיח לו המעות ויחשבו לו בשר בעלעה ויסלקו מהשדה אומה ביום ולוה

[illegible]

קצב כרטי דיני דביתה:

[illegible]

[illegible]

[illegible] לחזירה [illegible] אבדה אונאבה אז החמיעה הרי הבישות [illegible]
אז מי שיש לו [illegible] אחר בעוקר. ואם חבורו בעוקר [illegible]
ונהלו ואולבה [illegible] ואחר בה עם [illegible] שלבי אמטוחבר זמן) בלוט ואחר עמה
כך כמו שיש [illegible] אחריות בהלבה עלהלו אחר אחריות עם המוכר עמה
הוא אשרה [illegible] שלו [illegible] למקום היוקר ואם המוכר [illegible] שמצאו עם [illegible]
מצאנו אין עדיף לתת לו שכר טרחו: ון הון החטים במדינה ל"ח) בלוט ובבטים ש"ש
[illegible] אחר [illegible] בלוט לבר כי ישיבה שש סאין מהכבר לזמן) בלוט והוא שוה ובאחריות
הלוקח עם עבדו אז אבדו בדרך ואם תשוב אסור לעשות זה. ובמיט סחורה אסור לבלות
לבשאין מיט סחורה מעיים בפירות: יב המוליך פירות ממקום הזול למקום היוקר. [illegible]
תלויה [illegible] ואחר [illegible] שם פירות [illegible] בלוט. אם שלו שם פירות מותר ואם
לאו אסור: יא לבלות ריב זהב השוה עשרים דינרים של אחד ותשיבה הה ולבת
מעבר לים ושיהיה לו בשובה [illegible] אסורי: יב לתת עשרים ליטרין למי שיבטיח
לה לטרין שיעשה מותר:

יגד

המוכר שדה לחבירו עם להחזירה:

מכר שדה לחבירו ואל לבשיה יולי משות החזיר לו קרקע לאקנה ובלהפיל ואם שאבל
ריבית קלוה ומוע אם אותה בריחה אבל אם אל הלוקח מלשנו לשיה יקלו משות אחרי
לו הקרקע אותה ההלקח קיים מיד לבל הלוקח אובלפירות ואם כשאמר לו הלוקח
אבל מעמו המוכר יחזקו הרי הוא אחר אבל בשעשאו הלוקח ואבלו בעון המכר ו"
ושאלו המוכר ולאחזקו אין זה אחר לאבטטומי מלי והמכר מכר בחוב שלא עשאו
המוכר אל שהל לשאיתו: ב מכר לשדה במה ובאותיות עשה לעשר שאם יחזיר
לו אשאו יחזיר לו שטר המלל אם עשה אחר זה קודם המכר אובשאת המכר אין
לו דין מכר לאדם הלאחר והלוקח חייב להחזיר כלמה שאבל אבל אם עשה לאחר
המכר אפלו שעה אחת אל מכר בבור ואם אלו עשה לו שטר שלא זה מקום) ובלבדיו אי
חיזקים אם אדם אחר עמו להתחסד עמו ולהחזיר לו מקחו: ג האומר לחבירו קלי [illegible]

משדה

[redacted] פירות שאכלו: ד [illegible] שדה [illegible] מקיפות [illegible] [redacted] כשיעור [illegible]
כל אחד מהם אוכל פירות כשיעור מעותיו: ל אם אחד [redacted] כשעה שאר [illegible]
[illegible] שמעון [illegible] לאכול הפירות [redacted] [illegible] [redacted] שאר [illegible]
[illegible] ללוקח [redacted] [illegible] [redacted] [illegible] ואם [redacted] [illegible]
[redacted] [illegible] ואם [redacted] [illegible]
המוכר להחזיר [redacted] אבל דמי הפירות [illegible] ואם המוכר [illegible] ו [illegible] [redacted] כשרבית [illegible]
מעותקנו ולא אמר משעשו המוכר אוכל פירות עד שיוציא הלוקח ואם [illegible] הלוקח [illegible] ממנו [illegible]
לא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] הדרי [illegible] ללוקח לאכול פירות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ח המוכר
[illegible] בית או שדה [illegible] מועט בשנה [illegible] שכר [illegible] שנה [illegible] שנתיים אם
[illegible] המשכיר להחזיר לו [illegible] שכר הזמן שהיה הקרקע תחת ידו כמו שמכרו [illegible] לו קרקעו [illegible]
זה [illegible] [illegible] [illegible] קרקע

קעה

הפוסק על הפירות כפי השער

א אין פוסקין על הפירות על שער של עיירות מפני שאין לו קצוב אבל פוסקין על שער שבמדינה
שהוא קצוב ומשיצא השער שבמדינה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולפסוק עמו [illegible] לו [illegible]
כל [illegible] כשיעור מעותיו כפי אותו השער [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] במדינה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אין פוסקין עד שיצא השער [illegible]
ג [illegible] [illegible] שבלקטות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ולא יפסוק [illegible] עד שיצא השער [illegible]: ד אם היה למוכר [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] לא [illegible] [illegible] מותר לפסוק עליו [illegible] השער [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: ה
הפוסק על השער צריך [illegible] [illegible] [illegible] [redacted] [illegible] שהלוקח [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] המוכר [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: ו
הפוסק [illegible] הפירות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הפירות שפסק עליהם [illegible]

[illegible]

קנין [illegible] מותרים ואין [illegible]

[illegible] אסור לאדם [illegible] שיאמר לו השאר לך עשרה דינרים [illegible] לחדש והרי בשאר
[illegible] חצי זמן שעברו עדי להתבטל בהם אלו דרכות ותחזיר לו [illegible] מותר: ב כלום
מותר להשכירם אם לא נתן לו רשות במדברים לעשות בהם כל מה שירצה שלאחר יחזיר לו
אחר כאן ג מוקצה שנהגו לשכור הפיות ולטול שכרה ותם נשכרה שמי לומר שנפחתה ונשנה
ותשלם שכרה הרי מותר וכאילו לשכיר מיד שלמשכרת בזמן אחר ונטל השכר ודמי מה שפיחת
מושלמו ומן כל מה שאבד: ד מותר לשכור פרה ונשמה בדמים כגון שיאמר לו ישראל עשה ושלם
בשלשה [illegible] אם תבוא ובלי שמן שהיא אעבה לך מנה בחד בשכירות: ה המשכיר שדה לחבירו
בעשרה כורים לשנה ואל הבלי מאתים אלף שאבדנם בתוך השדה ואני נתן לך שנים עשר כורים
שנה הרי מותר מפני מאה ומנים השדה בדינרים לו ויהיה שכרה יותר ובן אם השכיר לו הכרותיו
בעשרה דינרים בשנה ואל הבלי מאתים אלף שאבדה בהם ואמרו לו אל תתן בהם מנה
א ובלי תשמישה ואני אעבה לך ב דינר בכל שנה הרי מותר אבל אם אמר הרי לי מאתים אלפי
כדי להתעסק בהם בחנות אולה ראם במקורה שלמשכר בהם מלאכה ואני אוקיר לך
בשכירות הרי אסור ג מותר להרבות בשכר הקרקע כיון השכיר לו ואת הקרקע הרי הצר ואם תמן שכר אם
שהחזיק בו אם מעכשיו אתה נתן לי הלי יאמר בנשר מלשם בכל שנה ואם תמן שכר אם
בחדש הרי יאמר נתנו בכל חדש הרי מותר ד המשכיר בא בשלי ראדם בן מותר ג אסור
לאדם עשה עמי מלאכה ביום ששה דינר ואני אעשה עמך בשבת אחר מלאכה ששה שתים
ה השוכר את הפועל בימות החורף לעשות עמו בימות הקיץ בחצי יום ומקדים לו שכרו
ושכרו שוה בימות הקיץ כמשמעו אסור אבל אם אמר לו עשה עמי מלאכה מהיום ועד שבת בלוי
ביום מותר דמון שהתיר לעשות עמו מישהו אינו ראוי כמשל שבר מעתין שמקבלים לו:

[illegible]

[illegible]

א. אין [illegible] שהיה והיינו שהקב"ה מודיע מראש שיהיו [illegible] הזכרת והקב"ה [illegible]
בשלש אותיות ש"ש שבה אז עד שהיה בדמו שהתנו ביניהם [illegible] יהיה [illegible]
הלא אחור שהריבעב הרעה קלות בשבר והקוק להיטלו" [illegible] אם [illegible] בעבור הדבר שהם הוקרו [illegible]
הוא לבן אז שלרמו הרמה) בראשונה" הרי זה מאחר ובלבד ויהיה בזה (בבאר) [illegible] עליו ומחוקה [illegible]
זה: ב וישתם מעשה לבדרו בגורלות עיקרא והיו שהיו האחרי והשבר הנוכח [illegible] עם המקבל אחרי
עיקרא [illegible] ונמצא שאורח בחלק הקדון) בשבילו [illegible] [illegible]
ערוך [illegible] ויום פיפוי השופטות כמוהו בבבל שלאחר מלאכה [illegible] [illegible]
שהוא להיעשות בזה מעשה שלבד אינו ראוי להעלות לו שבר שבבלים לא אמרו מעשה לו דיר בבבל [illegible]
[illegible] אם נתנו אז הוא הרי יהיה לא מעלה בעזה [illegible] אם אל בלהרוות יהיה לם שלשון אז ששירתו [illegible]
הוריב ויבלו לעשות אחר הלא מותר" ואם הנקירון יכסיר כמחצה" ואם היה המתעסק אדישון והיה לו עסק אחר
אינו צריך להשלמה שבר אחר בלבד שהאריך משתעבד הוא לבעל השדה: ג [illegible]
בחלקת העסק לא נתן לו במחצית שבר אבל אם בסק עמו בחלקת העסק שבר מלמעלה דבר
ידוע ואבל לו דיר מות [illegible] ד לנוכח מעשה לחבירו פתח לבעל העסק בבס ולא בסק שמבחלקת
העסק אבי לשבר שרחו והשבאו לחשבון לארעה לתן לו שבריים בב יום ויום מי מי
השותפות ואם היה לו עסק אחר לארעה לו דיר לבב ימי השותפות [illegible] המתעסק
בחצי הקדון שלשריות הקדון שהוא שתות הוא בב המעות לבב אם הלא [illegible]
שני שלשיות דיות חצי הדשן שלחצי המעות שהם מלא ושתות הדיות בשבר שמעסק
בקדון ובוצא חבל שני שלישי הדיות ויטול בעל המעות שלש הדיות ואם פחתו שני ימי מעסק
שלש הכחוב שהרי הוא חייב בחצי הטחת מעט שחצי המעות מלוה ויש לו סגולת בשבר ובאותו
חצי שלקדון ונמצא שנשאר עליו מה טחת שלטמן ובבב המעות ועוד שני שלשי הנחת
כשהוא נוטל שבר עבחלק הקדון בבדרו הרי הוא עליו כשומר עבר מותר לתן עיקרא
לאחרות שבר ולהתעות שלא יעסק אלא בדבר בטוח ואם ישנה שיראבל האחרות עבר המקבל
וכן בלתנאי שוראה בטוח שלא ישמור הסכנה אלא הטת הקרקע ואם שינה והפיר בב
הטבד למקבל ואם הרוית הוא לאמצע אלא ששם הוא קרוב לשבר ורחוק מהקרקע בא
תשובה [illegible] כיון שאם לא שינה היה קרוב לשבר ולהפסד: ד העלה מעות לבעל [illegible]
[illegible] בדבר ידוע אמלו בלהאחרות עבר הנוכח אחרי: ה הנוכח

[illegible]

המלוה [illegible] ריבית

הפקידו [illegible] שהלוהו [illegible]

מה שנתן לו מותר [illegible] לא שהתנה עמו שיקח מעצמו [illegible]

אך המלך אסור [illegible] כיון [illegible]

לו מהמזונות [illegible] : יו"ד [illegible]

כדי שיטול [illegible] שהיה [illegible] מאות [illegible]

מותר: י"א האומר לחבירו [illegible] לך מלבוש קצרה [illegible] הלא אומר להדס

משביען את המטבע היוקר: י"ב המקבל מעות לחצי ריוח ולחצי הפסד שמלוה [illegible] אינו נותן

י"ג המלוה מעות [illegible] עם בני [illegible] ובעל הבית נתן לו הרשה אסור אחד

יתן לו הקרן במתנה גמורה שאם ירצה לעכבו [illegible] רשות בידו: י"ד האומר לחבירו אם לא

[illegible] הריני חייב לך [illegible] דינרים אסור [illegible]

החייב [illegible] ואם [illegible] על כל

עשרים דינר מהם [illegible] שזה דומה לנותן מתנה לחבירו [illegible] אינו יכול

לך כך וכך [illegible] ואם לא [illegible] כך וכך שהוא מותר: י"ו

אם חייב [illegible] כך וכך [illegible] רבית גמורה: י"ז

המלוה [illegible] ואמר אם לא [illegible] יהיה שלך [illegible] שהוא יותר על החוב ושמו

שאוסר משום [illegible] רבית: י"ח המוכר סחורה לחבירו בששים זהובים [illegible]

והיתה [illegible] לו [illegible] ואם [illegible] זה [illegible] מאה זהובים וקנו מידו [illegible]

והוא כשפסק עליה סחורה היא

[illegible] חייב [illegible] לו המאה זהובים [illegible] השער וקנה

השער [illegible] היתה לו הסחורה היא: י"ט אם הפקיד מעות אצל חבירו והנפקד [illegible]

חייב באונסין ואין [illegible] ריוח [illegible] ואם הנפקד רוצה להתנדב מעצמו למפקיד אין בו

משום רבית: כ' המתעסק [illegible] לו ריוח בכל שנה [illegible] שאין בו ריוח

אינו נותן מאחר שהתנו [illegible] ריוח: כ"א אם נותן לחבירו סחורה [illegible] לו

שכר [illegible] לא [illegible] כיון שהוא [illegible] שכר טרחו [illegible] שכר הטרח:

כ"ב אם יש למקבל סחורה שקנה בזמן הזול [illegible] אותה [illegible] ש

שקנה

[illegible] ה"מ) [illegible] לעטר לו
לחלקים מיני חלקים ובמקום שאינו [illegible] יכולה המקבל בדקה [illegible] אמשיוס יוס"
ומשם ואילך נוטל השבת והחצי מהחלק השני ואין שייך ליתן לו [illegible] מחלק השני ואם בא
לחלוק צריך להודיעו לחברו אונשום ולהתנות בפנו שלשה ואם שאינו [illegible] כלום; כי
הכתב עיקר לחברו לא יערך הלוח עם הקרן ויעשה כולו חן דשמא לא יהיה שכר לוח
ונמצא טעון [illegible] ולא יתן לו משות בתורת עסק אן שולטת וכתוב אותם מלוה שמר
ומות ונמצא השטר בד היורש ונובר בו אתה רבית; כה אם כתוב בשטר מלוה בחנם
ובהפסד אם הנות) אם המקבל אדם גדול ויחיד שלא היה עשיר איקור רבית דע) אותו לחדיר
לומר אם יטול חצי הלוח שיקבל בלון שני חלקים בחדיות ואם לא יקבל עטון לא חצי האחרות
אלא יטול חלק שלישי הלוח אבל בא יעש אחרים לא איתחזק בהכי דיוון) לשטרא בפעמה
הל שטר שישבו רבית; ואם יש הפסד יסיד החצי כבי תעאו ואם ישבו ריוח לא יקבל מלוה
כי והנה שהוא אדם גדול דדיון) להתירה אם ישבו ריוח ואמר הנות) אם אטול החצי מיד; ואם
יהיה הפסד אקבל אחריות הפסד שני חלקים אן אם ישבו המפסד אומר אינו מקבל החצי ההפסד
בשיהיה ריוח לא אקבל לא השלישי אם והמקבל אומר בחוק אם ישבו ריוח שיטול הוא מיד
שני חלקים ואם יהיה הפסד יקבל עליו החצי האחרות; ואם ישבו ההפסד אומר שאינו מקבל לא
השלישי וכשיהיה ריוח לא יקח מתנו לא החצי אם כתוב בשטר דוהב מדי עיסקא למקבל
באגר ובה הפסד מעמיד ומלתא בדרי עיסקא קיימא ובדידיה ונגא מלתא בגויתא למקבל מדי
דעתא ליה ואיכתוב ציה למשקל מלגא באגר ובהפסד משמע אמלתא בב מקבל לא מלתא
למשקל מאחי דבש; כי אם התנו עליהם הלוח ולא התנו שלא חלוקת הפסד אם ישבה
הפסד יסיד המתעסק שני שלישי החלק שהיה מרוח וכי אם התנו עליהם ההפסד ולא הל
התנו שלא חלוקת הריוח והרויחו יטול כמו אותו החלק שהיה מפסיד יתוספת שלישי חלק חבירו"
כיעד אם התנו שיטול המתעסק רביעה השפר ולא התנו על ההפסד אם תסיד הי משנה שתות ואם
התנו [illegible] המתעסק רבע [illegible] התנו על הריוח אם הרויח נוטל [illegible]; כה אם התנו
שנעשה [illegible] שני חלקים ולא יטול בריוח לא חלק אחד ולא היה שם לא ריוח ולא הפסד "והתעסק
תובע שכרו לא יטול כלום; אבל אם התנו מתחלה בשכר ומחיר בהפסד ולא היה שם ריוח ולא

[illegible]

לוקח ומחלל דברים [illegible] ואם [illegible] הערוריות לבעלה [illegible]
להתעסק אשת שמחל [illegible] אינו יכול להעיד. הרעי לעדות ולהתעסק [illegible]
חבורו אין אינו יכול [illegible] בהעיד שלו ואמה הרעי שלבקרון בגד: לא מתעסק שמעון
עדים שמעיה [illegible] מזה העסק, נוטל בעל המעון בלא שמעה ואין בעלי חיים [illegible] האשה
נוטים [illegible] מחלקן ריוח הנהרן: לב. אין מה המתעסק מתנה מהקשלבלו שלא שמעון אם
מה מעות לאחרים, והביא בעל ממון ראיה ברורה שהם מזה השקר, מוציא מודשלבלו שעב
אור: מקבל המתנה (מכרם) נתנם לאחרים אז הפסיד חייב בשבע, והבל בראיה ברורה: לג
מי שנתן לחבירו עקרא אחת וכתב עליה שני שטרות אי) שטר אחד משועבד לחבירו שאסור
ריוח ובשל הפקר שומאו הקרן, אחד יחלקו הריוח לא יחלקו כל שטר לבדו, ואם אין לו שתי עיקרות
בשני פעמים וכתבם בשטר אחד והלוה באחרת והפסיד באחרת, מלאו הקרן תחלה ואחר יחלקו
[illegible]: לד המקבל עיקרא מחבירו והפסיד ולא הודיעו לא נתעקר ומילא הקרן אינו יכול לומר
[illegible] חלקך מההפסד לא יתמלא הקרן מהלוה ואם יש בו מותר יחלקו לבית אחים: לה שנים
שקבלו עיקרא מחבר בזמן ואמר אחד לחבירו בתוך הזמן מחלוק העסק ואתעקר אני בחלי ואחר
בחלק אין שומעין לו אבל אם אמר אם אקבל אחריות בחלי שלך מאם אתפסד אני אפרענו לבעל
המעות אין שומעין לו ואבל אם אמר ושאר הקרן בין שניהם ולא נחלוק רק הריוח אין שומעין לו: לו
יחיד המקבל עסק בזמן קצוב המקבל יכול לחזור בו כדי סוגל שחוזר בחלי היום בעל הרעות
יכול לחזור בו: לז הלוקח מעות מחבירו ליקחן בהם סחורות למחצית שכר לא לוקח בהם בשלמות
שמרים: לח הנתן מעות לחבירו ליקח בהם סחורות למחצית שכר ליקח בהם כל מין שירצה אבל
בה אבל לא יקח בהם לא כסות ולא כלום: לט הנותן מעות לחבירו לקנות בהם סחורות למחצית שכר
רשאי לקנות בהם נעמו מאחרו המין ובלבד שלא ימכרם בחד לא אחו בפנים ומן נאלו בפנים עדים
הנותן מעות לחבירו ליקח בהם סחורות למחצית שכר ואומר לא לקחתי אין לו עליו לא מעמוד ואם יש
שלקח במעות משלו ומכר מוציאין המנו בעל פרחו ואם שלקחם ו בפני שיים אז שאמר בפניהם שהוא זרעו משלו חוזו
קנה, בעמון:

קנה שלא בלבוש כמלבושי נשים

[illegible] אין הולכים בחוקות הגויים ולא בלבוש המיוחד ולא עבל עיניה ראשון כמו עיניה ראשון ולא עבל
מעדדים ויעה השער בחמעה ולא עבלה השער מכבדרסנו מחזן לחזן, ויכה הפרע, ולא שבר מחרשת

[illegible]

[illegible]

א אין שולחים אחרים בטובים ובאגרות: ב [illegible] אין עשאן שיהא
הבנו: ג האומר פרי עלה לו אם נקטו אידי או בני קרא [illegible] ופטיק ברך אז שיבר
פרש והיקן אם ישנשל משמעו. ובמי שחדרעלו אחד מאלו עושה מיפנו שקונש שלא נעשה נדר
אם שלא להתעלל בפלאחר וכן המנרשים בחוצה בעבודה ובבוכנים. וכן האומר אל הגמל בעבור
רמוני שאמרי הבחמוניה שבתרוא מוצאו לה הוא. כך האומר שחוט תרנגל שקרא בעוד תרנגל
ב אם אקרא סנרגל אסור: ד ביתהיונה אשה בעלת שאין בה עקרון ושל שיטין. ה הנר אבל אבל
שעבירו לבשר מוקצה בן חיות או עשוים ושקרבים ועשים ומבעוים: ו מי שנשלו עקלב מוחה לנ אחרים
עליו ומבלו בשבתוחבת שאין הנר מוציל כלום הוחיל ומשוב הוא התרו כמו שלא הנשרון דשמ עליו
ז מי שרודפים אחריו נחש ועקרב מותר לחבר כדי שלא יזיקוהו: ח הלוקח עלה מסה אחר שלא החולה
ירוקק וחלב קדרת סוקק מן התורה אין לו חלק לעולם הבא. ואם אינו רוקק איסורה מדבר איכא [illegible]
בכמה נמשנות הכל מותר: ט הינוק שנגנב אין קורין עליו כסוקק ואין מניחין עליו ספר תורה: י הנר אין
מותר לקרות בסוקים לתנ עליו מהמזיקים: יא בגדוד האזור ובחוש עליו מותר ואם לו בשבת: יב
מותר בהתרשחת בגד מוצעין אמצע ושבת וכן מותר לישא חמ ושון שיש בהם בסוקים: ודקא [illegible]
שלא ינלה אבל לא בהתרשחת בהם מי שישלו מסה אחרון אבל בהתבבס וקיים בגד מוצעין אסור: יג [illegible]
הלבהוריס אם שמרו עיב עמו וכן בביתהקברות כדי שתשרה עליו רוח טומאה: יד [illegible]
בשוצאלו בחבר מותר בהנד לו את אשר ישחל מותר: טו [illegible] אסור [illegible]
יעדיה שלא: יו [illegible] שדים [illegible] מי שאמר בשאר [illegible] בהם עלבנבה: יז הנהנים [illegible]
שלקן עם מוץ מאבל בבית הכלה ואשלרים שהוא בגמל התינוק אסור: יח [illegible] בשבת
לו ריח טובים מי שאוסר אחם עמשהכן כדי להסיר ריח רע: יט המקבל שר בחבר ובכוכב בעשות
רשות חייב בטבום שבבלים. הלמדן הרמשו אבלו אבי תורה חייב מיתה:

יק סנובת קשקש וקריחה:

א כתובת קשקש היינו ששורט עליבשרו ומטמא מקום השריטה בחולאתו ומשאר בשר הוא שמא
ב אם נשהכן עבשר חיה אחת שעשה לו פסל אחר מיון מדבר: ג מותר ליתן אבל מוחקה
[illegible]: ד הדרשם עלעצמו שלא יבדק טמור: [illegible]

[illegible]

קנח איסור מלוה הפאות

א מאות הראש הם שתים מן הראש החוצה מקום ידיעתן לבתי מיתין ומשמחלב: ב) שבלת הפאות בלבד בין
שנלקט הראש עם המחת הייב: ג אינו חייב אלא בתער ויש אומרים במספריים כעין תער ושלמתם
לדבריהם: ד) נם המקון חייב אם סיים בדבר שמטה מצמו לא להקיפו אבל איסורה איכה אעב שלא מ"ש
לבב אסור [illegible] אמלו עי' [illegible] ה המקון את הקטן חייב. ו אשר אינה במעותה קבה ויא שהעב
שמותר [illegible] את ראשה אסורה להקיף כאחת ראש האיש ואמלו הוא קטן: ז עבדים [illegible] בהקפת הראש
כאנשים: ח [illegible] אסרים בהקפת הראש: ט שישר הנאה מצד שער שעל פדחתו ועל ג"
לאשה מ) האחן מקום שה לחי רחת תון ויצא ונתפרד שם ולכל רחב מקום זה לאתעבדן יד: י אינו חייב על ה
השחתת מאת הזקן אלא בתער אבל במספרים מותר אמלו כעין תער: יא מאת הראש הם המש ונגו בהם לדים
הדיעות לבם שתי שדים יצא את בולם ולא יעביר תער עלבב זקנו כלל: יב אשה שישלה זקן מותר
לה שאותו ודיבר בה שחזרת אין האיש כדיבר בהקפת ראש האיש:

קסב דברים האסורים משום לא יגלח נזיר שאלת אשה

המעבר שער ביהשחי ובתהעלה אמלו במספרים כעין תער מכ) אחר מכתמרדת בא בתקום
שאין מעבירין אותו לא נשים כדי שלא יתקן עלמן תיקון נשים. אבל במקום שמעבירין אותו בהתעים אם
התעבר אין מכין אותו ומותר להעביר שער חיבים במספרים בכל מקום: ב מי שמגלחבל
שער שבו מראשו ועד רגלו ה שמותר לו לגלח שבת השחי ובית השלהב ג אסור לחוך בתר שער
ביה השחי ובית השלה כי לבשירו אבל מותר לחוך בגדולהשירו: ד מי שישלו חטעין בבית השחי
עית הערה ומעטר מר השער מותר להעביר: ה לא תשה אשה עדי האיש כגון שתעים בראשה
מעמתאו כעבו אותבבע שריין וכוצה בו אין מגלחת ראשה כראש ולא ישתה אוע עריאשה גו)

ש ובבש

[illegible]

[illegible]

[illegible]

קכג

א [illegible] מלקוה בין בחוץ בין בעזרה טמאה הלוה שאלו שבין אחרו ומרו
בו שנשך המקומות ויצא טמאה אשה שלא יצא אחרון ואינו לא ראתה אלא שיכנס בחדרו ושבת בנו
שבעת ימים: **קכד שצריך לפרוש מה שהיה עונה חוץ לו וסתר**
א רוב השנים ושלא [illegible] ומחות לרחות בזמן שעברו משבשרים לבשרים יום אחד משלשים
לשלשים יום: וכל אשה שיעלה וסתה קבוע לה עלה שלא בשעת וסתה ואינה עליה בדיקה
לפני תשמיש אבל שלא בשעת תשמיש כל המרבה לבדוק הרי משובחת: ב בשעת וסתה עדין
לפרוש נדתה שמא אחר תשמיש שחרב לה בדבר אפרוח ביום כורש ממנה אחרו
ביום כולו אפילו אם הוסיף בסוף ומתר מיד בלילה שלאחר ז וכן אם הוא בתחלת כורש ל
היום ומחתר של הלילה שלפני וכן הדין אם הוא בסוף כורש כלה לילה ומתחר ביום שלפניו ומתחלין
בין שקבעה וסתה בגם או בפעם אחת: ג בזה בגיורה אבל בקטנה שלא הגיעה לימי הנערות
ולא הביאה סימנים ערין לפרוש סמוך לוסתה כל זמן שלא קבעה פעמים והיה לזקה שלא
שנקתלקן ומיה: ד אם הגיעה לראות בהכנס החמה ונתקיים לן שמר מי קודם הכנס החמה אבל
אחרין אינה אסורה אלא ביום: ה אם נסת נמשך באונס פעמים שסופעת או מגלסת איתה
צריכה לפרוש אלא שמה הראשונה שלה וסת וכיון שעברה העונה ולא ראתה עותרת: ו
אם הגי בנוסה בימי עבורה משחה עוברה אבימי מעקתה שהם ל חדשים משעלה
הולד אונלו מתהולד אי ערין לפרוש סמוך לוסתה ואפילו מעתרת נגאת בדיקה:
ז היתה עתה מתבחבה מפני הפחד והגיעשה וקתה אינה חוששת לו: ט שאר נשים
צריכות בדיקה בשעה וסת שבר הוסת ולא בקה ולא הרגישה טהורה בלא בדיקה ואם

ויא שהקדש [illegible]

הרשה לאחותו [illegible] א אשר ש[illegible] לבד

והגיע שעת הסתה א סור לבא [illegible] ואם אין לה אחת יום שלשים לראיתה הוא מרגיע

שעת ומה שם שהתה אחר [illegible] שתסור ותשב בית עליה ואז לבם אחוב ע ויהלה ואת ט

לאמיה ולהסת מלאכתה [illegible] ומעשה כיון שהוקדת אלוי בהנשאר איסור לתקפשה ולא רחוה

ר בלחושעת לעור בעשה [illegible]

[illegible] אשה [illegible] אני

ר אשר שהיא בחלקת טמאה [illegible] לבעלה עליה עד שתאמר לו עבלתי: ב אם [illegible] שלא בשמעה

ראיה לעבשת בבדים המעוחדים לזמי עדות חשובה בודאי עכשה: ג אמר הלבנה טמאה אני ואחר

אחרה טהורה אינה נאמנות [illegible] לטבליה כגון שאמרת שלא אמרה לך תחלה לאמנו שלא

ויה בה כדי לטבול תשמיש אלעונה אחרת כיון אבן נאמנתי אבלאם ראוה לובשת בגדים המיוחדים לימי

דותה ואחר אמרה טהורה אני אפ שעונה אחרת לטבליה אינה נאמנת: ד היה משמש עם הטהורה

מרה לו [illegible] ופירשמיד חייבת שיעיאתו הוה לו כביאתו כיצד ישבה עשר עברה רבלין בארץ

[illegible] בלה רושה עד שמעות האבן ועדש באבר מתו

[illegible] דיני בדיקת האשה

א אשה שישלה ואת קבוע איה ערוה בדיקה בלא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש ואחרבא

אין לה לבדוק בפני בעלה בשעת תשמיש כדי שלא יהא לבו נוקפו והרהם אל תעריך לבדוק אחר

תשמיש היא בעד והוא בעד אחר ולראות בהם שמא ראתה דם בשעת תשמיש ולדעתו הנעות

בודקות עצמן אף קודם תשמיש: ב אסמן לה וקתקן בעונה היאשונים צריכים לבדוק קודם

תשמיש ואחר תשמיש הוא בעל שלו והיא בעד שלה ואם הוחזקה באותם ימים שעונה ראתה דם מחמת

תשמיש שנאמרה צריכה בדיקה בלא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש אלא הרהם והרגש בעצמן

שאין לה וסתר צריכה בדיקה לעולם קודם תשמיש ואחר תשמיש והרהם מעריך שמא הבעל

בדוק עצמו אחר תשמיש: ג אשה שאינה רואה בטהרות מיד ימים אחר עבלתה אבל לאחר

ד ימים [illegible] דינה כדין אשה שישלה ואת: ד ישלהם להעלה אתאשתו שתבדוק בעד

שלא מתוך שנאמנת שלשלה שמעת עלשלו: ה אם ראתה דם מחמת תשמיש עם ראפים אסור

אסור לבעל לגעת עם אחותו בעל ויתבאר בסימן שאחר זה:

א אמר [illegible] אין להתנה שאין
ומטעם שר [illegible] אם [illegible] ר' יעקב ראובן דס
אמרה לבעלה שבשעה אלו הוא [illegible] ר' ראובן [illegible] ר' ראובן מהכלות מה איש
ג' רשעים אמרו לשמעון שם [illegible] ר' יוסף נס שם השמש
ראובן ושמעון [illegible] ר' ראובן [illegible] שתבדוק: ב' כיש
מחקת נתלת [illegible] רשות להוציא נותנת לבעלה [illegible] מלך ומכנסת
אותו [illegible] מקום שה שמש מעמדים על ראשו ביד ונעשה הא מן המקור ואסרה
לאו בידוע [illegible] ומאחר [illegible] לבחוק עצמה [illegible] ראשון מחר
ש' מעשי שלשה בשבוע הרשות [illegible] ולהתקנו ו"א שאסורה לראשון מתשמיש ש
וחיבק אפילו בצדיקה: ד' אם שמשה מתוך בזקתה אינו הולכין ראייתה משום ופתה ונא תשבינה
ראה ונחמתה תשמישו: ה' אם ישלב מבה באותו מקום [illegible] בדבר [illegible] משום
מרים ראייתה איה תולה בדם נדה: ו' נתעבר אשה לומר מהר יש לי באותו מקום שהדם
מעבר: ז' אם [illegible] שהיא בדקת בכל החורים והסדקים איה מועלת כתמים ב' אם במקום
אחר בגדים יש לתלות שמאיה שבאותו בית: וכשכן אם מלבשת בשבת ב' יקר שנעלם
בצד המקום ההוא בודאי לה קשה ובשאר חורים וסדקים איה מרגשת כתבלה: ח' אם הגיעה
לה הרגשה עד שהיה שהיה הקורס שתתחזק: אבל לאחר שהתחזק יש מים תבקים אם מותר
לה נוגע שבהרגשה בשמש אחר ובשבתו שמתיר אם אמר לה רופא ושרל תרגשת ואם תגיעה
האשה שבקדשה ראייתה עי הרפואות ובדר שהעשלו יש לתמוך אפילו שלא הגיעה: ט' ר
הסתרה פרחום ובלא מעמד תרפא ומותרת לבעלה ואם אמרה ראתה מהשתמשו
חפילו בעם אחת בידוע שלא הרגשת ובאמת הזה אין מתירים ע' רטאה הזו מיה ואין מוכ
מעלים אותה מבשלו אחר רפואה זו עד שהבשל ותחזור לבלבולה: ו' הרואה דם בשעת
תשמישו מותר לבעלו משמשתו בשתהר מהו מיחש חיישה חדה זמנה אחר ראייתו בגן
אם ראתה בעם אחת חופעמים בלילה שלו שלבילתה בשתעמע טבילה אחרת בלילה שלבילתה
אם לבוקר בלילה שלבילה שלשית דבלמידי הלחקנבר ומה לה חיישה לה חדה זמנה

[illegible]

קבת דיני מראות הדם

[illegible]

נמורים

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] אם אינה מתאחרת לבא [illegible] ביעוד לאחר
[illegible] אם מאי [illegible] הוא
[illegible] עדיין עדים עד [illegible] שנים כגון שראתה בשלשים יום
אחרת ועוד לסוף עשרים יום ועוד לסוף ליום זה שקרא ואת הפלגות ולבן אריה לדאיות
שראיה ראשונה היה מן המנין לפי שאינה בהפלגה וחסיל קודם שקבעתו לב חודש שלישי
שראתה פעם אחרת לסוף עשרים חושעת מלאן ואילך בשעון עשרים (כ) בראותה
שהיא לגמרי ידושים לחדש מיד אחר שראתה פעם אחת לחדש כגון כא [illegible]
לפעם אחרת לזה הימים ואם ראה לשמש כלאותה העונה: והה לשאר מינו ומהות [illegible]
להם כחוק מוסת דלגו ונמו שיתבאר בסימן הי ולא אמרו שעדין [illegible]
שכון שקבעתו בב אינו עדיין בחות מעב שלא זמן שלא עקרתו ב עליה [illegible]
אפילו בעונה אחת חשבת לו בפעם שניה ומיהו אם שתשתה עדיין בפעם אחת אחר קבעתו
שני פעמים שאם ראתה שני ימים ליום אחד ובשלישית לא ראתה אינה חושבת לעונה ב
אם קבעה ואת לשעות ולא לימים היינו חושבת אלא שעתה בלבד ואם זה מוחזקו בשעה
אחת ואפילו בלא בדיקה: ל עוד חלוק בין קבעתו בפלגא קבעתו ב שהקבע אם בשעה
עונתו ולא הרגישה אסור לשמש עד שתבדוק ותמצא טהורה ושלא קבעתו ב אם הבעל הסר
ולא בדקה ולא ראתה כיון שבדקה עונתו מתרחת ועונה מעונתה שהיא לשלשים יום דינה כמסב
קבוע: לה פעמים שתהיה ההפלגה שקבעתה בהם הוסת בדילוג כגון שראתה היום ורואה
שעה לסוף שלשים ושלישית לבא ורבעית לבב קבעה ואת לדילוג שלהפלגות בין שהדיקה
דילוגה היבה בין שלא הדיקה אלא עם אחר קבעה ואת לדילוג השה שבבלעון שתבא
אשה ראיה קבעה לה ואת: ו כשם שקבעה ואת בהפלגה מימים שוים ושחוסם שוים

[illegible]

[illegible] ואחד בחדש אחר [illegible] בחדש בדילוג כגון שרא[illegible] ולא [illegible] עד שיש שם [illegible]
שאין ראייה ראשונה [illegible] שאין [illegible] ומיהו אסורה לו [illegible] שחקקו לו [illegible]
[illegible] בדילוג [illegible] בדילוג [illegible] ראתה אחת שחוצה [illegible]
[illegible] ולא [illegible] בסמוך [illegible] ולהחמיר: ח ראתה ג׳ ב׳ חודשים בדילוג והגיה וראתה
[illegible] בחמישי [illegible] ולהחמיר: ט ראתה ג׳ ב׳ חודשים בדילוג ולא בחלילה: כיצד ראתה ט״ו בניסן ט״ו באייר
בחמישי דילוגים שלמין אם נהגה כן ג׳ הי״ז ומתקבעת לה ולא חלילה: כיצד ראתה ט״ו בניסן ט״ו באייר
וי״ז בסיון והגיה חלילה וראתה חמשה עשר בתמוז ט״ו באב וי״ז באלול ועוד חזרה וראתה ט״ו בתשרי
וי״ז בחשון וי״ז בכסלו הרי זה ומתקבעת לה ומתקבעת לה ותעשה בעולם כו׳ לחדש זה ולא לחדש זה ולא
לחדש שלפניו: י ראתה באחד בניסן ובאחד בסיון ובאחד באב הרי זה מתקבעת לה ומתקבעת לה
באחד בניסן ובאחד באייר ובאחד בתמוז ובאחד בסיון לא ראתה לא הרי זה ומתקבעת לה: יא ראתה ט״ו
בניסן ט״ו באייר ולא בסיון לא הרי זה מתקבעת לה ומתקבעת לה ומתקבעת לה: יא
דילוג כשם אחת חוץ מחמישי חוץ מחמישי בדילוג אבל שחוץ לשחר ומתקבעת בעולם אחר אי ראתה
חמשה לדילוג עד שתקבעו: יב ומה הסירוגין ראיה ראשונה מן המנין לדברי הכל ולא
ומשם שהרי חיקה ראיותיה לא שלשים חשש ומתר בחמה הוא עוד בדילוג שאינה חשש אלא
מדרבנן הסמוך לו כגון שראתה בדילוג בניסן חוצה לדרך אייר ואם לא ראתה עד דרך סיון חשש
לדרך הסמוך לו ואם לא ראתה בדרך תמיד הרי חוצה לדרך אב אבל שם הסבה שאחר שלשי
ראיה הראשונה כגון שהכסקת החדש השני בטלה ראיית החדש הראשון ולא חדש שלישי
היא הרחלת ומת וחוצה לדרך הסמוך לו ולא יותר: יג אין הראשון קובעת לה ומתקבעת לו
ראתה בדרך אחר זה אחר והרי אם בעונה אחת ביום או בלילה ואם ראתה ג׳ ביום והדבעיה ואם
ביום חוצה ביום ובלילה מעט חשש הוסת הראשון ומעט חשש השני שהוא מתחדש יום ואם
ראתה מעבר ביום ובעבר בלילה שלא על הסדר אם שראתה הראשונה ביום ושלש אחר ושלש
בלילה אם הראשונה בלילה והשלש אחרונה ביום אם בזה ושלש בזה חוצה לאחרונה בלילה יד
ראתה

ואת הראשון אם לא הרגישה בו חששה ביום שלישי שיהא [illegible] ביום אחרון ש יהא בן
ביום שלישי. והרי יום שני ושלישי ורביעי אם לא חשו שיעבור עם [illegible] ביום שלישי ראתה לסוף
חזל ואת שלב למקומו והרי שלשה: מו שיעבר לאחותה לא [illegible] אותם אם שיעבר בראשון
ראשון לבד ולא ראשון ושני לבד. נשקר ואת הראשון ואין לה ואת [illegible] לראות ביום הראשון
חזל לא בטלתו הראשון והחשבת לו תגיד שר שהשקר מעבר. והה לבעלה [illegible] לראות [illegible]
חזרה לראות ביום הראשון: ון כיצד זה דין עקילת ואת רש ביעד ליתה [illegible] לראות [illegible]
הרגיש ושבר עליה רש ולא ראתה חוששת לרש עד שיעבר עליה [illegible] לא ראתה אבל חוששת לרש
ולא ראתה אבל חוששת לרש חזרה וראתה ברש חזר הוסת לגמרן: יז כל [illegible]
[illegible] ראתה בו ברש בעמים אינו [illegible] ראתה קבעה וראתה קבעה [illegible] ראתה קבעה [illegible]
[illegible] בלא קבעות ראה קבעה באחד בשבת וראתה דם לאחר שבעים יום קבעה באחד בשבת ואחרת
דם ולאחר יום קבעה ביום השבת ולא ראתה דם ולאחר השבת ראתה בלא קבעה הרי אם בא אחר
אחר עשרים יהרי נודע שהיום ברס לה ולא הקבעה וכבר נקבע יום אחר גם וכן כל כיוצא בזה: יח
קבעה ביום ידוע כגון בראש או באחד בשבת וראתה בו ואחר רגע בגרש אובד אחר בשבת קבעה לה הקב
חוששת בלבד עם שנקבע בחולו זמן ואם אחר הגיע אחר בשבת ובאחרונה אם שקבעה בשני בשבת
אינה חוששת שהרי לא קבעה לה בלא מיזרת שלאחר בשבת: יט ראקו בעבר ליסת [illegible]
בעבר כגון שנתקבל דהיינו כאחד שפושטו ידו שאינו מחשבת כובד או כאחד שנותנת כוחה מלא
כובד. אם כאחד שמוציא קול דרך הגרון וכן אם מתעטשת דרך רעה אם חוששת בני [illegible]
וצמיטלו תשרה אם שאחזה צירי הקדחת אם שראתה מוציאין בצרים עליה בבל אחד ואחד אם
אם יחרעלה שלשה בעמים ראתה קבעה לה ואת שבכל פעם שהיא חוששת לה אסורה לשמש
ומיהו בן יהוק אם עיעוש לפעם אחד אין הוסת [illegible] את בשבשה הרבה בעמים זה אחר זה. ואם
אזרע לה בן בשבל שנה עשתה בן הרבה פעמים הוסת ואת וכל אחד הוסתות שנבאה אין להם [illegible]
את בבל פעם שקבעה לה זה הקלה הוא ואת ואם בא ואת הקבע לזמן ראשון מרחלה אם
יום לעשרים יום קבעה לה. לזמן לפי חוש הוסת ואינה חוששת לא לשבעים ביחד ואם הגיע [illegible]
ולא בא ויחוש אם שבא הויחוש בלא שהו אינה חוששת: כ כיצד שבעים צרה ראתה
[illegible] ויהיה שלא בא ראתה הוצרי הדבר שאין רגיל לבא ויהוק ובן אם [illegible]
ראתה בלא בא מהוק הוצרי הדבר שאין הויהוק גורם לא הרגיל אבל אם מהוק שבעים [illegible]

בטור [illegible] פוסקת [illegible] [illegible] שבוק להבדיל [illegible] אין [illegible]

דבלא הוה [illegible] טוקה [illegible] קבעה לה וסת לעולם שכ"מ שבוען [illegible]
ופסקה
ברסבה לראייה שלר"ס: כו [illegible] פוסקה בכ"ח וראתה וחזרה ופסקה בתוך [illegible] החדש חוששת ל'

אותו היום והשמ[illegible] [illegible]ריוק שבע וסת בין שלשים בין שלבון חוששת לו בפעם אחת

לחודש שהוא תקבע וסת לעולם בלא זמן ידוע ומפסקה ונמצאת שלא ראתה אינה חוששת עוד לעולם

[illegible] [illegible] לרה שמה תקבע לראשי חדשים: כו [illegible] ביומים אם פוסקה היום ופוסקה לעולם

[illegible] [illegible] קבוע בחדש שפוסקה בו שלא תקבע וסת לימים: כו [illegible] ווסתות

[illegible] על ידי לקרה אין אחז קבוע [illegible] [illegible] [illegible] נו וראתה קבעה וסת אבל אם פוסקה עם

[illegible] שני פעמים אין מפורסים: כו [illegible] [illegible] לה [illegible] ליה רגילה לראות

[illegible] [illegible] אסורה כל אין [illegible] וסת ליה רגילה לראות [illegible] אסורה לא נשים

בזה בזמן של הראייה [illegible] [illegible] וסתי אבל [illegible] כלה ראייה [illegible] וסת לא [illegible] אחר
בעונות
וסת אסורה [illegible] וסת [illegible] [illegible] כו' [illegible] לאמי ידוע [illegible] אסורה

בנו ופתגרואי: [illegible] [illegible] [illegible] אחד כך חוששת לוסת [illegible] [illegible] אחד [illegible]

ליה [illegible] [illegible] [illegible] חוששת לו [illegible] [illegible] אינו קבוע [illegible] שאין

בפעם אחד [illegible] ראתה [illegible] [illegible] אם [illegible] [illegible] ולא ראתה [illegible] [illegible] [illegible]

ואם [illegible] [illegible] [illegible] בשלשה פעמים צריך עקירה שלשה פעמים ובדיקה [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] מקרה ולא תראה היה המקרה לאין ידוע אינו [illegible] אחר

בא המקרה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] לבח או זמן [illegible] שלא ראתה בהפסיק [illegible]: כו

[illegible] [illegible] לראות [illegible] קטנה שלא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שערות

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אם [illegible] ולא [illegible] שתי שערות [illegible] וסת כשאר נשים
פעמים
בשלש ראיות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הלכות: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולא ראתה
שלותה
אינה חוששת [illegible] הראשון [illegible] וחזרה [illegible] [illegible] [illegible] לראות [illegible] עונות

[illegible] לראות [illegible] אינה חוששת עד שתחזור ותקבענו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
חזרה
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ראתה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולא

[illegible] [illegible] הראשון [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שמונה [illegible]

[illegible] [illegible] ראיות אחרונות [illegible] ארבע ראיות [illegible] הלכות [illegible] [illegible] [illegible]

חבב.

[illegible] ... לה נמוך ועד שתראה
ה' פעמים [illegible] (עונות) ... עונה אחת
ובראיות ... ואינה חוששת ... [illegible] ... לכל שקורין לה
במעה מחדות זקנה ואינה חוששת: ל חזרה וראתה ראיה כדרך ... שלא הגיע זמנה לראות: לא
חזרה לראות בשנות קטנות שהיתה לעולם לראות ... לקבוע ... אסורת הכלל
חזרה לקביעותה אם תהיה ... למודה ... השנות ...
חוזרת ... שבילה ... לא ... אלא ... ובזה ...
זקנה ... קטנות שלא הגיע זמנה לראות: לב ... קודם ...
כיצד ראתה שלשה פעמים בראש חדש ... בחדש ובר"ח וכן ... ושנית
... ימים: לג מעוברת ... שלשה חדשים לעבורה ומניקה כל ... חדש אחר
לידת הולד אינה קובעת וסת ... הולד ... שדמים מסולקים מהן כל זמן
עיבורה וכל כ"ד חדש ... לראות ... כדרך ... שאינה קובעת. לד
מעוברת ... עוברה ומניקה כל כ"ד חדש אינה חוששת לוסתן הראשון אפילו היה
וסת קבוע והגיע תוך הזמן הזה אינה צריכה בדיקה ומותרות לבעליהן ... שופעות
... דם בתוך ... אין ... צריכה ... ימי ...
... לחושלוסתן הראשון כיצד היתה לה וסת ... אם למודה ...
חוששת לראש חדש ראשון שהיא (מוצאת) ... וכן ... אם ... וסת ...
הגוף ... אבל אם היה ... וסת ... עד שתחזור לראות ...
לראות אפילו פעם אחד חוששת ליום ... למודה להפלגה:

קצ דיני כתמים ובדיקת האשה:

א דבר תורה אין האשה מטמאה ולא אסורה לבעלה עד שתרגיש שיצא דם מבשרה וחכמים גזרו על כל כתם שנמצא בגופה או בבגדיה שהיא טמאה ואסורה לבעלה אפילו לא הרגישה ואפי' בדקה עצמה ומצאה טהורה ואפילו הפסק טהרה שבדקה עצמה ומצאה טהורה ואח"כ תמנה ז' נקיים ... הכתם אם הרגישה ... לראות דם ... ולא ... וצריך שתאמר שהיא טמאה: ב לא גזרו בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות דהיינו שהיא פחותה ... אפילו הגיעה שתי שערות וכן אפילו ... מ"ב ... ולא הגיעה

[illegible] שתי שערות בין שניהם נעוקר [illegible] שהחזה גם
חוששת בבתם" ג היסבה [illegible] אשה תנשה מדלבבה אוק אחל טוק בבא הטפק אטנא כ
[illegible] אחת עד שתפסוק: [illegible] משבו והדה והחזה גם בזיס אחד הד מוחזקת בזמים ובמה
[illegible] מו שאומר שאין [illegible] אחר לאחר דס שלש וקהות: ד הנוקה שלא הגיע זמנה לראות
[illegible] שלשה פעמים [illegible] מלחוות שם מחר ג עונה שמס ע יום תראה לה דמוהה ובתמה טהור עד
שתחזור ותראה גם: ה לא תשמו עלה כמס אחר ושבו שבו ושבו: ושוער מדים הוא כמו עד מס
ושוער שלשה שחיבבו שערות בלא זמן מהן בו כזה השוער אינו תורם לולד דס [illegible] שלא
הלבה כנה "חבבו משבשבו כזה השוער" אין תולין נבלה בין אם הוא המרבנו חוחם הוא אחרון אחם
נדמן לה נדיק ומה נחל מזה השוער משבין בו: ו הא דבשבן שעולה בין בבתם הנמצא על חלוקה
בין בבתם הנמצא על בגדה זו"א עלא אמרי אלא בבתם הנמצא על חלוקה אבל בבתם הנמצא על בגדה ויא
שלא אמרו לא בבתם הנמצא על בגדה בבבד במקומות שמחזיקין בהם אין לו שוער: ז אם הרבה פעמים
נשפשפו אחר ריחה ר"ח [illegible] תולין בזעד כתורמוס: ח אם אין בבתי במקום אחד מדים ועוד אעפ שיש
שם טוטן הדבה-מתוך הרבה ממוטן זה לזה עד שאם נטרפם ושבהם ותב מבדים טהורה שאנו תולין
בבבד שמה וטהרה בבבה עד שיהיו בו מבדים ונו' במקום אחד ויא דלא בשנמצאו על חלוקה אבל אם נמצאו על
בגדה מעמיס לבדים ועוד: ט בתם הנמצא על בגדה שהוא אדוק בלעוה או ענול אושה ויטיפין טיפין
מן שהוא עוד הכתב על דוח בגדה מו שהיה בראה כאילו הוא שמטה לתעלה הואיל והא כמו ביתה דפ עמדה
ישין [illegible] אלו נטף מן הנקלה [illegible] ט כתב שנמצא לבד שאינו מקבל טומאה לאמרו עלין בעד
בלקה קדם נעלם תוכל דבר שאינו מקבל טומאה השבה לעלו ומעמה בונבה דבן בתם שנמצא על בגד
נגע בטהורה: יא לא בבלמקום שיתמצאם בתם טמא אלא במקום שאשר שנאשם מן המקור כיצד
על עקיבה [illegible] בתם נמצא על כל אובן שוקה נכר פוהיה מבעים הם המקומות הנדאקים זה בזה בעת
[illegible] ובתם נמצא בגדל [illegible] ובתם נמצא בראשגודל דגליה ובתם נמצא על זוג שטנו ועל לקשרי
[illegible] שבידים שם [illegible] ובמה שבו באותו מקום אבל אם נמצא בלשונקה ועל כרסותיה מעמחון אם
[illegible] מן הדדון ואעפ לבבלה מאותו מקום טהורה הוא זה [illegible] ובעבור דגליה לבעלה טמאה בבד
מקום שהמצאו אטלו לבעלה מהחגורה [illegible] מלאחריה אטלו יבבר בשון שלטנחים אם נמצאה
בבתמים [illegible] בבתמים [illegible] אבל אם [illegible] בבבד [illegible] בבבד בשון [illegible]
[illegible] בבתמים [illegible] אין נמצאה לבעלה מהחגור [illegible] ונמצאה לבעלה מהחגור בזה ש

ברא [illegible] שאסור מיצאתם ממנה
שלה בת [illegible] ואם תמכה [illegible] [illegible] ; יב נמצא נכתם
[illegible] [illegible] אם לו [illegible] עמם ועל בשרה ואם נמצא
חלוקת [illegible] והמעלה שהורה [illegible] נזדקק לדה [illegible] נאשלמת עברה בשוק שלמה
שאו בא מן השוק הלה נמצא עם על בשרה ; יג נמצא עבירת יד שמהלוקה אם המוקים שבמצא הלם בבית
ידמנע על בות [illegible] אינה יכולה לחנעשם אחר בעמה הרבה ואם אינה יכולה לנעשם בבית
עזרה יל ויקחה [illegible] ומתלבה בו בגלה בבל מקום שמצאה בו טמאה מעבר שמא חוזר הנלך ובין
יכן הדון אם המצא במעורת שמלבה ראשה אן שהוגרתו ואם קשלה בראשה הנאיב ובשמראה נבם
מצאתה קשוי יפה אינה חושדת" בו שתי נשים שבישו ראשן בחבלה אחד שתיהן מחוזה ואם אחרת ביבלה
אחרת באבישתה אשם ששתיהן לבשו הלוק ונמצא הבתם במעלה מהתגר אחרת שבתה בעמאה והאחרת
עזרה יו אם ישלה מכה בעזרה ונמצאה כתם בחלוק אינו בטהר מהתגר שאא לעבר שם מהמלבה
אם בושטתו ומתבשה בו תולה במכתה שאם אומר מהבכ ובא לו מסי יז מעמה מתם לא נעשה
שאה לבעל בשם מהמלבה אם בושטתו ומתבשה תולה ואתם בטהר ממנו ונמצא שמא מזקקה מקולה
שאם אומר כמו שה עלון בא מעל מה כך ראתהון בזה בשי שנשלון ועוד אן יותר עורה אם יש
בא שהרי אין לתלות בבה חבב אם אין בלבלים ועוד אם תולין אותו מעמה דסמא דם בבה הוא שבלה
ביתהון בגלים ועוד שאין לתלות בבה טמאה יח כיון שבתמים [illegible] מקולין בן תולה בבגדה
לתלות כיון שהטבה מה אחיה אן עוף אן נעשקה [illegible] ושבה בעד המתעסקים [illegible]
שעבירה בשוק שלמעלים ונמצא דם בבגדיה תולה [illegible] אינו בשתה הלוקים מזה עבירה
ונמצא אינו בהתון עזרה הבבא אם נמסר על בשרה אינה תלה אחר ישלה מבה בבגדה אין תולה בה
אינו עבר בשרה אם הוא בהקום שחפשר לדם לבטן מעשה [illegible] נתרסאה אם אינו בה בהתלבה ונמצא
דם שיחוך הבה בה ואעפ שעבשו עבה עליה קרום ואינה מטמטת יט כעם שתלה בה כל תולה
בבגדה הבבלה אם נעשקו בתמים אן אם יש בהם מבה לפי שדרכם לינע בה אבל אם הין שמוקים
בדבר ונמצא בהסדם אינה תולה בהם אחר כ הין עמוקים בדבר שדרכו לטבן בגון שהיו הבוגעה
בבגדים כ מישרטל בעאתמגו דם דרכי הארמה ובשעת הקשמש נמצא בגד האשה תולה בבעלה
כא הינאד אשתבה כתם בשבולה מאחורה ומכה איבה מקמה תלואה בה דאפשר אדיהבאה
אחרת לקמיל ונטמה בה מהה ואמרה כב כב מפק אם עבירה בשוק שלבנים אן אם ישבה בעל
המתעסקים בתמים אינו מלה בהם בזה בגיל שהעבירה אן המתעסקים בתמים ישבים

במקום חדש ואבנים דרכם לבשלן כאן וכאן תולין אמרו מסתפק שמא נתפזרו במקום שעברו
לא הנשרפו: כל נתנסקה בחדוש וכמצא עליה כתם טהור אין מוסיפה אין תולין בוצלא אדום
בשחור ושחור באדום: אבל אדום בחדוש ושחור בשחור אבל אם אין מוסיפה אין תולין אדום
עליה בו החדוש: כל נתנסקה בחדוש תולה בו חדוש ושחור ונמצאו בה שדם שחיעתה חדוש חס
הבית שחור ודם בן מאה כמדמי: כה שתי נשים שנתנסקו בעמוד אחד שאין בו דם אלא כלבן
ועל כל אחד כלבן שהיה מתאות: כל נתנסקה בדם שאלא שהיו חכמים אמרו לה מגרים
ונמצאה עליה כשני גרים הן תולה מגרים ברם שנתנסקה בו ומגרים בחבולה: אבל אם מצא הכתם
כשני גרים מגרים: כל נתנסקה בבחות מגרים ונמצאה עליה מגרים ועוד טהורה שהרי
הבדר כתם זה מעשה הקמיל הוא והבדרוה שם דם מחלה כי דם בנה שנאמרו לין עד שיהיה
ביתר מגרים וכן אם נתנסקה בבחות מגרים ונמצאה עליה כשני גרים) טהורה: כח האשה
שנמצאה עליה כשני גרים ונמצאה בה טהורה שהגרים הראשונים מכנה המעורבל בו ומגרים
אעתולין אותו בבגד אחרת כיון שאין בו מגרים ושב: כל הבגד כשבע שאם תולין בשל בתולות
חקל מעל מום בשעור בגרים בלבנים שאמרנו: ל איזה עדיה להקיף הכתם בדבר שיהא תולה
בו אלא תולה מן הכתם יש שהשע שלא שחור וזה אדום: לא מצאה כתם ואין לה בגד להתלות הדבר
מסופק אם הוא דם או בלבן מעברת עליו ז סמנים) אם עמד בטהרה ובטהרה: ואם איני מעברת
עליו טמאה מסופק ונבדקו אין בו העברה שבשה ממנו מבני שאין אנו נזהרים בקפת משמותם
לב האשה שהיתה עוסקת בגלגלתה ונמצאה במקום שעבדה בלבן שהיה ברוק לה מהלבן
שהגיע לה התנסק כמו שנשתה אם יזמן שתעבור על המקום מנגעתו הדם טמאה ואם לא טהורה:
לג האשה שבדקה עצמה בעד הבדוקה ונמצאתו חטאו טמה כחרוג בין עבולבין משוך טמאה
ולא עוד אלא אפילו נמצא עליהם מאכולת מעובר [illegible] אין בשבדקה בו והיו חתו בקופסא
אחר שעה בדקה אותו ומצאה עליו דם כל שהוא חטאן משוך בין שהל עמאה: לד בדקה עצמה בעד
הבדוק לה והשחתו תחת הכר או תחת הכסת ואחר נמצאה עליהם דם משוך טמאה שבדקתו
מהקינה ואם שבל ואין מגרים ועוד טהורה שאין לה דם מחלה אלא מחלה תחת הכר: לה בדקה
עצמה בעד הבדוקה ותחתו בידה ואחר נמצאה עליו דם אם משוך טמאה חטאו בבל שהוא
אם מעגל עדרה אם אין בו מגרים ועוד יש שאף עגול טמאה בבל שהוא: לו בדקה עצמה בעד שהיו
בתוך לה הפיגו העחתו שמור בהבדה ונמצאה עליו דם טמאה אם ישבו מגרים ונשרה לה בדקה עצמה
בעד שאינו בדוק לה ושתתו בידה ואחר נמצאה עליו דם אם מגרים ועוד טהורה לה איזהו עד
הבדוק

הבדוק [illegible] בין [illegible] תבלינה ולא עדיף שבבגד [illegible] השביעית נשוק שבבגדים ולא
ביד המרשקין ס בבתיבוס [illegible] בחזקת שדות: הלכו אין [illegible] משום כתם ש מרוחה בחלוק
אחד היה ונדוק לה קודם שלבשתו: אבל אם אחרו [illegible] ולבשתו בלא בדיקה [illegible]
בו כתם [illegible] " מ בדיקה אחר נשטתו ומצאה טהור והשאלה [illegible] ולבשתו ומצאה בו כתם [illegible]
טהורה והעמיד בטמאה: מא לבשה חלוק הבדוק לה ונשטתו והשאלה לה ונשאלה לה שאחרת נדה או לגויה שבא
ומצאה טמאה וראתה בגד אחרת [illegible] בימי השאלה [illegible] ואחר כך נמצאה בו כתם [illegible]
טהורה יהא [illegible] ולהם ואחר לבשתו היא ומצאה בו כתם שאלה בדק ואחר כך נמצאה בו כתם
[illegible] מב השאילתו לקטנה שלא ראתה מעולם ולבשתו קטנה אז לאחר שבא עליה קודם שחזרה
ממה הן [illegible] לגדרה שלא ראתה ולבשתו הוא אחר לילות לגדולתה אנשה שאולה [illegible]
[illegible] טהורה [illegible] בדק אמרו בזמן הזה וכאם השאילתו לפטרתה שלא שבלה תולה בה שבלה חלוק טהורה
[illegible] טמאה טמאה [illegible] מג השאילתו לבעלה הכתם בין שהיתה [illegible] בבגד [illegible] קודם
בין שראתה [illegible] בחלוק אחר לאחר ששאלה אין תולה [illegible] ולא אז בזו שתיהן עדיות לחוש, וכן
אבל אם [illegible] לטהורה [illegible] ולבשתו ששתיהן עדיות לחוש: מד לבשה חלוק בימי טהרה ולא
בדק [illegible] ולבשתו בימי טהרתה ומצאה בו כתם תולה שמא כדותה הוא אלא לבשה חלוק [illegible] שבדה
מעוברת [illegible] ולבשתו בלא בדיקה ומצאה בו כתם תולה בלבשת הימים שלא היתה
[illegible] המעיקה תולה בעומר כמו שתולה בחברתה: מו חלוק שלבשתו בימי נדתה [illegible] ולבשתו בזמן שהיא טהורה בלא בדיקה אם נתבבס עם [illegible] ולבשתו חזקה
בדקתו בעוטרכי בוסוחינה תולה בה ואם היא בעינו ואם מרת שלא בדקתו תולה בעומר שמחלה
היה ולא שבר עם הכיבוס ואם נתבבס עם שבר או נבדקת אמטו אינה בעינו תולה בעומר שמחלה
[illegible] ואם אמשל מומר בעמוד עלה בדוד מון שמבדקת במלחתו אם מחדיר דהיכו שבבגד לתוך הבגד בדוע
שקודם טבילה היה ואם מגיע דהיכו שאינו נכנס לתוך הבגד בדוע שאחר כבוס היה ואם אינה בקשה
בכך חוששת להחמיר: מז לבשה חלוק הבדוק לה ונשטתו ולבשתו והשאלתו לחברתה ונמצאה עליו
כתם אם מגיע בדוע שמה שטה הוא והיא טמאה והראשונה טהורה ואם הוא מחדיר בדוע שמה הראשונה
הוא טמאה והשניה טהורה: מח שתי שיים שלבשו חלוק אחד בדוק ומצאה בו כתם אם הגיע
מהחגור ולמטה בשתיהן שתיהן טמאות ואם הוא למעלה מהחגור בשתיהן שתיהן טהורות
היתה אחת. אחתכה ואחתקעה אם הוא מהחגור ולמטה לקרה ולמעלה מהחגור מאדוה תעה

טמאה ואחרונה טהורה. בדא [illegible] שו אחרון אבלה לבעות בו אחת לאחרון אבל אם כיסו אם אחרון
שמאן טמאות כפתה אחת בראשונה ובא השנה אחרת שמתה אחת לאשה טמאה ולבעל
טהורה. מט שבשנים שלא אחד אושישו עבפסבל אחד זו אחר זו אחרי נמצאשבין
בתים כולן טמאות והנאשרה הפסל מדבר המקבל טומאה. בדא בזמן שאלן שאת הבלאם היה
מתמה רחויה לבראות יתר מחבירה כגון שהיא זקנה ומטובלת ומטעקה ואשלאריתה דם מישהו
עבר שנשואה אחרת שאינו רחויה לראות תולה ברחויה: כ שבא נשים שושנות בפסולה
אחת ומשלבות ס שיגביהן מטורות זו בזו ונמצא דם תחתיהן כולן טמאות ואם אינן משלבות
זו בזו ונמצא דם תחת האחרונה כולן טמאות נמצא תחת הראשונה פעמים רואה ומעמיד טמאה והיא
האחרונה טהורה. נמצא תחת הראשונה ואינה מעמדת טמאה והפעמים אינה טהורה בדא כשעלו לדלת מדבנות המטה
ובאם שלדלת האחרונה כולן טמאות שאינו דרך עברתה נטף מעבר ובא כשהשמש עמד עם מדין הענין אבל
אם נמצאה בין בן ובן ס כולן טמאות מעבר שהוא עשוי להתמשך אילך ואילך: נא בלא מיירו שלא בדקה
אחר מהן אז שבדקן ומצאו טהורות הבלאם בדקה אחת אז שאם ומצאו טהור ה טהורות והאחרונה שלא בדקה
טמאה. אם בדקה גם השלישית ומצאה שהוא כולן טמאות: ואם בדקה אחת ומצאה טמאה [illegible]
[illegible] בדקה
כולן בבדקן טהורות בדקן אחת ומצאו טמאה ה טמאות והשלישית [illegible] מפני שתולה בבן: והא דתנינן
בחרדה טמאה לבתר [illegible] בדקו תולות בה ה טהורות: וקבא דמטהרין לאותה שמצאה טהורה דוקא
אחרונה עומד אצל שבויה מיד הבן לבעלה הם אבל אם שהתר ט ושוטר בדקה דהוונו כדי שיפקע בחורים
ובתולים הן הבדוקה מובלת לטמאה לבתר האחרת ואת לטהורה לבתר עצמה: נב בדא בשבלן שאות
הבלאם אחת רחויה לראות ואחרת אינה רחויה תולה ברחויה כיצד אחת זקנה שעבר עליה שלש
שנות ואת דאתה ואחת לבתר אחת זקנה טהורה ולבדה טמאה אחת מעוברת שהוכר עוברה ואחת אינה
מעוברת מעוברת טהורה ואינה מעוברת טמאה: אחת בתולה דמים סמוך אחת מעוכם ואחת שאינה
אחת טהורה ושוהה טמאה: אחת מעקה ואחת שאינה מעקה מעקה טהורה ושאינה מעקה שאינה מעקה ונמצא
תולה בחברתה הן תולה בעצמה שאם לבשה הלוקה בזמן שהיא עוברה ונמצא עליו דם תולה בימים הראשונים
בימים הראשונים אלא הרב שברה הן מעקה וזקנה וטהורה ואם היו שתיהן מעוקות או זקנות או
אחת זקנה ואחת מעקה הן תולות אז אם היו שתיהן עומדות [illegible] בעבר המטה הן ושבות עבר הסבל
כאחד ונמצא דם תחת אחת הן חשבה תחת הראשונה כולן שכל אחת מבדקת מחברתה אותה שנמצאו בראשונה
אלא בארץ במקום שנמצא הדם טהורה: ואם נמצא ביניהן בשתים שנמשו ביניהן טמאות והאחרת טהורה ואם
נמצא

עלו דרך החיצונה ומעמאה [illegible] החיצונה כולן טמאות תחת [illegible] אחרונה ופעמית טמאות והחיצונה
טהורה תחת הפעמית היא לבדה טמאה ושתי הפחות [illegible] לה) עמק לעד פעם אחרון ניתר
לעד הפעמית כמו שהן טוחנות ברחים ונמצא דס תחת הפעמית [illegible] טמאות ואם נמצא [illegible]
החיצונה היא טמאה ופעמית טהורה שאין פעמית דוחקת [illegible] החיצונה: ג' האדמרין [illegible]
בחלוק אומטה או פנסל כולן טמאות אם נעשה תחת בתרמיס כולן טהורות שכולן תולה [illegible]
תולה ביתמיה ד' אין בתרמיס משום ופרי [illegible] כרם ברה אמלו משנה בכמיס [illegible]
[illegible] עקרתו ונמצאתי עד ש הבריק [illegible] מטמאין בבשר [illegible] כראויה לבגדי:

קצא ראשה שהשעוה מים ויצאו דס עם מיבנלה בין השעוה והיא עומדת שה שהיבר [illegible]
הל שהולה ואמלו הרגש גופה ונעדבנה אויה חוצשת שהבשרתי [illegible] מים היאזו שהקמי רגלים [illegible]
ודס זה מכה הוא נתלטת חו בכולם:

קצב - ריש פה הבעמת לחופה

א' הבעמת נשה ותמיסה עריכה לשבע מים בין גדולה בין קטנה ותמלו בדקה עמלו בשעת
הבעמה ומעמד מהרה שמא מחמת היתוך ראתה טפת דם כחרדל ולא הרגישה בו ומעה שבשה
מעתרת מים הבעמה ואינה עריכה [illegible] שאינה בדקה בים התבעמה לא נמוק בטהרה מעה מים
ג' מים ומוה ועלה בדקה תוך שבעה: ב' שבעה מים הלבן מלוים אותה משנה שבע מומרת בשעה
ובכיה עמה לרוב אבל שלא תקדשה עדיין: ג' אם הלו הבשמים מחמת אין מוכר [illegible]
אישה שבעה מים עריכה לחזור לבעל שבעה מים כשיתנשרו נעשות הבשמים: ד' עבר ונשה
תוך זמן זה וכן חוץ שבירסה לאחר נזה קודם שנה עלה לא יתיחד עמה לא הוא ושן בין האנשים והאחים
בין הנשים: ה' מחזיר לבשה עריכה להמתין שבעה מים

קצג - דין דם בתולים

א' [illegible] ה' המוכר בתולה בשל בשלת מאה עומר בראתו ופרש מיד אפלו [illegible]
[illegible] לא ראתה אמלו בדקה שמדה ולא מצאה דם מראה אבל ראתה טפת דם כחרדל הרי היא
[illegible] ישריכה שתפסוק בטהרה והבדוק בלבן ולא תקח לבעלה [illegible] לשמושה ונהנעמה בבעלה
[illegible] לשטן הרחקה אלא שהה גמרה אחר לבשן [illegible] מעתה אפלו בשאינה [illegible] ומוהר לו בשן באחרב [illegible]
לאחר שעמדה מאצלו אפלו בסדין שהדס עליו:

קצד - ריש יולדת ומטלת

א' יולדת אמלו לראתה דם טומאה הבה בין יולדה בין לא בין יולדה [illegible] בין יולדה מת ואמלו נפל ונהה הס ילדי
טומאתו ערשה בזמן היה בלדיולדות חזובות חלוקות בדבר ודי יכות לספור ז' נקיים ומצאתה אחר [illegible]
[illegible] ז' לנדה ז' לנקיים לדיה ומיבירה שהם לבדר ויד לבקבה אם לא ראתה בהן עולן לבקיר ת

ואם שלמו ז' נקיים בתוך יד נוקבה [illegible] מרגל עד ואם עבר קדוש לבן בת עשרה לה טבילה" ב' [illegible]
בתוך מרבעים אמה חשבת בולד אבל [illegible] ומטו בולא ראתה שאין מרת חולד עמדת עד מרבעים
ואחד: ג' המבלת כמין [illegible] [illegible] זגים ומבנים [illegible] ומעצים ומקומות [illegible] בעורות תולעי חושבין אז שלא
[illegible] [illegible] [illegible] בעורות חושבת לטבר. ואם מבלה בלוז קיים מקום
ד' יום אם טבלה קדוש לבעלו לבת עלמה לה מבלה: ד' [illegible] ואם [illegible] השלה שלה אמה חושבת בולד אחר
אבל חלה אותה בולד שולה כבר עד ל' יום. אבל אם הבלה נגד חלה אין אנו [illegible] השלה שהשלה
אחר והחשבת לשליה בשם לה ומי מומחת שלוקבה ה' ישראה השליא חולה אין אנו [illegible] אותה בולד שולד ד'
אחר אבלו הוא בן קיימה והחשבת לשליה בשם לבריה מומחת שלקבה: ו' ישראה מקומת שליה ביום ראשון
ולא עברה ישראה עד יום שני חושבת מיום ראשון אבל איבר מחוה אבל מיום שני: ז' בהשלת דמות
היה ועוף ושלא [illegible] שהיה חושבת בולד אחר ואם [illegible] בה חושש בולד אחר ואם שהולד
הרגה דבר חשבת לבת לה ומי מומחת שלבקבה בשביל השליא: ח' הילד [illegible] ומחבר [illegible] ומי
מתנס לבן ומי מומחה שלבקבה: ט' הלד שר שהטלה ואיה ודשת בה אבילה היתה בחזקת משבר [illegible] ז' ט'
עמאה לידה חוש שת שמחקבר היה: י' [illegible] [illegible] [illegible] בין שיעה שלבדר
האיבריס מבן שיעה דבל ואחריה השוק ואחריה הירך. בין שיעה שלא על הסדר אינה עמאה לידה יד
שיעה רובו ואם יעה ראשו הלבו ראחד הי כרובו ואם לא מתחלק ויעה טרכו משתעה טרחתו הי כולד אבל
שמתחלק אחר ולא סוף דבר שיעה לחן מעבר אבל אמטו מעשיעה חוץ לפרוזדור: יא' הוא אמר ד'
ה חזירה אמו עמאה לידה. יב' היה טחה לבלד ושמעה קולו שולד חשוב כולד שהא אבל הוא ראשון
חוץ לפרוזדור: יג' הולדת הסוניים ושהא ולד אחר הבדו מבן שעבר הראשון קודם שקיעת החמה והאחר
אחר שקיעת החמה מעשיעה הראשון עמאה לידה מעונס ומי טומאה משיעה אחרון ואם הראשון עכר
שהוא שהראשון זכר והשני נקבה אשה יעבר שעה אם הוא זכר אם נקבה מוכר מעשיעה השני ומי שומאה לנקבה: יד' [illegible]
ותאחרון אם לא יעה דבלה דין דומן אמו טהורה מלידה ומשבה ומדבר:

קצה דברים האסורים בימי נדותה:

א' חי יבא אם לברוש טהרה בימי טומאתה עד שתספור ותטבול ולא ישחוק ולא יקרא שמר שמה ויבל
לעברה אבל מותרלו להיחד שמר דבון שבא עליה פעם אחת חן לא תקרע יעריה: ב' לא יעבר אבילו
בחצר אטה ולא יושיט מידו לידה שום דבר ולא יקבלו מידה שום דבר בעריה: ג' לא יאכלו אמה על
השלחן אחר יש שני שיהא שום דבר מסתיק בין חערה שלו לקערה שלה אם קטן אין יאכל לבחד
שלו: ד' לא ישתה משירי כוס שעותה היא: ה' לא ישב במשה המיוחדה לה אבילו שלא בפנים ולא
עמה

[illegible] (רחוק נוגעי) אחרונה: ז [illegible] אכל ובטקיצה, ולא במקומות הרבה אין
שבה; ח רחוצה שנתך לרבים בימי נדתה כדי שיחזיקו אזכרים שהיא טהורה: ט בקושי
נה בהתקשט בימי טוהרה אלא שלא תתגנה על בעלה: י [illegible] שעשה שעשה בעבה נדה
תעמידו הבגד שאסור בגזרה הבגד לא הכחו בטבעו בשמן אבל המשה שוב הכר בגון שהיה בגד
השלמן ביד שמאל: אז תנהגו שלהכר אין הכסת אמצע ביד ימינה: יא אסורה לה [illegible]
ודיקאפ יחתם ראשם וכמשה שמוא דיך חבר אבל הנעת הכריס והכתות שמוא טוב [illegible]
שרי ומולא בפעה לבשרי מותר אפילו הוא יוצא שהוא מונעת אותם: יב אסורה לשים [illegible]
עין ידיו ורגליו אפילו אינו עוברתבו ואפילו הם מים עונים: יג כמה שאסור במגולה [illegible]
במגולה ולא עוד אלא אפילו בשאר בגדים שלה אסור בשה שבברכה בשה כגון אחר [illegible]
לה אבל אם שותים הם מאותו הכוס ושתיה איה אבריהו ליה לקבר: יד בלאלו הדיקות [illegible]
לה רחיק בין בגדי טוהרה בין בימי ליבונה שהם ימי ספירה (אין חילוק בבל לגבי) [illegible]
בתם: טו אם הוא חולה (אין) לו מי שיתנשאו אלהה מותרת לשמשו לקשתחל ביותר שאבל
מהרחצתו ידיו ורגליו והעונת המטה בפנו: יז אשה חולה ורוצה אסור בעלה לינעבה [illegible]
בשמשה כגון בחקימה ולהשביבה ובמכה: יח אם בשה רוחה אסור במשמשה הדבק:

קנו דיני לבישת הלבן ובדיקה:

א שבעת ימים מה שבה קופרת מחוחלין [illegible] יום שפסקה בו ולך משבעה הסרה שני ימים
או שבעה ופסקה מלראות בדיקה ביום שפסקה כדי שתפסוק בטהרה. בדיקה זו [illegible] סמוך לבין
השמשות ובעולם בגדי הדם בתוך ביתו שתהא בדיקת יום הפסק טהרתה בתוך רחוק [illegible] שם
בבין השמשות שזו בדיקה מועלת מידי בלסמן: ב ראתה דם אחד בבגד ופסקה בו ביום עד [illegible]
עמוד בתוך רחוק ושיהא שם בבין השמשות: ג ביום שתוקה מלראות ובדקה בעמוד
תבגד תבוק הבדוקה שאין בו כתם ובלילה תשים מדינים הבדוקים מכתמים ומיום המחרת
תהיו בבסור לנקים: ד בבל יום מן ימי הספירה עליה להיות בודקת בהתלבה פעמים
בבין אחת בשחרית ואחת במוצאי בין השמשות: ואם לא בדקה בבלהי לא טמא אחת בשם
בדקה, ביום אחד שלה שבעה בבין הסגש אובאחד מהראמעמים מאחר שבדקה ביום שקודם
השבעה ומעאה טהורה עלולה: אבל אם לא בדקה בבל השבעה וביום השמיני בדקה ומעאה
טהורה אין לה לאיום שמוינבעי משלמות עלין. ויש שנרים שהבדוק ביום ראשון מהשבעה

[illegible]

קצץ שלא בשבול ביום

[illegible]

מגדים וכחוהו [illegible] אבל בין לא נטבול מכלי אלו
דאיכא אוום ; ה אם טבלה מעלה [illegible] ובן אם טבל ר מעלה מבגדיו בום
עלתה לה טבילה: · [illegible]

א צריך שיטבול בלגופו בפעם אחת [illegible] צריך שלא יהא עליו [illegible] חוצץ שאם היה עליו כלום הוא אם דין
במים לבן [illegible] עליו חוצץ [illegible] ואם [illegible] שהיה או אחד מהן מקפיד עליו ומחלה כמו שדין רוב בני
המקום עליו חוצץ שאלה חוצה [illegible] ואין דרך רוב בני אדם להקפיד בכך אינו חוצץ: ב [illegible]
שהוא [illegible] חוצץ עצמו [illegible] משני ורעיות שלובים [illegible] להם [illegible] לא מטבילת [illegible] עם שערו ואם דבק
שער [illegible] חושב [illegible] ואם הם כרוכים במקר מקומות בגוף [illegible] עם שער חוץ [illegible]
בשער שאינה חוצץ [illegible] שאינה [illegible] אבל קטנה [illegible] רעות [illegible] ורחבה [illegible]
[illegible] עצמה בחוזק [illegible] בשער בגלט [illegible] מתוך [illegible] ורחבה [illegible]
מזיקתה: ג אם החוטים [illegible] שאין [illegible] אינן חוצצין: ד [illegible] שער [illegible] חוצצים: ה [illegible]
שערות [illegible] קשורים כאחד קשר אחד אינו חוצץ ושערה אחת שנקשרה חוצצת [illegible] מקפדת
אבל אם אינה מקפדת עליה עלתה לה טבילה [illegible] רוב שערה קשור [illegible] שער [illegible]
[illegible]
[illegible] ושבין [illegible] חוצץ [illegible] אינו חוצץ [illegible]
אינו חוצץ: ז [illegible] חוצץ [illegible] שבין [illegible] חוצץ ואם [illegible] חוצץ [illegible] אינו
ח [illegible] חוצץ [illegible] אינו חוצץ: ט
[illegible] חוצץ [illegible] אינו חוצץ [illegible] ואינו חוצץ
[illegible] חוצץ [illegible] צריכה [illegible]
חוצצת: יא [illegible] חוצץ ואם אינו [illegible] אינו חוצץ: יב [illegible]
[illegible] אין חוצצין [illegible] חוצץ: יג [illegible] הבשר חוצצין: יד [illegible]
ביצות החול
[illegible] וחוצצין [illegible]
חוצץ: טו [illegible] והדם [illegible] חוצצים [illegible]
חוצצים [illegible] חוצצים: יו [illegible] בבשר [illegible] חוצץ: יז [illegible]
[illegible] אינו חוצץ [illegible] שתחת הצפורן [illegible] הבשר
חוצץ [illegible] הבשר [illegible] שהצפורן עודף [illegible] הבשר [illegible]
הבשר [illegible] טבילה: יח אם יש [illegible]

[illegible] ואינו יכול לא לחתוך [illegible] שקנה מיד שלחתה [illegible] ערוה אינו חוצץ: כ
ריקא בעק שמחת הצמר [illegible] בעמה [illegible] ואפילו אם היה גדולה ומומרת ליחתך ומרחת
ושברת מוכנד הבשר אינה [illegible] [illegible] מיושה [illegible] מרשה רובה היה
[illegible] כב השורים והשמנות והקטנות ואם הם יפים אמם תוצעים ואם הם שחורים [illegible]
[illegible] באגד שלב השמה וקשקשין שלב העבדי: ס [illegible] שיטר שלא [illegible]
שבלה ונמצאו שם זכר וזכר אם לא עלתה לה טבילה ויש מ שהבורתעלא לאכולב [illegible] לבית ל
הטבלה [illegible] בין השיטים יהיו מהאכל אחר יחיה שבוד חקות חוצעות השעים חוצשות [illegible]
[illegible] מיה ובאן אחשרה ומלבניה הוא: כה אם לא הזיחה ביה הסתרים [illegible] [illegible]
שלה ונמצא בהם זכר חוקן לא עלתה לה טבילה ואם לא מצא עליה זכר חוץ אפ שלא בדקה חוזה
טבילה [illegible] יאינה זומה לבדיקת הגוף וחמיטת הרחם: כו ואם לא בדקה חוזה [illegible]
בין שלה ולא בבית הסתרים שלה ואחר טבילה נמי לא בדקה עד שתבדקה בהסתרים [illegible]
[illegible] [illegible] עיש בין שנה אז זכר חוצן בין סתיה חלבן לקולא ואמרינן דבתר טבילה [illegible]
[illegible] נהנה שעלה ביה אז קלה שסתותיה ארקטה ידה [illegible] שלא באו המים בהם לא עלתה לה
טבילה: כח לא הסתחיז בה חבריה בידיה בשעת טבילה אחל תחה ידיה בזו שיבאו המים
במקום אחיזת ידיה ואם הזיחה ידה במים תחלה שרי שמשקה מחמת על ידיה הכר למי המקוה:
ראובן בסקוה שחון בו אלא ארבעים סאה מומעמים אם אמר לחבירו כבוש ידך עלו במקוה
הלך מגונה: ל אחר עדיה להגביה הגליה בשעת טבילה אם אין שם טיט אפ שדור אחר עלה הלגנה
אין כאן חציצה מפני שהמים מקדימים לרגליה: לא אין טבלים בכלים נפל אם היה טיט במקום
שטבלה לא חשמוד מב כלי שן שמקבלין טומאה מגבן ולא עלבישר שדאוין לו דרסות ולא עב
שם כלי הראוי למודרס והטבול מושם נזירה מלהעלה ותשלבים עבדה ובלבד לא עלתה לה טבילה
אבל טמאה ש חבלי שדורות הה הגליה מוכב הטיט ובלא חשמוד עלבי כליחרס ולא עלבי בקשת
והטבול ראלב שאין כלי חרס מיטמא מגבולה ראי למדרס חשש חבמים הוא שלא תפחד שלא עלה
ולא הטבול בראוי עבדה וטבלה עב לא עלתה לה טבילה לפי זה מקוה שיש בו שלבנות שלבות
אם טבלה עלבי השלבות לא עלתה לה טבילה: דפשוט כלי שן הם ואדיך לעשות במקומם מדבר
שלחבנים ותהיה המדינה רחבה ארבעה מקום האחד הרגל כדי שיהא בה שיעור מקום לבלבל
מאה לב סלון שלשן הקבוע בקרקעית הטבילה אפ אם לא לבלבל מ ואחר לעמוד עליו ולשבל: לא
לא

[illegible] ואינה מדקדקת בטבילה ו[illegible]
[illegible] לה בעומק [illegible] ששש מקום [illegible]
[illegible] עד שיודקו שתייה [illegible] שיהיו מתרבית העורה [illegible]
כדרך שורחים בשעה שאין בורכת ויהיה [illegible] בשעה שמעקה [illegible]
[illegible] כדרך שרחה בשמרן שיש עריכה [illegible] זמנו [illegible]
[illegible] מהגוף ויתר עדיו אלא כדרך שהם [illegible] ואם שנתה [illegible]
ביותר [illegible] עלתה לה טבילה [illegible] מי שאומר שלא עלתה: לו עדיקשיה המקום
המעלה לטומרה ד' המלכות: לך יבמי שאומר שאינו [illegible] מי המקוה [illegible] בהסגנה
אחר טבילה וגונה כבושים בקדקש שניר דמי: לה היה עדיכה [illegible] כדי שיכסו [illegible]
[illegible] אותו יתר מדאי ואם קשה לה עלתה לה טבילה: את הטיק שבתוכו [illegible]
לו [illegible] ביותר ולא תגעה ביותר ואם ששהה כן יא שלא עלתה לה טבילה: מ' ניל:
בלבד יהיה גדולה יותר מיב [illegible] אחד בעשר שהיא עובלת שתרתה שלא ישאר [illegible]
כך על פי המיסוחס אין לה מי שתעמוד עלבר אן שהוא בטילה הדרוך שעדיף עלראשה [illegible]
[illegible] אחרונים אחרונים נמר אן ברשה שבדתשה ובלבד שתהיה [illegible]
[illegible] אן קושרת בבד דמי עלשערתיה: מא המפשלתה [illegible] בשה ערומה [illegible]
לא [illegible] לה טבילה שמא היה טיט ברגלי הדיוק אן ביזיון ושבק באמו [illegible]
[illegible] הדגמיה
[illegible] הלכה [illegible] מעלמטה חוצעים: מ"ג אפבנות [illegible]
ורטוה שלבש את הסתרים חוצעים אעפ שאין [illegible] שיכשו ברכ המים עדוכים [illegible] [illegible]
בהם דבר מגן: מד היתה בושדה [illegible] אנשים חוץ [illegible] [illegible]
ביים שנה המלמטה ונקבן והוציאתן בריקי שנה מלמעלה, נם אם הין שם שדות [illegible]
שלמטה מודבקים בריקי עיטה שלמעלה הרי אחרונים: מה לא תבבל באנק שעל [illegible]
טבלה ושמו שאומר שהוא חוץ ושמו ואומר שחוץ אחד שטבלה בתמין: מו [illegible]
שטבלה בבגדיה מותרת לבעלה: מז מין כנס שדבקים בבשר ועבים בעור במקום [illegible]
ושבקים בחוזק בבשר עדיך להסיר עליו תמין ולגרדן בעפר ואם אינו יכול להסיר אינו
חוצץ: כח כדה שטבלה בלא כוונה כגון שנפלה לתוך המים הרי מותרת לבעלה:

פרק צריכת בית הסתרים והפיסה

[illegible] יכ לחדיר בית הרשות ובית הסתרים שלה בתים ולסחק שער ראשה יכה [illegible]

שלא יהיו שערותיה נדבקים אל בשרה [illegible] בגדרה [illegible] ובשיקת [illegible] סמוך
לבית שלה זה עניה [illegible] ומחוץ כל נוף ותשמוש בחיים חיין בשעת חפיטה
נשיה ושמרה: צ' [illegible] שיעור לא תהיה בחיים קיים לבן שמעבירין [illegible] בחיים
המין ומיה ואטלו [illegible] בשרדקרה בשרבי טפל ובלשון גירדה לפי שמחתל
לה בכל דבריה המסבה [illegible]: ג' חטיה עליה [illegible] ומוך לטבילה והתה גה כשר
שרתחיל לתוך מנשה ונופקת בחטיה עד שתחשך ואז תטבול ובן מהגבשר אעפ שמחה [illegible] ונשא
עמה מסרק לבית הטבילה ותסרק שם: ד' חלבעבילה במים והוא כ' שאה לתוך [illegible] מעשה
ובן אם חלנו שני ימשטובים בגוים אחרים ושמי ותלמיד טבילה בלילה שבת תחיל ביום הבשיעי ותן
ותקשור שערותיה כה שלא ותבלבלו ובשעת טבילה תעין ותבוון היטב כל גופה ושערותיה שלא
הה דבר חוץ [illegible] ביתה הסתריס במים חיין שהוחמו אחת בשל ובן התעלם שנה בטוב בשעת הטבילה
שלא ישאר פירורין ולא בשר ולא שעה: ז' במקום שיראת לבלבל טבילה אין להתיר לחוף [illegible]
ולטבול בגוים שבת אחרי קוטה כהדדי לא מקילין קוטה דמרץ בתה חלבה דהרחקתה מטבילה
ח' ביומי חול [illegible] הבית שמה היום וטבלה בלילה יום אחר שלבה לטבילה ט' ישבו חשב שלהיין חפיר
ובזיקה אמוך לטבילה אבל אם לא חפיר בלילה עלתה לה טבילה אבל שעייר שמה בגופה ואחר
מין אחר הטבילה ומרקה במסרק ולא מעה שום עמה קשורה לא עלתה לה טבילה אבל שעייר
ואבל אם חסר ביום אחר ולא עשה בשאר גופה שלא עלתה לה טבילה שעיקבון הוא אבר [illegible]
ט' בגה בשאר מלבנון [illegible] בבית הסתרים כגון שאין ערי ביש לבית אים אם לא עייר אחת
לבן ואחל עייר אחת לאחרה בהם שם דבר עלתה לה טבילה: ז' חבה ועייר וטבלה [illegible]
ביטה עלה דבר החוץ אם בתוך שעה שחפה טבלה אינה עריכה טבילה. אחרת ואם לאו עריכה עייר
ולהר הבא בקבן ובקבן עריכה טבילה אחרת לה שזו אינה אל יכה בחוץ ואז עריכה: יא' בגה בשאר
ותעמקה בחוץ המקן אחר טבילה אבל אם תעמקה בו בין טבילה לבריקה אינה עריכה טבילה אחרת
שאינה חוזה אחת במין שהתעמקה בו אבל אם הגה קודם טבילה אין חוזין בו אם שהשמקה בו אחר
טבילה: יב' בגה בשאר כל הגוף אבל בבית הסתרים אם לא שייר אופס קודם טבילה ואחר טבילה
בו לא עשה עד שתעמקה בדבר החוץ ואחל כמעבו מאחו המין חוזין לחקל: יג' חבה קודם טבילה
ובן חבה לטבילה ומעמקה בדבריה החוצים אם שעתה לבבה תבשיל הראוי לידבק בה לא עלתה לה
טבילה אבל אם בקרמיד אחל טבילה ולאחר שעה שלבה שסוברת חוץ שאם חוזר בשלבה מהר מעבלתה עריכה
[illegible] כשעשות מלבשיה בשמרה בגל תוך תבדק אחבו על הטבילה

[illegible]

א אין אחד שלשה מעומאתו בחדש בשביעי שיטבול בו ביום מלאכתו שנעשה בדין הוא נטומאתה
וחייבים עליה כרת שדשתבול בטבעה בשבת אחת בשני מקוה אחד ומשקה אחד אם אדבעו סמאה ושיעורם
אמה על אמה ברום שלש אמות ברוחב ואמה בת ששה טפחים אחד ואם היתר הבי יתר ואם
נבוה כל בשר אם יכול להתקבץ מבוסה בתוך בית אחד ואין שעלה באמצעו תמר לא ונקיה אינו
גדול ועגול ארבע אצבע ויעריך שיהיה [illegible] שבו המים גדול יותר מששיר אבדו שתבנס הטובלת
ויתבטלו המים ישארו שם ארבעים סאה: ב מי מערה מטהרים אף באזחלין ומי נשמים אין מטהרים אלא
בחשבון הי הזחלין מן המובן מתערבין עם הנוטפין שהם מיגמומים הדי הם כמעין לבדו ואם רבו
הטפים מן הזחלים וכן אם רבו מי גשמים על מי הערה אינם מטהרים באזחלין אלא באמצעו לפב עין לבקן
מפן ומרחת בו באותו ערה המעורב עד שיקח המים ויטבול בהם: ג ארבעים סאה שאמרו עין
יהיו שחוצים שאם הם שחוצים פסולים: ד מקוה שהיא שלמי ומקבל מעט שכל אין לה אמין בטוקבו
אחד יש במקוה כ"א סאה שלמי: ה כלי מים שלהם דין מעין לטהר בזחלה הילכך נטל מלא
מהיסודו מ סאה ונפל עליה אחר אחר על הכלים עלתה להם טבילה אבל אם הטבילו נגלה ואחר
קודם שיטול על הארץ אפ"ש שישבר מ סאה אז אזרחן כלים באמצעית הכל שהוא עשוי כדי לא
עלתה להם טבילה: ו אין שלה היון מ סאה שלמקוה מתן הכלי שאין טובלים בהם: ז הכוחקלי
כגון חבית גדולה אושיבה גדולה ויקבו נקב המטהרו ונקבו בארץ ועשהו מקוה הרי כשר ואם היקף
הנקב ביד הבנין אינו טבלה המים הקויים בתוכו מקוה כשר אחמו ביד או נמצאים עדין הוא נטבל
ינ שיקבשו [illegible] אם יבנה ואם הוציאו את הארץ ונתהפך ומירה בתוכו מן העזרן הן כמה: ח מעין
שהמקלחת [illegible] מקוה לטבילה בין נמים שבתוך הכלי בין לאחר מי יצאו מהכלי ואם המעין מקלחת על
שפת הכלי ונתחבר תוך הכלי אסור לטבול ואוצר לו מותר אפילו המים שבתוכו מרובים: טבלי טומאה
שאין בתוכו כלים אחרים והטבילו הכלי עלתה להם טבילה אפ"ג שמי הכלי עד ביותר שהרי המים נכנסים
לו ואותן שעלתה טבילה לכלי הגדול עלתה טבילה לכלים שבתוכו ואם הוא ועל עדו והטבילו עלתה
להם טבילה עד שיהיה בו רחב כשפופרת הנאדי וכן אם היה הכלי טהור ואין להם כלי טמאים
הטבילה לא עלתה. לאין טבילה עד שיהיה בו רחב כשפופרת הנאדי: ט מים שהמשיכו בדיות הים
שהם נקוים ושמרים יש להם דין מים ואם הפסיק ראש הקילוח חוץ לבית הדר דין מקוה ואם חזר והמשיך
קילוח אחר מעין לתוכה חזרה לדין מים: י מקוה מים שאוצן שמשיבו עליו מי מעין [illegible]

[illegible]

[illegible] אחורי [illegible] יד [illegible] מקוה אחד יחד [illegible]

הבסתם: יב [illegible] המים שאובים [illegible] גבר יהמים שאובים

[illegible] הרי הם [illegible] אין מטמאין בו ומחלין [illegible]

[illegible] שיש [illegible] ומטמין [illegible] שהוא יכול לשאוב [illegible] לתוכם והם פשרים [illegible] על

הפנים שהן [illegible] אבל כל שמן שאין במקוה מ' סאה אם מטלו אם אינו חסר אבא כל שהוא אם נפלו לתוכו מים

מים שאובים [illegible] מים [illegible] מים [illegible] והמים [illegible] נפלים מן המקומות הרבה: וכן המעלה

והשיל מן המקוה הרבה לתוכו [illegible] בחטים ואמלו נפלו בו חסר כלים או מלא מים [illegible] ומזה המשל

ברא שמתחל [illegible] השני ש שלא [illegible] מהכלי הראשון אבל אם נתן הראשון קודם שהתחיל השני אין מעלה כן

[illegible] ראשון [illegible] אבל מאחרונה אין משערין [illegible] מאחרונה אין מעלה כן

דשתי [illegible] אבל אם מרובה היה דעתו לתת כל הכלי לתוכו אבל לא נתן אלא מעט מעט [illegible]

[illegible] פמוכ: יא הטבל שבמשים בו שני לבנים וכשנטלו במקוה נתערבו הכנים הנטלים בו עם מי

המקוה: וכן דלו [illegible] בו שלשה לבנים מים שאובים ונפל למקוה לא ישאבו כל המים שבתוכו לא נתערבו עם מי

המקוה לטמא מטלו שלא [illegible] מרובה שלשה לבנים שנפלו ונתערבו כולם עם מי המקוה: יג מים שאובים שאין

במקוה לטמא מטלו שלא [illegible] מרובה שלשה לבנים שנפלו ונתערבו כולם עם מי המקוה: יד [illegible] מים שאובים שאם

בעד המקוה אעפ שהמים [illegible] מי המקוה לא כלום: יה [illegible] בר יסתר אלא מעלה מזון וטחב ביניהם שאם

מלאה כשרים והברעה מלאה שאובים ומקבבי ביניהן אם ישפגד כל שלשה לבנים מים שאובים נבסלה כמה

והא בנקב ויהא בו ג לבנים חדר משלש מאות ועשרים לברכה: טו שני מקוואות שאין בשום אחת מהן

מאה ונפל לזה לוג ומחצה ולזה לוג ומחצה ונתערבו שני המקוואות הרי לא כשרים מפני שלא נקרא שבאחד מהם

שם פסול: אבל מקוה שאין בו מ' סאה שנפל לתוכו ג לבנים מים שאובים ואחר נתלכלך בשנים ורובו מים כשרים

נפל באחד מהם הרי לא כפלים: כ בור שהוא מלא מים שאובים והמה נכנסת בו ויושאתמנו

הוא בפסולו עד שיתנשב שלא נשאר מהשאובים שהן בבור שלשה לבנים: כא מקוה שנפל לתוכו מים שאובים

ונפל ואחר ריבה עצומים כשרים עד שנמצאו הכשרים ארבעים סאה הרי הוא בפסולו עד שיצאו המים שהיו

בתוכו ויטהרו השאובים מחות מג לבנים וכן אם עשה מקוה שיש בו מ' סאה מים כשרים ועירבו עם המקוה בפסולו

הזה הטבול שהרי לא אחל: כב היה המקוה חסר שלשה לבנים ונפלו ג לבנים מים שאובים נפסל הוא

עד שיבא שלשים מי גשמים אם שישטפו שלשים מים כשרים עד כד ישפשר שנפלו לבנים בתוכו הרי אין

[illegible] הבאים עליו דחין את המים שבתוכו ומוציאין אותם היה המקוה מלאה ואחר כך לרעוב

[illegible]

[illegible] כי יש פרי קודש בעצמו
עד שירדו שם מים [illegible] שיש [illegible] מי הנשים [illegible]
היה הכהן [illegible] [illegible] שיעה [illegible]
ועוד: כל אין [illegible] [illegible] שבלבלו [illegible]
מראיהם מראיה אין שנעלו [illegible] וכן לטהרין [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
פוסלין [illegible] אבל לבד שאר המשקים ומי פירות ומורים ואמר מה המים אין פוסלין מקוה
בלבונן ואם אין משלב מין אחר לבד מים שאם היה בו כדי מים ונפל לתוכו מאה אחרים [illegible]
אותו: אבל אם יש בו מי מאה ונפל לתוכו מאה אחרת מאלו עמל מתוכן מאה אחרת כשר אפילו כל
שמים אבל במים שאובין שנפלו לארבעים מארבעים ונפל מתוכם מאה אחרת כשר ונפל לתוכם
מים כשרים אפילו עשרה כאשר שלם כשר: כל מי חטאת ועל הסדין מים לבמות המקוה החסר [illegible]
מראיהם ממראה מים אבל המקוה הישלם אעפ שנפלו בו מי חטאת ושינו מראיו לא שבלם: וכן אם הי [illegible]
מראיו אין שרה בו מעשה תרומה ושתנו מראיו לא נפסל אבל אם נפל לתוכו יין אז חלולה ושינו מראיו
מבמות שהיה פסול כי עד יעשר אם הוא חסל ימתינו עד שירדו בשמים ויתמלא ויחזרו מראיו למראה
מים ואם יש בו מאה מאה סאין בפסל עוד בשאיבה ומלא בפתח ויתן לתוכו עד שיחזרו מראיו למראה מים: כל
הוא מסאה ונפל לתוכו יין ושתנו מראיו שלתעון אם אין בו מראה מים מ מאה הן לא שבלם: כל מקוה אבל
מראה מיינין מחמת עצמו ולא נפל בו דבר הי בשר: כח אין שנוי מראה פוסל אלא מי בשמים שנעשו מקוה
העין אינו נפסל בשנוי מראה לא עוד לא אמרו המקוה שנפסל אם המשיך לעמוד העין המעין מטהר אותו אפילו
חזרו למראיהן: כשו נפלו בו לונין משלגת נפסלין במקום הים במקום הים היה שאבו והשיקה השיק
במקום הים זה וזה לא טהרו: השיק [illegible] במקום המעט מקום המים טהר מקוה מקוה לטהרה: ל אין שאיבה
מטלת אלא במים אבל השלג והברד והכפור והמלח [illegible] הוא שבקצת אפילו יש בו רבוא שיעלם
מעט אבל אין שאיבה [illegible] שאם שאב לא במקוה החסר לא [illegible] ולא עוד לא אמרו
בל המקוה נשלם אז כטר אז ברד שהביאו בכלי ועשה ממנו מקוה כשר: לא מקוה שאבו שיש בו ארבעים סאה מים
מקוה שאבו שהבלו טהור משום מים שאבין שמטהרין כשר במקוה: לא מקוה שאבו ארבעים סאה מים
ושיטרך שלשה שוחה ושותה המגן אם המים עצמם עלבו הטיט הטוב בגבול אבל אמרו אין
נטמא שם: והטיט אין מונחים במקום הטיט אבל במים מונחים אבל אין בו ארבעים סאה לא עי הטיט
לא כל שהחלת בריתו מן הטים בגון עבודין אז ומין מטמטין בו ומטמטים בגדיו שלבשו בל שעמוק שומן

עינו בחורו לך אין הכלי [illegible] ואם ההולכה לקבלו [illegible] עיקשנו
[illegible] בארבעה מים [illegible] מלא המקוה [illegible] קטן ביותר, והטלו הם [illegible]
[illegible] לה המעיין מטלטל [illegible] מים [illegible] לה המעיין מטלטל ומחזיר אל המקוה
מים שיטלו מעינה ומים [illegible] לא שייך פוסלת הנדה פוסלת [illegible] אינה פוסלת שקיבה
שלא יהיה לזרוח אם טלו [illegible] פוסלת כגון שהיו [illegible] מרחוה לקבל ובגון שהמים
[illegible] במקוה אלא החלו שקבה עליה ומבאה על פיה פוסלת: לו שבר שאין לו [illegible] שעות
[illegible] ונחמו בהב' [illegible] מים למקוה ואם חקקו גומא אחת קטנה [illegible] שעין
[illegible] אם אבל שהוא [illegible] עשה טלו עבדיה כלו ובהמים שעוברים עליו חשובים שאובים
ואם הוא שלח רק [illegible] החקיקה פוסלתו אא"כ היא מרוקנת רבעית: ואם נטלו עלוותה אין שבל בעומא [illegible]
חשוב מתומה לבטלו מטלו מרבעה אא"כ יהיו מהוקים לעשה: פלגון שהוא ערלטון ומלטון ומקב
[illegible] קבלה לטמאות המקוה: לא רעמים שמכסים בהם הגומא שב שי שגומות וחקקים הוא
פוסלים המקוה בני מלאה נעשו לקבל בהם: לא המעיין שקן אוקופה תחת הענורין המים הנמשכים
מהם פוסלתן את המקוה: לו זה שאמרנו שכל שאינו נעשו לקבל את המים אינו פוסל את המקוה
בא אמרנו אם נפלו מתוכן למקוה לעצמן אבל אם נתנם אדם למקוה הרי פוקל שבלעי אדם אפילו
זיקף בארון ונתנו ואפילו שבר בדים ונתנו תשיהם בתוך למקוה פסלוהו אא"כ בשנפלו נתבלו אבל
אם היה רובב עם בהמה ונפלו מים בתוך הבהמה לא פסלוהו אפילו שהיו בהמה שהוא רובב עליה שלבו
אין זה כמלא בתוכו: מי כלי שניקב בשלבן אפילו כשהו אינו חשוב כלי לפסול המקוה, ומה אין לקבל
בעצמו מקום לבחלה לקבל מים כלי מנקב כזה: ואם הנקב בעודן אינו בטל מתורתו עד שיהא
בולחב הנקב כשעבירתה נחד שהוא כשתי אצבעות ראשונים מהארבעה שבמם היד מתרפאת בחלבה הנקב
בין שהוא מרובע בין שהוא עגול ויהא קרוב לשולין שאינו יכול לקבל שום מים ממנו ולמעלה אבל אם מקבל
שום מים למעלה ממנו לא נתבטל מתורתו: ואם עילבו מיד ועורות ופסם בהם הנקב לא חשיב בתימה
אבל אם עילבו מיד ונפסם [illegible] וקתמו חשיב סתימה: הילכך הרוצה לשאוב מים מן המקוה לנקותו וירא שמא יחזרו מהלכו
שמועיאין בו המים גוזן למקוה אחר שחסרו מאחר ויפסלוהו יקובהלו בשולין כל שהוא אחר חשבו המים שבו שאובין ואם
הם מים נובעין אין צריך בהם שיעור ופסלו בשאיבה: אלא המעיין כלי תחת הענור לקבל מים כדי שיהא לתוך המקוה חב הנים
בשעת קשר שבים ויקוד ויתרון השבים ויהו נשמים ונתמלאו חשובים כדשתו והו שאובים אבל אם לא נתקשרו השבים בשעה
[illegible] נתקשרו ונתמלאו אין [illegible] בשעת קשר השבים לתמלאו ונשתרו שם עד שחזרו ונתקשרו וירדו בשעת [illegible]
[illegible] ונבר [illegible] אם יהיה [illegible] מעל הארץ שאם [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] אם הנביא הקנקנים ושרים הלו וכל הדברים [illegible]

[illegible] ונמדדו [illegible] אמר שלא נשאר [illegible] מדות המקוה [illegible] ישבור הקנקנים

[illegible] ואם הקנקנים בתוך המקוה כדי לחסום [illegible] אומרים אמר שבכל [illegible]

[illegible] אמרים שבתוך הקנקנים הן ישבור [illegible] הקנקנים והמים [illegible]

מלא. [illegible] פוסלים המקוה בג לגבן שר שיבלו לתוך המקוה [illegible] אבל אם שברו [illegible]

[illegible] ונמשכו ונידרו לתוך אינם פוסלים [illegible] המקוה עד [illegible] מוחזקת [illegible]

[illegible] מים [illegible] ומשכו ומים [illegible] ומים [illegible]

[illegible] פוסלים את המקוה. [illegible] שהיו מוחזקים [illegible] בין שהיו נמשכים עם קרקע [illegible] בתוך [illegible]

שהיום פוסלים את המקוה הרי הם כשר. [illegible] השלם מן [illegible] מאין שהשאובה [illegible] כשרה [illegible]

מן מאה [illegible] בכשר [illegible] בג שהיה בראשו ב מאה ומשה ומינשמים [illegible] מאות [illegible]

[illegible] אחד [illegible] הבל [illegible] אחד הן מקוה כשר. שהשאובה [illegible] כשרה [illegible]

[illegible] מה שיבור המשאבה [illegible] מן אין המשאבה [illegible]

שלא היה [illegible] כלי [illegible] אבל אם הנשיך [illegible] [illegible] המשאבה [illegible] מקוה שנמצא

[illegible] ויהי בור רחוק [illegible] ומלאה מים שאובים [illegible] המקוה [illegible]

שאובים המקוה כשר [illegible] מה הבא [illegible] המשיך מים [illegible] שלא יהא [illegible]

[illegible] מים שבעה [illegible] אחר [illegible] המקוה [illegible] [illegible]

[illegible] ויסיר [illegible] המים [illegible] [illegible] אסור [illegible] המשיך [illegible] מים [illegible] שמקבל

[illegible] מאה [illegible] המים [illegible] [illegible] המקבל [illegible] [illegible]

[illegible] המים [illegible] [illegible] המקוה [illegible] [illegible]

[illegible] המקוה [illegible] [illegible] המקוה [illegible]

[illegible] המקוה [illegible] [illegible] מקוה [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

מאה לאו כתוס אותו בזה ולא בזבר [illegible] והשה [illegible] טומאה; יא

עקב המקוה ו[illegible] נעשים [illegible] כשר לפי שאין [illegible] עד

רבא [illegible] במקוה [illegible] שאין שהם [illegible] [illegible]

[illegible] רתב [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] בשפורת [illegible]

[illegible] בשפורת [illegible] יש נקבים [illegible] מצטרפין לכשפופרת [illegible]

[illegible] אם שעהם [illegible] אין הנקבים [illegible] מצטרפין לכשפופרת [illegible]

מקוה [illegible] שאינו מחובר [illegible] כשר [illegible] בני

[illegible] שני מקוות [illegible] זה [illegible]

[illegible] [illegible] מצטרפין עד [illegible] במקום אחד [illegible]

[illegible] [illegible]; [illegible] מקוות [illegible]

[illegible] מים [illegible] מים שאובים ונעשים [illegible]

ומבקש [illegible] יחד הוכשרו [illegible] מחוברים [illegible] מים

כשרים ואותם שטבלו בהם טהורים ואם השאוב [illegible] השנים כשרים [illegible]

[illegible] הוכשרו [illegible] [illegible] ואותם שטבלו בהם [illegible]: [illegible] שני מקוות [illegible]

[illegible] שאוב ואחד כשר [illegible] וטבלו בהם [illegible] מקוות

[illegible]: [illegible] המעורב במקוה [illegible] [illegible]

המקוה [illegible] שהיו בהם מים [illegible] עם מי המקוה [illegible]: [illegible]

המקוה [illegible] המקוה [illegible] [illegible]

[illegible] עד שיהיו מעורבים עם המקוה כשפופרת הנוד [illegible]

[illegible] מעורבים [illegible]: [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] מקוה [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

שאוב

[illegible]

הלכות נדרים

ת איזה נדרים משובחים ואיזה המונעים

[illegible]

רד דין המתנה בנדר

[illegible]

[illegible]

יג המוסר דבר עליו כאיסור תורה

[illegible]

יד דיני ידות הנדרים

[illegible]

[illegible]

רח דיני [illegible] נדרים

[illegible]

רי שצריך לפרט הנדר בשתיו

[illegible]

ריא ש ותור וכו' עשרה זיתים [illegible] ובתוקשי דבורה שמחונו אחרים
תוך וקבלו דבריהם בהתר [illegible] בני איטליה:

ריא [illegible]

א [illegible] בדבר אל שנו ויעשה בנדר לא יחל ולא יעבר הלא שהוא אתה [illegible]
[illegible] אם אבל אם חשב בלבו דברים [illegible] אבל שהוא אבטלן [illegible]
[illegible] ב מי שמתיר ואמר לו שדרש אחר עד זמן פלוני והיו בטלים שיד [illegible]
[illegible] בשעה שנדר אם הוא בטל [illegible] ואם לא עשה [illegible]
[illegible] בשעה שנדר אם הוא זוכר בשעה הנדר [illegible] והשד בטל [illegible] שאין [illegible]
[illegible] אם יחשבו תקלה ידבר בנדר ואמר בטלן שהוא סומך [illegible] ג [illegible]
[illegible] בטל [illegible] אם [illegible] בשעה [illegible] אם [illegible] בשעת הנדר [illegible]
[illegible] אם [illegible] בשעה שנדר [illegible] בטל [illegible] ד [illegible]
[illegible] בטל [illegible] אם [illegible] בטל [illegible]

ריב

א הנדר בתורה [illegible] אמר [illegible]
[illegible] אם הוא [illegible] בדברים [illegible]

ריג אין הנדרים חלין על דבר עבירה

[illegible]
א נדרים אין חלין על דבר מצוה [illegible] קונם שאינו מדבר שלך שאינו [illegible]
[illegible] ובקרבן [illegible] דיבורי ונשיאתי [illegible] אסורים [illegible] אינו [illegible]
[illegible] אם אמר קונם [illegible] קונם [illegible]
[illegible] קונם שנבשלה [illegible] אם אמר [illegible] ידי [illegible]
[illegible] ב [illegible] אם [illegible] ג אמר קונם [illegible] אם [illegible]
[illegible]

ריד לעבור על מנהג עריך התורה

א דברי [illegible] בהם שהם [illegible] בהם [illegible] הוי כלו [illegible] [illegible]
[illegible] ב [illegible] [illegible]
[illegible] ג [illegible] [illegible]
[illegible] ד [illegible] [illegible]

[illegible]

דין נדרים חלים על דבר מצוה:

א נדרים חלים על דבר מצוה כיצד האומר קונם סוכה שאני יושב בה לולב שאני נוטל [illegible]: ב [illegible]

[illegible] ג [illegible]

[illegible] ד המקבל עליו בלשון נדר [illegible]

[illegible] ה [illegible]

[illegible] ו [illegible]

דין החילוק בין האומר [illegible] ודין הנודר מהבושל:

[illegible] ב [illegible]

[illegible]

[illegible]

דין הנודר מה שמצוה מהכל יקחו ממנה קדרה:

ה נדר אם נשבע מה שלא אם דרך אותו מקום [illegible] אמן שקרוהן מבטל אינו בלי ובשלקה [illegible]
אם אין דרכם לקרות מה שלא לבשר שתבשלים ומצבים הן מותר בבלי ובשלוק וכן המשקה [illegible]
בחרי יטוב ויין ודבשים הוכיים בו אחר הלשון שלבני קשיר: ב הנדר מהשעה קדרה אינו אסור אלא דברים
שבתר תניה חוטם בן דרך שנין ריטה ולבינות ודבשים: אסר עצמו מלבד הערד לקחה הן אסור בכל המבשלים
בקדרה ישר מהיורד לפרוך התנור אינו אסור אלא בשר ואם אחר כל משה תנור עלי אסור בכל המשה בשר
ג נדר אם נשבע המלח אם דרכם לקרות מליח לכל המלחים הרי זה אסור בכל המלחים אפילו אינו מליח
לא לבד המלחים לבשר ואם אין דרכם לקרות מליח לא לבד מליח בלבד אינו אסור לא בדבר מלח אבל אם נשבע

[illegible] אם [illegible] לאחרים כנגד
בלבד אינו אסור לאחר בכשרות שלו ר"ק [illegible] בזה כיון שהקדישו המקום הקדיש לגופו ומקנה אין
אין קרין אין הולכין אחר הרוב [illegible] אמר ר"ק אמר ר"ק אינו אסור
לאחר בעלמא אם אמר ר"ק [illegible] "ואם אמר ירק הרי בשלו בקדרה אינו
אסור לאחר בשלו ומיבעי [illegible] המתבשל בה אף בדלעת שבלב דבר שהשליח נמלך [illegible]
הקדש הוא. ואם אמר [illegible] ירק ואינו מועלת לא דלעת הוא נמלך בו לגמרי [illegible] אבל
יבש מהדלעת מותר בירק: ח הנודר מהירק אסור אפילו ביבש מאחר שאין לו נודר ומותר לצלות
מאחר שישלו בנדר אינו נכנס לאיסור ירק לאחר לחים: ט הנודר מהירק נשתנה בירושלמי אם הוא אסור בקפלקס:
י הנודר מהבשר מותר בגידים מהגידים מותר בבשר: יא מקום שזרקו אם ישלח אדם שלא יקנה לו
בשר אחר לא משמתי לא חיים אם נשבע אין סך במקום שהמבשר שאסר אף בבשר דגים ואם לבו יעמד
ובכל מקום הנודר מהבשר אסור בבשר עופות ובגבים ובראש וברגלים בקנה ובלב ומותר בחלבים ואם
ראוים [illegible] שנדר שלא ינהגון לא בבשר בהמה בלבד הרי מותר בבשר דגים ואפילו במקום שהשליח נמלך
בלבד יא הנודר מהקיטה מותר בדרוטב מהדרוטב מותר בקיטה מהבשר מותר בשעה אם אמר שאחר כן נבשר
אלו. ומשאינו עושה אוכל: יב הנודר מהגדישין אסור בגדיקה שבגדישין מהשקמה מותר בגדישין
אסור בשון מה שנפל מותר בגדיקה מהחבלן אסור בחיים ומותר בבצושלין ואם אמר קום תצבן שאינו עושה
אסור בחיים ומותר בבצושלין מהכרוב מותר באסרטבא מהאסרטבא מותר בכרוב מהסרחים מותר בחבלות
בגדילן מותר בירקות שזה רופף שהוא שפלוי: יג הנודר מהחלב מותר בקוס נדר מהקוס מותר בחלב
מותר בציבה מהציבה מותר בחלב ואסור בה בין מלוחה בין טרופה בין מלוחה בין בשה: יד הנודר מן הדגים מותר
ומותר שלדגים: טו הנודר מה תמרים מותר בחגש המרים מדבש המרים מותר בתמרים אסתונית מותר בחוץ
היישן שבהן: טו הנודר מדבש מותר בדבש המרים בתחומין מותר בחוץ אסתונית: טו הנודר מהיין מותר
ביין המוחים ואסור ביין מבושל ומותר בקונדיטון ויש מי שאומר בקונדיטון: יז הנודר מהתירוש לדידן אסור
ביין ומותר בבל מיעמיקה: יח הנודר מהשמן אם הוא במקום שמסתפקין בשמן זית אסור בו ומותר בשמן
שומשין ואם הוא במקום שמסתפקין בשמן שומשין אסור בו ומותר בשמן זית ואם מסתפקין בשניהם אסור
בשניהם אם שרוב מטוקן מאחד מהם: יט הנודר מהתבואה מותר בתבואה מגעלתה אינו אסור לא בפשוטה
המעטן והוא הדין לנודר מהחרדל: כ הנודר מפרסמה אינו אסור לא בפרסמה ושרשיו במקום שנותנים
בה מלבד דבר ונדר מהכרשין מהשלגון אסור בחרשת המעטן ואם אמר לא האן סלי אסור בכל חוץ מגמיס ומלח: כא
הנודר מה חטים אחרבהם בין חיים בין מבושלים חוץ חטים שאינם טוחנים אסור בהם בין קמחן בין פת אסור

זאינו

שאינו מועיל אינו בחפציהו [illegible] חטאים שאינו מועיל
אסור לבן בתו בנבואה: כח גרים שאינו [illegible] לאכלם [illegible] חוץ מגרים שאינו מועיל
אסור לאכלם ויוסי ומותר לאכלן מבושלים: [illegible] מותר לאכלן חיים ומבושלים: כב
הנודר מפירות השנה אסור בשמיטתן [illegible] ומותר בגרגרים [illegible] ובגרעינים ובשאלות ואם אמר
שנהנה אסור בכולם: כא הנודר מפירות הארץ אסור בכל פירות [illegible] הארץ ומותר בכרם
ובשדיות ואם אמר נודרתי קרקע מלי אסור [illegible] כד הנודר מקרקע אינו אסור לא מהתנים: כה הנודר
המשכים ממשכן מלוה אסור בכל הנהנות ומותר ואם מהמשכים מבנו אבל מהמשכים מבנו אבל שנשתנה שמו
קורין אותו לא נהר כלום או מעין מלוה ואם אמר מהנהר כלום אינו אסור לא בנקרא שם שלו
הנודר הנהר ממשכן מלוה בלבד ושלמעלה בימות הגשמים אבל לא מותר אמר: כז נודר להשתמש
בעץ ובירושה ובחליבה: כח הנודר מהבית אסור במלוה מהשלו המוקר בבית: כט הנודר מהעיר
כי כסף לעיבורה דהיינו בעל שבעים אמה ושיריים: [illegible] מהבית אינו אסור אמה אחר ולמנים דהיינו
מסתימת הדלת ולפנים אבל מסתימת הדלת ולחוץ כל עובי המחיצה מותר: לא הנשבע לאמרו [illegible] אחר
אסור מהאמה לחוץ: לב נדר מיורדי העיר אסור במי שישב עם לשם מבני העיר אינו אסור לא במי שישב
לב נדר מיורדי הים אסור בכל יורדי הים אפילו בחותם שהן הולכים לא מעבר לים ואפילו שיורדים לים ומותר
בעשה: לד נדר מיושבי שטח אסור בכל יורדי הים ואפילו בחותם שמלבנון ולהלאה שקורין לבנה: לה אמר
יורדי הים לאחר לא יפשלו מי שהוא בשעת הנדר מיורדי הים אסור בו ומי שאינו מיורדי הים בשעת הנדר מותר
אבל שלאחר לא יום כשחלה הנדר הוא מיורדי הים: לו נדר מרוא החמה אסור אף בשומן שלא מבנו לא
למי שהחמה רחה אחרת לאותן: לז אם נדר מרוח החמה מותר [illegible]: לח נדר משחורי הראש
אסור בקרחים ובשלו שיער ומותר בנשים ובקטנים שהן נקראים שחורי הראש אחר הנשים ואם דרכם לקיות
שחורי הראש שלבם אסור: לט הנודר מעובדי שבת אסור אף בבותיים: מ נדר מעבדי ירושלים אסור בישראל
ומותר בכהנים: מא נדר מבני נח אסור בחומות השלם ומותר בישראל נדר מבני ישראל בגרים
ומותר בחומות העולם אפילו בבני ישראל ונשים [illegible] נדר מהישראלים אסור בגולי חומות העולם ומותר בגרי
ישראל: מב נדר מהחומות אסור בגרי ישראל ומותר בחוץ חומות העולם: מג נדר מישראל אסור בכהנים
ולוים מהכהנים ולוים מותר [illegible] מד נדר מישראל אסור בגרים מותרים מותר בישראל: מה נדר מהכהנים
מותר בלוים מהלוים מותר בכהנים: מו נדר מהבנים מותר בבני בנים: מז שישנו דר חוץ דבר חוץ
מעובדת ימים טובים אם חומר שבד מתו היה להועיל גם חנוכה ומורים מהכלל נחמן: מח מישנדר חוץ שבע
שלא יצחוק שום שחוק אסור להשתמש בגדלות ולא שום [illegible] ובן אשר לא [illegible] שקורין [illegible]

ריח הקדיש [illegible] הנודר

[illegible]

ריט הנודר בלא קביעות זמן

[illegible]

רכ קונם יין היום או לזמן ודין הנודר על דבר שאינו קבוע

[illegible]

השנה ומעתה ביוצרה ושנה [illegible] שהמצרי [illegible] תשרי כו' וקר: ד' הלר
שנה אחת אחר שנה שהם אסור [illegible] ואם נתעברה ושנה אסור [illegible] "ואם שמרו [illegible]
והיא מעוברת אסור עד תשרי (ואת מסריגין) שאחר פסח יעבר [illegible]
עד סוף אדר עד סוף אדר סע ולה רמצם אם ידע שהשנה מעוברת [illegible] אדר אסור [illegible]
ט היה עומד בתוך השמטה אוקומסלה ואמר שמטה אז אסור עד סוף השמטה ואסור גם בשנה
אחר שמטה אחת אז שמטה סתם אסור ז שנים מעתה לעתה יא האסר עעמו בדבר עד הנסה
ערבי הפסח אינו אסור את עד שעוע בלבד ואם אמר עד שיהיה הנסח הז אסור עד שיעבר הנסח
שהנסח אסור עד שיעבר: יב אמר שר הקציר אנשי הצבור אנשי שאמר עד שיהיה הצעיר אינו הקצר
אינו אסור לא מעד מעוים שבלבד שאין זכרו ידוע בבלבלשון שיאמר אינו אסור לאחר שיגיע: יג
[illegible] אמן הנדר הזה לבולה שמהרין לקצר ואת הולבים אחר המקום שנמד בהלר בעת המקום
אינו אם רצה אחר הנדר לא מקום אחר בין לה תמיר בין שהלך למקום שמאחרין הקצר בין בהלך בין שהלך
בעמדים אותו: יד קצירם הם הקצר חטים ואם המקום עמד בו ריבו קצר שעורים הולבים אחרין: טו אם קצר
אבן לבעלה בנו ודר ערמן משהה בנו מספקה בן אם תשובה מעבר קבוע והלבים לה תמיר: יז עד הקיץ עד
הדבר ומכנסיו התאנים בלבלות: יח עד שיעבור הקיץ עד שיעמד הפרים שקצרו הנשמים: יט
נעמו דבר ביו הנשם הן אסור עד זמן הנשמים שהות בארץ ישראל לה כלל. הנעמן הנזמים הן מתר בין ידו
נעמו בין לא ידו ואם ידו נשמים מיד [illegible] ואם אמר עד הנשמים הן אסור [illegible] ידו הנשמים
והוא שידו מזמן נטעה שנה שהות בחי ומקומות המעכבין לה מסר במרחשון [illegible] עד שיבקון
אסור עד שיעבר הפסח: כ קונם יין עד שלא שתה בזג אסור בין האחרון: כא האומר [illegible] שאת שקונם
שאינה מתנן עד הפסח עשתה לבני הפסח מותר לו הנות ממנו אחר הפסח [illegible] אמר שאתה נעשה עד
הפסח קונם שתנהנה ממנו אסור לו הנות לעולם בבר שעשתה לבני הנסה: כב אדר לשתה קונם הפסח
שאתה נהנה לו מהיום עד הפסח אם תלכי לבית אביך עד החג הבא לבני הפסח אסור להנות ממנו עד
שבית מלך אחר ותעבר לעברי: כג ראוה לה שאת נהנית עד החג אם תלכי לבית אביך עד הפסח אסור
לו הנות מאד ואם הלכה לבני הפסח ונמצאת מהנה אחרהם לוקה ואסורה בהנאתו עד החג והאסרת לילך לבית אביה
בשבעה הפסח:

רבא דיני המודר הנאה מחבירו:

א ראובן שחסר בכסו ובלשמעון אז שחסר בעמו מנכסו שמעון הוחסל אסור לעבוד עבודה ראחר [illegible]
ביבות הרבה ישראל בני אחים מקפידים בלבדיסת הבל שבה ואסור לעשות ממעבדבלים שבשלם ואם [illegible]
מעבד לאחר אבל אינו אסור לאחר לבשלו לשלו אמר הנחת מהבלך בלא אסור לאחר לבשל [illegible]

[illegible]

חופרים בכרם ביחד לא יחפור בשורה הקרובה לו כמו שלהבא שמפריקים אבל בריחוק ממנו מותר
ולא ישבר לו ולא יקרה מאתו ולא ישאילנו ולא ישכרנו ולא ישכיר ולא יתנה מתנה: ו המוזר הנאה מחבירו ויש לו מרחץ
הבא מעשרו ומשכיר אם ישלם בחם מפרסיד אחר (אם אין) לו בחם מפרסיד אחר אבל אם אמר ושלם בחמין
מותר: ז המשכיר בית לחבירו ונאחב הדיר בשובר מוכסין לא יחלק איסור עליהם שהרי לו (אפשר) רשב"ם
יא שהלכה איסור עם עליו ויא שאינו אם פרשו בני רשע אינו יכול לאסרו בשון קונם אם לא בשון הקדש ממש ושאם
לאסרו בשון קונם אסור בשון הקדש דהא מודה הוא ומרשבן דינו כמשמר ובשל משמר דינו כשומר: ח
עבדא באומן לעיר ואסרה עליו בעבדה אחר שעירה קדם שעבר מותרת: המוזר הנאה מחבירו יכול המוזר לומר
לחבירו מוזר הנאה ממני ואינו יוד עמה אעשה והחבירו נשבע לו ואחר נעשה מהמוזר אם ירצה המוזר לבטל
אם היה למוזר בית לבנות נדר לבדר שדה לבקור יכולים מוזר הנאה ממנו ואינו יוד עמה אעשה
הם עשרים עמו ובחים ונעלים שכר מהמוזר אם ירצה המוזר לפרעם (ב) מותר לו ובכל כל הון לבנות אותו ונעשה
בתו אינו מפסיד אבל אסור לעמוד בלבד בשומשקלו יזן לבנות דבון שהות בשון עמוד הוו כשלהו ובחם ואבנים
לחצירו אם תיזון לבנות לא תפסיד דבון שאומר ב) לו חוד ראה בשלהון: ט הינו מהבין צדיק ואינו לבנה
ונתנו לשם מתנה והלה מוחר בה (אם אין) שלהם אחר מנחן עליהם ואומר הרי הוא מוקצה בבל מישיר והלה
נטלה ואכל בלא בחן לאחר לשם מתנה בחם אבל אם אמר לחבירו לתשדה נתנו לך במתנה ובא אחר
אסור בהנאתו ואכל עמנו בעודה הלא אסור ולא עוד אלא אחלו נתן לאחרים והלך ואחר לו רעוק שיבא בנו
ואכל עמנו אם הוכיח אבו עליו תחלתו שלאחרים לא עם מנת שיבא אבון ואכל אסור: בבון שהיתה אשה
גדולה בעל רועה שיבא אבון אחו רבו ונתקבלה אם שהם אסורים בהנאתו לאכול מאכלו שהרי אעודתו מוכחת
עליו שלא אמר להקנות (ב) כל כרגה בזה: ז מי שמשבע אומר שלא לצבר עם חבירו ונכנס לבתו ונכנס אבל אחר
עם אחר ונפוח שמעון: יא אסאסר אסרו עליו תביח אסור לאסר לבמוד בו: יב המוזר הנאה מחבירו אסור
ומותר בבלבד המוזר הנאה מחבירו ונקנס לו תקיעה שלמעה: יג המוזר הנאה לעשות מותר לתקוע בו
תקיעה שלמעה המוזר הנאה ממעון אשבלבו ופבולה שלמעה בימות הגשמים אבל לא בימות החמה: יד
המוזר הנאה מחבירו (ת) לוקבל לשחבו ולמרת שיחזירו ביום שני ושלישי אבל ב' וסרה שון לאיעה:

רכב מי שחתנו מוזר הנאה ממנו:

א המוזר הנאה מחתנו והחרזה לחתלבתו מעות כדי שהה ח נהעתם ומוציאה אתם בחפצים הם ניתן לה ואומר
לה הרי המעות הלו נתנו לך במתנה ובלבד שלא יהא לבעלך רשות בהם לא יהא מותר לבעלך
שלמי שבלבשי והוצאתם (ב) ותבלו אמר בלמות שאין לבעלך רשות בהם לא מה שתרצי יבשי בהם לאקה

רכב מי שהדיר בנו לתלמוד תורה:

רכג מי שאמר נכסין עלי חרם:

רכד מי שאסר עצמו מכל ישראל:

רכה

רכו שותפים שהדירו זה את זה:

רכח דין התרת נדרים והנדר שבין אדם לחבירו ואיך נקיים אדם

[illegible]

ויש מי שמעריך שעה הסברה ונם מרשה: ז' [illegible] אינו עריך לבא פתח לבא הרשות: ט' פותחין לגחרים בבבור
בעמו כגון שעדר לגרש אחר אשתו פותחין לו לא ידעת שלבאחר יהיו אומרים מהרשה פלוני לגרש אחר אשתו לא שאמר
עליה שסרע ונעשה נעסבנך אנשי אמרו לו לא ידעת פחות עריך לפרוע לה כשבבה לא הי' ענודר והוא אומרים
ז' נדר שלא להשאל לא לבבו [illegible] בשלומא פותחין לו לא ידעת שאתה שבר עבלא הקום אעבלא הפנא
את אחיך בלבבך לא הי' עדר [illegible] אחין פותחין בבבר הקום לומר לו הי' יודע שהי' טיקל בבבר המקום שהכדל אחר
לו עדר בחוי הבלבל אחר שבא לו אלו הי' תדע שהעדר רע בעבר המקום שאין חצוף לומר שלא הי' הכל
בעבלבל והמאמר שהי' מגיע אפילו אם אינו אמת ונמצאת שאין העדר עקר מעבדו ומבטים אל אין פותחין
בהיא דלו לא [illegible] בעבלבל ובבבר אל אל בהיא דבכל העדר רחוי לחקרו בחרב ולא בהיא דבלהמק מו
לו הקדיב עלו קרבן: יא אין פותחין בבבר אנו אמר לומר לא ידעת ע' אמרו לא בבבר ולאמר דאנו דלים מגידלים
בגרם קל [illegible] ונגעת [illegible] בבבר אבל אמר מהמי עבמא שאינו חצוף לומר שהי' נמ עם בשבילבך אבל
פותחין לגרים שבנלאתו ומהמבגו אם הדין מעבבין שפותחין לו לא ידעת שאתה חייב במזונותיה לאחר
עדר: יב אין [illegible] לאחר ההוה ולבל דשבית תשבא אבל אין פותחין בבילבתא ולא שבית פובבא כגון אם
שבדקנם שהוא סגה לפלוני אושאני נבנס לבית פלוני ונשבה אותו פלוני אם שהבל עריכין לו מאותו בתשעה
בה אין פותחין לו לומר לא ידעת ע' שעה פלוני אם מאותו בית ביתה בנתת לאתה הי' עדר לפי שעי' מתה עקר העדר מעיקרו
ומתה בזה אינו עוקרו שאם אם הי' מעלה אותו עבל לבו לא הי' נגנב בשבלו מלידור פון זלא שבית חטונה: יג אחים
שאין מתחין בנגנר פותחין בתנאי ועלד פון מושגר בנזיר קדם שחלב הבית ואחר אין פותחין לו לומר לו ידעת שאחרב
הבית [illegible] אם הי' עדר אבל פותחין לומר לא באחרים בשעת העדר והי' מעקר ואומר שבאותה שעה חרב
הבית לבלם הי' תנודרו) בלבד שאבה: יד קדם שיתודו לו עריך שיטרו לה העדר והסיבה שבטלה עד ואבלחיר
אין [illegible] ומהבשיטרו לא חד מהמתרים סני: טו אין מתרים עד שלדבר אסור אבל לא אינו לא איסור דרבנן כגון
[illegible] ודבר שאתוק ישמתרים ושאוסרים: יז עריך העדר לבא לפני המתרים כשיתירו לו ואינו עושה השבלה
לשבל עלמדו: יח אין מתרין העדר עד שיחוק מעד הרי שנעבר שלא יאכל בשר ל' יום מרה אחר ונחם אינו שלמד שיבא אחר
שאלו במקום שיש לאחוז לא כשלוק העדר אין מתרין לו עד שיחוק והה לבעדה עצמו עלהנאי שאין מתרים לו עד שיחוק
אבל בהנר תהבעל (ב) בהתרת חכמי שבר אינו עריך שיחוק הנדר: יח מי שנשבע אחר שאם לא יבא ישנו המיחקרם
אם [illegible] שלא הי' הבא העבר תבעיר והנו עם פסח ולאחר עו ונתחרטו אין מתרין לו מדו עד השבת ונראה לו שטוב שיתירו לו
ש פעמים אחת אחר הפסח ואחר אחר העבר: יט מי שנשבע אחר לעשות דבר פלוני תוך שנה מעתה אלו השבועה
ופלוני [illegible] עד שבל עד שבל [illegible] אין מתרים לו אבל הוא ישנו לאותו שנדר עלדעתו עד [illegible]
ד עדו בשבילו שום טובה שנעשה לו כמו מי שנדר עלדעת יהרו בשבילו שהשיחלו בתו אבל אם מעצמו נדר ד

תבלו

[illegible] הוא ההתרה והוא שפרט הכתוב ואיזו הוא הכתוב שלמעלה מן הדין שנאמר לבד לחוץ בייפרו ובהיותו
נשא לאמר הוא, מפורש שם שבבלבלה טרם שלא יזוז משיר מלגו ומבר חצר מהשדין לעמדו מלאמרו כמו שאיקבאה למעשה
בחבר, ולא שהוא מילוק בין שאחה לבין מעובה מלאנשה לעובה לגמלם אין מפרין לגמלא בדישתו: כמה מדרש שעד רבים אין
ההר לבלא ושהם אחד ושל מעה בהתרה ואין קרבים רבים מבחוץ משלעה [illegible] אותם עד שיש כלום ומבלבל אבל
מהם עד אומים שעמדים לפנו קאמר: כב מדרש מעעמו עד אחד ועד שנים ישלו ההתרה אמר לבלא ושהם: כב
מדרש שהוזר הרבים שלו ההתרה מאחר שלא אמר עלה שהם: כד בנגמיר מדר שמדרה אשמו עד רבים מאמר לבלבל
כה עדים ונודעים שמטלים הקהל בתמיקרי עד רבים אבל שאמרו שם המקום ושלהם ההתרה בלאשמה וחרשה ואת כה
לאמר הדיעות שמעו לאחשין בזרה ובדי שלמי שישבור עב ז ירתה הנלבר נודלים ומתנלים הם בנעמה שם הנו בנו ושלמה
ובכל לה תירו אנשאמרו שם הקהל [illegible] תוחות בכן הם הפיטו בהרס בלבנהם הראשון כנון מי פשוט אנשאזתנשחים אנ בנו
נדותבעשה בלא חדשרשה לבחמיר כמו ומדר כשאר הרמות לאמרי שלה נהם מחרס אוהגדל ע רבים אין לויתר
לב אין כדי הבור עתרין לאמבחן ולהבה אבל לתמלבה שעבר: כז אמרו לא נמלה הסיבה שנשבלו הקהל ולהדיעו
אסרו לבתיר מתירין ואמלו בתוך הזמן שקבלו בתשך הקהל: כח אם היה ההסכמה בלבד ביסחו מיא לבדה מיעבר
מעבר אעם ידעו שלהתיר וכן בגדר שלשחרן: כט יש מי שחומר שהם קהל אחד עשו הסכמה בחרס לשונגל
הכם הקהל לשון אחר לתיר ואין דינם לחלק הם הגדלה הם מעוהם חיבים לבשבה בדר שקי בלשלבה בעורים
הראשונה [illegible] ברו הרים עברי [illegible] עבור שהסכימו לשנן אחד ושבר שהיש מהם עבין נחלק ויעו לתיר
אין להם חקלה עד שיתרמו כולם ויעשו פתח לשבועתם כשאר שבועות דשבמה ויתירו להם שלשה אנשים
שאינם [illegible] והסכמתם ודעתם שוה אחד לכולם ואחד [illegible] המקרים לבתיר [illegible] אחד ואם לאמתרים בבל
אחד נכו בלבו ואחד עתו: לא קהל שרוצים לבתיר הסבגה בחרס ויש מוחים הנלבים אחר הלוב שאם
מסכימים לבתיר מתירים ומי שלא הסכים בהתרה לדידיה לא הוחר: לב כון שאנהנו לבתיר הנשבעו על
הסכמתו הרבה הקהל כמין מחרס ושלבו לומר שעד המתנגד הזה הם מבקנים: לג הנשבעים שלא לבטל בקהל
בקהל הוי שבועת שוא ועב הל עבלו תבקנתהקהל ואם תעבנהב כמותם ב שלבחרס הקנסים: לד אם מקנים
הקהל לבו מוחה בהסכמה כון שהם מושלמים אוו מושלם הלחה: לה אמר לבתשבים הנלבים אחרים אבל שום
חרס חלבלבדו ותבאים: לו מי שעדר לבנות לאו ובלבתר כשאר עדים: לז הנשבע עד תמרו שלא לבטל דבר
מלבו הנלב שבלבה בידו רשות לבטלו עדיך שיתירו לבהדיעות אחב אומר שיעתו הרבשבע שבלבו לבתירו
לח ישבע שלא לבטל דבר מלבו שלא בשיתבלבו כון שיתן לבחתו מלבו רשות הוחר ויש עדיך הבתר ולא הנשבע לבתירו
בהבירו לבתר מלבו ובלבה הבתר ושלא עלבו מחבם שיאמר הרבה מלבה הקבלבו אבל לבהדיעו ושיעתו בבירו ומלבבו ויעה אם הבתר [illegible]

מ אב שהשמש התבטל שלא יוכל [illegible] הא דאמרינן

המעבר ב אשתו ראשונה מזבח מוליד שלא [illegible] בעב אבלאם מיבר, ראיה בשמוד תתיו ומתר לב רסב: מב

היבנו בגרוש לתבורלנ פ"אלוי"א ולהזמנ בהנלבשמאחי) ניאמן מלוי עבר בבלי"ם מלשמעתו "אבלאם שבבנ בעשות תהדבר"ים

מלוב ועבר הי"ם שב אין הי"ב שבועבל שלו ולוקה מלשעבר מלשבועתו אבלאם שבלשאתה הבר ואינו חייב בעשות

אתלדבר מסה שבועה ויש מי שחלק [illegible] שנדין הוחיי בלעדותו מבה"ש שבועה: מב מדר להתנגאו בסיקה ישלו

הדלת שבחי פלה ותרבה הוא שלא [illegible] מדר בבאי ומסתכן מקן עת מבלה הוא לבשל מלה השאר: מד מעבלתת מקבלו

בדר לבטל לאחסה בלמלן מלוי ובתוך הזמן [illegible] המשוך כעשין והמדלבי פטור הלב מעבשבן והה אסהלירה אחת המשוך

מה שנם שמדר [illegible] ובאחד מהעבב חבירו פטור: מו המסתרעמו בעהב אם תעבכך יש מי שאומר

שיש לו התרה ויעשה שאין [illegible] לו התרה מלבטל מהנעמו בעהב בעבעם לבדו: מז

והאחד מהעבב חבירו [illegible]; מח [illegible] נדרים לאיש אחד אחלו ובהתר אחד ובמה אנשים בהתר אחד והמ

דלא ישאחדיבו בהתר אחד בנדרים מחולבים אבל מי שנשבע מלבדר אחד בשמים שלא מדיך התר הלבל אחד ואחד: מח

אמרה המלך שלא יהרימו שום חרם כי אם בהסכמת ראובן ומסהתר ימו ש יהאחבוטל ואחב החרימו הקהל שלא בהם בעמת

ראובן חלב מחבלם: מט הנשבע לבר ולבבירו מנה לזה אחד חייב לבדוש ביום ה' הראשון: נ קהל מהחרימו שיבשו אל

חובבהם ונשבעו מה מעבתשבע מהלבית שיחרימו להם הגוים ונבשו כשבבי החובבמהבים אין בבדי לבדוע הבבתיהם יתנו

מהישבלבה ומחתם לזה: נא נשבע מעמקבים בחרם עדן מי שיעיא מדו דוב הקהל שהיה בלוהם מעבת החרם: נב התר שנעשה בטונם שנולנים:

ריבוי נדר שהוא מקצתו ומי שנדר בפ"

א מדר שהוא מקצתו והמבולבו כועי מדר להתבטל אם שלא לחבול בשר אלעידוב חמרבו בשבתותיב אומר יסלו

אם נתבלבל שיחר עד בו שבסתו ויבלה מיית מדר והוא הדל (ב) חמר לחבורת אנשים קומם שחבי עה לבולבם אם שחמר

מחבו בהלבלבן לבן הוי כלבחסהוא מדר אלבר הוא מדר כולם אבל אסאמר יקומם שאבי עוה לבן הדי כל אחד ודבבר יעמד

ויסהוא אחר לאהוא מלם ולה הרמבם אדם אמר שחבי עה לבולבה הוא הראשון הוא מלו הוא האחרון

האחרון מוחר ומלם אסורין שחבי עה לבה עדיך מתם לבל אחד ואחד ויה דמה אמרינן מדר שהוא מקצתו

הוא כולו אם משבוא מדר מי מתם אבל אם חשבה לבן ויה לחמלבן נוא בחרטה ומי אין דבריסלו אמורים לאבנודל

לעמו אבלאם מדר אם נשבע לבבירו לבריבו אם לעשות לו מלאכה והחיר לו ובבירו מקצתו לבה הוא מדר אחר:

והוא הדין אם הי ושבע הוא מדר האחר: ב אם הדיל אם עדן משרה בב אדם והבירו אחד מהם הוא מוחר וכולם

אסורים אם נשבע אם הבר מדר אשתו במקצת לבה הוא מדר: ג מדר מאחד ומדר מאחר יהיה מלוי מלם

אסורים אבל מדר הוא מדר הראשון הוא מוחר מלם הוא מוחר האחרון הוא מוחר הבלסאסורים הוא אבל שלאחרון

מוחרים ובאמת שמדר [illegible] חבירו ואמר תוך כדי דיבור אחר ושמוב שלבשי ואמר אחר ונשל הראשון

[illegible]

והותר הוא בכולם [illegible] והותר האחרון [illegible] השני והאחרון מותרים הראשון אסור

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] מתירין שבועות ונדרים [illegible]

רל״א הנודר על תנאי

א אין הנדר והשבועה [illegible]

[illegible]

[illegible]

רל״ב דין נדרי זרוזין והבאי ואונסים

א יש נדרים שאין צריכים התרה [illegible] נדרי שגגות [illegible] ב נדרי זרוזין [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

רלג שונת נדרים

רלד מתי האב והבעל מפירין

אין בעלה ראשון ושני מפירים נדריה וכן [illegible] המפר: ה׳ [illegible] אין הולכים עמה

לה בגלגה הנ׳ מומר משעת הק׳ עד שתכנס [illegible] ואין הבעל מפר לבדו משלו [illegible] לאחר הבעל

מפר לא שהם מפירים בשותפות והבעל נודר שהיא נשאה קודם שנתגרשה ואם הפר יחד [illegible] שני אינו מופר

והיה חלקו של שני נשאר קלוש והקל [illegible] אין בעל לקיים וצריך שישמע [illegible] אחד [illegible] שמע

[illegible] ושמע השני ביום אחד אינו יכול להפר וא׳ שבעל אחד מפר ביום שמעו [illegible]

אחר׳ ו׳ אם קיים האחד [illegible] ושמע של הקלה אינו יכול להפר עם [illegible] אין [illegible]

[illegible] גם אחד [illegible] בה מאמרו: ח׳ הלך האב או שלוחו ונם שלוחי הבעל [illegible] להכניסה

[illegible] ברשות שניהם להפר [illegible] האב או שלוחו לשלוחי הבעל יצאה מרשות האב: וא׳ [illegible] אין הבעל מפר

עד שתכנס לחופה: ט׳ נערה המאורסה שלא שמעו אביה ובעלה את נדרה עד שבגרה יצאה מרשות האב אין

יכול להפר לבדו: י׳ נדרה ושמע אביה והפר חלקו ולא שמע בעלה עד שנכנסה אינו יכול להפר לבד [illegible]

קודם [illegible] נדרים שנדרה משנתארסה [illegible] מופרים [illegible] האב לבדו קודם שתכנס [illegible] כל נדרים שנדרה

והם מופרים: י״א מת הארוס בעודה [illegible] לרשות האב [illegible] מה שנדרה בחיי הארוס ושמע ומת

מפר האב לבדו ביום שמעו [illegible] ואם [illegible] מאחר מפר האב לבדו [illegible] שמת הארוס קודם

שהפר או שמת ביום שמעו [illegible] וכן אם הפר [illegible] צריך האב לחזור ולהפר [illegible] קודם שמת או שמת אחר יום

שמעו אין [illegible] להפר [illegible] ולהרמב״ם [illegible] אין האב יכול להפר: י״ב [illegible]

האב ושלוחו להכניסה ומת [illegible] נערה אינה חוזרת לרשות האב: י״ג [illegible] ונתגרשה

[illegible] אביה והארוסה האחרון [illegible] מפירים לה: י״ד [illegible] ולא שמעו [illegible] אינו

[illegible] עד [illegible] האב [illegible] יכול להפר [illegible]

[illegible] אין הארוס יכול להפר [illegible]

יחד [illegible] האב קודם שמת [illegible] אין הארוס יכול להפר [illegible]

[illegible] עד שמת [illegible] האב יכול להפר [illegible] שלארוס [illegible] שמת אחר יום

[illegible] האב והארוסה

[illegible] האב והארוס [illegible] מפירים

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] הראשון והאחרון ולא שמע אותה ראובן
הראשון: ל. הא דאמרינן שמודה לו ראובן [illegible] מחמת חלוק נכנס שמעון ויקח כשמעון ראובן
מן האירוסין ובלא מגרשה לה ושמעון אינו יכול אינגר (שם) מחקה ומי הלבקה אם שמעון גרשה אין ראובן יכול להחזיר לה
לבד ולא בלא גיטה [illegible] אחר ואפילו אם הראשון [illegible] ביום השמיעה ראוב אם לא
גרשה [illegible] דיבר בני שלא שמע ומתלבלבר: [illegible] ראובן ראובן מר בעולה בלא הבעל
אשתו לא [illegible] ויקח בלא אם ולא מעת לעת שאם שמעון בשלמה [illegible] מר בלא [illegible]
שמעון מקנוך לה אשה אינו מפר לאשה [illegible] אם שמעון [illegible] עבר היום ושתק אינו מפר לא נתבטל בשתיקתו לא לעשרה [illegible]
לבד ואם שתק מעשה אינו [illegible] בדבר לחזיר לאחר כן שסבור שאינו שני נמש ומלבד אחר ולא לאחר שבר
ימים ולאחר אשתקן קיים [illegible] ישתו כלה שעת הדבר אם אם שמיעה ומר לה כשאותו היום: כב שדה אשתו קיים
לה באחר מלשונות שלהקמה וכבר שאינו לשון הקמה וצבים הר לה הקמתו הקמה והה לרי שיחיה שנה בדו לאיסר אחרו
עד שטרה אבל לא ידע שעדין לחזר ביום שמעו כיון שעבר יום שמיעה אינו יכול לחזר ואם נשא עלהחיך
הרתו שוכר הפרה ואינו עדיין לחזר לחזר: מ בשלשה ק"ם עדי אשתו ונלכה למנשלשה הוא ועדה אחרת מוכר
כל מעבירים עדים בשבת אנו שאינו לעורך השבת ולא אמר לה מוכר לטי כמו שאמר בחולה לא מעבר לבנו ואחרלה
עלי אבלו ושתו ויעבר: מה הבעל יכול לחזר בלא שמיעה אם הוא סקה אבל אם אינו שומע והוא מזכר
אינו יכול לחזר: כו השוטה אינו מפר: כז קטן אינו מפר לגמרי אם אשתו. כח אין האב בלא הבעל מפרין
קדם שמגדיר אבל מגדרה מפרין מפרין אנו שלא הגדר ואבל שלא מגדה. כט הבעל לאחר לשתי
נשין כאחרונה הבעל אשתו נגרתו ויש חולקין: ל אין יכולין לבטל אשתו לא לקמה ולא לחזר: לא צריך שיבין
לשם ראמרו, שהבר לה ולשם הבר שהוא מפר כיצד נדר אשתו וקבור שדה בתו אומר כבאנדרה מהאנס
ומבור שנדרה מעבים אם אבא אפר לה עבד שבשה לא הוה הפרה אבל עדיין לא תנן כדי דבור ויעבר בהפרה
לא: לב נשנדר לאחר כדי דבור ולא הוי הפרה ישנו לחפר בלבם יד ישראל שעה ומסקיים בידי ישראל קמיתה לא
הוא ומסרעה לחבר בידעה עבה מפר: לג אמר לו נדרה אשתך בתנך ביתך ומבור שהיא בתו ומר לה ונמצא שאשתו
היא שנדרה אבל שלא נמצא לא אחר כדי דבור הוי מפר והחשרעה בהפרתאשתו: לד בלא הפרה הלוה בשעת הבר
בשעתם בשעת הבר היא שוחה אבל שלא יחול בד שמתלמן בגון שאמר הקונם שבר זה עלי לאחר ליום ומר לה השאלה
בתנים מופר וכן אם אמר קונם עלי לאחר שאתלמן הוי מופר: לה היתה לאמה בשעת נדר אינו מופר אבל
בשעת. קונם שיחול לא שנאה אמרה קונם עלי לאחר שאנשא והה אם היתה אנוסה בשעה שנדרה ולא הגדר
אחר שנשאתה אינו יכול להפר: לו מפרה עומה בהתנים ומעבים בין בדבר בין בעבודה בין שאמרה
בבלה הלן בין שאמרה המנסה ומעבים לו וקיים לתנים ומפר לעבים ומקיים לעבים והפר לתנים מה

[illegible]

[illegible] לענות ואיזו לא באן עה"ג
מחנו אחר שנשבע [illegible] ק"ו את [illegible] אחר שנשאה אבל גם לאחר נדריה ונדרים
שאין בהן עינוי נפש חוץ בינו לבינה אחר [illegible] : נו [illegible] שלא להשלים גו' נדריאשתו ובנו
שאינו מקובצים [illegible] איו [illegible] להפר נדרי אשתו בלשון התרה
אבל הח בע [illegible] נדרי בתו [illegible] בלשון התרה כשאר חכם: נח יא [illegible] ואינו מפר נדרים שאין בהן
[illegible] ועשמינו שמותיר שמשחולק שקוים עונשה שמקיים כל נדרי האשה [illegible] והוא
את אינו מפר לא נדרי ענוי נפש: נט איזו הם דברים שיש בהם ענוי נפש כגון רחיצה וקישוט וכיוצא
כגון שנשבעה שלא תרחוץ או שלא תתקשט או שאמרה הנאת רחיצה עלי [illegible]
נדר או קונם שלא יום [illegible] אחד
אחד ויא רחיצה וקישוטין דברים שבינו לבינה: ס אמרה [illegible] עלי או אסר [illegible]
עליה פירות שלא יאכלו הרי ענוי נפש ואפילו אינו [illegible] ולא דברים שבינו לבינה:
סא אפילו נדרה ממין שהוא רע לה [illegible] הרי ענוי נפש: סב נדרה שלא [illegible]
[illegible] או שלא תלך בבית [illegible]
ענוי נפש: סג נדרה משתי ככר [illegible] הרי [illegible] שאינה מעורבת
שהיא
יכול להפר [illegible] שאינה מעורבת: סד אמרה קונם
[illegible] לבריות יש [illegible] ענוי נפש [illegible] דברים שבינו לבינה: סה
נדרה שלא להנות לבריות [illegible] שהיא בכלל הבריות [illegible]
[illegible] סו נדרה [illegible] דברים
[illegible] שבינו לבינה [illegible] סז [illegible] נדר [illegible]
[illegible] אמרה [illegible] איני צריך להפר שהיא משועבדת לו וכן הוא [illegible]
[illegible] נדר [illegible] אמרה [illegible] נדר: סח אמרה [illegible]
[illegible] יפר [illegible] בתשמיש [illegible]
סט אמרה קונם [illegible]
[illegible] ב אמרה קונם
[illegible] אמרה
[illegible] יפר [illegible] הנדר [illegible]

[illegible] הכתובה נדרים שנתבטלו: [illegible]
[illegible] מודרים ממנו ולעולם מינם מכל [illegible]
[illegible] שלא לבוא לו הכתוב ושלא [illegible] להם כתובה [illegible]
הבעל ולא הפר: [illegible]

א המדיר את אשתו [illegible] שה מכל הפירות שבעולם יקיים מוחה, שבעה ימים כמו שבארנו (ש
בשלשים יום או יותר [illegible] רבי קיים ולאחר ז' ימים יוציא ויתן כתובה: ב' הדירה שלא תיהנה מהם
שהרי הוא משועבד לה מה אמור לה צאי מעשה ידיך במזונותיך היה מספיק לצרכים קטנים אסור
במסתתו רגילים ... דברים קטנים ... שהרי הוא משועבד לה בם בהם. ואם אינו מספיקה
לצרכים ... שהרי אינו חייב לה בהם ומתחיל מן שהדירה
והיא חוזרת לבעלה הוא מתחייב לה שהיה בהם הכל עד ל' יום ומרקינה לו הדברים הקטנים
שיאמר לה להן ... יזון חותה אחר ויקח מה בעלה לש"ה הדירה ל' או יותר או שהדירה
קודם ... ל' יום יוציא ויתן כתובה: ג' הדירה שלא תתקשט או שלא תאכל אחד מהמינים אפילו היה
... ולא אחד שאומר קונם תשמישך עלי אם תתקשט או תאכל מין פלוני
או שאמר קונם הנאת תשמישך עלי אם תלכי לבית אביך יותר מחדש או שהוא דר עמה בעיר או יותר מחדש
אם היא דר עמה בעיר אחרת קיים עמה ז' ימים ואז יוציא ויתן כתובה אם היא נדרה שאמרה קונם מין
פלוני עלי או קונם שלא אתקשט במין פלוני או שאמר יאסר תשמישך עלי אם תאכלי מין פלוני או
אתקשט במין פלוני הרי אלו לבית אביך והוא שלא שמע ולא הפר לה יוציא מיד ויתן כתובה ולא הדיחה
נדרה וקיים לה ... לעבור ולא תתכל מהותו הרי זו תצא. ואם היתה אומר אי אפשי נדרות נאשה
יוציא ויתן כתובה ... כדי שלא אלך לבית אביה שאמרה קונם תשמישך עלי אם אלך לבית אביך
הבעל ולא הפר וכן אם אמרה קונם תשמישך עלי אם אלך לבית האבל או לבית המשתה ושמעו ולא
הפר הרי זה אם אמרה קונם תשמישך עלי אם תעשה שום מלאכה ושמע ולא הפר וכן אם אמרה קונם
תשמישך עלי אם אשב ... ושמע ולא הפר: ד' נדרה נדר מנדרים שבין
לבינה או שנראה בעיניו והפר לה, יש לחוש שתאמר לבעלה דבר שבינו לבינה מהמלאכה
התשמיש כדי שלא תתעבר או שלא תמלא בשדה כדי מים ותשפכם באשפה והיא אינה רוצה
בשמוע אחד מאלו הדברים ותקיים הנדר יוציא ויתן כתובה: ה' אשה שנדרה ... כדי שלא
... שלא ... נדרים שאינם ... יכול להפר ואסורה לשמוע משכניה ולאחריה

[illegible]

[illegible] שוא

[illegible] שבועה [illegible] שבועה [illegible] ולא [illegible]
[illegible] ולא הוכר מן שזרקתים ולא זרקתי אם שזרוק ולא חזרוק ואם לא [illegible] שאין [illegible]
ולא ושבעתי אושאי יצן ולא אייצן ואם לא בדבר זה אינו יכול לעשותו לא עו אחרים מן שנתתי לפלוני או
יחתי אושאתן לבלוני או שאתן לפלוני אושלא אתן ואם לא ושבע ולא אחרים מן שזרק פלוני עדיר לים
ישלא זרק לבלוני שבומות ביטר הם ואם שקר בעצעתי הלבקרבן ג' זבחים שאינו שקר בשבועתי
אינו חייב קרבן מן שעשה לקיים אמנה ולא קיים אם ושבע לאחר ולפלוני מן לה הוא אולק לנו ושבע
ש יעשה חבירו דבר פלוני מן שיזרוק פלוני מזיר לים אם ושלא יזרוק ויתחנו אנב מבירה אינה בכל
דבר שו שקר בשבועתי ונם אין לו לישבע עלחבירו אינשה שום דבר שאינו כ שאתו ויעשנו עלל ואין
חבירו מחוייב לעשותו אאם יקבל שבועתו זהיינו שיאמר אמן אם דבר שנינו אמן מן שאמרי
אמתיבאו בשבועה זו אוקבלתי עליו שבועה זו וכן כל כיוצא בזה ואינו שלא קבלו אותם האחרים
השבועה אם קיימו דברי הריזו משובחים: ג' בדא ישבע על דבר שאינו ברשותו מן שנשבע
אמנו שלא יקח בשחורה ויתחרטה ובאים משבעתו על דבר שהוא שלו מן שלא יפסל לבתו
ויוצאה בו עדיך לו זהר נשבועתו: ד' נשבע לבל נתחרט היחיד לחרם מן בלחיוב שהוא אינה
אנשלא שה שהיה חייב משום שבועת שוא יכן אם נשבע לחמת החמת על דבר שהוא ידוע
לבל מן ידוע שהם שנים ויוצאה בזה על דבר שהאל נשותו מן אלה אינו אם נשבע
שלא יחטל מסל פירות שבשוק הי נשבעתי שוא ומסל [illegible] ויש לו [illegible] ה' נשבע
[illegible] גמל פוריה הלי שבועת שוא [illegible] אמר שריה לעמן נזוק פוריה והוא מברה נמל תמר
שלא חסל מזה בגיל מחר שבשה שלא חוכל מזה בגיל מחר לוקה ואם מזה בגיל מחר
אלא אשר נגל אסור לישב בצל מזה שבשה שלא אשר נגל מזה לוקה ונשבע לאוכל
ושנים שנשבעו לששות דבר אחד ועבר אחד מהם שלא קבלה שבועה הרשע פטור ואינו ריך
ויתרה לבד חייב ואשה שנשבעו זה לזה וקבל חרם ליבשה לאמן קבע מישמכב ולא

[redacted]

רלז

[redacted]

רלח שבועה שלא אוכל סתם אוכלים פירש:

[redacted] בתוך מכשיר תבוב על השנועה

שבועה [redacted] שבועה שאוכל פחות מכזית

בגלל וטריפה חייב עפר שבועה. ו״ה נשבע [redacted] ויכשר בהם מאי מוכר יתרה

הוא ליקח משום שבועת שוא ו׳ שבועה שלא אוכל שום [redacted] אחר שבועה אסור

מתפחלה הנצבעה בם עלה שלה וכן אסאמר שבועה [redacted] אחר ואמר שבועה

אוכל תאניס ענבים חלב שחיה השבועות עלה אחרים ז׳ אמר לקוש [redacted] נהנה אכלתי

בגלות וטריפות אשתו אסורה דחשיב שפיר אכלה: ח׳ אמר שבועה שלא אוכל ואכל עפר

בטור שאינו בבלע אכילה מתפ ואספירש שלא אכל עפר ואכלו חייב בכזית ובבחוה״ל כזית

בטור אבל אסור וכן שבועה שלא אוכל אחר ז׳ בטור שלא אבל אסור עלבחות מכזית

שבועה שלא אוכל כבר זה חייב עלבל כזית וכזית שיאכלו מהם ואסור אפילו בכל שהוא

עלה אוכלה אינו חייב עד שיאכל כולה אבל אסור אפילו בכל שהוא ומגיד אם שיר מהם

מותר מכזית חייב בשאר אכלו בגלל הלבן אם אמר שבועה שלא אכלה ואחר אמר שבועה שלא

אוכל כבר זה נפ״ה שעיה אכלה שמותר לה נשבע לא עלבגלו אבל מקצתו יכול לאכול ואחר

נשבע עלבקצתן ובשאוכל כזית ממנה עובר עלה שניה ובשבועה לא אכלה מתחייב בב׳ שבועות:

ח׳ אמר שבועה שלא אוכל כבר זה שבועה שלא אוכלה אין השבועה חלה עד אכלו אכל כולה

אבל שיאכל מתחלה מקצתה: י׳ שבועה שלא אוכל עשר שבועות שלא אוכלו ישבע

שהן שבועות ואם אוכלם שוב עלה שבועה ובשאוכל השביעית עובר בפעם אחת

והמ״ש שלא יוכל מכבר ונידונות אינו חייב אלא אחת שהרי בשבועה ראשונה נאסר בכל

אכילה וחזרה שבועה: יא׳ שבועה שאוכל כבר זה מקצתה כגון ממשמע שנשבע על

בלבד יתר כזית ממנה שיאכלנה לפי׳ נשבע מקצתה חי׳ לאכול המותר שהרי אין עליו

שבועה ואשר נשבע עלבל כזית וכזית ממנו שיאכלו ומיהו בשהוא לפנינו צריך לאכול

כולו: אבל שבועה שאוכלנה לא יהא שיאכלנה לפי׳ נשבע מקצתה חי׳ לאכול המותר

שלא יעבור בשבועתו: יב׳ שבועה שאוכל כבר זה ואחר אמר שבועה שלא אוכלנה

הראשונה שבועת בטוי והשניה שבועת שוא שנשבע לבטל אחר המעה לשבוע שלא

שבועתו ושבר מיד אפילו אם לא יאכלנה אם יקבלנה קיים שבועתו הראשונה

הלא שנוה הכתוב מוסב שלא יאכל [illegible] שוטה עצור שהקדים [illegible]
והחכ' החדי מ"ו על הסמוך אם לא [illegible] החוט הראשון קודם [illegible] מו"ה השני אין השני כלום" יז מי
שנשבע לדבר ואחר ונשבע [illegible] הרי חשוב ושל"ל שבועה ראשונה ישלם המזיק מי
אמרים שנאמר מדי שבועה ואחר שבועה שהיה משבע ושתי שבועות שבועתו כיון שמעתה
מקום לחולקו יש הנשבע לפרוע לפלוני מנה בחד שאחד ואח"כ שבע לפרוע לאחר בחותם אחר ושבע לפרוע
בשאר הראשון כל מה שהעשיר ון שנו ושבע ואח"ה שני לחבמו כל זמן שלא נעשו הראשון חייב
השני שהרי משעה שבועה מקום לחולק אך אח"כ שלם לפ"ם הרי ראשונה אם יכול: יש נידון אם ישלם
על שבועה והתומר קונם אשתו אם ירד לו אם לא אוכלה ויש לו ת"ר אכלה אם כל אשתו אסורה
אם אמר הלא הוא מנודה אם לא אוכלה ויש לבו לעבור זה אם עבר ויש לו
אכל הרי הוא מנודה ואין זה מתנה עצמה שכתוב בתורה שאומרים לו לא תאכל ותענה: כ נשבע שלא
לאכול זה שלא יאכלנו ואכלו אינו כולו נשבע עליו ונשבע מעשרתו: לא שבועה שלא אוכל לאכול זה
שלא אוכל לאכול זה אין השבועה חלה ואם נשבע על הראשונה חלה השבועה: כב הרי שאכלו אוכל ויש ואמר
שבועה שלא אכלתי ויש שבועה שלא אכלתי ויש שבועה (ונדר) שתי שבועות לשקר: כג מתנה עצמו
להחזיר שמה מתנה אינו בשבועות לגבי אם נשבעו לתן שום מתנה יבלו לתנה כך:

אלו נשבעין על דבר שאינו ממש או לבטל המצוה:

אלו הם הנשבעה כדין הדר לבל דבר בן לעבר שעריך שיוצא נשמעו (צ:) לעבר שנתבון לומר פתחים
ואמר פת שעורים אומרים תם בין שהוכיח בה אחר לעבר בני אדם בן לעבר הן מתה בין ובטולה בין
לעבר פנחים ויה שבשם שנדרי זרעין והבאי ואונסין ושגגות מותרים הה לעבר שבועה והוא
שבשבועה שבועת הבאי לא יהא מעמיד דברי לומר שודאי דאחר אותו דרך כותחי מעריס דאסר
אסור הנה ויה דשבועת הבאי בטל גוונא אסורות ומדברי הרמבם נראה דשבועת זרעין אסורות
שהבשאר שבועות נראה מדברין שאינם שפטור מקרבן איסורא מליה אינה: ב תקשה
דינה כדין שאר שבועות ושלא התרה והמ' כשהיא דרך שבועה אבל כשהיא כדרך הסותרים
שתקנו כן זה לחיוב המקח אין לדין שבועה כלל: ג שבועה חלה על דבר שאינו
ממש

בשבועה: ה' מלבד שבועת שאם לא אכלתי תוך שלשה שבועות יבטל הנדר אם יתורם עד
השבועה חלה דמעתה לא עלה דמיו לא אם לא אכלתי תוך שלשה: ו' הנשבע על דבר מצוה דרבנן כגון עלין
לחדש ק"ל לשחוטה או שלא לקנות מן המלבר השבועה חלה אם נשבע לקיים מצוה דרבנן
מצוה שבועה אם מתבטלה והלכה שהוא מודה חכמים שאינו מתבטל: בלא נשבע
אלא בשבועת מצוה דרבנן אבל אם נשבע לעבור על מצוה תנשה: אבל הוא דרבנן
לא חלה שלא נשבע: ז' הנשבע לחבלו בנמתאין זה שנשבע לבטל אתה מצוה דבר ידוע חלה אם
אינה חלה לבטל אי ניח חלה לחבלו: ח' אם נשבע לדור במקום שנשה אשה אינו שבע יכל הוא
מתבטל מכבר חבל ואם לא חלה נשבע לבטל אתה מצוה טון שלא הין עתנים לו אשה עד שישבע
ט' מתפיס בשבועה כגון שנשבע שלא יאכל כבר זה ואמר על אחר יהא כמותו אינו שמטל
מקלבן בלי הכבר המותר מיהא איסורא מיהא איסר: י' שמע חבירו שנשבע ואמר ואני כמותו
הוא אסור: יא' שבועה שהוא מלשון ערב כגון שאמר אם לא כבר זה עלי שבועה אסור: יב' אמר
הריני נזיר הריני נזיר חלו שניהם ויגדל לבה ונשתו נזירות: יג' אין שבועה חלה בשבועה שאם
שבועה שלא אוכל כבר זה שבועה שלא אוכל כבר זה אין השני חלה אבל אם נשבע לבדו אחר
חלה השניה: יד' אמר שבועה שלא אוכל בשר עשרים יום ואחרי אמר שבועה שלא אוכל בשר כב
יום ש"מ ש"ל אומר שאסור בבשר מב' יום ואינו נראה לי לא אינו אסור בבשר לא כב' יום
מן יש מי שאומר שאם אמר קונם כבר זה עלי ואחר אמר קונם כבר זה עלי אינו חייב אלא
אין כאן שני שגגות מותרין אם נשבע שלא אוכל כבר זה אם נטלו אומר כבר זה ונמצא שאמרו
מותר בבר וכן אם תלה כבר בחבר שאמר שבועה שלא אוכל כבר זה אם אוכל זה ושבר ואכל
לא חלה עליו השבועה ויבול לאכול שלתנחו תחלה ולא חזשון שישבר ואכל האיסור אחר אבל
לאיסור אסור לאכול עמו שמאי ישבר ואכל שלתנחו ואם אכל שלתנחו תחלה בשבועה מותר בשניה
ואם אכל בבר חייב עליה שניה: יז' אם תלה זו בזו שאמר לא אוכל זו אם אוכל זו אסור לאכול
בלא אחד ולא דאי שיבן שמא יאכל שניה ואם אכל הא תאם נשבר לשבועתו בשניה שאכל אסור
לא שבר לשבועתו מותר בשניה:

הלכות [illegible]

רמ איזהו [illegible] איזהו חוטא ורשע:

ח צריך לזהר מאד בכבוד [illegible] וחמו ומוראם: ב איזו הוא עמוד במקומו המיוחד לו
לעמוד שם בשוד וגזלנים שם [illegible] מקום המיוחד לו להתבטל ולא ישב במקום המיוחד לו לשב ונתן
ולא שהתר אתדבריו ולא מלכיע את דבריו בפניו אפילו לומר נראין דברי אבא ולא יקראנו שמו ולא בחיי
בלותו ולא אומר אבא מרי היה שם אבי כשם תמרים משה שמו אם הוא שם שהא בחיי שאין הכל רגילים
לקרותו: ג עד היכן מוראם היה הכן לבוש תמודות ונשב בראש הקהל ובאו אבי ואמו וקרעו בגדיו
עבר אשר ניתקו בגדו לא יכלים אותם לא ישתוק ויראה מתמה שעוהו בכך: ד איזהו כבוד מאכילו ומשקהו
והבאה מבגדו ומרעיה ויעבדו בסבר פנים יפות שאפילו מחפילו בכל יום סמומות והראה [illegible] ואת
נעשה עליו: ה זה שמאכילו ומשקה המעלה והם אם ישלו ואם אין לאחבו שלבן טפין אותו חן אבל
כמו מה שהוא יכול ואם אין לבן אינו חייב לחזור על הפתחים להאכיל לאחרים אבל [illegible]
שמתוך כן נטל ממלאכתו ויעבור לחזר על פתחי אדוקה דאית לבן מזונה לאיתזנו הוא ואמה אבל
אילו אפילו לא מחייב לבטל ממלאכתו לחזר על הפתחים: ו היה עני ולא יש לו בשר ויודע
שישלו מן חמצ בשבילו אבל שיודע שנפסק יעשה בשבילו לא יאמר עשו לו דבר פלוני בשבילי לא
עשו בשבילו לא אבל כדי לתלות הכבוד באבין: ז חייב לעמוד מפני אבין אם הוא לבד מיד בנו כלאחר
עומד מפני הזקן: ח עד היכן כבוד אב ואם אפילו כפלגים שלו והשליכו בפניו לים
שלו אם לא יבושר בגדם ולא יכעוס כנגדם לא יקיל בלבד הכתוב ושתוק: ט חייב לכבדו
אפילו אחר מותו כיצד היה אומר דבר שמועה מפיו אומר כך אמר אבא מאבי הרינו כפרת
אם הוא חתוך ע חדש ואם הוא לאחר יב חדש אומר לו: י מי שעבר פה רשע אינו אומר שתדל
לבוא עמהם כדי דעתם עד שירוחם עליהם ואם אמר לו לעמוד מפני שנתבזיתי יכל לו ויעמוד
ויצוה לאחרים לעמוד כראוי: יא ראה אבו שעבר עבירה לא יאמר לו עבדת עבודת לא יאמר
לו

[illegible] ולא יתבייש: ואם היה מעוה

[illegible] שמוסה [illegible] [illegible] אם אינו השקה מים ושב לשנות בעשרת

[illegible] תבוגן קבורתמות אולביה אם אשר בשעה [illegible] אחרים ישקום בעבודאנין ואם אין

שם אחרים לעשותה יעסוק בתלעה ויפה כבוד אבון: ג' הלכות מבוד אבון: יד אבון אומרים

השקה [illegible] ואם אומרים השקה מים מפחאמו ועשקן מבוד [illegible] אם היחמר שתה מאבון שבעבים

שנים ולא יזה מהן שיריעה יקרים: טו אלאבון מבוד עבד דתבון [illegible] בן לחת אפלבוריעה

לא ישמעלה: יז האבשעה אתבנו שלאיהבר עם פלוני ושלא [illegible] לעשר אמקעוב והבן היה [illegible]

להתביים מיד לבלי צואתאבון אין לבלתוש לצואתו: יח אחד האיש [illegible] בעבוד ובמולה

ואם לא שהאשה אין טדה לעשות שהיא משעבדת לבעלה [illegible] מבוד אבואם בעוה

ואם נתרשה אונתלאה חייבת: יט ממקר השבבעבוד אבון ובמקראו אבלהיה אבוד שנו ובבל

בבוד ות מיבבו ומתירה ממנו: יט אסור לאדם להבבוד עובן ובלבנו עדיקדק בבבוד ומהם

שלא יביאם לבוד מבשולא ת מחלו ובלים עונו מהם שה אב שמחל עבבוד מבוד מחול: כ

המבה לבנם ולמסרן אותו שהיו שבר שלבני עור לא תתן) מבשול: כא חייב אדם לכבד אשתאבון

ענג שאינה אמוב לבזמן שאבינים וחייב לכבדאמו בבזמן שאמו קיימת אבלבאחר מיתה אינו חייב

בכבודם ומלאכי הגון לבבים אף לאחר מיתה: כב חייב אדם בבבוד אחיו הגדול בין שהאחמון מאבין בין

שהאמאמו: כג אחבבול שחיבך ובזה לאחיו שהוא תח וקטן ממנו בשנים ועדה הקטן לגדול יבה עשה

שעדה ודיון שאיו נשא פנים בתורה אינו שעה מעבעה עמך ואין חייב לכבדו: כד חייב אדם לכבד

אמיו: כה אבהאבבוה לשלית אתהבן) מעתר לקבל ממנו אאל האב בן תורה" תלמיד שרוה

לבלתי מקום אחר שאחה בעות שיראה סימן ברכה נתלמדו לבנו הרב ששם ואבינמאהבו לבי [illegible]

השר הנים מעלילים אי [illegible] לעמוע לאבין בזה

ירמיה דיני מכה ומקלל אבין ואמו

א המקלל אבין או אמו אפילו לאחר מיתה) חייב מקלה [illegible] בעבים והתריה אחר האיש ואחד מיומדל:

ראשה שקלבו בשם מן השמלות המיוחדים אבלקלבים בבנוי [illegible] כמי שמקלל אחר

ב הבהעלל אשבו ואחר שו חייב מיתה שאמא שיעשה חרש בלאחבריה דעיתרש יראה מעבים [illegible]

[illegible] ג' הה [illegible]

[illegible]

הלכות כבוד רבו ותלמידו

שלא להורות בפני הרב

א חייב אדם בכבוד רבו וראתו יותר מבשל לאביו: ב כל המלעג על רבו בחוטם עליו שכינה וכל
העושה מריבה עם רבו ועם השכינה שלו מתרעם שלא אחר עם עליו שכינה הלא
הלא הדר אחר רבו כמה דרי אחרי השכינה: ג איזהו חולקן על רבו בשקונה לומדיו
ויושבים ושורשו ומלמדו שלא נגד שתרבו ורבו קיים אבל שהוא במדינה אחרת: ד
אסור לאדם להורות בפני רבו ועל פני רבו ועל המורה לבנו אם היתה אם הלא רחוק
יגמול ושלא אדם דבר הלכה דרך מקרה יכולה שיב אבל לעצון עמו להורות
לשבר להורות אם לא הנסיון השלם אסור לו ולהורות אם שימותו רבו עד
ויהי תלמיד גמור תוך יב מילדי יב מיתה אם הוא מורה ואם לא בגמר
אשר שנטל רשות מרבו אחד לאסור עד שיטול רשות מכל רבותיו ובן יסר

[illegible]

[illegible] ליד הרב

[illegible] וחולק [illegible] והוא כלה שהרדעק שאו

[illegible] חכם יורה [illegible] במעשה שבא לפניו ואבלאם

לתלמיד [illegible] שאינו מורה בכל מעשה שבא

מפנו: א' לא אמרו שאסור להורות הלכה אלא בדבר שיש בו חידוש [illegible] יורנו עד שאפשר לכל כגון טעם

טעם לפגם או בטל איסור בששים וכיוצא בזו מותר: ט' יש מי שכתב ש[illegible] בספרים מפסקי הגאונים

להורות בפני רבו רק לא יורה דבר מלבו ולא יסמוך על ראיותיו לדמות מילתא למילתא מדעתו: י' יש מי שכתב

שאסור לחכם להתיר דבר התמוה שנראה לרבים שהתיר את האסור: יא' לא אמרו שאסור [illegible] כגון שרואה אדם

שעובר עבירה מפני שאינו יודע שהוא אסור או מפני רשעו מותר להפרישו ולומר לו שזה אסור ואפי' בפני רבו

שבכל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב: יב' אם בא בעיר שלתלמיד שהורה [illegible] ושאלו

לו לא יורה לו במקום רבו: יג' תלמיד שלא הגיע להוראה ומורה ה"ז שוטה רשע וגס רוח ועליו נאמר

כי רבים חללים הפילה: יד' כל חכם שהגיע להוראה ואינו מורה ה"ז מונע תורה ונותן מכשולות לפני רבים

העם ועליו נאמר ועצומים כל הרוגיה: טו' אסור לתלמיד לקרות לרבו בשמו לא בחייו ולא במותו ואפילו

לקרות לאחרים ששמם כשמו אסור אם הוא שם פלאי שאין הכל רגילים לקרות בו: יז' לא יתן שלום

לרבו ולא יחזיר לו שלום כדרך העם אלא שוחה לפניו ואומר לו ביראה ובכבוד שלום עליך מורי ורבי ולא יחלוץ

תפלין בפני רבו ולא יסב לפניו אלא יושב כיושב לפני המלך ולא יתפלל לפניו ולא לאחריו ולא בצדו וא"צ לו'

שאסור לילך בצדו אלא יתרחק לאחר רבו ולא יהא מכוון כנגד אחוריו לא יעמוד עמו לצד אחד בין כנ'

[illegible] עמו בין כשהולך עמו חוץ לד' אמות ה"ז מותר ולא יכנס עמו למרחץ אא"כ היה צריך

ולא ישב במקומו עד שיאמר לו שב ולא יעמוד עד שיאמר לו עמוד או עד שיטול רשות לעמוד ומשמשו

מלפניו לא יחזיר לו אחוריו אלא כר [illegible] ופניו כנגד פני רבו לא ישב במקומו ולא יכריע דבריו

בפניו ולא יסתור דבריו וחייב לעמוד מפניו משיראנו מרחוק מלא עיניו עד שיתכסה ממנו שלא יראה

קומתו וא"כ ישב ואפילו היה רכוב צריך לעמוד מפניו דחשוב כמהלך: יח' שלשה שהיו מהלכין בדרך

הרב באמצע והגדול בימין והקטן בשמאל: יט' אם קרא לרבו לקרות בתורה בצבור אינו צריך

לעמוד כל זמן שרבו עומד: כ' כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו ואם הוא

במקום שאין מכירין אותו ואין לו תפלין בראשו וחושש שמא יאמרו עליו שהוא עבד הוא

[illegible]

דבר [illegible] רבותי

כב ראה רבו שעבר ע"ת אומר לו למדתנו רבינו כך וכך [illegible] שאומר [illegible]

רבינו: כג לא יאמר דבר שלא שמעו מפי רבו עד שיזכיר שם אומרו: כד כשימות רבו קורע עליו כל בגדיו עד

שמגלה לבו וא' שאינו קורע אלא טפח והוא מאחה לעולם ומתאבל עליו בחליצה ובשאר אבלות מקצת יום אחר

[illegible] שמועה: כו [illegible] שמועה רחוקה קורע עליו כשם שקורע על אביו: כז מי שרבו מת

[illegible] לכבודו אינו חולק [illegible] תוך י"ב חודש צריך

[illegible] נגעת [illegible] רבו הוא [illegible] משאו אביו מות: כט כל אלו הדברים שאמרנו

שצריך לכבד בהם את רבו לא אמרו אלא ברבו המובהק דהיינו שרוב חכמתו ממנו בין מקרא בין משנה בין

משנה בין תלמוד אבל אם לא למד רוב חכמתו ממנו אינו חייב לכבדו בכל אלו הדברים אלא עומד

לפניו [illegible] וקורע עליו כשם שהוא קורע על כל המתים שהוא מתאבל עליהם [illegible] אפילו לא למד ממנו

אלא דבר אחד בין קטן בין גדול עומד מפניו: ל כל תלמיד חכמים שדעותיו [illegible] מדבר בעניין שלו מ

ממנו [illegible] שלמד ממנו כלום: לא הרב המובהק שמוחל על כבודו בכל הדברים [illegible] אחד

מהם [illegible] תלמידיו [illegible] כבודו מחול ואע"פ שמחל מצוה על התלמיד להדרו: לב יהי כבוד

תלמידך חביב עליך כשלך: לג אבדת אביו ואבדת רבו אבדת רבו קודמת ואם היה אביו שקול כנגד

רבו אבדת אביו קודמת: היה אביו ורבו נושאים משאוי מניח של רבו ואח"כ מניח של אביו היה אביו

ורבו עומדין בשביה פודה את רבו ואח"כ פודה את אביו ואם היה אביו תלמיד חכם פודה את

רבו: לו המוכר לחבירו אינו מקבל ממנו אם היית [illegible] משום [illegible]:

רמג

תלמיד חכם פטור ממס ומכירת סחורתו מוקדמת:

א תלמידי חכמים אין [illegible] עם שאר עם [illegible] ומוכרים תחלה [illegible] בני

העיר [illegible] שהם מוכרים אפילו אחרים במקומם אין מוכרים: ב [illegible] בשביל [illegible]

לחיין [illegible] שומרים חדרים במקומם [illegible] העיר לעשותן אם דבר שצריך

החומה [illegible] מים [illegible] חייבין [illegible] שהוא צריך לשמירת העיר [illegible]

העיר [illegible] השומרים [illegible] חייבים [illegible] שאין צריכים שמירה שתורתן שמירתן

ולכן

[illegible] שלא [illegible] חצגר בין מה שהוא [illegible] על כל איש

[illegible] הכלו הקנוים על כל איש ואיש

[illegible] שמורין תלמידים לעצמן ולוהו אם יש [illegible] הלכות [illegible] להורות נגב'

כדי חייו ולא ואכל [illegible] שהחכם [illegible] ולומד תדיר נקרא תורתו אומנתו ג' [illegible]

החכם המזלזל במצות ואין בו יראת שמים הרי הוא כקל שבצבור: ד' ת"ח שיש לו סחורה מוכרין [illegible]

[illegible] כאותה סחורה עד שימכור הוא תחלה [illegible] ואם [illegible]

לא רחה [illegible] ואפילו [illegible] ה' ת"ח שיש לו דין עם אחר ועומד [illegible]

עם בעלי דינין אחרים שקדמו לבא לפניו תחלה מקדימין דינו של ת"ח ומושיבים אותו: ו' עון גדול הוא

לבזות ת"ח או לשנאתן ולבזות את החכמים אין לו חלק לעולם הבא והוא בכלל כי דבר ה' בזה: ז' מי שהעיד

עליו שבזה ת"ח אפילו בדברים מנדין אותו ואין מתירין לו עד שירצה החכם שנידהו [illegible] החכם

אותו בד מנדין אותו והם מתירין לו משיחזור בתשובה: ח' החכם עצמו מנדה לכבודו [illegible] שהחכם [illegible]

[illegible] לא [illegible] ואין מתירים לו עד שירצה החכם ואם מת החכם באין שלשה ומתירין לו והחכם

החכם למחול [illegible] ט' אע"פ שיש רשות [illegible] לנדות לכבודו אינו שבח לת"ח שינהג עצמו

בדבר זה [illegible] לכבודו לא נקמו [illegible] כנחש [illegible]

[illegible] מחילה [illegible]

קימה והדור בפני חכם אפילו אינו רבו:

מצות עשה לקום בפני כל חכם אפילו אינו זקן [illegible] ואפילו אינו רבו וכן מצוה לקום מפני שיבה [illegible]

[illegible] ב' מאימתי חייב לקום מפניו משיגיע לתוך ד' אמותיו עד שיעבור מכנגד פניו [illegible]

[illegible] עיניו ממנו קודם שיגיע לתוך ד' אמותיו כדי שלא יתחייב לקום [illegible] ד' אמותיו

אין עומדין מפניהם לא בבית המרחץ ולא בבית הכסא [illegible] ג'

[illegible] אומנות חייבין לעמוד בפני ת"ח בשעה שעוסקין במלאכתן [illegible] עוסק במלאכתו [illegible]

[illegible] על עצמו ולעמוד מפניו [illegible] ו' אין ראוי לחכם שיטריח על הצבור [illegible]

[illegible] כדי שלא יתבו לעמוד [illegible]

[illegible] עומד בפניו [illegible] אינו חייב לעמוד [illegible]

[illegible] ה' שני חכמים [illegible]

[illegible] צריך לקום מפני חבירו [illegible]

[redacted]

רמה חייב כל אדם ללמוד את בנו ולהשמיד תלמידים:

א חייב אדם שלמד את בנו תורה והם לא למדו את בניהם: ב ריה הוא עריך ללמוד ויש
לו בן ללמוד ואין ידו משגת להספיק לשניהם אם שניהם שווים הוא חורם לבנו ואם בנו בן ומשגיח מה
שלמוד יותר מ מנו בנו קודם מוה עמ לא ובטלה ו ג כשם שמצוה ללמד את בנו כך מצוה ללמד את
ד בן בנו ע"ה ורשתם לבניך ולבני בניך ולא לבן בנו מבד לא מצוה שלכל אדם מישראל ללמד שלמידי
שמלמד יקרים בעם לא שמצוה לה קרים בנו לבן בנו ובן בנו לבן בנו ובן בנו ד חייב להשכיר מלמד
לבנו ולתלמידו אבל לבן חבירו אינו חייב לה שכירו ה מחמתי מהם יבלבלמד את בנו מש ותה ולמדו
אתו ולבנו ולבן בנו ולבן בנו ובן בנו ובן בנו ובן בנו ובן בנו ובן בנו ובן בנו ובן בנו ובן בנו ובן בנו

[illegible] מלמד תינוק [illegible]
[illegible] והמלמד [illegible]
[illegible] ו׳ מושיבין מלמד
תינוק[illegible] וכל עיר שאין בה מלמדי תינוקות [illegible] עד ש[illegible]
מלמד [illegible] בן חבר עולם מתקיים [illegible] של תינוקות של בית רבן
מכניסים התינוקות להתלמד בן ו׳ ממש שנים שלמות [illegible] מן [illegible] הבן [illegible] בחוש [illegible]
אותו בן שש שנים שלמות. פ׳ התינוקות שהכו [illegible]
[illegible] חכמי [illegible] מוסר [illegible] הבן [illegible]
ומלמדים כל היום ומקצת הלילה כדי לחנכם ללמוד ביום ובלילה. י״ב לא יבטלו התינוקות [illegible]
[illegible] בערבי ימים טובים. י״ג אין מבטלים התינוקות אפילו לבנין בית המקדש. י״ד אין קורים לתינוקות
בתורה שבכתב בשבת אבל מה שקראו פעם ראשונה שונים אותו [illegible] בשבת [illegible]
[illegible] למלמד אחד היו יותר על כ״ה עד מ׳ מושיבין אחד לסייעו [illegible] מ׳ [illegible]
[illegible] מוליכין הקטן ממקום למקום ללמוד אחר שהוא מהיר ממנו בין במקרא בין בדקדוק [illegible] בעיר
אחת [illegible] מפסיק [illegible] מעיר לעיר או [illegible] נהר [illegible] ויהיה [illegible]
אחד מבני מבוי [illegible] מלמד [illegible] ט״ז מלמד תינוקות שהניח התינוקות ויצא
[illegible] אחרת עמהם או שמתרשל בתלמודו הרי זה בכלל ארור עושה מלאכת ה׳ רמיה
[illegible] מלמד [illegible] מהיר לקרות ולדקדק. י״ח אם יש מלמד שמלמד לתינוקות [illegible]
טוב ממנו [illegible]. י״ט אם יש שני מלמדים האחד קורא הרבה [illegible]
[illegible] האחד [illegible] שמדקדק [illegible]
יותר. כ׳ מי שאין לו אשה לא ילמד תינוקות מפני שאמותיהם מצויות [illegible] המלמד [illegible]
אשתו [illegible] לא [illegible] במקומו. כ״א לא תלמד אשה [illegible]
[illegible] בין [illegible] אחד [illegible]
תינוקות אין [illegible] מלמד תינוקות [illegible] ופתח בית ללמד תינוקות [illegible]
[illegible] תינוקות [illegible] אין יכולים [illegible]

רמו שחייב כל אדם [illegible] והיאך לומדים בשכר

[illegible] כל איש ישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין [illegible]

[illegible]

[illegible] ולמדו תלמידים [illegible] ולא יבטל [illegible] ולא יבטל [illegible] מלמוד תורה [illegible]

[illegible] בעוה"ר [illegible] אשה [illegible] שרוי [illegible] ושם אשה [illegible]

[illegible] עד [illegible] מהם [illegible] מלמוד [illegible] ולמדו [illegible] בתורה [illegible] עוסק

[illegible] אדם [illegible] ושלש בתורה שבכתב [illegible] ועשרים [illegible] ומשנה [illegible]

[illegible] ותורה שבעל פה [illegible] בלמוד שיצון [illegible] אחד [illegible] דבר מדאשיתו [illegible]

[illegible] מתוך דבר [illegible] מה דבר [illegible] ידון [illegible] שהתורה [illegible] עד שידעה [illegible] שקד [illegible]

[illegible] ובוזעה [illegible] שלמד [illegible] כיצד [illegible] ועוסק [illegible]

[illegible] בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה [illegible] ונגידון דבר מתוך דבר [illegible] בתורה שבכתב [illegible] ולמדו

[illegible] בשבת [illegible] ולא [illegible] ולמוד [illegible] בתורה [illegible] לעסוק תמיד [illegible] שנעשה [illegible]

[illegible] בתורה שבכתב [illegible] ומה שנכתב [illegible] ומה [illegible] מדברי התורה [illegible] כל מין [illegible] ולמוד [illegible]

[illegible] ישנה [illegible] מקום שנה [illegible] ולמוד בתורה שבכתב [illegible] ולמוד בשכר [illegible] בתורה

[illegible] ישנה דבר מדברי התורה [illegible] אסור [illegible] ולמוד בשכר [illegible]

[illegible] שלמד [illegible] ולמוד בשכר [illegible] ולא יאמר כשם שלמדתי בשכר [illegible]

[illegible] אחר [illegible] לעמוד [illegible] בחנם [illegible] ולמוד [illegible] בשכר [illegible] לבוא [illegible] שרי

[illegible] אם [illegible] בשכר [illegible] ומשאו ומתנו שרי: [illegible] אשה שלמדה תורה [illegible]

[illegible] בשכר [illegible] מצוה [illegible] אבל [illegible] בשכר [illegible] חכמים [illegible] ולמדה

[illegible] הנשים [illegible] ומצוה [illegible] ומצוה [illegible] מדברי [illegible] עם [illegible] אחרון

[illegible] המלמד [illegible] אבל מלמדה [illegible] בתורה שבעל פה [illegible] ולמד [illegible]

[illegible] אינה [illegible] מלמדה [illegible] אין מלמדין [illegible] שאינם [illegible] אחרון

[illegible] ומוציאין [illegible] ומוציאין [illegible] מכעסין [illegible] ומוציאין [illegible] שאינו

[illegible] בדרך [illegible] אבל [illegible] אין [illegible] מהם [illegible] עד שיחזר [illegible] כיצד

[illegible] ושב [illegible] ותלמידים [illegible] שהיו [illegible] אחד [illegible] ושמעון

[illegible] בכסה [illegible] ותלמידיו [illegible] אם [illegible] הארץ [illegible]

[illegible] ותלמידים [illegible] עליהם [illegible] ושונה [illegible] דבר [illegible]

[illegible]

[illegible]

את דברי חכמה ותורה: כי כל מצות שמעינו בלילה אש אוכלתו: כה כל ...

[illegible] ואינו עוסק אז שקדא ושנה ויריש להבלי עולם והניח תלמודו ושנה הלא כבלבלי ...

[illegible] כי כל המבטל את התורה מעושר סוף לבטלה מעוני ובל המקיים את התורה מעוני סוף

[illegible] מעושרו

צדקה רמז

הצדקה זאת מכל עליך

א מצד בשקר כמה שנתיר ומה פשעים נעשו בה במצות עשה עשר להתרשלים עיקר אמונה

שלא תחמוץ את לבבך ולא תקפוץ את ידך ולא המעלים עיניו ממנה יקרא בלעל ואלו עניני לילים

ומאד יש לפי אחר כי אם שאי שיבא לידי שפיכות דמים שמלות הענים המבקש אם לא יתן ממה בעוברה

ונקום אחישנה אז: ב לעולם אין אדם מענה מן ולא דבר רע ולא הצדק מתגלגל שלירה של אדם עשר

הצדקה שלשה ג כל הקדמים על הענים הקב"ה מרחם עליו: ד הצדקה דומה מגן גדירות רקשות ורעבתנו לממות

כמו שאי ועלמעות: **רמז מי חיינו בה ומי ראוי לקבלה:**

א כל אדם חייב ליתן צדקה אפילו עניה המתפרנס מן הצדקה חייב ליתן ממה שיתנו לו ומי שנותן מעות

ממה שראוי ליתן בר כופן אותו ומכין אותו מכת מרדות עד שיתן מה שאמר והחליטן יורדין לנכסיו

בכח ולוקחין ממנו בכח מה שראוי לו ליתן: ב ממשכנים על הצדקה אפילו בעל: ג יתומים אין כופין

עליהם צדקה אבל לבעלון שבלוים אבל יש להם ממנן הרבה אחר כופין עליהם לבבד כי יש יעה להשם:

ד גבאי צדקה אין מקבלים מהנשים ומהעבדים ומהפיגוקות לא דבר מושבו אבל לא דבר גדול אם

שהקהל נזלהו מושלחתיים ומה הוא דבר מועט הכל לפי עושר הבעלים ועניותם והמ בסתמא

אבל אם הבעל מחזיר אפילו כל משה ואם חסור לקבלהם: ה אם החשה השכירה מלמד לבנה אם ידע

[illegible] ואם יחזה לה במה שמשתה אבל אם ממחה לשתר אין במעשיה כלום: ו בן שאוכל

מאוכל אל לאביו ועבד הא וכל עם בעל פרחסה לעני לבדו שלא הבו ואיטתו ושש מעשים גדלשק

ינהגו בעבדי בתים: ז אדם שחב שנותן צדקה יותר מחדרון לנתן שמיער לעמו ונותן לבעלי

כדי שלא יתביש אסור לחבנו ומגבות מתו צדקה והבא שמקבלין ושל מתנו שעוד הקב"ה

לפרע מהנו: ח הרוצה לצדקה לעצמו יבוא יעבו הרב ירחמיו ולבבר שה ולא לעשיר

יהיה

[illegible] כמה חייב ליתן וכמה יתנה

שיעור יתיבתה אם ידומו שאתה יכן כמו שאתה העשר ואם אין הון משגתה בלבד [illegible]
המובחר ואם מעשרה מדה בינונית כח (תמ"ן שי) רעה ותוסיף זה מאדו שנה אשה מ[illegible]
שבתן ואינך חומש שהויה בבלשנה: ב לעולם לא ימנע אדם עצמו [illegible] שיתה השק לעשרה [illegible]
מחות מזה: לא חיים מעשרת עדקה: ג צריך ליתן עדקה בסבר פנים [illegible] לב ומחבר
הינו בעלו ומדבר לו ודברי תנחומין ואם נתנה בפנים ד אשרות ודעות מפני מזה [illegible]
כזה יתן לו לא חיים רבו [illegible] ונלון לה יפיפנו ברברים וידאה לבו הטוב שבמנו לתן לו [illegible]
[illegible] ה מעלות ש [illegible] [illegible]
שאין לו עלה מעבה המחזיק [illegible] [illegible] אונתה [illegible] [illegible]
לתתן ידו [illegible] ועשה שמ [illegible] ז מחות מזה [illegible] עדקה לעני [illegible] [illegible]
חשבמי מקבל נקרוב לזה הנותן לקבה שלעדקה ולהיקן [illegible] לפחות שלעדקה [illegible] [illegible]
שאמר [illegible] ח מחות מזה שיודע הנותן למי נותן ולא יודע העני ממי לקחה [illegible]
שהיו הלבים [illegible] ומשלבים המעות בפרמה הענים ובזה רחוי לעשות ומשלה מחבר הוא הלא יודע המונים
[illegible] מחות מזה שיודע הענו ממי נטל ולא יודע הנותן למי נותן [illegible] התכמים
שקיבלו [illegible] ומשלמים אותם לחבריהם [illegible] [illegible] [illegible]
מחות מזה שיתן לעני בידו קודם שישאל: ט [illegible] [illegible]
[illegible] ט מחות מזה שיתן לו מחות [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] מחות מזה שיתן לו [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] מחות מזה [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] מחות [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] מחות [illegible] [illegible] [illegible]

יג כמה יתן ליתן לכל אחד ואחד

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

לופת" עיסה נותנים לו עיסה [illegible] "נתן צוף [illegible]

לתוך טון מחבלין אין לו אשה [illegible] ומגיעים לו מסה ולא [illegible]

ויחזר מסרחין לו אשה: ב אשה [illegible] לה מגדרו אם יש בביק מוסרים אחרה לפי

הבורה: ג עד המה זו עלה [illegible] אינו נוטל הקופה מהעה המרובה אלא מחצה מחצה: ד אין פוחתין לענין

הגבר מעקום לחקוס מ[illegible] מד פחין בפלב וחסלן עתנס לומנב לישן עלין ומקתיהן [illegible]

מדרשיהן ושמן וקן [illegible] שבה נותנין לחמרן ג סעודות ושמן וקטטות ודגוירק ואם אין

אותו נותנין לו לפי [illegible]: ו פני השדה מרובים והשדרים מחדרים מלא הפתחים והבינונים

חומרים שלא יחזרו עלה הטחים לא תהיה פרנסתן מוטלת עלהצבור לפי ממון אדון עם הבינונים:

[illegible] למי נותנין חמריקה ותיזה קודם לחנירו:

א מי שהוא עבדין בשיר עלאחר מכל מצות החמור [illegible] ולא עשה תשובה [illegible] ולא

להלוותו: ב מי שהוא מומר לה כעים אסור למצה אחת בגון שאוכל נבילה היום אחד שכיח בשר בעדה

אסור לפדותו אם נשבה: ג הנותן לבנו ולבנותיו הגדולים שאינו חייב במזונותיהם ט ילמד את

הבטס תורה ולהתיע הבנות בדרך ישרה וכן הנותן מתנות לבניו ואחיו ואם אי יש להם הדין בכל

צדקה ולהעזר לא שעדיין להקדימם לאחרים ואם אינו בנו ולא אחיו לא קרובו צריך לתקן ומן

לכל אדם ואחר מאבין קודם לכל אחר מאמו ועשה בית בקרמן לענני עירו ועשי עיר ונקון ומן לעני עיר

אחרת ויושבי אי קורמין לעשר לו ושבי חלב: ד כמה האב ליחנכנו עט ואם לוהו אינו כתיב אחתן [illegible]

עשרים שבעה: ה מי שנתן ממון לגבאים לצדקה אין לו ולא לירשיו שום כתבים והקהל יעשו

בעניין אחרים: ו יהיו עניים בני ביתך: ז חייב להאכיל להרעב מלבם ותרחים: ח אשה אשה

שמתה לשמה מאזן מקדי ימין את הלחיש וכשמת בחולשה לשמה וכן אם בחו יתום ויתומר לישא

מקדימין להשיא היתומה ט הי יולפנו ענים הדבה ואין בכם לבקש חופה כשות אולמרות את

בולם מקדימין הכהן לבר והלוי לישראל והישראל לחלל והחלל לשתוקי ומשתוקי לאתקיני והאתקיני

לאחר והמחזר לנתין והנתין לגר וגר לעבד פשוחרר בחר ובשקשהם שוים בחכמה אבל

אם הייה מרחר אמו וכן עבד ממזר אמו חודש וכל הקודם בחכמה קודם לבבירו ואם הייה אחד

מהר

[illegible] שהוא קודם לאשה והגדול

[illegible] ג מי שבא [illegible] אין מחפשין אותו מיד

[illegible] ואם אמר כסוני בודקין אחריו [illegible] מפרנסין אותו ומכסין אותו מיד

יא ר' שהיה [illegible] שנתן מעות לצדקה [illegible] מה שהיה אוכל עד [illegible]

[illegible] שהוא פסק אם יחסר [illegible] : יב עניים שחייבים ליתן צדקה

[illegible] ליתן צדקה שלו לתצירו : יג צבור שהיו [illegible] רבו של [illegible] פסק בידו ליתן

לעשות אם היה [illegible] ובקי בהוראות [illegible] קודם ואם לאו [illegible] : יד יכולים לשנותה לדבר

מצוה [illegible] שלשים [illegible] [illegible] שבמה עניים שאין [illegible]

[illegible] ערומים :

דין פדיון שבוים וכמה פודין אותם

א פדיון שבויים קודם לפרנסת עניים ולכסותן ואין מצוה גדולה כפדיון שבוים הלכך כל דבר [illegible] משנה

בשבילו : [illegible] לשנותם לפדיון שבוים ואפילו אם גבו לצורך בית הכנסת ואפילו אם קנו העצים והאבנים

לצורך בנין בה"כ שאסור [illegible] למכרם בשביל [illegible] למכרם לצורך פדיון שבוים אבל

אם בנוהו כבר לא ימכרוהו : ב המעלים עיניו מפדיון שבוים עובר על לא תאמץ את לבבך ועל לא תקפוץ את ידך

ועל לא תעמוד על דם רעך ועל לא ירדנו בפרך לעיניך וביטל מצות פתוח תפתח את ידך לו ומצות וחי אחיך עמך

ואהבת לרעך כמוך והצל לקוחים למות והרבה דברים כאלו : ג כל רגע שמאחר לפדות השבוים היכא דאפשר

להקדים הוי כאלו שופך דמים : ד אין פודין השבוים יותר על דמיהם מפני תיקון העולם שלא יהיו האויבים מוסרים עצמם

עליהם לשבותם אבל אדם יכול לפדות עצמו בכל מה שירצה וכן לת"ח ואפילו אינו ת"ח אלא תלמיד חריף ואפשר שיהיה

אדם גדול פודים אותו בדמים מרובים : ה אין מבריחין השבוים מפני תיקון העולם שלא יהיו האויבים מכבידים עוליהם

ומרבים במשמרתם : ו מי שמכר עצמו לעובדי כוכבים או שלוה מהם ושבוהו [illegible] פעם ראשונה ושניה פודין אותו שלישית

אין פודין אותו אבל פודין את הבנים לאחר מיתת אביהם ואם בקשו להרגו פודין אותו מיד אפילו אחר כמה פעמים : ז

עבד שנשבה [illegible] לשם עבדות וקיבל עליו מצות פודים אותו כישראל עצמו : ח פודין האשה קודם האיש

ואם רגילים במשכב זכור פודים האיש קודם : ט הוא ואביו ורבו בשבי הוא קודם לרבו ורבו קודם לאביו ואמו קודמת

לכולם : י איש ואשתו שבויים אשתו קודמת לו ובית דין יורדין לנכסיו ופודין אותה ואפילו עמד וצווח [illegible]

מנכסי אין שומעין לו : יא מי שנשבה והניח נכסים [illegible] פודים אותו בעל כרחו : יב האב חייב לפדות

את הבן [illegible] לאב [illegible] לבן :

[illegible] יוחנן [illegible]

א מי שיש לו מזון שתי סעודות [illegible]
ונותן מהם מי שירצה המעות [illegible]
ועתה הם מאתים [illegible] ואם יש [illegible] צריך למכור כליו
לכתובת אשתו [illegible] יטול ואם יש [illegible] בית הדירה [illegible] קרקע הרי זה יטול [illegible]
ודבר שעבדו וזהב [illegible] ושתיה ומלבוש ומצעות וכיוצא בהן אבל [illegible]
מוכרים ולא [illegible] אותו [illegible] שלכסף וזהב רוקה [illegible] שלוה צריך
מהן [illegible] לימול מקופה שלצדקה לא יתנו לו עד שימכור כליו: ב יש אחרים
שלא [illegible] עד שיהיה לו [illegible]
בית [illegible] והחובדים [illegible]: ג מי שיש לו קרקע ואם ימכרם במחיר גשמים [illegible] ואם יניחם
עד [illegible] אין מחייבין אותו למכור לא מאכלים או תומעשר עם [illegible] ולא ירחוק
[illegible] שלא [illegible] לוקחים ביוקר [illegible]
[illegible] אין מחייבין אותו למכור לא [illegible] עד שימכור בשוה [illegible]
[illegible] ההולך ממקום למקום וכלו מעותיו בדרך ואין לו מה יאכל יטול צדקה וכשיחזור לביתו אינו חייב לשלם: ה
[illegible] מי שהיה לו [illegible] מה שפרנסו [illegible]: ו [illegible]
והרי הן [illegible] ואם גבו [illegible]
עבוי [illegible] אחרים [illegible] המת לירושיו [illegible]
ואם [illegible] עני פרנסה [illegible] צדקה [illegible]
מעות [illegible] שהם [illegible] שלא [illegible]
[illegible]
ח [illegible] פרנסה לצדקה [illegible] אין מחייבין אותו [illegible] חדשים [illegible]
[illegible] אותו: ט [illegible] צדקה [illegible] מתנה [illegible]
[illegible] כי [illegible]
[illegible] ביוקר ואם [illegible]
[illegible] צדקה

אין

[illegible] ישראל [illegible] בצדקה שלישראל [illegible]
[illegible] אחרון משה שלום עליכם
[illegible] גיים בסוד כי שלח ושמע השלם ו

[illegible] ראל תיק מקבלתה

א לעולם יהרוס אדם עצמו מן הצדקה ויבטל שום עצמו ועבר שלא [illegible] לבריותיו וכן צוו חכמים
שאתה חולה ולא תעמוד לבריותיו ועכשיו הי יקרא מכעיר והשני יעקב [illegible]
לבריותיו: ב כגון שהיה לו ירא לשמוע מה צדקה ומר מה העם ומוטל איזהו שיעשה [illegible]
ליטול ואינו יכול לחיות [illegible] מולכבן זקן [illegible] אובעל יסורין [illegible] ומים
ומתחייב בנפשו ואין לו בנשרו לא עותות וחטאים ולבמי שערין ליטול מעבר עצמו [illegible]
חי עבר כדי מלא יטריחו עלהעבור אינו מת עד שיפרעו אחרים ומליו הכת אומר בדרך הגבי [illegible]

ינו יקומה ותמחוי היאך נגבים ומתחלקים

א כל עיר שיש בה ישראל חייבים להעמיד מהם גבאי צדקה אנשים ירושים ומחמיר עליהן מחזרין לגבות
מכל אחד מה שהוא רחוי ליתן ובצד הקצוב עליו והמחלקים המעות לעני ונותנים לכל עני מה שיספק
לו לפי ימים ואין היא הסדר חוקה וכן מעמידים גבאים שלקחים בכל יום ויום מכל אחד ואחד
חופרות אושעות המי שמתנדב לפי שעה ומחלקין את הגבוי לעשרבן הנעים ונותנים מעט לכל עני
ונסת ומן זהו הקרוי תמחוי משום לא ראינו ולא שמענו קהל מישראל שאין להם מה שלדקה אבל
תמחוי פעם מקומות יש לה הגון בו: ב בתענית מחלקים מזונות לעניים וכל אמצעית שהכל הגון ואין
חלקו צדקה לעשירים הרי שלוכשו גבירים ברא בשלה עתנו לחם הפת והדרתא נלחם את רו המעות [illegible]
חינם כשופגיר מים: ג הקופה אינה נגבית מחות משעים שאין עוזרין שדה שלה עבור [illegible]
ובל לאחר שנגבית אחו נתן עליה להיות גזבר וכן יבולים מחות שם אחים לה יות גזברים ואינה [illegible]
לא בשלשה לפי שהוא כדי ש[illegible] לעין עלכל עם ועם כמה ראוי ליתן לו ותמחוי כמו שמתחלקים בשלשה
כך אינו נמנה לא בשלשה לפי שא יורבר קצוב ואי יכים לעין עלכל אחד כמה ראוי ליתן לו ותמחוי
בכל יום והקופה מעשה לשם התמחוי לעני עולם והקופה לעני אחרת הנה [illegible]

[illegible] ותקנה [illegible] והבמריע הבאו

ערכ' גבים שפועעו והוא יוכל לצעים כמו [illegible] : ה' מוש[illegible]

ים כיחתו לאין צדקה [illegible] אלמוני יוש[illegible] שמה חדשים כוונתו

בדק הבלם [illegible] ליתן צדקה [illegible]

כל צרכי קבורה בד"א [illegible] להסתלק [illegible]

בבחורה ומקומו [illegible] צדקה נתן לעניי אותה העיר [illegible] היורשים ופסקו עליהם [illegible]

[illegible] עירם ואם יש שם חבר עיר יתנוה לחבר עיר והוא מחלקה כמו מה שיראה לו:

גביית הצדקה ו[illegible]

א גבאי צדקה [illegible] פרוש מאד בשוק לא כדי שיהא מפרש לשער זה כו' [illegible] לבנות ולבים מעות [illegible] לתת [illegible] שלצדקה ומשיגו לביתו ימלם היה הגבאי נושה בחבירו מנה ופרעו בשוק [illegible] חלקי של צדקה ומשיגו לביתו ויטלם ולא יתן המעות לתוך [illegible] עמו [illegible] [illegible] : ב גבאי צדקה שאין להם עניים לחלק מצרפים [illegible] לאחרים אבל לא [illegible] יקחם עניים [illegible] מה שבתו [illegible] אבל לא [illegible] מפני החשד ואין מחשבין בצדקה עם גבאי צדקה ולא [illegible] שנאמר [illegible] יחשבו את הכסף [illegible] כי באמונה הם עושים: ג הצדקה היא [illegible] לעניים [illegible] ואם אחר עובר [illegible] האומר הרי [illegible] צדקה [illegible] צדקה היא [illegible] מפרש [illegible] [illegible] ומניח עד שימצא עניים [illegible] צדקה [illegible] מעות לצדקה [illegible] עליו [illegible] [illegible] ואם התנה [illegible] בצדקה [illegible] מותרים [illegible] צריך [illegible] צריך לפסוק עמהם [illegible] : ה כשחסר כיס של צדקה [illegible] [illegible] ולא [illegible] לאחר זמן [illegible] : ו הגבאי שאמר [illegible] צריך [illegible] אחר [illegible] : ז גבאי צדקה [illegible] [illegible] : ח [illegible] עשירים [illegible] גבאי [illegible] [illegible] כל צדקתו [illegible] אחד בלבד: י המחלק צדקה צריך ליזהר שלא ירבה [illegible] [illegible]

[illegible] צדקה:

[illegible] ב המטריז לבנחסר ר"ל ה"צדקה [illegible] ג בעבור צדקה [illegible]
מרבה לתן עד שיאמר [illegible] נחכוונתי: [illegible] ות לבות הבנות יתנו לבה שהוא [illegible]
בגיר שבחורשין [illegible] אומר תנו קצת לשנים יתנו לעני אחד [illegible] ד הנודר צדקה אינו יכול
לחזור בו אחר שנתן לחבר והתיר לו לאם הנייב ל ר הנבחר אינו יכול [illegible] ז אין אדם מקפיד עד
בשתוף שהיה לו פקפקון בירחר ומרבנזה שהוא אצל אין הנשלם [illegible] הרי הוא
ברשות בעלו ובלמקום שהוא [illegible] בבלבלין הבלקרקע שנלקח אחר [illegible] בדיינים
הן יכולים להקדישה ותשב שמעון לחזונה שהקרקע שנמכר הרי היא בדעות בשלה [illegible]
ולא אמר הבעלים שעיה אינם יכולים להקדישה לפי שהיו עלו ואחר שהיו בר מתנו? [illegible]
שב אחר ואמר היה להקדישו לצדקה היו כלום אבל אם אמר חוב שיש לי עליך פלוני [illegible]
הקדישו חוחתנו לצדקה חייב לה שלים הבריו להקדישו ולתתו כל יבא לידו ואחר [illegible]
בידו לבני יהיה לצדקה אם אמר כן בעבה" ובני הנבחר ובמנו מבו העיר זכה בו הנבחר [illegible]
והרי הוא צדקה והיו יכולים לחזרו ואסור לשנותו: ט המכר חתחבי לנחו חידנו בשמן שמשלמי תקנת
העיר חשעה זהובים ואמר בני הנבחר אובבט טובי העיר אינו אמן בקנס לא יהיה לצדקה ואם חכ פיסו
שמחלו מחלו כלום ומשה עניים בקנס: י ד הנדר לצדקה [illegible] מן אם אשה דבר כל אתן בזאת
לצדקה ונשאה ותיבלו: יא איש ואשה שקבלו עליהם ארס להתגרש והעמידו קנות שלכם לצדקה
אחר כעבייה מלח להתגרש ושמי שאומר שבוך יש מחקשות: יב אמרלתן לחבירו הסמוך
בעבהי הנודר לצדקה ואסור לחזרו: יג אחר תמן עלוב אם נותן לאיש הבן ובר הוא שה יתרבה
שה ואחר הוקר הרחל [illegible] לחזרו בו כין שלח משך [illegible]

פרק הנודר ואינו יודע מה נדר ודיקמיה הגבוה:

[illegible]
האומר יקבעו לצדקה אם שאמר כלי לעבדקה [illegible] והסרטוש שלחבחלדי הנבחר יכולים [illegible]
בעמו בין להשתולחבחר ויבר מחר מחתין משבח לדי נבחר אסור לבלותו בין לאחר [illegible]
ואם היה הטחה לשנים בשכובה המעותבי ד הנבחר כדי לעשות לאחרים לתת הרי הנבחר [illegible]
ונדרשם: ב [illegible] שרקות שה תעבו לעורך בה מלבדד בית שלחן יכולים בני העיר לעמוד
לעור ביתהמדרש או הת אבלו אם הנשלים משבבים אבל לא מהת לעורך בה: ג [illegible]

[illegible] בר חו מר מנורה [illegible]

[illegible] דבר הלכות [illegible]

אמנם לדבר הרשות [illegible] קיים [illegible] שנתנדב; ד

יכולים לשנותה [illegible] אבל לדבר [illegible] קיים שלא נשתקע שם בעליו; [illegible]

נוי שהתנדב מנורה או [illegible] שיאמר [illegible] הגבאי [illegible]

קטן [illegible]; ה [illegible] לצדקה; [illegible]

רס [illegible]

מילה;

רסא

א מצות עשה [illegible] מצוה [illegible] משאר מצות עשה; [illegible]

א אם לא מל [illegible] ואם לא מלוהו ב״ד חייב [illegible] ולחולה ולהרדים;

רסב זמן מילה [illegible]

א אין [illegible] השמיני [illegible] וכל היום כשר למילה אלא שזריזין מקדימין למצות ומלין מיד [illegible]

בבקר [illegible] שלשה [illegible] אחר אמו; ב חולה אין מלין אותו עד שיבריא וממתינים לו [illegible]

[illegible] שבכל הגוף [illegible]

[illegible] אחר [illegible]

[illegible] ג [illegible] ערלות [illegible] מ

[illegible] ביום [illegible]

[illegible] ה אם נולד [illegible]

[illegible] הכוכבים [illegible] למחרת [illegible]

[illegible] ו אם נולד [illegible]

[illegible] אבל אם [illegible]

[illegible]

[illegible] ז [illegible] אין להקל ולא להחמיר;

רסג ילד שהוא אדום או ירוק ומי שמתו אחיו מחמת מילה;

[illegible] ירוק [illegible] ואין מלין אותו עד שיפול בו דמו ויחזור מראהו כמראה שאר הקטנים וכן אם נמצא [illegible] בין עור לבשר ואין מלין אותו עד [illegible] דמו וצריך ליזהר מאד באלו הדברים שאין מלין [illegible]

את

[illegible]

רסד מי ראוי ליחול ובמה חלין וכיצד מחלין

המתים: א הרבה פרודים ליחול הפלו שבר ואשה הקטן ושל ישראל שאחרו אחיהם [illegible]
ליחול בכל הלין אחרו בעור ובזכות עבדי הכרת חוץ מבקרוחית שלקה החגם בני שקרחיסיחיים
מחלה ויצא טלי כרות שמכה ומעוה מן המשכיר ליחל ולבבר זל בין בסכין בין במסרים ובגו ליחול
בסכין ג כיצד מלין אחר ערלה כל הער החוסה העטרה עד שמגלה עטרה ואחר
[illegible] המלה מה שיר בעמדן ומחזירו לאחן ולבאן עד שיגיע אחר בעד העטרה ואחר
המלה מה שיצא הרם לאחן ומוך הרחוקים כמו שלחם יצחק יכמה ובלמוהל מעבירין
ואחר שנמצא עתן עבין מסמרת לא רשיה אן אבן סמים העוצרים הדם: ד מלו ולא פרעו
לאמצ: ה. יש מצים המעכבים את המילה ויש שאינן מעכבין אחר כיצד אם נשאר מהשר עור
מחוסר אינו עבהה שלעטרה מסלובמקום ה זה הוא מעכבת המילה ובלא עמוד מסלקעשה
מעמט לא מעכב ואינו מוסר רוב גבהה שלעטרה אינו מעכב המילה: ו קטן שבשורך [illegible]
[illegible] בטן לבשר הדבה עד שיגיע כל אחינו מחוסר רואים מסבעת שמתקעה נראה מחלין
ליחול פעם שמת ומה מעכבים אין צריך לקטן הנוי הבשר שמחלין ומחלין ואם אינו נראה [illegible]
בעת הקשר ו צריך לחתך כל הבשר המחולל עד שיה אנראה בשעת קטרו

רסה סדר ברכת המילה ודומיה ביום תשעית

[illegible]

רסו איזו מילה דוחה שבת ויום טוב

הגהה

א מילה בזמנה בין שלא באומה דוחה צרעת שאם ישבהרת בעור הערלה אשר שיבקיעת
לא תעשה חותכה שהערלה אבלא כ לאחר שמתגדל בשרה מולהו עד שתהיו ערוה מהול
וצריך להתרבן אם ישבהרת בחותכה הבשר שלא יהיה כיון שהיו צריך ליהנות כעין חתרא מהבן

ב מילה

[illegible] אינה דוחה את המילה עצמה
[illegible] אם משחר עור החוטה ריבוי נהר שלא [illegible]
[illegible] ובמקום אחר ועל שהיום [illegible] אם לא פרשה אחר [illegible] אינו חוזר ונותנים לו [illegible]
אבל מבנייה אינם דוחים [illegible] עליה [illegible] לבנות [illegible] לימלך [illegible]
[illegible] לגמרם ולא יהיו מהבית ולהוציאו דרך גנון [illegible] את שלא ניחבו אבל אם [illegible]
הסכין [illegible] וחצר מותר להכניסו מזה לזה אפילו עד רבוא ערות [illegible] שאחרים [illegible]
מהומין להיות מין ואין עושין אם טלטלתה ולא טורחין לה יין ומן אם לא שחקו [illegible] אל לעצמו ואם
לעצמו ואין עושין לה חלוק אבל כורך עליה ממרטוטו ואם לא [illegible] מעשה [illegible]
מחצר אחרת שלא שיירבה: ד מלאת הקטן בשבת ואחר נתבדו הם מנים עושים לו [illegible]
לו: ה שבחו ולא הניחו סכין מעשה אומר לו מילה מחר לו סכין בשבת ונלבש שלא [illegible]
כל זמן שמשייתו בשבת אסורה עלינו מעשה שמותר לגו לומר לגוי לעשות [illegible]
באמה עבור שמשייתו בשבת אסורה עלינו מעשה מלאכה אסור לגוי לומר לגוי לעשות [illegible]
כל מה שאין דוחים שבת [illegible] אין חוץ מאה שלמחר [illegible] ומן [illegible]
[illegible] ד: ו מי שנולד בין השמשות אם דוחה את השבת שאין [illegible] את העסק
[illegible] ולא [illegible] ולא [illegible] בין השמשות אפילו [illegible]
בשבת אינו מולל בשבת: ז נשיכור בין השמשות איכלו ותשתי וחמרה בסלה מדלתין ומשבעל
בעל השיכור מסתכן לכן הלכה כדברי מי הילכך אי איתילד ליה יטקא משתשקע החמה סנקהות עד
דשלים בין השמשות דל יומי ונימול לעשרה ואי איתילד ממש משתשקע החמה שבדים [illegible]
כדרבנן: ח קטן שנולד בשהות מהול ומי שיש לו שתי ערלות [illegible] ונולד בית
שלא טבלה אמו עד שחלדה [illegible] עד שיטמאים לה אינם דוחים את השבת: יא מי שנולד
בחד שהשביע מלין אותו בשבת אם טלטל גחדו שערו וצפרנו אבל מי שנולד בחדש השביעי אין מלין
אותו בשבת את אם גחדו שערו וצפרנו: יב ישראל שהמיר ונולד לובן מהו ישראל מלין אותו
בשבת: יג ישראל שנולד לובן מהיה אין מלין אותו בשבת: יד ישראל שלא ימלו שנים [illegible]

[illegible] אחת בשבת שהוא [illegible]

הלכות [illegible]

הלכה ח עבדי [illegible] ושפחותיו וברכת [illegible]

א [illegible] בימות שבדיו שבר [illegible] שלבד לומלכן אחד שבד שנולד בבית ישראל ואחד שקנאן מהגוי
הייבלימולו והיום שבלבד [illegible] ומקנה כסף ומולבים שבלקח אבל לקחן ביום
שנולד ומולבים [illegible] כסף שיבלו לעמלה ויש לבבית שמולבחו ויום שנולד ביום לקח
שפחה [illegible] הלבה הר ומולבה ואעפ שלקח העובר במנ שעמו והרי ה שובר מקנה כסף
ולקח [illegible] שנולד ומולבה לקח שפחה לבעבדיה הו שלקח שפחה [illegible] לשם עבדות [illegible]
שנולד [illegible] ומולבים שנולד שהרי הנולד הוא כבלוהוא מקנה כסף לבדו וכבלוהוסקנן שאין אמו [illegible]
שפחות ושרה [illegible] ושיהיה הבן יליד בית ואם טבלה אמו אחר שילדה הר ומולבה ב כיון שמילתה בעם
ותחה [illegible] מלת העבדים שהם ומולבים לה דוחה את הבת חוץ מיליד בית ומקנה כסף שלא טבלה
אמו עד שילדה שהם ומולבים לה אינם דוחים את השבת ג העבד שנלקח מן הגוי חולדים לו
לצון [illegible] בבלבד עבדי ישראל [illegible] מהכשרים אולה אם רבה מודישים לו עיקרי הדת ומקצת מצות קלות
והחמורות ונענש (שכבר) שמוד ענין אתה בר ומעבילין אותו בגר ומודיעין אותו כשהוא בן ט' לשם עבד
גדול מהגוי ולאחר עבד לימול מגלגל עמו בלי חרש יתר עליכן אסור לקימו כשהוא [illegible] ומוכרו
לגוים ד אם מגלה את עבדו הטוב לו בגלגלו לשם עבדות [illegible] ה עבד קטן אושוטה מטבילין
אותו [illegible] ביתדין ו כשיגיע אחד העבד צריך טבילה אחרת בעבד ואין צריך לקבל עליו מצות ולהודיעו עיקרי
הדת שבגדי הודיעוהו כשטבל לשם עבדות ז עבד שמלו רבו ואחר לגוים ומכרו לגוי ואחר ישראל קנאו ממנו
חדי [illegible] מומר והיו צריך שבילה אלא מלקות ח מי שלקח עבד מן הגוי אין הגוי קטילו עד שיטבילנו
לשם עבדות [illegible] לשם בן חורין [illegible] בן חורין לפיכך צריך להטבילו עליו שם עבודה [illegible]
[illegible] כעבד שלא יקרים [illegible] לשם בן חורין [illegible] שמוכר [illegible]
[illegible] ואין צריך לחקרים לשם בן חורין ט בדא שלוקח עבד מהגוי אין הגוי קטילו [illegible]
גוי קנה אחר עבד בלבדו שמכר לו הוא עצמו [illegible] ומלמסקנן בדיעה ומלמסקנן דקנה ליה גופיה ולקחו
ממנו ישראל [illegible] לשם בן חורין לאחר מן עמו בן חורין י מי שיש לו שפחה ועדין לא מטבלה
לשם

[illegible] מכרן אקנו לאמון לאחת עבדים
[illegible] עבדיו בשעת ברכה כדי שהוא גדול
[illegible] עבר ועבדי עהגלה בשמן שהעבדהו [illegible] גופיה לשחרו שכר עבדו אבל היכא דקנה
שמתו למוגעה ידון כדיסה דמלכותא דון שנשבה מלכותה ושעבדוהו גוי המלכה דמי ציל בגוים
לגשמה דין ומה היו שבר [illegible] ישראל דמי מקנו אומרי סיוון ושמן יד הדין עבד הישראל [illegible]
אינו ס שנוהסיהגוים פעורה מותר לדונן בחזקה להשתעבד בה) יז [illegible] שמכמי שלא יהא המק דקנוב
כבאים ואינו ישתעבד לזה עונה המן עבדיו הז מותר להשתמשבו ותר [illegible] כשבר והס אינו עתה בשלוה
פעורה להשתמש בו כעבד: יח הקונה עבדו מישראל אומרגו וקנגו שמכר עצמו [illegible] אם שמכר בנו ובנתיו
הרי הא כעבד כעבד לא עשתו שלוקח מגוי הין בנו לא למעשה דין אחר קנאו ברשות [illegible] עבדו שלו
כל זמן שלא הטבילו נעשה עבד ותהיה עבד ותייב במצות שהאשה חייבת בה) ונעבר אמותר לשבוד מדר
ואינו שזדין הוא מדת חסידות ודרש התרגה שיהא אדם רחמן לא יכבידו עליו בעבודתו ולא יאנוהו ויפיסה
ויקרא בבמחכל ומשקה ולא עזהו לחביר ולחביבים ולא ודבה עליו מסקות [illegible] לא ידבר עמו בקשות
ויעשעתותיו: יט מלכנו שעשה מלחמה והביא שניה ומכרה וקנאם הרשה לבלעם ידיעה שלך ונגנב [illegible]
שהיתה עשה עמו מלחמה ביא ויעבור לעצמו וקנאם הרי ויכו ומכל מי שלא יהן המס ומכר הרי דין [illegible]
הבקה בדיוס לא הרי הוא כעבד כעבדו לא דבר: כ הקונה שפחות אבל היה קונה עבדיו הם לוקטנים
מעט החשוד: כ ידלהבלטמר לעבדו עשה עמי ואיש זכר אבל עבדי עמי מלוה חייב לזוכה: כא הקונה
ידעבד כעבד שלתבירו נתן המשרדבריס לחדון והשבד ניזון מהצדקה אפלו הדון [illegible] ובת שהיו
יכולים לומר לו עשה ויש זכר הריבוי נתן לרשותו ואם אמרו לו תרעתה בה: מיב ושאלו [illegible]
חזקיו שהוה ר שהמרבו בשלשה ירוים החזן לוקחה יתרון אעפ שהעבד כעבד בסמרס החזק ס:
כב כל ומה שקנה עבד קנה רבו בין מצאה מציאה או כתנולו ומתנה בין שנתנה לו חרשון את אחרלא
לא זכה בה אלא הכל לאחרון בין גוף בין פרות אבל אם אמרלה עמ שאין לרבך רשותבו אם נתן לך
אינו כלום אבל אמר אם נתן לו שלא שתצא בו לחירות: כג עבד כנעני בין קטנו בעשו גוים
אחר אעפ שהטבילו רבו קטנה בכסף או בעשר אובחזקה בין קנאו מגוי בין קנאו מוסרא חזקה
היא שיש שתמשבו כאן שיתיר לו ונשלו ו ושילנו אן שהולך כלו לבית המרזח אוהלנישו
או השיגו הדחיצו עכו אי גרדון: כד הביה העבד לרבו לצורך ישמ יעקנאו הביה הרב
לעבד לא קנאו: כה נקבה בחלפין ובן מקנה בעשיכה שתקנו ומשכן לו אבל אם קראו הוא

במאמרו לא קנאו תא״ה הוא קטן [illegible] או בשטר פי׳
את עצמו בקנין [illegible] לדורות כיון ש[illegible]
הכסף הגיע בידו יצא העבד [illegible] לעבד מעות ואמר [illegible]
שתצא בהם לחירות אם רצה האדון [illegible] המעות יצא העבד לחירות ואם לא רצה לא קנה העבד המעות:
כיצד בראשי איברים עבד [illegible] לעשרים אברות אם סימא ארונו [illegible] או הפיל שנו או
חיסרו אחד מראשי אצבעותיו [illegible] או ראשי אזנו או ראש החוטם או ראש הגויה או ראשי ה
הדדים באשה [illegible] שאינו חוזר אבל חתך לשונו אינו יוצא לחירות: כ״ח היה לו אצבע
יתרה וחתכה אם [illegible] אצבעות יצא לחירות: כ״ט תלש בזקנו ודלדל בו עצם מלחיו יצא
לחירות: ל׳ [illegible] יוצא לחירות אבל אם [illegible] יוצא
יוצא לחירות: ל״א הכהו על ידו ועמדה וסופה לחזור אינו יוצא לחירות: ל״ב הכהו על שנו שקטן שעתיד
להחליפה אינו יוצא לחירות: ל״ג היתה שנו [illegible] קצת והכהו [illegible] אם מתחלה היה יכול להשתמש בה
יוצא לחירות אבל אם [illegible] לא היה יכול להשתמש בו לא יצא לחירות שהרי [illegible]
אחד מראשי איברים שהיה [illegible] אינו עושה בו מלאכה [illegible] יצא לחירות שהרי [illegible]: ל״ד
הכהו על שנו [illegible] אם יכול להשתמש בו [illegible] אינו יוצא לחירות: ל״ה הכהו על
[illegible] על אזנו והחרישו יוצא לחירות אבל אם הכה בכותל כנגד עינו והכה אזנו ונתחרש
[illegible] אינו יוצא לחירות: ל״ו [illegible] אינו יוצא לחירות עד שיעשה החסרון בכוונה
לפיכך [illegible] אבן לבהמה ונפלה בעבד [illegible] אצבעו או הפיל שנו אינו יוצא וכן [illegible]
[illegible] אינו יוצא לחירות שהרי לא [illegible] אבל אם היה רבו רופא
ואמר [illegible] יוצא לחירות שהרי כיון לאבר: ל״ז מי שחציו עבד וחציו בן חורין או עבד
של שני שותפין אין יוצאין בראשי איברים משום דאמר קרא עבדו המיוחד לו: ל״ח עבדי [illegible]
יוצאים בראשי איברים [illegible] אשה [illegible] לא [illegible]
שן עבדו וסימא [illegible] יוצא בשן ועין [illegible] ואם [illegible]
[illegible] שחרור [illegible]: מ׳ [illegible] העבד בראשי איברים
בראשי איברים אע״פ שהוא [illegible] אינו יכול להשתמש
בו [illegible] עד [illegible] גט שחרור: מא כיצד בשטר כותב על הנייר
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] אמר ליה אמר [illegible] לשפחתו הרי את מותרת

לבעל אדם אין זה לשון שחרור: מתני' [illegible] עבדים [illegible] התוכיס ומסרו לו בינלבן

עתה לחיר הן ויה עבדיך שימסרו לו במעשרים ואם אינו חפצים [illegible] שעתה אנו עדי מסירה

תולין עבדין במסר: גמ' בשלשה דברים שנים שחרור עבדים לגוי [illegible] הרי הם כשחרר

ואלו הם השמוטים בשרשה [illegible] ושניים נשי כותי ועריות כתשבה [illegible] עצמו ואין שאינם מלחמה

ואין חותמין עדיהם אלא זה בפני עדה אחד גיטי נשים ואחד שחרורי עבדים שוים במלחמה [illegible] מן כיעדה שטרות

השלם בשרשה ותשלגים כשרים [illegible] שבתורת הלוחה חוץ מגיטי נשים ושחרורי [illegible] מ' כל [illegible]

שוים עליו אפילו עד אחד כותי [illegible] חוץ מגיטי נשים ושחרורי עבדים שהם פשלים בגד אחד ישראל [illegible]

והוא שיהיה [illegible] ובאמן הזה שהכותים גוים לבלבד הם אבל למידים להם לעזוקים שהיו [illegible]

כותי [illegible] זינין קדום שנשאו עליהם ש' הן נכרים: מתני' בגט אשה הוא אומר וכתב לה לשמה ובגט שחרור הוא

אומר תעשה לאמתי לה עד ש' יהיו לבן לשמה: מתני' בגט אשה הוא אומר וכתב הן מי שחזר מחוסר לאמתיה ישר

הכותב במחוסר וחתם קטן שהרי מחוסר קציבה ותיבה ובגט שחרור הוא אומר עבדי לה לא יהא מחוסר לאמתיה

כ' אחד גיטי נשים ושחרורי עבדים אינם חותמין לאחזה בטעה: גמ' מנין שאין במולדים ומלבד [illegible]

בגט שחרור בחוץ ישראל אינו עד יכול מר בגוי ובמלאים חוץ שאינם מצוים לבן יפו ואמר השמה בגוי זה [illegible]

ואם בגט [illegible] אינו עד יכול מר בגוי ובמלאים חוץ שאינם מצוים לבן יפו ואמר השמה בגוי זה [illegible]

[illegible] בגוי [illegible] אם כתובו [illegible] עמוקה [illegible] עדיו

בפיס [illegible] עד מי יתקיים בחותמו: כל [illegible] עבדו עד מי [illegible] [illegible]

[illegible] בין [illegible] בין [illegible] בין [illegible] אחד [illegible]

[illegible] בין [illegible] אחד [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] הנכסים: גמ' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] בזה בשכר [illegible] שטר מ[illegible] [illegible] אבל [illegible] חצי [illegible]
[illegible] ואם [illegible] אין [illegible] [illegible] חצי [illegible] בשטר [illegible] קנה השני [illegible]
[illegible] העבד כמו שהיה אבל [illegible] [illegible] לו דמי חצי [illegible] להשחרר קנה והוא חצי [illegible]
[illegible] בשחרר חצי בשטר ושל[illegible] [illegible] אבל אם מכרו או נתנו לאחר בלי שיהיה [illegible] [illegible]
[illegible] הנתינה בחזרתן שקנה [illegible] [illegible] חצי [illegible] לשחרור קנה העבד חצי [illegible] [illegible]
[illegible] עבד שלשה שותפים [illegible] אחד מהם [illegible] שטר קנו והוא חצי בן חורין: מא הכותב
לשחרר [illegible] מנוכר [illegible] את בן חורין ולדך עבד זכר ונקבה ימין את שמאל ושלך בן חורין לא אמר כלום [illegible]
[illegible] שחצי עבד וחצי בן חורין אינו יכול לישא לא שפחה ולא בת חורין לא [illegible] את רבו בשחרור
[illegible] שפחה נתנו זמין ובשר שלא כתב לו בשו שחרור מעשה ידיו לעצמו ואם לא [illegible] [illegible]
[illegible] ולא [illegible] בלא בעבד [illegible] שהוא מצוה על מליה וכביה אבל שפחה תעשה כמו שהיתה ועובדת
עשרה יום אחד ואת רבה יום אחד ואם הכה אחד אם עבדיה. [illegible] ונמותה ושומר לחזור אם הכה ביום שעבדה את
רבה הנזק לרבה ואם בומה הנזק לעצמה אבל אם עבד [illegible] [illegible] לבד שאין [illegible] לחזור [illegible]
[illegible] ואם המלך [illegible] חצי [illegible] ופטור מחצי [illegible]: מב עבד שלשה שותפים שלחו
אחד מהם חלקו בו [illegible] את השני שאינו שישחרר [illegible] [illegible] ואם [illegible] [illegible]
[illegible] חלקו [illegible] שחרר [illegible] [illegible] יכולים לבוא לקנות לשחרר אבל מ[illegible] [illegible]
[illegible] את העבד [illegible] [illegible] לקנות כדי שתרצה בשחרורו [illegible] [illegible]
[illegible] בהקנות [illegible] [illegible] שטר שחרור [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אבל אם [illegible] שחרר השני [illegible] [illegible] [illegible]
לא עבד [illegible] אחד [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] שחרור [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] מג שמת [illegible] [illegible]
עבדים [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] עבד שעבר [illegible] אחד [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
שחרור: מד עבד ששנה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

מט

חפ יצא לשבח על עשה אפלו היא עשחתו הוא עברו שאם [illegible] שמחתו [illegible]

ויש מי שאומר שאינו על שחר דברים [illegible] בן חורין [illegible] ע' עם [illegible]

[illegible] או שאמר לרבו [illegible] בפני הצבור [illegible]

בן [illegible] יצא לחירות וכופין את רבו לכתוב לו גט שחרור אבל אם [illegible] מעבדו [illegible]

[illegible] בגיורבו או שקרא [illegible] בפני רבו ולא מיחה בו לא יצא לחירות [illegible]

[illegible] ואם [illegible] לחירות [illegible] שאומר [illegible] שטר [illegible] חורין [illegible]

[illegible] שלא [illegible] יצא לחירות [illegible]

[illegible] המשחרר עבדו [illegible] יוצא מ[illegible]

[illegible]

[illegible] עבדי בן חורין [illegible] יצא לחירות אבל אם כתב

[illegible] עד כתב [illegible] בן חורין [illegible] יצא לחירות

[illegible] עבדי בן חורין [illegible] בן חורין [illegible]

[illegible] יצא לחירות [illegible] אחד [illegible]

[illegible] לחירות [illegible]

[illegible] לחירות [illegible] עבדי בן

[illegible] אבל אם [illegible]

[illegible] בעלרן [illegible] אחר [illegible]

לחירות [illegible] עבד אבל אם [illegible] לעבד [illegible]

העבד לחירות [illegible] לעבד לא [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

בנשים ואינו חייב בעבד שהרי [illegible] שם בן חורין. עבד המשחרר את עבדו עובר בעשה דלעולם

בהם תעבודו ומותר לשחררו לדבר מצוה אפלו היא מדרבנן כגון שלא היו י' בבית הכנסת הר"ז משחרר

עבדו ומשלים בו מנין י' וכן כל כיוצא בזה וכן שפחה שנוהגים בה העם מנהג הפקר כופין את רבה

ומשחררה כדי שתנשא ויסור המכשול. ס' המוכר [illegible] לגוי או לגר תושב יצא לחירות

שאם ברח מהגוי אין רבו יכול להשתעבד בו עוד ואם לא ברח קונסין את האדון לפדותו [illegible]

הלכות גרים

כיצד מגיירין הגר והגיורת ודיני קידושי הגר

א גר שבקש לקבל יראת שמים מפי חכם ואם מלכתחלה הוא צריך להעלות ומודיעין אותו מצות הגר
ומודיעין אותו עונשן של מצות ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת חמורות ומודיעין אותו מקצת עונשן של מצות
ומודיעין אותו שכר המצות ומודיעין אותו שהעולם הזה מלא בזיונות ויסורים ומודיעין אותו שאם לא יקבל
מצות נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות
נכרתת נפשו מן העולם ומודיעין אותו שהעולם הבא מלא שמחה וטובה ומודיעין אותו שאם יקבל מצות

[illegible]

[illegible] שרדה שיזרה לה מן מסע המה [illegible] אחרין שמחשטונשן
[illegible] יוד יתן אם אשה היא בנדין אחריה [illegible] אבל אחרי שהל (אם סלח נמצאה להם שיל
[illegible]) לה סבור שלא התרה (ומורת [illegible] אם עמי הארץ [illegible] שיסר שו אסור [illegible]
[illegible] מקבלם [illegible] אם לאבדין אחרין (אם שלא תהורעוהו) שלא [illegible] ומלשבל
[illegible] גדי וטוחה ז גר אבל [illegible] דבר הוא מהגיוד הארץ (ומלבד [illegible] ישראל מבלבל הגוים חושש)
[illegible] שהבחר [illegible] בלשון הרי החכמים ישראל מומר שקדושין קדושין

רסט אי [illegible] ריח גוים ורינן לטנין עדות וחרל יצה

בגו

א ד) הרה [illegible] לשחוטו אם אחותן מאמו שמטיר ואבלהמוס אסרו דבר זה כדי שלא יאמרו
מקדושין המרה לקדושה אבה ון גר שנאה שלאמו והיא בגיותה הדיזה בבית עבדיה: ב כיצד ד"ן
הגוים בגבריות שלשאר בשר אם היה בשר כשהיה גוי לאמו אם לאחותן מאמו ונתגיירו מפרישים אחותם
ואם היה נשוי לשאר שריות (ונתגיר אחר אשתו אין) מפרישים אם אחותם ג גוי אסור בשאר אחות אחר
שנתגיר מרש ומותר בשאר אחר אבל שיהיה בודאי אזה שאחר מותר (כגון) אחותו שיבר בדור
אחת שאביו שלהה אבין שלה אסר לה בגזרו שבשאר אבן לביכך נשאה הגר אשת אחין מאביו
אחי אביו ואשתבנו אבל שנשאת לאחי אביו אולאחי אביו אחר שנתגיירו ון אחותו אמו מאביה
אמו ואביו ומתו שנתגיירו אחר אבל אינו נשאה לה אחותו מאמו אבל אם אשה
אחין מאמו אחר שנתגיירו אבל אם נשאה אחיו בשאה גוי ויגיזו מותרתו: ד שנאחים אחומים
הורתם שלא בקדושה ולא אחים ביקדושה חייבים משום אשת אח אבל לאחי (פנים) ולא מיבמין אם אשה
בגרת ובת הגיורת אי שתי אחיות מן האם יושבו עם אחת מהן (ומגרשה שניה) ו שאחיו ורחמיה
מותר לנשא אמה אבל אם שלא גזרו לאחר בחייהן: ז מותר לאדם בשאר שתי אחיות גיורות אבל
שלא גזרו שאחר אבל: ח השעות כולם לא גזרו שלהן בגרים לבדיך מותר הגר לשאת אמו ונשאה
אמה אחות אמה אחות בתו ון בשאר השעות אם גר שנתגיר ואשתו ובנו גרים לפרו ורבו
מזה ג חרשים לכהן בן דבר שנתגיר ושה לגזרה שהרי שלא בקדושה ט ו לגמרי עדות
אבל אחים מן האם מגירים זה לזה דבר שנתגיר בקטן שעבר דמ: יא לגמרי גר בשר לדין
ממונות והוא שהיה אמו מישראל אבל אם אין אמו מישראל מקולקלין את ישראל אבל לאבידו גרים
ולחלל עד שמל אבל לחלל עד גרים עד שיהיה אביו (אמו מישראל)

[illegible]

הלכות סמ"ק תורה

רע"ב שאם מצוה [illegible] ס"ת

[illegible] שלא בחוש מישראל לכתוב לו ס"ת ואפילו הכתיב לו אבותיו [illegible] מצוה לכתוב שלו ואינו [illegible]
ואפילו שלא הגיה מדיתורת ואפילו לכתוב ישן כדינם נות חדש [illegible] תורה אלא שאינו
מוחה לכתוב אם אין לו דבר אחר לכתוב ב' הדרחיב מצוה לכתב חמשה חומשי תורה ומשנה ותלמוד ואפילו
לא יודעים אם לא לכתוב תורה ולשמה אשה

רעא

והעור שנכתבת עליו שרטוטה ודין הדיו

[illegible] ספר תורה על עור בהמה חיה ושון הטמאים ולא על עור דג ועור אבר [illegible] שלעור
חיה ושון הגה ורם ואפילו עור בגוות טרפות שלהן וכדי שיהו הטורות מישרין ע"י ישול בשפה
[illegible] כדי שיהיו כל מיני אותיות לתוך הסיר עורות לו אם מעבד לשם ספר תורה ב' כדי שיהו מישרין
אותיות ובעורות מדברים שמהעיים העור ומחזקים אותו: ג' הכתבן סת"ם [illegible] והיה הדיו שלא מחלק
ויכתבים כל מקום ישנו ואם כתב סת"ם עלהקלף כדי שהיה [illegible] ד'
כתב מקצתו על הבגד ומקצתו על הקלף פסול ובלא אם ששה תיבות [illegible] אבל שאינו מעוה מן המוכר סת"ם ה'
סת"ם כדי שיהיו ואם כתבו בלא שרטוט פסול ולא שרטוט בינוטרת ובעמנו שבובים: ו' מתכדיך
שיכתבו בדיו העשוי מעשן השמנים שהוא בתי עצים ואם כתבו בדיו שבעה וקנקנתוס כעין הבלבלה נעשה מיני עצים
כגון הזגוס והירוק וכיוצא בהם אם כתבו אחד אות אחת בשאר מיני עצים שאינו נזהר פסול: ז' סת"ם כדיך לכתבו בימין

רעב דין רוחב הדפין

[illegible] עושין) סת"ם לא חרבו יותר מלהקיפו ולא הקיפו יותר על חרבו בגוילין ו' טפחים שהם ד' אצבעות כמו [illegible]
[illegible] אותיות או יותר והוא שיהא חרבו הקיפו וקו אם עשה בגוילין ששה טפחים [illegible] יותר ומי שעשאה הסת"ם [illegible]
[illegible] והרחב בסתב עד שיהיה חרבו הקיפו ז' [illegible] ב' תרך כלו ל' אותיות כדי לכתוב לו [illegible]
[illegible] לא יהיה קצרה מזה כדי שלא יהיה הדף ארוך [illegible] וכל חרבה יותר מזה כדי שלא יהיו שני
בכתב: ג' אם שנים ירשה בתוך מלדתן ולא יותר מלא כ' [illegible] לו ירשה בתוך לא יחלק לה בעצן
[illegible] בתחלת שהבשה אם שיה יו' [illegible] בלה ירשה שבסר [illegible]

[illegible] בסוף הספר אבל בסוף אחר בדף אחד עשרה [illegible] ותנאי אחותו עם שאר הירושות ל"ר

[illegible] צריך שיעמוד באמצע [illegible] שאלמן חייב שטרי הדבה מקבר

[illegible] ומתחיל מחלקת השטר שבסוף הדף [illegible] שהיה [illegible]

[illegible] לדף

[illegible] הגלון נמצא ל' אצבעות בגודל ולמעלה גובה כלים ב' למיכל צריך [illegible] להיות מחלקת [illegible]

[illegible] אחב ע"ב וכתי תורה ונמצא משתוה הירושות בחד יהיה בין אלדף ודף בכל הספר ויחבשת

[illegible] ובין שטרה לשטרה [illegible] שטר ובין [illegible] חמש וחמש ד' שיטין מעות בלא מקב ויתחילה ומ"ב

[illegible] מחלקת השטר הה [illegible] ובסופו בדי לגול על העמוד ולד' אצבעות שאין בין עמוד והדף

ב' לא [illegible] מלמעלה ולתחתונה ולא [illegible] ריוח [illegible] ג' [illegible]

ד' אותיות [illegible] בתוך הדף [illegible] תוך לדף ואם אין מקום כדי לכתוב בתוך הדף יעמוד המקום ריקן ולא

[illegible] ומשוך [illegible] לשמאלו גדולות מיחבר [illegible] כדי למלאות ערך הדף ותיבה בתאחותיו כולם לכתוב

[illegible] מעלה אעפ"ש שמי שטרה [illegible] אבל אם אין בה אחותיו לא יכתבנה מעלה: ד' נזדמנה לו

תיבה בת' אחותיו [illegible] אחותיו ולא נשאר מה שטרה כדי לכתוב אחת מלה בתוך הדף אם יכול לכתוב

בתוך הדף [illegible] ואם לאו מניח המקום ריקן ומתחיל מתחלת השטר: ה' כל הדברים

[illegible] לא למעלה מן [illegible] ואם [illegible] ו' שכח לכתוב אחת השם מלו העלה אותו בין השטרות [illegible]

השם בשטרה ומקום [illegible] תלוי בסוף ונשאר הרי מתאם שבח כותב מקומה תיבה בשטרה ומקצתו למעלה:

דעת שצריך לכתוב אותה לשמה ושיתקן האותיות וזיונן

א' צריך שיאמר המחבר כשיתחיל לכתוב ספר זה אני כותב לשם קדושת ספר ומסמיך לכל הספרים צריך

לכתוב ספר אחד שיתקן שיהיו אחסור לכתוב אותו אחת שלא יהא [illegible]

שיכתבנו: ב' יכתוב בתיבה יפה ויושרת יפה ואם כתב [illegible] אינו [illegible] ד' צריך

אות-תה המוקסתגול [illegible] אותיות שלא תדבק אות בחברתה לא יהא מעוה כחוטה שערה ולא יהיו

מוסרות הדבה זו מזו כדי שלא תהא תיבה אחת נראית כשתים ויהיה בין תיבה לתיבה כמלוא חוט

קטנה ולא יקרב ביותר שלא יהיו שתי תיבות נראות כאחת ואם שינה שהרחיק בין האותיות עד

שהתיבה נראית כשתים אי אפשר שתי תיבות עד שנראית כאחת פסול: ה' צריך שלא תפסל [illegible]

שום אות עד שתהא מוקפת [illegible] בין בספר המניח בין [illegible]

בר [illegible] [illegible] [illegible] בתוך [illegible]

[illegible] [illegible] שישבו [illegible] פסול

רעה [illegible] וצורת השירה

[illegible] [illegible] סתומה או פתוחה [illegible] צורת [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] פתוחה [illegible] סתומה [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שירה פסול [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] צורת שירת האזינו [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] חסר [illegible] מלא [illegible] [illegible]

[illegible] במקום [illegible] [illegible] במקום [illegible] פסול

רעו [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] פסול [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ומותר למוחקן אפי' את השם · ט' אם יצא מהם תוך לגוף בתוך הקף אותיות השם ... צריך ...
... ויש שמות שם הוי"ה ... מחוקים וכן אותיות הנכתבות מהחול ... ואם ...
... ושם שכתב אותו ... י' כתב' מאל"ף יה ... ה' ... גורדם ... ולא ...
... יא ... בתוך אותיות השם ... מצבות נמחקים ... אם ...
... בהעלה היה לו לכתוב השם וכתב יהודה ... ה' ... נחלת ...
כל שהיה כתוב בלשונם קוצץ מקום השם וגונזו:

רעז שלא להפוך היריעה על פניה:

... לא יהפוך הכתב לחוץ אלא מבפנים ... כדי שלא יתבזה ...
... לאחריה ... הכתב למעלה ויפרוש עליו בגד:

רעח דין תפירת ספר תורה:

א חוט הגידין שתופרין בו ... ולא יתפור כל היריעה מראשה לסופה אלא מניח ...
... ... יהיה תפור ... סוף ... ב' ...
... עמודים אחד בראשו ואחד בסופו ... בראשו ובסופו יכרוך על העמוד ... בגידין
... ... שבין יריעה ליריעה ועדיין מחוברות
... ... ד' ... ואין קורין בו:

רעט דין הגהת ס"ת ושלא ישהנו מוטעה:

א ס"ת שאינו מוגה אסור להשהותו יותר משלשים יום אלא יתקן או יגנז: ב' קראו בס"ת בצבור ונמצא
טעות מוציאין ס"ת אחר ומתחילין ממקום ... ומשלימין על אותם שקראו במוטעה:
ואם נמצא הטעות באמצע קריאת הקורא גומר ... בס"ת הכשר ומברך לאחריה ואין
מברך לפניה כי ברכה שבירך ... בס"ת הפסול ... שקראו ... ג' ס"ת
שנמצא בו ג' טעויות אסור לקרות בו ... ד' ס"ת שיש בו ...
טעות ... ... רוב הספר מוגה ... טעות ...
ונשאר ... ... בלא ד' טעויות ... יתקן ...
... אבל ... ...
טעות יתקן ... ה' ... ...
שני ס"ת

[illegible]

רפ [illegible] אחר תניר תר

א ספר תורה [illegible] בתוך [illegible] ותנור [illegible] ישן [illegible]
נכר [illegible] חפצי סרטה בתוך שלא [illegible] שבתוך תיבה [illegible]
הנפרים [illegible] בגדים שתוכן [illegible] ובכל הקרעים [illegible] שלא [illegible]
[illegible] ב סת שבתוכן ירעות [illegible] [illegible]
[illegible] אשר [illegible] [illegible]

רטא מי כשר לנתינת סת ומסאן [illegible]

א סת שכתבו אפיקורוס [illegible] בזה אפיקורוס [illegible] [illegible]
[illegible] ב [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ספרי [illegible] שאותם פסולים שאם [illegible] [illegible]
[illegible] ג סת שכתבו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ד סת שחתר [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

רטב [illegible] לנהוג כבוד בסת ודין [illegible]

א [illegible] לנהוג כבוד [illegible] בסת ומצוה [illegible] [illegible]
[illegible] סת [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ב [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

רבינו שיכול לדבק תורה נביאים וכתובים ביחד

ח מותר לדבק תורה נביאים וכתובים בכרך אחד ומעורבין כל המומש המומש ד' ש' ישין ובין כל נביא
ג' וכן בין כל נביא ונביא ונביא שלב' ואין קדושתה בקדושת ספר אלא כחומש בעלמא ומותר לכתוב כל
התורה חומש חומש בגני שעמו ואין בכם קדושת ספר השלם ושמי שאומר שהן כמה לכל דבר אסלא שאין
קורין בהם בצבור ב' לא יכתוב מגלה בגני עצמה שיהיה בה ס' שיות ואין כותבין מגלה לתינוק
לקיים למד בה ואם רצתו להשלימה לחומש מותר ג' כתב מגלה בג' הלכות בשטה אחת מותר ד'
אסור לקיים כיסוקים בטלתה סדרן שלבאים והשש שמעים שמל מלכים ודהיה יחזקאל

[illegible] שיר השירים [illegible]

[illegible] רבתי [illegible] רעוע"

[illegible] כתבי הקודש אין כותבין בלא שרטוט אבל כתובים על [illegible] הגיר" [illegible]
שרטוט אם הוא כתב אשורי והגיהו אחר תשלומיו מותר לכתוב אבל כמה תיבות מהמסוך [illegible]

הלכות מזוזה

דף שבר מצות מזוזה"

[illegible] לכתוב בר שתשמע והיה אם שמוע [illegible] מזוזה [illegible] אחד [illegible]
[illegible] יתקדש" [illegible] נתינה בטעם הציון"

כל מזוזות [illegible] החייבים במזוזה

[illegible] המקום מן החייבים במזוזה אחד עבדי בתים ושבדי הצורות מדינות ועיירות דמתבקר ולולן והוצרות"
[illegible] ובית השותפים פטור חייבים" ב בית האבן ובית הבנים ובית הבקר חייבים והשדות והגנות בהם כגון שדות
[illegible] שדרכו אין בבנו שמים להיות שם מזוזה" ג בית [illegible] שבגדרה [illegible] במזוזה" ד בית [illegible]
[illegible] ובית הלוים ובית הטבילה [illegible] שדות [illegible] בקרקע [illegible] שעיקרן
[illegible] לכתות המזוזה במקום טהור [illegible] אבל [illegible] המקום שישלה כתלים [illegible]
[illegible] שני עמודים בראש רבעית [illegible] שהם [illegible] ולא [illegible] מזוזות
[illegible] מחיצה נסגרת הרבעית [illegible] שעשויה [illegible] חייבת" ה [illegible]
[illegible] לבנות [illegible] ובית שער והגנה [illegible] ואם בית [illegible] לאחד מאלו חייבים [illegible]
[illegible] בית [illegible] לו" ו בית שער שסתום לבית ולחצר חייב בשתי מזוזות אחת [illegible] שסתום לבית ואחת במקום
[illegible] לחצר" ז בית שער העשוי בין הגנה חייב בשתי מזוזות אחת במקום שסתום לבית אחת ואחת במקום
[illegible] לגנה" ח בית המדרש פטור מן המזוזה ואם יש בו מתה שרגיל לבוא בו לבית חייב במזוזה באותו
[illegible] בית המדרש חייב במזוזה ובן [illegible] אבל לא יברך עליה" ט סוכת החגבים והבית שבפניו
[illegible] שבשוק [illegible]" י [illegible] לעשות מזוזה כנסת חייבת והחיצונה פטורה" יא בית
[illegible] אמות [illegible] אמות [illegible] אמות בשוה [illegible] שהרבו [illegible]
[illegible] בית שהן בית הפטור [illegible] מקצתו [illegible] ומקצתו אינו
[illegible] מקורה אם היה הקרן כנגד הפתח חייב במזוזה והוא שיהיה במקורה [illegible] רבית אעפ"ש

[illegible] הדבר

[illegible] חייב במזוזה [illegible] הרבה [illegible]

[illegible] פתחים פתוחים לחצר או לרה"ר [illegible] חייבים [illegible]

[illegible] נכנס בזה ויוצא בזה [illegible] שנכנס בזה ויוצא לאחר

[illegible] מזוזה בכל פתח ופתח [illegible] ארובה שבין בית לעלייה [illegible]

[illegible] חייב [illegible] במקום שנועלין [illegible]

[illegible] חייב בשתים [illegible]

[illegible] ועושין מזוזה

[illegible]

בית [illegible] והמוכר בית [illegible] השוכר בית [illegible]

חייב במזוזה" **ריט [illegible] חייב [illegible] במזוזה**

[illegible] חייב [illegible] בית שיש לו מזוזה מכאן ומכאן [illegible]

[illegible]

חייב [illegible] **ריט במה והיאך נכתבת"**

[illegible] אחד [illegible] אחת ועשה לה ריוח

כיצד כותבין המזוזה [illegible]

ודיות [illegible] אחר [illegible] צריך לכתבה [illegible]

[illegible] אות אחת [illegible]

כתבה [illegible] צריך [illegible] לכתחלה אבל [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] כתבה [illegible]

בעוד [illegible] ואם כתבה [illegible]

[illegible] בספר תורה ח' צריכה [illegible]

[illegible] ט' [illegible]

[illegible] ובלבד [illegible]

[illegible] יותר [illegible]

[illegible] צריך לכתבה [illegible]

[illegible] מסופה [illegible]

[illegible] תיבות [illegible]

[illegible] [illegible] עקבות ברכתה

א בא לקבוצה ישחטה בשמחת [illegible] ויקבצנה במקומה ובדרך חקבו לקבוצ[illegible]
[illegible] בשמחת מצוה" ל איזהו מקום קבוצתה [illegible] אמתה בעמק הקמון לחוץ בתחלת [illegible]
[illegible] מסקבוצה למשלה מזה בשרה והוא שיר חיקנה מהמשחקים [illegible] לקבוצה עלומין הבכם [illegible]
[illegible] ג מוש חולקן ביתו לעניים ונכבלקן מתנות לרע ובמתנות החולקת שמתה מדבר לזה [illegible]
[illegible] שנשאר מצויר הדלת מובבנו ומשמיד שם הדלתות הוא הבית בדרך ימין שבבית לוקחנו [illegible]
[illegible] קמרנה במסמרים במזוזת הפתח אין יחבור בה חבירה ויקבע [illegible] לחבור [illegible]
[illegible] כן מוולה" ה קבעה במזוזת הפתח בעודה תלושה ואחר חיברה לפתח [illegible] צריכה להיות
[illegible] ארכה לאורך מזוזת הפתח ויכון שיהיה שמנה [illegible] הגלגל לצד חוץ

רצ שלא לכתוב אותה על גליון [illegible]

א [illegible] ואין עושין [illegible] ומשבחים אותה [illegible] מר ידין מקרושה חמורה הלכות [illegible] קלה"

רצא מזוזה מתי נבדקת ומי חייב בה

ג מזוזת יחיד נבדקת [illegible] שמים ומלבנים עמדים ביובל" ל השוכר בית מחבירו השוכר חייב לקנות
ברמזוזה ולתקן מקום קביעתה וכשיצא מן ובלה בידו ואם שכר הבית מבעלו ושכר ולבני [illegible] רוצה" ג
הכל חייבים במזוזה אבל כשים ועבדים ומחבוסאת הקטנים לעשות מזוזה לפתח הס"

הלכות שילוח הקן

רצב כמה [illegible] מעשרה הקן

א שילוח הקן איבדלה גלא בעוף טהור אבל [illegible] מדרסה ואבלאין שמלחה [illegible] תובי [illegible]
חייב לשלח" ב קן הלזמן ואבלמצן יונים [illegible] בני אדם בבתים ואוזים ותור נגלים שקנו
בבית נמצאו אבלביון שובך ועליה וצפרים שקנו בבית בתוך חיים ובבלות ואוזים ותור נגלים שקנו
[illegible] חייב לה ואם שלחה ונבהה אם מעלה ביצים בבלחשה בתוכתם אבלאם הוגבהה משלחים אם מקומות
[illegible] הבלו שלו זמה לוחצירו והל מזומן ומצוי" ג בבל מקום שיצאנו בין באחוקן בין בארץ ובבוות
[illegible] ומערות ובים חובראשון שלחדם חובראש שאר בין בלה בין בד שותהיה חייב לשלח" ד
[illegible] לשלח הזים עד שיצא מתחת תיו ואחר יקח אחת הבנים ואם רוצה לחזק בנוה קודם שישלחנה כדי שלא
[illegible] לפרוח ויקחה חיבו ראשון שלא ישלחנה [illegible] שבנפה בדי שתחזק לפרוח ואחר שיצא מידו יקחנה אם

[illegible] קמחים ולשלח אתה בנו אחת

[illegible] ושהנה [illegible] לו כנפיה ושלחה [illegible]

[illegible] שלחה וחזרה שולחה וחזרה אפילו כמה פעמים חייב אחד ולשלחה הבנים שולחה ושולחה בנים

[illegible] לקן וחזרה האם עליהן פטור [illegible]" ו׳ אם שלח אם הבנים ולא שלחה ישלחנה ופטור" ז׳ היו

[illegible] ורות או האפרוחים מפריחין או [illegible] אן שזכר רובץ על הקן או שנטמאה רובץ על בצ

[illegible] עוף טהור רובץ על ביצי [illegible] פטור מלשלח" ח׳ היתה מעופפת אם כנפי כנצה מהן אחד

[illegible] מוזרות מספיקין מנה לקן [illegible] שנפרדה בצים זה על זה וכנפיה נוגעות בסדר הקלון חושהיתה

[illegible] או שהיה [illegible] על הדבר הדומשלח ואם לא שלח אחר ולוקה" ט׳ שחט אם קצת

[illegible] האפרוחים בתוך [illegible] קודם שיקחנה הד משלח ואם לא שלח אינו לוקה" י׳ היתה מעופפת

הקן אם כנפיה [illegible] בקן חייב לשלחוחם לא פטור אבל שנוגעים מן הצד" יב׳ היתה יושבת בין הביצים

אובן האפרוחים אפילו נוגעות בקן פטור" יג׳ היתה יושבת על שני ענפי האילן [illegible] קן כל שלו

השמט ועולה עליהם חייב ואם לאו פטור"

רזג דין החדש ומתי נוהג"

א׳ אסור לאכול חדש מתבואת חמשת המינים עד שיקרב העומר שהוא י״ו בניסן של ט... וקלי

לא תאכלו עד עצם היום הזה והאידנא דליכא עומר אסור כל יום ט״ז ובחוצה לארץ שעושין שני ימים אסור כל יום י״ז עד

תחלת י״ח" ב׳ איסור החדש נוהג בין בארץ בין בחו״ל בין בשל ישראל בין בשל גוי" ג׳ תבואה שלא השרישה קודם העומר

[illegible] עד שיבא העומר הבא" ד׳ תבואה שנזרעה אחר העומר וקצרה וזרעה ונשרשה ועקרה

היתה [illegible] הקרקע ולא התחילה עדיין לשרש" ה׳ שבולת שהביאה [illegible] שליש קודם העומר

אחר העומר ונזרע ושרשה והניקה הנוספת אוסר העיקר שהותר.

הלכות ערלה"

רצד דין ערלה באיזה מקום נוהג ובשלמי"

א׳ הנוטע עץ מאכל מונה לו ג׳ שנים מעת שנטעו וכל הפירות שיהיו בו בתוך ג׳ שנים אסורים בהנאה

בין שקדר הפירות הגענס בין הקליפה כגון קליפי אגוזים ורמונים והנץ שלהם והזגין והגרעינין שלענבי׳

והתלד [illegible] והעלים ולולבים והתמרים שאינם מתבשלים והעלים של קן ואין נגמרים כבושות כגון חייב

בערלה ובשלים ורבעי ויש מי שאוסר תמרים שאינם מתבשלים אף בדבעי" ב׳ העלים והלולבים

ומי גפנים והעץ כמוהו בין הגפן נוטף ממנו כמוהם מותרים משום ערלה" ג׳ האבוקות והתמרות

[illegible] חייבים [illegible] ערלה בדא״ בח״ אבל בחו״ל האבוקות חייבות וקמרותוק פריקין פטורין" ד׳

[illegible] גמור [illegible] לא הולבים בהם אחר מנח העולם שהוא אחד ולמעשר

[illegible] מקור [illegible] כמה שנים אחר
מלך יום עד רח"ל ושרי כיון שהגיע רח"ל תשרי [illegible] ומותה עד שתו שנים ואם שנה ביום [illegible]
מותה מרח"ל תשרי הבא לשנים שנים מים ולאחר רח"ל תשרי שלשה רביעית בלבד [illegible]
בשבת יש להם נסים דין ערלה אע"פ שנמרר יום אחד והתחילו בו מלו בשבת שלשה חמושות
רבעי ולאחר מלו בשבת שלשה חמשית הסחלון גמורים ה' האחרונים שלאחר ר"ח תשרי שלשה רבעי
בלבד ותשחיטו קורס מלו בשבתי ש להם נס כן דין ערלה אע"פ שנמרר דוקא בבנו יחיד שהיא [illegible]
שלה בתחלתו שכיון שנתרו שלה מד' ימים שלתחלה שנה לעיכר ה[illegible] בקומה האמן הכי
ד' דלתשעה ל' טרות רבעי יש להם דין מעשר שני לבלבד ובזמן הבית היו [illegible] להעלותם
לירושלים שם ולפדותם ולהעלותם הטרין והאירנה שהן וכולן להעלותם [illegible] שלם טרים [illegible] אחר
ונתבטל הכל לגמרה אתכולם בעזה מרוטה אבלו הם רבים וישלים הפרוטה ליסה המלה אם ישחקה [illegible]
ליה אם ישלם בנהר אחר שהיקר ויברך בשעת פדיון הקבלו על פרי רבעי אע"פ הבנות שישנו
ביטה שהוא אחד מלב במעה כסף שהיא אשפירו עוטמים ששקלו גרעינים שעורה שהוא חבי ב
ורמב" טרות רבעי טורין מלקט שמחה ורעב ושלגות" ד' דין נטע רבעי [illegible] ארץ ישראל
באות שאינו נהגלה בארץ אבל בחל טרות הבאים אחר שעברו שני ערלה מותר בלאוין" ה' [illegible]
ירגת בבלמקום ובכל זמן בין בשנה בין בשלשה לא שנאי היא מן התורה ובחל הלכה למשה מסיני ו
מקום שרלה בא' אסור ובחל מותר כיצד כרם ש נטיעות שלערלה ונעבים נמכרים חצר לבא
אסור ובפוריא מותר הוא שלא ידע שהוא בא ממתנה כרם ובחל מותר אבל יודע שהוא בא ממתנה
רק שלא ידעה שובר ונטע מטיעות שלערלה" ו' כרם שהוא מפקר ערלה בא' אסור ובפוריא מותר
בחל" ז' תבית שלין הטמוטר בכרם שלערלה מותר שאין הגבוב מכרם זה ותוקן בתוכו חבל
אבל נעבים שנמצאו טמונים אסורים שקרוב הדבר שנבע ממנו ומונים בתוכו" ח' אקרסיטע
שלערלה ואם נטעו הפירות היוצאים ממנו מותרים וזה וזה גוף מותר ומותר לנטע יחוד
שלערלה
שאין ערלה אונטרי" יג' גוי ושרל שהן שותפים בכרם ונה אסלא התנו מתחלה אסור ואם התנו
שתחלה שותפות שיה אה גוי חוטל שלערלה ושרל אובל שנים שנו התר מבדש ע ערלה
מותר ובלבד שלא יבאו לחשבון כיצד כגון שיחשוב המר פירות הכל לגוי בשעת ערלה עד
שיאכל ישרל בגוי חוטל הטרקת שהה אסור מעט שהוא כמחלוף פירות ערלה" יד' מחה לומר
לגוי בשעת שילה שבוך כרמי ותבול פירותיו ותן לי כרמך שאבד ושל הישראל ואעבדנה ותבול

כ"ח"ה" טו מותר למכור לגוי טירות שבו ערלה [illegible] "ו אחד הנוטע ואינו חו
יחוד חושש כלה אינו ונטע במקום אחר ואחר [illegible] ואחר המבריך דהייט שנושה
נומה ומשפט אחר מעבירה אי כן ומטמין אמצשתו בנוטה וראשו יוצא מבצד האחר ונעשה אילן כולה
הייבים בערלה נדון אש תתכון מצד אחד [illegible] אילן אושאיע יוצא מהמו אבל בזמן שהוא מחובר
[illegible] מהמו תשיב כאחד מעשון ומעור ואם לאחר שנלה העבה שהבריך הבריך עוד מהמו עוד ענף אחד בארץ
[illegible] כמה פעמים זה אחר [illegible] אילן שהי ראשון מחובר לעיקרה אילן כולה טהורים הסמיך הראשון
הייבים ומתחילין למנות להם [illegible] הסמיך והשיקר טהור ואם שנקר השיקר מהקרקע תגדלה יותר
לענין שהבריך ומוש[illegible] בין לענין משעה שנעקר" יב אע"פ שמהגמרא אדמה להבריך
בלשון מותר [illegible] בין מנפש הגוים משום דסמך ערלה מותר ואפלו בבר מיסטלו ישראל עובדים
ומוכרים [illegible] לשון המותר משום דמבריך ומרכיב אינו חייב בערלה לא בא"י אבל בחו"ל לא ויש
[illegible] לבני א"י בין שלבני הגוים משום דרובא דבשם לאו שלה הוא ואפלו בבר מים שידועים
שיש בהם ערלה שלהאיר משום דקודם שיעברו בהם שעה ערלה אינם עושים פירות ואם עושים
אם דקים ושלשים שאינם ראוים לעשות מהן יין" יח אילן שנקצץ וחזר וגדל מהשורש אינו חייב
נקצץ מעם הארץ ומושם לן מעשות קציצה אבל אם נשאר ממנו כל שהוא פטור" יט אילן שעקרו
רוח חושבים הר והולכו למקום אחר ומה עפר שסביב שרשין עמו והוסיף עליו שם העפר ושתל
שם בא"ל אומרים אותו אם הוא יכול לחיות בעפר הראשון שבא עמו בלא הוספת עפר חוץ הרי זה
במקומו ובטור מהשרלה ואם לא חייב" כ אילן שנעקר ונשחר משרשין מחובר אפלו בעובי המחט
שמותחין בו הבגד לאחר אריגה בידוע שיוכל לחיות בלא תוספת עפר ובטור אבל הוסיף עליו עפר
הרבה" כא ולזה שחוזר גבוה טפח חייבת בערלה לעולם משום מראות העין שלא הכלום יא
בתשובתה" כב בשעוה אחת אם אפלו שתים ואחד ויצא חוץ אם בלהרים כך שרו דאית לה
כג ברוכה שנפסקה ודי מלוחה פירות ובן אילן זקן שנקר ובו פירות ונתלו במקום אחר אי
שנקר בלא פירות מאילן זקן והרכיבו בילדה אם נתוסף בפרי עד שאין בפרי הראשון שהוא היותר
קטן חלקים על התוספת תאסור ואם לא מותר אבל אם הרכיב ענף מלא פירות שלערלה בתוך אילן
זקן ופירות שלהשנף אסורים לעולם אבל גדלו הרבה" כד הנוטע אילן מחבל וחזר ונטעו לתוך
אבילה אם לה ותגדר לשדה אי בשביל המים בשרשן חולבנון פטור והוא שיהא ערך שאינו
בעורך אבילה כגון אם הוא בשרשה שנטעו בעצמו ואונו מרחק בין אילן לאילן כרחוי ואם הוא לבנון
שמוציא הענפים עד שיתעבו ואם לגדר שהוא מקיים הדרך לגדר ואפלו אם עדן המחר בין כנמי ניח יצן

ב

בין [illegible]

הלכות פלאי אילן

רצה דיני הרכבת האילן

א פלאי האילנות הרי הם בכלל מה שנשדך לאתרוג כלאים ביצד הזרעים אילן בגן שרוצה יחור
שלתבואה באחתירה אחתירה בתבואה הרי לנוקה מן התורה בבלמקום בין בחדש בין בחלב וקהמדבר ירק באחלן
אחילן בירק לוקה בבלמקום ל חטור לישראל להרכיבו שיהיה בלואילנו כלאים ג מותר לזרוע זרעים
וזרע אילן אחד ובן מותר לערב זרעוני אילנות ולזרעם כאחת שאין לך כלאים באילנות אחד בבבל
בין אילן בירק בין ירק באילן בין ירק בירק שאינו מינו ואפלו עצמו מחבר תוכן מהבלעלעז מקום
ד ואיסור הרכבה אבלו תחת הקרקע כגון שמורות הגפן שהבריכה תחת הקרקע חטור לזרוע עליה ירק אחד
ע עלה גפן לטמיס ואפלו הבריכה בתוך דלעת שיבעה אובתוך סלון שלהרס מפני שנשדש בה והוה ליה מ
מרכיב ירק באילן והתהיה עלגבה בחוקמ זה חטור לזרוע עלגבה ומותר לזרוע בצדה אבלאם הבריכה
בסלעקשה אבלו אין עליה עכר לא גאצבעות מותר להביא זרע עליה בדה בשאין עיקר הגפן [illegible]
הם נראה צריך להרחיק לטפחים לכלרוח ואחד יזרע כמו שמרחיק מכלגפן יחידית שלא הובכה ד ודקה
בהג שעקרא עליו שסמוך איל קרקע שהבריכה אבלמותר לזרוע אחלה אילן אעפ שרשי ירק [illegible]
ה ישי האילן בין שאין עלה שרשים שם אילן ואפלו במנדיר דקה בשמור ותהגפן מבנו שהרבה ושרשי
ו זרעים נבטים בה אבל המנדיר שנף מאילן אחד מותר לזרוע עלגבו ואפלו אין עליו עכר ג אצבעות
ז ישב באילנות ומין אחד לזה בגפן חיבורות ואעפ הוא אילן והם שני מינים הרי לא כלאים ביצד התפוח עם
[illegible]

[illegible] ווערטמען והערשין עס העזרים איכס כלאים [illegible] אחד"

[illegible] מוחר ואנלוקה שעבר והרכיבו ומותר לזרוע [illegible] אחד"

הלכות כלאים

רצון [illegible] הכרם וכלאי זרעים"

[illegible] הזרעשט מתו הבוחה [illegible] עס זרעה הכרם ה"ז לוקה שתים חתת משום שדרן לה [illegible]

[illegible] מחת משום [illegible] עד שזרע בא' חטה ושעורה וחרצן במטלטלתיד וקמסח יבר

חתם בעבר לוקה [illegible] זרעשט מוערק וחרצן חזרע אחד מין תבואה וחרצן

בהטלטלתיד הרי לוקה וחיבמן חתורה [illegible] עלקעומלוקה ויוצרבהם מזרעים שנמרים שם הבואת הכרם

חבלשאר הזרעים אסורים מדברי חס וכן אסור מדברי חס לזרוע בכלאי הכרם [illegible] ואין עוקרים

בכלאים הבלשאר עמוקרים [illegible] התבלה" ב אין אסור משום כלאי הכרם אלא מין תבואה ומין ירקות

בלבד אבלשאר מין זרעים מותר לזרע עם בכרם ואפ"ל שאר מינות" ג אסור לזרוע גפן ירקות ותבואה

בצד הגפנים ולטעבר הירק מותרת ואם ששהכן אפ"ל שאינו לוקה הז"ל קודש ונאסרו שניהם

בהטאה הירק מותר תבואה והגפנים ושורפן את שתיהם שכסן תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ואכלי

הקש שלתבואה והענבים שלגפנים הלו אסורים בהנאה ושורשן אותן ולא יסיר בהם תנור וכירים ולא ובשל בהם

בעת שרוצה" ד אחד רבעים ואחד המקיים כגון שזרע כלאים במחו בכרמו והטחם יה"ל קודש ואין אחר

מקדש דבר שאינו שלו לבעלים המסכן בגינו בגינו תביאתו שלהבידו קידשו גפנו ולא נתקדשה התבואה סיק

גפן ובירו שלתבואתו קידש תבואתו ולא קידש גפן ויעלה סיכן גפן חבירו שלתבואת חבירו לא קידש

אחד מהם ומבע זה הזרע כרמו בשביל שלא קדש" ה הריאה כלאים בכרם חבירו וקיימן

הרי זה הדואה אסור בהנאה ובלאדם מותרים בהם ולו קיימן בעלהכרם היה מקדש אותם לבלאדם כמו

שבארנו" ו האם שזרע כלאים בכרם חבירו אם שתקנו הבעלים אפ"ל שלא נתיחשו קודשו

התורה ואם לא נשתקעו רבעבים אפ"ל שנתיחשו אינו מקדש אלא מדברי סופרים" ז הריאה שעקרה בארץ

הגפן ושלחה אותם עלהביאה ובדרך אותה מדד ואם אירעו אונס [illegible] הרי לוקה ואינם ולא נתקדש

ח אם שזרם אתהכרם כשיצאהאש יקצור הזרע במיד ואפלו בחולו שלמעד ואם לא מעאטעלים יסן

לאם עלשלש בשבדן בקשו ממנו יותר אונשלא מצאו כלעלים הרי זה מבקש ב בחתי וקוצר אם נשתהה

הזרע עד שהגיע לשעת שיקדש הרי זה קודש ויאסרו שעהם" ט מאומתי תבואה אז ואין מקדשים

מעשרים

[illegible] "ו כדי שלא יבינו שנבע לה יות כמו לבן לא עדי
הם בוסר וזרעם בוסר ורק [illegible] הקדש ואם עבר קונסין אותו ואוסרים הזרע
אבל הבוסר מותר "א ענבים שנבשלו [illegible] וזרעבצר תבואה [illegible]
ירקות ולקטו הזרעים שיש לשנה הז מותר בהנאה ואם [illegible] אסור "ג נטע שיבשו [illegible]
ונטלו כדרך שתיבש הנטע בתי הקור אסור לגדרו [illegible] תבואה ואם אינו לא קדש
אותו מפני מדרון אבל עצים נקובי הריהו כארץ "ד [illegible] נבלים ונטלו מפני זרעים
אם שיצאו עם הזנבים אם עם המים אם שהיה זרעם [illegible] בשדה [illegible] נקטם לאחר ויבש
בכרם ונתרוחז לא נתקדש שנאמר תזרע [illegible] לא זרע [illegible] לשקר [illegible] ואם
קדש ואם פישרתו הרוח לנטוע הזרעים שנפלו לכרם הז מותר וכ[illegible] אם נמחו
הנשבים והפכם במחרישה ודיו ואם מצאם שנבשלו אבל ישן אותו אבל לא שאותו ש[illegible]
אסור בהנאה ואם מצאם שנבשלים רגה הז תשרף ואפר אחה אתם יק יומן הר יא ישרפו [illegible]
הסמוכות לכרם "יד הרואה בכרם עשב שאין דרך בטאר מצרעם אעפ"ש [illegible] [illegible]
ולכרטאה הזלאחר ידע עד שיקיים דבר שבמוהמק ימים ויבר עשה תומק ום" כיצד המק יום [illegible]
בכרם בשרשים שרוים בתוך ציה לגמלה הז [illegible] ידע" ה אחיה והקיעוק ושושנת המלך ושאר
מיני זרעים אינם בלתי מצרים אין נבוק וצמר גפן הרי הם כשאר מיני ירקות ומקדשים בכרם [illegible]
מיני דשאים שעולים בשדה הרוחה מקושים בכרם ומלא הם ערי מין זרעים הואוהיו
מקדש "טו הקנים והורדי והאטדין מיני הילקון ואילן לטאים בכרם זה הכלל כל המינים שלא
[illegible] הז ירק וכל שאינו מוציא שלא מעיקרו הז אילן והצלף אילן לכל דבר "ז הרואה ירק בכרם
ואמר [illegible] לקטנו מותר הגדל ועבר משלו ואמר [illegible] לקטנו אם שהה שלא [illegible]
אחר בקק הז קדש "ח אסור לעבור בשעיר נקוב שהרוע בו ירק מתוך הכרם [illegible]
הנבן ונשתהה שם בארץ כדי [illegible] אחר מקק הז קדש "יח בצל שנטעו בכרם [illegible]
שקר הכרם ואחר נמחה בצלים מן העיקר הטוב אעפ"ש הגידולים בעיקר [illegible]
הרי אותו העיקר [illegible] שאין גידול היתר משלו אתה עיקר אסור "יט הזורע תבואה אר
ירק בכרם אוה [illegible] ואשר שהוקיר [illegible] הז מקדש מן הנבטים שבמתיו "א אמה
לבלבלה טמלות ולא מרובעות ורחבו כל הגינה שרחבו לב אמר כלהוא בולו מלא

[illegible] בין

[illegible] הרבוכין שדות הגפנים שחוטלין [illegible] אמות מצמצמות

[illegible] את הגומות [illegible] הגפנים [illegible] ורואין כל גפן שבגבול

בתוך שיגול זה שלמה אחה הריבא מתרשת [illegible] הכרם [illegible] הזורע חוץ לכרם

ומקבל הז מקדש שתשרוש [illegible] הפחות תלוש באורן כל הזרע השורה שלכרם ושל זרע בגפן

יחודית אינו מקדש [illegible] שלה מפחים לכבריה" כל לרבות מטפח אינה מקדשת את

הארעים" כל בלא [illegible] שתים ואחת זרעה אבל אם כל הכרם כולו מקדש כל שתי גפנות

זרע [illegible] יה כרם אריכת העליונה עד שהוא מגיע לאורך טפחים קרוב לכרם שהוא עשרה

טפחים [illegible] יחודית אסור לזרוע בו זרעים" ואם היתה העליונה עשויה כרם הז זורעה

[illegible] עד שהוא מגיע לאמה מגטפחים משיך הגפנים" מ' שהיתה שבחו זרועה ירק אותה בו ומלך

[illegible] הוקרחה הארעים כמחרישה ואחר נטע ולא יפע ואבל יהפוך כה היתה נטועה גפנים

ונמלא [illegible] בה הזרעים משרש את הגפנים ואחר זורע אתהארעים ואם רצה לחזק את הגפנים עד שלא

ישאר פה) לא פחות מטפח לאחר הז מיתר בזרוע ואחר יחזוק ישרשו את הנשאר באיל

מהגפנים" רק המבריך גפנים ועיקריהם ברחים אם יש ביניהם מדאמות עד ה הדי לו מנטרקן

בשאר גפנים העומדות וכלו לא הבריכן ואם לאו אינם מצטרפות ויפחתמג אינן מנטרקן אלא

מרחיק מהם טפחים לכל רוח וזורע" כל בלה זורע תחת השרינים [illegible] יצחק הן הז

קיזיש ואעפ שהשרש רחוק מעיקר הגפן כמה אמות הדלה אהגפן [illegible] מותר

מותר האיטרחת ואעפ שאין עליהם לאיסרים ואם ארע האילן הדע תחת סכך הגפן הז מותר

וקחם הדלה הגפן על מקצת בדי אילן שאינו ששה טפחים לגון הארץ [illegible] הדלה על מקצת

האילן מאכל הז מותר לזרוע תחת בדי אילן שלא נמשכו עליהם שריגי הגפן [illegible] הגפנים

שאין אדם מבטל אילן מאכל ועושהו אסטרות לגפן ואם נמשכו השרינים אחר זרע [illegible]

הקרקע הז מרחיק למקום אחר כל הזורע ואחר הסטלית חוץ תחת מותר אילן שאינו עושה

פירות ונמשכו שרשי הגפן [illegible] הגפנים הז אסור לגפן [illegible] השרינים [illegible] עושה

עוקר הדע כל קנים [illegible] מן השרים [illegible] עליהם לגפן כדי שלא ישלחו האפרות הז

מותר

[illegible] שיהא שלבן השדים ושלבן הירקות אסור לזרוע תחתיו
טרם היצאו מן השדיה אוסף [illegible] תלויה בשדה הארץ ואסור לזרוע תחתיו וכן [illegible]
מאיל לאיל אסור לזרוע תחתיה קסר הבאה ומיב שדה וקשר הגמל האחרבאיל הז מותר לזרוע
לחבואה מתח מחבל זה כדי שיהבל ועליה השדים והשלים הרי הוא כאסיר ואסור לזרוע
הבא לזרוע נגד הכרם מרחיק ד אמות מעקרי הגפנים וזמר [illegible] יחיות הוא מרחיק
ד"ר" לא היתה שורה אחת גלגנים ובצד זו בצד [illegible] אין זה כרם [illegible]
ומרחיק מן השורה ו טפחים וזורע הוא שורות הז כרם ועריך [illegible] מכל צד ואחד יזרע
יהיה מכל שורה גפנים או אחר ברא כשהיה בין כל גפן וגפן מד אמות [illegible]
הזן מתחום הגפנים הרי לו כמו נטע לות זו מזו אינם כדם אחד ואין מרחיק [illegible]
ביניהם כמות מד הרי לו כגפן אחת ומרחיק ג טפחים לכל רוח לא היו נשורות אשר שישה [illegible]
לו כמה ואין את האמצעית כלום לא היו נשורות ובן שדה ושדה ד אמות [illegible]
לגב המוצע את כרמו מותר והרחיק בין כל שורה ושורה ד אמות מותר להביא זרע [illegible]
ושדה ו טפחים בצד אבל אסור חוצה לו עריך להרחיק משדה הרחוקה אמות [illegible]
ואין בין השורות שלזה הכרם כדם שחרב כאמצעו שהרי מתבלה גפנים מרוחקים לא היתה
זו השורה אחת שלגפנים ושדה חבירו שורה אחת כנגדה קרובה [illegible] שמקטיק ביעה הסדר היחיד
אודיך הרבים אונד שה ואנמוך מי טפחים הרי לו מצטרפות [illegible] שתיהן פרסה ואשה היה ביעה פחות
מה לו ונטע שורה אחת בארץ ושורה אחת במדבר אם נבהר המדבר מהארץ עשרה טפחי אינם
מצטרפים מחומכן מצטרפין לא הנטע חמש נטעים שתים כנגד שתים ואחת ינחת זנכה זנקה כל
ועריך להרחיק מהם ד אמות לכל רוח אבל אם נטעם שתים שתים כנגד [illegible] באמצע אין בשורה וכ
מגדין בשורה שהיא ערכים ואינו מרחיק מהם לא ו טפחי לכל רוח לא כרם שחרב אם ישנו לפחות
עשר נטעים לכל צד מאה ויהיו כמשמעות שתים כנגד שתים ואחת יעמוד אם ישנו לכל גפנים ג
הז כרם ואם לא אינו לא דין להרחיק ו טפחי מכל גפן וגפן וזורע מה היו הגפנים [illegible]
אינו מכוון אינו כרם היו דקות ואינם מכוונות הרי הרי מכוונות הז כרם מה כיצד [illegible]
מכוונות מביא חוטר המדה ומותח מזו לזו מב כרם שחרב באמצעו ונשאר שלם מכל [illegible]
בקרחת שבאמצע יו אמה הדלא יביא הרב לשם ואם הבא האיל והרחיק ד אמות לכל רוח מ
מהגפנים שלכרם הד לא קדשי מב וכן מקום שנשאר פנוי בלא נטע בין סוף הכרם לבין הכרם

הגדר שלו והוא הכרם מחמת הכרם אם [illegible]
יחת מיד אמה לא יניח דרך בשם ואם הוא [illegible] אמות [illegible] בדא בכרם גדול אבל
בקטן אינו מחוייב לא מרחיק אמות [illegible] הגדר וכן כרם גדול שהיה בין כל שורה
ושורה ו אמות אז יותר אינו מחוייב הגדר היה הגדר המקיף את הכרם פחות מי טפחי אם שהיה גבוה
י טפחי ואין בורוחב ל טפחים אינו [illegible] לא מרחיק מסוף הנטע ל אמות ואחר נטע המחיצה אפילו
ריה בן הנטע ובין המחיצה ל [illegible] חרבה חרבה חצי האמה מה גדר שהוא גבוה י טפחי וכן חרי
שהוא עמוק י טפחי ורחב ל [illegible] מותר ליטע כרם בצדו מבאן ולקמן בצד ומפרש אפ מחיצה שנקנס
אם אין בין הקה לחבירו [illegible] בין הכרם והיר לגדר מו גדר המבדיל בין כרם לרבים שנפרץ עד
ל אמות הלז [illegible] יותר מי בגד המרצה אסור עד שירחיקנו הנטע כשיעור נמצאנו
פרצות [illegible] הרעוד בכרחן הלז מותר אלו אין שם פרצה היה עדיין מרובה שבהעמוד לא יזרע בגד [illegible]
ובפרצים שרשי רחיק כשיעור מלז מחיצת הכרם שנפרצה חומריסלו גדר ונמצה חומריסלו גדר בא [illegible]
[illegible] קרש מה בית שהצין מקרה וחצין אינו מקורה ונטע שנעשה בצד מותר לזרוע
ידקות [illegible] שהי כתקרה בלו ידיסתם ונעשה ביניהם ממחיצה ואם השוה אתקדוש אסור מפני חדר
קטנה שנזרעה במחוברת לגדולה והיו הנטע בגדולה אסור לזרוע בקטנה ואם זרעם הזרעים אסורי והנטע ואם
היו נטע בקטנה מותר לזרוע בגדולה הוא לו יש בגדולה כמים מכחן ומכאן הרי היא מוצרלת מן הקטנה ואין
קטנה שבגדולה מן הגדולה כ חדיץ שהוא עומד בכרם עמוק עשרה ורחב אם היה מטלש מדאשה הכרם
ועד סוף הלז מדה בין שבכרמים ומותר לזרוע בתוכו ובלבד שלא יהיו הנטע מטלבין עלו וחסלה היה
מטלש הרי הוא כמה שנחמעה הכרם שאעפ שהוא שמוקה ורחבה ל אין יחד אסור לזרוע בתוכה אחר
היה בקרחת ואמה כ שני לשבין שני הכרמים הרי הוא כבכרם שחרב מחמעטו אם יש ביניהם ל
אמה מרחיק מצה ל אמות ומצה ל אמות וזורעים אחת המותר ואם היה פחות מכן לא יבא זרע לשם כב
שומילה שבכרם אם גבוהה ורחבה ל מותר לזרוע בראשה ירק ובלבד שלא יהיו השרשים נוגעים
כי שלא ירחה ירקנתון הכרם מלמעלה נר ח במרובעת אבל אם היתה שומירה שגולה ערוה
פיהיק [illegible] ל טפחי כדי שתהיה מופלגת מן הארץ ושיהיה עפר שלראשה מלמעלה ג טפחים ע
הנטע [illegible] בכרם אם היה יותר מג טפחים עלג טפחי זורעין בשבו ירק ואם היה הנטעות מג עלג הרי הוא
כשדה ואין זורעין בתוכו כ גם יחידית שהיתה שנוטה בתוך הבקעה אם בתוך החדיץ מרחיק מדה
ל טפחי לבבל דוח יגרש את כל החדיץ כדרך שהוא ששה במישור ואם היה עמוקי [illegible] והיה

רחב

[illegible] שכרחיקו״ נה׳ וכן גפן יחידית
שהיתה מוקפת גדר [illegible] נ״ה והעפ״ שהרחיקו ואסרחיק ו׳ וזרע
לא קידש וכמה ירחיק בחוצה הארץ [illegible] כחו״ל יזרע שאר הארץ או שאר המקום [illegible]
גדר״ כנ׳ הנכנס שאדם בבריתן והדיש שדינם והמשכולות שלכן מועלכים מחוץ הסמוכרים [illegible]
העושה [illegible] חוכמו שבכה גדולה משלה חוץ כדו שהן [illegible] השריגים נמשכין עליהם והנכב״ר
כור הנכנס מעל החרץ על אחת המטה והדלה אתו הז׳ [illegible] ואותן הן נס ויוצא בהן [illegible]
מטה ושכבה והדלה עליהן את כוף הגפן הקרחים [illegible] אחרים שבעריס כ״ג [illegible]
שורה אחת שלא נכנס או יותר ושרשן עגבותל גבוה משרה [illegible] בתוך חריץ עמוק
[illegible] הרי אלו נקראים שריס וצריך להרחיק מן העריס ד׳ אמות וחו״ל [illegible] שמרחיק מקרבים
ומהיכן מודדין מעיקר הנגדר שערן עליו״ כה כיצד הרחיק אחת שורה [illegible] מן הכותל
אמה ונמצא [illegible] העריס מן הנכנס ולכ חל מודד מן הכותל ד׳ אמות וזורע ונמצא בין הזרע ובין עיקרי
הנכנס ה׳ אמות ואם בא לזרוע מה הנכנס מרחיק מעיקרי הנכנס ד׳ אמות שנמצא [illegible] מן הכותל
ה׳ אמות ועל דרך זו דנין בכל עריס״ כט אחד הבונה את הגדר וחו״ל [illegible] או שנים וחו״כ עשה
את הגדר [illegible] עריס״ עריס ערגה [illegible] נסתם הח[illegible] ריבל השורה כבגנס
חוריס״ [illegible] ונסתלו [illegible] נכנס בצד הגדר [illegible] והנכנס בצד [illegible]
מכונן זהו הנקרא פסקי עריס אם יש ביניהם ח׳ אמות ואחד מט באמה הז׳ מרחיק משורה ו׳
טפחים וזורע והוא שלא יזרע תחת הכינורות היה ביניהם ח׳ אמות בצמצום הז׳ לא יזרע [illegible] ואם
זרע הואיל והרחיק מכל שורה ו׳ טפחים הז׳ לא קידש ואם אין שהגדר מרחיק מכל שורה ו׳ טפחים
וזורע אין ביניהן לא שרים ולא פסקי שריס חזר ובנה הגדר חזר העריס למקומו וחזרו פסקי עריס
למקומן״ סא גנה קטנה שהיה מוקפת גדר ועריסה [illegible] סביב לה מכונן של כל [illegible] אם יש
בה מלא בוצר וסלו מכאן ומלא בוצר וסלו מכאן הואיל והיא מוקפת גדר זורעים בתוכה [illegible]
בה כשיעור הזה אין זורעים בתוכה ימשע שנחה הכל כעריס אחד וירחיק מתוכו״ סב [illegible] שהיה ז׳
זרועה במדריגה גבוהה והעריס שלה יוצא ומסכך על השדה עומד אם [illegible] בחוץ [illegible] הכ
כולו ואיוכל המקום שתחת העריס לא הוא מקום עיקרי הנכנס וחדר אתם [illegible]
משפו העריס ואם אינו יוכל לבצור עד שיעלה במדרגה או בסולם אסור לזרוע לאחת ה׳
העריס בלבד״ סג שני כתלים הסמוכים זה לזה והגפנים נטועים בזוית ביניהם והעריס

[illegible] ארץ ואעפ שהזרע מפזר [illegible] בשדה אחר הזרע

[illegible] סד גפן ששתה בין הארץ ו[illegible] [illegible] ארץ וחזר ונטע [illegible] שמוחזק

בין הגפן ובין הזרע ששה טפחים אולי [illegible] [illegible] מעוקר הגפן הראשון

סד בכר [illegible] שאפ"ל שמרחיקין בין [illegible] כשיעור הרחקה שלא תסכן הגפן עלה ירק אוירקעלהבן

סו [illegible] ירק אותבואה ועמחה [illegible] עליה [illegible] הקשין מותרים והתם ידלק סז הישרש הגפן

[illegible] לתוך הר [illegible] מותר [illegible] הגפן ויצאין לתוך הר אמות שבין הערס והתבואה ישקד הגפן

התבואה ויצאים לתוך [illegible] סח בלהרחקות והשיעורין האמורין בכלאים באמה בת

טפחים שוחקות [illegible] השיעורים הלא שמרחיקין בין הגפנים והתבואה אוקירק אחר לחבלי חוב

בסורית אבל [illegible] לגדול שנמצא ירק או תבואה עם הארץ במסולת יד ואם אמר לתינוקות לגדלו

בחל מותר אבל [illegible] לגוי גדול שלא יתחלף בישראל ואפ"ל שמאחר לגדול הירק בשר הערס מחל הרי

אותו בחלק [illegible] שם אסור בחבילה ואפלו בחל והוא שיראה אותו לוקט ומוכר אבל סתם מותר

הלכות כלאי זרעים

[illegible] א הזורע שנ מינ זרעים בחד באי לוקה שנ שדך לא תזרע כלאים ואחד הזורע אוה

המחפה כגון שהיתה חטה אחת ושעורה אחת אוכלת אחד ונעשה אחת מותרין לארץ חיטה אחת בעפר

בין בידו בין בגלל בין בגלל לוקה ואחד הזורע בארץ או בעציץ נקוב אבל הזורע בעציץ שאינו נקוב מין

אחר ומכת מרדות ב אסור לזרוע כלאים לגוי ומותר לומר לגוי לזרוע לו כלאי זרעים ואסור לקיים בשדה

לאעוקרן ואם קיימן אינו לוקה ומותר לישראל לזרוע כלאי זרעים בידו בחל ואפלו לשרב זרעים בידו

לבתחלה ולזרעם בחל מותר ודברים אלו דברי קבלה ג אין אסור מטוסבלאי זרעים לאה הזרעים בגנה

לא הזרעים הראוים למאכל אדם אבל עשבים המרים וכיוצא בהן מן השיחים שאינם ראוים לאכל

לרפואה [illegible] מן העשבים שאינם ראוים למאכל אדם והפרי שלאחר הזרע מאכל אדם

[illegible] השומן וזרע ההעיד וזרע לפת וכיוצא בהן וזרע עפרתן הרי הוא כחל

[illegible] ד בשיקרו וכיוצא בהם אין בהם משום כלאי זרעים הזרעונים חתוכים

לחלקים הראשון כגון תבואה והם חמשת מיני הדגן והשני שקרא קטניות כגון הסולת והאמנים

הישרשים והחורצ הדורות והשומשמים והדגים [illegible] והסיר וכיוצא בהם והשלישי נקרא

זרעונ

[illegible] חרע פשתן הרי הוא בכלל זרעוני גנה

ד פשיזרעונלמיזרעים [illegible] אחד מה שבכלל אלו שלא עבר הזרע שא ונקרא ירק ויש
מזרעונים גנה זרעונים שדרכן לזרוע [illegible] שותפכן פשתן והחרדל אלו נקראים מין זרעוני הגנה שזורעין
גנה זרעונים [illegible] שאין דרכו אדם לזרוע מהן אלא ערוגות קטנות כגון הלפת והצנון והחרדים והכרכ"ם
ונכ' סבר הכרס והמדור וכיוצא בהן ואלו נקראים מין ירקות [illegible] סאה שנתערב בה זרע אחר אסריה רובע מצר
מין פוזה שלחטים שנתערבה בה סאה שלשעורים הרי זה אסור [illegible] שמעט את החטים או
יוסיף על השעורים ואם זרע אותה וכל שהוא כלאים עם הזרע [illegible] כיצד כ"ד סאה של [illegible]
שנתערבה בה רובע קב שעורים ושני קבין עדשים ושני קבין פולין הרי זה [illegible] ימעט עמה
יבור ועם עתה או יוסיף על החטים שהשעורים והעדשים והפולים כלאים עם החטים [illegible] בשעורים
כי תבואה זה בזה או מין קטנית זה בזה או שנתערבה בה תבואה בקטנית [illegible]
כזרעין בית סאה מאותו המין אם נתערב בסאה שלתבואה או קטנית לא יזרע עד שימעט או יוסיף
על התבואה כיצד חרדל שנתערב בתבואה והרי החרדל זורעים ממנו קב בבית [illegible]
אחד מכ"ד מן הקב בסאה שלתבואה או שלקטנית חייב למעט כן אם היה מין אחר מזרעוני גנה זורעים
ממנו סאתים בבית סאה אם נתערב ממנו חצי קב בכל סאה שלתבואה או שלקטנית ימעט [illegible]
שנתערבה בה פשתן אם היה שלשת רבעים בכל סאה הרי ימעט ואם לאו אינו צריך למעט
סאה זורעין בו שלש סאין זרע פשתן ועל דרך זה משערין בכל הזרעים האחרים ז בד"א בשלא
נתכוון לערב ונשלא נתכוון לזרוע השני מינים שנתערבו אבל אם נתכוון לערב זרע בזרע אחר או
לערב השני מינים אפילו היה חטה אחת בתוך כרי שלשעורים אסור לזרעה וכן כל כיוצא בזה
ח הזורע שדהו מין מן המינים וכשצמח רחהו כלאים אם היה המין האחר מכ"ד בשדה הרי זה יעקור
עד שימעטנו מכדי מראית העין שמא יאמרו כלאים זרע בזה וזה בין שהיה המין [illegible]
תבואה וקטנית בתבואה או זרעוני גנה בתבואה וקטנית ובזרעוני גנה ואם היה [illegible]
אינו צריך למעטו ט בד"א בזמן שיש מקום לחשוד אבל בזמן שהדברים [illegible]
שלכל [illegible] בה מאליהם [illegible] אין מחייבין אותו למעט כיצד כגון תבואה שנפלה בה [illegible]
ותבן שהרשה למאכל אדם שעלו בה מינים עשבים שזה מפסיד הוא לכל [illegible] ובחקי
שהתבן זרועה למאכל אדם כשהיתה זרועה ערוגות ערוגות ולה גבול סביב [illegible] מקום הגבולות על

בהם מינים הדבר אין מוציאין אותו [illegible]

הסיר מן עם ואומרים לו שקור הכל חוץ מן [illegible] אין מעמידים

ירקות בתוך שלו שלא יקלקה [illegible] מהם אבל אחד

הנטן אסרו מקצת העלים מגולים [illegible] שורשן והמאכל הגדל והשלה

העלים מגולים ומשום כלאים [illegible] שדהו [illegible] קצר הזרע וכשאר [illegible] בארץ

שאין מוציאים צמח לא אחר [illegible] וזורע באותה שדה מין אחר עד שיעקור העיקרין

היתה שדהו זרועה חטים ונמלך [illegible] שעורים קודם שיצמחו החטים ומתין לו עד שיצמחו החטים

בארץ כמו ג' ימים אם [illegible] והפכם במחרישה ויזרע המין האחר ואין צריך להפך את כולה עד

שלא תשאר חטה [illegible] לאחר שיחרוש השדה כדרך שחורשין אותה קודם הזריעה כדי שתדיר

צמחו החטים [illegible] לזרעה שעורים והכון ואחר יזרעם ואם הוריד בהמתו לתוכה וקרסמה

את הצמחים [illegible] שם מין אחד. יש מינים בזרעים שיהיה המין האחד נפרד לצורות

הרבה מפני [illegible] והעבודה שעובדים הארץ עד שיראה כשני מינים וחשבו שאין דומין זה

לזה [illegible] ואחר אינן כלאים זה בזה ויש בזרעים שני מינים שהן דומין זה לזה ועוד תשעים

קרובה להיות צורה אחת [illegible] הואיל והם שני מינים הרי אלו אסורים זה עם זה. כיצד החזרת עם

[illegible] עם עולשי שדה והכרישין עם כרישי שדה והכסבר עם כסבר הרים והחרדל עם חרדל

מצרית [illegible] עם דלעת רמוצה אינן כלאים זה בזה וכן החטים עם הזונין והשעורים עם שבולת

שועל והכוסמין עם השיפון והפול עם הספיר והפרקדן עם הטופח ופול הלבן עם השעועית והקישות

המלפפון והכרוב עם התרובתור והתרדין עם הלעונין אינן כלאים זה בזה אבל הצנון עם הנפוס

[illegible] ודלעת יונית עם דלעת מצרית או עם דלעת רמוצה אע"פ שדומין זה לזה הרי אלו כלאים

זה [illegible] שיש שני מינים שדומים זה לזה בעלין או בפירות הואיל והם שני מינים הרי אלו כלאים

[illegible] בסימן רצה. יש זרעים ואילנות אחרים אע"פ שהם שני מינים בטבעם הואיל ו

[illegible] דומין בעלין שלזה או פרי שלזה דומה לפרי שלזה [illegible] שנוהגים מין אחד

לא [illegible] לכלאים זה עם זה כיצד הלפת עם הצנון אינן כלאים זה בזה מפני שפריהן שוין והלפת

עם [illegible] אינן כלאים זה בזה מפני שהעלין שוין אבל הצנון עם הנפוס אע"פ שהעלים דומין זה לזה ו

[illegible] והוא לפרי הרי אלו כלאים הואיל וטעם הפרי זה רחוק מטעם זה ביותר וכן כל כיוצא בזה. [illegible]

מרחיקין בין שני זרעים שהם כלאים זה עם זה כדי שיהיו מובדלין זה מזה. אבל אם נראים

בערוגה

[illegible]

[illegible] אחר

מיהחיק ביניהם בתרוכב [illegible] מלעשר אמות וחומש אמה מרובע

מן החמצב בין מקהצר והמלאה יה בישה [illegible] אחר ואינו מקבל עד שיהיו קרוב יום בתוך

טמאים" יב היה שהה זרעה ירק ובקש [illegible] אחר ירק והחזה אחר ולאחר מד חיקבין שתי

השרות ולפחי עלו טלחים מרוצבין מקהצר בין מקה [illegible] אחר זה אשור ואינו לוקה עד

תרוכים טעון טפח" יח היתה אחת משתי השרות זרועה תבואה [illegible] צדה ירק אחר לעת מד חיק

ביניהם ביתלוגע" יט בדא שצריך להרחיק כשיעורים הללו בין [illegible] היתה שדה זרועה

ירק ונצא לגדול בצדה שורה שלדק ממין אחר דע לגשיתבין השדה ובין [illegible] אחר אחר ועמדו עמדים

בלבד ירחבו כמקום" כ היתה שדה זרועה תבואה ורצה לזרוע בתוכה שורה טלדק אחר שלעצן

שהשבץ שלהן הרוכב ומסתבכין מד חיקבינהם ו טמאים ואם נמשכו העלין שלדק [illegible]

ונתבלבלה יעקור מן התבואה שלפנה הלשת עד שלא יתנו העלין ואל שהם [illegible] ממין

אחר שד יולה ביניהם תלם אחר" כא הדחיקבין שני המינים הרחקה הראויה להם [illegible] ממין

אל ממין אל שנטתה תבואה על התבואה אורך של התבואה ורוחב עלה ירק הבלמ ותר שהרי

הרחיק כשיעור חוזמר לעת יונת שהיא ו נמשכת הרבה לעב אם נטתה יעקור מלעה" כב היו

בין שני המינים בור אוצר אוגמה אורך חוגרד שהוא עבוה טפחו ורחבו אין אין שהמים שלהן

אינם נשאבים וחגבוה ו טפחי ורחבו הז מותר לסמוך לצד אחד מלן והמין האחר לצד השני הראוי ואחר

מבלעו ומבדיל ביניהם הרי הם נראים מבחוץ זה מזה בדא שצריך הרחקה אורך המבדיל בשזרע

בתוך שורתן אבל אם היתה שדה זרועה חטים מות ולחבירו לזרע בצדה שעורים שצריך לא ת

תשרע כלאים אין האיסור אלא שיזרע שדה כלאים שלאמר מר הארץ לא תזרע כלאים ולא עוד אלא אם

זרע בתוך ש ר הו שעורים ספק לחטים ומשך זרע השעורים עד שסמכו לשדה חבירו שהיא זרועה

שעורים" ולא סמוך מבב שראה השעורים שבתוך שדהו שהם סוף שדה חבירו" כג היתה שדה זרועה

זרעונו חטים ושדה חבירו בצדה ראשה חטים מחרבן לזרוע תלם אחד שלשתן בצד [illegible]

לשדה חבירו שהרוחה הזרע שאין דרך לזרוע תלם אחד שלשתן ולא שבחו הזה לא לגדיל [illegible]

ראוי לזרע בסעתן אם לא ומצא עשוה לה שהיה אבל מין אחר אסור לזרע בין שתי שורות [illegible]

מבין ואחר עד שיהיה בתוך טפח" כד היתה שדה ו ושדה חבירו שבצדה זרועים שני תבואה

[illegible]

[illegible] הזרעים שנמיחו ירקות [illegible]

[illegible] הבואה מפני שהם מזיקים אותה" [illegible]

[illegible] מותר מפני שהם נראים [illegible] אותה זויות שלזרע [illegible]

[illegible] מפני שהם נראים [illegible] חל חקה לא הבדלה" כו' מותר לזרוע שורות זו

בצד זו שלקן שותן ושתי שורות [illegible] ושתי שורות שלבולהמצרי ואבל בין כלמין (ומן) חבל לא

יזרע שורה אחת שלקין [illegible] אחת שלדלעת ושורה אחת שלבולהמצרי אעפ"ש שהבל מגיע

בין כלמין ובין [illegible] שלהן אדרבה ומשכים ומתבאים והם זרעם שורה שורה ושורה

הבלמי רחוק [illegible]" כ"ז היתה שדה זרועה מין ממיני ירקות ובקש לזרוע בתוכה שורות

שורות [illegible] מקום שזורעים שורה שלדלעת ומצד לבינה ובין הירק בתבל ומעמיק הירק

ורחב [illegible] ששה שלדלעים ומצד לבינה ובין הירק בתבל וכן עד מקום שירצה שנמצא בין כל

שתי שורות שלדלעת [illegible] אמר [illegible] אבל כחות מבאן אסור מפני הבלים שמתבבין מבאן ומבאן

בירק [illegible] כ"ה היתה שורה שלדלעת זרועה אינו דלעת יחיד ובא לזרוע בצדה

תבואה מרחיק בית רובע שהרי נמשכו שליח והחזיקה מקום גדול" כ"ט כלדברי שיהיה המשך בית רובע

שעל מרחיקין בין שני המינים עולה מן המדה כבן הקבר והבלב וכיוצא בהן: ל' התבל חוץ חמת המים שהם עמוקים

עמוק עשר לתוכו מיני זרעים אחד עבל שפת התבל מבאן ואחד מבאן ואחד באמצע" ל"ל מותר לנטוע שני

מינים בתוך גומא אחת ואינו לקישות ודלעת והוא שיהיה מין זה טוה מבל שמת הגו מחלבאן והמין האחר

כשהעלו הסנ ורחו נטלין ומשה" ובן הם נטע ד' מינים בתוך הגומה והקלבי ריחוקיה הז מותר" ל' הזורע

לזרוע שדה ו' משדי' משדר מכלמין ומן מרחיקין כלמשדר ומשדר שתי אמות ומצר והולך

שלא ישחר ביניהם בסוף המשדר שאחבלשה ואם שהרי הם נראים שלא נזרעו בערבוביא" ל"ל רצה לנטות

קרחת קרחת מכל מין ומין לא יעשה בתוך בבית פאה ואם עבר ל"ל קרחת מהן מ"ת רובע ומצא

רחוק בין קרחת וקרחת קרוב לעשר אמות פחות רבינו שבבית פאה המשים עלה מעשים ומהבין המשר

לקרחת שהמשר ארוך והקרחת מרובעת" ל"ל מינו [illegible] ירקות שאין דרך בני אדם לזרוע מהן

[illegible] מותר לזרוע מהם אבל מינים בתוך ערוגה אחת שהיא ועלו טפחי והואשי זרעו מינים

שלא חרבע רוחות העולם ואחד באמצע ודחיק בין מין ומין כמו טפח ומחצה כדי שלא יסקו זה מזה אבל

יותר עלה מישם לא יזרע אעפ"ש שמרחיק ביניהם [illegible]

לה

[illegible]

הלכות כלאי בהמה

קצץ א המרכיב זכר על נקבה שאינו מינו [illegible]
שניהם הלך לקרב [illegible] בקולו מכין אותו מכת מרדות ג מותר להכניס שני מינים לדיר אחד אם רחב אותם [illegible]
אינו יכול להבדיל ד אסור לשרלו ליתן בהמתו לגוי להרבישה ה מי שעבר והרכיב בהמתו
בלאים הרי הנולד מהם מותר בהנאה ואם היה מין טהורה מותר באכילה ו כלשון מי שבהמתו
אינה אצל שדומים זה לזה ונולדים אם עשה הוא ולדם שני מינים אסורים משום כלאים

הלכות כלאי בגדים

בגדים האסורים משום כלאי בגדים

[illegible] עם [illegible] מהדהלים הרי הכל מעורב

[illegible] עם הפשתן [illegible] שעורת הכל [illegible]

[illegible] עורות הכל [illegible]

[illegible] שתרבו שהרי [illegible]

[illegible] מהם עמהן עמר [illegible]

[illegible] עמהם [illegible] אחר [illegible]

[illegible] ואין עוחות [illegible]

[illegible] הרבין

[illegible] היוחד [illegible]

א עמר [illegible]

והרי הוא כלאים עם [illegible]

ואין חוששין לכמין שלמר המועלין

מותר להפריס [illegible] ואין חוששין [illegible]

במינים כן חקינוק והפשתן שטרקן זה בזה אסור [illegible]

מעה בו חצה אסור הלבך מי שמערבין עמר עם פשתן [illegible]

שיודעין ביטול לא חקורס שיפשוחוטים אבל אחר שעשו [illegible]

של צמר ובגד גדול של פשתן או של פשתן בצמר חוה ב׳ [illegible]

חוט של צמר מגז זה וחוט של פשתן מגד זה הרי זה אסור שהם כלאים [illegible]

א׳ כן שנתחבר צמר עם הפשתן בחיבור בעולם אוך משום כלאים [illegible]

שעשאתן ושהדקן לבדים או שערכן וטווה אותם כאחד וארג בגד מטווי זה או שתפר צמר בפשתן [illegible]

אבל תכרין בחוט ומשי ותפור או שתפר פני צמר בחוט פשתן או בגד פשתן בחוט [illegible]

בחוטי פשתים או גדלן הרי זה כלאים ב׳ בגד צמר שחיבר עם בגד פשתן [illegible]

[illegible] שהוא כלאים קיבץ שני ראשי החוט כאחד או שתכף שתי תכיפות הרי זה כלאים ג׳ [illegible]

[illegible] ומותר [illegible] ד׳ מותר ללבוש חלוק של צמר על [illegible]

[illegible] חלוק של פשתן [illegible] ה׳ [illegible]

יבלבד שלא יחברם [illegible] עם המשיחה [illegible] ויש אוסרין [illegible]

אחד של צמר והסע של פשתן אסור [illegible]

ביחד [illegible] אבל אם נאחו צעותה צמר במקום אחד ופשתן במקום אחד ואין [illegible]

מותר [illegible] מותר למכור [illegible] בגדי צמר ואם [illegible]

[illegible] בתוך [illegible] ו׳ [illegible]

צמר ופשתים בשק או [illegible] הרי כלאים [illegible] ז׳ [illegible]

פשתים [illegible] ורוב [illegible]

[illegible] מותר [illegible] תחתיו

בכלאים [illegible]

א׳ מותר [illegible]

עשר [illegible] שהם [illegible]

כגון [illegible] כרים וכסתות [illegible]

מותר [illegible]

[illegible]

[illegible] בגדי גדול וכלאים כמו אחד [illegible] שני ה
[illegible] אסור לכבוש כלאים [illegible] שאין הגדול יוצא
[illegible] שרשי [illegible] מרה ודלם וחנו לכבוש אותו" ל
[illegible] לדרכם ובלבד שלא יכבוש החמה ובשמים מפני הנשמים והענושים הטפרים
[illegible] מוכרי כמות מובדים [illegible] בחמה מפני החמה ובשמים מפני הנשמים הצנועים
[illegible] דרכם ובלבד שלא יתבוש והצנועים מנשיגין במקל" ל תכריכי
המתה אחר לעשותן כלאים [illegible] בהם" ה מרדעת החמור מותר לגשרתה מלאים ויושב עליה והוא
שלאיה יו בשרי שבו [illegible] תיבו אבלו להועיל שלה אתהנל" ודוקא שהכלאים
כ"ר ורוכן [illegible] שאבי בו כלאים ואין מקומו שבר אסור לעשות ממנו מרדעת לחמור ואין
אחר מקומו מכר שמאיקה ישכח ויקח ממנו טלאי לתנו ע"ב בגדו ולא ימסרנו לבני שמא אחזור ל"
ומסרנו לישראל" ט" מטפחות שמקעים בה אחה הידים ומטפחות שמפתבק בן הכלים והקרקעות
ושמפתבק בהן אחר הרחיצה ומטפחות סגרים אסורים משום כלאים שהרי הידים נתעות בהם
והם שרכים שלהיר המיד ומתרחקין" ל מטפחות שמשתמשים בהם אם ישלו ביתר אש ולבשן
אותו שרלך לבישה אסור משום כלאים" יא ויכן אסור לעשותו מכלאים מפני שה
שהשמש מתחמם בו לבעלים ואם היה קשה מאחר" יב לאיקה אדם ביעה חמה בבגדי כלאים ביום
שכן שהוא נעול מלבוש בחוס הביעה חשיבה הטהר במעמת הקור" יג ערד" לקן איזה כ"כלים
משום כלאים" יד אין אסור משום כלאים לא בגדים שכן דרך חימום בהן הכתנת [illegible]
והמגנטת והמרגים והחבנטר והאמלה ובגדים שמחפים בהם אחר שוקים ואחר ידים ונדמה
בהם אבל לעלים קטנים שעושין אותם הנס בגד יד שלהן לעמוד בהם מעל הקרקע
אותם שלמרר
בגד העקב
קשה ואינו
מתחמם
בהם אין בהם
משום כלאים"
אותם [illegible] ומרטוטו ומתחין עלו רטיה חו מלגמה חו מספלטת וכיוצא בהן הרי
אלו [illegible] נגע בהם שאין דרך חימום בכך" יד שלעור חומשי וכיוצא בהם [illegible]
[illegible] שתלה בכסחוטי צמר [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] בו משום כלאים שאין דרך חימום בכך" טו אותות שעושים הכומסים
והגרים בבגדים כדי שיהא מכיר לאחר אותן שלו אם היה אותן שלצמר בפשתן חו פשתן
[illegible] אלא שהיו חשוב אצלו" שם בגדים אבדו חוטי שלפשתן ומבגד שהבד בוחוטו שלצמר
נבטלו שאין הצמר והפשתן שולטין בעבור אחד ומידהיה שכר בו ומומסו ואם לא עבר הדמו

מותר

[illegible] מהמים עדיף לדין [illegible]

[illegible] אינו מלמד" ג' [illegible]

שהמשתמש ביוקר מקרקעות ישלמו להתיר שב א' לרואה בפאים שלגרה עבל חבירו [illegible]

מהלך בשוק יקרעו לו אבל היה מהלך בשוק [illegible] זקוקין עבלך מיד ואבל היה לבו ואם [illegible]

אינו קורעו טבין ואינו מושבו בשוק עד שיגיע בבית [illegible] מושבו מיד" ב' אסור לבבי [illegible]

חבירו בלבים" שג א' כלה עבדים לחבר לשמחה [illegible] לחבלבישה"

הלכות פרק [illegible]

שה מי הרג בעדים [illegible]

מתת שבור לפדות בלאים ואיש מישראל בנו שהוא בלוד לאמו הישראלית בחמה [illegible] "מנים

שהם שלשים דרהמים כסף מקוקק" ב' אין האשה חייבת לפדות את בנה" ג' לוה [illegible] נתנו לכהן

בכסף או בשוה כסף מכל דבר שיש מה חוץ מקרקעות ועבדים ושפחות אסורין בהם אינו פדוי" ד' [illegible]

לכהן שה ואחיבלו חמשה סלעים בשביל טריקבנו חייב לתנם ענו אינו פדוי" ה' [illegible] לוקחי שאינו

בשוק חמשה סלעים וקבלו הכהן בה סלעים הרי בנו פדוי והאשה שהה סלעים [illegible] פדוי" ו' [illegible]

[illegible] בעדים בנו כסף אם הוא שוה ה' סלעים חבל שלא שמו אותו בתחלה בנו פדוי" ז' [illegible]

רצה הכהן להחזיר לו הפדיון רשאי אבל לא יחזיר לו ואם עשה כן והחזיר לו אין

פדוי עד שיגמור בלבו לתת לו מתנה ומודה ואם רצה הכהן אחר להחזיר יחזיר" ולא יהא הכהן רגיל [illegible]

להחזיר [illegible] לשאר כהנים שמתנן כך לא יתנו הכל פדיון בנו ויהיו אלה

לו אבל אם רשאי להחזיר בלבם שבשבן שמזה הסלעים לא יקבלם עם להחזיר ואם אחר

יקבלם מרצה שנתן לו שלמה להחזיר הבן פדוי דמתנה שם להחזיר שמה מתנה" ט' הרבה

ה' סלעים לבזיון בנו ונתבזה בחרפותיו עד שיבחולדי כהן" י' בשעה שנתן הפדיון לכהן

מבדרך אקבו שלם פדיון הבן וחוזר ומצרף שהחיינו ואחר כות הפדיון לכהן ואם פדה עמו

אקבו לפדות הבכור ומצרף שהחיינו" יא' אין הבכור רחוי לפדיון עד שיעברו שלשים

יום יבא אלא שהיה במעוה ואם חל יום לא לה' ות בשבת אין פדין אותו בשבת לא יפדה

ראשון" יב' ואת הבן בתוך ליום אם חל מעשה אין בנו פדוי ואם חל לאחר לבנו פדוי ואם שחיטה

המעות קיימין לאחר ל' יום מי שהוא ספק אם הוא חי בבדיקת פטור שהמשר" יג' מת האב

[illegible] ל' יום ורי הבן בחזקת שלא נטה עד שיבא ראיה שנטמן אביו ואם מת האב לאחר ל' יום

בחזק תשובה עד שיחזיר [illegible] שבר הרב ולא ברא את
בנו כשיגדיל חייב לכפרות עצמו היה הוא לפרות [illegible] עצמו תחלה ואחר יברה אבינו ואם
לא כדי שיקח אחר יברה עצמו" ו" אסתר [illegible] בני חורין כדי שיקח אין הכהן נובה
הגר שיקדם הבן הטרון לחוב הבלח" אין [illegible] בכור תנו לא בפטר רחם שאם אינו בכור לאם
הגר שהוא בכור לאבא אינו חייב [illegible] לומר שם ושלא בכור [illegible] ותחת
כהנים ולוים עבודה [illegible] ואבל כהנת תלוה נשואה לישראל אין לבן חייב [illegible] בדין שאין
הדבר תלוי באבא [illegible] ואם נתגרשה ומתה בן הבעל עבדו ומתה בן הבעל עדיין ובן הבה עב
חייב בפדיון שהרי [illegible] אין הכהנים בבעל [illegible] ותי" שלא הן מעלה לו בחלל מהר האב בתוך לו יוס
חייב הבן [illegible] עצמו שלא זכה האב בפדיונו ויש שובנו מצוה לבן יפדיש הפדיון ויעבדנו לעצמו" כ
בשעה שנשתה רבה וגדול תש נתגירה כשהן לעוברת אשת שהודתו שלא בקדושה הוחזק ובולד בן
בקדושה חייב [illegible] בכור רחם בן שרב והרי פטר רחם ביסרל אין ידוע אם חודם שנתגירה אחר שנתגירה
השבה" כל הבכורים שיטרו ואחר נתגירה ונשתחרר ויצאו אחר בעור שאין זה פטר רחם"
כ בן ח חדשים שהוציא ראשו אחר אחר אבן ט שה ואחר ראשו אחר מת אחר אבן ט שה ואחר ראשו אחר מת אחר
אחר יצא אחרו ולדה קימה אינו בעור רחם שהרי נפטר בראשו שלא ראשון ומשתמש מדחתו פטור
הבא אחריו" תן המפלת כמלן בחמה חיה ועוף שהציתרצוף כעה דומה לצורת אדם או סנ לאו
מטה שפלר מרחם אוש יצאה לו מחותך איברים חיבים הנולד אחר בלאחר מלו אינו פטר רחם"
כ בן ח חדשים שהוציא ראשו מת והמפלת שפיר מלאים אומלא מים אומלא נוצה
כלונגים חשבים שחצים ורמשים והמפלת לוים מ הנולד אחר כלו בכור לפטרן" כ יצא דומן
והנולד אחרון כדי שיהיה פטורים הראשון מפני שלא יצא מהדחם והשני מפני שיצא אחר
כה מישלא בדיה אשתו ולדה זכר ונקבה ואין ידוע אם זכר ונקבה אם בן לבן פטר" ולדה שני
זכרים אבל שאין ידוע איזה מהם הבכור נתן הכהנים לבן" מתאחד מהן נתנו לו אם פטור ראשון
מת והשני" כו מתה אב קודם שפדאן בן מת תנו לבן מתאחר לו ובנשאן ימים נתנם לכהן
ה פטנים אעלו חלקן כבר הנכסים" כ שתי שיו שלא נבדו ולשו שנים זכרים נתן עשר פטנים לכהן
מת אחר מהם בנך לו אם לכהן אחד נתן מלחזיר לו ה פטנים ואם שנים מהם נתן אינו נלבה ויצא
מהם שהרי לאחנים פרץ זה עלבן זה ולבן אחר יאמר אינו תוסף בשנים לאחר" ילדו זכר ונקבה אם
שנים זכרים ונקבה נתן לה פטנים לכהן ואם מת אחד שזכרים תוך לים אינו נתן לכהן כלום"

ילדו

[illegible] יחיד אי זה מהם נטר ראשון אין כאן לבהן
כלום שהרי אומר [illegible] ואחת בכרה ואחת לא נבדרה ויהי
שני זכרים ונתערבו הרי [illegible] אין כאן לבהן כלום אם מתה אבן [illegible]
ה כלום אבל ונקבה אושני זכרים ונקבה [illegible] כלום" כגון שהי נשים שלשה אנשים שלא
ידעו שני זכרים ונתערבו זה נתן ה כלום [illegible] עצמו ואחד מת אחד מהם נגמר
לו אם לבעלו כהנים נתנו אינם יכולים לבוא [illegible] אחד נתנו כתב אחר מהם [illegible]
בתביר ונלך זה בהר שאחר ויצא מהכהן ה כלום ואם [illegible] ואין דוע איזו ילדה זכר
איזו ילדה ונקבה אושאינו שני זכרים ונתערבו ומת אחד מהן האבות [illegible] את עצמו ל
כן מבכרתו אלא שהתה אחר בעלה הדשים ושאת וילדה זכר בפקבן [illegible] לאחרון האבות
האבות טהורים והבן חוץ לטמאות את עצמו ואם ילדו שתי נקבות וזכר אושני זכרים ושתי נקבות ונקבה
כלום לא שתי שיש שלשה אנשים אחת בכרה ואחת לא בכרה ואלו שני זכרים זה שלא בכרה אשתו נותן
ה כלבים לכהן זכר ונקבה אושני זכרים ונקבה אין כאן לכהן כלום"

שו הלכות בכור בהמה טהורה"

א בכור בהמה טהורה נוהג בזכרים ולא בנקבות ונוהג אפלו שלא בזמן הבית כאחרונים בהמה ומעות
להקדישו ומהו קודש שלתקדיש לגיי אהיך ואם לא הקדישו מתקדש משום מרחם" ב אין כהנים הבכור
לכהן בשיולד שאינו נולד לכהן לא יטפל בעלו עד שיגדיל מעט ועד כמה ישראל חייב להטפל בו
לגיים ובנסיון חמשים ואם אין לו כהן מצוי חייב להטפל בו עד שיזדמן לו כהן" ג אלו כהן תנהלו תוך שנה
" חייב אחר לבעלו חיורשאי לתנו לו שזה כמו מפיע עם מתנותיו" ואם היה בעל מום ואין לתת אם אינו
לו שאוכלו עתה רשאי לתנו לו" ד אם הכהן מסרב מלקבלו מפני שיש בו טורח גדול בזמן הזה
להטפל בו עד שיפול בו מום אינו רשאי מפני שנראה כמבזה מתנות כהונה" ה הבכור בזמן הזה
שהבן עד שיפול בו מום ושוחטו עלפי מומה ואוכלו ומאכילו חפילגוס" ו הבכור שבזמן הזה
מוכר אותו הכהן אפילו שלא לתאיסרו ובעל מום אושחטו ומחרשבו אתה אשה שהואכשר לשון
אבל אינו מוכר במקולין ואינו נשקל בליטרה ומי מותר לשקלו מנה בגרמה ונעד כלי [illegible] והם
בשרו אבל חלבו ודמו ונידו וקרנו ומוכרים במקולין ונשקלין בליטרה ושמנו מלגיר ויטבשר [illegible]
שון שהוא מותר מן התורה" ז הבכור אפילו בעל מום נאכל תוך שנתו ומאמתי מותר לו אם [illegible]

[illegible] בנבלמוס מותה לו מוות שנפל והוא שחוטה [illegible] אם לא ירע עד אם שמלו לו חדשים [illegible] אם שמיע" ה נפל לו מוסתון
שנתן רשאי לקיימו כל יום חדש נולד לו מוסתון [illegible] לקיים מיום שנפל בהמוס ואפי' שהוא
מתחדש לאחר שנתן" ביעדנגון שנפל בו מוס בלא יום [illegible] שנתן משליכין לו כל יום אחר שנתן" עד
לימים [illegible] שנתן חיגור שאי לקיימו לאחר יום [illegible] הבכור בזמן הזה עד שנא טרחה להדאותו לחדש
מקיימו שתים ושלש פעם ומשערה [illegible] אם נפל בו מוסבתון שמתן רשאי לקיימו כל יום חדש
ואם נולד בו מוס לאחר שנתן [illegible] שנה שלבכור היא שנת לבנה תמימה יב חדש מיום ליום
ואם היתה שנה מעוברת [illegible] לו חדש" יא נולדו לו שנפלחים אחד בלו שלאחרה ואחרון
ואחד בלח אחד שני [illegible] בלח אחד שני כיון שהגיע יום ראשון שלאחרה שלשה הבאה עלתה לו שנה
ואם שנפל בחצי אחד [illegible] לו שנה עד חצי אחד שלאחרה הבאה לו ולנפל נחד ש השבר מושמה לו" יב
עבר ושחה אחד אחר זמנו אינו נפל" שלא ה אין מרגלין בבכור דהיינו לפשוטו עד שלא יך
מרגלתיו". ב שחטו ונמצא טרפה עורו ובשרו אסור בהנאה ובשר קבורה". ג צריך הכהן לשהותו
ולגדלו לגמלס עד שיתבלה ומכל מקום אבל ישראל אם שהוא תמים [illegible] יהיה [illegible]
בכור" בלא שהלוקחו והחולשו אבל אחרת [illegible] דהיינו לקעתו כדי להדוח ואם קנאו
לצדקו ולא נערך לו יולד לאחרון" שא ה הבכור אסור בגיזה ועבודה ואפי' אם
עבר וגזזו אותו נשו בידו אותו לו שר הצמר מעצמו אסור בהנאה לעולם לא מתמעצמו לא שחטו
אחר" אבל אם לא' מומחה אין השחיטה אחר תהצמר שנתגש מחיים אבל נמצא המחבר השחיטה
מתרתו בבדקו" ב אם נתגש מחיים ועדיין מקובל בשחר הצמר אתי שנראה נשחיטה ואתי שחיטו
טרפה בשאר הצמר והוא שעיקרו הנך כלפי רחשו אין השחיטה מתוון" ג בשנה לשחטו אם לראות
מומו ויולד לתלוש הצמר שלמקום שחיטה כדי לעשות מקום לשחיטה ודקא בזד אבל לא בגלוי
שלאו אנרחה בגוזזו" ד גזזו בכור אבלוגזת בבלמוס שנתבהבה מיי חוטן חעלו אחת
לאם כלפן אם ורחת שחדי דבר חשוב ומקר ש בבל שהן" ה אחרנלה יסט ממרבמו בנמ יתלן הבגד"
שלא בכור בזמן הזה אין לו הבר לא' מום ואבל אם ירגו הבעלים או הכהן לבגמולפי מה
עד שיאמרו מעצמו אינו לשחיט לא צריך הכהן לגדל עד שיתבלבמום" ב אפי' בשיתלבו מום
ובלת ומבר לבלבון ש נקשה ידו אורבל ויוצאבו איבו רשאי בשחטו לא עלפי מומחה שיר אבל
שבוהמום הראוי לה שחט עליו ואם אין אבל מומחה עתר [illegible] ג בו הבנסת אלהי יטחמי קנת
ואינם כן אם כב והאידנא דליכא מומחים אינו רשאי עלג בו הבנסת לאבמומין מבהקן

בגן

[illegible]

שמשפת החזן בין [illegible] בחסרון מן התנך ולא הערוך

אמר מרגוזן לחכם אחד ומצא בומוס אחד ונתן בשמן ריחו אם לא הריחה לגמרי ר"נ השוה בעבור

שלא עלה מומחה ומכרו ואכלוהו [illegible] ויקבר ויחזיר לה הדמים" ג' משנה

מומחה ודאה את הבגור ונשחט עליו יקבר ושלא [illegible] הוא בא' משנה תצו דמין ובדקו

רבינו דמין ותחל בין בדקה בין בנשה תצו דמין והחזרה [illegible] בדרכו שלו מותר לגרלבהיה

דקה אשלבא' אם בדקה משנה תצו דמיה" **שיא** [illegible] בבורלשם חולין אם קונים

ממנו בשר עבאים שדומה לבשר עבטים ואין לחתוך לוקחים ממנו [illegible] עבורין אבל שלקבה

שמא יחזור זכרותו ואמר שלקבה הוא ואין לוקחין ממנו עמד אבל מלובן אבל לוקחים ממנו עמד טווי

ולבדים ועורות מעובדים" **שיב** אם הנוטל שכרו להיות רואה בבור ואין שוחטין שוחטין אם

אם היה מומחה ברוב ובחכמו שאין רמותו ומקחו לו שכר בלהרחיק ולהקרב ועריך

שכרו בין יהיה המוס קבוע ויתרנו בין אם לא יהיה קבוע ולא יתנו לו שכר בלתי הבמה לאמצע

אחת ורואה אותה לעולם כל זמן שמביאין אותה כדי שלא יבא לידי חשד" ג' אין הבדה בבור

בעמו" ג' אין רואין מומין ביום אבל אם ראה מעוט ובלא קורעלו ויש היא נבלה המוס"

שיג אסור להטיל מים בבור ואם לא נבים לומוס בגון ליתן דבילה אבל כדי שיטלנה

הכלב מים ויקטנו אבל ויוצא בדרך חוש אחות לגו להטיל בומוס מד שיפולו מוס אחר

ואם מתאוקנסין בגו אחרי אשוחטים אותו עלידו" ג' אם גוי אותו מטיל בומוס מעמו

אם לא כין להתיר מותר אבל אם שאל למה אשחטים אותו והשיבו לפי תומם שאסור ג'

לשחטו נר שיפול בומוס אבל אם כין להתירו בגון לאחר שרואה שהתירוהו עלידיך

בן [illegible] אסור" ג' אם אמרו לכותים המשרתת בבית יהודי על הבכור שאין לאכלו [illegible]

ואתבה אזכוח שוב לדעת ואין שוחטים אותו עד מעט שכותית זו כיונה להתיר" [illegible]

שאינו אוכל בלאמוס כיון שאמר שאמר בומוס" ד' היה הבכור רודפו ובעל בועל בן [illegible]

מותר לאחקטו עליו ואכל ובעשו לאחר שנעלם ממנו" ה' דבר אחר בכור שנפל מוס ובר

מותר להטיל בומוס וסקבוש אבל אם אבדהו אלדהן" ו' בכור שאחזו רסיקין ובאבד שלא יתכון

לעשות בומוס ואם עשה בומוס בהקה אז לשחטו עליו" ז' מותר להטיל מוס בבכור בזמן

[illegible] קודש שיצא לאויר העולם" [illegible]

[illegible] הנעים חשודים להטילם מוס בבבור אמר [illegible] שעשה המשרים בגן

שעתן לבבור שעודים בסלבעל כשיבא לאבלם [illegible] ית א בזר אין לשחטו עבאחתו המוס"

ב כלומר המראון לבא בשי אחים שאמן הרוחה [illegible] אם עבלולא נעשו [illegible] ו שחטו עבאחים

ביום בשביל הדורה ישראל והבמוך בור [illegible] הלוויה כהן והבבוך עדיקה ו אביד בבלוה ישראל

הז אינו מאמן וחושדין אותו שמא [illegible] ג כהן שהעיד לכהן אחר שמוס זה מלין נבל

נאמן ואין חוש שמן לאם שמא [illegible] ד אבלבנו ובנביו מלבהן מטידין לו עלהבבור חצב

לא אשתו מקבל שהיא [illegible] בהבבלה [illegible] כהן עד שהעיד מט עד אחר שמוס זה אבל שלח

לשמע נאמן ואין חוש [illegible] ומ בבני נבל מוס זה המלון ושחטשלין" ו לאהיין מוחזקין שהוא נבור

ואמר אבלן בבור [illegible] אבל מעשו כחטן" ז בבור שהיה ביד כהן ועבנומוס העיד עלין עד אחד

שזה המוס [illegible] נבל ואין [illegible] אם מוס זה שוחטים עלין אתהבבור ובא הכהן שהחבידו ואמר ל

ראיתי מוס זה [illegible] לשחיטה ה" נאמן ואין חוש שמא לחהדחה" ח וכן נאמן הכהן לומ עלב

בבור [illegible] נתבנו ושל ל במומו ואין חוש שמא [illegible] ומי לשחדשיו

לבנוי" לאשאין ריה אישי" ט נאמן ושל לומר מתי בבור אה לכהן במומו אבל היה טמא והגיל ולא

חוישין שמא אינו מגידו" י הדל לא נחשדו על הבבירות אבל שלהם נגב ישראל שיבלוסף בבור

שנהבל [illegible] ובעלים נאמן לומר שנבל בנ מוס מעצמן" יא אין רואין אתהבבור לישראל עד

שיבא כהן עמו שמא יאמר לו המחמה מוס הוא ומותר לשחטו עלין ולך ושחטנו לעצמו ולא

יאמר לכהן שאבל שחיטו חשוד לאכל קדשים בחוץ חשוד הוא בגזל ומעות בהוה" לגב אם היה חס

ודונעשה ואם מדקדק על עצמו רואין לו וכן אם היה המוס נגוי לאכל בגן שמטמה ידו אחו ונגלו הוא ל

[illegible] והבבירה לרחכס" הז בחזקת מדקדק על עצמו" לכב רואין לו אמנ שאין עמו כהן:

שנן

אבל בבור אין הבעלים נדרשין לתתו לכהן אלא ישהנו עד שיטלנומוס ויאבלנו" ואסור בנגיה" ובנורה

ואם [illegible] אין מוציאין אותו מיד" ב ויעבדוהו שנולד אחרון דדרחס שנהם אינבבור אבל

[illegible] דרך דוקן יזכל אחריה דרך רחס כיון שקדמו אחר" בבור שהוא טומטוס הז עד במר

[illegible] ובעלים ודוקא במטיל מוס במקום [illegible] אבל אם מטיל מוס במקום אחר בבור ודאי

הוא מעיד לתתו לכהן" ג אבל בנינס הוא מסקבבור ואבל במומו לבעלים" ד מבבירת שעה ה

מלוחה

[illegible]

[illegible] דבר שאינו כוכר [illegible]

[illegible] שלאך בכור שור [illegible]

ובכור שור ואם היו בו מום [illegible] בכור [illegible] שאין לך מום [illegible]

[illegible] בכור לכהן הואיל ומן החמור [illegible]

אם יולדה מן [illegible] אבל אם [illegible] בכור לגמר [illegible]

כהן אין [illegible] פדיון והה לחמור שילדה [illegible] פדיון חמורה ז' פדיון בכור

איבעלה דקה שטוטה דהיינו שנמוח העובר ויצא [illegible] ויצר לה [illegible]

חרס שיחיה אם הוא מחיי ולד ובהמה שהילה נפה [illegible] ומטלא [illegible]

קדושה. ומותר להחיות לטבעים שסעה חדר תרס פטורה מהבכורה [illegible]

ומותר לאכילה לטבעים. שכבה חדרתרס פטורה מהבכורה והחדרה תקבל [illegible]

שור הלוקח בהמה מן הגוים ואינו יודע אם [illegible]

ה הלוקח בהמה מהגוים ואין יודע אם בכורה היא פטר בכור ואם [illegible]

שהעשה בין אם לחמה תוך שמה או אחר שנתעברה [illegible] הגוי משיחלפו תומן מעוברה אחר

נאמן" ב. לקח בהמה משקה מהגוים אינו חושש שמא בה שלאחרת היא מעוקה שאהיה ב

בחזקת שולדה שהולדה יה זה שמעוקה כמו מן אחר אבל מין הזיר פטורה מהבכורה" ג. וכן

בהמה שהיא חובת פטורה מהבכורה שרוב הבהמות אינן חובות אינו [illegible] בהמה

[illegible] ודעו שלא ילדה אם אינה ראויה מעוקה [illegible] אם ילדה אותו אם [illegible]

ה מי שישלם נשרלן מעבירות ושאינן מעבירות [illegible] ומוצא מעבירות [illegible]

ושאינן מעבירות מעקות [illegible] אינו חושש שמא נגח שלא באלו [illegible]

שבלא [illegible] ובלוקח [illegible] מישר [illegible] בחזקת [illegible]

שור נבוכין

ה שנים שהקדישו אבלים [illegible] אחד בבוכרי אחד פטרה ומת אחד מהם [illegible]

הנשאר ביניהם והאבין שהיה סוד יכו כפקר נבוך" ב. מה שהקדישו בכור אבלהנים [illegible] שאינו

ומת אחד מהם הבעה וכיון שהשאר בעלו [illegible] שהו יקרו אבלנו בעלמו" ג. ראובן שקדם בהלוה בכור

נתעבר ויצאה אחות מלבן בכור ונתעבר שם שלמה ואחרי מהסה [illegible] בחזקת [illegible] ויבכרו בעלמו

שיח מקוואות

א ראובן בכרה ולוה שנים זכרים אחד [illegible]
אישה מהן יצא ראשון הסמן נטפל אותה [illegible]
ספק הוא" והמגיה וכן הסולת אבר [illegible]
כלומר שאה היו ספק בכור והם מתאחר [illegible] ספק בכור הראשון תלה יג"ל ר"ש ת"ל נקבות
וזכר השני זכרים ושתי נקבות [illegible] ספק שהשומר שמואה נקבה עלדה תחלה שהיה
הזכר לבל אין כאן [illegible] ד' אחות בכרה ואחת לאחר בכרה ילדו ג' זכרים אחד
לסמן ולאחר מהן [illegible] נטפל הראשון מתאחר מהם אין סמן לכל אלו ש"ז ההיו ספק הוא וכן
הסולת אבר [illegible] הקטן וכלומר שאה הזכרים בכור הוא" ה' ר"ש מתאחר ספק בכרה בהיותו
קודם שנולד ספק [illegible] היו ספק ויחלק [illegible] ו' כלשה [illegible]
מוסר [illegible] הכהן אין [illegible] אחד ואוכל אחד מומן"

מתוך תורת הבכור

א הבכורה המקשה לילד שלמתוך אותו אבר ואבר ומשליך לבלבים והבא אחריו בכור יצא רובו
יקבר ונפדה מהבכורה אם מתוך אבר והתחלה שהשלים רובו הרי כלה אינה צריכה קבורה
ונפדה מהבכורה כיון שיצא רובו בין שלם בין מחוקן נתקן ש המפרש" ג' יצא שליש ומת ואחר
ויצא שליש אחר נתקדש לבכורה" ג' יצא שליש דרך דופן ושם שלישו דרך רחם אינו קדוש" ד' יצא
רובו והנותר עדיין מושט אחר מראינו שמסלימו לרוב חשוב כילוד אעפ"ש עדיין האבר מבפנים ו'
שמוריל מכותיו ולהשלים כולם כבלים ומטר הבא אחריו ואם יצאתיו שלעובר מלידו רוב אחר
מתחבר שעל ידו נשלם יצאתיו העוברה" ספק ואסור לפדות מכתיבתו שלו ולכלבים והבא אחריו בכור

שב מי חיים בכור

א [illegible] חיים בכור מה טהורה וטרי שנו הכהן ושבבו ומעמו" ב' בהמת השותפי מחיצות ב'
שותפות הבשר כשר שאם היה הבעלי שותף בפרה אם בעובר אפ' היה לו אחד מלף [illegible]
[illegible] מעוה מהבכורה לבל המקבל [illegible] מהיות מטמא [illegible] אם [illegible]
[illegible] כזה הרי לו כמוריס מהבכורה שב' ראם רחם בבן ישראל עד ש' היה הבל מישראל" ד'
[illegible] כיון שנשאר שלמלך [illegible] תשיבה יד פוסי" היה לו אחד
משעה

[illegible] אבר אחד [illegible] יהא [illegible] מוס הי' טמור ואם אסור שהכתוב [illegible]
אבר ולא יכסל חייב בטבולו' ה [illegible] מעשה פגון שעושה שלמלך בתוכו [illegible]
יד כתוב נאמנים ומור מהבכורה" [illegible] העבר קודם שיעא לאויר העולם [illegible]
לפטרן מהבכורה אעפ שמסקינן קודם [illegible] לידי מכשול ביה נות מומה
ושנוה ואם יקנה לכתוב חלק בשער אין הקנין [illegible] לעשות לכך יקרבו לקנות
והקנין יהיה שיאבד מהכותב ויקנה לזה מקום שהבהמה [illegible] ומקום יקנה לזה לקנות באבן
המצב לאמן מן הכותב ופסק שמו שיהיה השער ביניהם ואם פחתו [illegible] מצרשתן ישראל הם
הם כקטנים ואם לא מעה הכותב אעפו מעשה לבבות ממנו יבא מהם [illegible] הנהם נענה
כמו שנעלו אחריתם עטיהם ועפ"ו ותיהם והדי ירכתיב אחמעב ומורים מהבכורה הם [illegible] אבל הלוי ולוחה
[illegible] ישלו שרלהם זאחק לכתוב רשות עליהם ואם העמיד ולוחה אחת אמתיהם [illegible] מורים ולוי ולוחות
מורים ולדי ולדי ולדי ולדות חייבים"

הלכות פטר חמור

שאם בכור טמאה בבהמה וב מי ומחיזה מקום נוהגים מריאתו

א בכור בהמה טמאה נהגה בכל מקום ובכל זמן והיכן נהגה לא בחמרים ידה מעתה שבלא מדיל שריפה
לו המירה שבכרה פחדו בשה שלהעבדים הו מן העזים בין [illegible] בין [illegible] ובנבלמוס בין
בין קשן ואשר לבקר ומאיכתו חייב לכתוב" משולם מדשימות לא שמעה לבריתו מיד שלשלם שהיה
המעוה ולאחר שיסרנו מה חלבן גמורין המוגר בני זה ושבודה כשאר חולין והכהן יעבה בכשה כמו
בשאר חלבן" ב אין פדין לא בעגל ולא בחיה ולא בשה שחוטו ולא בעורה ולא בטלאי [illegible]
ג אין פדין בשה הדומה למין אחר ואם פדה פדוי" ד פדין בבן פקוה" ה אם אין [illegible]
[illegible] ונתן ומי בבהמה לא אמרה תורה לה חמור עצו לאלהקל עלע שאם היה לו פטר [illegible] שמוה
שהרה קלעים ישלו לכהנים ובשה שוה דיבר" בלא בשה ע ומי פטר חמור מב עזים [illegible]
ומיו שחות מבעזים אין פדין אחת לא בשה אי בב עזים ואין יפה לא יפחות מפלע ושל [illegible]
ביטשת בב עזים" ו מיד שהכרישה טלה תחת פטר חמור חזר הפטר חמור חולין אפ"ו וקדש
לכהן ומותר להיות בו ואם מתלה יקבר והכהן זכה בשה מיד ולוה בחזר יותו שאם מתבדר
הבשלים ונודע שהתנוהו לכהן פטורים לפ מיד כשמתרשו מדרך הקבר עלמלין נטרחמור

[illegible] חסר אסור בהנאה עד
שיגיע שבדה פטר חמור שלחבירו הוא שרה [illegible]
[illegible] אם מכרו קודם טביעת רגליו [illegible] בן יקבר מפני שהוא אסור בהנאה
אך לאחר עדיסתו הוא ולא נטרה [illegible] חמור בעצמו לכהן אסור לכהן שהמת
בגיעי שיראלן בשה ויקח השר [illegible] חשורים על דבר זה בגל אסור לישראל
ליתן פטר חמור לכהן אלא טרם [illegible] פטנו" ט פטר חמור קודם שיטרה אסור לעבוד בו
ולגזה מרלי הנות בשערו אבל [illegible] מסובב אושיש לו מכה במקום העבר מותר לגזז
להכאתו והעובר הי [illegible] ויקבר" ; ישראל שוש מוסיף פטר חמור יכרים שלו שאינו טרה
להסרתו היסורו [illegible] יא פטר חמור אין מחוסן אותו לא במקום ולא בקנה ולא במוגבלת
נגזרה ולא בקרקע [illegible] ולא יכשלו בחדר ויטמון בפטן עד שיתמוטשל ונרסתו" יב מעשה
חודש [illegible] חמורה שלא בכורה ויצה שעזרים עתן טלה אחד להפקיע לכהן זכר ונ
ונקבה [illegible] אחד כי להסקום קדושה ממנו שר שיהיה מותר בהנאה שמאחד בכר ולדת
ועלה [illegible] ואינו לכהן שהשה" יד שתי חמורות שלא [illegible] ולדו שני זכרים נותן
עלהים לכהן זכר ונקבה לכהן והמרים פטר אחד כי לבעלים [illegible] הראשון לכהן זכרים
אחד לכהן ועל השני מתפשפלה אחר והוא לענמו שני זכרי כשתו נקבות אם שתי נקבותו זכר אין לכהן
פטור" טו [illegible] נכרה והתלה בכרה יולדת שני זכרים נתן טלה אחד לכהן זכר ונקבה מסרים פטר
והוא לבעלו" יז הלוקח חמורה מרבותי [illegible] בכרה ולדה אבר מורה אחתו עשה והוא לבעלים
מעכשיו הוא פטר" יח ועדיל שיריש מאחי אמו כהן ויחי. פטר חמור ואחותו הכהן ודשו מאחי אמו ישראל
מפרש טלה והוא שלו" יח גר שמגיר שבכרה אחותו מן קודם שמגיר אואחר מגיר עליו טלה
הקדשה יתר צאן מסעיים עזרים מבוד בהמה ממנו" כ שותפות הכתי פטר שהרים [illegible] ל
[illegible] בו יכלדים שותפות הבתי בחזרתכן דיו בעמדה לחשוד לקשקש עמדתי
להפקיע [illegible] שאמשר בטרה אם בעריה" כא שותפות כהן אולי פטר בו" כב כתי שהרים
פטר [illegible] ויצין אותו שאינו חיוב והדי הוא מוחר בגיזה ועבודה" כג גרה שילדה כמין חמורה
[illegible] והמורה שילדה כמין פרה מעבחר בסימן מטו"

שער הפרי[illegible] [illegible]לת חלה

א מצות עשה להפריש תרו[illegible] ולתנו לכהן שנ' ראשית עריסותיכם תתנו [illegible]
תרומה. וראשית זה אינו שיעור מל[illegible] [illegible]ריש פטור את העיסה והעושה כל [illegible]
חלה לא עשה כלום עד שישייר מקצת ומדרש [illegible] מן העיסה והלחם והנחתים
[illegible] לגזור בשוק מפריש אחד מכה וחס [illegible] [illegible] אחד ממה"ב. אשמיטין נחלה מן התורה לא בחו"ל בלבד שנ' והיה [illegible] [illegible] ובאמן שבו ישראל [illegible]
ביה תבלבל ולא ביאת מקדש לבד חלה באמן והיה אפילו בחו"ל [illegible] מפרשין חלה
בחל מדלת טרשלא השתכח תורת חלה מישראל. שלשה דברים לחלה בשלש [illegible] שהחזיקו בה
עד כזיב מפרשים בה חלה אחת כשיעור והיא עכשיו לכהן נסתלקה חי' שהחזיקו בה שני [illegible] [illegible]
שהוא מכזיב ועד אכזיב מפרשים בה שתי חלות הלא אשה אחד ממה הוא [illegible] [illegible]
ונתנים אותה לכהן לחלה וכל הארץ מחמנה ולחץ בן בעור יחבין בשאר [illegible] [illegible]
הראשונה אין לה שיעור והיא נשרפת אבל שה אחד ממה ונחלקת המחבר לגופן אם [illegible]
הזה שאין שיעור שהרה מפני שמא אחת מפרשים חלה אחת בבלה אחד ממה ע' הביא [illegible]
ומפני בחי' ראמרה מפרשים שמה לכהן לחלה ואין לה שישר כשהיה הדבר מקורס [illegible] חלת חלה
טמאה [illegible] לעשיר חצה מדבריהם אימה אסורה בחלה לא נלכהן שע מהה יוצאה [illegible]
קרחים וחבים ראשה וכדיות ויולדות אבל שאר הטמאים אם במגע המגע אבל טמאי מת ולוקים לאכל
לבב בן בנגר יבמן בחל אסרה להפרישה חלה אחת מפרש אחת ממה ואחת לכהן אשרין [illegible]
לכהנה אשרין לה רחוקה טה אינו צריך להפרש שמה יש אם היה שם בקן בחל משבל מעבת אשר אחל
מזיבתו אם שלא הסיב הז מוחר לאכולה חלה הראשונה וחיוב ערן להפרש שעה נחוצה לחרן

עיין חלה ראמנן איך ניתנות ונאכלות

א חלות חל שמוחרת לבכן טהור מקרי רשאי לאכלה שם אי אבל שלחן אחד נעשאה מדמבב
ואבלו נתע' רבה שוה בשוה ומוחר לבטלה ברוב ואוכלה בימי טומאתו ויכולין לתנה לכהן [illegible]
בה משום יבן המסיע במתנותיו שהוא הלוה. יאם רצה לאכול תחלה ואחר יפרש החלה [illegible]
מוחר מפני שאין עיקר לא מדבריהם אבל אחר לא יאכל עד שיפרש ואינה עבלת מן הטהור עם הטמאה

[illegible]

[illegible]

שכר שיעור חיוב [illegible] והיון מתפטור שנתנה בחיוב

[illegible]

שנים [illegible] המעשה שלאיתר" ג' מי שנתשבר לו תשתרישו
ממנו חלה טמא תתשלח הוסרש מלה [illegible] שלפה מוחמש רבעים ויצרמנה עם הכרים
בבלו ויסרישו ממנה שלחותם כפרה [illegible] והסרישו לאחרישו מנה ואיה צריך להסרים מכל
מכל כבר ובכר אין ערפס כולם נכ[illegible]ישו משלאחר נלבתם עד שיסרישו מכרים ה"ב
הכברים ומ אחר יחר" בגין אם ה שהו[illegible] שלחו ותרש עליהם יסרישו מעשה
ארץ ודאי הכרישו מ אחר עשה הסרש עלין" [illegible] ונגיע
עד שנרחי כלו ישנה כשי עוד טורה" [illegible]

שכה שתי עיסות שאי[illegible]ור"

[illegible] עיסות שאין בשום אחת כשיעור אם נגעות זו בזו עד שיש [illegible] מצטרפין מכרם מלק
[illegible] להצטרף כמי מה שנתבאר בפ' שני נאם אינן נדבקים והם [illegible] להצטרפן ואם נגעו אחר
[illegible] ואם נתנם על טובלת שאין לה לגבן איבר מעשרין [illegible]
[illegible] כמו כל לגרמן" ג' אם יש בנשיפה כשיעור ומזה להסרישו מזועלו [illegible] לא פון עשר
לבנו מכרישין מזועלו"

שכו שתי שיסות שהנערכו

[illegible] שתי עיסות יש בשתיהן שיעור חייב בחלה ואין באחת מהן כשיעור ונגעו אבל [illegible] אחת זו
שלשעם אעפ"ו הם מין אחד טורים מן החלה עם אחר אם מקפידין ואם רוצה אינן [illegible]
[illegible] מעטיכות הן ישאר הם שלחו אחד אם הן מין אחד כפי מה שנתבאר בפ' עכר [illegible]
בחלה ואם נגשעמינן הן אין מעטרין שמתם אחד אינו מקפד אם הן מקפיד שלא [illegible]
ולא תתערב אבל הן מין אחר אין מטרחות ואם החת בתקיבר והאחת בתנור אחרון [illegible]
אחד מם מגיגה מקונד ואינם מצטרף" ג' נחתום עושה עיסה לפשוחה שאור לחלקה יינה בחלה
שאם לא תגיר ונשנה בת חבלה עשה עיסה לחלקה בעת טורה" ג' נשים שמתנוך מחלה לנחתום לעשות
לה שאור ואם אין בשלאחד מהן כשיעור אעפ"ש בבלבן כשיעור טורה" ד' שנים שעשו עיסה
כשיעור וחלקה ואחר הסיף כלאחר עלי חלקן עד שהשלימו כשיעור הרי טורה שכבר היתה להם שתת
חינה ואם הן טורים באותה שעה מפני שעשאוה לחלקן" ה' המפרש חלה מעיסה שאין בה [illegible]
חלה לבד שתי עיסות שאין בשום אחת מהן כשיעור ואם יש מכל אחת חלה ואחר עורבו העיסות ונעשה
אחת חייבת בחלה"

שכז מתי חל חיוב חלה"

א' המפרש חלה הוקמח איבה חלה וגם לבד מהן ושאר העיסה חייבת בחלה ואותו קמח שנטל [illegible]
אם ישבו עומדו ונעשה הוא ד' מפרש ממנו חלה ואם מאחר שיחולבה חלה בעודנו מחמת [illegible]
ואומר כשהנעשה חלה עיסה יחולבה שם אחר דברי חכמים" ב' אומרים הפרישן חלה [illegible]

[illegible]

שאלה ראוי רהגדיש

[illegible]

שאלה איזה פתחיב בחלה

[illegible]

ישראל שאינו [illegible] מעשר עדיין עור פטורה ואם יש בה פשיעור חייבת ויטלנה [illegible]
מעה ובינו" ד' נכרי שהיתה [illegible] שמתגייר פטור אחר שמתגייר חייב אם [illegible]
חייב" ה' שנבחתים ששאו שם [illegible] ואחר כמה ירחשוב והוסיף בלחיד [illegible]
אחר שמתגייר שדה שלו לעשות [illegible] ו' היתה הניסה בתוך ישראל בשותפות [illegible]
מתגייר הכהן והוסיף עבשלו עד [illegible] ישראל חייבת ושלבותי פטורה" ז' [illegible]
עיסתו קודם שנתגלה והעיר חבה בה חייב [illegible] בעודה הסך ותקל אבה בה פטורה
ח' העושה עיסה לבהמה ולחיה פטורה" ט' [illegible] אחרים אחרים ממנה חייבת
ואם לחם פטורה ודוקא שני כר בה שה"ח לכלבים [illegible] בעוד הלחם לאחר
מ"כ"

הלכות תרומות ומעשרות

ומתנות [illegible] ענים [illegible] ראשית
הגן" שדה ר"ן נתנתם בראשה מקום [illegible] הטוב
מקבלם ואם הם ראוריתא או דרבנן"

א' התרומות והמעשרות אינן נוהגין מן התורה לאחבאי בן בני הבית ובזמן הזה ובזמן שהקיבוץ
שיהו נוהגות אפילו בארץ ישראל נגר מפני שהיא סמוכה לארץ ורוב ישראל יושבים [illegible] שדה
הקיבוץ שיהו נוהגות אף בארץ מצרים ובארץ עמון ומואב מפני שהם סמוכים לארץ [illegible] הקיבוץ
חייבת בתרומות ומעשרות ומדרש [illegible] תרומות ומעשרות נוהגות בארץ [illegible] במקום
שנחזיקו ולשעתו בבל ואפילו בימי עזרא אין חייב בתרומות ומעשרות [illegible] מפני
שלא היה [illegible] ומשמע בהה כולכם לא בזמן מקצתן כמו שהיה בימי [illegible] בסי
ואזרי ישראל ולקחה מהם מפריש תרומות ומעשרות מה שהן כן בסוריא" ב' [illegible] הכות שנתן בן
בחרקנו שחקה בארץ אם נגמרה מלאכתן בידי הכותי ומיהן המתן כטוריים מבלים ואם לקחן ישראל
אחר שנתלשו קודם שתגמר מלאכתן ומיהן ישראל חייבים ומפרישים תחמר ומעשר ראשון ותרומת
מעשר ומעשיר לעניים מעשר ראשון זה שלו מפני שהוא שלו אומר לבני אבאתי מכח אחי
אתה יורש לו ולא ממנו" ה' כיצד הגוי הפירות שלו לישראל בשדה מחוברין לקרקע אם שלה
בא לעונת המעשרות ונמכרו ביד ישראל חייב בכל אותן כולן מעשר ראשון לבני ומלכה
שבא לעונת המעשרות מפרש תרומות ומעשרות ומתן לבני שני שלישי המעשר [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] קטן [illegible]

[illegible] האומר [illegible]

[illegible] ותרם [illegible]

[illegible] והמעשרות [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] כשיעור תרומת [illegible] תרומה [illegible]

שבדין [illegible] כיון שאין לתרומה שיעור בין כך ובין כך אין תרומתו תרומה

תרומה׳ [illegible] ותלך לתרום ובעל שליחותו קודם שיתרום אם שינה השליח

שליח [illegible] הדיוט אין תרומתו תרומה ואם לאו תרומתו תרומה

ה׳ [illegible] עד שלא תרם שכבר אין תרומתו תרומה ואם משתרם עובד

תרומתו תרומה [illegible] האפוטרופין תורמין נכסי יתומים׳ ל״ט הגנב והגזלן והאנס תרומתן תרומה

אם [illegible] אחר כך אין תרומתו תרומה׳ מ׳ הבן והשכיר והעבד והאשה תורמין

של [illegible] השחר׳ מ״א הבן כשחולק עם אביו והאשה בעיסה תורמים מתני׳

שהם [illegible] מ״ב הפועלים אין להם רשות לתרום שלא מדעת בה״ב׳ מ״ג פועל שהלך בה כרם

ותרם [illegible] ואח״כ כנס תרומתו תרומה׳ מ״ד הנכרי שהפריש תרומה משלו גזר וחכמים אותה

תרומה אם הוא בא׳ מ״ה המתכוין לומר תרומה ואמר מעשר מעשר ואמר תרומה לא אמר

כלום עד שיהיו פיו ולבו שוים׳ מ״ו המפריש תרומה במחשבתו ולא הוציא בשפתיו הרי זו תרומה

של [illegible] בלבם תרומתם׳ מ״ז האומר שתרומה עלתה בידי אם נתקיימה התנאי הרי זו תרומה׳ מ״ח

המפריש תרומות ומעשרות ושכח [illegible] ומתיר לו כדרך שמתירין שאר נדרים

והחזיר חולין כמו שהיה׳ מ״ט האומר שלמעלה תרומה ושלמטה חולין או בהפך [illegible] קיימים

ב׳ התורם את הגורן צריך שיכוין את לבו [illegible] התרומה על הכרי ועל מה שבקטנין ועל מה

שבצד הכרי ועל מה שבתוך התבן התורם את היקב צריך שיכוין את לבו לתרום על מה ש

שבחרצנים ועל מה שבזגים התורם את הבור צריך שיכוין את לבו על מה ש

שבנקבות [illegible] ואם לא נתכוין לא תרם כלום [illegible]

[illegible] התורם [illegible]

[illegible]

[illegible]

להקמד

[redacted]

[redacted] ורומה" ופל[redacted]

[redacted] ש אין [redacted]

[redacted] שנמרה מלאכתו בלבד שלא נמרה

מלאכתו ולא נזרעה שלא נמרה מלאכתו

אין תורמין מה כחונר של חבלש ולא מה

[redacted] אין תורמין מפירות שנה

שעברה על פירות שנה זו ואם תרם אינה תרומה ש"ג שנה שלה"

וחזר ולקטו [redacted] אין תורמין מפירות

בשבט שלשלה בה השמש וחזר ולקטו אחר פשבה [redacted]

[redacted] ר"ה לעשרות תבואה וקטשת ירקות ולו בשבט הה לעשרות האילן" [redacted]

[redacted] ואם תרמו אין תרומתם תרומה" [redacted]

מכלאתו בבית עצמו" [redacted]

[redacted] אין תורמין מן [redacted]

[redacted] אין תורמין שבלים [redacted]

[redacted] מזיתי כבש [redacted]

[redacted] אין תורמין חטה [redacted]

[redacted] ישלקקיד בכך" [redacted] אין תורמין חומץ [redacted]

[redacted] ואם [redacted]

[illegible] אבוה ומצא סתם" סו אחר ט מפרישין [illegible]
ראשון" ס"ז מעשר ראשון מעשר בהמה [illegible]
עתשן לה מעשר שאוכלתי אבל כי שנתבלה [illegible]
אותה חמרים שתביה אחר המעשר [illegible]
תרומת משלך וכן הדינים מפרישין [illegible] "עצמם" מע"ר אין [illegible]
הבהמה וקבלתנוה פחות אין [illegible] ע"ר האבלמרתיו טבלים ובלבי שאבל
המעשר נטבלו אעפ"ש [illegible] משלמים המתנות לבעליהם שנ"ל תרומה
ב"ל אין לך בהם פלוס עד שתו [illegible] לבהיותם אבל יהולך תחלה ואח"כ מפריש
ומעשרות" עכ"ל מעשרות [illegible] אחר ואינו צריך לבשר מן המוקף אבל אין מעשרין
ממין בלשאינו [illegible] ולא מן הטהור על הטמא ואם עשר אינו מעשר" עכ"ל
כל שאמרתם [illegible] העלה כך במעשר אין מעשרין מזה בלא זה [illegible] שאמרנו מעון
אם תרים [illegible] אם הפרישו מעשרותיו מעשרות וכל שהוא טהור מן הטמא ומה
מן המעשר, [illegible] מעשר" עכ"ל בשאמרנו בהם לא יתרומו ואם תרמו תרומתן תרומה כך אם
מישראל מעשרותיו מעשרו" "ובשאין תרומתן תרומה אין מעשרותיהן מעשרות" עכ"ל השקדים המרים
בגדלן [illegible] אבל" עכ"ל אין מעשרין שאמן המובחר" ע"ו אין מעשרין בחומר
אם בשמן ובלחמדקן בשיעור משובח" והמרבה במעשרות מעשרותיו מקבלים שהרי
הטבל מתרבה בהן וטרותיו מתוקנים" כ"ז המפריש מקצת סעודה אינו מעשר שהכל משתלם
הערבה חבל ערוך מזה החלק שוויו המעשר שלו ביאה ויולן מאה מאה המפריש מהם ה' בשם מעשר
ומבורר ואוכלו להפריש עבל החמש סאין מעשר ממקום אחר לא מהם חציבה שהיה
שלהם" עכ"ל המפריש תרומה גדולה ותרומת מעשר מבדר קודם שיפריש חקלו להפריש תרומה
ומן המפריש מעשר ראשון מבדר קודם להפרישו מעשר" ומן מבדר בל מעשר שני" ואם הפריש הכל
אחר זה מיד ולא פה ביניהם כלל בבשר אחת ומבדר להפרישו תרומה ומעשרות" עכ"ל פרי
שהקטנותו הוא ראוי לאכילה ואינו מגיע אחר לאכילה אינו בגופו מדר הוא אינו במעשרות ובלבד
שאוכלו ראוי לאכילה בקטנו אינו חייב עד שיגיע לעונת המעשרות" כ"ל אשכול שהגיע אפ"ו גרגר
כלו ועבד במעשר ותלה הגיעבולו ולא אותו אשכול בלבד לא בל הדין שיעבר אחר [illegible]
(ו) דמן שהגיע בראשו כדי אחת כולה חייב" כ"ל שמדי יין שלקן עליהם מים ויגיע [illegible]
אם מן ג' ומצאו מעשר מזה היתר מקום אחר ואינו מפרישו עליו תרומה שהתורם [illegible]
בגבו עלהכל ואם מצאו בחות מר אעפ"ש שמעשר יותר בל מחתו ואעפ"ש שישבה טעם [illegible]

[illegible]

[illegible] מלאכתן כגון תבואה שקצרה ושדה [illegible]
לא זרעו: אחרים [illegible] אבל אם היתה כוונתן לחלקן ביתה מותר לאכול
[illegible] מדין [illegible] אבל אם היתה כוונתן לחלקן ביתה מותר לאכול
מדין עניאי אחר [illegible] כמשנה" סי' אחד מן דברים קובע הטרות [illegible]
[illegible] ומלה [illegible] שנמרה מלאכתו" [illegible]
מידות [illegible] לבית [illegible] עד שיגמר לביתו [illegible]
לבית שלו [illegible] מעשרות ואסור לאכול [illegible] כי [illegible]
[illegible] הטרות לתצרוכת [illegible] מקום לתוך הבית וכן אם מכרן
בשלם בתור אוכלין במלח [illegible] יש כאן תרומה [illegible] לא יאכל עד שיעשר אבל
שלא הוכנו לבית הבעלים לבית קודם שתגמר מלאכתן הרי [illegible] מאחר
לבית הי"ב בעשר וכל' [illegible] הכנים קשורים ודלועים קודם [illegible] תחול בעשרן חולין
הכל לעשר וכן בכל מוצה בזה וכן הדין הטרות שלא נגמר מלאכתן מותר לאכול הרי ערוחות
[illegible] שאם הר מהקודם שתגמר מלאכתה נקבעה לעשר" כי מותר [illegible] עלתבואה [illegible]
במ"ץ כדי שיהיה בהמתו אוכלת וכטוד ה מן המעשר וזורה משטן [illegible] לבית וקבל
בעולם מן התרומה ומן המעשרות שהרי אינו מתחיל לגמור הכל" כה הגומר [illegible] שלהבדיל
מדשתו הדיל ומצלו לעשר" ט איזהו גמר מלאכה היין מעיתו בחביות ויש לה [illegible] ומשלם
הבית. אבל שהוא בתוך הבור ובשיבולו לא עמדו בתבית שותה ערוה וקולטו מן הבית [illegible] ומן הגת
מקום ומוחרה" סי' פירד הי' אחר כלה ערוה כגון שבה מקלף שעורים ואוכל מקלף [illegible] ומקלף
בתוך ידו חיב בעשר ומן טמא מן היין ועתן לקצר הלבן העבשיל ערוך ואוכל אבל לא לתוך [illegible]
שהיא נוגעת מסבשה"ח כבול קטן ומן מוחטו זיתים שבבשרו אבל לא לתוך ידו ומן כלעיוצאבן ה" סי'
שמוחר לאכול ערוה הטרות שלא נגמרה מלאכתן כך מותר להאכיל מהם לחיה לבהמה ולעוף
כלמה נשיר ומוסרן ירמוהן כלקמן מה שירצה קודם שיעשר ומותר להאכיל לבהמה ערוה מקל
הטוב ואחטו בתוך הבית ומאחטו לפקעני עמוד עד שיעשם חביטות" כו' תאנה השמורות
בחצר ומוכן מהגה אחת אחת ומגור ומסגיר חייב במעשר בדא נשה השומר בקיקלו
אבל אם שלה לרחץ התאנה מהלה חיקן ואוכל שם ואחין אחר אחר קובע למעשר" א
היתה שורדת מחר ונומה לבנה ל"ז אוכל מ מה בנגה שרשו כלו היתה נעוורה בעוורה

[illegible] ונוטה לחיר הא כנטוכנה בחיר שאינו אוכל [illegible]
אתכלה אם שאכל עחחת ואחכלא מנגר אחת אחת [illegible]
הרמון בחולין שאכל הרך מעסופן באבעיה פוטתו [illegible]
מן הנטה לחיר אעפ שיאה מן החיר לא ומנוך [illegible]
ואוכלו ואם עדיף חוץ לעשר [illegible]
ומאומתו יקבעו פשוטן [illegible]
אכלו בלחוים כולו ואעפ שגמר [illegible]
חזיר לאוכל אם ראה לחחה [illegible]
ושלו לאכולה אם אי [illegible]
בעשר החלק אוכל [illegible]
בחולין ואוכלו מן שאכלו [illegible]
אתה אתחלים ומתנן [illegible]
אלא אימר בעשר [illegible]
ואוכל עדאי [illegible]
יאה לאכלו שמאם [illegible]
קבעו ברשלה עגרה מלאכתו לקחה אחד כידות שהחלף לאכילה ולקח האחר חילוסין להקצות
אשלקח לאכילה חייב לעשר ואם שלקח להקצות לא נקבע לעשר" צמ עה שהיה עובר בשוק
ואמר פלוני לבם ושוים חולין ובורין שאין המתנה קובעת" ק"ן השוכר את הפועלים לעשות עמו
במר ובין בתלושין בין במחוברין הואיל ויש לו לאכול מן התורה בעה שהן עשין הרי לו ואוכלים
ובורים מן המעשר ואם התנו עמהם שיאכלו מה שלא איפתה להם תורה כגון שהתנה כגון
שהשה הפועלים שיאכל ובנו עמו אומר אל בנו בעברו אם שיאכל אחר גמר מלאכתו ונתלוש
הא אסור לאכול עד שיעשר הואיל ואוכל מכבר התנאי הזה שלקח" קא המוציאים לעשות
לגמלאכה בעשה בזמן שאין להם עצו ומזונות אוכלים מתרומת שבשדה ובורי מן המעשר והוא
שלא נגרה מלאכתן אבל אם יש להם עצו ומזונות לא יאכלו אעפ שלא נגרה מלאכתן שאין
סודעין תנ מן השבל אבל אוכלין אחת מה תאנה אבלמה מן הפל ומאמן נקבר ומאמן המוקדה
קב אחד המבשל ואחר השולק ואחר הכובס קונעלבו עשר אבל המעשן את הנירות עד שהלשין
הא

הז קנק" [illegible] אין נאכל עד שיעשיר לאחר לא נתבעו למעשר" קד הנוכן
"ין לתבשילם או [illegible] מדרבנן [illegible] נתבעו למעשר" קד מיזג יין ממים ומיין נקנע
ואעפ"ל אם נאכל אין [illegible] משום שיעשר" קא הסוחט א שכל לתוך הפוק נתבטלתון
התמחה מיעשר" קז [illegible] נתבטלו שכל הזיתים אחד אחד במלח ואכל פטור קח
הבוחע זיתים פרישעה שרף [illegible] זיתים מאחרון טובל אחד אחד ואוכל ואין מלח
(עתן) לפנו חיב ון בלעיזעה נשה" קט [illegible] שעריך לתרומה אחריה שניה שפיר "י כ
במעשר ולא יאכל מהם עדו עד שיעשרו [illegible] קיא פירות שנמדדה [illegible]
ותשובה עליהם לוי שבת נתבנו ולא יאכל [illegible] שיעשר" קיב הנטקות שמולנו
האוכל בשבת ומעשו בעשרון לא יאכלו לא עד שיעשר [illegible] מחוברת לו לאכלו מותר
בשבת ולקטו ממנה כלבה לא יאכל עד שיעשר הראל [illegible] לשבת השבת קנ"ר
אינו בהשפל ותשובה עליון לוי שבת לא נמור אכלו [illegible] ואם השקן לאחר השבת
אמר" קטו כל שאסור לזרים בחבול מרומה בגן הגרשטן וכיוצא בהם [illegible] לאכלו מהטבל והמעשר
אלא עד שתהא תרומתו ומעשר שני והקדש שלא נפדו וכל שמותר לזרים [illegible] ומה מדברי [illegible]
מותרי בטבל ובמעשר שלא נטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שלא [illegible] אין מדליקין
טמאין אין מחכין בטבל ואין אדשין אחר הטבל ואפלו מדות שלא נבחרה [illegible] אסור לזרים
עד שיעשר" בדא בתבואה וקטניות וכיוצא בהן אבל השוקד שתלים שיש בהם פירות ממוקם
במקום שדהו הרי מותר ואינו כזור עטבל שהרי לא אסף הטרחה וכן הנוקר לבתן ונטות
ושתלם במקום אחר הם נתכוון להוסיף בגוף מותר ואם שתלם בדי שיקשו ויקח הזרע שלהם
אסור מפני שהרי אחזור ע חטים אושעורים שלטבל" קיג אין מודרין טבל לא בניכן ולחבר ואסור
לשלוח טבל ואפלו הבר לחבר שמא יסמוכו זה לזה ויאכלו" קיד המוכר פירות לחבירו מוכרו
עד שהם טבל מכרתו ולוקח אומר לא לקחתי ממך לא משערין כיון אחר המוכר לתקן הקנה הוא לומר
שמכרו טבל" קטו אין פרשין חוב מהטבל מפני שהוא כמוכרו" קטז הלוקח טבל משנומן ושות מעשר
עלזה" קיח החוכר שדה מהנכרי מעשר ונותן לו והעקל שדה אבותיו מהכותי מעשר ונתן
בהן אולי שלקח פירות מישראל אחר שעמדה מלאכתן מוצאי התרומה והמעשרו משרים ונותנים אותן
לכהן ולוים אחרים" קיט בהן אולי שמכרן פירות הנשים חודש שהגמר מלאכתן ואם אסרו
הרי התרומה והמעשר שלהם" קכ" הנוטן שדה בקבלה לפרות אולמי שאינו נאמן על המעשרו אעפ"ש לאמנה
לעשות המעשרו עריך לעשר עליהם פירות הרי עושה עומד על הגדר ונטל ואינו חושש למה שאכלו
שאין אנו אחראין להם" קכא בחדר בתשרי הוא ר"ה למעשר תבואה וקטניות ודקות הנטוע בשבט הוא

ר״א במעשר האילנות כיצד הביאה וקטנות שהגיעו [illegible] שעשו שליש שגמרו
ונאספו בשלישית מפרישין מהן מעשר עני וכן פירות [illegible] קודם ט״ו בשבט
אע״פ שנגמרו ונלקטו אחר כך בתוך שנה שלישית מהמעשר [illegible] ק׳ מעשר שני וקודם בשלישית
המעשרו קודם ט״ו בשבט שלרביעית אע״פ שנגמרו [illegible] אם המעשרם ומסבין לשנה
המעשרו אחר ט״ו בשבט מהמעשרו ולשנה״ ק״ [illegible] כיצד אם נלקטו בט״ו ר״ה שלישית
אע״פ שבאו לעונת המעשרות ובמה בשנה [illegible] אם נלקטו ברביעית מעשר ע׳ וכן ההרג
בלבד משאר פירות האילן הרי הוא [illegible] אין למעשר בין לשביעית כיצד אם נלקט שלישית
אחר ט״ו בשבט מפרישין מהם [illegible] שנה בשנה וכן אם נלקטו ברביעית קודם ט״ו בשבט
מפרישין ממנו מעשר עני [illegible] אחר ט״ו בשבט מפרישין ממנו מעשר ע׳ ואע״פ שרוב אין אחר
נקיטתו אחר [illegible] שית אפילו היתה כזית ונעשית ככר חייבת במעשרות״ ק״כ
הא ביונות שלהם גתם [illegible] האילן והחדיזרעים שאם היו משנה שנה שנכנסה לשלישית
ונלקטו קודם ט״ו בשבט [illegible] מפרישין מעשר אחד ואע״פ מפריש מעשר אחד ופודהו ואחד שפוחזו נותן
מנשם״ קכ״ה [illegible] שמשרבו בפירות שלישית או שלשית ברביעית הולכין אחר הרוב אחר
מחלה על מח[illegible] מעשר שני מן הכל אבל לא מעשר עני שמעשר שני חמור שהרי הוא קודש
ומעשר עני חולין [illegible] פירות שהן ספק אם פירות שנה זו או פירות שלישית מפרישין מעשר שני ק״כט
כל המנו ממעשר ראשון כמו ממעשר שני מן השני וכל שחייב בראשון חייב בשני וכל הפטור מזה פטור מזה
מעשר וכל שהוא תורם אינו מוציא מעשר וכל מי שאם תרם תרומתו תרומה כך אם עשר הרי הוא מעשר
וכל מי שאין תרומתו תרומה כך אם הוציא מעשר אינו מעשר״ ק״ל פירות שהוציא מהן מעשר ראשון
שיקבעו למעשר ה״ז אוכל מהן עראי קודם שיוציא מעשר שני שאין הראשון קובע לשני אבל משקבעו
למעשר אע״פ שהוציא את הראשון אסור לאכול מהן עד שיוציא את השני או את מעשר עני״ ק״לא
לא יאכל למפריש מעשר שני בסוריא״ ק״לב מעשר שני נאכל לפנים מחומת ירושלים שנ׳ ואכלת לפני
ה׳ אלהיך במקום אשר יבחר וכו׳ ונוהג בפני הבית ושלא בפני הבית אבל אינו נאכל בירושלים לא בפני הבית
אלא מעשר דגנך ותירשך ויצהרך ובכורות בקרך וצאנך מה בכור אינו נאכל אלא בפני הבית
אף מעשר שני לא יאכל אלא בפני הבית״ ק״לג בזמן הזה אם רבה פירות מעשר שני שהוא
פודה״ ומשליך הפרוטה לים הגדול אבל לשאר פירות צריך לשחוק תחלה וכן אם היה מעשר
והמעשה של שוה פרוטה מפירות אחרות ה״ז מחלל ושורף את הפרות שחילל עליהם
כדי שלא יהיו תקלה לאחרים״ ק״לד ושיעור פרוטה כחצי שעורה כסף מזוקק שהוא חלק מל״ב במעה
כסף

כסף שהיו אשפ"רו שו[illegible] [illegible] רבינו ירחם בגמרא שהיו רוחה חלק מחלוקת בשפ"ש ויותר מ[illegible]
ועדיך לחזרה שדברות שמרחלה [illegible] [illegible] כך לפחות" קלה בשפ"ש אחבלן מעשר ש[illegible]
בזמן הזה בירושלים כך אין פודין [illegible] אחר מחבלן הוותו ואין מוכרי הוותו" ואם נבנה בירושלים אם בזמן
הזה אין מוציאין אותו משם ומעלין [illegible] שיקבל" אבל אין מעשרשו מעשרשו בירושלים בזמן הזה
לאמוציאו את הפירות בטבלן [illegible] [illegible] ואם הפרישו שם בזמן הזה יקבל" נא
במעשרשו שלא נטמא אבל אם נטמא [illegible] [illegible]" קלו הדוד מעשר שני אומר הפרות
הבלו מרוחלים שלא מעשרן אלו ואם לא פרש [illegible] הפרות הזה ואינו צריך לפרש
"ואם הפרות תלחולין" קלז הכורה מעשר [illegible] מעשר שני והתורה היו מחלק מב
שלמה אינו צריך ברכה" קלח אין כורך מעשר שני [illegible] מעשר שני אבל שהיו
מיסף הומש לא היה החומש לא בסף בחלן ואינו כורה בכסף שאינו [illegible] אם בטן ומס הה שני
עליו בדה אין כתב ואם הה בשני שלכסף וכיוצא הוא הסכמה [illegible] ואין כורכין מחר
מפרוטה מפני שהוא כפודה באמצעון ואין פודין במטבע שאינו יפה באותו הזמן ובאותו מקום ואינו
פודה במעות שאינו גרעותן" ואפשר שאין דברים אלו אמורים אלא בזמן שבהקיים" אבל שאין מעשר שני
מרבא אין להקפיד בכך" ומה שלחו שטבר ואין בארץ הזה לא יהיה מעשר שני אלא לבקשה שבן מטבע ווזא
והוא בר שותן אין חלל שלפירות החדרים" קלט הכורה מעשר שני קודם שיפרישו [illegible] שאמר מב
שלפירות הכורה מעשרן אלו לאחר מר בלים ולא קבע מעשר אבל אם קבע ואמר מעשר שהיה בטל ומחוטרם
מחלל על מעשר אלו הזרעי" קמ מצות עשה לה תורות לפי ה' אחר שמוציאין כל המעות שבארץ הארץ
הזה הנקרא הרוח מעשר ואין מתורין זה אל לא אחר השה שמטרישים בה מעשר שני" קמא אומר
מתורין בגמרא ביכל הארחון שלפסח שלבי ישראל ושבועות" קמב אין מתורין לרבים ולהקים בעל
לאחר המעשר בין בפני הבית ובין שלא בפני הבית חוץ לבעל ולאחרת קמג ודוקא אחר בכלל ואם
רבים להתורות באחרת מתורים" קמד אינו מתורה עד שלא ישאר אלא אחר מהם [illegible]
ל' האחרון היה הצשור ולאחר מתוך ידיעת שלא הנעו לגמרא המעשרות בשעת הניעור אין מ
מעבר אחינו להתורות ואינו חוצה לבעלן" קמה מישהו כיחבו חוקים ממנו והני ו ואם הבן יעור
הד חוראשם למתנות ומזכה להן לבעליהן מל גבי קיחב חו למישהו להן לבעליהן המתורה לאחר
קמן אם הגיע המתנות שלא על הסדר אחר שדף טבלו אם הם הגיע מעשר בפומ' אינו מתורה
לקטשבה ויחה אם אין עני ישראל מעיים שם לוטלם אין צריך לבעל"
א' ראשית הגן היו נהגו לאבארץ בין בפני הבית שלא בפני הבית" בין היו

[illegible]

הלכות גרוי חרמים

המשך נוהגין עם

המנורה אז מוחרם ועל מה מעין ויין התרתן" ובן מ"ח סעי'

[illegible]

[illegible] מעשרות ולא נעשרו [illegible] ולא נעשר ולא נעשרו [illegible]
מפני [illegible] אבל שנה [illegible]
המגורה [illegible] מגורה [illegible] מגורה בד' שלחין ומשקין אבן מלאה [illegible]
ואין קורשים [illegible] [illegible] ובמגר עלדבר חכמים אבל לבמגרה [illegible]
שמת בעוד מגרתם ואין מקום [illegible]
חכמים אם הזרבו הבפ שלא הה [illegible] חפלו עדהו משום מגר עלדבר
בסה מגרה או המוחרם מה [illegible] [illegible] אעפ שאסור לאכול ולשתות
[illegible] ופרצבו מגרתו הגדר [illegible]
[illegible] יתגדלו אם לא יחזור בו שלא התמנעו [illegible] אם [illegible] עליו [illegible]
[illegible] אם יהיו בד' קושי [illegible] [illegible]
אם יהיו לבדות שלא יזמן לו ולא יתבלבל בעשרה ולא יחברו לחמת ולא יאכלו בן רשאה
אם נתנה על מגורה אינו מצטרף לעשרה אבל אמרינן במגורה אסתם שאינו אסור
בדיני המגורה דיקא מגרה לבד שהי אמגורה לכל אדם בין דלא חתו לבד אבל לא [illegible]
אם לדבר עבירה בין שנדר הוא בין שנדרו כל אדם אינו שוה בין לעבירה בין לעבר אחרת אבל מגורה
לעבירה בין הלמיד שנדר לעבור ובן מגרה לעבר אחרת שעשה לבגורה אינו אסור בעלמן
המגורה לא שבני אדם מרחקו אותו כדי לייבשו אבל אבלות אין עליו אמר רבי אלעזר
שלשה הינו לבנים בשמתין אותו אומרי כלן יחד בטרוי אל יום ומה אם הזרבו אם היה הטוי
ממין אל אנקירותה ומי יתלבלבו נתרים אותו לאחר ואבלי אם הזרבו ש מי שאתה מתוקל
לאחר לעיר והוא שנה לבד ומבקש שיתירו לו אבל אם מזלזל בעוון והינו מבקש שיתרו לו
מנחי אותו בעוון עד שימות אם מושחולק בשה יד גזירה אשה מגדלגוע רבו לומר
[illegible] ומוצאנו וזה משפטו שהא מתחבא ויושב בביתו ויהא נבלה ולא יראה פנים למי שהשלה
והמעט בשחוק ובצורשנסקין ומעבר עצמו בעיר בל דרוחין אבל אם לא להתרחק מצבו [illegible]
באבלה ושתה ולא בשלשלה ואם לא [illegible] [illegible] ואם לעיים למי שלחצף בעבר
שהתירו לו לאחר שהגבשוף זמן גזיר מותר ממילא כו מגורה לרבנו מנוחה לתלמיד מגורה
לתלמיד אשה לבעלה ואינו מגורה אבל מגורה הוא בשאר הנס ודוקא במגורה שלא נפעה [illegible]
בפני הרב אסתם דרוחה הוא ואינו לה רבה יקראשר יד תלמיד וכולל לטיות למי שנגזר בפנו

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ביקור חולים

ונוטה לחות וגוסס

[illegible] מבקרים החולה ואיזה חולים מבקרים וכיצד מתפללים עליו

א' מצוה לבקר חולים הקרובים והחברים בכל יום ויום והרחוקים אחת בימים ואסקפץ עלו החלי אוא
ענגים מיד" ב' אפלו הגדול ולך לבקר הקטן ואפלו כמה פעמים ביום ואפלו בן גילו ולא המוסיף [illegible]
ובלבד שלא יעיר חמתו" ג' המבקר אתה חולה לא ישב על המטה ולא על הכסא ולא על הספסל [illegible]
מתנשף וישב לפנו ששכיבה למעלה מראשותיו" ד' אין מבקרין חולה בג' ששות ראשונות שלו
מפני שבלחולה מקל עליו בבקר ולא יחוש לבקש עליו רחמים. ולא בג' שעות אחרונות שלו שאז מעיר
עליו חלין ויתיאש מלבקש שלו רחמים" ה' כשמבקש עליו רחמים אם מבקש שלפניו ומלבקש
בלשון שירצה ואם מבקש שלא בפניו לא יבקש אלא בלשון הקדש" ו' יבלבל אותו חולי ישראל שיחה
המקום ורחם עליך בתוך חולי ישראל ובשבת אומר שבת היא מלאכול ורפואה קרובה לבא" ז'
אומרים לו שיתן ויתוך עליו אם הלוה מהקפיד אעל אחרים אז אחרים הלוו אז הקפיד אם אלו
ולא יפחד מפני המוחל" ח' אין מבקרין לחולי מעים ולא לחולי הראש ולא לחולי הרחש"
וכן כל חולה דרקיקליה עלמא יקשה ליה דיבורא אין מבקרים אותו [illegible] בנפשות [illegible]

ט' שהאדם
לו העולם
מחמת חלי

[illegible]

[illegible] ערוכים לבבו ולהשיב לפניו ויוצאנו" ושומעין עצמו ומבקשי עליו רחמי[illegible]
[illegible] בחולי מגיפאין החיוב משמש את האשה אבל האשה
[illegible] משמשת את בעלה" [illegible]
[illegible] ומצוה היא ובטל כ
מיקוח נפש הוא אם [illegible] שלאשמעון הכל אדם זוכה לה ותרעת
ומיהו לא [illegible] שאלב רז שופך דמיה" ואם ריפא שלא
בשות בד" [illegible] ושאה והזק פטור מדיני אדם וחייב
ביו שמאנאם המיה ועד עלה [illegible] לו לטעלשכר החכמי' ולמשו
חבל שלא הטורה והבטלה מותר" [illegible] ושריך להם אסור לו להעלות
בדמיהם יהיה מן הראוי ולא עוד לא אפלו [illegible] ידך ששה שלא מצאן ממנו
לא בדרי אין לו לא דמיהן אבל אם התנה בשכר הרוחא הדבה [illegible] מכר לו ואין לו דמי כ
ירך א חולה שמתלו מת אימודיעים אותו שמא תפרוף ד[illegible] חלוקן יאין נוכ
יאין מסכיזין בפנו שלא ישבר לבו ומשתיקין אתהמתחמים בפנו [illegible]
[illegible] ומרים לו הדבר [illegible] ובשבר שאת ה
מתודה אתה חי" וכל המתודה שלו תלק לעה"ב ואם אינו יכול להתודות בפיו יתודה בלבו" ובלבו
הדברי אינו אומרי לו בפנו עה ולא בפנו עשיר ולא לפני קטנ שמחשבן לבן" [illegible]
[illegible] אני לפניך ה אלהי ואלהי אבותי שרפואתי בידך ומיתתי בידך ורפואה שלימה ואם אמות
תהא מיתתי כמרה עלבל חטאתי ועונותי ופשעי שחטאתי ושפשעתי לפניך ותן בלבי חרטה הראוי לעשיה כ
שלש" ה הנוסח הדי הוא בחי לבלבריו אין קושרין לחיון ואין בכרחותו ואין מריחין אותו ואין פוקקין
את נקביו ואין שומטין הכר מתחתיו ואין נותנין אותו ע"ג שחול ולא ע"ג [illegible] ולא ע"ג חדמה ואין נותני על כ
עלבדי סו לאין עדה ולא מדיה ולא אלוחית שלמים ולא בדגר שלמלח ואין משמשין שלו שיחרות ואין שורין
חלבין ומקוצות ואין ואין מעצימין עיניו עד שתצא נפשו וכל המעמק עם עיאת הנפש הז שופך דמים ואין חורין
ולא חולצין ולא מפידו עליו ולא מכנסי עמוארץ לבתי עד שיטות ואין סותחים עליו בציוק הדין עד שתצא נ
נשמו" ב מיעאמרו לו ראיו קדיבך נוסק היום ג ימים אדיר להתאבל עליו ג אומרי ציוק וקדיש ע
יראתשמה ובעמנוע לדין האמת קורע האבל" ה כיון שנטה חדס למות אין רשאין ליגרד ממנו עד
תצא נפשו והוא יחידי" ה מנהג לשמוך כל המיס שחוביס שנשטה המת

"הלכות קריעה"

שבת שמ שנין הקריעה

שעתרה ומקומה ושלמי קורעין ומאיזה אמן קורעין

א מישמתלו מוב ובוא מה מתים מדאון. להתאבל [illegible]
קרע מחשב לאישה" ב שרשר קרוב מטה וחס [illegible]
אם אחר זמני מלשהוא והמתה מגורש עליך [illegible] מלו אלה זקורע [illegible]
ד בשם שקורע על קרובו כך קורע [illegible] מישמתנו או אחיבנו אם
בנו חייב לקרוע בפני בנו וקורע על [illegible] עלהמתה" ג העומד בעת
יציאת נשמה שלחוש או אסה מישל [illegible] עומה עליה לתלבן אם שמיה
לעשות מעוה בשבילו תורה" ד עלאחים [illegible] ולא שלשון בעולם מעוה ולאחים
שומעה אשר שהיו גדול [illegible] מיחת שמה חייב לקרוע [illegible]
בין ראיה לקבורה ולא [illegible] ה עלאחים ועלאחיה שעולין אותו ומבר הלבה בכל מקום
קרשין עליו אם לו [illegible] אם שמועה אם הוא תוך שלשים יום וקרעו בגדיו בזמן הקבר
בגדיו עד שמגלין [illegible] ומהנו אם בא מקום לקרוע עליה עמה אשר שרה אנים ואין אחר
מרה מלמד אחרים" ו עלרבן שרבחמתו ממנו אם מקרא מקרא ואם מזיה מזיה אם נמדה
מדה קורעים [illegible] כל בגדיו עד שמגלה אגלבו" ז אם שאינו קורע לאחיה ואינו מתאבל עליהם
בשמועה ראשונה קורע עליו לעולם ואם לא למד דוב חכמתו ממנו חייב קורע עליו אם בדין עד מתוס
מת אבל עליהם" ואם לא למד ממנו אם דבר אחד בין קטן בין גדול קורע עליו" ח עלבלהמה קורע
עליו עמה בגדה שלון ורון ועל אבין ואמו קורע על בגדין אבלו ואבלו ואבלו שאר עד שמגלה לבד"
ואם לא קרע כל בגדיו לא יעה ובוערין בלבן שאותו הבגד עליו אומרים לו קרע אבלו לאחר שלשים
ט אבר קטנה אינו ערוך לקרוע ב מבדשים שהיה עבד הזיבוק לבערו" ו"ה דהיינו בגד העלון
שקורין קאמיזה ושטר המנהג שלא לקרוע הש אחה עלשות מת אבלו עלאביו ועל אמו ולקרוע על
יאבלנים החלוק שקורין קאמיזה" י אחד האיש ואחד האשה שוין לענין קריעה לא שהאשה
קרעה את התחתון ומחזירתו לאחוריה והאיש את וקרעה העליון" יא עלכל המתים שלא לקרוע
מרעה מטה שפת הבגד שלמה וקרע מראשה ולמטה ונלאביו ואמו ערוך לקרוע לפניה" יב
עלכל המתים ישלא לקרוע בסטה שלח בפעם אחת לבד ישלא להכנס ידו בפנים וקרע בעינה
אבל עלאביו אינו קורע אם מבחוץ בפני כל אחרים" יג עלכל המתים [illegible] קורע בבגדו על
אביו ועל אמו אם [illegible]" עלכל המתים אם בא להחליף תוך ז ימים מחליף ואינם קורע [illegible]
ואמו אם מחליף תוך ז קורע כלה בגדים שרוא מחליף ואינו מאחה לעולם כמו בפעם הראשון [illegible]
בעין אריה

[illegible] לאחר ז' ומאחר לאחר ז' אם עלתה ביו ועל אמו שולל לאחר לוקח ואינו [illegible]
מאחר לעולם והאשה שולחת ולאחר [illegible] ד' על לבהמתו אם דעה חולק כתף עלאבו חייב [illegible]
לחלוץ כתף החלך כן לפנינו [illegible] לחלוץ" ז' נשיאדומה [illegible]
לאב לחל יעת כתף [illegible] [illegible] מאחרון המעבר [illegible]
ומאחרון לאחר" והכם שבאה שמו [illegible] שלחכסחולץ מולץ ועל אבד המלמ
ועל שנת מרבן והרבן ועל אבי [illegible] מתחן ואם דעה חולק שניהן יח
על כל הלתיס אם לאשמעב ז' לאחר ל [illegible] וסדרמן לאותך ז' קורע אחר ז' [illegible]
קורע על אבו ואמו קורע והולך לבוקר [illegible] קרע שאין מתרחה כך [illegible]
ל' הסוך בו שליון שלבנר לאחותה ולאחותו ואם לו הלוקח אוס [illegible] לבב הה בא לו כרו
לאודיעו ואם מכרו לו פתח לאה ודיעו אסור לאחותו עד שיודע [illegible] שאינם מתרחה
אסור לאחרו לגוי" כ' הקורע מתוך המלבן ומתוך השלב והתוך [illegible]
הבל מהנוך אחרון לסכנרי דהיינו תעירה שה אשה לאעשה ולעתה מלוטה ושאר קרע על מת ומת
מד אחר תוך ז' קורע קרע אחר לאחר ז' מוסיף על קרע הראשון בלשהוא [illegible]
שלשון מוסיף עלו בלשהוא ואן מוסיף הולך עד שיבירו הגיע לעבור מרחיק ג' אבעות וקורע [illegible]
לבנו מוחלרו לאחרון עתמלא מלאעלה הוסכו לאחרה סמלא מכחו ומכון בעשרה שנו לאחרון
קורע" כ' מה שמתעלו שלו מתיס פאחד אן שנאחר לו שמלוער מעלים לאחר לו מת בנו וקרע ואחר ז' [illegible]
"מוסיף לא חודע קרעה אחרת שאין אבי ואמו בתוספת" לג מתחר לו [illegible] קרע אחת עלה מעבה קרע [illegible]
ואחר מלתלו ומת אחר תוך ז' קורע קרע בפני עצמו בין בתוך ז' [illegible] שמוסיף בו וקורעו ט
בעה אבי ואמו ואחר ז' מת אחר מהקרובים מוסיף שלקרע הראשון ואחר [illegible] אבעות וקורע [illegible]
מת אחר מהקרובים וקרע ואחר מת אבי ואמו בין בתוך ז' בין לאחר ז' מרחיק ג' אבעות וקורעין
הצו בשעתהבנר שרדי ערך להבדיל קמי שכה יקרע עד שמגיע לבו מתו אבי ואמו כאחד קורע
קורע שקרע אחד שלשעה" כ' אמרו לו מת אבי וקרע ואחר נמצא שהוא בבן יצא ידי קרעה
שעדיין לו תוך פרי דיבור ואם לא מדע לו עד אחר פרי דיבור לא יצא אבל אם אמרו לו מתלך מת
ובבור אבי הוא וקרע ואחר נמצא שהוא בבן יצא אבל לא עד אחר פרי דיבור" כ' היה לו
חלה ומבלה וקרע עליו ואחר מת אם מת תוך פרי דיבור שלקרעה אלקרעה אחרת ואם לא יקרע
קרעה אחרת" כ' אמרו לו מת אבי וקרע ובא קטן ומי אבי ואחר אמרו לו מת והספיק
ותקרע ואמרו לו בטעות הראשון מת כמו שאמר הראשון יצא ידי קרעה" כ' קטן שמתלו מת מ

מקרעין ... קורעין ... על מתו ... יצא ידי קריעה ... [illegible]
קטן דלא קים להו בשכלו ... שהוא ... אבל ... [illegible] ... וקורעין בעומד ...
... [illegible] ... ואם ... קורע ...
הוא אדם כשר ... [illegible] ... קרוב קורע ... ואם ... אחר ...
... רחוקה" ... [illegible] ... גוזל את החיים ואת המתים" ...
ראוי לחבירו ... [illegible] ... קורעין ... ומהדרין ...
... [illegible] ... בולבית רחבה ... ראשי ...
עד שיעברו ימי האבל" ... [illegible] ... רוב הצבור למלחמה ושמעו שנכבו ...
אבירים ... [illegible] ... השומע ברכת השם ואפלו ברכת הכנוי חייב לקרוע ...
... הוא ששמע ... [illegible] ... מהעדים ... סייב לקרוע העדים ...
... לקרוע ... [illegible] ... הרואה ספר שנשרף ... אפלו מגלה אחת ...
הכתובים ... קריעות ודוקא שנשרף ... בזרוע ... שהיה" ... הרואה ערי יהודה ...
בחרבן ... חייב לקרוע" ... הקרעים ... לקטן ...

סימן א מי שמתו מוטל לפניו

... אבל ... לעולם"

א מי שמתו ... חייב להתאבל ... קודם קבורה אוכל ... אחר ... אוכל בבית ...
... פטור ... ואפלו ... אם ... ואינו ...
ואם ... לדבר ... להחזיר ... ואפלו ... אחרי ...
... ולא ברכה ... ואם ... אחרי
... אחרים ... מצוות ... בתור ... אם אינו צריך לעסוק בצרכי המת
... בשבת ... אם ... להחמיר ... אחר ...
... וחייב בכל המצוות חוץ ... המטה ...
להחסיך ... כדי לעסוק בצרכי המת ... אנינות ... משעה שמתחיל ...
... ואם רוצה ... אסור ... שהוא ...
... אנינות" ב מי שמתו ... בשבת אוכל ... בלא הבדלה ולא ...
... קודם קבורה ולאחר קבורה ... אם לא עבר זמנה
אבל ... שעבר זמנה ולא דמי לשכח ... עתית ...
שחרית ... לא היה חייב להתפלל ... אחר שיקבר המת" ג מקום
שנהגו

[illegible]

שמג

[illegible]

שמד חיוב ההפקר

[illegible]

[illegible]

שמה דין [illegible] עצמו לדשת והרוגי לב והטורשי מן הצבור

[illegible]

שמו שמן שלח לשורר שלמתו לוגס לבני הדגל

[illegible]

שמח דין שרה של המת

[illegible]

שמט חיסור הנתה בעת ומבר

[illegible]

[illegible]

דברים [illegible] מנשה ופרקי האמורי

א' [illegible] לנו מתירים שעדות [illegible] [illegible] ונקוקחק בעצו יתולין ממתחו [illegible]
ויעקם ו באחרונו משום שגמות מצ ומנש [illegible] [illegible] ראדיר שלא הביאו אופל
כמו אבל אחרים שהביאו אופל בעצ אסר מתנ שהם [illegible]

שנא

א' תכריכי המת מותר לעשותו מבלאים ב' אין קוברים [illegible] שושבינ"

שנה באיזה בנים קוברים

א' אין שורין את האתבריבים יקרים ואפלו לעשיר שבישראל ב' [illegible] בנים לבנים ג'
האיש אינו קובר ומקשר האשה אבלה אשה בדרכת ומקשרת האיש ד' [illegible] עינו ושלמת ואחי
בתחשון קשרים לחיון ושקקים בקבון אחר שמוחין אותם במיני בשמים וגודדים שערו

שנג היאך מוצאין המת

א' בראשונה היו מגלים פני עשירים ומכסים פני עניים מפני שמשחיר פני בשנת בצורת והיעניים
מתבישים היתקינו שיהיו מכסים פני הכל ב' אין מעבירין מטר מזר עלמטתו שלכפ"ם ג' עבדו שלשה
להוציאו דרך הפתח ולא לשלשלו דרך גגות ומטה ל חשוב ולא לשנותו משטה [illegible] ד' תינוק
לבוקר מוציאין אותו בחוץ לבית הקברות ולא בארון ושם בד בשה אחת ושני אחים [illegible] אחר
אשי' בגשום ייחור ואין עומדין עליו בעורה ואין אומרים עליו ברכת אבלים ותנחומי [illegible]
ים בן שבלו לחדשין ה' בן לוקח גמורות ועשה בבלסמא הניטלת באבנים ועומדים שלש פיאדון
בעורה ואומרי עליו ברכת אבל' ותנחומי אבל' בן ג' חדש יוצא במטה כל היום אבמטה
[illegible] ובן ושאינו יוצא במטה אין רבים מעריבים עליו ולא השבר לרבים ממשמשים
בו ולא שאינו שכר לרבים אין רבים חייבי להתעסקו' ו' תינוק שמת קודם שמולו מהלין
אותו שלא קברו בתחבדה ואדם אינו שלשה ז' אין מוציאין אתה מת אחר ריר ראשון ורבוקים

שנך עיר שישבה שני מתים

א' עיר שישבה שני מתים מוציאין אתה ראשון ואחר מוציאין השני ואם היו אלין הראשון מוציאין

בארון אל [illegible] בגלוסקאות [illegible] תנפיס [illegible]

[illegible] אין תה׳ אשה ואשה מציאת אשה [illegible] ולהציאו [illegible] אין
עלובשדה ואין אומרת שלא ברכת אבלים ולא תנחומי אבלים [illegible] ברחוב [illegible] וקברוהו ובאים ומודיעי
בעורה מתאבלים ומתנחמים אחת רבים ואין מתאבלים [illegible] אבלים עמה וקבלת אבלים עמה"

שלשה אין מניחין מטה שלא [illegible] מת שלא [illegible] ערבי קבורה ובני בן
והלוה אם כשבבו יחדו לערבי אה המות ואמנו [illegible] מטה אחרונה

שלשה א אסור לחלון המת אחר הטהו [illegible] ובאים קרובים אולם [illegible]
ב בלה המלהר [illegible] הד מגונה אחר היה שרב שבת [illegible]
שהיו נשמים מזלטן [illegible] המטה ותילופיהן ותילופי חלופיהן בין איתם
אדם לבני המטה בין [illegible] שלמטה צורך בהם עורים מקש ושאר המלון אתה מת
גמרה עורך בהם [illegible] אין אתה המת ממך לקש כל שהיא שהת לה ובאו ולקברו חודש שנים
זמן קש [illegible] אין מפסיקין כדי לקרות ג במקום שיש כתנים מיחדין בשאת את המטה
חמורים [illegible] שמא יתקן בגדלו שלאחר מהם ונמצא מעכב מהמצוה"

שנים

מקום שהנו [illegible] לפני המטה יצאות מקום שנהגו לצאת לאחר המטה יצאות ועכשו נהגו
שאין יוצאות לא לאחר המטה ואין לשנות" ב ישלמגיע מלאחתנשי לבית הקברות אחר המטה"

שלש אם כבמו מתובלה אה בזה מעבירין את המת מלפני הכלה" וכן אם בעיר כרילזה ולזה מקומין
ומבטלין מלה לחוטה ואחר חוטיים המת אבל אחר שנכנסה לחופה ויש לפנינו לעם אבל ולשמח חתן
[illegible] אבל חודש וכן הכרחה [illegible] חודש לחמשתה שלחתן" בדא שיש בידו פסק פרי שנהם אבלאחן
בידו [illegible] המת והמוטה" הפגולה חחמות ואם הוא מצוה מתמצוה חודש"

[illegible] ויה המת"

א [illegible] ולמאן דמתנו לאחרים אין לו שיעור אבל יש שמו ומה אנס מתבטל
בשבילו ולמאן דקרי ותנ אייתר שקרא ושנה ושרן לאשנה לתלמידי אם יש מרבות אנ להתבטל ב
בשבילו והתשיש שם עשרה" ואשה יא שדיה כמאן דקרי ותנ ויא שדיה כמאן דלאקרי ותנ ותנו
באמה ותשקלקלה ואין מבטלים מת לגמרה כמי שמו שיתשקר עמו כלמהו לא שמסק מגורה ואינו
מריך לצאת ולהוות אם ישעמוכל צרכו הולכו ולא כיון שיש שם מי שיעשה מעשה תנ שבל חודש
ותינוקות שלבתרנן אין מתבטלין כלל" ג בדא שמבטלין תנ לבותו בשעתה הוצאתו אבל כל
זמן שמוטלקברו אין מבטלים בשבילו תנ לא אם יש חבורות בעיר שכל אחד מתעסקת ומה
אותה שחיוה יומה מוחר תבין בבתרא בין בשאר מלאכות בשעת הוצאה מבטלין מכל שאר
מלאכות

[illegible]

שסג אין [illegible] מקבר

[illegible]

שסד שהאדם [illegible]

[illegible]

שסה איסור הנאה שבקבר והתבן והבגד

[illegible]

[illegible]

המוכר קבר ואשה שיושן קבר מתשנה

[illegible]

הקבר מתי גויים ושלא יהלך בבית הקברות בהסלין ציות

[illegible]

א [illegible]ין אותי כותים [illegible] מעודרי עלוס׳׳ ב לא יהלך בבית הקברות או בתוך ד׳ אמות
של מת ותפלין בראשו [illegible] מכוסים מותר׳׳ ג לא יהלך בבית הקברות או בתוך ד׳ אמות
של מת או של קבר וס״ת בזרועו ויקר[illegible] וקורא בו [illegible] אא״כ לכבוד המת כמו שמספידו׳׳ נגד
ד מותר [illegible] הקברות או [illegible] ואז ילבש ציצית וגוא שלא יהא
על הקבר אבל אם נגרר אסור [illegible] ציצית במלבוש שלובש ם
בעולם וגם אבל האידנא ש[illegible] אסור אפילו אינן עדיין והוא כשהן ניות
מעולן אבל אם הם מכוסין מותר׳׳ ה [illegible] ציצות שבעה קנים זה עם זה שנכנס
לבית הקברות ולא הועילו כלום בתקנת[illegible] מתפלל ואפלו אחר הקבר׳׳ו
בית הקברות ואם יש שם מחיצה גבוה אחד שהוא [illegible] ד׳ אמות לקבר׳׳

שסח שלא לנהוג קלות ראש בבית

א בית הקברות אין נוהגין בהן קלות ראש ואין מרעין בהן בהמות [illegible] אמת המים ולא יעביר
בהם לקפנדריא ולא ילקט מהם עשבים ואם לקטן או שצריך ללקטן [illegible] הקברות שורפן במקומם׳׳
ב אילנות שנוטעין בבית הקברות מותר ללקט פירותיהם מאחר שאינן [illegible] עצמם׳׳ ג קבר חדש
נמדד ונחלק והישן אינו נמדד ולא נמכר ולא נחלק׳׳ ד

שסט איזו טומאה הכהן מוזהר

א הכהן מוזהר שלא לטמא במתולה לכל מטמאות הפורש ממת ולא לגולל ולא לדופק ולאהל
מנהגי שישבו תחת אילנות ארוכה אם היה מחובר ולא לאילן המיסך על הארץ ועכו״ם [illegible]
משב וטומאה תחת אחת מהם ואין ידוע תחת איזה או אבנים היוצאות מהגדר וטומאה תחת אחת מהן ואין
ידוע תחת איזה וכן שדה שנחרש בו קבר ואין ידוע מקומו וכל ארץ העמים חקר לכהן לטמא בה

שע

א מי שנשברה מפרקתו ורוב בשר עמה [illegible] וכן מי שנקרע מגבו [illegible] עזין
הוא כמי חשוב כמת ומטמא אבל גוסס ומי שנשחטו בו שני סימנים או שנעשו פצעים הרבה אינו מטמאין
אפילו נכנס לבית שיש בו גוסס׳

שעא דין אהל האיך מביא הטומאה

א אסור לכהן ליכנס תחת אהל שהמת תחתיו אפילו הוא גדול הרבה ואפילו לבית אחר או לעליה אחת
והפתוח לאותו בית בנקב שיש בו טפח על טפח ובית שאותו בית עד עולם ואם סתם הנקב [illegible]
כולו [illegible] לבית האחר שהקפיצה חוצץ אפילו לא בטלו להיות שם עולמית והוא שסתם כל הנקב
אבל אם לא סתם כל הנקב [illegible] אם שנוי להיות שם עולמית [illegible] וחוצץ בפני
הטומאה שלא תעבור ואם לאו אינו חוצץ׳׳ ב ארובה שבין בית לעליה ואין בה פותח טפח

[illegible]

[illegible] ואותם שלפני [illegible] עולות

[illegible] יראה מהביאת [illegible]

[illegible] בבהמות שנעבדו [illegible]

[illegible] לקרב תוך ד' אמות שלמזבח ושלקבר [illegible]

[illegible] אם הוא מקום [illegible]

[illegible] שומאה במקום מצוה ודיוקני גוים"

[illegible] אשר שהכהן אמור [illegible] הפרק ובארץ השמים אם עדיך לילך שם לישא אשה אין [illegible]

[illegible] ללמוד תורה ואין [illegible] אחרת ובלעבור דרך שם אפלו אם מוצא ללמוד במקום אחר וכן אבל קברי [illegible]

[illegible] דרך שם [illegible] לילך אחרין לטהמו וכן מיטמא בטומאה שלקבריהם לדון עסה כותים ולעדר [illegible]

[illegible] מתים

[illegible] שלא אינה כהן מוזהר על הטומאה ולא אינה מתים מטמא ועד מתי מטמא"

[illegible] כשם שהכהן מוזהר שלא לטמא כך מוזהרים הגדולים על הקברות" ג' אפי' בעלמות מוזהר מלטמא

[illegible] ואם לא רצה מעמאין אותו עלברחו אחד האיש ואחד האשה" ד' לו הקדוביים שיטמאלהם

[illegible] אשתו [illegible] שהיא כשרה אבל בסולה אוגרושה אוארוסה לא אונן ולא מטמאלה וקריאלא

[illegible] אונגת נשא מטמאה לו" וסמ' ומיטמא לאמו אם לו מחלה ולבנו ולבתו ודקים ליה שכלולו

[illegible] חדשין אושהם מושלשים יום ואילך אפלוהם פסולים חוץ מבנו ובתו משפחה אונברית ורוקא

[illegible] שהם נושלשים עם ואילך אודקים ליה שכלולו חדשין ולאחיו ולאחותו מחמת אפלוהם ל

[illegible] מטמאים לו אם הם בני שפחה אונברית אבל לאחיו ולאחותו מאמו אינו מטמא וקלאחותו חרוקה

[illegible] אפלו היא חרשה לכהן ולא לאנוסה ומפותה אבל מטמא לאחותו ארוסה שמבדשה ובוגרת ומותרת

[illegible] ערך והמטמא לשומרת יבם אפלו אם כתוב בכתובה אי מיחתבלא בעם תהדר מתובתה

[illegible] לבישא ה' כלו שמטמא להם אפלו שלא לעורך ויא דוקא לעורך" ואינו מטמא להשלא

עד

עד שיסתיים הנגעים ב׳ אפילו בזמן שהתחילה לחתך בשעת שמוציאה לקברו לפי כן שמת לאחר עדיין לראות
ולקברו ובסוף ביית הקברות ״ר״ שאלו יבמות בקברות ולא יטמא בקברות אחרים כשיקבור מת
כהן שפירשו אבותיו מדרש צבור [illegible] אחרים אינו מטמא להם ולא לקרובי בר ולא לאבד
גרשת ולא לשפוך כהן שמתערב ולדה [illegible] שובבין לאחרון ״ מ״ אין הכהן מטמא
לאבד מן החי מאבין ולא לגרום מעמעות [illegible] אבין אינו מטמא להם אע״פ שהשדה חיי מת
חסר מלבושה ואם הוא מונח [illegible] לשנס וישמ״ שאומ״ דהא כשחסר לאחר

שנך

מיתה אבל אם חסר ממנו אבר בחיין ומת [illegible]

טוסאת

[illegible] מעוה לטמא לאת מעוה אפלו כהן ערל ונזיר וחולך נשחיט [illegible] ומעא מתמעוה הב
מטמא לו״ ב״ איזו נקרא מתמעוה לעולם זה אם מעא [illegible] הדשון ודנו [illegible]
אחר חוזר לטומאתו בשביל אותו אבר״ ב״ איזהו מת מעוה שמטמא [illegible] שלבוש ואין לו
קברים ומקום שמעאו אינו ובולל לקרות שרל שנגהו ובא ליטפל בו ולקרות חסור לעצמו משנו ל
ולהניח את המת אפלו ליכל לעוד להביא קברים לא יטמא בעמו ויקברנו [illegible] הזישרל קרובים
למקום המת שהמוצא את המת קורא אותם והם שיכין לו ובאים לקברו אין זה מתמעוה שיטמא [illegible]
הכהן לא קורא אותם והם קוברים באוביר אם שלבל ערבו מושך את ידיו״ ד״ כל הקרובים
שהבין מטמא להם שהם [illegible] בנו ובתו ואחין ואחותו מאבין הבעלה ואשת מתאבלים עליהם
[illegible] הוסיפו עליהם אחין מאמו ואחותו מאמו מאבין בעלה בין שאב ואחותו [illegible] שואה מאבין ש
מתאבלים עליהם אע״פ שאין כהן מטמא להם ומשם שהוא [illegible] עלאשתו כך היא מתאבלת
עליו ודוקא אשתו כשרה ושואר אבל בסולה אומר וסהלה אבל בנו ובתו ואחין ואחותו אבל הם
סולים מתאבל עליהם חוץ מבנו ובתו אחין ואחותו משטה אונבית שאינו מתאבל עליהם״ ה
בר שנתגיר הוא ובנו אונבד שנתגרר הוא ואלו אחין מתאבלים [illegible] עליו״ ו״ כל מי שמתאבל על
מתאבל עמו אם מתלו מת ודוקא במדו בפנו אבל שלא בפנו אינו מתאבל עליה אלא לבד
אבל ותחוץ מאשתו מאשם שמתאבל עליה אינו מתאבל עמה אלא אבל אביה או משום פנו
חמיו וחמותו אבל שלא [illegible] ואחותה אובנה ובתה מאיש אחר אינו מתאבל עמה אחיה ואם
אינו יכול לבוא לבית שלו אבל יכולה לחזוק לו הבוס ולהניעלו המטה ולחוץ מעוידין ידיו ה
וכה״ אינה מתאבלת עמו אלא בשמתו חמיה וחמותה אבל אחר קרובין שמתו אינה מתאבלת עמ
ז״ אין מתאבלים עם הקרובים מתאבלים עליהם אלא בשמתאבלים שלקרבה ושאר מין
ואחין שמתאבל עליהם ובתו שלהם אבל בל קרבה הקרובים שלהם בנו [illegible] אשתו [illegible]

[illegible] אחותו אינו מתאבל עליה ס"ל [illegible] שלשים יום ויום ל' מתאבלין עליו
אפילו גמרו שערו וצפרניו ומשם ואילך מתאבלים עליו [illegible] מתאבלין עליו" ס"ל ושמואל ר'
[illegible] שבעה ויום אחד ועוד חי לפי חדשים גמורים אפילו [illegible] מתאבלין עליו" ס"ל ושמואל ר'
[illegible] שמת אחד מהם תוך ליום והשני [illegible] מתאבלין עליו" ס"ל [illegible] שלמדו חכמה [illegible]
[illegible] אבלות לא שמבדרן ומקמן מתאבל עליו [illegible] אבלות יום אחד" [illegible]
[illegible] מתאבלין עליו" [illegible] **ולהי שמעניס מקבל אבר**
[illegible] חלק האבלות משיקבר [illegible] מתחילה האבלות ומעטרא [illegible]
[illegible] עד שיהיה [illegible] כדאיתא בסימן שעו" ס"ל [illegible]
[illegible] בשלוח המת [illegible] ואינן יודעין מתי יקבר משתשיחרו פני הסמטות
[illegible] ההולכים עמו מוציא משיקבר ואם גדול המשפחה הולך עמו
אף על שבבתו אינו מתאבל [illegible] ומגדול משפחה היינו דכתי' דבית ממיד עליה ובריה [illegible]
נש אחר נש בוקטן" ושמעון שאומר והוא שיהא בן יג" ס"ל אם מפנים מתה המת אקבר לקבר אם קברוהו
בקבר ראשון עד לבנתו מיד מתחילין אבילות מיד אם פנו הקבר ז' חדשים ומוציא משיקבר
שנית ואם לא פנוהו עד לאחר ז' כבר עבר אבילות ואין מתאבלים עליו פעם אחרת ואם מתחלה
דעתם לפנותו משם תוך ז' אין מתחילין לאבל עד שיקבר בקבר השני" ר' אם נתנו המת באדון
ונתנוהו בבית אחד לפי שהיתה העיר במצר מוצ לומר ז' ל' אעפ שנשאר לקברו בבי הקברות
אחר המצר ומתימת ארון ויכבוהו ונלעלים אבילותם מיד" ל' הרוגי מלכות שאין [illegible]
אותם לשיקבר מאיתו מתחילים להתאבל עליהם ומטותא ל' משהיאשו מלשאול למלך לקברם
אעפ שלא נתיאשו מלבקש אותם" ל' מי שהוריעוהו שנלכדו בויס קרובו בעיר אחרת ונהגו אבל
מיד ואחר כך נודע לו שעדין עומד בגלות אותו אבילות לא עלה לו וחוזר ומונה משיקבר אם מ
משיתיאשו לבקש מצאוהו איבדו איבדים ומיד אחרו בסומע נופו אין מונין לו עד שיהיה
[illegible] ורובו אויתשאו מלבקש ואם מצא אחר שנתיאשו מתנו איקחבים צריכי לחזור
ולהתאבל לא הבנים אם הם שם בשעה שנמצא מתאבלים אותו היום דלאחר ע מליקט
[illegible] אבל אם שם ושמעו אחר שעבר היום מ) צריכי להתאבל" ל' מי שמת
בנקרוב ולא ידע עד שבא לרחוק שמתשם המת אולמקום קבורה אם היה במקום קרוב
שהוא מה לך' כדאחת שאפשר שיבא ביום אחר אפלו בא ביום ה' אם מתחילים אעפ
אעפ גדול הבית אפלו שעברו לעמוד הוחיל ומצא מתחילים שלא מוקה לעמלו

[illegible] ביום שאינו מוסר לנשמות [illegible] ט' ברור בשלא שמתו שמתו שבא אבלם נודע לו ביום
השני והתחילו להתאבל [illegible] אבלם" י' מי שהוא אבל שמע ז' מתו לו מת.
אחד מודע ז' לראשונה (עולין לו [illegible] אבלות בראשון" יא' משהתפלל עדיין עומדין
[illegible] ואתמול אינו שוה
[illegible] ומנחמין"

ישנה מנהג המנחמים

א' אין המנחמים רשאים לפתוח עד שיסבו בריאש [illegible] היון שנראה [illegible]
בשעת שנראה שכוסה את המנחמים [illegible] ב' הנאבל [illegible]
[illegible] בחלי שלך" ג' [illegible]
[illegible] לו שב ואל הוא אבל אחולה דמעשה [illegible]
אבלים להתעסק בחיים עשרה בני אדם בשדים ומשכים [illegible] מי האבלות ושאר [illegible]
מתקבצים עליהם" ואם לא היו שם ז' קבועים נפלים ווים [illegible] עשרה [illegible]
במקומו" ד' עבשו עהבו שאחר שנגמר התפלת הקבר משכר חולעין מנעל ומעל [illegible]
ומרחיקין מעט מבית הקברות ואומרי קדיש דהוא עתיד לחדתא עלמא" ואחר תולשין [illegible]
ותלבשו עשנים ומשליכים אחרי גוס ורוחצים ידיהם במים"

שנה שבדים ושמחות ומנודה שמתו

א' הינבדים ורשמחות אעשומדים עליהם בשורה ואין אומרי עליהם תנחומים אבלים לא
אומרים לו המקום ימלא חסרונך כשם שאומרי לאדם על שורו וחמורו" ב' אבל מנודה
אין מברין אחרו (אין) אומרים לו תנחומי אבלי" ג' מנודה שמת מנחמי אבילין

שנה שנה דיני סעודת הבראה

א' אבל אסור לאכול משלו בסעודה ראשונה אבל בשניה מות אמלו ביום ראשון" ומעשר עלוכתו
ש' אינו לו ומשלהם כדי שלא יאכל משלו ויטל אחד להאכיל את חבירו בימי אבלו ואם יהיה
ואכלו בימי אבלו ובלבד שלא יתנו בתחלה" ב' אשה שאירעה אבל אין לאנשים להוציא
אבל ישים מברות אותה ואשה שואה שאירעה אבל אינו יכולה לאכול סעודה ראשונה מ[illegible]
משלבשלה וכן מ[illegible] ושכיר אוכלבשרן ואין עו אבל לא יאכל סעודה [illegible]
אבל מי שאין עו אין אם אלבנו ובתו בלא תשחי ואין אבל מלין לאכול סעודה ראשונה [illegible]
ג' אם ירעה האבל שלאלאנל ביום הראשון מותר לאכול משלו אפי' סעודה ראשונה" ד' [illegible]
[illegible] להשגות ביוסמיתת הרבנים" ה' הישנקבר בעל סמוך לחשיכה קודם ישמי שמות
אותו אז לי יראה רבון שאינו חובה טוב שלא לקברותו אז מעל פנה השבת וכן עהבים" ז'

[illegible]

[illegible] ון (מוני מעשרים עשיר) ומצרין [illegible]

[illegible] בל ערכם" ל אין) לאכול עם האבל

[illegible] אחר הדגל וכו) אסעמעמועה

[illegible] אין מכרין עלשמועה רחוקה" ג פרים

כי בוצעהלהסלפרן המתיא

[illegible] בבית האבל

[illegible] ה בשמחתן בשעה [illegible] החבל חומרו כדנהלי בנוקחזה בא" אמה אלאנינו מלכנו בוראנו

[illegible] קדושתו [illegible] חחי הטוב והמטיב לאמת דיין שופטצדק וכו" ב ישמוטיטס נערה

[illegible] ירושלם ואת האבלים המתאבלים באבלהזה עתהמאבלם ושמחם

[illegible] באמור בחוש [illegible] אמו תנחמנו וכו' באל מעטס ציון בבנין ירושלם" ג יא דברבתשימון

[illegible] מעטס אבלים שאבלנו משלנו" ד בשבתאם מירן ביחיר חונג אבלים מבדן טרקשמבין

[illegible] ולדנישתוה ואסאפנו אחרים שמן ובדכו אין מזעירו משן שמחודל דבשאר אחרו לאו

[illegible] לבשלה (לזימון) בן לשלשה בן לעשרה"

[illegible] דברים שהאבל אסור בהם

אודברים שהאבל אסור בהסתלאבה נהיעה ופיכה ונשלת הסעל ותשמישהמטה ואסור

את בתורה ואסור בשאלת שלום ובביסה והיא בעטיות הראש וכיוצא בעטהמלאכה ואסו

[illegible] הראשון האסור בנהוץ ובתסנות ושמחה ואחרי ידע כל שלשיסיוס" ב מטרה

[illegible] אסור במלאכה אפ' עם המתרים מן השיקה מעחן מילך אסהוא עני

[illegible] עושה נעשה בתוך ביתו ואשה טוה בפלך בתוך ביתה אבל אסרו חכמים תנה

[illegible] שרייהן לכן" ג כשם שהאה אסור בעשיית מלאכה כך הואאסור לשא

[illegible] ולילך מחדיה למדינה בשחרה" ד אפ' דבר האבר אסו האבל לעשות בהוא בע

[illegible] ובנו ובנתו שמעשה ידיהם שלו" ה אסור לעשות מלאכתו אחרים

[illegible] הוא דבר הראוי שדבר האבר מוחר לאבל לעשותו ש אחרים אבל דבר האסו במועד

[illegible] מעשים שירהה מוחר ואפלו הוא מעשה חומן" ו טרקמטיא שלו בדבר האבר שאסלה

[illegible] ולכתר ישבו מהקרן אל שאם ומכרנה עתה ירוח בה יותר משאם ימכרנה אחר אסור

ומ"מ

[illegible]

[illegible] אחרים ואפילו שלא [illegible] לשמחים ביום מותר לאסור אבל
לעות רומנו מותר [illegible] אחרים [illegible] ה' אי מקיקזוקי צאינשי
משפחה להו ועתר הכי [illegible] משפחה להו שרי [illegible] דק עלאדס איטלנגי
דבר הכבר [illegible] שמקש ליכך לאה אז שעירי [illegible] ודן עמו [illegible]
בגוש אשום עורך המועד טלס אסורים [illegible] "א אבל שדה [illegible]
באריסות אונחכירות אונבשלת [illegible] אבל שדה [illegible]
הכירותם קדם ושאר נשדה כמו שהיא". יב אם האבל [illegible]
אבלו אחרים מותר" יג אם יש שכיר יום שעובד שדה האבל אבל [illegible]
לאבל תמוך אומושכר ביד אחר הא לא יעשה בימי אבלו שלבעל החמור [illegible] אם לא עשה
שיתחיל האבילות ועדין לא כבר הזמן אבל אם כבר הזמן אסור" טו [illegible] החמור והמכיר אם לא עשה
אחרים, למחצה בשליש ובציע יש מתירים ויש אוסרים" יז אם האבל מושכר לאחר לא יעשה וכו'
ביד אחרים [illegible] מיאבלו" יח היתה מלאכת אחרי בידו אפלו [illegible] לאחרים בקבלנות
כגון שלא בקבלנות לא יעשה" יט היתה מלאכתו ביד אחרים בקבלנות [illegible]
יעשו בשאר אחרים יעשו" יט היה אלובן ביד אחרים בקבלנות בדברים [illegible]
יעשו אפלו חוץ לתחום העיר" אם אי אפשר הם כותים מותרין [illegible] המועד [illegible]
אם הוא חוץ לתחום העיר אין עיר אחרת שבה ישראל בתוך [illegible] שלאותו ביתי" כ אם [illegible]
בחרוש ובקרוע שהוא שאותרי לחרוש ולקרוע בימי אבלו שלבעל השדה ויש מי שאמר" כא
שע שיעבדם הנגיע שאירע אבל לאחר מיתה נעבדו חנותן שלא יעשה [illegible] אבל [illegible]
בשאר בתוך ביתו ידוע שיש לאבל חלק אסור לשני לעשות אפלו [illegible] ביתו" כב [illegible]
הדחת כוסות והצעת המטות אינם משום מלאכה לאבל וכן חות [illegible]
אבלה וכן אשה המשרתת בבית בה ואירעה אבל מחרת לאפות [illegible]
הביתו שהיא משרתת בחנם כן בשכר" כג ההולך ממחוז למחוז [illegible]
קרובה אם יבוא למעבר שלא לעשות שום עסק באותה העיר מעבר ואם [illegible]
העיר לא יפשע יקנה לעורך הדרך דברים שיש בהן חיי נפש" כד עבור המתים [illegible]
בשסק [illegible] המוחרת לו כגון דבר האבד ומעבר ראוי מעבר על אביו ועל אמו [illegible]
כה עבר המתים אסור עד לילה ליכך בסחורה למרחוק דאיכא כרכום ערב ודומה [illegible]
שהולך בשיירה גדולה ושמחו הרבה בדרך בחבין ומעבר שיגרו בו חבירו ויאמר לך עמנו

[illegible] לאנל

[illegible] מותר ואסה יה
בטיטו ונאה רוחץ בדרכו ואעיחסר" ב [illegible] אמו לשון אכלו כלשהן אם מכוין לתנונה
[illegible] בעבור הזיהלה [illegible] שנשלו תטוטן בראעו" ג יוצאת אבלה
[illegible] מותר וכן מאן ראיתליה [illegible] מותר לתוך ראש ובחמין [illegible]
[illegible] בחוץ בכנסו ולא כלגו שאמר [illegible] אשרי לו לאדוק אשהאדוע שהיא שאינו ומצוק
[illegible] נגיות ואם לא ידמן [illegible] מיחוש" ה מי שתכפ והואבילין
[illegible] בגוסו בעוכן" ה עדה שעדדמוה זמן עבילתה בו מי אבלה מיר
[illegible] אשה [illegible] ולא תפרקק טמי אבלה איהרשובת שבלו אסורי בריעה ואשה
[illegible] איש איסה אסורה [illegible] אבל אחר ז אבל אחר ז מותרת בכל כדי שלא תתנוה שבעלה
שאירעה אבלהקל יש לחוסרה מותרת להתקשט אבלו תוך ז בתרתשאירה אבלטון שעוברת
נעשה מותרת [illegible] ופרקום אבל אחר ברחיצת חמץ לבוד ועדה אבלה אסורה אבלו בחיל
ופרקום"

שאב אסור נעירת סנדל לאבל

א אסור בנשלתהסטל זוקת שלטר אבל באבלה שבבד חושלמי חושלשתר מנעל
אושלבן מותר שאין מעבל לאשלעור ואם הוא שלבן ומחוסה עור אסור" ב ויה מותרת
בנעל מלל יש מפנשהעור קשה לה" ג בגדים מותר לבעול מפנ סכנתעקרב" ד אבל
ובגדה שהיא מהלבן בדרך מותרים בנשלת הסטל וכשיגיע לעיר חולין ויש מי שאומ שאם
היא עיר שריבה בוטס אין חולין עד שיכנס לתוך היהודים" ה אסרו לחלק מנשלבני הקבר
אחרשטאר המת עבאר נאו שה" שאב אסור תשמיש המטה לאבל"
א אסור בתשמיש המטה אבל בשאר אבד קורבה מותר אפלו במדינת הים והנשת המטה
פניו ידין נלבלין בין באבילותדיה בין באבילותדידה ומותר לאכול בקמה ומותרת לישן עמו הוא
[illegible] ובגדה ויהיו משופלך לך אמרין נקירה ש להחמיר שלא ישן בגדה כלל ב
בוא בבתר אבילות אבל אם מת אביו שלחתן או אמו שלבלה שמבעלין את הכלה לחדר
לאחר החתן ואת הכלה לחופה ומעל בשלת מנה וטרש ונהגים ימי המשתה וחוכ ג
ימי אבלות אסור להתיחד עמה כל יום ולא הראשון בין המנשים והיא שיעור בין המנשים
בדאותה בסומ שלב אבל אם כנסה לחופה והתחילו ימי המשתה שלו וחתם מחלומות מותר להתיחד
עמה כל בשאר אבילות והוא שבשל אבל אסור להתיחד עמה כל ימי האבל בין בחול בין
בשבת

[illegible] הלכות ואמרו ואפרים

[illegible] אחר לתורגמן התורגמן

[illegible] בתורה" ג אם אין [illegible] [illegible] להגבת ספר ואין בכ"מ מן אחד

[illegible] יכול האבל [illegible] אבל מותר לקרות באיוב ואיכה [illegible] את הרעים [illegible]

הרעים עבד [illegible] להלכות אבילות והוא [illegible] אבל אינו לומד עם אחרים לאדם [illegible]

וכותב בהלכות אבילות ואם טעו משיב [illegible] אינו שואל ור"מ כשר [illegible]

בהלכות אחרות מותר כדאמרן" ה [illegible] עם אין [illegible]

שפה דין שאלת שלו[ם]

א' אבל אסור בשאלת שלום כל [illegible] הראשונים אינו [illegible] [illegible] חד

שהוא אבל ושאלו בשלומו לא ישיב להם שלום לא ידיעם שהוא אבל [illegible] עד ל' אינו

לא ידעו שהוא אבל ושאלו בשלומו משיבם שלום [illegible] עד ל' אינו [illegible] אחרים [illegible]

אבל מל' עד י"ב הוא שואל בשלום אחרים שהם [illegible] שלום ואין אחרים שואלים בשלומו וכל

שמשיב למי ששואל בשלומו ולאחר ל' יום הרי הוא כשאר כל אדם" בד"א בשאר קרובים אבל

אביו ואמו שואל בשלום אחרים שהם שרוים בשלום ואין אחרים שואלים בשלומו וכשיש שמו[עה]

למי ששואל בשלומו ולאחר ל' יום הרי הוא כשאר כל אדם" בד"א בשאר קרובים אבל על אביו ו[אמו]

[illegible] בשלום אחרים אחר ל' ואין אחרים שואלים בשלומו עד אחר י"ב חדש" ב' המוצא את

חבירו תוך ל' יום מדבר עמו תנחומין ואינו שואל בשלומו לאחר ל' יום שואל בשלומו ואינו מדבר

כדרכו לאמן הצד שאינו מזכיר לו [illegible] אלא אומר לו תנוחם" מתה אשתו ונשא [אחרת]

נכנס לביתו לדבר עמו תנחומין מצאו בשוק אומר לו תתנחם בשפה רפה ובכובד ראש[ו]

מצא אחרת מדבר עמו תנחומים עד שיעברו ג' רגלים ועל אביו ועל אמו מדבר עמו [תנחומין]

עד י"ב חדש לאחר י"ב חדש מדבר עמו מן הצד" ג' מקום שנהגו להיות שואלים בשלום אבלים

[illegible] וכתב הרמב"ם שהאבל נותן שלום לבני אדם בשבת שהוא מכלל דברים [illegible]

שפו עטיפת הראש"

א' [illegible] בעטיפת הראש דהיינו שיכסה ראשו בטלית או בסודר ויחזיר קצתו על פניו

החוטם והאבל צריך עטיפה בכל היום אבל כשנכנס [illegible] מגלה ראשו לכבוד[ם]

שפז כפיית המטה [illegible]"

א' אבל חייב בכפיית המטה ובשעת שינה ואכילה יושב על מטה כפויה [illegible]

[illegible]

שאלה

[illegible] אסור לבנות כמותו כל ז' ימים [illegible] מותר וכשמתפרנסים [illegible]
[illegible] כוכבים מחוץ לכן [illegible] ונם הסדינים והמטות שלהם [illegible]
[illegible] שהם בעיל וכן מלוכלות הידים [illegible] לבנות במועד ושל אותם שמתו [illegible]
[illegible] כגון היוצא מבית השביה [illegible] והמנודה שהתירו לו חכמי [illegible]
[illegible] מדינה הים שהלך [illegible] ומה היה כן פגחי לאלה ומורים ביתו אבלו שאם אירעו
[illegible] פוד שמתה אחד זה אדמותר לשמש אף בבתו וחול אבלו תוך ז' ובלבד
בעשה בתוך ביתו ואחר שתבעוהו אצלו זה אסר א מכבם במו אבלה בתר אחל
[illegible] לבנות בקיקטוס שמתאביהם" יב. אסור לבנות תוך ז' כלים חדשים שבשים
[illegible] ויצאים מתחת המפלש" ל' אשה תקל לבנות ולהשתמש בין ידי עצמו בין ידי אחרים ואם
[illegible] בקנאות בידי אחרים מוצקן אותו כדרכו כמו שאם מלאכות בתשלש שביו אחרים
[illegible] ל' בכלל יום אסור לבנות בגד מבוקן ומואשיבא לבן וחדש ואפלו הוא שלעשתן ועל
[illegible] אסור עד שיגיע הדגל אחרל ויגערו בו חבירו" ו' ביהוץ יא עקל בלשון עדיו
[illegible] במים ואפר או בנתר ובורית" ל' אחרל מותר לבהצבין לעצמו לאחרים
[illegible] יום לביהוץ לאבלות" ח' שמי שאחר רה יאדטלי כאמיסור ביהוץ שהרי אחרי ביהוץ שלו
[illegible] שלהם

שב דיני גילוח ותספורת

[illegible] אבל אסור לגלח שערו אחד שער ראשו ואחד שער זקנו ואחד בלשער שבו אפלו
[illegible] ההוריה בכלל יום ושער שעל השפה ומהצדדים בלשמעבב את האכילה תוך ז' אבל אחרל
[illegible] ל' ישב לגלח ואמרו לו מת אביו הז' משנים ראשו אחד המגלח ואחד המתגלח" ג' רמ"
[illegible] שאמרו מותר לגלח בחול המועד אם אירעו אחד ראשו ואחד הכפה מידשני מצילות זה אחריה מגלח
[illegible] אסור לגלח אבלאם אירעו אחד ראשו ואחד הכפה מידשני מצילות זה אחריה מגלח
[illegible] בין בשערבין במספרים ואפלו תוך ז' ואם אחר שהבפוהו אבלו זה אחריה מיקל
[illegible] בתער אבל לא במספרים" ל' בלבד המתים מגלח לאחר ל' יום בלאבועל
[illegible] עד שיגערו בו הבירון" ה' אשה מותרת בנטילת שער אחרל' ו' לעדוק ראשו
[illegible] אפלו תוך ז' ל' בשעה שאסור לגלח בכלל יום אף אסור לטול עפרנים בכלי אבל

יהוה את־בית יהוה: אז אמר שלמה יהוה אמר
לשכן בערפל: בנה בניתי בית זבל לך מכ
לשבתך עולמים: ויסב המלך את־פניו
את כל־קהל ישראל וכל־קהל ישראל עמד
ויאמר ברוך יהוה אלהי ישראל אשר דבר בפ
את דוד אבי ובידו מלא לאמר:

כאן מס ימים ואיטלייאני

מן־הימים אשר הוצאתי את־עמי את־ישר
ממצרים לא־בחרתי בעיר מכל שבטי ישר
לבנות בית להיות שמי שם ואבחר בדוד לה
על־עמי ישראל: ויהי עם־לבב דוד אבי לבנות
בית לשם יהוה אלהי ישראל: ויאמר יהוה אל־
דוד אבי יען אשר היה עם־לבבך לבנות בית
לשמי הטיבת כי היה עם־לבבך: רק אתה לא
תבנה הבית כי אם־בנך היצא מחלציך הוא יבנה
הבית לשמי: ויקם יהוה את־דברו אשר דבר
ואקם תחת דוד אבי ואשב על־כסא ישראל
כאשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אל
ישראל: ואשם שם מקום לארון אשר־שם
יהוה אשר כרת עם־אבתינו בהוציאו אותם

ומזבח:
קדש ליהוה
חו מהם ובשלו
ת־יהוה צבאות ביום
:

עכות מלכים א׳ סימן ז׳

מנהג האשכנזים ומתחילים בכאן

המלאכה אשר עשה המלך
שלמה בית יהוה ויבא שלמה את־
ד אביו את־הכסף ואת־הזהב ואת־
נתן באצרות בית יהוה: אז יקהל שלמה
את־זקני ישראל ואת־כל־ראשי המטות נשיאי
האבות לבני ישראל אל־המלך שלמה ירושלם
להעלות את־ארון ברית־יהוה מעיר דוד היא
ציון:

כאן מתחילים הספרדים

ויקהלו אל־המלך שלמה כל־איש ישראל בירח
האתנים בחג הוא החדש השביעי: ויבאו כל
זקני ישראל וישאו הכהנים את־הארון: ויעלו
[illegible]

הפטרת מנחה של כפור ויום א׳ של סכות

[illegible]ד הָיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ
[illegible]שִׁישׁ כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ
[illegible]רֹב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה: וְעַתָּה יְהוָה קַח־
[illegible]ת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחָיָּי: וַיֹּאמֶר
[illegible]הַיֵּיטִיב חָרָה לָךְ: וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב
[illegible]מִקֶּדֶם וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל
[illegible]עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר: וַיְמַן יְהוָה אֱלֹהִים
[illegible]ן וַיַּעַל מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ
[illegible]יל לוֹ מֵרָעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה
[illegible]לָה: וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר
[illegible]מָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ: וַיְהִי כִּזְרֹחַ
[illegible] הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית וַתַּךְ
[illegible] הַשֶّמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ
[illegible]מוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחָיָּי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
[illegible]יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב
[illegible]חָרָה־לִי עַד־מָוֶת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ עַל־
[illegible]קִיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבֶן־
[illegible]ה הָיָה וּבֶן־לַיְלָה אָבָד: וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־
[illegible]ה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר־יֵשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְּׁתִּים־
[illegible]ה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ

[illegible]ר הַזּ[illegible]
[illegible]מֵשׁ חֲצִי [illegible]
[illegible]הָרֵי כִּי־יָגִיעַ גֵּיא
[illegible]מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי
[illegible]אֱלֹהֵי כָּל־קְדוֹשִׁים עִמָּ[illegible]
[illegible]יהִיה אוֹר יְקָרוֹת יִקָּפֵאוּן:
[illegible]לִיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לַיְלָה וְ[illegible]
[illegible]אוֹר: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַ[illegible]
[illegible]הַצִּים אֶר־דַּיִּם דַּקְדְּמוֹנִי וְהַצִּים אֶל־
[illegible]בַּקַּיִץ וּבַחֹרֶף יִהְיֶה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ
[illegible]הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶ[illegible]
[illegible]יסוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגִּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּ[illegible]
[illegible]וְרָאמָה וְיָשְׁבָה הַחֹתָה לְמִשְׁעַר בִּנְיָמִן עַד־מְ[illegible]
[illegible]שַׁעַר הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר הַפִּנּוֹת וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל
[illegible]יִקְבֵּי הַמֶּלֶךְ: וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָ[illegible]
[illegible]יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח: וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף
[illegible]יהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם הָמַקּ[illegible]
[illegible]בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמַּקְנָה בְּחֹרֵיהֶן
[illegible]וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא [illegible]